Sermones Jacobini de [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] de [illegible] [illegible]

N. Inv.
1390.

[illegible] 1 [illegible] b [illegible]
[illegible]

Joh[ann]i [illegible] [illegible] 3 [illegible]
[illegible]
[illegible]

Nicho[la]o [illegible]

[illegible] dicta

Anno d[omi]ni M° 1438 [illegible]
[illegible] ff [illegible]
et [illegible] anno [illegible] et media [illegible]

Anno d[omi]ni 1431 [illegible]
[illegible]
It[em] [illegible] Joh[ann]es [illegible]
It[em] [illegible]
It[em] [illegible]
It[em] [illegible] It[em] [illegible]

It[em] [illegible] 1438
[illegible]
[illegible]
[illegible] 1 [illegible] 1441
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] 1 [illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
Anno d[omi]ni 1420 [illegible]
[illegible]
[illegible] 3
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Anno d[omini] 1419 vel [illegible] in die s. bapte

Liber m[agist]ri Mathie de Leubschin scriptus anno domini m° cccc° xv et eod[em] anno m[agiste]r est effectus in universitate Cracovien[si] t[em]p[o]r[e] ven[erabi]lis domini et m[agist]ri Francisci Crassowicz de Brega vicecancellarii eiusdem universitatis professoris sacre theologie / Et incepit sub Reverendo m[agist]ro Benedicto h[ess]e de Cracovia [in] die Sancte Dorothee virginis f[eri]a [ii] / qui quid[em] m[agiste]r Benedictus p[ost] incepcionem immediate bacc[alaureus] sacre theologie est effectus [illegible]

Ite[m] anno d[omini] 1438 in vigilia s. Dorothee bacc[alaureus] s[acre] theologie [illegible] effectus / Anno d[omi]ni 1436 [illegible] anno d[omi]ni 143[illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

Anno d[omini] 1442 [illegible]

[illegible]

Item Thome de [illegible] accomodavi [illegible] in die [illegible]

Item eidem accomodavi [illegible] margarithe [illegible]

Item eidem [illegible] accomodavi [illegible]

Item petro [illegible] de Swanowe accomodavi [illegible]

Domino Johanni [illegible] de Labyschyno accomodavi sermones [illegible]

Anno domini m° 33 [illegible]

feria quinta [illegible] dedit michi [illegible]

[illegible] Item [illegible] Michael [illegible]

[illegible]

Item accomodavi [illegible] ad sermones [illegible]

~~Item Johanni de [illegible] accomodavi~~

~~Item magistro Nicolao de [illegible]~~

~~Item eidem [illegible]~~

Item domino Johanni viri de Labyschyn sermones [illegible]

~~Item domino Johanni [illegible]~~

~~Item magistro [illegible]~~

~~Item [illegible]~~

~~Item [illegible]~~

Item [illegible] accomodavi [illegible] de Pater [illegible]

Item magistro Wladislao [illegible]

Item [illegible] de [illegible]

~~Item [illegible]~~

~~Anno domini 1433 magister Nicolao de [illegible]~~

~~Item magistro [illegible]~~

~~Item magistro [illegible]~~

Magistro Nicolao de [illegible]

Item magistro [illegible]

~~[illegible]~~

Item [illegible]

[illegible]

[illegible]

~~Anno domini 1433 in vigilia [illegible]~~

[illegible]

[illegible]

Item [illegible]

Item [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

1412 32

[illegible]

Exempta [illegible] 1438 [illegible]

~~[illegible] 1280~~

M in scolastica historia dicit hoc esse scriptum [illegible] ubi [illegible]

Otheos basileus ysmon [illegible] cyryse sabaoth [illegible]

[illegible] ton [illegible] cosmos

[illegible]

Absolucio [illegible]

Dominus noster Jhesus Christus per meritum sue passionis dignetur te absolvere et ego auctoritate sancte matris ecclesie [illegible] mihi in hac parte commissa te absolvo ab omni sentencia excommunicacionis suspensionis et interdicti [illegible] et eadem auctoritate absolvo te ab omnibus peccatis tuis quibuscumque culpis et negligenciis mortalibus et venialibus de quibus corde contritus et ore confessus [illegible] et remitto omnem penam [illegible] plenariam remissionem [illegible] In nomine patris et filii et spiritus sancti amen

[illegible]

[illegible]

Humane labilis vite decursus sub labilis eruditione nos admonet in rebus non inniti perituris sed ea operari semper in terris quorum fructus perseveret in celis dicente domino Operamini non cibum qui perit sed qui permanet in vitam eternam. Inspirante igitur spiritu sancto in constantia non impulsa temeritatis audacia inductus ut in evangeliis dominicalibus que leguntur per anni circulum aliquam facerem compilationem sermonum quamvis vires meas inequalibilia [?] difficultatis invenio nec sat tenuis et ingenii. Spero tamen quod insufficientiam meam et suppleat divina bonitas et commendabit [?] fraterna caritas et excusabit sincera quam gero voluntas. In quorum autem evangeliorum dominicalium tres sermones componam ad honorem individue trinitatis et gloriose virginis matris dei Christi domini presentis [?]. Quia non dominica domini adventus non est idem evangelium apud omnes sed diversimode dicitur apud omnes, ideo in primo sermone dominice primae prophetica auctoritate assumpta principium [?] induxi ut et xii adveniendi [?] sermones prophetarum hospicium sibi vocavi [?] ... Et quia ordinem predicatorum dispensatione professus ... ad laudem domini [?] ... suffragia devotus assigno ut ipse qui dei matrem ... dignetur ... opusculo ad laudem suam dignatur et ad legentium utilitatem ... ad inveniendum concordat.

Sermo primus

Preparare in occursum dei tui Israel. Amos iiii. Cum rex vel aliquis princeps maxime dignitatis adventurus alicui est venturum diu ante nuncios premittit qui eius adventum nunciant ut ad ipsum recipiendum se preparent omnes et se preparent decenter. Rex iste magnus est dominus Ihesus Christus qui pro tempore est venturus in carne per ... representationem et ideo debemus nos preparare ad recipiendum ipsum. Ad quod nos admonet verbum premissum quod dicitur Preparare in occursum dei tui Israel. Ideo quod sancta mater ecclesia hoc in missa tres nuncios solemnes electos mittit qui eius adventum nobis annunciant et ad eius

susceptionem solicite nos movent s. Paulus apostolus et Zacharias propheta et Matheus evangelista. Paulus namque in epistola sua legationem facit ostendens quales debeant esse illi qui pro regem debent suscipere adventantem [?] exponens quod tria eos facere oportet. Primo enim non debent dormire sed vigilare. Ro. xiii Hora est iam nos etc. Nox precessit dies autem etc. Olim quidem fere omnes in peccatis dormiebant et a bono opere torpebant nec mirum quia in nocte erant. In nocte quidem tria sunt que dormire faciunt et sompnum inducunt s. obscuritas frigiditas et humiditas. Nox quidem naturaliter est obscura frigida et humida. Obscuritas quidem sompnum inducit. Unde homines dormire volentes loca obscura querunt. Frigiditas etiam inducit sompnum unde in hyeme et in frigida complexione sompnus profundus laudabilis est in genere suo [?] prospectus. Humiditas etiam causat sompnum nam secundum physicos vapor humidus a cibis resolutus ad cerebrum ascendit sompnum inducit. Hinc est quod pueri magis dormiunt quam senes quia magis humidi sunt in humiditate. Non fuit igitur mirum si antiqui dormiebant quia erant in obscuritate ignorantie in frigiditate dilectionis dei et humiditate carnalis concupiscentie. Talis quidem in hiis tribus locis dormiunt s. in loco obscuro frigido et humido et ideo secundum ceteros dormire faciebat. Job xl Sub umbra dormit ecce obscuritas ignorantie in secreto thalami ecce frigiditas dilectionis divine in locis humentibus ecce humiditas carnalis concupiscentie. Sed ista nox iam precessit et dies appropinquavit ideo iam non dormiendum est sed vigilandum. Advenit enim vera lux que obscuritatem ignorantie populi splendore sapientie abstulit. Ysa. Populus qui ambulabat in tenebris vidit lucem magnam. Advenit etiam ignis qui frigiditatem fugavit et totum mundum in dei amore accendit. Luc. Ignem veni mittere in terram et quid volo nisi ut ardeat. Advenit

Sermones Jacobi de Voragine scripti per manus Magistri Mathei de Zalisya [?].

verus sol qui omnem nebulam culpe
concupita in anima refrigat Eccli xliij
capitulo sunt thauri .s. solares radii et a
volaverunt nebule sicut aves Tertio apostolus
annunciat quod debeamus vestes sordidas ab-
icere et spirituales induere ostendens quod
debemus abicere tria genera vestium sordidarum
.s. vestem nigram cum dicit abiciamus opera
tenebrarum et vestem immundam cum sub
dit non in comessacionibus et ebrieta
tibus non in cubilibus et impudiciis et
vestem laceratam cum subdit non in con
tencione et emulacione / Vestem nigram
facit avaricia avarus enim nigredinem
contrahit duplicem corporalem et spiritualem cor-
poralem pro eo quod contra communem virtutem spiri-
tualem quia cum pecunia sed lucrum vult ani-
ma inquinatur Et ideo sic sunt denigrati inse-
dati ut adeo minime cognoscuntur Trenorum
iiij denigrata est super carbones facies
eorum et non sunt cogniti in plateis ve-
stem immundam facit luxuria que est semper
immunda et sordida Unde non adulteros
eo qui carnales sunt contrahunt macula
tam turpem / vestem laceratam facit super-
bia Unde dicitur prov. xvi qui superbus sp-
ecie abicitur sordidis viciorum vestibus
monet apostolus ut induamus vestes virtu-
tum et bonorum operum equales quas virtutes vo
cat indumenta arma et lucis dicens induamini
arma lucis dicitur indumenta quia
pectus operiunt .i. petri iiij Caritas operit mul
titudinem peccatorum dicuntur arma quia
animam ab insidiis demonum custodiunt vnde
dicitur de ecclesia Cant. iiij Mille clipei pendent ex ea omnis armatura fortium
superbia ab ea ... custodita et
supplantatam ... munita fortium
bus dicuntur lucis quia lucidam ornatum
faciunt unde de anima virtutibus exornata
dicitur regina a dextris tuis Quarto apostolus
annunciat quod sub vexillo debeamus assumere
dicens induimini dominum ihesum christum / Istud
vexillum est christus cruci affixus cuius memo
riam debemus in cordibus nostris retinere
hasta huius vexilli est lignum crucis Ve-
lum est caro christi affixa que triplici co
lore fuit depicta .s. albo rubeo et nigro

Caro enim christi fuit albissima per innocentiam puritate
et fuit rubea per sanguinis effusionem et fuit
nigra per multitudinem livorum Unde si ipsa caro
loqui posset dicere posset Cant. i Nig-
ra sum propter livorem sed formosa propter innocen
cie decorem sicut pelles Salomonis
propter sanguinis effusionem Ille pelles
erant pelles arietum rubricate propter
ea mihi apostolus qui annunciat quales
debet esse illi qui istum regem debent
semper mittere humiliter sicut Zacharias
propheta qui nobis annunciat quare et
propter debemus ipsum regem semper dicat
dicite filie syon ecce rex tuus venit
tibi mansuetus Triplici consideracione quod
libenter semper suscipimus maior gracia personas
.s. dominos propinquos benefactores et amicos
libenter ergo xij semper debemus quia ipse
est dominus et rex meus quod notatur cum dicitur
Ecce rex debet ipse sibi placebit tercio et
Jo. xiij vos vocatis me magister et domine et
bene dicitis sum etenim Eapropter Ecce dicit
quia rex ego sum xviij Nec sunt verba
ista superbie iactancie vel elacionis
sed salutifere instruccionis deus enim superbire
non potest superbire enim comparativus ... hoc
ergo superbire potest quia super se alios habet
Eccli vi Excelsior est alius et angelus
gelus superbivit quia superiorem ha
buit .s. deum deus autem superbire non potest
quia supremus est Secundo est propinquus
et frater noster quod notatur cum dicit Eius
.s. de tua stirpe parentum Gen. xxviij
frater enim caro mea est Ber. puto quia
iam me despicere non potest ob de qua
meus caro de carne mea Huius ergo
natura in magna puritate et reverencia est
habenda tum quia ad dei ymaginem est facta
tum quia natura angelice cognata tum quia
a filio dei assumpta Tercio est benefactor
meus quod notatur cum dicitur venit tibi .i. ad
utilitatem tuam homo quando amiserat
faciem dei habitacionem celi et tenebrarum
in carcere limbi Unde dicitur Job xxxiiij
Si fuit pro eo angelus .i. christus qui
dicitur magni consilij angelus deprecabitur

dom placabilis ei fiat et videbit faciem
eius in iubilo. Tercio quia aspiciunt ho-
minem dei liberant animam suam ut non
pergat in interitum. Quarto quia incipiunt cum
eo cernere lucem ut vivens lucem videat et
eo quia sibi assistunt lucidum locum celi.
Xpo est amicus. Unde quod notatur cum dicitur
Mansuetus. Iste enim inter nos sic amicus
inter amicos mansuete conversatus
est. Matth. xi. Discite a me quia mitis sum et
humilis. Enim olim erat leo seviens modo
factus est agnus mansuetus. Legitur quod rino-
ceros nulla violentia capi potest sed in sinum
virginis requiescit et totaliter mansuescit.
Sic Christus leo fortissimus in sinum virginis
requiescens factus est agnus. Postquam apostoli
intimarunt quales debent esse illi a quibus
iste rex est suscipiendus et postquam
prophetia subiungit quare iste rex sit suscipien-
dus ... venia mentem scilicet ... eius
Mathei qui annunciat qualiter sit susci-
piendus. Legitur quod turba ... Primo quod susci-
piendus est cum operibus caritatis quod notatur
legitur quod vestimenta sternebant in via. Ve-
stimenta dicuntur spiritualia scilicet bona opera. Apocal.
xvi. Beatus qui vigilat et custodit
vestimenta sua ne nudus ambulet. Ista
vestimenta in via sternimus quando bona nostra
pauperibus et viatoribus pro Christo communicamus.
Eccl. xi. Mitte panem tuum super transeuntes
aquas. Panem mittimus quando pauperibus peregrinan-
tibus elemosinam damus. Unde ... vestimentum
insilit nudum fugit. Sic diabolus est dilectis
divitiis que nunquam pauperibus communicantur ab
illis autem fugit qui pauperibus distribuunt.
Secundo cum puritate innocentie cordis quod notatur
per hoc quod sibi obviaverunt cum ramis oli-
varum. Sunt quidam tamquam lignum putridum
quorum conscientia immunditiarum omnium est
sentina. Joel i. Computruerunt iumenta
in stercore suo. Quidam tamquam lignum ari-
dum quorum conscientia omni humore devoci-
onis est vacua. ... Sunt tamquam te-
stes virtutum etc. Quidam sicut lignum viride
instar olive quorum conscientia in rore virtutum
omnium est amena. Psalm. li. Ego sicut oliva
virens ... Tercio cum triumphali victoria quod significatur per hoc quod cum ramis
palmarum sibi obviaverunt. Illi autem vere
palmas portare possunt qui vincunt dyabolum
eius suggestionibus resistendo. Jac. iiii.
Resistite dyabolo et fugiet etc. Vincunt mundum fide
cum operibus observando. Joh. v. Hec est victoria
que vincit mundum fides vestra. Vincunt carnem
... castigando. i Cor. ix. Castigo
corpus meum etc. Quarto cum laude divina quod notatur
per hoc quod pueri laudabant dicentes Osanna
etc. Ista autem laudatio debet fieri corde ore
et opere. De laude cordis dicitur Ephes. v. Can-
tantes et psallentes in cordibus vestris
domino. Laudatio autem oris non valet sine
laude cordis. Ysa. xxix. Appropinquat
populus iste labiis suis cor autem eorum
longe est a me. Nec vero valet sine
bona et sine laude operis. Matth. vii. Non
omnis qui dicit mihi domine domine quo ad laudem
cordis et oris sed qui facit voluntatem patris
mei qui in celis est ipse intrabit etc. quo ad
laudem operis ipse intrabit in regnum celorum.

Ecce rex tuus venit. Primo sermo
tibi mansuetus sedens super asinam
et pullum filium subiugalis. Matth. xxi. Cum ali-
quem venturum ad nos suscepturi sumus
tria sunt que libenter et reverenter suscipere
debemus. Primo status scilicet quod esset status
valde sublimis. Secundo status affectus scilicet quod esset
magnus vel affinis. Tercio status beneficium
quod scilicet veniret et non rapere nostra sed ut
tribueret sua. Quarto status officium quod sciremus
quod non haberet officium sed iusticie sed pie-
tatis. Quinto status comitatum quod sciremus
quod non duceret secum exercitum gladiatorum vel cru-
delem sed humilem et clementem. Ista quinque
declarantur in regem nostrum dominum Ihesum Christum in
carnem et eius representacionem ipse pro
venturus reverenter suscipere nos oportet. Primo
status statum quia iste rex valde excellens
et sublimis est quod notatur cum dicitur Ecce
rex. Apocal. xix. Habet in vestimento et
in femore suo scriptum rex regum et dominus
dominantium. Istum multi negant adhuc esse re-
gem dicentes Jo. xix. Non habemus regem
nisi cesarem. Christus dicit Estimate vere
cesar dicitur accedendo tales quod ...

regem innocentem relinquit diem accedente
Iste rex rex habet regnum de quo dicitur
Phil. ii In nomine Ihesu omne genu flectatur etc. hic
circa tres differentias militum quorum quidam
sunt decertantes qui sunt in regno terre
stri de quorum uno erat qui dicebat Eph.
vi Non est nobis colluctatio ad
versus carnem et sanguinem sed adversus
principes et potestates etc. Alii sunt milites
triumphantes qui sunt in regno ce
lesti quibus scilicet victoria dat coronam ii
Thi. ii Non coronabitur nisi qui legitime certaverit. Alii
sunt prohibentes et tamen vertentes quos
collocat in carcere infernali Ysa. xxiiii Congrega
buntur in congregatione unius fascis
in lacum et claudentur ibi in carcere Ergo debemus
libenter suscipere passiones quia et est frater
noster et propinquus noster quia nostri causa dominus tamen id est divina
origine peccatus noluit eius eius pro
telam contrahere cum natura angelica sed cum humana
Hebr. ii Nusquam enim angelos apprehendit sed
semen Abrahe apprehendit de quo videtur
quod inter deum et hominem est maior similitudo
quam inter deum et angelum Maior affinitas
maior consanguinitas et maior cognationis si
militas similitas quidem quia tamen causatur per al
terum proximum summa est sed quia causatur ex utroque fir
missima est Angelus est frater Christi a parte
patris tamen qui est pater Christi et angelorum per creationem
tamen et angelorum per creationem Sed homo est
frater Christi a parte patris tamen qui est pater Christi per
generationem et hominis per creationem a parte matris
quia virgo beata fuit mater Christi et ideo vix
vel nusquam vocat angelos fratres suos sed homines de
quibus narrabo nomen tuum fratribus meis etc. legitur Gen.
xliii de Ioseph quod suo germano maiorem partem
dedit Beniamin qui frater suus erat ex utroque
parte quam ceteris qui tamen fratres sui erant ex altero
parte Sic vero duplicem refectionem homini de
dit scilicet in sua divinitate et in sua humanitate Angelos
autem tamen in sua divinitate reficit Ergo maior est
affinitas magis quidem affinitas contrahitur quod
quis dat vel accipit sed maior quod utroque
modo Deus effigiem suam id est ymaginem
et similitudinem suam angelo dedit quod ipsum
ad ymaginem suam creavit homini vero et
ymaginem suam dedit et insuper formam nostram

in humanam naturam filio suo accepit Io. ii
Recordatus sum tui miserans adolescentiam
tuam et caritatem desponsationis tue Ier.
xxxi In caritate perpetua dilexi te ideo
attraxi te miserans Vox dei in glo. maiorem
vi nolunt ubi alienis mihi caro glorificatus
Ergo est maior consanguinitas magna
enim consanguinitas est quod quis attinet alte
rius tamen linea consanguinitatis Maxima
vero quod ex duabus Sed deus angelum ad
ymaginem suam creavit et tamen quod de
de sua progenie eum fecit hominem vero et de
suo genere fecit Prov. illud Act. xvii ipsius
enim genus sumus Genus ergo eius sumus dicit
et insuper de suo genere se fecit Ro. i Qui
factus est ei ex semine David secundum carnem Christo
est maior cognationis similitas eum non tamen
est cognatio scilicet legalis que fit per adoptio
nem Spiritualis que fit per baptismum regeneratio et car
nalis que est propagatio Angelus attinet
Christo cum cognatione legali quia deus
nos in adoptionem filiorum predestinavit Eph. i quod despondat
spirituale quia eum de baptismo in filium re
generavit Io. iii Nisi quis renatus fuerit
et cetera non potest videre regnum dei etc. Et carnali
quia ut dixerunt quando nasci voluit
carnem et sanguinem accepit Heb. ii Qui
ergo pueri communicant carni et sanguini et ipse si
militer participavit eidem Ergo debemus ipsum li
benter suscipere propter beneficia quod notatur
cum dicitur venit tibi ad utilitatem tuam non
non venit ut auferret tua sed ut daret sua
Omnia enim que habuit nobis dedit scilicet regnum
suum in possessionem Mt. xxv possidete
paratum vobis regnum constitutione mundi
Corpus suum in refectionem Io. vi Caro
mea vere est cibus Sanguinem suum in
ablutionem Apoc. i Lavit nos a peccatis nostris
in sanguine suo Animam suam in redemptionem
Io. x Animam meam pono pro ovibus meis
et deitatem suam in fruitionem Io. xvii
Hec est vita eterna ut cognoscant te solum
verum deum etc. Christo debemus ipsum libenter
suscipere propter officium quia non est iudicium
facere usque sed pro nunc quod notatur cum

dicit[ur] mansuetus. Circa q[uo]d sciendu[m] q[uod] que
dam mansuetudo est a[n]i[m]a[lis] ut d[icit] ph[ilosophu]s q[uia]
homo est a[n]i[m]al mansuetu[m] a[n]i[m]a[l]. Q[ue]dam
gr[ati]a que est q[uedam] virtus infusa p[er] qua[m] man
suetus a[n]i[m]al habet gr[ati]am. Quedam ab h[um]ana
industria ex longa co[n]suetudi[n]e sicut domestica
a[n]i[m]alia dicu[n]t[ur] mansueta id est manui assueta.
Xp[istu]s ergo d[icitu]r mansuetus a[n]i[m]a[l] diuina gr[ati]a quia deo
ut[ili]s est mansuetus et mitis ps. Dicat
d[omi]n[u]s suauis et mitis et a[n]i[m]a[l] h[um]ana quia de
mansueto p[at]re s[cilicet] dauid natus est ps. me[men]to
d[omi]ne dauid etc. Secundo fuit mansuetus gr[ati]a
sp[iritu]s s[ancti] ad eu[m] venit q[uod] mansuetu[m] eu[m]
totaliter fecit ysa. xli. Sp[iritu]s d[omi]ni sup[er] eo q[uod]
unxit me ad annunciandu[m] mansuetis mi
sit me. Tercio fuit mansuetus a[n]i[m]al
co[n]suetudi[n]e quia longo t[em]p[o]re int[er] infirmos c[on]
uersatus. Ideo fuit mansuetus et sicut
a[n]i[m]al domesticu[m] adolescentiu[m] ... statim
... et ... ... sicut xp[istu]s
ideo est domesticus q[uod] statim ... ...
... cordis ... ... ideo ... mouentur
zacharie ix. Ecce rex tuus venit tibi mansuetus
etc. Ecce debem[us] ... liber[os] sup[er] ... ...
comitatu[m] qui ... comitatu[m] ...
notat[ur] cu[m] dicit[ur] sedens sup[er] asinam et pullum
p[er] ... asina sig[nifica]t[ur] synagoga ... ...
q[uod] ... legis trahit[ur] pullus ... q[uod] ...
filia a synagoga fuit genita. Xp[istu]s ergo
sup[er] asinam et pullum sedit q[uia] vtrumq[ue] ...
sicut ... vtrumq[ue] ... ... erat ...
... q[uod] sic d[icitu]r ro. ix. Non eni[m] est di
stinctio ... ... etc. Iste fu
nis ... ... filius ... ... mala
... ... et ... mansuetudo
cordis ... ...
... ... morte ... ... dicit
... ... soluite ... ...
... ...
... ... soluit ... et
... ... ysa. lviii. Solue
... ...
... ... xiiii. ... soluis ...
... ... Sermo tercius

Benedictus qui venit in nomine d[omi]ni. Iste
hymnus videntes magna et crebra miracula
q[uod] xp[istu]s faciebat et maxime audientes q[uod] laza
rum quadriduanum suscitauerat sicut h[abe]t[ur]
jo. xi. sibi obuiam p[ro]cesserunt et ip[su]m cum
ramis et frondibus dignis laudibus extolle
runt dicentes benedictus qui venit in nomine
d[omi]ni. In quibus verbis tria ponu[n]t[ur]. P[ri]mo
ponit[ur] ... ... digna laudacio cu[m]
dicit[ur] Benedictus. S[ecund]o ... laudacionis racio
cu[m] d[icitu]r qui venit. Tercio ... racionis co[n]
plenacio cu[m] subdit In nomine d[omi]ni. Laus
autem ista fuit digna co[m]p[ar]ac[i]o[n]e laudantis lauda
ti rei laudande et modi laudandi. Ex
p[ar]te quidem laudantis tunc laus est digna
qu[ando] ille qui laudat dignus est laudare
quia sicut d[icitu]r ecc[lesiast]i. xv. Non est speciosa
laus in ore peccatoris ... ...
p[er] peccatori aut[em] dixit deus etc. Isti aut[em]
erant digni laudare ... ...
fide ... ... vide
tes pueros clamantes osanna etc. Isti eni[m]
dicebant pueri ... ...
maxime ... ...
Secundo fuit dig[n]a co[m]p[ar]ac[i]o[n]e laudati tunc eni[m] ex
p[ar]te laudati est digna qu[ando] ille qui lau
dat[ur] est dignus laudem. Vnde dicit[ur] de
indignis laude ... laudat[ur] peccator inde
... etc. Xp[istu]s aut[em] ... ... laude
est dignus ... ... omnem laudem
... angelorum et ... ...
... ...
... maior est n[on] omni laude. Tercio
fuit dig[n]a co[m]p[ar]ac[i]o[n]e rei laudande tunc laus
est dig[n]a ... ... digna
laude. Vnde d[icitu]r de hiis qui ... ...
laudabant[ur] ysa. iii. ... ... qui te b[eatu]m
dicunt ipsi te decipiunt. Isti aut[em] ... lau
dabant ... q[uod] ... dig[nu]m erat de eo q[uod]
in nomine d[omi]ni venerat. Quarto fuit digna
co[m]p[ar]ac[i]o[n]e modi laudandi quia fiebat ab
illis qui ... ...
... qui comitabant[ur]. Illi quidem qui
... ... ma
... ...
... ...
... ...

confunditur in memetipso et nunc vix contineo
lacrimas ita pudet pudoris corporis quia
mirabilem tempus horum cui neque minus tu
imi erat gaudium quod huius exhibicio quam
tum attendunt veteris decepita per ipsum
conversantes apostoli eius verbis audisse
pascebantur maculam amabantur et quod
imitabantur nos autem qui scripturas debemus
primum sic hic in ore portare actionem
ps Semper laus eius in ore meo / Et
corde per mortificacionem j Cor vj Empti
estis precio zc et in corde per meditacionem
deut vj meditaberis sedens in domo
tua zc et in opere per imitacionem quia summa
religionis est imitari quod
colis Et ideo ponitur huius [illegible] lauda
cionis racio cum dicitur qui venit Ideo
omnis eum laudabat quia in eius veniat
humanam redempcionem prevalebit Secundo quo
ad nos venit per carnis susceptionem secundum
etc representacionem debemus nos ornare
et sibi venienti occurrere assumendo vestes al
bas deauratas sive rubeas et varias
vestis alba est ipsa puritas / de qua dicitur
Apoc iij vestimentis albis induaris
ut non appareat confusio nuditatis tue
vestis deaurata est ipsa caritas sicut enim
aurum non patitur rubiginem sic caritas non
patitur defectum j Cor xiij Caritas numquam ex
cidit Et eadem caritas vestis rubea
quia facit animam rubeam id est rubentem
in igne amoris succensam vestis varia est
virtutum diversitas de qua dicitur psalmus
tu regina zc Ista ergo illa anima que
Christo advenienti occurrit cum veste alba
puritatis cum veste deaurata sive rubea ca
ritatis et cum varia multiplicitas virtutis
de tali anima dicitur prov ultimo Stragula
tam vestem fecit sibi Ecce vestis va
ria virtutum Nam secundum ysidorum stragu
lata vestis est vestis discolor sed facta
ta eo quod stratum et amictum sit apta
byssus ecce vestis alba puritatis et purpura
indumentum eius ecce vestis rubea
caritatis ve autem illi cui non ve qui
sibi cum veste nigra et sanguinolenta et
sordida occurrit omnis est hec parentis
sic posset si adulter pro tribus maritis ve
nienti uxor occurrit cum vestes nigras
sanguinolentas et sordidas nonne ea
adulteris tradiceret atque insana videl
teram repudiaret Illa ergo anima hec
vestem nigram quia non habet candorem pu
ritatis sed nigredinem peccati mortalis non
est nisi olla magis nigra quam carbo in morta
li peccato posita Naum ij facies omnium sicut
olle nigredo / Ideo tales anime que in ho
c vita decorem non adeo ut ab angelis
cognoscuntur sed tamquam ignote abi
ciuntur Trenorum iiij denigrata est super
carbones facies eorum et non sunt cogni
ti in plateis scilicet celestibus Illa non
habet vestem stragulatam que non
caritatis sed habet carnem sanguinolentam peccato
recipere volutatis Tales cum sua veste igne
infernali comburentur ysa ix vestimentum
mixtum cum sanguine erit in combustio
ne et cibus ignis Illam autem vestem
sordidam et pannosam apostolus abiciendam
admonet Ro xiij Abiciamus opera te
nebrarum zc / Et posset quis dicere pos
sum utramque habere vestem scilicet vestem mun
di et vestem virtutum Ad quod dicit apostolus
ij ad Tim ij nemo militans deo implicat se
negociis secularibus Et in vestimento veteris
Tercio ponitur huius racionis explanacio
cum dicitur In nomine domini et est hic intel
ligi duplex adventus sic de adventu
in carne quia tunc venit in nomine
domini id est ad manifestandum nomen domini Jo
xvij pater manifestavi nomen tuum zc Vel
de adventu ad iudicium quia tunc
venit in nomine domini id est in potestate domini
Jo v Et potestatem dedit ei iudicium
facere quia filius hominis est / Vel de ad
ventu in mentem que est ipsa per missionem
virtutis infusionem et tunc venit in nomine
id est in gloria domini Ps Et nomini tuo da gloriam
bene precio zc Item quia gloria vestis corporis

tres Adventus autem temporalem adventum
in sermone responsorio est in matutinis tres
versus decantat unus designat adventum Christi
in carnem quo dicitur quique terrigene et filii
hominum simul in unum dives et pauper. Per terrigenas intelliguntur
peccatores qui sua traxerunt originem quia
sunt generati de terra ideo affectant terrena. Per
filios hominum intelliguntur iusti qui sunt
rationales et rationabiliter vivere volunt.
Secundo utile est audire adventum Christi in carne
peccatoribus ut paveant adventum et
iustis ut animentur ad gaudium. Dicit ergo
psalmus vos terrigene et filii hominum audite et
gaudete incarnatum quia simul in unum, id est
civitatem per divites et pauperes. Christus enim venit
ad divites quia fuit valde dives et enim
non ad pauperes valde pauper. Unde tangit
apostolus ii Cor viii. Scitis gratiam domini
nostri Iesu Christi qui cum esset dives pro nobis
egenus factus est. Secundus versus designat
adventum Christi in mentem quo dicitur Tu rex Israel
intende etc. Israel interpretatur homo videns
deum qui est animal mansuetum Ioseph
interpretatur augmentum. Dicit ergo veniens in animam
peccatricem facit ipsam Israel, id est ipsam videre
deum per fidem credendum per eum etc. facit
ipsam esse ovem per mansuetudinem quoque
Gal v. Fructus autem spiritus mansuetudo
fides etc. facit ipsam esse Ioseph per bonorum
operum augmentationem. Gen xlix Io-
seph filius accrescens. Tertius autem versus
designat adventum ad iudicium quo dicitur
Excita potentiam tuam et veni ut salvos facias
nos. Modo enim dormit iustitia quia
peccatores non puniuntur vigilat autem misericordia
quia eius ad iudicium accipit. Ysa xxx
Expectat vos dominus ut misereatur vestri. In
iudicio autem dormiet misericordia ut xxvi.
Virga est ... vigilabit
autem iustitia. Psalmus Cum accepero tempus ego
iustitias etc. Dominica prima sermo primus

Erunt signa in sole et stellis etc.
Luce xxi. Precedenti dominica actum
est de adventu Christi in carne qui est
adventus amoris. Hodie agitur de ad-
ventu Christi ad iudicium qui est adventus
timoris ut amor ad bonum nos incitet et
timor a malo nos revocet. Quia autem ad-
rex ad bellum est processurus omnes qui
nominantur ut sciant proficiscuntur. Sic rege Christo
ad iudicium veniente omnes creature pre-
moventur et contra malos armantur. Sapientie
5o. Cum ponitur commotio quadruplicis
creature scilicet creature celestis terrestris
rationalis et irrationalis. Primo ergo ponitur
commotio creature celestis cum dicitur Erunt
signa in sole et luna et stellis que sunt
autem ista signa hic non exprimuntur sed Ioel
et Apocalipsis determinatur ubi sic dicitur Sol ob-
scurabitur et luna non dabit lumen suum
et stelle cadent de celo. Signum ergo in
sole est obscuratio solis que quidem ob-
scuratio quattuor modis accipitur. Primo
quantum ad lucis privationem tunc enim fiet eclip-
sis universalis que aufert lucem ab omnibus
partibus quod in nulla alia eclipsi fieri
consuevit. Illa enim eclipsis ab aliis dif-
fert quia erit universalis, quia diu durabit,
quia non erit per lune interpositionem sed
propriam virtutem et hoc faciet sol
signum meroris pro morte hominum generis.
Exemplum patre familias moriente domus
eius turbatur familia plangit et nigris
se vestibus induit sic quando quidem per
quem facta sunt omnia deficiet celi mi-
nisteria luget et candore deposito tene-
bris induuntur. Secundo quantum ad maioris
lucis supervenientiam. Ysa. [illegible] sol
obscurabitur non diminutione sue lucis
accedente sed maioris luce superveniente.
Exemplum luna et stelle obscurantur mox
orto sole sic in Christi apparitione gloriosa
sol obtenebrescet et luna non dabit
suum iubar. Tertio quantum ad vindictam
futuram ut patet per hoc quod sol obscurabitur, id est tam
severa erit vindicta iudicis quod etiam
sol ipsam respicere non audebit. Augustinus
Merore dei iudicii et tormenta ne
memorare pernimium neque sol neque luna
utraque certa respicere potuerunt sed retrahent
splendorem suum non per clementiam

sunt ut videmus sed quando creatus in aliorum
videndum et sic pertinescunt Cristo quantum ad
nostram significationem pertinet cum sol est
Christus qui tunc erit valde obscurus quia
predicatione et miraculis non claresceret Apoc.
vi. sol factus est niger tamquam saccus ci-
licinus postea autem valde erit clarus per
ubique predicabitur et miracula facere videbitur
In sole sunt duo tria considerantur scilicet corpus
splendor et calor sic in Christo tria sunt
sua propria sua bonitas et sua gratia et ista
ad ista tria ipse sol obscurabitur quia nullus
ipsum audebit confiteri esse deum sed hominem
purum ipsum fuisse doctorem virtutis non
magnum erroris ipsum non habuisse spiritum sanctum
sed spiritum malignum. Secundum signum est obscuritas
lune plena significat ecclesiam que tunc obscura
erit quia in miraculis et in doctrine
splendore fulgebit. Primus autem deus
posuit luna luminare ista statuere sicut sol in-
luminet terram ut luna a sole illuminaretur. Unde
causa in qua dicitur Dan. ii. scilicet pulchritudine
ordinis et armonie ista autem luna subnixum
scilicet ista subiectum subiectorum obedientie
aut cum per a sole illuminatur luna non ut ap-
paret ... dicit philosophus luminis sed ut nobis
... tenebris ... et credula
... qui ... omnium ... et celesti
... qui aliquo sunt or-
dinati principibus appellat autem Dan. ii.
... ordinem quendam et armonia
... esse in uno ... cum ... corpus
... luna recipit et alii infundit sic
sol ... aliud quod recipit sed non infundit sicut
terra ... ad esset ... et armonia
oportet ut ... quod recipiat et infundat
sicut luna ista superior ... tunc
removebitur ... luna ... non in ...
tunc obscurabitur. Tunc cum removebitur
eius pulchritudo et ordinatio quod scilicet aliquot
... habebit Gen. x. propter
... subtiliter ... sedi
... Tunc cum removebitur minima sub
... quia ... diligunt ...
... caritatem. ii. Thi.
iii. In novissimis diebus instabunt tempora
periculosa et erunt homines seipsos amantes
aliorum inobedientes et ... frige-
scet caritas multorum ... tunc removebitur
subiectorum obedientie quia tunc reges
et impia recedent ab obedientia ... et
aspide. ii. Thess. ii. Nisi venerit discessio
primum. i. Thim. iiii. In novissimis discedent
quidam a fide. Ebro. Sicut fuimus ...
... multos ... fantasias per
... multos ... et
Tertium signum est quod stelle cadent de celo
sed non videtur quod hoc possit esse ad corpus
... et sed ...
multe ... maiores sunt terra ...
... terra ... non possunt. Sed dicendum
quod stelle tribus modis accipiuntur ... Unde
... ista ... corpus. ... ...
... ignem
... quia ...
... magnas
... videntur ...
quia per aliquod ... ad ...
... ut ... videantur. Ioel. ii.
Stelle retraxerunt splendorem suum.
Stelle autem ... dicte sunt
... et ...
aere ... ... pacem
... Rapc. p.
... sunt ... Boel.
... qui ... multi
... de
... ... aut
... scilicet ... dra
... Apok. xii. ...
... ut ... Dan. viii. ...
... et ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ... R. ...
... ... qui
... ...

Secundo ponitur commocio creature terrestris tam
terre quam maris cum dicitur in terris pressura gen-
tium. Et tunc enim erit maior pressura que
nunquam fuit in terra. Quadruplex enim tribula-
cio mouetur. Prima fuit tyrannorum, secunda hereticorum,
tercia ypocritarum, quarta erit antichristi que erit maior
quam omnes [illegible] disposicione noctis et
erit in eius tempore magna afflictio de
mari. Prima que leena ista est crudelitas
tyrannorum. Secunda que vrsus ista est versucia
hereticorum. Tercia que pardus ista est varietas et
dolus ypocritarum. Quarta fortis et terribilis nimis
ista signat antichristum. Confusio autem maris tribus
modis accipi potest. Primo propter maris elevacionem
et depressionem. Nam sicut dicit Jeronimus se invenisse
in annalibus hebreorum mare xl cubitis super
montes se elevabit et alio die se deprimet
ut vix apparere possit. Illa autem tali elevacio
et depressio sine multa confusione et commocione fieri
non valebit. Secundo propter tanta [illegible]
maris elevacionem. Vnde confusio maris
et fluctuum id est quod nimia commocio est sicut dicitur
multa animalia concreta sunt dubium non
est quod perfecit pauca que restant. Tercio propter ma-
ris diminucionem. Nam aliquis qui fa-
ciem videns [illegible] mare pungulet et
nouam formam assumet. Apocalypsis xv. Vidi
tamquam mare vitreum illud enim pingueo
[illegible] sine multo [illegible] fieri
non valebit. Tercio ponitur commocio creature
racionalis cum dicitur arescentibus hominibus pre
timore. Secundus et planta arescere convenit
autem propter iudicium terre profunditatem est in
terra non sicut profunditatem terre et arescere
radices plantarum sicut patet Jone iiij. De ceterra
autem propter siccitatem sicut patet in Ecclesiastico [illegible] xxx
[illegible] arescit autem propter ignis
uicinitatem. Job i. Fortunus est sol cum
ardore et arefecit fenum. Cuius causa est quia
homines pre angustia arescent homini qui non erunt
fundati in dei dileccione. Ij ad Thessalonicenses ij illustracione
aduentus eius et splendore eo quod dei caritatem
non receperunt etc. Secundo qui erunt
firmi in fide Christi in videre filium hominis leta-
buntur filium hominis venientem [illegible]
in terra. Tercio qui autem [illegible] in
bono opere erunt proposuit sicut fuit in dubi-
ne etc. Levari enim capita que ma-
le congregauit in dolibus quibus enim dicitur
etc. ij ad Thessalonicenses iii quia enim iustificati et
dicitur Augustinus dicitur David xx eorum in corporibus suorum.
Quarto ponitur commocio creature celestis
scilicet angelorum cum dicitur Nam virtutes an-
gelorum mouebuntur. Ista autem commocio celestis
spiritibus terrore cuncta venientes. Job
xxvi. Columpne celi contremiscunt. Beda quod fa-
ciunt terribile quod timent columpne que singu-
la [illegible] parentur cum ceciderit paradisi commoventur.
Secundo comparacione pugne cuiusdam adhuc
se loquitur. Crisostomus Si rex processurus ad
bellum contra aliquam expedicionem mandat
in palacio dignitates omnes mouentur et concitus
coniuratur tota ciuitas fremet. Quanto magis
rege celesti consurgente iudicare viuos
et mortuos angelice virtutes commouebuntur et
terribilis nimis terribilem dominum procedunt
ut fulgura prima procedunt [illegible] hor-
rorenda tonitrua. Tercio propter horrore dicitur
predicte Job xli. Cum sublatus fuerit
timebunt angeli. Crisostomus Cum angeli
constituti [illegible] videntur tot infinitas
multitudines conspicere [illegible] intrepide
ibi stabunt.

Sermo secundus

Tunc videbunt filium hominis venientem
in nube etc. Sicut dicit ysidorus
in libro de summo bono in quolibet iudicio
iiij or persone requiruntur scilicet iudex reus ac-
cusator et testes. Et quia illud euangelium de
aduentu Christi loquitur ad iudicium ideo iste
iiij or persone in isto euangelio exprimuntur. Prima
iudicis cum dicitur filium hominis. Persona rei cum
dicitur arescentibus hominibus. Persona actoris
cum dicitur Erunt signa in sole luna et stellis etc.
Persona testis siue testium cum dicitur Nam
virtutes celorum mouebuntur. Primo igitur ponitur
persona iudicis id est Christi qui in forma hominis
iudicabit ut bonis det consolacionem et malis
tribulacionem. Bernardus Vbi per magis [illegible]
consolacionis qui vult personam hominis
iudicare ut in tanta perturbacione ma-
lorum homini fiducia prestet plenitudinem.
Iste autem iudex sic iudicabit quod iudicium

sine nullo corrumpi potest Aliquando namque modis ut dicit ysidorus corrumpitur iudicium con
sueuit s. timore amore odio et munere
corrumpitur quidem timore ideo dicitur Ecc. vii.
Noli querere velle fieri iudex nisi virtute
valeas irrumpere iniquitates ne forte
extimescas faciem potentis etc. ysi
dorus Qui metu potentis veritatem
occultat eius iram veritas prouocat quia
plus pertimescit homines quam diuinam
trepidat maiestatem Secundo corrumpitur
munere Ecc. xx. Xenia et dona excecant
oculos iudicum Aug. vsque adeo cupiditas
malum inoleuit ut iam quasi consuetudine
vendantur leges corrumpantur iura sententia
ipsa venalis sit et nulla iam causa possit
esse sine causa Tercio corrumpitur odio et ex
amore Crisostomus Perfectus amor et odium verum iudicium
non agnoscunt Greg. Iudicare digne de
subditis nesciunt qui in subditorum causis
amorem vel odium sequuntur Iudex autem eter
nus nullo istorum corrumpi potest Non timore
quia potentissimus est Job xxxiiii Nunquid
timere augmentet te veniet tecum ad iudicium
Immo ipse potenciores ante tanta se
uerius quam eos sinistre perferet Sapie. vi
potentes potenter tormenta pacientur
Non amore quia iustissimus est ideo quia
fratres suos carnales s. iudeos dura sentenciam
promulgabit Non mihi valebit ob fini
tas pro eo quod non redimet Nec naturam
conformitas ideo subditur redimet ho
nes per multiplicatas ideo subditur
ne dabit deo placationem suam Nec sanguinis
ipsius passionis ideo subditur precium redemptionis
anime sue non numerat quia dignissimum
est pro nobis non aspexit cum persolui
bus nec suscipiet pro redempcione dona
plurima Bernardus Veniet dies illa in qua
plus valebunt pura corda quam
astuta verba et consciencia bona quam mar
supia plena Augustinus Expectatur
dies iudicii et adest ille equissimus
iudex qui nullius potentis personam
accipit cuius palacium nullus episcopus
vel abbas vel comes auro argento
corrumpere potest Crisostomus Tunc non
diuicie diuitibus vel parentes parentibus
succurrunt Nec angeli sicut sole
bant pro hominibus faciunt verbum quia
veri iudicii lex non recipit Item non
odio quia optimus est in eo enim quod
optimus est odium tante non potest Ipse
enim omnia diligit que creauit Sapie.
xi Diligis omnia que sunt et nichil odi
sti eorum que fecisti et opera diligit set
non cum odio sed cum dolore et compassi
one puniet Ysa. i. Heu consolabor
super hostibus meis et vindicabor
de inimicis meis Sexto ponitur rei
ipsi peccatores deprehendi ad dicitur arc
tantibus hominibus pre timore et
confusione que tunc erit ut dicit
Greg. d. Quam anguste tunc erunt
vie reproborum superius erit iudex iratus
Inferius horrendum chaos a dextris
peccata accusancia a sinistris infinita
demonia ad supplicium trahencia In
tus consciencia mordens foris mundus
ardens quo se fugiet miser peccator
non enim poterit abscondi sursum quia
ibi est iudex ~~iratus apoc.~~ in uatis
deorsum ore pendit gladius bis acu
tus Apoc vi dicent montibus et col
libus cadite super nos et abscondite
nos a facie sedentis super tronum Nec
poterit fugere a dextris quia ibi sunt
peccata Bernardus Tunc loquentia simul peccata
dicent tu nos egisti opera tua sumus
et non te deseremus sed tecum ad iudicium
pergemus Nec a sinistris quia ibi sunt
demonia accusancia Augustinus presto tunc
erit dyabolus recitans omnia que fecimus et
in quo die et in quo loco peccauimus
et quid tunc facere debuimus Nec poterit
se abscondere intra se quia ibi erit
vermis remordens Ysa. vlt. vermis
eorum non morietur Nec poterit fugere

ad iudicium quia ibi erit ignis ardens per
Ignis ante ipsum precedet Non restat ergo
nisi ut in fornacem descendat Tertio
ponuntur accusatores qui vocantur cum dicitur
Clamant sancti in psalmo etc. Omnes non cessabunt
peccatorem accusabunt dicendo enim quod
tres accusatores erunt contra peccatores
peccatores primus erit totus mundus vel
elementa omnia et omnis creature de
elementis unde dicitur Osee xii [illegible] subiungit
sicut pluribus dentibus aliis elementis
dicit Job xx devorabit eos ignis qui
non succenditur revelabunt celi iniqui-
tatem eius id est alia eorum quod obtenebra-
bitur terra adversus eum consurget quia
ab eis fortissime contrahetur de aliis
creaturis dicit Gregorius super Matheum In
illo die nichil est quod videamus ubi
celo terra sol et luna dies et nox
et totus mundus surget adversus nos sta-
bit in supplicium peccatorum nostrorum Secundus
accusator erit proprium scelus Omnia enim
peccata que modo sunt occulta ibi replicet
Quid accusabit auctorem cupiditas tunica
vestimentorum accusabit vanam gloriam
aurum metallorum accusabit auri cupiditatem
edificium accusabit usurarium de duobus
primis Jacobi v. Divicie vestre putrefacte
sunt et vestimenta vestra a tineis come-
sta sunt aurum et argentum vestrum eruginavit
et erugo eorum in testimonium vobis erit de
tertio dicitur Abacuc ii lapis de pariete cla-
mabit et lignum quod est inter iuncturas
videlicet Tertius accusator erit dyabolus
Augustinus dicturus est contra nos adversarius equissime
iudex iudica hunc meum esse ob culpam qui
tuus esse noluit per gratiam tuus per naturam
meus per miseriam tuus per passionem meus per suasionem
tibi inobediens michi obediens a te ac-
cepit immortalitatis stolam a me hanc pan-
nosam accepit qua indutus est tunicam tuam
vestem dimisit cum mea hanc venit equissime
iudex iudica hunc meum esse et mecum
esse dampnandum Ubi si diligenter atten-
dis dyabolus quatuor allegationes ponit per
quas peccatorem petit dampnandum conde-

eterno ponuntur testes cum dicitur virtutes celorum
movebuntur id est angeli ad custodiam nostram
deputati tres enim testes tunc presentes ha-
bebunt unum supra se scilicet deum Jeremie xxix Ego
sum iudex et testis Alium intra se scilicet conscientiam
Augustinus [illegible] iudicium futurum timens primum
conscientiam corrige suo cum te tunc testem
habere tunc Tertium iuxta se scilicet angelum ad cu-
stodiam deputatum Job xx Revelabunt
celi id est angeli iniquitatem eius ideo dicitur
quod virtutes celorum id est angelice potestates com-
movebuntur ut peccatores accusent et testes
testimonium ferant Sermo tercius

Tunc videbunt filium hominis venientem
in nube cum potestate magna et maiestate
Sapiens iudex qui quadrupliciter in iudicio
suo procedit ipse causas et culpas diligenter
examinat examinatas ponderat ponde-
ratas sententiat sententiatas execu-
cioni demandat taliter in extremo iudicio
iudex eternus procedet Ideo in verbis premissis
dispositio iudicis colliguntur scilicet quod ipse in for-
ma humana apparebit quod veniet cum sanctitate
decora cum potestate multa cum maiestate
magna Apparebit ergo in forma humana ad
examinandum veniet cum sanctitate decora
ad ponderandum cum potestate multa ad
sententiandum et cum maiestate magna
ad exequendum Primo ergo apparebit in forma
humana ad examinandum ideo dicitur
tunc videbunt filium hominis Deus enim
in quantum est filius hominis ipse habet exami-
nare sic habetur Act xvii Cum venerit
in quo filius hominis in maiestate sua de-
inde ponuntur causa examinationis ab
ipso fienda Examinabit enim de iii ma-
teria examinatione dicitur Job xxix
Causam quam nesciebam id est quam michi ne-
scire ostendebam diligentissime ex-
aminabam Examinabit quoque omnia
cogitata Sapientie i In cogitationibus impii
interrogatio erit Unde In illa die
cogitationes accusabunt homines vel
etiam vel defendent Non utique cogitatio-
nes que tunc erunt sed ipse que nunc sunt
in nobis quarum vero quedam epistola

in corde nro deliquerunt velut in cera
que est in occulto cordis posita sunt in
illa die revelabuntur Secundo examinabit
omnia verba non tantum maliciosa sed etiam oci
osa Mt xii De omni verbo ocioso quod locu
ti fuerint homines reddent racionem in die
iudicii Tercio examinabit omnia facta
Eccl ultimo Cuncta que fiunt adducet deus
deus in iudicium etc Quarto omnia bona ne
glecta Bn Omne tempus nobis impensum
requiretur Quinto omnia omnia ignorata
vnde rogat psalmista ignorancias meas
ne memineris Sexto veniet cum
societate decora ad ponderandum
tunc dicitur veniet in nube id est cum consorcio
sanctorum qui dicuntur nubes quia fuerunt
a terrenis elevati et in celestibus conversa
ti de quibus nubibus dicitur Apoc i Ecce
veniet cum nubibus Iudex cum prin
cipaliter postquam causam examinavit
consilium cum suis assessoribus consuevit
que culpe sunt graves et que leves
et que mediocres ut secundum gravitatem
vel levitatem culpe detur gravitas vel
levitas pene Sic christus postquam cul
pas examinabit eas de consilio
sanctorum ponderabit non quod non habeat gra
vitatis et levitatis culparum plenam
noticiam sed ut de hoc faciat partes hono
rem et gloriam plus ut faciant de eis iu
dicium conscriptum etc Septima ponderacio
ne secunda dicitur prov xvi Pondus et
statera iudicia domini sunt Solent cam
psores monetas in statera ponderare
et eas quas inveniunt nullius ponderis
id est nullius valoris vel minoris reiciunt
proiciunt vel vendunt illas non quas in
veniunt maioris ponderis vel equalis
in thesauro reponunt Sic omnes homines
qui in iudicio domino assistent aut erunt
omnino vacui aut pleni aut semipleni
aut supleni Ille autem est vacuus qui
nulla bona meritoria secum portaverit et
in peccatis vitam finivit talis in statera
divini iudicii appenditur et dicitur sibi
Dan v Appensus es in statera et
inventus es nichil habens Iste proicitur
in fornacem inferni Iste autem semi
plenus qui peccata quedam commisit et ad maiora
promissus est sed morte preventus satisfaccionem
condignam agere non potuit vel etiam pro
in vita non fuit sufficiens inventus et
talis sibi appenditur et sibi dicitur appensus
es in statera et inventus es minus
habens et iste proicitur in fornacem purga
torii post iudicium autem quia tunc purga
torium non erit illi qui tales inveniuntur
igne qui precedet faciem iudicis purga
buntur Ille vero est plenus qui quamvis
aliquid tamen satisfecerit qui tamen non
habuit magna peccata qui habuit
tamen ea quae sufficient ad diminucionem culpe
et reparacionem gracie et glorie Talis sibi ap
penditur et sibi dicitur Appensus es in
statera et inventus es satis habens Ille
vero est supplenus qui opera perfecta
habuit vel qui supersatisfaccionem in hac
vita fecit domino in thesauro celesti repo
nitur Octavo veniet cum potestate nimia
ad sentenciandum et hoc quod dicet
discedite a me maledicti in ignem
eternum etc Ecclesia sua manifeste colligitur
quod sicut quattuor replices in placabiles ira
dei dato ii quod dampnati sibi dicent
non sumus digni possidere regnum
vnum sed placeat vobis ut adpedes vestros
possimus manere Videbitur discedite a
me dato etiam quod sibi dicunt Cum a
nobis repellis saltem benediccionem ma
nobis dones Ipse christus pro maledictionem
eis dabit dicens maledicti dato
quod sibi dicat saltem ad aliquem locum
consolacionis et refrigerii nos mittas
videbitur de ignem Dato quod subiungant
saltem dicas terminum tibi velis ei
terminare videbitur eternum dato in
quod sibi dicant dicas saltem aliquos secun
dum nobis ibi preficies qui clade
nos regat Videbitur qui paratus est
dyabolo Dato quod subiungunt saltem
aliquam societatem bonam nobis dones
cum quibus possimus consolari Videbitur
cum dyabolo et angelis eius qui de
perdito honore dyam maiorem pro
tis vnde beatus demones undere

Certo xpus veniet cum maiestate magna
ad exercendum perpetuam sententiam de-
dent ipse eam exercendo maledicet dampnandos
precatione dicitur Math xxv. Stabunt hii in
supplicium eternum iusti autem in vitam eter-
nam utrobique quidem tam in inferno quam
in celo apparebit maiestas dei .i. magna
et gloriosa iustitia dei apparet quidem et illuc
in inferno Tertia pars (?) Unde maiesta-
tem suam in genere penitentem potest deus
maiestatis intorquet et pulcius ei
stat latro in patibulo quam staret in
solio servus in cloaca quam in camera
picta porcus in luto quam in florido
campo Latro est superbus qui illud
quod est dei sibi gloriam sibi aufferre co-
natur ysa xlii. Gloriam meam alteri
non dabo Servus est avarus de quo
dicitur Ephe v. Avaricia que est ydolorum
servitus Porcus est luxuriosus qui vo-
lutatus ... in naribus suis ...
pulchra ... magis ergo placet ma-
iestati iustitie dei in eo quod istos ponit
in inferno quam si eos poneret in celo
... peccatores in suppliciis ordinatur
ut ... sit decus culpe sive decore
iustitie Apparebit etiam maiestas dei
in celo gloria ... maiestas vocatur
tamen quia erit gratia magna ... reple-
bitur maiestate eius ... tamen quia erit
sempiternalis sua dicitur enim maiestas quasi
magnitudo stando tamen quia erit in effa-
bili luce Baruch v. Adducet deus
cum iocunditate in lumine maiestatis sue

Cum audisset iohannes Dominica
in vinculis opera xpi iii (?) adventus
Mat xi. Herodes antipas in vinculis
iohannem baptistam posuit et postea decol-
lavit eo quod ipsum reprehendebat quod
philippo fratri suo herodiadem uxorem
abstulerat ideo ad suggestionem eius
herodiadis ipsum interfecit sicut
dicitur Mar vi. Sic dicit iosephus
iohannes iustitiam ... et
... predicabat ideo multis populis

sequebatur eum herodes autem timens ne
aliqua commotio populi oriretur ...
... ipsum interficiendum et in ma-
cherunte (?) castro eo quod iohannes predicaret
magnum virum post se venturum ... time-
bat enim romanos ne aliquis
sine auctoritate senatus rex vocaretur
offensam timuit cesaris et ideo ipsum
in carcere incluserat de quibus vincu-
lis cum audisset miracula xpi duos
discipulos ad ipsum misit In isto autem
evangelio tria tanguntur scilicet iohannis interrogatio
xpi responsio et iohannis commendatio
quam sibi xpus fecit De interrogatione
autem iohannis alii sentiunt Greg. aliter
Ambro. aliter hylarius et alii. Gregorius
enim dicit videtur quod iohannes dubitabat
utrum xpus per se ipsum descensurus esset
... utrum per se ipse in inferno ve-
niret ut ipse ad inferni claustra descen-
dere vellet ut ipsum venturum in inferno de-
nunciaret quem iam venisse mundo nunciat
Sed inconveniens est hoc dicere quod iohannes
de hoc dubitaverit qui vocem patris
audivit ... super ipsum respexit
qui eum digito demonstravit Non enim
credibile est ut illud ignoraret quod
multi prophete senserunt Zacharias ix.
hoc cognovit ... Tu quoque in sanguine
testamenti tui emisisti vinctos de lacu
secundum Ambrosium non fuit ista dubitatio
incredulitatis qualem habuerunt iudei ut
... qualem post passionem ha-
buerunt discipuli sed pietatis unde dicit
Ambrosius Iohannes dubitavit .i. admodum
dubitantis se habuit Erat enim ...
filius ... ingenti ...
... quodam ... affectu
dicat ... me relinquis
Sic iohannes quodam pietatis affectu ...
... quod filius dei ad inferni claustra
descenderet eo non dubitavit sed admodum
dubitantis se habebat hylarius de-
... sicut ... ut notat ...

uoces non dubitamus quod saluti discipu
lorum consulebat Secundo cum mortem
suam esse vicinam eos ad se misit
ut ab ipso edificarentur et instruerentur
habebant enim ipsi discipuli iii defectus
primo quia Christo erant rudi et simpli
ci ingenio suo i discrete z clamtes vnde
dicitur Jo iii Rabi qui erat tecum trans
iordanem cui testimonium perhibuisti ecce
hic baptizat et omnes veniunt ad eum
Secundo erant rudes et ad intelligendum igno-
rantes quia eos voces domini sublimiores sepe eis
predicaret quod intelligere non valebant vnde
dicitur Jo xvi adhuc multa habeo vobis dicere
quod dixi in tenebris p... illud oportet crescere
Tercio erant Christo incredu.li sicut patet Jo
vi vbi se ... quod ... phari
seis dicentibus quare nos ... ieiuna
mus frequenter discipuli autem tui non ieiu
nant Christo autem tria incredibilia erant
scilicet gloria vite per quam mundos edificabat verba
sapiencie per quam rudes informabat et mira
cula glorie per que incredulos conuertebat ci
sic ergo eos voces ad se ut videant
gloria sue sanctitatis vite per quam mundi
edificarentur audirent verba sue sapiencie
per que rudes instruerentur et viderent mira
cula glorie per que increduli conuerterentur
Non inpertinenter autem quia vbi multa vox
ibi confusio inpertinenter duos ut in ore
duorum stabit omne verbum ut ostenderet se
Christi capitis esse membra qui discipulos
suos binos mittebat Secundo patuit
Christi responso cum dicitur euntes renunciate
Johanni que audistis et vidistis et non
est autem intelligendum quod Christus statim eis
viderit si quis fuit in corpore sua multos
infirmos curauerit vnde dicitur luce vii in ipsa
hora curauit multos a languoribus
et plagis et spiritibus malis et cecis multis
donauit visum et tunc eis dixit euntes
nunciate Johanni et cetera Secundo cessauit verba et
verba renunciaret adfert Secundo respexit
voces discipulos ad eum ut miracula
eius viderent quod tot fecit ut nos pauco-
rum ... quia melior est apud
deum vnius ... quam totus mundus

peccatoribus plenum horum autem miracula
quedam fuerunt corporalia quedam spiritua
lia Secundum quod primo corporalia dicens
ceci vident et cetera Et innuis autem multi ipse
fecisset miracula post tamen edificatur
quod ... in lege promissus est triplici
racione primo racione prophecie quia
dicitur ysa xxxv deus ipse veniet et salua
bit nos tunc aperientur oculi cecorum
et aures surdorum patebunt tunc saliet
sicut ceruus claudus et aperta erit lin
gua mutorum Secundo racione multitudinis
et excellencie operis ... multa
miracula fuerunt Christus tamen in excellenciori
ipsa fecit Jo xv Si opera non fecissem
in eis que nullus alius
fecit et cetera Tercio racione singularis
potencie quia Christus solo imperio mira
cula faciebat vnde dicit Ambrosius Si ...
... hoc fuit angeli
non hominis medicina Si chas mor
tuus ... ipse rogauit Si lepro
... non
auctoritas ... possunt autem hec
infirmitates spiritualiter intelligi Ceci
enim sunt qui ... ignoranciam
claudi qui ... qui
malicia Surdi qui per ... lon
gam mortui qui ...
... miracula spiritualia que sunt
... in ... peccatorum
a culpa cum dicitur pauperes euangelizantur
... illuminant et ... ysa lxi
euangelizare pauperibus misit me
fit autem ... de pauperibus quod
de diuitibus quia pauperes facilius
... quia diuicie ... aupa
est ... timor ... obsta
culum ... quia ... ple
... seculi qui suffocant
verbum dei ... quia diuites ...
... spirituales
Secundo miracula spiritualia ...
dicitur ... qui non fuerit scan
dalizatus in me Est autem scandalum

iste idem quod alio latine obgo autem est
lapillus in terra occultatus in quem pe-
dis viator impingit lapis iste est di-
vinitas in terra nostre mortalitatis abscon-
dita que multis fuit occasio scandali
qui videntes hominem passibilem non cre-
debant eius divinitatem Scilicet autem
verbo super gloriam inimicos ipsius tangit qui
ipsum deum non credebant sed purum hominem
esse reputabant Ista autem miracula spiritua-
lia sunt maiora quam corporalia maius
enim est secundum Augustinum iustificare impium quam
creare celum et terram Item plus enim est in-
sufficare animam in eternum victuram quam
suscitare carnem iterum morituram plus
enim est animam reformare ymaginem
dei quam in corpore reparare maculam vul-
neri Secundo ponitur commendacio Iohannis
cum dicitur Illis autem abeuntibus etc. No-
luit autem Christus Iohannem commendare vel commen-
dare in presencia nunciorum ipsius dicta pro-
pria non erat necesse cum ipsi scirent quod
Iohannes illam questionem non fecerit dubitan-
do sed in presencia ipsorum instruendo Secundo
quia discipuli credebant Iohannem esse
Christum et ideo si tam magna preconia ante audivissent
in suo errore penitus confirmati fuissent
Tercio ne videretur in quandam adulacionem
loqui Glosa blanditores in facie lau-
dant vel coram domesticis vir autem
sapiens qui laudatur in facie flagellatur
in corde Excusat autem Christus ipsum quia
dicitur Arundo non Iohannes poterat imponere
inconstanciam et levitatem nec quod sciens
predicaret nec quod nesciens interrogaret
Glosa hec dicit quod non est arundo ut mo-
veatur vento prosperitatis nec impellatur
vento adversitatis Glosa Arundo Iohannes
non erat quia asperitas sui vestitudine vel
la terra vanitas inflectebat Alii po-
terant sibi imponere adulacionem quia in
presencia eum commendabat et absencia eum non
cognoscere se ostendebant Glosa quod dicit ho-
minem vestitum mollibus adulatores in
in aula regia morantur ut bene pascantur
et vestiantur Unde et ab aula adulatores

dicti sunt Iohannes autem devictu vesti-
tu non curavit et ideo adulator non fuit
Alii poterant sibi imponere presumptionem de
prima et non defectu Glosa quod dicit prophetam
etiam dico vobis et plus quam prophetam quod
de propheta ipsum habuit defecit et spiritu
et defectu Alii poterant sibi imponere
aliquam dubitacionem Glosa quod angelum
eum vocat angelus enim dubitare non
potest tum quia est confirmatus in virtute et
tum quia semper videt faciem dei tum quia semper
audit veritatem a deo Iohannes consimilis
fuit angelo quia in utero matris con-
firmatus fuit et quia spiritum sanctum vidit
et quia vocem patris audivit Sermo ii9

Quid existis in desertum videre arundinem
vento agitatam etc. commendacio
que fit ab adversario est summa que fit
ab homine sancto est fide digna que
fit ab angelo est ita que fit a deo est
probata ij Cor. xij Non enim qui semet
ipsum commendat ille probatus est sed quem
deus commendat Iohannes gerere commendatus
est ab Herode adversario qui sicut dicitur
Mt vi eum metuebat quia eum virum
iustum et sanctum esse sciebat et ideo talis commen-
dacio fuit summa Commendatus est ab
hominibus bonis quia sicut dicitur Mt xvi
omnes eum sicut prophetam habebant
et ideo talis commendacio fuit fide digna
Et commendatus est ab angelo quia dicitur
Luc i Erit enim magnus coram domino
et ideo talis commendacio fuit certa Vo-
lens autem Christus eum commendare duo de
ipso negat scilicet quod non fuit arundo nec
mollibus vestitus Duo autem affirmat
scilicet quod fuit propheta et quod fuit angelus et con-
iungit magnas virtutes ipsum habuisse
dicit Primo namque habuit constancie ma-
gnam firmitatem ideo dicit ipsum arundi-
nem non fuisse Arundo quidem radices
in arena habet Illi ergo sunt arun-
do qui radices amoris figunt in

terrenis edificiis aut se plantat in arena fundata terra timet scilicet ventum pluviam et flumen ut legitur Mt. vi. Per ventum ergo qui ab aere venit temptatio demonis intelligitur qui de aere commorantur. Per pluviam que de celo descendit intelligitur adversitas que a deo venit. Per flumen quod de terra venit intelligitur persecucio quam terrenus tyrannus infligit. Facile est ergo videre quis sit arundo in arena et quis sua columpna innititur. Si enim ventus temptacionis aliquem attingit arundo fuit si temptacioni resistit columpna firma permansit. Si pluvia divine [illegible] adversitatis aliquem apperit et ille impaciens fuerit arundo fuit si paciens fuit columpne firmitatem habuit. Si ad flumen alicuius persecucionis aliquis traditur arundo fuit si solidus perseveraverit columpna fuit. Beatus ergo Iohannes non arundo sed columpna fuit et passus est enim ventum quem in deo ipsum [illegible] tempore voluerit sed non potuit flecti. Passus est pluviam quam deo permittente fuit incarceratus sed non potuit commoveri. Passus est flumen quando fuit decapitatus sed non potuit a soliditate separari. Secundo habuit mire magnam asperitatem ideo dicit ipsum mollibus vestibus indutum non esse sed [illegible] tribus de causis portamus vestes diversas. Primo propter ostentacionem vane glorie sicut dives ille qui purpura et bisso induebatur Luc. xvi. Secundo propter infirmitatem nuditatis velandam sicut patet Gen. iij ubi dicitur quod deus Ade et uxori sue tunicas pelliceas fecerat scilicet ut nuditatem tegerent et frigus arcerent. Tercio propter mortificacionem carnis ut de Helia legitur iiij Reg. i. Helias qui zona pellicea accinctus erat. Iohannes ergo non ferebat vestes suas propter ostentacionem quia non erant vestes [illegible] sed vilitatis ferebat eas in deserto ubi a nemine videbatur. Nemo autem portat dicit Cr. preciosas vestes [illegible] apparet ubi a nemine videri se credit. Nec ferebat eas propter frigora

nam [illegible] quia vestes de pilis camelorum facte non sunt frigide ad frigus repellendum non inveniuntur ydonee. Ferebat enim eas propter carnis mortificacionem et tamen carnis mortificacione non indigebat qui in utero sanctificatus fuerat et nunquam peccatum committebat quia angelicam vitam ducebat. Quid ergo nos dicturi sumus qui in mundo nascimur qui peccata multa committimus qui sepe vanam [illegible] ducimus et nullam carnis molestiam pati volumus. Tercio habuit magnam [illegible] virtutem ideo dicit eum prophetam et plusquam prophetam. Eo enim quidam prophete fuerunt de preterito ut Moyses quidam de futuro ut [illegible] quidam de presenti ut Elizabeth. Iohannes autem tres prophetias habuit scilicet de preterito quia post nativitatem [illegible] esse venit Io. iij. Qui de terra est de terra loquitur. De presenti quia cognovit ipsum esse filium dei Io. i. Et vidi et testimonium perhibui quia hic est filius dei et demonstravit eum [illegible] Io. i. Ecce agnus dei. Et Con[illegible] quidam prophete dyaboli [illegible] sunt dei et quidam prophete sunt dyaboli. Prophete dei sunt qui [illegible] sunt prophete [illegible] preterita [illegible] et futurum [illegible]. Illi non fuerunt prophete dyaboli [illegible] preterita qui ipsum in [illegible] sed postmodum facti sunt prophete dei et quia per ipsum deo [illegible] futurum deo dare [illegible]. Unde dicitur eis [illegible] nichil obmittit quia [illegible] voluntatem. Illi sunt prophete dyaboli qui preterita male commiserunt [illegible] futurum [illegible] deo dare volunt. Talis propheta fuit Balaam de quo dicitur Num. xxx iij. Anima autem moriatur anima mea

morte iustorum et fiant novissima mea
horum similia. Non enim desiderabat ha-
buisse bonam vitam iustorum sed tantum nec
sine bonam partem sed vitam futuram. Certo
habuit in vita magnam sanctitatem, ideo
dicitur eum fuisse angelum. In angelo autem
tria reperiuntur scilicet essencie puritas, obediencie
velocitas et fervens caritas. Ps. Qui facit
angelos suos spiritus. Certe sicut puritas
quod enim spiritualis dicitur purissima est et
ministros suos esse dicitur obediencie hu-
militas ignem urentem esse quia fervens cari-
tas. Tam purus est et angelus quod
Dyonisius purum speculum vocatur. Sic Jo-
hannes tante puritatis fuit quod omnes
mentis impuritates in eo possunt specu-
lari. Ibi enim avari speculari possunt de-
formitatem cupiditatis sue quia omnia
terrena contempsit. Ibi gule dediti deformi-
tatem crapule sue qui a cibis se
spoliant. Ibi immundi deformitatem cor-
poris sui quia virgo permansit. Ibi su-
perbi deformitatem vanitatis sue
qui valde asperis fuit. Ibi vani-
gloriosi deformitatem ambicionis sue qui
de pilis camelorum vestem portavit. Ibi
habuit summam caritatem quia omnia
despexit. Cant. viij. Si dederit homo
omnem substanciam domus sue pro dilectione quasi
nichil despiciet eam. Ideo potest similiter dicere
cum illo Jer. xij. Reliqui domum meam,
dedi dilectam dimisi hereditatem meam,
dedi dilectam animam meam in manibus
inimicorum. Cum esset filius summi sacer-
dotis et unicus patris sui, ipse tamen divinam
... deserens hereditatem, similiter diver-
sitatem contempsit et heremum intravit et tan-
dem animam suam in morte pro iusticia
dedit. Certo habuit perfectam obedien-
ciam in preceptis et hoc non debet sine
aliquis desiderio quadam in adiectis et hoc
dicitur sine desiderio quodam in medijs et hoc ad

sine desiderio et nichil sine desiderio preceptum
fuit quidem magis honore ut scilicet Christum bap-
tizaret et hic obedienciam nichil sine desiderio
quia humiliter recusabat. Preceptum similiter
fuit asperum scilicet quod magne difficultatis
ut scilicet homines fugeret desertum intraret
et hic obediencia nichil sine desiderio
quia prompte obedivit. Preceptum similiter quod
quod habebat dignitatem et difficultatem
scilicet officium predicandi. Et quamvis esset dig-
num, quia est officium, et quamvis labo-
riosum, Johannes autem illud officium noluit
sibi usurpare ad quod officium laboriosum
non enim semper mitti voluit sed usque ad
annum xxx expectavit tamen deo precipi-
enti obedivit. Unde dicitur Luc. iij. Factum est
verbum domini super Johannem Zacharie filium in
deserto et venit in omnem regionem Jorda-
nis predicans baptismum in remissionem peccatorum.
Cum audisset Johannes in vinculis S. ij
opera Christi etc. Multi audiunt verba Christi
et operis non proficiunt quia sibi credere nolunt.
Heb. iij. Non profuit eis sermo auditus
non admixtus fidei. Alij vident mira-
cula Christi et eis non profuit quia ea putant
Mt. xij. In belzebub principe demoniorum
eicit demonia. Alij vident sanctitatem
operum Christi et eis non profuit quia imitari con-
tempserunt. Sapie. ij. Gravis est nobis
eciam ad videndum quia dissimilis est aliis
vita illius. Johannes autem in carcere positus
verba Christi audiebat et in veniam
et miracula eius et admiracione multa
sanctitatem et opera eius et devocione
magna et sic sue maceracionis oblitus
de salute discipulorum sollicitus discipu-
los adeo misit ut audirent verba
eius quibus instruerentur viderent mira-
cula eius quibus converterentur sanctitatem et
opera eius quibus edificarentur. Notandum
autem quod fuit Johannes in quadruplici
carcere in hoc mundo. Primus est carcer
deserti in quo se posuit dum multo tempore

mortificavit ut sensus suos mundos serua
ret quos in dei obsequium debebat sem
per mancipare [R]ecolebat enim quod immundo
sensus illos quibus nunc non potuisset quia
impetus illi sepe corrumpi et maculari vide
do aures verba detractoria audiendo
olfactus vanos odores odorando os va
na sepe loquendo et manus sepe ad illi
cita extendendo [V]oluit ergo impetus
fugere ut mundos servaret oculos quibus
spiritum sanctum in specie columbe dei filium erat
conspecturus aures quibus vocem patris
erat auditurus os quo christum [illegible]
placaturus olfactum quo christi odorem erat
persensurus et manus quibus christum
erat baptizaturus digito ostensurus
[Q]ui ergo sensus suos caute custodit diligi
tur in et in deo virtutes et voluntates ma
gnas acquirit quas parit propheta dicens
[S]i mei non fuerint dominati tunc im
maculatus ero sensus suos qui tunc non do
minantur quando subduntur domino colligentem sa
nitas est servatio immaculatus fuerit
[I]deo dicit tunc immaculatus ero [I]deo
sanctus Job ut se immaculatus sensus servaret
ret dicebat Job xxxi pepigi fedus
cum oculis meis etc. [S]icut enim dicitur Jer. ix a[s]
cendit mors per fenestras etc. [S]ecunda uti
litas est custodia adeo bonos ut iterum no
bis parvis et magnis quod eum magis ei co
subditur et custodiar ab delicto etc. [I]o
dem propheta psalmo qui potentia a se et de
licto maximo tenendo sensus suos
propter modum custodivit et non mundari
quod quia per se custodire non sufficit
ad custodiendos esse petit dicens
averte oculos meos ne videant vanitatem
[T]ercia utilitas est quia omnes tales
sunt deo placita eo placent cum ut
complaceat eloquia oris mei propheta hic mo
net nos dicens ut in cubiculo cordis
intimus et hostia sensuum foris claudamus
ysa. xxvi vade propheta meus intra in
cubicula tua et claude hostia super te

[Q]uarta utilitas est quia meditationes
iste sunt deo accepte [I]deo psalmista
et meditatio cordis mei in conspectu
tuo semper [I]deo viri sancti tempus noctu
elegerunt ad meditandum quia tunc non
impediuntur distractione sensuum psalmus [I]n
matutinis domine meditabar in te [I]tem
meditabar cum nocte cum corde meo
[S]ecundus est carcer corporis propter deus
enim animam quodammodo corpori incarceravit
quod ipsam spiritualem sicut [illegible] unum quod ma
xime tribus de causis fecit prima
duas ponit Aug. prima est ut anima
in carne multa multa acquireret plura
enim sunt in quibus anima per carnem
meretur in quibus sine carne mereri non
posset [illegible] est quod caelos concupiscen
tes [illegible] [S]eminare pergratiarum
meme et martirium sine [illegible] est ut a
carnem ipsam tamquam fidelem servam
custodiret et eam in supernis sedibus
collocaret cum eo cum ipso perpetua
beatitudine non est nisi mediante
stola immortalitatis induet [T]ercia est ut
deus suam [illegible] perficeret cum enim sit quedam
creatura pure corporalis pura
creatura sensibilis quedam pure
spiritualis ut angelus oportuit adhuc
ut dei universum compleretur quod alia fieret
creatura quod carne et spiritu esset
composita ut est homo deuteronomium xxxii
dei perfecta sunt opera ab isto carcere
corporis viri sancti exire desiderant
et dicunt cum illud psalmi educ de
custodia animam meam ad confitendum
nomini tuo etc. [P]rimo cum omne de
sideravit ut assequitur mens iocun
ditatem in ipso cum carne sunt quia
in tristicia sed cum omne sunt in leticia
erunt etc. propheta postquam dixit [E]duc
de custodia sine de carcere atque mea
[illegible] subiungit ut confitear nomini
tuo id est ut laudet et glorificet nomen
tuum ysa. xxxv [G]audium et leticiam
obtinebunt fugiet dolor et gemitus

Secundo ut assequatur perpetuorum et eternorum
securitatem vnde psalmista [illegible] post[illegible]
nisi hec [illegible] in morte [illegible]
suos sine [illegible] sed [illegible] [illegible]
Gen. xxv. [illegible] est abraham
[illegible] bona [illegible] qui [illegible]
sunt. Tercio ut assequatur possessionem
[illegible] suorum [illegible] plenam
facultatem vnde psalmista donec [illegible]
[illegible] ps. Tercius [illegible]
[illegible] Primus est [illegible] de quo
[illegible] quadruplex [illegible] de
[illegible] ps. [illegible] est [illegible] mus
[illegible] Primo quia [illegible] peregrinacio [illegible]
est longa [illegible] ad [illegible] heu [illegible]
[illegible] licet [illegible] vita [illegible] breuis [illegible]
nimis longa videtur esse. Secundo quia [illegible]
viri [illegible] hospicia [illegible]
ad [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] cum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] dicitur
[illegible] eo quod non [illegible] stabiles
sed [illegible] sicut fit in [illegible]
[illegible] viri non [illegible] manente
ciuitatem sed futuram [illegible] [illegible] Hebr.
xiii. Tercio quia [illegible] viam tenebrosam
[illegible] ad [illegible] [illegible] qui [illegible]
[illegible] Job xxxvii. Nos involuimur
tenebris. Quarto quia [illegible] [illegible]
[illegible] qui [illegible] ad [illegible] qui
[illegible] [illegible] malos [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Jo. xvi. In
mundo pressuram habebitis. Caro
[illegible] Gal. v. Caro [illegible]
[illegible] spiritum et [illegible] in [illegible]
tendo [illegible] Mt. xxiii. Venit in
[illegible] [illegible] Secundus
est carcer [illegible] in quo Johannes [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] primo [illegible]
[illegible] [illegible] quia [illegible]
dicebat [illegible] Mt. vi. Non li-
cet tibi [illegible] [illegible] Secundo
[illegible] [illegible] quia [illegible]

[illegible] Josephus dicit Herodes [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Tercio propter vanitatem vite quam tenebat
sicut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] sic
[illegible] vitam [illegible] [illegible] non valen-
tes [illegible] ascribebat ut xi
venit Johannes non manducans et
dicunt demonium habet. Quarto [illegible]
[illegible] sed vir [illegible] portans
[illegible] qui [illegible] plenus
vite [illegible] bona [illegible] Primo [illegible]
[illegible] Gregorius [illegible] bona [illegible]
flagella [illegible] [illegible] hec [illegible]
tribulacio viro iusto. Secundo [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ps. [illegible] me [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] mella [illegible]
ponunt [illegible] caro [illegible] tribu-
lacionibus [illegible] [illegible] dul-
cedine gratie [illegible] Tercio [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] omnes
[illegible] vocant [illegible] molas
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vel
[illegible] post [illegible] in fine [illegible]
[illegible] [illegible] qui illi qui te per-
sequuntur apud deum velut mole aut [illegible]
[illegible] deputantur ut tu [illegible]
na [illegible] [illegible] pro te [illegible]
[illegible] malorum [illegible] [illegible]
illi [illegible] sine [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] tibi ad
regnum. Dominica iii. sermo primus

Miserunt Iudei ab Ierosolimis sacerdo-
tes et levitas ad Johannem ut inter-
rogarent eum tu quis es. Jo. i. [illegible]
[illegible] plura [illegible] [illegible]
[illegible] Primo quare [illegible] [illegible]
[illegible] de Johanne quod esset [illegible]
quia [illegible] [illegible] Secundo [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] primo [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] vestes
[illegible] Johannes vestes [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Secundo [illegible] [illegible]

quia corpus panem et vinum et potibus
comedebat Johannes et habebat dulcissimum victum
et vitabat contraria potentis. Circa tertium quod
illustre quia vir de stirpe sacerdotali generatus esse
debebat de paupere vili natus esse putabatur
Johannem non filium summi sacerdotis esse cognoscere
venit. Secundo quod est quare Johannes negavit se
esse Helyam cum dominus dicat Matthei xi. Si vultis
scire ipse est Helyas. Dicendum est quod
omnino hic tria requiruntur scilicet ... utrius ...
Johannes quod fuit Helias spiritu et virtute et ...
... quia fuerunt ambo ... utrius
scilicet ... et abstinendo fortitudinem ...
...
...
... descenderunt ... Helyas
... Jezabel ... regis
... quod ... fuerunt ... ha
... ambo eandem ...
... quia utrique fuit propter ... secundum ...
... adventu ... primo. Circa quod est
quare negavit se esse prophetam cum ... dicit
... prophetam. Dicendo dicendum quia
propheta ... accipitur ... aut generale aut spe
aut singulare ... accipi generale ...
... dicit se non ... prophetam ... quia
... propheta ... si aliquis dicat de
... quod non ... qui
... Johannes dixit se non
esse prophetam quia erat plus quam propheta
... propheta ... omnes prophetas
... propheta. Secundo potest accipi propheta ...
... de quo dicitur Deuteronomii
xviii prophetam suscitabit dominus deus de fratribus
vestris ... nec audietis et
... dixit quod se prophetam non esse
... Circa potest accipi propheta singulariter
... accipitur prophetizo
... quia apud Judeos ...
... propheta ... maximus prophetarum
... plenitudinem ... accipiunt ab Helya. Item circa baptisma
... quod Naaman ... in Jordane
... fuit. Dubitaverunt quod Judei
Johannem ... esse quia baptizabat quia ... plenitudinem ...
... Johannes ... quod ... non ...
quod Johannes Helyas vel Helizeus ...
... Helya fuit ... in Helizeo ...
Johanne ... quia prophetavit in utero ...
... digito
demonstravit. In lymbo quod adventum ...
... Quarto quod
fuit quod Helyas vel Elizeus in vita
... Helyas habuit spiritum prophetie
... in vita Helizeus in vita et in morte
scilicet quod ... mortuus suscitatur
... xliii ... corpus eius Johannes autem habuit et
ante vitam et in vita et post vitam. Circa
... quod fuit quod Johannes venit prophetam
... propheta. Dicendum prophete
quidam ... spiritum prophetie ...
quidam ... quidam ...
Johannes autem omnes ... spiritum prophetie
... Johannis i. ipse est qui post me venturus
est ... qui ante
me factus est ... non
sum dignus ... propheta
... vel ... plus ... propheta quod ... prophete ... spiritum
prophetie in vita. Iste autem ... habuit ... vitam ... post vitam.
Circa quod est quare se appellavit vocem
... quia ... est in ...
... verbum ... et in
... audientis ... verbum ...
... dicentis ... audientis
vox ... qui est verbum
... Johannes ...
manifestavit ...
de ... in cordibus
... Zacharias ...
Secundo ... quia ... vox ...
vox ... vox ...
fuit ante Johannem. Sed ... Johannes
... ante me ... Johannes ...

xiij luc. | ipse precedet ante illum etc. Secunda
ro est quia sicut vox iuncta est verbo
non tamen est verbum sic Johannes multa parte
iunctus est xpo non tamen xpus fuit verum
xpus fuit sponsus Johannes amicus spon-
si ut dicitur Jo iij. xpus fuit sol Johannes lucifer
ut dicitur Job xxxviij. xpus fuit ignis Jo-
hannes fauilla. Eccli xlviij. Et tamen propter simili-
tudinem fuit Johannes acceptus. Et tamen Johannes non
fuit xpus. Sexta questio est quare Johannes dixit
de xpo qui post me venturus est ante
me factus est et ipse dixit ante me factus
est aut cum hoc intelligitur in quantum homo
tunc non videtur esse verum quia xpus ideo
est factus homo cum Johannes sed eque ante
in quantum deus tunc simpliciter non videtur esse
verum quia deus non est factus dicendum est
quod xpus post Johannem erat venturus
quia post eum erat predicaturus et bapti-
zaturus et moriturus quod autem dicitur ante
me factus est sic intelligi in quantum homo
et in quantum deus. Unde in quantum homo factus
est ante eum non tempore sed dignitate ut
ante eum factus est sublimatus. In quantum
autem deus est ante eum factus etc. quia
ab eterno dignitate quia est super omnia
deus ymmo etiam ante habitum. Jerem.
Antequam habitum fecit ego sum
ymmo etiam ante luciferum ps. ante luci-
ferum genui te. Tunc factus ipse autem
quia non est factus sed genitus. Septima
questio est quod dixit medius vestrum stetit
etc. ad quod dicendum quod caro humana in nobis
est terra. Gen. iij. terra es et tamen
terram pro natura. In xpo autem est me-
dia terra quia deus autem in ipso separatus est
sed et natura cum humana habuit duo
extrema unum quod fuit sublimitas ad
quod fuit subiecta. Caro autem xpi
sublimitatem summo perceperat. Ideo
media terra fuit. Item dicitur ut stetit
nequaquam in tenebris desperationis penalitatem
miseriam et dicit stetit et nunquam cecidit

vel iacuit cadit quis peccato mortali sed
vero iacet per consuetudinem longam in
malo. In xpo autem nichil istorum fuit et
ideo stetit. Octava questio est qualiter intelligitur
quod dixit non sum dignus ut soluam eius
corrigiam calciamenti. Ad hoc dicendum quod ipse illo
ad literam quia propter sublimitatem et sua
puritatem non reputat se indignum
xpo etiam infimum ministerium exhibere vel
hoc voluit incarnacionis misterium de-
signare. In xpo quidem est diuinitas caro et
anima. Per calciamentum significatur diuinitas quia sicut
pes totum corpus portat et sustentat
sic diuinitas totum portat. Hebr. i. portans
omnia verbo virtutis sue. Per calciamentum
humanitas subiecta significatur. Corrigia autem calciamenti
vero est unio. Ps. in ydumeam extendam
diuinitas calciata per corrigiam significatur
cuius unio quia sicut corrigia calciamento
pedi astringit sic mediante unione ani-
ma diuinitati sociatur. Et quia hoc non cognoscit me
dicit non cognoscit aliquid primo. Item
hoc quod dixit se non esse dignum
vel sufficientem cognoscere. Ad autem
dat intelligere quod non fuit sufficiens intel-
ligere vel cognoscere in carne deum geni-
tum vel diuinitatem etiam vel in hoc
quod ipse dixit se non esse dignum corrigiam
calciamenti soluere dat intelligere se non
esse dignum ad sponsam et ecclesiam usur-
pare. Illud dicitur ex more legis quia ut
habetur Deut. xxv. calciamentum detra-
hebatur ab illo qui sponsam ducere recu-
sabat et ille qui detrahebat ipsam sibi
in sponsam accipiebat. Sermo secundus.
Hec vox clamantis in deserto diri-
gite viam domini. Apud Judeos tres
opiniones de Johanne esse videbantur. Quidam
eum dicebant ipsum esse xpm propter nimiam
sanctitatem et baptismi auctoritatem. Alii di-
cebant ipsum esse Heliam propter conuersa-
tionem deserti asperitatem. Ubi apparuit
indumenti conformitatem zeli. Alii dicebant
ipsum esse magnum prophetam de prophetis

sufficientem spiritus quoniam spiritu clamandi sicut Glo(sa)
communis notat. Ideo ad ipsum multi venis-
sent in deserto ab eo discere veritatem
et ad inducere se ad correctionem ut helyam vel
prophetam. Dixit se esse vocem. Ego inquit vox
clamantis in deserto etc. Ubi dicit de se inquit
se fuisse sed ad predicandum et predicandum ad
dicit. Ego vox sic vox naturaliter precedit verbum
sic Iohannes precessit Christum. Sed hic ad clamandum
ad subiungit dicitur vocem dicens primo quod
dicit se per iussu ad predicandum suam [illegible]
predicando et [illegible] propter [illegible] dixit Ego
vox clamantis. Secundo dicit sic Isidorus in
libro ethymologiarum predicta vox est alta perma(n)s
et clara. Alta ut in sublimi sufficiat cla-
[illegible] adimpleat sicut [illegible]
[illegible] blandiatur. Et videtur si aliquid
[illegible] vox [illegible] talis
fuit vox predicationis Iohannis. Fuit enim al-
ta quia primus [illegible] celestibus predica-
bat dixit [illegible] in [illegible] agite [illegible]
[illegible] regnum celorum. [illegible]
in tota [illegible] scriptura [illegible] fuerit [illegible]
[illegible] regnum celorum nisi ad Iohannem [illegible]
primus vocaretur. Secundo fuit clara illa predica-
tio [illegible] verbo [illegible]
[illegible] in [illegible] fuit vox clara [illegible]
[illegible] doctrina [illegible]
[illegible] doctrina [illegible]
[illegible] fidei [illegible] magnam
[illegible] passio magnitudinem. Tertio
fuit [illegible] qui [illegible]
ad [illegible] [illegible] Iohannis [illegible]
[illegible] fuit [illegible] ad [illegible] vite
[illegible] ad [illegible]
[illegible]. Talis debet vox cuiuslibet
predicatoris scilicet alta quia [illegible] debet [illegible]
[illegible] ad [illegible] ad [illegible] [illegible]
ad [illegible] [illegible] clamare
[illegible] vox apostoli clamantis [illegible]
[illegible]. Unde cum aliquid [illegible]
[illegible] in occasione [illegible] [illegible]
[illegible] est clare quia non [illegible]
[illegible] ad [illegible] [illegible]
velut in medio [illegible] clare quia [illegible]
intendebat [illegible] divinum [illegible]

[illegible]. Secundo debet predicans in predica-
tione [illegible] dulce quia
ad devotos [illegible] quo ad omnes
[illegible] voces sunt note [illegible]
[illegible] sunt [illegible] in [illegible]
[illegible] in [illegible] clarit
dulce dulcoratur [illegible] devotos
[illegible] [illegible] sicut [illegible]
[illegible] in [illegible] moysi erat [illegible]
[illegible] quia predicatoris
esse [illegible] continuus quo ad [illegible]
[illegible] dulcis [illegible]
quo ad devotos [illegible] [illegible]
quo ad omnes. Tertio debet esse clara
[illegible] vocis [illegible] sunt ut sunt
sillabe que omnia [illegible] predica-
tore debet esse predicatio [illegible]
vox sive doctrina non est clara. [illegible]
[illegible] esse fidelis in verbo in [illegible]
[illegible] veritate etc. [illegible] super [illegible]
ubi loquitur de veste sacerdotali [illegible]
[illegible] debet esse notabilia
ut veritatem quam in mente concepit [illegible]
[illegible] loquitur
de eius. Sed Iohannes dicit se
[illegible] clamandum [illegible] clama(n)-
tis in deserto dicat [illegible]
[illegible] super [illegible] [illegible]
clamans scilicet qui loquitur longe [illegible]
aut surdus aut qui loquitur [illegible] p(re)-
dicatoris [illegible] debet clamare [illegible]
[illegible] cordis fuerit. Primo
quia loquitur [illegible] qui longe
[illegible] post eos debet
clamare [illegible] [illegible]
predicatoris [illegible] etc. [illegible]
[illegible] longe est deus ab impiis deus [illegible]
[illegible] se elongat ab homine [illegible] homo
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
elongari [illegible] mobilis [illegible]
[illegible] se elongat [illegible]
[illegible] magis se elongabit
[illegible] [illegible] qui [illegible]
[illegible] se elongat
[illegible] mobilis [illegible]

pecat tanto amplius se elongat pro
longe a peccatoribus salus etc. peccator
elongando se a deo appropinquat ad demonem
sicut homo volens elongare se a ce
lo appropinquat ad abyssum quia si elongat
se ab occidente appropinquat ad orientem
et ab austro appropinquat ad aquilonem
quia oriens et occidens in deo sunt mi
sericordia et iusticia auster et aquilo amor et o
dium qui ergo elongat se a bonis misericordie appro
pinquat ad eius iusticiam et qui elongat
se a sua gracia appropinquat ad suam penam
sicut patet in Iona qui voluit fugere
deum proprie intencionem etc. vocavit deus prin
cipem prima Thymo ibo a facie tuo etc. et er
go reddere vult et quod redeat ad deum
deum ad eos peniteat ad deum inspirante
Secundo predicatores debent clamare quia
loquuntur surdis. Ita vero audit aut quod
intelligit aut quod intelligit approbat et
intelligit aut quod approbat et intelligit
opere perficit peccator autem est surdus quia
nec verba dei vult intelligere prima Noluit
intelligere ut bene ageret aut si intelligit
non sibi placent sed displicent Ecclesiastici xxi.
Audiet luxuriosus et displicebit ei et
in obediendo non complacet et vo
tis repugnantur Prima xlviii. Qui ob
turat aures suas ne audiat ecclesiam Vita
lis dicitur prima Sicut aspidis surde et ob
turantis aures suas ne audiat incantantis vocem
aurem claudit contra alia contemnit
diuinus claudit atque pia opera contra te
mneris diligendo quemadmodum quibus dicitur Ieremie xxii.
terra terra terra quia auarus surdus in
ore deterius loquendo in corde de
terius meditando in manibus deterius
omnia faciendo Et si dicitur propheta
In auare qui habes terram in ore et in cor
de et in manibus terra corporis tui et terra
dei aditur tuum intrare permitte Clau
dit etiam alia aure contemnenda id est con
spe longioris vite sed saepe decipitur
quia vita sibi subito abreviatur Iob

xxi. ducunt in bonis dies suos etc.
Tercio predicatores debent clamare quia
debent loqui contra proelio pro zelanti
super iniquos etc. Debemus enim ad peccatores
amorem habere odio et compassionem super ipsorum
tria considerantur scilicet natura culpa et
pena cui eius anima est obligata Con
siderando ergo naturam debemus ipsum diligere
Considerando culpam debemus ipsum odire
Unde dicit Augustinus Sicut eo dico hoc malus
in quantum homo est diligendus sed in quantum
malus est odiendus Considerando enim
penam cui est obligatus et quibus periculis
in quo est positus debemus sibi compati con
dolere prima Vidi prevaricantes etc.
Tercio dicit Iohannes se in ipso condolendo Unde dicit
dirige viam dominum Dicitur autem dicit duos
hec est motus scilicet circularis obliquus et rectus
eius quo possunt dici prima hec est via circularis
obliqua et recta per viam circularem ambu
lant auaritores in ira pro In circuitu impii
am. etc. Ecclesiastes eius a. in cupiditate tem
poralium quam vii dies repeticione voluntur
et ideo nunquam perveniunt ad eterna id est ad glo
riam debent in eterna per viam obliquam
vadunt vana gloria qui in hiis quam faciunt
obliqua intencione gerunt volentes ab
hominibus videri atque laudari ut Matthei xxiii
Omnia opera sua faciunt ut videantur ab
hominibus Per viam rectam vadunt humiles
et mansueti qui omnia ad deum tamquam ad prin
cipium referunt et ad ipsum tamquam ad finem
reducunt de quibus Dicitur hic dirigite
viam domini ut ysaie xl. Unde Iohannes recta via
appropinquat ad salutem Rectus fuit in soli
tudine scientias dei vir Non enim est
eius medium nec enim aliquem ab ipso alpha et ω
alpha et o principium per dicitur Apocalipsis i.
Ille ergo alius extremus non potest qui se
ad se omnia habere incertum per ad ipsum omnia
opera sua dirigit et sibi soli placere intendit

Dirige viam domini etc. alias primo
Dhonorabilem diem istum. Secundo vero

Maximo inter fere consuetudinem huius
diligo hoc principium parare epulas ordi
nare cumque ... assumere ...

in proximo aduentu saluatoris aduentu
in carnem secundum carnis representacionem, ideo
ista nunc studeamus et specialiter conscribe
primo utique debemus sibi viam dirigere et prepa
re. Qualiter autem ista via preparanda sit de
claratur Ysa. xl. Vox clamantis in deserto
parate viam domini. Omnis vallis exaltabitur
et omnis mons et collis humiliabitur et erunt
praua in directa et aspera in vias planas. Ex quibus
verbis habetur quod via domini quadrupliciter paratur
scilicet fossa eleuando, tumentia deprimendo,
tortuosa rectificando et aspera remouendo.
In anima tua nimius timor aliquando in
ducit magnam fossam id est vallem despera
cionis. Similiter ideo spes et fiducia inducat
nimium timorem presumpcionis producentem
presumpcionis et elacionis velut ire luci
fer et cecidit per vallem diffidencie et
desperacionis. Sicut Cayn et [illegible] e
leuandus est ergo nimius timor ad
spem. Deprimenda est nimia presumpcio
ad timorem. Legitur de quibusdam auibus quod
sunt quedam accipitres qui aues non ca
piunt nisi in aere et sunt alii qui non ca
piunt nisi in terra. Columba vero naturaliter
hoc cognoscit et ideo si fugitur ab accipi
tre capiente in aere statim se ad
terram deicit. Si vero ab accipitre ca
piente in terra in aera se tenet et pre
cauet sibi. Sic anima que temptatur ab accipi
tre infernali de nimia fiducia et presumpci
one statim debet adtrahere se ~~humiliter~~ et
dere per timorem et humilitatem. Si autem
temptatur de diffidencia debet se suble
uare ad spem. Ps. Ascendunt usque ad
celos et descendunt usque ad abyssos. Sic debemus
viam preparare tortuosa rectificando
ut scilicet tortuosam intencionem non habeamus
sed ad unum finem id est ad deum omnia diriga
mus. Coll. iii. Omne quodcumque facitis
in verbo aut in opere in nomine domini faci
te. Item debemus viam preparare omnia
praua inde remouendo scilicet lapides sylue

Sylua cum instar lapidis cor durum
fuerit Job xli. Cor eius indurabitur
tamquam lapis. Lutum luxurie Eccl. ix. Omnis
mulier que est fornicaria quasi lutum in via
conculcabitur. Et spinas auaricie que
hoc semen spirituale in anima suffocare
Luc. viii. Simul exorte spine suffoca
uerunt illud. Ergo debemus domum
dignam et spaciosam preparare scilicet cor nostrum
Ambrosius in li. c. Ornemus domos animarum
ornatas bonorum operum floribus
eas replicabis preciosis aromatum odore.
In ista domo sunt tres camere que debent
esse munde scilicet memoria intelligencia
et voluntas. In memoria habitat pater
in intelligencia filius in voluntate spiritus sanctus. Me
moria enim secundum Aug. est mater intel
ligencie. Intelligencia enim nichil cogno
scit nisi memoria sibi influat. Sic
voluntas generatur a memoria et intelligencia.
Nemo enim aliquid vult nisi illud in
memoria habeat et nisi intelligencia aliquid
cognoscat et memoria est mater
intelligencie. Intelligencia proles memorie
voluntas vero procedit ab utroque et ideo
per quandam appropriacionem pater habitat in came
ra memorie, filius in camera intel
ligencie, spiritus sanctus in camera vo
luntatis. In camera ergo memorie
pater habitat per beneficiorum dei continuam
recordacionem. Ps. Memor fui dei
et delectatus sum. In camera vero tali
memoria hoc debemus scilicet dei bene
ficia ad regraciandum, peccata nostra ad
dolendum et mortem nostram ad pre
uidendum. Deut. xxxii. Utinam saperent
et intelligerent ac nouissima prouiderent
scilicet mortem. Talis meditacio camera ista scopet
et mundat. Ps. Meditatus sum nocte
cum corde meo etc. In camera
intelligencie habitat filius per fidem ...

et sapientiam diuinam. Ephe. in Ecclesiastico xij
presidem in cordibus vestris In hac ac
domo intelligencie non debemus ponere
sapientiam humanam quia mors anime
est Ro. viij Sapientia carnis mors
est Jer. iiij Sapientes sunt ut fa
ciant mala bonum autem facere nescierunt
Et sapientiam mundanam quia vanitas est
Sapie. xiij vani sunt omnes homines
in quibus non subest sapientia dei Debemus
autem ibi ponere sapientiam diuinam quia
vita anime est que sapientia diuina in duobus
consistit scilicet in cognicione dei et cognicione
sui vnde dicit Augustinus in libro soliloquiorum Deus deus
semper noverim te et me. Ista autem sapientia
que est preses domus intelligencie pur
gat et mundat dicitur vnde fide purificans
corda eorum In camera voluntatis habi
tat spiritus sanctus per amorem vnde postquam
dixit dominus Jo. xiiij Si quis diligit
me sermonem meum seruabit et subdit
ad eum veniemus et mansionem apud
eum faciemus scilicet per amorem Ab ista
autem camera voluntatis omnis perturbacio
est tollenda quia spiritus sanctus hospes non
habitat nisi in domo pacifica et quieta
vnde Jero. Christus sit perturbacio vna intestina
qua quis turbatur et vicia expellit (?)
per zelum super iniquos sa. peccatorum
videns alia perturbatio dicitur
Jo. ij Cum audit sermonem suum honorandum (?)
est alia permissa ut subditus
motus anime sine qua plus vitanda
dicitur quia sic dicitur Jero. Cum nulla
anime perturbacione mouetur ut pre
dictum aut deus aut lapis est
Iste turbatorum intestina in hac came
ra voluntatis debemus abicere iram scilicet
primam inordinatam possimus refrena
re Secundo debemus preparare cibum
triplicem videlicet domini ma
terialem spiritualem et celestem primum

scilicet materialem preparemus in pauperum
refectione quia cum in paupere repu
tat se esurire et pasci Mt. xxv
Esuriui et dedistis michi manducare
Secundum cibum scilicet spiritualem debemus prepa
rare in sui iustificatione de quo
dicitur Jo. iiij Meus cibus est ut
faciam voluntatem patris mei Istum
cibum vadit querere hospitari quando quis
dicit in Apoc. iij Ego sto ad hostium et pulso
Si quis aperuerit mihi ianuam intrabo
ad illum et cenabo cum eo et ipse mecum
hec est panem ad scotellam sine ad
symbalum In ista cena peccator
debet ponere tres partes scilicet contricionem
confessionem et satisfactionem deus autem
tres alias partes ponit scilicet remissionem culpe
pene remissionem gracie collationem glorie Sed
multi sunt similes ioculatoribus
qui semper vellent comedere de alieno
et nunquam ponere de suo Sic etiam tales
libenter vellent quod deus partes suas
apponeret et ipsi nichil apponere vellent
Tertium cibum scilicet celestem debemus
preparare in dei dilectione Ps. Nunquid
manducabo carnes taurorum Immola deo sacri
ficium laudis cibus celestis quia sancti in
celo tali cibo pascuntur Ps. Beati qui
habitant in domo tua in secula seculorum
laudabunt te Augustinus in libro de Ciuitate
dei Ipse erit finis desideriorum nostrorum
qui sine fine videbitur sine fastidio
amabitur sine fatigacione laudabitur
Si quis amat sua liber videt illa
visa quandoque fiunt fastidiosa amat ille ad
quandoque in fastidium vertitur Si quis laudat
vel canit sepe grauatur actu fatigatur
Sed tunc nec visio nec habebit finem
nec amor fastidium nec laus fatigacionem
habebit Sed contrarium sicut (?) contrario
dicimus assimilare (?) repentes (?) pauperes (?) plebs (?)
xc cum habent maior pena vel (?)
scilicet albas Apoc. iij Ambulabunt

incon in albis rubeas ysa. xlm
quare rubrum est vestimentum tuum
deauratus varietas prius dicitur re
gina etc. i. 2a aia que corpus suum lau
dabile exiit investitum deaurato
circumdata varietate sequitur ergo
modo xpi sponsa et quelibet fidelis aia
debet habere vestes albas per mundiciam
conversacionis deinde in investimentis
albis induans ut non appareat co
ssio induatus tue rubeas per dm
te passionis meditacionem in ff. i
vestiebat nos coccino in deliciis de
auratas presentem mitem prius in
fimbriis aureis circumdata varietate
varias virtutum multiplicitate Eze
xvi vestivi te discoloribus

Erant ioseph et
maria mater ihu

mirantes super hiis que dicebantur
de illo luc. ii. non solum verba fue
runt nobis in documentum et ea que
scripta fuerunt nobis in ... sed etiam
ea que acta eciam ... facta sunt
magnum nobis prebent misterium sicut patet
in ewangelio hodierno ubi plures
persone ponuntur que sunt nobis ad instru
ctionem et informationem. Ibi enim instruuntur
coniugati vidue virgines senes et pu
eri et filii. Primo quidem ibi instruuntur
coniugati et hoc in maria et ioseph in
quos fuit matrimonium sine carnali commix
tione corporum. Maria quidem honora
bat sponsum suum eum sibi preponendo
luc. ii. Ecce pater tuus et ego etc. et
obediens erat quia iam pregnans
secum in bethleem iuit et postmodum
in egiptum perrexit. Joseph eciam hono
rabat sponsam suam tamquam matrem
domini sui. Uxor ergo debet obedire viro
suo i petri iii mulieres subdite sint
viris suis sicut sara obediebat
habraham dominum eum vocans. vir
autem uxorem suam debet honorare

ibus viri similiter cohabitantes secundum scienciam
quasi infirmiori vasculo muliebri impar
tientes ambo scilicet vir et mulier de
bent se mutuo cordiali amore
diligere quod enim vir uxorem suam cor
diali amore debet diligere diligenter
ostenditur ex prima formacione quia
mulier facta de parte corporis viri ma
xime ad innuendum quod vir uxorem debet
diligere cordiali amore. Quod vero
mulier debet virum cordiali amore
diligere ostenditur ex eadem institucione
que ordinavit quod in quarto digito
sponse anulus ponatur. dicunt enim
naturales quod quedam vena a corde pro
cedit que in digito quarto finitur. Io
circo anulus in quarto digito ponitur ad
innuendum quod uxor virum suum amo
re cordiali diligere debeat. Secundo instru
untur vidue et hoc per annam prophe
tissam tria inquit esse genera viduarum
non ignorare te credo primum quod
est professione et celesti sponso destina
tum quod die ac nocte deditum
est oracionibus et ieiuniis de quibus
apostolus i thi. v. viduas honora
que sunt vere vidue. Aliud quod in
tendit curare domus et filios alendis
nec tamen peccatis obnoxium. Aliud quod
intendit epulis et deliciis quod etiam
morti traditur et pene dignus
i thi. v. vidua que in deliciis est
vivens mortua est. Et primus autem
spectat omnibus insistere precipue tri
gaudent hec. aliud quod vere vidue sunt
sicut ostendit aug. ... in epistola
ad probam de orando deum primo quod ...
stitus anne vidue de qua dicitur quod
non discedebat de templo ieiu
niis et obsecracionibus serviens noc
te ac die. Secundo aliarum viduarum
imperatrix ... ut eam vin
dicaret de adversario suo quam
dominus commemoravit dum ad semper

omnino et non desistendum nobis ad
monuit ut habetur luc. xviij hoc
eciam ostendit aug. auctoritate
apli qui ait j Thi v. Que vere vi
dua est et desolata speret in deo
et instet oracionibus nocte et die
Ideo aut aps dicit vidua desolata
ibidem quia non dum apprehendit illa
vita ubi est cum creatore sola
3 cum Tao instruunt virgines. hoc
quod ista anna virginitatem usque ad
matrimonium dicitur conseruasse per hoc
datur intelligi quod mulieres virgini
tatem suam usque ad matrimonium
carnale vel spirituale debent custodire
et tunc sponso carnali vel spirituali illi
batam fidem seruare est n. virgini
tas preciosus thesaurus et ideo cum
cautela et diligencia est conseruanda
et hoc maxime propter vasis fragilitatem
Non enim est iste thesaurus in vase
ferreo sed in fictili unde ij Cor. iiij habemus
thesaurum in vasis fictilibus propter istius
thesauri irreparabilitatem quia non
potest in que vel in melius commutari
Eccli. xxvj non est digna pondera
cio continencie anime propter istius
thesauri incomparabilitatem quamuis
enim dominus multa miracula fecit et
multos mortuos suscitauit tamen virginem
corruptam nulli unquam restaurari voluit
Iero. Cum omnia deus possit virginem
post lapsum resuscitare non potest istud aut
sepe dicitur homo non posse facere
quod nunquam fiat quamuis posse per se
causa dicitur hoc facere non posse quia
nunquam hoc voluit facere Quarto instru
untur senes et hoc per symeonem se
nem de quo in textu dicitur quod erat
timoratus illi enim qui in tota
vita sua deo timuerunt possunt de
deo multum confidere Illi vero quorum
in senectute possunt de deo multum
timere In veteri lege deus precepit
ipsi aut in imolacionibus offerretur
scilicet ad caput corpus et caudam cia
put conhomine [?] prima etas scilicet ado
lescencia siue iuuentus Cauda est
ultima etas scilicet senectus Corpus
est etas media Per hoc scilicet etas
virilis est ergo qui dant deo suam
iuuentutem vilem etatem et senec
tutem ipsi offerunt deo caput caudam
et corpus ipsi de deo multum possunt
confidere Qui non dant in medio sua iuuen
tutem sed post medio deo etatem
vilem et senectutem ipsi auferunt
caput dant tamen corpus et caudam
caudam ipsi possunt de deo con
fidere et timere Timere quia detraxerunt
caput hoc est confidere quia corpus
et caudam optulerunt Qui aut dant
solum deo caudam illi possunt mul
tum timere propter hoc Seruite domino in timore
quod dicit vos qui totam etatem de
dedistis seruite diuo cum leticia qui
etatem vilem et senectutem deo ob
tulistis exultate ei sed cum tremore
quia in iuuentute ei abstulistis vos
qui senectutem tamen seruite deo in
timore Quinto instruuntur et pueri per hoc
quod dicitur puer aut crescebat etc. Sicut
ch crescunt pueri etatem sic de 4
bent crescere virtutem Si enim dies
post auroram non cresceret inutilis
esset quia aurora diei est gracia inci
piens Sicut ergo aurora crescit et luce
et de luce in perfectam diem sic anima de
gracia incipiente debet crescere in profi
cientem et de proficiente in perfectam
Prov. iiij Iustorum semita quasi lux splen
dens Ecce lux gracie proficiens et
crescit usque ad perfectam diem ecce
dies gracie consummatis Sexto instruuntur
parentes qualiter erga filios suos se 6
debent in hoc quod parentes Ihesu ipsum
puerum ad templum adduxerunt pro quo
parentes instruuntur ut pueros suos

apuericia instruunt ut ad eadem
vadant et dei mandata custodiant
pueri enim tamquam cera mollis de fa
cili ad omne bonum ducuntur si postquam
in malis indurantur vix ad bonum
revertuntur ps. xxxj. Adolescens
iuxta viam suam etiam cum senuerit
non recedet ab ea unde iheronimus
pueros et iuvenes dicat sicut est ver-
mea et cetera. Sed persona illorum qui in ea
indurati sunt scilicet aruit tamquam
testa virtus mea et cetera ~~et nunquam~~
tales non ab omni horrore ... confes-
tantur. Ideo dicat aruit tamquam te-
sta virtus mea et nunquam aut raro
confitentur. Ideo scilicet et lingua
mea adhesit faucibus meis et
sepe in suis malis moriuntur. Ideo
scilicet et in pulverem mortis dedu-
xisti me. Septimo instruuntur fi-
lii quod propter dolorem parentum non di-
mittant quin deo serviant quod
notatur per hoc quod simeon dixit matri
sue ipsius animam pertransibit gladius
filius enim dei non dimisit quin templum
ascenderet et quamvis in ea usque ad mortem
permaneret quamvis sciret quod gladius do-
loris matrem suam perforaret
a matre etiam se absentavit ut
operibus dei insisteret qua causa sciret
quod de sua absentia mater multum
doleret luc. ij pater tuus et ego
dolentes querebamus te per hoc quod
filii instruuntur quod non debeant dimit-
te propter dolorem parentum quod primo non
ascendant templum in ea usque ad finem
vite sue permaneat quin spiritualia
dei opera ... utilitatibus pro-
do semper preponant ... in celis
licet parentibus proculo perdeat ne-
pos licet ... tunc ... vesti-
bus verba quibus ... mater
ostendat ... in limine pateria

erat ... prope ... saxis
quod oculis ... enola
... est inhu-
re esse crudelem gladium tenet
hostis ut me primat et ego de
matris lacrimis cogitabo et cetera.

Et dixit Symeon ad mariam
matrem eius Ecce positus
est hic in ruinam et in resurrectionem
multorum in israel et in signum cui
contradicetur et tuam ipsius animam
pertransibit gladius. Symeon spiritu
dei plenus predixit de christi pas-
sione et resurrectione et de magno
quod beata virgo summa erat dolore
in quibus verbis ... tanguntur
unum quod spectat ad nos scilicet magis
magni timoris tria que spectant
ad virginem scilicet titulus magni ho-
noris affectus amoris et gladius
magni doloris primo ergo ...
... notatur mansio magni timoris
cum dicitur Ecce positus est in rui-
nam ... sunt in ruinam malis
qui salubribus documentis ad sua
... utuntur tales non ...
... moriuntur ... inspiram
... ista tria exempla
... primum ...
... quod ... lux splendor et sol
... oculos debiles ...
... oculis ... lux et
tales sunt ... et ...
... quod ... a luce ...
... dicens in corpore in
christo bonus odor sumus hiis qui
salvi fiunt et hiis qui pereunt ...
... odor mortis in mortem aliis
odor vite in vitam tali odore me-
... moriebatur ...
... Jo. xij ... unguento et ...
... bono odore de quo alii vivunt
tales ... sunt bufonibus

et sei pentibus qui odorem vincere non possunt sed fugiunt Tun gam adduat G' dicens Celestis medicus egros non repperit quos divino medicamento dolores fugat sed debiliores fidei videt de talibus dicitur Jere li. Curavimus babilonem et non est curata derelinquimus eam Eiusdem xxx Insanabilis fractura tua pessima plaga tua Secundo competit virginis ponere tytulus magni honoris in hoc quod mater christi nominatur Magnus honor eundem filium habere cum deo magnus honor matrem illius esse cuius eius deus pater est in celis ipse autem filius eam tamquam matrem benignam honoravit in nativitate sua quia salva virginitate de ea nasci voluit quod nulli alii mulieri fuit concessum unde dicitur sicut Sedulius [illegible] peperit virgo filium in vita sua quia sibi obediens fuit luce ij Erat subditus illis in morte sua quia eam Johanni sollicite commendavit ut habetur Jo xix post resurreccionem suam quia sibi in primis apparuit unde dicit Sedulius semper virgo manens hinc se visibus astans luce palam dominus prius obtulit et post ascensionem suam quia in gloriam suam et ad dexteram suam suscepit ps In voluntate tua deduxisti me etc. Tercio competit virginis ponere affectus magni amoris Cantica tua ipsius etc. tribus modis intelligi potest primo per tua ipsius anima i. tua propria anima vel amans ipsius quod est ipsius et hoc non propriam ordine subest sed potentem cumulata caritatis immense consolari anima beate virginis dici potest propter filii et ergo quia numquam fuerunt nec esse poterunt due anime tam singulari amore iuncte erat enim anima

virginis anime filii per amorem uncta quod tota in filii amorem erat conversa sicut enim ferrum missum in ignem totum igneus efficitur sic marie anima [illegible] succensa tota effecta est caritas quod tota erat liquefacta Sic enim [illegible] ad calorem ignis tota liquatur sic eius anima igne amoris inflammata tota erat liquefacta Cant v anima mea liquefacta est quia erat languida Amor enim spiritualis facit animam languidam et ipsam in amando teneram sed fortem et robustam ad amando celestia in corporem Cum enim [illegible] fortissimum potens [illegible] quia anima virginis tota ab amore mundi defecerat et dei amore plena erat ideo se languidam esse dicebat Cant v. [illegible] dilecto quia amore langueo Quarto competit virginis poni gladius magni doloris quod notatur cum dicitur pertransibit gladius ostenditur quod dolor fuit magnus in eo quod dicitur animam ostenditur quod fuit intimus in eo quod dicitur pertransibit ostenditur quod fuit diuturnus quia in gladio est [illegible] a vespere demorabitur fletus et ad matutinum leticia Nam non potest aliquid sine multo dolore amitti quod cum multo amore fuerat possessum ideo videamus quantus matris ad filium fuit amor et tunc videre poterimus quantus etiam fuit dolor [illegible] in christo [illegible] fuit [illegible] sed caro [illegible] divinitas Erat inter matrem et filium [illegible] ad carnem secundum naturam anima ad animam secundum amorem [illegible] ad divinitatem secundum gratiam Amabat ergo virgo beata christum amore nature tamquam filium suum amore amicicie tamquam amicum suum amore gracie tamquam creatorem suum [illegible]

Sc̃a caro v̄ginis videns carnem x̄
tam crudelit̃ lamari vlnerabat̃
eius aĩa videns car̄ x̄pi tam
c̃initer conspui lacerabat sp̃s
videns diuinitatem x̄pi tam ig̃
miose tractari Iste aũt gladius q̃
eius aĩam ptransiuit h̃ duob̃ fuit
gladius diuini s̃monis de quo dr̃
heb̃ iiij viuus est s̃mo dei effi
cax ⁊ penetrabilior omi gladio an
cipiti Istũ gladiũ p̃funde ĩ mente
habuit quia dei uerba p̃fundius
ceteris penetrauit v̄ba dei semp̃
in corde medullitus habuit ⁊ portab̃
lut ij q̄ maria aũt conseruabat oĩa
v̄ba h̃ aũt s̃c iste gladius fuit
gladius amoris v̄n aũt sup̃ cant̃
est sagitta electa amor x̄pi que
animam marie nõ tm̃ transiuit ꝑ et
ptransiuit ut nullam in pectore v̄gina
li ꝑticulam vacuam amore relĩq
uit h̃ aũt bedam iste gladius ẽ
doloris que tp̃e dominice passionis
sustinuit vñ aũt Gladius dolor̄
dn̄ice passionis eius animam ptransi
uit quia nõ potuit vid̃e filiũ crucifigi
sine affectu matri doloris ⁊ si sperat
resurrectures hic tñ aũt ptransiuit
vis doloris ut te plusq̃ martirem
non īmerito p̃dicemus maxima sp̃us
tp̃e passionis processit compassionis
affectus dum dolores quos effugit
pariens tp̃e passionis sustinuit // vj/

ecce positus est hic ĩ ruinam
et in resurrectionem multorum
ĩ ysr̃l et in signum cui contradicet̃
In deo duo sunt s. iusticia et mĩa
ꝑ duo h̃ audiui quia ptãs dei
est ⁊c̃ In hominibus aũt p̃sit
est multa malicia quia nec iusti
ciam dei formidant nec mĩam ei
desiderant Omnibus g̃ p̃missis
primo ponit̃ dei iusticia cũ dicit̃

Ecce positus est hic ĩ ruinam Sc̃o
comendat̃ eius mĩa cũ subdit̃
⁊ ĩ resurrectionẽ multorum ĩ ysr̃l Tercio
ostendit̃ hominis malicia cũ dicit̃
et in signum cui contradicet̃ Circa
primum notandum q̃ iustũ est q̃
homines mali ruant et corruat
q̃plici de cã primo quia nimis
se honerant s. honẽ diuiciarum
peccatorum ⁊ tribulacionum q̃ n. diui
cie honerant et aggrauant dr̃
abacuk ij ve qui congregat
non sua usq̃ quo aggrauat g̃tra se
densum lutum q̃ peccata honerant dr̃
in ps̃o Iniquitates mee supgresse
sunt caput meum ⁊c̃ Et tribula
ciones et ire malorum sunt g̃ues
dr̃ p̃u xxvij Graue ẽ saxũ
⁊ honerosa arena ira stulti
utroq̃ g̃uior Istud ẽx honus
deponendum monet ap̃s. d. hebr̃
xij deponentes omne pondus
quo ad primum ⁊ circumstans nos peccatum
quo ad sc̃dm̃ p̃ paciam̃ curramus
ad p̃positum nobis certamen ⁊c̃ quo
ad tercium Sc̃o iustũ est q̃ ruant
quia debilit̃ se appodiant appo
diando n. se modo appodiant
se rei flexibili ideo ipe muta
assimilat̃ flumo ij reg̃ xiiij Omnes
morim̃ ⁊ q̄ aq̄ q̄ ⁊c̃ appodiant
se rei debili et ideo assimilant̃
baculo arundineo ysa xxxvi
Ecce confidis sup baculum arun
dineum appodiant se rei apponere
casui ideo assimilat̃ pieti incli
nato ps̃ Tamq̃ pieti inclinato
⁊c̃ Cum aũt appodiant se dō
cad̃e nõ pt̃ quia appodiat se pe
tre firmissime cont̃ flexibilitatem
ps̃ petra refugium erinacijs hec
est peccatoribus appodiat se rei
fortissime cont̃ debilitatem p̃v̄

xviij appodiat se morti per casus
ps. Qui confidunt in domino sicut mons
syon Et ideo necessarium est quod ruant qui
per viam tenebrosam et lubricam am
bulant ps. Fiant vie illorum tenebre
etc. Non est ergo mirum si tales cor
ruant quia intus habent cecitatem
cordis ps. j. Obscuratum est insipiens
cor eorum etc. Et ideo dicitur fiant vie
illorum tenebre etc. Prover. iiij Via
impiorum tenebrosa nesciunt ubi cor
ruant quoniam habent lubricam carnem
ideo subditur et lubricum Tren. iiij In lu
bricaverunt vestigia nostra in itinere
platearum nostrarum Jer. xxiij Defece
runt in scelere et lubrico pedes
tuos Immo etiam habent impulsum
temptacionis ideo subditur et ange
lus domini persequens eos Istum impul
sum cadunt habent viri sancti deus eos
defendit ps. Impulsus eversus
sum ut caderem etc. Secundo commendatur
dei misericordia cum subditur et resurreccionem
multorum Resurreccio autem multorum
dicitur respectu casus qui precessit
Ille enim resurgit qui prius cecidit
magnum igitur misericordia dei ostenditur quod eum
qui in peccatum cecidit resurgere facit
quia homo per se potest in peccatum ire
sed non potest per se a peccato redire ps.
Spiritus vadens et non rediens
Ezech nisi deus valida manu
sue nunc solum peccatorem usque
ad mortem operiorum vinculis premu
nebit Et multi sunt qui semper vo
lunt dormire quos apostolus exci
tat ad Ephe. v. Surge qui dor
mis et exsurge a mortuis et illumina
bit te christus Alii sunt qui semper
volunt sedere id est a bonis operibus
torpere et nunquam ambulare id est per bona
opera se exercitare Jo. xij Ambu
late dum lucem habetis ut non
tenebre vos comprehendant Alii

sunt qui semper volunt in deliciis va
care Jer. xxxj Usquequo deliciis dis
solveris filia vaga Ista tria quandoque
homini propheta reprehendit dicens
Surgite postquam sederitis etc. quasi
si dicat Surgite postquam sederitis
vel satis dormivistis id est postquam
diu sedistis vacantes ab operibus
bonis postquam satis manducastis
vacantes deliciis et sic amodo vi
gilate qui tam diu dormivistis
amodo ambulate qui tamdiu se
distis amodo ieiunate qui tam
diu manducastis edetis panem
doloris quia delicie carnales que
nunc delectabiles videntur in futuro
in dolorem et amaritudinem convertentur
Job xx Panis eius in utero illius
vertetur in fel aspidum intrinsecus Tercio
ostenditur hominum malicia cum dicitur
in signum cui contradicetur ubi duo
videnda sunt primum quod est istud signum secundo
qualiter ei contradicitur Istud autem
signum est christus de quo dicitur Ysa. xiij
Super montem caliginosum levate
signum Mons caliginosus erat mundus
qui errore excecatus prospera mundi
tamquam vera bona appetebat et
adversa tamquam mala refugiebat sed
super istum montem caliginosum leva
tum est signum in quo tria sunt de
picta hoc est humilitas paupertas
et carnis asperitas de quo signo dici
tur Luc. ij Hoc vobis signum invenietis
infantem etc. Contra humilitas quia
cum esset sine principio infans
unius diei esse voluit Ysa. ix
Parvulus natus est nobis pannis
involutum etc. Contra paupertas
quia dei filius in cuius arbitrio erat
eligere tunc elegit quod molestius
est pressurum parvulo et pauperis ma
tris filio que nec pannos habuit

ad inualescendum recte ad tantam nati
tas esset nullam audio fieri sellam
mansionem positum in presepio Ecce
quanta cum asperitas idem xpus
qui non fallitur elegit quod cum in
molestius est id quo melius uel quod
utilius id magis eligendum quicquid
aliud doceat uel senciat abeo
tamquam a seductore est cauendum
quia xpus uerbo et exemplo docuit bo
transitoria scilicet diuicias delicias et ho
nores non esse uera bona nec esse
amanda paupertatem uero et molesti
as corporis et sui contemptum non esse
uera mala nec esse timenda Augus
super ad Hebr. xij Omni prosperitate sibi
gaudio tunc dicit omnia terrena bona
contempsit homo xpus ut contempne
da monstraret et omnia terrena ma
la sustinuit et sustinendo precipiebat
ut nec in illis quereretur felicitas nec
in istis timeretur infelicitas uel aduer
sitas Videndum est qualiter ipsi se
contradicant superbi humiliti que est
in signo crucifixo xpo depicta per di
cunt superbi Eccl. xiij Sicut abhomina
cio est superbo humilitas sic execracio
diuiti est paupertas Carnis mole
stie contradicunt uoluptuosi Eccl. xxx
dicebat luxuriosus displicebat
ci paupertati contradicunt auari Matthei
xix Cum audisset adolescens u
ba hec abiit tristis erat enim habens
multas possessiones do^u in^f g^ua q^{ue}

- . iiij feria ps

[4]

Cumque ascenderent ipsi xij ascenden
tibus illis Jerosolimam secundum consue
tudinem diei festi Luce ij dicitur
sm b. Augustinum quod non solum uerba sunt
nobis documenta sed eciam uerba
facta sunt nobis documenta et ideo ea que
hic dicta et facta sunt a uerbo carno
et de xpo uerbo non solum nobis sunt
in documentum instructionis sed eciam
in exemplum imitacionis Imprimis eciam ecce quo
instruit mater matres qualiter de
beant se habere ad filios Instruit
filius filios qualiter se habere debeant
ad parentes Instruit mater et filius
omnes alios qualiter se habere debeant
ad deum Primo ergo mater instruit
matres quod ad filios habeant discretum
amorem timorem et correccionem Discretus
amor discretus ad filium matris est
quando a puericia eum imbuit salutari
bus disciplinis sicut uirgo beata fi
lium imbuebat deum ipsum a sua pueri
cia ad dei festa ducebat secundum preceptum
cum fuerat filius Israel Exo. xxiij
Ter in anno scilicet aprili iunio et sep
tembri tria festa celebrarent
scilicet pascha penthecosten et scenope
gia et quibus pueri a duabus
festiuitatibus per maioribus eius poterat
remanere a festo tamen pasche nullus
se poterat excusare nisi infirmitas
uel causa ineuitabilis inueniret
Et quia ista erat paschalis solle
mnitas ideo Joseph et Maria Jero
solimam ascenderunt et puerum secum
ad templum dei deduxerunt Sed multe
matres sunt que filios suos uel
filias cum ducunt ad coreas quam
ad eccles. et nolunt eos ducere ad
coreas que sunt in ecclesiis dei per p
uerencie principes quamuis tamen ducant
autem eos ad choreas mundi ubi puel
la saltauit caput Johannis de capite...
fecit Eandem ducunt ad coreas
inferni ubi de calore ad frigus et
de frigore ad calorem ipse contre sal
tabunt Job xxiiij Ad nimium calo
rem transeunt ab aquis niuium et
nichilominus habebunt choreas
celi de quibus dicitur Qui pascis
inter lilia septus coreis uirginum Ergo
mater de filio magnum debet habere
timorem ne scilicet in potestatem dyaboli
deueniat Beata eciam uirgo pro ...

timuit ne sicut herodes filium
suum occidere voluit sic factum
iam puerum alii occiderent time
bat quod nolebat ne in potestatem
archelai filii herodis deveniret
sic multe sunt matres que sciunt fi
lios suos ab herode i. demone
iam occisos et parum timent ac do
lere videntur dolet mater si lupus
asportat porcum suum et non dolet
si lupus infernalis aufert filium suum
dolet si asinus cadit et non do
let si cadit filius Sed cadit asina
est qui sublevet propter eam et
non est qui curet sed tales multum
dolebunt quando filios ad infernale
patibulum coram oculis suis du
ci videbunt unde eis dicitur luce
xxiii filie ierusalem nolite fle
re super me sed super vos ipsas flete et
super filios vestros flebunt enim super
ipsos ut videant eos ad conpas
sionem flebunt super se ipsas quia
non adhibuerunt circa filios de
bitam correctionem flebunt super filios
quos videbunt tradendos in eternam
dampnacionem propter has lacrimas dominus
remonet ne scilicet super ipsum plorent
quia non possunt eum ad iram
inclinare alias duas concedit
ut scilicet super se ipsas et super filios plorent
ac si dicat nolite flere super me
quia nunquam me ad miserendum
filiis inclinare poteritis sed flete
super vos quia eos non corripuistis
et super filios vestros quos in perpetuo
tormento videbitis Tercio matres
debent habere ad filios debitam
correctionem quod notatur in hoc quod beata
virgo dixit filio fili quid fecisti
nobis sic. Non eum maledixit
filium nec conviciatur sed verbo fructi q
rit quod est contra multos parentes
qui filios nimis exasperant super

eos nimis clamant eos nimis vi
tuperant Ephe. v. Et vos parentes
nolite filios vestros ad iracundiam
provocare etc. Mansueti enim filii
sunt corrigendi cum lenitate mali
cum severitate omnes autem cum mensura
equalitate et cum discretione non enim
in singulis observanda increpacio contra
pacientia sed doctrina mali enim sunt arguen
di et increpandi boni observandi
omnes autem cum pacientia tollerandi et
cum doctrina et discretione moderan
di Secundo filius instruit filios qua
liter se habere debeant ad parentes Sciendum
autem homo tres parentes scilicet celestem
spiritualem et carnalem puer autem
ihesus ad patrem celestem se habuit
reverenter quia eius negocia parentibus
carnalibus preponebat unde Quid
est quod me querebatis etc. Augustinus
commendandus est creator sed preponendus
est creator Secundo parentes ad patres
spirituales i. legisdoctores se habuit
sapienter et hoc in tribus in quibus
volentes addiscere instruit et informat
Primo in eo quod eos tamquam magistros
audiebat Ecclesiastici vi. Si dilexeris audire
sapiens eris Secundo in eo quod tamquam
discere cupiens eos interrogabat
deutero. xxxii Interroga patrem
tuum et annunciabit tibi etc. Tercio
in eo quod tamquam ex auditis sermo
gratis informatus sapienter respon
debat Eccli. v. Si est tibi intellectus
responde proximo etc. Tercio ad parentes
carnales se habuit obedienter quod
notatur cum dicitur Et erat subditus
illis Bernardus Cum ergo deus hominibus
erubescat homo esse superbus
quia humilis factus est deus ex
hiis instruimur quod ad patrem celestem

debemus nos xpo cu reuerencia ad
pres carnales bonos cu obedia
ad spuales i. ad platos cu subiec
cione deuota In hoc rephendunt
quidam scoli qui contēs platos mi
nus pitos eis subici dedignant
contra quos pecunia qui incepit agnosceus sue
pontifices amputauit auriculam q
sca in clerico vel i religioso sepe au
fert obedienciam Tercio materi
aliter instruit nos omes primo
ad ecclesiam libent eam q notat
phr q xpus ad templum fuit dedu
tus et de templo inuentus libent
cum filius in domo pris sui mane
bat vn cum veniens xpus primo
ad templum ibat Ecce quam erat
boni filii ut veniens xpus primo
tiret ad domum pris sui ergo qui
libent stat in ecclia signum est q filius
dei quia i domo pris sui conuertit
Secundo ut usque ad finem sacri mysterii
psistamus q notat phr q dicit
Consummatisque diebus et quam multi
sunt qui ante finem recedunt refert Gregorius in dya
logo de quodam monacho qui non po
terat in oratione stare quem sanctus Be
nedictus vidit dyabolum qui in forma
pueri eum p fimbriam vestimenti
de ecclia extrahebat sicut n. angeli
deuotos ad ecclesiam ducunt et inductos
custodiunt eductos aliquem reducunt
ita et q indevotos cum custodiunt ne
angelus dni sicut eunt eum exhib
piuorum unde sicut venientes
sic dyabolus quosdam ad eccliam pducit
ut mulieres conspiciant quosdam
ibi detinet ut variis rumoribus
inscenant quosdam retrahit sicut
ne officium usque ad consummacionem
audiant Tercio ut libenter fugiamus
si xpm volumus audire Beata vir
go in turba filium perdidit legi
in itinere q quisque in ordine
consumunt quilibet saluus fieri possit

tandem nut sede tenere i fugit homines
luce xix legit q zacheus xpm
in turba vide non potuit sed i domo
sua quietus conspexit interrogat
quidam phs quid esset in intimissime
homo vidit q altr ho Quarto
ut verba dei in corde retineamus
q notat phr q dicit Maria aut
conseruabat omnia verba hec verba
n dei in corde recondita nos a
peccatis retrahunt ps In corde meo
abscondit et dulcedine erudiunt
i. sicut calcaria nos pungunt est
sunt verba sapientum quasi stimuli
ad amorem dei nos accendunt ps
Sagitte potentis acute cum carbo
et Quinto ut semper de bono i melius
pficiamus q notat phr q dicit q
xpus pficiebat etate et sapia et
gra apud deum et homines Sic et nos
sicut nos pficimus etate sic debemus
pficere de virtute in virtutem debemus
ecia pficere sapia i sapida scia ut
spualia nobis sapiant et terena des
piant est vn sapia scia et cuius est
debemus ecia apud deum et homines
pficere i gra i graciosa via est vn.
Sic luceat lux vra coram hominibus
et ipsi enim virtuosi quo ad nos
saporosi quo ad deum graciosi i gloriosi
si quo ad xpm 5 44
Remansit puer xpus in xpi lis
et Circa multi sunt qui perdunt
xpm ideo vtile est scire ea per que p
ditur ut caueant valde est vtilis
scire ea per que perditus recuperat
vtilissimum est scire ea per que re
cuperatus custodiatur Sciendum ergo q tria
xpus perdit et illa sunt mors secundo
cum amittitur principium sciencia
q notat phr q beata virgo dictitia
sua compulsa i egyptum fugata i
tanta tribulacione posita filium
non perdidit et postquam ad festi
uitatem iuit eum amisit per q
datur intelligi q Iohes sepe i ad

versitate custoditur in prosperitate perditur. David a Saul persecutus deum non deseruit sed postmodum ante regno potitus in adulterium et homicidium cecidit. Prosperitas enim mundi est sicut vinum purum quod cito inebriat, sed adversitati admixta est sicut vinum mixtum quod sobrietatem generat. Idololatriam etiam in magnis festivitatibus Iohannes sepe perdidit. Et non restitute fuerunt ad utilitatem animarum. Homines eas quidem ad voluptatem corporum tales in festivitates adeo reprobantur a deo. Ysa. i. Calendas et festivitates vestras quia dicat vestre sunt et non mee, ymo ab ipso deo in quadam abhominacione habentur. Mala. ii. dispergam super vultum vestrum stercus sollempnitates vestre ad erroris vendentur. Tren. i. viderunt eam hostes et deriserunt sabbata sua. Sexto amittitur per distractionem animi quod notatur per hoc quod parentes eum amiserunt, quia ab illis recesserunt et se turbis immiscuerunt. Qui enim recedit a tranquillitate cordis et dat se tumultui inquietudine turbacionis de facili ihesum perdit. Le. in iii Reg. xvii. Helyas in solitudine delicate a corvis pascebatur sed ad turbas se transferens viduam buccellam obtinuit. Sic quamdiu homo est in quiete mentis dilectione pascitur, sed manens in turbacione tali visitacione privatur. Hinc est enim quod filii Israel manna recipere non potuerunt nisi postquam mare transierunt, quia nullus potest recipere spiritualem dulcedinem nisi transeat mentis turbacionem. Septimo amittitur per vanam fiduciam. Viri enim ad festivitates ibant seorsum et mulieres seorsum, pueri autem poterant ire cum utroque parente. Ideo Ioseph credebat quod esset cum matre ihesus et mater quod esset

cum Ioseph, et sic ex tali fiducia eum amiserunt. Quidam nimis confidunt in suo sensu et sapientia, sed nemo Salomone sapientior qui tamen deceptus fuit. Quidam nimis confidunt in sua fortitudine et constancia, sed nemo Sampsone fortior nec Petro constancior qui dixit ad Christum: Domine tecum paratus sum et in carcerem et in mortem ire, et tamen uterque cecidit. Quidam in diviciis temporalibus et spiritualibus opulencia, sed nemo divite illo qui induebatur purpura et bysso temporaliter dicior, nemo David spiritualiter locupletior, et tamen uterque cecidit. Quidam nimis in dei misericordia nichil cogitantes de iusticia, tales subito venire obtinende. Omnibus dominus alloquitur dicens Ier. ix. Non glorietur sapiens in sapientia sua quo ad primos, et non glorietur fortis in fortitudine sua quo ad secundos, et non glorietur dives in diviciis suis quo ad tercios, sed in hoc glorietur qui gloriatur scire et nosce me quia ego sum dominus qui facio iudicium et iusticiam in terra quo ad quartos, quia ipsum debet cognoscere non tantum misericordem sed etiam iustum iudicem. Octavo amittitur per ignoranciam, quod notatur per hoc quod dicitur et non cognoverunt parentes eius. Si cognovissent enim nunquam ipsum amisissent. Sic peccator sepe Christum amittit quia suum non cognoscit. Ysa. v. propterea captivus ductus est populus meus quia non habuit sapientiam. Nulla periculosior infirmitas quam illa que non sentitur. Peccator enim est infirmus usque ad mortem. Unde non cognoscit, ideo medicum non requirit. Est sicut freneticus qui videt parentes plorantes et ipse letatur, et angelus lacrimatur. Ysa. xxxiii. angeli pacis amare flebunt. Est etiam sicut letargicus qui in suis sompniis videtur dulcis

et tn̄ est mortalis Job xx Cum
em̄ dulce fuerit in ore eius
male abscondit illud etc̄ Tales
sunt sicut illi de quo lc̄ in barla(m)
qui ad ramum arboris pendens et
subtus se baratrum videns gutte stam
favi mellis de ramo pendentis se
dabat et de suo periculo non cogita
bat Sic sunt quedam per que ihesus
amissus recuperatur et illa sunt in or
contraria in or predictis primo n. re
cuperatur per mundum gaudii derelusionem
quod notatur per hoc quod dicitur dolentes
querebamus te Sicut n. de pena leti
cia xpm̄ facit perdere sic salubris tri
sticia xpm̄ facit invenire B. Quo
invenia te bone ihesu in gaudio que
mater dolens vix invenit Jo. ultimo
Maria stabat ad monumentum foris
plorans etc̄ Et quia plorauit ideo
invenit Je. vi luctum unigeniti fac
tibi planctum amarum Nullus ergo speret
se posse invenire xpm̄ gaudendo
quem mater invenit dolendo magda
lena lacrimando nudus omnis tamquam
unigenitum lugendo Sic recuperatur
per indis pacificationem quod notatur
per hoc quod in ihrlm quod interpretatur visio pa
cis reperitur qui n. xpm̄ amisit pro
dis turbacionem recuperare per primitas
pacificacionem deus n. cum sit amator
pacis non habitat nisi in corde pa
cifico ps. factus est in pace locus
eius huius est quod ymago hominis non
conspicitur in aqua turbida vel com mo
ta sed in aqua limpida et tranquilla
quia deus non videtur a corde turbido
sed pacifico et quieto huius est quod
apli spiritum sanctum receperunt seden
tes i. a tumultibus quiescentes
Tercio recuperatur per devotam oracionem
quod notatur per hoc quod maria repe
rit in templo quod erat domus
oracionis deus cum aliquis amittitur
per eum quod sit peccatorum sic amisit

eum paulus qui dicit i. Thi(m) i ignorans
feci in incredulitate Aliquis sit per infirmi
tatem humanam sic amisit petrus
qui ad vocem ancille timuit xpm̄ negans
Aliquis per eum quod sit per certam maliciam
sic amisit eum david qui adulterium
et homicidium commisit sed omnes per
oracionem ipsum recuperaverunt Nam
paulus tribus diebus et noctibus
orauit unde dicit dominus ananie Act.
ix Ecce enim orat de petro dicitur Mt.
xxvi Egressus foras fleuit ama
re david orauit tribus sabbatorum fecit
dicens per xii psalmi Quarto recuperatur
per completam satisfactionem quod
notatur per hoc quod ihesum post triduum
invenerunt prima dies sunt contri
ticio 2a confessio 3a satisfactio Hos
in (?) viam trium dierum ut sacri
ficemus domino deo meo Tercio sunt
quedam per que recuperatus custodi
tur et semper nobiscum habitare dignetur
ipse autem habitat in descensu et na
zareth cum maria et cum Joseph
unde dicitur et descendit cum eis et venit
in nazareth etc̄ habitat quidem in
descensu et valle humilitatis ps.
valles i. humiles habundabunt fru
mento illo s. de quo dicitur Jo. xii Ni
si granum frumenti etc̄ habitat in naza
reth i. flore puritatis ps. Quia
in suis habitas etc̄ Bernardus idem est
puro Cant. i. Ego flos campi
et lilium convallium Ecce quia diligit florem puritatis
et lilium convallium Ecce quia diligit
vallem humilitatis habitat cum Joseph
i. cum illis in quibus est augmen
tum sanctitatis ps. Ibunt de virtute in
virtutem videbitur deus etc̄ habitat cum
maria i. cum illis qui lucem habent
fulgidam conversacionis quia maria
illuminata interpretatur Mt. v Sic lu
ceat lux vestra coram hominibus
etc̄ deus n. lux est et tenebre
in eo non sunt Io. cum tenebrosis
stare non potest ii Cor. vi Que

soractas luci ad tenebras f m
alter tunc ego dolentes
querebamus te. Multi sunt qui ihe
sum querunt sed non inveniunt quia
non querunt eum suo tempore et loco et
modo. Est enim querendus suo tempore
quia post triduum est inventus
prima dies est tempus ante legem
tunc patriarche eum quesierunt sed
eum invenire non potuerunt unde
dicebat unus eorum Gen. xlix in ob
scuro duce [illegible] que nessimus
secunda dies fuit tempus sub lege
et tunc etiam prophete quesierunt et in ve
nire eum non potuerunt unde dicebat
unus eorum ysa. Utinam disrum
peres celos etc. Tertia dies est tempus
gratie in ista die ihesus inventus ysa.
lv. Querite dominum dum inveniri potest
invocate eum dum prope est. Quarta
dies est post hanc vitam et tunc quere
ri enim invenire non poterit quia tamen
eum querunt sicut ille qui fuit vel
was [illegible] tempus quere sicut illi qui
[illegible] tempus prius deum querunt inveni
re non possunt. Jo. vii. Queretis
me et non invenietis. Comparati
eum deum invenient et non invenient
invenient eum eum tamquam iudi
cem terribilem sed non invenient
tamquam patrem misericordem. Legitur in Reg.
xviii eum Absolon cum a mule re
xisset David videre non potuit iuxto
cum tamen non invenit sed tribus
lanceis vulneratum fuit. Homo quidem
dampnatus non invenit in tempore legis ne
que in tempore legis scripte sed tamen in
tempore legis gratie. In spiritu autem dic
scilicet post hanc vitam mali demum
non invenient ad primam sed tamen ad pe
nam quia etiam tunc tribus lan
ceis vulnerabuntur. Prima lancea est
vermis conscientie de quo est ignis eorum
ysa. lxvi. Vermis eorum non morietur
et ignis non extinguetur. Secunda lan
cea est privacio visionis divine
ysa. si alia [illegible] tollatur

impius ne videat gloriam dei.
Secundo ihesus querendus est suo loco
Joseph enim et Maria non potue
runt eum invenire apud scriptos
nec in multitudine hominum mundanorum
nec inter cognatos et notos sed solum
in templo dei. Est enim quadruplex
amor. Primus amor mundanus domi
sticus et divinus. Non potuerunt
ergo Joseph et Maria ihesum invenire
apud scriptos quia non invenitur de
amore ipsius [illegible] tales cum amor
scilicet amor sui valde est periculosus
quia multorum malorum est effec
tivus. Ij ad Tim. iij Instabunt tempora
periculosa et erunt homines scriptos
amatores cupidi elati etc. Secundo non
invenitur in multitudine hominum munda
norum quia non invenitur de amore mun
dano sed peccatis mundus ne inve
niatur impedit. Jo. xiiij Spiritum veri
tatis quem mundus non potest accipe
re et inventum prohibet fiat quia est
sicut saccus pertusus Aggei i. Qui
mercedem congregavit et misit
eas in saccum pertusum. Tertio non
invenitur inter cognatos quia inve
nitur de amore domestico id est de amore
parentum vel. Quare bone ihesu inter cogna
tos meos te inveniam qui inter tuos
inventus es inventus. Deut. xxxiij
Qui dixit patri suo et matri sue nescio
vos et fratribus suis ignoro illos etc.
Invenitur autem in templo id est in amore
spirituali divino. Jo. xiiij Si quis dili
git me sermonem meum servabit
primos autem tres amores relinque
dos et eorum remedium amonet
dominus Luc. xiiij Si quis venit ad
me et non odit patrem suum et
matrem hoc restrin ad amorem
domesticum parentes enim obediendi
sunt quod sunt mali vel quando
filios a servicio dei avertunt quia

sicut dr agt x Inimici hois dome
stici eius sequit adhuc aut aiaz
suam hoc rest ad amorem pprm
i. pcatum nullus n. debz aiaz sua
i. carnalitatem et vitam suam ama
re ß odire Jo xi. Qui odit aiaz
suam in hoc mundo in vitam eterna
ctc Sequit et qui no baulat cruc
suam hoc restin ad amorem mun
danum ille n. crucem baulat qui
crucifixus est mundo sequit et venit
post me hoc restin ad amorem
spualem et diuinum venit inquam
post me non amando terrena sed
desiderando celestia sicut amo et
desidero non sicut adam qui terrena
diligens celestia deseruit j Cor
xv. primus homo de adam de terra
terrenus scdus homo s. xpus de celo
celestis Tercio querendus est sic modo
qui quidem modus ex est primo n. debz
queri sensualr q notatur in eo q dr
pr tuus et ego. Joseph n. inspicit aug
mentum consist opa bona q semp de
bent augeri maria inspicit illumina
ta et signat fidem q est inspiracio
mentis inspicit etiam stella ma
ris signat caritatem sicut n. ceteris
stellis occidentibus illa non occi
dit sic ceteris virtutibus deficienti
bus non deficit j Cor xiij Cari
tas nunq excidit Cu tali g societ
ctate ihus est querendus et tunc
invenit s. cu fide vera operacione so
licita et cu caritate succensa Si in
aliam sociorum defuerit inveniri non
potest Nam sine fide opa deo no
sunt accepta Hebr xi. Sine fide i
possibile est placere deo sine opib
aut fides mortua est Jac ij fides
et opa sine carite sunt inutilia j Cor
xiij Si distribuero in manus paup
pm omnes facultates meas carite
aut non habuero nichil michi
prodest Scdo debet queri lacrima

bilr q notat per hoc q virgo dixit
dolentes querebamus te Triplici de
causa sic virgo dolebat primo q si
cut timebat ne ipam deserens
ad celos redisset Scdo timebat
scdm alios ne ad alias longe ptes
et remotas abisset ut alijs na
cionibus pdicaret Tercio timebat
ne in manus successorum herodis
venisset hijs tribus de causis sa
cpe cu lacrimabilr querunt primo
cu lacrimis devocionis qui s. devo
cionem solitam ad xpus eis sub
traxit et quodamo eos deserens
in celo ascendit cuius reversionem
desiderant dicentes cu psalmista Red
de michi leticiam salutaris tui Scdo
cum querunt cu lacrimis contricios
quas fundunt pro pccis q aliquid
commiserunt propterea tunc se ab eis
longe elongaverat ps. xv.
longe est deus ab impijs pps lon
ge a peccatoribus salus Tercio cu
querunt cu lacrimis compassionis quas
fundunt pro miserijs et malicijs proxi
mi cum ipm in manum herodis i. demo
nis tradunt et sicut est in eis cruci
dunt heb vi. Rursum crucifigentes
in semetipsis filium dei Tercio debz
qri desiderabilr q notat in eo
q dicit querebamus te et nichil
aliud contra teipm cum est fon
tes in ipo omnia bona possideo
Sapie vij venerunt michi oia
bona pariter cu illa Sz illi q
nolunt hic sine ipo divicias
delicias et honores cu non inve
nimus ß pocius amittunt Job
xxviij non invenit in terra sua
viter suaviter viventium i. carnaliter et deli
cate Abissus dicit non est in
me i. gehenna cupiditatis cuius
fundum no habet quia sicut dr

ecc̃a v. auarus non implebitur
pecunia et mare loquitur non est
mead et timens superbia superbus n.
nptat maris sed quia alias fuet sep
intumescit semper est in motu et ba
cciona ysa. lvij. impii quare sicut
q quiescere no pt · · ·

hec ac facta sunt

in cana galilee et erat mat
ihu ibi jo. ij sicut beda. dicit quia dus incip
se voluit nupcijs ut statum matrimo
nialem sua presencia comprobaret qz
baudat prius statum virginalem ideo
q de intemerata virgine nasci vo
luit approbauit statum viduale ideo
q ab anna vidua benedici dignatus
fuit non restabat nisi ut statum
matrimonialem scilicet approbaret ut
pheter daretur intelligi q in quolibet pre
statum pt homo saluari cum gradus
sunt in hijs tribus statibus sicut beda
bona est inquit castitas coniugalis
melior continencia vidualis optima
perfecto vidualis nupcie autem ille
de quibus in isto euangelio agitur quadruplices
sunt emendabiles emendantur enim
alio ~~agmine~~ agmine agminis
amistris bequinus in loco notatur
magna misterij congruitas secundo ani
mo magna viri prosperitas secundo nomi
nantibus magna nobilitas secundo signifi
cantibus magna strenuitas primo
ergo emendatur a loco in quo ma
gna misterij congruitas quod notatur
in eo quod dicuntur fuisse facte in
Cana Galilee Chana enim est
nomen ville in parte galilee. Cha
na enim zelus interpretatur quod pro
nobis misterium emendatur. Zelus
enim innuit quod vir et uxor debent
mutuo se zelare. Est autem triplex
zelus scilicet nimis tepidus indiscre
tus zelus nimius est zelotipia
talis zelus reprehensibilis est
tam in viro quam in non zelos

mulieris sicut tamen quod in uxore
eccl. xxvj dolor cordis et luctus
mulier zelotipa refert Jacobus in libro
communiter nominato quod quidam nobilis
romanus uxorem habebat formo
sissimam sed intus ad virum minus
litigiosam atque zelotipam quam
vir a se expulit et dicat eius
reprehenderetur quod uxorem tam speciosam
sic expulisset ille pedem protendit
dicens videtis hoc calciamentum
formosum quod est multum pulcrum et
intus me premit Calciamenti quidem
videtis deformitatem exteriorem sed
non videtis meam molestiam interio
rem refert eciam seneca quod socrates
habuit uxores nimis zelotipas
contenciosas adeo quod quadam die
impetu in ipsum facientes contra eum
ea dei[?]cerunt altera contra virum
cum illorum una multum in eum mu
lisset tonitrua contumeliosa ille
dissimulans abijt et in ostio
domus sedere cepit et illa aquam
immundam super caput eius infudit
sed socrates ex hac nichil conturbatus
caput tergere cepit dicens sciebam
quod post tonitrua pluuia sequeretur
Cum amici eius ei consulerent ut eas
expelleret respondit discere in domo qualis
sim in foro hoc est disco in domo
pacientiam ut ipsam in foro exhibeam
Secundus est zelus tepidus qui scilicet
sit uxor viro suo fornicante
eum sustinet dissimulat et tacet
et iste zelus tepidus est valde
nocivus debent n. mulieres for
nicantes viros suos in ore prudenter
cohercere ut dicit aug in libro l.
omel. primo eos amonendo secundo
obiurgando tercio si non profuerit cum tanta
amonicione fuerit dura ob
iurgaciones et eos eciam inpel
lando Si nec per amoniciones velit
resipiscere nec per obiurgaciones absti[nere]

debet uxor curiam vel episcopi auxilium
interpellare maxime si periculum noto
rium est Quantum ad tercium recurrendum
Si non nichil horum valet ille in dura
ciis permanet debet uxor ad orare
confugere Quedam autem sunt que de
quo scit ut idem augustinus ostendit a quo
peniterent autem flagellari timent sed
plus deberent timere deum percipientem
quam virum flagellantem aut blan
dis adulacionibus emollire quia
eas vel laudant quia pacientes eas
portant que tamen paciencia est mala
et saluti virorum contraria aut fla
vacione seducte tribus cum viris
ut idem augustinus vel uxores adtracten
dum intencione vera est quod dicunt nos
sumus viri et vos femine et fide du
gessimus compararetur facere ut sit adul
~~tem~~ tempore ... vult facere adul
teram uxorem quare nisi habes inte
libidinem tuam Alia est qua dicit
Nos sumus domini et vos ancille ad
quod respondet augustinus ancille
estote virorum virorum sed non vanitatum sed
quod dicit apostolus vir non habet potestatem
corporis sui sed mulier clamate pre
...cia Tercia est qua dicunt nos
sumus capita et vos membra ad
quod respondet augustinus Si caput es
duc sed vide quo eas noli ire quo
vis ut sequatur te pedissequa tua
et quare possent aliquis uxores dicere
ex quo vir in fidem non servat nec
ego sibi servabo respondet augustinus no
lite propterea sic facere mutuo invicem
invicem aut vobiscum vivere aut
soli perire in pudico viro non debet
mulier pudicicia sed christo tenetur et
zelus ordinatus et affectus quo se
vir et uxor ordinate se diligunt
Ephe v. diligite uxores vestras sicut
christus dilexit ecclesiam | Ergo viri
viri debent diligere uxores suas

ut corpora sua quod est v. unusquisque uxo
rem suam ut seipsum diligat Ergo
vir diligere uxorem sicut christus dilexit
ecclesiam ut si quando fornicatur et penitet
ipsam recipiat sicut christus animam
penitentem recipit sicut et graciam
sibi reddit Sicut cor suum ut
nunquam corpus suum derelinquat alterius
sicut seipsum ut per cordiali amore
eam diligat Sexto iste nuptie com
mendabiles sunt agnicio in quo
fuit vini magna commutacio Credendum
est quod vinum magis preciosum fuerit
quam unquam fuit ab aliqua vite
productum dicit enim Crisostomus quod mira cu
la que fecit christus ad melius tendunt quam
natura facere possit unde si per
multiplicavit panes si visum re
stituit Si aqua in vinum mutatur
et cetera melius semper fecit quam
natura facere potuit Amara est
enim aqua in vinum quantum ad saporem
colorem et odorem Aqua putrida
est carnalis immundicia in qua
viri porcini commorantur ij petri
ij Sus lota in volutabro luti Cum
quidam lascivus iuvenis pitagore
diceret se malle ad mulieribus quam
ad philosophos conversari et se nunquam liberi
orum in sterno qua in aqua putrida
moratur Vinum autem est quantum matrimonium
virorum legittime servatum Si ergo illa
aqua putrida aliquis erat in
fectus prius quam in matrimonio erat
coniunctus et mutat aquam carnalem
immundicie in vinum matrimonialis
pudicicie mutet in aquam quantum
ad saporem ut eam iam non habeat
in ope amaritudinem quantum ad saporem
ut ea iam non habeat in volunta
te nec in delectacione Hec faciebat
illi qui quamvis de egypto prius re
cessissent quantum ad spaciorum tamen ad

videbantur illud retinere quantum ad volu
tatem domini christi. In mente nobis
veniunt cuiamnes (?) et pepones per
vi cepe a alea caveret quantum ad co
lorem ut non habeat ea in mala species
hudo s. ad aliqua suspecta fami
liaritatem | Ad Thess. v. Ab omni specie
mala abstinete vos caveret quam
ad colorem devitet mali occasionem
vel malorum societatem Sicut enim malus
odor inficit sic mala societas bo
nos corrumpit | Cor. xv. Corrumpunt
bonos mores colloquia mala. Tertio
iste nuptie commendabiles sunt ad
circumstantibus in quibus fuit magna
nobilitas fuerunt enim ihesus maria
et discipuli Circa quod sciendum quod in
tercausis per quas uxorem ducere
primo propter officium id est prolis propagationem
et hec matrimonium fuit institutum
in paradiso ante peccatum quando deus dixit
Gen. i. Crescite et multiplicamini
et secundo est propter solacium et nisi sa
mularis adiutorium sine aliqua
commixtione corporum et tale matrimonium
fuit inter mariam et ioseph Tertio est
propter incluius vitandi (?) dico | Cor.
vii melius est nubere quam uri
Quarta est propter voluptatis vicium
Per Compatus sive invectus insi
pientibus et cetera Cum igitur matrimonium
contrahit propter officium inter eos est
ihesus qui fuit auctor prolis qui propter
solacium inter eos est maria que
sibi propter eandem causam mat
rimonium contraxit qui propter reme
dium inter eos sunt discipuli qui
sub disciplina matrimoniali se pos
cohibent | Cor. vii propter fornicationem
unusquisque suam uxorem habeat
Qui vero propter carnalem voluptatem
inter eos est dyabolus qui dicitur

asmodeus Thobie vi. In eos qui
coniugia ita suscipiunt ut sue libidini
vacent sicut equus et mulus habet
potestatem in eos demonium. Quarto
iste nuptie commendabiles sunt a ser
vitoribus in quibus fuit magna stren
itas et maxime architriclino qui
erat princeps aliorum ministrorum tri
clinum dicitur domus habens tres ordines
lectorum voluit enim dominus ut de isto vi
no tria scirentur primo quia non com
munale sed miraculose factum et ideo adhuc
habuit tres ministros qui ydrias
aque impleverunt et vinum effude
runt Secundo quod erat vinum verum ideo
ad hec voluit quod ydrie essent testes
si enim sed ebori (?) in vasis vinariis hoc
miraculum factum fuisset forsitan crederetur
quod ibi feces remansissent et non
essent vinum verum sed aqua colorata
Tertio quod esset vinum bonum ideo adhuc
voluit habere testem architriclinum
qui erat ieiunus et sobrius ut de
de sapore vini melius poterat iudi
care

Nuptie facte sunt in chana ga
lilee et cetera Cum Henri inscri
mentantur carnale matrimonium illi
citum corporum enim falsitas manifeste apparet
si enim illicitum esset non deus ipsum in para
diso instituisset nec de virgine matre
desponsata nasci voluisset nec ipsum sua
et matris sue et discipulorum presencia et
miraculo decorasset Notandum autem
circa hec quod triplex est matrimonium Primum
est carnale quod est inter virum et uxorem
quod est secundum genus valde utile si modo
debito quis eo utatur Philosophus Eth. hoc
a preceptis sumatur | Cor. vii propter fornicationem
suam unusquisque uxorem habeat per hoc
legittima proles suscipitur que alias
illegittima censetur Gen. i. Crescite
et multiplicamini per hoc boni obsequium
exhibetur quia sicut dicitur Eccli. xxxvi
Ubi non est mulier ingemiscit eger

per hec bona homines fideliter conservantur quilibet qui possidet mulierem bonam melior possessor bona illud autem matrimonium celebratum est in Chana galilee quia ipsi coniuges se ab invicem se diligere et invicem se zelare cum quibus ostenditur paucitatem et unicam et quandam significacionem paucitatem quod quia dicitur Eccl. xxv In tribus beneplacitum est spiritui meo que sunt probata coram deo et hominibus concordia fratrum amor proximorum vir et mulier sibi bene consencientes istam cum tria inter eos requiruntur scilicet amor intimus in corde concordia cordis in pacifica cohabitacione et consensus tam intimus quam cordis in bona operacione Secundo hec cum comparatione maioris cum ad minore debet esse concerno et disciplina minoris ad maiorem obediencia et reverencia equalis ad equalem amicicia mutua Si ergo facta fuisset mulier de capite hominis videretur quod deberet esse maior viro minor quod oportaret virum corrigere Si de pede videretur quod viri deberet esse ancilla tamquam ancilla deberet in omnibus obedire sed facta est de latere tamquam equalis et soror ut inter eos dileccio et amicicia servaretur istam cum equalitatem ... Tercio hec ostenditur per quandam significacionem scilicet anuli subarracionis ille enim anulus significat coniunccionem viri et mulieris propter amorem debet cum ille anulus esse aureus rotundus et in quarto digito ponitur cum unus ponitur aureus quod amor debet habere excellenciam et maioritatem sicut enim aurum excellit cetera metalla sic et amor ille ceteros amores Gen. xxi hec os ex ossibus meis et caro de carne mea

quam obrem relinquet etc. Rotundus autem ut ostendatur quod ille amor debet habere perpetuitatem ut numquam finiatur nisi per mortem In quarto autem digito ponitur ut ostendatur quod ille amor debet habere cordialitatem dicunt enim quod quedam vena a corde procedit que in quarto digito finit unus autem tamen a sponso ponitur et non duo ut ostendatur amoris singularitatem In ceteris enim homo ultra habere socium nisi in amando uxorem Tercius autem matrimonii bonum ut dicit augustinus est bonum fides quam sibi mutuo servare tenentur. Plures coniuges religiose educari et sacramentum i. inseparabilitas et indivisibilitas non ... cohabitacionis Contra primum bonum faciunt adulterantes qui debitam fidem sibi non servant Contra secundum faciunt abortum sibi procurantes quod homicide sunt censende Contra tercium faciunt iracundi et superbi cientes ... enim vicium hominis est superbia et mulieris iracundia etc ... non sunt creata hominibus superbia neque iracundia ... mulierum cum ergo vir est superbus et uxor iracunda pacificari non possunt ideo ab invicem separantur Sed matrimonium est spirituale quod est inter deum et animam et istud matrimonium iniciatur ratificatur et consummatur iniciatur autem per sponsionem et fide Osee ii Sponsabo te mihi in fide ista autem iniciacio fit in baptismo ubi est sponsio ex parte sponse quod dyabolo et pompis eius abrenunciare promittit et est fideidacio ex parte sponsi id est christi qui ibi percipitur fides christiana Multi autem frangunt sponsionem istam quod fecerunt diffidere tenentur

~~iudicio i. cum dyabolo qui est~~

deo et faciat pactum cum dyabolo qui est
mendax et pater eius. Secundo illud ma
trimonium spirituale ratificatur que
ratificacio fit in prima parte depen
que est communiter estimatores qui volunt
et semper dicunt sponsalia de futuro
Prov. iii Ne dicas amico tuo id est
christo vade et revertere et cras dabo tibi.
Si autem tibi auferatur non in
dicas cras veniam sed statim quia
[illegible] nemo differt nullus excusat
redempcio anime punitur et nemo se
estimat de ista desponsacione
dicitur Osee ii Sponsabo te michi in
iusticia et iudicio in misericordia et miseraci
onibus. Iusticia et iudicium debet fieri
ex parte penitentis ut quod in deum
offendit in preteritis tam de se iudicium
et iusticiam faciat in presenti lamentis
Ro. vi Sicut exhibuistis membra
vestra servire immundicie et iniquitati
ad iniquitatem ita nunc exhibete mem
bra vestra servire iusticie in sanctificacio
nem. Misericordie et miseraciones sunt ex parte dei
qui animam peccatricem recipit et graciam
suam sibi restituit. Numeri xii
Moyses ethiopissam quandam ha
buit uxorem. [illegible] Moy
ses quandam ethiopissam duxit ux
orem sed non eius potuit mutare
colorem [illegible] adamant
adhuc ignobilem et fedam glosa
[illegible] non mutavit mandatum
neque virginem. Tertio matrimonium
spirituale consumatur per [illegible]
Sicut in matrimonio consumacio
est bonum fidei prolis et sacramenti
sic in isto spirituali sacramento debet
esse bonum fidei ne anima dyabolo
umquam succumbat sicut de multis
dicitur [illegible] iuxta me et me
sciente vidente discooperuisti
te [illegible] id est voluntate

et consensum apposuisti et suscepisti
adulterum id est dyabolum. Bonum prolis ut
bona opera procreat. I Thimo. ii
Salvabitur mulier per filiorum generacionem
si permanserit in fide id est per bonorum
operum multiplicacionem et fidem. Unde
in veteri testamento lege maledicte erant
steriles non a carnalibus filiis sed ab
spiritualibus operibus bonis. Bonum sacramenti
est ut anima numquam a christo se dividat.
Christus non umquam ab anima separatur nisi
prius anima a christo dividatur. Ier. ii Quid
invenerunt in me patres vestri iniquitatis
quia elongaverunt se a me et
primo anima si aperto separatur mox a
christo reconciliatur. Jeremie iii vulgo
dicitur Si dimiserit vir uxorem
et recedens ab ea duxerit alteram
numquam revertetur ad eam ultra tu autem for
nicata es cum amatoribus multis
tamen revertere ad me dicit dominus. Tertium
matrimonium est quod medium quod est
inter deum et hominem [illegible] et sicut in ma
trimonio carnali est triplex unio
prima que est per consensum animorum secunda
que est per permixtionem corporum tertia que
est per indivisibilem [illegible] am
borum sic in isto spirituali matrimonio
ex unione [illegible] est id est christus copu
latus [illegible] superna civitatem
[illegible] xxxv In civitate superna di
[illegible] te [illegible] te in [illegible]
conformitatem Hebr. ii Nusquam
enim angelos apprehendit sed semen
abrahe apprehendit [illegible] insepa
rabilitatem [illegible] Ecce ego
vobiscum sum omnibus diebus usque
ad consummacionem seculi. Nusquam enim di
vina separata est ab humana natura
in morte etiam divinitas erat iuncta
carni in sepulcro et anime in limbo

inicio facte sunt in chana galilee

Queritur arcolus theophrastus philosophus utrum sapiens debeat ducere uxorem et ad diffinisset si pulcra esset si bene morigerata nata de honestis parentibus et ipse sanus et diues sit aliquando sapientem posse in ire matrimonium statim intulet hec autem raro in nupcijs uniuersa conueniunt non est ergo uxor ducenda sapienti Ex hijs ergo habetur quod sapiens aut non ducere debet uxorem aut debet ipsam bonam et honestam Circa hec ergo sunt sex notanda primo qualis uxor sit ducenda Secundo qualiter bona uxor sit cognoscenda Tercio qualiter sit diligenda Quarto qualiter sit custodienda Quinto qualiter castiganda Sexto qualis vita post mortem viri sit ab ipsa eligenda Circa primum notandum quod illi viri qui uxores accipiunt quidam sunt lasciui et vani Quidam cupidi et auari qui non querunt in muliere nisi pulcritudinem que tamen pulcritudo in muliere periculosa est prouerbiorum x. Circulus aureus in naribus suis mulier pulcra et fatua Est deceptoria et vana prouerbiorum ultimo fallax gracia et vana Queritur autem dictus arcolus philosophus refert Jeronimus contra Jouinianum Si vir debeat ducere uxorem pulcram aut turpem et dicit pulcra cito adamatur feda facile contempnitur difficile est custodire quod omnes amant molestum est possidere quod nemo amore dignum ducit Hester deformis habetur que formosa fuit ut legitur hester xv. Et ipsa roseo colore et micantibus oculis ad regem intrauit credens quod per hec regi placere posset ipsum inclinare Sed rex eam videns in furorem maximum est commotus tunc regina timens corruit et palluit color ille mutatus fuit rex videns eam pre pallore dedignatus est ipsam recepit in graciam glosa dicitur michi quod mulieres que se colorant deo displicent quod autem per abstinenciam efficiuntur pallide deo placent Cupidi autem et auari non querunt uxores nisi diuicias Ecclesiasticus super viiij Cum sumens quod uxorem ducere vis noli querere diuicias sed bene morigeratam quia bonos mores numquam diuicie fecerunt Et gloriosior est paupertas fidelis quam diuicie peccatorum Interrogauit quidam Themistoclem philosophum cui unicam filiam suam libencius traderet an pauperi sed sano et moribus ornato an locupleti parum probato Cui dixit Malo inquit hominem indigentem pecunia quam pecuniam indigentem viro Queritur super dictus philosophus arcolus quod sit melius an ducere uxorem diuitem an pauperem et dicit pauperem inquit alere est difficile diuitem ferre tormentum in quibus non determinatur quod sit melius Salomon autem determinat qui dicit quod melius est ducere pauperem et pacificam quam diuitem et litigiosam prouerbiorum xxi Melius est sedere in angulo domatis quam cum muliere litigiosa in domo communi Sapientes respiciunt uxores autem insipientes despiciunt faciunt illud prouerbiorum xiiij Sapiens mulier edificat domum suam insipiens quoque manibus constructam destruet Et prouerbiorum xix domus et diuicie dantur a parentibus a domino autem proprie uxor prudens Respiciunt eciam ad bonitatem eius Ecclesiastici xxv[i] mulieris bone beatus vir non respiciunt pulcre nec mulieris diuicias sed mulieris bone Secundo videndum est qualiter uxor bona sit cognoscenda illud ostendit Ecclesiasticus super viij Cum ille qui vult uxorem accipere debet considerare si habet ambos parentes bonos vel ambos malos vel unum bonum

ralterum malum Si ambo sunt boni
secundam eam accipiet Si ambo ma
li omnino eam dimittet Si autem alter
bonus et alter malus quod factum
sit timeat virum tamen si ipse sit bonus
et mater mala magis generant ti
me Si vero e contrario minus et est ratio
quia puelle consueverunt magis
imitari mores matrum quam
patrum Tercio videndum est qualiter
sit diligenda cavendus est enim
amor nimius et inordinatus
Seneca Amor forme mulieris omnis
oblivio est et insanie proximus turbat
consilia altos generosos spiritus fran
git a magnis cogitacionibus
ad humilias trahit Refert idem Seneca
cognovisse se honoratum virum qui
potius in publico cum fascia uxo
ris se colligebat et ceteri precepto
quod hore partem suam eius carere
poterat quia nullam viam alterius
tactam labiis vir et uxor habe
bat et subdit Seneca Vigor quidem
amoris honesta causa est sed magnitudo
deformis nichil enim est quod sit turpius quam inhonesta magis
sta tamen quibus infamatur vel potius
in sinus adulterorum Quod est in sua
uxorem amator ardentior in
aliena quamque uxore omnis ama
tor turpis et in sua nichil turpius
quam amare uxorem suam tamquam
adulteram Quarto videndum est
qualiter uxor sit custodienda
querit super dictis ariolus Si uxor
sit custodienda vel non Videtur
quod ipsa diligens custodia uxoris
conservat impudica non posset pu
dicam custodiri non debeat
Certum est autem quod uxor pudi
ca in libera non indiget custo
dia Refert Ieronimus in libro contra
Iovinianum cum diu illius quam primus

rome navali certamine triumpha
vit cum iam senex esset audivit
exprobrari os fetidum Cum uxori
conquestus esset quare numquam se mo
nuisset ut huic vicio mederetur se
cisset eum numquam illa non putasse omnibus
hominibus sic os olere in hoc ma
gna pudicicia demonstratur quod numquam
alicui homini sic ad faciem appro
quavit ut discere posset flatus
odorem tales non indigebat cu
stodia Refert ibidem de quadam
virgine thebana que dum a quodam
violata fuisset iugulavit ipsum
dormientem et postea se interfecit
Narrat eciam Augustinus in libro de civitate
dei lucreciam quam sextus tarquinius
filius regis romanorum violavit
quam cum vir flentem invenisset
et eam salutasset videlicet Quid sa
lutis est mulieris amissa pudici
cia virum corpus est violatum
non animus et ne ulla impudica exem
plum vivat cultellum arripuit
et se interfecit Ideo quecumque habe
bant firmum propositum capitis custodie
de non sunt et quamvis impudice
omnino non possint custodiri pro
cum a multis maliciis impedire
Unde dicitur dicit mulieri fornica
rie Osee ii Ecce ego sepiam
vias tuas sepibus spinis et semitas
tuas non invenies et sequetur
amatores suos et non apprehen
det illos ille quidem impedire
uxoris vias sepit qui multas
cautelas et impedimenta sibi
opponit Ecclesiastici xxvi In filia non
advertente se firma custodiam
ne inventa occasione abutatur
se Quinto videndum est qualiter
sit castiganda Illud docet
Ebor super ecclesiasticum dicens Tribus
inquid modis uxor male

mongenita castigari debet primo do
cendo secundum deum si autem timorem dei
non sentit in sperando ut vel homines
erubescat. Si autem nec pudorem
sentit vel frequenter confusa fiat illi
quod propter Salomon. Cor durum ad ba
culo parte primo mitte. Ebos amo
ne qua sepe proficit doctrina instruere
debet confunde quia sepe pudor fecundus
est virorum. Tertio instructio est ut ca
stiget tamquam ancilla que erube
scere nescit ut libera. Secundo videndum
est qualis vita sit ab ipsa post
mortem viri eligenda. Ad quod
dicendum est quod tutius est ut vitam
eligat vidualem mortuo namque viro
mulier debet se semimortuam re
putari cum ambo fuerunt una caro
tamquam semimortua amplius
nubere non debet. In aliquibus etiam
ambus hoc invenitur ut postquam
una moritur reliqua alteri non socia
tur. Et pudicat adnegotiandum hone
statis racionem non posse in ho
mine quod ita potest in valere Simplicius
Jero. contra Jovin. in libro 1o adducit de
decimbus matronis romanis que post
amissum virum noluerunt accipere secundum
quarum una dicebatur Martha ba
thams que interrogata quare secundum
non acciperet virum respondit se non
invenire virum qui vellet eam [illegible]
[illegible] sua forte quam erat lupis
[illegible] dicebat Valeria que
cum rogaretur quod secundum acciperet virum
respondit se hoc facere non posse quia
vir suus non erat mortuus sed vi
vus quia dum cum ipsa vivet vir
suus in corde perpetuo [illegible] alia
dicebatur Anna [illegible] cum [illegible] urgeba
tur ut acciperet virum cum esset iuvenis et
dives esset respondit se hoc non facere
quia bonum habuerat virum et ideo
si acciperet aut ille bonus aut
malus esset. Si bonus semper esset
in timore ne illum perderet si malus

semper esset in dolore eo quod post bonum
virum malum invenisset 5a post 5am ep.

Ecce leprosus

Veniens et adorabat
eum dicens Domine si vis potes me
mundare. Augustinus per istum leprosum
qui mundari possumus intelligere per
peccatorem qui iustificatur. Circa eum
tria ponuntur scilicet species morbi
modus curandi et pia medicina
Species morbi fuit lepra propter
multa leprosus enim licet omnes
sensus corporis viciatos atque cor
ruptos habet scilicet visum caliginosum
auditum obtusum palatum inordi
natum inflatum et debilem manum.
Sicut ergo lepra corrumpit omnes sensus
corporales sic peccatum corrumpit omnes
virtutes anime spirituales primo enim cor
rumpit visum anime ut laudem que
est visus anime. Sapientia [illegible]
[illegible] fides enim est
oculus dexter anime qui [illegible]
Regum xi. Naas [illegible] filiis
Iabes Galaad in hoc feriam vo
biscum fedus ut eruam omnium vestrum
oculos dextros. Homo enim oculo dex
tro eruto non est aptus ad pu
gnandum quia nec potest videre oculo
dextro cum sit erutus et in sinistro
cum sit clipeo tectus. Sed si sinistro
oculo eruto haberet adhuc posset
pugnare quia cum dextro oculo posset
videre. Oculus dexter anime ut dictum
est est fides. Sinistrum vero sunt opera
bona. Ipsa autem opera sine fide in
utilia sunt. Hebr. xi. Sine fide
impossibile est placere deo. Fides
autem sine operibus nescit valere
pro eo quod non est operandi facultas
est tamen operandi voluntas. Con
fide ergo sine operibus potest aliquid
homo. Econtra operibus autem
sine fide pugnare non potest

clipeos amonet ut contra dyabolum assumamus
opera scilicet principaliter fidem. Ephe. vi.
In omnibus sumentes scutum fidei
in quo possitis omnia tela nequis-
simi ignea extinguere. Secundo partem claudit
in anima virtutem audiencie ut vocem
dei precipientis vel amonentis
audire non possit. Sicut circa eundem dicitur
~~instrumentum auditus aliqua corrupcio anime~~
unde cum potest aliquid intelligi. Sic
eciam dicitur audire qui aliquid ab
alio cognoscit auditus aut aliquo
ydiomate impeditur abicioni quod
facit potius corrupto instrumento
auditus aliqua corrupcio generatur. Secundo
superbia autem in anima impedit spiritualem
auditum abicioni qui et incerte
superbus non vult audire vocem
dei nisi attendo. Jeremie ii. Verterunt
ante tergum suum faciem. Ysa. xxx. Au-
dient vocem post tergum monen-
tis. Avaricia impedit abscisioni
prima ponit ibi terra terram con-
pediuntis unum terra removendi
amonet dominus dicens. Jeremie xxii.
terra terra terra audi sermonem domini.
Luxuria impedit primum abicioni et
primum abscisioni. Quod vero concupiscencia
luxurie videtur in anima si fortis appare-
ret sermonem impedita. Ecclesiastici xxvi. Forni-
cacio mulieris in extollencia ocu-
lorum et palpebris illius agnoscitur.
Tales non vocem dei audire con-
tempnunt. Ecclesiastici xxi. Audiet luxu-
riosus et displicebit ei. Tercio partem
obdurat virtutem memorativam
que est quasi olfactus anime cum non
debet odorare divinas suavitates
odorat fetentes carnalitates.
Ysa. iii. Erit pro suavi odore fetor.
Cum debet habere in memoria benefi-
cia dei habet in memoria in iu-
rias proximi. Eccli. xxviii. Ecclesiastici x.
omnis iniurie proximi ne memi-
neris. Cum debet memori esse
suorum peccatorum ad dolendum ipse illa

Ysa. xxxviii. Recogitabo tibi
omnes annos meos in amari-
tudine anime mee. Odor est potius
ad delectandum. Quarto accidiat
virtutem refectivam que est quasi
palatum anime quia non sapiunt ei
spiritualia sicut dicitur Proverbiorum xxvii.
anima saciata id est amore terrenorum
repleta calcabit favum id est dulcem
amorem celestem. Ysa. v. Ve qui
dicitis bonum malum et malum bo-
num ponentes lucem tenebras et tene-
bras lucem ponentes amarum dul-
ce et dulce amarum. Illi dicunt esse
malum bonum et bonum malum qui
dicunt divicias esse bonas que
multorum malorum sunt cause et paupertatem
esse malam quam Christus docuit et
servavit. Unde plures mirati sunt quod
esset paupertas nisi edibile bo-
num. Et illi dicunt tenebras esse lucem
et lucem tenebras qui opera virtuo-
sa vituperant et opera viciosa laudant.
Ad Romanos dicitur xiii. Abiciamus
opera tenebrarum etc. Illi ponunt amarum
in dulce et dulce dampnum qui ma-
lunt habere cruciatum et bedam quam
quietem. Sicut nisi ... anima gracia
sequitur se et non recedet a se ...
ut esse fortis aliquod remedium quo
intus et velut inclusus. Quinto
partem debilitat virtutem operativam
que est quasi manus anime facit ut
partem pigram ad operandum. Proverbiorum xxvi.
Abscondit piger manus sub ascel-
la etc. Ecclesiastici x. manus dimanum
non erit innocens manus sci-
vi non ... ad mortem cum una
manu contra dyabolum pugnantes cum
alia bene operantes. Jeremie iiii. Una
manu faciebant opus et altera
tenebant gladium. Piger autem
habet eas vinctas quia non vult
pugnare nec vult operari secundum
autem habebit eas ligatas

mt. xxvii ligatis manibus et pe-
dibus mittite eum in tenebras
exteriores. Secundo ponitur modus curan-
di eum dicitur extendens manum te-
tigit eum dicens volo mundare.
Ubi notandum quod Christus vim corporis videlicet
tactum vocem deitatem. Tria
enim cum isto leproso egit scilicet tac-
tum tetigit namque eum affectum dicens
volo et potestatem effectum dicens
mundare. In tactu notatur quod ha-
buit verum corpus fantasticum non non
est duorum corporum. In affectu notatur
quod habuit veram animam affectus
enim et compassio tantum est in anima et
non in corpore nec in deitate. Unde
dicit Anselmus [?] eum nobis compa-
tientis nos sentimus compassionis
affectum tamen non sentimus affectum superna-
turalem [?] autem affectu notatur quod habuit
veram deitatem ex eo quod in instanti
mundavit eum quod nulla virtus nulla
creatura facere potuisset creata. Ista
autem tria scilicet corpus et animam
et deitatem secum portavit ut
adhibes remedia tria facere per
tres homines infirmitates sanans.
homo quidem patiebatur timorem
superbie vulneratus mortalis culpe
et fetorem consuetudinis prave. Ysa.
i. vulnus ecce vulnus culpe
mortalis et livor ecce putredo
consuetudinis et plaga tumens
ecce tumor elacionis non sunt
circumligata etc. Fecit ergo Christus de
carne sua emplastrum qui
tumorem superbie frangeret et
maceraret. emplastrum enim
fit de herbis et floribus. Ecce
caro Christi sicut herba et flos.
Ysa. xl. omnis caro fenum et omnis
gloria eius quasi flos agri. Ergo
ecce habes qualiter contra su-
perbiam medicamentum de carne

sua fecit unguentarium in quo omnia
unguentorum genera recipiuntur ut vulnera
nostra sanaret. Ps. Unxit te deus
deus tuus oleo. Eccl. xxxviii unguen-
tarius faciet unguenta suavitatis.
deitate non habuit tamquam balsamum pre-
ciosum ut suo odore fetorem expelleret.
Eccl. xxiiii sicut cinnamomum et
balsamum etc. Istud unguentum [?] in sua
passione mortui compungendi sentien-
tes continue sunt. Tercio ponitur
precipua medicina in hoc verbo consistit
precipua medicina ut infirmum iam sana-
tum instruat et precaveat sibi a con-
trariis contra conservationis quod sanitatis
spirituale est quantum sanitatem apparet.
Istud Christus ab infirmo sanato prohibet
dicens Vide nemini dixeris. Conserva-
tivum sanitatis est omnia deo attri-
buere et sacrificium laudis sibi offerre.
Illud preceptum dicens Offer munus tuum.
sacrificium laudis honorificabit
me. Nichil enim nobis per vanam gloriam
debemus attribuere sed omnia deo offerre
de omnibus enim operibus nostris deus vult
ut habeamus totum meritum pro nobis ha-
beamus et ipse vult habere laudem
et gloriam. Tria enim deus specialiter reser-
vavit sibi et nulli alii cedere
voluit scilicet gloriam Ysa. xlviii
gloriam meam non dabo alteri. vindictam
Ro. xii michi vindictam et ego retri-
buam. et potestatem iudicandi Jo. v.
potestatem dedit ei iudicium facere etc.
Gloriam autem sibi auferunt vana-
gloriosi de quibus dicitur Quomodo potestis
vos credere qui gloriam ab invicem
accipitis etc. Vindictam sibi auferunt
superbi iracundi qui de iniuriis vin-
dicare se volunt contra quos dicitur Eccl. xx-
viii qui vindicari vult a domino inveniet
vindictam. Iudicium sibi auferunt te-
merarii et suspiciosi qui de occultis
aliorum cordium iudicare volunt

Cum tunc dicatur .i. Cor. iiii. Nolite
ante tempus iudicare quousque ve-
niat dominus qui illuminabit abscon-
dita tenebrarum et manifestabit
consilia cordium

Domine si vis potes me munda-
re etc. Dominus infirmum pertinet
medico aperire morbum et petere
sanitatis beneficium ad medicum
pertinet autem recadivum ut et me-
dicus infirmo et infirmus sibi ipsi
caveat ne recadivum incurrat. Predic-
to leproso petenti mundari. Ad cu-
rationem tria requiruntur unum est ex
parte sua scilicet morbi insinuatio et
sanationis sanitatis postulatio cum
dicitur domine si vis potes me munda-
re. Per leprosum signatur peccator. Peccatum ad
lepram applicatur. Dicitur primo quia
lepra est morbus contagiosus sic
etiam peccatum sicut in leprosis quia
leprosi corporaliter. I Cor. xv. Cor-
rumpunt bonos mores colloquia
prava. Sic quod sani stant cum sanis
in sanitate invicem se confirmant. quando
leprosi stant cum leprosis magis
ac magis se viciant. Tertio modo
cum est circa [illegible]. Cum non sani stant
cum leprosis vel quod sani sepe infi-
ciuntur a leprosis leprosi autem in melius
non mutantur a sanis. Ideo minus est periculum
leprosis stare cum sanis sed periculum est
sanis stare cum leprosis. Sic eciam
quod boni stant cum bonis mutuo
se ad bonum provocant unus cum ab
alio addiscit humilitatem et ab alio
pietatem et ab alio pacienciam et
ab alio obedienciam. Prov. xx-
vii. Ferrum ferro acuitur et homo exacu-
it faciem amici sui. quod autem mali
stant cum malis mutuo ad malum
se incitant. Per quod dicitur quod circu-
lat verbum .i. Sermo bonus dat

bonum documentum et vox mortis
indicat scientiam .i. malus malo
dat malam doctrinam et sic re-
peyores efficiuntur quod signatum
est quod postquam Sathan contrip-
[illegible] Apoc. xxii. Qui nocet
noceat adhuc et qui in sordibus est
sordescat adhuc. Cum vero boni
stant cum malis vel econverso non est
periculosum malis sed utile quia
sepe meliorantur. Est autem peri-
culosum bonis quia sepe peiorantur.
Prov. xiii. Qui cum sapientibus
graditur sapiens erit. amicus
stultorum efficietur similis. Ideo vero
dicit dominus Babilonicis vel
caldeis quod recederent de medio
populi sui. Sed dicit populo suo ut
recederet de medio Babilonis et
de terra caldeorum etc. Secundo peccatum si-
gnatur per lepram quia lepra est
morbus periculosus. Ceteri enim mor-
bi corrumpunt partem corporis ista
autem inficit totum corpus et ideo
ab hominibus valde timetur. Sic
peccatum est periculosum quia corpus
et animam inficit et corrumpit et
ideo valde est timendum et fugiendum.
Eccli. xxi. Quasi a facie colubri
fuge peccatum. dentes leonis et
dentes eius interficientes animas
hominum. quasi romphea bis acuta omnis
iniquitas. Et assimilatur hoc peccatum
colubro dentibus leonis et romphee
bis acute. Per colubrum luxuria de-
signatur. Dicitur enim coluber quasi colens
umbram vel coluber quasi lubricus.
Luxuriosus enim umbram .i. tenebras
amat. Job xxiiii. Oculus adulteri
observat caliginem dicens non me vide-
bit oculus et operiet (?) in peccatum lu-
bricat. Eccli. ix. In lubricacione

vestigia vestra in omnibus platearum
mearum per dentes intelligitur avaricia
illud enim quod est in ore leonis numquam
devorat sic illud quod rapit avarus
vel usurarius vix aut numquam re-
stituit. Notandum autem quod dentes prin-
cipales sceptres dicuntur canini ulti-
mi dicuntur molares. Sunt enim qui bona
pauperum percutiunt non enim omnia
auferunt sed partem dimittunt et
partem tollunt. Isti sunt dentes
precisores. Alii sunt qui per centum
quam videntur iniusticiam latrant sic
mali advocati isti dicuntur canini.
Alii autem qui in causa committunt et
consolunt sic sunt tyranni et usurarii
et isti dicuntur dentes molares quia
omnia atterunt et commolunt. Ysa. iii.
Quare atteritis populum meum
et facies pauperum commolitis. Sicut etc.
sicut dicitur in psalmo. Dentes eorum et
molas leonum confringet dominus. Quarto
peccatum hoc acutam intelligitur lep-
ra, quod dicitur hoc acuta sive quia af-
fligit hominem in corpore opprimendo
et in rebus spoliando sive quia
odiosa est deo et hominibus su-
perbia sive quia conducit animam
morte culpe et morte gehenne. Quo-
modo … lepram quia est mor-
bus fetidus et abhominabilis
et ideo leprosi ab aliis separantur et quia
abhominabiles sunt et fetentes
sic peccatores sunt abhominabiles et
fetentes et ideo separantur a bonis et
quo ad locum et quo ad mentem et quo
ad consorcium. Quantum ad locum quia licet
deus iii loca fecerit scilicet celum ter-
ram paradisum mundum et infernum in
celo tales leprosi stare non poterunt
quia quam cito lepra superbie in primo
angelo inventa fuit de celo eiec-
tus est. Nec in paradiso terrestri quia
quam cito in adam fuit inventa le-
pra peccati de paradiso fuit expulsus

nec eciam in isto mundo tales leprosi
stare permittuntur sed tandem omnes
eicientur preter ut lutum platearum dele-
bo eos et ideo non restat nisi ut inferno
qui est carcer leprosorum includantur. Ysa.
xxiiii. Congregabuntur congrega-
tione unius fascis in lacum et clau-
dentur ibi in carcere. Secundo separati sunt
a bonis quantum ad mentem quia nulla
participacio est animarum que sunt in
caritate et ideo nec diabolo possunt
resistere et si cadunt non possunt re-
surgere nec in bono possunt se mutuo
confortare. Eccl. iiii. Melius est ergo
duos simul quam unum si unus ceciderit
ab altero fulcietur et quamquam prevaluerit
adversus alium duo resistunt ei et si
dormierint duo fovebuntur mutuo.
Tercio separantur a bonis quantum ad consor-
cium. Sed in hac enim vita licet sint separati
quantum ad mentem non tamen quantum ad consor-
cium quia mixti sunt boni et mali sed
in futuro fiet separacio et quantum ad con-
sorcium et quantum ad locum et quantum ad
mentem. Matth. xiii. Exibunt angeli et
separabunt bonos malos de medio
iustorum. Ecce separacio quantum ad con-
sorcium et mittent eos in caminum
ignis. Ecce separacio quantum ad locum.
Ibi erit fletus. Ecce separacio quantum
ad mentem. Illi autem qui erunt in luctu
sed autem qui in gaudio. Sexto competenter
medicus fuit bonorum curacio. Cum
dicitur extendens manum tetigit eum
dicens etc. Ubi notandum quod lepram
cordis in v. modis leprosus curanda
Primo per … in ff v. in lacrimarum
effusione lacrimarum effusionem. Ps. la-
vabo per singulas noctes lectum
meum etc. Secundo per confessionem sicut
patet luc. xvii. In decem leprosis qui-
bus dixit dominus ite ostendite

vos sacerdotibus et sic euntes mun
dati sunt. Et signat confessionem ps
Confitebor adversum me etc. Tercio
per separacionem sic num. x In maria
sorore moysi que vii diebus se
parata fuit et signat comminacionem
que instar cauterii dicitur esse me
dicinalis sic patet in corp. v. de co
fornicario quem apostolus communicavit
Quarto per reclusionem sic patet exodi iiii
In manu moysi que dum in sinum con
tracta leprosa apparuit et sinum
sic posita mundata fuit. Sic multi
qui in seculo spiritualiter erant lepro
si mundantur qui claustro inclu
duntur. Quinto per tactum sic patet luc.
Est autem triplex tactus unus pure
corporalis quo scilicet tactu attingitur
corpus. Iste fuit in pe. valde
venenosus luce vii Omnis turba
querebat eum tangere. Secundus est
partim corporalis partim spiritualis in
quo tangitur est corpus et quod tangit
est spiritus. Iste est tactus tribu
lacionis inflicte Job i. Tange
os eius et carnem eius etc. Tercius
est pure spiritualis in quo quod tangit
et tangitur est spiritus. Iste est
tactus spiracionis interne in ps
O altitudo etc. dd. ps quod et
quorum tetigit deus corda
Iste ergo leprosus tactu partim
spirituali partim corporali fuit
tactus cum dominus corporaliter
sunt adeo leprosus perfusus tactu
pure corporali quod manus domini
eius carnem tetigit eundem
dante tactu pure spirituali
quod deus salubre perfectum verbum
infudit et sanitatem corporis
et anime sibi impertivit. Tercio

operte medicina et ipsum debet esse
tanta pressio ne in recidivum
peccati labatur. Et adhuc tria sunt
notanda unum est quod munc laudis in
tacio ibi dicitur vide nemini dixeris.
Aliud est pura confessio ibi subditur
vade ostende te sacerdoti. Tercium
est elemosinarum largicio ibi sub
ditur et offer munus etc. Si quid contra
laudis actum sumatur in mundo quoniam et
pater tuus qui videt in abscondito
reddet tibi. Confessio autem osten
ditur adiuvanda ps Ne tradas animas
bestiis confitentes tibi. Elemosina graciam
conservat ecclesiam in corde meo etc.
xvii Elemosina viri quasi sacculus
cum ipso et graciam hominis quasi pupillam
conservabit. Eccli. xvii

P uer meus iacet in domo
paraliticus etc. Sic per leprosum
ita per paraliticum significatur peccator. Cir
ca curacionem autem istius paralitici tria no
tantur Nam operte ipsum notatur
magna miseria operte mediacionis
magna oracionis instancia operte
medici magna curacionis potencia
Primo ergo notatur operte ipsum mag
miseria quia erat paraliticus. Est
autem paralisis dissolucio membrorum
privans ipsa membra aliquando quidem ad
sensum tamen aliquando ad motum tamen aliquando quidem
ad utrumque et ideo paraliticum recte
peccator designatur. Sunt enim quidam pa
ralitici quantum ad sensum quamvis non quantum ad
ad motum. Sic heretici qui non dedec
quamvis recte non senciunt perfecte vaniter mo
ventur tamen ad aliquam operacionem simu
lata de quibus dicitur ro. i. Tradidit
illos deus in reprobum sensum. Sapie. xiiii
vani sunt sensus eorum in quibus non

sub est sua. Alii sunt paralitici quantum
ad motum licet quantum ad sensum. Sicut
mali christiani qui dicunt se credere verba
et non movent pedes habent et
non ambulabunt dicitur ysa xl capitulo. Quere-
rit quo statuat simulacrum ut
non moveatur. Alii sunt paralitici
quantum ad utrumque qui non fidem
habent nec opera. Isti sunt tamquam ar-
bores autumpnales bis mortue
ut dicitur Jude i. Tunc ergo paraliti-
cus perfecte sanatur quando sensus mem-
brorum restituitur motus redditur
et in sanitate perfecta confirmatur. Sic
ecclesia petrus qui est paraliticus perfecte
sanatur quando habet spiritum duorum mo-
tum bone operationis sollicitudo et
in hiis perseverancia continue debitam
dispositionem verbum dicitur actuum xvii In
ipso vivimus movemur et sumus. Ec-
ce quia adhuc hominum motum vita
et essencia. Ille habet vitam qui
habet fidem veram quia sic dicitur
i. Iustus ex fide vivit. Ille habet
motum qui habet operacionum solliciti-
tudinem. Ille habet esse spirituale qui in utroque
perseverat perfecta constancia. Secundo
propter mediatoris intencionem
notatur magna oracionis instancia cuius
causa orare habet secundum Augustinum
fidem unde dominus dixit de eo non
inveni tantam fidem in Israel. Hoc
autem dicitur quasi omnes qui loquendo in-
sequens cum intrat domum cum ali-
qua societate si nullum invenit
ibi dicit non inveni aliquem in
domo ista in tali modo loquendi non
excludit secum venientes. Sic enim
dominus dixit non inveni tantam
fidem in Israel non comprehendit
discipulos se sequentes. Secundo habet
humilitatem unde in primis humilite-
r dixit se non esse dignum ut sub
tectum eius intraret dominus

dicendo se esse indignum prop-
ter se dignum non in cuius pietates
et in cuius cor christus intraret. Ecce
quia indignum se fecit suscipi-
endo christum in domo sua est in
regno celorum quod est sicut marcus
celestis quia addit dicit sic.
ps intret in campum ad tuo sic
dicitur. Glo. cuius magnae fidei ora-
cione quandam ipso addit
intrat inmaculata pagina quo
circumveniret nequid oro at
addit pervenire non potest nisi ha-
beat duos amicos supradictos
scilicet fidem et caritatis ergo psalmo Omnia
quecumque orantes petentes cre-
dite et accipietis et veniet vobis
et humilitate assumpsit Ecclesiastici xxxv.
Oratio humiliantis nubes pene-
trat. Oratio ergo hominum addit
non ascendit quia non habet
fidem katholicam. Nec oratio su-
perborum quia non habet humilitate
veram. Nec oratio malorum factorum
quia non habet fidem fortem.
Oratio autem istius centurionis
meruit exaudiri et hoc ex parte assi-
stante fidem et assistentem
humilitatem et inpellentem
caritatem qua eam effunde-
bat pro servi salute. Ecce
sicut ait ipse orare ut est
falsus autem ipse orare
veritatis rei dicat falso autem
caritatis firmitatis hortatur dul-
cor autem est ante deum ergo non
quod veritas rei tribuitur ideo
caritas firmitatis hortatur.
Tercio propter medici notatur
magna curacionis potencia quod
solo verbo curavit tria tempus
verba dixit que fuerunt in
curacionis primum fuit verbum humilitatis
et benivolencie cum dixit Ego veniam

Et curabo eum. Glo. magna humilitas quia famulum dignatus est visitare ad filium reguli noluit venire ne divicias honorare videatur. Ad servum mox ire consensit ne servilem condicionem spernere videatur. Seneca proverbiorum stultus est qui equum empturus non ipsum aspicit sed stratum et frenos sic stultissimus est qui hominem aut veste aut ex condicione estimat. Secundo fuit verbum veritatis et sapiencie cum dicit multi venient ab oriente et occidente et recumbent etc. ista fuit eius magna sapiencia quia vidit et previdit multos salvandos ab oriente et occidente et etiam ab austro et meridie. Ab oriente quidem veniunt qui primam agunt penitenciam in iuventute ab occidente qui in sua senectute. Ab austro qui sunt in prosperitate et ibi servant temperanciam. Ab aquilone qui sunt in adversitate et in ibi servant pacienciam. In cuius typo cetera dictum fuit Jacob Gen. xxviii dilataberis ab oriente ad occidentem septentrionem et meridiem. Tercio fuit verbum virtutis et potencie cum dicit vade et sicut credidisti fiat tibi et sanatus est puer illa hora. Eccli. viii Sermo illius potestate plenus est. Deus enim fecit omnia verbo suo ps. dixit et facta sunt ipse mandavit et creata. Voluntate sua ps. omnia quecumque voluit fecit in celo in terra. Glossa vel multum in operacione sua differt creatura cum agens vel creatura aut operatur cum mora et labore ut homo et cetera animalia aut cum mora sine labore sicut sol et cetera luminaria. Deus autem operatur sine mora et labore et motu quia solo verbo ipse operatur. Ostenditur iste centurio dicens dic tantum verbo et sanabitur puer meus quod sola voluntate curatur leprosus d. Si vis potes me mundare. Nos autem non sanamur quia verba sue potencie non timemus. Cum tamen dicatur Ier. x. Quis non timebit te o rex gencium. Nec ad eius sapienciam cumbe

scamus qui omnes nostras cogitaciones et opera videt et aperta sunt oculis eius Hebr. iiii omnia nuda et aperta sunt oculis eius. Et eius benignitatem contempnimus Ro. ii an divicias bonitatis eius et paciencie et longanimitatis eius contempnis. Iste ergo centurio iuste meruit exaudiri ideo quia verba sue potencie habuit in timore verba sue sapiencie habuit in honore verba sue benignitatis habuit in amore. Dominica iiii post epiphaniam

Ascendente Iesu

in naviculam secuti sunt eum discipuli eius etc. Mt viii. Sepe contingit quod cum quis penitenciam inchoat eius temptacio eum pulsat nec deus ipsum liberat tunc recurrere debet ad deum confugere oracionem perseveranter instare donec impetret. Naviculam tamen cum gracia sepe eum consequitur quod ipse eam in admiracionem ducatur. Ista omnia in isto evangelio per ordinem exponuntur. Pro ut prime assumpcio cum dicitur ascendente Iesu in naviculam. Dum Christus in naviculam ascendit quod quidem fuit salutis auctus peccatorum fuit inceptum per naviculam quidem penitencia designatur quia per eam homo ad portum salutis deducitur quamquam autem extra eam invenitur ad portum salutis non pervenit sed in ipsa unda infernalibus involvitur. Hoc figuratum est per archam Noe quia illi qui eam ascenderunt fuerunt salvati qui vero non ascenderunt fuerunt submersi. In hoc enim distat illa archa ab ista ut dicit Crisostomus in libro de laudibus Pauli quia in illam archam lupus intravit et lupus exivit leo intravit et leo exivit. Corvus intravit corvus exivit. Hic intrant homines et exeunt quia nec lupo potuit auferre suam rapacitatem nec leoni feritatem

ferocitatem nec coruo suam vo
racitatem nec hominibus mutare
suam humanitatem Sed quamque
Ebron intrat in hanc archam
pace si erat lupus mutatur in
agnum quia si erat raptor vel
auarus dimittit rapinam et induit
innocenciam quod nulli nocet Sed aliud
exempt Si erat leo mutatur in oue
quia si erat elatus superbia effi
citur mansuetus per humilitatem vam
Si erat coruus mutatur in colum
bam quia si appetebat car
nes appetet modo pura grana i.
Si appetebat carnales volup
tates modo appetet spirituales
refectiones Sed instar corui
differebat suam conuersionem pera
stinando mi. cras Sapientie v vox
cantantis in fenestra corui insup
hiam modo ea sunt gementibus
ad deum clamando cum ezechie a. yma li
quod columbe meditatus gemi
mus ecce ista res est que mul
tos accidit sed dicitur ff. cras cras
cras clauditur hostium et in manet
foris cum voce cornicina quia no
luerint hic gemitu columbino
sic homines per eandem Ebron in
ista rami pace mutantur in an
gelos angeli cum gratia hic
excellentem puritatem et offi
cio ac dei hic assistere et nob
ministrare Sic Christi dei in hanc
pace ingressi ad similitudinem an
gelorum puritatem mentis et cor
poris seruant hic et preterea quam an
geli hic puritatem insuper deo assi
stunt in excelsa contemplacionis
et proximo ministrant condescende
do eis per sobrietatem discretio
nis ii Cor v. Siue mente
excedimus deo siue sobrii sumus

nobis Sed quod per mare assumptum sepe
sequitur magna temptacio quod notatur
cum dicitur Et ecce motus magnus
factus est in mari etc ii fili acce
dens ad seruitutem dei sta in iusticia et
timore et prepara animam tuam ad temptaci
onem Commocio autem maris tri
plici causa consueuit aliquando
causa superiori hec est stellis et
maxime euidenter per Augustinum in li.
de vita beata ista causa ex inmunditia
contemplacionis inde fluctus seui maris
despumantes suas confusiones
sidera erratica quibus procella
tenebrarum conseruata est aliquando
accidit causa inferiori hec est ab
ipso fundo maris quod nimis feruet
et ebullit ista causa tangitur Job xli
vbi dicitur Leuiathan feruescere
faciet quasi ollam profundum mar
et ponet quasi vnguenta bulliunt aliquando ac
cidit causa media i. a vento et vn
dis maris concurrente ista causa
tangitur Danielis vii videbam
in visione mea nocte et ecce iiii
venti celi pugnabant in mari ma
gno Turbacio et temptacio in
seruis dei accidit aliquando causa superiori
i. a deo permittente et propter humiliacionem
et in contemplacionem sic accidit
in paulo qui dicit ii Cor xii Ne
magnitudo reuelacionum me ex
tollat datus est mihi stimulus
carnis mee angelus sathane
etc. Aliquando causa inferiori i. a carne
aliquo prospicere ait xii Gall
ouidetis et conflictus prospicien
dum et in contrarium aliquando causa media
i. a demone procedente qui in aere
caliginoso moratur sicut patet in Job
vlcere pleno ista sunt tria de
quibus dicitur ait descendit plu
uia et flauerunt venti et impluerunt

que de celo descendit intelligitur
adversitas a deo immissa; per fluvium
quod per terram fluunt intelligitur persecucio a
tyranno terreno inflicta; per ventum
qui ab aere venit intelligitur temptacio
dyaboli destinata. Ista autem turbacio
maris tam seva fuit ut eciam
navicula operiretur fluctibus. Re-
migius in omelia: hiis procella tem-
ptacionum et conturbacionum solet ex-
cuti spes fides caritas quas pro-
cellas sic deus permittit ut pene
splendor fidei obtenebrescat, spei
celsitudo contabescat, et flamma
caritatis refrigescat. Tercio
Tercio in ipsa temptacione et tribu-
lacione sepe fit auxilii divini
subtraccio, quod notatur cum dicitur: Ipse
vero dormiebat. Ubi notandum quod deus
alicubi semper dormit, alicubi semper
vigilat, alicubi quandoque vigilat
quandoque dormit. In inferno semper dor-
mit quia dampnatos perpetue ob-
livioni tradet. Job xxiiij: Ob-
liviscatur eius misericordia. In celo semper vigi-
lat quia sanctos semper custodit. Unde
Daniel iiij: Ecce vigil et sanctus de-
scendit de celo etc. In presenti quandoque
eciam vigilat super suos a tribula-
cionibus et temptacionibus custo-
diendo. Ps.: Ecce non dormitabit
neque dormiet qui custodit Israel.
Aliquando dormit eos tribulacionibus
exponendo. Unde dicit David: Exur-
ge quare obdormis domine. Quarto
in ipsa temptacione et auxilii divini
subtraccione debet fieri clamo-
sa oracio, quod notatur per hoc quod accesserunt
et suscitaverunt eum dicentes: Domine
salva nos perimus. Secundum Glossam motus
fecit in mari magna turbacione,
quod notatur per hoc quod dicitur: porro homines
illi mirati sunt etc. ut magna turbacio
magnum discipulis incuteret timo-
rem et magnus timor induceret

ad clamosam oracionem et clamosa oracio
induceret eum ad magnam miraculi
operacionem, et magnam miraculi induceret
homines ad fidem et amorem Christi.
Ergo dicit Christus tempore temptacionis clamosis
precibus pocius (?) dicens: Augustinus: Excita
eum in corde tuo, vigili vigilet
fides tua, tranquillet consciencia tua,
et liberabitur navis tua. Idem: Ideo pu-
niuntur iusti in ecclesia ut ipsi clament,
clamantes exaudiantur, exauditi
glorificent deum. Iste autem clamor
non debet fieri voce proprio illud:
voce mea ad dominum clamavi. Item
toto corde meo exaudi me domine.
Sed eciam opere ut resistat ieiuniis,
elemosinis et maceracioni corporis. Ione
iij: Homines et iumenta, boves et peco-
ra non gustent quicquam etc. Quinto
post clamosam oracionem sequitur divina
miseracio, quod notatur cum dicitur: Tunc
surgens imperavit ventis et mari
et facta est tranquillitas magna.
Ipsa tribulacio est sicut quedam
tempestas que interdum conturbat
et sequitur quedam pluvia id est multas
lacrimas generat. Est autem quidam nu-
bilus qui interius obscurat. Sed Christus nostris
clamoribus excitatus compellit
omnem tempestatem et subsequitur
magna tranquillitas. Compellit eciam
pluviam lacrimarum et remanet
magna iocunditas. De hiis duobus
dicitur Thobie iij: Post tranquillitatem
tempestatem facis et post lacri-
macionem et fletum exultacionem infun-
dis. Compellit omne nubilum et
remanet serenitas. Mt. xvj: Facto
vespere dicitis: cras serenum erit,
rubicundum enim est celum, et prius
mane: hodie tempestas, rutilat
enim triste celum. In
vespere ergo in presenti vita est ce-
lum rubicundum, id est multis
tribulacionibus lacerat. Sed in
mane vite eterne habebunt

sēm .i. cor. 10 ad dicantibus xlvij
letatur ex parte de tanta mentis
tranquillacione causatur magna
admiracio quod notat philosophus quod dicitur
porro homines illi mirati sunt etc.
admiratur enim homo de tanta tranquil-
litate Math. viij In sermone cuius
silent venti Ps. Tu dominaris pota-
ti maris admiratur de ipsa tanta
amaritudine consubsecuta tanta
dulcedine Ps. pro multitudine do-
lorum meorum etc. admiratur de ipsa
difficultate consubsecuta facilita-
te in sermonibus habetur aliquibus vel
[illegible] sed corporali quomodo in eo modo seu tribu-
lacione aliqua seculari seu ac-
cidia corporis et animi quadam
desperacione languentes iam tepta-
ri incipit super qua valeat persistere
arbitror sane velut quibusdam
manibus huius homines invidum
ab angelis supportari ut quod ab
non sentientes transeant que toto
ope formidabant in primo innueri
pro modo super positione facultate
quam super pore difficultate [?]

d [illegible] illud in naviculam
Et Olim deus fecerat na-
vem innocencie in qua posuit
adam ut ad illam celestem
patriam tenderet Sed illa navis
naufragium pertulit quia adam pec-
cavit deus fecit navem synago-
ge quam in terris incolis ho-
noravit quia iudeis in terra
promisit Sed ista navis naufragium
pertulit quod gubernatorem eius
deum iudeus occidit Ideo fecit
terciam navem scilicet sanctam ecclesiam
que admodum navis in principio fuit
arta quia paucos habuit cre-
dentes in fine etiam scilicet tunc angusti
angusta erit quia tunc pauci erunt
fideles In medio autem est lata
quia modo fides est multum di-
latata de ista autem navi conce-
pte dicit Greg. super [illegible] navigat

cum instructa fidei gubernaculo
feliciter cursu huius seculi mare
deum habens gubernatorem angelos
remiges portans choros omni-
um sanctorum erecta in medio ipsa salu-
tari arbore crucis in qua angeli-
ce fidei vela suspendens flante
spiritu sancto ad portum paradisi securita-
tem operis certe deducatur Ubi
Greg. describit navem concomitando
aberto primo quantum ad mare quod ple-
cuspide ad dicit quod navigat per huius
seculi mare amundus id est [illegible]
mare et mare periculosum dicitur quod
quia in eo multi naufragium pa-
ciuntur in mari sicilie ubi est scilla
Caribdis vix pro navibus pe-
rit In ipso mari vix de [illegible]
cialibus licet una [illegible] dicatur
scilla absorbebit te dicatores
suos portare navem non portat
ideo rogat psalmista dicens Non
me demergat tempestas aque
etc. Tria rogat scilicet aut quod non de-
mergatur aut quod non absorbeatur
aut quod non claudatur Illi demer-
guntur in tempestuosam aquam qui
cadunt in mortalem culpam sed
adhuc possunt ~~esse de [illegible]~~
~~mencionis [illegible] [illegible] sunt~~
~~tribulacione~~ liberari Illi ab-
sorbentur in profundo qui plongati
in consuetudinem sunt profundati in
peccato tamen aliquando cum maxima di-
vina liberantur Ps. Dixit dominus Ex Basa-
n convertam convertam in profundum
maris Sed tunc puteus os suum
urget claudet quod profunditas
peccatorum animam in desperacionem deicit
dicitur in Cant. [illegible] verbo alludes
Non urgebit puteus super te os
suum si tu non clauseris confitendo
os tuum Ibi describit navem
quantum ad gubernatorem unde de-
scribit deum gubernatorem ideo

no pro naufragium sustinemus Non in
tumescere est tempestatis quia pater
maris hec in malum sua cohibens
eam cum viderit procedere Job xxx
viii quis conclusit hostiis mare
etc. Vnde quamvis senciat tribulacionem non
putes te esse derelictum sed memineris
scriptum cum ipso sum in tribulacione
ysa xliii cum transieris per aquas
tecum ero etc. alibi in iste nauta
permittit hanc navem temptacionum
fluctibus operiri ne homo securus se
reddat sed semper de se timeat et spem
suam in eo ponat Sed in hominibus
visum est securitas fides neque in ce
lo neque in paradiso multo minus in
mundo In celo angelus cecidit sub
precia diuulsit adam de paradiso de lo
co voluptatis Judas in mundo de
scola salvatoris discipuli eam
fuerunt specula in prora gubernato
ris pro eam dici quod ista navis
ecclesie habet iiii gubernatores scilicet
iiii virtutes Prima prudencia que regit
regit abminon que appropio ...
cuius est esse speculis ventis
Justicia a posteriori que in puppi
sita cuius est satisfacere de ...
vnde scire quod alii regunt in navi au
diunt et videntur in puppi Tem
perancia ... ne nimis re
solvatur vel severa se reddat in
prosperis fortitudo a sinistris ne fran
gatur et succumbat in adversis Tercio
describit parcium que adversantes re
mittunt cum angeli et ceteri qui ...
cunt cum tribus ordinibus remorum
scilicet purgacionem illuminacionem et perfec
cionem sed dicunt angeli habent tres
purgare illuminare et perficere Tunc in
angeli navis ecclesie istius portam
paradisi cum tribus ordinibus ordi
nibus remorum trahunt quia alios
purgant a culpa alios illuminant in
fide vel alios perficiunt in operacione

solliciti Ista tria notantur act
xii In liberacione petri dicitur n
ubi quod angelus in habitaculo lumen
refulsit et cathenas fregit et egressum
paravit et Surge velociter Quod
angelus habitaculum illuminat quo cor
porum pravam federum irradiat Quod
cathenam frangit quod macule peccatorum
dissolvit Quod velociter operatur
qui ad bonum operandum sollicitat Quarto
describit eam quantum ad homines qui
habet diffusi ad diversitatem cho
rus omnium statuum Isti autem chori statuum
qui autem ecclesiam portant in tribus
gradibus et statibus distinguuntur
scilicet in virginali viduali matrimo
niali ... qui non est in ali
quo istorum statuum non est in uni
tate ecclesie admittendus sed quod adeo
subiungunt isti tres chori et
status salvandorum signantur per il
los qui in ista navicula con
tinebantur Ibi enim erat ihesus
discipuli eius et homines admiran
tes per hos intelliguntur illi qui
servant virginalem innocenciam per
discipulos qui servant vidualem
continenciam per ceteros homines
illi qui servant matrimonialem
mundiciam Isti sunt viri tres
de quibus dicitur Eze xiiii Si fue
rint tres viri isti in medio eius
Noe dan(iel) et Job ipsi iusticia sua
liberabunt animas suas per Noe
qui adduxerunt navem archam
intelliguntur coniugati qui sua
regunt familiam per dan(iel) intelli
guntur qui virginalem servant mun
diciam per Job signantur per con
tinentes qui servant continenciam
Quinto describit eam quantum ad arbo
rem que in navi erigitur dicitur
erecta in medio per quam palmam
arborem crucis de ipsa arbore
dicitur Ezechie xxvii Cedrum
de libano tulerunt ut facerent
tibi malum Sunt autem duo genera

cedrorum scilicet cedrus qui nascitur in
libano que est valde alta et odori
fera repugnat vermem que adeo est
alta quod eius vertex in celum ascendit
adeo odorifera quod serpentes recon
ciliant Est alia cedrus mari
tima que poma producit triplicem
substantiam videlicet quarum prima est
calida media temperata ultima fri
gida Ista autem cedrus maritima
est crux Christi que protulit pomum id est Christum
in quo fuit triplex substantia scilicet deitas ani
ma et caro prima scilicet deitas fuit valde
calida quia omnium viciorum consumpti
va et omnium cordium inflammativa
Hebr. xii Deus noster ignis consumens
est Media scilicet anima fuit valde tempera
ta quia omnes virtutes in ea sunt
tenuerunt medium nec unquam aliqua
ad suum declinavit extremum ultima
scilicet caro fuit frigida quia absque
concupiscentia penitus aliena Sex
to describitur quantum ad velum quia
in ea suspenditur Ezechiel dicit Byssus
contexta fuit velum suspendentibus et
velum quod in hac arbore suspensum
est fuit doctrina ewangelica Sic
quia vela navalia consueverunt fieri
diversorum colorum ita quatuor evange
liste velum tegentes diversos
colores apposuerunt quia .n. Matheus
egit de Christo in carnacione que
fuit perfecta dei caritate Ideo
propter In ante pectora delaci
te io et cetera ibi posuit colo
rem rubeum quia per colorem ru
beum ignita caritas designatur
Lucas quartus egit de Christi passione
in qua Christus fuit totus denigratus
Apoc. vi Sol factus est niger
tamquam saccus cilicinus et ideo
Lucas ibi apposuit colorem ni
grum Marcus quartus egit de
Christi resurrectione in qua Christus
totus fuit candidus et fulgens

in evangelio qui eius resurrectionem
nunciare venit in candida veste
apparuit Ideo Marcus ibi apposuit
colorem album. Johannes apostolus egit
de Christi divinitate que tamen premitur illud
Cant. v. Caput eius aurum
optimum Caput autem Christi est deus
ut dicitur i Cor. xi et ideo Johannes posuit
ibi colorem aureum Septimo
describitur eam quantum ad ventum
quo impellitur ad dei flante spiritu
sancto et cetera Spiritus tuus bonus de
ducet me et cetera De septo vento spiritus
dicitur in iii Regum xix Ecce spiritus gran
dis et fortis subvertens montes et
petras non in spiritu dominus et post
spiritum commotio non in commotione
dominus et post commotionem ignis non
in igne dominus et post ignem sibilus
aure tenuis et ibi dominus Est enim
quidam spiritus malus qui per se super
bie scilicet lucifer et iste est de quo dicitur
spiritus grandis et fortis Est et aliquis
qui per se avaricie scilicet mammona
et iste est de quo dicitur et post
spiritum commotio scilicet terrenorum Est alius
qui per se carnalis concupiscentie scilicet
asmodeus et iste est de quo sub
dicitur et post commotionem ignis dyabo
lus primo mentem occupat post
bilem deum postea illaqueat per ama
ciam tandem postea inflammat
per malam concupiscentiam Sed secundo dyabo
lus suas via est nomine super
borum que dicitur a lucifero alius est
luxuriosorum que dicitur ab asmodeo
In illa turba est dux Sed deus
Sed nuncupatur humilium et pauperum et
mundorum qui dicitur appropinquo qui
est sibilus aure tenuis ipse
n. delectat ut sit sibilus et refri
gerat ut sit aura tranquilla
ut sit tenuis Octavo describitur
eam quantum ad portum ad quem

deducat cum deo ad portum paradisi esse
civitatem quietis eterne deducat in
portu et navite sunt securi a piratis
et ventis sunt quieti a laboribus
pristinis sunt opulenti ex mercibus
deportatis unde portus a portatis
mercibus nomen accepit Sic et illi
qui sunt in portu celestis patrie
sunt securi a temptacionibus hostis
quieti a laboribus pristinis et opu
lenti omnibus bonis ysa xxxii Se
debit populus meus in pulcritudine
pacis ecce quod quieti in tabernaculis
culis fiducie ecce quod securi et
in requie opulenta ecce quod
opulenti

Ascendente ihesu in naviculam
etc. Sicut beatus ysidorus in ori
ginali [?] ait quocienscumque turba
[?] opprimebat ipse tria refugia
habebat scilicet desertum montem et navem
De refugio deserti dicitur ait vi Venite
seorsum in desertum et requiescite pu
sillum erant enim qui veniebant et
redibant multi et nec spacium
manducandi habebant De refugio
montis dicitur ait v videns ihesus tur
bas ascendit in montem De re
fugio navis dicitur luce v Cum turbe
irruerent in eum etc. Et sequitur ascen
dens autem in unam navem que erat
symonis etc. Ad propositum sic oppressi a tu
multibus cogitacionum vel temptacio
num vel sollicitudinum debemus
refugere ad desertum penitencie quia ibi
invenimus quietem et refeccionem
[?] xvi In mundo pressuram habe
bitis in me autem pacem ait xi
Venite ad me omnes qui laboratis etc. Ad
montem devocionis superne De
quo monte dicitur in ps. Domine quis
habitabit in tabernaculo etc. Ad
illum montem debemus refugere

desiderio et conversacione phil in
vita conversacio in celis est Ad
navem crucis dominice de qua
mistice dicitur hic ascendente ihesu
in naviculam id est in cruce stans per
quam mare seculi transivit Ecclesi
ecclesia i. omnes fideles debent eum
sequi iuxta illud ait xvi Si quis
vult post me venire abneget
semetipsum De ista autem navicula
crucis v sunt videnda primo que
fuerit eius causa secundo que fuit eius
arbor tercio que fuerit eius ve
lum quarto quis fuerit eius nauta
tor quinto que fuit eius merces Circa
primum videndum quod causa eius fuit qua
druplex scilicet efficiens materialis formalis
et finalis Efficiens causa fuit ipsa
beata trinitas scilicet pater qui ibi po
suit suam potenciam in baculo per
baculum crucis hostem potentem
prostravit ysa xxx A voce domini pa
vebit assur virga percussus Num xxiiii
Exurget virga de ysrael et percuciet
omnes duces moab etc. Filius ibi
posuit suam sapienciam in baculo dyaboli
astuciam preveniens in scapulam de
cepit unde venit redemptor
et victus est deceptor et quid fecit
redemptor captivatori suo de
tendit in scapulam crucem suam
posuit in ea escam sanguinem
suum ille autem voluit capere san
guinem non debitoris itaque
recessit a debitoribus Spiritus sanctus
ibi posuit suam [illegible] Tytum in
non ex operibus iusticie que fe
cimus nos etc. Causa materialis fuit
quia de quatuor [?] vel diversis lignorum
composita fuit pes et sive
~~[illegible]~~ qui in terra figebatur
fuit de cedro Stipes qui in altum
erigebatur fuit de cypresso brachia
sive lignum transversale fuit de
palma tabula supposita fuit

de oliva prima. Ista quatuor ligna signant quadruplex crucis efficacia. Prima est quia malas cogitaciones fugat et signatur per cedrum cuius odor fugat serpentes. Secunda est quia in tribulacione constanciam prestat, quod signatur per cypressum que nullo ventu impulsu comam amittit. Tercia est quia de hoste triumphat, quod signatur per palma qua victores coronantur. Quarta est quia amaritudinem penitencie temperat, quod signatur per oliva cuius liquor dolores lenit et dulcorat. In hiis quatuor casibus consuevimus nos crucis signaculo communire vel cum aliqua cogitacio se ingerit vel cum aliquod periculum subito emergit vel cum aliquod fantasma dyabolicum sensibus nostris se obicit vel cum aliquis dolor nos arripit. Causa formalis est quia crux namque in principio fuit augusta in medio lata in fine stricta. Sic fuit angusta in principio ut capiti ibi locum non haberet ubi supponeretur. Sic fuit arta in fine ut pedes superpositi iungerentur. Sic fuit lata in medio ut brachia in longum extenderentur. Causa finalis fuit ut genus humanum per mare huius seculi secure transiret. Iste enim mundus est mare, vallis et fluvius, ideo nobis parat Christus crucem tamquam naviculam, scalam et pontem. Quia ergo mundus est mare in quo multi periclitantur, ideo crucem dedit nobis tamquam naviculam ut per eam secure transeamus et salvari possimus. Sapiencie xiiii: Exiguo ligno credunt homines animas suas et transeuntes mare per ratem liberati sunt. Quia est vallis dedit nobis crucem tamquam scalam ut de valle miserie possimus ascendere ad montem beatitudinis eterne. Ista scala figurata est Genesis xxviii ubi dicitur quod Jacob vidit scalam stantem

super terram et cacumen eius tangens celum. Quia est fluvius dedit crucem tamquam pontem sive baculum quo secure transeamus sive transvadare possimus. Hebreos ix: Christus assistens pontifex etc. Fuit enim pontifex id est pontem faciens in quo ponte ipsa crux fuit per trabe corpori Christi suspensa per tabula apposita inscripcionis fuerat et baculus. Genesis xxxii: In baculo meo transivi Iordanem istum. Secundo videndum est quod fuit arbor. Ista namque arbor quoad eius fructum sicut enim dicitur arbor stat erecta sic in cruce Christo pependit potencia. De ista arbore dicitur Ezechiel xxvii: Cedrum de Libano tulerunt ut facerent tibi malum. Assimilatur enim Christus libano non tantum propter sui sublimitatem sed eciam propter fructus qualitatem. Poma cytrina in aliqua parte sunt dulcia in aliqua acetosa in alia vero dulce et acetosum sunt media, per que figurantur tres in Christo substancie. Eius enim divinitas fuit dulcissima, eius caro fuit amaritudine plena ipsa scilicet a planta pedis usque ad verticem. Eius anima eciam fuit dolore plena in passione nec sic relicta parcebat et fuit dulcedine repleta ut pro sua sinebat per. Concedisti sacerdotem meum ecce amaritudo concedisti me leticia ecce fruicio. Tercio videndum est quod fuit velum. Christus enim fuit arbor fuit velum de isto velo dicitur Ezechiel xxvii: Byssus varia de Egypto contexta est tibi in velum. Istud vero velum dicitur fuisse varium quia contextum est de colore albo rubeo et aureo. Color albus est eius caro mundissima. Color rubeus est eius anima caritate fervencissima. Color aureus est eius divinitas

preciosissima Cant. v. dilectus meus
candidus et rubicundus electus ex milibus Can
didus per carnis puritatem Rubi
cundus per anime caritatem vel can
didus ex milibus per divinam maie
statem Quarto notandum est quis in
ista navicula fuerit mercator iste scilicet Christus
de quo dicitur prov. ultimo facta est quasi
navis institoris de longe portans panem
In ista enim navi iste mercator por
tavit panem suum id est se ipsum qui dicit
Jo. vi. Ego sum panis vivus qui
de celo descendi Et portavit de lo
ge scilicet in ista nave de longe dicit distanciam
locorum quia de celo in terram vel dicit
distanciam naturarum quia iste panis con
stat ex natura divina et humana que in
infinitum distant vel dicit distanciam
meritorum quia nulla natura nostra meruit
ut deus ad nos veniret et homo fieret
de isto pane dicitur Jo. vi. Christus mittam gloriam
meam in panem eius id est mittam panem
celestem in regnum eius id est celum
Quinto videndum est que sunt merces
quas iste mercator portavit de quibus
mercibus pro dicto domino sunt quatuor valde habe..
liberet eos in amore mortis et in ipso
celo isto maxime quia homo debet in
nasci laborare et mori hec sunt mer
ces regionis nostre et ad tales merces
mercator ille descendit et quia omnis
mercator dat et accipit dat quod habet
et accipit quod non habet Christus in ista merca
tura dedit et accepit a nobis quod hic sibi
dat scilicet nasci laborare et mori dedit
renasci resurgere et in celum regnare
Hec res patet quod Christus a nobis tres mer
ces accepit scilicet nasci laborare et mori
de prima nota dicitur ysa. ix. puer
natus est nobis et cetera de secunda ps. pauper
sum ego et in laboribus et cetera de tercia
phil. ii factus est obediens usque

ad mortem mortem autem crucis Nobis
autem dedit tres preciosas merces scilicet re
nasci resurgere et in celum regnare
de prima Jo. i. dedit eis potestatem
filios dei fieri et cetera de secunda Jo. iii
nisi quis renatus fuerit ex aqua
et spiritu sancto et cetera de tercia Jo. vi Ego resu &c
scitabo eum in novissimo die de
3 luc. xii Nolite timere pusillus
grex quia complacuit patri vestro
dare vobis regnum et in ps. 18

Simile est regnum celorum
homini qui seminavit bonum se
men in agro suo Mt. xiii Ista
parabola de seminatione boni et
superseminatione zizania duas perso
nas proponit scilicet Christi et dyaboli comparationem
in isto ewangelio Primo videndum occur
runt primo videndum quis est
iste qui seminat quia filius
hominis dyabolus quidem in mundo semi
naverat tria semina pestifera
scilicet ignorancia culparum et miseria
Christus de celo venit celestis agri
cola portans tria semina illis contraria
scilicet sapienciam graciam et gloriam de quibus
dicitur Jo. i. Vidimus gloriam eius
et cetera Ecce semen glorie plenum gracie
ecce semen plenum glorie plenum
gracie veritatis ecce semen plenum
gracie veritatis Ecce semen sapie
Primo quod dyabolus seminaverat igno
ranciam et obscuritatem mundus erat
tenebrosus ideo Christus portavit
sapienciam illuminantem Jo. i. lux
in tenebris lucet et cetera Ro. xiii Nox
precessit dies autem appropinquavit
Secundo dyabolus seminaverat culpam et
obscuritatem mundus erat frigidus
Je. vi. Sicut frigidam facit ci
sterna aquam suam sic frigidam fecit maliciam
animam suam Ideo Christus portavit

graciam inflamantem luc. xii. ygnem
veni mitte(re) in terram Tercio diabolus
seminavit miseriam ⁊ obli(vionem)
mundus erat ignominiosus homo
non adhuc devenerat quod nunc est
filius factus erit io xpistus portavit
gloriam exaltantem adeo quod
hominem exaltavit quod qui erat
inimicus filius fecit eum fratrem suum
angelis socium regem celestem
⁊ omnibus creaturis prelatum et
principem Ista tanguntur in ps.
Quid est homo quod memor es
eius ⁊c. Sic si diceret homo quamvis
vilis condicionis tu tamen recor
datus fuisti Tercio visitasti quoniam
ipso particulam coniunxisti ⁊ qua
ius eum paulominus ab angelis
minuisti Quarto sic eum incorruptibi
lem tamen eum adequasti eis per
gloriam consilem ps. Gloria et ho
nore coronasti eum ⁊c. Quinto constituisti
eum super opera manuum tuarum quia
fecisti eum omnibus creaturis p(re)
latum ⁊ principem Secundo videndum
est quis est ager quia mundus
In isto tamen agro sepes sunt pru
rigines malarum concupiscenciarum ⁊ pu(n)c
ciones secularium sollicitudinum
et destructa est sepes v. sensuum
[illegible] tribus [illegible] [illegible]
agrum hominis pigri transivi ⁊ per
vineam viri viri stulti ⁊ ecce
repleverant urtice ⁊ operuerunt
superficiem eius spine ⁊ macia
lapidum destructa erat ut vo no
tur vim sit ager aptus desecan
dus debemus evellere urticas
male concupiscencie ⁊ plantare
myrtum temperancie ysa. l.v. pro
urtica crescit myrtus urticam
vocant ʒ eo quod tactu adurit

et est ignee nature ⁊ pruriginem gene
rat concupiscencie in valeriam dicitur
myrtus per ysidorum dicitur a mari eo
quod in litoribus maritimis nascitur ⁊ est
nature temperatissime ⁊ signat
continenciam Tunc ergo pro urtica
crescit myrtus quando in qua ante
bat pruritus concupiscencie erit tempor
pudicicie debemus eciam eradicare
spinas pungencium sollicitudinum
et facere cor novum Je. iiii. Novate
vobis novale et nolite serere
super spinas debemus eciam edificare
maceriis sepes ⁊ custodie Ecc.
xxviii Sepi aures tuas spinis ⁊
Ecc. x Qui dissipat sepem mordet
bit eum coluber s. infernalis Tercio
videndum est quod sit triticum quod filii
regni triticum cum exterius habet
ruborem interius candorem panis
eciam de tritico nulle alius admixtus
nulle sapore erit recepting Sic
eciam filii dei apparent habent calore
interius in corde habent [illegible] terram ex pede
vite ⁊ [illegible] opera ⁊ beneficia de
infinitum [illegible] habeant saporem
Cant. v. dilectus meus candidus
⁊ rubicundus per candorem electus
ex milibus per [illegible] multiplicem
saporem Quarto videndum est quis
sit zizania quia filii nequam zi
zania [illegible] habet vim acutam
venenosam ⁊ venenosam [illegible]
habet vim acutam signat avariciam
avari non sunt valde acuti ad deci
piendum ps. Sicut novacula acuta
fecisti dolum sicut novacula acu
ta ducta per caput eius totaliter
radit sic avarus simplices eius
totaliter spoliat ⁊ decipit [illegible]
aut zizania habet vim venenosam
signat superbiam Ecc. x Omni iniqui
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

aues volantes superbus n mta sup
bys adulacio z sequnt ventos suas
ambiconum ventus n dr eo quia
leuius venit tm subito desinit
Sic ambiciones sepe i magnitudis
veniunt cito deficiunt Tales z se
quunt aues volantes suorum desideriorum
dus h ysidorus dr ab a q est sine
via qr no cum viam s per devia va
gando discurrunt sic z superbi per va
na desideria discurrunt z nichil sta
bile i mete figunt Sequendo cum
zizania que vim venenosam si
gnant luxuriam deut xxxij ve
nenum aspidum insanabile aspis
dr ab aspergendo quia venenum sp
git z signat dyam qui spergit ve
nenum luxurie q dr insanabile
aspis aut ne audiat incantant
vocem aurem vna in terram figit
z aliam cum cauda claudit Sic ip
dyx cum queue sepe luxuriosi non
sanant vna est quia sunt copia
dimicarum terrenarum que sunt materia
luxurie z hec est aurem cordis
in terram figit alia quia promittunt
sibi longam vitam z hec est cau
dam i aud pone Quinto videndum
qui sit hoies dormientes quia pla
ti negligentes tria aut sunt gna
hominum quibus periculum est dormire s
pastores gregis gubernatores na
uis z ianitores obsesse urbis pi
culum est ergo qd plati dormiunt
primo quia sunt dmei gregis custo
des vn dicebat iacob qui fuerat
pastor Gen xxxi fugiebat sompnus
ab oculis meis luc ij pastores
erant in regione eadem vigi
lantes zc Scdo quia sunt nauis
ecclie gubernatores prov xxiij Eris
sicut dormiens i medio maris
z quasi sopitus gubernator amisso
clauo Tercio quia sunt vrbis
ecclie ianitores Ecclia n modo ob

sessa est a demonibus tyrannis
et ideo periculum esset si isti ian
tores dormirent vnde fr minus ian
tor reprehendit act xiij Simon dor
mis zc hoc signatum est ij reg xiiij
vbi dr q hostiaria purgans tri
ticum obdormiuit z sic interfectus
est ysboseth Sexto videndum est qs
sit inimicus ho quia dyas h est
omn malos z caput corporum tanta est
vnitas atq conformitas q alij
membra appellantur nomine capi
tis Jo vj vnus ex vobis est dyas
aliqd caput nomine membrorum sic
hic vbi dyas vocatus est homo
Sic in xl homil xxiij h aug tanta
est vnitas q alij membra vocant
nomine capitis ps Nolite tangere
xpos meos Alij caput assumit
psona membrorum act ix Saule
saule quid me psequeris Septimo
videndum est que sit messis quia
consummacio scli Sca n viri modo
sciant cum labore quia labor tantus
est q aliud fletum induat ps Eun
tes ibant z flebant mittentes zc Secundo
aut cum pacia z timore de pacia dr
Jacobi v. Ecce agricola expectat
preciosum fructum terre paciens ferens
Sunt z timore quia multa pericla
seminibus iminent Joel j. Residuum
eruce comedit locusta et resi
duum locuste comedit bruchus
zc Tercio non cum gaudio z exul
tacione ps Qui seminant in la
crimis zc Quarto aut metet in do
lore Job iiij vidi eos qui operant
iniquitatem z seminant dolores
z metunt eos flatu dei perisse Octauo
videndum est qui sunt messores
quia angeli ad quos tria spectant
bant sicut d cum prius colligi
f. messio collatio z ligacio quia
sic erit in separacione malorum
ab omnibus transitoriis q h aug
ad tanto amore dilexerunt q me
bra sua ea fecerunt Tercio sicut

dolet homo in membri abscisione
sic dolebunt corpora separacione
Callacio erit in segregacione
corporum ad (?) Exibunt an
geli et separabunt malos de me
dio iustorum etc. Alligacio erit in as
sociacione corporum cum corporibus
Ber. Sic in domo patris mei man
siones multe sunt pro diversitate meritorum
sic dampnatos diversis suppli
ciis rebellione (?) sufficiat diversi
tas criminum

Domine nonne [illegible]
ne bonum semen seminasti
in agro tuo etc. Dicitur iste sunt
corda fidelium qui sunt agri
acheldemach hoc est ager
sanguinis pro eo quod Christus corda nostra
suo sanguine comparavit. In isto
agro dyabolus sepe semina
mala spargit non enim temptat
malos sed bonos quia secundum Gre
gorium illos pulsare negligit
quos quiete iure possidere
se sentit. Bonos autem specialiter
ut dicit Gregorius assidua temptacione
impugnat ut saltem tedio vin
cat. Cum igitur patres familias id est
sancti prelati doctores scientes
agrum istum tam cure corpore
empticum tam bonum seminatum un
de videntes in eo semen con
trarium querunt dicentes Domine non
ne bonum semen seminasti in agro
tuo etc. Sed ostendit causam cum ani
mas cum dicit inimicus homo (?) zizaniacio
[illegible] questionis predicacionis
detraccio cum dicit inimi
cus homo hoc fecit. Colligamus
notandum quod ager dei sicut pro corpus
proponit est mundus et in deo
qui sunt in mundo contra ad lit
teram. Iohannes illud Io. xvii. Et
hii in mundo sunt sed tu sunt in
celo contra adquisicionem iuxta
illud philippenses iii nostra conversacio
in celis est. Iste est ille ager

de quo dicitur Iosue xv. Cum axa suasa est
viro suo ut peteret a patre suo agrum
dixit terram australem et arentem
dedisti michi iunge et irriguam. Dedit ergo
irriguum superius et inferius. Ista autem sunt
illa tria scilicet corpus et anima et spiritus que
ponit apostolus dicens i Thess. v. Ipse autem
deus pacis sanctificet vos per omnia ut in
teger sit spiritus et anima et corpus sine que
rela in adventu domini nostri Ihesu Christi servetur.
Ista autem tria a domino cum suppriore petere
debemus. Illi habent terram australem et are
tem qui habent corpus aridum et ab omni
carnali concupiscencia concitatum Gen. i.
Congregentur aque id est carnales concupiscencie
in locum unum id est matrimonium et a virgini
bus et continentibus appareat arida id est
caro ab omni libidine exsiccata. Illi
habent irriguum superius et inferius quorum
anima primum tribulacione afflicta
sepe emittit lacrimas doloris Io. xvi
Amen amen dico vobis quia plorabi
tis et flebitis vos etc. Illi habent irriguum
inferius quorum spiritus pro desiderio celestium
sepe emittit lacrimas devocionis ps.
fuerunt michi lacrime mee panes etc. Talis
igitur ager sit aridus in corpore sit irriguus
inferius in anima sit irriguus superius in spiri
tu. Aptus est ad producendum lilium rosarum et
solarum (?) terram in corpore arida id est morti
ficato crescat lilium castitatis et mundi
cie. Est autem preciosior talis ariditas
quam coniugalis fecunditas Ysa. lvi
non dicat eunuchus ego lignum aridum
nomen sempiternum dabo eis. Ostendit quod
sempiternum est illud de quo dicit Sa
piens iiii O quam pulchra est casta generacio
cum claritate. Inmortalis est enim memoria
illius etc. In anima irrigua per amari
tudinem crescat rosa paciencie quia sicut
dicit Gregorius Abel esse non valet quem
cayn malicia non exercet. Augustinus Omnis
malus aut ideo vivit ut corrigatur aut

is ut p'p'm boni execant. In spu
irriguo p'denciaꝫ nascit' viola
contemplacionis s'pi'e ysa xx
vij Spu meo in p'cordys meis
de mane vigilabo ate Secdo por'
porte questionis admiracio cu
di' vn h' ꝫ zizania Ad istam
questionem p't videri q' p't
cam quam posuit dns dicens Ini
micus ho fecit sunt alie tres
cause ex quibus zizania oriunt'
primo ex cultoꝝ negligencia qui agꝝ
purgare negligut cu tritico n̄ cu
ſcrescunt crescere zizania sicut d'
hic palee q' no sunt cu tritico
recondende Je. xxiij quid palle
is ad triticum dicit dns ysaie xx
vij Simul cum te ssme suffoca
uerunt illud h' aut ita inse
dnit q' zizania non sunt de na'
tritici In herba tn̄ assimilant'
tritico pallee no sunt de semine
tritici In fructu tn̄ tritico non
assimilant' ssme aut n̄ sunt
de sele tritici n̄ i aliquo assimi
lant' Semen dei est fides dei
de qua omnia opa bona nascunt'
heretici qui sunt zizania que nascu'
de semine tritici i. fide dei assi
milant' tn̄ tritico i. katholicꝭ
in herba i. conuersacione simula
ta mt' vij Attendite a falsis
p'phis qui veniunt ad vos in ve
sti. ouium &c Ista tria zizania p't
conuincenda sicut d'r hic pallee
no sunt falsi xani qui licet
nascant' de semine tritici i. fidei
non tn̄ hnt fructu boni opis
equamus pallee p' sunt tritico
non tn̄ reconduntur in horreo
cu tritico Sic eciā tales q'uis
p' sunt bonis tn̄ quia no sunt boi

igne eterno cremabunt' mt' iij
palleas aut comburent igne
inextinguibili Isti sunt similes
illis de quibus di' Judicum
xij q' non poterant dicere so
boleth q' in p'ta sp'ica s' te
boleth q' in p'ta palea Spi
ne no sunt homines impij qui
nec fidem videnc' hnt n̄ opa
et insup bonos p'secunt' aut i
p'sonis ut tyranni aut in rebꝭ
ut usurarij aut i vita p'uaricatoꝝ
sicut mali p'lati Tales
eciam ssme combinent' ysa
xxxiij Spine congregate
igne comburent' Secdo nascit'
zizania ex aeris corrupcione
et signat maloꝝ societatem q'
bonos corrumpit vbicunq est p'i
culosa et dampnosa s' i celo
mundo et in dno nam i celo ma
la societas lucifer fecit alys
consociys p'de regnum celi Apo
xij Cauda draconis trahe
bat t'ciam ptem stellaꝝ vna
ps angeloꝝ fuit illoꝝ qui deo
assistunt alia illoꝝ qui deo
ministrant t'cia illoꝝ qui no
lunt assiste' n̄ ministrare et
istam ptem traxit Secdo est
dampnosa in fine nam socie
tas demonum dampnatis fit
horrorem Job xx Vadent
venient sup eū horribiles
Societas [illegible] facit eis
dolorem ideo diues nole
bat ut fres sui consortio dist'e
rent ne ei dolorem auge
rent Societas om̄ [illegible]
loꝝ facit eis stuporem ysa
xiij vnusquisqꝫ ad p'ximum stupe
bit et facies combuste vultus
coꝝ T'cio est nociua i mundo

Mali non sunt contenti ideo alios
inquinant Eccl. xiij Qui tetigerit
picem etc. Sunt tenebrosi ideo
alios obscurant ij Cor. vj Que
societas lucis ad tenebras. Sunt
corrupti ideo alios corrumpunt et
viciant j Cor. xv. Corrumpunt
bonos mores etc. Tercio nascitur
zizania contra malicia procedit
quia contra alius humor vene-
nosus alius grossus alius subti-
lis alius subtilissimus atque purissi-
mus. Quedam ergo semina generantur
ex humore venenato sicut zi-
zania isti sunt luxuriosi unde
dicitur de vino per quod luxuria despicitur
Prov. xxiij Quasi regulus venenum
diffundit venenum dicitur a vena
que per venas usque ad cor distribuit
vene autem hominis sunt v. sensus
corporis una vena est visus
que trahit venenum pomi quando
... aspectu concupiscentia ge-
neratur. Alia vena est auditus
qui venenum audit quando collo-
quium mulieris ipsum inficiat et
sic per tales venas illud venenum
ad cor vadit et ipsum contingit.
Alia generantur ex humore grosso
i. ... inflare de quibus dicitur
Jer. iiij Sapientes sunt ut fa-
ciant mala bene autem facere nesci-
erunt. Dicit Apostolus Coll. ij inflatus
... sensu carnis sue. Aug.
... pellis inflata ... omnes
... quando inflatus est
ista pellis inflata morte de-
tumescit et disrumpitur. Sapie.
... disrumpet eos infla-
tos sine voce. Alia generantur ex
humore subtili sicut ... quamvis
sit vile tamen est subtile. Tercio
isti sunt avari qui sunt valde
subtiles ad decipiendum Jer. iiij
Sapientes sunt ut faciant mala
bene autem facere nescierunt tamen tales
subtiles in morte apparebunt stulti
Jer. xix Confundentur plectentes
et texentes subtilia. Alia generantur
ex humore subtilissimo et purissimo
sicut triticum. Isti sunt viri sancti qui
a mundo despiciunt subtilissimi sunt quoniam
i. purissimi amorem amantes mundi
non ad superfluitatem sed ad necessitatem
j. Thim. vj Habentes alimenta et quibus
tegamur etc. Tercio ponitur questionis
et admirationis declaratio cum dicitur
Inimicus homo fecit. Ubicumque enim
deus seminat dyabolus zizania superseminare
parat. Nam seminavit deus in
agro supremo i. in celo naturam ange-
licam mox ibi lucifer superseminavit
superbiam. Seminavit deus in agro
medio i. in terrestri paradiso humanam
naturam mox ibi dyabolus superseminavit
inobedienciam. Seminavit deus
in agro infimo i. in mundo fraterna-
litatem mox ibi dyabolus superseminavit
invidiam et malam voluntatem
sicut patet in Cayn et Abel. Seminat deus
cottidie in agro interiori i. in mente
bona proposita sed dyabolus superseminat
carnalia desideria. Deus in agro
exteriori i. in corpore mundiciam et
puritatem sed dyabolus superseminat inmun-
diciam et carnalitatem. Unde
bene dicitur Prov. vj Homo apo-
stata vir inutilis graditur ore
perverso et in omni tempore iurgia seminat.
Dyabolus homo dicitur quia hominem venatur
sicut ab Affrica dicitur Scipio Affricanus
et est apostata quia a deo apo-
statavit et est inutilis immo
valde nocivus. Ergo dicitur ore perverso
quia mendax est et pater eius

p. 47

Colligite primum zizania et alliga
te ea in fasciculos ad comburendum
Hic voluit dominus ut zizania ante
messem eradicarentur quia quadruplex
eradicatione melius est aut de
eradicatione vel corroda est tempus
messis id est in fine seculi ut quod dicitur supra
Sinite utraque crescere usque ad messem
aut de eradicatione praepropera
et dubia ut quod non est certum quales
quae quia sunt zizania quamvis aliquibus
signis appareat unde dicit glossa ibidem
hoc notandum quod verbo quod ait auferte
malum ex vobis expone inter lolium et triti
cum quod dum eadem herba est parum
dispar ita monet dominus ne de
ambiguo iudicemus aut de eradi
catione periculosa ut quia non possunt
eradicari zizania sine periculo tri
tici ideo dixit dominus ne forte et cetera
de eradicatione libidinosa ut
quod cum libidine vindicte vel motu
in parte vellet quis malos auferre
quia tunc patientia est servanda iuxta
illud Patientes estote fratres mei
usque ad adventum domini quamvis igitur
zizania simul cum tritico crescunt
in agro non tamen simul cum illo reco
nduntur in horreo sed triticum in
horreo reconditur et zizania igne
comburetur Circa verbis praemissis
duo ponuntur scilicet poena reproborum et
gloria beatorum Poena reproborum tangitur
Colligite primum zizania et cetera Circa
reproborum poenam dominus tria ponit scilicet
separationem in bonis ordinationem
in suppliciis et diversitatem (?) in poe
nis Separatio autem a bonis tangitur
cum dicitur Colligite id est tollite et
auferte eos de medio ne eorum (?) sanctorum
societatem habeant nec faciem
dei videant utrumque autem est
magna poena scilicet amittere visionem
dei et societatem angelorum et sanctorum
in quibus consistit tota beatitudo

reproborum sicut dicit dominus super Osee
ad litteram Quia sancti habebunt triplicem
visionem scilicet corporalem qua videbunt christum
humanatum et sanctos in corporibus glorificatis
et celum novum et terram novam spiritua
lem qua videbunt angelos glo
rificatos et animas beatorum et intellectua
lem qua videbunt ipsum deum
Dampnati autem ista triplici visi
one carebunt loco tamen habebunt
visionem corporalem qua videbunt corpora
dampnatorum torrida et combusta
et talis visio faciet in eis magnum
stuporem Visio quoque secundo spiritualis
qua videbunt horribiles et detri
mos demones et talis visio faciet
in eis magnam [illegible] tertia
visio ut ita dicam intellectualem qua
videbunt luciferum qui erit quasi
deus eorum infernalis et talis visio
faciet in eis magnum dentium stri
dorem videndo rem tam terribilem
Unde stridebunt dentibus prae timore
Nam prius peccata viderunt et stridebunt denti
bus Tamen sunt suppedicta (?) et postquam
vastetur (?) ecce centum (?) fuor dentibus
suis fremet ecce centum dentium stri
dor inhabitet ecce centum stupor
Secundo dampnati habebunt ordina
tionem in suppliciis quod notatur cum dicitur
alligate ea in fasciculos et cetera in uno
valet Si nullus in suppliciis ordo fuerit
dicendum est cum comburenda zizania in fasci
culos ligantur sed minimum fascicu
los ad comburendum ligare est hos qui
cum uno igni tradendi sunt pares
paribus sociare ut quos simul culpa
pa inquinat par et poena constringat
Et sic videtur quod in inferno erit ordo
Contra videtur quod dicit Iob x vel
nullus ordo sed sempiternus horror
inhabitat Et dicendum
quod est ibi ordo et non est ibi ordo

Est enim ibi ordo triplex primus
est in ordine iusticie Aug[ustinus] peccatores
in suppliciis ordinantur ut nunquam
sit dedecus culpe sine decore
iusticie et hoc ondit Aug[ustinus] [illegible]
pulcre cum gemma relucet in
anulo in catenata pulcre latro
apparet in furca pulcre piscis ma
net in aqua sic diuina iusticia
pulcre lucet [illegible] infernali pulcre
pettor(?) qui est latro aut suspensus
in patibulo dyaboli pulcre est
pettor(?) qui est filius dya[boli] in cloa
ca gehennali. Secundo est ibi ordo
suppliciorum quia non omnes equaliter
puniuntur sed iuxta mensuram peccati
erit mensura supplicii Deut[eronomium] xxv
pro mensura peccati erit plagarum
modus. Tercio est ibi ordo pena
rum quia illi qui fuerunt socii
in culpa sociabuntur in pena Zacha[rias]
xii plangent terra sed inferiales(?) fa
milie et familie seorsum nam seorsum
plantum faciet [illegible] seorsum
luxuriosorum [illegible] et avarorum et cetera
Aut ibi non esse ordo quo ad
tria primo quia elementa [illegible]
ibi non servant dispositionem suam sed omnia
sunt permixta et confusa per ignis
sulphur et spiritus procellarum et ideo
infernus vocatur chaos Luce xvi
Secundo quia dampnati non servant
ibi locum suum hoc n[on] [illegible]
[illegible] mutat locum suum [illegible]
[illegible] aut [illegible] Job xxiv
ad nimium calorem transeat ab
aquis nivium. Tercio quia ibi
elementa non servant proprietates suas
ignis glaciem [illegible] tamen non
resolvet Sapie[ntie] xvi nix et gla
cies sustinebant vim ignis et
non tabescebant proprietas autem
est ignem extinguere tamen aqua

non extinguerent Sapie[ntie] xix Ignis
in aqua non valebat supra suam vir
tutem et aqua extinguentis nature
obliviscebatur. Proprietas aeris est lumen
recipere tamen aer nullo recipiet
[illegible] xvii nec siderum lympide
flamme illuminare poterant illam
noctem horrendam. Proprietas terre
est infimum locum tenere tamen aut
potior habebit terram sursum deor
sum a dextris et a sinistris infernus
enim creditur esse in centro terre ubi
undique terra vallatus erit Job xx
Revelabunt celi iniquitatem ~~eius~~
eius terra adversus eum consurget
quia nec unquam evadet eum custo
diet. Tercio dampnati habebunt
diversitatem in penis quia non equaliter
sed proportionaliter punientur. In inferno
enim est calix ire dei plenus Apoc[alipsis]
xvi babilon magna venit in me
moriam ante deum ~~dare~~ illi
calicem ire indignationis eius. Et
est ibi flumen igneum Dan[iel] vii flu
vius rapidus egrediebatur a facie
eius. In tali ergo ire dei quidam ibunt
in inferno qui sunt non [illegible]
pervenerunt alii usque ad medium
qui [illegible] delinquerunt alii usque
ad fundum usque ad feces qui sunt
sunt profundati in sceleribus [illegible]
[illegible] usque ad fundum calicis sa
[illegible] bibisti et potasti usque ad fe
ces. Est etiam ibi flumen igneus
in quo non omnes equaliter puniuntur
prefiguratum est Eze[chielis] xlvii. Ubi
dicitur mensus est mille cubitos
et traduxit me per aquam usque
ad talos rursus mensus est mille
et traduxit me per aquam usque ad genua
rursus mensus est et traduxit
me per aquam usque ad renes ~~rur~~
~~sus mensus est et traduxit~~ et

mensure est mille et quingentorum quam
non potui pertransire quia intumuerunt
aque profundi torrentis qui non possunt
potum transvadari Ecce propheta ponit
isto fluvio quadruplicem mensuram
aquarum alicubi attingit usque ad genua
alicubi usque ad renes alicubi usque
ad caput et super caput Spiritualiter autem
primo ... in genibus de ambu-
lacio in renibus carnalis delectacio
in profunditate submersio Sunt ergo quidam
qui de novo penitere incipiunt et cum
prima deassenciunt isti ponuntur in isto
fluvio usque ad talos Alii sunt qui
de malo in peius ambulaverunt
et creverunt isti ponuntur usque ad genua
Alii sunt qui per peccata spiritualia ut est
superbia et invidia et per peccata carnalia
ut est usura addiderunt eciam
peccata carnalia isti ponuntur usque
ad renes Alii sunt qui omnia peccata
per longam consuetudinem sic immerse-
runt isti ponuntur in profundo torrentis
istius fluminis usque ad caput et super ca-
put quia cum corpus peccati super ca-
put ascenderint Psalmus dicit propheta Ini-
quitates mee supergresse sunt et
iustum est ut eciam pena super
eorum caput ascendat Secundo pro
bonorum gloria cum dicit triticum autem con-
gregate in horreum meum Bonus
quia triticum dei est Et sic consideratur
primo prout est in agro et signat
electos qui dei servant precepta
Triticum enim in agro fructum facit
aliud tricesimum aliud sexagesimum
aliud centesimum ut habetur ... in
Omnes autem tales fructum tricesimum
faciunt qui quoad fidem ... pro ...
dei observant Omnes faciunt fructum
sexagesimum qui servant precepta et
pro ... opera Omnes faciunt cente-
simum qui omnia ista faciunt non

pro laude mundi sed pro gloria dei Secun-
do [illegible] capit ad spo-
[illegible] Secundo consideratur triticum
prout est in area et signat viros
perfectos qui dei servant consilia Area
enim religionem signat Triticum
autem in area tribus purgatur
scilicet a paleis a [illegible] et ag-
gregacione pulveris Multi sunt
religiosi qui sunt cum secularibus
nimia societatem et hoc est tri-
ticum esse cum paleis ideo sunt
purgandi [illegible] xxxij [illegible] paleis
a tritico dicitur Alii sunt morum
nimia levitatem et hoc est
triticum esse cum aristis que sunt
leves et aride quia tales in moribus
sunt levitatem et affectibus ari-
ditatem ideo sunt purgandi Luce
iij Cuius ventilabrum in manu
eius et permundabit aream suam
etc. Alii sunt nimia terrenorum cu-
piditatem et hoc est triticum esse
cum pulvere ideo sunt purgandi
[illegible] eos [illegible] et
[illegible] fiat de cupiditate in
cupiditatem Luce xxij Ecce sa-
thanas expetivit vos ut cribraret
sicut triticum [illegible]
[illegible] Tercio consideratur
triticum prout est in horreo et signat
[illegible] sunt in gloria [illegible]
[illegible]
[illegible] oleum de [illegible]
[illegible]
[illegible] in contemplacione
[illegible] in [illegible]
[illegible] societatis in lxx

Simile est regnum celorum homini
patrifamilias qui exiit primo
mane conducere operarios in vi-
neam suam etc. [illegible] sepe
[illegible] in parabolis loquitur

ut boni et humiles intelligant mali
aut superbi intelligere non possent
ad intelligentiam aut istius parabo
le plenam porrimem sunt videnda
primo quid sit ista vinea etc.
quod ista vinea significat ecclesiam
sive universitatem fidelium ysa.
v. vinea domini sabaoth domus
israel est Ista autem vinea tot
palmites protulit quot fideles habuit
distinguit autem deus tria genera
palmitum ut habetur Jo. xv.
Quidam enim sunt palmites viti
i. christo adherentes per fidem non ferentes
fructum operacionum tollet eum scilicet
pater meus a consorcio bonorum et
ponet in consorcio dampnatorum
de talibus dicitur sapientie iiij adulteri
ne plantaciones scilicet palmites
ad radicem montis crescentes
qui sunt infructuosi et mali
Secundi palmites sunt qui nec
viti adherent per fidem nec fructifi
cant operacionum de quibus subditur
Si quis in me non manserit mit
tetur foras sicut palmes et colliget
eum scilicet angeli et in ignem mittent
et ardet Isti sunt heretici et scismati
ci quia ab ecclesia sunt precisi tam
primi quam palmites scilicet infructuosi
quam secundi scilicet precisi ad nichil sunt
apti nisi ad ignem Ezechielis xv fili
hominis quid fiet ligno vitis ex
omnibus lignis nemorum numquid tol
letur de ea lignum ut fiat opus et
fabricabitur de ea paxillus ut de
pendeat ex eo quodcumque vas Ecce
igni datum est in escam Moraliter
non homines vel est lignum aliquod
vitis per quod possit fieri aliquod opus
utile nec paxillus i. vita cui
nec ad quam bona publice operum
pendere possunt vel ex quo plus
sunt viles propter malitiam nec
alicui propter quod non apti nisi ad tedia

Tercii palmites sunt qui viti semper
adherent et fructum faciunt de quibus dicitur
Qui manet in me et ego in eo etc.
tales enim multum fructificant quia
apte qui est agricola purgantur
ubi dicit omnem qui fert fructum pur
gabit eum scilicet pater meus ut fructum
plus afferat et est a filio qui est
vitis vera humor infunditur Ezechielis xvij
Erit tamquam lignum quod plantatur secus
aquas quod ad humorem mittit radi
ces et est a spiritu sancto qui est solis
radiis vere maturantur et decoquuntur
Cant. i. Botrus cypri dilectus meus
mihi etc. id est velud enim dicit quod sol eo
modo locum illum ingredi imperat
eo vas decoquuntur et rosea vinum
faciat Secundo videndum est quis est iste
paterfamilias et dicitur quod est deus trini
tas qui habet tria palacia in quibus
habet familias Primum est celum
ubi est familia filiorum filii tui
sicut novelle olivarum Secundum est
mundus ubi est familia militum
unde Job vij militia est vita hominis
super terram Tercium est infernus ubi est
gemencium familia ysa. xxxiij Con
turbabuntur omnes in angustia et
vinius factis inflaccionem et clamabunt
ibi in amore vel potest dici quod iste tres
familie sunt status salvandorum
scilicet purgati coniuncti et ignes qui
non est in aliquo trium predictorum statuum
non est de familia dei sed dyaboli
Tercio videndum est qui sunt operarii
Ubi dicendum quod sunt fideles horum
sunt tria genera de quibus dicitur
in Apocalipsi frigidus esses aut
calidus sed quia tepidus es etc.
Quidam enim operantur fideliter et ferventer
isti sunt calidi et boni operarii Sunt
autem eorum signa et tria signa quibus
boni operarii distinguntur a malis primum
est quia bonus operarius prius

appareat opus et postea alium
Malus autem plus habet oculum
ad alium quam ad opus suum. Vnde
servi christi in operibus dei plus atten-
dunt dei gloriam et post modum
vtilitatem suam, mali econtra. Secundum
est quod bonus operarius totam
diem expendit circa opus secun-
dum modicum autem circa ci-
bum. Malus autem parum vellet opera-
ri et tota die comedere et inebri-
ari. Sic servi dei totum tempus de-
bent expendere circa spiritualia pro-
curandia modicum autem circa temporalia
acquirenda, mali autem econtrario faciunt.
Tertium est quod bonus operarius
si forte opus non potest perficere eru-
bescit mercedem petere vel co-
ram domino apparere, malus autem
sive perficiat sive non impudenter
se ingerit et mercedem petit. Sic
etiam servi dei si forte aliquando
carnis fragilitate impediti
aliquod opus dei non faciunt appa-
rere coram domino in oculis erube-
scunt nec pro illo opere mercedem
audeo sperare presumunt, mali autem
econtra si non faciant audac-
ter se ingerunt et videri pacia
et longanimitate nimis presu-
munt. Alii operantur nequiter, isti
sunt frigidi et mali operarii de
quibus potest dici Augustinus super psalmum
dicit: Homo miser nolo me co-
tidie a malo et volo videre dies
bonos. Si operarius tamen tibi
dicat ex vasto ... vineam
adduxisti me ad vineam ut
faciam eam ... et vinci
de omni ligna inutilia ut ...

quod colligas habeas et ferro ista
redditurus es in laborem mecum
non me illud in fanum dices et domi-
na illa pellos autem manum ad falcem
mittere. Tales sunt homines qui confa-
bulantur mala videre bonos. Alii
sunt qui operantur negligenter, isti sunt
tepidi operarii qui saepe sunt peiores
quam frigidi. Aqua enim frigida quod cito
congelatur fortius congelatur quam fri-
gida quod eo quod frigus maiorem resi-
stentiam ibi invenit et non virtutem
suam ibi fortius imprimit. Similiter et
sic dyabolus frigidum ... calescentem fortius
impugnat quam simplicem. Eodem modo qui
boni efficiuntur mali peiores sunt
ceteris quia dyabolus in eos imprimit
suam maliciam propter nullitatem quam
ibi invenit resistenciam. Mali
autem qui convertuntur ferventiores sunt
tepidis quia deus in eis fortius
imprimit suam graciam. Ideo dicitur Ecclesiastici
xlii: Melior est iniquitas viri
quam mulier benefaciens, quia quod
peccator vir magis ferventius operatur quam
mollis et tepidus. Quarto videndum
est que sint iste hore et dicendum
quod si vinea allegorice accipiatur
pro ecclesia tunc secundum Gregorium mane fuit ab
Adam usque ad Noe, tercia a Noe usque
ad Abraham, sexta ab Abraham usque
ad Moysen, nona a Moyse usque
ad adventum domini, xi usque ad finem mun-
di. Si vero vinea accipiatur mo-
raliter pro anima tunc secundum eundem Gregorium ma-
ne est intelligenda pueritia qui
vero claret sicut lux matutina,
tercia est intelligenda adolescentia
quod proficit in calore etatis et splendore
cognicionis, sexta intelligenda iuven-
tus quod plene calet et lucet sicut
sol in meridie, nona intelligencia senectus

que incipit decrescere in calore et augmentacione post milia decrepitorum que in occasu est. Ergo ad bonam vitam alius in pueritia, alius in adolescentia, alius in iuventute, alius in senectute, alius in decrepita etate pervenit. Secundo hominis comparatur denario. Quarto videndum est quis sit iste denarius. Dicendum quod secundum Remigium iste denarius unus qui omnibus datur significat vitam eternam beatam que ab omnibus recipitur, in qua non vincit unus alium nimis vel plus, et ideo ibi erunt multe dignitates meritorum. Dicitur autem denarius quadruplici racione. Primo racione numeri: denarius enim ad x computo quod ultra x [illegible] valebat, ideo illa vita beata denarius dicitur quia perfectione [illegible] Math. xix: Si vis ad vitam ingredi serva mandata. Secundo racione ymaginis: ymago enim Dei in beatis imprimetur per assimilacionem ad transformacionem in ipsum. II Cor. iii: Nos autem omnes revelata facie gloriam Domini speculantes in eandem ymaginem transformamur. Tercio racione scripture, quia ibi erit plena sciencia et cognicio veritatis. I Cor. xiii: Nunc cognosco ex parte, tunc autem facie ad faciem sicut et cognitus sum. Quarto racione figure perfecte, quia ibi erit plena possessio eternitatis. Jo. x: Ego veni ut vitam eternam habeant. Quinto videndum est quis sit iste [illegible] et dicendum quod est regnum celorum. Nam [illegible] sicut ab [illegible] vincit [illegible] est [illegible] tur quia sicut dicit Hugo [illegible] ubi sibi [illegible] celestia [illegible] celestibus parat [illegible]

[illegible] Math. xxv: Venite benedicti patris mei, possidete vobis paratum regnum. Et [illegible] primam [illegible] Jo. ii: Advocatum habemus apud Deum patrem Ihesum Christum [illegible] est [illegible] peccatis nostris [illegible] eciam pro [illegible] eos in vinea sua. Septimo videndum quid sit ista murmuracio. Et murmuracio [illegible] causari potest. Primo [illegible] de qua dicitur [illegible] x: Neque murmuraveritis sicut quidam murmuraverunt et perierunt ab exterminatore. Ista talis murmuracio non erit inter eos [illegible] regnum celorum nemo murmurans accipit, nullus qui accipit murmurare potest. Secundo causari potest [illegible] magna desiderii [illegible] quod autem murmuracio [illegible] talis murmuracio erat in antiquis patribus qui nimis sua liberacionem [illegible] affectabant [illegible] vinum [illegible] corpus ipsa [illegible] desiderio [illegible] et [illegible] talem murmuracionem [illegible] dicens [illegible] Usquequo Domine sanctus et verus non iudicas et non vindicas sanguinem nostrum. Tercio causari potest prolongata [illegible] racione et [illegible] suspensione. Ista eciam fuit in antiquis patribus [illegible] murmurabant quia antiqui patres in infernum descendentes [illegible] dilati sunt [illegible] post murmuracionem [illegible] qui post longam [illegible] ad [illegible] regni pervenerunt. Quarto causari potest racione divine clemencie. Ista murmuracio est [illegible] qui videntes quod Deus tam copiose remunerat [illegible] gloriose [illegible] in [illegible] Dei [illegible] admirantes [illegible] murmurare poterunt [illegible] ad regnum [illegible] murmuracione [illegible]

Cristo causari per exanimacione diuine
pacie et hanc causam habent viri sancti qui
videntes malos in hac vita florere
quodammodo murmurant dicit super hoc pacianus
admirantes sed non justus quid est
dicit si disputem tecum quia via impi-
orum prosperatur bene est omnibus qui preuaricantur
et inique agunt Abac i. Quare respicis
contemptores et taces dum impius
[illegible] se vel per accepi [illegible]
per quandam supposicionem quod deus [illegible]
murmurarent talibus respondere et

ite et vos in vineam meam et quod
iustum fuerit dabo vobis Ista verba
dixit dominus vinee illis qui stabant
ociose in foro Magnum quidem periculum
est ociari [illegible] quia dyabolus quos
ociosos invenit mox ad opus suum
assumit Vnde [illegible] ut aliquid
boni etc. Aliud tu dominus dyabolum preveniat
et ociosos ad laborandum mittit sicut
hic quod dixit Ite et vos in vineam etc. et
in hoc audi magna dei nunc labora-
ri fuit [illegible] homini [illegible] Gen.
iii In sudore vultus tui etc. Iterum
propter laborem nobis [illegible] in [illegible]
per laborem manuum tuarum etc. [illegible]
[illegible] dei Ineffabilis dei [illegible]
[illegible] pena viciorum [illegible] anima [illegible]
[illegible] nisi [illegible] supplicium peccatorum In
verbis ergo premissis tria sunt viden-
da Primo quod per vineam signatur Secundo
propter opera in vineam mittantur
quod notatur cum dicitur Et quod iustum fuerit da-
bo vobis Circa primum notandum quod per vineam
[illegible] sive conscientia signatur In vinea
autem anime laborandum est ut
amputemus palmites luxurian-
tes carnalis concupiscencie Cant. ii
Tempus putacionis advenit [illegible]
[illegible] lapides [illegible] v. lapides
eligat [illegible] Et [illegible] spinas

[illegible] vnde dicitur ibidem de vinea
malorum ascenderunt super ea ve-
pres et spine In tali ergo vinea
sic purgata nascuntur bone ge-
mme boni flores bone uve et
bonum vinum de quibus dicitur Gen. xl
videbam coram me vitem in qua
erant tres propagines crescere pau-
latim in gemmas et post eas flo-
res maturescere uvas [illegible]
[illegible] tradidi poculum pharaoni
gemme bone sunt cogitaciones
bone Sicut enim gemme sunt primum
origo omnium fructuum in vinea sic
bone cogitaciones sunt principium
et origo omnium bonorum operum in anima
primo enim quia homo aliquid boni
faciat illud cogitacione preme-
ditabitur [illegible] cogitacionum [illegible]
absque [illegible] carnem meam [illegible]
primum a nobis [illegible] non possumus
sed a deo petere debemus ii Cor. iii
Non quod sufficientes simus cogi-
tare aliquid a nobis etc. Flores
autem boni sunt bone voluntates
[illegible] bone voluntates sicut
apud deum [illegible] ad modum odori-
feri flores Sicut autem ex gemmis
nascuntur flores boni sic ex bonis
cogitacionibus bone voluntates
Et sic flores sine gemmis non pos-
sunt [illegible] nisi precedant gemme sic nec
[illegible] bonam voluntatem
nisi prius habeat bonam cogitacionem
[illegible] autem flores [illegible]
qui est ventus qui [illegible]
dicitur qui flores [illegible]
[illegible] ab arbore [illegible] mortem
[illegible] reputatur vel di-
cuntur flores [illegible]
[illegible] resoluntur [illegible]

ab austro ..xo aquarum humiditas
Unde auster quasi hauriens aquas
vocatur per quod datur intelligi quod bone
voluntates generantur et conservantur
per motus memoria resolvuntur aut
dissipantur animam vero humiditatis
Uve aut bone sunt fructus bonorum
operum Sicut enim uve nascuntur ex flo
ribus sic bona opera nascuntur ex
bonis voluntatibus Ecc. xxiiij
flores mei fructus honoris et. Dicuntur
aut uve sub ypocrisi quasi humide eo
quod musticis sunt humore plene
Sic opera sanctorum dei debent esse
humida i. humore devocionis et cari
tatis plena Je. xxxi Inebriabo
animas sacerdotum pinguedine Vi
num aut significat gaudium cordis quod
in puri ex bonis operibus generatur
Dicitur aut vinum sub ypocrisi avena ex
eo quod venas sanguine replet Vene
aut sunt potencie anime quarum memoria
cum repletur gaudio qui recolit
bona que fecit Intelligencia cum
in statu salutis se cognoscat vo
luntas cum in bonis operibus semper
perseverare intendit De isto gaudio
quod in puri ex bonis operibus generatur
dicitur cito super id ps. In custodien
dis illis retribucio multa Non tantum pecus in
futuro reddetur premium sed etiam in eorum
custodia magnum est gaudium. Con
sequenter ... operarii in vineam mitti
consueverunt alienam sed ad fodiendum
ad putandum ad vindemiandum Sic
nos vineam consciencie nostre debemus
putare omnia vicia resecando et
... ad simplicandum Vinea
recisa fructificat semiputata
frondescit neglecta luxuriat Vi
nea ergo anime bene recisa curata
ab omnibus viciis ... fruc
tificat per bona opera Jo. xv. Omnem
qui fert fructum purgabit eum
ut fructum plus afferat Osee x
Vitis frondosa Israel fructus ade

quatus est ei Illa aut optima vi
nea in qua fructus folijs et folia
fructibus adequantur et illa est
optima anima in qua opera verbis et verba
operibus assimilantur Iste aut fructus
attenditur et foris per bonam famam
et intus per bonam conscienciam Prov. xx
iiij Para foris opus tuum et diligenter
exerce agrum tuum Sicut enim dicit Cri
sostomus quid prodest si exteriora munda
possideat sed interiora tempestas
Vinea aut semiputata i. anima ne
gligenter purgata frondescit quia
multa verba sed opera pauca gignit
Talis vinea est maledicta hoc
signatum est Mt. xxi ubi dominus fi
culnee habenti folia sola maledixit
Immo talis vinea est eradican
da comburenda hic in omnis
arbor que non facit fructum bonum
exciditur et in ignem mittetur Vinea
non neglecta luxuriat et in palmi
tes sed degeneres et silvestres et
supervacuos ibi spine et vepres Un
de ysa v. non putabitur et non fodietur
et ascendunt super eam vepres et spine
vepres sub ypocrisi dicuntur quasi vi pen
dentes spine dicuntur a spica [illegible]
acuitatem Anima ergo que non
purgatur ibi temptaciones carna
les quasi vi prendentes i. violenter
rapientes oriuntur eam ibi temp
taciones spirituales acute animam
perforantes Talis eciam vinea effi
citur silvestris quia non profert
uvas sed labruscas ysa v. Expec
tavi ut faceret uvas et. Dicitur aut
labrusca a labris ... ut nichil
spirituale sapiant i. Cor. ij Ani
malis homo non percipit ea que
sunt spiritus dei et sequitur Demo
nibus prave ut peccata incedant
Job xix venerunt latrones et
fecerunt sibi viam prave Ergo
debemus vineam nostram fodere ...

an vinee fossores in or primus est
pudor qui habet terram cordis mol
lificare quod non potest sui scitus hor
ribilitatem considerat in concipit
magnum ruborem ro vi quem
ergo fructum habuistis tunc in illis in quibus
erubescitis nunc rubor terram aie duritie
scilicet emollire Job xxiii deus molli
vit cor meum et omnipotens conturbavit me
deinde accedit secundus fossor scilicet dolor
qui cor emollitum scindit postquam
non terra dura emollita fuerit faciliter
scinditur Joel ii scindite corda vestra
et non vestimenta scindit corda scindit vesti
menta i. exteriora opera si non corpus
deinde accedit tertius fossor scilicet timor
qui omnes lapides i. omnia peccata
que in corde fosso et defosso invenit
scilicet peccata proicit i Timor domini expel
lit peccatum deinde accedit quartus fos
sor scilicet amor dei qui omnes palmites
infructuosos abscindit vitis sub
citos i. amores mundanos habet
excellere et extendere aug in bib
deslinis paradisi et cetera debemus
etiam vindemiare i. opera nostra reco
ligere et deo offerre Sed hodie sunt
tres mali vindemiatores scilicet avari
cia luxuria et superbia per vindemiant
eam omnes et ambulantes per via
sunt avari qui non cessant dispic
ere divicias possunt augere et est
mirabile quia in via pedum quanto
quis senior tanto debilior Sunt
aut avarorum quanto quis senior tanto
ardencior Aper de silva est por
cus silvestris et signat luxuriosum
qui efficitur homo porcus et cetera
singularis ferus est superbus qui
vult singularis esse et nullum super se
habere et est ferus i. crudelis quia
ceteros vult opprimere et conculcare isti
tres vindemiant istam vineam

tu quis ex prius in ea vix potest invenire
aliquem racemum Mich vii ve
michi quia factus sum sicut qui
colligit in autumpno racemos vin
demie et cetera tandem scilicet videndum quod
operarius pueri notandum quod tres
possunt distingui operariorum maneria
sunt quibus deus promisit denarium
diurnum scilicet illos qui mane i.e. est
in pueritia deo serviunt et perseve
rant denarius non diurnus dicitur
quod qui debetur pro labore diur
no i. pro totam diem hoc est pro
totam etatem cuiuslibet est in
labor matutinus illorum scilicet qui in
sua pueritia vel iuventute deo
servire incipiunt et postea defi
ciunt Osee vi caritas vestra quasi
nubes matutina et quasi ros mane
pertransiens est labor vespertinus illorum
scilicet qui in sua senectute ex toto
corde ad deum redeunt quorum sci
cut deus habet acceptum prout Elec
tantia interna magis et cetera est labor
nocturnus eorum qui male agunt
Jo iii omnis qui male agit odit
lucem et cetera talia opera nocturna sunt
abicienda Ro xiii abiciamus
opera tenebrarum et cetera est labor illorum
diurnus scilicet qui totam vitam suam
ducunt claram in operibus v. omnes vos
filii lucis estis et filii dei Secun
da est illorum quibus deus promisit
dare quod iustum est Sicut illis qui
in hora vi et ix hora venerunt
quos deus remunerat ut iustitia
requirit considerando multitudinem
operis per hoc multitudinem ma
nus mercedis retribuet tercia ra
dicem caritatis quia deus non
recepit quanto sed quo animo sicut patet
in vidua que plus dedit quia ex
maiori affectu dedit ut habetur

lic xxx diurnarium tempus laboris
vnde qui conquerebantur qui portauimus
pondus diei et estus Sapientie xi Omnia
in numero et mensura et pondere dispo
suisti deus id est in remuneratione atten
dit mensuram temporis non operis et
pondus amoris Secunda causa est in operibus
quibus deus nichil prouisit illorum scilicet
qui in hora id hoc est in hora
decrepita veniunt tales id est nichil
ex debito petere possunt Sed quod quid eis
deus donat gratia sufficit eum tali
bus senibus quod adeo rogantur propter
illud Senex puerum portabat etc
quod adeo non delinquent petit prophetam
vsque in senectutem et senium deus etc
quod adeo non peccauit post nec peccabit
nunc in tempore etc ℞ 41

Cum sero factum esset dixit dominus
vinee procuratori suo etc Per
vineam intelligere possumus penitentiam
in qua per diuersas horas operari ducimur
ad alii in puericia alii in iuuentute alii
in senectute quotiens ad istam autem
penitentiam assumendam ecclesia hodie
in officio misse nos inducit verbis quibus
et promissis Nam et plane nos verbis
exhortatur laborare etc Prime
opera adiuuando contra dyaboli temp
tamenta In oratione autem ad laborandum
dominum in vinea id est in ecclesia Secundo indu
cit nos quibus adducens nobis in
exemplum tres magnos peccatores qui totum
officium misse composuerunt scilicet dauid qui
posuit introitum nec quis deterret propter
peccatum luxurie paulum qui posuit
epistolam nec quis deterret propter peccatum
superbie et apostolum qui posuit oratio in
nec quis deterret propter peccatum auaricie
Tertio ecclesia inducat nos assumamus
promissis promittit eum laboranti

denarium circum brauium et pugnanti
coronam Istud ecclesia tempus lxx tempus
tat tempus prauaricationis ade Ecclesia
deponit cantica leticie scilicet alleluia gloria
in excelsis deo te deum laudamus
alleluia quod est canticum celestis patrie
deponimus Thobie xiii per omnes vicos illius
alleluia cantabitur Gloria in excelsis est
canticum leticie angelorum quod illud
in natiuitate decantauerunt Te deum
laudamus est canticum vniuersalis creature
quia omnes tenentur ad laudandum deum
illud introducatur Ideo ergo illa tria
cantica subtrahuntur ad ostendendum
quod homo propter peccatum priuatus est celesti patria
angelica societate laude diuina Istud
etiam tempus representat tempus huius presentis
in qua quidem debemus mutare leticiam
in salubrem tristiciam Ecclesiastes tempus
flendi et tempus ridendi viri etiam propter
tres tres leticias quod per illa tria can
tica supradicta possunt designari scilicet
id est leta corda leta verba et leta opera
Sed viri penitentes debent leticiam
cordis committere in amaritudinem contri
tionis leticiam oris in penitentia confessionis
leticiam operis in laboriosam satisfac
tionem Ipsi autem penitentes propter la
borem penitentie ad recipiendum mercedem
salutis eterne de qua intelligitur supradicta
parabola Cum sero factum esset per sero id est
intelligitur finis seculi vel mortis cuiusque
in sero id est dies fuerit scilicet id est in domo
sua ingreditur ab operibus quietatur
Sed etiam tunc fuerit dies mutabilis
post dum esse sciendum terra dicuntur
autem terra h 4 elementorum attemperando
vocantur tincula quia tunc sunt
nam in primis horis sunt tepidi in
caritate sanctam tenentes aduicia
Item apostolus xxxiii scribuntur nugatas
tantum qua currentes sunt aduicia

et refrigescet caritas multorum Ecce
quam tepidi in caritate fratrum Tunc
non opera superunt ad esse quia tunc
scilicet erunt subtiles in eternitate et fervent
tes in amore Tunc et homo ingredietur
domum sue eternitatis Ecclesiastes xii ibit
homo in domum eternitatis sue Tunc
homo quietabitur a labore suo iuxta illud Apocalypsis
xiiii amodo iam dicit spiritus
ut requiescant etc. Secundo ponitur vocatis
equalitas cum dicitur voca eos qui dicat non
opposita quod qui mercedem petunt sed
tu eos voca ad requiem ad eternam
ad mercedem ad ista non terra operarii
consueverunt evocari Nec sed ubi terra
erunt in sedes scilicet requies a labore
et hoc est vocare ad requiem Ysaia xx
xii Sedebit populus meus in pulc
tudine pacis in tabernaculis fidu
cie in requie opulenta Secundo vocatus
de eternitate et hoc est vocare ad eterna
quia erit terra nova et tam iocunda
Apocalypsis xix Beati qui ad cenam nupti
arum agni vocati sunt Secundo vocatis
de eternitate et hoc est vocare ad merce
dem scilicet denarium in quo ratione
iocunditatis eternitatis designatur Tertio
ponitur remuneratorum dignitas cum
dicitur operarios ideo non digni sunt
eterna remuneratione quia non fue
runt ociosi sed continuo labore
occupati non competit sibi remuneratio
suam nisi in celo Non enim eis
competit esse in mundo qui est lo
cus laboris Job v homo nascitur
ad laborem Nec etiam in celo quia
dicitur laborantibus sicut patet hic
post ultro laudent eum in por
tis opera eius Nec esse in terre
stri paradiso quia ibi homo

positus fuit ad operandum Genesis ii
ut operaretur et custodiret illud Nec
esse in purgatorio quia ibi non
purgantur nisi laborantes sed in
labore hominum non sunt et cum hominibus
non flagellabuntur etc. Relinquitur ergo quod erit
in celo qui non est locus ad
operandum sed ad recipiendum Ecclesiastes ix quodcumque
potest manus tua instanter operare quia
nec locus nec tempus etc. Quarto ponitur
debiti prerogativa cum dicitur redde illis
mercedem scilicet denarium id est vita beatam
que per denarium significatur Primo quia ibi
erit perfecta claritas cum dicitur dominus
Ciprianus quod est clarum in toto in
eandem ymaginem transformamur
de claritate in claritatem Nam de clara
visione sperantis mittimur ad clar
contemplacionem divinitatis et de clara
visione divinitatis ad claram contemplationem
humanitatis Secundo significatur per denarium
quia ibi erit dulcis suavitas In
hac non vita nichil dulcius amatur
ab amatis quam numus et in vita
beata nichil dulcius amabitur quam
deus Augustinus in libro de disciplina christiana
modo per nos amare pecuniam in
iubente amare pecuniam laborem
suscipiatis etc tollerans mare
transeatis ventis et fluctibus vos
committatis sic me amare plus volo
aut deus in persona loquitur Tertio significatur
per denarium quia ibi est plena
copiositas Nam sicut aliquis lucri
habita pecunia habentur universa quia
in pecunia omnia continentur sic et
in deo omnia continentur omnia in ipso
habito omnia habentur Exodi xxxiii Ego
ostendam tibi omne bonum Anselmus
unus est unum bonum in quo est
omne bonum et sufficit tibi Iste autem
denarius dicitur fuisse unus quia
omnes habebunt idem celum

ad habitandum Sed tamen ibi sunt diverse
mansiones Jo. xiiii In domo patris
mei mansiones multe sunt Ha
bebunt eandem claritatem ad contempla
dum sed tamen stella differt a stella in clari
tate secundum Apostolum mortuorum ut I Cor.
xv. Omnes habebunt eandem clari
tatem et dulcedinem ad fruendum
sed tamen alia est dulcedo vini alia
lactis alia mellis istam triplicem
dulcedinem tangit dicens In illa die
stillabunt montes etc. i. dulcorem
vocem et colles fluent lac et mel
et est scriptum ubi ultra Joel iii. In
illis tribus est gradus in dulce
dine per tribus gradus certi
divina suavitate Unde ponitur
penitencia magna consolacio Un
de Sic erunt novissimi primi et
novissimi primi sepe enim illi qui ad
primam tarde veniunt citius re
munerantur quam illi qui tempestive
veniunt quia citius de corpore
exeunt Clerus enim est latro
remuneratus quam petrus vel illi
qui sunt novissimi in oculis suis
sunt primi in oculis dei I Reg. xv. No
nne cum parvulus esses in oculis tuis
caput in tribubus Israel factus es
vel illi qui sunt novissimi iudi
cio hominum sepe sunt primi iudicio
dei quia deus non considerat exteriora
corporis sed interiora cordis I Reg. xvi
homo enim videt que patent deus
autem intuetur cor vel potest dici
quod erunt novissimi primi et primi no
vissimi quia sepe illi qui tarde
ad primam veniunt precedunt ali
os in fervore Sicut facimus quod in
itinere fieri consueverunt ut qui tar
dius exeunt velocitate recuperant
moram Beda autem primi novissi
mi etc. Multi primus fuerunt postea

torpuerunt Multi prius frigidi postea
in ardescunt Multi in seculo de
specti in futuro sunt glorificandi
alii apud homines gloriosi in futuro
sunt dampnandi Secundo ponitur
presumencium magna timoris mate
ria Unde dicitur Multi enim sunt vocati
etc. Ad ii. enim sumus vocati primo
ut in celestes reges et sacerdotes eliga
mur I Pet. ii Vos estis genus elec
tum regale sacerdocium etc. Videmus autem
ad electiones regum et sacerdotum multi
vocantur sed tamen unus solus eligitur
Sic eciam multi vocantur ad fidem
sed pauci eliguntur ad regulem et ce
lestem dignitatem Secundo sumus vocati
ut in stadio certo militantes viam
mandatorum dei curramus Videmus
autem quod multi vocantur ad stadium
unus accipit bravium ut dicitur I Cor.
ix Sic eciam multi sunt vocati
in via fidei et mandatorum dei
velociter curramus sed tamen pauci perse
verant unus i. perseverans
sed gloriam accipit bravium sive
palmam celestis victorie Tercio
etiam Ecce sumus vocati ut in acie
militantes certe pugnent et
eundem hinc in Unde venti la
brum in manu eius et permundabit
aream suam etc. Videmus autem
quod multa de palea relinquuntur et
parum de tritico in horreo recon
ditur Sic eciam multi sunt qui
5 bonis operibus vacui penitentes
relinquuntur et eicientur hinc in
Congregabit triticum in horreum
suum paleas autem comburet igni
inextinguibili Quarto sumus
vocati ut in domo celesti tam
quam vivi lapides edificemur I Pet.
ii Ipsi tamquam lapides edifica
mini superedificamini in domos
spirituales Domus autem celestis

non edificantur nisi de lapidibus
preciosis Thobie xiii Ex lapide
precioso omnes circuitus murorum eius
Videmus autem quod multi lapides sunt
quibus sed pauci sunt lapides precio
si Sic ad edificandum domum ce
lestem multi sunt vocati sed tamquam la
pides quibus qui habent tantum fi
dem sed non opera relinquuntur et
de eis domus infernalis edificatur
pauci autem sunt lapides preciosi scilicet
qui fidem habent et opera qui in cele
ste edificio assumuntur Pauci sunt
vocati ut celestem patriam intro
eamus Videmus autem quod multi fi
liorum israel ad terram promissionis
fuerunt vocati sed pauci ad terram
eam fuerunt admissi Et racio
est quia via que ducit ad perdicionem
est minus lata quam autem ducit ad
vitam est minus angusta Augustinus
Via lata porta spaciosa via
que ducit ad perdicionem et multi sunt
qui intrant per eam quam angusta
porta et arta que ducit ad vitam
et pauci sunt qui inveniunt eam

Exiit qui seminat in lx t ii
seminare semen suum

Luce viii Consuetudo domini fuit
sepe in parabolis loqui ad turbas
ut morem palestine ubi predica
bat gereret ut divina misteria indignis
~~gentis~~ non panderet et bonis et
fidelibus contractandi se ocium pre
beret et hoc quod dicebat memorie
melius imprimerent Est autem pa
rabola sicut dicit Ieronimus rerum sibi disse
parum sub aliqua similitudine facta
comparacio Et subdit Ieronimus pa
rabola greco similitudo dicitur latine
ut quod quod intelligi volumus per
aliquam comparacionem indicamus
ut sicut aliquid durum volentes venire

comparamus racionibus Iuxta autem
parabola memorata fit de tribus scilicet
de seminatore de semine et de terre va
rietate Sicut autem primo sermone
agetur de seminatore in secundo de
semine in tercio de terre varietate
Seminator autem iste est Christus
predicator cum predicare est officium
predicatoris quarum seminator Augustinus
in libro de disciplina christiana Ego qui
ille seminat si sed nisi officium
seminatus Ille tamen panis dignus
est quod vobis erogo Nolite autem
attendere ad vilitatem officii sed
ad bonitatem seminis et utilitatem semina
toris Ad bonum autem seminatorem
in orientem requiruntur que fuerunt in Christo et
in primo eius Denotantur primo ma
gna frequencia quod notatur cum dicitur Exiit
bonus enim seminator non debet ocio
torpere sed ad agros suos frequenter se
minandos exire Sic ergo Christus tamquam
bonus seminator exivit primo de sinu
patris veniens in agrum uteri virgina
lis ubi tria semina seminavit scilicet
semen eternum antiquum et novum id est
divinitatem suam que est eterna Car
nem suam que est antiqua id est ab adam
traducta et animam suam que de novo
fuit creata De hiis tribus seminibus
tamquam ex tribus farinis sed eterna
antiqua et nova factus est ille panis
celestis de quo dicitur Io vi Ego sum pa
nis vivus qui de celo descendi
et figuratum est Gen xviii de
celeriter tria sata simile commisce
et fac subcinericios panes Ubi
enim sata id est batus vero tria sata
farine commiscent quando ex in concordes
in hiis tribus sublimis alius de
suis virtutibus generant Secundo com
mit devotus virtutibus veniunt
in mundum portans semen tria

seiat scz semen doctrine gre z
vite ajmidus quod erat multis
erroribus cundetus dei inimici
dyaboli sive. Ideo xpus de pa
diso attulit semen doctrine ut omes
errores dya^i dissolueret. I Jo iij
In hoc apparuit filius dei ut dissol
uat opa dya^i. Et hoc n offitio
venit in mundum ut semen doctrine
pmd sperget hic in aliis ciui
tatibus oz me ewa . ngm dei
quia ideo missus sum Secundo at
tulit semen gre ut mundum dei im
mico iustificaret et compleret
Ephe ij Gra n estis saluati p
fidem Ti^m iij Justificati gra
ipius heredes sumus Tercio attulit
semen vite ut mundum de potestate
dya^li redimeret pro quo aput mea
re Tit iij Scdm suam misericordiam sal
uos nos fecit Dedit tribus de
I cor^o I. Qui factus est nobis ab deo
sapia et iusticia et sanctificacio et redemptio
Sapia inquam mundum redemit In hys
signum dex cruce dum esset in cru
ce tres fontes emanauerunt sz aq
sanguis et lacrime Per aquam intel^z
sapia eius sive doctrina qua
mundum ab erroribus abluit Eze
xxxvi Effundam super vos aquam
mundam et mundabimini ab omnibus
inquinamentis vestris Effluxit
sanguis quo nos redemit Apoc
v redemisti nos deus in sangui
ne tuo Effluxerunt lacrime quibus
nos patri reconciliauit Heb v
Cum clamore et lacrimis offerens
exauditus est pro sua reuerencia
Tercio post suam resurrectionem quasi
de mundo venit in celum et licet de
agro ecclesie plantasset ibi lilia
angelorum post ascensionem tamen ibi
plantauit rosas martirum Eccl
xxiiij Quasi plantacio rose
in Jericho Fecit confessorum et lilia
virginum Cant I Ego flos campi
scilicet confessorum et lilia conuallium scilicet
ad sedes vel potest dici quod deus habet
quatuor agros scilicet celum terrestre pa
disum mundum et agrum uteri In celo semi
nauit angelicam qui corpora sunt cogi
tationes sicut viam deo superbe cogita
tiones pessimas tamen sicut fecerunt
sicut natus volunt et superbia illud
semen deuorauit In terrestri pa
diso seminauit primos parentes sz
quia non deo habebant altitudinem
tre et plenitudinem gre cum sinate
lo orto sole temptacionis dyabolice
aruerunt In agro mundi seminat
quamuis genus sz fere omes aspiris
diuiciarum et sollicitudinum suffocant
In agro uteri virginalis seminat
semper in qua fuit clausura omnis
castitatis altitudo tre et concussio
gre In qua nulle fuerunt spine
sollicitudinis mundane Ideo eius
tra fecit fructum tricesimum et
in quantum fuit matrimonio iuncta
sexagesimum In quantum fuit post mortem
vidua dehta centesimum inquantum
fuit virgo pretiosa Secundo regna
in vero peccatore magna pieta quod
nota ad deum Seminare semen
suum pieta aut secandi non
aquiritur pro vno actu sed exspecti
usu secandi Primus enim agricola
non secare incipit nam secat
patriarchas postea prophetas de
inde aplos deinde martires
deinde confessores deinde virgi
nes Et insuper dispiis sua secu
secabit nam in patriarchis secat
magnam fidem et nam in prophetis
magnam sapiam In aplis ma
gnam plenitudinem gratiam In mar
tiribus magnam constanciam
In confessoribus magnam

tempestiuacam in virginibus ma
gnam iudicatam Ista seminauit ipsa
xxviii annis tota die arabat aras
ut peteret propheticum ut fumaret thimia
siam vicine ad adequandum fulic
eius 'seret gutth et cyminum spargit
et ponet triticum per ordinem et ordeum
et milium et viciam in finibus suis
Ysa xxviii glo est gentes legimus
spec cymino in caritate in mundi
colores et pane dulci condescendit
Cyminum est semen aromaticum
et medicinale Triticum hoc ipso dicitur ac
tiua eo quod in acer area teritur
i puta i horreo colloccatur Vicia
eundem dicitur a victoria eo quod sunt
victores in coronabantur Milium
eundem dicitur a multitudine vel
quod propter mille eo quod vinum vin
seminatum i mille consurgit Orde
um dicitur quod ardum Tunc gloriose
seminauit gutth quod per nichabs
dedit qui nos in pessimum fide sua
dulcorauit Tunc seminauit cymi
num quod per xii illos perdixit qui medici
nalia verba sanctis multos sanauit
Tunc seminauit triticum quod apostolos
dedit qui tribulacionibus triti re
poni i horreo celesti prissimi me
ruerunt Tunc seminauit viciam quod
martires protulit qui victores som
bes coronam vite sibi acquisierunt
Tunc seminauit milium quod multitu
dine confessorum adduxit que est
tanta ut numerari non possit propter
quod vidit bariam quam nemo dinumera
re etc Tunc seminauit ordeum
quod virgines protulit que ab omni
humore corruptionis sua corpora desicca
uerunt et arida fecerunt Cotti
die eciam iste seminator cor
ma eiusdem non cessat etcetera depi
deria seminat vnde propheta ysa
xxviii omnia tota die arabit

arauit Ideo requiritur in bono semina
tore magna prudencia ut sciat ira
diligenter colat quod nota ad quod
aliud cedit in tota bona tot
tum sciat fructum centuplum Tres
ii agros deus nobis dedit scilicet
corpus animam et pauperes ut
scilicet corpus seminet prudente et
iusticia animam frequente et deuo
tione interna pauperes pictate
et misericordia Et si isti agri tales fuerunt
seminati centesimum fructum reddent
Centesimum fructum debent virgines
que corpus suum diligentur excolue
runt Sicut enim nos comemoramus
scelera adoptiuum tuum et eius
faciat Sic virgines hanc dectam
dicacione humana tenere faciat
ad dignitatem angelicam et cele
stem agunt contum debetur cum
contemplatiuis vnde dicitur Gen xxvi
Seruit autem ysaac qui interpretatur
in illo anno centuplum ysaac
qui interpretatur risus signat virum
contemplatiuum qui facit risum
deo gaudium angelo et ipse cum
gaudet in corde suo debetur et
pauperibus xpo qui omnia propter deum
relinquerunt et pauperibus dederunt
cum xpo Omnis qui relinquit etc
centuplum accipiet etc vnde
Ex par dicitur Gb ix non videtur
fuisse prudencia seminis virum
vel super petram vel inter spinas
seminasse Et ideo triplex eo
assignatur vna est quia sicut ille
qui seminat sine diiudicacione
omnibus semina sic predicator non
debet diiudicare diuitem vel
pauperem studiosum vel desidem
Ro i Grecis ac barbaris
sapientibus et insipientibus
debitor sum Secunda est quia ad
seminacionem materialem
eundem Gb ix nec esset

prudencia in tali terra seminare qua
non possit videri non esse veram
petram sed terram vel spinas non
esse spinas eradicando aut adsciando
spiritualem prudencia est qua ille qui
erat petra sit primus fieri terra
in quo erant spine per ipse spine
eradicande Tercio vero est aedificatores
consolatores ut non contristarentur
si semen suum in multis perire con
siderant quia in ipso sic accidisse
non dubium est non est discipulus super
magistrum et etiam Tercio requiritur in bono
seminatore magna paciencia quod non credit
Et fructum afferat in paciencia Jac v Ecce
agricola expectat preciosum fructum
terre paciencius ferens donec accipi
et temporaneum et serotinum Sepe deus
dum immittit aliquod bonum spiritum
vel per suum predicatorem aliquod bonum
verbum cum paciencia expectat donec
fructum accipiat aut temporaneum in iu
ventute aut serotinum in senectute
hec figura est luce xiii In ficulnea
que per tres annos fructum non ferebat
et tamen precidendam esse rogavit agricola
ut et hoc anno expectaret primus
annus est pueritia Secundus iuventus
tercius matura etas quartus annus
est senectus ysa xlvi usque ad se
nectam ego ipse et usque ad canos
ego portabo deus n portat pecca
tores usque ad canos i usque ad ma
turitatem et usque ad senectam i usque
ad senectutem

Semen est verbum dei post
quam dictum est de seminatore
dicendum est de semine est autem
semen verbum dei quod deus de celo
attulit et in terra seminavit nisi n
hoc semen deus attulisset totus mundus
in suis sceleribus periisset ysa i Nisi
dominus exercituum reliquisset nobis
semen quasi sodoma fuissemus
[illegible] est autem duplex semen mundo

necessarium unum est quod seminatur ab eo sed unum
suum aliud quod seminare debet homo scilicet
largitio elemosinarum Sed primo viden
dum est qualiter verbum dei semen
dicitur et postmodum quare etiam semen
vocatur Dicitur autem verbum dei semen
quia in semine est calor naturalis quo
plante nutriuntur est humor natura
lis quo planta nutritur et est virtus
seminalis qua unum semen ex alio generatur
dicitur ergo verbum dei semen quod
habet virtutem calefactivam nu
trivam generativam habet quidem virtutem
calefactivam et inflammativam Ier xxiii
Omnis sermo dei ignitus ps Ignitum
eloquium tuum etc Sed si sermo dei est ignitus
cur peccatores sunt frigidi Jer v Sicut
frigidam facit cisterna aquam suam sic
frigidam fecit maliciam suam quia
propter ad verbum dei non sunt inflam
mati Ad hoc dicendum quod tribus
de causis Primo quia ad istum
ignem non appropinquant Sed autem corde
et corde se elongant Qui autem corde
appropinquant attente audiendo et cor
de devote intelligendo isti illuminantur
et inflammantur ps Accedite ad eum
et illuminamini etc Deut xxxiii Qui
appropinquant pedibus accipient de
doctrina illius Gregorius duo discipuli
qui appropinquaverant inflammati erant
dicentes luce ultimo Nonne cor
nostrum ardens erat in nobis etc Secunda
causa est quia inter se et istum ignem
ponunt magnum obstaculum et murum
ferreum scilicet mortale peccatum Jer in oppo
sito et ne tangat eum Eze iiii
Sume tibi sartaginem ferream
et pones eam murum ferreum
inter te et civitatem peccatum n mortale
dicitur nubes quia facit diem tene
brosam et est murus ferreus quia
facit animam obstinatam Tercia causa
[illegible] est facit diem igne male [illegible]

inflammatam Tercia causa est quia
per longam consuetudinem peccandi
sunt congelati et non liquefiunt per
mortem corporis calesc̄ autem non per
ignem gratie spiritualis Certe plurimum fri
gidus ventus aquilo flante et conge
lavit cristallus ab aqua aquilo dicitur
quasi aquas ligans et est ventus geli
dus et procreans cristallus autem grece
glacies latine dicitur per ventum autem
aquilonarem intelligitur dyabolus aquilone
omne malum procedit Jer. i. Ab aquilo
ne panditur omne malum et quidam dyabo
lus ait Sedebo in lateribus aqui
lonis Iste ergo aquilo ligat aquas
gratiarum ne fluant in animam facit
eam paratam atque ab omni fervore
devocionis peccati et sic ab dei amo
rem compunctionis facit eam totam
gelidam et dicitur ypocr. Cum tua malici
gelu constringitur i. sermo qui i. nubilo
quia bonus quo nequit congelari
frigus congelatur qui malus Verbo
verbum dei dicitur semen quia habet
virtutem nutritivam unde in non
in solo pane vivit homo etc. Est
autem ex proculum circa istud cibum
vnde quibus cibus nos nutrit i. verba
dei suscipitur per eternam escam
abhominata est anima eorum etc. Et ita
les portis mortis sunt vicini ca
veant ne efficiantur ut vinci Signum
est quod quibus cibus retinere non potest
sed ab eo tunc mortis periculum formidare
si cibum statim post hanc contractionis acci
pimus sed in ventre non retinetis
Tercium est quod iste cibus non dige
ritur sed in stomacho crudus moratur
quod propter non impletur Jac. i. Esto
te factores verbi et non auditores
tantum etc. Tercio verbum dei dicitur semen
quia habet virtutem generativam Jac.
i. voluntarie genuit nos

verbo veritatis est autem quintuplex
generacio que non potest fieri nisi per verbum
vna est naturalis que habet fieri per carnis
propagacionem nullus enim filius potest legit
time generare nisi per verbum i. nisi mu
tuantes partes inveniat consensus
verbi eo dicat vir accipio te in meam
et mulier accipio te in meum Secunda est
legalis que est per adoptionem et ista
similiter habet fieri per verbum i. principis impe
ratoris generacio qua in dei filios adop
tamur habet fieri per verbum i. Cor.
iiii. In Christo Ihesu per evangelium ego vos
genui Tercia est spiritualis que fit
per baptismi regeneracionem et ista similiter
habet fieri per verbum ut cum dicitur ego
baptizo te in nomine patris et filii et
spiritus sancti amen Augustinus accedit verbum ad
elementum et fit sacramentum Jo. iii. nisi
quis renatus fuerit ex aqua et spiritu
non potest intrare in regnum dei Et
ponitur hic potest quod habet ipse precedenda
verbis s. aquam consecratam et quod
se habet precedens patris et filii et spiritus sancti
per modum sensus sed habet per verbum
Quarta est sacramentalis qua panis
transsubstantiatur in corpus Christi et ista similiter
habet fieri per verbum cum dicitur hoc est enim
corpus meum Eusebius inquit
sacerdos visibiles creaturas verbo
dei secreta potestate convertit Quinta est
supernaturalis qua filius dei generatur
et ista similiter habet fieri per verbum patris
ps. Eructavit cor meum etc. Cum
enim pater bonum verbum eructavit
quod filius de sua substancia generavit Certe
illud autem semen verbum dei est ex
periculum cavendum quoniam ne quis
seminet semen bonum et colligat
mala tales sunt predicatores quia
sunt qui seminant verba veritatis
et colligunt spirituales cupiditates

Ie xij Seminaverunt triticum et
spinas messuerunt Quartum est
ne alius seminet alius metet tales
sunt predicatores vanagloriosi qui
verba seminant de quibus alii consequuntur
utilitatem et ipsi metunt sterilitatem
sicut cymbalum aliis prodest et sibi
nocet Mi vi Tu seminabis et non
metes etc. Quintum est quod quis seminat
multum et modicum colligit parum tales sunt
predicatores verbosi qui seminant aliis
multa verba et ipsi recolligunt parum
opera vel non recolligunt pura prima
Agge i Seminastis multum et intulistis
parum Ysa v Triginta modii sementis fa
cient modios tres tales enim in au
ditoribus seminant xxx modios
mandatorum ut sunt fidem lucis et
decalogo preceptorum et ipsi vix fide
nudam obtinent Sextum videndum est
quare elemosina semen dicitur applicatur ad
largicio elemosine comparatur seminationi ratione
seminantis et seminis terre seminande
Ratione quidem seminantis quia debet
seminare sapienter fideliter et prosperanter
Insipiens seminator esset qui post
terram semen iactaret Sapienter
autem seminat qui ante faciem seme
iactat Est enim elemosina instar cande
le lumen preferentis nos ante nos
in tenebris ire non patitur Thobie
iiij ubi loquitur de elemosina non patietur
animam ire in tenebras Est
instar pupille animam diligentis
Eccl xvij ubi loquitur de elemosina
gratiam hominis quasi pupillam con
servabit Est instar seminis cen
tesimum fructum reddentis Sicut
dicitur Luce qui ergo vult post mortem
elemosinas velit facere cuius anima cum
de corpore egreditur lumen habet
post tergum suum et non videt qua
iter incedit non potest clare videre
oculos habet post caput suum

et ideo sepe contingit in foveam
purgatorii ipsam incidere Seminat post
dorsum suum ideo non potest tam copio
sum fructum recolligere Secundo debet seminare
fideliter Ille fideliter seminat qui sibi
commissum est accipit et domino suo tributum
reddit Levitici Gen xlvij ubi Joseph dixit
egyptiis Accipite semina et serite agros
quintam partem regi dabitis reliquas inter
permitto vobis Semina enim operibus
dendus ut partes maior habeamus Prima
est iocunditas sic pro iustitie dum
vite etc. Secunda est remissio culpe Tertia
est vitacio mortis eterne Quarta est
aquisicio glorie De hiis tribus dicitur Thobie
xij Elemosina a morte liberat et ipsa est que
purgat peccata et facit invenire vitam
eternam Quinta autem pars est gloria illa
enim non nobis sed deo datur De cuius pars
non nobis domine non nobis etc. Ps. Si
semen iactum in terram bonam fructum
attulisse videtur illius est gloria qui
dat semen semini fecunditatem terre
et semen incrementum Tertio debet semina
re prosperanter Eccl xi Mane semina
semen tuum et vespere ne cesset ma
nus tua Mane est in iuventute et senec
tute in prosperitate et adversitate Secundo
elemosina assimilatur seminationi ratione seminis
oportet enim instar seminis esse occulta pura
et integra Occulta quidem ab omni humana
laude Eccl xxix Conclude elemosinam
in sinu pauperis etc. Matth vi Te autem
faciente elemosinam nesciat sinistra
tua etc. Pura sine admixtione zi
zanie id est rei aliene Eccl xxxiiij
Qui offert sacrificium ex substantia pauperum
quasi qui victimat filium in conspectu
patris sui Integra cum tota compassione
sicut Christus dicebat et flebant etc. Job xxx
Flebam super eo qui afflictus
erat et anima mea compatiebatur pauperi
Tertio elemosina comparatur seminationi ra
tione terre seminande quia non debet

gmitti t̃re p̃me conculcate .i.
malis ⁊ scelẽratis qui sunt demo
nibus pviȷ ⁊ malis temptationib;
conculcati Nec t̃re petrose .i. su
pbis ⁊ ĩ malo induratis nec t̃re spi
nose .i. mundanis diuiciis locupletes
Sz dz gmitti bone t̃re .i. bonis ma
suetis ⁊ regentis ysa xxxij b̃ti q̃
seiatis sup̃ omnes aquas ĩ mitte
tes pedem bouis ⁊ asini p aquas
n. ĩdiu aque tristicies dei
ĩ ꝑto distina ꝑꝯ multiplic vite ⁊
diu bonis di magistru portant
ingnu p̃me ĩdiu asini ⁊ munera
dei magistru hnt mansuetudinem
⁊ simplicitatem ĩ nocentiae qui
gͦ sup̃ tales seiant s[ermo] b[ona] sm
q[uod] aut cecidit in t̃ra bona
hij sunt qui in corde bono ⁊
optimo audientes vbum retinet
⁊ postq̃ vsu est descidatore
⁊ sere indumdu est. dctire qua
litate ⁊ varietate/ t̃ra aut ista
duplex est vna est mala alia bo[na]
T̃ra mala tripx est vna secus via
alia petrosa t̃ia spinosa T̃ra
secus viam si no clauditur effa
via T̃ra petrosa si no gplatur
efficitur arida et ĩ modo petre
dura T̃ra spinosa si non colitur
efficitur spinis plena Est g° p̃a
t̃ra que efficitur via ẜignat luxu
riosos qui nullam clausuram hnt
nec ĩ oculis suis quia libent[er]
vident illicita nec ĩ auribus
suis quia libent[er] audiunt carna
lia nec in ore suo quia liber[er]
loquntur vba scularia nec in cor
de suo quia libent[er] cogitant
ĩ munda ⁊ quia nullam hnt clau
suram ideo demones corda
eoꝝ pambulant Job xix ve

nerunt latrones ⁊ fecerunt sibi
viam p me libent[er] ea gculcant
Ecce ipso Omnis mulier q̃ est forni
caria q̃si stercus in via gculcabitur
libent[er] ea inhitant Sunt eni[m]
demones porci ⁊ ideo libencius stant
ĩ corde ĩ mundo quia fleudo in pec
cati sus lota in volutabro luti
Sunt eni[m] ⁊ ideo libencius stant ĩ
cadauere quia in flore sic pz in
coruo que noe de archa emisit
qui deuoracione cadaueꝝ se de
dit Sunt serpentes infernales ⁊ io
libencius stant in squamis spin
cacie quia in flore uindiae serpe
tes n. fugiunt odorem vinearum
⁊ delectantur in squamis suaꝝ in
mundiciaꝝ In cordibus igitur luxu
riosoꝝ nullum semen bonum cresce
re quia volucres .i. demones
qui eoꝝ corda pambulant qui
ea gculcant qui ea inhitant
omnia asportant dicuntur aut
demones volucres celi siue
ppter aeris inhitacioꝝ siue ppter naturam
celestem siue ppter velocitatem ad
malum Ey aut luxuriosi nullum bonum
spirituale appetere possunt sicut Ebo9
sup̃ast ptale xxiȷ .S. leoni osten
das cadauer viventem eius appe
titus non gcitatur quia ipso est
d natura sua comedere herbas sz car
nes Sic ⁊ ad luxuriosi non inci
tantur ad desiderandum celestes
amenitates sz carnales volup
tates in corꝑe in Qualis homo
no percipit ea q̃ sunt spus dei
Secunda est t̃ra petrosa ẜignat
supbos supbia n. facit cor pon
derosum frigidum ⁊ durum tam pon
derosum ut celum ipum no potuit
sustinere hic ipso videbam sathanam

qui fulgur de celo cadentem tamen fri-
gidum ut nullus ignis divini amoris
possit ipsum calefacere propter durice fa-
ciem frigoris eius quia scilicet tam dur-
ut nullus malleus divini timoris
possit ipsum frangere nulla unctio
divini amoris possit ipsum emollire
Unde ad eugenium Cor durum est quod nec
compunctione scinditur nec pietate
mollitur nec movetur precibus minis
non cedit flagellis induratur In cor-
de ergo superborum sicut ponderoso sicut
frigido sicut duro nullum bonum semen
crescere potest huius exemplum ponit Cesarius
ut supra Sicut pluma magis super lapidem
descendit lapis a fortis balneatur
nec autem fortius compescit Sic nec pluma
verbi dei vel inspirationis divine cor
superbi attingit foris quidem rema-
net intus autem intrare non potest Tercia
terra est spinosa et signat avaros
divicie enim spine dicuntur sive quia sunt
latibulum serpentum infernalium Ecclesiastici
vj Qui volunt divites fieri incidunt
in laqueos dyaboli etc. Sive quia sunt
materia ignis infernalis ysa xxxiii
spine congregate igni comburentur
Sive quia sunt sub flore munda-
ne glorie pungunt labore acquirendi
timore conservandi et dolore perdendi
In corde ergo spinoso id est latibulo de-
monum effecto sicut materia ignis infernalis
pleno sicut laboribus et timoribus
lacerato doloribus semen dei fruc-
tificare non potest huius exemplum ponit Cesarius
ubi supra Sicut cum vasi aceto pleno
guttam mellis infundas et mel perdis
et acetum non immutabis Mel sunt
verba dei dulcia psalmus Quam dulcia
faucibus meis eloquia etc. Sed mentes
dei inspirata precordia vasa acetosa
sunt amarorum cordium cupiditatibus
plena in quibus dulcedo celestis

verbi et inspiratio suffocatur Quarta terra
scilicet bona similiter triplex est una est que
confert fructum tricesimum alia lx alia
centesimum unde dicitur quia ipsum confert aliud
tricesimum aliud lx aliud centesimum ista
autem triplex diversitas fructuum tres potest compe-
tere primo quantum ad tres status fidelium
qui sunt incipientes proficientes et
perfecti Incipientes sunt tamquam
terra que confert fructum tricesimum quia
sufficit ut habeant fidem trinitatis
ad impletionem decalogi Proficientes
sunt tamquam terra que confert fructum
lx quia non tantum habent fidem trinitatis
et implent x precepta sed etiam exhibent
sex opera misericordie Perfecti sunt tamquam
terra optima que confert fructum cen-
tesimum quia habent duplicem perfectionem
scilicet servant veteris legis precepta et
evangelica consilia Iste tres gradus scilicet
incipientium proficientium et perfectorum
tanguntur Marci iiij ubi dicitur ultro
enim terra fructificat primum herbam
deinde plenum frumentum in spica que
verba exponens Gregorius super Ezechielem dicit Cum
desideria bona concipimus semen
in terram mittimus Cum vero opera
bona incipimus herba sumus
Cum autem ad profectum boni operis cre-
scimus ad spicam pervenimus Cum
in eiusdem perfectionis operatione
solidamur plenum frumentum in spica
proferimus Secundo potest competere quantum
ad tres status salvandorum scilicet
viduas coniugatos et virgines
quarum vero assignat Augustinus in
questionibus evangeliorum dicens Tricesimus
enim fructus pertinet ad coniugatos
nam ipsa digitorum coniunctio molli
se osculo complectens et federans
maritum pingit et coniugem Se-
xagesimus ad viduas que in

angustia et tribulacione sunt ponende et in inferiori digito designantur
Centesimus adiungitur qui inter est de sinistra transiens ad dextram
circulum faciens designat virginitatis
coronam Tercio per considerari potest
ad triplicem victorie modum
istarum triplicem assignat augustinus ibidem quidam
enim se pugnant ad amorem ut eos
amor tuo vincat Isti sunt tricesimum
alii se pugnant et superant ut si
demo resurgere facile tesimam isti
sunt lx alii se potuerunt ut se
omnino contra peccata commoveant isti sunt centesimum
vel per dicta secundum virgilium in paladium terra
bona per terciam cognoscitur primo per possessionem
suam per confessionem et replecionem Si enim
deficiat erit herba Si equata fuerit
erit mediocriter bona si superhabundaverit erit optima Illi deficiunt qui
multa mala committunt et pauca bona
faciunt Isti sunt terra herba Hebreos
vi spinas et tribulos
herba est talibus dicitur Danielis v. appensus es in statera et inventus es
minus habens Illi adequantur qui quantum
peccaverunt tantum deo satisfecerunt
Ro. vi Sicut exhibuistis membra
vestra servire inmundicie et iniquitati ad
iniquitatem ita nunc exhibete
membra vestra servire iusticie in sanctificacione Istis dicitur appensus
es in statera et inventus es sanus Hec
sunt Illi superhabundant qui opera
perfectionis faciunt preter mandata
et complent luc. x quodcumque supererogaveris ego cum rediero reddam tibi
Istis dicitur appensus es in statera
et inventus es habens multo plus Secundo
cognoscitur per colorem quia pinguedo terre nigredo attestatur Illi sunt

bona terra qui se denigrant id est se
despiciant et humiliant Niger autem
color visum congregat album vero
se magis et pupilla oculi illuminat
magis nam lucet pupilla que est
nigra quam si esset alba Sic humilitas
animum intra se congregat intus
superesse vel deesse non effluat
dicitur non est exaltata et dignitati
adiuncta ipsam magis ornat Ecclesiastici
iii quanto maior es humilia te
in omnibus et coram deo invenies
graciam Nota non est magnum in abieccione esse humilem magna
prorsus virtus est humilitas honorata humilitas enim in conspectu dei
facit animam clariorem quia quanto
quis est nigrior id est humilior in conspectu sui tanto maior est in conspectu dei luc xiii nam cum fueris
ipse es in oculis tuis caput in tribubus israel factus es Tercio cognoscitur
per saporem quia dicit aqua infusa
gleba terre et si erit saporis amari
vel salsi mala erit Si dulcis
bona Amaritudo autem est ira
Iacob iii Cum si zelum amarum habetis
et contenciones sunt in cordibus
vestris etc Salsugo autem est avaricia
ps Terram fructiferam in salsuginem etc
salsugo enim est salsus humor
terre qui ipsam sterilem facit vel
enim magis sterilem facit quam
avaricia Tunc ergo est mala terra
anime quando vel est amara per iram
vel salsa per avariciam Illi autem sunt
bona terra qui sunt dulces id est quibus
sunt dulcia verba proverbiorum xvi dulcedo autem est pietas ostendit quibus
sunt dulcia verba Eccl. xvii verbum
dulce multiplicat amicos et mitigat

minicos est l[icet] dulcia et mansue-
ta opa. Eccl. xi. brevis in vola-
tilibus est apis et initium dulcoris
habet fructus eius. Eccl. iii. In man-
suetudine opa tua perfice et su-
per hominum gloriam diligeris. dn iii l. [?]

Assumpsit ihesus xii discipulos
et ait illis. luc. xviii

Ecce ascendimus ierosolimam et
consummabuntur omnia que scripta sunt
de filio hominis tradetur n[am] gentibus et crucifige-
tur et tercia die resurget. Scien[dum] redemptor
noster previdens de passione sua disci-
pulorum animos perturbandos eis longe
passionis sue penam et resurrecti-
onis gloriam predixit ut cum morien-
tem cernerent etiam resurrecturum
non dubitarent. Item ipsam [?] passionem
intelligere non poterant pro tribus de
causis accidebat ut dicit beda.
prima est quia eum nimis ama-
bant et ideo mortem eius audire
non poterant. Sic mater que filium
diligit nimis tenere non potest audire
eius decessus separacionem. Secunda est quia
credebant ipsum verum deum esse et ideo
suspicari non poterant ipsum mori
posse. Tercia est quia credebant
ipsum parabolice loqui sicut eis sepe
taliter loquebatur. Duo ergo xpus disci-
pulis predixit s[cilicet] suam passionem et
suam resurrectionem. Circa passionem autem
quinque ponuntur scilicet tradicio illusio
flagellacio conspuicio et occisio.
Traditur autem ille qui est virtus pa-
terna. illuditur qui est dei sapiencia.
flagellatur qui est innocencia. conspuitur
splendor dei glorie et occiditur vera vi-
ta. Ista autem quinque que xpus passus
est a iudeis cottidie patitur ab
hominibus malis. Primum namque est tra-
dicio. Fuit autem traditus a iuda qui
eum tradidit salutando amplexan-
do osculando et secum comedendo.
Sic etiam multi in ecclesia xpm

salutabunt oracione dominica supplica-
bunt. Quociens [?] enim pater noster
digne dicimus tociens deum salutamus.
Multi etiam xpm amplexabuntur bra-
chio amoris et brachio timoris.
Signum autem quod homo xpm amplectitur
brachio timoris est quando vitat peccata
prov. xv. Per timorem domini declinat
omnis homo a malo. Signum autem
quod homo xpm amplectitur brachio
amoris est quando facit bona dei
sicut mandata. Jo. xiiii. Si quis
diligit me sermonem meum servabit. Multi
etiam in ecclesia xpm osculabuntur
et precipue hos [?] id [?] pr[?] mea et vi-
tas obtinuerint sibi [?] vitas
n. debet esse corpore peccatoris inca
corpore dei. Si n. peccator deprece-
tur veritatem peccata sua veraciter
confitendo mox ira dei sibi ab-
mat [?] indulgendo. Sic corpore peccato-
ris debet esse iniustum [?] corpore dei
pa[?]. Si eum peccator deo se faciat
inspecta se primam puniendo
mox deus ipsum osculatur eum in
amicicia recipiendo. Multi
etiam ad xpo accedunt qui corpus
xpi recipiunt et eum ad plenitudinem
mentis xpm sic salutatum sic ample-
xatum sic osculatum sic in mensa
sociatum proditore tradunt dia-
bolo reddunt et xpm de corde
expellunt et dyabolum introducunt.
Fuit autem xpus traditus a tribus
scilicet a iuda qui eum tradidit propter avari-
ciam. Mt. xxvi. Quid vultis michi
dare et ego vobis eum tradam. A
iudeis qui eum tradiderunt propter
inuidiam et maliciam. Mt. xxvii. Scie-
bat n. quod per inuidiam tradidissent
eum. et a pylato qui eum tradidit
crucifigendum propter timorem et propter illa
inimicitiam humanam. Iam sicut
habetur luc. xix. Cum iudei dixissent

pilato Si hunc dimittis non es
amicus cesaris pylatus timore
ductus eum tradidit. Omne peccatum
aut fit per cupiditatem male infla
mantem / Ecclesiastici x capitulo Radix omnium ma
lorum est cupiditas Isti tradunt christum
cum iuda id est tales sunt Symoniaci
usurarii et avari aut fit peccatum ma
licia fraterna gratiam persequentem isti
tradunt eum cum iudeis tales sunt
invidi et maligni qui dona spiritus
sancti in aliis persequuntur aut fit per in
firmitatem humanam aliquatenus
inducentem Isti tradunt eum cum py
lato tales sunt timidi et pusilla
nimes qui plus timent hominem
mortalem quam deum Secundum est illu
sio illuditur autem christus et inducitur ma
xime a tribus gradibus hominum pri
mo a duris et obstinatis peccatoribus . Precan
temus etc. et ideo in fine deus
eos irridebit unde prouerbiorum Ego quoque
in interitu vestro ridebo propterea in
Illusores ipse deludet etc. Im
penitentes quod vocando predicat
ipse et vocando loquitur apostolus per
infamatum ... Sed ideo non
sunt ubi tormenta includunt
ipsa Serra secta Daniel leoni
bus devorandus penitentiam petrus
in cruce deorsum capite suspenditur Sunt
passi eciam vocando locuti sed
timeo ne fides vestra pacienter sit
vocabilis quia ipsorum timeo ne
vocando non salvent et irridebit
ipse de nobis quod admodum scriptum
est qui habitat in celis irridebit
eos Secundo accidimus ipsos Iam
sor est non penitens qui dicit
aut quod peniteret Cum talibus
id est dyabolus ludit sicut cattus cum
mure quem aliquotiens abscen
dere permittit sed mox super eum
ruit Sic dyabolus aliquos peccatores

dimittit penitere sed post modicum
saltat eum in peccatum redire peius
Sunt stulti illudit perit id est dyabolus
qui fuit inventor peccati Trenorum 1o Viderunt
eam hostes et deriserunt sabbata eius
et dicitur sabbata in plurali tales id est faciunt
sabbatum quo ad deum vacantes
ab oratione faciunt et quo ad se ipsos
vacantes a bono opere et quia tales
christum illudunt dantes sibi aquam
tepidam ad bibendum ideo hostes
id est demones sabbata eorum derident
Nunc autem quod in iiii ... christus
fuit illusus primo in domo cayphe
sacerdotis cum velaverunt faciem eius ut habetur
luc. xxii Secundo in domo herodis
cum veste alba ut habetur luc. xxiii
a militibus in pretorio cum induunt
eum casula purpurea iiiito a
iudeis in cruce quia eius verba
pervertebant dicentes vah ...
vah qui destruis templum dei
et eius fidem vendebat dicentes
ibidem Si vero filius dei es descen
de de cruce nunc et credimus ei hiis
iiii modis sacerdos ... christum illu
dere primo cum caypha a panneo ca
pitis cum ipsum amictu in capite
assumit quod designat spe celestium
Ephesios vi Galeam salutis assumite
Ipsi autem non sperant in celesti
retribucione sed in terrena cupiditate
Secundo illudunt in alba veste cum herode
cum ipsam albam induunt que si
gnat mundiciam iuxta illud ps. La
vabis me et super nivem etc. Ipsi autem
non sunt mundi sed in ... tempore impu
ri Tercio in pretorio cum militibus
cum induunt casulam purpuream que
signat latitudinem caritatis ...
Ipsi autem non habent vestem pur
puream caritatis sed sanguineam rum
coris Quarto cum iudeis in cruce

qui eius verba pervertebant et
fidem arridebant et ipsi verba dei
contempnunt cum stolam que significat
gladium i. verbum dei indigne as
sumunt et sanctum fidei quod significatur per
manipulum despiciunt Ephe v.
In omnibus sumentes scutum dei
fidei Tercio est flagellacio in qua
flagellacione sanguis de omnibus
membris suis exivit fleverat prius
oculis et tunc flevit omnibus me
bris xpus in passione quia
dixit flevit s. corde per intensita
tem doloris Tercio s. oculis omnis
qui tristis est ore lacrimosis
verbis xxvij Deus deus meus
ut quid dereliquisti me Oculis
lacrimarum effusione Hebr v. Cum
clamore valido et lacrimis offerens
etc. Quarto tandem ab omnibus membris
per sanguinis emanacionem quod fuit tam
fuit crudelis flagellacio Notandum
autem quod inter verberibus iudei
eum flagellaverunt primo in capi
te eum arundine percucientes ut
habetur Matth. xxvij Secundo in facie eum
velantes et percucientes ut habetur Luc.
xxij Tercio in collo colaphis
eum cedentes ut habetur Mar.
xiiij Quarto de toto corpore ipsum
flagellantes ut habetur Mar. xv.
Flagellatur autem xpus hodie in ca
pite qui persequuntur prelatos ecclesie
flagellatur in facie qui contemplati
vos qui sunt pulcriores partes ecclesie
perturbant in sua quiete Flagellatur
in collo qui predicatores impediunt
a debito sermone flagellatur in corpore
qui actus infirmiores molestant
in sua operacione Sed de tali fla
gello dicit dominus qui superbit in
pius si de ipso facit flagellum pri
mens per filium flagello corripit
et postea flagello ad gehennam

in igne mittit Quartum est conspu
cio Significat autem conspucio magnam
vilipensionem unde super illud Job xxx
faciem meam conspuere non verentur
dicit Glossa faciem conspuere est iustos
eciam in presencia confutare et eorum
contumelias verba firmo a quo fluen
tes salivas mittere Ista autem conspu
cio i. vilipensio aliquibus est ad
suffocacionem et conturbacionem sicut le
gitur viro marie sororis moysi
qui indecorum spiritus fuit suffocatus
aliquibus est ad correccionem quod
significatum est Deut. xxv quod qui homo
nolebat uxorem fratris sui in faciem
eius conspuebatur Et que est uxor
fratris mei nisi prima quam xpus
pro nobis accepit quam primam homo
accipere renuit Deus ipsum diversis
flagellis affligit ex quibus ille
sepe correccionem accepit aliquibus
non est ad humiliacionem Sicut legitur
quod diogenes philosophus invitatus a quodam
qui habebat turpem faciem sed
domum pulcherrimam in faciem eius
spuit dicens non se vidisse in tota
domo aliquid pulcrius turpius
in quo spuere posset hec autem fecit
philosophus ut se recognosceret et pulcritu
dine domus non superbiret sed despi
ciendo persone humilitatem haberet
aliquibus est ad illuminacionem et prospe
ritatem sicut ceco nato ut habetur
Jo ix Tales sunt apostoli de quibus
act v. ibant apostoli gaudentes
etc. Quintum est occasio habuit autem
xpus quedam vulnera que fuerunt
sibi occasio mortis primo in flagel
lacione eum quod in multa flagella illa
alius conspirasset eum fuit in pedi
bus et manibus perforatus tandem
cum eum esset mortuus in latere

colocatus pro corpore per intelligitur illi
de curia qui adhuc sunt nimium erga
libus dediti isti occiduntur quia eis qui
lia auferuntur Ecc. 34 Qui aufert
in sudore panem quasi qui occidit
proximum suum per manus intelliguntur activi
isti occiduntur cum in suis actibus impedi
untur Prov. iii noli prohibere bene facere eum
qui potest si vales et ipse bene fac per pedes
intelliguntur contemplativi qui sicut pedes
imbus totum corpus sustentant istos
illi occidunt qui orationes ne in ipsis
esse licent impediunt Sunt eciam
quidam mortui sed viri perfecti Coll. iii
mortui enim estis et vita vestra abscon
dita est cum Christo in deo istos illi occi
dunt qui eos turbare non desinunt
Secundo ponitur leticia resuscitacionis cum dicitur
Et die tercia resurget Ille ergo qui est
mortuus per peccatum tercia die resurgat
Prima dies est contricio secunda confessio
tercia satisfactio vel tres dies sunt
delectacio consensus et opus qui ergo non
resurgit a consensu resurgat ab ope
re vel in quartum diem id est consue
tudinem adducit resurgere vix vale
bit hoc figuratum est in lazaro quatri
duano Ceteros quidem mortuos Christus
resuscitavit simplici iussione istum
autem suscitavit orando clamando
lacrimando ut daretur intelligi quod
illi qui sunt in peccatis veterati indi
gent maiorum orationibus magis
candis clamoribus longis et diutur
nis fletibus p 41

Cecus sedebat secus viam
mendicans etc. Iste cecus
signatur genus humanum quod per magna
meruit cecitatem sed illuminari
meruit per Christi passionem cuius in isto
evangelio duo tanguntur scilicet infirmitas
cecitatis et remedium passionis
Circa primum notandum quod sunt quinque

peccata que spiritualem cecitatem
inducunt Primum est tumor super
bie Secundo tumor humanum genus
occupavit primo non habuit ortum
in terris est obstaculum virtutis et
iste tumor totum humanum genus
occupavit primo cum habuit ortum
in celo quia lucifer contra deum intu
muit Ideo superbia est via celestis
ad vias celestes quas invadit de
inde de celo descendens in paradisum
venit ubi primos parentes invasit
qui super seipsos se elevaverunt
contra deum intumuerunt Deinde de para
diso venit in mundum et modo per totum
mundum iste morbus superbie est di
fusus Superbire enim dicitur quasi
super alios ire lucifer ergo superbivit
quia super seipsum ivit quia similitudinem dei
appetivit Homines superbiunt quia super
alios ire volunt Deus autem superbire
non potest quia super aliud ire non valet
eo quod supra se nullum habet Hic est
pulvis avaricie quantus Cum est
portat terram in oculis Cum semper
suos statuerunt declinare in terram per Oculos
Unde dicitur de talibus omnia impedit
Sicut ipse superbia totum genus humanum
occupavit sic avaricia sed in ... a mi
nore quippe usque ad maiorem omnes
avaricie student Sunt minores et
et minores sunt mediocres primi
nores autem intelliguntur layci per
mediocres clerici per maiores prelati
avaricia ergo est a minore usque
ad mediocres et maiores
inveniuntur in laycis utrum in clericis quia
quia in platis vel potest dici quod
in anima sunt tres familie scilicet mino
res et iste sunt intenciones maio
res et iste sunt affectiones Sunt
ergo quidam quorum avaricia est in co
gitacionibus quia die noctuque

cogitare non cessant qualiter
lucra possent acquirere et peccunias
suas augere Eccl. ij Cuncti dies eius
laboribus pleni sunt et erumpnis
nec per noctem mente requiescit Alii
sunt quorum avaricia est in intenti
onibus quia in omnibus que
dicunt et faciunt semper aliquod lucrum vel
emolumentum temporale intendunt
Prov. xvij Oculi stultorum in finibus
terre oculi stultorum sunt intencio
nes eorum qui sibi semper finem
pretendunt temporale lucrum Alii sunt
quorum avaricia est in affectionibus
quia temporalia ardenter diligunt et
spiritualia parvipendunt Ier. vi° A mi
nore usque ad maiorem et a maio
rem omnes avariciae student Dicuntur
alii tamen lucra ardenter diligunt et spiritua
lia contempnunt Tercium est ignis ira
cundie per hunc significatur ignis et
Cesarius sic inquit Lumen ira
cundus cecatur Sicut enim visus
excecatur ad pelvim ardentem
sic homo excecatur per iracundiam
inflammantem secundum Damascenum Ira
est ebullicio sanguinis circa cor Ex
illa autem ebullicione fumositates
ascendunt quibus oculus mentis obnu
bilatur quia ira impedit animum ne pos
sit cernere verum Olla autem vas aliquod
nimis ebullit tribus remediis
subvenitur aut per vas ab igne de
posicionem aut per aque frigide infu
sionem aut per lignorum subtraccionem
Sic eciam quando aliquis per iram contra
alium nimis ebullit ille contra quem
irascitur aut debet se totaliter ab illo
divertere Prov. xx Honor est homini
qui separat se a contencionibus omnes
autem stulti miscentur contumeliis Et
debet verba refrigerativa et dulcia re
spondere Prov. xv Responsio mollis
frangit iram Sermo durus susci

tat furorem aut saltem debet tacere
et nichil sibi reddere verba enim quibus ira
cundi nutriuntur sunt ligna quibus
ignis iracundie amplius inflammatur
Eccl. xxviij Secundum ligna silve sic exar
descit ignis quando autem ligna verborum
subtrahuntur tunc ille ignis extinguitur
Prov. xxvi Cum defecerint ligna ex
tinguetur ignis Quartum est fetor
luxurie hoc figuratum est Tobie ij ubi
dicitur quod ex stercore yrundinum fuit exce
catus Hirundo enim avis in medicina est
desiccativa et per eam magis desiccat
quod luxuria homo quidem (?) quam
secundum corpus et famam et spiritualem
statum Est enim quod peccatum quod desic
cat corpus scilicet nimia tristicia Prov.
xvij Spiritus tristis exsiccat ossa Est
aliud quod consumit animam scilicet invidia Invidia
invidia sic dicitur marcescit rebus opti
mis Prov. xiiij Vita carnium sani
tas cordis putredo ossium invidia
Est aliud quod desiccat famam scilicet superbia
Eccl. x Odibilis coram deo et hominibus
est superbia Est et aliud quod desiccat ter
renam substanciam scilicet prodigalitas et est
vicium gule Eccl. xxxi Qui diligit
epulas in egestate erit qui amat
vinum et pinguia non ditabitur Luxuria
autem desiccat consumit corpus quia
facit ipsum cito venire in senectutem
vel in mortem i Cor. vi Qui autem
fornicatur in corpus suum peccat id est
in corporis sui consumacionem et dimi
nucionem Consumit autem animam quia
omnia bona spiritualia et desideria ad
melius (?) destruit i Cor. ij Anima
lis homo non percipit ea que sunt
spiritus Consumit bonam famam
Unde dicitur Ecclesiastici xlvij
Inclinasti femora tua mulie
ribus et dedisti maculam in gloria

Consumunt terrena spiritualem lucem xpo dissi
pant spiritualem suam vivendo luxuriose
Auari est nimia habundancia et crassitudo
terrene sicut dicitur Job xv. operuit faciem
suam crassitudo hinc est quod ezechi
as excecatus est in roblata que mi
stra multa habebat in ps xxv. Et
multitudo ciborum spaliu facit homi
nem hinc est eciam quod effraym et
manasses fuerunt fratres Effraym
in interpretatur fertilitas sed inducit obli
vionem dei Sicut enim pistores continua
pinguedine excecantur et patet in ause
ribus oculi consumuntur ne pro multitudine
ciborum visarum ab ipsis pugnaribus retrahantur
sic homines continua rerum habundancia
in aia excecantur Postquam vidimus
de infirmitatibus ecclesie videndum
est de remedio passionis de qua
in principio cum sit medicina spiritualis
xpi in. cum ista quinque inimica por
tamus v remedia secundum corpus sanctum
nempe. autem spiritum hic admitte
Nam de corpore fiat emplastrum de
herbis medicinalibus que in em
plastro includuntur conteruntur et de
quoquuntur et liquore aliquo perfunduntur
herba medicinalis est caro xpi
quod sic dicitur ysa xl. Omnis caro fenum
ista herba fuit in cruce incisa
deinde in mortariolo crucis pistello
passionis contrita de hiis duobus
ysa liii vulneratus est propter ini
quitates nostras attritus est propter
scelera nostra deinde fuit in fumo
crucis triplici igne excoctus scilicet
igne amoris Jo xv maiorem hanc
dilectionem nemo habet et igne do
loris Tren j O vos omnes qui
transitis et igne passionis ps
cosa mea sit crimen ardens
deinde sanguine precioso fuit asper
sa ipsa lignum Cruare rubrum

est indumentum tuum et vestimenta
tua in torculari Consideret ergo emplas
trum sicut de xpi carne sic incisa
sic contrita sic excocta sic perfusa
Di super apostema superbie apponatur
debet et ipsum statim debet maturare
mollificare et sanare Augustinus Qualem
habes enim humiliantem superbie
medicamentis i quod superbia sanari
potest si humilitate filii dei non sanatur
Secundo de sanguine fiat collirio quo
ignis iracundie temperatur Nichil
sit odium et iracundiam parte debet
quia considerare quod sanguis
xpi pro suis crucifixoribus sic
oravit Siquidem xpc oravit pro eis
verbis dicens luc xxiij pater di
mitte illis quia nesciunt quid
faciunt orauit lacrimis heb v
Cum clamore valido et lacrimis offe
rens exauditus est pro sua reverencia
orauit sanguine hebr xij accessi
stis ad sanguinis aspersionem me
lius loquentem quam abel orat
morte heb ix Novi testamenti
mediatorem ut morte intercedente etc Tale ergo collirium tante
pietatis et caritatis in nobis refri
gerare debet omnem ignem ran
coris Cum non decet cum inimi
cos suos odium tenebit quod xpc
pro suis inimicis verbis lacrimis sangui
ne et morte orauit Tercio de cor
de fiat vas vnguentarium quo pul
nis avaricie expietur In isto non va
lent vnguenta preciosa pulsatina co
de quibus dicitur Jo. j vidimus
gloriam eius quasi vnigeniti etc
Ibi non est gloria et gloriosa dei mira
Ibi est gratia ibi est virtus ibi sapiencia
charitas ergo qui habet oculos ple
nos puluere avaricie vadat ad ipsam

vas unguentarius t ungat oculos
suos una cum sapia Tunc ae
ungit^z ungento iure qd inclinat
ad compassionem fratre iure Tunc un
guento grecie qd incipit tepescere
ab amore terrenorum et ardescere
in amorem celestium Tunc ungue
to sapie qd sit sapiens aspicere
sapiens retinere et sapiens comprehen
dere Quarto despicit sto Ihesus
fuit cibus mellifluus quo crassi tu
do terrena consumitur Ecci xxiiij
Spus meus super mel dulcis mel
est dulce in superficie dulcius i me
dio dulcissimum in fundo In xpo q
duplex est sba scilicet caro que est
ut superficialis deitas q est pfunda
et aia q est qi media Mel qo est
dulce in superficie quia ex contemp
leratione carnis xpi hauriuntur delec
tiones suaves est dulcius i me
dio quia ex consideratione aie hau
riunt delectiones suaviores est
dulcissimum in fundo quia contempla
cione deitatis hauriuntur delectiones
suavissimas Talis ergo dulcedo omnem
dulcedinem humanam facit insipi
dam Ebros ve no habz superna
donum q amet qui donum celeste
in vitate gustavit Quinto dedecore
fuit balsamum quo fetor hominis
pellitur Ecci xxiiij Cu balsamum
no mixtum odor meus odor aut
xpus balsami tantus est q no
infirmi no tm mortui no tm corrup
ti s ea fetidi sentire debent
hoc sictum est in lazaro quadri
duano et fetido qui ipm odorem
sentit et revixit Prima dies est
delectatio secunda aia est i sua que ille
consensus tunc est mortua tertia est
mala opus tunc est corrupta
quarta est mala consuetudo
tunc est fetida qui aut istum
odorem non sentit est insuo

periculosior mortuo insensibilior
corrupto miserior et fetentior ab
hominabilior [illegible]

Omnis plebs ut vidit dedit
laudem deo postquam dominus
cecum illuminavit omnis plebs q
ibi aderat laudem deo dedit per quod
datur intelligi q ille est illuminatus
qui deum laudat ille cecus qui
verba vel per mala opera deum blasphe
mat In istis aut diebus homines
vani non tm laudant deum s et
suas vanitates blasphemant
deum et laudant in mortis s. in
carnem carnalem ideo i isto tem
pore de passione fit mentio ut consi
deratione passionis dominice homines
abstineant aliquantulum vanitate lau
dant q deum et honorat mundum contemplantes
diversos ludos et ineptas letitias
laudant et honorant corpus ipsum
pascendo ipm per diversas epulas
laudant et honorant dyabolum dicentes
deo diversas cenas In his tribus
vanitatibus homines expendunt
dies istos et ideo isto ceco non
sunt illuminati s excecati ut in eo
luti primo ergo vani homines cum
debent laudare deum ipi tm laudant
mundum per diversos ludos et ineptas
letitias letitia mundi est sicut
purum vinum q cito inebriat nisi
salubri letitia temperetur Iuxta illud
Ecci vi Ayclius est ad domum luc
tus quam ad domum convivij Refe
rimus q quod aliqui consules ro
mani vincebant victores triplex
honor eis fiebat Primus qz
omnis plebs eis cum letitia oc
currebat Secundus quia omnes capti
in quos ceperant currum eorum vic
toris manibus sequebantur Tercius
quia ipe victor indutus tunica

laurea regis Johannes iuxta currum incede
bat qui inter albi equi vestibus ad
capitolium deducebant ne non
super se nimis elevarentur propter
honorem talem tripudiabant primo quia
unus homo similis condicionis
servum in curru ponebatur ut oculis
spectantibus daretur per cremendi adulterium
honore si prelatus mereretur Secundo
quia ille servus alapis eum
cedebat dicens cognosce te ipsum
Tercio quia cuilibet licebat illo die
in ipsum fere obprobria que volebat
Si ergo pagani per suas letitias
tripudiabant multo fortius nos pec
cata reprimere temperare debemus et
maiorem causam triplicem prima quia hec
non competit loco Sumus enim in exi
lio quod debemus esse in celo et ideo
nobis est flendum non gaudendum
dum in valle miserie sumus unde co
mmunis flendum est quo nimis fle
mus pro aliis cantibus cantica Si
vivis prius dum est in exilio can
tare cantica dei quod dicendum est
dixit quod cantant cantica dyabo
lica ergo sumus in exilio ideo omnis
letitia mundana debet nobis
importuna Ecclesiastici xxii musica in
luctu importuna narratio est
Secundo non competit tempori quia non vite
presentis non est nisi cursus ad
mortem dum enim nichil aliud est
tempus presentis vite nisi cursus
ad mortem in quo nemo vel
paululum stare vel tardius
ire permittitur Sed omnes pari
motu urgentur Stultus autem
ille esset qui ad mortis suppli
cium cum leticia et plausu duci

vellet Tales sunt plures Tercio
quia quando moritur suavius cantat
mota impius cum ymolate pecudis
carnes sumus incensorum odor sa
porum ista autem ydolatria quo
ad aliquid prior est quam ydola
tria paganorum quia illi adorabant
aurum et argentum gulosus non ado
rat facetum sed ipsorum Tales vani homines
cum deberent laudare deum laudant
dyabolum dimissa ducendo coreas quod
valde stultum est propter triplicem racio
nem primo quia tales coree mundi
sepe ducunt ad coreas inferni In
inferno quidem sunt multe processio
nes peccatorum id est congregaciones
superborum avarorum et luxuriosorum
que semper tamen lugubrem decantabunt
Zacharia xii planget terra scilicet infera
les familie et familie seorsum Can
ticum autem vero carmen est omnibus lu
gubres continentem ve quia deum
offendi ve quia dyabolo consensi ve
quia natus fui ve quia male
torqueor ve quia mori non
valeo ve quia numquam liberor
ad istas coreas infernales iste
coree mundiales sepe perducunt
Job xxi Tenent tympanum et
cytharam gaudent ad sonitum or
gani ducunt in bonis dies suos
et in puncto ad inferna descendunt
Secundum signum est quod iste coree
tendunt ad sinistram sicut in
vias que ad dextris sunt non tendunt
puisse autem sunt que a sinistris
Secundo fatuum est quia pervenit ad to
reis celi ibi enim sunt coree sanctorum
deo iubilancium xii Cum pastus

[i]n aptans coreis virginum castis coro-
is celi sociantur qui coreis mundi
delectantur Unde refert G[regorius] in dyalo-
go de quadam puella nobili ro-
mana que ad coreas et cantilenas ni-
mis dedita erat beata virgo cum multis
sponsis puellis albis indutis ei
apparuit et ad illarum decorem processi-
oni se associari voluit Respondit beata
virgo dicens quod dignum esset sed vana
tali processione esset indigna Prece-
pit ergo ei ut a coreis et levitatibus
se abstineret et die tricesima ad eam
processionem veniret Que subito cunctis
mirantibus immutata fuit et trice-
sima die beato fine quievit Tercio
factum est quod eciam ut ministri
dei tamen quia petrum in bapt[ismo] [illegible]
stiterunt quo abrenunciare de-
pompis eius omnibus homines
promiserunt tamen quia meliorem
contemptum committunt quasi op-
pi[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in diebus dominicis ac aliis festis
quia coreas ducunt tamen quia festa
sanctorum suis vanitatibus polluunt
Magnam enim iniuriam deo coree
fecerunt quia precursorem suum Iohannem
baptistam occiderunt Iniuria enim
que fit suis redundat in ipsum Luce
x Qui vos audit me audit et
qui vos spernit me spernit Quar-
to factum est contra eo quod iste coree
sunt arma dyaboli tribus enim modis
in peccatum luxurie dyabolus facit cor-
ruere in primo precepto In coreis autem
arma ista inveniuntur nam ibi sunt
verba lubrica et modulaciones can-
tuum Ibi est visio a visu feminarum
Ibi eciam tactus manuum [illegible]
et oscula [illegible] et appropinquacione

modo per colloquium modo per visum mo-
do per tactum sepe ignis accenditur Quan-
tumcumque homo sit fortis et durus
tamquam ferrum vel sit valde frigidus
tamquam lapis vel sit candidus tamquam
murus dealbatus tamen non con-
fidat de sua fortitudine nec de
sua frigiditate nec de sua sanctitate
Sed quod ferrum in igne positum emolle-
scit sic homines firmos in suo proposi-
to ignis concupiscencie emollescere
facit Ideo [illegible] [illegible] [illegible] de-
[illegible] conversacione [illegible] [illegible] la-
pidem frigidorum ignis [illegible]
sit ergo communia virorum familiaritas
et mulierum licet a principio videantur
frigidi sepe per consequenciam inflam-
mantur Unde cum frigidior [illegible]
quam qui in [illegible] laborabat de
quo refert G[regorius] in dyalogo Cum enim
dam mulier sibi fuerat [illegible]
ut sciret si adhuc spiritus [illegible] vo-
ce qua potuit proclamavit re-
cede [illegible] adhuc [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] dealbatus
[illegible] candela non [illegible] tamen
denigrat Sic eciam quamvis aliqui
non comburantur concupiscencia com-
munia mulierum familiaritate deni-
grantur infamia vel aliquo in [illegible]
[illegible] non sunt apud deum [illegible]
[illegible] [illegible] in non [illegible] cum deo
toto corde ambulare qui feminarum
accessibus copulatur [illegible]
uctus est Ihesus in desertum ut
temptaretur a dyabolo Cum in
[illegible] dyabolus per scripturas et
[illegible] dei filium venturum
[illegible] sibi dominium ablaturum
audiens autem [illegible] in Christi nativitate
angelum pastoribus nunciare et
angelorum multitudinem iubilare

Johem digito demonstrantem prius
in bapte testificantem spm
scm in columbe spe descenden-
dentem et xl diebus et nocti-
bus ipm ieiunantem eum esse
dei filium suspicatus est Sz post-
modum videns eum esurisse ipm ee
filium dei plurimum dubitavit non
enim credebat dei filium posse esuri-
re volens ergo comperiri vtrum esset
filius dei vel homo purus quem
primum hominem tribus telis (stragem) prostravit
cogitavit eisdem telis istum aggredi
et propterea vinci poterat homo purus
apparebit si autem vinci non poterat dei
filius esse videbitur vnde propter dicit
Gr in omel dyabolus primum hominem de tribus
precis temptavit scilicet de gula cum de
fructu ligni vetiti manducare
suasit / de vana gloria cum dixit
eritis sic dii / et de avaricia cum ait
scientes bonum et malum Sicut enim
avaricia est inmoderatus appetitus
pecunie sic eciam est inmoderatus
appetitus scie Scdo primo temptavit
de gula ipm dicens Si filius dei
es dic ut la cogitabat enim in se
dicens Si lapides in panes convertere
poterit dei filius erit Si autem non
poterit homo purus apparebit / Sz
xpus secundum Glo super tali (ormaculi) temptavit quod
ipm dei filium non cognovit Cum
autem scriptum est non in solo pane
vivit homo et cetera quod est interlinearis glo Cum homo
(scilicet non) constat ex duplici substancia scilicet anima tamquam
superiori et corpore tamquam inferiori et
cibus anime sit verbum dei et cibus
corporis sit panis materialis et tan-

suadebat in tum decalo sibe inferioris
non superioris paret quod tua suasio et
temptacio est Sz quia eum dyabolus
vincere non potuit cogitavit apud se
dicens secundum Gloss homo iste forte vir
sed autem viri qui non vincuntur de
vicio gule sepe tamen vincuntur de ali-
quo motu vane glorie / et ideo ipm
assumpsit et posuit super pinnaculum templi sta-
tuit / ut fuit misso secundum Gr. Si permisit
se assumi qui permisit se crucifigi
et alia Glo dicit quod permisit se assu-
mi non fuit infirmitas sed paciencia in
dyabolo autem non fuit virtus sed superbia
vel ipa assumpcio potest intelligi deduccio
dicit autem alia glo quod visibiliter
est dyabolus in humana specie assumpsisse sed
tamen xpus sic egit ut anime videtur
Erat autem pinnaculum locus eminens
vbi erat kathedra doctorum et ideo
secundum Glo putavit dyabolus istum in sede
doctorum positum in animi gloria posse ex-
tolli vbi multos fecerat elevari
dixit ei Si filius dei es mitte
te deorsum sed hic ideo dixit ut ex
tali preparacione et nulla secuta
lesione iactanciam moveret Sz xpus
sic temptavit responsio ut eum relinqueret
dubium / dixit Non temptabis dominum
deum tuum Vbi dicit glo Suggerebat
ut aliquo signo exploraret quantum
apud deum posset sed nemo temptare
debet deum quando habet ex humana
racione quid faciat Vnde autem ali-
ter de templo descendere poterat quam per
iactum et se precipitare postquam
autem defecit humana racio commen-
det se deo non temptando sed de-
vote confitendo / vnde postquam
nunc firmavit ut prius temptaret

3

cum agnosceret potuit tunc mouit adorandum
quod solus deus adorari debet repulit demonem
dicens vade sathana etc. ut saltem
posset ipsum de auaricia superare duxit
in ipsum super montem excelsum valde
et ostendit illi omnia regna mundi
non autem ipsum ostendit coram
eius oculis sibi adducendo vel visum
eius amplificando vel ea que nesciebat
sibi indicando sed dicitur ondisse tribus
modis primo sicut doctorum dicit
ac si aliquis in loco excelso positus
manum extendet dicens Ecce in illa
parte est polonia et in illa parte est
bohemia vel sicut urbanus dicit
vanitatem pompe mundane quam
ipse dyabolus diligebat quasi preciosam
et desiderabilem ubique demonstrauit ut
ad amandum illam ipsum induceret
vel sicut glossa ostendit quod regnabat in mundanis
perdimisa vicia In quibus
scilicet per superbiam in quibus per auariciam
in quibus per luxuriam ut
quo velocius posset ad concupiscendum
facilius inclinare cum autem omnia
regna mundi et gloriam ostendisset
dixit ei hec omnia dabo tibi etc.
sicut ibi dicitur Omnia in tradita sunt
et cui volo dabo illa plane mendax
est quia omnia dei sunt omnia
ipse tribuit vniuersa et omnia ipsius
concupiscebat in iniuriam creatoris quod
solus deus adorari debet demonem repulit
dicens vade sathanas etc. Io. i.
vade in infernum quod paratum est tibi
et tuis Ecce ergo quam dyabolus in temptando
incepit a minimis et procedit
ad maiora omnia temptacio videbatur
temptare de pane in magna
fame minimus fuit temptacio
de vana gloria maior de auaricia

hic signatum est Job i. ubi dicit
a planta pedis usque ad verticem non
est in eo sanitas dyabolus namque incepit
a planta pedis id est a minimis paruis
et procedit usque ad verticem id est usque ad
tumultum vicionis suprascripte autem
temptaciones facte sunt in christo
in extra non intus Unde autem
Sed in omnibus tribus modis temptacionum
suggestione delectatione consensu
et nos ad temptacionem plerumque
in delectacione et consensu labimur christus
autem per suggestionem temptari potuit
sed eius mentem peccati delectacio non
momordit atque ideo omnis illa dyabolica
temptacio foris non intus fuit
Notandum autem quod supradictas temptaciones
christus triumphaliter vincit scilicet sapienter respondendo
fortiter resistendo et principes
obviando Sapienter quod inducit
contraria scripture testimonia allegat
hic signatum est [illegible] xviii proverbio
via qua david habuit in golia [illegible]
dicit glossa David interfecit goliam
tribus lapidibus de torrente et christus
dyabolum tribus testimoniis de lege
penetrat dyabolus ut ex lapides
panes fieret sed christus ex panes
sacrescripture fieret in lapides
quos contra dyabolum iecit et restituit
Ideo sicut christus iniurias nobis debemus
vincere per sapientiam vel paciam non
per potenciam vel vindictam ille
vincit per sapienciam quando sapienter
et racionabiliter respondere
Sapiencie vi. melior est sapiencia quam
vires et vir prudens melior
quam fortis proverbiorum xxvi respon
de stulto iuxta stulticiam suam

sapientes ne sapiens sibi vi
deatur Ille vincit paciencia qui
scit dissimulare iniuriam suam respon
dere Prover. xxvi Melior est pa
ciens viro forti et qui dominatur
animo suo expugnatore urbium Prover. xx
vi. Ne respondeas stulto iuxta
stulticiam suam quia paciencie nec
efficacius est plus Ille vincit
potencia qui non attendit
ad iusticiam sed tantum ad potenciam
quia iniuste opprimit innocen
tes Sapiencie ii fortitudo autem
sit nostra lex iusticie quod enim infir
mum est inutile invenitur Ille
vincit per vindictam qui effun
dit iram suam et tales perdunt
vincuntur quia vincit vir dicitur de
Allexandro qui licet fuit victor
orbis terrarum tamen atribus permi
sit se vinci scilicet a gula a vino
levitate et ab ira et quamvis dissi
mulare iniurias esse pacientem lauda
bile est dei autem iniurias dis
simulare vituperabile est unde
super illud Vade Sathanas dicit
Crisostomus xpi discamus iniurias
iniurias equanimiter sustinere
dei autem iniurias nec usque ad
audiendum sufferre quia iniurias in
mentis esse propter paciencie lau
dabile est dei autem iniurias
dissimulare impium est Secundo
xpus vicit temptaciones fortiter
respuendo sic et nos fortiter re
spuere debemus nam sicut dicit Iacobus
cum ei resistitur est debilis
ut formica Cum non eius

suggestio recipitur est fortis
ut leo Iacobi iiii Resistite dyabolo
et fugiet a vobis dyabolus autem dicitur
a dya quod est duo et bolus quia de
homine vult facere duos bolos corpus
scilicet et animam deportando et includendo
Fugiet a vobis In quibusdam enim dyabolus
non quiescit sed ibi requiescit et dor
mit scilicet in avaris in superbis in
luxuriosis Iob xl Sub umbra
dormit ecce umbra avaricie
in secreto calami ecce vani
tas superbie Superbus enim licet
extensus videatur intus tamen
est vacuus In locis humenti
bus ecce turpitudo luxurie
ab aliquibus non quiescit sed non rece
dit sed ibi sepe expectat sicut
ab illis qui sepe peccant reci
divando ad quos fere cito se redu
cit Luce xi Revertar in do
mum meam unde exivi ab aliquibus
non quiescit et recedit sed non fugit
sed lento pede passu incedit
sed a tepidis quos non plene de
serit ab aliquibus non quiescit et re
cedit et fugit sicut a viris perfectis
qui scuto fidei galea spei lori
ca iusticie gladio verbi dei muni
ti fortiter illi resistunt et eum in
fugam convertunt Ps. Persequar ini
micos meos etc. Secundo xpus vicit
temptaciones eius in suis viris
obviando nam mox ut dyabolus
ei temptaciones ingerebat eas
repellebat Sic et nos quando sentit
per eas suggestiones mox in suo
inicio illas debemus repellere et
nullum locum in nobis eis dare

Egypti tenebre et angustia sunt tribulacio et angu
stiis a tribulacionibus et angustiis eius ... eripiet

Ephe in nolite locum dare dya
bolo lubricus est anguis si
pars eius in capite teneatur totus
statim illabitur Serpens iste infer
nalis habet caput suggesti
one habet corpus scilicet con
sensum habet caudam scilicet con
summacionem operis ubi autem ponit
caput suggestiones statim ponit
corpus consensum et caudam operis
ideo in ipso capite est contendus
In aliquibus autem iste serpens est
amputatus ad caput corpus et caudam
primum scilicet hunc malas cogitaciones
consensus et opera aliqui ideo in ista
quadragesima dimittunt mala opera sed tamen
post pascha ad eadem redire in
tendunt Isti amputaverunt spiritualiter
caudam sed tamen adhuc vivit in eorum
cordibus quantum ad caput corpus
id est quantum ad suggestionem et consensum
Aliqui peccatum deserunt quantum ad
consensum et opus isti amputaverunt
corpus et caudam vivit tamen adhuc
in capite per malam suggestionem
quando autem suggestioni resistitur tunc
caput amputatur et tunc vere non
potest nocere quantum ad corpus id est ad consensum
nec quantum ad caudam id est malum opus
nec quantum ad caput id est suggestionem
prima contrito contritus est ideo dicitur
Gen iii ipsa conteret caput tuum
id est suggestionem tuam que dicitur caput
non cum prima est peccatum sed
eciam dicitur caput accipiendo
prima ... per suam suggestionem
omnis caput et tu insidiaberis
calcaneo eius id est morti eius quod
dicitur calcaneum ideo tamen quia est
finis hominis sed eciam dicitur calcaneum

calcaneo per quod intelligitur mors
bonorum qui bene calcaverunt
vel dicitur calcaneum quod est dimes
pedum per quod intelligitur mors malorum
qui faciunt dies in peccatis dyabolus
cum insidiatur insidiet malis ut
eos rapiat et bonis presente ali
quid ius de eis inveniat

Ductus est Jhesus in desertum
a spiritu ut temptaretur etc. Mt iiii
Spiritus est quadruplex scilicet spiritus humanus spiritus
divinus spiritus malignus spiritus
angelicus Spiritus divinus Christum
in desertum deduxit Spiritus humanus
eum esurire fecit Spiritus malignus
eum temptavit Spiritus an
gelicus sibi ministravit Primus ergo
spiritus scilicet divinus Christum in desertum
deduxit unde dicitur ductus est Jhesus
in desertum a spiritu etc. Iste spiritus
divinus in desertum nos deducat
ad penitenciam inchoare nos faciat
Istud desertum significatur per illud de
sertum in quod deus filios Israel
deduxit ad eos de Egypto eduxit
in quo quidem deserto habuerunt
quedam aspera scilicet multum fatigacionis
et quedam suavia scilicet manna et re
frigeracionem sic Christiani dei exeuntes
de Egypto peccati venire debent
in desertum penitencie salutaris In quo
gustare debent hic asperitatem
et mitius tamen hunc divine consola
cionis suavitatem Primo itaque
debent hic primam asperitatem quo
quod tribus primo melius curat peccat
sicut dicit Crisostomus super ... ... quo
medici corruptos humores cura
tur quo amabile viciosa radi
tus eradicantur exemplo

artificis nodos lignorum perdens
dicens cum quod ipsa medicina cor
ruptos humores melius curabit
rastrum viciosas radices me
lius eradicat securis duros nodos la
pidum melius rescindit peccator aliquis
plenus est doloribus corrup
tis luxurie per putrescencie et
corrupte sunt in aliquo habent ma
las radices cupiditatis et avaricie
Ad Thimotheum vi Radix omnium malorum
est cupiditas aliquis habet
nodos timoris superbie Job xv
Audi tumet contra deum superbus tumens
contra ista mala tria sunt tria
remedia primum est amarus morti
ficacio que est tamquam medicina
amara purgans et curans nos
omnes corruptos humores luxurie
Ecclesiastici xl malicia unius hore obli
vionem facit luxurie maxime ma
licia quod vocatur plena que vere videtur
esse mala debet ac medicina
amara dicitur Ysaie xxiiii amara
erit potus bibentibus illam
Secundum est omnium terrenorum despectio
que est tamquam rastrum ferreum evel
lens radices malorum cupiditatem
qui enim vult cupiditatem abscin
dere divitias relinquat ad rastrum
de palea hic intra facere si qui po
tu eas habeat ferreum rastrum apport
istud modum durabit deus est dicens
Si vis perfectus esse vade et vende
Tercium est mentis meditacio
superbie est tamquam malleus ferreus
perdens omnem tumorem superbie
scilicet in assimilando vel assumente in
accipit amoris quod ferrea quia omnia
vicia ferit redundat Ecclesiastici vii memento
morum novissima tua et in eternum

quia est dicunt inexplicabiles et nulli
par per Quis est homo qui vivet
et non videbit mortem Quamvis
autem sic in dei habeant gestus prime
asperitatem sumus tamen in isto deserto
prime recipiunt deum consolacio
nes et sancto Osee ii ducam
eam in solitudinem et loquar
ad cor eius hoc figuratum est ut
dictum est in filiis Israel qui legis in
deserto invenerunt laborem durissimum
invenerunt tamen manna dulcissimum tamen
manna recipere non potuerunt donec
defecit eis farina Egipti donec
transierunt mare Egipti figurata
qui tenebra interpretatur id est per
tenebrosa mundana intelliguntur qui vult
recipere dulcedinis manna eterne
recedat a sua tenebrositate in
suam id per Omne datum lumen ejus
dicit Glossa quod per dicit pulli corvorum
quod plumas albas apperiunt
relinquuntur et tunc rore celesti pas
cuntur quod donec in infestare incipiunt
tunc corvi eos pascere incipiunt
Sic eciam corvi infernales pascunt
avaros quamdiu est in nigredine pecca
infecta dominus autem eos pascit
quod est pietate et mundicia eorum
dona Quomodo non possunt quibus dei manna
in deserto prime accipere inopia abi
ciat farinam Egipti que est
delectacio concupiscencie peccati talis
erunt illi de quibus dicitur Num xi
et flagrabant desiderio
carnium id est carnalitatis in quibus
mentibus sepe veniebant porros
cepe et allia dicitur autem porros a
pungendo eo quod pungunt

a longe extenduntur. Cepe autem dicitur
a cepha quod est caput. Alea autem
dicitur quasi olida ab olendo. Porros
vero significat iudicia que longe exte
duntur. Iuxta illud Ieremie vi omnes a
minore usque ad maiorem avaritie
student. Cepas intellige superbiam
que est caput et initium peccatorum
Ecclesiastici x. Initium omnis peccati est su
perbia. Alea intellige luxuriam que
est fetida. Ecclesiastici xix. Omnis mulier
que est fornicaria quasi stercus
in via conculcabitur. Ideo illi volunt
redire in egyptum ut comedant
porros cepas et alea quia adhuc nimis
diligentes divitias appetunt honores
ambiunt carnalitatibus delectantur.
Tales non sunt quibus quod manna ce
leste in deserto pluit neque ipsis
sufficit. Mare egypti id est ipsis affi
ciat fluctuationes et turbatio
nes animi. Hinc est quod homo fa
ciem suam speculari non potest aut que
est aqua turbida aut que est in
quieta aut que homo se non i
clinat. Sic etiam illa [illegible] dei con
templari non potest vel que est tur
bida turbatione culpe vel que
agitatur inquietudine vel quod se non
inclinat per humilitatem. Contraria
turbationi [illegible] ipsa hominem [illegible] alia
turbationes super quem requiescet spiritus
meus nisi super humilem et quietum
et trementem sermones meos. Nec
humilitas facit animam inclinantem
mansuetudo quietem tremor
facit purificationem. Iuxta illud Ecclesiastici
i. Timor domini expellit peccatum.
Sextus est spiritus humanus qui
nos facit esurire. Nota autem
quod [illegible] inter [illegible] esurivit

tamen hinc est quod comedere sermonem
sunt nisi lapides scilicet duri super la
pides quoniam intelligunt duri quod
non possunt ad penitentiam frangi. Gelidi
frigidi qui non possunt igne di
vini amoris inflammari. Sicci
aridi et [illegible] qui non possunt rore
divine gratie humectari. Tales non
possunt incorporari Christo. Sed adhuc
oportet ut ad sit lapidibus lapi
des sibi incorporari. Job xli.
Cor eius indurabitur quasi lapis.
Alia vice esurivit. Christus nihil ha
buit comedere nisi folia sicut
patet in ficulnea de qua Matthei
xxi. Et sicut Christus non comedit
lapides id est corda dura ita nec
folia id est verba. Arbor quando produ
cit folia germina flores fructus.
Folia sunt bona verba, germine
sunt bone cogitationes, sed flo
res sunt bone voluntates, fructus
sunt bona opera. Sicut ergo homo
non pascitur de germinibus foliis flo
ribus sed fructibus sic nec deus
pascitur de bonis verbis nec de bonis
cogitationibus si non est ibi ali
quid nec de bonis voluntatibus
quando opere non implentur sed de bonis
fructibus id est de bonis operibus. Canticorum
ii. Fructus eius dulcis gutturi
meo. Tertia vice esurivit in cruce.
Verba sibi fuerunt fel et acetum
[illegible] tali cibo eum pascunt
qui opera digna bonorum in mortali
peccato faciunt. Quia ut tres sunt
partes satisfactionis scilicet ora
tiones et ieiunia elemosine
facte in peccato sunt tamen vel
facte non in mortali peccato sunt

tanquam fel omnes facte in prima
sunt tanquam vinum optimum facte
vero in peccato mortali sunt tanquam
acetum opera facta in prima sunt
tanquam balsamum facta vero in morta-
li peccato sunt tanquam absinthium
hec non intelligenda sunt corpora-
liter plus non valent elemosine om-
nes et opera unius diei facta
in prima quam C annorum in morta-
li peccato exhibita Quarto Christus convenit
cottidie mensam quorum consalute
Secundo Sicut incomparabile est
nobis comedere sic Christo salvatori
istud cibum cum Christus desideraret quasi
hospitium quasi mendicans Apocalypsis
iii Ego sto ad hostium et pulso si
quis mihi aperuerit ianuam intra-
bo ad illum et cenabo cum illo
et ipse mecum i. ponens ad spiritum
sive ad symbolum In ista ce-
na debet peccator penitens po-
nere tres partes corporis sua scilicet con-
tricionem confessionem et satisfaccionem deus
autem ponit tres alias corporis sua
scilicet remissionem culpe collacionem gracie
et promissionem glorie Sed multi sunt
de numero ioculatorum qui semper vellent
comedere de alieno et nunquam de
suo quia vellent quod deus peccata eis
dimitteret et graciam conferret et gloriam
exhiberet ipsi autem nec volunt
contricionem habere nec confessionem facere
nec satisfaccionem exhibere Tercius est
spiritus malignus qui Christum temptat
voluit autem Christus temptari tribus
de causis Primo ut temptatis con-
solacionem daret fuit enim temptatus
statim quando fuit baptizatus quando

aperte fuit filius appellatus quando
spiritus sanctus in specie columbe super
eum mansit quando celum sibi apertum
fuit quando xl^a diebus et noctibus
ieiunavit ut doceretur nulli quod si ali-
quis temptatur propterea hoc non minus
est apertus meritis ut minus dei fili-
acione dignus non est minus spiritu
sancto plenus non est minus celo dignus
non est minus in prima se acceptus
Secundo voluit temptari ut de pugna
spirituali nos suos redderet periculo-
sum est hostem non scire et
ignorare contra quem Cum ignorantem
impugnaris cum te impugnari nescis
possumus autem scire eciam esse ter-
tiam scripture assercionem pro domino temptatum
per temptaciones propter assercionem Iob
vii Militia est vita hominis super
terram Ephesios vi Non est nobis
colluctacio adversus carnem et
sanguinem etc Secundo pro domino temptatum
quia si temptatur deus temptabitur
servus Iohannes xiii Non est servus ma-
ior domino suo Tercio per temptacionis
apparicionem nam beato martino in
forma cruente bestie apparuit
Secundo anthonio in specie nigerrimi
pueri visus fuit diabolus cuidam
sancto patri in specie medici mo-
strauit ferens duas ampullas
dicens si aliquis velit de una
ad malo sibi aliam Tercio temptari
voluit ut temptatis tribulatis
melius misereri et compati sciret Ne-
mo enim potest movere ad compassionem et
misericordiam nisi aliorum cognoscat mi-
serias que quidem potest cognoscere
aut audiendo aut videndo aut
experiendo Unde cum audio dica

illatu sit magna pena cum scio
illud paradisus Si aut video aliquem
dictam passionem pacientem et in
magna agonia constitutum sic hor
ribiliter agitare querulosis vo
cibus conclamare scio illud pur
gatorium Si vero passionem in corpore meo
pacior scio illud purgatorium et
ista cognicio causa est quod duo
precedentes humanitas Christi genus mul
tas olim temptaciones et miserias
paciebatur et ideo ad deum clamabat
et totum celum clamoribus et ge
mitibus implebat et tamen deus eas
miserias quousque ipse paradisus
Exo. ii Ingemiscentibus filiis
israel propter opera vociferati sunt et ascen
dit ad deum clamor eorum et audiuit
gemitum eorum deus Christus eorum clamori
bus concitatus descendit et propri
amus nobiscum mansit et
sic meas miserias vidit ista illud
quod prius sciebat audiendo postea
sciuit videndo Exo. iii vidi afflic
tionem populi mei in egypto et clamorem
eorum audiui descendi liberare eum
de manu egiptiorum Eciam meus
temptaciones et miserias sciunt per
experienciam quia eas in se assump
sit Hebr. iiii Non habemus ponti
ficem qui non possit compati infir
mitatibus temptatus aut potuit as
sumpsit paruuli temptacionem et
ciam dolorem et mortem ut per
fecte nobis miserias nostras melius
cognosceret et nobis misereri scirent
melius Hebr. ii debuit per omnia
fratribus assimilari ut misericors fieret et
fidelis in eo enim in eo quod
passus est ipse et temptatus
potens est et eis qui temptantur
auxiliari Quartus est spiritus
angelicus qui Christo ministrauit
Intelligitur autem angeli triplicem
cibum sibi ministrasse Primo ci
bum materialem qui consistit in
corporali refectione quem Christo
esurienti ministrasse que eciam
clerici ministrant ut habetur in ff
pir. Secundo cibum spiritualem qui co
sistit spiritualis dileccione Sic
ergo Christus potuit pati et delectatur
in puritate hominum iuxta illud Cant.
ii Qui pascitur inter lilia multo
forcius in puritate angelorum Tercio
cibum celestem qui consistit in dei
laudacione iuxta illud ps. Nunquid
manducabo carnes et hec immola deo
sacrificium et istum cibum angeli
deo semper ministrant iuxta illud
Job xxxviii ubi eras cum me
laudarent astra matutina et iu
bilarent omnes filii dei

Et cum ieiunasset xl. die
bus et xl. noctibus postea
esuriit In isto ewangelio mencio fit
de tribus scilicet de Christo ieiunante de
dyabolo temptante et de angelo
ministrante Christus namque xl. diebus
et noctibus ieiunauit Ieiunium
eius Christi quadragesimale assimila
tur fratri per legem moysaycam per
legem prophetarum et Christus ipsum assimilat
per legem ewangelicam Moyses namque legis
lator et helyas de numero prophetarum
in isto modo ieiunauerunt ideo isti
duo soli in transfiguracione sibi
apparuerunt Christus aut noluit ie
iunare plus quam illi ne deus

cum ac putaret 40 annis quod illi
ne primus homo videtur quia sicut G
Omnis presens actio est nostra instructio
Ideo et nos instituimus in xl° crucifixo
uno Sic ieiunemus de quo
ieiunio tria sunt videnda primo
de numero dierum istius ieiunii Secundo
de causa et tempore ieiunii Tertio de
efficacione et utilitate ieiunii
Circa primum notandum quod istud ieiunium
in numero quadragenario observamus
multarum rationum quarum una sunt
apte Christi alie apte nostre Christus
enim in quadragenario multa
consecravit scilicet sua conceptione quia
xl^a septimanis fuit in utero virginis
utero Secunda predicatione quia
xl^a mensibus predicavit in mundo
Secunda ieiunii observatione quia
xl^a diebus ieiunavit in deserto
Secunda passione quia xl^a horis
iacuit in sepulcro Et sua resurrectione
quia xl^a diebus post
resurrectionem fuit cum discipulis
mundo Alie rationes sunt apte
nostre nos enim servire tenemur deo
de corpore nostro de anima nostra de tempore
nostro de operibus nostris Sed quia de
hiis sepe negligentes deo servimus
ideo per ieiunium satisfacere
debemus Primo namque quia
in deo servimus de corpore nostro
quatuor rationibus assignat G in omelia
dicens Hoc est mortali corpore quatuor
elementis subsistimus per cuius voluptatem
preceptis dominicis contraimus
per decalogum sunt accepta qui
per quatuor desideria decalogi
mandata non servamus dignum

est ut eandem carnem quater de
cies affligamus Secundo quia non
servimus deo de anima nostra Nam
in anima nostra sunt septem virtutes
tres scilicet theologice et quatuor cardinales
per quas deum timere cognoscere
et amare debemus quadrantis
Tertio quia tempus vitam
designat quia in septuagesimo
anno decimi in tota vita nostra
plenarie non servimus ideo dignum
est ut hoc quadragenario numero
deo serviamus Tertio quia non
deo servimus de tempore nostro quartam rationem
assignat G dicens A prima dominica
quadragesime usque ad pascha
sex ebdomade veniunt quarum dies
xl duo sunt ex quibus dum sex
dies dominici in abstinentia subtrahuntur
xxxvi in abstinentia remanent
dum ergo per xxxvi dies
annus ducitur quasi anni nostri decimas
deo dabimus Quarto quia
non servimus deo de operibus
nostris opera enim nostra debent esse
cum eterna conservatione et mandatorum
completione in quatuor quartum
rationem assignat G dicens
Cur in abstinentia quadragenarius
numerus custoditur nisi quia
virtus decalogi per libros quatuor
sancti evangelii impletur Secundo videndum
est de causa et tempore ieiunii que
quidem sunt sex Prima enim abstinentia
est ab hiis qui in se et secundum
se mala sunt scilicet a viciis et peccatis ieiunat
ipsa lux que nunc hoc
est magis ieiunium quod elegi
dissolve colligationes impietatis prima

n quodamodo sunt alligata quia
unum trahit aliud et unum non
dimittitur sine alio vnde dicitur dis
solue colligaciones impietatis
Quam eciam habet homo gracia propter
tot hec dimissiones fasciculorum
comentem deprimunt vnde dicitur
solue fasciculos deprimentes
quia in cor dimissas partes fra
gunt et in seruitute redigunt
ideo subditur dimitte eos qui
confracti sunt liberos parum post hoc
propterea abstinencia a peccatis nisi ab
stineat a peccatis ideo Quod propter
tempus attemmare abstinencia
ad cuius incumpsit supplica ideo
Omne preclara est apud deum
abstinencia corporis ad ieiunat
cum auris ypo Qui a cibis
abstinet et mala agunt demones
imitantur quibus esca semper abest
et culpa semper adest Sed abstinencia
est ab hiis que sunt cetero mali
sed Eusebius sicud debet pre
dicat B. in sermone xl. Dis
la gula peccauit sola ieiunet
si autem peccauerit cetera membra
cur non ieiunet ipsa et subdit
ieiunet oculus a curiosis aspec
tibus ieiunet auris a fabulis
et rumoribus ieiunet lingua a mur
muracione et detraccione
ieiunet manus a malis operibus
ieiunet anima a viciis et propria vo
luntate Tercia abstinencia est
ab hiis que sunt species mali sed ideo
p. ab omni specie mala abstine
te vos et hec in glosa in sermone Ieronimus
de loco sponsorum Species mali
sunt verba scurrilia scilicet sepe dicta et
incantaciones nouiter lingua
hebrayca propter hoc ideo sunt prima
et erit ultima et dicit rabi
moyses quod nulla lingua nomen
vocabulum est et notandum

aliquorum inhonesto quo propter tria notabi
lia clamant unum quia vocabula turpi
tudinum non fuerunt ab institu
cione diuina Secundum quod multum displicet
deo verba scurrilia qui ea noluit po
nere in lingua quam homo quem con
dunt creauit tercium quia ille est
lingua celestem qui a talibus
se seruat immune Quarta absti
nencia est ab hiis que sunt simul
et species mali et occasio mali sicut
est vanus ornatus et suspecta
familiaritas mulierum vanus n
ornatus et hec species mali quia
videtur quod tales mulieres non sunt
pudice sed lasciue et est occasio
mali quia sepe multos incautos
decipiunt Suspecta eciam familia
ritas mulierum est species mali
et est occasio mali B. Cum mu
lieribus consistere et non timere
seruare maius est quam mortuum
suscitare quod minus esse non potest et
quod maius est vix credam tibi Quin
ta abstinencia est ab hiis que
licita sunt licitum quidem est a debito
rem creditorem debitum repetere ali
quas consolaciones recipere vaca
cioni vacare sed in xl. tempore
debemus abstinere de quo dicit
Ambrosius nullus omnino in xl.
vxori sue a coniugali parte
iungatur Augustinus in sermone de xl.
Estote his diebus et crebrioribus
ieiunantes et pauperibus largius
tribuentes et nobis metipsis in
pendentes et a coniugali copu
la abstinentes vnde dicit
G. exponens illud verbum ysa
lxviii. Ecce in die ieiunii vestri
inuenitur voluntas vestra et omnes
debitores vestros repetitis Nec
n. qui debitorem suum hec quod

debet repetit ad non instat fa
cit Sed dignum est ut quisque se
in pura macerat carnem ut qui instinctu
sibi spiritu mendicat dicendo de
ipsa renuit consolari anima mea memor
delectata est dicta consolacio et non
dat admittemus alias dicit ut
dicit Ambrosius An illud ieiunare
putas qui primo diluculo
vigilat et [illegible] meum laca fu
perit Sed simplices sibulos congre
gat vina disponit carnes procurat
salsus plurimasque plusque ut Secunda
abstinencia est a cibo corporis de
qua potest dicere Ambrosius Moneo et con
sulo ut nullus vestrum nisi forte
infans infirmus sit usque ad pascha
domini nisi in diebus dominicis ante
nonam manducet aut bibat quia
aliis diebus Ieiunare remedium
est sed in xl(a) autem non Ieiunare
peccatum est alio tempore qui ieiunat
accipiet indulgenciam in xl(a) qui
non ieiunat sentiet penam
Tales qui Ieiunare contemp
nunt fame christi deficient ysa
lxv Ecce servi mei comedent
vos esurietis ecce servi mei bibent
vos sitietis Unde est tunc quod primo
habebunt fel draconum et venenum
aspidum deute xxxii fel dra
conum vinum eorum et [illegible] ha
bebunt venenum calculum [illegible] xx
Suavis est homini panis menda
cii et postea implebitur os eius
calculo Talis panis nec potest
masticari quia durus lapis est
nec rodere potest [illegible] quia eius
repletum est [illegible] nec
habebunt [illegible] per
mortis separet eos Tercia

dendum est devocione ieiunii quod [illegible]
est prima est quia per hoc deus re
conciliatur hominibus habemus Io
ne in ubi dicitur Ninivitae compuncta
bantur [illegible] non gustent quic
quam ubi dicit Ambrosius quale est
hoc [illegible] non fuerit quod peccata
fecerant nisi quia [illegible] est
peccator qui in deo [illegible] ieiunare
ieiunio non ieiunat [illegible]
declinat ad [illegible] placet ped
[illegible] aut non [illegible] predicti ie
iunanda [illegible] quod eius de
[illegible] est [illegible] ie
iunare debet ieiunare debeat
[illegible]
vare Secunda est quia per hoc homo
ad patriam celestem reducitur Ieronimus
contra Iovinianum quia dum adam
ieiunavit in paradiso stetit comedit
[illegible] per ieiunium ad paradisum nos
posse redire [illegible]
fueramus eiecti [illegible] in omni apparatu
[illegible] paulisper [illegible]
[illegible] per abstinentiam [illegible]
Tercia est quia per hoc dyabolus su
peratur dyabolus enim [illegible] est [illegible]
[illegible] et est [illegible] Sed in [illegible]
Ambrosius [illegible] ieiunii [illegible]
[illegible] per ieiunium dyabolum occidit
[illegible]
[illegible] per dyabolum [illegible] in [illegible]
[illegible] in [illegible] abstinen
ciarum [illegible] fames [illegible]
per ieiunium [illegible] dyabolum [illegible]
de [illegible] aqua bulliens fugit [illegible]
[illegible] per [illegible] fervens
dyabolum [illegible] hoc genus
demoniorum in nullo [illegible] nisi in
oracione et ieiunio Secundo [illegible] men
cio in ewangelio de dyabolo.

temptante dissimulavit autem dicitur super illud psalmi Qui habitat in adiutorio quatuor temptacionum una est levis et occulta que notatur cum dicitur Non timebis a timore et cetera. Alia levis et aperta cum subditur a sagitta volante in die. Tercia gravis et occulta cum dicitur a negocio perambulante in tenebris. Quarta gravis et aperta cum subditur ab incursu et demonio meridiano. Istis quatuor modis dyabolus Christum temptare voluit sed non prevaluit. Primo temptacione levi et aperta cum dixit Dic ut lapides isti et cetera. Ista est temptacio levis et est aperta pro eo quod de cibo corporali nullam faciebat mencionem. Secundo temptacione levi et occulta quando statuit eum super pinnaculum templi dicens, scilicet de aliquo motu vane glorie ipsum temptare voluit et ideo fuit temptacio levis sed tamen plus sua pravitatem agnoscere intendebat ideo fuit occulta. Tercio temptacione gravi et occulta quando eum temptabat de avaricia. Tercia scilicet temptacio fuit gravis quia dedit in pecto et fuit occulta quia aliud non pretendebat eius sublimacionem sed intendebat eius superbie deieccionem. Quarto temptacione gravi et manifesta quando eum temptat de ydolatria dicens Hec omnia tibi dabo si cadens adoraveris me. Tercio in ewangelio fit mencio de angelis ministrantibus. Hec autem ministracio potest intelligi secundum tres vias que sunt in exhibicione vel devota oracione vel devota gratulacione vel corporali subvencione. Ita ministrabant id est supplicio adorabant respectu deitatis vel ministrabant id est pugnanti congaudebat et respectu anime que sic pugnabat et congaudebat et respectu anime que sic pugnabat et vincebat vel ministrabant id est tibi esurienti in cibo materiali subveniebant et hoc respectu carnis sicut etiam olim angeli Helye ministraverunt post quadragenarium ieiunium perficiendo sic eciam ministraverunt Christo post quadragenarium ieiunium celebratum. [illegible]

Gressus Ihesus secessit in partes Tyri et Sydonis et ecce mulier Chananea a finibus illis egressa et cetera. Matth. xv. Dominus Ihesus multos viros ad primam adduxerat multos in suis peticionibus exaudierat multos in corpore et anima curaverat. Ideo quia de multis eius beneficiis videntur exclusae istam mulierem Chananeam ad primam adduxit. Unde continetur in ecclesia quod Chananea publicanos et peccatores in suis peticionibus exaudivit et filiam eius in corpore et anima sanavit ut plus daretur intelligi quod adventus suus non tantum fuit propter salutem Iudeorum sed etiam mulierum. In isto autem ewangelio de quatuor personis fit mencio scilicet de Christo de quo erat magna miseracio, de muliere Chananea in qua erat instancie peticio, de filia in qua erat dyaboli magna vexacio, de dyabolo in quo erat maliciosa oppressio et de discipulis Christi in quibus fuit magna compassio. Primo ergo ponitur ipso Christo in quo erat magna miseracio. Unde dixit mulier Miserere mei fili David. Eius dicit [illegible] potentem esse sapientem et

et mansuetudo non recedebat, sed eius
potencia et sapiencia et ira
cundiam sed clemens magnam, quia
sciebat ipsum clemenciam esse prin
cipium, quia quanto plenitudinem man
suetudinis habet et magnitudo homo vin
[illegible] mulier utrumque magis ponit
[illegible] sed magnitudo deus cum dicat
[illegible] in domine / magnitudo ergo ipse est
deus causatur in eo a tribus
primo a natura divina cuius proprium est mi
sereri semper proprium sicut ignis
naturaliter habet calorem sic deus
naturaliter habet misericordiam et bonitatem
unde dicit Io. ii deus naturaliter mi
sericors paratus est salvare per
clemenciam quos non potest salvare
per iusticiam. Secundo causatur a consue
tudine longa quia a principio
mundi usque ad finem non cessa
vit neque cessabit misereri prout in
[illegible] eius / Item autem [illegible]
mam abscondit q. d. non et quia lon
ga consuetudo vertitur in naturam sic
dicimus de aliquo qui semper con
suevit esse liberalis quod non potest
aliter facere sic deo misereri versum
est quodammodo in naturam et incommu
tabilis voluntatis. Tercio causatur
ab omnipotencia eo ipso quod deus
est omnipotens / unde invenimus
quod in quibus magnitudo tanto
ad iram promptior [illegible]
[illegible] minus cupiditas ulcionis
sicut autem quibus infirmior tanto
ad vindicandum promptior unde mulier
magis appetit vindictam quam
vir. Quia ergo deus tam mag
nus et potens ideo est tar
dus ad vindictam et promptus ad ve

niam. Unde apostolus [illegible] misereris omni
um domine quia omnia potes. Unde dicitur
qui omnipotenciam tuam parcendo
maxime et miserando manife
stas. Magnitudo autem est homo et filius
David habet plenitudinem mi
serendi a tribus. Primo ab incarnacione
[illegible] prout [illegible] deus deus
tuus etc. Sicut enim res rigida per
unctionem efficitur mansueta sic
deus qui prius erat durus sicut
est per talem unctionem mansuetus.
Ysa [illegible] spiritus domini super me eo quod
unxerit me. Secundo causatur ex gene
re quia fuit de stirpe David
qui fuit homo magne [illegible] et
mansuetudinis. Paral. ii David
[illegible] consecutus sedem regni
[illegible]. Tercio causatur ab experien
cia quia ex se ipso didicit misereri aliis
[illegible] intelligere que sunt
[illegible] Heb. v. didi
cit ex hiis que passus est obedienciam.
Secundo fit mencio de muliere Cha
nanea in qua fuit instans pe
ticio [illegible] instanti sapiencie
similiter fervens. Sapienter ergo
peciit petendo sed quod erat sibi
[illegible] non enim peciit
divicias licet [illegible] omnibus [illegible]
esset spoliata, nec vindictam
inimicorum licet terra sua esset
expulsa, nec libertatem licet
cum ceteris Chananeis in servitute
[illegible] esset subiugata, sed peciit
demonis expulsionem a quo filia
sua tenebatur obsessa, sed multe
mulieres sunt que parum curant
de expulsione demonis multa
autem [illegible] de vin
dicandis [illegible] de nobilitate
generis. Secundo peciit perseveranter

qua repulsa sepe non desistit
et id quod petebat obtinuit / Secundo /
vide quanta est instancia orationis
quia quod apostoli non obtinuerunt
ipsa perfecit / Tertio quam est in corde
perseverancia sicut patet per glossam Crisostomi
super vidue hic viij / deus non-
aliquando differt dare unam triplici
de causa scilicet ut desideria ferventius an-
gescant et ut cara carius possideantur
ut possessa diligencius custodiantur
Secundo ut desideria si dilatione de-
ficiant desideria non fuerunt / Augustinus
Si aliquando deus tardius dat commendat
dona non negat diu desiderata
dulcius obtinentur Cito autem data
vilescunt Si vult tibi deus quod
cito vult dare ut tu discas magna
desiderare Tertio precatur quod
pre respexit ad orationem humilia
humilitas in oracionem quanta tria bo-
facit unum est quia graciam in celo
deducat Secundum est quia ipsum deum ad
cam appropinquare facit Tertium est
quia donec deus respiciat ad quod pe-
tit non recedit ut patet in textu
Eccli xxxv. Oratio se humiliantis
nubes penetrabit et donec propinquet non consolabitur et
non discedet donec aspi-
ciat altissimus Et tercio quanto clamat-
tu precatur desiderans quod meretur
exclamare non tamen oris sed eciam
cordis de quo dicit deus Moysi
Exo. xiiij quid clamas ad me
de isto clamare dicit psalmista cla-
mavi in toto corde meo exaudi
me Et dicit in toto corde quia non
in corde sunt duo scilicet intellectus et
affectus illi clamat in toto cor-
de qui in sua oratione habet atte-
ncionem et devocionem / Corinthios xiiij
Orabo spiritu orabo mente Ille cla-
mat cum medio corde qui

habet attencionem sed non sentit
devocionem Osee x divisum
est cor eorum nunc interibunt
Ille clamat cum nullo corde qui
nec ibi habet intellectum premeditacionem
nec affectum devocionis Ysaie xxix populus
hic labiis me honorat cor eorum
longe est a me tales sunt de
natura ranarum que clamant ore sed in
sunt in palude vel in [illegible] Ter-
tio fit mencio de filia in qua erat
magna demonii vexacio cum dicit filia
mea male a demonio vexatur
Anima huius est filia dei per creationem
sed demonii temptacione male autem
vexatur per mala opera et que
erat filia dei efficitur demonii maxime
que habet in se supplicia avariciam
et luxuriam que tres filie demonii
nominantur demonis tres habent
uxores sive concubinas scilicet
vanitatem cupiditatem et car-
nalitatem et de hiis tribus tres
filias per modum meretricis generant
nam de vanitate generat superbiam
de cupiditate avariciam de carna-
litate luxuriam has autem tres
filias maritant ita superbiam cum
viris principibus et prelatis avari-
ciam maritant mercatoribus
et civibus advocatis luxuriam
maritant iuvenibus et secularibus
et viris potentibus istos autem tres
sunt genera scilicet superbos avaros
et luxuriosos demonia vexat in presenti
per diversa vicia et in futuro male
vexabit per diversa supplicia cla-
met ergo pater dicat filia mea
a demonio male vexatur demonia
tu aliquorum vexacione non
cesset nisi per has tres filias pre-
dictas occidat occidere ergo
superbus superbia avarus avaricia

lapidosus lapidum et sic aut
manna liberat et hoc signatum est
Exo. xiiii ubi dicitur quod pharao postquam
israel dimittere noluit donec primo
genita fuerint occisa percussit
inquit deus omne primogenitum a
primogenito pharaonis usque ad primo
genitum captiue ancille que
sedet homines sicud pecore Secundo
progenitum iumentorum bestia
que facit hominem bestialem quarto x
sit mencio herodias in quo erat
maliciosa oppressio diaboli qui opprimit
corpus et sic venit ad oppressionem
anime tunc undecim sex iaculis sug
gestione delectacione consensu
ope consuetudine necessitate Contra ista
sex iacula fideles debent uinere
prima arma primo porro que est
sagitta dei ii Reg. i. Sagitta Jo
nathe etc. numquam sagitta eius
vadit retrorsum quod debili a
tepido corde exit quia talis oracio
diaboli debiliter frangit primo illud
ps. Sagitte paruulorum facte sunt
etc. Secundo ieiunium quod est tirar
cha dei sicut ii p. dicitur Sali
ua hominis ieiunii est venenum
serpenti sic ieiunium est venenum
diabolo Matt. xvii hoc genus demoniorum
non eicitur nisi per oracionem et ieiunium
Tercio uincitur fidem quod est scutum dei
Ephe. vi In omnibus sumentes scu
tum fidei etc. ut contingat fides
eum debet conuiuere in aquis fidei
bapt. et in ipsa cum tela ig
nea extinguunt Quarto vincitur
per confessionem que est [illegible] monita
dei quod ii sacerdos peccatorum ab
soluunt tunc diaboli [illegible] vi

Oz de multis dicitur in ps. Sicut aspi
dis surde obturantis aures etc. Quin
to vincitur per oracionem que est lancea
dei unde dicitur Eccle. xiii Super scu
tum et lanceam aduersus inimicum tuum
pugnabit Sexto vincitur per humilitatem
que est gladius dei qui in [illegible] sup
bia [illegible] ps. [illegible]
[illegible] Quinto sit mencio
de populis in quibus sunt mag
nanimi [illegible] peccata dicentes
dimitte eam quia clamat post nos
[illegible] debemus quod [illegible] prius
orant si corpore deuote suffragio pe
tunt quod quando ostenditur auctoritate
racione reuelacione quod hoc est
xv. [illegible] quod qui multum orat pro populo orat
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ante
i. [illegible] erat [illegible] [illegible]
[illegible] amator orant pro
templatiuis [illegible] israel
Secundo hoc ostenditur racione scilicet [illegible]
tante auctoritatis fuerunt quod prius
orabant deo essent in miseria quod
est quomodo prius orant [illegible]
sunt in gloria [illegible] corpore caritatis non
sit diminuta sed augmentata [illegible]
[illegible] est [illegible] amoris in
[illegible] aut erit caminus caritatis
ysa. xxxi. Ignis est in syon et
caminus in ierusalem Tercio hoc ostenditur
reuelacione nam in festo omnium sanctorum
quidam uir prenobilior uidit quod uirgo
benedicta omnes ordines sanctorum et
[illegible] adorabant tunc [illegible]
quando sancte supplicaret adorabant
ecce mulier clamat 47
Asinus [illegible] clamat
[illegible] dicens ei miserere mei domine fili
dauid etc. [illegible] aliquis ad

regem aliquem debet accedere liber
secundum in sua practica dicit quos
amicos regis esse cognoscit ista
ergo mulier volens adeo accedere
[illegible] filia obtinuit illas virtutes
assumpsit quas Christus magis gratas
esse cognoscit scilicet humilitatem pacem
fidem et compassionem [illegible] humi-
litas mater est pacis soror est fides
filia est compassio socia est et fami-
liaris est primo ergo accessit cum humi-
litate que fuit mater [illegible]
humilitas mater ipsius quia secundum
dicit b. maria per humilitatem placuit
sed per humilitatem concepit quamvis enim
fuisset virgo non concepisset si humilis
non fuisset istam ergo humilitatem ista
mulier habuit quam facto suo
ostendit facto ipsum adorando verbo
se catellis comparando micas postu-
lando se indignam mensa filiorum
reputando humilitas autem multum
valet ad optinendum quod petit ps
respexit ad orationem humilium et [illegible]
mulieris humilitas multum commenda-
bilis fuit quia cum ipsa fuit alieni-
gena et iudei superbi sicut humiles
cum iudeis superbis et humilis cum Christo
humili duo quia humiles ad invicem
pacificari possunt unus humilis et alter
superbus pacificari non possunt duo
scilicet corpora plana ad invicem possunt
applicari corpus sphericum et corpus
concavum possunt ad invicem applicari
sed corpus [illegible] se recipit
sphericum duo autem corpora spherica ad
invicem applicari non possunt nisi [illegible]
to sic eciam duo humiles [illegible]
[illegible] ad invicem pacificari
[illegible] unus
humilis et unus superbus possunt ad invicem
pacificari quia humilis in se suam
humilitatem recipit et supportat

illius tumiditatem ps cum
hiis qui oderunt [illegible] duo superbi
ad invicem pacificari non possunt
quia uterque [illegible] superbos [illegible]
[illegible] secundo assumpsit secundam pacem
que fuit soror ipsius quia ipsum
numquam deseruit sed in vita et in mor-
te ipsi sociata fuit ipsa [illegible]
[illegible] pacis fuit unde autem
[illegible] ista autem pacia in tribus con-
sistit primo scilicet iniuria irrogare alii
in temporali substantia sicut faciunt raptores
et ista est pacia magna alio in fa-
ma sicut faciunt emulatores et
ista est pacia maior alii in per-
sona sicut faciunt oppressores et ista est
pacia maxima istam triplicem
iniuriam non inferendam docet
Johannes bap. Luc. iii. Neminem
concuciatis scilicet non sitis oppresso-
res in persona neque calumpniam fa-
ciatis scilicet non sitis emulatores in
fama et contenti estote stipen-
diis vestris scilicet non sitis raptores
in temporali substantia istam triplicem [illegible]
ista mulier habuit [illegible]
[illegible] tres [illegible] scilicet xii [illegible]
[illegible]
[illegible] ad [illegible]
sonare infamia [illegible]
vocavit sed istam talem iniuriam
ipsa libenter audivit quia sciebat
[illegible] dixisse non causa iniu-
riandi sed probandi unde [illegible]
se humiliavit quia se catulam appel-
lavit secundo habuit [illegible] ini-
micos qui [illegible] sunt ei in tempo-
rali substantia quia omnibus bonis suis
spoliaverunt unde [illegible]
[illegible] in quibus [illegible]

moluerint qui ultro bello eo
scripto uel in loco vicino dispp
uel in seruitutem subito morte
tam sua contulerunt gallus
go ista chananea ea q iudeis
admixta credit cognouisse pole
st xpm posse nunc dauid nascituz
esse asari in loco q erat siro
phenissa gente i. gentilis ex fem
tibus orta Istam aut in mira
s. bonorum suorum ablacionem pa
ciens portabat quod corpus diligis
hebes p. rapinam bonorum mor
bonorum cu gaudio concepistis
Tao sine dyabolo ipm minimas
qui sibi in persona i mira inferre
bat dum filia sua male vexabat
quia vexacione sua suam reputa
bat Sz istam talem i mira nec
libenter pro prima nec pacienter
sicut predam nec valde moleste
ferebat Si xc ca reprehendit dicit
habent magna leticiam si homo
bona pacia rapiunt dicit habent
paciam Sz quia dyabolus in domo
sua habitaret de hoc paciam habe
non potuit et io ad xpm clamabat
Miserere mei dne hominis q̃ multos
spiritus adversantibus inimicat et
peccacionibus hominum blasphemat
i. dyabolus in domo corpus habitat debet
non curat nec ad deum clamat q
uo ista mulier. sic paciens fuit
lo obtinere q petunt merentur
ete i. istis i quibus sustinebat pa
ciens et postea reddere commutare
Tao assumpsit fidem tue est filia
xpo fides eius filia xpo dicitur
quia absque in meis cordibus gravatur

Istam aut fidem ista mulier habu
it magnam vnde dixit dns Omu
lier magna est fides tua Tunc aut
magna quando est cum obtinendi fidu
cia quando est operibus iuncta quando
est caritati admixta et quando est pse
uerans et firma fides n. si non est
cum obtinendi fiducia habet du
bietatem et ista est fides debilium
de qua habetur mt xiv modice fidei
quare dubitasti de hac fide sic mag
dicitur mt xxv Si habueritis fidem
et non hesitaveritis etc Si non est ope
ribus iuncta habet ociositatem
et ista fides malorum xpianorum Jac
ii fides sine operibus ociosa est
Si non est caritati admixta habz
mobilitatem vnde dicitur i cor xiii Si
habuero fidem ita ut montes
transferam caritatem aut etc et
ista est fides demonum qui caritatem
habere non possunt de qua dicitur Jac ii demones
credunt et contremescunt
Si non est perseverans et firma
habet pusillanimitatem et ista
est fides instabilium de qua dicitur
luc viii ad tempus credunt et in tempore
temptacionis recedunt Ista aut
mulier habuit fidem magnam
hijs iiii modis fuit n. obtinendi
fiducia quia firmiter credidit et
speravit q filia sua curare posset
fuit operibus iuncta quia vacabat
operibus nunc corporalibus ministrando
infirme filie seruiebat et spiritualibus
ministrando oracionibus insistebat fuit
caritati admixta caritatem eius erat
habebat q infirmitatem filie sua
propria reputabat fuit perseverans
et firma quia sepe repulsa fuit

et ad semper perseveraverunt. Octavo as-
sumpta fuit compassio que fuit spe-
cialis familiaris, quia contraxit nos
ad familiaritatem alterius et
ex utero. Job xxxi: Ab infan-
cia crevit mecum miseracio. Ista
autem compassio debet iudicari in
tuendo proximi indigencie et afflictioni, et
debet ostendi in opere passibili,
exhortacione et debet impendi in
opere miseracionis et exhibicione
ista. Ex compassio onde Ysa. xxx
viii: Cum effuderis esurienti
animam tuam, ecce compassio cordis,
et animam afflictam repleveris, ibi
sed bonis consolatoriis ecce compas-
sio oris. Frange esurienti panem
tuum, ecce compassio operis. Istam
triplicem ista mulier habuit. Ma-
gnam quidem compassionem in corde quia
filie miseriam suam propriam reputabat,
magnam in ore quia ipsam a demone
vexari querulosis vocibus con-
clamabat, magnam in opere quia eius
miseracionem tam importunis vocibus
expetebat.

Sermo iii

Miserere mei domine fili David, fi-
lia mea male a demonio ve-
xatur. Si deus proponeret viris in exem-
plum quosdam qui possent forsitan se
excusarent dicentes non possimus
istos imitari quia tot dona spiritus
sancti fuerunt preventi. Sed sub propo-
nit feminis in exemplum aliquas viros
eo fortius sentientes se forsi-
tan excusarent et dicentes nos
ad singulos sumus viros imitari
non possimus. Nunc ergo ablata
est excusacio utrisque viris et mu-
lieribus dum istam mulierem alie-
nigenam debilem et infirmam in exem-
plum tanta perseverancia adherat. Sed in exem-
plum oracionis sue humilitatis et fiducie
fidei magne atque firme con-
stancie. Primo ergo eam in exem-
plum oracionis sue adducit. Sicut
autem oracio procreata est que effun-
ditur ab anima que nullo peccato
mortali est infecta, talis erat
oracio istius mulieris, de qua dicitur
quod egressa est a finibus Tyri et
Sydonis. Tyrus interpretatur angu-
stia, Sydon venacio temptacionis, quia
peccatum facit angustiam conscie-
ncie et adducit ad tristiciam pene eterne.
Fines vero peccati sunt occasiones
peccati sicut malorum familiarita-
tes, loci opportunitates, repleciones
et epulaciones, colloquia
et consimilia a quibus egrediendum est.
Sunt autem maxime quatuor
peccata que maxime oracionem impediunt
et eo tamen abiciunt quia ab eorum
finibus est exeundum. Primum est
in iudicio iniusticie. Sicut enim aliquis
oculos averteret ab aliquibus
peccatoribus, sic deus oculos avertit
ab oracionibus iniudicis. Ysa. i: Cum
extenderitis manus vestras avertam
oculos meos a vobis, manus enim
vestre sanguine plene sunt. Secundum
in iudicio iniusticie. Secundum est in
compassio avaricie. Sicut enim ava-
rus avertit aures suas a peticionibus
pauperum, sic deus avertit aures
suas ab oracionibus avarorum. Proverbiorum
xxi: Qui obdurat aurem suam
ad clamorem pauperis, ipse cla-
mabit et non exaudietur. Videt
enim quod ubi pauperes stant ante
fores clamantes et si dicunt si

velles quod deus exaudiat vos in oraci
bus vestris exaudite nos in oracioni
bus vestris Tercium est rancor cordis qui non
cor suum claudit ab aliquo nolens
eum diligere deus autem ab ipso cor
suum non infundens sibi medelam
gratie xxvi ho homo servat iram
et a deo querit medelam [illegible] Sicut
nullum proficit in vulnere medica
mentum si adhuc in eo sit sagitta
non proficit oracio illius qui livorem
servat in pectore // Quartum est con
temptus verbi dei qui non contempnit
verbum dei claudit aurem corporis
vel cordis ad audiendum vel intelli
gendum deus autem ab ipso avertit
aurem ad audiendum proverbiorum xxviii
Qui declinat aurem suam ne audi
at legem oracio eius erit execrabi
lis Secundo ponitur in eorum similitudinis
profunde magna similitudo in ista
muliere apparuit in hoc quod non tantum
canem sed catellam se vocari pa
tienter se esse asserit Vnde postquam
fuit iustificata Christus eam non
canem sed mulierem vocavit Aug(?)
prius negavit postea consensit
sed tandem impetravit mutatam ea
vidit quia laudavit eo non aut
O canis sed magna est fides tua sed o
mulier mutavit vocabulum quia mu
tatam vidit affectum / Dicitur autem pecca
tor canis multiplici racione Primo propter
impudiciciam Sicut canis coram
ra rege non erubescit facere sua
turpitudinem sic nec peccator eru
bescit coram deo perficere suam nequiciam
ad tantum quod videat decimum Eccli xx
xiii Oculi domini multo plus luci
diores sunt sole circumspicientes

vias hominum Secundo propter iracundiam
canis si auribus trahitur statim ira
scitur Prov xxvi Sicut qui appre
hendit auribus canem sic qui
transit impaciens commiscetur rixe
alterius Si quis non eum blanditur
mox illi caudam applaudit Si
aut baculo vel lapide minatur
territus fugit Sic eadem stultus
homo in reprehendentem irascitur
et ipsum odit Amos v Odio
habuerunt corripientem in porta
et blandientem et applaudentem
diligit Et tamen dicitur ysa iii (?) plebs
mea qui te beatum dicunt te deci
piunt Non flagellantem timet
ut saltem timore compescat prov
x Virga in dorso eius qui indiget
corde Tercio propter insaciabilitatem
per famem patiuntur ut canes
panem non numquam saciantur sed ubique
famem patitur nam superbus pati
tur famem ambicionis avarus fame
divitiarum luxuriosus famem deli
ciarum Quarto propter mordacitatem
quia mordet [illegible] ob non de
tractorum et est fetidum quia aliorum
iniquitates semper portat in ore
per Sepulcrum patens est guttur eorum
[illegible] quia in ore canis diffundit
venenum per venenum aspidum
sub labiis Quinto propter receptam
devoracionem peccatorum eam quod
reiecit per confessionem iterum resumit perpetra
cionem Prov xxvi Sicut canis
qui revertitur ad vomitum suum sic imprudens
qui iterat stulticiam suam ii
Pet ii Canis reversus ad vomitum
suum tales canes ab hominibus
sunt cavendi Philip iii Videte canes
videte malos operarios Sexto
bonorum [illegible] sunt advenienti
Eccli xiii Omne animal diligit [illegible]

sed ad tamen ymo tales tamen
sunt agmtate aliqui petitus co
cludendi apud in fonte tamen et
impedici veneficii Tale nobis
ponitur in ... magne fidei qua
n. magnam fidem habuit ideo hoc
quod pecijt obtinuit vnde dixit ei dominus
Mulier magna est fides tua fiat tibi
sicut vis ymo eciam plus obtinuit
quam pecijt nam petiuit filie sue
sanitatem corporis et obtinuit sana
cionem mentis iustificacionem et sibi ipsi
plenam conuersionem sepe n. propter magnam
fidem petentis deus plus exau
dit et plus concedit quam petit
Sed nouandum quod aliquando deus exaudit ad
voluntatem sed non ad vtilitatem sicut
medicus infirmos desperatos ad
voluntatem exaudit quia quod quis vo
lunt concedunt propter modum ... ex
audiunt demones petentes mit
ti in porcos ... Habuit quando
voluntatem sed nullam cohor
tacionem sunt vtilitatem taliter deus
eciam exaudit in hac vita de suo
salute desperat dans eis cuncta que
volunt vnde timendum est quibus hic
omnia ad nutum succedunt ne
hoc sit eius reprobacionis signum
Et cum eius successus prolixus cum
demissus est reprobacionis indicium
Aliquando vero deus exaudit ad vtilitatem
sed non ad voluntatem sicut medicus
infirmo vinum petenti de eius salu
te sperat non concedit in hoc n. procurat
suam vtilitatem licet sua non comple
at voluntatem propter modum deus
exaudit paulum petentem sti
muli amoueri et n. exaudi
tus ad voluntatem quia non est
factum illud quod volunt est tamen ex
auditus ad vtilitatem et ad saluacionem
quod licet hoc sibi vtile erat Aliquando
exaudit vtroque modo scilicet ad volun
tatem et ad vtilitatem sicut me
dicus infirmum qui iam convalescit
petentem cibum carnes
exaudit et sibi ista concedit in
hoc eius et suam complet volunta
tem et suam procurat vtilitatem quia
sibi vtile est vt amodo vtatur
cibaria carnibus et reficiatur
Sic exaudiuit deus apostolos
qui post ascensionem et pentheco
sten oracionibus vacabant vt
eis spiritus sanctus mitteretur In hoc
n. eorum est completa voluntas
et multorum procurata vtilitas
Aliquando vero deus exaudit contra
ad vtilitatem voluntate eciam super
postulacionem et sic exaudiuit salo
monem hoc n. petebat sapienciam
et deus sibi dedit quod sapienciam
dabo et insuper diuicias et gloriam
cumulabit ut habetur in ... in
Aliquando vero deus neutro modo
exaudit nec quantum ad vtilitatem
nec quantum ad voluntatem sicut patet
in anthioco de quo dicitur in
machabeis. iste sceleratissimus qui
in tantam calamitatem incidit ut
carnes eius effluerent et vermes
de eius corpore scaturirent vnde
scribitur orabat autem scelestus
dominum a quo non fuit misericordiam con
secutus Quarto ponitur nobis
in eo fine constancie Christus
n. primo se ad eam habuit dure
quod sibi nichil respondit ac si esset
contempnenda ... se habuit dure
quod dixit quod non erat de ouibus
dei ex quo relinquitur quod eciam
omnis ... se habuit

durissimo quem adamantem appel-
lant. Talis est autem mulier tam
paciens que non plurimum turbatur
si quis ei tamquam derisorie loqui
vellet sicut cum dyabolus li-
mitaret sicut eam tunc dicens G
malis quislibet apud se lateat
contumelia illata probat ista ac
adhuc talis reprehensa non minu-
it non turbacionem sed reprehen-
denti tunc conscilit dicens eciam duc
na et ancille etc. Sunt eciam quidam
qui reprehenduntur tamquam cera mol-
lis. Alii tamquam lapides. Alii tam-
quam spine. Cera mollis quod tangitur
statim cedit et se duci permittit sic
multi sunt adeo mansueti quod si
tanguntur id est reprehenduntur statim
obediunt et ad omne bonum se duci
permittunt. Sed quorum persona dicitur psalmo
factum est cor meum etc. Alii sunt
lapides lapis enim si tangitur non ce-
dit sed tangentem non ledit sic
eciam multi qui reprehenduntur non
cedunt id est se non corrigunt sed ympna
dura conspiciunt sicut illud Job
xl. Cor eius induratur sicut la-
pis vivum tamen bonum habent quod se reprehen-
dentes non ledunt id est tamen maledic-
cionis in eos non inferunt. Alii sunt
sicut spine que si tanguntur non
cedunt [redacted] et insuper tangentes
pungunt sic sunt multi sic duri et
inpacientes quod si reprehenduntur nec
se corrigunt et insuper verba contu-
melie inreprehendentes inferunt
et ideo oportet quod reprehendentes armet
se forti paciencia sed passione domini-
ca et caritate ignita. Ista enim ipso ar-
matura contra istos viros spino-
sos tangitur in ps. xxxvi. sicut terrarum
tores sicut spine evellentur vniver-
se que non tollentur manibus

et quis eos tanget volens arma-
bitur ferro et ligno lanceato igneque
succense comburentur usque ad nichilum.
Tales enim viri spinosi non tollentur
manibus id est non sustinent sive re-
prehenduntur ab aliquibus. Et quis
volens eos tangere id est reprehendere
oportet quod armet se lorica ferrea id est forti
paciencia ideo dicitur armabitur ferro oportet eciam
quod armet se memoria passionis
dominice ideo subditur et ligno lanceato
illud enim lignum est crux de quo dicitur
in psalmo. Erit tamquam lignum quod plan-
tatum est etc. Istud fuit lanceatum
id est in cruce lancea perforatum. Oportet eciam
quod armet se caritate succensa
per quam comburantur et adnichilentur
omnia maledictionis verba ab illis
viris spinosis prolata et ideo sub-
ditur igneque succensa comburentur usque
ad nichilum. Ista ergo mulier tante
fuit paciencie atque constancie quod licet fuit
sepe conparata repulsa tamen nec
admodum spine verba maledicti-
onis protulit nec admodum lapidis
dura permansit sed ad modum cere se
a Christo duci permisit de 3 [illegible] c 11

Erat ihesus eiciens
demonium et illud erat
mutum Luce xi. Omnia dyabolus maxime
isto tempore fideles temptare non
desinunt ideo in hiis tribus diebus
eciam solicitos et attentos eos
reddit ut ab eius insidiis et
astuciis caveant. Circa autem quod
temptat in eo sciendum quod quos-
dam namque temptat sed nec
superat sicut sunt viri spirituales et
fortes quorum temptacio figuratur
per temptacionem Christi quorum quidem

dyas temptant sz superare non
potuit alios temptat et superat et
per diuersa vicia vexat sicut sunt
in pro posyentes quorum typum
signat filia mulieris chananee
de qua dicitur filia mea male
a demonio vexatur alios temptat
et superat vincit sz in professione
et continuacione eiectus fuit sicut sunt
viri prudentes horum temptacio
significatur per illo demoniaco de quo
dicitur Erat eius eiciens demoni
um Alios temptant superant
vincit et ab eis post modum
eiectus fuit sz tamen adhuc ad eos
redit sicut sunt recidivantes horum
temptacio significatur per id quod dicitur
Cum immundus spiritus exierit ab
homine etc Circa illud aut vnd
ecimum miror tangitur scilicet demonis
eiectio talis materia confutatio
pertinax recidivacio et ma in
struccio siue informacio Circa primum
notandum quod iste demoniacus non
tantum erat mutus sz eciam cecus
ut dicitur Mt xii et sicut Crisostomus dicit
erat surdus quia per physicam omnis
naturaliter mutus surdus est et facit
dyabolus ad modum latronis qui aliquam
domum spoliare desiderans ipsam
domum silenter ingreditur ne quis
eum audiat lumen extinguit
ne quis eum videat os obstruit
ne quis clamet vel auxilium pe
tat Sic dyabolus in domum aie ingres
sus claudit auditum cordis ne
quis audiat verbum dei extinguit
lumen fidei et obstruit os ne cui
tat confessionem peccati et sic iste fuit
ingrediens intus et fuit
in bona speciali et cognoscitur quod
et fuit omnia bona opera dec

vinum fuit ingressus est spolians
latrunculus foris Circa secundum
sz confutacionem calupniancium qui
dicebant Christum in beelzebub prin
cipe demoniorum eicere demonia
notandum quod Christus ostendit per iiiior raci
ones non esse vera que dicunt
prima sumitur a parte demonum et est
talis si in aliqua familia vel
civitate vel regno diuisio oritur
oportet quod cadat et ad nichilum redigatur
Si ergo demones se mutuo expel
lunt sibi ipsis contrarii sunt et
iam fluxerunt v milia annorum quod
sunt creati iam debuissent esse
destructi et ad nichilum redacti
Sz videmus quod sunt et in malicia sua
regnant non sunt sibi ipsis contra
rii nec mutuo se expellunt Ista
racio adiuvatur per illud quod dicit Salustius
Concordia parue res crescunt
discordia maxime dilabuntur Secunda
racio sumitur a parte apostolorum et iudeorum
et est talis filii vestri id est apostoli mei
de vobis progeniti demones expel
lunt virtute diuina sicut ego autem
eicio in digito dei id est in virtute spiritus
sancti Si ergo illorum eiectionem deo attri
buitis meam quod similiter deo attribuere
debuistis Ista racio adiuvatur per id
quod dicit magister in hystoria scolastica
quod Salomon fecit quasdam coniura
ciones per quas coniurate iudeorum
captiuitatem coram Vespasiano imperatore
dum esset in obsidione Ierusalem et dicitur
quendam demonem eiecisse et ut
plicaret hoc nomine mei vel filii
vestri expellunt demones ante
aquam pelvim plenam adduci fecit
precipiens demoni quod dum exiret
eam euerteret quod factum est

Hec inquit xpc ipi filii vri iudi
ces vri erunt Nam apli erant
corpore iudices psone approbacionem
et concepte pmchori inter co
paciores Ergo si vos creditis quod ego
in digito dei eicio demonia
ipso tales fides est vobis via
per quam ad regnum dei pervenietis
Dicitur autem spiritus sanctus digitus quia
in homine est corpus est bra
chium et manum est digitus
corpus autem patre digitus autem ad
manum procedit a corpore digitus
procedit ab utroque et ad omnia sunt
cum filio non pater ergo est tamquam
corpus quia a nullo est filius
tamquam brachium et manus patris
quia ab illo procedit et patri per
omnia operatur Spiritus sanctus est tam
quam digitus qui procedit a
patre et filio a quo eciam omnia do
dantur et sunt bona omnia cuius eciam
Tercio sunt apte et corpus dyaboli
et est talis dyabolus tamquam for
tis qui in cordibus omnium eius te
nebat et pacifice possidebat
quia nullus sibi contradicere poterat
sed ego fortior veni superari eius
cepi demonem alligavi arma
sua i. tormenta confregi spo
lia i. sanctos patres qui erant in
limbo accepi dampnis nam
pronobis eas distribui eo quod
ego sum fortior eo et cum
victo ligatum teneo eius au
xilio vel favore non indigeo
Ista vero diminuatur pellend sper
si a quo non quis separatus est
eius corpus est idem pellend

ibi xl vii fortis superat in forte
tambo pius cadendo cadit xpc
mox resurgit cadit dyabolus sed numquam
resurgere potuit Quarta vero sunt sed
apte et corpus dyaboli et est talis
Ego dyabolus habeo contrariam
voluntatem secum quia contra voluntatem
qui non est meum contra me est sed
non meum in nullo in voluntate co
venit contraria vult quod ego volo
ego non volo omne bonum ille omne
malum ego amo humilitatem ille su
perbiam ego diligo castitatem ille
luxuriam habeo eciam contra
operaciones quia qui non colligit me
cum dispergit ego non colligo con
grego homines ad fidei unitatem
ipse dispergit per errores et auctoritatem
Ego coniungo ad vinculum pacis
ille dispergit per vinculum rancoris
et litis Ego congrego ad virtutes
ille dispergit ad vicia Ista vero adiuvat
pellend quod dicitur est in tremo per
duobus dominis servire et sed contrarius
contraria per operantibus Tercio paratur
quamquam periculosa recidivacio
ad dicitur cum immundus spiritus exierit
ab homine et per multas dependeris
et continuat adspiracionem ut sensus
vos dicatis quod ego eicio demonia
in virtute demonum sed ego possem de
vobis dicere quod vos plures habeatis
unum demonem scilicet angelum qui
vos fecerat ydolatrie modo
autem habetis septem i. omnes qui
vobis suadent ut me debetis
respicere et recedere vel per multas
recidivaciones ut per sensus
corpus dyaboli devicerim in nullus

nullus de eo confidat quia multam
adhuc habet potestatem quia quando in-
mundus spiritus exit ab aliquo penitente
te vadit ad alios peccatores et in-
veniens eos sine labore victoriae redit
ad primos et invenit mundatos i. clerus
peccatorum et renatos contra peccatum con-
fessionem et tunc assumit omnes modos
temptandi et tam nequius eos temp-
tat quod saepe vincit et supat dicuntur
autem demones spiritus i. mundi vel ab
affectione quia diligunt immunda vel
persuasione quia suadent immunda
Quarto est illud inmundum ponitur in ma-
nifestatio ipsium cum quod sicut demon
cum eiectus est cum palet sic ipsum
a nobis eicimus specialiter periculum est
n. quod promittimus demonem in nos
cordibus habitare dicitur n. dicit In-
nocencius in quadam decreta-
li ubi loquitur de iudeis et sarracenis
tria sunt que malam remunerationem red-
dunt hospitibus suis scilicet mus in pera
ignis in sinu et serpens in gremio primum
rem facit pauperem superbia iste ignis
superbie ascendit in celum et angel-
le omnia bona corrosit quod deus nec
eis fecit peperit autem tres filias scilicet
vanam gloriam accidiam et cupiditatem prima
scilicet vanam gloriam misit in paradiso ad primos
parentes et per eos corrosit quod nichil boni
in omnibus dimisit alia scilicet accidiam
misit ad eos deus n. posuerat eos
in paradiso ut operarentur sed dyabolus eos
inveniens ociosos ipsos aggressus est
tertiam scilicet cupiditatem misit in mundum
in duos fratres et per eum in cayn omnem
fraternum amorem corrosit quod ipsum oc-
cidit. Tandem matri filio sic nos
toto occupant et corrodunt vana
gloria et respectiva inmundicie comedit
negligencia Joel i. Residuum i.
ruce comedit locusta residuum

locuste comedit brucus residuum
bruci comedit erugo erugo
rapitur proalentibus et ea comedit
dit et pugnat superbiam que rapitur
de bonis operibus et ea consumit lo-
custa quod ysidorus dicitur q. longa asta per
vanam gloriam quod tamquam longa ha-
sta omnes prevenire brucus est fetus
locuste antequam habeat alas et co-
gnomen qui locusta quia iacens in
uno loco i. adlatat omnia consumit
et pugnat inmundiciam quod accensus ignem
de mundi quod si ferrum non potendat
ipsum corrodit rubigo pugnat acci-
diam quia anima huius dicitur non
geritur rubiginosus efficitur per ignem
intelligitur peccatum avaricie ignis n.
si ligna apponuntur semper augetur si
subtrahuntur diminuuntur si totaliter au-
feruntur extinguuntur sic est de avaricia
quod n. quanto divicias magis multiplicat
tanto avaricia magis inflam-
mat Ecclesiasticus xxviii secundum ligna silve
sic ardescit ignis quod autem pauperibus
largiendo diminuit tunc ignis avari-
cie refrigerat Jeronimus diminuere
florebat dicebat dicens dicebat qui
si Ad spes est dare elemosinam et con-
tra inmunda fuit hoc quod autem quibus
divicias potero abiciat et contempnunt
tunc iste ignis penitus deficit proverbiorum
xxvi cum defecerunt ligna extinguetur
ignis peccatum in gremio pugnatur
per luxuriam que venenum diffundit
fugienda est quod vicinitas serpentis
i. familiaritas mulieris Jeronimus nulla
securitas est cum veneno serpente dor-
mire sed n. fit ut me non mordeat
quod fit ut me alium mordeat Jdem
quamvis nunquam possit serpentem securus
dormire tam quam alium non mordeat

na est alii non mordeat timore
sollicitat Agamus est aut pire
non posse quam modo paululum
non posse tunc quoniam iste serpens
venenum diffundit quod malam
concupiscentiam accendit Est aut ve
nenum frigidum amarum et corrodens ac
tinctum Sic luxuria dicitur frigida
quia ignem divini amoris ex
tinguit dicitur amara quia in con
sciencia amaritudinem facit dicitur
cordis corrodens quia animam
occidit Qui aut est totaliter vene
natus debet facere sicut cervus qui
postquam a serpente pugnavit et
venenum hausit ad fontem currit
sic talis debet currere ad fontem
lacrimarum et per lacrimas deponit
omne venenum sicut cervus depo
nat ad fontem aquarum etc. f. 44
[C]um eiecisset demonium
locutus est mutus Ubi habun
dat demonis malicia habundat
et superhabundat divina clemencia
In isto demoniaco malicia
demonis multum habundavit habun
davit quia eum tenebat obsessum
ipsum fecerat mutum et cecum sed
ubi habundavit sed dei misericordia in eo
in ipso habundavit quod demonio
deobsesso icit loquelam sibi
restituit lumen reparavit et au
ditum reparavit per hunc quod hunc
sic eciam possumus intelligere pec
catorem significatum cui deus
spiritualiter inter beneficia supradicta
contulit Primum est quia demonem
ab eo expulit per quod non demo
in domum anime sue conducit sed
post longum malum per [illegible]

compellit Sunt aut inter cause
propter quas christus quem propter dedecus co
ducta compelli aut quod proprio vo
luit aut quod domum in primo offi
ciunt aut quod domus nimia multa
[illegible] reparacione indiget
aut quod domus habitacione caret
propter illas inter causas demoniacus
iuste dedecus dei propter compelli
primo quia peccatori propter hoc et re
demptionem proposuit deus non
dedit hominem ea de quibus vult
pensiones habere scilicet corpus anima
tres tales Nam de corpore
vult habere ieiunium de anima de
votas oraciones de rebus corporis
largiciones demonas aut propter hoc
ieiunium quia est sibi venenum
sicut non dicit ambrosius spiritualibus
ieiunium est venenum serpenti
propter hoc oraciones quia sibi sunt
incendium Thobie vi Cordis
eius particulam si super carbo
nes ponas fumus eius extricat
omne genus demoniorum propter hoc
elemosina quia est sibi lancea
zachee vero dicitur de elemosina Ecclesiastici xx
io super scutum potentis et
super lanceam adversus etc. qui ac
non potest solvere istas tres pen
siones scilicet que solvunt vin
dicta [illegible] in omni non dicant
qui sunt comedamus et bibamus
cras enim moriemur sed dicant ieiu
nemus doneamus oremus cras
enim moriemur etc. aut non possunt dicere
ieiunemus saltem dicant donemus
oremus supra dicta scilicet elemosina et
ieiunium oracio dedicant in
celum vnde dicit sidorus super ps

vis ad deum volare orationem tua
fac illi duas alas scilicet ieiunium
et elemosinam Secundo debet expelli quia
domum dei in tempore officii quietis facit
eam de ea stabulum dum ponit
in ipsa immundicias omnium porcorum
Iuxta illud Apoc xviii facta est
babilon habitatio demoniorum quia
adversum avaricie Dicit enim demo
nes non cessant avaros decipe
re nec avari pauperes defen
dere et custodia omnis immundi
spiritus quia adversum luxurie et
custodia omnis volucris immunde
quia adversum superbie Tercio debet
expelli quia domum dei destruit
quare reparatur deus enim edifi
cavit domum anime de lapidibus
quadratis vel in quadro ipsa vero
lateres ceciderunt et quadratis
lapidibus edificamus Apoc
xxi Civitas in quadro posita
est istam quadraturam faciunt
fides spes caritas et bona opera
Secundum Cristum credis tu speras et
Cristo credis speras tu diligis
Cristo credis speras diligis tu
bene operaris Istam quadraturam
diabolus nititur destruere dum fidem
spem caritatem et bona opera
laborat auferre Iuxta id Iob i
ventus vehemens a regione deserti
concussit iiii angulos domus
Contra hoc debet quilibet fide sacro san
ctum [illegible] In omnibus su
mentes scutum fidei et [illegible] galeam
[illegible] loricam fidei [illegible]
spem autem salutis opera autem debet
ponere [illegible] arma [illegible]
[illegible] Ro v [illegible]
[illegible]
[illegible] Quarto debet

expelli quia deus ipsam domum anime
vult inhabitare domus autem anime tria
habet solaria unum superius scilicet spiritum aliud
inferius scilicet corpus tercium medium scilicet
animam de hiis solariis dicitur Tes v
Ipse autem deus pacis sanctificet vos per
omnia ut integer spiritus vester et anima et
corpus sine querela reddatur [illegible]
[illegible] deus [illegible] in superiori
solario habitat id est in spiritu habitat quando
ipse spiritus vacat superne contempla
cioni enim ad eum veniemus et mansionem
apud eum faciemus Iohannis xiiii et ad eum
veniemus [illegible] Inhabitat in solario
medio id est in anima quando ipsa anima inten
dit munde meditacioni Sapiencie vii
per naciones in animas sanctas se transfert
[illegible] enim idem est quod [illegible] habi
tat in solario inferiori id est in corpore
quando ipsum corpus committitur intendit
mortificacioni Iuxta illud Gal
v Qui autem sunt Cristi carnem suam cru
cifixerunt cum viciis et concupiscentiis Exemplum in Gre
in dyalogo [illegible]
[illegible] portare
[illegible] in corpore [illegible]
[illegible] sum nocte ad
corde meo [illegible] spiritus superna con
templacione [illegible] carnis
[illegible]
[illegible] meditacio [illegible]
[illegible] est quia deus peccatori
linguam dedit deus enim dedit
homini linguam ad duo officia
scilicet ut deum laudaret ps xliii [illegible]
istud feci in laudem meam
narrabunt ut proximum edificaret
[illegible] ibi dedit ei linguam [illegible]
ditam ut sciam sustentare eum
qui lapsus est verbo [illegible]
se reprehenderet et accusaret
Iob xlii ideo me reprehendo

quod ergo primam peccator aut lingua
adepta tria officia non vtitur et io
rite mutus vocatur primo non deum
non laudat sed per mala opera blas
phemat vnde psalmista omnes crea
turas invitans ad laudandum
deum inter ceteras invitans draco
nes in inferno existentes dicens
laudate dominum de terra dracones et omnes
existentes voluntates peccatores vel superbia
priam aut invitat simplices ana
tos et Raymundus quia tales deum
non laudant sed blasphemant et
io videntur peiores esse quam serpen
tes quam dracones qui in inferno
Secundo est mutus quia proximum non
edificat sed potius scandalizat
Ecclesiastici xxviij lingua tertia multos
commouit et dispersit de gente
in gentem tres non sunt lingue
scilicet diuina cuius est loqui ea que
ad laudem eterna spectant vnde
dicit petrus Jo vj verba eterne vi
te habes et ista est lingua
perfectorum virorum Secunda est lingua
humana cuius est loqui de rebus de
terrenis que respiciunt humana neces
tas Jo iij qui de terra sunt et
io de terra loquuntur et mundus
eos audit et ista est lingua in
perfectorum Tertia est lingua dya
boli cuius est detrahere mendacia dice
re Jo viij Cum loquitur mendacium
de proprijs loquitur etc. huius eciam
lingue est discordias seminare
Ipse non dyabolus discordias seminat
inter deum et hominem dei et homines
contendit aut seminat inter homines
et homines et ista est lingua deman
torum et malignancium Isti ergo loquuntur
lingua prima diuina qui proximum
edificant Illi lingua secunda et
humana qui negocia secularia
tractant Illi lingua tertia et
dyabolica qui discordias seminant
Ista autem lingua tertia non solum
proximos conturbant sed eciam inimicum sepe
Ecclesiastici xxviij lingua tertia mu
lieres viratas deiecit et priuauit
eas laboribus suis Tertio peccator
est mutus quia delicta sua
in confessione se non accusat
ad quem dicitur proverbiorum xviij Salomon
lectura Justus in principio accusa
tor est sui peccator non habet
primam sed mala cogitacionem et
delectacionem sed secundam scilicet malum
consensum habet tertium scilicet malum
opus Justus autem non tamen con
fitetur mala opera sed eciam mala
consilia malas delectaciones
et cogitaciones Tertium bursiand
est quia peccatori lumen resti
tuit Siquidem autem qui receperit illumina
tus est quod videt ante retro
a dextris et a sinistris sicut dicitur apocalipsis
iiij de sancto animalibus quod plena erant
oculis ante et retro qui conside
rat et recogitat peccata sua que fe
cit et inde habet dolorem
ysaias xxxviij recogitabo tibi
omnes annos meos etc. Ille habet
ante se qui videt et cogitat de
iudicio et inde habet timorem
post dierum dyabolus non timeas Ille habet a
dextris qui videt et cogitat vnde
prospera prosperitatem Nam in eis
qui videt et replicat ac Ille
habet a sinistris qui videt vnde
aduersa quia sunt bona transito
ria et ideo in eis non frangitur
per impacienciam vel desperacionem
Que sunt autem bona dicitur in corpore iij

qd n. q in prīo est monstruo
sum est rē hinc est q filii isrl'
ut habetur Exo xiiii. Cū egip
cios fugerent habebat retro
nubem contrariam an columpna
lucidam a dextris et a sinistris
mare stans tamquam murus qui-
bus uult euadere persecutiones egip
ciorum .i. demonum habeat post se nu
bem tenebrosam .i. peccatorum suorum
consideracionem continuam peccata n.
sunt tenebrosa quia animam
obscuram faciunt sunt nubes que
oraciones malas ne ad deum perve
niant impediunt Tre. iii. Oppo
suisti nubem tibi ne transeat
oratio habeat ante se columpnam
igneam .i. diuinorum iudiciorum
consideracionem assiduam Illa n.
columpna erat alta quia a celo
usque ad terram protendebatur et alt
ercia sunt dei iudicia sunt
profunda ps. iudicia tua abyssus
sunt multa certa Apoc. xix
vera et iusta sunt iudicia eius
habeat a dextris et a sinistris mare
tamquam murum mare murorum fugit
qui tue est quod tamquam murus
a dextris quod non potest prosperitas ad
mouere comparacio tunc est
tamquam murus a sinistris quod
non potest radisa ad frangere
per impacienciam sed et muniri de
bebat in corpore uel parma uiste
a dextris et a sinistris Quartu
bifiam est quia priori audi
tu restituit precii n. surdus
est quia non audit deum amo
nentem nec deum bifacientem
nec deum inspirantem nec deum
comminantem prelia mor-
tis quid dominus prouer. i. dicens uocaui
et renuistis ecce quia non audit
deum admonentem extendi manum
meam multa scilicet beneficia porrigen
do et non fuit qui aspiceret ecce
quia non audit deum benefacientem
despexistis omne consilium meum
quia scilicet uobis inspirabam ecce quia
non audit inspirantem increpa
ciones meas neglexistis ecce quod
non audit deum comminantem Si
aut surdus auditum recepit quod
deum se loquentem audit iuxta
illud ps. Audiam quid loquatur
in me dominus deus etc. ... m
In belzebub principe demo
niorum eicit demonia Hic
est homo invidorum super bonorum uitam
infamare aut verba peruertere aut
opera denigrare ... sicut pharisei quod
christo inuidebant nitebantur uitam
eius infamare dicentes Jo. x. Nos
scimus quia hic homo peccator est
laborabat eius verba peruertere sic
patet Jo. xxvi quod ei dixerunt ... qui
scimus quia verum es studebat
eius opera denigrare sic patet ubi
eiectionem demonum que ... in uirtu
te dei faciebat belzebub attri
buebant quem principem demo
niorum appellabant Notandum
aut quod cultus ydolatrie sub ysto
Nyno rege asiriorum ortus fuit
qui de morte belli beli patris
sui in tantum doluit quod in honore
eius statuam erigi fecit et omnes
honores sibi exhiberi instituit
ac omnem offensam ad ipsam
statuam fugientibus remitti con
cessit ... plures diuersi
diuersas statuas erigebant

et diuinos eis honores impende-
bant quia ydolatrie cultus exerce-
bant et secundum sua ydiomata quibusdam no-
minatur. Nam babilonii dicebant
bel palestini baal beelzebub autem
nullius ydoli nomen erat sed iudei
vnius cultores dei vicinum sibi ydo-
lum accaronitarum derisionis causa
sic vocabant id est virum muscarum
obsidens ymo latius sanguinibus quem
musce sequuntur asserebant autem ipsi
ydolo habitare demonum principem
videndum est ergo circa hec qui
sunt principes inter demones et
qualiter appellantur. Circa primum notandum
quod demones habent tria officia
valde ordinata in malum. Est enim
vnus demon qui preest superbie
et vocatur lucifer de quo dicitur ysa.
xiiii. Quomodo cecidisti lucifer de ce-
lo qui mane oriebaris qui di-
cebas in corde tuo in celum con-
scendam super astra celi exaltabo
solium meum et cetera. Contra superbia
et iste multos habet satellites
quibus principatur scilicet omnes super-
bos Job xli. Ipse est rex super
omnes filios superbie. Alius est
qui preest luxurie et iste vocatur
asmodeus de quo habetur thobie
iii. Quod interfecit vii viros ante-
quam ad eam accessissent iste enim
odit legitimum matrimonium et
eo perimere medium volebat tra-
here hanc puellam ad fornicacio-
nem ut sed postquam non potuit
legittimo matrimonio uti cogeretur
ad fornicacionem [illegible] et iste demon
multos habet satellites qui sibi as-
sistunt et multos habet subiec-
tos omnes scilicet luxuriosos qui quidem
multi sunt quia sicut dicitur Jacob.
mundus totus in maligno positus

id est in malo igne concupiscencie. Tercius
est qui preest avaricie et vocatur
mammona. Matthei vi. Non potestis deo
servire et mammone. Mammona autem
sicut dicit Glossa est nomen demonis
qui preest divitiis non quod tenens
iurisdictione potestatem sit sed quia
eis vtitur ad decipiendum et iste
multos habet satellites qui eum
iuvant et multos subditos habet super
quos regnat scilicet omnes avaros qui
multi sunt iuxta illud Jeremie vi
a maiore usque ad minorem omnes
avaricie student. Quartus est
qui preest immundis cogitacionibus
odiis rancoribus invidiis et
malis affeccionibus et vocatur
beelzebub id est vir zebub id est
musca ipse enim immittit muscas
id est cogitaciones immundas odia
et voluntates malas que dicuntur
musce quia ad [illegible] cito
volant et parum circumvolant. Iste
autem demon multos habet sa-
tellites qui eum iuvant et
multos subiectos quibus preest
quia sicut dicitur [illegible] xx Omnes pro-
dicunt mundum est cor meum purus
sum a peccato. Secundo videndum est qua-
liter isti principes et eciam
sui satellites appellantur. Circa
primum notandum quod duas species vocan-
tur ut dicit Gregorius in Sponsus autem
malus primum appellatur primo
per odorem vinee florentis na-
bis cum odorem vinee odit
zabypa fugit unde quod dum sunt
vinee florentes vix autem vnquam
aliqui ibi reperiuntur serpentes. Secundo
appellatur serpentis homines ieiuna-
tis unde dicit ambrosius in exame-
ron. Tanta est vis ieiunii
ut mortalia serpens si persenserit

spiritu domus ieiunii. Tercio appel-
latur pre emundacio et spoliacio
domus. Ita sicut dicitur in historia scola-
stica: Corvus in domum vestitam insilit,
nudam fugit. Et ideo assignatur ebdo-
mada quod deus inimicicias inter
serpentem et mulierem et semen eius
posuit. Tunc ergo nudus clama-
tur domum nudam tamquam serpens ini-
micum fugit. Quarto appellatur
paruma incantatorum, unde quando
incantari se sentit, unam aurem
in terram figit et aliam cauda
claudit ne vocem audiat incan-
tantis. Super illud ps. Sicut aspi-
dis surde etc. [illegible] inquit spirat-
incla supradicti inquit demones
fugiunt et expelluntur. Primus luci-
fer qui per superbiam appellatur per
odorem unice florem i. puram
humilitatem. Nardus humilitas n. quod
est odorifera quia deum trahit et
demonem expellit. Cant. i. Cum
esset rex in a. etc. Nardus est herba
odorifera calida que significat
humilitatem quia facit cor odoriferum
coram deo. Unde deus senciens odo-
rem humilitatis beate Marie mox
in uterum eius descendit. Legitur de
unicornio quod sit animal valde ferox
et a nemine capi possit nisi in sinum
puelle virginis caput declinat et
dormiens capitur. Sic deus
ad [illegible] erat quod a nullo sancto
ad minimum potuit inclinari sed tractus
humilitate virginis ad eam venit et
descendit. Est etiam nardus
calida quia humilitas facit cor
fervens caritate coram deo quia
per totum incendit et ardet et ex-
pellit. Unde legitur in vitas patrum quod dyabolus
dixit sancto Anthonio: Si tu vigi-
las, ego sompnum non capio. Si
ieiunas, ego cibum non sumo.

Si divitias contempnis, ego nichil
terrenum possideo. Unum est quod valde
me vincit, scilicet humilitas, quia contra
istud te non valeo prevalere. Est etiam
nardus herba parva, quia humili-
tas cor parvum facit coram se ipso.
Unde dicitur i Reg. xv: Nonne cum parvulus
esses in oculis tuis caput Israel
constitui te. Ac si diceret: Cum
parvus esses apud te, magnus fuisti
coram me. Modo autem quia
magnus es in oculis tuis, parvus
autem reputaris. Debet enim parare quod
sicut in pupilla oculi que quanto
est minor et nigrior tanto est
lucidior, sic homo quanto coram
se est despectior tanto coram
deo est sublimior. Secundus demon
est Asmodeus qui per luxuriam
appellatur. Aut expellitur hec ieiu-
nio i. penitencia et mortificacione
corporis. Sed ipse hoc genus de-
moniorum in nullo potest eici nisi in
ieiunio et oratione. Faciendum est ergo
de corpore nostro sicut fit de quo
agro lapidibus. Exemplum [illegible] primo
[illegible] debilitate preparatur, recalcitrat.
Si pabulo nimium subtrahitur
non laborat. Si plus quam necesse est
preparatur, tunc recalcitracionem di-
mittit et labori intendit. Sic est
caro: si nimis impinguatur
necessitatibus [illegible] Si nimis
impinguatur, fructum non facit. Sed
si [illegible] fructum bonum red-
dit. Sic de lapidibus legitur: Si nimis
eis demulle dimittitur, dant se
impugnacioni. Si nimis pax
tunc quam indigete dant se in histrione
[illegible]. Si non parate, dant
se operacioni. Hugo de claustro ani-
me: Ugo desto victo. Qui car-
nem suam [illegible] nimis affligit, ci-
vem suum occidit qui plus quam

opp3 et alimentis reficit hostem
nutrit Sic ergo intrinceda est ut
fugiat iste demonia ut nos sup
biat Tercius demon sz mamo
qui post auariciam expellitur per de
nudacionem i. spoliacionem abiectionem
Ista autem denudacio aut totaliter
fit sicut eam fecerunt viri perfecti de
quibus dicitur Mt xix Si vis perfectus
esse vade vende omnia que habes
et da pauperibus etc. Aut fit particulariter
sicut eam fecerunt illi qui de sua
habundancia dimittunt dant paupe
ribus de quibus dicitur Luc xi. Quod superest
date elemosinam aut nullo modo
fit sicut sunt illi qui nichil paupe
ribus dare volunt Aug. Quid
ergo dicis ego diues ille pau
per mihi ille honorat ille le
uis sarcinam tuam commemoras
pondus tuum laudas hanc amore
obligatus quid te laudas quid te
iactas solue vincula tua. minue
de sarcina tua da comiti tuo et
illum adiuuas et te releuas Cu
lex ergo sicut diuicijs suffocati sa
cerdotes spoliis infernalibus inuadit
dunt i Th vj Qui volunt di
uites fieri incidunt in tempta
ciones et laqueum dyaboli Totaliter
autem denudatos totaliter fugit ab illis
eciam qui particulariter se denudant
et qui de superfluis elemosinas dant se
fugit eciam non expellit demonem
i. penam in vita et morte post mor
tem Inuenta quia expellendo de
monem expellit penam Eccl iij Ig
nem ardentem extinguit aqua
et elemosina resistit peccatis Expellitur
in morte quia quod antea pleraque
operibus tunc inueniunt abea con
fusus recedit sicut patet de beato
martino Expellit post mortem
quia elemosina est scutum et lancea
contra eum Eccl xxix Super scutum
potentis et lanceam adversus etc. Quartus
demon sz beelzebub quod interpretatur
vir muscarum qui per eos diabolus cor
gitacionibus i. muscis expellitur
per incantacionem i. per confessionem Musce
autem super carbones mortuos
resident super tepidos volitant
ignitos vero fugiunt quia male
cogitaciones super corpus dei
amore frigidum resident volitant
autem super tepidos sed fugiunt cor
in dei amore inflammatum Iste
demon ut dictum est expellitur
per incantacionem i. per sacerdotalem
absolucionem Incantatores enim dei
sunt ipsi confessores qui serpen
tem infernalem incantant quando
super caput peccatoris absolucionem
et benediccionem dant et quia dyabolus
scit per confessionem se expelli totis viribus
confessionem nititur impedire Aspi
dem ymitatur cum Aspis unum caput ore
i. aurem preciosam sed dimittit eam
ad caudam ne incantatorem audire quia
permittit eam verba dei audire
non permittit quia permittit eam
eam ad pauperes manum attendere
sed capit eam per gulam quia impe
dit ne possit confessionem emittere
sciens quia per peccatum confessum ex
pellitur vnde eciam ululantur quando
nos non dyabolus acriores dolores
infligimus quam cum plagas peccato
rum ostendendo repetendo sa
namus quod nobis prestare [illegible]

byt ihus

Transiit mare galilee quod
est tyberiadis etc. Jo vj Sicud
cum libro anno in cena re
citatur sz ultima dominica ante ad

renuo et hoc habetur sermone eiusdem
ubi dicitur hic est vere scilicet qui re
turus est in mundum et de ista in
dominica palmarum et hoc habetur primo eiusdem
ubi dicitur erat xxiiii pascha a dies
festus iudeorum vocatur autem ista
dominica depro scilicet dominica de rosa
dominica de palmis etiam autem sic
appellatus est quia in hac
die summus pontifex per urbem
portat rosam musto et balsa
mo intus plenam quod post
modum dat perfecto urbis cuidam
autem ista rosa portatur ex ratione
assignat una litteralis alia spiritua
lis et alia moralis ratio autem littera
lis potest dicitur Innocentius in quodam
in quodam sermone est quod cor
ruptibile corpus nostrum ex nimio la
bore et fatigatione deficit nisi
per aliquod aliquibus recreacionibus re
medium relevetur unde dicitur propheta
tius mihi gaudia carnis quia
per caret aliqua requie durabile
non est unde in vitis patrum Anthonius
fertur post longum laborem so
litus erat duci ad aliquam re
creationem et hoc cuidam sagitta
rio displicuisset docuit eum fratres
parcius nimia extensione posse
tet modum relaxare rigorem
et ergo propter ieiuniis fatiga
to ecclesia remedio hodie
utitur relaxationem primo verbo leti
ficante cum quod sunt de ho
dierna missa tam de introi
tu quam in epistola tam de toto officio
sunt gaudiosa ratio eius quod
in prima laborant fortificacione
et quia delectatio fortificat
operationem unde in ethicis secundo
verbo fortificante sicut patet
in eiusdem [illegible] inducitur

de quibus palmis pueri tunc re
ficiat cum hic panis de refectione
spirituali et tertio quodam solacio
recreante scilicet rose reportatione
unde dicit idem Innocentius ne
fideles propter asperitatem quadrage
simalis observancie sub nimio
labore deficerent in hac media
dominica rose solacium representatur
ut amenitas spatii melius suf
ferant sed ratio est spiritualis propter
ut tam pillam artificialem
quod eciam valeri corpus significatur
In illa in rosa artificiali tria
sunt scilicet aurum muscus et balsamum
et in Christo tres sunt substancie scilicet
caro quod significatur per aurum quia cor
rumpi non potuit propter non dub
lem tunc videtur corporum anima
quod plena fuit primo musco et odore
omnium virtutum et gratiarum Canticum I
Trahe me post te etc. et etiam
divinitas quod significatur per balsamum
Ecclesiastici xxiiii Quasi balsamum non
mixtum odor meus deitas non
fuit carni mixta sed non admixta
qui ergo vult laborem primo le
nire frater debet hanc rosam in
corde portare Significat corpus
etiam hic rosam valere quod ceteris
floribus magis delectat visum
suo colore magis recreat
olfactum suo odore magis
confortat gustum suo sapore
sic corpus est delectabilis ad
intuendum I petri I in quem
desiderant angeli prospicere est
suavis ad odorandum Canticum I
Trahe me post te etc. est
dulcis ad gustandum II petri
II Si tamen gustatis quod dulcis
est dominus non debet ergo fideles

fatigati labore primo considerando
hanc rosam in qua receptivi
sunt visiorum tante claritatis odorum
tante suavitatis et refectionum tante
sacietatis Causa vero est moralis per
hoc non significatur quod spinarum spine
morum viciorum continentur in rosis
virtutum vnde dicit ambrosius in sermoni
bus quod per abstinenciam spine vertuntur
in rosam producitur non nisi plena
libido castimoniam superbia humilitatem
ebrietas sobrietatem Vnde causa
est intelligendo quod vicia per te pre
aut virtutes ad contra non sicut
alteutris sed quod per scriptum sicut
qui prius erat libidinosus efficitur
castus cum prius superbus efficitur
humilis et mansuetus cum prius
ebriosus efficitur sobrius ysa lv
pro saliunca descendit abies et
pro urtica crescet mirtus Saliunca
est herba spinosa dicta a saliendo
eo quod calcantes se saliri facit Abi
es dicitur abeundo eo quod preceteris ar
boribus longe eat et porcessio
pervenerit per saliuncam vero amor
dei mundi intelligitur qui est spino
sus primo id est in vinculis coli
gunt de spinis vvas et Ecciam
consideracio facit hominem repletum
replete ab eius amore Nam
in omnibus que vides te replet
ante per abietem intelligitur Amor
dei qui facit hominem ascen
dere usque ad celum vrtica facit
pruriginem mirtus non frigi
ditatem est per sensus per
primam amor mundi vrtica per pe
rem dei exprimitur Animalis
concupiscencia in refrigerancia ca
strimonie ysa xxxvi in cubi
libus in quibus prius dracones

nes habitabant orietur viror ca
lami et iunci Cor enim avarorum
quod prius erat cubile demonis
efficitur spiritum humile et flexi
bile ad omne bonum ubi nascitur
vigor virtutum Secundo vero ex dictis
de panibus et hordeaceis panes quibus
duo v milia hominum saciavit
Notandum autem quod illi homines erant
multi et erant famelici quod in col
ligitur quod tunc sierant hoc commedi
unde dicitur in iohannis xiii desertus est
locus et hora iam preteriit et pa
nes autem illi erant pauci quin
que v erant eciam aspidi et insi
pidi quia ordeacei christus autem tamen
multos et tam famelicos saci
avit ut pleni fierent unde dicitur ibi
autem impleti sunt et panes
paucos sic multiplicavit autem
ut eciam superfluerent panes asperos
sic dulcoravit ut eciam dulco
rem et suavem saporem haberent
primo per hoc tam multos et tam fa
melicos sic saciavit quia prius
esurierant primo enim dei qui hic
sunt in esurie in futuro erunt in
sacietate mali autem qui hic mo
dum abstinere non curaverunt in fu
turo erunt esurie ysa lxv Ecce
servi mei comedent et vos esurietis
Excusant non se tales dicentes
multis modis quod racione temporis
estivis mensibus dicunt dies lon
ga est tunc ergo sol est potens
nos refrigerare debemus hyeme
vero tempore dicunt frigus quod
est frigidior possimus sunt
quibus calefaciunt nos omnes qui dum a
ieiuniis se excusant sed creatoris

accusant fallet te ista excusacio
quia non te excusabit sed propius
accusabit. Alii se excusant sub
racione conservacionis aliorum contra quos
sic dicit Bernardus super Cantica leguminia
inquis ventosa sunt potus aque
non opprimet parvus aculeus intrinsecus
melancoliam poni culinam accedunt
pisces de stagno vel de lu
tosa aqua nec pertinent com
plexioni non conveniunt quod dicatis
aliorum observatores morum negligen
tores non decet in vel de his
quas racionis legistis. Alii se ex
cusant sub racione complexionis contra
quos dicit Job Multo melius
est fructum dare quam metas [h]abere
corpus quod sine gressu vacillare
quod predicacione Bernardus Gregorius
atque operatus alii corpus volun
tatem alii bonam consuetudinem
magis meus utique in consepcio
dicat. Alii se excusant sub racione
laboris contra quos dicit ambo
dicunt plerique non possumus la
borare et seminare tamen quia non
volunt saltem laborant minus
ut seminare possint. Secundo pau
cos panes sic multiplicavit
ut eciam suppleverunt qui non mul
tiplicant semina contra ipse multi
plicavit v panes de manu sua
terra autem bona facit fructum cen
tuplum ut dicitur Marci viii fructum
autem centesimum debet virgini et
martiri et predicatori. Cum ergo Christus
sit virgo et martir et predicator
non sunt minores si panes in
tam multiplicavit in tantum autem
multiplicati fuerunt quod xii cho
phini suppleverunt numerum xii
apostolorum voluit autem deus ut ipsa
fragmenta recolligentur triplici

de causa. Prima est localis quam
ponit Crisostomus dicens Christus fragmenta
recolligere precepit non ostentacio
superflua fuit sed ne fantasma pu
tarent quod factum est quod eciam
sancta Maria Magdalena fecit. Secunda est
spiritualis quam ponit idem Christus fragmenta
quod plures non poterunt manducare
super mensam secretoria que mul
titudo capere non potest que michi co
mittenda sunt aliis qui digni
idonei sunt alios docere. Tercia est
moralis quod non multe reliquie sunt
collecte est contra multos qui de
suis sermonibus nullas reliquias
facere volunt sed totum quod cogitare
valent effundunt gravantes corda
auditorum prolixitate sermonum Proverbiorum
xxix Totum spiritum suum profert
fatuus sapiens differt et reservat
in posterum. Tercio ipsos panes apposi
tos dulcoravit ut dulcem sapo
rem haberent. Credendum est quod magis
sunt panes meliores super omnes et
non potest esse. Cum potest aliquid tribus
modis aut purum aut partem
aut miraculum ipsum aut
purum melius est in eodem genere
genere racione speciei quam aliquid quod sit
partificium ipsum autem quod sit per
miraculum melius est quam illud
quod sit purum racionem aurum alchi
miam partem homini factum
videtur esse preciosum. Secundum aurum naturale
radiis solaribus ibi in terris
generatum videtur esse preciosius. Si vero
aliquis per miraculose aliquam
materiam converteret in aurum illud esset
preciosissimum Iohannes olim fecisse
legitur vinum eciam antiquiore
fieri videtur esse bonum sed vite generatum

naturale est melius vinum non miracu
lose factum ex aqua optimum est sicut
fuit vinum quod in nuptiis Christus fecit
panes ergo quos cottidie comedimus
optimi est non miraculo sed natura producta
naturaliter sunt producta et est opus ar
tis miraculo quia seminatur et fari
nam redigitur farina fermentatur
panis efficitur et coquitur. Cum ergo
panes fuerint miraculose producti et
panes quos comedimus per naturam sunt
opus nature et artis sunt opus autem
corpus miraculi est super naturam et
artem unde est quod isti panes et pisces
fuerint meliores superioribus quam
aliqui unquam fuerint manducati

Cum sublevasset oculos

Ihesus etc. In ista parte ewangelii describitur
personis fit mencio s. de Christo discipulis
et turbis. In Christo autem tria
commendabilia inveniuntur primo
n. in Christo commendatur pietas et com
passione cum dicitur: Cum sublevasset
oculos Ihesus. Deus noster habet duos
oculos s. sapientie Ecclesiastici xxxiii omnia
videt oculus eius et oculus mise
ricordie in [illegible] dei cuius est in
[illegible] eius et respectus illius in oculos
istos duos oculos olim deus
videbatur habere clausos oculum
sapientie quia nullus viam salutis
cognoscebat per viam [illegible]
et oculum misericordie quia nullus
sibi reconciliare volebat, conquerebatur Job xxx dicens Non
[illegible] respicit me mutatus est
mihi in crudelem. Tandem oculus
sapientie apparuit quando prophetis
legem dedit. Oculus autem mise
ricordie non apparuit quia nullus ad
se respiciebat sed omnes ad infernum
descendebant. Modo autem oculos

hos ambos aperuit s. oculum
sapientie per quem nobis viam salutis
ostendit et oculum misericordie per quam ad
suam gloriam nos transmittit
Jo. i. Lex per Moysen data est
etc. quia tunc eis apparuit
oculum sapientie gratia et veritas per Ihesum
Christum facta est etc. quia nobis
aperuit oculum sapientie et misericordie eo
dicitur: Cum sublevasset oculos
Ihesus videt venientem ad se mul
titudinem vidisse perhibetur divine
pietatis indicium est quia ad eius
adesse venire [illegible] gra
tie celestis [illegible] aperuit.
Secundo in Christo commendatur humilitas
in collacione ad discipulos dixit ad
Philippum unde ememus panes etc.
Magna humilitas et benignitas
quod discipulos suos facturus erat
consulebat cum suis. Sunt Christus
autem in sua familia .i. inter
apostolos aliter exhibebat se superio
rem dicens Jo xiii vos voca
tis me magister et domine et bene dicitis
sum etenim. Aliter inferiorem Luce
xxii Ego autem in medio vestrum sum
sicut qui ministrat. Aliter equalem dicens Jo xiiii
Iam non dicam vos servos sed
amicos. Amicicia enim non est
nisi equalium. Similiter autem
debet quilibet prelatus quod inter suos
subditos aliter debet esse maior
aliter minor aliter equalis maior
quantum ad correctionem unde dixit
apostolus Quid vultis in virga veniam ad vos. Minor
quantum ad humilitatis reputacionem
unde quilibet qui prelatus est se re
putare inferiorem talem mino
rem reputabat se apostolus quando

dicebat .i. Thess. ij facti sumus
parvuli in medio vestrum etc. Equa-
lis est sicud ad amicabilem gusta-
cionem est [illegible] rectorem etc.
posuerunt noli velle extolli
esto inter illos quasi unus ex illis ista
tria tangit Aug. d. hono- co-
ram nobis prelati sit etc. coram re-
verentia auctoritatis timore coram
deo substratus sit pedibus
vestris etc. reputacio [illegible]
tra omnes sapiens etc. circa gusta-
cio amicabilitatis Tercio in
xpo consideratur potencia in
mirabili operacione quia v.
panes multiplicavit multi-
plicabantur autem ipsi panes in
manibus xpi dum frangebantur
in manibus discipulorum dum
apponebantur Istud autem mira-
culum continue fit et nemo miratur
Aug. ubi enim multiplicavit de
quinque panes segetes in ma-
nibus suis multiplicavit v.
panes Item notandum quod sunt quedam
miracula que sunt utilitatis sed
non admiracionis admiranda [illegible]
quia consuetudine usu viluerunt
de quibus dicit Aug. Maius
miraculum est gubernacio tocius
mundi quam saturacio v. mili-
hominum de v panibus et tamen
nemo miratur Istud mirantur ho-
mines non quia maius est sed quia
rarum est Quedam autem mira-
cula sunt que sunt admiracionis
sed nullam utilitatem pariunt
miracula magorum [illegible] volare
in partem per [illegible] Symonem
magum [illegible] loqui
[illegible] descendere que
faciunt [illegible] admiracionem quod
sunt sed utilitatis non sunt Que-

dam autem sunt que sunt aliquam
admiracionem et aliquam utilitatem sicut
sunt mirac. et talia sunt [illegible] sunt
miracula malorum [illegible] qui dicunt
in vi [illegible] domine nonne in nomine
tuo [illegible] in nomine tuo demonia
multa eiecimus [illegible] cum fuerunt
illa propter veritatem ut sic infideles
convertantur vel fideles confirmentur sed
propter ostentacionem ut ipsi sancti repu-
tentur Quedam autem sunt
que admiracionis quia sunt preter or-
dinem [illegible] et utilitatis
quia sunt propter utilitatem hominum
sicut est illuminare cecos curare
infirmos [illegible] veritatem quia
sunt [illegible] confirmare veritatis fidei
vel alicuius periculi et talia fuerunt
miracula xpi et apostolorum et talia sunt
miracula que fiunt per sanctos viros in vi-
te [illegible] Quarto sit mencio
de discipulis in quibus videntur
fuisse tres differencie Quida-
m enim habebant fidem
[illegible] de quorum numero erat
Philippus ut dicit Augustinus [illegible]
aliquid [illegible] perfecte Philippus
creatorem intelligeret de cuius
potencie [illegible] non dubitaret
Alii habebant fidem imperfectam
de quorum numero erat Andreas de
quo dicit [illegible] An-
dreas quod [illegible] panes
[illegible] de xpo panibus
crediderit quod et istos v. panes
posset multiplicare sed [illegible] fides
sua fuit [illegible] quia credidit
quod de pluribus plura de pauci-
oribus pauciora fieri possent
[illegible] tan-
tos Alii autem erant qui habebant

dicere aliorum solicitam et operosam sicut
discipuli cum qua panes receptos
a Christo turbe solicite distribuebant
Sicut dicitur Act. xiiij Non est ergo mi
randum si in aliqua congregacione
aliqui inveniantur tardi aliqui
tepidi aliqui magis devoti. Nam
tardi sunt de novo incipientes
et qui profecti sunt de bono in melius profici
entes perfecti vero sunt justorum semita
quasi lux splendens. Hic respicit
statum incipiencium prudens hic respi
cit statum proficiencium crescit usque
ad perfectum diem hic respicit statum
perfectorum Secundo fit mencio de illis
in quibus tria fuisse dicuntur Primo
in sedendo magna congruitas quia
sederunt super fenum Gen. ii. Mag
fenum multum in loco qui ergo vult
refici pane gracie spiritualis congruum
est ut sedeat super fenum i. ut dicat
corpus suum ut mortificet carnem
suam nam sic dicitur ysa. xl. Omnis
caro fenum Dupla mortificacio
dicitur Sal' v. Mortificate membra
vestra que sunt super terram Sublima
est humo in morte ut patet Quamvis
est in senectute vel quomodo se
ipso dicere consueverunt ego sum
in terra Superbiam est humo i.
iuventute vel de aliquo iuvene
senti dicere consuevimus ipse est
super se Secunde ergo super fenum i. mor
tificare corpus suum quod est sub
tilia est impassibile quod est in
tra est utile quod est perfecta
est interna et salubre Secunde est
in edendo magna sanctitas vel
dicitur ut autem impleti sunt etc.
In ipso quod est omnes mag
nam magna quantitas et
benedictio sua et benedictio aliorum

devorabunt ysa. xv. Unusquisque
carnem brachii sui vorabit
manasses effraym et effraym
manassen Secunde primum sunt
deum blasphemabunt ideo similiter
ipsi qui vero indurati fuerunt usque suspensi cum
fuerunt ad sanctos qui semper
deum laudabunt dampnati autem
erunt contra deum insurgentes quia
deum non laudabunt sed semper blas
phemabunt ysa. viij Cum esu
rient irascentur et maledicent
regi suo et deo suo Secundo autem
saciatus est per Baraber cum
aqua etc. Sed nullo modo sacietas
completa est sed cum viri ore
sunt celestem refeccionem
et tunc impedientur propriis oc
cupacionibus ysa. i. vinum tuum mix
tum est aqua per Calixo dicta
vinum merum mixtum esse plenum
sacietas celi plenum mixto et
de sacietas completa vi
um in sexe eius etc. Esse mixtura
et sunt ipsum Tercio in laudando
magna iocunditas quod notatur cum
dicitur Illi autem homines cum vidissent
quod fecerat signum dicebant quia
hic est vere propheta etc. Dicit autem sicut
refeccionem corporalem benediccio ad
ubi perficiatur Christo in omni
creatura dei bona et nichil
reiciendum quod cum graciarum actione etc. Thobias
Sepulchra Graciarum agit cum dicens
nobis non sibi tangere mensam
domini graciarum agentibus ei qui
cibum dedit vel sicut magister ait de
sanctimonialium que lactucam sine
benediccione comedit Secundo et
mitat hoc ad spiritualem refecti
onem sunt cum accedunt ad
mensam domini non preparati sine
contricione et inmundicie audire

net sole vobis faucibus sumat
cibum sed eciam estimant ad quod ipsis
alii vi dei. Ideo debet subse-
quens ad gracias actiones. 1 Cor. x
Sive ergo manducabitis sive bi-
bitis aut aliquid facitis omnia
in gloriam dei facite. [illegible]

Est puer unus hic qui habet
v. panes ordeaceos etc.
Sicut dicit Aug. Non est
magnum pascere ventres paucorum
mortuorum sed magnum est pascere
animas in eternum victuras. Dominus
ergo quinque milia hominum exceptis
mulieribus et parvulis tunc refe-
cit sed quinque spirituale pabulum
significatum multo plures pascit.
Sicut autem tunc in illo convivio
v. panes fuerunt sic in isto
spirituali convivio v. panes di-
stinguuntur. Primus est panis
penitencialis de quo dicitur in ps. Ci-
babis nos pane lacrimarum etc. panis
non ... potius lacrimarum datur nobis
in mensura infra mensuram et supra
mensuram. In mensura quando [illegible]
cionis quia quantum homo delecta-
tus est contra peccatis tantum debet affligi
in penitencia. Lacrimas datur autem infra
mensuram [illegible] quia panis
lacrimacionis est tristicionis pa-
nis non consolacionis qui mereri
est [illegible] datur non supra men-
suram meditacionis quia ille la-
crimacionis moderate et mensurate
sumitur panis non eciam con-
solacionis supra mensuram. Datur de isto
pane dicitur in ps. Surgite
postquam sederitis etc. quasi dicat peccatores
vos qui dormivistis diu in sompno
culpe qui diu sedistis in tor-
pore negligencie qui diu
comedistis voluptatis [illegible]

a nimio surgite manducantes pane
doloris et penitencie. Iste autem panis pe-
nitencialis conficitur quando peccata mi-
nutatim conteruntur. Ergo non inte-
ger panis non conficitur. Ergo non au-
tem fracto [illegible] conficiatur sed non delica-
te [illegible] ergo non cum minutatim
confracto et [illegible] redacto panis
est [illegible] Sic [illegible]
non [illegible] integro [illegible]
[illegible]
de non efficitur panis dei sed [illegible]
tale cor quod licet non sit fractum
per dolorem in futuro frangetur per
demonum malleum [illegible]
parata sunt derisoribus iudi-
cia et mallei percucientes stultorum
corporibus. Alii sunt qui cor suum
frangunt et peccata sua ubi plan-
gunt et quidem superficialiter contritionem
in corde gerunt. Tales [illegible] de
corde suo panem faciunt sed non
delicate conficiunt de quibus dicitur Joel
in Scindite corda vestra etc. Alii
sunt qui peccata sua ponderatim
plangunt et minutatim contere-
re conantur circumstancias peccatorum et etiam
peccata minuta in confessione dicunt.
Tales de corde suo delicate deo
panem faciunt de quibus dicitur in ps.
Cor contritum et humiliatum deus non
[illegible]
acceptabile et delicatum [illegible]
[illegible] est videre in ipso aro-
mate [illegible] cum aromaticum [illegible]
est integrum non redolet confracta
[illegible]
[illegible]
non redolet coram deo sicut fe-
cit [illegible] superficialiter autem fractum
[illegible] odorem reddit minutatim
vero contritum magis odorem emittit

pt adven sup hoc sem pij intra
na terra nigra et nullo vomere scis
sa nullum fructum faciat Terra aut
ingrossata precibus scissa prout fruc
tum reddit cumulatum grata et
culta magnum fructum producat &c
et decocte quantum est dicendum
Secundus panis est sacramentalis qui
est panis eucaristie quo fideles
in festo pasche reficiendi sunt
de quo dicitur Jo vi Ego sum panis
vivus qui de celo descendi Iste
panis undique decoctus in clibano uteri virgi
nalis sine fructus dotibus sancti
me sic dicitur v. s. sancta anima
deitate conjuncta antiqua carne
ne ab adam traducta nova
anima de novo creata Iste panis
sic factus triplici igne fuit de
coctus scilicet igne deitatis quo ad
sanctam animam de quo igne dicitur
Heb. Deus noster ignis consumens
est Igne passionis quo ad sancti
tatem antiquam pro Igne ina
nimasti etc. et igne amoris
quo ad sanctam novam quia ani
ma fuit igne amoris infla
mata de quo igne dicitur luc xij
Ignem veni mittere in terram etc.
Iste panis sic factus et sic de
coctus per v. frusta a v. vulneribus
fuit incisus ut per illa panem
predicaret Et v. Cum in
mici essemus reconciliati sumus
deo per mortem filii eius Sic cele
stem ianuam aperiret Heb. x
habentes fiduciam in introitu sanctorum
in sanguine etc. Sanguis ianua
est paradisi Item [illegible] ange
licam repararet Collo. i. paci
ficans per sanguinem crucis eius
que in celis sunt et in terris Item

[illegible] per lymbo educeret
Zachar. ix Tu quoque in sanguine
tuo eduxisti vinctos tuos de lacu
quo non erat aqua Item ut
omnes hostes ad amorem suum
totaliter inflammaret hoc sig
num apparet vij ubi dicitur quod elephan
tes ostenderunt sanguinem uve
uve et mori ad acuendum eos
in prelio Iste panis sic coctus
et factus et incisus non reperitur nisi
ut manducetur Manducatur autem
ex aliquo sic sacramentaliter tantum sic
manducant eum boni cottidie
presbiteri et amorem de qua man
ducatione dicit Aug. ut quid
paras dentem et ventrem crede
et manducasti Alii sacramentaliter
tantum sic manducant eum mali
de qua manducatione i Cor.
xi Qui manducat et bibit in
digne iudicium sibi manducat
etc. Alii sacramentaliter et spiritualiter
sicut manducant eum viri
perfecti de qua manducatione
Jo. vi Qui manducat carnem
meam etc. Tertius est panis [illegible]
lis quem cottidie in oratione petimus
dicentes panem nostrum cottidianum
etc. Iste panis pauperibus est
erogandus alias enim deo nostra
ieiunia non placent nisi
elemosinis ornata essent Unde
respondit dominus dixit ysa lviij
Non est hoc ieiunium quod elegi
set potius frange esurienti
panem tuum dicit petrus ra
von etc. Quando enim est nostra ie
iunio sicut oleum lucerne sicut sol
dici tempore ara corpori Sicut
enim lucerna extinguitur cum oleum
defecerit sic ieiunium sine

mitas sine perdit eam elemosina deficiente
ut dicit G. Talia sunt sine
caritate ieiunia qualia sine oleo
lucerna fumigare potest lucerna
potest sed lucere non potest. Est non
eam ieiunio sicut sol dici sicut
non sol tenebras et nubes expellit
sic elemosina iuncta ieiunio omnia
peccata excludit. Est elemosina precibus
non erit in oblivione sicut
sanctus glacies solvit Secundum
est eam elemosina iuncta ieiunio
sicut anima corpus. Sicut enim corpus
moritur eam anima recedit sic ie-
iunium mittit perdit eam elemosina defi-
cit. Et sic redeunte anima cor-
pus renificatur sic ieiunio ad-
iuncta elemosina ipsum ieiunium vivificatur
Ieiunium in caritate ieiunium illo-
rum ieiunium sanctificat que elemosina
ipsum adornat. Si ergo volumus
ut nostrum ieiunium in alto asten-
dat duas elemosinas faciamus eam
G. Due ale sunt elemosina et
oratio sed autem preces tamen due
ale sunt elemosina caritas ut scilicet
elemosinam faciat. Tercio ut in con-
fessione veritatem dicat quia
quaedam caritas ob ... sibi
et Tale ergo ieiunium elemosina et
confessione orandum facit
hominem dignum paradiso ... quarto
caveat diluvio ... a
gule ... oportet Ista ...
petrus ... dicens adam
... ieiunat noluit ...
diso ... et ... gula ...
... noe ieiunavit ...
... aflictibus ... sunt
... post ... ebrietas
... ieiunium ...
... incendium ... qui in
ebrietate incendio ... .

adulterus fuit. Quartus est pa-
nis infernalis de quo dicitur pro-
verbiorum iiii Comedunt panem impietatis
et vinum iniquitatis bibunt Isto
pane panis fuit una torta
cum ... aqua ... ...
... ad ... infernale
... est mala cogitatio
... mala delectatio ...
malus ... mala ope-
ratio mala ...
... panem ... eam quibus
... solue
... abiecit Sed sunt quidam
qui eam debent ...
diminuere ... valunt ...
addere ... in vitas patrum ...
angelus dicit arsenio veni
et ostendam tibi opera hominum et
vidit quendam in nemore ligna
cedentem et fascem facien-
tem eam elevare non posset
et ... ligna ... et ad ...
... addebat Deinde vidit de
... aqua ... et
tunc ... vidit duos ...
volentes trabem in ... intro-
ducere non in longum sed ...
et ... angelus dicens
... sunt qui peccata ... ad
... et tam magnum fascem
... quod ipsum ... non ... eam
... non debet addere sed diminuere
... Comite ...
... peccare ...
... offendicula
... sunt qui ...
... quin ...
... aliqua ... ...
... eam ... ...
... vites ... misit

eas etc Tunc sunt superbi cum enim
porta paradisi sit augusta ipsi
ad volunt intrare erecti sed incursi
non volunt se incurvare sed elevare
et ideo intrare non possunt in templo
dei sed foris manent exclusi apocalipsis
xxii Tamen augusta porta eternam
ta que ducit ad vitam Quintus
est panis celestis de quo dicitur luc
xiiii Beatus qui manducabit
panem in regno dei de ista man
ducatione luce xxii Ego dis
pono vobis sicut disposuit mihi etc
De quibus tribus habetur quod illud
convivium habebit mirabilem sublimi
tatem cum dicat ego non ab an
gelus non petrus apostolus nec aliquis
alius sanctus sed ipse christus luc xii
Amen amen dico vobis quod precin
get se et faciet eos etc Secundo ha
bebit quinque cordialitatem
cum dicitur dispone. i. in diversis [illegible]
pane [illegible] una cum prima
[illegible] in alia [illegible] talia apostoli [illegible]
dealis Jo xiiii In domo patris
mei mansiones etc Tercio habebit [illegible]
bi [illegible] dulcem suavitatem
cum dicitur ut edatis et bibatis luce
xiiii Qui edunt me adhuc
esurient Quarto habebit mense
prosperitatem quam comedent
in ea mensa cum dicitur Cum dicitur
super mensam meam ps filii tui
sicut novelle olivarum etc Quinto
habebit loci amenitatem cum
dicitur in regno meo Illa enim domus
dei erit pulcra et amena unde
[illegible] ps Quam pulcra tabernacula tua
iacob ~~[illegible]~~ Quam
na tua ~~[illegible]~~ erit magna et
lata baruch iii O israel quam
magna est domus dei ingens
locus possessionis eius dicitur v. ol. f. 14
Videns [illegible] exulibus arguet
me de peccato si veritatem dico

vobis quare vos non creditis
michi etc Jo viii Ista vocatur
dominica de passione non quia tali
die christus sit passus sed quia post
lazari resuscitacionem fuit sumatus
ad mortem ut habetur Jo xi Post
Illud autem miraculum de resu
scitacione lazari legitur fecisse
procedente [illegible] dominica illa
enim resuscitacio dicitur facta fuisse
prima luna marcii Cuius quinta
decima tempus est dies et
quia post illam [illegible]
ista dominica prima occurrit [illegible]
circa in ista dominica Ideo
de passione incipit officium
augustinus Duo sunt per autem
mortem i. pena que concedit
n. in libro de pacientia quod ista
bona omnia tunc pacientia ista
vera est Cum videris aliquem
gratia pati noli continuo laudare
pacientiam quod non ostendit tibi
pacie causam In evangelio
hodierno ponitur causa passio
nis In epistola autem ponitur pre
ciositas passionis Causa
ergo passionis s. quod iudei eum
occiderunt fuit duplex s. sanctitas
vite et virtus doctrine Sancti
tas enim vite christi iudeos
mactabat ad invidiam Cuius
sanctitatis notatur cum dicitur Quis
ex vobis arguet me de peccato
Cum non v. modis fuit peccatum
s. corde ore opere omissione
et origine. nullo istorum mo
dorum christus peccavit Unde credo
quod semper cogitaciones fuerunt
mundas Apoc i. Caput
eius et capilli erant candidi

sicut lana alba capilli eius
puri sunt cogitaciones eius
que in illo fuerunt candide
atque purissime Nec ore qui
locuciones eius discretas
et utilissimas Nec opere quia
eius operationes sanctissimas
de hijs duobus dicitur 1 petri 2
peccatum non fecit nec in ore eius
inventus est dolus Non
obmissione quia nullum
bonum omisit quod facere debuit
ysa v. quid ultra debui facere
vinee mee et non feci Non
origine quia nullum peccatum
originale contraxit sanctus fuit
in conceptu et postea in matris
ventre Ideoque cum magister de
te peccatum et (?) causa fuit
veritas doctrine quod iudeos mi
tabat admiracio quia
veritas odium parit Ut notatur
ubi dicitur Si ego veritatem dico
vobis quare etc Contingit
in veritate sicut contingit de
luce odore et sapore lux enim
est amabilis habentibus ocu
los sanos Sed est odiosa haben
tibus oculos lippos Augustinus
oculus egris odiosa lux que
puris est amabilis etc Odor
est gratus homini spiritum recreat
et confortat Sed odiosus est
spirituali quia ipsum occidit et
fugat Palatis palato sano
est sapidus qui palato infir
mo est insipidus et ponosus
Augustinus palato non sano pena
est panis vivus etc est odi
osa superbis sicut lux est odi
osa oculis lippis Si enim pre
dicatur superbis de virtute humi

litatis talis veritas tam fulgens
et clara est eis odiosa Ecclesiastici xiii
Abhominacio est superbo humilitas
Item autem est lippitudo que obs
sistit ne ista lux fulgeat in oculis
anime Gregorius Timor mentis est
obstaculum veritatis Idem ea
propter quia cum invenit veritas
humilem fugit mentem Secundo est
odiosa luxuriosis sicut odor specie
Si enim predicatur eis de odore puri
et mundicie talis odor eis displi
cet Ecclesiastici xxi audiet luxuriosus
et displicebit ei Item autem est quia
instar specierum et ceterorum valet
stare in fetore luxurie quia in
odore mundicie vnde (?) ad quendam la
scivum audiente pungenda dic
cit se malle ad mulieribus
spiritualiter plus conversari et Dicitur
magis libenter in stercore quam in
aqua clara morantur Tercio est
odiosa avaris sicut panis palato
palato corrupto Si enim predicatur
eis contemptus terrenorum et appe
titus celestium talis panis doctrine
acceptabilis Ecclesiastici xiii Execracio
divitum est pauper Causa enim est
quia sicut palatum corruptum
non percipit saporem ce
lestium Corpus in qualibus homo
non percipit ea que sunt spiritus
dei Augustinus palatum febricitantis
habet enim mel celi insipidum
est dulcissimus autem palatum
sanum etc Cor nos non est quod
amet super terram qui dominum ce
lestem in veritate gustaverit
In epistola autem hodierna ponitur
pena resurrectionis passionis

et sanguinis ihesu xpi ubi generaliter consan-
guis xpi habuit efficaciam contra-
rem in celo in mundo et in inferno In celo
autem duplicem efficaciam habuit prima
est quia celum aperuit et hoc notatur
cum dicitur Per proprium sanguinem introivit
semel in sancta etc. Celum enim clausum
erat cuius clausura figurata fuit
in clausura vie paradisi triplex quia
tribus clausa erat ut dicitur Gen.
iii scilicet angelica custodia flamma
apparata et rumphea versatili ut
custodia angelica hostium clausum
tenet flamma apparata homines
ab ingressu arcet et rumphea versatilis
acuta homines deterret Ideo san-
guis xpi fuit clavis dei aqua di-
vina dei Ingressus fuit clavis
dei hostium aperuit ipsa xpi debe-
bat clavem dei david super humeros eius
aperit et nemo erit qui claudit etc. quia
per gloriosum decorem accepit quia post-
quam humeris baiulavit Ideo xpi
sanguinis xpi clavis est paradisi
Ingressus fuit aqua dei ignem infernalem
quo ad bonos potuerunt Etiam in hoc
non ardentem extinguunt aqua
in flammis sanguis aqua de latere
emanavit Iste duo tempus [illegible]
dirimens flammea illa rumphea et so-
lubus providencia cherubim xpo
tuncta [illegible] fuit Ingressus
fuit clavis dei rumpheam versatilem acutam
abstulit [illegible] non rumpheam [illegible]
per passionem que versatilis acuta
erat quia corpus et animam [illegible]
dolebat vel quia respiciebat pro
sanctorum dignissimis et robustissimis ipsa
satisfactione xpus fecit quod suum
sanguinem ipsum pro dedit pro
contritione cum pro nobis eius pro
debitis solvit Secunda efficacia
fuit quia deum reconciliavit

quod notatur cum dicitur Nam testi
mediator est erat quod guer-
ra inter deum et hominem ideo ihesus
xpus mediatorem se fecit i
Thimo ii Unus est enim media-
tor dei et hominum homo ihesus xpc
qui dedit redemptionem semet-
ipsum pro nobis Secundo autem contingit
quod quando aliquis inter duos par-
tes se interponit ab utraque ictus
accipit Sic xpus vulneratus fuit
ab hac Zacha xiii his sum
plagatus in domo eorum qui
diligebant me Tercio preter ipsa
solum dicit Secundus populi mei pro
nobis cum dicitur disciplina pacis
nostre super eum homo quidem debe-
bat disciplinam sed xpus ipsam
disciplinam recepit et sic per
reconciliavit et pacificavit
Ista autem disciplina fuit multum
fortis et dura Ista enim disciplina
que fit cum virgis est fortis
quia frangit carnem Illa
que fit cum spinis est fortior
quia usque ad ossa perforando
pertingit Illa que fit cum ferreis
instrumentis et ista est fortissima
quia animam a corpore excutit
Ista triplici disciplina xpus
fuit disciplinatus primo cum virgis
quando ad columpnam fuit flagel-
latus et illa disciplina totum
corpus vulneravit et sanguine
replevit Secundo cum spinis quando
spinis fuit coronatus et illa
disciplina sibi caput
perforavit usque ad cerebrum pervenit

Nec aliquis dicat hoc est i(m)
possibile q(uod) spine fragiles
os dur(um) capitis potuerunt
perforare quia omnis cedit
na(tur)a ubi adest voluntas divina
Cu(m) x(rist)o enim spine durissime
creatura voluit ut spine p(er)tin
gerent usq(ue) ad cerebru(m) Nec est
contra ei q(uo)d d(icitu)r Joh(annis) xix os
no(n) comminuetis ex eo quia illud
q(uod) os capitis no(n) fuit diminu
tu(m) lic(et) fuit p(er)foratu(m) Tercio c(um)
instrumentis ferreis i. cu(m) clavis
acutis et illa disciplina acer-
cius accepit x(rist)us Joh(annis) xix
Inclinato capite tradidit
sp(iritu)m Secundo sanguis x(rist)i h(abe)t
2. virtutem i(n) mundo et ista est
duplex homo q(ui)d erat p(ro)p(ter)
et i(n) mundus quia erat p(ro)p(ter)
x(rist)us sanguinem suu(m) fudit in
precium redempcionis Et nota
cu(m) d(icitu)r copiosa redempcione in
vera Sicut liberalis mercator facere
consueverunt qui in empto freq(ue)n
diu dependerunt lapide precio
so/saccula pecunie studiose
ligatum no(n) dissolvunt s(ed) ligatu(m)
pecuniam no(n) i(n)uat/ no(n) ponderat
nec mensurat/ s(ed) venditori pro
ponit ut accipiat quantu(m) velit
x(rist)us quasi h(abe)t sacculu(m) pecunie
i. corpus suu(m) plenu(m) p(re)cioso
sanguine q(uo)d p(ro)p(ter) nos in sacculo
pecunie secu(m) tulit Non aut(em)
expectavit ut sacculus ipse dis
solveret(ur) i. divina morte fini
ret(ur) s(ed) q(ui)nq(ue) vulneribus eum la
cerari voluit ut precium lar
giter effunderet Eo cito vendi
ciet Cetera quod fecit deus

in pondere nu(mer)o et mensura ut h(abe)t(ur)
Sapie(ncie) xi Sed opus redempcionis
non mensura ubi enim deberent
nu(mer)um ut s(cilicet) una vel duas guttas
sanguinis funderet cu(m) una sola
sufficeret non servavit pondus
ut unam unciam vel unam libram
effunderet non servavit mensuram
ut s(cilicet) unam calicem mensurare s(ed)
totum dedit totum effudit p(ro)pter Co
piosa apud d(omi)n(u)m redempcio Et
x(rist)us copiosa quia non gutta
sanguinis s(ed) unda fluxit q(uia) v. p(ar)tes
corporis emanavit Ex q(uo) homo
erat i(n) mundus et eo x(rist)us sa
nguinem suu(m) effudit ad lavacrum
emundacionis Et nota cu(m) d(icitu)r
Sanguis x(rist)i emundavit conscien
cias n(ost)ras etc. Non solu(m) aut(em) emundavit
consciencias n(ost)ras s(ed) eciam omnia elem
enta purgavit Erat aut(em) infectus
aer corrupcionum sp(iritu)um et significacione
infecta terra ex innocentis sanguinis
effusione infecta aqua ex sub
mersionis lavacione infectus ignis
ex sacrificiorum contaminacione
Ideo x(rist)us in aere pati voluit
ut aerem purificaret sanguis
eius in terra cecidit ut terra
mundaret aqua de latere eius
exivit ut aqua purificaret Eun
dem sp(iritu)s sanctus in igne apparuit
ut ignem purificaret Tercio h(abe)t
virtutem in s(e) quia ipsum con
fregit carceres p(ro)p(ter) inde excepit
vera ipse p(re)dicatores s(ed) morum
p(ro)pheta q(ui) adhuc dicebant in ver
tesio omnes adhuc domino de s(e)
debant Sed x(rist)us p(ro)pria morte
tenuit eos eripuit redempcionis
eorum p(re)dicacione q(ui) erant
subiecti terre etc. Et h(abe)t(ur) in h(oc)...

Scolas[tica] quod Salomon habebat struci-
onem [illegible] pullum quem pullum
Salomon in ampulla vitrea inclusit.
Cum vero mater filium videret quod non posset
[illegible] vermem de deserto attulit et de
sanguine eius ampullam ipsam lini-
uit et continuo fracta fuit et pro-
pullum inde eduxit. Iste vermis
est Christus qui dicit in psalmo: Ego sum
vermis et non homo. Vermis enim na-
scitur de limo terre sine coitu calore
solaris. Iste vermis secundum patrem sine ce-
lo secundum solem [illegible] dicta secundum
terre [illegible]. Sic Christus in celo
secundum patrem sine matre et in terra
secundum matrem sine patre. Pulli [illegible]
in ampulla erant scilicet patres inclusi in
inferni ampulla. Sed venit iste ver-
miculus et virtute sui sanguinis
ampullam illam confregit et patres
patres inde eduxit. Ps. Clauderent
portas ereas et Zacharias: Tu
quoque in sanguine tuo eduxi-
sti vinctos tuos de lacu et cetera.

← ulcime yola ... c. 41

Pedes in iacem in eum
mundus iste erat tamquam mare
tempestuosum tamquam fluuius
rapidus confundens in quo omnes
periclitabantur. Ideo deus quendam
pontem ibi posuit per quem ad
patriam celestem securi tran-
sirent. Est autem considerandum
quod pons construitur primo la-
pides [illegible] et postea fundatur.
Deinde super pilas iste pons con-
struitur. In cuius [illegible] hodierno
agitur de pilarum fundatione. Cum
dicitur: Vulnere lapides et in
templo non agitur de ipsius pontis
fabricatione. Cum dicitur: Ipse

assistens pontifex id est pontem
faciens. Circa primum notandum
quod iudei Christo mortem inten-
tauerunt cum ipsum lapidare vo-
lebant tribus [illegible] modis per
vices intenta fuit. Primo per
Herodem qui ipsum occidere vo-
luit. Secundo per [illegible] qui
ipsum volebant precipitare ut
habetur Luce in [illegible]. Tercio per iudeos
qui ipsum lapidare volebant.
[illegible] adhuc hodie ipsum
lapidare videntur de quibus dicit
Beda [illegible] malas co-
gitationes quibus [illegible] tot
lapides in ipsum mittunt. [illegible]
[illegible] fuit [illegible]
[illegible]
[illegible] quod [illegible] dicitur
pontifex. [illegible] causas
secundum [illegible] vocabulum [illegible]
[illegible] vocationis [illegible]
primo quod pontifex [illegible] vocatur.
Nam sicut deus est pon-
tifex dicitur quia pontem faciens.
In mari enim [illegible] quod omnes
periclitabantur et naufra-
gium sustinebant. Ideo deus
contra illud naufragium [illegible] dedit
adiutorium secundum hanc tabulam
[illegible]. Nauis est innocentia
in qua positus fuit Adam. Sed
ista nauis fracta fuit quando pec-
cauit. Fuit ergo [illegible]
[illegible] ipsis ad paradisum
peruenire secundum [illegible]
[illegible] omnes baptizati sunt
quando [illegible] in innocentia
baptismi. Sed quia omnes fran-
gunt nauem innocentie [illegible]
deus [illegible] adiutorium secundum
tabulam penitentie. Nam [illegible]

prima est secunda thabula post
naufragium In hac thabula
penitencie fuit maria magdalena que
cum ista thabula ad portam
paradisi peruenit primo et multas
alias virgines que erant
vani innocencie transcendit
et quo ad meritum et quo ad premium
Vnde dicit deus non spernit eos
qui ambulant cum innocencia
non spernabit eos qui ambu
lant cum penitencia Quia ut sunt
multi superant tribulacionem
penitencie vero deus facit vt ad
meritum sicut parem .i. meritum
possimus ducere Quinto n. pe
[illegible] est potencias pile ut dictum
est habere Sunt fundate in
recessione aut in ar trabes
fuit super inducte quarum vna
fuit de palma alia de oliua
tercia de cedro quarta de cy
presso Quia de his quatuor
lignis facta fuit de inde sup
has trabes est firmata thabu
la .i. ara super preciosissima que
in .iiii. clauis clausa fuit clausa
ta et ideo non reperit in ut summo
summe pontifex ascendit
ad premium perget Quod dicitur po
tifex qui habitus sunt n. amic
tu quod fuit velatus alba ve
ste quod ab herode veste alba
induitus fuit casula quod super
ra fuit indutus cingulo et sto
lam quod ad statuam fuit liga
tus manipulo quod cum manibus
fuit clauis perforatus mitram
quod spinis fuit coronatus ba
culo pastoralem quod arundo
fuit pleni data in manibus san
dalia quod clauos habuit in pedi
bus Quod dicitur pontifex [illegible]

vnccionibus mistica Solent n. pon
tifices qui consecrantur in vngi
Christus n. sic vnctus apte fuit
demonstratio magdalene Vnctus apte
quod fuit vnctus vnccione tri
plici primo vnxit te deus deus
tuus et cetera Iste vero sed non est leti
cie subditur oleo leticie erat cum
nus sed modo fons est langoris et
subditur pre consortibus tuis Dedit
n. Christo spiritum sine mensura de cuius
plenitudine accepimus omnes Secundo
fuit vnctus a matre vnccione
lacrimarum quando scilicet corpus suum de
patibulo depositum pro dicta
dia qui dicitur dicta Thob. io. fle
bat quando mater eius inconsolabi
libus lacrimis atque dicebat heu
me fili mi lumen oculorum meorum
quia nobis illuminabat dicta fili
per oculum affectus celesti gracia
Erat solacium vite sue quia totum
gaudium suum erat secum cum filio
loqui cum eo ire cum eo videre eum
Erat eciam baculus senectutis
sue quia tunc eum esset sed quod
contingentia non auxilio filii sui
indigebat potest in loco suo dimi
sit iohannem euangelistam qui representans
erat baculus cuidam? et e
tiam Tercio fuit cum magdalena quod
vnxit in capite in pedibus
et eciam in toto corpore inungere
voluit quod ad monumentum cum
aromatibus venit Ipsa dicitur mere
tricis? quod illa quod in vngunt in ca
pite qui sodenocione affi
ciunt in sua dimicte Ille vngunt
in curte qui afficiunt in sua
humanitate sue in passione Illi
vngunt in pedibus qui misericordes
sunt pauperibus Quar
to fuit vnctus iudeis qui
ipsum in toto corpore inunxerunt

qui toto corpus sanguine reple
uit unde angeli admirantes eum
sic tinctum dixerunt ysa. lxiii. quis
est iste qui venit de edom tinctis
vestibus de bosra. Quare rubrum est vesti
dumentum tuum et vestimenta tua sicut
calcantium in torculari. Tercio dicitur
pontifex quia officium pontificis est
unum est pro populo orare sicut v.
Ihesus ergo orauit pro nobis multi-
tum orauit verbis Jo. xvii. non
pro eis rogo tantum sed pro eis qui cre-
dituri sunt per verba illorum in me
Orauit lacrimis Hebr. v. Qui
in diebus carnis sue a morta-
litatis sue preces supplicacionesque
ad illum qui posset eum saluum
facere a morte cum clamore vali-
do et lacrimis offerens exauditus
est etc. Orauit sanguine Hebr.
xii. accessistis ad sanguinem asper-
sionis melius loquentem quam
abel petebat vindictam sanguis
Christi petebat veniam. Orat cor-
dis cruciatum representacione
Hebr. ix. introiuit in ipsum celum
ut appareat vultui dei pro nobis
Ps. Respice in faciem Christi tui
nos alapis cesam sputis illi-
tam morte pallidam deus ergo
in faciem filii sui respiciens
quam care pro nobis emerit
videns nobis respicit et nobis
parcit. B. Securum accessum habes
ad deum ubi stat mater ante filium
et filius ante patrem mater oste-
dit filio pectus et ubera filius
patri cicatrices et vulnera nulla
ergo potest esse repulsa ubi tot

concurrunt caritatis insignia
Quartum officium pontificis est sac-
rificium offerre Hebr. v. Omnis pon-
tifex ex hominibus assumptus pro ho-
minibus constituitur in hiis que sunt
ad deum ut offerat dona et sacrifi-
cia pro peccatis. Hic dicitur pontifex quia
seipsum obtulit sacrificium deo
Hebr. ix. per spiritum sanctum semetipsum
obtulit deo immaculatum non
solum autem in sacrificium sed eciam
in holocaustum Hebr. x.
holocaustomata pro peccato non
tibi placuerunt tunc dixi ecce
venio ut scilicet de me fieret
holocaustum. Dicitur autem holocau-
stum totum incensum ab holon
quod est totum et cauma quod est
incensum Christus enim in passione
totus fuit incensus et infla-
matus quod patet per quatuor signa
Primum est quia valde sudauit
Luce xxii. factus est sudor
eius quasi gutte sanguinis de-
currentis qui stat ad plures ignes
sudat in fornace qui non stat iuxta
fornacem sudat in toto corpore
magnus ergo ignis erat in eius
pectore quo calor flemmati-
cus in humorem sanguineum
conuersus erat. Secundum signum
fuit quia valde sitiuit Jo.
xix. homo valde inflamatus
consueuit esse valde si-
tibundus. B. Sicio ait pro
vobis doleo cordis quid sitis
fidem vestram salutem vestram
gaudium vestrum zelus animarum
vestrarum plusquam corporis cru-
ciatus me tenet et si non

mei salte(m) vos amici mei. Tercio
signum est quia totus in corpore
rubuit pro eo quod totus sanguine
plenus fuit. Homo stans ad-
versus ignem rubet in facie sed
stans ad fornacem rubet in to-
to corpore. Per hoc quod dicitur quod magnus
ignis amoris in corde Christi ardebat
qui ipsum sic rubere in toto corpore
faciebat. Corpus quidem eius
quod fuerat album et candidum per
mundiciam et virginitatem post-
modum factum est rubicundum in
per sanguinis effusionem et tandem
nigrum per mortis palorem. De his
tribus dicitur Cant. v. Dilectus meus
candidus et rubicundus. Quarto
dicitur clericus quod in libris notatur in
gradu sue mortis quia ipsa in
gradu eius fuit indignitas sacerdotalis
[illegible]. Quintum signum est
quod vestes sic in cruce non potuit sed
nudus ascendit. Sic si ipse facto
[illegible] tanto igne caritatis ardeo
quod vestes aliquas sic non valeo
[illegible] est [illegible] ubi dicitur
quod David nudus ludebat ante
archam domini. Per archam crux
signatur in qua fundata misericordia
continetur coram qua Christus lusit
quia cum multo gaudio crucem
sustinuit. Candidus lusit quia nudus
crucem ascendit. Quintum officium
pontificis est prebendas et beneficia
distribuere. Sic Christus in cruce cui
stans prebendas diversas distribuit
de quibus sic dicit Ambrosius. Auctor
[illegible] in cruce positus perfecte
officia dividebat persecutorum apostolis
pacem discipulis corpus iudeis
[illegible] virginem paranimpho la-
troni paradisum peccatoribus infer-

num penitentibus crucem prima
delegavit prebendas quas ipse
pontifex apostolis dedit fuit mors
et persecutio Io. xv. Si me persecu-
ti sunt et vos persequentur. Prebenda
quam dedit aliis discipulis qui
non erant adeo fortes fuit pax
Io. xiiii. Pacem
relinquo vobis pacem meam do
vobis. Prebenda quam dedit iudeis
fuit corpus Christi ut ipsum crucifi-
gerent. Illud tamen cetera preciosius affi-
gerent ut sic nostra redemptio per-
ficeretur. Io. vi. Caro mea vere per-
dita. Caro assumpta est et data
est in manus impiorum. Prebenda
quam dedit patri celesti
fuit spiritus suus quem in suis
manibus commendavit Luc. xxiii.
In manus tuas commendo
prebenda quam dedit matri fuit
Iohannes evangelista quem sibi in parem
[illegible] dimisit Io.
xix. Mulier ecce filius tuus. Pre-
benda quam dedit latroni fuit
paradisus Luc. xxiii. Amen dico
tibi quia hodie ecce mecum eris
~~[illegible]~~ sermonis quia sibi
hodie ecce contra
celestis quia non dixit ipsis
cras vel in mense sed ipsa
quia mecum eris ecce societas
sanctorum in paradiso ecce loci
amenitas. Prebenda quam dedit
peccatoribus fuit infernus quod Christus
dixit ite maledicti in ignem
eternum. Prebenda quam dedit
peccatoribus penitentibus fuit crux
prime Luc. ix. Si quis vult venire
post me abneget semetipsum et cetera
Ihesus autem abscondit se et
exivit de templo [illegible]

Si aliquis dicebat verba hec or
dinabat ad maiorem instructionem Si
aliquis faciebat miracula hec or
dinabat ad maiorem confirmationem Si
aliud sustinebat adversa hec ordi
nabat ad maiorem consolationem quia
sicut dicit Gregorius videntes angustias
suas mitius levius nostras portabimus
Si faciebat aliqua facta hec
ordinabat ad maiorem informationem
unde in hoc facto quo scilicet Christus se
abscondit informavit ut nos affecti
bus abstrahamus notandum autem quod
aliquando duos fugiebat aliis occurre
bat aliis occultabat fugiebat
quidem honores sicut scilicet Johannis 6 ubi
dicitur Jhesus autem cum cognovisset
quia venturi essent ut raperent eum
et facerent eum regem fugit in mon
tem ipse solus occurrebat autem
suis crucifixoribus sicut Luce capitulo xxvij
ubi dicitur fugere eamus sed obviam
eis occurrit appropinquabat qui me tradet
abscondebat vero se a iudeis fre
mentibus ut scilicet subtraheret ab ipsis occa
sionem furendi sicut scilicet hic Johannis 8
tria gesta dant nobis tria salu
tifera documenta scilicet ut fugiamus
mundi prospera despiciamus propter Christum pati
adversa occurramus iniqua Nos autem
contrarium facimus quia honores ap
petimus et querimus adversa fugimus
evitamus et iniquos nos in insurgemus
Primo ergo Christus fugit honores ut
doceret nos mundanos honores
esse fugiendos ita quod videntes de ho
noribus mundanis sicut de umbra
Si enim homo vult umbram suam appre
hendere per quam preparam non
apprehendit ipsam umbram obscu
quamtum vult fugere ipsam non

evadet Sic eciam honores mun
dani fugiunt suos appetitores
et insequuntur suos contemptores Cristo
ipsi si sequeris fugiet non apprehen
des ipsum effugies non sequeretur
Insuper eciam sunt pares scilicet ho
nor prelatus et honor imperatus
quod quasi instar umbre cito tran
seunt et desinunt Sapiencie Transie
runt omnia sicut umbra non
semper transeunt sed cum periculo quanto
ipsos transeunt quanto enim maior
ascensus est tanto maior et
periculosior casus qui enim de plano
et infimo loco cadit cito resurgit
qui autem de alto frangitur neque
tamen arbores sicut dicit Crisostomus
qui sunt de sublimitate cito a vi ven
torum franguntur qui autem ad radi
cem efficiuntur et pro eciam aut
iuvenis currus quemadmodum dixisse
allexandro quia licet arbor ma
gna diu crescat in una hora
confringitur et licet leo sit terribilis super
bus per arma animalibus quibus effi
citur hoc pro hoc propterea propterea crucifixo
ribus obviauit dat nobis formam
quod adversa non debemus fugere sed
pro Christo eciam pati debemus desiderare
et hoc ipse nobis consulit dicens
eum dicit Luce 9 Qui vult venire
post me abneget semetipsum quia ipse Christus
eciam elegit et molesta et varia
tristitie et vera duxit omnia
terrena contempsit homo deus
ut contemplando manifestaret
et omnia adversa sustinuit ut su
stinenda doceret ut in illis poneret
felicitatem tali ergo consiliario
Christo credendum est qui nec fal
lere nec falli potest Sunt autem tres

Alii stulti consiliarii quibus quam
homines magis credunt s. dyaboli
mundus caro dyabolus n. consulit
ut diligamus et appetamus hono
res et sublimitates mundus con
sulit ut appetamus terrenas cupi
ditates caro consulit ut appetamus
carnales voluptates de hiis con
siliariis dicitur Eccli xxv Tres species
odivit anima mea pauperem super
bum divitem mendacem et se
nem insensatum et fatuum pauper
superbus est caro que est pauper
in nativitate quia nuda nascitur
pauper in vita quia aliunde indumen
tis et alimentis confovetur pauper
in morte quia cum vili cilicio se
pelitur pauper n. dicitur quasi par potens
quia puer qui nascitur est omnino
impotens vel par parens vel
par imparens. Est ergo caro dua
liter pauper i. par potens quia
puer qui nascitur est omnino impo
tens et infirmus. In vita autem debet
esse par imparens quia non debet
imparere racioni sed sibi subici. In
morte autem est par parens quia
de omnibus diviciis suis secum
nichil asportat. Superbus autem est
et pauper sepe superbit quod racionem
contradicit. Dives mendax est
mundus est n. dives magnitudine tem
poralia possidet et est mendax
quia non attendit quod promisit ha
bundanciis promittit sacietatem et
dat vacuitatem Eccl v Avarus
non implebitur pecunia. In deli
ciis promittit delectaciones et
dat amaritudines unde dicitur de
carnali voluptate Prov v No
vissima illius amara quasi ab
sinthium. In honoribus sublimi
tatem promittit et dat subdu

dicitur Job xxv elevasti me
et quasi super ventum ponens allisisti
me. Senex fatuus et insensatus
est dyabolus dicitur autem fatuus et
stultus fatuus n. dicitur a fando
et loquendo quia solet fando et
loquendo sua stulticia manife
stare. Stultus autem dicitur quasi
stolidus vel dicitur stultus quasi stu
pendus quia s. admiracione que
videt et audit stupet et dicitur unde
nescit. Senex quod sit probatur dicitur
quasi sic consensu consulit nam
sepedicti esse homines stultos
frigidioris sanguinis prudentes
non calidi iuvenes in quibus ca
friget spiritu in quibus non dominatur ca
let minus sapiunt. Primo ergo non
dicitur sapiunt quia in eis non dominatur
sanguis incaluit. Senes insi
piunt quia in eis iam frigent
iuvenes autem vires dante sa
piunt quia sanguis in eis tem
perat. Antiqui non sunt sensu
maturi quia corpus sanguis nec est
frigidus nec calidus sed temperatus
ideo dicitur Job xii In antiquis
est sapiencia et in multo tempore pru
dencia. Est ergo dyabolus senex et
fatuus et insensatus. Senex propter
antiquitatem quia sicut dicitur Job
xli ipse est principium viarum dei fatuus
quia fando sua stulticia mani
festavit quando dixit Ysa xiiii in
celum ascendam super astra dei ex
altabo solium meum et insensa
tus quia bona que ab eo recepit
sentire nescivit. Ideo psalmista quare
dyabolus se abscondit autem nobis
quoniam ut asinentibus debemus
nos subtrahere ne contingat nobis

nos amplius inflammare Nam quod
furorem ira iudeorum xpc compescuit
per remedia hic unum est pacienter
verbum sustinendo Ira namque quatuor
gradus habet primus est qui est tantum
in corde Secundus qui manifestatur
exteriori signo Tercius quod osten
ditur in modo verbo Quartus quod completur
in tumultuoso facto Isti iiiior gra
dus patent ut ait vij Iudic. quod
dictum est antiquis non occi
des esse ira in facto Omnis qui
irascitur fratri suo esse ira in corde
Qui autem dixerit racha esse ira
in signo Qui autem dixerit fatue
esse ira in verbo Nullo autem isto
rum modorum xpc unquam fuit commo
tus dicitur ysa xlij Non erit tristis
neque turbulentus etc Non in corde i
paciam in corde ut dicitur non erit tristis
nec in exteriori signo ut dicitur neque tur
bulentus neque in verbis ut dicitur neque
clamabit nec in facto ut subditur
calamum conquassatum non conteret illos
scilicet qui sunt conquassati dolore culpis
non conterit sed reparat illos in quibus
est fere extinctus ignis divini
amoris non extinguit sed reaccen
dit et inflammat Secundum remedium
quod xpc exposuit quod iudeos furen
tes fecit omnes tacendo sicut patet
quod coram herode et pilato talia
videns tempore passionis sue tace
bat Sciens quod aliter fuissent
amplius inflammati ysa liij
Tamen semper plus paciens fuit
et iste optimus modus extinguen
di ignem furoris quod sibi fure
ti nichil videtur Sicut enim ignis
ipse deficit quando ligna non appo
nuntur sic ira furentis evanes
cit quando sibi verba non redduntur
prov. xxvi Cum defecerint

ligna extinguetur ignis et susurrone
subtracto iurgia conquiescunt
Cum non contra litigat tunc lig
pat et furentis ignem inflammat
Eccl. viij Non litiges cum homine
litigioso et non strues in ignem
illius ligna dicit enim Cassiodorus quod
quando aliquis irascitur si resisten
tem invenit valde concutitur
Si autem non invenit per actum
dissolvitur Sic etiam iracundus
si resistentem invenit amplius
inflammatur Si non invenit tran
quillatur Eccl. xxviij Secundum ligna
silve sic ignis exardescit
et secundum virtutem hominis sic
iracundia illius erit Gregorius in imi
tacione cum dei gloriosius est
iram tacendo fugere quam respon
dendo superare Tercium remedium
quod xpc servavit fuerunt verba pacifi
ca Iohannis viij sic patet Qui cum
verba tam contumeliosa iudei sibi
dixissent quod scilicet demonium haberet
ille humiliter respondit Ego demo
nium non habeo etc Et in quo ipsi
improperabant unum in quo non
erat magis vis facienda et potuit
sustineri scilicet quod esset samaritanus
quia samaritanus custos interpretatur
et ipse est custos iuxta illud ps.
Nisi dominus custodierit civitatem etc
Aliud quod continebat infamiam et
non potuit sustineri scilicet quod de
monium haberet ut dictum est Adversum
nichil respondit Exemplo autem hu
le se exhibuit In hoc autem
nobis exemplum ne admonita que de
nobis dicuntur videamus utrum
talia sunt que tolerari possunt
dissimulemus Si autem infamiam
importunt nos humiliter excusemus

Beda duo xpo illata fuerunt vnum
negauit et aliud tacendo con
sensit sic dns in principio sbuit
dom pacie in corpe quo approximus
dofalsitate contumelias accipi9
cep cum vd mala toleramus
et iste est optimus modus extin
guendi iram furentis vd sz pa
cifica videndo Cor eius iracundi
instar olle abolic consweuit
fervere. Ob similia ebulit stultum
sic yo cessat ebulicio olle qu aq
frigida apponitur sic cessat ebuli
cio ire qu vd pacifica respon
detur. Pu. xv. Responsio mollis
frangit ira sermo durus suscitat
furorem Quartu remediu habuit
xpus ct iudeos furentes pria fu
git abeis sic pz hic Sc. do dus
nobis loquitur vt tu cum irasci
possimus iram supplicem declinemus
et iste est alius modus
extinguendi ignem furentis vt
ille qui prope fuerit abeius pria
recedat Sic n vas qd fortit bulit
si aligne eleuatur cessat eius ebu
licio Sic ille cui prope fuerit si
recedit et elongatur cessat illius
ire inflamacio Quintu xpo honor est
homini qui se separat agtenaonibus
omnes aut similia miscentur rixis
Quintu remediu quod fuit xpus cot
iudeos furentes fuit bnficia fa
ciendo in prosperitate vnde ei dixe
demonium habes qui tamen iniuria
no cessauit eis impendere salutaria
documenta dicens Amen
Amen dico vobis siquis sermonem
meu seruauit mortem non gustabit
in eternum Glo. Qui distat
quanto lapis non malu redde

sz bonum pro malibus et beneficiis im
piores sunt sunt effecti dicen
tes Nunc cognouimus quia de
monium habes Beda sic accepta
contumelia bonus maior fit vtra
mali de bnficiis sunt deteriores
aliqui in bnficiis meliores
sunt vnde Ro. xij. Si esurierit inimi
cus tuus ciba illum si sitit pot
da illi sic faciens carbones
ignis congeres super caput eius
Carbones isti secundum Glosam sunt
vel fuor caritatis adquem amplius
inflammatur vel amor spus sci
adquem inflammantur vel adde
pine adquem puocatur [illegible]

Cum appropinquasset
ihesus Jerosolimis et ve
nisset bethphage admontem
oliueti et cetera. xpus appropinquante
die passionis appropinquare voluit lo
loco passionis vt voluntarie se pati
ostenderet et primus sepe ibi ascen
derit nunquam tu aliquem honorem
sibi voluit exhiberi nisi modo tu
ad passionem ibat vt exhor det
intelligi quod in morte propter virtutem
non est dolendu sed potius gaude
du et quia sua passio sibi erat in gau
diu et quasi magnum festum et propter
hoc dicit non debemus gaudere
appetere mundanos aut honores
vitare Sicut fecit xpus qui re
gnum honorem fugit vt habetur
Jo. vi. Secundum aut passionis
gaudens accessit hodie In hoc
exemplo quod ad tria instruimur
et informamur Primo vt carnem
nram mortificemus et eius vi
cijs dominemur quod notatur per hoc quod

xpus super asinam ascendit asina
est caro nostra super quam tunc ascen
dimus cum eam racioni subicimus
et eam mortificamus et ista
mortificacio habet triplicem
gradum. Quidam enim se mor
tificant quod cum prius viuunt secundum
appetitum sensualitatis tanquam
bestiales primo dum viuere incipiunt
secundum imperium racionis tanquam
homines racionales et ista mor
tificacio est magna. Alii se mor
tificant quod omnem actum carnalem
contempnunt et quantum possibile
est puritati angelice se coniungunt
et ista est maior. Alii se ob
passiones vincunt ut omnia cor
poralia et terrena contempnunt et sola spiri
tualia conspiciunt pro amore
se vincunt et intima caritate con
iungunt et ista est maxima. Ex
his patet quod est quadruplex homo
scilicet brutalis qui viuit more be
stiarum bestia non aduertit respectu
tales sunt auari qui secundum aduertunt
respiciunt post oculos suos sta
tuerunt declinare in terram. Bestia vna
femina non est contenta sed plures
inuadit tales sunt luxuriosi
qui uxore propria non sunt con
tenti Jer. v. vnusquisque ad uxo
rem proximi sui hinniebat. Ibi
dem equi amatores et emissarii facti sunt. Bestia
non regitur racione sed fertur im
petu nature sue tales sunt
superbi qui non reguntur racione
sed propria voluntate dicentes
sic volo sic iubeo sit pro racio
ne voluntas. Bernardus: Domine non
videtur tibi bestia bestialior

esse homo racione indigens et
racione non vtens. Homo racio
nalis est qui viuit secundum imperium
racionis qui tam in coniugio quam
in diuiciis et honoribus se habet
discrete secundum illud 1 Cor. vii.
Qui habent uxores tanquam non haben
tes sint et qui vtuntur hoc mundo
tanquam non vtantur et qui gaudent
tanquam non gaudentes. Ille
habet uxorem tanquam non habens
qui ea non vtitur non ad voluptatis
explecionem sed ad liberorum procrea
cionem. Ille vtitur hoc mundo tanquam
non vtatur qui diuicias retinet
non ad vanitatem sed ad necessitatem
et pauperum sustentacionem. Ille gaudet
tanquam non gaudeat qui in
prospera non efficitur elacior sed
humilius recognoscit sue infirmitatis
imperfeccionem. Homo angelicus est
qui ab omni actu carnali sub
trahitur secundum illud Luc. xx. Fili
huius seculi nubunt et traduntur
ad nupcias illi autem qui digni
habebuntur illo seculo neque nu
bent neque ducent uxores quia sicut
angeli sunt. Ille est homo
angelicus qui cuncta temporalia de
spiciens solo amore dei pascitur
secundum illud Tobie xii. Et
cum essem vobiscum videbar
quidem manducare et bibere sed ego
cibo inuisibili et potu qui ab
hominibus non potest videri vtor.
Homo diuinus est qui totaliter
conuersus est in deum. Deus quidem
caritas est ignis et amor. Ille
ergo est homo diuinus qui to
tus conuersus est in caritatem
vnde dicitur de sancto paulo

ut non spiritus missum in ignem totum
efficitur ignis sic paulus caritate
succensus totus effectus est cari
tas Ille est homo divinus qui
totus fuit per ardorem que ardo
rem petebat augustinus dicens O
amor qui semper ardes et nunquam
extinguis caritas deus meus
accende me Ille est homo di
vinus qui totus liquescit per a
morem Cant. v. Nunciate di
lecto meo quia amore langueo
Secundo in ewangelio creditur in operibus
et officiis que nobis magis com
petunt insistamus Non enim omnibus
omnia competunt Ambrosius in libro
de officio Sepe quod alii decet
alii non decet aliud invenit ap
tum aliud senem aliud in periculis
aliud in rebus secundis verbi causa
secundum personam verecundia in iuveni
bus est laudabilis non in seni
bus silencium est laudabile in
iuvene magis quam in sene Hoc
est timor secundum augustinum est in nobis
laudabilis quam ad pacem in diis
blasphemare esse dampnabi
lis Ideo in ista processione Christi
unus cuncta non faciebat sed alii
asinam adducebant alii vestime
ta in via sternebant alii ramos
olivarum et palmarum cedebant alii
iuncto vestimenta imponebant
alii iubilabant Unusquisque offici
debet assumere ad que videt magis
ydoneum se esse Quidam sunt
quibus magis competit assumere opera
penitencie sicut sunt penitentes
de quibus dicitur luce iii facite
fructus dignos penitencie Ille
fructus dignos penitencie facit

corpus maceracionem
qui in corde habet maceracionem
et in corde contricionem Isti signant
pullos qui asine pullum ad Christum
adducebant Sicut asina carnem
designat sic pullus animum de
signat Ille ergo asinam et pullum
ad Christum adducit qui carnem sua
dat ad mortificacionem et animam
ad contricionem ps. Cor meum et caro
mea exultaverunt etc. Tunc caro exultat
quando penitencie induitur tunc cor exul
tat gaudens quando conteritur unde illud
augustinus Semper doleat et de dolore gau
deat Alii sunt quibus magis
competit assumere opera virtutum
perfectorum Sicut sunt viri perfecti
isti signant pullos qui vestime
ta sua in via sternebant vestimenta
autem diversorum colorum sunt varieta
tes diversarum virtutum de quibus dicitur
in ps. Astitit regina a dextris etc.
humilitas nigrum puritas album
meditacio passionis Christi ru
beum contemplacio celestium in
dicat colorem Ista vestimenta virtu
tum in via sternimus quando ca
teris aliis prebemus Cesarius
Benedicta deo illa anima cuius humi
litas alterius confundit superbiam
cuius parcitas proximi contingunt
voracitatem cuius obediencia
alterius pigriciam et late increpat
cuius fervor meritum alieni
corporis sustentat Qui proximi sui
turbatum per iram oculum cordis
gratia consolacionis atque edifi
cacionis illuminat Alii sunt quibus
magis competit portare secum
opera unde isti signant pullos qui
ramos olive ferebant Oliva

est signum pacis unde romani qui
pacem dabant ramum olive mit-
tebant. Oleum est fomentum lumi-
nis et medicina languoribus premissis
ex quibus patet quod ipsa in vita valet
homini quia deum sibi pacificat.
Hoc signatur Genesis viii ubi co-
lumba attulit ramum olive in
signum divine clementie. Valet
in morte quia adinstar lucerne
viam illuminat ne anima in tene-
bras cadat. Tobie iiii Elemosina ab
omni peccato et a morte liberat et
non patietur animam etc. Valet post
mortem quia animam in celo sub-
levat. Unde dicitur de monte oliveti
in celum ascendit quia ipsa animam
in celum deducit. Alii sunt quibus
magis competit intendere circa vic-
toriam temptationum sicut sunt
devoti claustrales qui multas pati-
untur temptationes et ideo oportet
quod sint parati ne ex improviso fe-
riantur. Habeant timorem dei tamquam
scutum, iustitiam tamquam loricam, orationem
tamquam gladium. Ista tria tanguntur
Eccli. ii Fili accedens ad servitutem
dei sta in iustitia et timore et
para animam tuam ad temptationem.
Isti signantur per illos qui ramos pal-
marum ferebant. Palma fertur quod ipsa
a fulmine feriri prohibeat quia
tales a fulmine diabolice temptationis
feriri non possunt. Unde dicitur de
vincentibus Apocalypsis vii Et palme
in manibus eorum. Alii sunt quibus
magis competit tendere circa con-
parationes (?) scripturarum sicut sunt
devoti predicatores. Isti signantur
per illos qui vestimenta sua in via (?)
to posuerunt. Unde dicit glossa

ibidem vestimenta que iumento
supponuntur vel diversa [illegible] vel
discretio scripturarum in illis patet sine
[illegible] dogmatum varietates
quibus nisi anima instructa fuerit
et ornata sessorem Christum dominum non
levat (?). Illi qui vestimenta impo-
nunt qui per suas predicationes animas
eorundem abstrahunt a peccatis et vir-
tutibus ornant et comparant ut Christus
ibi per gratiam sedeat et quiescat. Alii sunt
quibus magis competit intendere
circa devotionem orationum sicut sunt
viri contemplativi. Isti signantur
per illos qui clamabant dicentes
Osanna filio David etc. Ubi notandum
quod in nostris orationibus triplex debet
esse conditio. Prima magna desi-
derii intentio quod notatur in hoc
quod clamabant. Intentio enim desi-
derii est magnus clamor
in auribus dei sicut dixit dominus
Moysi Exo. xiiii Quid clamas
ad me. Secunda est magna spei [illegible]
quod notatur in hoc quod dicitur filio David
[illegible] non sperare debemus quod nos
exaudiat. Tertium quia preces nostre
habent de quo dicitur Luc. i Dabit illi dominus sedem Da-
vid patris eius [illegible] est sedem
regni in secula. Tertium quia fi-
eri esse voluit de stirpe
David carnem assumpsit [illegible]
to [illegible] non potest ab
corporibus [illegible] de carne [illegible]
Tertia est magna discretio quod nota-
tur dicitur Osanna in excelsis. Qui enim
petit salutem temporalem
petit in infimis et ideo non
discrete petit. Qui petit cele-
stem petit in excelsis [illegible]
petere scilicet regnum dei

tristicia eius etc. Ecci. eruditur
in prosperitate ut medicina salubri
tristicia temperemus. quod notatur in hoc
quod dominus in tumulo lazari lacrimas
miscuit quem videns amicum flevit
super eum ut dicitur luc. xix. cum medicina
etiam prosperitas est sicut vinum purum
quod cito inebriat et insanire facit
nisi consideracione alicuius adversi
tatis temperetur. Eccl. vij. Cor sa
piencium ubi tristicia est et cor
stultorum ubi leticia. Refert lacte
cius quod poete tres furias habue
runt scilicet libidinem cupiditatem
et ulcionem. deus istis ceteris tribus
dedit ut homo uteretur libidine ad
filiorum procreacionem. Cupiditate ad
necessariorum provisionem et ira adversus
viciorum correccionem etc. Ideo autem
vocantur furie quia nisi refrenentur
tamquam furiose et insane se habent
nam libido adeo insanit quod etiam hu
manam ad voluptates illaqueat.
Sapientie ij. Vino precioso et unguento
nos impleamus et non pretereat
nos flos temporis. nemo nostrum sit
expers luxurie nostre. Cupiditas
trahit ad usuras rapinas et
fraudulencias. Sapientie xv. Estima
verunt lusum esse vitam nostram
et conversacionem vite compositam ad
lucrum et oportere undecumque etiam
malo acquirere. Ira trahit ad
vindictas et iniurias multas.
Sapientie ij. Opprimamus pauperem iustum
et non parcamus vidue veteris non
revereamur canos multi temporis. Sit
autem fortitudo nostra lex iusticie
refrenande. quo sunt iste furie
primam furiam scilicet libidinem refre
nabat qui dicebat Thob. viij.

Tu scis domine quia non luxurie causa
accipio sororem meam sed sola
posteritatis dilectione. Eccl. xxv. A car
nibus tuis abscide illam ne
semper te abutatur. Secundam furiam
refrenabat apostolus qui dicebat Thimo.
vi. Habentes alimenta et quibus
tegamur etc. Terciam furiam scilicet iram re
frenandam dicebat Job xxxvj. Non
te superet ira ut aliquem opprimas.
Prov. x. Fatuus statim indicat
iram suam. Qui autem dissimulat iniuriam
callidus est.

[E]cce rex tuus venit tibi man
suetus etc. Deus in ihesu
christo veniens semper et ubique
dilexit paupertatem et humilitatem scilicet in vita de
in vita in morte et post mortem.
Nam in nativitate habuit humilem
et pauperem matrem. In vita pau
perem societatem. In morte pau
perrimum lectum scilicet crucem quae adeo
fuit strictus quod duo pedes ibi
in capite non potuerunt. Secundum vivus
fuit super alium positus post mortem
autem habuit humile sepulcrum quia
non in ipso sed alieno sepulcro pau
peris. Ita etiam nunc habuit pau
perem equitaturam scilicet asinam et pullum
Ideo dicit Zacharias Ecce rex tuus venit
tibi mansuetus etc. Ubi dicit
innuere in isto rege fuisse primo
quod fuit in eo divina sublimi
tas cum humana infirmitate. quod notatur
cum dicitur Ecce rex tuus. fuit rex
rex magnus deus summus sed tamen
magnus homo infimus factus est
eo quod habet magna descendere
quia de divina sublimitate usque

ad humanam infinite non n. plus
descendere potuit quod inde manife-
statur quia infra naturam divinam est
natura angelica infra naturam angeli-
cam est natura humana infra natu-
ram humanam pena infra penam
est culpa infra culpam non est
nichil quia nichil infimius est pro-
pter quod descendit infra naturam di-
vinam quia seipso minor factus est
Phil. ii, exina semetipsum exina
nivit forma servi accipiens etc.
Secundo descendit infra naturam ange-
licam Heb. ii paulominus ab an-
gelis minoratus Ihesum scilicet
angeli habent naturam impassibilem
Christus habuit naturam passibilem
propter assumpsit eo paulominus ab
angelis. Tertio descendit infra
naturam humanam in opprobrium
hominum factus ps. Ego autem sum
vermis et non homo videbatur enim
minor esse omni alio homine quia
sic fuit despectus sic sputus sic
deturpatus sic flagellatus ysa liii
non est species neque decor et vi-
dimus eum et non erat aspectus et
non reputavimus eum etc. Quarto
descendit usque ad penam. Tamen pe-
nam crucis est gravius est n. q.
dam pena multum ignominiosa sic
est suspensio in patibulo ubi
latrones puniuntur. Est quedam
multum dolorosa sic excoriatio
quam fuit passus beatus Bartho-
lomeus et adustio quam fuit pas-
sus Laurentius. Est quedam que
utrumque habet sicut crucifixio
erat n. ignominiosa quia erat

pena latronum et dolorosa tamen propter
improperitatem quia fuit in locis
nervosis et maxime sensibilibus.
Tum propter ponderositatem quia
ipsum pondus corporis pendentis
continue auget dolorem. Propter tum
propter diuturnitatem quia tales non
statim moriuntur sicut illi qui gla-
dio feriuntur. Usque ad culpam autem
non descendit tum quia deus
erat in quem peccatum cadere non
potest tum quia veniebat ut nullum
peccatum haberet quia ipse veniebat
auferre peccata. Ergo fuit in eo immensa
caritas eo magis voluit pati et
eo dicitur venit tibi adulterare tua in te
n. ostenditur infinita eius caritas
quia ideo ad nos venit ut per suam
passionem nostram perageret salutem
propter quam autem dicit Io. xv maiorem
hanc dilectionem nemo habet ut anim-
am et ponat quis ultro signum amo-
ris amor enim per ymaginem signa ma-
nifestatur primo verba quod enim cor
est plenum amore bono os habet
in sermone Luce vi ex habundan-
tia cordis os loquitur. Secundo per
collata beneficia Ecclesiasticus est magis
quod primum multi n. sunt deus
prius Secundo per labores dilectionis et
a ... operibus Tertio per aspera
penalia Ecclesiasticus adhuc est maius
multi n. sunt aliquid pro eo
xxix servivit Iacob pro Rachel
vii annis. Quarto per adversa et
est ultimum ultra quod aliud non inve-
nitur multi n. darent pro se suam
ad se ... qui non darent ...
ad ... de ipso signo sicut
in ... iii liberalissime dispensa

z super impendam ego ipse pro animabus
vestris ista autem iiiia signa amoris
deus humano generi ostendit tempore n.
legis 2º scripture ostendit amorem
per verba quia tunc homini documen
ta dedit per que ad vitam pervenire
potuit levit xxviii Custodite
leges meas atque iudicia que fa
ciens homo vivet in eis Baruch
iiii beati sumus israel quia que deo pla
cent manifesta sunt nobis 3m
ostendit nobis amorem per beneficia
sua in lege ante legem z post
legem quia omnibus hec beneficia
sua dedit scilicet temporalia corporalia z
spiritualia et promisit eciam dare
celestia Math vi nonne anima plus
est quam esca z corpus plus quam
vestimentum Querite ergo primum regnum
dei etc. nomine anime intelligunt
spiritualia / corporis nomine bona corporalia
nomine vestimenti temporalia nomine regni
dei bona celestia Sit ergo fratres
non sitis solliciti querere nisi bona
celestia quia pater vester qui vult
vobis dare celestia bona dabit
z spiritualia z corporalia z si corporalia da
bit z spiritualia temporalia quia qui dat
maiora dabit z minora Cantic
prius ad nos venit 4m signum amo
ris quod est per obsequia palam nobis
ostendit quod per seipsum ad nos propter
nobis venit infirmos sanan
do mortuos suscitando demones
expellendo etc. unde Omni pertransiit
benefaciendo z sanando omnes opp
ressos a dyabolo quia deus erat cum illo
ultimo ostendit signum amoris
quod est per adversa quia pro nobis
passus est dura scilicet verba dura
verbera durissima crucis tormenta

Tercio in isto rege fuit mansue
tudo cum benignitate quod notatur
cum dicitur mansuetus dicitur n. man
suetus quasi manum assuetus sicut
avis domestica dicitur mansueta
quia ad strepitum sinistri eius manu
statim venit ad manum deus
olim erat valde durus quia
contumaces vocaret non veniebat
sed modo sic factus est mansuetus
quod ad modicum desiderium venit
ad eum Sapie vi preoccupat
qui se concupiscunt ut illis prio
rem se ostendit Multi autem sunt
tamquam aves contumaces z sil
vestres quia licet deus ad eos
veniat bona spiritualia impendendo
tamen ad deum ire nolunt suis
superioribus obediendo Job xx
iiii ipsi fuerunt rebelles lumini
Notandum autem quod aves tribus de causis
ad dominos non revertuntur aut qui
sunt nimis replete aut qui sunt
in devoracione prede occupate aut
qui non sunt bene domesticate Sic
ergo quidam qui ad deum non veni
unt quia diviciis sunt nimis
repleti deutronomii xxxii incrassa
tus est dilectus recalcitravit
Alii qui spurciciis peccatorum sunt
pleni et sic sunt corvo qui
ad archam non rediit quia de
voracioni cadaveris se dedit
Alii qui ad deum non sunt bene dome
sticati Animalia autem sicut aves
melius domesticantur quandoque ex
flagellacione vel aliena cor
reccione sicut leo domesticatur
quando catulus coram eo sepius
flagellatur vel ipse sic catulus
domesticatur quando sepius verberatur

animalia domesticantur prolonga co-
habitacione cum hominibus vel dome-
sticis animalibus quedam per viam sup(er)-
cione sicut psittaci dant auibus
vinum bibere quando ad loquendum vo-
lunt eas docere. Unde pro beneficiorum
imposicione non est .n. anima-
lia silvestria quod pro beneficiis non fiat
bene. Contra aliqui adeo sunt silve-
stres quod domesticari non possunt nec
consideracione flagellati leonis
& luporum. Si in viridi ligno hec
faciunt in arido quid fiet. Nec in
missione alicuius adversitatis. Je. vi
frustra conflavi non sunt consumpta
nec prolonga conversacione cum vi-
ris sanctissimo quod deterius est aliquando
bonos contaminat. Osee vi in domo
Israel vidi horrendum ibi forni-
cacione effraym contaminatus
est Israel. Nec propter diuina san-
ctionis quod Christus nos dimisit
ad liberandum. Jeremie xxxiv Sang-
nem we liberavit intra nec as-
pectibus beneficiis. Je. xxxii feriam
eis pactum sempiternum et non desi-
nam eis benefacere. Quarto ipso
dicte sunt humilitatis ad lenitatem
& notatur cum dicitur Sedens super asinam
Sedere voluit quibus decanus
fuit primo ut superbiam plurimorum
confunderet qui delectantur in multis
equis in frenis argenteis in sellis
depictis in calcaribus deauratis
& talibus pompis. Unde post illud
sedens super asinam sub dicitur Zacha-
rias disperdam quadrigam de eff-
raym & equum de Ierusalem. Secundo
ut sunt humiliter cum homo de-
in adventu debent dux qui duo

non deserunt. Tercio quod contra
vides mercatores inter histrio-
nibus temporibus apparatus
plus calcaria quam altaria fulgent
Item quarto doctores qui aliud ce-
lant vel valent quam milites
questu ... acta ...
Sicut item quia ut milites pugnare
nec ut inspici liberant nec
ut clerici ewangelizant. Dum
utrique apparent utrumque confundunt
Sic ut super mansuetos se quereret
demonstraret non cum quereret super
dextrarios .i. superbos ut super palle-
fridos .i. vana gloriosos sed super
asinum .i. super animi mansuetudinem
Tercio non sedet super equum ...
purpura fulgentis ut apprendit
superfremebundum cum discordie
amatorem et ... sed super asinum
tranquillitatis & pacis amicum
Tercio ut in quo primo homo ce-
ciderit quia plus erat bestiis &
iumentis hec figuratum est Dani-
el ubi dicitur de Nabuchodonosor
eicient te ab hominibus & cum
bestiis atque feris erit habitacio
tua. Fenum ut bos comedes
septem quoque tempora mutabuntur. Ite
Sicut autem dicitur in historia scolastica
Ista non est passus secundum corporis
mutacionem sed secundum mentis aliena-
cionem & ablatus est sensus
atque usus lingue videbatur
ei quod esset bos ... annis
in anterioribus in posterioribus
leo. Daniel quoque ... orabat ita
ut septem tempora .i. septem anni ad-
... in septem mensis mu-
tati sunt. In quibus septem ...

xxl dies in sanctum parcebat
palios non ... ad ait reusque ple
bat et orabat ita ut ... magnis
fletibus oculi eius sunt ut ...
facti multi ad eum ... et eum
videbant Completis autem vii
mensibus renovatus voluit fra
trem ... ... ad annos
primum egit paucum carnes non
comedens et vinum non bibens ...
... ... quales
... in statu est ... quia plus
... ... in ... honore
... non melior ... ... quo
... ... facta est nobilis ...
... ...
... ...
sunt ... ... quo sunt ...
... ... assimilat ...
que ... ... nimia fero
... ...
... ...
in ... et leo in ... ...
... ...
... ... in leone ... ...
... ... Tertio qualis debet esse
in statum ... quia debet fletibus
... ... et aliorum ...
suffragia implorare que ...
... sunt ... quia daniel ...
... in ... ...
in ... ... ultimo ... ...
valet ... Quarto qualis ...
debet se ... post ... ...
quia ... debet semper ... et usque ad
mortem in ... operibus ...
... ...
noli esse sine ... ...
ne ... usque ad mortem
... ... dei ...
in ... ...

... autem ... ...
vestimenta sua ... via ...
... in via ... christus habuit
familiaritatem cum pauperibus
et humilibus et simplicibus quam
cum divitibus et potentibus et
sapientibus ymmo de omnibus
divitibus non habuit aliquem
amicum nisi unum scilicet zacheum
de quo ... ... Et de ...
potentibus nisi unum solum scilicet
centurionem de quo ... ...
vii et de omnibus sapientibus
nisi unum solum scilicet nicodemum de
quo ... 7o ... ...
hodierna die quod divites
potentes et sapientes scilicet scribe
et pharisei mortem ... tractabat
... pauperes humiles et sim
plices ... christum honorabat
... ...
... ... in hac die
triplex processio celebratur prima
est qua christus de monte oliveti
usque ... fuit honorabiliter
associatus de qua processione
in ... hodierno agitur in qua
processione ... triplex ob ...
christo fuit exhibitum primo ...
... ... ab hiis qui
vestimenta ... ... ab
hiis qui ramos de arboribus
... ... quarto
quod fuit exhibitum ... qui ...
laudabat ... ...
debemus deo ... et ob ...
exhibere de omnibus que in nobis
vel circa nos sunt primo devo
tionibus ... ut ... ...

laudem9 illud figurat illi
qui sz xpm laudabat et illud
obsequium est deo valde acceptum
ps Sacrificium laudis honorificabit
me Debz aut ista oro fieri corde
ore et ope aug in li° de li°
omel Cum non prevalet laudare
verbis laudet bonis opib9
assiduis oronibus et cogita
cionibus bonis Sunt aut quidam
qui laudant ore sed non corde ait
ys. pplus iste labys me ho Alij
sunt qui laudant ore sed non ope
aug9 ut sup^a Si male vivis
et bona dicis non me laudas Si
cupis bn vive et mutatis tuis
verbis non me laudes Tercius
si fuis qui infirmus et demencia
inflatus moysis tabulas in tri
spacio confregisti non me laudas
Quarto debem9 deo ferre dentibus
nris ut sz nunc opa faciam9
qui figurat in illis qui ramos oli
varum deferebant poluna michi
una qui in ramos sz qua ij
nunc opa continet qui sunt vestro
arbo porto tectum de vestro solio
qui go nunc opa faciam9 tot ra
mos de arbore ista madim9
quibus aut ramus huius arboris
dt admirans inclinat bn v. bn
incorides qui ipm in ... conqueritur
Quinto debem9 deo ferre gressibus nris
ut sz bona gressa facimus debea9
hic figurat in illis qui vestimenta
sua sternebant vestimenta aute
sunt ipa bona opa ... ap.
Beatus qui vigilat et custodit ve

stimenta sua ne nudus ambulet
Illi go in via vestimenta sua
sternunt qui bona opa sua p go
bn vivendi proximis tribuunt Sunt
aut quidam qui volunt ista vesti
menta in via sternere sz sic in corpo
tenebr volentes aliqua bo cura
alys facere timentes vane glie
motum incurrere Cui tn dicit^a ait
Sic luceat lux vra coram homi
nibus aug Si times inspectores
non habebis imitatores debet
go continue tene bona et sincera
intencionem et ostende bona opa
omnibus ad edificacionem Gr Sic sit
opus in publico ut tn intenco
remaneat in occulto Alij sunt
qui non sternunt vestimenta sua
sz aliena qui sz hic mala opa
sz bo va de quibus dt ait ps
Cum ergo derisoris vbus sustine
sternere sz opa illorum noluit fa
ce Alij sunt qui non ponunt vesti
menta via sz laqueos et retia
sicut plati qui hic maltu
vitam et periculosam doctrinam
qui sunt alys in scandalum et
in ruina ... v. laqueus fa
ctus speculo et rethe extensum
Sexto debemus ferre deo
de cordibus nris ut sz corda
viridia et florida sempr gerem9
et hic figurat per illos qui ramos
palmarum ferebant Palma cuius
virorem in vere estate autumpno
et hyeme per ver figuratur iuventus
ubi omnia florent per autumpnum
senectus ubi folia cadunt
per estatem ... per hyeme
adversitas Illi ergo sunt palma
quorum cor numquam arescit sz

vicit et in iuventute p(ro) fervorem et
in senectute p(ro) vigorem p(er)severa
ac inde p(er)petua p(ro)sp(er)itatem et in
ter adv(er)sa p(ro) pacienciam p(ro) iustus
ut palma florebit Quarto debe(n)t
deo ferre de corporibus ut sz in
corpore suo p(er) mortificacionem per
tem(us) isti sig(nan)t p(er) unctionem
cui corpus impedit p(ro) unctionem q(ue)
dicitur eo p(ro)p(ri)e ut unctio sua
sint apud te dealbatus dic(itu)r in collo
in Glorificate et portate deum in
corde vestro Coll. iij Mortificate
membra vestra q(ue) sunt sup(er) terram
non dixit vivificate et c(on)cordate
sed mortificate Illi vivificant
qui corpus suum in deliciis nutriunt
et in membris suis vicia regnare
p(er)mittunt de quibus dicitur i Thi(mothei) v
que in deliciis est vivens mor
tua est Illi occidunt qui p(er) ni
mia abstinencia se ip(s)os debilitant
q(uod) eis viciis nutriunt p(er)ventur qu(o)d
monet ap(ostolu)s illud Noli adhuc
aquam bibere sed modico vino utere
p(ro)pter stomachum tuum et frequentes tuas
infirmitates Isti mortificant qui
carnem nutriunt contra concupiscentias
de quibus dicitur Ro. xij Exhibeatis
corpora vestra hostiam viventem
etc. ubi dicit Gr(egorius) hostia quippe
et immaculata viva est que
absque vita non deficit et se
carnalibus desideriis occidit
Secundo p(ro)cessio est qua ad illum
ad monitem civitatis quo oblatus
est deductus Et de qua l(egi)t(ur)
passione q(ue) in missa hodie re
citatur absque passione quidam
recesserunt sed post modum red
dierunt sicut ap(osto)li qui relicto

eo fugierunt et fidem amiserunt
sed postea fidem recuperantes red
dierunt ad eum sed quidam recesserunt
sed numquam redierunt sicut Iudas qui
abiens laqueo se suspendit
quidam numquam recesserunt sicut virgo
beata et alie mulieres q(ue) iuxta crucem
illius semper steterunt Et ad prima
processio fuit magne leticie et
ista fuit magne tristicie quare
ecclesia utrumque c(on)iungit scilicet leticia
et tristicia legens evangelium quod est tam
gaudii et honoris et passionem
que fuit tanti ludibrii et do
loris pro dicta quod tribus de causis
p(ri)ma ut ostenderet quanta in volu(n)tate
humana dignitate mundana sit
instabilitas et brevitas Nam a be(n)edi
ctis in eodem loco tempore quo pa(ra)vit
sz diebus interpositis primo cum ta(n)to
triumpho susceptus et postea
crucifixus Et qua differentia est tolle
tolle crucifige eum. Benedictus qui
venit in nomine domini qua(m) differentie
regnum et crux. flores et spine cum
sternebant vestimenta alias cum
suis comitantibus et spinis inimici cum
Cum dixerunt osanna .i. salva ob
secro tunc ei dixerunt alios sal
vos fecit seipsum salvum facere
non potest Secundo est ut ostenderet quod
cavenda est mundana prosperitas
meditacione scilicet mortis vel ali
cuius adversitatis de facili c(on)tingentis
Ideo Je. nimia prosperitas Salomonem
infatuavit quia ipsum c(on)servare
nesciunt istam prosperitatem et mun
danam leticiam hodie in cruce
cessavit Xpistus primo in hoc quia
honorem sibi exhibitum in tanta

humilitate suscepit quia non sup
palefredo sed sup asinam sedere
voluit Sc[d]o in hoc quia honori
bilitates dimisit ut sup c[h]r[ist]o
flevit ut h[abe]t luc xix Ter[ti]o ca[usa]
mediam p[ro]sperita[tem] t[em]p[or]alium
docet ad l[e]ticie passionis adiu[n]
git t[ri]sticia passionis q[uam]q[ue] c[on]p[le]ta
passio passionum quarta est ut
distam[us] i[n] nulla leticia h[ui]us s[e]c[u]li
fiduciam h[abe]re scientes q[uod] extrema
gaudii luctus occupat Q[ua]rta c[ausa]
ut ostendat[ur] quanta in hijs qui
honore[m] appetunt sit fatuitas fa
tuus n[on] esse[t] qui ad honore[m]
ad mortem adduci vellet. fugit
x[ristu]s in vita honore[m] regni
ut h[abe]t[ur] Jo. vj Nunc aut[em] ad
morte[m] vadens suscepit hono
re[m] impensu[m] ut ostendat q[uod]
cu[m] h[ec] vita sit quedam c[ur]sus ad
morte[m] tale est in hac vita
honorem appete[re] quale ad ho
nore est ad morte[m] p[re]pa[ra]re S[ed]
cu[m] p[ro]pter s[er]vitute[m] p[ro]ficit[ur] q[ui]
p[er]aliena p[er]ta adductu[s] dicit[ur]
morti ad ad ve[n]tus ostendit
fatuitatem esse in hac vita
p[ro]speritate[m] ho[minum] vel honore[m]
quere[re] fatuus n[on] est tot divicias
congregare cu[m] no[n] possit ho
mi[ne] s[e]c[u]m c[on]tra[r]iu[m] portare Job
xvij Dicam q[ua]m sup[er] cute[m]
mea[m] etc fatuus est corpus i[n]
delicijs enutrire q[uo]d post mod[um]
v[er]mes in cibu[m] debet h[abe]re Job
xvij putredini dixi pater
meus es et mater mea et soror mea
etc fatuus est sup[er] alios velle
exaltari q[uod] in brevi co[n]tingit

ab ipsis conculcari Eze[chielis] x Cu[m]
moriet[ur] hereditabit bestias s[er]
pentes et v[er]mes Q[ui]n[t]a passio
quam hodie facit ecc[les]ia in
p[ro]c[ess]i[one] notant[ur] misteria p[ri]mu[m] est
quia ordinate debent incede[re]
Si n[on] subsisteret vel retro red
diret vel min[us] c[ur]reret p[ro]cessio[ne]m
turbaret subsistunt tepidi et
negligentes sp[iritu]s in ut[inam]
frigidus esses aut calidus sed q[uia]
tepidus es etc Retro reddunt
recidivantes luc ix Nemo mit
tens manu[m] sua[m] ad aratru[m] et
respiciens retro etc Currunt p[re]
sumentes p[ro]v[er]b[iorum] xviij Ubi fest[i]
nata nimiet[ur] etc Sc[d]m est q[uod]
ramos palmar[um] et olivar[um] ubi
q[ui] p[ro]pter debet desi[gnati] p[er] palma[m]
s[ig]n[ifica]t[ur] ambo in l[ibr]o S[ed] sine
c[aus]a ramu[m] olive portat qui opp[ri]
mit no[n] amat p[er] palma[m] signat[ur]
victoria Ter[ti]u[m] quia illa arbor
dedicata est marti Ter[ti]u[m] q[uo]d
victores in[de] coronant[ur] ambo ut
sup[ra] Sine virtute palma[m] portat
qui dyab[olum] decipiendo sup[er]at
Q[ua]rtu[m] est quia cruces portant[ur]
campane pulsant[ur] ut demones
videant vexilla dei et audiant
tubas dei ip[s]i territi fugiant
p[ro]pter hanc ca[usa]m pulsant[ur] campa
ne q[uando] tempestates concitant[ur]
Quintu[m] est quia p[ro]ph[et]e[?] clamosis[?]
vocibus cantant[ur] quod sit dep[re]
dic[ati]o quarum una est talis eo
eo q[uod] fuit aclamo[?] p[er]mittebat de
cantari Theophilus n[am] aure
lianens[is] ep[iscopu]s fl[or]e[n]s aput lodoui
cu[m] imperatore ab invidis accu
satus ab ipso est custodia

ab agardam mancipatus qui
in ianuis palmarum illos usus ase
cedatos preter imperatore et pro
cessione clausus in carcere ap
ta in fenestra decantauit
qui in tantum imperatori placuerunt
quod mox ipsum a vinculis liberat
Sed vero est mystica temporis namque illud
signat tempus veteris testamenti
in quo adhuc ianua celestis
regni clausa erat et velamen
legalium adhuc patens erat sed
in passione et ianua fuit aperta
quantum ad patres solutos et velata
remota quantum ad communionem sepa
ratorum et ideo tunc ipsi ayos in ap
to decantant et cortina que vela
bat altare penitus remouetur

in Maria magdalena *(Marc. 16)*
lena et Maria
Iacobi et Salome emerunt
aromata et cetera Ait ultro pauci
sunt qui amicum diligunt in vi
ta quia fere omnes amicum
diligunt propter sua non propter se Ecclesiasticus
vi Est amicus socius mense et
non permanebit in die necessitatis
pauciores qui diligunt in morte
immo sepe filii parentibus adversantur
qui in morte voluit aliqua ordina
re Sed paucissimi qui diligunt
post mortem quia post modi
cum tempus filius patris amicus
amici obliviscitur Ps Oblivioni
datus sum tamquam mortuus et cetera Iste
autem sancte mulieres Christum dilexerunt in
vita quia sequebantur eum predi
cantem Luce viii Sequebantur
Maria Magdalena et Iohanna uxor
uxor Cuse procuratoris Herodis
et alie multe mulieres que mini
strabant ei de facultatibus suis
dilexerunt in morte quia sociati
fuerunt eum in cruce pendentem
Io xix Stabant iuxta crucem
Ihesu mater eius et cetera Dilexerunt
post mortem ideo unguenta
portauerunt ut corpus eius
ungerent et hoc est quod dicitur Maria
Magdalena et Maria Iacobi et cetera Unde
circa de tribus fit mentio scilicet
de personis mulierum devocione
devocio ostenditur quantum ad tria
Primo quantum ad numerum personarum descri
buntur namque tres scilicet Maria Magdalena
Maria Iacobi minoris mater et
filia Salome Maria primo no
mine attinebat in fide devocione
due posteres erant eius mater
tere unde dicitur ex Ioachim Cleo
pha Salome tres Anna maritos
quas hinc nixit Ioseph alpheo
iunior illa duorum iuncta namque Io
seph scilicet beata virgo fuit mater
unius scilicet Christi iuncta alpheo fuit
mater minor scilicet Iacobi minoris
et Iohannis ewangeliste unde dicitur Ex primo
ipsius Anna solet dici tres con
cepisse Marias Quas genuere
viri Ioachim Cleophas Salo
mas has duxere viri Ioseph
alpheus zebedeus prima parit
Christum Iacobumque secunda minorem
et Ioseph iustum peperit cum
Symone Iudam tercia ma
iorem Iacobum volucremque Io
2o hannem Secundo ostenditur
earum devocio quantum ad opus
devotum cum dicitur emerunt aro
mata id est unguenta aromatica
conficiendo namque erat ungere
corpora mortuorum ut
conseruarent a fetore ab incineracione

avmi in corrosione s(ed) iste mulieres
erant decepte quia ita corp(us)
x(risti) erat deitate in balsamatum
si p(er) mille annos in terra iacuiss(et)
non potuiss(et) putrefi(eri) ne(c) manca
ri n(ec) in vermes generare p(ro)p(ter) q(uo)d in
dabis s(an)c(tu)m tuum vide(re) corrup(tionem) (et)c(etera)
¶ Tra(n)s ostendit(ur) ear(um) devocio q(uantu)m
ad opus festinum Cu(m) d(icitu)r valde
mane (et)c(etera) S(ed) si erant valde
mane quo (modo) ia(m) ortus erat sol
(et) si sol ortus ia(m) erat quo (modo) erant
valde mane R(espon)d(eo) q(uod) mulieres iste
in civitate habitabant Sepulc(rum)
aut(em) e(xtra) civitatem erat ip(s)e
aut(em) valde mane surrexerunt
s(ed) quia longa erat via (et) ip(s)e
mulieres t(ri)ste no(n) erant s(ed) mane
in exitu (et) porta civit(atis) tarde
aperiebat(ur) ideo iam ortus erat
sol q(ua)n(do) ad sepulc(rum) p(er)venerunt
(et) s(ic) valde mane venerunt i(dest)
venire inceperunt S(ed) iam ortus
erat sol q(ua)n(do) p(er)venerunt Vel sol
d(icitu)r dup(liciter) ortus vel q(ua)n(do) ad sum
m(er)u(m) su(m)it qui d(icitu)r aurora vel
q(ua)n(do) ad sp(h)eram s(ed)a(m) p(ri)mo mo
do s(e)c(un)do ortus est sol vn(de) dicit
aug(ustinus) Orto iam sole i(d est) iam celo
ab oriente p(ar)te iam albescente vel
nomine solis x(ristu)s intelli(gitur) qui dup(licem)
h(abu)it ortus s(cilicet) de matris utero p(er)
nativitatem penosam et de sepul
cro p(er) nativitatem gl(ori)osam Et
s(ecundu)m s(en)sus valde mane venerunt
s(ed) oriens sol i(dest) x(ristu)s qui p(ri)us
fuerat ortus nativitate carnali
iam ortus erat nativitate celesti
Cu(m) aut(em) d(icitu)r una sabbator(um) id
est q(uod) p(ri)ma dies sabbati que

nunc do(minica) dici(tu)r dies n(am) ali(ter) vocant
iudei ali(ter) romani ali(ter) eccl(es)ia
Iudei n(am) vocant ip(s)os sabbata
dicentes p(ri)ma sabbati s(ecun)da sab
bati (et) sic de aliis (et) hoc p(ro)p(ter) re
verenciam sabbati in quo deus
requievit in quo opa sua p(er)
fecit (et) s(an)c(t)ificavit Romani
vocant dies a planetis (et) merito
qui p(ri)me hore illius diei do
minant(ur) (et) quia sol dominat(ur) p(ri)me
hore d(omi)nice io illum diem voca
bat diem solis (et) sic de aliis
diem aut(em) sabbati vocabant die(m)
sat(ur)ni quia p(ri)me hore illius
diei d(omi)nat(ur) Eccl(es)ia vocat dies
a ferijs dicens feria 2 in 3 (et)c(etera)
Et est idem feria q(uod) cessatio
vnde antiqui diem sollempnem
feriam appellabant quia ab ope
ribus cessabant vel d(icitu)r feria
a feriendis victimis quia in
diebus festiuis sacrificia offe(re)
bant modo aut(em) eccl(es)ia omnem
diem feriam appellat feriam
quia o(mn)i t(em)p(o)re a vicijs est cessa(n)
dum vel d(icitu)r fe(ri)a a fi(at) quia os
dies facti sunt. p(ri)mo fiat ut hoc
est Gen(esis) I fiat lux (et) facta e(st)
lux (et)c(etera) (et) s(ic) est valde mane (et)c(etera)
S(ed) quare b(ea)ta v(ir)go cu(m) istis mulieri
bus ad monumentum no(n) ivit dica
p(ro)p(ter) tria de ca(usa) p(ri)ma est quia no(n)
potuit sustine(re) vide(re) sepultu(ra)
filij q(uia) gladius doloris eius
animam p(er)trans(iit) s(ecund)a est quia i(n)
parasceue (et) sabbato tm se mace
rauerat (et) fleuerat q(uod) fem
inina debilitate surge(re) non va
lebat vn(de) s(ed) (et) opportuit q(uod)

femina

de loco passionis inter manus disci
pulorum tamquam semiviva ad domum fratris
deferretur dum ipsa quippe pia
mater in mani dolore singulas
et pectora delicata contundens
ita ipsa viscera omnia et fatigata
membra ut iam sensu deficiens
vix pervenire potuisset ad domum
causa est quia sciebat quod Christus
resurrexerat et quod in monumento cor
pus non erat et sic credendum
est quod ante omnes sibi iam appare
rat quod etiam audi super primo paru
tentatem Sedulius in agens
de hac apparicione ait Semper virgo
manens hunc se visibus astans
luce palam dominus prius obtulit ho
noracionem carnis applicatam corpore
tandem Similiter in pauci fixo in
die pasche ad sanctam mariam
primam fecit stacionem pro eo quod in uerbis
beate marie primam factam fuisse
apparicionem deo reconciliatam mora
lem racionem Christus in precepit
honorare patrem et matrem Set
qualis honor esset si aliquibus
alius magis veniens personis gratu
latus primo visitare et matrem
de sua absencia desolatam
ultimo visitanda accederet Si ipse
non inmerito multum honorasset si
prius alios de qua refertur ac leti
ficasset et tandem matri desolate
apparuisset Secundo fit mencio de mo
numenti clausione et apercione cum
dicitur quis revolvet nobis lapi
dem a monumento Nam clausum
erat per grandis lapidis obsta
culum ad volucionem Sigilli ap
posicione et militum deputacione

et ideo mulieres non sperabant intrare
se posse et quia lapidem tam
grandem removere non possent
et milites eas fugarent et sigillum
presidis frangere non auderent Christus
autem qui exivit clauso matris
utero et qui intravit ad discipulos
ianuis clausis ipse de sepulcro
exivit salvis sigillis dicitur in histo
ria quod anno domini quo etiam dux
Cudam monacho marco sancti laure
cii gestorum miros miranti de cin
gulo suo quo cinctus erat
insoluto et integro ad eum vox
in aere facta est sic potuit Christus
clauso predicto sepulcro Tercio fit
mencio de angelica visione cum
dicitur videntes iuvenem etc ubi
angelus describitur quantum ad in
primo quantum ad situm cum dicitur sedentem
a dextris Secundo cum autem consummata
nisi vita prius quod non perpetua
nisi vita eterna designatur quia
scilicet redemptor in iam prius
vite corrupcionem transierat et
angelus qui perhennem eius in
tam nunciare venerat in dextra
sedebat Secundo quantum ad habitum cum
dicitur Coopertum stola candida de
nevi Stola ista non est de
mortali vellere sed de spirituali virtu
te splendens celesti luce non
terreno colore ardente propheta dicente
tus lune sic vestimento circumdatus
Omnia ipsi fulgebunt sicut sol
Secundo stola candida coopertus
apparet quia festivitatis gau
dia nunciavit Splendor enim
vestis splendorem denunci
at festivitatis ait autem dicat

q aspectus eius erat sicut fulgur
vestimenta autem eius sicut nix
dextra ppt dr mli q i xo i roc
currentibus sunt celestia gaudia h
aut S. In fulgore terror timoris
est in nive blandimentum can
doris ppt dr mli q xpus in
iudicio terribilis erit reprobis
et blandus iustis Scdo describitur
quantum ad etatem cum dr viderunt
iuvenem etc. ad innuendum quod nos
in etate iuvenili resurgemus
Si enim eius viderunt iuvenem ut
innuerent nos eius etatem que
nescit cum senectute Et ubi
nasci timori nescit ibi etas non
admittit detrimentum ut indiget
incrementis vel iuvenem non
senem vel rugosam sed iocundam
videntur etatem Quarto descri
bitur quantum ad allocutionem Allocutus
est n. mulieres etc. Nam primo
eas confortavit d. Nolite expa
vescere Sed dr in textu xpi. Se
cundo eas certificavit sicut in ange
lo bonus dixit vel bonus angelo
lo dixerunt quia bonus angelus
in primo terret ex sui fulgore in
medio confortat ex sua allocu
tione in fine letificat ex sua
iocunda visione sed in malis
angelis est e contrario ex sui apparicione
terret multum in medio sua
allocutione terret magis in fine
ex sua horribili visione terret
maxime Secundo eas confortatas
et certificatas ad aplos de
stinavit dicens Ite dicite disci
pulis eius et Petro angelo
lo vocavit vel de causa vna

assignat G. dicens Petrum vocat
ex nomine ne desperet ex denegatione
Si enim vocatum eum non exprimeret
qui magistrum negaverat venire inter disci
pulos non auderet ex speciali deputa
vocato quia indignum se iudicabat
discipulatu qui ter negaverat magistrum
sed Petrum non nocuit quod non placet
Sed causa est ut angelus ipsi tanquam
summo pontifici deferret Si n. ab
ipso collegio cardinalium litteras
mittere vocatum exprimunt
cardinales in generali efferet
angelus qui vocatum Petrum exprimit
tanquam pontificem summum disci
pulos generaliter tanquam collegium
Tercia causa est quia Petrus magistrum et
agnoscens ppt dr mulieri q
illi prius inveniuntur qui deum esse
verum agnoscunt Tercio de appari
cione Petrus apostolus predicavit Sed
ait precedet vos in Galilea ibi
eum in Galilea legitur fuit occupa
tio ipse misterium speciale innuitur
Galilea interpretatur transmigracio per at
dum est in hac vita mortali eterna
deficiente particulari unum quantum ad
corpus per mortalitatem aliud
quantum ad animam s. passibilitatem
Tercium quantum ad utrumque s. multiplicem
miseriam et penalitatem Sed in
resurrectione fiet transmigratio
Siquidem transmigrabit corpus de
mortalitate ad immortalitatem anima
de passibilitate ad impassibilitatem
corpus et anima de miseria et penalitate
tate ad eternam glorie felicitatem
de hiis tribus dicit Leo papa post
passionem xpi ruptis vinculis
mortis infirmitas in virtutem

mortalitas in eternitatem contumelia
versa est in gloriam

Ihesum queritis nazarenum crucifixum. Marci xvi. Sumpsit non est hic Ihesus
in vita sua nobilem societatem
habuit scilicet apostolos et quasdam sanctas
mulieres. Hora autem tempore passionis
quidam ab eo recesserunt et quantum
ad corporalem associationem et quantum ad
fidem et quantum ad amorem sanct[e]
autem alie quantum ad sociationem corporale[m]
sed non quantum ad amorem sicut certe
apostoli qui relicto eo fugerunt et postea
perdiderunt alie quo ad fidem tamen sed
non quo ad associationem nec ad amo
rem sicut sancte mulieres que iuxta crucem
stabant et certam ipsum defunctum ad
larunt Virgo autem beata a filio numquam
recessit nec quo ad sanctitatem quia
iuxta crucem immobilis stetit nec quo
ad fidem quia ipsam retinuit nec
quo ad amorem quia eum perfecto
amore dilexit Istud representatur
in xv candelis que in matutinis
paulatim extinguuntur et represen
tant xii apostolos et tres mulieres
que omnes in Christi passione quo
ad lumen fidei fuerunt extincti
una tamen candela reservatur que repre
sentat virginem mariam in qua lux
fidei numquam fuit extincta cum omnes alie
mulieres sancte fidem amisissent propter
amorem tamen et devotionem ipsum querebant
et corporis eius ungere volebant Ideo
dixit eis angelus Ihesum nazaren[um]
etc. In quibus verbis ostenduntur tria
primo quod in mulieribus fuit magna
studiositas quod notatur cum dicitur Ihesum
queritis Circa quod tria sunt notanda
primo quare sancte mulieres
ipsum sole [illegible] etc. Propter
multa beneficia que plures Christo

exhibebant sanctis. Nam de magdalena
vii demonia eiecit Martham
sororem suam a fluxu sanguinis
liberavit fratrem suum lazarum quatri
duanum suscitavit eam semper
excusavit apud martham
que dicebat ea occupari apud
phariseum qui dicebat ipsam pecca
tricem apud iudam qui dicebat
ipsam prodigam. Secunda maria scilicet mater
iacobi minoris ei multum tene
batur tum quia nepos suus erat
tum quia tres filios suos scilicet iaco
bum symonem et iudam cardinales
id est apostolos fecerat. Tertia maria scilicet
filia salome ei multum tenebatur
tum quia nepos suus erat tum quia
filios suos scilicet iacobum et iohannem apostolos
fecit. Secundo videndum quare
tres venerunt et dicendum quod in simul
inter causas primo propter
testium veritatem vel firmitatem
ut in ore trium testium stet omne verbum.
Secundo propter decenciam et honestatem
decet non matronas ut bivias
[vagari] Tertio propter mysterium significat
ut glossa dicit Isti qui[dam] illi tres
veniunt qui habent fidem caritatem
et spem Quarto propter questionem
studium congregationis [religiose]
non sunt ordines in contractate quod in singu
laritate Vel in melius est esse
duos simul vel tales ut sociis
alias liberantur a malo culpe propterea
ideo subditur Si unus ceciderit ab
alio fulcitur alii a malo culpe
precaventur et ideo subditur Si quis pre
valuerit adversus illum duo re
sistunt ei Alii mutuo se accendunt
in amore dei ideo subditur Si dor
mierint duo fovebuntur mutuo

virtus quo calefiet aliquo pre
sunt temptacionibus dyaboli
vel dicitur funiculus triplex difficile rumpitur
dyabolus non potest rumpere fratres dei in
simul congregatos quia non potest
vadere nisi solos iuxta illud [illegible]
eligite vobis virum qui descendat
ad singulare certamen Secundo viden
dum est quod venerunt ut
scilicet ungerent corpus eius Iam enim
magdalena unxerat pedes eius ut
habetur luce vii unxerat caput eius
ut habetur matthei xxvi Modo ipsa cum
aliis volebat ungere corpus eius
per quod signatur triplex unguentum est
scilicet spirituale quod diffundit [illegible] super caput
scilicet contricionis devocionis et compas
sionis Species devocionis sunt
dei beneficia Species unguenti com
passionis sunt proximorum calamitates
et irrogata supplicia Tunc ergo
cum magdalena pedes christi ungimus
et lacrimas fundimus cum peccata do
lemus Tunc caput inungimus
quando de eius beneficiis sibi gracias
agimus [illegible] ipsum le
tificat et quando impinguat propheta
Impinguasti in oleo caput meum
Tunc corpus eius mortuum in
ungimus quando afflictos quasi mor
tuos oleo compassionis [illegible]
delinimus Tercio in christo fuit festiva
convenientia (?) ad dictum nazareth qui
interpretatur floridus In [illegible]
omnia florent et gaudent iuxta illud
dies venit dies tua in qua
reflorent omnia Gavise sunt
omnes creature scilicet superiores sicut

Sol qui in maiore luce resplen
duit maxime in resurrectione et
elementa omnia glorificabantur [illegible]
[illegible] in hac solito
clariorem Unde est quod ut sol in eius
resurrectione gaudeat in cuius passione
condoluit quia ut tunc sol maio
rem quam unquam dolorem passus est
obscuritatem in signum tristicie quia
creditur quod fuit ubique eclipsis Ideo
nunc maiorem debuit recipere clari
tatem in signum leticie Secundo gavise
sunt creature inferiores scilicet patres in
inferno qui erant in limbo valde
gaudent qui de carcere sathane
[illegible] multum ergo gavisi
sunt quod fuerunt educti de carcere
tenebroso ubi non divina visione
carebant de carcere horrendo ubi
demonum vicinitatem habebant
de carcere ignominioso quia fetida
[illegible] vocabatur de carcere longo
ergo quia per multa milia annorum
ibi remanserunt [illegible]
Gaudium leticia obtinebant
fugiet dolor et gemitus habuerunt
ergo gaudium quia assecuti sunt divine
visionis aspectum habuerunt leticiam
quia evaserunt tam horribile
consorcium fugit ab eis dolor quem
habebant propter tam ignominiosum
locum et gemitus quem habebant propter
carcerem tam diuturnum Si autem queritur
ubi patres de inferno educti sunt utrum
[illegible] ipse deus novit qui
eos eduxit vel potest dici quod deducti
sunt in terra scilicet per amplissimos
fines orbis vel forte sunt
in paradiso terrestri ubi nunc est

helyas et enoch Tercio gaudere sunt
creature modice i. herbe homini
aut quando erant peccatores i. mortui
ipsius fuit vivificatio Mathei xxvii. Et
multa corpora sanctorum que
dormierant surrexerunt Alij erant
peccatores et ipsius fuit iustifica-
cio Ro iiii Traditus est propter
delicta nostra et resurrexit propter iusti-
ficacionem nostram Alij fuerunt sunt et
inspirati ipsius fuit illuminacio
Ideo i. illuminat omnem hominem venientem
in mundum In sermone de resurrec-
cione legitur in hac die quod et
vivos consolatus est mortuos vivi-
ficavit revertentes illuminavit Con-
fortet autem angelus Ihesum queritis
Nazarenum crucifixum ad inveniendum
quia qui vult florere in gloria con-
figat se in pena / Filii v. Israel
agnum cum lactucis agrestibus
comedebant et discipuli xpo pisce
asso cum favo mellis dederunt
Et magi xpo cum mirra invene-
runt Qui ergo vult pervenire ad
esum agni celestis assumat lac-
tucas amare contricionis qui vult
frui celesti dulcedine assuescat
digne penitencie Qui vult invenire
xpm in gloria habeat secum penitenciam
amaram Tercio penitencie resurrexit
feliciter cum dicitur Surrexit non
est hic Non v. erat ibi tamquam
mortuus quia surrexit ad vitam
gloriosus Notandum autem quod eius
resurreccio est signum nostre resur-
reccionis ut sicut ipse voluit resur-
gere sic et nos ad deum velimus con-
vertere debemus v. ad deum
[illegible] in iuventute quia [illegible]

[illegible] sed finaliter Tales v.
sunt sicut mollis cera que defacili
ad bonum ducitur Psalmus factum est cor
meum tamquam cera et sunt sicut
recens testa quia in hac etate
ipsi in senectute consumantur Proverbiorum
xxii Adolescens iuxta viam suam
et cum senuerit non recedet ab ea Et sunt
sicut talis regula quia defacili
ad bonum ducuntur vel flectuntur Psalmus
Venite filii [illegible] Non debe-
mus autem nostram conversionem differre usque ad
senectutem nec usque ad mortem
nec usque post mortem Non debe-
mus differre usque ad senectutem quia
talis conversio habet difficultatem quia
difficile v. quia in peccato inve-
terantur Unde postquam [illegible] in
persona senectutis dicit factum est
cor meum tamquam cera et sub-
dit in [illegible] factum autem tamquam
testa virtus mea et Tales v.
in malo indurantur et ab honore
gracie separantur Ideo dicit aruit
tamquam testa virtus mea et lingua autem
mea vel confirmare [illegible] subdit et
lingua mea adhesit faucibus
meis Et sepe in peccatis suis mo-
riuntur ideo subdit et in pulverem
mortis deduxisti me Ideo non
debemus nostram conversionem differre
usque ad mortem quia talis conversio
habet dubitacionem dicit Augustinus in libro
[illegible] omnis fidelis sive vivens sive [illegible]
[illegible] baptizatus ad
horam securus hinc vadit agens
penitenciam ad ultimum reconcilians
si securus hinc vadit ego non
sum securus penitenciam dare possum
securitatem non possum neque dico
dampnabitur sed non dico salvabitur

vis sedubio liberari age primam
ad sanctos et consecratus eris quia
primam egisti eo tempore quo peccare
potuisti Si autem vis age primam quo
peccare non potes peccata te dimise
runt non tu illa Ideo certe eciam
dimitte incertum Ideo autem secundum augustinum
dubitat de penitencia illorum qui in extremis
penitent quia cum quidam penitent tamen
timore pene quidam amore iusticie
eiusdem consideracione utriusque
causa talis in extremis constituti
videant pauci penitere timore
pene quam amore iusticie Ideo
eorum penitencia dubia esse videtur Tamen
non debemus magnam diffidenciam quasi sperare
propter possibilitatem talium ut dicitur
Proverbiorum i. vocavi et renuistis circa
Ego autem in interitu vestro ridebo et sub
sannabo cum vobis quod timebatis adve
nerit Tunc invocabunt me et non
exaudiam mane consurgent et non
invenient me etc. Invenerunt quidam
dampnati deum et non invenerunt Deus
enim est in modo primo in celo per gloriam
in inferno per iusticiam Non potuerunt ergo
ipsum invenire ut miseratorem quia
hoc modo invenitur in mundo necnon
glorificatorem quia hoc modo inve
nitur in celo sed ut iudicem vel vindicato
rem quia hoc modo in inferno in
illorum punicione. Post resurreccionem
in quadruplici tempore est quesitus primo
in mane ab istis mulieribus que
difficili invenerunt primo mane autem
inventus fuerat. Secundo in vespere a duo
bus discipulis euntibus in emaus
qui tarde et difficile invenerunt
vel dicitur eis O stulti et tardi cor
de ad credendum etc. Per vespere autem
senectus accipitur. Tercio in sero

a discipulis congregatis qui du
bitabant credentes ipsum esse spiritum
ut dicitur Luce ultimo. Per sero autem quod
est ultima pars diei mors accipitur
Quarto in nocte a militibus de
custodia deputatis qui numquam eum
invenerunt per noctem autem signatur
obscuritas infidelitatis [s. iiij]
Ite dicite discipulis eius et
petro quia precedet vos in gali
leam. Prima mulier fuit media
inter serpentem et hominem trahens ipsum
ad peccatum. Secunda mulier scilicet virgo beata fuit
media inter deum et hominem humanum
faciens magnam reconciliacionem Iste
autem mulieres fuerunt medie inter
angelos et apostolos annunciantes eis
magnam salvacionem Iam non potest ergo
homo congrue de muliere quia
si prima dampnaverit secunda salvat
tercia annunciat. Si prima fuit in
mortis nuncia secunda fuit ea vite tercia
nunciatrix salutis et vite Et ideo
angelus fecit mulieres istas nun
cias ab ipsis dicens Ite dicite
discipulis eius et petro etc. Certe
autem ipsam resurreccionem digne cum
celebrare possumus scilicet voluntate
puritatem et integritatem veritatis
primo utique proponit voluntas quia
die tercia et nos saltem die
tercia resurgamus Tres dies sunt
delectacio consensus et opus Qui
ergo non resurgit a delectacione vel
consensu saltem resurgat ab opere
et hoc est resurgere die tercia. Quarta
dies est comprehendo et absque ea
difficultate resurgitur Istud figuratur
in tribus mortuis quos christus re
suscitavit Nam difficili resuscitat

puellam in domo ut habetur Matthei ix
de qua(li) suscitauit adolescentem
delatum extra domum ut habetur Luce vii
lazarum autem quatriduanum cum diffi
cultate suscitare voluit scilicet cum con
turbacione cum ore cum lacrima
cione cum clamore ut habetur Johannis
xi. Tunc mortuus est in domo quando
peccatum adhuc est in animo aut per delecta
cionem aut per consensum. Tunc mor
tuus defunctus extra domum quando peccatum
eius in actu exit tales ergo de facili
suscitantur. Tunc mortuus est
quatriduanus quando prolongatur con
suetudinem in peccato est inveteratus
tales vix aut numquam suscitantur nisi
deus manum suam porrigat apponat
2o Secundo ponitur vita in corpore scilicet vita
animali aut humano vita vivunt duo
sunt signa scilicet sensus et motus Spiritus
quando coniungitur corpori aliquando quantum ad
motum scilicet non quantum ad sensum sicut quando
spiritus bonus vel malus aliquorum
assumit quod est illi corpori quantum
ad motum quia movetur ipsum de loco
ad locum et movet membra ipsius
corporis sed non quantum ad sensum quia
illud corpus non videt nec audit nec
adorat nec sapit nec sentit et
ideo illud corpus non est vivum Aliquando
coniungitur quantum ad sensum et non quantum
ad motum sicut dicit Augustinus spiritus
mali sunt coniuncti igni infernali
non dantes igni motum sed reci
pientes ab illo igne sensum tale
corpus scilicet non est vivum Aliquando
coniungitur quantum ad motum et ad sensum sicut
anima coniuncta est corpori organico

quod quando movet ad operaciones suas
et in eo sentit per sensus corpore
os et tale corpus est vivum Cor
pus aliud corpus quod omnino caret
sensu et motu sicut lapis qui nec
sentit nec per se movetur nisi ab
alio moveatur Christus ergo eidem
corpori suo vere vivebat quia
spiritus suus coniunctus erat corpori
quantum ad motum quia movebat
ipsum modo usque ad monumentum appa
rendo mulieribus modo usque in
castello emaus modo usque ad di
scipulos clausos in ierusalem modo
de ierusalem in galilea modo de gali
lea usque ad montem oliveti modo
de monte oliveti usque ad celum Con
iunctus eciam erat quantum ad sensum
quia videbat audiebat et comede
bat In comestione tria quatuor
sunt scilicet masticacio traiectio dige
stio et incorporacio quantum ad ista quatuor
Christus ante passionem vere comede
bat post resurrectionem comedebat
tantum quantum ad prima duo quia et
cibum masticabat et traiciebat
in corpus sed non quantum ad duo se
quencia quia nec cibum in stomacho
digerebat nec ad membra deri
vabat Cibus ergo de illo cibo fie
bat potest dici quod virtute divinitatis
consumebatur Sicut aqua missa in
ignem consumitur absque residuo
Glosa Luce ultimo manducavit
potestate non necessitate. Aliter enim absor
bet aquam terra sitiens aliter radius
solis calidus illa indigencia iste
potestate. Dicit quis ergo vile fuit vere
caput sit reprehendendus [illegible]

viuat videat si habeat speciem
et motum Sunt enim qui habent speciem
id est fidem recte credendo sentientes sed
non habent motum scilicet per bona opera quia
carentes sicut sunt mali christiani
isti nec sunt viui sed mortui secundum quod
dicitur Jacobi ii fides sine operibus mor-
tua est Alij sunt qui non habent speciem
quia recte non senciunt videntur tamen
habere motum quia aliquid de genere bonorum
faciunt sicut heretici isti eciam sunt
mortui quamuis videantur viui Apocalipsis
iii Scio opera tua quia nomen habes
quod viuas et mortuus es Alij sunt
qui habent speciem fidei recte et motum opera-
cionis bone sicut christiani isti vere
semper viuunt et viuunt Christo Titum ii Sobrie
pie et iuste viuamus in hoc seculo Isti
enim viuunt pye quantum ad deum Sobrie
quantum ad seipsos et iuste quantum ad pro-
ximos Alij sunt qui nec habent speciem
nec motum sicut plerique qui solo nomine
dicuntur christiani qui nec defunctam vitam fi-
dem habent nec per bona opera se
mouent Similes sunt lapidibus et
statuis qui nec senciunt nec se mo-
uent per similitudinem [illegible] argento
[illegible] [illegible] [illegible] parent
quia vtrum [illegible] inuenitur aliquid
quod viuus separat mortuum sicut
patet [illegible] ut habetur [illegible]
[illegible] aliquid mortuus separat mor-
tuum sicut corpus Helizei separa-
uit quendam defunctum in sepulcro
suo positum ut habetur iiii Regum xiii Sed
numquam inuenitur quod aliquis separet
sepultum Christus autem viuus separauit
mortuum sicut Lazarum mortuus
separauit mortuos quia in sua
passione multa corpora sanctorum que
dormierant surrexerunt et mor-

tuus separauit sepultum scilicet illud
Jo ii Soluite templum hoc et in
tribus diebus suscitabo illud
Per hoc datur intelligi quod isti viri qui
sunt viui possunt separare mor-
tuos in penis mortui autem non se
nec alios separare possunt Si enim
carbones viui ponantur ad viuos
multo se amplius inflammant
Si autem carbones viui ponantur
ad mortuos eos accendunt et
viuificant Si autem mortui po-
nantur ad mortuos amplius se
extinguunt Nam si boni mo-
rantur ad bonos in amore dei am-
plius se inflammant vnus enim
ab alio discit pacienciam ab alio
temperanciam ab alio pietatem ab
alio humilitatem et cetera [illegible]
[illegible] [illegible] et homo [illegible]
[illegible] [illegible] Si non boni
morantur ad malos ipsos sepe
viuificant et inflammant modo
per sancta verba modo per sancta [illegible]
modo per sancta [illegible] modo per sancta
desideria per carbones accensi
sunt ab eis quod dixi Si esurierit
inimicus tuus ciba illum si sitit
potum da illi hoc enim faciens
carbones congeres super caput
eius Inimicus enim est peccator
[illegible] peccator quod tunc pascimus
quando sancta doctrina ipsum reficimus
tunc potamus quando pro eo oraciones
[illegible] [illegible] sibi [illegible]
et carbones super caput eius
congerimus quando ipsum in dei amore
accendimus Si autem mali mo-
rantur ad malos tunc amplius

se depurant Osee in sanguis
sanguinem tetigit quod vivus peccatum
aliud inficit Quarto surrexit inte-
graliter quia de puncta enim mea nichil
in eo fuit quod non glorificatum fuit
sic et nos integraliter resurgamus ut
nichil in nobis remaneat quod a peccato
non resurgat In homine quidem
sunt potentia intellectiva memora-
tiva affectiva et operativa Sunt
ergo quidam qui intelligentiam intelle-
ctivam dant deo memorativam peccato
affectivam mundo et operativam diabolo
In talibus tres partes sunt mor-
tue quarta vivit et ideo intellec-
tualiter non resurgunt vivunt enim
quantum ad intellectivam quia per eam
dant deo per fidem totaliter etiam
vivunt demones Jac ii Tu
credis quod deus unus est et
benefacis et demones credunt
et contremiscunt Sunt enim mor-
tui quia memorativam dant
peccato de aliis in mundo et in
viis carnalibus sepius memo-
rando Sunt similes illis qui di-
xerunt Num xi Recordamur pi-
scium quos comedebamus in egyp-
to in mentem nobis veniunt cucu-
meres et pepones porri et cepe et
alea affectivam etiam dant
mundo amantes divitias delici-
as et honores Contra quos dicitur i
Jo ii Nolite diligere mundum neque
ea que in mundo sunt Opera-
tivam etiam dant diabolo quia fa-
ciunt opera diaboli sibi placita et
grata Jo viii vos facitis opera
patris vestri ille homicida erat
ab initio et etiam in veritate non
stetit quia veritas in eo non

est cum loquitur mendacium ex propriis
loquitur etc Sapie ii Invidia
diaboli mors intravit in orbem
terrarum Job xli Ipse est rex super
omnes filios superbie Ex quibus
verbis habetur quod opera diaboli sunt
accidia invidia dicit mundus
et superbia etc qui talia opera agunt
opera diaboli faciunt ut ergo homo
intellectualiter resurgat oportet quod
deo totum cor suum tribuat ut
sic vivat in intellectiva in deum videat
credendo vivat in memorativa
Christi passionem et dei beneficia me-
morie retinendo vivat in affectiva
deum super omnia diligendo vivat
in opera pietatis opera faciendo
et sic integraliter resurgent
in esset fero
Dic illo una sabbatorum
et fores essent clause etc Jo xx
post passionem Christi discipuli
remanserunt in multo errore
iuxta illud Jo xvi plorabitis
et flebitis vos etc vnd amatur
tristes erant discipuli de nece
sui domini in multo timore Ideo
tenebant fores clausas propter
metum iudeorum In multo errore
quia Christum redemptorem amplius
non sperabant unde dixit unus
ex eis Luce ult Nos autem spera-
bamus quod redempturus esset
Israel Dominus Jesus resurgens eis
apparens mestos letificavit
Jo xvi Iterum autem videbo vos
et gaudebit cor vestrum Timi-
dos confortavit Luce ult No-
lite timere ego sum Errantes
illuminavit cum apparuit illis

sensum ut intelligerent scripturas
In hac cl° tria ponuntur primo
qualiter mestos letificavit quando inter
eos venit xpistus et stetit in medio
eorum Et sequitur Gavisi sunt di-
scipuli viso domino etc. Et in ipso
die resurrectionis quinquies apparuit illis
quia s. maxime tribulati erant
et consolacione proprie indige-
bant Nam primo apparuit magdale-
ne que se fletibus macerabat
ut habetur Jo xx Secundo ipsis aliis
mariis que ~~amice~~ anxie multum
erant ut habetur Mt ult Tercio pe-
tro qui post negacionem in tribula-
cione fuit ut habetur Luc ult ubi
ait apparuit Simoni nec legitur ubi
forte tunc quando ad monumentum cu-
currit ut habetur eciam in hist. schol.
legitur quod petrus primo quando xpistum
negaverat in quadam fovea que
galli cantus dicitur fugit et ibi per
tres dies in lacrimis fuit et ibi
forte sibi apparuit Quarto
duobus discipulis euntibus in
emaus qui multum tristes erant
ut habetur ibidem Quinto discipulis con-
gregatis in multo timore positis
ut habetur hic Hec due ergo prime et
due ultime apparaciones fue-
runt manifeste media vero eas
qua s. apparuit petro fuit occul-
ta Hec reperitur circa sacer-
dos in missa qui quinquies se
populo manifestat ita tamen quod due
prime et due ultime manifestacio-
nes fiunt voce alta media vero
fit voce submissa in silencio

tamen hodie thome apparuit qui in er-
rore erat in quo magis quam pe-
trus demoratur qui post viii solo
venit Circa Considera domi-
toris clemenciam qualiter cum vna
[illegible] sequens [illegible]
et accedit [illegible] vnum [illegible]
vz quod xpistus habet dixit post passionem
non tamen compassionem Et tamen hono-
res tria mala inducere consue-
vit primo oblivionem sicut legitur Gen
xl quod pincerna succedentibus
prosperis suis oblitus est interpretis
sui Secundo elacionem Sicut plerumque
si ad regiminis culmen quis erigitur
in elacionem protinus permutatur unde
saul qui indignum se conside-
rans mox ut regni gubernacula
suscepit intumuit Tercio morum
mutacionem unde dicitur quod honores
mutant mores qui enim habe-
bant mores mansuetos mu-
tant hic in pompaticos Quarto
in compassione de hys duobus
Amos vi Optimates capita
populorum ingredientes pompati-
ce domum israel et nichil com-
paciebantur super contricione
domus ioseph xpistus autem exalta-
tus ut supra fuit oblitus sed
eos benigne visitavit nec
super eos elatus sed eos fratres
appellavit Jo xx vado ad
fratres meos etc. Nec in mo-
ribus immutatus sed humili-
ter cum eis comedit et bibit nec
durus sed compassibilis fuit
Ideo discipulos de timore

et merore positos visitavit et dulciter
consolatus est Secundo ponit qualiter
timidos confortavit quod quidem multipliciter
fecit primo exhibendo verbum conso
latorium cum dixit pax vobis Jo xx Ecce
xvi in Nomine ardorem refrigera
bit vos Sic verbum melius quam dare
Et pacem ter tribus vicibus pax
vobis i. iucundum quod triplex est pax nobis
pax data s. temporis pectoris eternitatis
Unde episcopus in missa pontificali
ter pacem nominat s. prima vice nominat
eam vertendo se ad populum quia pax
temporis alia datur ministerio priorum virorum
Secunda vice non se vertendo quia pax
pectoris non acquiritur tumultibus populi
in ministrando se sibi soli vacan
do Tercia vice ad totum clerum canitur
quia pax eterna habetur ab omnibus depre
catur Secundo confortavit eos osten
dendo grande signum cum dicit ostendit
eis manus et pedes licet ulterius aput
tu ii. milites dicunt debet quia rege
fortem Simoni videret se discipuli
multum adhuc debebant viden
tes xpm cum forte dimisisse et
vicisse quibus sed est fructus in
amando videat latus et vulnus cor
perforatum et inflamabitur ad amo
rem Cant viii pone me sicut
signaculum super cor tuum Et qui est
tepidus a operando videat ma
nus perforatas et mutabitur ad
laborem ysa xlix Ecce in ma
nibus meis descripsi te Si est
infirmus in adversa patiendo videat
et pedes eius perforatos et ala
bitur ad supportacionem pedibus demon
strat pes tuus in sanguine Tercio
eos confortavit promittendo gaudium

auxilium cum dixit Sicut misit
me pater et ego mitto vos i. Sicut
misit me pater ad paciendum
unde ff meum sunt Jo viii Qui
me misit mecum est Sic ego ad
paciendum vos mitto et semper
vobiscum ero Ut ubi Ecce ego
vobiscum sum omnibus diebus et
ps Cum ipso sum in tribulacione
Deus ii. tribulaciones tuas
supportat et dicit cum ipso sum
in tribulacione et dicit Eripiam
eum et quod plus est remunerat ut dicit
glorificabo eum Quarto eos con
fortavit dando gaudium solacium
cum dixit accipite spiritum sanctum vos
s. consolando consolatorem eum
vocatur paraclitus i. consolator
ps Secundum multitudinem dolorum
meorum in corde meo multo magis
consolaciones tue supra tri
bulaciones quod in luca pucto
ysa liv ad punctum in modico
dereliqui te et in miseracionibus
magnis congregabo te in
momento in indignacionibus
abscondi faciem tuam meam parum
per a te Et in misericordia sempiterna misertus
sum tui Sextum patet per hoc quod dicit
dum quod dum xl horas iacuit
mortuus quod fuit tristicie et xl
diebus resurgens cum discipulis
mansit quod fuit leticie Et in isto
dicit ysa lxi ut predicarem annum
placabilem domino et diem ulci
onis deo nostro Ecce pro die ulci
onis reddit annum placacionis
Quinto eos confortavit dando
super hoc vicem gaudium donum cum
dicit quorum remiseritis peccata

etc. Sicut si aliquis rex mittens
aliquem precipiens det ei potestatem
in eandem mittendi et liberandi sic
Christus dicit discipulis quorum remiseritis
peccata etc. Gregorius. Ecce non solum de
semetipsis securi sed et principatum
superni iudicii sortiuntur ut vice dei
quibusdam peccata retineant quibusdam
relaxent horum locum tenent episcopi
grandis honor est sed gravi pondere
honoris dignitas quippe est utique
nescit tenere moderamina proprie vi-
te iudex aliene vite non fiat. Crisostomus.
Sacerdos qui spiritualem bene dispensaverit
vitam aliorum non non cum diligencia
curam habet cum periculosis in gehe-
nnam vadit. Quarto eos confir-
mat promittendo gaudia premium
cum dixit beati qui non viderunt
et crediderunt. Unde hic de fide forti
que habet secum caritatem et opera
est necessaria fides ut opera deo sint
accepta. Hebreos xj. Sine fide impossibile
est placere deo. Caritas
est cum fide necessaria ne sit vacua
fides i Corinthiorum xiij. Si habuero
fidem caritatem autem non ha-
buero nichil sum. Opera cum fide
necessaria sunt ne fides sit mortua
Jacobi ij. Fides sine operibus mor-
tua est. Tunc ponitur qualiter
discipulos eronicos in fide con-
firmavit quod quinque fecit per omnes
v. sensus corporis. Primo per auditum
cum dixit pax vobis pacem etiam das
nobis domine ut semper habeamus
verba pacis non dissensionis. Gregorius
de multis dicitur Ecclesiastici xxviij lingua
tercia multos commovit dispersit

illos de gente in gentem. Contin-
git aliud magnum monstrum quod unus
homo habet tres linguas una est
adulacionis que blanditur in fa-
cie. Secunda est detraccionis que mor-
det in absencia. Tercia dissensionis
que seminat iurgia. Omnes iste
lingue essent abscindende. Prima
quia decepit ipsa in psalmo meus
qui te beatum dicunt etc. Secunda quia inflam-
mat unde Sapientia admonet nos
ne cum talibus assidui simus Ecclesiastici
xxxiij ne forte assiduitate in-
famatus imperium peccatis et ma-
lusses non nasci etc. Tercia quia
conturbat Ecclesiastici viij. Calumpnia con-
turbat sapientem. Secundo per visum
cum ostendit eis manus et pedes.
Causa est quod eis credebant ipsum
esse spiritum ideo dixit palpate et
videte etc. Alij credebant ipsum
corpus alienum assumpsisse non
suum ideo dixit videte manus meas
et pedes etc. Alij credebant ipsum
assumpsisse corpus suum sed non verum
sed fantasticum ideo dixit habetis
aliquid quod manducetur etc. Tercio
per olfactum probat quod in eos insuf-
flavit. Et ille erat valde odorife-
rus quia ab illo pectore procede-
bat quod apotheca omnium aromatum
erat. Una erat quasi odor mirre
inspiritualiter procedebat a carne mor-
tificata quasi odor thuris in anima
devota quasi odor bal-
sami in spiritualiter a deitate gloriosa.
Quarto per gustum inspiritualiter quia pisce
asso manducavit et favum mellis.
In favo est cera liquosa et mel
in Christo ideo sunt tres nature
scilicet caro anima deitas. Ille vero

comedunt piscem assum qui delectantur
circa eius carnem circumspectam illi
favum mellis qui delectantur circa
animam eius lucidam veritate
dulcissima. Quarto pertractio ut dicitur
infer digitum tuum huc. mystice dat
nobis formam ut velimus peccatorum more
dimittimus tangi i. reprehendi. Sed
sunt quedam animalia que non permit-
tunt se tangi quia superba sunt
sicut leo, quedam quia yspida sicut
ericius, quedam quia silvestria
sunt sicut lupus. Superbi enim non permit-
tunt se reprehendi propter suam arro-
gantiam. Tales enim videntur pati
illud apostema quod dicitur noli me
tangere. Exo. xix. Omnis qui
tetigit montem morte morietur.
Avari sunt yspidi spinis divi-
tiarum pleni non sustinent reprehen-
di. Ysa. xxiii. Quis spinas tangere
voluit armabitur ferro ligno lan-
ceato. Sed enim quod sit munitus ad
protegendum scilicet lorica ferrea impenetra-
bili, parata ad feriendum scilicet lancea
i. obiurgatione. Sic luxuriosi
non sustinent reprehendi quia sil-
vestres sunt et inutiles post dei
et salutis propter pie | Cor. ii. ...
... quomodo non propter ea ...

Cum Ihesus esset ...

[I]n medio est magna dignatio
quod deus ad servos suos venire
dignatur. Maior quod cum eis commo-
ratur. Jo. xiiii. Ad eum veniemus
et mansionem. Maxima quod cum eis ce-
nat. Apoc. iii. Cenabo cum illo
et ille mecum. Si quis ergo vult re-
cipere deum venientem et manentem

et recipientem se ipsum disponat.
Non enim ad omnes venit nec enim
cum omnibus mansionem facit
nec omnes reficit, sed tantum v. generibus
personarum que in principio evangelii notantur.
Primo venit ad perseverantes quod
notatur cum dicitur Cum esset sero. Sicut
enim per mane principium operis, sic per sero
finis operis intelligitur, et per meridiem
medietas operis. Hora enim serotina
est hora terminationis laboris et re-
cipiende mercedis ut habetur Mat. xx.
Prov. iiii. dicitur. Iustorum semita
quasi lux splendens procedit et
crescit usque ad perfectum diem. Lux
splendens est opus iusti prout
est in inchoatione, lux procedens
prout est in profectione, perfectus dies
prout in consumatione. Ita in lege
preceptum erat ut adeo tota hostia
offeretur scilicet caput, corpus et cauda.
Per caput intelligere possumus iuven-
tutem que est prima etas, per corpus
virilem etatem, per caudam senec-
tutem. Sed sunt quidam qui dant
dyabolo suam iuventutem, illi aufe-
runt de hostia deo caput. Alii
qui dant similiter dyabolo suam virilem
etatem et volunt deo dare solum
senectutem, isti auferunt caput
et corpus et offerunt solum deo
caudam. Nos autem offeramus deo
totam et nostram iuventutem bene
incipiendo et nostram virilem etatem
viriliter prosequendo et nostram senectu-
tem feliciter consumendo. De
unguento Aaron dicitur ps. quod sicut
unguentum in capite quod et per
... per barbam virilis etatis

per oram vestimenti senectus melior
quia virtutem spiritus debet habere in iuve
ntute et virili etate et confirmare in
senectute Secundo venit ad quietos
quod notatur ad dicitur Una sabbatorum Sab
batum id est requies interpretatur Hinc
est quod apostoli receperunt spiritum sanctum
sedentes id est a curis noxiis quiesce
ntes et filii Israel non receperunt
manna nisi postquam mare transi
erunt quia nullus potest recipere inter
nis dulcedinem nisi habeat
mentis quietem Sunt tamen quidam
qui quiescunt mente sed non corpore
sicut servi dei qui carnem suam
crucifigunt mente tamen ad deum quiescunt
ait dominus Invenietis requiem animabus
vestris Istud est sabbatum de quo dicitur
levitici xvi Sabbatum requietionis
est et affligetis animas vestras religi
one perpetua Alii sunt qui quiescunt
corpore sed non mente sicut pauperes ier.
xlviii Requievit in fecibus suis
luce xii Anima mea habes multa
bona requiesce comede et Istud
tale sabbatum a demonibus deri
detur Treno i Viderunt eam hostes
et deriserunt sabbata eius Non in
venit talis homo quietem unde
illud ysa lvii Impii quasi mare
fervens quod quiescere non potest Alii sunt
qui quiescunt mente et corpore sicut
sunt beati ysa xxxii Sedebit populus
meus in pulcritudine pacis et tabernacu
lis fiducie in requie opulenta
Istud est illud sabbatum de quo dicitur
ysa ult. Erit sabbatum ex sabbato
quia ex quiete mentis pervenitur
ad quietem eternitatis Alii sunt

qui nec quiescunt mente nec
corpore sicut dampnati ysa xvij
Item ubi dies alterius die
ac nocte qui non dabunt vobis
requiem Tercio venit ad clau
sos quod notatur ad dicitur Et fores erant
clause [illegible] dominus corpus suum
clausis ianuis introduxit Hec
sunt miracula. Augustinus [illegible] sunt
qui disputant si corpus erat
quod per clausa intrare potuit Si com
prehenditur ratione non est miraculum
ubi deficit racio ibi est fidei edi
ficatio Hec etiam sunt dicenda [illegible]
[illegible] quibus [illegible] et di
cis si per clausa intrant ubi
est corporis moles Ego puto
Si super mare ambulant ubi est
corporis pondus sed fecit illud dominus
tamquam dominus Nunc ergo quia re
surgens desiit esse dominus Hec etiam
attestantur quia corpus erat glorifi
catum cuius natura est ut corpus
non glorificatum sibi resistere non potest
Secundo [illegible] si ianuis clausis
post resurrectionem ad discipulos
intravit qui antea non aperto
utero virginis exivit [illegible] ergo
quod ad clausos venit dicitur moraliter
quod venit ad eos qui portas
suorum sensuum claudunt Specialiter
autem porte oculorum sunt clau
dende quia sunt magis periculose
David enim quia oculos non
clausit in adulterium cecidit [illegible]
has autem portas [illegible] sunt
attendenda Primo ut [illegible]
oculos non figamus Augustinus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
primo quod quidam abbas [illegible]

quendam aprilem in heremo nutritum
in ciuitate duxit et cum quasdam for-
mosas mulieres vidisset et oculos in
eas fixisset interrogauit cuiusmodi
res essent Cui abbas filii angeli
sunt Cum ergo ad monasterium redis-
set ille flens dixit abbati Da
michi unum ex angelis illis
quia animus meus in amorem
eorum exarsit Tunc abbas ad-
monuit ut a spectaculis mulierum
caueret fratres Nam hic inexpertus
qui numquam mulieres viderat quia se-
mel aspexit cito in extra concu-
piscentia exarsit Ergo formo-
sas maxime fugiamus unde legitur
quod paris helenam duxisset prius
quam ad eam videndam pergentes
eius pulcritudinem videntes
operuerunt vultus dicentes fugiamus
etc. Sic nota quod nichil magis nocet
oculis videntis quam alba quam ni-
gram sit magis nocet respicere
ad mulierem pulcram quam fedam
Secundo ut videndo pulcras quas
forte sunt fede minus cogitemus
Sed talia quae lucent vincunt visus
sui subtilitate corpora opaca
penetrare etc. In videndo ergo for-
mosas mulieres lincheos oculos
habeamus ut quam fede sunt intus co-
gitemus quia aliud corpus pulcrum
mulierum quam pulcrum saccus sterco-
ris quod autem turturi posset
si interiora tota videret Sicut in prouerbiis
est anima aliquis eo quod intrinsecus
latet .i. pulcra extrinsecus est et intrinsecus
immunda Quarto ut animum [illegible]

libidinosa aspicit virum probabile
non videtur quod ipse inter virum libidi-
nose aspiciat fumus libidinis ad ocu-
los eius ascendens aerem inficiat
aer infectus similiter inficit oculos
viri et sic infectio ad cor descen-
dit Si enim suo visu specula infi-
cit mulier menstruosa secundum
philosophum non est mirum si aerem infi-
cit mulier libidinosa Sic enim
basiliscus visu igneo aves vo-
lantes occidit sic aspectus mulierum
igne concupiscentie inflammatus animam
inficit Ecclesiastici xxvi fornicatio
mulieris in extollentia oculorum
etc. Fornicatio quasi fortis necatio
quia fortiter necat virum
Quarto venit ad congregationes quam
non? ad dictum ubi erant duo vel tres
congregati etc. Matthei xviii ubi duo
vel tres congregati fuerint
in nomine meo etc. Secundo congregare
non mulieres utilibus aquam? Prima
est quia tales non possunt continuari
[illegible] dei videmus enim quod una
candela cito extinguitur Sed multe
simul iuncte extingui non possunt
Sed enim dei [illegible] sunt
carbones accensi per Carbones
accensi sunt ardentes Sunt lapides
ignei Ezechielis xxviii In medio la-
pidum ignitorum ambulasti sic
ergo [illegible] ignis non melius accen-
ditur quam igne igni applicando
sic servi dei non melius infla-
mantur quam in simul habitando
Et sic carbones mutuo se ac-
cendunt sic illi mutuo se cale-
faciunt et sic continua collisione
lapidum ignis generatur sic ergo

ex mutua cohortacione spus sa
ncti augetur Eccl. iiii Si dormi
erint duo fouebuntur mutuo unus
quo ca. Sa utilitas est quod non
potest unica acceptacione dyab.
videmus n. quod acies multum grandis
unica non potest Sed si quis solus acies
egreditur cito capitur sic est de fidelibus
dei Jnde dicitur Cant. vi Terri
bilis ut castrorum acies etc. Unde
n. thomas didimus victus fuit
quia ab acie apostolorum recessit
dyab n. non vult nisi singulare
certamen Tercia utilitas est quia
non potest frangi per diversa modo
videmus n. quod una virga cito fra
ngitur sed plures in simul frangi non
possunt legitur quod quidam habens tres fili
os dum morti appropinquaret dedit
eis unam virgam et fregerunt et
cu titimo (?) facta fuit dedit eis
duas et vix fregerunt dedit tres
et frangere non potuerunt et ait pater sic
erit de vobis si non diviseritis (?) filii
cito ab inimicis superabimini Si autem
uniti non poteritis separari Eccl. iiii
funiculus triplex difficile rumpitur Quar
ta utilitas est quia quia non
potuerunt seduci a mundo per ipsa
videmus n. quod quamdiu oves sunt
in grege sunt secure Sed si aliqua
separat se cito errat Sic christi
dei ablandimentis mundi de
cipi non possunt tamen quia manu
pastoris i. prelati reguntur et quam
caritate eamdem i. doctrina predica
torum muniuntur et quia omnibus eorum
cum quibus simul fulciuntur Ille
autem qui solus est cito decipitur

unde clamat propheta Erant sic
omnes etc. Quarto venit adtimo
ratos quod notatur cum dicitur propter metum
iudeorum Sed super canticum invitare
dico utilis est efficax ad graciam
promerendam retinendam recuperanda
quasi si eam cum deo invenimus
non ab ea separare sed timore (?) Quo
ad primo valet ad graciam promerendam
quia per hoc dicitur Eccl. i Qui sine
timore est non poterit iustificari
Secundo ad graciam conservandam Eccl.
xxvii Si non in timore domini tenu
eris te instanter cito subvertetur
domus tua Tercio ad graciam perditam
recuperandam recuperatur per sancta desi
deria per sancta suspiria per bona opera
ysa xxvi secundum aliam literam a timore
tuo concepimus et parturivimus et pe
perimus spiritum Concepcio respectu
peccato dum est invenire partus
dum est in dolore mali fetus dum
fetum emisit iterum ergo timore
dei concepimus sancta desideria
parturimus sancta suspiria et parimus
bona opera. Sermo
Infer digitum tuum huc et
vide manus meas etc. Secundum
augustinum triplex est status hominis
primus prout est in vita alius
prout est in morte tercius prout
consideratur post mortem in hoc
triplici statu christus discipulos suos
dilexerat s. in vita sua eis secreta
sua manifestando et amicos
vocando Jo xv vos autem dixi
amicos quia omnia que audivi a patre
m. nota feci vobis In morte sua
ponens animam suam ponendo
ibid maiorem hanc dilectionem

nemo habet ut Et post mor
tem suam eis sepe apparendo pluri-
ma signa amoris ostendit beato
Thome sicut dicetur Tercium quod
sibi non dum ostenderat quia
nondum sibi apparuerat ideo hodie
sibi apparuit tam per visum quam
per tactum eum ad fidem reduxit
dicens Infer digitum tuum huc
etc. Circa istam apparicionem tria no-
tari possunt Unum quod cicatrices vul-
nerum in carne Christus servavit
post resurrectionem alia nunc servat
in celo alia servabit in iudicio
alia post iudicium post resurrectionem re-
servandam eas servavit ut discipu-
lis et in nobis fidem resurrec-
tionis astrueret Glossa ad dubi-
tancium corda. sanandum vulnera
sunt servata vestigia Gregorius in omelia
Egit namque miro modo superna cle-
mencia ut discipulus dubitans
dum in magistro vulnera palparet an-
imis in nobis sanaret vulnera
infidelitatis plus enim nobis
Thome infidelitas ad fidem
quam fides discipulorum profuit
quia dum ille ad fidem palpan-
do reducitur mens nostra omni dubi-
tacione postposita in fide so-
lidatur Secundo servat eas in celo et
sicut ut patri eas representet et nos
cum reconciliet Cicatrix enim
representacio est quedam apud
deum patrem pro nobis advocacio
sicut miles tacens ab imperato-
re impetrat quod vulnera que pro
eo pertulit sibi demonstrat legitur in
historia scolastica quod cum Antipater

ydumeus pater magni herodis in
quodam bello in servicio imperatoris
multis vulneribus esset confossus
qui tandem ab emulis accusatus
reiectis vestibus dixit Ego
cesar nolo me verbis excusare
apud te sed ipsa vulnera que pro te sus-
cepi loquuntur pro me Si ego di-
ligo te tuo cesar. ipsum in gratiam
recepit Sic Christus vulnera sua patri
ostendit ut insinuet quanto nos
dilexit Bernardus Securum accessum habes
homo ad deum ubi mater ante
filium filius ante patrem Mater ostendit
filio pectus et ubera filius ostendit
patri latus et vulnera nulla ergo poterit
esse repulsa ubi tot concurrunt
caritatis insignia Tercio servabit
eas in iudicio ut mali videant
quam iuste sint condempnati unde
dicet eis sicut habetur ut dicit Crisostomus
super. Ego propter vos homo
factus sum propter vos alligatus et
illusus cesus crucifixus ubi est
tantarum iniuriarum mearum fructus
Ecce precium sanguinis mei quem
dedi in redempcionem animarum vestrarum
ubi est servitus vestra pro precio
quam precio sanguinis mei mihi
dedistis Ego super gloriam meam
vos habui cum essem deus
apparens homo et viliorem me
omnibus rebus vestris fecistis
nam omnem rem vilissimam
terre amplius dilexistis quam
iustitiam meam fidem Quarto serva-
turus est eas post iudicium
in celo et habet ipse se ipsum scilicet

ipse se quidem ut semper secum
deferat insignia sue victorie
glose Beda super lucam apelles for
tis ageris in prelio victoriam
operuit multis vulneribus confossus
Si dicat ei medicus vis sanari
sine omni difformitate puto quod impug
sue victorie cicatrices servaret
Ille n. cicatrices sunt in xº non in
deformitate sed ad magnam pulcri
tudinem dicit Crisostomus super radios solis
lucidiores erunt Sicut n. hono
rem militi de prelio revertenti desi
gnatum fractum sic est honor de
sue victorie sive gloriose triumpho
Glo super lucam Non quod impotencia
curandi cicatrices servavit sed ut
perpetue sue victorie circumferat triumpho
rum Servavit ergo eas xpus ut eos
ut videant quam misericordia sunt
redempti ubi cernant medicina
ma do. pro illud ps Confitemini
domino quoniam bonus quoniam in seculum miseri
cordia eius dicant nunc qui redempti
sunt Non solum autem eciam cicatrices
xi sed eciam cicatrices martirum sunt affici
untur sunt decore dei nostro
quo sic efficiuntur amore bonorum
martirum ut veluti in illo regno vide
cicatrices vulnerum que pro nomine
suscepere confessores videbimus non
n. deformitas in eis sed dignitas et
pulcritudo erit Quartum notabile est
quod xº cicatrices thome palpandas
exhibuit ut pellat palpacionem
auferet illius dubitacionem Vnde mox
certificatus dixit dominus meus et deus
meus Jo xx° unde quod vulnera peccatorum
morum non debemus abscondere sed ea
per confessionem manifestare Secundum

quod vulnera alia sunt recencia alia in
veterata i. veterata alia putrida recencia
sanantur unctione sive amplastri
appositione inveterata adustione putrida
incisione Tunc vulnera peccatorum mortalium
sunt recencia quando adhuc sunt in voluntate
vel in recenti operacione tunc sa
nari possunt per unctionem i. pressuras sic inspi
racionem vel amplastri i. levis pene
impositione Eccl x langor prolixior gravat
medicum brevem languorem precidit
medicus Eccl xxxviii unguen
tarius faciet pigmenta suavitatis
et unctione conficiet sanitatem
Tunc sunt veterata quando per longam
consuetudinem sunt usitata pro
inveteratum me inter omnes inimicos meos
tunc indiget adustione i. adusti
va contricionis maceracione propter ure re
nes et cor meum Zacha xiii ure igne
ure eos sicut uritur argentum Tunc
sunt putrida quando dum stant diu
in peccato et fetent in peccato conputrue
runt quando ut Joel .i. Computruerunt
iumenta in stercore suo peccata peccatori
dum putruerunt corrupte sunt
... tunc indigent incisione
i. incisiua tribulacione Tunc enim
sepe carnes putride auferuntur et
ideo deus sicut peccatores multiplicate
sunt infirmitates eorum postea accelerave
runt Job xvi Concidit me vulnere
super vulnus Quintum notabile est
quod xº postensionem vulnerum thomam
in fide sanavit ipse quidem erat
tribulatus de xi passione de
sperans de eius resurrectione
tepidus factus est in eius amore
sed xº per vulnerum ostensionem.

tribulati vel sciant desperati et fort
stupidi inflammant ista n. tria ex
vulneribus inveniemus primo namque tri
bulati inveniunt consolacionem Si
Si passionis christi ad memoriam reducatur et
hoc signatum est Exo. xv. ubi lignum
missum in aquas amaras eas dulco
ravit quia memoria crucis omnes
tribulaciones in dulcedinem conver
tit Refert apoles quod si vas terre
nove undique clausum in mari ponatur
aqua que subintrat in dulcedinem
convertitur istud vas factum est de terra
nova est corpus christi sumptum de carne vir
ginis quod undique fuit clausum quia nulli
unquam temptacioni fuit pervium Si in
mittimus aquas amaras maris id est tri
bulaciones maris id est poros id est vulnera
ipsius vasis omnes in dulcedinem
convertuntur B. Cuius dulcedo christi la
pides torrentis Stephano dulcora
vit dulcedo craticulam Laurencio
dulcem fecit per cuius dulcedinem clavi
apostoli et undarum acumina [illegible] con
cilii Secundo in christi vulneribus desperati inve
niunt fidei corroboracionem quia in passi
one eius sua fuerunt peccata per
omnibus veniam dare promisit Omnia
peccata finaliter tribus modis aut
tantum passione dedicabis per cuius
Qui Josue I. Reg. [illegible] Sicut
si in aque effusione nil de aqua
remanet nec quantum ad saporem nec
quantum ad superficiem sic de illis qui
peccatum illud sumant nullum de
debet remanere vestigium Sic omnia
ut tunc peccatum nil confirmarent quia
omnibus veniam dare fuit non
tum in vulneribus Si eam impedi
bus in latere et in toto corpore pressi
ipsa lux ... sanguis ... passi
onis fuit in cruce exaltatus

Jo. iii. Sicut exaltavit Moyses
serpentem in deserto et Gen. xxii
Si i exaltatus fuero a terra et fuit
sicut aqua effusus quia nichil
ei remansit ut caro ad quia
caro in morte depascitur ut ossa
quia tota ... fuit attrita ut
sanguis qui totus effluxit nec
familia quia eum dereliquerunt nec
vestes quia eis spoliatus fuit
Et dicit poeta ad ... sicut
aqua effusus sum et Tercio in christi
vulneribus frigidi inveniunt infla
macionem hoc signatum est ... I. ubi
dicitur quod lingua ipsa aqua accensa
fuit vehementer accensa Et que
est ista aqua nisi sanguis domini
qui sit per inundacionem profusus
ad linguam id est corda nostra arida
apposita continuo inflammantur istud
est signatum I. Mach. vi. ubi dicitur
quod elephantes ostenderunt sanguinem
vine mori ad acuendos eos
in prelio fructus mori ... duobus
primo est albus secundo rubeus postea
niger Sic christus primo fuit albus
puerus in tota sua conversacione
rubeus in ... niger in morte
cuius mori sanguis debet acce
dere cor nostrum ad bella ... vi.
ca ... inflammare ...

... sum pastor
bonus Jo. x Primo vita
nullus debet seipsum laudare
nec nulli laudari ab alio et
hoc est quia si cognoscat seipsum
suum spiritum videbit quod nulla fecit
pro dei dulcedine Si fecit videbit
multa in invite ... debet timere
si prius invenerit ipse multos
defectus de quibus debet

erubescere et se humiliare quo 5°
homo se debet laudare vel vel
le laudari qui habet causam
tanti doloris et ruboris sine
humiliacionis invenitur Jn xpo
autem non sic est quia nullo tunc
acto quem fecerit doluit quia fuit
sapientissimus de nullo factio eum tunc
contristaret quia erat potentissimus
de nullo defectu vicioso erubescere
debuit quia erat perfectissimus
Si ergo deus petit a nobis lau
dari hoc non est propter se sed propter nos
dicit super illo laudari se vult deus
in hoc ut tu proficias non ut ille
sublimetur Non hoc a te amat
quod illud augeat sed quod te ad illud pro
ducat Sic qui se laudat hoc
non facit propter se sed propter nos Ex moralibus
Deus qui hoc nobis prohibet
ipso in ore laudem proscriptam
sacra laudes indicat suas non
quia ipso eis indiget qui perfecte
laudibus vestit sed dum sua magnitudi
nem nobis nunciat magis ad se
ipsum sublevat Et donat sua nobis
docet quid eum hoc non cognosceret
si de se tacere voluisset Deus piedi
dicit erga nos laudes suas indi
cat ut valeamus eum audientes
cognoscere cognoscentes amare
amantes sequi sequentes adipisci
adipiscentes eius visione
perfrui Ecce iam quod ergo non propter se tantum
omnes ut precedit se dicit Ego sum
pastor bonus In presenti euangelio de
inquit fit mencio scilicet de pastore
mercenario lupo et ovibus pastor
bonus et Christus eius tria ponit et

Primum est quia pro ovibus animam ponit
secundum homo habeat tria scilicet nos primus
secundum tantum pro ovibus sunt
ponenda Unde super eum ubi ante
tociens repetitum est Petre amas
me in conclusione autem ait Pasce dicit
Ihesus nisi me valde ipse amas
hic et plus quam tua plus quam omnes
plus quam te nequaquam suscipias
curam harum nec te intromittas
de ovibus meis pro quibus sanguis
meus fusus est Sunt autem ovibus
non ponunt qui pabula eis non
tribuunt Jo. iiij Omnia habentes plura
hominis Et vide sicut sunt nonnulli
hic relinquunt viscera sua ab eo quod
curat Jo iij eo est Sunt nos non ponunt
qui considerant novos insufficientes pro
moneri faciunt sepe autem fit ab eis
qui avaricie sunt Jo iiij Cum vocatus
est ypocrita illo est petrus dicen
tes in certo pontificis per ancillam
Christus negavit quia sepe tamen que
ancilla dicit introducat Christum non co
gnoscit Secundum non ponunt qui
malis non resistunt Eze. xiij Non
opposuistis vos murum pro domo Israel
Ut stetis autem secundum tria pro ovibus ponere
sunt scilicet non Relinquere domum meam
et familiam Angelos dimisi hereditatem
meam id est totum celestem sed
magis domum meam eius Sed
secundum est quia omnes cognoscunt unde
dicit Cognosco meas Cognoscunt
autem per fidem per rationem quam eis
misit per Secundum est sed nos
hij ubi tunc non Et per arma et vestimentum
quibus fideles armatus Ro.
xiij induamur arma lucis et infra

iudicium domini christi Tercio propter
bonorum operum quibus nos decorauit
ii Thy ii Firmum fundamentum dei
stat habens signaculum hoc cognouit
dominus qui sunt eius et discedat ab ini
quitate omnis qui inuocat nomen
eius quasi dicat eis hoc est signum
quod sunt domini quod a malis discedunt
et faciunt bona Quarto propter doctrina sua
qua eos informauit Io xiii in hoc
cognoscent omnes quia mei estis
discipuli si dilectionem habueritis ad inuicem
Quia vero mali ista non habuerunt
in inuicem ideo non cognoscentur
vel Crisostomus super hoc loquens in persona
christi dicit pater cognoscit filios
suos per ymaginem suam Reges milites
suos per arma sua pastor oues
per signa sua Magister discipulos suos
per doctrinam suam Ego autem vos cognos
co vos tamquam pater filios suos quia
ymaginem meam non habetis nec
tamquam rex milites suos quia arma
mea abiecistis nec tamquam pastor
oues meas quia signa non porta
stis nec tamquam magister discipulos
suos quia doctrinam meam conte
mpsistis Tercium signum est quia oues
ad ouile deducat vnde dicit alias
oues habeo que non sunt de hoc
ouili Circa notandum quod sunt quidam
qui sunt totaliter extra ouile sicut
heretici pagani qui sunt decertum (?) animo
et nutu Quidam totaliter intra sicut
sunt christiani qui et fidem habent
et opera Quidam partim intra partim
extra sicut mali christiani nam ratione
huius fidem sunt intra ratione ma
la opera sunt extra Pastor bo
nus oues que sunt intra debet so

ne morbidas ideo que sunt extra debet
conducere illas ideo que partim sunt
intra partim extra debet conuertere
Istud ex officio requiritur baculus
pastoralis cuius principium habet
reflexionem ad intendum ut ea que
aliis predicat ad se reflectat ut sic
oues que sunt intra per bonum [illegible]
medium habet rectitudinem et est
aptus appodiandum ut scilicet oues
morbidas appellat In fine habet
stimulum compunctionum ut scilicet pigros
in eternam inducat Ecc xii
verba sapientum sicut stimuli
2 Secundo sit mercenario de merce
nario quod autem alius sit mercenarius
tria signa ponit Vnum est quia
ouibus nullam curam gerit
quod nota ad litteram mercenarius autem
videns lupum venientem fugit et
dimittit oues Augustinus Mercenarius
si ouis errat non reuocat Si
infirmatur non medetur Si deuoratur
non lacrimatur Si subterfugium temporalia
que ipse amauit fugit Secundum
signum est quia fugit vnde super
dicit mercenarius fugit quia mer
cenarius est Augustinus Tu mercenarie
lupum vidisti et fugisti forte di
cis hic sto non fugi fugisti quia
tacuisti corpore stetisti spiritu fugisti
Et lupus veniens indicat
quemque (?) qualiter animo super oues
dicam stabat aliquid non placet
propter fugere quod scilicet ipse solus queritur
sed fugit paulus ut habetur ii
Cor xi Quia scilicet [illegible]
cessit persecutioni ut seruaret
se aliorum vtilitati [illegible] se

opponere quod sit persecucio populo ipsi est. Aliquando non debet fugere nec se opponere sed pacienter sustinere quando scilicet tam lana quam pellis diripitur. Mt v. Qui vult in iudicio contendere tecum et tunicam tuam tollere dimitte ei et pallium. Istud est quando tam lana quam pellis contra Augustinus. Unde contra quedam prouenit non quas propter dominum querentes sed propter pu-la commota sectantes honores ab hominibus appetentes. Hoc est in continuatis legis Gen. xxxi. capitulo quod laban iuit ad tondendas oves iacob fugit quia quando prela-tus in subditis tam pellis quam [illegible] abeo recedit. Tercio fit mencio de lupo aug. vx officium ponit scilicet rapere dispergere mactare de duobus primis dicitur hic de tercio dicitur supra fur non venit nisi ut furetur et mactet et perdat. lupus quando insurgit oves dispergit dispersas rapit et raptas occidit. Primo quod dispergit id est per diversa vicia spargit. Nam luxuriosus spargit per superbiam avariciam para-viam cum mundus plurimas. Tanto autem spargunt crudelius quanto sunt se ipsis hic bis dicit de [illegible] de candelabris quod quando lupus sanc-sit quod ut propter pastum vadit devor-te inuenit cum eo [illegible] et [illegible]. Sic dyabolus facit sine [illegible] esse breve tamen de hominibus bestia-libus non curat sed bonos devo-rare festinat ysidorus de summo bono. Tunc tamen cum [illegible] dyabolus acrius sevit quando se diu-iunctum abeo expellendum cognoscit [illegible] [illegible] [illegible] quia dependit advos dyam [illegible]

nam magnam faciens quia modicum tempus habet. Secundo oves dispersas rapit ad penam et habet quidem catheniam anulos multos habentem. Cassiodorus quando nulla presumptione delectationis consensu opere et consuetudine et morte [illegible] in finibus peccatorum suorum constringitur. Cuius elemosine sunt lancee contra demonum impetum et corone sunt lapides tamen postquam dyabolus sic in cathenavit se vix expelli potest sine perfundas [illegible] sine per lapides contra Job xli. Non fugabit eum vir sagittarius in stipulam versi sunt lapides funde. Tercio oves sic raptas occidit in morte eterna per mortis peccatorum pessima est et mala quando autem depascit per mortis depastet eos. Glossa super dicit ad plenam vincitorem que in radicibus herbas evellit sed sedentes carpunt ut iterum herbe nascantur ad pastum. Sic talis morte depasti reminiscunt quando non desinunt est peior quia non potest mori. Augustinus de civitate dei nulla quippe maior et peior est mors quam ubi non moritur mors est pessima quia utrumque occidit scilicet corpus et animam. Item ibidem mors autem est cum eam deserit deus mors vero corporis cum deserit anima mors utriusque cum anima deserta a deo deserit corpus itaque nec a deo vivit ipse nec corpus ipsa. Quarto fit mencio de ovibus et de quibus tria signa ponitur. Primum est quod pastorem agnoscunt secundo dicit cognoscunt

me mee boni n. cognoscunt no tm
cognicōe ī nata que fit p instinctū
nālem de quo dr Job xxvj omnes
homines vident eū non tn cognicōe
speculatiua que est p fidem de qua
j Cor xiij videmus nunc p speculū
et ī enigmate Sed maxime cognicōe
practica que est p mandatoꝝ dei
obseruacōꝫ pꝫ amandus eius de
lecti a. de qua tandem puenit ad co
gnicōꝫ que est apta de qua ibid
Tunc aūt facie ad faciem Qūtū sig
est quia vocem eius audiunt vnde
dr oues mee vocē ꝛc et sꝫ non
nouerunt vocem alienoꝝ Tres n.
sunt voces alienoꝝ ꝛ quarta veri
pastoris pma est vox lupi a. demo
nis qui vocat oues ad occidendū
S' lupus est malignus spus qui tbus
fidelium insidians cecat ꝛ mactat
aīas eoꝝ Scda est vox furis a.
carnis q vocat ad pdendū de q
fure dr sꝫ fur no venit nisi
furet ꝛc Caro n. p visū ꝛ alios
sensus corporis depdat animā
Tre iij Oculus meus ꝛc Tercia
vox est mercenarij a. mūdi qui vo
cat ad tondendū lꝫ n. mundus
diuicias p mittat tn̄ ī morte
oues suas tondet q̄a nc attonsas
& nudas mittet Job xxvij diues
cū dormierit nichil secū afferet
Quarta est veri pastoris a. x̄
qui eas vocat ad pascendū Jo
x Ingredietr ꝛ egredietr ꝛ pascua
inueniet De hijs iiijor vocibus
dicit Ber. vocat caro vocat dyab(olu)s
vocat xpc vocat mundus mundus
dicit ego deficio caro ego inficio

dyabs ego interficio xpc ego refi
cio quem sequeris ꝛc Tercium signū
est qd pastorem sequūtr et post
eum vadunt vn postq(ua)m dix
dux oues mee ac' subiunxit ꝛ
sequūtr me Jo xpc assimilat se gal
line mt xxiij Quotiens vo
lui congregare filios tuos quē ad
modū gallina ꝛc Instar n. gal
line fouet [illegible] bona fouta
donec pariamus bona opa Que
debemus eū sequi sibi regnā
do ꝛ cognoscendo eius bona
lꝫ dep(ra)ui aīa q gallina ad
fouet oua ipa anetū ꝛ pauo
nū Sꝫ cū oues veniunt veri
pulli matri adherent anetes
ī aquis se mergunt pauones
de sua pulcritudine gloriantes
matrem relinquunt Sic deus
bona opa fouet ac nutrit
sꝫ qd sibi adherent ꝛ ipm sequū
p imitacōꝫ ꝛ graꝝ accionem
Alij vo dyscolentes ī aquis vo
luptatum se ī mergunt alij ecc
de superbia sua gloriantes ī gl
desistunt r n

Omnes pastor dat aīam
suam p ouibus suis mer
cenarius aūt ꝛ cui non est pa
stor videt lupū venientem ꝛc
Sicut dra est inr regem et ty
rannū quia rex intendit vtilitate
ppli tirannus vo tyrannus voluntate
suam . vel ppi. Sic dra est inr
mercenariū ꝛ pastorem ꝛ lupū
officiū n. pastoris est oues
pascē mercenarij oues tonde
ꝛ lupi oues occidere dr dng

de vijs dni Cum pastor est dilige
dus mercenarius tollerandus et
tamen dni est utilis quando dum no
videt lupum Unde non fugit latro
sed lupus est vitandus Est ergo
officium pastoris pascere verbo scilicet exemplo
temporali subsidio verbo quantum ad instruc
tionem credencium Ier iij Dabo
pastorem vobis iuxta cor meum qui
pascet vos sciencia doctrina in cuius
in signum observata ut notatur
quod boni sunt observandi mali ar
guendi et increpandi omnes autem
cum discrecione tollerandi Unde
est quod in archa moysi erant man
na virga tabule testamenti ut habetur et
hebr ix Manna in presbitero qui est ar
cha dei debet esse manna dulcis
consolacionis quo ad bonos et virga
severe correccionis quo ad malos
duros tabula discrecionis quo ad
omnes Unde est quod fecit Salomon
sculpi in basibus templi boves
et leones et cherubin ut habetur in
Reg vij In bove mansuetudo
sive mansuetas in leone ferita
tas in cherubin sciencia designatur
prelatus enim qui debet esse basis
et sustentamentum ecclesie debet enim
ad bonos esse mansuetus enim
ad duros severus et ad omnes
sciencie splendore discretus Secundo
debet pascere exemplo probe
vite informacionem Chrisostomus super Matheum
omnibus tenetur prebere exemplum
bonorum operum lux presbiteri Reg x Cum Saul
fuit altior cum populo ab humero
et sursum quia sic prelatus super
alios eminet officio sic debet
eminere exemplo Gregorius Nemo dignum

ducatum suscipere qui nescit homines
bene vivendo preire Sed hodie multi
sunt vocem iacob per bona doctrinam
Sed manus esau per mala operacione de
talibus dicitur Iob xl Ossa bechimoth
sicut fistule Sunt enim ossa quia nudum
carent sensu bene vivendi sed volunt
esse fistule dei in sonitu sine sensu bene
docendi tales non vivificant animas
sed occidunt Unde potest dici pastor esse
occisor ovium suarum eciam sine in
occisione manuum primo quod dat eis
pabulum venenatum Secundo quod subtra
hit eis pabulum necessarium Tercio quod videt
quod herbam venenatam comedunt et
tamen non arcet eos Sic prelatus sub
ditos occidit primo malo exemplo probando
Osee vi Principes sacerdotum in via
interficiebant pergentes de Sychem
scilicet in exemplis malis falsi sacerdotes ab
sconduntur viam et occiduntur homines
malis operibus ne perveniant ad celum
Secundo bona temporalia auferendo Eccl xxxiiij
Panis egencium vita est pauperum qui
defraudat eum homo est sanguinis Ibi
dem Qui aufert in sudore panem
quasi qui occidit pauperem Tercio viam
dissimulando Ezech iij Si dicente
me ad impium et sanguinem eius de
manu tua requiram Unde dicitur negli
gens prelatus Zach xi Ve pastori
vos qui cum mortuis mortui et ipsi
succidunt peccatores Sed tot occidunt
quot ad mortem cottidie tepidi tace
tes ne videamus Unde subditus moi
tur quod sumam mortis tu ne quero
dicente prelato Tercio debet pascere
temporali subsidio per subministracionem
Talis debet esse non quod ... vonat ...
bene docere ignorantibus et indigentibus

suam gerit indigentibus libenter
audit eius linguam loquentem
cuius spectat dextram porrigentem.
Secundo Qui non dat pauperibus substantiam
suam ex proprio precio dampnatus est aucz
suam Sed multi sunt qui bona
subditis non tribuunt sed pocius
ab eis bona sua auferunt tales
videntur dyabolo esse peiores Cum
homo dicat vita scilicet res temporales cum
animam dyabolus non curat de rebus vel
de corpore sed tantum de anima occidenda
Genesis xiiii da mihi animas cetera tolle tibi Cu
ius alia res auferat corpus le
dat hoc non facit ut sic animam
ut scilicet propter ablacionem corporis lesionem
animam trahat ad desperacionem plus
autem avarus res aufert indebi
te rapiendo Ezechielis xxxiiii Ve pasto
ribus Israel qui pascebant semet
ipsos corpus ledunt iniuste opp
rimendo ut ex tali oppressione possit
pecuniam iniuste extorquere contra he
in Sed quis non dedit in ore eorum
quippiam sanctificat super eum prelium
Et animas occidunt Primum exemplum
de Zacharia xi pasce pecora occi
sionis Glossa Quamquam doctores
minores scandalizat quod pecora
occasionibus necantur Sequitur videre
de officio mercenarii quod est tondere et
ad xi primo pastori nunquam dixit
tonde quia non erat mercenarius
nec dixit occide quia non erat
lupus sed dixit pasce quia erat
verus pastor Semel tamen sibi dixit
occide unde patet Actuum x Cum
petrus vidisset linteum de celo de
scendere in quo erat quadrupe
dia et serpentia terre et volatilia celi
facta est vox ad eum surge petre
occide et manduca sibi cum non
erant oves quia non dixisset occide
sed pasce sed erant volatilia per que
intelliguntur superbi serpentia terre per
que intelliguntur avari et quadrupe
dia immunda per que intelliguntur
luxuriosi luxuria enim in corpus
agit quod ex iiiior elementis compo
nitur vel significatur luxuria per qua
drupedia quia luxuriosus vadit
in eam ad iiiior pedibus avarus
vadit cum duobus pedibus unus est
quia male agit alius est quod
male retinet Superbus cum tribus
vadit unus est quia bona que habet
sunt nisi recepisse se credit alius
est quia plura de se sentit et similia
se credit habere que non habet tercius
est quia in sui comparacione ceteros
parvipendit luxuriosus vadit cum
iiiior unus est manus gulositatis
vult enim laute comedere ut possit
suam libidinem complere Secundus
est manus libidinose voluptatis
sedem veneris mero estuans cito
despumat in luxuriam Tercium est
vicium prodigalitatis sicut patet in filio
prodigo qui dissipavit universam
substantiam vivendo luxuriose ut habetur
Luce xv Quartus est vicium ra
pacitatis quia postquam consumpsit
omnia propria querit se adquirendo
aliena omnibus ergo plurimis iste
debet occidi ut videlicet superbia
in superbis avaricia in avaris luxuria
in luxuriosis Sequitur videre de
officio lupi id est dyaboli quod est omnes
oves occidere quas quidem tribus modis occi
dit Primo decipiendo pastorem
licet quod lupus aliquando voces quasdam
emittit aliquando latrando aliquando
fingit ut sic pastorem et oves

decipit alio n. dyab aliquid sug
gestioz i mittit q habet spem bn
ut sic homines decipiat y cor
x Timeo tn ne sic sp̄pens eva
seduxit astucia ita corrumpant
sensus mi ꝯbidem ype n sattha
nas trāsfigurat se i anglm lucis
Tunc se i angelum lucis transfigurat
qn ea videt' suggere que boni
angeli consueverunt pswade sic
suggerendo p inp acionem legit'
ꝙ qn lupus ad ovile vadit ne ca
nes eius adorem senciant cont ve
tum vadit Sic aut p ventum p
spm pssecucionis sic p ventum cot
riū adv'sitas designat' Que
go dyab cont ventum vadit qn
hominem i adv'sitatibus contem
nim i vidit Sic ipe n. instiga dei
p̄veniente homo tribulato op
ablacione terene sbe addit af
flictioz i corpe z in tempta
cioz i mente ut sic ad inp acioz
desparacioz inducat Sic ꝯ Job
cui p̄mo res abstulit deinde
filios contempsit dem ... vul
nere gravi ipm pcussit tandem
p uxorem z amicos graves tempta
ciones i cor eius i misit Sic
ille eo i omnibus supavit
talis est nā dyā q si inp̄mo
sibi resist' debilis effic'
Bos sy ... in p̄mis graves
z intollerabiles est inpetus
dya' quia si quis fortit' supi
mverit i ho inveniet infirmi
orem q̄to n plus ipugnat fuit
sui tanto magis resurgesit
desicit coicio i allicientio

pssecum utina lc' in libro de animalibus
q lupus valde diligit lude z si pt
rape pusillum ad eo ludit z postea
eum comedit Qualit' aut dyab
ad peiore ludit ostendit G' in pa
storali dicens dyab mo furta
gravia alicz ... mo mch esse pp̄et
nū est modo miscordem debitum loqu'
dyabolo adhar pus subsequens adve
mcnat pollidet' ut dn pphor de
cepta mens ducat' abuncuacione
pme suspendat' p̄t xiiij Sicut
illudit pnis i dyab qui fuit cir
pita postquā aut ad peiore sic
lusit eum comedit Ambrosius in ꝓ
mone dyab filios suos no diligit
sz odit sicut n. eos amat ut pdat
sic amat gluto morsellum ut come
dat vel p lupos intelligi pnt tyra
ni G' lupus sup oves venit ad
quely i iustus raptor fideles ꝛ hu
les opprimit deiectus lupis dicat' Sic
pho in judiciis eius lupi in vespe
ris relinquebant' i mane Abac j
velociores lupis vesptinis Sunt
n lupi matutini meridiani vespti
ni Matutini qui diligunt multa
no esuriunt ptem eius comedunt
zptem dimittunt tales sunt tyranni
multi qui bona a pauperibus rapi
unt sz tm ptem eis dimittunt
lupi no meridiani i. qui usque ad m
diem no comedunt zquia multa
esuriunt ... esta multa sta
tim totam ovem comedunt et
sanguinem bibunt tales sunt multi
qui totam supellectilem auferunt
ac sup possessiones quas cum
multo sudore acquisierunt diripi
unt ... Judices pravi luporum
more circa diripiunt vix panca

pauperibus delinquunt lupi autem vesper
tini .i. qui usque ad vesperam non come
dunt adeo esuriunt quod carnes suas
comedunt et sanguinem bibunt et pel
lem scindunt et ossa frangunt Sic
sunt multi tyranni qui pecunias
a pauperibus cohauriunt possessio
nes diripiunt domos tollunt ve
stes auferunt personas opprimunt Iere
mie li. Comedit me devoravit me
nabuchodonosor rex babilonis
hoc quo ad lupos matutinos
qui prout carnem devorant ab
sorbuit me quasi draco hoc quo
ad lupos meridianos qui totam
carnem comedunt et sanguinem bibunt
ut supra dictum est Iste novissimus ex
ossavit me nabuchodonosor hoc quo
ad lupos vespertinos qui omnia come
dunt et sanguinem bibunt et ossa
frangunt proverbiorum xxviii leo ru
giens et ursus esuriens princeps
impius super populum pauperem
a nimam meam pono
Pro ovibus meis .a. Oves dei
sunt homines christiani quas suo precioso
quos precioso sanguine redemit corpo
ri omnibus reperitur primo in omnibus
animal nullum simplicitate preditum
Sic oves dei debent esse simplices
.i. sine plica duplicitatis de qua
simplicitate dicit Gregorius in moralibus
cum abhominantur corporis hoc in sta
bilitate dare deo offerunt quia
simplicitatem mansuetudinis of
ferunt qua abhominantur corporis
sanitatem putant et ista simpli
citas consistit ex parte ad affectum aspec
tum et tactum debent enim habere aspec
tum simplicem ut scilicet ad ipsum deum

tum dirigant etenim totum corpus
.i. congeries operum erit lucidum .i.
deo gratum Mathei vi Si oculus tuus
simplex fuerit etc. Istam simplicita
tem affectus non habent illi
qui ad uno oculo volunt respi
cere celum et alio oculo terram
.i. qui volunt simul diligere deum et
mundum contra quos dicitur Mathei vi non
potestis deo servire et mammone
Tales non habent simplicitatem
aquilinam aquila enim pullos
suos quos videt ad celum aspi
cere tamquam suos nutrit quos
non audivit tamquam degeneres
abicit Secundo debent habere simplicem
affectum ut scilicet simplici non dupli
ci corde proximum diligant super
.i. Simplici corde mecum
diligite attendamus Istam simplicem
affectum non habent illi qui more
Iude dilectionem habent in corde serviat
rancorem Ecclesiastici xii In labiis suis
indulcat inimicus et in corde
insidiatur ut subvertat te in
foveam Isti non habent simplicitatem
columbinam que caret felle amari
tudinis et rancoris Mathei x
Estote prudentes sicut serpentes
Tercio debent habere simplicem
actum ut simplici intencione
proximo serviant Romanorum xii Qui
tribuit in simplicitate Istam simpli
citatem non habent illi qui
aliquibus tribuunt aliqua ut
subripiant sua Ecclesiastici xiii Subri
dens spem dabit narrabit tibi
omnia bona dicet quid opus
est tibi confundet in cibis
suis donec exinaniet te bis
vel ter Isti non habent simplicitatem

omnia ouis cum nullo ledit
et nescit mala inferre sed illata
paciencius tollerare omnibus
enim sunt quia omnes pascit et
induit Vnde dicit Augustinus Ovis im-
plet preceptum divinum quia de
duabus tunicis dat unam non
habenti Secundo ovis est animal quod na-
turaliter fugit lupum Sic quilibet debet
fugere peccatum Ecclesiastici xxi quasi
a facie colubri fuge peccatum
ymmo multo amplius nam inter
ea que sunt in terra nichil est
peius inferno Inter ea que sunt
in via nichil est peius serpente
colubro Inter ea que sunt supra
id est in aere nichil est peius dra-
cone Cum ista tria inducantur
ad quid ut laudent deum lauda-
te inquit dominum de terra abyssi autem
Ieronimus dicit quod superbi vel avari
vel luxuriosi laudent deum Ex
quo sequitur quod peccatum peius est
inferno dracone et serpente nec
mirum quia infernus laudat dei
iusticiam sicut latro inducens in pa-
tibulo laudat quia ipsum iuste
damnat esse draco per sui mag-
nitudinem laudat dei potenciam
est enim maximum omnium animalium
etiam serpens laudat dei sa-
pienciam ipse enim caput abscondit
et corpus percussioni exponit
et in hoc deum laudat quantam
tam sapienciam sibi dedit peccator
enim deum non laudat sed blasphemat
Ro ii Et nomen dei per vos
blasphematur Tercio ovis est
animal utile secundum naturam

est autem quod quando oves sunt fete quod pa-
stor eas custodiat et portet ipsas
vel fetus ipsarum portabis Tribus
enim de causis ovis aliquando abortivum
patitur Primo per pluviam quando est so-
la Tunc enim primo timore sexus
abortit quia timet ne in obla-
pi deveniat Secundo ob ipsius tonitru
ut ibidem dicitur Tercio quando herbas co-
medit venenatas et replens autem
paciuntur quintum qui maxime eas
abortire facit scilicet fumus candele
extincte Anima timens est pregnans
quod habet multa bona
tunc parit quando ea complet Bona
opera Secundo pavor est solus qui non
habet deum secum et perdit per peccatum
meritorum eorum Et quia est solus
non habet qui eum adiuvet vel sub-
levet Item fetum boni
in corde per mortem nec Bona
opera parere consciencia mala est in peccato
abortivum Ecclesiastici iv Ve soli quia
cum ceciderit non habet sublevantem
Avarus in corde suo multa habet
tonitrua unum est augmentandi
in acquirendo aliud timor in custodi-
endo aliud dolor in perdendo et
ista tonitrua boni operis fetum
extinguunt Inter tot enim anxietates
timores et dolores bona opera
crescere non possunt sicut nec in semine quod
spine suffocaverunt ut habetur Luce viii
Luxuria est herba venenata
que corpus et animam inficit et cor-
rumpit et boni operis fetum extinguit
Semen enim non potest crescere in terra
gelata ut habetur ibidem Anima
enim luxuriosi a demonibus con-
culcatur Ecclesiastici ix Omnis mulier

que est fornicaria qm sterorus in via conculcabitur Eccl x Superbia est fumus qui de alto ascendit et subito euanescit iste fumus fetorem boni extinguit Semen iiii non preterit(?) ceste ytria pe trosa i. de mote (?) ellata que ad pinguedinem sandi non peruenit Quarto ovis animal obediens et mansuetum illi aut pastori oves secundum obediencie precipiunt qui eas cognoscit diligit defendit Sic et defendit bonus pastor xpc cum ea sibi suas cognoscendi Io x cognosco oves meas prout defendendi ibidem Non rapiet eas quisquam de manu mea et voluntatem soluendi ibidem Animam meam pono pro ouibus meis Vnde super Cant(?) hinc ferme me trado qui saluare velit nouit ... dicit in libro de malis(?) Quod pastores docent oues festine ambulare ad auditum alicuius vocis sic et veri religiosi debent esse velores ad obediendum ad vocem sui prelati debet aut obediencia ista habere tres comites scilicet simplicitatem caritatem et concordem voluntatem Hoc figuratum est Iob xlii vbi dicitur quod amici Iob dederunt sibi ouem vnam et inaurem auream vnam per aurem intelligitur obediencia prout predictum amicis obediunt in ista obediencia debet habere ouem auream quia debet fieri cum humilitate et simplicitate inde debet esse aurea quia debet fieri cum caritate debet esse vna quia debet fieri cum vnanimi et concordi voluntate Quidam tamen non obediunt simpliciter sed ficte isti non habent ouem auream alii obediunt non ex caritate sed coacte horum de amicis non est aurea alii precedentes aput semet ipsos sua voluntate volunt vnire cum

voluntate prelati horum de amicis non est vna Quinto ovis animal subiectum et mansuetum quod prius pastus est cum rumina(?) et expressis modis se sustentant Sic et quilibet dei minister debet esse contentus Seu victus sit tibi gore(?) fiscali ne adulatorem sed adabuntur(?) attende palatum tuum simules(?) exactis(?) non superes depredata tua sed non vndique(?) quia hoc tam abundans debes ut desinat Cibus aut sucus(?) quum erit de fructu ille dicitur Eze xxxiiii In pastuis vberrimis pascam oves meas in montibus excelsis erunt pascua earum Ibi quod requiescunt in herbis virentibus et pascuis pinguibus pascentur super montes Israhel Secundum quibus verbis habetur quod pascua bonorum erunt vberrima pinguia et excelsa pascentur enim in cognicione summe veritatis ista erunt pascua vberrima quia sive ingredientur ad contemplandam diuinitatem sive egredientur ad contemplandam humanitatem vbique inuenient plenam satietatem Io x Ingredietur et egredietur et pascua inueniet Augustinus xlii Hec est vita eterna ut cognoscant te solum verum deum et quem misisti ihesum xpm Secundo pascentur dilectacione et fruicione summe bonitatis ista erunt pascua pinguia per Hoc adipe frumenti et istud frumentum et illud quod de se dicit Io xii nisi granum frumenti ... Adeps ipsius frumenti est summa dilectacio quam consequitur pro amore dei per hec

96

Sicut adipe et pinguedine re
pleatur anima mea etc. Ideo pa
scent in etiam perpetue securitatis
et ista erunt pascua viventia
nunquam enim illa pascua arescent
vel marcescent sed semper vire
scent perpetua erunt. Secundo oportet
est dual pacificum et quietum sit
qui dei laborare ideo debent
ut quieti sint. Thess. iiii. Ro
gamus vos fratres ut habundetis
magis et operam detis ut quieti
sitis. Contra quietem sunt illi
qui terrena diligunt et deo
amorem suum ponunt. Jo. xvi.
hec locutus sum vobis ut in
me pacem habeatis in mundo
pressuram habebitis. Sed quid
querimus quia nil in hoc mundo
apparet quod laboremus quod terre
nis desideriis cessare. Hinc
est quod ysa. liber accepit in
mundo egyptus vocatur [illegible]
multitudine. Sed ideo terra est
quia talis quietem appetunt sed
corpus semper et animus in diversis
terrenis desideriis diversis ista
tria quiescere non possunt. Corpus
enim semper est in labore et in fati
gatione. Eccl. xxxi. laboravit
dives in congregatione substantie.
Secundus non potest habere sompnum
ut quietem. Ideo enim quibus sc
sunt sint sompni et talibus sc
nis fuerit. Eccl. xxxi. sep
livit sompnum ab oculis meis.
Eccl. vi. Saturitas divitis et
habundancia divitiarum non sinit
eum dormire animus semper est
in sollicitudine. Eccl. xl. occu

pati sunt divitiis sollicitudine
quiescere non potuerunt et quia ista
tria in animis quietem non possunt habere
Jo. dicit angelus divitias in tempore
neque meum [illegible] ad vigilias de ipso
cogitatas ad dormiens latrones
sompniatos in die sollicitatos in die
pauciores semper quod mendicus

Modicum et non videbitis
Videbitis me etc. modicum
et videbitis me etc. Jo. xvi. Natale
est mihi amicus qui cupiunt [illegible]
tua absentia presenti multa locucione
et presenti totaliter presentia consolari. Ideo
quod discipuli desiderabant semper
videre eius verba audire et presentiam re
tinere non minus tristabantur
quod de suo recessu mentionem facie
bat sed dixit in verbis premissis mo
dicum non videbitis me etc. Ex quo
sciendum quod apostoli fuerunt in quadruplici
statu. Primus est in quo fuerunt in
multo timore et hoc ante passionem
timebant enim semper ne Christus predicatione
perderent et hoc ponitur quod dixit
Christus. Hec autem vobis ab initio
non dixi quia vobiscum eram. Nunc
vado ad eum qui misit me. Sed
in timorem erant in eis verba
tristia quod eis semper hoc se premus re
plicabat. Jo. xvi. Filioli adhuc
modicum vobiscum sum. Eccl. xvi. Et
hoc modicum non me non videbitis
Secundus status in quo fuerunt in mul
ta tristicia dolore et hoc in
passione et toto illo tempore in quo
eum non viderunt et hoc ponitur illud
quod dicit modicum et non videbitis
me et illud quod sequitur amen
amen dico vobis quia plorabitis
et flebitis etc. Tertius status est in
quo habuerunt gaudium sed semiplenum
sed hoc post Christi resurrectionem gau
debant enim de hoc quod Christus sibi

apparentem videbat sed plene
gaudere non poterat quia sciebat
quod modico tempore scilicet tantum xl. diebus
cum eis moraturus erat et ad
hoc pertinet illud Modicum et
videbitis me Et iterum vos autem
contristabimini sed tristicia vestra vertetur
in gaudium Quod autem praedicta verba sic
sunt intelligenda Allocutus mo
dicum tempus fuit et non videmus
enim illud est triduum quo in se
pulcro jacuerunt et iterum modicum
quo cum videntes erant xl. dies
in quibus saepius post resurrectionem suam
eis apparuit Haec autem verba in tantum
eis erant obscura quod ea intel
ligere non valebant Ideo dicebant
Quid est hoc quod dicit nobis modi
cum Hujus autem triplex erat causa prima
secundum Bedam propter tristiciam quae amove
bat a mente eorum ea quae dice
bantur Alia erat secundum eundem con
suetus quae videbatur esse in verbis
domini dicentis non videbitis et vi
debitis Tercia est quia credebant
quod parabolice loqueretur sicut saepe fa
cere consueverat Quintus status
est in quo habemus gaudium plenum
et perfectum et hoc in visione dei patrio
ne in qua modo sunt et hoc
pertinet ad illud Iterum autem videbo
vos et gaudebit cor vestrum et gau
dium vestrum nemo tollet a vobis
secundum Augustinum Istud gaudium intelligitur
de gaudio beatae visionis de quo
dicitur Johannis 20. Cum apparuisset si
miles ei erimus quia videbimus
eum sicuti est Illud non gaudium
numquam tolletur nec finietur Augustinus
ubi ibi non est finis et ideo

nobis eterius ergo erit necesse
nobis finis ubi eius nullus
est finis Istorum autem quadrupli
cem statum apostolorum ostendit dominus
exemplum mulieris pregnantis et
parturientis talis enim mulier per
quatuor comparari primo
est pregnans et tunc est in mul
to timore semper enim timet ne fe
tus deperat et huic respondet
primus status apostolorum in quo
timebant ne christus ab eis rece
deret Secundo parit est ipsa et tunc
est in multo dolore propter vehemen
ciam doloris et huic respondet secundus sta
tus apostolorum in quo fuerunt in multa
tristicia propter Christi passionem Tercio pue
rum peperit parturiendo et hoc dicit unde
parit puerum filium et tunc habet
gaudium semiplenum et huic respondet
status apostolorum in quo modo sunt
ubi habent plenum gaudium et perfec
tum dicit Augustinus ibidem parturiens tristi
ciam habet autem gaudium comparatur
quod timere mater esse consuevit
quod non puella sed puer nascatur
Istud quadruplicem statum habent homines in
sunt enim in timore et merore in
gaudio semipleno in gaudio
perfecto In timore quando sunt in
dubio an ab eis deus recesserit vel
sed deum amisisse dicas Reddere
leticiam salutaris tui Sed notandum
quod ab aliquibus deus recedit
et numquam redit ab aliquibus
recedit et redit et ab aliquibus
numquam recedit Ideo non oportet quod
redeat et ista dicta tripliciter
sunt de Christi familia quia habet

in hac vita sunt n. primus s. Judas a quo xpc recessit et non reddit. Secundus sicut petrus a quo recessit quando eum negavit sed statim reddit quando amare flevit. Alia s. virgo beata a qua nunquam recessit et sic reddire non oportuit. Ista tria dicta i. hac vita inveniuntur quod exemplum in sole con sideratur. Sol n. aliquas partes nunquam illuminat s. regionem infernalem aliquas autem aliquando illuminat aliquando non sed mirum stabilem aliquas perillumnat sicut ea que supra sunt ubi dicit ysayas Sic etiam conaliter secundum quod a quibus sol iustitie recedit et nunquam accedit sicut sunt damnati et obstinati qui deum a se repellunt et ne eos videat malis operibus offendunt Job xxi. dicunt deo recede a nobis scientiam viarum tuarum nolumus. Certe quia non reddeat contra dicunt Job xxiiii. ipsi fuerunt rebelles lumini isti sunt qui dicunt ysa xxx auferte a me viam declinate a me semitam cessit a facie vestra sanctus israel. Nolunt n. quod deus ad eos reddeat n. per viam mandatorum n. per viam contemplationum nec illuminet per inspirationem faciem mentis eorum. Alii sunt a quibus deus recedit sed postea reddit sicut sunt peni tentes a quibus recessit deus per culpam sed reddit per gratiam. Di primum egerit genus illa a anulo suo quod lucens sum adispera. Agam ergo primum super malo quod cogitaveram ut facerem ei. Joel. i. convertimini ad me ergo con vertar ad vos dicit dominus exercituum

Tales etiam sunt viri sancti a quibus ad modicum consolationem contem plationis subtrahitur ad hoc ut frequentibus oracionibus teneantur. Unde super Cant. Subtrahit se quod amantius revocetur fortius teneatur preces unde ulterius abiens revocatur et tunc quod modicum quo se subtrahit videtur esse longum scilicet modicum non mo dicum o modicum longum pie dice modicum dicas quod non videam te salvum sit per verbum dicendum mei longum est nimium et valde in nimium verum utrumque verum et modi cum nimis tunc modicum vocas. Alii sunt a quibus nunquam recedit sicut qui volentem eum tenet Cant in Cant. eum et non dimittit. Ambo rum facimus deo non compellen do sed flendo non plorando in imis sed lacrimis orando non blasphemando per supplicem sed per humilitatem merendo contra vio lenciam quod non indignacione provo cetur sed ira condonatur. Hoc sanctum dei sunt in merore et hoc quadrum ... quod figuratur Jud. xv. maxa sedebat in asino cepit suspi rare aceriter et ampliusque di xisti michi inge rumpuam dedisti irriguum superius et in ferius. Axa sedens asino est anima presidens corpori suo que plorat per quam habet ancilla mentem ab honore devocionis et hoc est hic tria mentem... Anima mea sic tiam ad deum etc. Anime vero sicut vehementer hoc plorat quia corpus habet inflamma tum adhuc igne concupiscentie

et hoc est terram australem
[illegible] dicit apos[tolus] Ro vij Infelix ego homo quis me liberabit de corpore mortis huius. Tercio plorat pro dilacione superne patrie et hoc est irriguum superius [illegible] super flumina Babilonis illic sedimus et flevimus etc. Quarto plorat pro [illegible] proximi miserie et hoc est terram irriguum inferius [illegible] heu mihi quia dolor etc. Tercio fuit dei [illegible] gaudium et consolacio semiplena que significata est iii Reg xvii ubi dicitur quod deus per corvos mittebat Helye mane et vespere panem et carnes et bibebat de torrente illo. Pane et carne vescitur qui celesti consolacione nutritur que maxime contemplacione deitatis et humanitatis percipitur. Sed ista consolacio [illegible] temporibus consistit pro quibus imperfectior quod notatur per hoc quod dabatur ei mane et vespere et non meridie. In mane et vespere est lux et calor sed imperfectus in meridie [illegible] perfectus. Ubi ergo in meridie pastus i. perfecta dei cognicione et dilectione. Cant. i Indica mihi ubi pascas ubi cubes in meridie. Nunc autem pascimur mane et vespere quia imperfecte deum diligimus et cognoscimus. i Cor xiii Nunc cognosco ex parte etc. Sed [illegible] admixta quia admixto [illegible] vel corporis corrupcione vel diaboli temptacione vel mundi persecucione quod notatur per hoc quod bibebat de torrente ipso i. vii [illegible] mixtum est aqua. Tercio [illegible]

temptacionem quod notatur per hoc quod deus illud aliud sibi subtraxit et tunc quod vadens in Sareptam Sidoniorum buccellam panis [illegible] peciit quia deus viris sanctis sepe consolacionem subtrahit adeo [illegible] quod modicum habere non possunt et hoc facit deus ut [illegible] [illegible] in corpore ne magnitudo revelacionum me extollat etc. Sicut in [illegible] secularitas [illegible] que est mater [illegible] [illegible] reddit in corpore relaxatur. Quarto fuit dei [illegible] gaudium plenum et hoc erit in [illegible] vita que omnis ex visione dei causatur et ideo dicit Iterum videbo vos et gaudebit cor vestrum. De qua visione dicitur Job xxxiii videbit faciem eius in iubilo. i Pet. i In quem desiderant angeli prospicere. Mt xviii Angeli eorum in celis semper vident faciem patris mei [illegible] Gregorius in moral. [illegible] si vident quem videre desiderant et si vident desiderant quod vident. Et [illegible] desiderium [illegible] anxietatem habent [illegible] pena satietatem satietas [illegible] fastidium [illegible] [illegible] desiderantes satiantur [illegible] fastidium [illegible] [illegible] desiderat erit ergo nobis [illegible] in [illegible] simul atque satietas sed longe aberit [illegible] longe a satietate fastidium quod esurientes satiabimur [illegible] [illegible]
Mulier cum parit tristiciam habet quia venit hora eius etc. [illegible] malos [illegible] [illegible] quia mali volunt facere festinam [illegible] vigiliam dolentes [illegible] gaudere [illegible] [illegible] [illegible]

vigiliam quia flebunt eternaliter
Alii sunt qui vellent venire de
festo ad festum .i. de gaudio
presentis vite ad gaudium celestis
eterne Contra quos dicit Ieronimus difficile
immo impossibile est ut presentibus
quis et futuris fruatur bonis ut de
deliciis transeat ad delicias ut hic
ventrem illic mentem impleat
ut in utroque seculo sit primus
et in utroque appareat gloriosus Boni
ergo faciunt vigiliam hic in luctu
penitencie et ideo perveniunt ad festum io
cunditatis eterne et hoc est quod dicitur
hic sub metaphora mulieris
mulier cum parit tristiciam habet Ecce
vigilia penitencie deinde subditur Tristi
cia vestra vertetur in gaudium ecce fe
stivitas iocunditatis eterne In
verbis autem premissis tria ponuntur
Primum est partus mulieris parturientis
cum dicitur Mulier cum parit Ista mu
lier signat ecclesiam vel quamlibet fidelem
animam que concipit per bona proposita
sed parit per bona opera de qua dicitur
Apocalypsis xii Mulier amicta sole
et luna sub pedibus eius et in
capite eius corona stellarum xii
et in utero habens clamabat parturiens
cruciatur ut pariat Omnis ista mulier
est amicta sole quod induta est
Christo gustacione scilicet pietate humilitate pa
ciencia et obediencia Ro xiii Induimini
dominum ihesum christum per lunam signa
tur mutabilitas rerum temporalium sicut
luna mutatur quia modo
est plena modo semiplena modo
vacua sic mundus aliquem plenum
quod alicui dat plenam consolacionem
alii semiplenus quod ex una par
te dat consolacionem ex alia tri

bulacionem alii vacuus quod dat
omnimodam desolacionem Istam
lunam scilicet homo habet sub pedibus
quia amiciciam habet sub affecti
bus dum autem habet stellarum co
ronam in capite quia cupiditate
habet in mente dum divina
in capite omnium debet eam habere
coronam xii stellarum quia debet
imitari doctrinam eorum xii apostolorum
Parit autem per bona opera sed cum ma
lo quia in bono operando sustinet
adversa multa Ro viii Omnis
creatura ingemiscit et parturit usque
adhuc Sunt autem aliqua mu
lieres que nollent parere quia nolunt
dolorem partus sustinere Sic eciam
sunt multi qui nolunt facere opera
bona quia timent adversa sustinere
sed iste certas proprietates lilii licet
succus eius prodest mulieri
parturiendo cerva comedit quan
dam herbam que dragancia vocatur
quando parere eam facit dicit plinius
quod aquila in nido suo ponit quen
dam lapidem preciosum qui iuvat
parere adpiciendo scilicet agatem
vel aetitem Istud lilium est
christus qui dicit Cant ii Ego flos
campi et lilium convallium Non enim
est flos orti sed campi quia
odor sue virtutis non est clausus
sed apertus et non est lilium moncium
sed vallium quia non plantatur in
cordibus superborum sed humilium Suc
cus huius lilii est sanguis quo
per herbam signatur humana mortali
tas ysa xl Omnis caro fenum
sic enim herba viresit deinde
arescit postea putrescit sic
homo viret in iuventute arescit
in senectute putrescit in morte

per lapidem preciosum signatur gloria
corporis que e lapis est de quo
solida eterna preciosa est quando
inestabilis et super nota . Luna
enim est in qua illuminat meteris
rerum per posuisti in capite eius
coronam Ista ergo tria faciunt ut
homo non dimittat propter aliqua
adversa quin paciat bona opera Primum
est meditacio dominice passionis
Hebreorum xii Recogitate eum qui
talem sustinuit a peccatoribus adversus
semetipsum contradiccionem ut non
fatigemini animis vestris deficien-
tes Gregorius Si passio christi ad memoriam
reducatur nichil est quod non equo
animo tolleretur Secundum est memoria
mortis propter idem valde se solli-
citat in bono opere qui semper
cogitat de extremo die Tercium
est meditacio celestis glorie Glosa
super id Jacobi i Omne gaudium exi-
stimate etc Ne indigne feramus si
mali in mundo floreant si nos pati-
mur quia non est hec digna
in temporalibus exaltacio si potius
deprimi mali nichil habent in celo
et nos nichil in mundo sed sepe illos
boni adque tendimus Quidquid in via con-
tingat gaudere debemus Secundo paratur
homo mulieris tristicie salubris
unde dicitur tristicia que secundum deum est
operatur quod quadruplici ratione fit ut dicit
Gregorius in moralibus quando scilicet quis conside-
rat ubi fuit ubi erit ubi est
et ubi non est ubi fuit in quando
in peccato ubi erit in iudicio ubi
est in miseria et ubi non est in
gloria Primo ergo tractare quia
fuit in peccato per eo quod perdidit do-
mum vitam suam archam scilicet fa-
ciens planctum velut draconis
et luctum quasi strucionum Camelus
draconi in istis potius caput est
plenum contereret et tunc draco planctum
magnum emittit . Strucio ova in pul-
vere relinquens eorum obliviscitur
que alia a bestiis conculcantur Cum
deinde strucio veniens et fracta ova
inveniens luctum facit Peccator ergo debet
plangere instar draconis quia perdidit
caput suum id est deum et instar strucionis
quia perdidit ova sua id est omnia opera
et bona sua Secundo debet tristari etiam ti-
morem hic considerando quia erit
iudicio per dampnandis unde ibi Nam
secundum Gregorium superius erit iudex iratus
inferius infernus aversus adversus
peccatorum consciencia a sinistris infi-
nita demonia ad suppliciandum tra-
henda Tercio debet hic tristari
considerando quod est in miseria peccatoris
hic in qua involuitur etc Hec vero
quia sic dicit Crisostomus super illud Ancilla
in Hostiaria est potens Set peregrina
caro autem infirma est sed in domo propria
caro ergo quia hic est domestica
sepe ac diu . Anima vero quia e
potens resistit et sepe carnem
ad bonum trahit Insurto autem anima
erit potens et in domo propria . Caro
vero infirma . peregrina vero tunc anima
carni totaliter dominabitur et quidquid voluerit
statim mox conservabit corpus in
paucis domum Exemplum Si enim aliquis
potens in domo pauperis hospitatur
pauper ibi nobis quia in domo sua
est dives autem ibi secundum agendi aliquem
fiduciam quia potens est set si pauper
in domum divitis intraverit non
est ausus os aperire tamen quia
peregrinus tamen quia pauper est Quarto
debet hic tristari considerando
quod non est in gloria vero suspira-
bat psalmista dicens Sicut cervus
desiderat ad fontes etc Cervus qui

senescat gravatur in cornibus inve
terantur pili et caligant oculi
Tunc pugnat cum serpente et eum
occidit haustoque veneno arden
tissime sitit et in flumine se pre
ciens totus renovatus erit et
sic sancti viri pugnant cum dyabolo
carne et mundo et tandem sicut
ad fontem vite pervenire ubi re
novantur in cornibus id est in virtutibus
quia modo habent eas imperfectas tunc
autem perfectas / Cor. xiii Cum vene
rit quod perfectum est evacuabitur
quod ex parte est renovantur in pelle id est
in corpore quod efficitur inmortale subti
le clarum et agile Renovantur in
oculis quia modo vident in enig
mate tunc autem facie ad faciem
ut dicitur / Cor. xiii Tercio ponitur oppor
tunitas temporis cum dicitur quia venit hora
eius Tempus in vita est tempus
flendi peccata in futuro autem erit tempus
ridendi in gloria Eccl. iii Tempus
flendi tempus ridendi Modo est
tempus pugnandi contra vicia tunc
tempus quiescendi in pace perpetua
Ibidem dicitur tempus belli tempus pacis
modo tempus est dum proficiendi merendi
tunc erit tempus acquirendi et tempus
non proficiendi Augustinus in libro confes
fenus ticcum Cum deo facit pactum
dando das ibi recipies hic das res
perituras ibi recipies res sine
fine mansuras Non autem propter
quadruplum compensari sed in modo
iudicio in celo et inferno de tempore
magna est nobis modo copia
et ideo ipso uti debemus ad bonum
operandum Gal. vi Dum tempus habemus
operemur bonum Advertes ad utilia
vitandum Eccl. iii Conferat tempus
et de vita a malo et ad salutem

penitenciam in Cor. vi Ecce nunc
tempus acceptabile ecce nunc dies
salutis Nullo ergo tempore debet quis bonum
operari sed quamdiu tempus preteriat sicut quod
omnia alia derelinquit Eccl. xi Ne
sciat quamdiu tempus preteriat et mors appro
pinquat et relinquit omnia alia In
iudicio autem erit de tempore racio di
stricta Tunc enim deus omne
tempus nostrum accipiet et secundum ipsum
nos examinabit ps. Cum accepero
tempus ego iusticias iudicabo Bernardus Omne tempus
nobis impensum requiret a nobis
qualiter sit expensum Sicut nec
peribit capillus capite sic nec
momentum temporis Ideo sancti viri dili
genter cavent ne de eo in iudicio
racionem reddant Augustinus in libro
confessionum accusat se coram deo di
cens quod araneas muscas capien
tes aliquando libencius aspexit et de
hoc quod leporem discurrentes canes
leporem insequentes aliquando libencius
vidit Ideo autem de hiis se accusat
non quia in hiis peccatum sit sed quia
tempus quod ibi occupabat in bonis
meditacionibus expendere debe
bat In celo autem erit tempus perfecto
plenum Deut. xxxiii ad esse se
sciunt tua id est ad perfectionem sed modo
est tempus preteritum non futurum modo
prius Tunc autem nullum erit preteritum
nullum futurum nullus annus nullus
mensis nulla ebdomada sed tantum una
dies Zach. xiiii Una dies
erit que nota est deo non dies
neque nox et tempore vespere erit
lux In inferno non erit magna
tempus Apoc. x Angelus iuravit
quod tempus non erit amplius ad
penitendum Si enim dampnati pos
sent aliquod tempus momentum

hre carnis esset eis quia si toto
lucrent mundu quia tunc posset
penitd 2 miam pueri Vnde di
xit scus martinus dyabo Si tu
miser ab hominu infestacione
desistes et de malis tuis peni
teres ego ideo confisus veniam
tibi pollicerer Sz quia dyab
est extra tpus merendi et in
malo confirmatus io penitere
non pt io sicut p dr erit ix
eccl qdcumqz pt manus tua instant
opare quia nec opus nec ro
nec scia nec sapia erunt apud
inferos quo tu pperas hec n
ppai inter modos meri pt pmo
bona opa faciendo sz hec ibi
non erit io dr q no erit ibi
opus dampnati n manus li
gatas habebunt ideo nichil
boni opai poterunt ut xxij li
gatis manibus et pedibus &c
2o pt quis meri pfidem in deum
credendo sz hec ibi non erit
io dr q non erit ibi scia videl
scia sciorum qui pfidem deum cogno
scunt Inhac n vita fideles
deo habent vam fidem In bta
aut vita habent apertam visionem
sz dampnati habent obumbra
cionem ut xxij mittite eum in
tenebras exteriores Tercio pt
quis meri deum mortificando
suam carnem et roi subicie
do sz hec ibi non erit io dr
q no erit ibi ro que sensua
litati dnetur dampnati n vincet
ro sz roi sz sedm sensualitatem se
sualitatem quia semp erunt
in tbacione Je xxxiij desspa
uimus post cogitaciones nras
ibimus Quarto quis pt meri

deum diligendo sz hec non erit ibi
io dr q non erit ibi sapia i
sapida scia quia cum sapore deus
diligitur dampnati n deum non
diligent sz odio habebunt pbs su
pbia eorum qui te oderunt ps lxxiij
in aut pepit
puerum iam no meminit ps
sure ppt gaudiu quia natus est
homo i mundu Cuius pma sti
reloqz videatur hre appetatem dz
lenigari dz considerando tante
glie imensitatem sicud ostendit
quadruplici qo dicens amaritu
dinem radicis dulcedo pomi co
pensat pericula maris spes porti
dilat dolorem medicine spes salutis
mitigat q mulier desiderat iuc
frangit so primam agit q cum vt
adhere bono Cuius aut exp poit
hic dus quia dolorem ptinentis
allevat nativitas optate plis
io dicit cum aut pepit puerum iam
non meminit pssure ppt hanc
mulier designatur aia sine p
fidelis aia quia pbi xpt desponsa
tur q desponsata concipit et parit
desponsat aut eam xpus anulo fidei
Osee ij Sponsabo te michi in
fide vn dixit agnes anulo suo
subarravit me designatur aut
fides p anulum quia sic anulus ge
mis ornatur sic fides xij articulis
q xij lapidibus preciosis distinguitur
et decoratur que signant xij
lapides preciosos qui erant
i rationali summi sacerdotis ut dicitur
Exo xxviij Ista aut fides debz
hre annexam bona opacioem
spem et caritatem q etia i anu
lo designantur nam i quatuor

i manu destur bona opa gop
imitur lud xpi dare anulu in
manu eius multu n sposus p
malo hret si sponsa sua anulu
i archa uel i bursa teneret et
non i manu portaret Sic ergo
xpo fides gra non est q tm in
corde ma manifestat d opere In
quantu aut anulus est figure
spere q finem no habet f sigt
spem q est de inuisibilibus ?edlis
Ro. viii Spes q no videt no
est spes na q vi qms q spat
si aut q no videmus spamus ppa
ciam expectamus In quantu aut
anulus panit in ?nto digito sinst
auriz dicit n phi q a corde qda
vena pcedit q in digito qnto ind
paq dat intelligi q sponsa debz
amare xpm sponsu suu amare p
cordiali ait xxii diliges dnm
deu tuu ex toto corde tuo panit
aut in uno ad designandu q z
eu diligit amore singulari sicut
nlt homo hre secum nisi i aiam
eo vxorem Sic z xpc no vlt q
medu eu q? amem9 sed in
omnique volunt esse amos huius
seculi inimici dei constituet
debz aut anulus aureus esse ad
i?ncendu q z eu diligit amore
insepabili Sicut n aurum sua
pciositate oma metalla excel
lit sic amor sponsi z sponse omnes
alios amores vincit vn vir vxor
prem z mem relinquunt et ad
vxorem sibi adherent Gen ii Re
linquet hō prem z matrem et
adherebit vxori sue Sic ergo a
mor quo xpm diligimus ceteros amo
res excelle debet ait x Om

amat prem z matrem plus q me
no est me dignus Sic ait sponsa
q xpo desponsata debz quasi p
parere decem gcepta tpla de
dicat in cpla cdpbam zubaud
hic est vberior fertilior quia
fertilitas no ventre gncese
s mentem gaudeste no lacteste
pectore s corde audeste no
visibus trans s vota cpibus
parere Sunt aut quedam mulies
que concipiunt s nuq pariunt qda
q pariunt z hr qda pariunt mo
stra quedam masculos quedam
feminas Ista moralr pssunt
Sunt em quedam aie q con
cipiunt bona opa pposita s nuq
ea puit pbona opa vsa xxx
iii venerunt filie usq ad ptu
virtus no est pariendi de talibus
dr ait xxiii ve pregnantibus z
nutrientibus in illis die
bus Orate aut ne fiat fuga
ura hyemalis p dn loqt
hic dns de fuga uel die que
erit i die iudicii siue morte
singlz pgnantes aut sunt s
cundem qui dei timorem et
bona pposita conceperunt vbo
opa si no pepererint nut
ci?tes pulos s quidam sunt
qui bō opa infirma debilia
hnt uel alid s dngl pgnan
tes sunt q in quos concept
in corde genit nutrientes p
wlos sunt qui dyacus sugge
stiones pues delectacionibus
nutriunt qui dicunt pruli que
no pnt vinci nisi volentes
Ps Sagitte pulorum ?ste
p vbis qui tenebr ?allideri

Glo. Bti qui p p(ar)vulos qui ex
carne nascuntur .i. motus ma
los antequam crescant retinet
ne sint liberi. Alii dicunt petra
xpm ut construeti apparuit. Ergo
ergo sensus ve illis qui in die
mortis sue inveniet timorem
dei et bona p(ro)posita concepisse et
ea p(er) bona opera non p(er)fecisse
et opera infirma p(ro)pulsa fecisse
[illegible] ve illis qui iniqua de
sideria habent et qui diab(oli) sug
gestiones p(er) delectacionem
et consensum et ope inniterunt
deinde subdit dominus orate autem
ne fuga v(est)ra yeme vel sab
bato fiat. Dicitur autem mortis fuga
quia tunc anima fugit adeo
ut plerique vix [illegible] ut
cum adversa trahat caro fu
gatur a viribus ut cum cec
dunt demones fugantur a p(re)centib(us)
ut eas diripiant. Illi ergo secundum
hylarium fugantur hyeme vel
sabbato qui moriuntur aut in fri
gore peccatorum aut in ocio bonorum
operum. Crisostomus autem dicit Omnis homo
habet illum ignem de quo dicit
dominus ignem veni mittere in terram
in hyeme est et si fuit in me
dia estate est. Ergo sensus ut
oremus dominum ne mors nostra
fiat in frigore peccati vel cum con
tinuacione amoris divini nec
ocio operis boni. Ergo quedam
sunt que p(re)tendunt monstra sicut
augustinus de civitate dei refert
q(uod) temporibus suis natus homo
duplex in superioribus simplex in in
ferioribus. Habebat autem duo ca
pita duo pectora [illegible] ma
nus unum autem venter
et duos pedes. Illi ergo sunt

monstra qui faciunt p(ro)p(ter) p(ecca)tum p(ro)p(ri)um n(on)
faciunt hominem monstruosum magis
monstrum esset si quis faciem retro
et tergum ante portaret vel haberet
talis est qualis p(ro)ditor qui habet fa
ciem retro in mundo favorem re
spiciendo et tergum ante deo se obl
instendo Jeremias ii verterunt ad me
tergum et non faciem. Magis mon
struosum esset si quis oculos et os
in pedibus haberet talis est avarus
qui ad terrena semper respicit per ocu
los suos [illegible] et de terre
nis semper loquitur. Ysaias xxv. De
humo eloquium tuum inspirabit
Maius monstrum esset si quis
caput deorsum et pedes sursum
portaret talis est superbus qui
habet caput deorsum in terrena [illegible]
de [illegible] et [illegible] in capite
[illegible] Et pedes habet sursum contra
deum superbum [illegible] decimi
xxxvi [illegible] est dictum
[illegible] maiorum monstrum
esset si quis celo deorsum terra
sursum videret talis est homo car
nalis et luxuriosus in quo car
nalitas et sensualitas [illegible]
[illegible] [illegible] deor
sum descendet [illegible]
xxv. Celum sursum terra deorsum
[illegible] sunt [illegible] p(er)versi filias
illi filias [illegible] qui vicia femi
nea faciunt. Ille pater filia qui
habet iracundiam que est vicium femi
neum quia mulieres [illegible] ecclesiastici
xxv. Non est ira super iram
mulieris. Sicut [illegible] vicium
hominis est superbia ita vicium mu
lieris est ira. Eccl. x. Non est
creata hominibus superbia neque ira
cundia nacioni mulierum. Et dicit

Ista vicia non habent aurea condita
sed ficta aurea corrupta et quia
iracundia est quarta filia viciorum mu
lieris in actus sibi apparet
in facie quam viro Et sicut virgis
ad speculum comparatur sic eius alia
abiud obnubilatur Et sicut sacci
aptus quod intus habet effundit sic
eius animus iratus raptus in ipsa
dicit Eccli xxv Nequicia mulieris
immutat faciem eius et obcecat vultum
eius tamquam visus ursi sacco ordeo
in medio proximorum Ille pater aliam
filiam qui habet emulacionem et
invidiam que est vicium femine
um quia cito mulieres ad invidiam
commoventur ut dicit auctor quia
mulieres naturaliter sunt invide Eccli xx
vi Dolor cordis et luctus mulier zelotipa que
emulatur Ille pater aliam filiam
qui habet nimis inconstanciam
quod est vicium femineum quia mu
lieres sepe raro mutantur Vir enim
constans vix de mille unus inve
nitur de mulieribus autem nulla
Eccli vii Virum de mille unum repe
ri mulierem ex omnibus non inveni ideo
secundum iura testimonium mulieris eciam
sis non recipitur quia sed ipsum vicium
instabile est testimonium femine
Ille pater aliam filiam que in factis
suis habet imprudenciam quod similiter est
femineum vicium quia propter imprudenci
am mulieres de facili decipiuntur
ideo serpens non ivit ad virum sed ad
mulierem sciens quod mulier de facili deci
pi posset in Genesi iii Mulier est
seducta non vir Ille pater aliam
filiam que habet nimiam loquaci
tatem nimiam quod est vicium femi
neum quia mulieres sunt verbose
et rixe Eccli xxviii Terra lingue
suspicionis et linguosa mulieris
Eccli xxv Ascensus arenosus in
pedibus veterani sic mulier lingua
ta homini quieto Istas
malas filias diabolus libenter mit
tit dicit sicut predicatores masculos
los occidebat feminas reserva
bat id est virtute privabat concu
piscencias nutriebat Exodi sunt quidam
qui primum masculos Ista mulier
ut dictum est significat ecclesiam quia
omnes fideles qui sunt in hac
vita in utero gerit sed eos per cu
stodes angelos eos transmittit dicitur mulier
mulier nato in hoc mundo homine
letatur ita ecclesia nato in vita eterna
fideli suo consolacione repletur
prima autem de maioribus causis est
propinquas vero per oportet virorum comparare appe
tit postquam adeo bibendo comple
mentum venit quia de utero iam
non inveniunt sufficiencie nutrimentum
et quod deperdenat exire ut sufficientes
ibi inveniat Ideo si vero viri in
celo cupiunt nasci ut ibi possent
refici spiritualiter In hoc enim mundo
non est saturitas sed esuries multa
tam in viris mundanis quam in vi
ris contemplativis homines enim
mundani appetunt divicias delicias
et honores et in hiis nulla est sa
tietas videlicet dicitur Prov xxx Tria
sunt insaciabilia scilicet infernus terra
frequens et ignis infernus non sa
ciatur animabus terra superbo qui
non potest saciari ambicione do
minio honorum Unde refert Valerius
cum audivisset Alexander
tando coram se suo auctoritate
sui preceptoris innumerabiles es
se mundos suspirans Alexander dixit
heu me miserum qui nec uno

adhuc portatus sum. Ecce ille
qui volebat possidere totum mundum
sepultura vix v. pedum est con
tentus vnde quidam phus sepul
turam eius videns dixit heu
non sufficiebat isti totus mundus
hodie sepultura v. pedum est
contentus. Tria sciens non
possunt saciari aqua et signat avarum
qui ad instar ydropici quanto plus
bibit tanto plus sitit Eccl. v.
avarus non implebitur pecunia. Ignis
non saciatur appositione lignorum
et signat luxuriosum qui quanto plus
delicijs occupatur tanto magis
inflamatur Eccl. xxiij. Sed ignis
sicut peccatum sequitur Sic spiritua
les viri contemplatiui tria
desiderant s. amare deum cognoscere
et sine dolare in deum et in istis
non possunt saciari hec tria non possunt
Ista sunt tria alia insaciabilia
que ponit Salomon s. oculus auris
cor. Eccl. i. non saciatur oculus
visu nec auris impletur auditu
quid est quod fuit ipsum quod est futurum
quid quod factum est ipsum quod faciendum
est. Oculus n. non potest saciari
in videndo pulcros colores auris
non audiendo iocundos rumo
res cor in cogitando. Non potest ita
modo saciari non fuit ita dicit
quia est quod fuit etc. In viribus so
spiritualibus oculus non potest hic
saciari in videndo pulcritudinem
dei nec auris in audiendo dul
cem consolatorem dei nec cor in
affitiendo secundum dulcedinem
dei. In futuro autem ista tria sa
ciabuntur. Apostolus dicit. Cor. ij. Quod
oculus non vidit nec auris au
divit nec in cor hominis ascendit
quae preparauit deus etc. De in pp…par
cedo ad eum
qui me misit et ne
mo ex vobis interrogat me quo
vadis Jo. xvj. Pater familias re
cessurus recessum suum primo predicat
et s. videt eos contristari et placate
eos consolatur vel dicendo quod cito
ventur vel quod mittet eis aliquem tan
quam se qui consolabitur eos
vel occasione sui itineris magna
vtilitas parabitur. Sic dominus in
ascensurus in celum primo discipu
lis suis suum recessum predicat cum
ait vado ad eum qui me misit
et quia vidit eos valde con
tristari consolabatur eos primo pro
mittendo eis suam celerem reuersi
onem et hac recolit ecclesia in
eius dominice precedentis cum dixit
modicum et non videbitis me etc.
deinde promittendo aliud tanquam se
metipsum consolatorem cum ait
Si enim non abiero paraclitus non
veniet ad vos etc. deinde promitte
do quod ex suo recessu vtilitas magna
erit scilicet mundi arguicio cum dicit
arguet mundum de peccato, apostolorum
instructio cum dicit docebit vos
omnem veritatem, et sui clarificacio
cum dicit Ille me clarificabit. Er
go vado ad eum qui me misit
quod autem subditur et nemo ex vobis
interrogat me quo vadis potest
dici quod erat vel propter ascensionis
evidenciam qua fuerunt certifi
candi vnde dicit G. Ita palam
quod nemo interroget quod visu cernit
cernet vel propter nimiam tristiciam
qua occasione sui recessus fue
rant absorti vel propter presencie
sue tollerantiam quibus fue
rant experti dicitur n. supra
Omnis qui interficit vos arbitretur

obsequium se praestare deo et ideo dicit
nemo ex vobis interrogat me quo
vadis. Christus enim qui erat in celesti-
bus triumphator / secundum psalmum porro
triumphator in celis non poterit fieri
est in terrestribus viator. Iohannis xiii
Amice quo colonus factus est dicta
ecclesia viator de celestibus ad manend
Iste autem viator nichil habuit de pla-
no sed tota via sua fuit ascensus
vel descensus. Nam primo de celo
descendit in mundum deinde ascendit
descendit de mundo in patibulum post
modum descendit de patibulo in
limbum deinde resurgens ascendit
in celum. Iohannis dicit vado ad eum qui
me misit etc. Nonum Christus qui est
verus sol multos cursus et varias
vias fecit de quibus dicitur Ecclesiastes primo
Oritur sol et occidit et ad locum suum
revertitur. Ibique renascens gyrat
per meridiem et flectitur ad aquilonem
lustrans universa in circuitu pergit
spiritus et in circulos suos revertitur. Prima
ergo via fuit qua primum carnis
venit in mundum et nota quod dicitur
Oritur sol venit autem per scalam haben-
tem tres gradus humilitatis scilicet pau-
pertatis et acerbitatis hec in pue-
ritis infantem. Ecce gradus
humilitatis parvus involutus. Ecce
gradus paupertatis positus in presepio.
Ecce gradus acerbitatis prius ac-
cepit gradus reddit in celum philippenses
ii semetipsum exinanivit. Ecce
gradus inopie et paupertatis for-
mam servi accipiens. Ecce gradus
humilitatis factus obediens usque
ad mortem. Ecce gradus acer-
bitatis. Secundo quo duxit eum

ista scala sequitur ii. Secundo quod des-
cenderunt eum etc. Sic scala
qui volunt ad celum ascendere ista
lam contrariam scilicet per divicias delicias
et honores. Quia ista scala du-
cit ad infernum sed prima ducit ad
celum. De hoc habemus Luce xvi. Erat
inquid quidam dives. Ecce divitiarum
habundancia. Qui induebatur purpura
et bysso. Ecce superbia vana gloria.
Et epulabatur cottidie splendi-
de. Ecce deliciarum affluencia.
Secundo quo duxit eum ista scala sequitur
mortuus est dives et sepultus
est in inferno. Lazarus autem erexit
sibi scalam contrarios gradus habentem
iacebat enim ad ianuam eius et
ecce gradus acerbitatis cupiens
saturari de micis etc. Ecce gradus
paupertatis. Sed canes veniebant
ecce gradus humilitatis. Secundo quo duxit
eum ista scala sequitur et factum est
ut moreretur mendicus et porta-
retur ab angelis in sinum abrahe.
Secunda via quam fecit deus fuit
de mundo in patibulum ubi occu-
buit. Unde postquam dixit oritur
sol statim subiungit et occidit
et ista fuit via excellentissime caritatis
unde eius passio vocatur excessus.
Luce ix dicebant excessum eius
quem completurus erat in Ierusalem.
Excellit enim omnes alios passio-
nes in tribus scilicet in amore Iohannis xv
maiorem hanc dilectionem nemo habet
et in dolore Trenorum i attendite
et videte si est dolor etc. Et in
valore Iohannis xii Si exaltatus
fuero a terra omnia traham ad
me ipsum. Tercia via fuit qua
ivit de cruce ad tumulum et nota
philosophus plus quod dicitur occidit sic
ii mortuus iacuit in sepulcro

Ista fuit via magne paupertatis
quia non potuit habere monumentum
sed in act. viii. vulpes foveas
habent et volucres celi nidos etc.
Quarta fuit paupertatis in vita quia
non habuit nidum id est domum ubi pos-
set habitare sicut habent volucres. Pau-
per in morte quia dicitur non
habuit in mali ubi caput posset
reclinare pauperimus post mortem
quia non habuit propriam foveam in
corpus suum posset reponere sicut
habent vulpes. Quinta via fuit
quia erat adiecta et hec notatur
cum dicitur veniam dilecto suo et
ista via fuit magne iocunditatis
cum n. sonus letitie et melodie
fiat tribus modis ut dicit Augustinus
super ps. scilicet voce flatu et pulsu. Voce
ostendit incarnatio cum melodia vo-
cis ps. Jubilate deo in voce
exultationis cum melodia flatus
ps. ascendit deus in iubilatione
quia assumptio in qua dominus voce tube quo
ad hoc cum melodia pulsus ps. lau-
date eum in psalterio et cithara. Quin-
ta via est qua adventus sancti
spiritus est quod notatur cum dicitur surge
aquilo et veni auster perfla
hortum meum et fluent aromata
illius. Deinde flectet se ad aquilo-
nem quod convertit se ad illos qui
sunt a sinistris et dicet discedite
a me etc. Aquilo ventus frigidus est
qui est ventus frigidus siccus
et pluvie retentivus sic diabolus corda
eorum infrigidat frigore malicie
Eccl. xliii. frigidus ventus aquilo
flavit et congelavit cristallus
ab aqua. Desiccat humore gratie
et imbre ventus urens in deser-
toribus deserti et impedit ne plu-
viam gratie fluat. Prov. xxv.
ventus aquilo dissipat pluvias.
Sexta via est qua in apostolos spiritus
sanctus missus et mobilis Joh.
fuit primo illud Jo. xiv. Non
vos relinquam orphanos veniam
ad vos. Ista via notatur cum dicitur
Deus lustravit venusta post spe-
cierum venustas intima apostolorum spiritus
sanctus lustrando venit ut quod merito
varium in eis deliquerat et hoc
est quod dicitur primo infundendo se
eis ad iustificationem et hoc quoad pri-
mam incidencium quia scilicet per ipsum
aquilonem. Quarto per
incidentem graciam quando bonum opus
qui cum adiutorio conabatur dicitur
act. xxv. Cum impleti sunt
etc. Et dicitur sancti inimici qui
sunt dispersi luce cognitionis et
calore amoris in quorum cordibus
fluunt aurea. Spiritus sanctus est et
auster ventus calidus humidus
fecundus sic spiritus sanctus est ca-
lidus in speciali glacie peccatorum cum
ea dissolvit. Eccl. iii. Sicut in sereno
glacies solvuntur peccata tua.
Ps. Converte domine captivita-
tem nostram qui adya.

eos ad se primo vocavit ro vii
Quos vocavit hos et iustificavit
Secundo infundendo se eis ad munden
dorum operacionem. Luc xx dedit illis vir
tutem et potestatem super omnia demonia
Tercio infundendo se ad predicatorum re
missionem Io ult accipite spiritum sanctum
quorum remiseritis peccata etc. Quarto infun
dendo se ad corroboracionem sicut
in pentecosten. Prov. Opus eius cum om
nibus eorum Septima via est qua
tetendit ad suos viros reuti gratiam
infundendo et hac nota cum dicitur
et in cenaculis suis reuti dicuntur et
viri sancti significantur cenaculis. Primo quia
videlicet sunt clausi ne diversas ad
cor eorum intrare possit pollucio
cogitacionum Eccl. xx propria malorum
Di Io xxx Cum rupto muro
rapta ianua irruerit super me
Secundo quia sunt veloces propter illam
ternam operacionem se forma spiritum sancti fuit
ter erit pv xxx vidisti hominem
velocem et in opere suo coram re
gibus stabit Tercio quia mone
cenaculum ad se in die omnia n
adere recognoscerit per gracie accio
nem ad ipsum tocta refundunt
Eccl. i. ad locum unde exeunt flumina
reuertuntur ut iterum fluant ad istos
So tales cenaculos dicitur reuti dicunt
gratiam spiritus sancti eis largitur et Io
xiiii ad eum veniemus et mansionem
venit cum pater mansionem in portas
roborando venit filius mansionem
in moraciam illustrando venit
spiritus mansionem tepiditate et ne
gligencia inflammando etc.
Expedit vobis ut
ego vadam Si enim non
abiero paraclitus non veniet
ad vos etc Io xvi Eborum super est

Tria sunt que impediunt ne ali
quis spiritualia capere possit scilicet amor
carnalis. duricia cordis. et perturba
cio mentis Ista tria fuerunt in
discipulis primo amor carnalis
quia nimis corporalem Christi presen
ciam diligebant Tercio ad suscipiendum
spiritum scilicet minus ydonei erant vn
super verbis premissis dicit Aug. Si
enim carnes capaces spiritus sancti
non eritis Secundo duricia cordis
quam ultimo exprobavit incredulitatem
illorum et duriciam cordis Tercio pertur
bacio mentis de eo scilicet quod Christus eos
relinquebat Aug. Contristabatur
humanus affectus quia carnalis
delectabatur aspectus Ista tria in
apostolis impediebant ne intelligerent
quod expediebat quod Christus ad celum
ascenderet eo dicit expedit vobis
etc. Apostolus quidem de recessu dolebat
de eo quod erat eorum consolator super
illud Io xiiii non turbetur cor vestrum
creditis in deum et in me credite
Eorum defensor et excusator in
illud quot et nunquid possunt filii
sponse lugere quamdiu cum illis
est sponsus Eorum instructor
Io v. omnia que audivi a patre
meo nota feci vobis. Sed Christus dominum
tur consolatur eos promittens
eis quod promittit eis spiritum sanctum
in consolatorem et defensorem
et eruditorem Primo in conso
latorem contra omnem tristiciam scilicet
eo dicit Si non ego abiero pa
raclitus non veniet i. consola
tor ad vos etc Scilicet nomen dei domini
bus sunt tristicia scilicet de aliqua
perpetrata culpa ps Exitus
aquarum deduxerunt oculi mei
de eo quod sunt in miseria vnde ps

hen in est in cola etc. Et de eo
quod non sunt in patria ps. Exitus aquarum
deduxerunt oculi mei etc. Sed spiritus
sanctus consolatur eos. Unde spiritus sanctus dicitur
paraclitus remissio. Gregorius in omelia. Co
solator spiritus sanctus vocatur quia de
peccati perpetratione merentibus dum
spem venie parat ab afflictione
tristicie mentem levat. Cant.
secundum multitudinem tribulacionum et
consolaciones ps. secundum multitudinem
dolorum meorum etc. Beda in omel.
paraclitus consolator interpretatur
quia contra fideles ne in adversitatibus
seculi deficiant celestis vi
te desiderio sublevat ac reficit.
Gregorius in moral. Cum superna degustare
inferiora comprimunt tollit. Secundo
dicitur celestis dulcedinis prelibata
quia illa non dulcedo quam hic dat
dicitur gustus ista gutta gustus
quod dicitur unde ps. Gustate et videte
etc. Ecclesiastes. Non habet super eam
amaritudinem conversacio illius. Si autem tanta
est dulcedo in gustu quanta est in
pleno potu. ps. Inebriabuntur
ab ubertate domus etc. dicitur aut arra
sive pignus. Ephes. c. I. Signati
estis spiritu sancto promissionis qui est
pignus hereditatis nostre. Si autem tanta
est securitas iocunditatis in arre
dacione quanta erit in premii et
mercedis plena solucione de quo dicitur
Gen. xv. Ego protector tuus
et merces tua magna nimis. Dicitur est
gutta Augustinus cum bibunt de flumine
paradisi cuius gutta maior est
occeano restat ut in eo sitis mundi
penitus sit extincta. Si igitur tanta
est suavitas in gutta quanta erit
in fluviali habundancia ps. Tor
rente voluptatis pota etc. Secundo
misit spiritum suum in defensorem
contra mundi malicia quod dicitur
ille arguet mundum de peccato scilicet quia
despiciunt bonorum opera et de iusticia quia habent
de iudicio quia non timent et sic illi
qui sunt spiritu dei pleni debent tria
genera hominum arguere scilicet peccantes non
curantes bona dei iudicia non time
ntes arguendus est in peccato sicut
arguetur qui parvus vellet esse inter
spinas lacerantes quia inter flores
redolentes talis est anima Job
xxx. Esse sub sentibus delicias re
putabant arguendus est sicut ie
qui parvus vellet esse in loco feti
do quam in prato ameno talis est
luxuriosus Eccl. xx. Omnis mulier
que est fornicaria quasi stercus in
via conculcabitur arguendus est
sicut ille vellet parvus esse in lecto
quam in loco tugurello talis est su
perbus et iocundo dicitur Job xxx. Cum
superventu poneris allisisti me valde
Secundo arguendi sunt non curantes propter
illud Math. xx. Quid hic statis tota
die ociosi. Iste non mundus non est
ad ociandum sed ad laborandum Tercio
autem qui sunt quidam qui de labore
transeunt ad laborem sicut avari
qui die ac nocte laborant in co
gregandis pecuniis Eccl. xxx.
laboravit dives in congregacione
substancie post modicum autem die ac
nocte laborabunt cum infinitis
penis quod est in Eccl. ibi Tercio
dies alienus scilicet demonibus qui
non dabunt vobis requiem. Alii sunt
qui de quiete transeunt ad labo
rem sicut sunt deliciosi qui quia
sunt hic in deliciis sed post modum
laborabunt in perpetuis tormentis
Job xxi. Tenent tympanum et
cytharam et gaudent ad sonitum
organi ducunt in bono dies
suos. Ecce quanta quies in deli
ciis. et in puncto ad inferna descendunt

Ecc̄ q̄tus labor in tormentis luc
xij dia mea habes multa bona
requiesce bibe comede et epu
lare Ecc̄ q̄ta quies deliciarum s[ed]
sequitur stulte hac nocte repetent
animam tuam a te s. demones Ecc̄
q̄tus labor penarum aliis sunt q[ui] tra[n]
sierunt de labore ad quietem celestis
glorie apoc xiiij Amodo iam dicit
spiritus ut re[quiescant] a l[aboribus] v. Agite penitentiam
ecce labor appropinquabit n[ost]r[u]m regnum
celorum ecce quies Juste ordinem
servavit deus qui prius sex diebus
laboravit et postmodum septima quie
vit Iniusto ordinem pervertit lucifer
qui prius voluit quiescere quam la
borare dicens ys xiiij Sedebo in
monte testi[monii] in lateribus aquilonis
Ita aut[em] dicam impossibile
est esse illorum qui de quiete transe
unt ad quietem de deliciis ad de
licias ymmo dico impossibile est q[uod]
tales ad celestes nuptias intrent
deus eos in expellet hac potestas
est Mt xxij In illo qui ad nuptias
venit vestem nuptialem non ha
bens h[oc] glo[sa] p[er] vestem nuptialem signi[ficatur]
fides cum opibus caritatis Tales aut[em] q[ui]
sine fidem sine spe sine caritate
iniquitatis et carnalitatis sunt expellendi
cum se ingredientur Ecc̄ ... adignendi
sunt de indicia non tunctes cum
dicat ps hic audieris n[ost]r[u]m timor non
timui Timor n[ost]r[u]m dei valde utilis
est ad salutem quia incitat ad bonum
conservat in bono et preservat in bono
preservat a malo Ideo in edificatione
spirituali locum habet fundamenti contenti
tecti Primum est p[er] principium omnis
boni tenet locum fundamenti ps
i. Timor domini principium sapientie Secundum
conservat et continet in bono tenet
locum tecti Ecc̄ xxvij Si non
in timore domini tenueris te instanter

cito subvertetur domus tua Tertium
preservat a malo tenet locum tecti
Ecc̄ xxv. Timor domini super omnia
se supposuit Sicut n[ost]r[u]m tectum pre
servat habitantem in domo ab estu
ardenti a pluvia Sic timor domini
preservat hominem ne incidat aut
ab estu concupiscentie inflammantis
aut ardeto dyabolice temptationis
impulsus aut pluvia examina
tionis celestis et divine probationis
ps in Tabernaculo dei inumbra[bitur]
culo diei ab estu et in abscondi
tatem et absconsionem a turbi
ne et a pluvia Anima que est tha
bernaculum dei quod habet in se timo
rem dei tunc habet umbraculum
refrigerationis contra estum concu
piscentie tunc absconditur a turbine
temptationis dyabolice et a plu
via probationis divine Ideo in ...
spiritum ... et eruditionem contra igno
rantiam q[uod] nota eum dicit Eo aut[em]
venit ille spiritus veritatis docebit vos
omnem veritatem duplex veritas oppo
sitam falsitati vanitati et duplicitati
illud enim q[uod] est verum non est falsum
non est duplex non est vanum ergo
spiritus sanctus spiritus veritatis qui ex
cludit falsa vana duplicia in
animorum errorum que quodammodo
sunt falsa et mendacia Ys xxiij
vere mendacium possiderunt patres nostri
Job xi novit enim vanitatem hominum
Vel in eo quod falsitas apparet
quia q[uod] est in mundo est aut preteritum
est et iam non est aut futurum et
nichil est aut presens et instabile
est et momentaneum Hec
terrena sunt vana propter prima
pria quia de nichilo sunt facta
propter medium quia multiplici
mutabilitati sunt subiecta propter
finem quia cito sunt transitoria
Ecc̄ in Cuncta subiecta vanitati

quo ad medium quia deitas fon
sunt omnia quo ad principium et in ipsu
pervenient quo ad finem vel
timum Tercio est trinitas contra duplici
tatem ille est duplex qui aliud
facit et aliud promittit. mundus
tria promittit amatoribus suis
scilicet longevitatem sacietatem secu
ritatem ista tria promiserat illi
qui dicebat luc xii anima mea
habes multa bona posita in annos
plurimos ecce contra longevitas
bibe comede ecce contra sacietas
requiesce epulare ecce contra
securitas sed male attendit quod
illi promiserat quia dedit sibi
brevitatem vite retributionem
ut sequitur Stulte hac nocte
ecce brevitas repetent animam
tuam a te scilicet demones ad puniendum
eam ecce contra acerbitas que autem
congregasti cuius erunt tria non
enim secum reportabis ecce
contra varietas

Cum autem venerit ille ar-
guet mundum de peccato et de iusticia
et de iudicio et cetera Adhuc quod rep
hensio ordinate fiat tria req
uiruntur unum est ex parte reprehende
ntis ne sit eius reprehensibi
lis vita Augustinus In nullo cor
rectore sit iudicandus qui in
alio iudicare et puniri Secundum
est ex parte reprehensi ut vita eius
sit reprehensibilis quia sicut dicit
Augustinus Si ea reprehendis que
reprehendenda non sunt temerita
tis arguis Tercium est
ex parte modi reprehendendi scilicet
discretio prudentia de qua discre
cione dicit S. Subiectorum vi
ta aliquando prudenter est dis
simulanda alia subtiliter inve

dissimulanda

stiganda alia leniter punienda
alia vehementer obiurganda ista
tria apostoli fecerunt et hoc digne ar-
guendo puniebant Unde gregorius super illud
Job xxvi spiritus eius ornavit
celos id est apostolos donis et
virtutibus suis Quid vero ipso duc-
tore predicatum de qua discretione
dicitur Tess. v. Corripite inquietos
et consolamini pusillanimes susci
pite. Paulus inveniens eciam
multiplicatam in mundo culpam
de qua dicit Iohannes vi Iste
scilicet spiritus arguet prius mundum de
peccato de iusticia et de iudicio
ad quorum verborum intelligentiam
videndum est homines qui erant
in mundo tria vicia habebant
erant enim infideles quo ad spiritus scilicet
prophetas et viros apostolicos eos ar-
guit de peccato quia non credi
derunt in christum unde peccatum ut dicit
Augustinus est solum peccatum per quod posunt
hac manente detinere cetera et
hac discedente cetera dimittuntur
Erant eciam iniusti quo arguendi
erant de iusticia qua sunt fide
les quibus ipsa non videtur
est tanto laudabilior quanto cre
dunt separatum a christo quem non
videntur quia ad patrem iuit Io
unde Beati qui non viderunt et
crediderunt Erant eciam teme
rarii quia principes huius mundi
id est diabolus qui est princeps mundi
iam iudicatus est. arrogantes
temeritas est non timere quod vi
dent principem iudicatum esse. su
per hoc Si cum angelis peccantibus
non pepercit iste contra homines parcen
dum ? Breviter intelligit dicens
credant utique homines in principe
ne arguantur de peccato infidelitatis

tuscant in nos fidelium ne cruciatur
de iniuria illorum quos infecta
tos non iniciant. caveat pro
indicium ne ad mundi principe dep
nentur que indicatio inmittunt
Ista aut qualiter nobis conveniant
videamus Illi n. qui sunt spiritus
dei pleni debent arguere mundi
nos depravatos de iniuria de indicio
depravatos fundamentum que Ephe v. No
lite communicare operibus infructuosis
tenebrarum magis autem redarguite
te ut dicit Aug. de verbis domini
non te maculat malus si non con
sentis ei redarguens tales aut
qui opera tenebrarum faciunt reprehen
di nolunt Jo. iij Omnis qui
male agit odit lucem i. correc
tionem Quedam n. animalia sunt que
diligunt tenebras sicut bubo qui a
cere aves odit quedam sunt no
xia sicut lupi qui aves rape
re nituntur Quedam que sunt visu
debilia sicut noctue Michae 50
quod mali tenebras peccatorum diligunt
ostendunt quod deo sunt odiosi homi
nem enim raptores [illegible] debi
les et infirmi Sunt n. odiosi
deo Sapie xiiij Odio sunt deo
impius et impietas sua Et ita
sunt contra homines quia naturaliter dili
gi convenit sed filij amici et
fratres. deus aut intem peccatum odit
quod ipse propter destruendum filium suum
occidi voluit Si aliquis diceret
non possum occidere inimicum tuum
nisi cum eo simul occidam filium
tuum ille hoc concederet multum
inimicum odiret hoc fecit deus
pater qui ut peccatum occideret
filium suum occidi voluit et promisit
tolli et tulit de medio affigens
illud cruci Jh. de Ambro. [illegible]

innocens occiditur peccatum crucifigitur
Ro. viij Qui proprio filio suo non pepercit
deus sed pro nobis tradidit illum
B. Qui non pepercit filio suo
neque peccato signando neque peccatori
qui non [illegible] Item deus peccatum
odit quod amicos suos si peccatum in eis
invenit eternaliter punit sicut patet
in lucifero luc x. videbam
sathanam sicut fulgur cadentem
de celo primo etiam peccatum apostolorum
crudeliter punivisset si de peccato mar
tirum fuisset Item odit peccatum quia
etiam fratres suos i. xpianos si ma
li sunt non redimit sed eternaliter
punit ps. frater non redimit re
dimet homo etc. Secundo ipsi pecca
tores sunt nocivi sibiipsis primo
quia auferunt sibi deum Je. ij
me dereliquerunt fontem aque
vive etc. Et illud est magnum
periculum Aug. in libro soliloq.
deus quem relinquere hoc est qui
perire [illegible] quem dicere [illegible]
Aug. alibi [illegible] si [illegible] ut [illegible]
[illegible] ante [illegible] in alia ante alio
[illegible] non dimittat te Secundo peccator
aufert a deo semetipsum Aug.
[illegible] dei est [illegible] aufert
ei a quo est emptus et tradit
ei qui nichil in habet i. iniustus
est qui se aufert creatori
deo a quo factus est [illegible] mal
gnis spiritibus de iniustus est Tertio
peccator amittit omne meritum suum
quia vulneratur in naturalibus
spoliatur gratuitis et minus ma
lum esse [illegible] vitam corporis
qua vita virtutes meretur
B. quia miraris me [illegible]
amarum mors vite [illegible] qua
fructu amittitur etiam [illegible]
merito omnium [illegible] peccando

n· efficiatur cecus Et sicut dicitur
Gen xiiij Cecus generatio homi-
nis ad adam Quarto ipse pec-
cator habet oculum sensibile
intellectus ad deum cognoscendum
Istos duos oculos demones
suggestionibus effodiunt et sic per
omnia precepta peccatorum eos
ducunt iuxta xxx Oculum qui
subsannat patrem et qui despicit
partum matris sue effodiunt cor-
vi de torrentibus patri· pa-
trem suum deum subsannat qui eius
precepta contempnit partum
ecclesie matris i· ecclesie qui eius
sacramenta contempnit i· despicit
eius adiutorium unde reddit Istos ergo
oculos scilicet intellectum et affectum effo-
diunt corvi i· demones qui
sunt nigri peccatis adustione
qui sunt de gluttoni dediti per
insaciabilem devorationem et fa-
ciunt nos procrastinare penitentiam
commissorum Isti corvi habitant in
torrentibus in inferno quasi
quatuor torrentes scilicet torrens odii
oblivionis ignis et fletus quos
eciam poete propriis nominibus appel-
labant primus dicitur stix qui
interpretatur odium quia demones
et dampnati deum oderunt et adeo
in perpetuum oderunt hugo de sancto
victore Omni enim odio dei debet
vita decedit sub eodem odio in
eternum habebit Secundus dicitur
lethes qui interpretatur oblivio deus
n· potius oblivioni eorum habebit
pro eo quod nunc eos habebit deo
infernus vocatur apud psalmistam terra obli-
vionis Tercius dicitur flegeton
qui interpretatur ardens quia sunt
in perpetuo igne usque ultro

?mus corpus non morietur et ignis
corpus non consumeretur Quartus
dicitur cochytus qui interpretatur luctus
quia ibi erit fletus et stridor den-
tium ut dicitur matth xxv Ergo illi qui
sunt spiritu dei pleni debent ar-
guere mundanos de iusticia quia
non habent ut iusticia large acci-
pitur scilicet pro omni bono unde super ps
dilexisti iusticiam dicit Glo· i·
omne bonum Omnia aut bona
et iusta ira corrumpitur contrahit
scilicet confide vera corrupta etiam corde
caritate ignita corpe sollicita
tamen aut magis homines mun-
dani arguendi sunt qui ista
iusticia non habent contra ea non
misi in hac vita habere valebat
Eccl xiiij ante obitum operare
iusticiam quoniam non est apud inferos
invenire cibum Iste est ille qua
drans de quo dicitur mt v· non exies
inde scilicet de carcere infernali donec
reddas novissimum quadrantem
Illa n· inter dicitur quadrans
quia sicut Greg. futura credis tunc spe-
ras presentia credis speras tunc
diligis presentia diligis tunc operaris
non potuit ergo dampnati mereri
perfectionem dei quod est perfidem quia
erunt certa tenebre invo-
luti unde Job x vocatur infernus terra
tenebrosa et opta mortis cali-
gine Non potuit mereri per spem
quia erunt in baratro desperationis
i mersi Ideo per omnem desperationis post
cogitationes malas ibunt Item non
potuit mereri per caritatem quia inter
eos odio dei erunt propter id que
superbia eorum que te adeunt Item
non potuit mereri per aliquod bonum
opus quia ibi non potuit operari
Io ix venit nox i· obscuritas
infernalis quando nemo potest operari

qua g° istum quadrantem nunquam sol
ue potuerunt io de illo carcere infra
li no quibus ista quattuor significant
qr xpm ligatis manibus et pedibus
invente eum et c. non n. potuit aliquid
bonum facere quia habebit ligatas
manus non potuerunt deum diligere
quia habebunt ligatos pedes nam
secundum augustinum pes anime est affectus anime
nec potuit deum per fidem cognoscere
quia erunt in tenebris nec potuit
in deum sperare quia ille tenebre
erunt poriores i. gratiores ambitudine
miserie Ecce illi qui sunt specialiter dei plec
debent augere invenimus de gre
mo indicas quod non timet eum in omnis
illud timere debeat ita secundum augustinum in
omnis qui ~~timere debeat~~ debeat vi
ta discedunt aut sunt valde boni
aut valde mali aut mediocriter
boni aut mediocriter mali valde
boni sunt iusti qui eciam ibi time
bunt pro eo quod quamvis iusticia divine
iusticie comparata iniusta esse vide
bitur et hoc ondit Gregorius triplici
similitudine s. lucerne regule sigilli Opi
nionem nostra que videntur esse lucida
quo tam aliquando perfecta Sed si opa
nostra divine luci comparantur ea que
videbuntur lucida apparebunt obscura
et hoc ondit in moralibus Gregorius luce
ne dicens iusticia nostra divine iusti
cie comparata iniusta est quia lu
cerna in tenebris fulgere cernitur sed in so
lis radiis posita tenebratur aliquando
etiam opa nostra videntur recta sed si ad regu
lam divine rectitudinis coniuncta fue
runt videbuntur tortuosa et illud
ostendit Gregorius per regule dicens sepe
lignum cernitur rectum si ad regulam non
ducatur sed si ad regulam coniungitur
per quandam tortitudinem tunc
scit inveniuntur aliqua opa nostra videntur
esse perfecta sed in oculis dei sunt

valde imperfecta et hoc ostendit Gregorius
sigilli Sepe nam imago sigilli
videtur perfecta in oculis intuentium tamen
adhuc multum est imperfecta in ocu
lis artificis unde dicit idem in moralibus
Sepe perdit in districtione iudicii
quod in estimacione fulget operantis
Valde mali tunc multum timebunt
quia implacabilem iram dei tunc
supra se habebunt videtur pater iratus
esse filio quando ipsum maledicit plus
quando ipsum a se expellit plus quando ipsum
in carcerem tenebroso detrudit plus
quando ipsum nunquam inde educere statuit
plus carnifices qui eum cruciant
sibi apparent istam talem iram
deus reprobis ostendit in sua quando
contra eos feret ut habetur qt iou-
nam ipsos maledicet cum dicet ite maledicti quantum expellit cum dicet
discedite a me in perpetuo carcere
eos retrudet cum dicet in ignem
eternum eos nunquam inde educet
io dicit extremum Carnifices tor-
quentes eis apparent diabo-
lus tyrannus imperante s. diabolo
i. lucifero carnifices obsequen-
tes i. alios demones ut dicit
qui paratus est diabolo et angelis
eius Mediocriter boni et medio-
criter mali sunt qui pro ea mu-
ta congregaverunt isti valde
ibi poterunt timere de quo dicit
Gregorius Ecce in maiestate terribili
inter angelorum et archangelorum
choros cum universis sit opera
ostendet ibi petrus cum iudea
conversa apparebit quam post se
traxit ibi paulus conversum ut
dicam totum mundum ducens appa
rebit ibi andreas post se achayam
Johannes asyam Thomas indiam
in conspectu sui iudicis conversas
ducent Quid ergo tunc nos
miseri dicturi sumus qui ad dominum

nem vacui veniemus ii Cor v. Omnes
nos manifestari oportet ante tri
bunal Christi ut referat unusquisque
propria corporis prout gessit sive bonum
sive malum sit [illegible]
Amen dico vobis
si quid petieritis patrem in nomine
meo dabit vobis Jo xvi. Si quis
in curia imperatoris haberet aliquem
sapientem advocatum vel auxilia
torem solicitum vel fratrem uterinum
multum gauderet et multum esset securus
[illegible] Christo [illegible] incipimus
habere in curia regis celestis sapientem
advocatum i Jo ii advocatum habemus
apud patrem Ihesum Christum auxiliatorem
solicitum [illegible] assessor
[illegible] auxiliator tuus et fratrem uteri
num unde ipse dixit Magdalene
Jo xx vade ad fratres meos et dic
eis ascendo ad patrem meum et patrem
vestrum debemus ergo ipsi peticiones
nostras fore [illegible] advocato nostro
dare ut eas summo regi offerat
[illegible] peticiones nostre in eo
testamento apud deum. Debemus manus
ad orandum ad auxiliatorem nostrum
mittere ut adiutricem manum nobis
porrigat Psalmus Emitte manum tuam
de alto etc. Debemus corda nostra
ad fratrem nostrum dirigere ut ipse post se
nos trahat Cant. i. Trahe
me post te etc. Christo ergo qui est
dictator in dictis peticiones
quas sibi advocato auxiliatori
et fratri porrigere debemus ut eas patri
offerat dicens Amen amen
dico vobis si quid petieritis patrem
etc. Sunt autem iiii^or notanda si
volumus quod nostre orationes debeant
exaudiri Primo notandum quod petantur
digna quod notatur cum dicitur Si quid
intelligitur quod sit aliquid [illegible]
[illegible] non [illegible] et quod notandum quod

Augustinus tria genera sunt bonorum scilicet
bona infima media et suprema
bona infima sunt temporalia que
si [illegible] sunt [illegible] in [illegible]
[illegible] et esse vacua erat [illegible]
ista temporalia debemus petere ad
aut cum moderamine et condicione
quia non dum dedit temporalia dat
[illegible] ipsi [illegible] sit quod illa [illegible]
petenti denarium dedit [illegible]
[illegible] ille dicit [illegible] sibi
non conveniet non [illegible]
[illegible] accipe [illegible] quod me dat
[illegible] ipsa ad [illegible]
[illegible] accipe [illegible]
[illegible] Si autem [illegible]
semper petis [illegible] aut difficile
impetras aut forte non impetras
[illegible] illa tibi [illegible] liberi
[illegible] non [illegible] habes admoni
ut contemptas Si autem temporalia pe
timus debemus illa petere cum
moderamine et condicione de
moderamine dicit B. in quodam
sermone impetendo temporalia cave
[illegible] est superfluitas et voluptas Pro.
xxx Mendicitatem et divitias
ne dederis michi sed tantum victui
meo tribue necessaria. Et de
[illegible] alimenta [illegible]
[illegible] condicione apponenda
dicit Augustinus Cum ad petis temporalia
[illegible] petere et timorem illi committe
ut si prosunt det si scit ob
esse non det quid obsit non
[illegible] medicus non egrotus Bona
media sunt spiritualia et ista pe
tenda sunt cum attencione et
fervore contra illos qui non
habent attencionem dicit Ysa. xxix
populus hic labiis me honorat
cor autem eorum [illegible] Sicut vox
sine modulacione [illegible] sic
oratio sine devotione [illegible] mugit

bonus. Idem. Certe quod in ore dominico
facis. Si aliquem iudicem vel
pellas et subito cum loqueris
cum eo illum dimittas et cum alio
fabulari incipias quo te tolle
rabit. Quomodo tolleret deus cum tu
precantem dimittas res cogitans.
Cyprianus. Quo te audiri a deo
postulas cum teipsum non audias
deum vis memorem esse tui cum
tui memor esse nescias. Desiderio
autem et fervore dicitur Ieremie xxix Cum
quesieritis me in toto corde vestro
invenietis a nobis. Unde dominus fuit
moysi tacenti secundum corde clama
ti Exodi xiv Quid clamas ad
me. Gregorius in moralibus. Certa vita
si ore petimus nec tamen corde de
sideramus clamantes tacemus. Si
quando autem desiderium maioris habun
dantia est fletus orationis augu
mento quanto est ardentior et
sancta desiderii plenior tanto fit
in oratione fletus uberior. Gregorius ut
secundum varias orationes est amaritudo
compunctionis gemitus et non
tempora (?) varia resonat. Bona
summa sunt bona celestia et ita
non tamen petenda sunt cum atte
ntione et fervore sed spiritualia
secundum eadem cum humilitate et sine presumptione.
Cum humilitate petamus qui de suis
meritis non confidit. Bernardus. Impetran
da beatitudine excelsa est et venie
da ne [illegible] maiorum
fiducia requiritur. Stultus esset
ille pauper qui manibus plenis
elemosinam peteret. Sic stultus esset
ille qui ponit [illegible] beatitudi
nem optime vellet. Luce xvii

Cum feceritis omnia que precepta sunt
vobis dicite servi inutiles sumus
quod facere debuimus non fecimus. Caven
dum est etiam ibi presumptio ne
scilicet in suo labore gloriam velimus
hic. Contra presumptionem repre
hendit filii zebedei qui sine la
bore et passione volebant cum
Christo regnare. Matthei xx Nescitis quid
petatis. Sed eciam oportet quod petitiones
nostre fiant cum instantia et perseveran
tia quod nota [illegible] [illegible] cum
dicitur [illegible] Iacobi ultimo multum
non valet deprecatio iusti assidua.
Ro. xii Orationi instantes. Illi
non instant nec perseverant qui
primo orant ferventer postea te
pide postea frigide. Augustinus super
psalmos Multi in novitate sua conversionis
ferventer et frequenter orant, postea
languide, postea non frigide que
scilicet raro sunt. Sed tu cum videris
deprecationem tuam non amotam
a te securus esto quod non est amo
ta misericordia eius a te. Io. dicitur Ecclesiastes
vii Melior est finis orationis
quam principium. Oratio habet principium
medium et finem. Principium debet fieri medio
cre, medium fervens, finis per
fectum. Sed multi sunt qui or
dinem pervertunt, qui ferventer
inchoant, tepide mediant et
frigide consummant. Ipsi scilicet sunt
Chymere cuius prima pars est leo
quod est animal calidum, media est
capra quod est animal temperatum, finis
est serpens quod est animal frigidum.
Tercio oportet quod illi qui petunt habeant
innocentiam vite quod notatur cum
dicitur Petrus q. d. quod ille qui petit

non debet esse filius dyaboli p
imitacioz malicie s filius dei
p imitacioz p sciois 7gre agit v.
ontrite pfu sicut 7patata vest
celestis p fus est deus n. illos
non exaudiet qui esset in pros
go xx dominus qua proditus
deus no audit tales n. qui ali
quid ado petunt ess in pro
ponit tribus sollicitus sunt po
illis q vellet sanari 7hre sp
in vitus ypsi dicat nulli pf
cit in vitus medicamine pfad
sp i co pt ita nichil pfiat
oro illius cui adhuc p cor
i mecte vel adire manet i p toc
Sdo sunt sollicitus illis qui alios
honorat 7tempant Clos pr pat
Cui orat 7tem no honorat
s deludit dui 3o sollicitus sunt
militibus qui xo genua flec
tebant 7alapas dabat tales est
fenerator qui ex una pte orat
7ex alia fenerari non cessat 3o
sollicitus sunt illis qui volunt volac
7 iniusta vel inole coribus ag
nita sic est simia vel lag
is increta dia quid imgra
paniciam dubio in ho de bano
motus dico anzo petium pran
gulam dico anxia 7triumgvisto
cig honus dico pedia i vadimus
allegant inflat aut aia p
sibi dicunt in disipi et
illos d flam mellos si 3 sine
finalis 7hr sine vere occupa
tionis vel defensionis 7llag
ait aut aia plexionaz dco
vij inveni mulieris amaiore
morte q ligno venatorp e
tcor eius sagena vincula st
nanus illius lago capiuntur aues
sagena pisces vinculis ligamus
homines apulei ge cepit auem
qui decepit david celestialem pete
rem cepit leo racionalem qui
decepit salomonem tam sapientem
cepit maximum piscem qui decepit
sampsonem tam potentem et ro
oz q illi qui petunt q hoane dipu
ioz in peticione ut s. illa pe
tant q sunt ad salutem q no 7
ad de 7 In noie no d' augusto
petitur i noie salvatoris quicq
petitur qui 7acioz salutis ideo
dugz in qali aliqui petunt bona
s quia mali sunt exaudiri non
merentur Cui n. dominus contempnit
in preceptis suis. no meretur exaudi
in oronibus suis p iter xx Cui
declinat aures suas ne audiat
oro eius erit execrabilis aliqui
mali petunt mala tunc aliquid
exaudiuntur/aliqui no/qui aut
no exaudiuntur tunc est signum
magne mie 7ac in petere
tuo accepistis eo q male peti
tis Cum no exaudiuntur tunc e
signum ire petu exauditus fuit
dyas qui petijt ut Job tempta
ret exaudivit n. fuit adulterium
no adulterium quin maiorem
sibi assument dampnacionem aliqui
aut boni petunt bona tunc aliquid
exaudiunt primo illud pb ela
mat ad me ego 7 alii no
no exaudiuntur et hic est aut q
q indignus petunt 3e in noli
orare p plo isto ne assumas
p eis laudes ne oronem et
no assistas mi quia no exau
diam te aut quia alio tpe
magis congruo accipiunt qpe
tunt dixit Cui ado aliquid

petit accipit qui petit accipit
aut quod debet accipere quoddam ut non
negatur Sed ut congruo tempore tri-
buatur differtur Unde ecclesia cottidie
orando petit adveniat regnum
tuum et non statim advenit si-
militer suo adveniet aliquid
non boni petit non bona sed
apostolus petiit stimulum amoveri
ideo non amotio stimuli bona
apostolo non fuisset quia ob humilitatis
custodiam sibi datus fuerat
Unde apostolus non in nomine sal-
vatoris petiit ut temptationes carnis
quas ob custodiam humilitatis acceperat
quia si illa caruisset salvus esse
non potuisset. Similiter exaudit demones
petentes / ob temptandum [illegible] ex-
auditur apostolus petens stimulum
admoveri / exaudivit deus quos
deposuerat dampnare et non
exaudivit quem volebat salvare
Nam eger petit vinum a medico
et medicus non dat non exaudit
ad voluntatem ut exaudiat ad salutem
Unde si aliquis habet [illegible]
predicta sunt in oracione sua consideret
quia dignum petit [illegible]
et sine peccato petit [illegible]
que sunt ad salutem petit [illegible]
quod impetrat aliquid qui petit
[illegible] non [illegible] [illegible] subiungit
[illegible] vobis Sed circa incarnatio-
nem [illegible] dicebat olim autem deo
[illegible] est modus incarnandi [illegible]
[illegible] [illegible] sunt modi incarnandi
deus sunt homo autem [illegible] tres
modos incarnandi [illegible] erat
unus fuit de veteri lege s. vivit deus
[illegible] [illegible] vivit deus quia [illegible]
ad deum qui elegit me [illegible]
fuit tempore [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] est [illegible] de [illegible] s. [illegible]

est [illegible] deus cui sermo [illegible] mo-
do [illegible] est medius medio
tempore quo incarnatur [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] dominus tres
modos [illegible] incarnandi unus
fuit ad legem scilicet preceptum
[illegible] abrahe [illegible] [illegible]
deus [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] maiorem quia non [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Secundus
fuit de lege s. vivo ego [illegible]
[illegible] vivo ego impletur gloria
domini universa terra Tertius est
tempore [illegible] s. amen amen dico
et [illegible] [illegible] generatio autem [illegible]
[illegible] est ad confirmacionem
[illegible] [illegible] [illegible]
Sed unde non [illegible] [illegible]
petere [illegible] [illegible]
[illegible] plenum sit [illegible] [illegible] tempore
sit orandum in hiis diebus in-
ter [illegible] [illegible] [illegible] aut
ascensionis in quo letanie insti-
tute sunt ut sic adventu suo
ad [illegible] [illegible] peticiones
porrigat Secundum inter ascensionem
et penthecosten exemplo apostolorum
qui tunc oracioni instabant ut [illegible]
[illegible] [illegible] acciperent [illegible] s. [illegible]
omnes erant perseverantes in oratione
[illegible] filii [illegible] regno suo re-
cepto [illegible] militibus [illegible]
[illegible] et [illegible] orandum erat post
ascensionem ut ab ipso [illegible] [illegible]
regno confirmato [illegible] gracia acci-
perent [illegible] [illegible] dominus [illegible]
[illegible] [illegible] est post penthecosten
[illegible] oraciones et ieiunia [illegible]
instituta Consuetudo est enim
ut rege coronato se [illegible] regno
custodie milites recommendent
[illegible] [illegible] orandum erat post penthecosten
ut [illegible] gracia sibi collata

custodiat ps Confirma hoc deus
etc. xpus quod adpetendum et rogandum
nos invitans ait usque modo non
petistis etc. In quibus verbis ponuntur
duo primo videlicet reprehenditur quorundam
negligencia cum dicit usque modo
non petistis quicquam etc. Secundo recomme
datur liberalitas divina cum subditur peti
te et accipietis etc. Circa primum est
notandum quod negligencia in oran
do est valde reprehensibilis ex eo
quia ipse oraciones sunt valde utiles
et fructuose. Sunt enim deo placite
angelis grate dyabolo inimice et
homini necessarie. De quibus sunt plura
dicenda. Sunt enim tributum
dei sacrificium dei et murus contra
iram dei. Tributum sunt quod deo
persolvimus cum enim homo ab eo tria
receperit scilicet res corpus et animam
vult deus ut de hiis demus ei
in tributum elemosinarum largicionem de re
mortificacionem de carne oracionem de spiritu
tributum est de hiis que sunt extra
secundum de hiis que sunt intra. Tertium de hiis
que sunt intima et ideo illud magis
est acceptum. Ergo semper ad deo debitum
est nobis primo quod solum quam speciale
le tributum anima offert deo servi
toribus suis. Secundo sunt sacrificium
quo deo oracionem facimus ps Dirigatur
oracio mea etc. usque ibi vespertinum. Illi
offerunt deo officium matutinum qui
deo gracias agunt de eo quod dede
rit bona in principio. Illi vespertinum
deo gracias agunt de eo quod dedit
eis bona in fine. Vel illi qui offe
runt deo suam iuventutem. Illi
meridianum qui offerunt deo suam
virilem etatem. Illi vespertinum qui
offerunt suam senectutem decrepita
etate. Ergo dicit semper est ut vos
sciatis quam preciosa sit oracio. Nulla

mixtura thymiamati comparatur
nisi oracio sola. Sicut enim thymia
ma bene confectum delectat homines
odoratorem sic oracio iusti suavis
est ante deum. Tercio est murus quo
ira dei repellitur. [illegible] Eze. Dei
hosti muros opponunt et ad impediendo
paradiso veniendo occurrunt ita dei
suam storum patribus frangunt. Unde Ezechiel
dicit Hoc xxxii dimitte ut furor
irascatur meus contra eos. Requiramus
pauci sunt qui se ut murum
opponant et deum teneant. Ideo dicit
Eze xiii Non ascendistis ex adverso
neque opposuistis vos murum pro domo
Israel ut staretis in prelio in die domini
Ysa lxiv Non est qui invocet
nomen tuum qui consurgat et teneat
te. Secundo oraciones sunt angelis grate
Ergo verbis preter digitis oracionis mox
ut de ore tuo processerit suscipiunt
eam angeli in manibus suis et
offerunt ante deum. ps Prevenerunt
principes etc. Isti principes sunt
angeli qui iuncti sunt illis
psallentibus. Dicit Glosa v. Canta
tes et psallentes in cordibus
vestris domino. Et eos prevenerunt
pro oracionibus ipsorum occurrunt eam
in manibus suscipiunt et sic in medio
iuvencularum id est animarum que orando
et psallendo debent esse iuvencule
id est alacres fervente infatigabi
les et debet esse tympanistre
id est memoriam in corde retine
re. Tympanum enim dicitur eo
sunt figura spiritu id est devotos eius
repellere potencia id est tuo tincta
melodia id est ad omni iubilacione
et gaudio plena. Tercio oraciones
sunt dyabolo inimice et hec racio
est quia sunt enim gladius dei sagitte
dei et carbones. Dicit Glosa quod

ſunt qr orationib temptacionm im
mitr resistimus clrib Bonum scutum
est oro quo oia adusarij spicula
repellimus vn ps Inimici mei
detrahebant michi ego aut ora
bam Trcit eciam adiscrd scutum
omnis temptaco dyab frangit qn
ipa oro cum magna fide effundit
ephe vj In omnibus sumentes scu
tum fidei in quo possitis omnia
tela nequissimi ignea extinguere
de isto scuto orois dr Sapie xviij
pferens s. aaron ministerij sue scutum
orois red set ne sine nominis dr
aut oro scutum quia sicut scutum
hz tres angulos sic oro debet
fi cum fide a. sine aliqua diffidencia
cum caritate a. cum desiderio et fervore
Scdo sunt sagitte z iacula quibus
dyam vulnerans ps Emitte sagit
tas tuas et dissipa eos Orat sep
tima. Multo plus valet vnus sps
orando quam plures in armis Pferan
do oro in celum penetrat Et
quo re mitis hostem vincat
Exo xvij cum elevaret manus
suas moyses vincebat isrl' Si
aut paululum remisisset vincit
amalech Tercio sunt turbones
quibus dyam incendimus Verbis
vj cordis eius particula si sup
turbones ponas simul cum eius get
tat oine genus demoniorum siue
aerio siue aquatice Ista duo s.
sagittas z turbones petebat
b' dari qr dolosas suggestiones
dyabi ps Quid detur tibi aut
quid apponatur tibi Quarto oro
nis sunt bonum nuncius quo qr

sunt nuncius que homo mittit
ad deum ut petat succursum vnde sup
illud ps Intret deuocio tua
oro mea dt Glo Magister vbius
pure orois hoc nuncius qr qui q̄do
ppria ad deum intrat z mandatum
peragit quo caro puenire nequit
Istud nuncium duo domicelle asso
ciant qr figuratum est hester
xv. vbi dr qr ipa adregem
cum duabus famulis ingrediens
vni caro innitebatur altera vero
mecta trahenti defluentem defflu
encia colligebat Hester nitz
abscondita sine elevata z
significat orois que debz abscon
di a fauore ostentacionis z voluntati ad
deum pferre amici due famu
le sunt clara z ieiunium cum quis
debz venire ad regem celorum fa
mula cui oro innititur est clara
quia paruum cum deum introducunt Est
enim clara sic plorantes z tamen
precipere qui s. fuit avarus
sibi hostium claudit si munifex
aperitur pro vij. donum hois
dilatat viam eius z ante principe
spacium ei facit. Famula que
vestimenta fluencia colligat est ie
iunium qr affectus carnales restri
git ne ex nimis laxentur Ephe
vj. State hoc pertinet renes
vestros in mite Scdo pauci liberali
tas dura qua appz tribus s. mo
do hic qr adpetendum nos inuitat
dicens petite Resp Scdo
qr paruum quidem ab antiquissimo
rege talentum pocius Fidit
ille plus esse quod s. tenue
pete debet pocius denarium
videtur nimis esse quam rege
dare decet sed tempe magre
respondit inuenit cum paruitas

dat denarium tamquam tyroni et
talentum tamquam rex deus ad
non se excusat sed omnes ad pe
tendum invitat Aug. Non tam
hortaretur ut peteremus nisi dare
vellet erubescat humana pigritia
quia plus vult ille dare quam
nos accipere plus non vult ille
misereri quam nos a miseria libe
rari Ideo monet apos. Thes. v.
Sine intermissione orate Tri
modis fit primo locis temporibus
debitis orando Aug. in libro
de virginibus Sollempnes oraciones
defendende sunt ad gracias acti
one ad exorcismo surgimus ad
prandium ad cibum sumendum sumere
paramus ad surgimus cibum ad cu
bitum pergimus Secundo celestia desi
derando Aug. super psalmos Sine
intermissione orate Bonum desi
derium oracio est. Si continuum est
desiderium continua est oracio Tercio
bene vivendo vel bene agendo
Aug. ubi supra Iustus numquam de
sinit orare nisi desinat iustus
esse et semper orat qui bene agit
Orig. Si omnes actus iusti sunt
secundum deum agit oracio reputatur qui
sine intermissione quod est iuste
agit sine intermissione orabit
ut numquam ab orare cessat nisi
iustus esse desistat Secundo apparet
dei liberalitas in hoc quod ad magna
petenda nos admonet. Petite
et ut gaudium vestrum sit plenum
Gaudium mundi est vacuum ysa.
xxix. Sicut somniat esuriens et
comedit cum fuerit autem ex
pergefactus vacua est anima eius
etc. Gaudium non de spiritualibus
in presenti est semiplenum Luce
xvi. Ecce pater credimus excepte
perfectius ysa. li. Vinum tamquam
cum aqua. Item pueri potius dilig
diligunt picturam pro Cruce ita
infirmos pedes. Acceptum spiritus per
gracie in diversis quam in nobis suum admo
vat via que ducit ad celum per
via continuitatis spiritualis non in re
Et celestis ianua est sibi clausa
Apoc. xxv. Clausa est ianua Debet
ergo primo petere sua saluatorum et eam
accipiet et hoc est quod dicit petite
et accipietis per David ait mea
Cupientem debet querere vie di
vicinos et eam inveniet et hoc est
consubiungere querite et invenietis hoc
autem facit gracia spiritus sancti per opus
tunc de dignum Tercio debet pulsare
petere celestis ianue aperiri et sic
aperietur et hoc est quod dicit pulsate et
aperietur vobis per ianuas celi apertas
ysa. xlv. Aperiam ante eum ianuas
et porte non claudentur

Ipse enim pater amat vos quia
vos me amastis et credidistis
quia ego exivi. Discipuli Christi in ver
itate plurimum afficiebant primo si
deus eos propter peccatoribus salva
re debebat Secundo si deus eos
amabat Tercio si deus eum prece ac
tempus placet Quarto si Christus apertam
debebat dare. Christus autem qui omnia
occulta cordium novit ad ista in ver
itate respondet Primo quod in suis peccatoribus
erant pro audiendi eo dicit eis
Amen amen dico vobis si quid pe
tieritis patrem in nomine meo dabit
vobis Secundo quod aperte erant dila
ti et ipse enim pater amat vos Tercio
autem audit eis sua cruce depre
hendi temporalem de matre gratiam
videbit Domini aperte venit mis
Quarto audit eis sua aperte
responderi. Unde ait Item loquor

mundo tuado ad presens discipuli quod videntes quod eis manifestauerat omnia que in corde habebant dixerunt ei Ecce nunc palam loqueris et prouerbium nullum dicis Sunt autem verba sancti Augustini dicta obscura quod solent homines audire et non intelligere Nunc scimus quia scis omnia Beda Quid illud scire omnia quae dum confitentur ipsi namque deitatis indicium est cogitationum nosse secreta Quantum ad nos quantum mentes possimus dicere quod dicti ut debitis inter nos exhibeat pro decorum magis quo audicione eius Dicit Amen amen dico vobis si quid pecieritis patrem etc Sunt autem tria sicut B. in quodam sermone que impediunt quod orationes non exaudiantur scilicet pusillanimitas tepiditas temeritas pusillanimitas impedit quia quando homo considerat suam indignitatem non audet oculos quantum ad dei benignitatem talis oro pro timidia in celum ascendere non audet sed in infimis iacet talibus dicendum est ysaie xxxv dicite pusillanimes confortamini et nolite timere Secundum quod impedit est tepiditas oro tepida ascendit quidem sed tamen deficiendo clamorem quia vigorem non habet talibus dicitur Apocalipsis iii vtinam frigidus esses aut calidus sed quia tepidus est Tertium quod impedit est temeritas oro non temeraria ascendit contra sed tamen dei virtute repellitur et non tamen non meretur gratiam sed potius incurrit offensam tales sunt orationes illorum qui de sinu mitis immunde sciunt sic fuit oro pharisei de quo dicitur luc xviii phariseus stans hic aput se orabat deus gratias

tibi ago quod non sum sicut ceteri homines vt ergo oro mea exaudiri mereatur sicut dicit Hugo de s. Victore quod sit fidelis fiducia humilis fidelis contra orationem timidam fiducia contra tepidam humilis contra temerariam Secundo nos excitat de patria diligere cum autem ipse noster pater amat nos quia autem pater nos diligat per v. beneficia manifestatur Primo pater per omnia visibilia dedit nobis in dominium ipsius per Canticum tunc eum super opera manuum tuarum omnia subiecisti sub pedibus eius Secundo pater per omnia celestia scilicet angelos nobis dedit in ministerium hebr. i. Omnes sunt administratorii spiritus in ministerium missi propter eos qui hereditatem capiunt salutis Tertio pater quod filium suum dedit nobis in precium nostre redemptionis Iohannis in precium nostre apparuit caritas dei in nobis quoniam filium suum vnigenitum misit in mundum ut viuamus per eum Quarto pater quod dedit nobis spiritum in pignus nostre adopcionis Iohannis in hoc cognoscimus quoniam in ipso manemus et ipse in nobis quoniam de spiritu suo dedit nobis Ro viii accepistis spiritum adopcionis filiorum in quo clamamus abba pater Quinto pater seipsum seruat in hereditatem adoptandis et celum dum ipse est hereditas eorum Ista v. signa amoris tangit Bernardus dicens dic quid est homo quod memor es eius vel quia ibi sub pedibus eius deinde mittis ei vnigenitum et mittis spiritum tuum quem mittis cum filium tuum quia naret in celestibus ab ore

sollicitudinis erga illos beatos
spiritus sanctus nos invitat in ministeri
um Tercio nos certificat de sua
circa temporali generacione Sed dixit
homini apte et pertinet apte
generacionem eternam in mundo temporale
a matre generacionem quantum ad prima
natura est ymago dei quantum ad
secundam filius est speculum dei Sa
pie vij Candor lucis eterne
est et speculum sine macula Spe
culum fit ex commixtione vitri ad
plumbo Est ergo ymago dei quantum
ad primam naturam Sed nondum congruis
sensibilibus quadruplex fit ymago
primo per generacionem sicut de filio Gen
v. Genuit adam filium ad ymagi
nem et similitudinem suam Secundo per
impressionem sic in nummo est
xxij Cuius est ymago hec et superscriptio
Tercio per incisionem sicut in lapide vel
ligno Sapie xiij diligens faber
sculpsit lignum diligenter et assi
milet ymagini hominis Quarto
colorum suppositionem sicut in pariete
picto Eze viij Universa ydola
domus israel depicta in circuitu erant
in pariete Christo ergo dicitur ymago
primo secundum eternam generacionem Coll
j. Qui est ymago dei invisibil
Glo i plene similis patri et Io
pre quo xiiij Qui videt me vi
det et patrem meum Iohannes x Ego
et pater unum sumus Homo autem
dicitur ymago sive ad ymaginem
dei aliis tribus modis scilicet
primo per impressionem quia deus ymagi
nem suam in ipsum impressit Gen
j. faciamus hominem ad ymaginem
et similitudinem nostram Item Coll
j. Qui est ymago dei invi
sibilis dicit alia Glo Aliud est

ymago regis in nummo aliud
filio regis nummus in quo ymago
dei est xx est filius qui idem
est quod pater secundum glo Nulla
ymago colitur debet nisi illa que
est quod ille non illa [illegible] Secundo
illo Secundo homo dicitur ymago per incisionem
corpus non nisi modo patitur multas
supplicaciones ymaginum et specialiter
Sed in beato resurrectione omnis mortali
tatis necessitas a corpore recedet
et in eternum reformabitur quod corporis sui gloriose
configurabitur Phil iij Salvato
rem expectamus dominum nostrum ihesum
xpm qui reformavit corpus humilitatis
nostre Tercio homo dicitur ymago per
colorum apposicionem cum enim ma
no sed desideravit multorum colorum i
diversorum virtutum Sed in patria colo
rabitur et depingetur in iiij coloribus
de quibus dicitur Exo xxvj facies
velum de iacincto et purpura cocco
bis tincto et bysso retorta sa
cerdotum iiij colores aerei sive celes
purpureus sanguinei cocci fla
mei bissus nivei tingetur ergo
auro colore iacincto sive celesti
per celestium dulcedinem consumante
per delectaciones in dextera tua usque
in finem Tingetur colore purpureo
sive sanguineo per mundiciam conscien
tie non sanguis aliorum hominum inficit
aut sed sanguis xpi habet vir
tutem purificantem quia ceteras
sordes purificat et dealbat Apoc
vij laverunt stolas suas et de
albaverunt eas in sanguine
agni Tingetur colore coccineo
sive flammeo per dileccionem caritatis
Cado non est inculpabilis tanto
autem est fortior ex amore ypsa xxxj

dixit dominus cuius ignis in Syon et
caminus in Ierusalem. Cingitur colore
bissino plurima rapta civitate
quando non videmus obstinatam sive
lucidam celestem. I Cor. xiii videmus
nunc per speculum in enigmate tunc
te possessoria dicta quod secundum viri est
in parte dicuntur esse admirabile
dei impressionem quia ymago dei
in eis est impressa et perfectione
quia a se recusat omnia vicia et
peccatorum supponens quia colores
pingunt in anima ymaginarie quia
generantur ad ymaginem ...
Io. i dedit eis potestatem filios dei
fieri secundum quod adnatiuus ...
et filius est speculum dei Sapie
vii candor lucis eterne est et
speculum sine macula. Speculum
fit ex coniunctione vitri cum plumbo quo
cum speculetur in vitro vel in
plumbo tamen suam ymaginem videre
non potest sed quando fit coniunctio utriusque
tunc ... resultat ymago sequitur
deitatis fulgida in plumbo carnis
terrena et plumbum ... colore terre
homo non potest se speculari in
deo propter nimiam claritatem suam
... in luce habitat inaccessibilem
sibilem nec in homine aliquo propter
suam tenebrositatem Job xxxvii
Nos quippe involuimur
tenebris. Ideo quia vitrum sive diuinitas
cum plumbo ... coniunctus
est ... coniunctio ... unum spe
culum est effectum in quo quilibet
defectus suos speculari et reforma
re ... semper plus ibi speculari
suam ... x ...
ne quia ... re ...

paupertate xviii vulpes fove
as habent et volucres celi
quia vel diebus et vel nocti
bus reciniat et nunquam car
nes comedisse legitur nisi
de agno paschali ut preceptum
legis observaret. Conmunitate
ysa. xiv Non erit tristis
neque turbulentus ... pa
ciencia et caritatem ...
... Paracletus ...
... nos certificat de sua
gloria a patrem ... dicere
dicit ... relinquo mundum et va
do ad patrem ... ultimo dominus
quando ... ut a patre ... est in
celo et sedet a dextris dei
... equalis dei sunt potiora
bona dei et est virtus et est
potestas dei ... est deus
... est deus in ... ...
... sedet a dextris
dei ... equalitate dei ...
... ... est
... sedet a dextris
dei a potioribus bonis
dei ... ...
in ... celis apostolos
... est ... in
sedet a dextris dei quia dedit
... potestatem ...
... Io. v. potestatem dedit
ei iudicium facere ...

Cum venerit

Paraclitus

quem ego mitto vobis a patre
spiritum veritatis qui a patre procedit
Io. xvi ... benig
nus dominus de suo recessu
discipulorum ...

eis benigne compatitur et
consolatorem spiritum mittere
pollicetur Iste est enim ordo con
solacionis ut dicit Gregorius in mo
ral. ut si aliquem afflictum
volumus consolari prius debemus
ei compati et conmulgere Istud
autem ostendit ipse christus quando lo cum
ners enim .... fecit gemitur si
non utrumque ipsius propheciae
loquetur et durum molli non ad
hec enim prius diuina gratia
mollescat Sed ut iacentes eri
gimus in angore nostri status
inclinamur Dominus quoque discipulis
tribulatis benigne condoles
sciens quia remanebant deso
lati longum et timidi idcirco eis
ipse christus consolari promittendo
scilicet quod mittit eis spiritum sanctum ad
consolandum ipsos tribulatos
et ad instruendum ipsos timidos
Primo quoque promittit quod mittet
eis spiritum sanctum scilicet ad consolandum
ipsos tribulatos Cum dicit Cum
venerit paraclitus et paraclitus enim
consolator interpretatur Ipse enim
consolatur in hoc modo lugentes
dicens Matthei v. Beati qui nunc lugent
quoniam ipsi consolabuntur Et potest intelligi de
triplici luctu Contricionis qui fit propter per
petracionem culpe psalmus Exitus
aquarum deduxerunt oculi mei
quia non et Vel de luctu lamen
tacionis qui fit propter aliorum contra
tribulacione psalmus Introeat in con
spectu gemitus compeditorum
Omnis igitur luctus per spiritum sanctum
consolatore vertitur in gaudium
Videmus enim quod post pluviam se
quitur serenitas magna post nubi
lum magna claritas post tempe
statem magna tranquillitas Ecclesiastici
post plurima lacrimarum deuocionis
sequitur magna serenitas contemplaci
onis Gregorius agens baptizati lac
rimis in contemplacione videt lu
cidius post nubilum lacrimarum
sequitur magna claritas consolacionis
Gregorius super ad Hebreos xxxvi Vidi dominum
facie ad faciem prius magna quoque
mate tenebrosa caligo detegitur
et sic resplendente radio
sp... lux mentis illustratur et in
gaudio quodam securitatis absor
betur psalmus xiii Cor quod cognoscit
amaritudinem anime sue in gaudio
eius non miscebitur Extranei
post tempestatem lacrimarum la
mentacionis sequitur magna tranqui
litas et consolacio mentis Thobie
iii post tempestatem tranquillum
facis et post lacrimacionem et fletum
exultacionem infundis psalmus Secundum mul
titudinem dolorum meorum in corde meo
et cetera psalmus Et alia pater tot
consolaciones merentur una fudi
lacrima una consolacio merui
x lacrimas fudi x consolaciones
merui Sicut enim consolatur in
hoc modo lugentes Sic non con
solatur in hoc gaudentes in modo dicitur
eis Luce vi Ve vobis divitibus
qui habetis hic vestras consolaci
ones Sic enim sponsa quoque recipit
aliena non meretur consolari spon
salia sic et anima non meretur conso
lacionem divinam quoque recipit alie
nam Bernardus delicata est divina
consolacio et non datur admittentibus
alienam Job ... eam refugiebat
dicens renuit consolari anima mea
Secundo promisit dicit quod mittet discipulis

spiritum sanctum ad instruendum eos cum
dicit Spiritum veritatis etc. dicitur autem spiritus
veritatis quia instruit veritatem de
qualibus etc. et maxime de mundo de quo
arguet mundum ostendens quod nulla
veritas est in mundo ista sicut dicit
ylarius veritas nichil habet
falsum nichil mentitum nichil perfectum
In hac ergo vita non est veritas quia
ibi est pluralitas multitudo et imperfectio
est ut ibi falsitas quia omnia
que in mundo sunt falsa et sunt mundi
ie xvj vere mendacium possederunt
patres nostri et vanitatem que in eis non
profuit. Est autem mendacium vocum
significatio cum intencione fallendi
quia istare contrarie contradictum sicut bonus signum
bonum. malus autem significatio mala
qualis autem bonus sit significatio
vera ostendit Ebo super q.
Considera quia non creavit deus
bona delectabilia contra hac mundo in
eis fruamur sed ut per intelligamus
quod tam bona sunt delectabilia
eterna quam bona sunt ipsa celestia
per iuxta scis quia bonum est in
die carnalis per intelligere quod me
lius est gaudium anime gaudium
carnis cum carne fruitur gaudium
anime cum anima perfruerit vas quia
bonum est glorari in terris per me
lige quod est melius glorari in celis
Sicut n. celum est terra quanto vera
tanto gloriosior est gloria illa quam
ista deserta eam significat dicit Job
Sicut sapientia in figura constitu
ta sunt ita temporalia fuerunt tam
promissa eterna et figura eorum
sicut permisit deus sibi ymolari
hostias ne demonibus ymolarentur

ita carnalis dedit ut panis
abyssi quia ademonibus postu
lerentur. Malus autem est significatio
falsa. Divicie enim que apparent
sacietatem sed vanam ostendunt ysa
xxix Sicut somniat esuriens
et comedit cum autem fuerit experge
factus vacua est anima eius Et
delicie que apparent dulcedinem
sed vanam amaritudinem prov. v.
favus distillans labia meretricis
novissima illius amara quasi ab
sinthium. Honores que apparent
sublimitatem sed vanam et subitam
deiectionem Job xxx Elevasti
me et posuisti super ventum et elisisti me
omnibus que ostendunt apparens bonum
et velut verum malum et per talem
falsam significacionem decipit amicos
stultorum. Secundo in hac vita non
est veritas quia ibi non est aliqua
certitudo neque securitas quia sicut dicitur
Eccl. ix nescit homo utrum amore
vel odio dignus sit. Et melius
est utrum finalis sit odio vel
amore vel potest dici quod nescit
propter incertitudinis nisi hoc sciat
per gratiam revelacionis potest tamen
cognoscere per aliqua signa
videndum est ergo que sunt signa ebo
dicit super que signis cognoscitur
scintillis suis sol radiis suis
rosa odoribus suis sic viri iusti
tres scintillas primo ferventia
desideria que habebat psalmista ...
Sitivit anima mea ad deum vivum Secundo
ferventia verba Eccl. xlviii
Surrexit helyas tamquam ignis
verbum illius quasi facula arde
bat. Tercio ferventia opera Job
xxxviij Numquid per sapientiam tuam

calida cum perflata fuerit circa an-
strum Sic ergo ubicumque videmus
scintillas supponimus ibi ignem
esse materialem Sic quamquam licet
istas super dictas scintillas sup-
ponere debemus quod habeat ignem ce-
lestem desuper scintillas dicitur
Eze. i. Scintille quasi aspectus
ignis candentis Scintille
[illegible] tuba [illegible] sanctorum virorum
sunt scintille ingenti sine pon-
dere terrenorum sunt lenia et sunt
eis ingenti in auribus dei sunt
sonora et sunt candencia quia
per amorem sunt inflamancia
Sed sed [illegible] tres radios
primus est scientia qua cognoscunt
deum i. eius sapienciam et bonitatem
per quod dicuntur [illegible] contemplativi
Secundus qua cognoscunt mundi i.
eius miseriam et vanitatem
Nam in omnibus que videt te
replet [illegible] Tercius quo cog-
noscunt seipsos i. miseriam suam
vilitatem [illegible] in [illegible]
tua de medio tui Et sicut quando vide-
mus radios istos de nobis [illegible] de
bonis solem [illegible] cum
tuis radiis dicitur Eccl. [illegible]
sol [illegible] radios [illegible]
os [illegible] tres viri [illegible]
tres [illegible] primus est [illegible]
devote [illegible] v. [illegible] singu-
li cytharas et phiolas plenas
odoramentorum que sunt oraciones
sanctorum Secundus est [illegible]
[illegible] in corde [illegible] bonus odor
sumus deo in omni loco Tercius est
[illegible] florida [illegible] lectulus
noster floridus sicut quando nos sen-
timus odorem rosarum ibi ro-
sas esse supponimus et si eas
minime videamus Sic quando

in nobis istos odores sentimus ro-
sas graciarum [illegible] in nobis esse
supponere debemus de quo odore
dicitur Eccl. xxiiii Quasi plantacio
rose in Iericho [illegible] in hac vita
non est [illegible] quia non est aliqua
perfectio sed omnimoda imperfectio pauci etiam
sunt qui veniunt ad perfectionem Sed multi
sunt qui tendunt ad perfectionem et
[illegible] deficiunt quod ad [illegible] de-
veniunt Isti sunt similes statue
Nabuchadonosor de qua legitur
Dan. ii Cuius caput erat
aureum pectus et brachia de
argento venter et femora ex
ere tybie ferree quedam pars pe-
dis erat ferrea quedam fictilis
Multi enim sunt qui in primo anno
sue conversionis sunt aurei i. igne-
et valde fervientes [illegible] colo-
ris est ignei In secundo efficiuntur
argentei i. tepidi et negligentes
argentum enim deficit ab auro et
ad valorem [illegible] ad fulgorem
et tales [illegible] valent [illegible] secundo anno
[illegible] ad [illegible] fulgentem [illegible]
[illegible] efficiuntur erei [illegible]
[illegible] et [illegible] es enim [illegible]
[illegible] statim resonat In quarto
efficiuntur ferrei i. importabiles et
[illegible] ferientes
[illegible] est [illegible] metal-
la domat [illegible]
[illegible] domat et
vincit tyrannus alius [illegible]
In quinto anno efficiuntur fictilei i.
fragiles et omni temptacioni ce-
dentes et sic lapis statuam
in pedibus fictilibus percus-
sam comminuit Sic media
temptacio vel tribulacio fra-
git [illegible] [illegible]
quod mittet eis [illegible] ad

adiuuandum ipsos timidos Cum
dicat ille testimonium perhibebit de me
et vos testimonium perhibebitis etc. dicitur ille
testimonium perhibebit de me in cor-
dibus vestris et vos vocalibus verbis
ille inspirando vos sanando actu
autem facti sunt fortes ad testificandum
de christo quia qui prius timebant testi-
ficari de una lingua postea testi-
ficati sunt in omnibus linguis quia
prius in uno angulo postea in toto
mundo quia prius de voce postea in
morte hoc patet in petro qui prius
ad vocem persone vilissime negat
christum Nam secundum Gregorium in moralibus fuit per-
vilis quantum ad sexum quia non vir
sed femina fuit vilior quantum ad con-
dicionem quia non libera sed ancilla
fuit vilissima quantum ad officium quia
nec cellararia sed hostiaria fuit
qualis autem postmodum factus est
fortis ostendit ibidem Gregorius dicens Conte-
mpnit petrus flagella tradentium
qui paulo ante timuerat verba
requirentium Et qui ancille voces re-
formidabat post autem vires principum con-
spernit f. 44
Cum venerit paraclitus quem
ego mittam vobis a patre etc.
predicauit iustus inter iudeos verba
sue sapientie Johannis viii Nunquam locutus
est sic homo sicut hic loquitur Fecit
inter eos opera sue potentie Johannis
xv. Si opera non fecissem in eis
que nemo alius fecit etc. Exhibu-
erat eis opera sue caritatis Johannis
xv. Maiorem caritatem autem quia inimici
sunt et incredulis corde et iudei
dicebant verba sapientie esse stulta Johannis
viii Tu de te testimonium perhibes
testimonium tuum non est verum Et

miracula sue potentie dicebant
fieri virtute demonum Matthei xii Hic non
eicit demonia nisi in beelzebub
principe etc. Et opera tante caritatis
[illegible] dicebat esse ex [illegible]
peccatoris Johannis ix Nos scimus quia
homo peccator est / potuissent ergo
christi discipuli dicere Quomodo nos
relinquis quomodo nos ad inimicos
mittis Si enim verba tua stulta di-
cunt esse Si miracula tua
dyabolo attribuunt Si caritatem tuam
putant quid nos facere poteri-
mus nos ignari qui homines
pura sapientia nos infirmi qui
homines pura potentia nos pecca-
tores miseri qui homines culpabi-
lem vitam non sed consolabatur
eos dicens Cum venerit pa-
raclitus etc. ubi consolatur eos osten-
dens quod cum eis tota trinitas
remanebat scilicet persona patris qui da-
bat eis possessionem vel potentiam
in miraculis persona filii qui
dabat eis sapientiam in doctrinis
persona spiritus sancti qui caritatem congre-
dabat eis in operibus ... quo
pressis inter linguam primo
persona patris spiritus sancti ... Cum
dicit Spiritus veritatis qui a patre
procedit Tertius autem ... procedat
a filio ... hic quod procedit
a patre ... quod ponens patrem
respiciat auctoritatem quia
solet filius patri attribuere
causa quia sicut est ...
... a patre ... dicit autem quod dicit
quem ego mittam vobis a patre
manifeste ostendit quod ab eo
procedit Si non procederet ab eo

non mitteret eum. Et hic autem quod hic
expresse ponitur quia spiritus sanctus procedit
a patre et non expresse ponitur quod procedit
a filio creatus est error grecorum
in materia spiritus sancti tamen a patre et
non a filio procedere. Qui quidem
error confutatur auctoritatibus. Primo
auctoritate apostoli qui dicit ipsum esse
spiritum Christi Ro. viii. Cum spiritum Christi
non habet hic non est eius. Autem hic
est idem solum sub alio tamen dicere
possibile quod filius sit a spiritu sancto aut
idem alius relacionis. Et in divinis
non est relacio nisi originis et
ideo oportet quod vel filius sit a spiritu sancto
quod nullus dicat vel quod spiritus sanctus
sit a filio. Secundo hoc ostenditur
auctoritate eiusdem apostoli qui dicit fi
lium esse ymaginem patris per
quam spiritus sancti Coll. i. Qui
est ymago dei invisibilis
et hic ideo quia non solum habet
essenciam communem cum patre sed as
similatur per viam [illegible] quod procedit per se
hanc scilicet spiritus sancti. Tercio ostenditur
hic auctoritate sanctorum doctorum grecorum.
Athanasius enim in simbolo
sic dicit Spiritus sanctus a patre non fac
tus nec creatus nec genitus sed
procedens. Secundum dicit eciam ma
gnus doctor grecorum in libro
de spiritu sancto et cirillus episcopus
et Jo. Crisostomus hic [illegible] testatur.
Quarto hoc ostenditur tribus ra
cionibus. Prima ratio est quia manifes
tum est quod amor procedit ab
amante. Cum ergo spiritus sanctus
sit amor quo pater amat fi
lium et filius patrem ideo est quod
spiritus sanctus procedit a patre et fi
lio. Secunda ratio est quia a sole
relucet tamen vestigium videmus

aut quod radius est a sole calor
procedit a sole et radio sic spiritus
sanctus et a patre et filio. Tercia ratio est
quia in anima que est ymago dei
inter tres personas amor procedit
a noticia sic et spiritus sanctus qui est
amor procedit a filio qui est sa
piencia et noticia patris. Quarto tangitur
persona filii mittentis spiritum sanctum
Jo. xv. Cum venerit quem ego mittam vobis
a patre. Ex quo ergo spiritus sanctus ad
nos mittitur nos possumus preparare
debemus. Quo adventu spiritus sancti
in [illegible] anima recolligitur duplici
de primo quod Christus spiritum sanctum pro
misit et promissum exhibuit similiter
autem anima recolligitur promissio
[illegible] exhibicio. Et causa est
quia ideo promissum spiritus sanctus in
brevi futura recolligitur ut animus
in preparatione ipsius scilicet mundando
et purificando. Spiritus quidem sanctus
columbam figuratur. Columba
autem in locis lutosis non manet
sed fugit totaliter in locis pulve
rosis non moratur sed non libenter in
locis floridis et mundis morari
delectatur. Sed autem duplex quidam sunt
valde mali quidam valde boni
quidam mediocriter boni. Valde
mali sunt qui habent corda luto
sa id est immunda in quibus spiritus sanctus
non habitat. Sapiencie i. In malivo
lam animam non introibit sapiencia
nec habitabit. Et beda dicit subditus peccatis
aliud est non subditum esse peccatis
et aliud est eum peccatis esse. Ille
subditus est peccatis cui peccata
dominantur. In quorum persona dicit propheta
Iniquitates mee supergresse sunt

ca. ad Aug. peccat tot hominibus quot
vincit Ille est superbior qui
ea subpeditavit evicit ita quod
ultimus sibi dominari non posset per
Confugium illos ad Cor. pene non
sunt omnes iuxta illud Io. i. Si
dixerimus quod peccatum non habemus ipsi
nos seducimus et veritas in nobis
non est Illi sunt valde boni s.
viri perfecti qui sunt corda perfloi
da et munda in quibus spiritus sanctus
habitat delectabiliter in quorum cordi
bus nascitur lilium puritatis rosa
martirii et fiola humilitatis qui possunt
dicere per candor i. lectulus noster flo
ridus Alii sunt mediocriter mali
et mediocriter boni sicut sunt confes
quorum procedit pulvis venialium
sicut apparet quod spiritus sanctus in eis
habitat sed non libenter Nemo quod
libenter stareret in pulvere Ideo non val
de proprius est ad istos pulveres co
trahendos et ideo est quia cum
pulvis magna de habet similitudinem co
gnacionis est non de pulvere factus
et in pulverem resolvendus et pul
verem habet corpus homo in domo
rentata in terram unde super terre
terre quia depulsa est condita
quia pulvis est terre et pulvis
cum habet corpus et in pulverem
reducetur terre quia in pulverem
revertendus quia homo totaliter
similitudinem cum pulvere et pulvere
appetit sicut semper ideo terram de sa
cri contrahit terrenas affecciones
ab hiis tamen pulveribus anima est
purgandus est per excutere pul
verem de pedibus vestris i. de affecti
bus cum terram tangunt per quem spiritus sanctus

apostolos consolantur Cum dicit
Cum venit paraclitus i. conso
lator Nota aut quod triplex
sive tribulacio qua homines
paciuntur talem potest considerari
aut prout est contra ecterne
relinquit in corde odium et ranco
rem aut prout est presens et tunc
habet angorem dolorem aut
prout dubium futuri et tunc habet
timorem Sed spiritus sanctus contra
istas tres tribulaciones dat
tres consolaciones ideo in tribus
figuris apparuit Nam cum primum
aufert rancorem ideo apparuit
in specie columbe super Christum bap
tizatum ut habetur luce in columba
non felle caret significat quod spiritus
sanctus illum in quem venit felle
rancoris carere facit ideo sa
pientia primum vocatur idem spiritus sanctus
benignus et humanus quia illos
quos replet facit similes
corde benignos in sermone
et humanos in quisione Cum
primum refrigerat et restringit
dolorem ideo apparuit in specie
nubis super Christum transfiguratum ut
habetur a b Christo vim nubes cum
habet quod estum refrigerare Bernardus
Cum non comparatur dulcedo illa
quam morte quamquam facit dulces
sicut quam respice per appreas
illi vincere deum in fecit
medium fornacis quod ve. de
Tercium futuri aufert adconsta
tem pressurem ideo apparuit in specie
lingwis super apostolos collegium con
gregatorum sic non vas terreum
est fragile sed igne excoctum
efficitur solidum sic erant apostoli

ante missionem spiritus sancti erant
fragiles et tamquam molles cera
sine testa sed spiritus sancti igne de-
cocti sunt facti tamquam fortes
testa unde potuit quilibet eorum dicere
cum psalmista factum est cor meum tam-
quam cera liquescens scilicet ad adventum
spiritus sancti sed postmodum aruit
tamquam testa virtus mea Ex-
ponitur de apostolis qui fuerunt
ydonei testimoniis perhibendis
cum dicitur vos testimonium perhi-
bebitis Sicut autem dicit [illegible] testis
tribus modis consideratur scilicet
[illegible] sexu [illegible] quia
varium et mutabile [illegible]
[illegible] Condicione ut sit liber
et non servus quia servus metu do-
minatus testimonium [illegible] supprimit veritatis
vita ut sit innocens non infa-
mis quia infamia cum periculo
[illegible] [illegible] apostoli
quod fuerunt ydonei testes primo
quia fuerunt viriles non feminei
neque molles [illegible] nullus perse-
cucionibus cedebat [illegible]
flagellaretur dicebat [illegible]
Obedire oportet magis deo quam homini-
bus Secundo quia fuerunt liberi
non servi [illegible] sine timore ve-
ritatem predicabant [illegible]
magis [illegible] apostoli testimonium
[illegible] [illegible]
quia fuerunt innocentes [illegible]
vite [illegible] [illegible]
[illegible] repelli non
potuit [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] In quo [illegible]
[illegible] [illegible] con-
[illegible] Ista tria tangit
dicens Talis est
[illegible] spiritus sanctus qui [illegible]

movent dissolvit Si desiderium
preciosum consumit Si trepidacionem
abicit [illegible] dissolvit temptacionem
dat cordis fructum dat vite
sanctitatem [illegible] trepidacionem abicit
dat constanciam et animi libertatem
a [illegible] sinagogis [illegible]

Facient vos absque venit hora
in qua omnis qui interficit vos
arbitretur obsequium se prestare deo
Cum discipuli multa adversa
erant passuri [illegible] eis ea predi-
xit ut [illegible] cum venit dies [illegible] cognos-
cerent quia ita sicut futura cognos-
[illegible] Sicut illis [illegible]
[illegible] illi [illegible] ut [illegible] illa
clipeo [illegible] se muniant Predi-
xit autem tria mala eos esse
passuros primo a sinagoga separa-
cionem cum dicit absque sinagogis fa-
cient vos Secundo diffamacionem [illegible]
occisionem Ista duo tangit cum dicit
venit hora ut omnis qui interficiat
vos [illegible] ad malos
vos reputabunt ut quamquam vos
occiderit deo [illegible] Con-
[illegible] victor [illegible]
[illegible] apostolis [illegible] a sina-
gogis quia [illegible] erant [illegible]
[illegible] ad templum [illegible]
[illegible] Petrus et Iohannes
ascendebant in templum ad horam
[illegible] ut dicit [illegible] in illo
malo erat eis [illegible] a sina-
gogis [illegible] quia [illegible]
[illegible] erat [illegible] si nullus eos
[illegible] Ista autem [illegible] quam
[illegible] apostolos ab ingressu templi
separaverunt [illegible] fuit [illegible]
[illegible] modis [illegible] aliqua [illegible]
esse [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] vel [illegible] ira

vel causa sine qua rationabilis non sub
est vel preter ordinem scilicet quando pretermittitur
ordo iuris Ista tria tangit con
cilium Sardicense ut habetur in
decreto ubi sic dicitur Si episcopus for
te est iracundus quod non debet
esse cito et asper commovendus provi
dendum est ne innocens condempnetur
Ubi dicit iracundus refertur ad causam
quod dicit cito refertur ad ordinem
quod dicit asper ad culpam Sunt quoque a
liqui similes in ista excommunicatione qui
causa prelatorum preferuntur ait Christus
odio omnibus propter nomen meum Et
causa eorum quod ipsi intendebant
et eum predicabant Ideo ipse Iam cum
conspiraverant iudei ut si quis
confiteretur eum esse Christum extra syna
gogam fieret Secundo preter ordinem videlicet
[illegible] dicit Si quem vero
[illegible] excommunicatum licet nobis
flagellare nulli est excommunicandus
nisi iudiciali ordine de nullo reo
in quantum tales sunt excommunica
tiones sunt iniuste plerumque
tempus sepe ferunt et talis sententia
iniusta est sustinenda patienter
[illegible] non [illegible]
[illegible] talis in [illegible] pro reverentia
[illegible] superiori [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] aut aliquis
iuste excommunicatur tunc illa sententia
valde est timenda propter periculum
excommunicationis et [illegible] periculum
est primo quia a potestate demo
nis traditur sicut [illegible]
de illo fornicatore publico quem
apostolus excommunicavit tradens
Sathanas accepit [illegible] omnis
[illegible] excommunicatur
Sathane traditur quia [illegible] est

dyabolus Sic iterum deus et contra
dyabolo traditur quia a beatorum
communione removetur Secundo periculo
est quia dei gratia et protectio ab
eis subtrahitur et corpus eius relinquitur
ut liberius sit eis nocere unde
in persona [illegible] aquo [illegible] non
valet [illegible] soli Ecclesiastes 4 Ve
soli quia si ceciderit non habet
sublevantem Tertio periculo est quia
excommunicatio morbus contagiosus
est Sicut enim participans leprosis
meruit lepidari sic participans
excommunicato meruit excommunicari
unde legitur quod quidam vir sanctus deo
venerabilis qui huiusmodi [illegible]
ad [illegible] ut sibi diceret quod esset
illud peccatum per quod dyabolus plures
animas lucraretur Respondit excommunicatio
quia excommunicatus alios contaminat
in die perdere facit eos [illegible]
[illegible] [illegible] induxit Quarto
timenda est propter [illegible]
est primo est quod [illegible]
orationibus ecclesie [illegible] suffragiis
quorum participatione optabat
[illegible] dicens particeps ego sum
[illegible] Quinto est quod [illegible] non vi
vificatur Sicut enim non influunt
[illegible] ut spiritus [illegible]
vivificat membra corporis [illegible]
[illegible] spiritus [illegible] non influunt
nec vivificat excommunicatos [illegible]
[illegible] separatos [illegible] 70 [illegible]
[illegible] formidare [illegible]
[illegible] [illegible] non est [illegible]
[illegible] non [illegible] spiritus eius
Sexto [illegible] est quia [illegible]
[illegible] non [illegible] non
[illegible] possunt quia [illegible]
medicinas et media [illegible]

que quasi sunt crude sacramenta
que instar vini saniem vul
nerum mortificant et instar olei
dolorem vulnerum dulcorant ita
duo vocantur Luce x in homine
sauciato et instar unguentorum
vulnera sanant Eccl. xxxviii
unguentarius faciet pigmenta suavi
tatis et cetera. Tertio timenda est ob
probrium sive infamia quia infa
mia in tribus apparet primo quia
timentes carent de ecclesia expel
luntur et [illegible] ubi fontes carent
carnes nos non digni sunt videre
imperia dei [illegible] volunt dicere
sensum omnibus non digni sunt
fidelibus admisceri Eccl. xii
Unde quaestio utrum sacerdos ad
carnem [illegible] infamia est quia
magis quam sarraceni vel
iudei vitant et vel alii alii
peccatores [illegible] non loqui alicui
sarraceno vel usurario nec
[illegible] communicationem [illegible]
i Cor. v. Si quis frater inter vos
nominatur fornicator aut avarus
et cetera. Cum huiusmodi nec cibum
sumere [illegible] ea [illegible]
[illegible] volunt [illegible]
[illegible] ad ordinem [illegible] et
integritate [illegible]
[illegible] sic ethnicus et
publicanus dicit Glossa [illegible]
[illegible] est qui subvenire fidelibus
[illegible] opera [illegible] apte
infidelibus [illegible] item [illegible]
[illegible] contra [illegible] ad
[illegible] iudeus et paganus non
[illegible] excommunicatus [illegible] infa
mia quia excommunicatus videtur esse

sine lege iudei enim habent legem
suam licet non sufficientem sar
raceni suam et pagani suam [illegible]
[illegible] sic post [illegible] non est
iudeus nec sarracenus nec [illegible]
[illegible] homo apo
stata vir inutilis est et cetera. Illi
qui ad excommunicato [illegible]
excommunicatorum [illegible]
contemptum [illegible] indicant [illegible]
illud Luce x. Qui vos spernit me
spernit. [illegible] in excommunicatione
sarracenorum impediunt etiam verecun
diam et confusionem quia aliud est
[illegible] salutis [illegible] confusio
in est confusio adducens gloriam
[illegible] [illegible] tempore quia
[illegible] cognoscendo vitare [illegible]
[illegible] in illud [illegible]
[illegible] sunt quia [illegible]
satisfactionem [illegible] impediunt
malum quod apostoli passi [illegible]
infamiam non est [illegible] infamatio
timenda quod [illegible] est [illegible]
[illegible] ad [illegible]
quod ad vituperacionem [illegible]
[illegible] derogo vere hec est
approbatio quia iam [illegible] ad
nos [illegible] Si illis [illegible]
[illegible] qui non placet deo [illegible]
[illegible] quadruplici [illegible]
[illegible] coloris [illegible]
[illegible] non est derogatio
[illegible] lucis [illegible]
[illegible] vere [illegible] vini
sunt [illegible]
[illegible] Thess.
v. Omnes vos filii lucis estis et
filii diei [illegible] sunt tamquam

vespertiliones quia diligunt opera te
nebrarum contra opera virtuo
sa et viris lucidis inveniri
non possunt in eorum vita. Unde societas
lucis ad tenebras non est. Quarto de
rogo viris lucidis si infamantur
abhominabilibus tenebrosis. Unde quando
amicus suus dixisset dyogeni philo
sopho: te vituperant, ait: ego sapiens
ab insipientibus fit commendacionem
indicat esse lingua mala illud quod
fert vel carpit. Ad hoc ostenditur
quarto odoris non est derogo set com
mendacio odoris. Unde ad fugiendum ser
pentes / servi dei odoriferi sunt
in fama et eorum et odorem bo
nitatis sue manifestant per eos diaboli
loco / peccatores autem sunt serpentes
quia vires draconis scilicet portant
in lingua per venenum apparentes
sibilare. Sicut autem odor virtu
tum bonos recreat sic malos
conturbat in eorum et aliis qui
sunt odor mortis ad mortem
aliis vite ad vitam. Non est ergo de
rogo viris odoriferis si infa
mantur abhominabilibus malis. [illegible]
aristimus philosophus unde quidam di
ceret sibi: homines te contempnunt
aut ridiculus asini set nec illi asi
nos nec ego curo illos. Tercio
ostenditur quarto coloris quia non
est derogo set commendacio colo
rum. Unde ceci de illis falsa iudi
cant sed viri colorati sunt
albo colore puritatis nigro humi
litatis rubeo caritatis aereo
celestis contemplacionis et vi(r)i

amabilibus conversacionis pecca
toris autem sunt ceci in Sapientia:
Excecavit eos malicia eorum.
Non est derogo quod peccatores
ceci de coloribus virtutum male
iudicant ymo alia actualibus
laudant. Tercio ex vituperacio
et odium est commendacio. Un
de quidam iuvenis sponsus di
cit democrito philosopho: Si habes
me odire sic te suppedio
me pinnerem aut tego me
pinnerem si me padiri te ca
rent. Quarto ostenditur quinto
medici quia non est derogo
medicorum set commendacio. Unde
frenetici eos contempnunt medi
ci sunt servi dei ab aliis hono
randi Ecclesiastici xxxviii honora
medicum etc. Frenetici sunt — propter necessitatem
peccatores qui manum sibi inicunt.
Sapientia xvi occidit per malici
am suam. Si ergo tales fre
netici servos dei infamant
non debent curare set eorum blas
phemiam vendere. Sicut legitur de Ve
spasiano imperatore qui cum esset
avarus [illegible] quidam oppo
suisset sibi dixit: Ut homines [illegible]
mittere posse non autem [illegible]
[illegible] [illegible] risu vobis cor
re[illegible] penam [illegible]
malo quod apostoli erant passi
est accusio non est [illegible]
occasio [illegible] [illegible]
ciones prima est quia miles
non timet [illegible] continuam
sine [illegible] ut post mortem
eius recuperet [illegible] [illegible]

pus vocimus est corpus nunc
ad omne opus bonum tardum et
pigrum post autem mortem reci
piemus velocem. Tertio ipsum
corpus glorificatum erit ad do
tem subtilitatis. Apoc. xix dic
tum est ei ut cooperiat se bissi
no splendenti candido. Can
dor est quod libere permittit ho
spitem autem tenebrosum quando
precat venire ad palacium lu
cidum. Caro tenebrosus aer
est ipsum corpus post autem transi
tum recipiemus palacium luci
dum id est ipsum corpus glorificatum.
Quarto ad dotem claritatis. Mt. xiii
Tunc iusti fulgebunt sicut sol
in regno patris eorum. Quarta
dos quia libere permittit ho
spitem domum suam lucidam intra
re ut possit comparare domum
autem eternam domus lucida
est et caro nostra corpus nunc dele
ctum amori addictum post
autem destructionem recipiemus domum
eternam ipsum corpus glorificatum
scilicet ad dotem immortalitatis. II Cor.
v Scimus quoniam si terrestris do
mus nostra huius habitationis dissol
vatur quod edificationem ex deo habemus
domum non manufactam eternam
in celis. In festo penthecostes [illegible]

6 Si quis diligit
me sermonem meum serva
bit etc. Io. xiiii. Sicut dei
in hac vita tria desiderat
Primo habere amorem dei. Secundo
confirmacionem ipsius in fine in
ipso amore dei. Tertio pal[illegible]
modo sentire se esse in amore

dei. Ista tria habere tangunt Spiritus
sanctus n. ut dicit G. amor est
primo quod ponit spiritus sancti missio
sicut missio ad dicitur ad eum veniemus
Secundo ponitur missio confirmacio autem
subditur et mansionem apud eum faciemus
Tertio ponitur missio et confirmati
manifestacio ad perfectum. Si quis
diligit me sermonem meum etc. Con
sequenter eius dicit dicitur veni
unt ad nos pater et filius et spiritus
sanctus veniunt subveniendo
si venimus obediendo veniunt
illuminando si venimus intuendo
veniunt amando si venimus contempla
do ad hec autem quod spiritus ad nos ve
nientem possimus recipere debemus
disponere nos et preparare. Similiter
itaque nos preparare disponamus sicut
enim vana est vendis pro vel
purificacio nullus enim sapiens ponit
balsamum in vase nisi prius lavetur ideo
spiritus sanctus balsamum nullum recondit
immunde in vase sed prius purgat vasis
mundificacionem. Cum dixit Cor
mundum crea in me deus et spiritum
balsami in visceribus meis. Dicit spiritum
rectum innova in visceribus meis
libenter hospitatur quando in domo mun
da spiritus sanctus in quadam per G.
in omel. Scire si domum mundam
invenerit aut domus autem spiritus
intraret eum spiritualia domus
tota mundaret et nos sorte esse
qui ordines amoris intrabis assendere
Tertio secundo sanctos per opus qui
deo spirat domus mea clerubus
autem pecus maxime opus tempus
quia spiritus sanctus in illos sancte
non sancte dispersit dicitur Sapie. I Spiritus
sanctus effugiet fictum et auferet se
a cogitacionibus que sunt sine intellectu
corripiet a superveniente iniquita
te. Primo est primo dupplicita
tis ideo dicit quia spiritus sanctus

effugiet fictum .i. illum qui fingit se
hec morum correptionem duo lz spec' c
ii spiritus vitalis etc. Jo vi. Cum autem
venerit spiritus veritatis veritas autem
cum duplicitate vel fictione stare
non potest Sextum peccatum est carnalitas
lo subdit et aufert se a cogitationibus
que sunt sine intellectu Carnalis enim
immunditia facit hominem esse be
stialem et sine intellectu prout nolite
fieri sicut equus et mulus etc.
Spiritus autem sanctus est spiritus castitatis
Job xiiij parabolam autem spiritus sanctus
etc. Sed castitas autem cum immunditia
stare non potest Septimum autem peccatum est
elatio unde subditur et corripietur
i. compelletur a superveniente iniquitate
Iniquitas autem dicitur quasi inequali
tas nullus autem magis inequalis
est quam superbus quia nullus vult
habere equalem ymo sicut dicit Philosophus po
eta natura superbi est minores de
spicere maioribus invidere ab equa
libus dissentire Cum tali ergo superbo
spiritus sanctus habitare non potest quod sit
mitissimus Octavum enim peccatum est
non prestare cum spiritu dingnitatis
Sed nota est secundum Hugonem libellum
ii hamo velut ad illud hostium
hospitium ubi honorum se credit
humilitas autem spiritu sancto honorem
facit Octo in magna parte dei
solus dilectus humilibus honorat
ipsum processus spiritus aqua dicitur que
fluit non in montibus superborum sed
in vallibus humilium prout Emittit fon
tes in convallibus inter medium montium
montes sunt due species superbie
una que nascitur corpore spirituali
alia que nascitur corpore temporali Inter me
dio istorum montium transit humilitas
que semper medium desiderat nec
ad aliquem illorum declinat et
in tali medio aque gratiarum fluunt

fecerat etc. ii spiritus sanctus non ha
bitat nisi cum humilibus humilibus
et mansuetis sicut videtur est Gen. i.
ubi dicitur quod spiritus domini ferebatur super aquas
non enim fertur super terram quia non
requiescit in corde terreno nec
super aerem quia non requiescit
in corde elato nec super ignem
quia non requiescit in corde
igne concupiscentie inflammato sed
super aquam quia requiescit in corde
ductili et mansueto Econtra
spiritus malignus requiescit super
terram quia diabolus terrenos sibi
incorporat Gen. iii. Terram co
medes cunctis diebus vite tue
Super aerem quia datus est sibi
ad habitandum quia diabolus superbos
inhabitat Ephes. ii Secundum principem
potestatis aeris huius super ignem
gehenne quia datus est sibi
ad habitandum Matth. xxv. discedi
te a me maligni in ignem eternum etc.
et super ignem concupiscentie quia datus
est sibi ad succendendum Osee
vii Omnes adulterantes quasi clibanus
succensus a coquente super aquam
autem non fertur quia in corde ductili
et mansueto non moratur ymo ibi
conturbatur prout Conturbasti
capita draconum etc. in aquis ubi sub
iungitur Glosa xv. Subversi sunt
quasi plumbum etc. Ideo nota est quod
sigillum vacuo libenter se homo
ad illud hospitium ducit ubi quie
tem habere se credit unde dicitur ysa. lxvi.
Super quem requiescet spiritus meus nisi super
humilem et quietum Quarto autem ipse
filij Israel non potuerunt comedere
de manna quam diu fuerunt
in egipto nec quam diu secum
habuerunt farinam egipti

quamdiu non transierint mare
Egipti nam in Egipto non est quies
unde ad famam Egipti est quies
unde ad mare Egipti est quies Il-
lis enim in Egipto qui adhuc sunt
in peccato In ysaia non est quies
ysa lvij non est pax impiis
dicit dominus Illi retinent Faraonem
qui adhuc habent cogitaciones
delectaciones peccati in mentibus de
quibus Job xvij Cogitaciones
mee dissipate sunt torquen-
tes Illi non dum transierunt mare
qui adhuc parvis presentibus et
sollicitudinibus huius seculi oc-
cupantur Nec in ipsis est quies
Jo xvj In mundo pressuram ha-
bebitis in me autem pacem Ego
parant spiritus sancti confirmacio eius
dicitur et maxime apud eum Sac-
erdos [illegible] ignis est qui penitentia
conspicitur per ignem malos primo
pertinentis suppeditari i. mentes
meditacionem etc. Et Quod super-
bis tria tenens isto modo se
habent apud qui dicebat in
corde suo habemus thesaurum istum
spiritum in vasis fictilibus
vas fictile est corpus mortale
non enim est vas ferreum sed tamquam
fragile secundum quod luto fictum
ysa xl. Omnis caro fenum
tamquam vas ~~ferreum~~ tenerum luto
frangitur ps Tamquam vas
figuli etc Tamquam vas vitreum
quod cito comminuitur Aug in lo.
omnibus fragiliores sumus quam
si vitrea essemus vitrum non est
fragile tamen [illegible] ducat
Invenimus tales milites aba
nis [illegible] in quibus biber
nepotes et nepotes [illegible]
[illegible] precet [illegible]

non potest Isto modo imperatores
istum ignem conservabant Sicut
legitur in vita sancti Johannis elemosinarii
Illa die qua imperatores coro-
nabantur edificatores monumento-
rum interrogabant eum de quali
marmore vel metallo imperator vult
fabricari sepulcrum suum ea die
qua imponebatur sibi corona eadem
fabricabatur sibi sepulcrum ut sic
mortalem se esse cognosceret et
semper se in humilitate teneret
sicut dicitur etc Et Omnis potentia
tunc brevis vita [illegible] confirmatur si-
gnorum i. bonorum operum appositione
Si in pia ligna bonorum operum
multiplicantur ignis spiritus sancti accen-
ditur etc xxxiij [illegible] ligna sil-
varum exardescit ignis si con-
tinuatur semper conspicitur Levi-
tici vj. Ignis in altari meo semper ar-
debit quem nutriet sacerdos
subiciens ligna per singulos
dies Si diminuuntur tunc ipsa
[illegible] ad fervorem diminuitur
[illegible] habet rex [illegible]
[illegible] habeo [illegible]
[illegible] caritatem tuam [illegible]
[illegible] Si autem penitus auferuntur
tunc iste ignis extinguitur [illegible]
xxvj Cum defecerint ligna ex-
tinguetur ignis Et conservatur
sufflacione Sunt autem spiritus ignis
tres sufflatores primus est [illegible]
homo qui [illegible] sufflare [illegible]
[illegible] desideria [illegible]
[illegible] est [illegible] qui [illegible] sufflat
[illegible] amplius inflammando
Jo xx Insufflavit et dixit
accipite spiritum sanctum etc Tercius
est [illegible] qui istum ignem ex-
tinguit [illegible] sufflat

malam concupiscentiam inflammando
ysa. plurimum. Ecce ego creavi fa
brum sufflantem in igne prunas.
Tertio ponitur spiritus sanctus manifestatio.
[illegible] dicitur Si quis diligit me sermo
nem meum servabit. Quartum est signum
observacio divini mandati. Et ad
istud signum sunt [illegible] signa
ut quinque sunt species spiritus [illegible]
spiritus [illegible] signum apparuit sicut
in specie nubis super Christum transfigura
tum. Secundo in specie columbe super Christum bap
tizatum. Et in specie ignis super apostolorum
collegium congregatum. Primum
Quintum signum est [illegible] lacri
marum. Et hoc apparuit in specie nubis
sicut [illegible] adveniente austro nubes
resolvuntur in pluvias sic adveniente
spiritu sancto nubes in solvuntur in lacri
mas. Unde sponsa petit dicens
Canticum quarto Surge aquilo et veni
auster perfla hortum meum et
fluent [illegible] Romanos viii ipse spiritus po
stulat pro nobis id est postulare nos
facit lacrimis inenarrabilibus.
Sextum signum est [illegible]
[illegible] et hoc apparuit in specie columbe
que felle caret adeo quod
[illegible] inflammat [illegible] et amici
tiam. Septimum spiritus sanctus describitur
nomine roris [illegible] emolliens
[illegible] est adeo cor infla
matum spiritus sanctus refrigerat
[illegible] Ecclesiastici xviii nonne ardorem
refrigerabit ros [illegible]
intima [illegible]
[illegible] cor adeo [illegible] mol
lificat dicitur [illegible] i. Jo ii [illegible]
[illegible] habetis [illegible]
omnia [illegible] cor adeo [illegible]
[illegible] dilatat dicit [illegible] Ecce

xxviii Spiritus meus super mel
dulcis. Octavum signum est despi
ciendum superiorum et hoc apparuit in
specie ignis. Unde sicut ignis sursum
semper tendit sic spiritus sanctus cor
da sursum elevare facit. Ezechielis viii
elevavit me spiritus inter terram et
celum [illegible] posuit me in celo
quia ibi sunt [illegible]
elevavit me inter celum et terram
quia ibi debent esse fideles [illegible]
[illegible] qui alias ascendunt in celum
celestia contemplando alias de
scendunt in terram [illegible] utilita
tibus providendo [illegible]
De adventu venientis et mansionem
apud eum faciemus [illegible] spiritus
sanctus ad quosdam venit sed man
sionem non facit [illegible]
[illegible] temptacionis
[illegible] fuerant [illegible]
[illegible] ad alios autem venit et
mansionem facit [illegible] amor
divini [illegible]
amore tempore temptacionis non
recedant [illegible]
[illegible] ad quos non venit nec man
sionem facit [illegible]
[illegible]
[illegible] temptacione [illegible]
devotos [illegible] adven
iemus et mansionem apud eum [illegible]
[illegible] venit nec apud
[illegible] mansionem facit. Videamus
ergo ad quos venit spiritus sanctus
[illegible] ad quos venit spiritus ma
lignus. Spiritus sanctus non ad eos
venit nec mansionem facit [illegible]
[illegible] contemplacionis. Istud figuratum
est Genesis viii ubi dicitur quod noe
[illegible] columba

primo namque cum emisit quod cor
vum non invenisset terram ad quam palu
dosam et non aridam ideo non
mansit. Si non aridam invenisset
ibi mansisset. Secundo cum emisit co
lumbam super arborem olive viridis
mansit. Tertio cum emisit colum
bam post arbores virides et flo
res redolentes depinxit et appa
rata fuit [illegible] Sic ergo habe
[illegible] super columbam depin
[illegible] venit ad illos qui [illegible]
[illegible] tempus arida [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sunt [illegible] et [illegible]
[illegible] primum cum [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] arida [illegible]
dabo eis in domo mea locum
et nomen melius a filiis et filia
bus [illegible] arida [illegible] alio
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
aque [illegible] celo sunt in
[illegible] [illegible] arida
aque iste sunt [illegible]
[illegible] qui sunt [illegible] sub ce
lo de quibus dicitur [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] aque iste aque
[illegible] sunt [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] aque [illegible]
de quibus dicitur [illegible] Effu
sus es sicut aqua non [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] esse clare [illegible]
esse [illegible] esse ut ple
ne [illegible] ut plene [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] vti

primo [illegible] [illegible] [illegible]
dei [illegible] [illegible] [illegible]
ille aque sunt clare de quibus
dicitur [illegible] bibe aquam de cisterna
tua habeto eas solus nec
sint alieni participes tui. Loquitur
ibi [illegible] ad [illegible] aquis
in quibus alieni id est demones parti
cipes non sunt [illegible]
[illegible] dei [illegible]
voluptatis [illegible] et tunc
ille [illegible] Ideo [illegible]
in eos qui [illegible] ita [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ita va
cant ut [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] super eos
[illegible] demonum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] est
[illegible] amator [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] medi
[illegible] [illegible] [illegible]
aquis [illegible] [illegible]
[illegible] arida id est [illegible]
in [illegible] [illegible] sunt
in [illegible] [illegible]
[illegible] Secundo [illegible]
[illegible] fecit [illegible] illos qui
[illegible] arida [illegible]
[illegible] sunt [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] columbe [illegible] super olivam
sedit. Oliva [illegible] habet
[illegible] et [illegible] dulcedi
nem [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] bone vite [illegible]
dicitur [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] est [illegible] qui [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

mortificacionem quia in ad se ipsos et
caritatem quantum ad proximos. De
hiis tribus dicitur Gen. i. in ultimo
[illegible] terra fructificat secundum herbam
deinde spicam deinde fructum plenum
et spica per Glosam id est timorem
penitenciam caritatem, intellige timor
quia sicut herba est primum spice
sic timor est primum nove vite
Ps. x. Timor domini principium sa-
piencie. Spicam que est aspera, intellige
primam asperam dicitur Job xli. Aspere
me respondendo [illegible] primam
[illegible] [illegible] plenum fructum
in spica [illegible] caritatis quia
sicut dicitur Ro. xiii plenitudo le-
gis est dileccio. Qui non habet
caritatem habet aspera multi-
tudinem quia sicut dicit Gregorius nunquam
est amor dei ociosus operatur
enim magna si est. Si autem operari
renuit amor non est. Secundo oli-
va in liquore sed dulcedine
[illegible] adhuc [illegible] opera
[illegible] bona [illegible] [illegible]
[illegible] debent oleum non habere
virtutem penetrativam per [illegible]
[illegible] sicut oleum [illegible]
[illegible] per [illegible]
in oleo [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] per [illegible] [illegible]
[illegible] in oleo elevacionem quia
super ceteros liquores elevatur
[illegible] intelligitur per [illegible] oliva
[illegible] penetrando [illegible]
[illegible] sicut lancea [illegible] [illegible]
oliva [illegible] [illegible] [illegible]
potencius [illegible] lancea [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sicut
ad [illegible] dei per [illegible] ad [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
oliva [illegible] [illegible] nunquam possum
deserere pinguedinem meam [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] lingua [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
dei per [illegible] [illegible] [illegible]
homines [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] nunquam possum deserere [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] publicatur [illegible]
[illegible] virtus dei [illegible] est [illegible] [illegible]
devote [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] opera
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] pictas [illegible]
[illegible] est [illegible] [illegible] vite
[illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
illos fecit qui [illegible] [illegible]
florida id est [illegible] virtutibus or-
nata sicut sunt viri contempla-
tivi [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] floribus
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] rose
plantacio super rivos aquarum
fructificate quasi libanus odore
suavitatis [illegible] florete flores
quasi lilium date odorem [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible] rosa dicitur eo quod [illegible]
[illegible] colore rubeat libanum
[illegible] modo [illegible] accipitur [illegible]
[illegible] [illegible] flores [illegible]
colorem et odorem lilia [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] rosa [illegible]
[illegible] lilium [illegible] [illegible] li-
banus [illegible] [illegible] [illegible] af-
ferentes flores id est odoriferas
voluptates [illegible] id est [illegible]
[illegible] [illegible] in quibus [illegible]

mansionem facit videamus in quo
sponsus malignus scilicet mansionem
facit. Circa quod sciendum quod dyabolus
vocatur sponsus eorum quorum
amplexus est. Sponsus habitat in ha-
bitaculis spinosis id est animis dure
in spine [illegible] hic unde illud
cadit in spinas [illegible]
te spine suffocaverunt illud per
tales spinas sponsus latitat
[illegible] Job xl. Nam qui vo-
lunt divites fieri incidunt in temp-
tationes dyaboli et desideria
multa etc. Secundo in [illegible] dyabolus
eorum habitat in cadaveribus id est mor-
tuis hominibus cadaveri id est [illegible] etc.
Quod [illegible] est sibi cum ei coniungi-
tur [illegible] homo dicitur [illegible]
[illegible] non sunt veri homi-
nes [illegible] indicantur [illegible] bo-
norum est [illegible] caritatis que opera
vivificat [illegible] sunt vi-
vi homines qui [illegible]
[illegible] caritatis non [illegible]
ambicio vel vanitatis. Tercio
dyabolus est [illegible]
[illegible]
[illegible] bona volunta-
[illegible] talem [illegible]
[illegible] Nam in [illegible]
[illegible] tales debent
clamare ad [illegible] et dicere [illegible]
[illegible] conculcaverunt me [illegible]
et [illegible] dyaboli [illegible]
[illegible] Ideo [illegible]
dyabolus est sponsus eorum et per-
tinet [illegible] sponsum [illegible]
[illegible] quia sunt spon-
[illegible] maledicuntur. Genesis
iii dixit sponsi maledictus
eris inter omnia animancia et
bestias terre et [illegible] male-
dicentur maledictione [illegible]
[illegible] xxv [illegible] male-

dicti in ignem eternum. Eciam sic
[illegible] aut [illegible]
[illegible]
veniunt. Genesis viii [illegible] noe
fenestram [illegible] eorum qui
egrediebatur et non revertebatur [illegible]
[illegible] in sua [illegible]
[illegible] ad vocem
[illegible] gemitu columbinum Sophonie
ii vox cantantis in fenestra
[illegible]
[illegible]
[illegible] totus
[illegible] in mare
[illegible] Tria
loca in quibus dyabolus [illegible]
Job xl. Sub umbra dor-
mit in secreto thalami in locis
[illegible] quiescit [illegible]
umbrosis id est animis [illegible]
tamquam umbre [illegible] Sa-
piencie v. Transierunt omnia velut
umbra. Quiescit eciam in [illegible]
superbis et vanagloriosis [illegible]
in secreto thalami [illegible]
videntur esse [illegible]
[illegible] dyabolus quiescit Job
xl [illegible] super omnes filios
superbie. Quiescit in [illegible]
[illegible] in locis [illegible]
[illegible]
[illegible]
quiescere non [illegible]
[illegible] ic etc. [illegible]

[illegible] ante festum

Videntes quem mittet pater
in nomine meo ille vos docebit
omnia etc. [illegible] deus
pater nobis dedit quod filium suum
nobis misit ad nostram redempcionem
[illegible] addidit quod
hodierna die spiritum suum nobis
[illegible] filialem adopcionem

aliorum aut[em] nobis respondeat s[cilicet] videlicet
sancti adventus veniendi confirmatorem
vos quod festum celebramus de eius
redemptione hodie festum agimus
de eius adoptione In futuro autem
faciemus festum de sua visione Se
cundo quod hodie agimus festum de
operatione que competit verbis premissis
Eo dicitur paraclitus autem spiritus sanctus et
ubi dicitur spiritus [illegible] tanguntur
primo quod est advocatus [illegible] secundo quod
consolator [illegible] ista duo notantur
in hoc verbo quod est paraclitus nam
secundum G. lingua greca paraclitus latina
advocatus sive consolator dicitur
tertio quod est perficiens [illegible] sive instructor
quod notatur ad dicitur Ille vos do
cebit omnia Circa primum notandum
est quod recte dicitur G. spiritus sanctus
advocatus dicitur quia pro errore de
[illegible] caput [illegible] patris
invenit [illegible] eos quos replevit
[illegible] advocatos
eos facit Ille autem est bonus
advocatus qui tandem fecit [illegible]
[illegible] persuadere [illegible] sapienter
consulere et adversarium potenter
confutare et in humano advo
cato tria requiruntur scilicet eloquentia
sapientia et constantia Ista tria
apostoli sufficienter receperunt a spiritu
sancto Luc. xxi. Ego enim dabo vobis
os et sapientiam cui non poterunt
resistere et contradicere omnes adversarii
vestri [illegible] eloquentia per
sapientiam et constantia Eloquentia
n. sine sapientia habet [illegible]
Eccl. xli. Sapientia abscondita
et thesaurus invisus que utili
tas in utrisque Eloquentia sine
sapientia est garrulitas que [illegible]
[illegible] sine [illegible] sunt
[illegible] loquentes [illegible]

[illegible] aliis [illegible] tacere
[illegible] est Sicut [illegible]
[illegible] tacere vel quia stultus
[illegible] qui tacet nullus stultus
tacere Sic sapientia et eloquentia sine
constantia scilicet timiditate [illegible] tales
timidi [illegible] vel
[illegible] fieri [illegible] virtute
valeas irrumpere iniquitates ne
forte extimescas faciem potentis
Eccl. vii Eo dicit Ego dabo vobis
os i. eloquentiam ne sitis inutiles
vel infructuosi dabo vobis sapientiam
[illegible] eloquentia ne sitis [illegible]
[illegible] dabo vobis con
stantiam cui non poterunt resistere
et contradicere omnes adversarii ve
stri [illegible] timidi [illegible]
[illegible] apostoli receperunt spiritum sanctum
linguis et igne In linguis quia
dedit eis sapientiam et facundiam
in igne quia lucet et ardet quia
dedit eis lucidam sapientiam et fervent
tem constantiam Sed multi sunt
qui [illegible] linguam inflammatam
[illegible] igne spiritus sancti sed potius igne
infernali Jacobi iii lingua consti
tuitur in membris nostris que maculat
totum corpus nostrum et inflammat
rotam nativitatis nostre inflammata
a gehenna [illegible] aliqua [illegible]
cognosci si est infernalis vel ce
lestis vel terrestris dicunt quidam
tres provincias fecit [illegible]
vincia languagium posuit [illegible]
vinciam celestem et quere infernale
languagium provincie celestis est deum
laudare et benedicere [illegible] qui
[illegible]
[illegible] languagium provincie
terrestris est [illegible]
[illegible]
[illegible] languagium provincie infernalis

est dum maledicit et blasphema
re vnde dicitur de dampnato ysa
viii c° Cum esurierit irascetur et
maledicet regi suo et deo suo. Secundum signum
quo cognoscitur patria est per propriam
loquelam vnde dictum fuit petro
matthei xxvi Galileus es tu nam
et loquela tua manifestum te facit. Omnis
ergo loquitur verba laudis dei
et edificacionibus proximi est signum
quod pertinet ad patriam celi unde
dicebat dominus qui lingwagium
celi habebat Johannis viii Quare
loquelam meam non cognoscitis.
Qui de terra loquitur et mundi
signum est quod est de patria mundi
Johannis iiii ipsi de mundo sunt ideo
de mundo loquuntur et mundus
eos audit. Qui vero loquitur
verba maledictionibus et menda
cii signum est quod pertinet ad pa
triam inferni quia illud est
proprium lingwagium infernale Johannis
viii c° loquitur mendacium
ex propriis loquitur quia mendax
est et pater eius. Tercio spiritus
sanctus est consolator unde dicitur
actuum ix Ecclesia quam habebat pacem
edificabatur ambulans in
timore et consolacione spiritus
sancti replebatur. Sed vera consola
cio est nisi in deo et ideo istam
consolacionem divinam non possunt re
cipere illi qui habent consolacionem
mundanam Johannis xiiii Spiritum veri
tatis quem mundus i. amatores
mundi non possunt accipere quia
non videt eum nec scit eum. In
mundo vero tria sunt Johannis id est
Johannis ii Omne quod in mundo est con
cupiscencia carnis est et concupiscencia
oculorum et superbia vite. Prima
pecunia scilicet luxuria avaricia et
superbia vite consolacionem et

vnificacionem spiritus sancti impediunt. Sicut
ostendit Gregorius super [illegible] quod
in quo est quasi ostendas
leoni pratum virens non potest
eius appetere quia non est de natura
sua comedere herbas virides sed
carnes. Secundum est quod si pluma super
lapidem descendat lapis a se
balneatur mitis aut securus re
manet. Tercium est quod si vasi ple
no aceto gutta mellis infundi
tur acetum non dulcoratur.
Primo ergo consolacionem et visitacionem spiritus
sed non possunt recipere illi qui habent
cor animale possunt leonina
tales i. vestam [illegible] non appe
tunt herbas virentes i. spirituales
et celestes amenitates sed carna
les voluptates. Cor in dialis
humo leo proprium est. Sicut spiritus
dei ipsi et cor suum faciunt fossam
plenam aqua turbida scilicet
i. carnali concupiscencia et ideo ad
cor suum mittere non possunt inspiracio
divina Jeremie ii Quid tibi vis in via
egypti ut bibas aquam turbidam.
Secundo consolacionem et visitacionem spiritus
sed non possunt recipere illi qui habent
cor durum sicut lapis et ideo si pluma
divine inspiracionis cor eius appro
pinquet cor quod tangit potest intra
re aut cor petra remanebit. Johannis ii
psalmi Anima mea sicut terra sine aqua
ipsi faciunt cor sicut lapides
i. divinis obstinacio et divina inspira
cione non valeat Job xl Cor
eius induratum est sicut lapis. Tercio con
solacionem et inspiracionem spiritus sed non
recipere non possunt illi qui habent cor
amarum vel acerbum per avariciam dura
tus i. habent cor suum plenum ace
titatis sive in congregando sive
in custodiendo sive in expendendo
ergo tales non possunt abscondere mella

dulcedinem spiritus sancti primum ab ebri-
tate amoris mundi. Aug(ustinus) sup(er)
illud ps(almi) diligite dominum omnes
sancti eius dixit non diligis mundum
ut discas diligere deum. Aufer ut
auertaris funde ut implearis. Ipsi
faciunt ut vas suum a ceno luten-
to non potest transire ad aliquod bonum
predictum. Abacuc ii ve qui mul-
tiplicant non sua usque aggravant
lutum densum contra se. Tercio spiritus sanctus
est sanctificator. Est autem sanctum idem
quod mundum. Tunc autem nos sanctificat
quando aliquo gracie sue nos mundat.
Eze xxxvi effundam super vos
aquam mundam et mundabimini
ab omnibus inquinamentis vestris. Ista
est aqua de qua dicitur Eze xlvii
mensus est mille cubitos et
transduxit me per aquam usque ad
talos et rursus mensus mille
transduxit me per aquam usque ad
renes et mensus est mille tor-
rentem quem non potui transire quia
intumuerant aque profunde tor-
rentis qui non potest transvadari
Forte illa quam ponitur ysa xxx spiritus
eius velut torrens inundans
usque ad medium colli. Talus autem
est tota corporis supportacio in
genibus est deambulacio in
renibus est fomes concupiscencie
a collo procedit verborum affluen-
cia. Aliqui autem influente spiritu sancto intro-
ducti sunt usque ad talos quia
facti sunt fortes ad sustinen-
dum omnes passiones pro deo
conformari [illegible] eius usque
ad genua quia facti sunt magnani-
mes ad progrediendum et agendum
opera virtutum pro ipsius devocione
in virtutem usque ad renes quia
debilitatum in eis amorem fo-
mitum et concupiscenciam ps inflam-
matum est cor meum et renes
mei commutati usque ad collum quia
dant eis omnium linguarum sci-
enciam Sapie i spiritus domini re-
plevit orbem terrarum et hoc quod
continet omnia i. ipse homo qui
habet participacionem cum omnibus
scienciam habet vocis. Illi ergo qui
in adversitatibus non sunt for-
tes sed impacientes et nondum
sunt traducti in flumen spiritus
sancti usque ad talos. Illi qui in
melius non proficiunt sed aut defi-
ciunt aut subsistunt non sunt
introducti usque ad genua. Illi
qui non habent cordis munditiam
sed carnalibus desideriis agi-
tantur non sunt introducti usque
ad renes. Illi qui linguas suas
non refrenant sed eas ad verba
inordinata relaxant non sunt
introducti usque ad collum. Quarto
spiritus sanctus est instructor. In-
nisi enim ipse doceat intus fru-
stra autem alius exterius laborat
G(regorius) in omel(ia) nisi spiritus
sanctus cordi assit vanus est sermo do-
centis. Dicunt homini quod ipse non
intelligit docens qui nisi in-
tus qui doceat doctoris lingua
exterius in vanum laborat. Non
est attribuendum doctori sed spiritui
sancto si alicui sermo doctoris vel
fructum faciat cum audit G(regorius) super
cant(ica) [illegible] sicut
aqua fluit a fonte in ortos
sed per canale seu aqueductum sic
ergo in corde auditorum fiat
germinacio virtutum non est canalis
sed fontis de quo fonte
dicitur cant in fons ortorum pu-
teus aquarum viventium
quod mens hominis sorbeat verba

sed plurime aut decem instinc-
tu spiritus sancti in aure audientibus in-
serimus verba predicacionis non
est laus plectri lingue sed mo-
nentis animum [illegible] Non enim
vos estis qui loquimini sed spiritus
patris etc. Cum eorum est quemadmodum
sicut pulcra scriptura vel
pictura [illegible] pal-
que doctorum in carde alio
scribuntur dei precepta vel in
pinguntur varia ornamenta sed
non est commendacio calami scri-
bentis sed manus scribe [illegible]
[illegible] lingua mea
calamus scribe velociter scribentis

[illegible] [illegible]

Phariseus [illegible] ad eum
nomine [illegible] Io
iii festum de sancta trinitate olim ab
ecclesia non fiebat sed quia circa tempo-
ra [illegible] multe hereses insurge-
bant [illegible] karolus [illegible]
imperator rogavit [illegible] magistrum
suum ut hystoriam de trinitate
componeret quam [illegible]
ut [illegible] contra hereticos
qua composita ordinatum est ut
festum illud sollempniter celebre-
tur [illegible] quidam qui illud festum
celebrant in octava penthecostes que
est prima [illegible] dominica [illegible]
[illegible] quia trinitas est prima
ante omnia alia et ultima illarum
[illegible] quia est ante adventum
[illegible] quia est finis omnium alio-
rum celebrant continui illa lau-
de cottidiana [illegible]
Gloria patri etc. [illegible] qui illud
celebrant in octava penthecostes sic
est ordo [illegible] qui [illegible]
[illegible] facere videntur celebrantes
festum de filio et spiritu sancto sic cele-
brantur [illegible] festum [illegible]
[illegible] hodie [illegible] simul celebr-

[illegible] enim [illegible] festum [illegible] videtur
[illegible] esse [illegible] maiestas [illegible]
est invisibilis unitas [illegible]
[illegible] hodie [illegible] in quo [illegible] persona
apte [illegible] persona filii est
loquitur [illegible] quia [illegible]
[illegible] persona [illegible] dicit nisi quis
renatus fuerit ex aqua et spiritu sancto etc. Et illud
spiritus ubi vult spirat etc. [illegible]
[illegible] persone divine [illegible]
[illegible] patri attribuitur potentia filio sapien-
cia spiritui sancto bonitas [illegible] persona
patris [illegible] dicit nemo [illegible]
[illegible] facere [illegible] nisi fuerit deus
[illegible] miracula [illegible] divine
potencie est [illegible] persona filii
[illegible] sua [illegible]
[illegible] persone filii
[illegible] loquitur [illegible]
[illegible] sapientiam [illegible] persona
spiritus sancti [illegible] sua bonitate [illegible]
dicitur Spiritus ubi vult spirat etc.
[illegible] bonitate sic nobis infundit [illegible]
[illegible] pater et filius et spiritus sanctus
habent eandem potestatem sapientiam
et bonitatem [illegible] apud nos
[illegible] impotenciam [illegible]
[illegible] simplices
[illegible] attribuitur
[illegible] est filius apud
nos [illegible] in
[illegible] de filio dei hoc
[illegible] sibi attribuitur sapientia [illegible]
[illegible] spiritus sanctus apud nos [illegible]
[illegible]
[illegible] ipsa [illegible] ab
[illegible] spiritus in [illegible]
[illegible] hoc [illegible]
[illegible] attribuitur ei bonitas [illegible]
[illegible] patri attribuitur potestas [illegible]
[illegible] omnia quecumque vult [illegible] omnia
quecumque voluit dominus fecit in celo etc.

Celu(m) n(on) cursus suis sideribus obedit
sicut vocati Baruch iij Stelle voca
te sunt dixerunt assumus et t(er)ra
tremuit obedit suo creatori p(ro)
Cristi resurrexit terra tremuit et tremens
mare obedit sue ordinacioni d(icitu)r
de Job xxxviij Huc usque venies
et non procedes ultra vel amplius et hic
confringes tumentes fluctus tuos
abyssi i(d est) demones obediunt sue ius
sioni sicut p(atet) in legione demonum
cui precepit ut de homine exiret
et porcos intraret et statim obedierunt
ut h(abetu)r Mt viij Solus autem homo
non sic vult obedire p(ro)f(ecto) i(d est) hom
ini et vermis veniens ne audens
resp(ec)tu p(er)p(et)ue erubescit Luc(e)
dica(tur) Eccl(esiastici) xlj vir corp(us) non s(uum)
abscondite abscondit illius nec
eius ordinacionem custodit qua or
dinavit ut ro(ci)o possit sensualita
ti et p(er) q(uam) sensualitas ro(ci)oni nec
eius precepta facit p(ro)b(at) supradicit
in testio eius et in lege eius et
c(ete)ris aut deus sit omnipotens d(omi)no
tu sunt d(e) ipso videre in nobis q(uod)
p(ri)m(u)m vince videntur Primum est sua
pietas viscerosa Ier(emie) xxxj Con
turbata sunt viscera mea sup(er)
eum miserans miserebor eius
Augustinus. Tam ardens quod videtur ex
peccatorum venia pete(re) quam ipsi
dare Sic n(on) festinat reus absol
ui a tormento q(uem)admodum sicut ipse
eum t(ene)t(ur) compassio miseri quam ipsi
miseros compassio sui Secundum est sua
caritas affectuosa qua ipsum de celo
attraxit Augustinus: Verum
tamen quam magnas vires habes caritas
de celo attraxisti deum in pri
mo ad terram et postea ac crucem
in baptismo hic baptizari et quod

creator donec p(er)ficiat(ur) Cum aut(em)
ip(s)e omnip(oten)s ess(et) et nullus eu(m)
ad parcendum creature potuit
nisi caritas qua plenus erat
Unde est ista lacrimosa vi(r)
di(citur) de Jacob Gen(esis) xxxij Si contra
dominum fortis fuisti quanto magis
contra homines prevalebis Prevalet
autem plenitudo ut d(icitu)r Osee xij
Invaluit ad angelum et confortatus
flevit et rogavit eum Ergo o(mn)i(po)t(ens)
lacrima tua est regnum tua est
p(otesta)s quia vi(n)cis inde miro
non vereris solo si ingeris
q(uo)d q(ue) potentes impetrabis et obti
nebis vincis invincibilem et
ligas omnipotentem hoc enim
invenit(ur) in lib(ro) Regum de Ezechia
rege cui lacrime d(ominu)m vicerunt
Quartum est humilitas magis glo
riosa quam invenit(ur) in lib(ro) Regum xxj Ubi
dicit dominus Helie Nonne vides
achab humiliatum coram me
quia ergo est humiliatus mei cau
sa non inducam malum in diebus eius
hoc tamen patet in minimis creaturis
humilitas virtus dicitur Secundo sapientia
attribuitur filio dicente apostolo sapientia
dixit Leo papa Ista sapientia summi
induit ipse tremendus apparuit
cui puerum est omne solidum
et aptum omne sectum cui ab
sua claritate multa redolent
plenarie confitetur et sine voce
mens loquitur Et nunc aut sit
sapientissimus tamen frequenter permit
tit se decipi a nobis in ven
dicione emptione et commu
tacione In vendicione quando
quia vendidit nobis regnum
celorum dimittit se a nobis de
cipi et dimidio in ipsa pro ipso vendit
non ipsis apostolis pretium Opera
nauniculam zacheo dimidia

sba vidue p duobus minutis
quibus illam pcaluit ad frequen
ut hetur qt ... quibus ipsa sola
voluntate pcipatur d[illegible] regnum
celorum tm valet qntum habes
nichil vilius cum emitur nichil
carius cum possidetur Secundo dimit
tit se decipi a nobis in emptione
quia nra caro p eo suo emit
na corpus suum emit precio sui
sanguinis / celorum in Empti est
precio magno ecia aut[em] nostrum
emit paruo ...
ille probus armata sua possi
debat .... emit ad centuplum
ut hetur qt xix p minimo
precio regnum celorum qt in pmag
... Tercio dimittit
se decipi a nobis in comutacione
comutat n. nobiscum aurum suum
in lutum nre culpe. celestia gl[ori]e
in stramina nre temporalis ... ac
gaudiorum in fetorem lacrimarum
nam accepit nra pena et ea
deferunt ... delem ut
imbecillitatem nra ...
pit mas ... et eas ....
recondit ... in Thezauriza
te vobis thesauros in celo ...
accepit ... lacrimas et eas
... se pont pro ...
... meas in conspectu tuo
plus aut nobis dat ...
... pro ...
... et
... infinite pro ...
... manipulos
suos ... bonitas ...
... quia ... est ut ab
ea nullus abscondere se possit
... pro hoc est qui se
absconderet a calore eius ....
in celo est nra ... pro
... in celo nra ...

est nra libans ... libasti
me ... flumine ... In
inferno est nra mitigans quia
... deus ...
... obliviscetur misereri
deus aut continebit in ira mias
In mundo non est nra ...
contra ... modo nra ...
tens ... ad malos modo nra ...
... qui ...
... vel flagella ...
... nra ... ad
... ut possit ... illud ...
... plena est ...
bonitas & nra ... est ...
... deus ...
est ... pro ...
est ... aliena ...
... facit ...
te facit ... et deus ...
te ... q aut ...
... Heu consolabor
super hostibus meis ...
... eos ...
... plangit ... super
qt deus invite ... magno
dolore compellitur ...
condempnare non ... do
lor quia ... offenditur
quia violentiam ...
... qui ... salvare
... sit tardus ...
... Gen. in ...
... deambulantis
in paradiso ... post ...
abscondit se adam ...
... deus vadens ...
... non ... sed
deambulabat i. lento passu
incedebat vadens ...
... filius ...
non deambulant ...
quia ... super collum
eius ut hetur luc xv. ...

intelligi quod ipse est tardus ad
puniendum quamvis tamen ad misera
dum et dicitur quia deambula
bat post meridiem adam vel dicitur
peccasse hora vi et tamen post tant
puniere post meridiem quia penam
differebat in quantum aquam gustata
bat dicitur etiam quod deambulant
ad auram i. quia auram homo va
dens quia aura abitum recor
datur et que est ista aura non
respirens una quam deus puni
re aliquem debebat mox cum
una obviat sibi quodammodo
misericordiam sibi quod dicit et ad precandum
ad misericordiam inducat s. 34
a men amen dico vobis quia nisi quis
intrus fuit demum non potest
videre regnum dei Michaelem de pa
lude autem sue volens petere consi
lium adeum accessit quem sapie
tissimum esse cognovit aquilinum
ho debet solicitus esse ut consili
arium sapientem inveniat a quo
consilium petat unde go in quo
primo ponitur primum est quod patet in
Achados magna deceptio in ma
iendo est quod patet et magna
sapientia in intendendo Certa fortiori
quod quilibet debet esse valde diligens
ut possit bonum consilium invenire
cui secure possit se committere ad
bonum autem consilium oportet tria
habere contraria vitare primo nam
debet habere magna sapientiam Am
brosius in libro de Conscientia cum se
committeret ei quod non poterit plus
sapere quam ipse sapiat atque
vir consilium navi est go ut ipse

tior sit a quo consilium petitur quam
ille qui petit a tali go consilio
sapienti secure debemus consilium pe
tere Thobie in capitulo autem
semper a sapiente requirere dicitur
quarti quia dicitur Ecclesiastici viii cum
fatuis non habeas consilium non
enim poterunt diligere nisi que ipsis
placent Ista est causa inter sapie
tem consiliarium et fatuum quia
fatuus non respicit nisi primum facti
sapiens autem respicit finem et
ea que sunt ad finem unde legitur
de quodam philosopho quod in foro in loco
eminenti residens dixit se vel
le vendere sapientiam quod quidam princeps
regionis illius audiens mittens
tamquam misit ut abeo sapientiam eme
rent Ille vero in cedula scripsit
dicens in omnibus que acturus es
primo cogita quod tibi possit accidere
quod cum mercatores deriderent cedulam
vellet precium autem portare se
cum addens vero quia bene
valet precium quod cum princeps autem
perscriptis auceis in hostio suo
pallacii scribi fecit post multum
vero tempus quidam eius inimici cum
barbaro ordinaverunt ut ipsum
principem iugularet qui cum
hostium intraret et scripturam illam
legeret cogitans legere sciebat cepit
tremere et pavere quo viso prin
ceps eum capi fecit et minus
tormentis veritatem extorquens
sibi peperit et actores sceleris
interfecit per quod patet quod sit utile in
omnibus finem pensare Secundum est
iustitia ut scilicet nec amore nec odio
nec timore nec precio rectum consi
lium derelinquat Ambrosius vel super
Illi vero salute inter eventus tamen
qui sit iustus respondens fiat

n. p iusticia ut nullus sit fraudis
motus fiat aut prudencia ut
nulla erroris suspicio Sic tamen
viro iusto quam prudenti nos co
mittamus quia consilium viri iusti
propter sapientissimo ingenio respon
deret Tamen est in hoc una sola vi
ta bona ambo ... adiutum
quod in grandibus consiliis plerumque
adiuvat vite probitas virtutum
prerogativa benivolencie usus
quibus non ingenio formem requirat
quibus in turbida aqua potius petran
tumque vel lupus ... ubi inparancia
ubi vero ... consilio quam in simili
quibus sibi cavendum estimet quibus
utilem esse aut sue inducet quod
videlicet utilem vite sue quo
potest eum iudicare consilio su
periorem quem videlicet inferiorem
moribus propter me dicit ... me
committere paro an non ydoneum
eum putabo qui non dat consilium
consilium sibi non dat et non vacare ce
dam qui sibi non vacat Tercia
autem sunt a bono consilio vitan
da primo non vitanda est festina
cia subita precipitatio Unde festi
nus est pedibus offendet Sic
Gregorius in moral. Consilium in die
sua paratur quod vero animus in
plenus precipitibus esse properum
Dartes velox consilium sequitur
penitencia Idem in libro de xii cesaribus
quod augustus dicebat quod festinancio
et temeritas male inducere co
nvenire dicens satis celeriter
fit quod quod bene fit Ideo eciam dixit
Varro Inprudencie signum est quod diffi
cillimum est cito fieri ... Secundo
vitanda est varia sive ...
impedit ... ne possu
... Gregorius in registro ...

si semel mentem possidet rem
iustum esse putat quod eciam crude
le sit Ecc. Non potest pacifice lo
qui qui habet cor turbatum Ideo
dixit socrates quod consilio duo sunt
maxime contraria scilicet festinacio
et ira Tercio vitanda est crudelitas
nimia sepe autem contingit quod illi
qui dant consilia contra aliquos
crudelia super eos devolvuntur Ecc
xxvii facienti nequissimum consilium
super ipsum devolvetur et non agnoscet
unde adveniat illi Refert orosius
quod dum phalaris tyrannus multos in no
centes dampnaret perillus ar
gentarius volens sibi placere thaurum
eneum fecit cui ... latere ianua
posset per quam dampnati possent
includi deditque eum tyranno ut
quos ... ignibus suppo
sitis intus includeret Taurus gemitus
emitteret non gemitus hominis
mugitus pecudis videretur Sed tyra
nus factum execrans dixit quod in
primis introiret ut ... qualitatem ...
thauri mugitum emitteret sicque perillus
primo eum inclusit ... Quarto
sunt ... ...
... sunt sapiencia iusticia Idem ...
regnabit rex et sapiens erit et fa
ciet iudicium et iusticiam in terra
sunt vite ... ...
... fecit ... est ...
in ore eius sunt ... animadve
maturitas Ideo ... audio ...
sicut ... animo ... iudico ...
eciam iudicando tranquillitas sa
piencie ... dictator ...
cum tranquillitate iudicas ...
... magna ... ...
... volo ... ...
sapiencia ... ...
nisi ... ... Eciam ...
quod ... est ... ...

et celestis. Hoc ergo qui natus est natiuitate naturali non potest intrare regnum dei ut iterum nascatur natiuitate spirituali que fit in baptismo. Econtrario ca[illegible] sit natus natiuitate spirituali ad quam intrare non potest in regnum celorum nisi iterum nascatur natiuitate tercia scilicet natiuitate celesti que fit cum [illegible] viri. Prima natiuitas est humana ad [illegible] sancti admiracio [illegible] ad hoc dicitur puer quando nascitur natiuitate naturali tria facit que sunt nobis [illegible] lator[illegible]. Primum est quod non nascitur ridendo sed flendo. Sapientie vii: Primam vocem similem omnibus emisi plorans. Augustinus de ciuitate dei: Puer qui nascitur a ploratu incipit nesciens prophetizat quod malorum passiuus sit futurus. Solus natus est Zoroastres qui risisse fertur. Cum ille risus monstrosus parum sibi profuit fuit enim inuentor artium magicarum et cum esset rex Bactrianorum a Nino rege Assyriorum in bello interfectus est. Iohannes Crisostomus dicit [illegible] quod Dominus fleuit quando Lazarum resuscitauit [illegible] amicum Lazarum [illegible] alios saluandos ad hostilem vitam iterum reuocare cogebatur. Vnde etiam apud multos est consuetudo ut dicit Solinus quod quando puer nascitur a parentibus [illegible] deflet quando [illegible] moritur ad tumulum cum tripudio deportatur. Secundum est quod puer more bestiarum scilicet [illegible] pedibus nascitur ad innuendum quod paratus est [illegible] et plus [illegible] est illius. Tercium est quod [illegible] est oculos ad terram [illegible] et similiter ad hec bestialis est et

amarus per oculos suos statim [illegible] declinat. Tercium est [illegible] vnam feram genitum non esse et similiter ad hec bestialis est et luxuriosus. Iohannes Crisostomus: amatores feminarum [illegible] facti sunt vnusquisque ad vxorem proximi sui hynniebat. Tercium est [illegible] non regi racione sed secundum naturam sue impetu et similiter ad hec bestialis est superbus qui dicit Sapientie ii: Sit autem fortitudo nostra lex iniusticie etc. Quartum est quod [illegible] manum ad os ponit ad innuendum quod aduentus deuenit miserias [illegible] ore [illegible] Vnde mulier ponit [illegible] pastorum [illegible] in [illegible] conuenit [illegible] ponunt ore [illegible] ponunt ore [illegible] onem [illegible] aut [illegible] ore suo [illegible] ponunt aut mala [illegible] aut male se [illegible] aut nimis se ingurgitando. Secunda natiuitas est spiritualis que fit in baptismo vbi spiritus sanctus tenet locum patris, aqua sanctificata locum matris, verbum est tamquam semen diuinum de quo dicit Augustinus accedit verbum ad elementum et fit sacramentum. [illegible] leuatus [illegible] et [illegible] vite in baptismo aut puer ter in aqua mergitur siue ad representandum triduanam Christi sepulturam siue ad innuendum quod ibi remittitur peccatum veniale originale et mortale. Siue ad innuendum quod ibi tota trinitas apparet. Vnde etiam ad hoc innuendum in baptismo Christi tota trinitas se manifestauit scilicet pater in voce, filius in carne, spiritus sanctus in columbe specie

Tercia racio est celestis quia
sicut viri de utero matris eorum
per mortem egredientes in celo
nascuntur. Vnde mors sanctorum nata
lis vocatur. Vnde aut est quod infans
in utero crescit donec ad debitum com
plementum deveniat de utero
exire appetit, eo quod requirit am
pliorem locum ad manendum, uberi
orem cibum ad vescendum, aerem
liberiorem ad respirandum et ma
iorem lucem ad videndum. Sic et
sancti viri appetunt in celo nasci, quia
ibi recipient locum ampliorem
ad manendum modo non sicut in lo
co arto quia tota vita sepcium
celi est predicte de amplitudine
celi dicitur Baruch iii O Israhel quam
magna est domus dei et illa aut
domus habet infinita amplitu
dinem. Et publice magnus et
non habens finem, infinita altitu
do. Dicitur Apocalypsis et immensus est
locus longior quam oculus possit
conspicere, est latior quam auris
possit audire, est altior quam cor
possit cogitare. I Cor. ii Quod
nec oculus vidit nec auris audi
vit. Secundo aut recipient uberiorem
cibum ad vescendum quia erunt
in perfecta sacietate, que sacietas
erit cum desiderio ne ibi sit fa
stidium. Ecclesiastici xxiiii Qui edunt
me adhuc esurient, desiderium
erit cum sacietate ne ibi sit pe
na. Ps. Saciabor cum apparuerit gloria
tua. Utrumque erit cum sanitate
ne ibi sit timor. Ps. xvi. Ter
tio quia sancti in terra constricti
tunc recipient liberiorem ae
rem ad respirandum, quia hic sancti
viri vix respirare possunt,
multo dolore depressi, multo do
lore afflicti, multo angustiati. Job
x. Cum si iustus fuero non
levabo caput, saturatus
afflictione et miseria. Ecce
quanto dolore depressi, saturatus afflictione, ecce
quanto labore afflictus et miseria. Et
ecce quanto timore prostrati misero cor
pus anxius. Sed tunc libere respira
bunt quia nullum habebunt dolorem.
Isaie xxxv. Fugiet dolor et gemitus,
nullum laborem. Apocalypsis xiiii. Amo
do iam dicit spiritus etc. Nullum timorem.
Proverbiorum i. Qui aut me audierit ab
sque timore requiescet. Quarto tunc
habebunt maiorem lucem ad viden
dum, quia super se habebunt deum tamquam lucidum.
Apocalypsis xxi. Claritas dei illuminabit
illam. Infra se locum tamquam luciferum.
Tho. xiii. Luce splendida fulgebit.
Iuxta se eciam tamquam ellipsis. Isaie lviii
Implebit splendoribus animam tuam.
Intra se corpus tamquam glorificatum. Mt.
xiii. Tunc iusti fulgebunt sicut
sol in regno patris eorum. ...
a Men amen dico vobis quod
quod scimus loquimur et quod vidimus
testamur. Attestor in verbo ... dicit
patris. Sicut dicit glosa ad Theodorum. Grandis
materias in gracia prima non posse
runt nulli materia grandior et
periculosior quam loqui de profundo
misterio trinitatis dicit non Augustinus in li. de
trinitate. Nisi quia veritas trinitatis
primus celi sensus, sed nec periculo
sius erratur nec laboriosius aliquid
nec fructuosius aliquid invenitur. Vnde
vero talia sapientibus ... tres
similia completa dicamus. In verbis
istis sunt tria pandenda, scilicet fidei
recta testificacio, pro vera certi
tudo, quia est aut fidei veri
ut credamus quod in deo sit personarum
pluralitas et essencie unitas,
pluralitas personarum ... unitas

per hoc quod dicitur implicari quod secundum loquimur
quod videmus testamur. Veritas essentie
in hoc quod non dixit testimonia nostra
sed testimonium nostrum. Hoc igitur primo docet
est credendum, nec est aliquid ali-
ud inquirendum. Unde ad Trinitatem dicamus
tres personas sed non ad predicationem
virtutis dicimus unum sed non ad confusio-
nem. Quis quomodo possit hoc esse
suspicari vel credere hoc ita esse. Certum
tamen hec trinitas credere pietas
est nosse vita est eterna, etiam
nichilominus ipsa beata trinitas in
divinitus comprobatur ostendi potest. Primo
scripturarum testimoniis irrefutabilibus te-
stimoniis in quibus error vel fal-
sitas non potest inveniri. Tres enim
sunt qui mentiri vel falli non
possunt scilicet ipse deus qui est ipsa prima
et summa veritas Jo. primo Ego sum
via veritas et vita. Angelus quia
omnia videt in ipsa veritate. Mt xviii
angeli eorum in celis semper vident
faciem patris mei qui in celis est.
Et prophete qui receperunt infusio-
nem ab ipsa prima veritate in pro-
phetando spiritu sancto inspirati locuti sunt
sancti dei homines. Similiter autem prophete et
apostoli potuissent fallere et falli, nam
erant homines puri, tamen non in spiritu
in veritate adeo fuerant edocti. Primo
igitur ostenditur testimonio dei Gen. primo faci-
amus hominem ad ymaginem et
similitudinem nostram. Non potest esse
verum ad angelos quia ipsi creatores
non sunt. Per hoc quod dicitur faciamus trinitatem
indicat personarum pluralitate quia
si non esset pluralitas in personis non
diceretur faciamus sed faciam, ut unitatem
sed creatam quod non dicitur ad ymaginem
et similitudinem pertinet ad unitatem

substantie quia si non esset ibi unitas
substantie non diceretur ad ymaginem
sed ad ymagines, nec ad similitudinem
sed ad similitudines. Secundo vero ostenditur
testimonio angelorum ita patet dicitur Ysa.
vi angeli clamant clamant cot-
tidie sanctus S S. dominus deus ex-
ercituum plena est omnis terra glo-
ria eius. Quod cum ter dicit sanctus
trinitatem respicit personarum quod
semel dicit dominus deus respicit
unitatem substantie. Tertio vero ostenditur
auctoritate prophete dicentis benedicat
nos deus deus noster benedicat
ipsum ibi terre. In hoc quod dicitur
deus ostenditur personarum trinitas
eo quod in singulari subiungitur eum
omnem certe veritatis. Quarto apli-
corum quoniam prophete fuerunt spiritu sancto inspira-
ti. Et in hoc ostenditur auctoritate
apostoli cum dicit i Jo. v. Tres
sunt qui testimonium dant in celo
pater filius et spiritus sanctus et hii tres unum
ipsa trinitas et unitas ostenditur
creaturarum vestigiis. Non tamen aliqua
creatura est que sibi valeat
assimilari quia ut umbra assimilatur
corpori cuius est umbra nec vesti-
gium pedi cuius est vestigium nec
ymago ei cuius est ymago, potest
tamen aliqua similitudo plenius inveniri
et hoc in creaturis superioribus medius
et inferioribus in creaturis superioribus
sicut in sole tria considerantur scilicet
quod est quod lucet et quod calet, id est substantia
solis radius et calor. Radius igitur
de sole nascitur quia filius a patre
generatur. Calor ab utroque procedit
quia spiritus sanctus ab utroque procedit.
Ipse autem sol a nullo procedit quia
pater non est factus nec creatus nec
genitus. Sed hec tria tamen sunt unus

sol quia omnes tres persone sunt unus deus Secundo invenitur in creaturis insensibilibus sicut in elemento aque fons gignit rivum sicut pater generat filium fons rivus que faciunt stagnum quia pater et filius spirant spiritum sanctum fons autem a nullo procedit et pater a nullo existit et tamen in fonte rivo et stagno est eadem aqua sicut in patre et filio et spiritu sancto est eadem substantia Tercio invenitur in creaturis mediis scilicet in homine Istud audit Augustinus in libro de trinitate dicens mens notitia eius et amor eius tria que sunt unus non novit se et amat se nec non potest se amare nisi se noscet ipsa autem mens est quasi parens notitia eius quasi proles tertium est amor qui de parente et notitia procedit dum mens cognoscens se diligit non non posset se diligere nisi se cognosceret Quarto modo ipsa trinitas conctus demonstratur quibusdam signis quorum unum in Gen xviii ubi abraham vidit tres viros et unum adoravit ubi gloriosa trinitas et unitas insimul declaratur Secunda figura ponitur Gen xl ubi dicitur quod pincerna pharaonis vidit tres propagines per quas figurantur tres persone in una deitate Tercia figura ponitur Dan v ubi dicitur quod apparuerunt tres digiti quasi hominis manus scribentis appendit inventus est minus habens ista est ipse deus qui omnia creat in qua digiti tres sunt id est tres persone de quibus Ysaie xl Quis appendit tribus digitis molem terre quibus quo

omnes isti tres digiti tamen appendunt machinam mundi pater tamquam potens omnia appendit id est continet portat et sustinet filius tamquam sapiens omnia id est cognoscit et ordinat spiritus sanctus tamquam bonitatem omnia dividit id est bona sua omnibus distribuit Quarto ipsa unitas et trinitas demonstratur ostensis miraculis quorum tria in ponemus scilicet in his diebus Eusebius idem testatur quod in nativitate Christi tres soles in oriente apparuerunt qui paulatim ad se appropinquantes in unum solem sunt redacti per figurabant quod in Christo cognicio trinitatis unius dei toti mundo imminebat Secundum miraculum est quod narrat Eusebius Cum non quidam sacerdos arrianus quendam baptizaret et formam trinitatis mutaret dicens baptizo te in nomine patris per filium in spiritu sancto volens ostendere filium esse minorem patri equalem non esse subito aqua disparuit et baptizandus ad ecclesiam katholicam confugit Tercium miraculum est quod narrat Sigibertus et in quadam alia Cronica legitur Cum non in gallias partes arriani heretici pullularent quod filium esse minorem patre affirmant trinitas sub trina persona eandem miraculo demonstratur circa annos domini quingentos quinquaginta in urbe vasresi dum episcopus cum vii bis missam celebraret vidit tres guttas clarissimas equalis magnitudinis de celo super altare emissas que sibi paulatim appropinquantes unam gemmam pulcherrimam efficiebant

qua cum in medio cuiusdam civitatis ante
posuisset aliae gentes que ibi erant eius
pestilencia non ferentes subito de
cedebant. In montibus aliis hominibus
videbatur terribilis et obscura in montibus
autem amabilis et clara. Infirmis mul
tis sanitatem dabat et adorantibus
pacem crucem augebat. Virtutem
huius in urbibus pluribus ponitur certifi
catio verba cum dicitur Os sanctorum loquitur
et quod vidimus testamur. In hac autem quod
est quod sanctus loquitur dicit nobis intel
ligere quod nihil de deo loqui vel
testificari debemus nisi quod aut per
divinam scripturam scimus aut per dei
revelationem cognoscimus aliter
in periculo nobis esset si eius vellemus
curiose inquirere vel investigare que
nostrum intellectum excedunt et istud ostendit
historia quod ponitur in me quod legitur in apo
crifis Hester. Cum in ipse Hester
miraretur cur mali prosperentur et floreant
et boni deprimuntur nec non cognoscit
alia secreta dei vellet inquirere et cum
non posset invenire angelus sibi
apparens dixit Si vales flam
mam ponderare flatum venti mensura
et diem preteritum revocare ac si
diceret sicut ea que terrena sunt non vales
intelligere et comprehendere quomodo ea que
supra te sunt valebis intelligere. Hic
enim est quod ponit Fabius. Anaxagoras autem
eum quod eclipsim divinam comprehendere
posuit ingenium suum circa intel
incipiet confusionem quia sic vult scire
quid sit in summo quod est in imo quod
fuit in primo et quod erit ultimo. Unde
non querere vetat propheta dicens altius te
est prius omnium ne quesieris et fortius
tum est fines omnium et hec non
debemus curiose investigare ea non
consistunt in potentia nostra ... diversos
offensa per inquirere ut possemus possi

intelligere ipsum et collaudare. Exem
plum de Augustino. Ecce in illo tempore
libros de trinitate componebat
cum pluries in mari solus aliquando
sequentibus quendam dirutate
meditando despexit puerum quen
dam in littore maris invenit
qui cum quandam cochleari argen
teo in quandam quam fecerat
foveam aquam de mari effunde
bat dicens se velle totum mare
in illam foveam sic haurire. Cum
Augustinus in risum provocatus aut quo
modo sibi facere posses admirans
sic magnum cochlear in dictam fo
veam parvam et ille inquit facilius
est hoc agere quam tibi quod cogi
tas adimplere. Cum enim in intel
lectu parvo tam infinita comprehendere
tu laboras. Tunc sic parva fovea
ad recipiendum maximum tam
parvum cochlear ad ingrediendum
infinitatis ipsa in immenso pelagus
ad hauriendum statim quod puer dispa
ruit et Augustinus ad se reversus agnovit
dixit in quod puer disparuit recognovit
Christo parum magis magnitudinem
hauriam vel dicitur. Et testimonium meum
non accipitis sicut in Johannes et
spiritus sanctus fidem intrinsecus nobis do
cuerunt et isto corporis testimonium
est fidelis admittendum magis
autem Christus nobis habet fidem do
cuit dicendo qui ultimo baptizantes
eos In nomine patris et filii et spiritus sancti.
Ista autem fides et confessio si
ea devote directe recipimus
contra valet primo ad demonum
expulsionem quod signatur in quodam
fideli notario apud Constantino
polim de quo legitur quod quadam nocte
ad quendam locum eum duxisset
ubi multitudo demonum residebat
unus eorum in trono sedens
interrogavit eum Si scires esse

vellet sumus. At ille signavit
se signo sancte crucis dicens Ego
sum servus sancti Christi. Audito autem
nomine Christi et viso signo crucis
omnes demones fugierunt. Cum
autem ad ecclesiam sancte Sophie in-
traret ymago Christi que ibi erat oculos
aperuit quos antea per [illegible] [illegible]
[illegible] tenebat ac si ipso sancto diceret O
vir quia confessus me fuisti co-
ram demonibus, et ego te
confitebor coram patre meo
in celis. Secundo valet ad tribulacionem
[illegible] ut patet [illegible]
[illegible] apud constantinopolim pesti-
lencia [illegible] quidam cantavit sancto
Christi [illegible] sancte [illegible] sancto
[illegible] salutem missa nobis
ab angelis est [illegible] qui [illegible]
reddiens coram [illegible] [illegible]
set mox omnis pestilencia fugata
est. Tercio valet ad malorum [illegible]
[illegible] [illegible] sic non [illegible]
[illegible] in libro [illegible] ad
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] sancto
[illegible] [illegible] ut [illegible] Christi
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ille [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] con-
fessus fuit [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

Homo quidam
erat dives et induebatur
purpura et bysso etc. Luce xvi.
Sepe dominus [illegible] dicebat verbo
post modum [illegible] [illegible]
quidam ab [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

de mensa eius [illegible] [illegible] illud
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] lata est via que
ducit ad perdicionem et arta via que
ducit ad vitam. Dives quidem in-
[illegible] lata ivit per [illegible] mortem
Lazarus per viam artam et ivit ad vitam
[illegible] [illegible] [illegible] status [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] in vita in morte
et post mortem [illegible] ad [illegible]
[illegible] statum [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] non [illegible]
[illegible] status [illegible] in vita fuit vel
de [illegible] quia fuit in magnis
[illegible] deliciis [illegible] [illegible]
[illegible] fuit in magnis [illegible] [illegible]
autem [illegible] non est culpabile
[illegible] non [illegible] [illegible] [illegible]
abicit [illegible] ipse sit potens [illegible]
Job xxxvi et multi [illegible] [illegible]
[illegible] fuerunt qui deo placuerunt
sicut abraham [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
modos culpa [illegible] [illegible] aut [illegible]
retinendo aut [illegible] [illegible]
do aut nimis ardenter amando
aut [illegible] [illegible] et [illegible] ad
[illegible] [illegible] modos [illegible] [illegible]
in [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] fuisse [illegible] [illegible]
[illegible] fuit qui avare retinebat
ille [illegible] qui [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] habens multa bona posita
in annos plurimos etc. Talis
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] avare omnia
retinebat [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] volebat [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quidam [illegible] magno [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] non
solum [illegible] [illegible] quod suis

militibus non potuit communicare
Econtra dicit dominus Luc. xi. Invenietis
requiem animabus vestris. Hoc est: In medio
bonorum meorum solus sum. Quidam divites
sunt qui vana opera respondebant filius sed pro dignus qui acceptum
subditum in vanitatibus consumpsit
ut habetur Luc. xv. Talis fuit iste
dives qui respondebat in vestibus
lautis et epulis delicatis
et ideo sic dicit Sap. Deus dispensatores
domus suae nos esse
voluit non dominos quod patet quia divitiae
non sunt nostrae proprie sed nobis
accommodatae et ideo non debemus
eas expendere ad nostram voluntatem
sed ad Christi voluntatem quia non
sunt nostrae proprie sed in morte divitiae
omnes divites homines sequuntur
aut sequi ignorant sed cum anima non
separantur. Alius dominum suum sequitur.
Quasi dicit: proprie sunt homo
et induitus. Tunc dimittit suum habens
aut nudus ut videtur sed in morte divitiae
mortem relinquunt et nudus et ideo
nudus recedit dominus. Tales divites
sunt qui diligebant divitias sicut
ei dixit dominus: Vade et vende
omnia quae habes et da pauperibus.
Et sequitur: Hoc audito contristatus
est quia dives erat valde.
Talis iste dives fuit qui divitias
nimis amavit. Contra tales
dicitur I Thimoth. vi. Qui volunt divites
fieri incidunt in temptationem
et laqueum diaboli et desideria
multa inutilia et nociva quae
mergunt hominem in interitum et ideo
nos patimus eas nisi debemus
sicut legitur de quodam Thebano philosopho
qui collecto magno auri pondere
in mare proiecit dicens: Abite
malae cupiditates, in profundum ego
vos mergam ne ipse mergar a

vobis. Quartus dives fuit
qui in veste superbiebat. Iste fuit
ille cuius superius qui debemus
dum sui dilatatus fuit ut habetur
Luc. xvi. Contra tales dicit
Augustinus: Res quae capitis in templa
est dum capitis capitis tenens aliena
terens ad ea. Iob dicit: Osee
vii. Effraym factus est sicut columba
seducta non habens cor. Bene
seducta quia ad avarus qui aliena
alienae fert vult capere a laqueo
diaboli capitur. Et ideo non habens
cor quia avarus non habet
cor in corpore sed in archa. Quinto
iste dives fuit in magnis honoribus
quia induebatur purpura
ad ostentationem et bysso ad delicationem.
Non debet homo de
vestibus gloriari respiciendo
ad principium suum ad processum suum
et ad finem suum. Primum non fuit
causa vestium quia homo ante
peccatum nudus erat nec veste indigebat
quia indutus erat
innocentiae decore. Videmus
nec sol non indiget vestimento
quia indutus splendore sed
animus sic vestimento nec lilium
quia indutum est candore
ut in Canticorum: lilia agri
et sequitur nec Salomon in gloria
sua coopertus est sicut unum ex istis.
Nec agnus quia induitur suo vellere
ut Luc. xvi. Sed aut secundum quod Theodorus
est rectius in libro quem mittitur
dominus sic vestit. Et homo non
indigebat ante peccatum vestimento
quod creatus fuit in gratia. Ipse
namque solus indutus erat innocentiae
gratia et lilii candore innocentiae
nec quia candore sed
tamen super hoc carnis peccata adveit

verecundia etiam deus homini vestes
pelliceas fecit homo quidem primo
fuit velatus peccatus et in
fine deinde ... et eo tamquam
velato ligaturam adhibuit tamquam
peccato velamen apposuit
et tamquam furi cautium ...
tale est ergo de pulchritudine ve
stium gloriari quale esset si aliquis
velatus gloriaretur de eo quod habet
ligaturam ... vel peccatus
de eo quod habet velamen verecundie
vel fur de eo quod habet pulchram cau
telam. Qui gloriatur de veste
similis est furi qui de cautio gloriatur
Secundo non debet homo gloriari in respi
ciendo ... sicut homo considerat
tamquam pannum in quo tria sunt
scilicet cortex exterior substantia media et
medulla. ... exterior et ... interior
... exterior sic in corpore po
mi est alba ... homo in diversis
coloribus vestium delectatur per
pomum intelligitur corpus per me
dullam ... anima ... corticem
pomi vocatur. Stultus esset ille
qui totum pomum alii daret et
sibi corticem retineret tales sunt
vanigloriosi qui dant diabolo cor
pus et animam ut sibi tantum retineant
vestimentorum vanam gloriam. Secundo aliud
accidit quod homo pomum decorti
cans corticem ... comedit
et ... Sic etiam quando
homo superbus moritur vestibus
denudatur caro vermibus co
meditur anima perpetuis penis ...
Tertio non debet homo de ve
stibus gloriari respiciendo finem
suum. Et ... induebatur vestimento
preciosissimo induetur ...
vilissimo. Job xvi. Saccum consui
super carnem meam. Qui

induebatur mollissimo ... induetur
asperrimo cilicio ... posui vestimentum
meum cilicium. Et ... suas
... serico fibulis margaritis
... decorabatur vermibus ... Job xxx. Qui me comedunt
scilicet vermes non dormiunt ... ne
... consumetur vestimentum meum
id est corpus meum ... cani
ac ... me ... tres
... fuit in magnis deliciis quod
notatur cum dicitur epulabatur cottidie
splendide ... continua fuit
... quod dicitur epulabatur epule
... sunt ... talia
... ducunt ad inopiam. Prov. xxi.
Qui diligit epulas in egestate
erit. Fuit continua quod dicitur
cottidie et talia ... faciunt
... Prov. xxiii. Noli esse
in conviviis potatorum ... fuit
nimis delicata quod dicitur splendi
de et talia ... luxuriam ...
... sine culpa ...
... non ... epulas ...
voluptas nam dum corpus in
refectionibus delectatione resolvitur
cor ad inane gaudium relaxatur.
Status autem pauperis fuit ...
status divitis contrarius. Ille non
fuit in divitiarum ubertate hic
in extrema paupertate. Ille purpura
et bysso amictus iste ulceribus
... Ille ... deliciis
iste indigebat micis et ...
... ... dolo
rem. Ista tria pauper patie
batur scilicet extremam paupertatem ulcero
sam infirmitatem et ...
temptationem ... ad
... sibi sufficiebat aut
paupertas sine infirmitate aut
infirmitas sine paupertate aut
... temptatio sine utroque

Ista tria tangit G. dicens quantum
putamus fratres karissimi tunc in corde
pauperis tumultus temptacionis
fuit. Cui certe potuit ad penam
sufficere paupertas vel egritudo sed ut
probaretur amplius sibi fuit et paupertas
tas egritudo tabescere fecit. Cuitas
sue egenus et vulneribus obsessus
temptaciones arduas et sua cogi
tacione tollerasse cum ipse egeret
pane nec habebat et tale mica ause
diuite videret saltem [illegible] hic
cum voluptate. Lazarus enim erat aurum
dei margaritha dei et stella dei
ut hoc probatur postea est illud
aurum in camino paupertatis quod non
potuit corrumpi. Posita est ipsa
margaritha in sterquilinio ulcerum
se infirmitatis que non potuit infici.
Posita est ista stella in nebula
temptacionis que non potuit absorberi.
Sed modo extractum est istud
aurum de camino et positum est in cele
sti thesauro. Levata est margaritha
de sterquilinio et posita est in regis
ornamento. Purgata est stella a
nebula omnium temptacionum. Dicto de
nobis in prima parte statu utriusque vi
ta parum sequitur utriusque in morte.
Uterque est mortuus et tamen diffe
renter. Dives quidem est mortuus duplici
morte scilicet morte culpe dum esset in
mundo qua separabatur anima a deo gra
te nature qua separabatur anima a cor
pore. Ipso et morte gehenne qua separa
batur anima a visione dei et beatorum
consorcio. Lazarus autem mortuus
est unica morte scilicet nature. Sed
aut vivus [illegible] coram [illegible] et
modo vivit coram deo [illegible]
utriusque [illegible] fuit [illegible] modo [illegible]
tus sed differenter. Nam lazarus in

sinum abrahe ab angelis est por
tatus. Ista autem portacio facta
est ab angelis in [illegible] iusto
rie. Propterea angelis suis deus et
[illegible] reverencie sicut est in mani
bus portant qui [illegible]
In manibus portabunt te [illegible]
[illegible] Sufficiebat ad
portandum pauperem unus angelus
sed tamen plures venerunt ut [illegible]
[illegible] facerent. Dives autem [illegible]
[illegible] ad eternum infernale
deductus est a demonibus et
ibi est sepultus. De qua sepultura
dicit [illegible]. Sepultura asini se
pelletur. Sepultura asini talis
est quod [illegible] pellis [illegible]
possidet carnes [illegible]
laverant ossa [illegible]
[illegible] relinquuntur. Sic quidem di
ves [illegible] moriuntur parentes
possident terrena [illegible] vermes
lacerant carnem suam supplicia
infernalia laverant animam suam
[illegible] quia
[illegible]
[illegible]
tes scilicet infernales [illegible] ad [illegible]
bestias id est principes vastantes [illegible]
[illegible] bestia id est qui vastia [illegible]
[illegible] comedentes [illegible]
[illegible] videndum est de statu utriusque
post mortem qui valde est dissi
milis quia dives est in tormentis
pauper in loco quietis videretur.
Elevans autem dives oculos cum
in tormentis esset ~~dives gloria~~ lazari
~~quam videbat~~ dicitur autem tormentum
quia torquebatur [illegible] torquebatur et
dives gloria lazari quam videbat
et de sua pena quam senciebat
~~pro priori videbat~~ et de impossibi
litate remedii [illegible] pro

pacior videbit et vidisse etc. quo ad
primum dentibus suis fremet ita
quod ad 2m desiderium peccatorum peribit
quo ad tertium pauper autem erat in
loco quietis scilicet in sinum Abrahe
dicitur autem sinus Abrahe locus
superior inferni habens aliquam lucem
et dicitur iste quietem et tranquillita-
tem sicut enim mare dicitur sinus
a ventis et tempestatibus quietum
et dicitur sinus iste quia a ventis fuit
ce quietus Abrahe ad sinus dicitur
eo quod Abraham fuit prima via
credendi quia ipsius apte predicavit
fidem unius dei
Homo quidam erat dives
etc. Verificatum est in istis
duobus quod dicitur proverbiorum xxii dives
et pauper obviaverunt sibi et utrius-
que operator est dominus Divi-
tes condiciones et ingredientes
pauperem ad ianuam iacebat
et pauper divitem egredientem et in-
gredientem saepe videbat quo
sibi obviabat Sed utriusque est
deus mira variatione operatus quia
dives ad extrema venit inopia
et pauper ad bonorum habundanciam
describens autem divitis et mutans vero
mox adiungit eius poenam ut ob
comparationes poena non mitteretur vi-
tam primo ergo describitur eius vi-
tam culpabilem cum dicit homo
quidam erat dives etc. Secundo eius
poenam horribilem cum subdit mor-
tuus est dives etc. Circa primum no-
tandum quod quadruplex fuit eius vi-
ta scilicet avaricia vanagloria gula
et luxuria avaricia namque notatur cum
dicitur homo quidam erat dives etc.
Non dicitur autem dives quia divicias
habebat sed quia avare retinebat
et illate dependebat [illegible] non nomina-
tur tamen sed adhuc non cognosceta
iste est id est ut non cognoscatur adhuc
nunc qui dum noluit cognoscere

in pauperes qui dicit Mt xxv. Quod uni
ex minimis meis fecistis etc. Sicut
contra virgines fatue quia non
habuerunt oleum misericordie non fuerunt cognite
Mt xxv. Amen amen dico vobis
nescio vos Sunt autem tres alie
rationes quare Christus nomen divitis non
posuit et nomen pauperis dixit una
est quia nomen sit proprium cum qualite
ac iste dives perdidit proprium id est nomen
generis regalis retinebat autem qua-
litatem divitiarum et tandem in
eternum pauper casu alia quod vivit
esse perdidit non debet proprio nomine
nominari censore alia non qualite
divitiarum retinuerat debuit ab
ipsis divitiis nominari et non vocatur
dives quia pauperum casu morte
debuit eum nominari cum adiuncto
pauperum et non vocatur dives et
in inferno sepultus etc. dives in tor-
mentis pauper Lazarus de proprio
cognominatur quia habuit virtutem con-
stancie et post modum esse qualite
tribulacionum paciens portavit
et casu mortis corporalis moritur
et non fuit describitur scilicet nomine proprio quod
Lazarus iste vivus esse quod habuit et
mendicans iste qualitate adiu-
tatus quam sustinuit et mortuus
est iste casu mortis quod moritur
sed mox ab angelis sublevatus fuit
Alia ratio est quia nomina malorum sunt
deleta de libro viventium etc. sunt
scripta in libro vite. Ieremie xvii
recedentes a te in terra scri-
bentur in terra scilicet infernali quia dereli-
querunt venam aquarum viventium
dominum iste ista deus sua approbacio-
nem bonorum cognoscit quia habet

ea scripta in libro vite phil ultimo
quorum nomina scripta sunt in libro
vite In palladio suo libro x Gau
dete quia nomina vestra scripta sunt
in celis et in manibus suis ysa xl
ix Ecce in manibus descripsi te
Causa vero est quia nullus homo
in ore suo ponet pomum in [illegible] vel
puerum vel parvus corrosum pravorum no
mina sunt [illegible] quia ponunt ea
in terra que plena est multis hominibus in
mundicia ps vocaverunt nomina
sua in terris Sunt etiam putrida que
in pectore multa putredo putrida
tenentur ps xxxi. Non impiorum
putrescit Sunt etiam per hominum por
corum turscimia a quibus laudantur
ps xviii. Qui derelinquunt legem
laudant impium et qui custodiunt
succendunt contra eum Ideo non cesse
quemus quod nomina talium post despi
tui sunt ps non memorabuntur
nomina eorum per labia mea Sed ipsum per
catum ipsius fuit vana gloria qua
sunt in portando vestes preciosas
quarum ad modum est esse reprehen
sio contra vestes Primo quia sunt mi
nus pavise Gregorius Si cultus preciosa
rum vestium culpa non esset sermo
dei non tam vigilanter exprimeret quod
punitur quod dives qui purpura et bysso
induebatur apud inferos torquetur
contra vestis primo fuit multum
vilis scilicet pelles contra lanam Genesis
iii fecit deus ade et uxori eius
tunicas pelliceas i de pellibus
animalium mortuorum deinde processum
est ad lanam [illegible] deinde ad lanam
multiplici colore infectam deinde
ad sericam de quo superius fuit deinde
ad aurum plus questionem de quo fuit pa
ni de [illegible] deinde ad aurifrisia et
lapides preciosos legitur in hystoria

Romanorum quod ille qui fuit apud
eos primus est indutus aurifrisiis
Persius [illegible] Sed quanto ipse ve
stes minus sunt cause Ne
mo [illegible] in superfluo ornatu
[illegible] vestium preter de esse quod
si hoc peccatum non esset nullo modo
dominus Iohannem de vestimento sui
asperitate laudasset Nam quod purpura
in auri gloria vestimentum preciosum
queritur res ipsa testatur quia
nemo vult preciose indui ubi
ab aliis non possit videri Tercio quia
ipsa vestimenta non sunt statui
suo convenientia sic quando clericus
vult quod vestem minus secula
rem vel vir habitu muliebri
vel econverso Deutronomii i abhomina
bilis omnis qui induti sunt pere
grinis vestibus peregrina est que
non est secundum statum proprie
deuteronomii xxii Non induetur mulier
virili nec vir utetur veste
feminea Quarto quia quibus
dam diversa mutatoria ita quoti
diebus demolliuntur et pauperes in
pannis nudus relinquuntur
Iacobi v. [illegible] divites [illegible]
et pure vestimenta vestra a tineis
comesta sunt Bernardus Clamant nudi
clamant famelici nobis in fame
fame et frigore miserabiliter
laborantibus quid conferunt nobis
tot mutatoria extensa in perticis
vel plicata in manticis nostrum est
quod effunditis nobis crudeliter
subtrahitur quod inaniter expenditis
Item peccatum eius fuit gula quia
epulabatur cotidie splendide
Fuit autem gulosus in variis
tribus primo [illegible]
dicitur in libro de animalibus nullum
animal tam magnum corpus

hum dedit natura terram parvam os et
collum sit homini ut philosophus ad abi
ciendum potus paratum nos monet Bernardus
voluptatis gutturis que tanti emitur
vix duorum optinet latitudinem
digitorum Secundo in mundificat consue
tudinem quadrie que est ut venter in
angulo constringat que talibus avali
bus non inveniuntur ut philosophus osten
ditur quod vere anima ubi corpo
ris superatione est restringendus
Eccli xxxvi aufer a me ventris
concupiscencias Decimum venter obedientis
loco cuiuslibet invenitur non homo con
tra naturam facit ordinacioni divine
que est quod homo os sursum habeat
ut philosophus sufficeret quod non tamen epu
las corporales sed maxime cele
stes appetit et iste gulosus quod
cum epulas corporales totaliter se
effundit et os suum usque terram velut
bestialis vacatur Prudentius Compatus
est innectus insipientibus et co
rum porcorum similis factus in natura quod
medici nullam nunc hic volunt
Augustinus de vilis dum Inexplebilis
est avaricia divitum semper rapit
numquam satiatur avarus nec patrem
non matrem agnoscit non patri
obtemperat amico fidem non
servat viduam opprimit pupillum
invadit Talis fuit avaricia isti
us divitis qui pauperis ulcero
si noluit misereri Petrus Ra
venna dicitur divitis obduratus
mentis est vox vivus clamantis
videlicet divitis adaperiens cor eius
totum corpus pauperis ulceribus
aperuit ut quot erant ulcera tot
essent ora clamancia Non potu
it autem aliquid excusacionis habere vel
quod essent multi quia tamen unus
erat vel quod sibi sufficiebat quia
erat medicus vel quod sibi ignotus
quia ante ianuam positus
vel quod laborare potuit quia ulceri
bus plenus vel quod nimis alta
petebat quia micas erat con
tentus vel quod familia sibi non suffi
ciebat sua quod nemo illi dabat
Iste ergo dives ut ait Gregorius non est
punitus quia aliena rapuit sed quia
sua non dedit et subdit Hinc ergo
colligendum qua pena mulctandus
sit qui aliena diripit Si in infernali
dampnacionis hodie lazaros videret
et plus de egenorum fallens quam
de proximorum ira vel miseria co
gitatis Secundo describitur huius divitis
pena horribilis Cum dicitur Mortuus
est autem dives etc Omnia non punitur
tur est Sapiencie xi Per que peccat
per hoc torquetur Ideo iste qui peccat
vit per avariciam punitus est
extrema paupertate Job xxvii dives
cum dormierit nichil secum afferet
aperiet oculos et nichil inveniet ap
prehendet eum quasi aqua inopia non
est aliquis ita miser qui non possit
aliquid recuperare aut precio aut
mutuo aut saltem mendicando sed
iste nil potuit recuperare precio quia
nullum secum attulit ideo dicitur
dives cum dormierit nil secum af
feret nec aliquis sibi mutuantem in
veniet eo peccatum aperiet oculos et
nil inveniet nec mendicando
quia quis det sibi cum mendicat
aquam non habet eo peccatum apprehen
det eum quasi aqua inopia Secundo
peccavit vero vane sic vestes
varias retinendo iste peccavit in
varietate vestium sic punitus est in
varietate tormentorum habuerat
enim mutatoria duo vestium
scilicet purpura et bisso eo modo habuit
duo mutatoria penarum de quibus
dicitur Job xxiiii ad calorem ni
mium transeunt ab aquis nivium
Cum enim tunc induebatur purpura

nunc induitur veste ignita et qui
induebatur bysso nunc induitur ni
neo purpura cum secundum colorem ignis
et byssus colores minus contrario pertinent
conveniat pro gula sic ergo fuit
profundatus in deliciis sic modo
profundatus est in tormentis Et
dicitur quod sepultus est in inferno id est
in penis Glossa in profunditate
primarum est. n. infernus tamquam puteus
habens superficiem in qua sunt pecca
tores minores habens medium in qua
sunt peccatores maiores habens profundum
in quo sunt peccatores maximi Ps
Non me demergat tempestas aque
quantum ad illos qui sunt in medio ne
que absorbeat me profundum quantum
ad illos qui sunt in fundo neque
urgeat super me puteus os suum
quantum ad illos qui sunt in superficie tan
tum nunquam solvitur quia puteus un
quam claudit super eos os suum Quarto
perdidit pro in nunc Item in iudi
cio sine misericordia fiet illi qui non
facit misericordiam dives iste non petebat
[illegible] aque ut manum plenam aque
nec digitum manum aqua infusum
sed minimum apicem ut peteret gut
tam balsami sed aquam tamen non potuit
obtinere plus quam mille annis sunt quod
ipse petiit nec adhuc optinuit
nec in perpetuum optinebit vocabatur
autem apicem digiti Lazari modi
cum suffragium nuntii qui vocabat
guttam aque modicam quam refrige
raret me G. dives qui paupe
ri minima negavit in inferno
positus ipse etiam minima querendo per
venit nam guttam aque non op
tinuit qui micas panis negat
in [illegible] est autem [illegible]
Dives et sepultus est in inferno
Ambrosius [illegible] sapiens non quod pecunia ad
oculos est suffert numeri rerum

operibus providencia merito Si
id quod pecunia erat ad oculos suos
sunt intuiti qui tunc erant
scilicet divitem sic epulantem
et lazarum sic mendicantem per
affectassent statum divitis quam
pauperis sed si finem respexerint at
tendunt statum divitis refuge
rent sinus cum pauperis sunt
etiam consolo sinus divitis
sepelitur in promissis verbis
[illegible] capitibus unde dicit Martinus
Ut autem dives dicitur sepeliri
autem quantum ad quadruplicem
penam primo n. ostenditur qualis
sit eius pena ab inferiori quam
ad profunditatem suppliciorum
unde dicitur Et sepultus est in in
ferno Sic n. ille qui sepultus
est super terram adoptus et
assumptus terram possidet sic dives
damnatus super terram adoptus
et assumptus pena Secundum In inferno
autem non tantum est unum sepul
crum sed multa ibi cum sepulcris
[illegible] tamen
[illegible] dicitur Eze xxxii Ibi
assur et omnis multitudo eius
in circuitu eius sepulcra eius
etiam [illegible] sinus divitis qui
descenderunt in profundum Ibi elam
et omnis multitudo eius per gy
rum sepulcri qui descenderunt
ad terram ultima [illegible] aut
hic tres demones principales
scilicet assur moloch et elam id est
mammona [illegible] et
Assur autem interpretatur dives et
signat mammona qui est de
mon super avaros iste habet
in inferno sepulcrum [illegible] in
circuitu eius sunt sepulcra ava
rorum omnium [illegible] interpreta
tur signat [illegible] id est demonem qui est super

luxuriosos quos ipse capit et illa
quorum de quibus laqueis dicitur
in Eccl. vii. in repperiens a demo
ni laqueis a quo captivi tenentur
ad eius voluntatem. Iste autem in
inferno sepulcrum habet maiorem et in circui
tu eius sunt sepulti omnes luxurio
sorum. Hec clare innuitur super lunare
regnat lucifer qui est superbus
qui semper vult aliis eminere. Iste
habet in inferno sepulcrum altissimum et
in circuitu eius sunt sepulcra omnium
superborum. Sicut autem cum mortuus
fuit tres planctus unus in domo
alius extra domum quando fertur tertius
quando portatur ad tumulum. Sic isti
tres demones superdicti scilicet avaros
luxuriosos superbos faciunt tres ma
gnos non planctus sed plausus primus
quando anima peccatoris dum adhuc est
in domo id est in corpore ipso educitur
secundus quando animam extra corpus sumunt
quasi extra domum porte faciunt tertius
quando ipsam animam ad sepulcrum inferna
le deducunt. Quo tertio describitur eius
pena qualis est a superiori scilicet
ad inferiorem literam cum dicit vidit
Abraham et Lazarum in sinu eius et
videndo scilicet Lazarum et Abraham in
tanta requie augebatur in ipso
cruciatus pene. Glossa super illud
inter nos et vos chaos firmatum est
non videre possumus tamen non
possumus vos videmus quod sicut
vos videtis quod perdidistis et vestra
gaudia accumulant vestra tormen
ta et vestra tormenta accumulant
nostra gaudia. Sed autem dicitur quod
usque ad iudicium et mali bonos
et boni vident malos post iudicium
autem mali non videbunt bonos boni
autem semper videbunt malos ut se
corum gaudium et crescat quia
conspiciunt quam misericordie eva
serint. Contra autem opponere [illegible]
[illegible] colligitur verum est

quod post hanc vitam boni cognoscent
bonos quia Abraham cognovit
Lazarum et Lazarus Abraham. Secundum
est quod mali cognoscent malos
unde dives petens ut fratres suos co
gnosceret si in infernum descenderent
et dolor eius pena amplius cre
sceret nolebat quod illuc venirent. Tertium
est quod boni cognoscent malos quia
Abraham et Lazarus divitem cogno
verunt. Quartum est quod mali co
gnoscent bonos quia dives cognovit
Abraham et Lazarum. Quintum est
quod non tantum cognoscent illos quos
in hac vita viderunt sed eos quos
numquam viderunt nam dives cognovit
Lazarum quem in hac vita viderat
et Abraham cognovit Lazarum et diviti
quos numquam vidit in hac vita. Quarto
describitur eius pena qualis est
abundanti scilicet ad remedium de
sperationis duo scilicet remedia petie
rat unum ut Abraham Lazarum
ad se mitteret sed adhuc videt quod non
posset venire dicens inter vos et nos
chaos magnum firmatum est. Per
autem chaos multipliciter potest intelli
gi. Primo desperatio eterna damnatorum
de quo [illegible] qui adeo inique sunt
quod semper vult amare bonum et
odias amare malum et non numquam potest
ad invicem convenire in corpore
in anima convenerunt ad volun
tatem. Sicut ergo duo numquam convenire
possunt sic nec sibi corpora. Secundo potest
intelligi scilicet chaos distantia inter
ambos inter divitem et pauperem
chaos magnum firmatum quia post
mortem mutari nequeunt in mundo
illi scilicet tamquam peccatores remunerantur
morte eterna isti tamquam iusti vi
ta beata et non possunt ad invicem
commutari. Eccl. xi. Si ceciderit ab

lupus agno aliquid similius peior iusto
quarto per intelligi dictam voluntatem
boni enim habent voluntatem confirmatam
in bono mali autem obstinatam in ma
lo ideo boni sunt iusti et mali iniqui
et ideo non possunt ad invicem participare
in corpore Christi unde participatio iusti cum ini
quitatem Quinto intelligi per dictam
affectionem boni enim sunt perfecti in
amore dei mali autem sunt perfecti
odio dei Item boni tamquam fideles
amici deo semper adherent mali
autem tamquam infideles eum derelinq
uunt ideo non possunt ad invicem parti
cipes esse in corpore Christi unde pars
fideli cum infideli Sexto per intel
ligi dictam odorem boni enim habent
conscientiam redolentem Canticum i
lectulus noster floridus mali consci
entiam redolentem ipsa ulcera
vinus corpus non moret ideo boni
habent conscientiam mundam conscientiam mali
autem habent conscientiam caninam et latra
tem clarentem ideo non possunt ad
invicem communicare Secundo Octavo unde
conventio lumini scito ad tenebris Septi
mo per intelligi dictam aucupationem boni enim
habent animas lucidas ipsa lux implebit
deus splendoribus animam tuam mali
autem habent animas tenebrosas Treni
denigrate sunt super carbones facies
eorum et ideo non possunt ad invicem parti
cipare in corpore Christi unde societas luci
ad tenebras Septimo per intelligi di
stantia dictam mansionem mali enim habent
mansionem in infernis boni autem in celo
sed Theophilus magnum chaos
firmatum inter eorum apparebit distantia
nam sicut asserunt corpus variis fuit sic
et mansiones non modicam distantie
exemplo Secundo luminum est templum dei celeste
sic exemplo malorum est templum dia
boli male ideo non possunt coniungi

aliquis inhereret in corpore in
Christi aut consensus in templo dei
cum ydolis Tertium remedium quod petere
bat erat ut liganit lingua
sua sibi refrigeraret non erat
dicendum quod omnis lingua habent eorum ore
fecit dicere omnem in lingua id est qui cum
que peccato lingue duplicibus tor
quebatur et cetera id est in lingua peccavit
vel pauperem irridendo vel ni
mis voluptuose edendo vel in
gluvia ad destructionem linguarum
loquendo de duabus primis dicit
petrus Ravenn lingua magis
ardet quod pauperi insultavit Christo
despiciat creatus quod pretiosos
cibos devoratur parva secu
stramenta dicit Gregorius quia
commedendo magis in loquendo
peccavit in lingua atrocius
ardebat nullam autem potuit
habere refrigerationem quia nullam
voluit pauperi impendere misericordiam
Iacobi xxv ... qui obturat aurem
suam ad clamorem pauperis ipse
clamabit et non exaudietur aliqui
sunt qui pro tempore pro
lingue in alia puniuntur qui et
de pauperibus irrisiones faciunt
et vivere voluptuose comedunt
et bonus de tempore non despicit
de peccabunt eius pena qualis
est ab potione Christi ad dampnationem
animarum ... ... pr
ut mittas eum in domum ... ista
aut petrus ... ...
... et ... ... fuit
... cum fuit quia ... ...
sunt miserum videri ut ... miser
volebat facere deus eum volebat
... ad vitam miseriam depravare

flevit dominus super lazarum quem
suscitavit ideo sic quod dicitur Jo 19
ipsum ad sepulcrum videns miseriam hominum
revocabat. petrus Ravon
porta lazarum mitti ad fratres suos
voluit revocare pauperum pro et
divites in hoc seculo revocare
consueverunt. Secundo ista peticio
fuit fatua ideo quia plus mor-
tuis quam scripturis credendum
esse putavit. Ore autem si hoc
fatuum asserere audet. Ergo tertia
ratio vana est quia lazarus
resurrexit et multi ad post sepulcro
crediderunt et tamen iudei eius crede-
noluerunt immo lazarum occide-
cogitaverunt. Quarto est quia magis
credendum est deo quam alicui
homini vivo vel mortuo vel etiam
angelo. Unde quidam dicit ad hoc quia
illud quod dicit scriptura dicitur de-
o credendum est magis scripture
quam alicui homini vivo vel mor-
tuo vel etiam angelo puta dato
per impossibile quod abraham vel laza-
rus resurgeret vel angelus
de celo veniret aliud dicere quam
quod scriptum est magis scripture
quam eis esset credendum. Quinto est
quia si esset conveniens quod mortui
resurgerent et loquerentur eis cre-
derent. Diabolus aliquos fantastice
suscitaret qui multa falsa
posset dicere et multos mittere
in errorem. Sexto ista peticio
fuit per invidiam facta quia ideo dampna-
torum fratrum crescere suum suppli-
cium non per invidiam faciebat sed hoc
impediebatur. Sed ut peiores
suo supplicio amplius puni-
antur et eorum videant gloriam
quos contempserunt tunc illorum

pena torquetur quos multum diligere
videbatur. ergo ut ad fratres suos laza-
rus mitteretur quia sciebat ad huc
eos esse in mundo ideo quod non
videbat eos in sinu abrahe cum
lazaro nec secum in inferno. Preterea circa
autem notandum sunt aliqui tres
modi quibus mortui ea que in mundo
geruntur scire possunt ut dicit augustinus in libro
de cura pro mortuis agenda. Primo
aliis animabus de mundo venientibus ea
referentibus. Sic forsitan abraham
scivit lazarum fuisse in tot dolori-
bus et divitem in tot divitiis ipso
lazaro indicante. Secundo possunt scire ab
angelis qui presentes sunt omnibus
que aguntur. Tertio possunt scire aliqua
que fiunt eorum spiritu non solum pre-
sentia sed etiam preterita et futura deo ipsis
revelante

Sermo quidam

Homo quidam fecit cenam magnam et vocavit
multos Luce 14. Iste homo
ad ymaginem dei sic factus non est
in quo nisi deus nomine sue
ymaginis appellatur ut scilicet homo
dicatur et sic dicit Gregorius quod deus
vult indicare secundum hominem
dicitur loco quod non potest magis dici
homo pro isto quod homines deus
intelligitur per istud ergo cenam scilicet sa-
cietas eterne dulcedinis signatur
quod dicitur cena non prandium. Nam pran-
dium est refectio sicut in via. Ce-
na vero in patria. Post prandium ad
huc restat labor post cenam
vero non restat nisi quies. Circa
autem istam cenam tria notantur
scilicet notantur magna liberali-
tas nimium magna fidelitas

q magna cena fuit dicitur

et vocatorum magna diversitas scilicet nobilitas aut multitudinis in duobus que sunt et patet in littera quod multos vocavit. Cena autem dicitur magna quia magna sunt fercula que ibi apponuntur et quia magni sunt fructus qui ibi dantur. De magnitudine ferculorum dicitur Ysa. xxv. Faciet dominus exercituum omnibus populis in monte hoc convivium pinguium convivium vindemie medullatorum vindemie defecate de quibus verbis habetur quod omnia que dantur in ista cena sunt pinguia medullata et defecata. In presenti enim vita anima nostra subiacet multis doloribus corpus multis passionibus et utrumque multis timoribus. Sed anima que nunc subiacet doloribus tunc replebitur pinguedine id est dulcedine refectionis. Ps. Sicut adipe et pinguedine etc. Jer. xxxi. Consolabor eos et letificabo eos a dolore suo et inebriabo animam sacerdotum pinguedine. Corpus quod nunc subiacet passionibus tunc gaudebit defecatione id est omnium malorum ablatione. Corpus enim modo est tenebrosum grossum ponderosum et mortalitati subiectum sed tunc defecabitur et depurabitur et remanebit in corpore vinum purum id est claritas subtilitas agilitas et immortalitas et in istis pervenient sicut quia corpora dampnatorum erunt tenebrosa ut nunquam lucem videant erunt grossa et spissa ut ignis in ea fortius agat erunt ponderosa ut nunquam resurgant et deprimantur in penam cadent erunt semper in morte ut nunquam deficiant. Utrumque autem scilicet corpus et anima que modo sunt subiecta ti-

moribus tunc replebuntur medulla id est securitate plena. Sicut enim medulla infra ossa absconditur sic sancti a timore omnium absconduntur. Ps. Abscondes eos in abscondito faciei tue. Fructus autem qui ibi dantur figurati sunt nobis per illos fructus quos de terra promissionis exploratores detulerunt qui fuerunt ficus uva et mala granata. Per ficum intelligitur dulcedo que consequitur ex contemplatione divinitatis sicut enim ceteri fructus videntur insipidi respectu dulcedinis ficus sic respectu divine dulcedinis omnis alia dulcedo videtur amaritudo. Bernardus. Revera istud est verum et solidum gaudium quod non de creatura sed de creatore concipitur cui comparata omnis alia iocunditas meror est omnis suavitas dolor omne dulce amarum omne decorum fedum omne postremo quod aliud delectare possit molestum. Per uvam significatur dulcedo que consequitur ex visione humanitatis Christi que quasi uva fuit expressa in vinea. Eccli. xxiiii. Ego quasi vitis fructificavi suavitatem odoris. Fuit igitur Christus expressa. Cant. i. Botrus cypri dilectus meus michi in vineis Engadi. Ad litteram enim vinee Engadi plantis dicuntur et aduri sunt in torculari crucis conculcata. Ysa. lxiii. Quare rubrum est indumentum tuum et vestimenta tua sicut calcantium in torculari. Per mala granata intelliguntur leticia

q causat ex sorte sanctitate Cant
iiii Sicut fragmen mali punici ita
gene tue Sic aut ibi dicit Glo
malum punicum habet candorem et rubo
rem habet etiam in se granula magnam
ordinationem Sic ergo qui sunt gene
dei perfectiorem erunt in corpore can
didi i. lucidi propter nimiam claritate
erunt et aia rubicundi propter feruentem
caritatem erunt insuper valde ordi
nati propter concordiam societate Sic
dei liberalitas invitantis ex eo q
vocantur vocantur aut eos per magis
modos s. per sacra documenta per
collata beneficia per interna consilia
per irrogata flagella Unde de hoc dicit
G. vocat multos sed pauci veni
unt quia nec minus ipsi qui ei
per fidem subiecti sunt eterno eius
quiuio male vivendo contradicunt
Unde et ipse conqueritur dicens Prov i
i. Vocavi s. per ore prophetis et
aliorum doctorum documenta et
renuistis extendi manum meam
dando vobis multa beneficia et no
fuit qui aspiceret despexistis omne
consilium meum quod vobis sepius in
spiravi et increpationes meas
i. flagella mea que alii vobis
inflixi neglexistis Ergo sequitur
Ego quoque in interitu vestro ridebo et
Sic paucitas in eorum magna fidelitas
Sed dicitur quare sunt i. s G. or
dinem prelatorum dicit inuita
tis ut venirent quia parata sunt
cuncta Vere parata sunt omnia quia
paratus est locus Jo xiiii va
do parare vobis locum parata sunt
mense hic Luc xxii Edatis et bi
batis super mensam in regno
meo paratus est panis Sapi
xvi paratum panem de celo
prestiti illis parata sunt fercula
Ge xxvii Capiam mei et alti

lia ceterasque coma parata sunt
veste admirationes parata est
vinum Cant v Bibite et inebriamini
karissimi Parati sunt ministrantes i. angeli
Heb i s. Omnes sunt administratorii
spiritus in ministerium missi Et paratus
est ipse princeps i. Christus Luc xii
precinget se et faciet illos discum
bere et Non recipit ipse ut ma
nus leuem i. cum nudam
per Sedem pristino manum mearum
retribuet iii Et notandum vocatorum
diuersitas magna nobis s G Tres
fuerunt hic vocatorum quidam n
vocantur et veniunt contempnunt alii
vocantur et veniunt alii compelluntur
ut intrent Illorum aut qui vocantur
et veniunt contempnunt tres sunt hic
s cum diuitiis dolosis dicit s. superbi auari
et luxuriosi Ex septimo ergo p in
venit de superbis qui dixit villa
emi i. dominatum terrenum dilato la
bore acquisiui vel inferiori conquisiui
sed precor hic sum intus celestis compani
rogo te habe me excusatum Sed exaltatione
in vere sed dei venire contempnunt Simi
liter est in auaro Fatuitas aut
primus vero ne tenet in se q dominatum
terram emere querit Sed etiam insipiens
q dixit Necesse habeo exire videre
eam prius n debuit videre quam
emere Nullus aut dominatum terrenum
terram emere querit ni hic indicta et
considerans sed modo primus breuitate
terrena Etiam ex Omnes potentatus
breuis vita Sic eius periculo et ampli
centrum Filii eius ardentes qui
sunt in primo sunt in quarto qui
aut sunt diuites sed sunt dampnare
refert Valerius quod dum quidem rex de
beret coronari coronam manu tenens
dixit O nobile magis quam felix
coronam quam si quis cognosceret

qua multis periculis et sollicitu
dinibus sit plena non communi
cantem tolle vellet Et ideo eius
propter ipsum in [illegible] quia quanto
altior ascensus tanto gravior
casus Cecidit petrus sed de in
fimo ideo statim surrexit Cecidit
david sed de plano quia se in al
tum non potuit iuxta illud quod
non est qui altitudo cor meum
et ideo cito surrexit Cecidit
adam sed de alto quia de paradiso
ideo cum difficultate surrexit quia
cum morte sed Cecidit lucifer
sed de altissimo celo ideo numquam resur
gere potuit Secunda excusatio [illegible] perti
net ad avaros qui dixit Iuga
boum emi quinque etc. per v. iuga boum
intelliguntur v. sensus corporis
et dicuntur iuga sed magis proprie
[illegible] sensus quia combinantur
duo enim sunt oculi due aures
duo [illegible] gustus [illegible]
[illegible] due manus [illegible]
sed maxime tactus Sic [illegible]
boves terram arant sic sensus
animalis cum terrena maxime de
lectantur Magis enim delectantur eius
oculi in videndo massam auri
quam corpus christi [illegible] insa
tiabilis est oculus cupidi plus
delectantur cuius aures in audien
do aurum quam verbum dei Non
tales fuerunt [illegible] qui dicebat bo
num mihi lex oris tui super milia
auri et argenti Nares eius semper vol
lent [illegible] odo
rare ut illuc possint [illegible] ta
les sunt [illegible] qui [illegible]
[illegible] fetorem [illegible]
[illegible] erit [illegible] sunt [illegible]
[illegible] nisi aurum et argentum
quorum unum secundum B. est lutum rubeum

aliud lutum album [illegible] aut
erit avarus ad medicinas quam
ad missas [illegible] ad [illegible]
quam ad predicatores In ore
avari dulcior est [illegible] quam
quam [illegible] verbi dei Non tales
fuerunt psalmista qui dicebat quam dul
cia faucibus meis eloquia tua Ma
nus enim avari libentius tangunt
aurum et argentum quam tangerent cor
pus christi et ideo [illegible] non sunt sed
[illegible] et magis delectantur in tan
gendo illas [illegible] quam [illegible]
[illegible] Job [illegible] esse [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible]
qui dixit uxorem duxi et ideo
non possum venire Si uxor [illegible]
[illegible] philosophus dixit Si autem
[illegible] voluptate [illegible]
dixit [illegible] nulli [illegible]
non fecunditatem prolis sed de
sideria [illegible] voluptatis et
ideo [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] homo
[illegible] voluptuosus adolescentem [illegible]
venire non potest non debet quia non
est dignus non potest quia est pe
dibus alligatus Ecclesiastes vii Inve
ni amariorem morte mulierem
[illegible] laqueus venatorum est et
non debet quia est fetidus Joel
i Computruerunt iumenta in sterco
re suo non est dignus quia
est sordida veste indutus [illegible]
i [illegible] carnalis est ma
culata tunicam non [illegible] dignus
sunt stare in [illegible] qui non ha
bent vestem nuptialem [illegible]
[illegible] [illegible]
qui [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] Et [illegible]
[illegible] secundum G. [illegible]

mundo despecti plerumque tamen tale
rius vocem dei audiunt exterius in
hoc mundo non habent ubi delecten
tur vel propter intellegi spiritualiter
ut dicat Glo. Sicut peiores sunt
qui venire nolunt ita peiores
sunt isti qui veniunt peiores
superbi respuuntur et humiles eliguntur
horum autem minor sunt gradus alii
autem veniunt propter corporis negli
genciam isti sunt pauperes et
[illegible] parentes Alii qui propter fra
gilitatem humanam isti sunt
debiles sicut fuit petrus qui
timore mortis christum negavit
Alii per ignoranciam isti sunt ceci
talis fuit paulus qui dicit I Thimo
I ignorans feci in incredulitate
Alii per [illegible] malicia isti sunt clau
di qui viam poterunt nolunt tenere
in celo et alia in terra Omnes isti
natura alia recognoscunt et ad
deum veniunt [illegible] tamen
[illegible] [illegible] illorum sed qui com
pelluntur [illegible] dicitur Compelle intrare
[illegible] compelle intrare isti sunt
qui longa consuetudine in peccatis
indurantur qui dicuntur morari
in viis quia demonibus sunt
[illegible] Job xx vadent et venient
super eum horribiles et dicuntur mora
ri in sepibus quia spinas peccatorum
colligunt in quibus comburuntur
et in quibus serpentes infernales
morantur Tales vix aut num
quam veniunt nisi compellantur
aut compulsionem faciat [illegible]
S. Malachias nos hic [illegible] ad
deum nos [illegible] compellit [illegible] felix
necessitas que ad meliora compellit
Idem foris inveniuntur necessitas na
scitur intus voluntas Secundum Au. in
firmitati mee gratias ago que
cogit me non posse quod non debeo

velle [illegible]

Uxorem duxi non possum
venire non dixit propter imbe
cillitatem vel [illegible] aut communicacionem
[illegible] et ideo non possum venire
[illegible] uxorem duxi i. [illegible]
aut quia qui uxorem ducunt ad ce
lestem cenam venire [illegible] sed ideo
non dicuntur posse quia non ita
libere nec ita expedite possunt
venire coniuges ut continentes
eo quod plura retinentur [illegible] ideo
[illegible] I Cor vii Qui sine uxore
est sollicitus est que sunt domini
quo placeat deo Qui autem cum
uxore est sollicitus est que sunt
mundi quo placeat uxori et di
visus est [illegible] venire
propter [illegible] est si ordinem
matrimonialem servare volunt
deus in paradiso matrimonium
instituit [illegible] Gen I Crescite
et multiplicamini [illegible] Si ergo grande
peccatum qui frangit ordinem quem
instituit [illegible] vel Augustinus multo
grandius peccat qui frangit ordinem
quem ipse deus instituit et quia
quilibet ordo habet regulam suam ideo in
isto ordine matrimoniali data
est regula viris et uxoribus
ipse omnia [illegible] disparem conditionem
morum et voluntatum oportuit
quod habeat sua regula specialis
Regula autem virorum fecit et dicta
vit paulus apostolus et habet in mar
gine [illegible] est quia viri uxo
res suas debent instruere re
gere [illegible] ad Ephe v
dicens Mulieres viris subdite
sunt sicut domino quia vir caput
est mulieris debet eam instrue
re et regere ei in omni modo sicut
viderit expedire [illegible]

sunt in more pbate ꝙ̄s no sunt
leges imponende ꝫ sue libitati
sunt penitus relinquende talis
n. vita viꝝ no sollicitat ꝫ delat
Ecc̄ xxvi mulier fortis delat
viꝝ suu̅ Quedā sunt supporte
ste legibus sunt artande alīq
magnū piculū est vt dr̄ demi
here supptā Ecc̄ xxv. Si no am
bulauit ad manū tuā confundet
te in cspcu inimicoꝝ tuoꝝ Que
dam sunt medie ꝙ adhuc no
sunt bn̄ pbate ste nec sunt ad
huc nimis artande nec nimis
relaxande ꝫ sunt ꝙ̄us pbande
Si eni amicus autem de eo no
cfidas est pbandus multo for
cius vxor Ecc̄ vi. Si possides
amicū in temptacione posside
eū ꝫ ne facile ei tradas credas
Scdm capitulū est ꝙ vir ꝫ vxo
rem suā discrete diligē ꝙ̄ud
cm̄ paꝫ ap̄s ibidē dicens viri
diligite vxores vras sic xp̄c ec
clesiam i. diligite eas amore
discreto ꝫ ordinato ꝙ quod fit quo
siar ꝙ dr̄ i coꝝ vi Qui hūt
vxores tanquā no hūtes sic ille
ꝫ vxorem et no ꝫ qui tpe de
bito sibi retinē de quo tpe dicit
Cboꝝ sup 7o cāt abstinete dūc
stinata abstinete cpignante qn̄
tīres est festus tīres ieiunii
ꝫ hys dt̄ ꝙ in certis tpibꝫ absti
nendū est ꝫ tpe menstrui quia
sic dt̄ Ieꝛ Cume ꝓcepitur nebilis
dampnari ꝫ claudi cerci lepsi
abstinendū est tpe pgnacionis q
eciā bestie abstinent dr̄ in libro
de nā aīaliū ꝙ elephas feīaꝫ
suā no tangit pgnantē ꝫ ab
stinendū est eciam tpe festiuo ꝫ
ieiunioꝝ dicit tpe pcessionis
et ieiunioꝝ non licet coniugibus

conueniē quia tunc ab illicitis
abstinendū est ut facilius impe
tret ꝙ postulat Tm cap̄ est
quia viri debent vxoribꝫ in
necessitatibꝫ ꝓuidē ꝫ ꝙ̄ud paulū ubi
dicens Qui vxorem diligit
se metipm diligit nemo n. car
nem suā vnquā odio hūit ꝫ nutrit
Glo cibo ꝙ̄ora fouet ꝫ to
vestimentis tn̄ no debent viri
pmitte ꝙ vxores sue nimis vane
se ornent Talis n. ornatus
rephensibilis est quadruplici
roe vna sunt ꝓpte ꝙ̄us fuit
ꝓbata adam quia xpm̄ i ata sua
in diē no pt̄ vn sup id i petri
in Quare pt̄ capillatura et
dt̄ Glo ꝫ cyprianus ait serico
ꝓpura idute xp̄m induere no
pnt auro ꝫ margaritis ꝫ monilibꝫ
adornate ornamenta cordis ꝫ
pectoris ꝓdiderunt ꝙ de illis intelli
gend est q se ornāt ad aīas re
ꝓprendas Scd sunt ꝓpte corpꝫ
ꝙ in adusus ꝙ est oīs pulueꝫ
Stultus aūt esset ille qui ci
nerem vel puluerem vellet in sac
co serico custodire Cboꝝ sup illd
hic pm induebat ꝓpura ꝫ bisso
dicit puluerem ꝫ cinerem ꝓpura
ꝫ bysso tegebat Tcia vo sunt ꝓ
pte ꝫ quia xp̄c tales no cognoscat
eis n. p diuersos colores faciem
suā transmutat xp̄c no cognoscat
ꝙ ibi no creauit Ieꝛ Cū fidu
cia eriget ad celos vultus quos
conditor no cognoscat Quarta
sunt ꝓpte ꝫ ꝓximi quem mulier
sepe decipit ꝫ ad conu̅piscenciā
trahit Cboꝝ sup cāt Si se de
corauit et oculos hominum ad se
vocauit ꝫ si plagam no intulit
ꝫ tn̄ ma ꝫ vindictam dabit
venenū cū optulit et si nullus

qui bibat inventus sit. Quarto
capitulo est quod non debent uxoribus
suis nimis rigidi et duri esse sed
ponitur Collo. iii. diligite uxores
vestras et nolite amari esse ad illas
Glosa id est amaritudo est causa di-
scordie inter illos que multum deo
displicet sed concordia multum
placet Eccl. xxv. in tribus beneplaci-
tum est spiritui meo et sequitur vir
et mulier sibi consencientes cum id est bene
non conveniat culpa est aliquando ex
parte viri aliquando ex parte uxoris aliquando ex
parte utriusque et super hoc ponit pauli-
le exemplum Si quis id est si sit fio[?] velut vi-
re ex quo utraque pigrius positione
molestat Si id est utrumque sint dura
vel alterum eorum non potest ignis crudum
quando vir est nimis severus et uxor
nimis superba tunc ambo sunt du-
ri non possunt pacificari Quando vir
est benignus et uxor superba vel
quando uxor mansueta et vir seve-
rus non possunt convenire ex quo
utrumque molestat quando vir habeat
benignitatem et uxor mansuetudi-
nem et tunc fiet quod dicit propheta quod
multum placet deo vir et mulier sibi con-
sencientes Secunda regula uxorum est
quod tradit Ebreos 2 dimiserint filia-
rum moneres ea honorare socerus
diligere maritum regere familiam gub-
nare domum et se[?] irreprehensi-
bilem exhibere ut scilicet nullam macu-
lam habeat et est ista regula parva
capitula sed regula uxorum est magna quia
tam quia id est multum magis deficiat in
discrecione et minori indiget
erudicione Primum autem est quod debe-
bunt socerus honorare super id est
ut tamquam patrem et matrem socerus
honorent et ipse ea in familiarem
sibi assument vir ipse aperta

do non accepit sed sepe quoniam fit
ut Jeronimus contra Jovinianum in quadam
religiose conveniendo est ut num-
alia die postquam traducta est
a socru ollam petat nurus et
illa statim negat ut sciat illud
tyrencium Vt esse omnes socrus odi-
unt nurus Secundum autem est quod de-
virum diligere et hoc amore casto
et singulari de quo amore dicit
Ebreos super quod Eccl. O. i. vir habeat
uxorem quam cognoscere plena
uxoris dilectio uxor neminem
debet putare sapienciorem quam
virum et si aliquis sit sapiencior tamen
illa sapienciorem intelligere non
debet. uxor neminem forciorem
debet putare quam virum et si aliquis sit
forcior tamen illa non debet videre aliquem
forciorem. uxor neminem debet
putare formosiorem quam virum
suum et si aliquis sit formosior tamen
non debet sibi apparere. Quoniam id est ordo
et pfcus amor rerum indicia
non cognoscit ut putas profecto
adversus aliquem qualiacumque fue-
rint apud illum omnia tibi displi-
cent sive quod dicat sive que agit
quamvis bona sint tamen tibi displicent
que dicat sive que agit et mala
videntur Sic et profecto aliquos
amas que eius sunt apud eum
placent tibi sive que loquitur que
agit et si non mala sint tamen tibi
bona videntur Tercium autem est quod
debet familiam suam regere Sicut
id est dicitur Pauli. Omnis suorum et
maxime domesticorum curam
non habet fidem negavit et est
infidelibus si non ubi suam propriam
non diligit et est infideli de-
terior Glosa quia ubi terram
non deus cognoscunt vel provisit

Sed de multis mulieribus potest dici
illud Tren. iiii filia populi mei
crudelis quasi strucio in deserto
Strucio ova sua terra cooperit et
abiens ea derelinquit que sepe
a bestiis conculcantur consimiliter mul-
te que permittunt filios tenerius af-
fectibus involvi et admoni-
tionibus conculcari tempore non curant
In hoc sunt crudeliores strucionibus qui
dehortes quia illi super ova con-
culcata magnum planctum faciunt
iste autem super filios admonitionibus
conculcatos non plangunt
De hac filii in iudicio conquerentur
Eccl. xli. De patre impio queru-
lantur filii quia propter illum sunt in
obprobrio. Quartum tertium est quod
debent domum gubernare et eo-
rum tempore tria requiruntur scilicet sapientia
ut omnia sapienter disponat Prov.
xiiii Sapiens mulier edificat
domum suam insipiens constructam
quoque manibus destruet. Dili-
gentia ut sollicite cuncta pro-
videat Prov. xii mulier diligens
corona est viro suo etc. Et pru-
dentia ut suo tempore necessaria cunctis
provideat. Item contraria dicitur Prov. ult.
de muliere forti operata est con-
silio manuum suarum etc. quia
sapiens de nocte surgens etc.
quam sollicita dedit predam
domesticis suis et cibaria ancil-
lis suis etc. quia prudens. Quar-
tum tertium est quia debet se in speculo
fideliter conspicere ut scilicet nullam
maculam habeat nec in vita nec
in fama nec in corpore et sic habet ma-
culas suas in triplici speculo debet
videre. Primum speculum est sacra

scriptura sive dei precepta in quibus
anime sancte se aspiciunt et si que
in eis sunt feditates depre-
hendunt. Secundum speculum est vi-
ta Christi ad cuius puritatem sanctitatem
et pietatem se debet speculari
ubi supra Cant. ultimo Inducti es
domine speculum patiendi et pro-
patiendi. Tertium speculum est con-
ancillarum quod si cum humiliter dicant
mulieres se non posse imitari vitam
sanctorum virorum saltem imitentur sanctarum
sororum scilicet magdalene vel agnetis
tenelle tectorum. Omnes ergo maculas
quas mulieres deprehenderint in
se ad ista specula lavare debent
in confessione unde in figura huius
in lavacro templi erant specula
ut dicitur xxxviii ubi glossa con-
fessio si affectus decorem con-
fessioni non tergit decor pro con-
fessio pulchritudo in con. etc. Sed
multe sunt que libentius vi-
dent facies carnis sue in spe-
culo vanitatis quam facies mentis
sue in supradictis speculis quod
mulier ad speculum pingitur
et in continuationem artificis
conatur pulcrior esse quam nata e-
st de scio autem volitis

Quod nemo virorum illorum qui voca-
ti sunt gustabit cenam meam
Luce quod dicit dominus nemo virorum
illorum gustabit etc. dicit intelli-
gitur quod gustabunt aliam cenam
que non est sua. Ideo notandum quod
est quadruplex cena corporalis spiritua-
lis infernalis celestis. In cena
corporali debent refici pauperes
Luce xiiii Cum facis cenam in-
vita pauperes ac debiles
cecos claudos. Secundum est

aut q antiqui comedebant tm
semel in die & in loco comm̄
& cōmune & q tm semel comedebat
cena appellabat quia post
cenā nulla comestio restat. Cū
ēcā comedebant in loco cōi
cōmune & iō cena S. cena dice
bat̄ acenon q̄ est cōmune. Pmo
n. ostendebat sua temperancia
et simulitate. Dante n. erunt
abstinēc q contenti erant
vna comestione in die. Scdo
ostendebat sua honestatem io
cm in loco cōmi et eudem
comedebat ne loci lascivi ibi
fieret vel vba detractoria
resonarat. Tercio ostendebant sua
libalitatem quia nō singulari
ter sz qui comedē volebant
& eos pegrinos & hospites ad sua
cōmunia advocabat. Scdo qo an
tiquorum tunc ista tria in nris
cōiuniis habeamus. Pmo tpancia &
frugalite Eccl. xxxi. Vtere qua
homo frugi his que tibi ap
ponunt̄. Eccl. xxxvii. In multis
escis erit infirmitas et illa q̄
crapulam multi obierunt. qui
aut abstinēs est adiciet vita.
Refert Aug9 tria documenta de
bto Amb̄ se didicisse. Pmū est
ne offerri uxor̄ nubendi aliquibus
swadeat ne forte ipi calupni
as & expolianones pccat. Scdo
ne vxorem alicui petat ne
forte ipi coniuges nitse male
starent et sibi maledicant. Tercium
ne ad conviviv invitatus accedat
ne forte tpancie modum pdat.
Scdo debemus hre honestatem
ne sz i nris cōiuniis fiant lasci
via plurima ysa v. Cythā lira
& tympanum in cōiuniis nris &
ne ibi dicant̄ vba detracto
ria p̄r9 qui ppm nō esse in cōm
nis potatorum nec in comestionibus
eorum qui carnes ad vescendum cōferunt
s. Glo. Cui in locucōe vicissim
& proximorum vita dicit Aug9 Contra
pestem detractionis hos versus
in mesa sua habebat scriptos
Quisquis amat dictis absentum
rodere vitam hanc mensam indignam
nouit esse sibi. Tercio debemus
hre pietatem ut scz pegrinos et
paupes in nris cōiuniis haber
Job xxxi. Si comedi buccellam
meam solus et nō comedit pu
pillus ex ea. Eccl. dicit pcius
Ecc. xi. Inveni requiem michi
et nūc manducabo de bonis
meis solus & nescit q tpus p
teat & relinquat omnia aliis
& tpe morietur. Scda est cena
spualis quam deus facit cū aīa
Apoc. iij. Ego sto ad hostium
& pulso si quis apparuerit mihi
ianua intrabo ad illū & cenabo
cū illo & ipe mecum. Hec est
penitencia ad symbolū pcur
n. penitens delz i ysta cena
ponē tria fercula sz contrictionem con
fessionem & satisfactionem deus aut
tria alia ponit s. veniam graciam
& gloriam. De ysta cena dr̄ Jo xij
fecerunt ei cenā ibi & p̄
martha & maria lazarus sz
vnus erat ex discumbentibus
p martham signi̇ actiui p mariā
contemplatiui p lazarum de pcco
nono resuscitati. Cenat ergo
xpc cū actiuis quia delectat̄ in
eorum devocione cenat cū co
templatiuis quia delectat̄ in eorum
contemplacione cenat cū peniten
tibus de nono cōuersis quia
delectat̄ in eorum cōuersione pb

quia gutta et cassia et primi
tiam que est amara intelligitur contrario
per guttam que secundum glossam depellit tumores
intelligitur humilitas per cassiam que secundum
glossam nascitur in aquis intelligitur
fides que datur in baptismo filie regum
id est anime sanctorum que se bene ornaverunt
que sunt domus eburnee id est pure
et caste et quorum vestimenta id est orna
mentis suis plena virtutum quoniam
multum delectatur delectatur enim contem
placione penitencium humilitate con
templativorum et in fide activorum
Sicut enim fides formata necessaria est
activis sic humilitas necessaria est con
templativis Nemo enim potest ascen
dere ad deum nisi habeat humilitatis gradum
duplicem videlicet scientiam et virtutem et
moralem humilitatem gratia levans con
dendum Tercia cena est infernalis
de qua dicitur Apocalypsis xix venite con
gregamini ad cenam magnam
dei ut manducetis carnes
regum etc. In ista cena dabitur su
perbis panis vinum amarissimum
quem numquam poterunt digerere sed mors eter
na pascet eos depascet eos psalmus
xlviii Secundus est secundum panis me
dicinalis et primo replebitur os eius
calculo Sicut enim calculus non
potest digeri nec masticari sic mors
eos depascet et tamen numquam poterit
finiri Alius panis erit amarissimus
sed compunctio amara Job xx panis
eorum vertetur in fel aspidum intrinse
cus Gregorius Nazanzenus gala compunctionis
sentiunt se ymo non recedit a se
vix potest foris esse ad remedium
quod intus est volens inclusum Secundo
in ista cena dabitur duplex vinum
scilicet rubeum quod est fel draconum
et album quod est venenum aspidum
deuteronomium xxxii fel draconum

vinum eorum venenum aspidum etc. Tercio
in ista cena apponentur carnes
hoc est casse potest enim dici quod Apocalypsis xvi
commanducaverunt linguas suas
pre dolore dampnati quando transi
bunt ab aquis nivium ad calo
rem nimium ut dicit Job xxiiii
cum quod erunt in aquis nivium
tunc pre nimio dolore mandu
cabunt linguas suas congelatas
et postea quando carnes lingwas quando
non erunt in igne tunc pre nimio
dolore manducabunt linguas
suas adustas continuationem autem
quotienscumque lingwa comedatur
subito reintegrabitur ut item
comedatur Et quoniam in magnis
conviviis consueverunt diversa genera
musicorum sonare ideo in illa cena
resonabunt tria genera musicorum
instrumentorum Primum est stridor
dencium Matthei viii ibi erit fletus et
stridor dencium Secundum est ulu
latus demonum Ysaia xvi ululabit
Moab ad Moab quare magis
proprie et post illud de quo dicitur
Jacobi v vos propter divites qui potestis
alii non ululabunt quia demones
minores ululabunt ad minores
sic maiores ululabunt quia certi
demones eos videbunt Tercium
est planctus quando omnis generacio
quoniam plangent terra id est infernalis
familie seorsum ita seorsum plan
gent familie superborum seorsum
familia luxuriosorum seorsum fa
milia avarorum Quarta est
cena celestis de qua dicitur Apocalypsis
xix Beati qui ad cenam nupciarum
agni vocati sunt Circa autem
istam cenam duo sunt videnda
Primo quibus ea parantur scilicet tota
trinitas ita quod pater suam fercula
ibi ponit et filius suam ystus

spus sua pater n. ibi ponit tria
fercula primo sue facici claram
visionem Jo in Sermo quia cum
apparuerit similes ei erimus quia
videmus eum sicuti est 2o omnium
bonorum plenam possessionem
tunc n. deus erit omnia in omni
bus ut dicitur j cor xv. Sapie vij
venerunt michi omnia bona pa
riter cum illa Et 3o omnium volupta
tum et desideriorum plenam comple
tionem quietationem Jo xiiij oste
de nobis patrem sufficit nobis
ipse patria dicitur j cor ij Ocu
lus non vidit et auris non audivit
et oculus n. non sufficit intueri
tantam visionis claritatem nec
auris audivit tantam bonorum
omnium ubertatem nec cor cogi
tare potest tantam voluptatum reple
tionem et tranquillitatem similiter
in illa cena ponit tria fercula
primo panem vite Jo vi Ego sum
panis vite qui ad me venit
non esuriet 2o sanctitatem in sua
deitate et sanctitate in sua
humanitate Jo x ingredietur scilicet
ad contemplandum deitatem et
egredietur scilicet ad considerandam
humanitatem et pascua inveniet
Spiritus sanctus in illa cena tria
ponit primo ignem quo fercula
illa coquuntur ysa xxxj. dicit
dominus cuius ignis in syon et cami
nus in Jerusalem 2o vinum quo
sancti inebriabuntur ps Inebriabuntur
ab ubertate domus tue 3o fructus
quibus delectantur Gala v. fructus
autem spiritus gaudium pax etc. Ejus
autem tam deliciosa cibaria in ista
cena dantur aliqui tamen venire eo
tempore contempnunt eo quod in hac cena
credimus experienciam non habent

Et in omnibus corporalibus delectationibus non
habentur sive in se desiderium accendunt
cum non habentur edantur comedentem
potius in fastidium per sacietatem vertunt
at contra spirituales delicie cum non
habentur in fastidio sunt cum non eduntur
in desiderio augent Ergo spirituales
delicie desiderium et mentem
saciant quia quanto magis sapor
earum percipitur eo amplius cognoscitur
quod amis audivit amet et propterea
non habentur amari non possunt quia earum
sapor ignoratur Ecce pater familias
deus cenam magnam parat et tam
multos vocavit secundum quod potest
hic fecit ut scilicet celestis civitas
sive cives quibus impleatur unde dixit
Compelle intrare ut impleatur
Glossa unus per destinatorum fidelium
qui unus non completus non remane
bit ante ascensionem quando propter
talia quae ad homines domus
dei omnia erat vacua quia nullus
adhuc ibi fuerat nunc autem est
semiplena tamen quia numerus sanctorum
adhuc non est impletus tamen quia
ante sanctorum adhuc non habet sua
beatitudinem completa quia eo quod corpora
eorum non sunt glorificata post
iudicium autem domus dei totaliter erit
plena quia numerus electorum erit imple
tus et quilibet sanctus in corpore et
in anima erit glorificatus unde dicitur
de xpo per ysaiam vi. In die plene lune
reversus est in domum suam Sicut
n. luna aliquando est plena aliquando
semiplena sic domus dei ante ascen
sionem xpi de animabus sanctorum omnis
erat vacua post ascensionem fuit
semiplena sed quod post iudicium xpi in
domum suam celeste revertetur tamen

so in p'ce l'i v

totalit' erit ple
· Erant appropinquã
tes ad ihm publicani et
peccatores ut audirent illu et mur
murabant pharisei et scribe dicen
tes quia hic peccatores recipit
et manducat cu illis luc xv Su
per aug' 9 sr 70 · Quida sunt
infirmi sanabiles Quida sunt
infirmi insanabiles Quida
aut pfecte sani Ista tria dicta in
ewo tangunt Nam infirmi sana
biles erant publicani et peccatores
Infirmi insanabiles erant scribe
et pharisei pfecte aut sani sunt iusti
qui no egent pnia In medio
aut eorum erat medicus constitu
tus Primo ergo ponunt infirmi sa
nabiles s. publicani et peccatores de
quibus dicit dicm sz q ad xpm ap
propinquabat ipe eis vbi audire
affectabat Inh' aut q d' ap
propinquabat ostendit q prius longe
erant pt longe a peccatoribus sa
lus appropinquãt aut deo p' merita de q
appropinquat peccatorum q ac in approp
te do et appropinquabit vobis Ista
aut appropinquacio et elongacio no
fit loco s' similitudine dicit aug' sup
ps dd qui vbiq' est nec plora
appropinquamus nec ab illo remove
mur plora / appropinquare illi est si
milem illi fieri recedere ab illo dissi
milem fieri Et subdit aug' no
ne cu vides duas res q'e simi
les dicis appropinquat hec illi
pro aut dissimiles q'm' una no
ui teneat' dicis longe est ab
illa Si ergo vis appropinquare si
milis esto Si non vis esse plus
longinquabis hic aug' 9. bon

go et sunt ppinqui et et sunt a'
longinqui · qui ppinqui sunt q'
ad similitudinem vite ipse n. incors
est et ipsi incorbes hic in pro
te incordes sic ipi iii · et ipse
sciens ipo sed lew sd Su corre
qua ego scius sic Ipe pfcus
ipi pfcs est v. Estote pfecti sic
et pater et Sunt aut longe ado
in vno modo sz pm ad statu
miserie q' qnem ei dissiles
sunt et n. in statu felicitatis
est ipo in statu penalitatis
Olim quid et plus eis fuit
qd in tempe sue mortalitatis
in aia passibilitate in vtroq'
multiplicem miseria et penalita
Sz post resurrectionem corpus eius
induit i mortalitatem aia a
passibilitatem et vtriusq' omodam
felicitatem tercio modo sic sibi dissi
miles sunt cu sunt mortales passi
biles et multas penalitates ha
tes Peccatores aut ado longe sunt
et dissiles dupici modo primo
qntu ad statu miserie quia sunt
mortales corruptibiles sicut
bani Sc'o qntu ad dissilitudine
vite vn d' ysa p Sicut exal
tant' celi a tra sic exaltate sunt
vie quibus a nobis et vere
fuerint similes effectus · cogi
taciones aut eius sunt pure
primo ipa puritas Simplex ne
no. assimilat' ei i sua simplicitate
nec dilectus in sua pietate Exemplum
aut longe sunt ado vt si non qntum
ad statu miserie licz cu sic erit
corpus i mortale ado tm non
erit impassibile et tot miseriis subi
tum q' subsistere nullus valebit sed
In miseriis no subsistet Sc'o qntum
ad similitudinem vite et qntum

adhuc non tamen erant dissimiles
quia si causa sua valde implicite
esse in parcere et in esurire et
in ululatu et in cantu in gaudio
et in dolore ista notantur ysa
lxv. Ecce servi mei comedent
et vos esurietis. Tercio quia erat
contra ambitum divine lucis ideo di
cuntur fuisse in tenebras exterio
res ut habetur Mt viij. Peccata vero
tenebre sunt si que sunt interio
ri sunt tenebre interiores quia
adhuc sunt intra ambitum divine
lucis peccata autem sunt in inferno post
tenebre exteriores quia contra am
bitum divine lucis computantur
Quarto peccatores et publicani verba
audire affectabant peccatores enim sunt
fedi tenebrosi et frigidi verba autem
dei sunt dulcia super mel in [illegible]
que mundare illuminare et accendere
utile est ergo peccatoribus ad verba
dei accedere quia si sunt fedi mun
dantur Jo xv Jam vos mundi
estis propter sermonem quem locutus su
m vobis. Si sunt tenebrosi illuminantur
ps Lucerna pedibus meis verbum tuum. Si
frigidi sunt inflammantur ps Ignitum
eloquium tuum etc. Origenes super Josue
Sicut [illegible] est qui approximat in
approximat igni. Si autem aurum
argentum fuerit multo plenius
rutilancior effulgebit. Si autem
fuerit fenum vel stipula consumetur
Quinto [illegible] murmur et in familia
res scilicet scribe et pharisei quia
Gloriam dei [illegible] erant quia
se iustos putabant cum essent
superbi et illos reos cum essent pe
nitentes Primus ergo error erat
quia se iustos putabant cum
superbi essent et ideo nulla compas
sione ad peccatores movebantur Secundo
contra eos proximos indignabantur
In peccatore enim penitente tria

considerantur scilicet natura culpa prete
rita et iustificacio assecuta se
cundum G. Nature debemus compas
sionem sive dilectionem culpe detestacionem
id est detestata correctionem vel aut [illegible]
palliate discernamus quia detestacionem
debemus culpe compassionem nature
Si enim feriendus est peccator non
moriendus est proximus Augustinus. Sic
diligendi sunt homines ut non di
ligantur errores eorum. Iustificacioni
autem assecute debemus gratulacionem
congratulacionem iuxta illud Luce xv
epulari autem et gaudere oportebat
quia filius tuus etc. Isti autem nec
de natura curabant ut diligerent vel
compaterentur nec de iustificacione
assecuta ut congratularentur sed
tamen de culpa ut indignarentur Gregorius.
in omelia Iusticia vera compassionem
habet falsa vero dedignacionem quamvis
et iusti recte soleant peccatoribus
indignari sed aliud est quod agitur
typo superbie aliud est quod zelo disci
pline Secundus error erat quia per peccatorem erat
quia illos peccatores reputabant
cum essent penitentes et ideo contra
eum de duobus murmurabant
primo de eo quod eos recipiebat
secundo de eo quod cum eis comedebat
De eo quod recipiebat enim contami
nari putabant sicut phariseus
de assessu peccatricis magdalene enim
inquinari putabat petrus Ravenn
Sicut phariseus lutum tangit
sol est sed non inquinatur solem
mediatrix tangit lutum sed enim
putredo non corrumpit verus te
git iustum indicem sed enim macu
lare non potest et vacat hic enim
solem medicum et iudicem pecca
torum autem vacat lutum lutulentum
etc. Christus ergo qui est verus sol

lutum tangebat cum peccatores reci
piebat sed tamen ipsum lutum solem non
inficiebat sed potius lutum sol in
aurum mutabat cum peccatores iusti
ficabat Christus eciam qui est medicus
vlnera peccatorum curabat et fetorem
non senciebat sed fetorem fugabat
cum culpam remittebat Christus eciam
qui est iustus iudex reos admit
tebat et pios penitentes suos absolue
bat Secundo quia iudei murmurabant quia
cum peccatoribus manducabat hoc
autem Christus cum magna dispensacione
faciebat Inter iudeos quidam erant
superstitiosi qui diligebant in ali
is magnam vite austeritatem alii
erant heremitis aperti qui magis
diligebant quandam vite comunitatem
alii erant curiosi qui reprehendebant
miraculorum pietatem fecit igitur Christus
sicut dicit Crisostomus sicut faciunt venan
tores qui per duas vias contrarias
aliquod animal insequuntur ut in alteram
incidat misit enim Johannem baptistam cum
vita austera ut sibi conciliaret supersti
ciosos venit ipse cum communi vi
ta manducans et bibens cum pecca
toribus ut sibi conciliaret heremitis aper
tos venit cum miraculorum potentia
ut sibi conciliaret curiosos unde super
Mathei xi venit Johannes
non manducans neque bibens et
dicunt demonium habet etc. Tercio erant
quidam perfecte sani scilicet iusti qui non
indigebant penitencia Sed dicuntur plures
iusti in quorum vita tamen est emen
dandum ut eis per peccatorum penitenciam spo
[illegible] nullum posse Hinc ergo colligi
tur quod est gaudium de conversione pecca
toris quod quilibet plangit iustus
Si fuit in celo gaudium quod qui
male gesserat penitenciam deleret

dampnacionem in iusti tales ergo penitencia
indigent et non indigent est enim
penitencia purgans est penitencia ornans
sicut fuit penitencia Johannis baptiste Bernardus Confes
sio peccatorem purgat et iustum
ornat Est penitencia conseruans
quia iustos conseruat a casu Paulus ad
Corinthios ix Castigo corpus meum
et in seruitutem redigo etc. Perfecti ergo
viri et qui non indigent penitencia purgan
te indigent tamen penitencia ornante et
conseruante Quarto in istorum medio
erat iudex et medicus conueniens
qui infirmos sanabiles peccatores
penitentes recipiendos esse ostendit
et super hoc tres parabolas adducit
vnam de oue perdita aliam de dragma
amissa terciam de filio prodigo reuer
tente que post ista ponuntur immediate
Tria non sunt que hominem ad misericordiam
adducere consueuerunt scilicet similitudo
propinquitas et raritas ista tria
filius dei inducit Primo [illegible] simi
litudinis et adhuc ponit parabolam
de oue errante homo est simplex
[illegible] hostis tam astuti i. dya
boli deceptus unde clamat ad
Christum sicut ouis que periit Secundo in da
propinquitas quam nobis cum habet
[illegible] non angelos apprehendit
adhuc ponit secundam parabolam de dragma
amissa in qua est imago regis
cum superscripcione homo enim est
ad ymaginem dei et superscripcione
per quam quo dicitur Paulus et [illegible]
debet [illegible] ad Ephesios v
[illegible] anime [illegible] adeo sunt
Tercio in ea raritas [illegible] et ad
hoc ponit terciam parabolam de filio
reuertenti qui dixit Quanti mercenarii
in domo patris mei habundant pa
nibus ego autem hic fame pereo

cognoscat sua miseria et infir-
mitatem dicens sibi quolibet peccato-
rum dicit illud quod pater videns eum
misericordia motus est et cecidit super
collum eius et osculatus est
eum. Luce xv

[E]rant appropinquantes ad eum
publicani et peccatores etc.
Libenter debent omnes ad christum appro-
pinquare quia omnia remedia
in ipso poterunt inveniri dicen-
te Ambrosio in libro de virginibus
omnis anima accedat ad christum
quia omnia christus est nobis. Si vulnus cura-
re desideras medicus est. Si
febribus estuas fons est. Si gra-
varis iniquitate iusticia est.
Si auxilio indiges virtus est.
Si mortem times vita est. Si
celum desideras via est. Si tene-
bras fugis lux est. Si cibum queris
alimentum est. Ex hiis verbis habetur
quod debemus ad christum accedere et appro-
pinquare. Primo sicut vulnerati ad me-
dicum et sanatorem unde dicit Si vul-
nera desiderare curas medicus
est. Sunt enim quidam qui vulnerant
corpus sicut gula Eccli xxxvii
In multis escis erit infirmitas. Quidam
qui vulnerant animam sicut superbia
qua primus angelus vulneratus
fuit unde alii angeli qui eum con-
secuti sunt sibi insultant dicentes
Ysa xiiii Et tu vulneratus sicut
nos similis nobis effectus es. Quidam
qui vulnerant utrumque sicut luxuria quia
quando vulnerat corpus nulla con-
cupiscencia Job xvi vulneraverunt lum-
bos meos etc. et animam contra
concupiscentiam Proverbiorum vii Statim
eam sequitur nesciens quod sicut
bos ductus ad victimam donec
transfigat sagitta iecur eius

Ista sagitta est concupiscencia anima-
rum. Et quidam sunt quidam vulnera que
sanantur principiorum [illegible] in-
vulnus gule sanandum docet
principium quia inordinatus
gule appetitus est primitus ab-
scindendus unde dicit Proverbiorum xxiii
cum sederis ut comedas cum princi-
pe diligenter attende que posita
sunt ante faciem tuam et statue
cultrum in gutture tuo. Ille in
gutture suo cultrum statuit qui
mordicatur gule appetitum. Me-
dicina vulneris superbie per contemplacionem
passionis et passionis christi
meditacionem contra illud Philippenses
humiliavit semetipsum factus obediens
usque ad mortem. Ecce habes
humilitatem contra superbie medicamen-
tum. Unde ergo intumescis
o homo o pellis morticina
quid tendis cum sanies fetida
quid inflaris princeps tumens humi-
lis contra superbiam vulnus luxurie
paradisi [illegible] paradisiaca carnis
mortificacionem sicut petebat
psalmista dicens ure renes meos
et cor meum. Secundo debemus
ad christum accedere sicut estuantes ad
refrigeratorem unde subdit si
febribus estuas fons est. In
primis vita boni christiani estibus
multiplex patitur. Nam boni
activi coniugati patiuntur estum
tribulacionum secundum corpus Corinthiorum vii tri-
bulaciones carnis habebunt
~~huiusmodi autem peccatoris et(?) pregnantes autem~~
et supplici humiliati [illegible] sunt dog-
matici prelati rebus con-
templativi patiuntur estum
temptacionum quia ob humilitatem

custodiam aliquem molestari permit
tunt sicut patet in apostolo usque ad tertium ce
lum rapto ut habetur in Cor. xii. Ava
ri autem aliquid paciuntur estum ava
ricie alii carnalis concupiscencie alii
fervoris superbie omnes autem isti ad
Christum fontem accedant et ibi re
frigerium invenietis Zacharia xiii Erit
fons patens domui David
et habitantibus Jerusalem in ablucionem
peccatoris menstruate per David
qui interpretatur manu fortis intelli
guntur contemplativi nomine autem
peccatoris insinuantur avari superbi
nomine vero menstruate luxuriosi
In isto ergo fonte activi inve
niunt refrigerium devocionis
in mente ceteri peccatores refrigeriu
m ... in invenietis refri
gerium ardoribus viciis Tercio debemus
ad Christum accedere sicut gravati ad
simum revelatorem unde ... subdit
Si gravaris tui cupiditate nostra
est iniquus gravat inutiliter ... vasti
bile trahendo ad impacientiam ... us
... irracionabile respiciendo
... fraudulencia ... in ... con
... inflammando ... mala
concupiscenciam ... tales sicut gravati
ad Christum accedant tunc ... talibus
... faciet scilicet de persecutoribus
mundi quia ad nullum eos re
ducet de ... quia est falla
cia ... quia ca
racioni subiciunt Jo. xii Nunc
iudicium est mundi quo ad Christum nunc
princeps mundi huius eicietur foras
quo ad ... et ergo Si exaltatus
fuero omnia traham ad me ipsum
quo ad ... Omnia ... omnia que
sunt in homine ad se trahet

quod corpus tamen ... subibit
ut iam caro ... respirat ...
utrumque deo serviat ... Unde
Psalmus Cor meum et caro mea
exultaverunt ... Quarto debemus
ad Christum accedere sicut fatigati
ad auxiliatorem ideo subdit Si
auxilio indiges venias ... indigens
in auxilio ... in vita et in mor
te ideo ad Christum accedamus ut nobis
ferat auxilium est in vita conser
vando a casu ... in morte
custodiendo ab angelis dyaboli et
post mortem deducendo ad regnum
celi Psalmus Tenuisti manum dexteram
meam ... me in vita ...
et in voluntate tua deduxisti
me in morte scilicet ab angelis dyaboli
me custodiendo et ad gloriam ...
... me in celum scilicet deducendo
Quinto debemus ad Christum accedere sicut
mortui ad vivificatorem ideo
subdit Si mortem times vita
est autem mors triplex scilicet nature cul
pe et gehenne Omni ergo ad Christum
accedit non oportet timere mortem
nature quia corpus reparabit
Cor. xv. ... mors
... mortuorum
neque in morte culpe quia ...
culpam delebit Ysa. xliii Ego
sum ipse qui deleo iniquitates
tuas propter me et peccatorum tuorum ultra
non recordabor nec mortem
gehenne quia ipsam precipitabit
Ysaie xxv. Precipitabit dominus
mortem in sempiternum et auferet
omnem lacrimam ab omni facie
Sexto debemus ad Christum accedere
sicut peregrini et errabundi ad
ductorem ideo subdit Si celum
desideras via est ipse ... via et

Ductor vie et terminus vie Juxta
illud Jo. xiiii Ego sum via veri
tas et vita Ista via est prima
de qua dicitur ysa. xxx hec est via
ambulate in ea neque ad dexteram
neque ad sinistram declinetis
d'prima i. non debemus decliva
re neque per delecta neque per adversa
Ista via est multum brevis quia
tum continet tres dietas primam
dietam facit contricio secundam facit
confessio terciam satisfaccio Ista est
via trium dierum qua ab egypto
i. a peccato recedens ut deo gratum
sacrificium offeratur ut habetur Exo. v.
Secundo via que ducit ad infernum habet
plures tres dietas prima facit
malus consensus secundam malum
opus terciam mala consuetudo
Ductor autem in via prime est xpistus
qui est veritas ideo dux errare
non potest in hac via licet eius sit
una via que ducit ad infernum alia
ad purgatorium alia que ad celum
Iste tamen ductor omnes probitas no
uit ideo illas propriorum per unam viam
deducet per quam deduxit eos per viam
rectam etc. terminus autem huius vie
est vita beata Juxta illud Ma. iij agi
te penitenciam appropinquabit regnum
celorum Libenter ergo per viam ire debemus
et propter vie brevitatem et propter duc
toris talis societatem et propter tan
tam utilitatem Septimo de
bemus ad xpistum accedere sic tenebro
si ad illustratorem ideo subdit
Si tenebras fugis lux est Iste
autem tenebre quas debemus fu
gere sunt tenebre inferiores vel sunt
tenebre superiores que causant
obfuscacionem visionis divine
Tenebre inferiores quia pro inferna

lis regio est tota descripta tenebrosa
tenebre interiores quia peccato eo
conscientie tenebrose erunt et tene
bre exteriores quia ipsi demones
qui erunt dampnatores eorum erunt
tenebrosi Sed illi qui ad xpistum accedunt
propter tenebras fugiendas in alterum
invenient habebunt i. lucem su
periori scilicet visionem divinam Apoc. xxi
Claritas dei illuminabit illam et lu
cerna est agnus ab inferiori scilicet una
secundum claram Job xi lux splen
dida fulgebit ab interiori scilicet lucida
quam ipsa lux implebit dum splen
doribus atque tua ab exteriori scilicet
societatem fulgidam et iocundam
Sapie. iii fulgebunt iusti et tanquam
scintille in arundineto discurrent
Octavo debemus ad xpistum accedere
sic famelici ad cibatorem Josue
v. ab egressis alimentum est Postquam
autem filii Israel cum comederent de egip
to ... aliud invenerunt scilicet fru
menta egypti qua deficiente sequitur
manna qua deficiente sequitur fructus
terre promissionis priores quidem
pascuntur farina egypti i. delectacione
de qua fit panis dyaboli qui licet
modo videatur dulcis Juxta illud
Eccl. xxiii Omni fornicario est
dulcis panis In futuro tamen vertetur
erit amarus Job xx panis
eius in utero illius vertetur in fel
aspidum et intrinsecus Sed econtra
fecit ista farina post tamen acce
reficitur manna i. gratia dei pera
nem celi dedit eis Eccl. xv Ci
babit eum pane vite et intellectus
Ubi nota liber dicti i. prius vita
sunt tunc acce fructu celi sa
ciatur qui quidem fructus causatur
ex contemplacione deitatis et

visione fruentes ps. Cum dederit di
lectis suis sompnum ecce hereditas domini et
reseruatur aduersus veritatis quia per dei
gustum visio est tota merces fructus
hereditas reseruatur aduersus fruentes quo
sunt benedictus fructus ventris
virginis benedicte [illegible]
Gaudium erit angelis dei super
uno peccatore penitentiam agente
magna [illegible] causa est prima peccatoris
de qua angeli in celo [illegible]
[illegible] non [illegible] gaudent de eterna
gloriosa dei visione de qua dicitur
1 pet. 1. In quem desiderant angeli
prospicere [illegible] de qua [illegible]
iubilacione de qua dicitur in ps. lau
date eum omnes angeli eius de ista
tam dulci [illegible] de qua dicitur
Thob. xii. Ego cibo invisibili
potu qui ab hominibus videri non
potest vtor. Sed dicitur gaudere de ma
[illegible] ideo dicitur gaudium erit coram
angelis dei. Secundo est letitia ma
[illegible] dicitur super uno peccatore [illegible]
est [illegible] causa [illegible]
[illegible] agente [illegible]
[illegible] de eius conuersione non tamen an
geli gaudent [illegible] tota [illegible]
gaudent angeli aut gaudent
[illegible] de causa quia videt sue
custodie [illegible] fructus
[illegible] angelus ad custo
diam deputatur [illegible] est in utero
ne [illegible] suffocetur et [illegible]
est [illegible] ne ab aspi
[illegible] impediatur [illegible] est in mundo
ne forte [illegible] plurima [illegible]
et [illegible] de mundo ne forte a
[illegible] laqueis teneatur [illegible]
medicus gaudet quando videt er
[illegible] infirmum sue curationis fruc
tum sic angelus multum gaudet

cum videt eum hominem sue custo
die [illegible] multum dolent
[illegible] xxxiii angeli
pacis amare flebunt. Tertio gau
dent quia vident quod peccatoribus
[illegible] sunt adimplere [illegible] sine
[illegible] accedant de gaudiis
quod angeli [illegible] sunt quod steterunt
[illegible] est quod [illegible] dicitur
de gaudiis [illegible] multum gau
dent quia peccatores [illegible]
de [illegible] reparantur [illegible]
in [illegible] peccatores sunt
iustificati angelus totus festinus
apparet ostendens suam letitiam
in [illegible] quia [illegible] sicut [illegible]
[illegible] quod [illegible]
sunt [illegible] et in affectu qui
sunt [illegible] quod [illegible]
[illegible] ulterius [illegible]
[illegible] nazarenum [illegible]
gaudent quia vident in laudando
deum tale [illegible] consortium illum
quem laudabat deum solus [illegible]
angelica [illegible] est
[illegible] et [illegible] dicit
Job xxxviii. Cum me laudarent
astra matutina [illegible] ad lau
dem angelorum et iubilarent
omnes filii dei [illegible] ad lau
dem hominum. Secundo de conuersione pecca
toris gaudium [illegible] facit tota civi
tas [illegible] et [illegible]
[illegible] multum quod gaudet [illegible]
[illegible] qui filius [illegible] sic
letatus est habraham de con
ceptu sare. multum gaudium qui
[illegible] sic gauisi sunt zacharias
et elizabeth in ortu precurso
ris [illegible] gaudet quod filius
ablactatur [illegible] abraham fecit

magnum convivium in ablactatione
ysaac filii sui ut dicitur Gen xxi Sic
iterum gaudet quod filius gaudiis
effectus est ad mensam suam recep
tus Sic pater celestis de filio spiritualiter
concepto nato ablactato et ad
mensam recepto multum gaudet
Conceptio autem attenditur in con
tricione sive bono proposito ysa
ysa a facie tua domine concepimus
et quasi parturimus et peperimus spiritum sa
lutis Nativitas attenditur in con
fessione et bonorum operum osten
sione sed de multis potest dici ysa xx
xvii Venerunt filii usque ad partum
virtus non est pariendi Ablactatio
attenditur in vite perfectione qui
scilicet homo in tantum proficit quod iam non
indiget lacte parvulorum sed cibo solido
perfectorum hebr v perfectorum solidus cibus
ad mensam receptio attenditur in cele
sti refectione iuxta illud luc xxii
Edatis et bibatis in regno meo
super mensam meam ps filii tui sicut
novelle olivarum etc Secundo de questio
ne peccatoris gaudet filius et hoc
tri de causa Primo quia videt ef
fectum sue passionis quod notatur in
prima parabola de ove perdita et in
venta Sed una ovis perit quando homo
peccando vite pastura deliquid
Inhumanus autem posuit quia proprium
ma in corpore proprio portavit debet
sic dicit aug in libro quorum v. hec
Cum esses inimicus pro meo
reconciliavi te patri Cum
inter montes et silvas errares quesi
vi te humeris meis portavi
te patri meo reddi te laboravi
sudavi caput meum spinis op
posui manus meas clavis
obieci lancea latus meum
aperuit tot ut dicam in mys
teriis acerbitatibus laceratus sum sanguinem
meum fudi animam meam po
sui ut coniungerem te tibi di
ledis anime Tantum autem de
siderium de ove inventa habuit
quod celum desertum id est celum dereliquit
quod dicitur desertum id est derelictum quia fuit
derelictum ab angelo in quo fuit
creatus tamen quod fuit derelictum
ab homine qui fuit destinatus
tamen quod ad instar deserti in corpore
dulces cantus avium id est ange
lorum ibi sunt rose martirum
viole confessorum et lilia virginum
Secundo gaudet filius quia videt
in peccatore quod suo reformatorem
sue ymaginis quod notatur in secunda
parabola de dragma perdita et
inventa in qua ymago regis
fulget et cum dragme sunt
x ordines angelorum et decimus
homo quia ad ymaginem dei
creati sunt Sed decima dragma
fuit perdita quando homo peccavit
sed xi patiam perierunt et suam yma
ginem reparavit Tercio gaudet
filius quod eo quod videt resurrectio
sui fructus quod notatur in tercia parabola
de filio prodigo de quo dicitur
epulari et gaudere oportebat
quia filius scilicet tuus mortuus etc Tercio de
questione peccatoris gaudet spiritus sanctus
triplici de causa Primo quia
recuperat templum suum quod dicitur
inhabitare iuxta illud corinthi
nescitis quia templum dei
estis et spiritus sanctus habitat in
vobis. Habitare autem non potest
nisi spiritus malignus recedet

in corpore in christo aut christi conuencio
ad belial quis aut consensus templo te
plo dei cum ydolis. Secundo gaudet quia
recuperat membra sua quia per vnionem
in corpore in anima restituit membra
nostra templum sunt spiritus sancti. Unde videmus
aut quod membra percussa vel putrida
vel paralitica non viuificatur a spiritu
humano eodem modo peccator aspiritu sancto di
uino tamen quod diuisus est ab eo ysa
lix. iniquitates vestre diuiserunt inter
vos et deum vestrum tercium quia putre
factus est in peccato Ioel. i. computru
erunt iumenta in stercore tercium
quia paraliticus est quo motu or
dinato non nisi secundum sensum amoris
dei de quo dicitur Sapientie i. sentite
de deo in bonitate neque secundum motum
ordinatum boni operis secundum ordinatum
mali. Ps. conturbati sunt et moti
sunt etc. Tercio gaudet quia recu
perat vas suum quod est impleri ozat
quod primum vas sit vacuum ab amore
mundi sic est implere amore dei. Augustinus
super Io. vas es plenus funde
quod habes ut recipias quod non habes
effunde amorem seculi ut implea
ris amore dei et figuratum est
in iiii regum in Helizeo qui vasa
vacua adimplevit de isto festo
et gaudio quod facit deus et omnes
super id. Nunc. xviii. obliviscor mea
et panes commestum adoris suius
sum oblatum propria vita lava at cri
minis et in diebus festis vestris
et in quibus sua festa deus est non
magis festinitas salus quam prima
singulos fideles qui convertuntur
ad deum et in fide perfirme festini
tas omnia letificat eum impudicus
si fit castus et iniustus et iusti
tia etc. Secundo ponitur simplex leticia

maxima cum dicitur super vno peccatore
et super dicitur nonaginta nouem iustis
quod quia plus inclinari aut detrahi
iustis aut desertoribus. Si
primo modo tunc verum est quod dicitur Gre
gorius. hec ponunt quod duo possunt
quamvis de peccatore conversis quod de sta
te iusto gaudium fit in celo quia
dum in prelio plus illum militem
diligit qui post fugam reuersus
hostem fortiter premit quam illum
qui nunquam terga vertit et nunquam ac
fortiter ferit. Sic agricola illa
terram amplius amat que post spi
nas vberes profert fructus quam
eas que nunquam spinas habuit et nunquam
fertilem messem produxit. De hac
eciam sic dicit Augustinus in libro
confessionum agricole plus pla
cent agri qui spinis eciam
magnis erudicatis centesimum
profert quam quos tollat spinas nunquam
sui erunt et ideo adtercium
veniunt. Si aut inclinatur de
iustis fervntibus tunc distinguendum
est inter affectum et effectum. Nam secundum
Bernardus. dolor maior affectus magis
aut indigenti maior tribuendus
est effectus videmus non quod si ali
qua inter x filios habeat si vnus
infirmatus sit postea sanatur
maius gaudium ostendit de sanitate
eius recuperata quam de sanitate
in aliis conservata. Super hec eciam
Augustinus in libro de se ponit tria
exempla dicens triumphat impera
tor et non vicisset nisi pugnasset
et quanto maius periculum fuerit
in prelio tanto est maius gaudium
in triumpho iactat tempestas
navigantes minatur quod naufra
gium omnes fiunt morte pallescant

tn̄ quillat celū & mare et exul
tant nimis qui timuerunt ni
mis Carus aliquis infirmat᷑
vnus alio egrotant cui eo sana
bit᷑ fit ei recte tale gaudiū qle
ante nō fuit Tc° ponit᷑ letitie
& mē causa cū d᷑ primā age
te non ● dixit primā agita
te que est prima pcrustinatoꝝ
div iii Et ne dicas amico
tuo i. xº vade & reuite & cras
dabo t͛ cū statim possis dare
Nec dixit primā docente que
est prima ph̄osoꝝ pdicatoꝝ
qt̄ xvm dicunt ꝛ nō faciunt
& Non dixit primā ostendite
que est prima ypocritaꝝ et simu
latoꝝ qt̄ vii veniunt ad vos
in vestimentis ouiū & Sz dixit
primā agite q est prima deuo
toꝝ de quibꝰ d᷑ lu iii facite
dignos fructus pnie d᷑ iiij 15 19

Estote misericor-
des sicut & pater vester
mīcors est & lu vi In lege
mosaycam et euangeliū contraria
esse videt᷑ q᷑ illa pdicabatur
severa iusticia hec dulcis mīa ꝛc
dicit᷑ Estote mīcordes Ibi d᷑
vocabat se deum metuendū
hic vocat se ꝓpm benignū ꝛc
subdit᷑ hic xpi· vi· mīcors est
Ibi pmittebant᷑ carnalia et
terrena hic celestia eterna ꝛc
pt iste sepe vocat᷑ pater cele
stis i. dator celestiū Insecun
do ꝯsiꝰ cuius tria tangunt᷑ pº
sº ᵖt qº dei nos ad mīam inducit
Secūdus mīe tres spēs ponit
Tº vices causas istaꝝ spēꝝ
ostendit Pmo notat᷑ Estote

Estote mīcordes sicut et pr̄ vester
m ꝛc Circa q notandū est q licz
deus hēat potē sapiam diuicia
ad copiam nō tū dixit Estote
potentes sicut pr̄ vr̄ potens e
nec estote sapientes nec locupletes
s; mīcordes Rō aut᷑ hꝰ est qua
appetitus potencie hz demonꝫ
ps deiecisti eos dū allevarent᷑
hoc hz de luciferō qui pdei potenciā
in abyssū deiectus fuit appetit
scie hz inflacioꝫ | Coꝝ viii Scia
inflat Collo ii Inflatus sensu
carnis sue. diuicie inducunt
dei obliuioꝫ Gen xl· Succeden
tibus psperis pposit pincernaꝝ
obli ꝛc Deutro· xxxii Incrassa
tus est dilectus & recalcitrauit
Sequit᷑ dereliquid deū fac᷑ ꝛc Mīa
aut᷑ inducat hominē in celestis reg
etiam possessioꝫ vn᷑ dicz pr mīcor
dibꝫ qt̄ xxv· venite bndicti
pris mei ꝛc Non enī dicet venite
potentes h᷑ Venite qui fuistis
potentes ad bibendū vinū et
viri fortes ad miscendam ebrieta
tem vn᷑ d᷑ ysa v· non dicet venite
sapientes nec venite qui sapientes
fuistis in oculis vr̄is & coram vob
metipis prudentes ut dicit᷑
ibid Nec dicet venite diuites
Sz ve vobis diuitibꝫ qui habuistis
consolacioꝫ vr̄am Sz dicet venite
mīcordes qui esuriui & dedistis
michi manducare ꝛc Sc᷑a ponit᷑
hꝰ mīe tres spēs prima co
sistit i non iudicando Vn᷑ dicit᷑
nolite iudicare ꝛc· Non tm
in largiente bn̄ficioꝫ sitis mīcor
des s; eciā in iudicando Nemo
aut᷑ qs huiꝰ desimone dn

quedam sunt manifesta quedam
occulta et quedam media de ma-
nifestis possumus iudicare unde
dicit ibidem de aptis bono animo fieri
non possunt s. stupra blasphemie et
huiusmodi permittitur nobis iudicare
alia sunt occulta de illis iudi-
care periculosum est unde super illud
i Cor. iiij neque meipsum iudico
dicit Augustinus periculosum est nobis de occultis
cordibus nostris aliorum iudicare
Cuncta cum profunditas est in homine
credenda que lateat ipsum hominem
in quo est. In petro profunditas
infirmitatis latebat cum se cum domino
moriturum promittebat. Cum ergo quisque
de se aut non aliud aut vix possit
verum scire sunt quo potest de alys in-
dicare cum nemo sciat quid agatur
in homine nisi spiritus hominis qui est in ipso
Media autem sunt que bono et malo
animo fieri possunt de quibus autem non
debemus etiam suspicari sed ea
in meliorem partem convertere unde
dicitur super illud i Cor. iiij nolite
ante tempus iudicare dicit Augustinus
Et si suspiciones iudicare non
possumus quia homines sumus cum
iudicare i. diffinitas sententias
sententias continere debemus. Si ergo
suspicatur quod est humana tempta-
cio saltem non iudicemus nec ...
ad humanam temptationem pertinet
sine qua vita ista non ducitur
Item super illud Ro. xiiij Stabit autem
dicit Augustinus hic innuit quod
ambigua debemus in meliorem
partem vertere et in futuro sperare
bonum habere et si aliud fit in ...
manifesta ergo sunt iudicanda occul-

ta sunt divino iudicio relinquen-
da. Media autem non sunt diffinitive
iudicanda sed in meliorem partem verten-
da. Secunda species mundicie consistit
in remittendo. Unde dicitur dimittite
s. iniurias dimittetur vobis s.
peccatum vestrum. Alia autem habet sed dimit-
tere et dimittentem hamo qui
aliud detinet capiatur sicut qui emo-
lumentes peccati non dimittunt primum
confiteri sed aperto dimittitur quippe
per confessionem peccatum dimittitur prover-
biorum xxviij. Qui abscondit scelera
sua non dirigetur qui autem confessus
fuerit et reliquerit ea misericordiam conse-
quetur. Legitur Zacharia v. quod massa et
massa plumbi in os amphore. Si quis
massam plumbeam in ore suo vel
in gutture tenet suffocatur. Si
deglutit contingit si reicit li-
beratur. Ista massa plumbea est
peccatum ponderosissimum quod hamo claudit
os quod per hibz confiteri. Tunc autem
glutitur quando delectatio peccati in corde
habetur. Sed tunc reicitur quando confitetur.
Aliud tenetur ad ymo quod sicut male
oblata non vult restituere. Ysaie
xxx. Qui volunt divites fieri
incidunt in temptationem et laqueum
dyaboli. Tunc autem ad ymo dimittitur
quia quod male oblata dimittitur
restituuntur huiusmodi. Homines tenent
dyabolum per capillos. Capilli non qui
nascuntur ex superfluitate humorum sicut
superfluite micarum divitiarum. Cum
ergo homo huiusmodi capillos reddit tunc
dyabolum ipsum dimittit. Aliud tenetur
ad hoc quod s. iniurias non vult remit-
tere. Mathei vj. Si non dimiseritis
hominibus nec pater vester dimittet
vobis peccata vestra. Quod autem homo

dimittat iniurias tunc deus suas
dimittet offensas ubi Si dimi
seritis hominibus peccata eorum dimittet
vobis pater celestis peccata vestra Augustinus super
ps dicit proximi debitis ad te te
neo ad tu que alius tenes dimitte
et dimittam Tercia species misericordie consi
stit in elemosinis largiendo unde dicitur date
et dabitur vobis Luce vi date bursa
et dabitur vobis vita eterna Omni
cum dat temporalia ad sustentacionem deus
dat sibi temporalia ad sustentacionem
Ysa lviii frange esurienti panem
et sequitur et sanitas tua citius
orietur hec refertur ad bona corporalia et
anteibit faciem tuam iusticia tua hec ad
bona spiritualia et gloria domini colliget
te hec ad bona celestia et ecclesiasticus
quarto ardens ignis extinguit aqua et ita
sicut aqua extinguit quo ad bona temporalia
Tercio ponit sanctus tres voces et causas
per quas nos inducit ad supradic
tas tres species misericordie Primo nos indu
cit nos ne alios iudicemus ex
consideracione maioris defectus nostri
unde dicitur quid autem vides festucam
in oculo fratris et trabem in oculo tuo non
vides per trabem magna peccata
intelligunt Sunt ergo multi
qui non vident sua magna et vi
dent aliorum levia peccata ante
peccatum in primis parentibus oculus
erat aptus ad videndum opera
dei post peccatum non aptus est
oculus ad videndum defectum et
misericordiam sui quia tunc apti
sunt oculi eorum et cognoverunt
se nudos quando autem contrario est
quod oculus non est aptus
ad videndum et considerandum
opera dei et ad videndum de
fectus et miserias suas sed c

aptus ad videndum defectus alie
nos et est clausus ad videndum
defectus proprios Gregorius in quarto
menti corporis ecce oculus
si se oculus videt si eciam videt
possem scientiam legitur in vitas patrum
quod quidam senex portabat ante
se saccellos parvos et post se
saccos magnos arena ple
nos et cum super hoc interrogatus
fuit isti saccelli parvi sunt
parva peccata aliorum que ante
oculos meos semper habeo
isti magni sunt peccata magna
mea que post dorsum meum pono
unde Ecclesiastes quinto multi sunt qui
ovium videntur more ueste
tu quiescere ac corpore fieri
abo vestitu potius aucu
sunt accusatores contidie
qui aliorum bona rapientes
et crapula parietes Secundo nos
inducit ut iniurias remittamus
ex consideracione magni periculi Primo
ponit periculum dicens Si enim
eco duacem probet et alii
contingit quod ille qui iniuriam
facit et qui recipit ambo sunt
videntes quia scilicet ille qui facit
humiliter recognoscit et ipse
qui recipit liberaliter dimittit
et tunc nullum est periculum
aliquando contingit quod alter est
cecus alter videns quia scilicet ille
qui fecit vult satisfacere sed ille
qui recepit non vult remittere
vel econverso et tunc est magnum
periculum quia sepe benigni
tas unius convertit cor alterius
Ro xii Si esurierit inimicus
tuus ciba illum si sitit po
tum da illi hec enim faciens
carbones ignis congeres et

hec est inducens eum ad amorem
tuum alium coniungit quod ambo sunt
ceci quorum scilicet ille qui facit iniuriam
non vult satisfacere et ille qui recepit
non vult remittere et tunc est magnum pe
riculum quia ambo cadunt in foveam
peccati deinde inducit ad iniurias re
mittendas ex comparatione magis quod
Eccli dicit non est discipulus super
magistrum Matth. x. cum igitur omnes iniurias
sic remisit quod nec fuerunt vel baculum
in corde nec dixit offensam in ore
nec fecit aliquam iniuriam in opere ipsa
Salomon non erit tristis neque tur
bulentus quod dicitur ysaie nec clamabit
nec audietur foris vox eius quod
dicitur calamum quassatum non conteret et
lignum fumigans non extinguet
id est etiam si nimia sit iniuria non
iusto quod dicitur tertio inducit nos
nos ad dandum elemosinam ex comparatione
magis premii Luce dicit mensuram
bonam confertam et cetera Ubi attende
quod est mensura que implebitur gloriae
dotibus visionis apte. affluens que
implebitur gloria dilectionis in mense
agens ut anime bona in anime beati
ficatione confertam in corporis glori
ficatione quia ad beatificationem
anime confertur et addetur glorificatio
corporis coagitata erit in eorum
dem coordinata scilicet societate
Sed nam in coagitatione vasis
grana admixtum ordinatur et as
sociantur sic societas sanctorum erit
ordinata et conuincta Dum superaffluens
cum erit in apta dei visione
ipsa Ysaie tunc videbis et affluens
quo admensura superaffluente
que erit in dei visione et mira
bitur et dilatabitur cor tuum
quo admensura bona que
erit in mensuram et beata anime

glorificatione Unde quasi fuit a diebus
multitudo maris quo ad diem
fecit confertam quod erit in corporis
glorificatione corpus nam anime malis
fuit quia multas amaritudines
subdedit Sed tunc ymitetur id est anime
totaliter subicietur fortitudini gen
erali Unde tibi quo admensura
coagitatam que erit in societate
sanctorum coniuncta quod ex omnibus genti
bus est collecta et quorum spiritus et
carnem fuit fortis et robusta
in sanctorum estote misericordes Luce vi

Sicut Christus in incarnacionis est in
loquitur quod deus vocatur pater pote
ncie nam pater sancte pater mi
sericordie ad Romanos quod illi qui
sunt eius filii non debent in potencia
nec in sciencia sed in misericordia imitari cum
deus habuit tres filios scilicet luciferum
adam et christum Sed primus appeti
vit suam potenciam et ideo tamquam
filius degener est et fuit exheredita
tus Secundus appetivit eius scienciam
et ideo fuit similiter exheredatus
Tertius secutus est eius misericordiam
et ideo etiam hereditatem est conse
cutus per quod possula anime tertio
vel gentes heredi tuam et cetera Si ergo
volumus esse filii legitimi et non
exheredati imitemur patrem nostrum
non in potencia nec in sciencia sed in misericordia
Unde post illud estote misericordes
et cetera subiungit patrem imitari preci
pit nam imitari non vult exheredari
disponens dicit ergo estote misericordes
et cetera Ubi per hoc inducit ad du
plicem misericordiam scilicet cordialem et
spiritualem quia cordialis consistit
in alterius largitione ad quam indu
cit verbo primo et verbo tertio
primum nunc opus precepit consulit

et respicit. Vnde quibus habet deum ad
sapientem et sapientem aduo
catum idem consulentem et dul
cem amicum eundem volentem et
inspicientem debet illud cum omni desi
derio adimplere. Deus autem hoc
opus precipit tamquam deus sicut
patet hic cum dicit Estote miseri
cordes consulit tamquam sapiens
aduocatus Mathei xix Si vis perfectus
esse vade et vende que habes et
respicit tamquam dilectus amicus
eiusdem iiii Misericordiam volo et non sacrifi
cium Nos ergo debemus implere pre
ceptum domini tamquam potentis audire
consilium aduocati tamquam sapientis
complere voluntatem amici tamquam dilecti
Secundo inducit ad hoc opus premium
scilicet premium temporale et spirituale et cele
ste premium temporale consistit in tempora
lium multiplicacione prouerbiorum iii
Honora dominum de tua substancia et de
primiciis frugum tuarum et imple
buntur horrea tua saturitate legitur
in vitas patrum quod cum fratres cuiusdam
monasterii multum habundarent
et ad pauperes multum liberales
essent postea tantas elemosinas di
miserunt quod ipsi egere ceperunt et
ad quendam virum sanctum refrixit ait
duo fratres in isto monasterio con
sueuerunt habitare scilicet frater date et
frater dabitur vobis vos expu
listis primum et secundus sine
eo noluit manere premium spiritua
le consistit in tribus primo in
peccatorum remissione Ecclesiastici iii Elemosina
pauperis non erit in ablimone
et sicut in sereno glaties soluentur
peccata tua Eiusdem iii Ignem
ardentem extinguit aqua et
elemosina resistit peccatis Glossa super
illud Ysaie xl Expandes manum tuam
super peccatoris manum ad deum
super expandit qui eas ad

pauperes misericordie posse suo non extendit
Secundo in deo Ecclesiastici xvii Elemosina viri quasi sacculus
cum ipso et graciam hominis quasi
pupillam conseruabit Sicut
enim oculus apparet in pupilla
conseruatur sic elemosina temptacione
dyaboli se impaut et animam a
peccato custodit Premium autem ce
leste parum hic cum dicitur grosses
bona consumentur et et Sunt enim
quidam qui dant pauperibus preter
superfluorum quam retinet deo
dicitur Luce xi Quod super est date
elemosinam et ecce omnia munda sunt
vobis ipsi habent mensuram bonam
alii sunt qui dant omnia superflua
et retinent necessaria de quibus dicitur hic
in Ecclesiastico liber duas tunicas det
unam non habenti prima tunica est
necessitas secunda est superfluitas iste
habent mensuram confertam alii sunt
qui dant partem necessariorum et partem
retinent sicut fecit sanctus martinus
qui clamidem diuisit isti
habent mensuram coagitatam
alii sunt qui dant omnia necessaria
nec quidquid sibi retinent sicut sunt
viri spirituales qui relinquunt
omnia propter deum de quibus dicitur Mathei
Ecce nos relinquimus omnia et secuti
sumus te isti consecuti sunt
mensuram superfluentem Secundo indu
cimus ad opus hoc exemplo omnium
creaturarum vnde sanctus Job ad
partes creaturas homines mitte
mittit dicens Job xii
Interroga iumenta et docebunt
te volatilia celi et indicabunt
tibi loquere terre et docebunt te et
pisces maris Primo quod mittit

admonicionem et illud patet in elephante
quia si unus cadit ceteri cadunt
ad sublevandum ipsum in ceruis quia
si una moritur alia suscipit filium
ad nutriendum patet in leonibus quia
animalibus infirmis et senibus parcunt ne
magis fame vexentur decimo
mittit ad volatilia illud patet in cor
nicibus qui parentes senes in nido
colligunt et nutriunt patet in aquila
que predam solam non comedit sed avi
bus sequentibus partem dimittit
patet de cubar de quo Aristoteles in libro
de animalibus in aquila que licet tres
pullos communiter generat in se apte
do tamen unum animo et nutrit et
alius qui arbitratur dicitur cubar eum
suscipit ad nutriendum decimo mit
tit ad arborem dicens Noli esse de
terior insensibili creatura Si illa
fructus quos affert non suis
usibus vendicat sed tuis nostris
obsequiis tu non fructus illius
fo solum invadis et in soli re
cludis decimo mittit ad pisces
quod patet in delphinis qui homines
mortuos ... sunt clausi
comedunt non piscibus ad eas pastum
in eas portant recordetur secundo mo
net nos ad amorem spiritualem quia in
duobus consistit primo in in
iuriarum et offensarum dimissione Et dicit
dimitte et dimittetur vobis
Luce vi Secundo est adiuvandum in cor
rectione et sic patet quod ignis tene
re potest dicit ignis separatur non
de qua mittitur consumit sic adiuvan
tem quem mittit ipsum consumit et ceteram
materiam ad nichilum redegit ut co
patet in fornace babilonis que
combussit ministros qui eam ince
debant ut habetur Danielis iii Secundo adiuvandum
assilatur tinee quia sic vestimenta
corrodit et consumit de quo nascitur

sic vero omnia mala que sunt in anima
consumit de quibus oritur Gal. v. Quod si in
vicem mordetis et comeditis vi
dete ne ab invicem consumamini
Tercio adiuvandum assimilatur api que dum aliud
pungit aculeum dimittit et ulterius
mellificare non potest ymmo ultra vivere
non potest Sic tamen aculeo odii aliud
pungens dulcedinem gracie dei
perdit et ipsam amittit Johannis iii Qui odit
autem fratrem suum homicida est Secundo
mala spiritualis est in debita sua
correctione quia qui alios vult
corrigere et iudicare primo de seipsis
suos videat ut dicitur Mt vii. Quid autem vides fe
stucam in oculo fratris tui et cetera et ut
ista correctio ordinate possit
fieri v. consideraciones debet habere quarum
tres pertinent ad eum qui vult reprehende
re primum et licet de oculo tuo et cetera
Reliquas duas patent. Gregorius in moralibus
Primo namque qui alios vult corrigere
et iudicare debet considerare si est si
milis in culpa vel equalis vel minor
et tunc non debet ipsum corrigere sed am
bo simul debent gemere et ad bonum
conari per exhortationem alias possunt
sibi dici Ro ii Qui non aliud do
ces teipsum non doces qui predicas
non furandum furaris Gregorius dicere est
ut qui nescit tenere moderamina
vite sue iudex fiet aliene Si
non est similis tamen debet tunc sic
ad secundam consideracionem attendere si
aliquando fuit similis et eo sicut tunc
volebat sibi misericordiam adhibere sic et
ipse debet eam alteri exhibere Gal. vi
ne despicias quidem autem mox
se ipsum ne et in speciebus omni memento
quomodo quidem in corrupcione sumus
Ecclesiastici xxxi. Intellige que sunt
proximi tui ex teipso. Si vero non
est similis et aliquando similis fuit tamen

debet cogitare quia adhuc potest esse
pluribus et ideo de talibus dubium non
debet superbire sed de singulis con
descendere Ro x Qui se existimat
stare videat ne cadat in ps
ps Ne glorietur accinctus eque
ut discinctus Augustinus nemo est qui
securus esse possit in hac vita
que tota temptacio nominatur nec
potuit deterior melior non posset
fieri quamvis nunc deterior Si autem
non est plus in uno sunt plus
tunc sed triste ad quartam conside
racionem redeunde sed iste qui ita
est reprehensibilis in aliquo est
commendabilis et forte sed aliquos de
fectus video et forte sed aliquos
defectus et tunc ideo eorum bonorum
quorum sed supportandus est in illis
in minus sed quartam consideracionem
Augustinus dicit Apocalypsi ii volens eum
reprehendere eum ephesiorum primo
ponit quedam mala quod sed dicens
habes adversum te pauca quia caritatem
tuam primam reliquisti sed statim ponit
quedam bona dicens sed hoc bonum
quia odisti facta nycolaitarum
que et ego odi Sic volens reprehe
dere eum Sardis primo ponit quod
defectum suum dicens non invenio
opera tua coram deo meo sed statim
ponit quedam suum bonum dicens
sed habes pauca nomina in Sardis
que non inquinaverunt vestimenta sua
Ita etiam dominus postquam posuit
illa in quibus erant mali isti
episcopi reprehensibiles statim conjunxit
bona in quibus erant commendabiles
ad innuendum quod si forte aliquis defectum
aliquem episcopi reprehendendus sit
sed aliquid bonum est supportandus
Si non quod ideo videtur esse malus
in aliquo bonum suum impossibile est tollere

candidus dicitur debet tunc ad quin
dam consideracionem quia iste qui
videtur esse peior aliis in aliis
forte in toto conspectu dei est sibi
vero preferendus Exemplum de
Stephano et Paulo nam adstante
Paulo et consenciente et adiuvante
Paulo lapidaretur Stephanus ideo
erat bonus Paulus non ideo
videbatur esse malus tamen in
conspectu dei Paulus erat Ste
phano preferendus

Nunquid potest cecus cecum
ducere nonne ambo
in foveam cadant etc. In isto evan
gelio dominus instruit quales esse debe
ant prelati quales subditi quales
omnes prelati quidem non debent
esse ceci sed videntes in celo n.
sunt omnes videntes scilicet sa
pientes et deum cognoscentes
et ideo non indigent aliquo
instructore Ier xxxi Non docebit
vir ultra proximum suum et vir fratrem
suum dicens Cognosce dominum omnes cognoscent
me a minimo usque ad maximum
ait dominus In inferno autem sunt
omnes ceci et ideo cadunt in fo
veam id est profunditatem penarum
Ysa xxiiii Formido et fovea
et laqueus super te qui habitator es
terre scilicet infernali etc. qui fugerit a
facie formidinis cadet in fo
veam et qui se explicaverit de fovea
tenebitur laqueo dampnati
in sempiternum formidant pati suppli
cia eterna et volentes fugere
a tali formidine cadunt in
foveam id est profunditatem pe
narum volentes autem exire de fo
vea illa et non valentes tenentur

laqueos desperacionis precipitans colligat. Duplices autem sunt ceci scilicet subditi et illuminati quia non habent cognicionem divinorum et quidam videntes scilicet prelati qui debent habere duos oculos scilicet doctrinam fulgidam et vitam preclaram ut illuminant et educant subditos verbo et exemplo. Sed quando isti ductores sunt ceci et educunt subditos cecos tunc ambo in foveam cadunt. Subditi quidem cadunt in foveam peccatorum, prelati autem in foveam suppliciorum. Maius autem est periculum ceco ductorem cecum habere quam nullum habere. Si enim cecus ductorem non habet viam cum baculo pertemptat. Si autem ductorem cecum habet secundum illum in foveam precipitat. Formica licet sit animal cecum tamen sibi nullum preficit sed habet velut quendam baculum antennam per quam viam attemptat. Sic eciam frequenter accidit quod simplices homines quodam instinctu nature sine rectore innocentem vitam vivunt. Sed quando habent malum pastorem tunc in foveam peccatorum cadunt. Quapropter dicit Gregorius: Cum pastor per abrupta viorum graditur necesse est ut ad precipicium grex sequatur. Legitur in ii Regum v. Iebusei posuerunt supremos civitatis in contemptum David cecos et claudos ut dictum est ei: non ingredieris huc nisi abstuleris cecos et claudos. Isti ceci et claudi supremi civitatis positi sunt mali prelati in culmine ecclesie constituti qui sunt ceci per ignoranciam et claudi per distortam vitam nisi isti fuerint amoti per ecclesiam non potest durari. Secundo ostendit Christus quales debent esse subditi quia debent esse ad prelatos valde reverentes et obedientes quia non

Luce vi: Non est discipulus super magistrum. Non enim debent subditi super prelatos se efferre sed eis potius subicere se et exhibere dignitatem reverencie, ministerium diligencie et periculum racionis reddende. Ista tria tangit Hebreorum: Obedite prepositis vestris et subiacete eis circa dignitatis reverenciam. Ipsi enim pervigilant et circa ministerium diligencie quasi pro animabus vestris racionem reddituri circa periculum racionis reddende. Si autem prelati sunt mali adhuc nichilominus in reverencia sunt habendi sicut ostendit Crisostomus super Matheum tribus racionibus. Primo sic dicit: Homines ab inicio creati sunt primo et postea ut sacerdotes ordinati sunt. Preterea [illegible] corpus peccatorum est ordinatio autem corporis [illegible]. Si bene vivunt corpus est lucis. Si bene docuerint [illegible] accipite quod vestrum est et nolite discutere quod alienum est. Deinde sic dicit: Frequenter de homine malo bona procedit doctrina. Certe enim vilis terra preciosum aurum producit nunquam propter vilem terram preciosum aurum contempnimus sed aurum tollimus et lutum terre relinquimus. Sic vos doctrinam accipite et terram relinquite. Detraccio dicat: Nam apibus herbe necessarie non sunt sed flores herbarum. Flores autem colligunt et herbas relinquunt. Sic vos florem doctrine colligite et conversacionem relinquite. Tercio ostendit Christus quales debent esse omnes de quibus tria dicit. Primo quod non debent esse aliorum temerarii iudices. Unde ait: Nolite iudicare et non iudicabimini. Non enim debemus iudicare de occultis nec de futuris nec semper de omnibus manifestis. De occultis

quida sicut de interioribus cor-
dis iudicare non debemus quia hoc
est solius dei · i Reg. xvi homo
videt ea que apparent deus autem cor
Ideo apostolus non curabat de iudicio huma-
no nec considerabat de iudicio hominis sed ti-
mebat autem multum de iudicio divi-
no · i Cor. iiii mihi autem pro minimo
est ut a vobis iudicer aut ab
humano die sed neque meipsum iudico
qui autem iudicat me deus est
Secundo non debemus iudicare de fu-
turis quia hoc est solius dei est
Ysa. xli annunciate que futura sunt
ventura in futurum et sciemus quia dii
estis Hugo in hoc peccant multi
vani homines et mulieres volentes
de futuris cognoscere unde refert aug. in
libro de civitate dei quod cum quidam cu-
riose observaret futuri mali ma-
gnum iudicium crederet si mures
aliquid in domo corroderent ille
cum semel mures caligas corro-
sissent super hoc interrogavit Ca-
thonem qui ei respondens ait
Non est mirum quod mures cali-
gas corroserint sed hoc fuisset
futuri mali iudicium si mures
a caligis fuissent corrosi Tertio
non debemus semper iudicare et
de hiis que videntur manifeste
quia sicut dicit Bernardus debemus si pos-
simus contemnare opus quod si non
possimus saltem debemus excusare
pie intencionem quod sic fecit per igno-
ranciam vel subrepcione vel
casu Et si neutrum possumus
debemus illud ascribere
vehementi temptacioni dicendo quod
vehemens nimis fuit illa temp-
tacio quod de me faceret si accepis-
set contra me similiter potestatem Secundo iste

dicit quod debet esse ad iniurias remitten-
das facilis Luc. vi dimittite et
dimittetur vobis Iniurias autem per-
fecti non tantum corriguntur ut iniurias
remittant sed eciam ut inimicos
diligant proximos Matth. v. diligite
inimicos vestros benefacite hiis qui
oderunt vos et orate pro persequentibus
et calumpniantibus vos Et nota
hic secundum vires sciencie perfeccionis
secundum cordis · per iniurias operum
et per perturbaciones verborum ulte-
rius quod sicut contra odia cordium opponamus
cordis dileccionem ideo dicit diligi-
te inimicos vestros · contra iniurias
operum opponamus beneficiorum exhi-
bicionem ideo subdit benefacite hiis
qui oderunt vos Contra exprobraciones
verborum opponamus oracionem ideo dicit orate
Tercio dicit quod ad elemosinas debent esse
liberales Luc. vi date et dabitur
vobis ubi tria declarantur notanda
primo quod debent esse gratuita unde
dicit date non vendite tribus
enim modis elemosina vendi potest Primo
cum datur sub spe retribucionis
future Ideo contra eos qui
pro parvis muneribus tribuunt ut
amplius accipiant et sub elemosine
pretextu donacionis que magis
appellanda est venacio quam
elemosina Secundo quod sit ad appetitum laudis
humane contra v. Sed facias elemosinam nolite
tuba canere Tercio quod fit quando cum
violencia et extorsione Eccl.
vii Coram in operibus ne appareatis et
ne per te has dant angustia ...
... dat ut careat tedio nisi per
laudes non ut recreet viscera
indigentis et rem perdit et minime
Secundo quod sit in vita indigenti date

in presenti non dabitur in futuro. Elemosina
enim que fit in vita utilior est quam
que fit post mortem. Ista enim animam
custodit ne in foveam purgatorii
cadat. Illa vero adiuvat ut a fovea
resurgat. Melius est autem in fo-
veam non cadere quam non resurgere. Ista
custodit animam ne in carcere purgato-
rii includatur. Illa adiuvat ut
inde educatur. Melius est autem
non incarcerari quam non educi. Ista
custodit animam ne in igne purgato-
rii comburatur. Illa vero adiuvat
ut post combustionem ab igne eripi-
atur. Melius est autem non comburi
quam post combustionem liberari. Tertio elemosina
est multum utilis et fructuosa
in via. Et debetur nobis scilicet regnum
celorum pro ea. Aut consueverunt
aliqui acquirere aliqua optinere aut
per allegaciones advocatorum aut
per preces amicorum aut per munus ob-
latum. Elemosinarum quas fecerunt
pauperibus in iudicio allegabunt
pro illis illud psalmi "Iocundus homo
qui miseretur et commodat". Secundo ipsi
pauperes sunt amici pro ipsis ora-
bunt. Luce xvi "facite vobis ami-
cos de mammona iniquitatis ut cum
defeceritis recipiant vos in eterna tabernacula". Ecclesiastici
xxix "Conclude elemosinam
in sinu pauperis et ipsa pro te ora-
bit ad dominum et liberabit te ab
omni malo". Tertio per munus oblatum,
ipse enim elemosine sunt quasi munera que
deo offerimus per que ira dei extingui-
mus et regnum optinemus. Proverbiorum xxi
"munus absconditum extinguit
iram et donum in sinu indignationem
maximam". Et dicitur elemosina munus ab-
sconditum quia alicui [?] quia

debet abscondi volentibus eam dare.
Notandum quod dicitur "mensuram bonam et
confertam etc." Luce vi. Mensura in dei
cognitione erit visione et ista
est mensura bona; in cognitione dilectione
et ista est mensura conferta; in cogni-
tabili eterne fruitione et ista est
mensura coagitata; super omnes dele-
ctabili fruitione et ista est
mensura supereffluens. De hac qua-
druplici mensura dicit Augustinus: facta est
creatura rationalis ut summum bonum
intelligeret, intelligendo amaret,
amando possideret, possidendo
frueretur.

Cum turbe irruerent in
Ihesum ut audirent verbum
dei et ipse stabat secus
stagnum Genezareth etc. Luce v.
Sicut dicit Crisostomus super Genesim, signum
studiosi agricole est fecunda mes-
sis, signum boni negociatoris
est archa referta, signum gratiosi pre-
dicatoris est ecclesia plena. Videtur
ergo quod Christus gratiosissimus predicator
erat quia tanta multitudo gentium
ipsum circumveniebat. Dicit autem idem
Crisostomus quod turbe de diversis partibus ad eum
veniebant et irruebant scilicet propter
verba gratiosa que predicabat,
propter faciem amabilem que cunctos
attrahebat, et propter miracula cre-
bra que faciebat. Ideo quod navem
ascendit ut omnes eius verba pos-
sent audire, omnes enim faciem
possent conspicere et miracula pos-
sent videre. Sicut autem videmus
miraculum quod factum est in captura
piscium, dicit Glossa: cum turbe irrue-
rent in Ihesum. In isto evangelio ostendi-
tur audientibus verbum dei perfectis [?]

esse debeant In quibus quasi
minor esse debent primo audi-
tores in audiendo quod notatur ad dictum
Cum tu bo venient etc. i. cum
quodam impetu venit sicut pauperes
in distribucione elemosinarum tempore famis
venire consueverunt In primitiva ec-
clesia fuit magna fames audi-
endi verbum dei Tales iuxta illud
Amos viii mittam famem in
terram non famem panis nec
sitim aque sed audiendi verbum dei
Talis fames attestatur sanitati
mentis sicut fames corporalis atte-
statur sanitati corporis Infirmi enim
carent ista fame plus reno-
vatur iuxta illud psalmi Laudent
adversarii et sancta etc. Nam secundum Glo-
sam inde aliqui degentibus
gentem ad necessitatem Infirmi uni
et famem patientur i. magnum
desiderium habebunt gustandi et
erunt ut canes quia super mercedu-
los latrabunt et curabunt ante
i. minuent earum contra hereticorum pu-
gnacionem et dispergent verbum doctrine
doctrinam ut sic alios lucrentur et
si non fuerint saturati fide sed et
confusione ipsorum murmurabunt contra
volentes credere sed eos arguendo
In medio aut in medio hic non
est fames sed magna copia verbi dei
iuxta illud ysaie xi repleta est terra
sciencia domini sicut aque maris operientes
Tamen est copia quia sepe a multis
vertitur in fastidium quod est magnum
periculum Sicut enim fames verbi dei
signum est salutis sic fastidium est
signum mortis psalmus Omnem escam
abhominata est anima eorum etc. Sed aut ser-
mo dei omnibus esca quia replet
et auget omnem famem divinarum

honorum et delectacionum et dicit cum
in deo vero esse in hiis caritatem
Nam avarus ibi invenit bonas
divicias superbus veros honores
delicatus suas veras delectationes de quibus
primis proverbiorum iii sinistra sunt divi-
cie et gloria de tercio psalmus delectationes
in dextera tua etc. et dicit appropinqua-
verunt usque ad portas mortis Illi
enim qui verba dei libenter audiunt
portis inferi sunt longinqui
Illi qui derident eo credunt
iam videntur esse delusi Secundo in
auditoribus debet esse velocitas
in obediendo quod signatur in petro
qui mox domino obedivit propter
sibi dixit dominus unum quod videbatur
contrarie absciso ipsi conso-
latorem ipsorum negavit eum ut
altera reduceret pusillam aliam sed
verba ipsorum comprimeret et ut plures
eum audirent et viderent commodius posset
Aliud quod videbatur contrarium utilitate
ipsi petro eum aut dixit duc in altum
laxate retia vestra in capturam
[illegible]
debet propter non quod pertinet ad hono-
rem dei aut edificationem proximi
aut utilitatem propriam subditi nihil
aut apparet magis humilitatis et obe-
diencia petri quod quod eum propius
et dixit duc in altum etc. Non co-
gitavit se sed simpliciter obedivit
[illegible]
primus ab diuturno opere se excusare
aut quod aliud esset valde fatiga-
tus et vellet quiescere aut quod
illud quod iniungitur videtur esse in-
mundum arduum et difficile aut
quod esse infructuosum et sine
utilitate petrus quamquam tota

noctem laborando tamen valde fa
tigatus fuit illud etiam quod pre
cipiebatur videbatur esse difficile
scilicet in altum rethia laxare difficilius
enim est piscatori in mari alto quam
in infimo potuit etiam rationabiliter
timere utilitatem operis futuri
ex infructuositate operis preterita
Sed petrus non attendit ad suam
fatigationem nec ad laboris diffi
cultatem nec etiam infructuositatem
operis Sed simpliciter dixit In verbo autem
tuo laxabo rethe Ex quo datur
intelligi quod quando prelatus aliquid
precipit quod videtur continere honorem
dei et edificationem proximi vel
utilitatem ipsius subditi non debet
timere nec propter fatigationem corporis
nec propter difficultatem operis nec
propter apparentem inutilitatem laboris
Sed debet se committere deo et simpliciter obe
dientia Sed aut audis dicens scilicet
intellectum cassum cum autem intellectus
audit quid illud quod predicatur intel
ligit cum autem affectus quid illud
sibi placet diligit Sed parum pro
dest si aliquis aliquid verum intel
ligat diligit nisi opera hoc con
dat Cuius quando auditores sunt
vere obedientes quia et ea que predi
cantur intelligunt et intellecta
diligunt et intellecta dilecta opera
ostendunt luce xi Beati qui au
diunt verbum dei intelligendo scilicet et
amando custodiunt illud opere scilicet ad
implendo Tertio in auditoribus
debet esse modestia in amando
terrena quod notatur cum dicitur rogavit eum
a terra reducere pusillum non roga
vit eum ut stet in terra nec ut
penitus se elonget a terra Sunt

pusillum se reducant a terra Quidam
enim penitus sunt in terra sicut avari
alii penitus sunt reducti a terra
sicut viri perfecti alii sunt reducti
pusillum a terra sicut boni layci et
perfecti qui non debent esse in terra
per inordinatum amorem terrenorum
nec recipiunt ab eis quod omnino abstra
hant se a terra pro omnimodo contemptu
Sed quod pusillum reducant se a terra
per amorem inordinatum In terra penitus
erat qui dicebat luc xii anima
mea habes multa bona repleta
comede bibe epulare A terra
penitus se elongaverant qui di
cebant Mt xix Ecce nos reli
quimus omnia Et a terra pusillum re
duci docebat apostolus Cor vii
Qui habent uxores tanquam non haben
tes sint Et qui utuntur hoc mundo
tanquam non utantur Ille scilicet uxorem
tanquam non habens qui utitur non propter li
bidinis complacentiam Sed propter prolis procrea
tionem vel saltem propter carnis vitationem
Ille utitur mundo tanquam non utatur qui
rebus mundi utitur non ad superfluitatem
Sed ad necessitatem Quinto in auditoribus
debet esse reverentia in audiendo verba
divina quod innuitur cum dicitur ut autem cessa
vit loqui Cum enim predicationem non
interrumperent Sed quousque cessaret
tacere audierunt verba quidem dei
cum multa reverentia sunt audienda
que sunt medicine dei gemme dei
et reliquie dei Quibusdam enim
sunt medicina purgativa sicut
penitentibus a quibus purgat
malos humores peccati Sap xvi
neque herba neque malagma
sanavit eos Sed tuus domine sermo
qui sanat omnia Quibusdam
sunt medicina meliorativa

sicut pficientibus quos ad melius
sollicitant Ecci xij vba sapien
tum qi stimuli utrumque aut sunt
mediacina spiritualia iuxta illud ps
In corde meo abscondi e. v. ut
talem medicinam docet que mor-
bos purgaret sanitate augeret.
sanite conseruaret libentissime audi
ret ut sunt gemme dei gratis
gemmas sed diligunt ps. dilexi ma
data tua super aurum et topazion
habes aut porum contempnunt
ut vij nec mutabis margaritas
tuas aut porcos et tu poma
putrida i. vba carnalia tales
porci cum aviditate sapiunt ut
si quis gemmam haberet quam pos-
set in ore portasse seruaret cum ma-
iori diligencia iiij in retencione vba sa-
cra sunt signa et audienda.
in corde ps sunt et habens ore
confessionem vo sunt reliquie et
vba n. sa. cum sunt reliquie
dei vba etiam aliorum scorum sunt
reliquie eorum reliquie aut corporales
scorum aliquando sanant morbos corporales
vba aut dei sanat spirituales na
tiam cecitatem illuminant ps preceptum
domini lucidum etc. aut mortua vivi-
ficant Jo v. Omnes qui in monu-
mentis sunt i. infectore peccatorum
audient vocem filij dei et quod an-
imam febrili calore inflammata
refrigerant Ecci xviij Nonne ardo-
rem refrigerabit ros etc. ita male
inflammatam inflammant ps ignitum
eloquium tuum vehementer. Si ergo medi-
cinam corporalem recipimus cum affe-
ctione Si gemmam quam fuisset ore
seruaremus cum devocione Si
reliquias scorum adoramus ad re-
verenciam exhibemus magis cetera qua
vba dei debemus cum affectione mag-

nis et cum devocione suscipere et
ad multa reuerencia retinere

a Secundus aut principa-
 natem que erat dymorum
rogaut cum anima reducere pericul
lum Cum deus firma habens re
aut primum in naue innocencie
pariter sed facta innocencie na-
ui tabularum pertinent quod mag-
nitudine natura perate pene excepit
Cum n. potest innocenciam primam
saluantur non pt ultimus nisi perdi-
mas Clauius aut prima dicitur
tabula quam post agitur hanc
innocenciam restituunt cio no
in mito nauis pt appellari Cra
hec aut duo videnda sunt ps
quare prima siue primo dicitur
nauis ut quod sunt inter prius
nauis dicitur aut nauis quadruci
racione primo quod nauis na
uis n. constituitur et tabulis
cum clauo firmatis et bitumine
linitis adconstructo aut nauis
multis multe tabule requiruntur
adconstructionem aut nauis pene
tu tria scilicet contricio confessio et
satisfactio Clauus est timor
dei ps Confige timore tuo
carnes etc. ipso clauo timoris in
penitentes sit firmatus totum nauis
pene dissoluitur Ecci xxvij Si
non in timore domini tenueris te
instanter cito audierit domus ma aperte
aut iste clauus timoris necessarius
est insipientibus duobus Tanto
minor sit timor quanto pene ad
quod tendimus quanto maior a
timor debet esse peregrinancium
minor quanto inquidam minus pueni
enciam Bitumine est ipsa caritas
quod animam iungit deo cordi suo ex-
primo qui n. hec ab imando

Caritatis non quantitas diuisus est
adeo diuisus accidente suo diuisus
est a proximo Sed caritas omnia ista
iungit Coll' in Sup omnia caritate
habete que est vinculum perfeccionis
Coº dicitur nauis vero forme na
uis in in principio et in fine est
stricta et in medio lata et superius
aperta inferius clausa Sic penitencia in
principio conuersionis videtur esse angu
sta propter impugnacionem temptaci
onum frequencium Eccli 2 Fili accedens
ad seruitutem dei sta in iusticia et ti
more et prepara animam tuam ad temp
tacionem In fine similiter est stricta
propter districtam racionem reddendam
2 Cor v. Omnes manifestari nos
oportet ante tribunal Christi ut referat
vnusquisque propria corporis prout gessit
In medio autem lata propter caritatem
diffusa Ro v. Caritas dei dif
fusa est in cordibus vestris per
viam mandatorum tuorum cucurri
cum dilatasti cor Debet enim vere
penitens habere cor apertum ad supe
riora ut non amet terrena 2º
Cor hominis superius est latum in
ferius strictum ad innuendum quod debet
esse latum ad superiora et strictum
ad inferiora Sed econtra sicut dici
Tre. i. Subuersum est cor meum
in memetipso Coº dicitur nauis
vero finis nauis in propter istum
finem sit ut hominem periclitantem
ad portum deducat Sic et penitencia
data est homini ut periclitantes mundi
ad portum paradisi ipsa ducere pre
mat Et sicut in naui homo dor
miendo comedendo et quiescendo
semper vadit ad portum sic vere
penitentes vel aliquis dormiendo

vadit ad celum vnde super G.º Sompno
scorpio non vacat animo ideo
dormiunt ut ad laudandum deum
ut fortiores consurgant Et conuigilent
primo enim ipsa scorpio sompnia
aliud sunt victoria per reliquie
cogitaciones dei fi sa t'. Reli
quie cogitacionum sunt sompnia
que viris sanctis accidunt ex bonis
meditacionibus quas in vigi
lando habent que quasi eis faciunt
magnum festum Similiter comedendo
vadunt in celum quia comedunt ut
sint fortes ad seruiendum deo 1 Cor
10 Siue manducatis siue bibi
tis omnia in gloriam dei facite
Et sic quiescendo vadunt in
celum quia cum quiescunt ut for
ciores ad laborandum sunt Sunt
et mali videlicet sua fortitudine
ad malum propter id Ysa v. Ve qui
potentes estis ad bibendum vinum
sic boni ea vtuntur ad bonum quia dicit
Ps Fortitudinem meam ad te
custodio. Quinto dicitur nauis vero
regiminis quia nauis in regit naui
culatus a posteriori vel per posteriori
Hois est ipsa mors nauicula
rius est meditacio mortis cla
mat ergo iste nauclerus ad aua
ros ne ament diuicias quia
non portabunt eas in vilissimo sepul
cro Job xvi Saccum consui super
cutem meam Clamat ad vo
luptuosos ut dimittant deli
cias quia corpus eorum cito erit
vermium cibus Job xxi Simul
in puluere dormient et vermes operi
ent eos Clamat ad superbos ut
dimittant ambiciones suas
quia illi qui volunt eleuari super
alios prelatorum cito bestie

sup eos ascendunt per contempla
cionem Ecc. x. Cum h. morietur
homo hereditabit serpentes et
bestias et vermes Secundo videndum
est quod sunt tres gradus vel naves
vel religionis quae quasi sunt tres
scilicet castitas obediencia et paupertas
et notantur in verbis premissis navi
vero castitatis notatur per hoc quod dicitur
ascendens ihesus in unam navem
per castitatem enim virginalem homo
in corpore ascendit usque ad ange
licam similitudinem qui est puri
in resurrectione neque nubent neque
nubentur sed erunt sicut angeli in
celo ascendit usque ad angeli
cam equalitatem luc. xx filii
huius seculi nubent etc. et hec
causa illi sunt angelis etc. in tran
scendit eciam angelicam simili
tudinem cum huiusmodi virginitas con
dicionem habeat nature superexcedit
propria habes angelis assimilatur
[illegible] aut hoc est victoria [illegible]
quam angelorum angeli enim sine
carne vivunt virgines in car
ne triumphant ascendit eciam
usque ad divinam cognicionem Sapie
vi incorrupcio facit proximum deo
Secundo navis est votum obediencie
quod notatur per hoc quod dicitur que illa na
vis erat Symonis ubi notatur
quod licet petrus fuit trinominis
scilicet cephas petrus et Symo
tamen non dicitur ascendit in navem
cephe nec petri sed Symonis
Cephas enim interpretatur caput et
signat prelatos sublimes qui
in ecclesia capitis locum tenent
Petrus interpretatur agnoscens et
signat illos qui videntur habere
magnam perfectionem scientie interpretatur
eciam dissolvens et signat illos
qui videntur habere magnam au
steritatem vite Symon autem

interpretatur obediens non enim dicitur
quod ascendit in navem petri vel ce
phe sed Symonis quia habitat cum
aliquibus [illegible] pro sua austera vita
sed tamen habitat cum illis qui habent sa
pienciam et humilem obedienciam
Secundo autem oportet sapientem et humilem
quia est quedam obediencia stul
ta qua quis obedit sue sensua
litati de qua dicitur Ro vi Non regnet
peccatum in vestro mortali corpore ut obe
diatis concupiscenciis eius et cetera est
valde stulta quia hec est homines
tradere in manus hostis demonis
Ecc. xviij post concupiscencias tuas
non eas et cetera usque ibi faciet te in
gaudium inimicis tuis Est alia
obediencia superba qua quis vult
ut prelatus obediat sue voluntati
et ista est obediencia contra quam dicit
dominus luc. vij [illegible] vis faciat
sic oportet ut prelati talibus dicant
[illegible] officia vel obediatis voluntatis
vobis committi et ista nullus
est [illegible] Est autem obediencia humi
lis et devota qua quis voluntatem
suam voluntati prelati totaliter committit
et ista fuit obediencia pauli qui
dixit act. ix domine quid me vis fa
cere et ista est magis meritoria [illegible]
est votum paupertatis que notatur
ad dicitur Rogavit eum a terra reducere
pusillum non dicit reducere procul
Sunt enim viri quidam sunt in mundo
non procul penitus elongati a mundo
sed ex quo necessaria providentur et necessitati
proximorum satisfaciunt non dicit Eze
viij Elevavit me spiritus inter
celum et terram non dicit posuit me
in terra quia ibi sunt avari nec
posuit me in celo quia ibi sunt
boni sed elevavit me inter celum et
terram quia ibi per amorem et compassionem
descendunt ad terram per necessitates proximorum

et hinc est quod hominis licet sit in
simplici tamen respiciat adoptionem pro
sed viri quamvis sint conditione et ruditate
humanorum tamen persuadeant ad celum per
ardentem amorem sic precedens
supplicabat dicens Sitivit anima mea

Preceptor per totam n(oc)tem

noctem laborantes nichil
cepimus etc. Predicatores dei vocan
tur piscatores venatores et
vindemiatores Sed predicatores pri-
mi fuerunt piscatores qui vo
cantur .i. predicationis alii magis
hominum multitudinem convertebant predica
tores autem medii sunt vena
tores quia cum multis clamoribus
et fatigationibus vix aliqui potue
runt capere unam feram. A quinque
vias etc. Jeremie xvi Ecce ego mit
tam piscatores multos et pisca
buntur eos et post hec mittam
eis multos venatores et vena
buntur eos predicatores vero ulti
mi angeli erunt vindemia
tores quia cum falce divini elo
quii uvas malas reponent in tor
culario dei pressuras aut in tarta
rum infernalis. Apocalypsis xiiii Misit
angelus falcem in terram et vin
demiavit vineam terre. hic autem
dicam videtur esse vindemiator quia
omnes malignas uvas colliget Christus
aut ratione operum collectorum quia
vix aliquos convertunt quia hec vin
de in quia sed forte sicut qui
colligunt etc. Primi autem primi
predicatores ut dictum est fuerunt
piscatores isti piscatores alii
ceperunt magnam piscium multitudinem
tales fuerunt predicatores primi
tivi alii paucos et tales sunt
predicatores medii etc. autem

pisces non capiant potest esse causa
aut ex parte piscatorum aut ex parte pisci
um. Ex parte piscatorum potest esse qua
druplex causa. Prima est quod piscantur
in tempore non debito unde dixit petrus
nobis autem tuo etc. vel per totam nocte
la etc. Illi piscantur in nocte qui
non sunt lumine sacre scripture sed sunt
in tenebris ignorantie tales alios
non convertunt sed in errore inducunt
i. Thimo. i. volentes esse legis doc
tores non intelligentes neque que lo
quuntur neque de quibus affirmant
Gregorius nazanzenus Audacius prius oportet et se
alios mundare sapiens prius fieri
et sic alios facere sapientes lumine effi
ci tunc alios illuminari accedere
ad deum et sic alios adducere ad deum vel
illi piscantur in nocte qui aliqua de
genere bonorum faciunt in peccato mortali
tales nil capiunt quia nullum merito
vite sibi acquirunt. Aggei i Qui
mercedes congregant et misit eas in
saccum etc. Saccus pertusus est animus
in gratia stabilitus Saccus pertusus
est animus per gladio laceratus ubi
nulla merita retineri potest sed omnia effun
duntur vel quod piscantur in nocte
qui expectant penitentiam in morte
tales nil capiunt quia ultimus ali
quid boni facere non possunt quod ho
venit nox quando nemo potest operari ta
lis enim per eius videtur penitere timo
re pene quam amore iustitie Jo. dicit
Augustinus dicens penitens in periculo sit
securus hinc exit ergo non sit
securus Secunda causa est quod piscantur
in luto seu in fundo in fimo
lo dixit Christus petro duc in altum
etc. locus infimus est terra locus
medius est aer locus altus est
celum Illi qui piscantur in loco in
fimo qui est labor aut in agricole

Terrenorum tales non capiunt nisi luc
trum Abacuk ii Ve qui congre
nu gat mala vestra quo agregat
querens se lucrum Illi piscantur in medio
i. in aere qui laborant in aggre
cione honorum tales non capiunt
nisi muscas sicut n. aranea se
eviscerat ut muscas capiat sic
superbi interiora sua dampnificant
ut aliquos honores assumant
qui musce sunt cum mente mul
tis tribulacionibus animam insta
bilem reddunt tum quia meterem fe
dant tum quia cito evolant Illi
piscantur in alto qui laborant
in aspiracione celestium tales mul
tum capiunt scilicet regnum celorum Matthei
xi Regnum celorum vim patitur etc.
Tercia causa est quod piscantur cum
instrumento non congruo i. retibus
fractis Io. dicitur c.ᵗ in Reficientes
retia sua Illi retia frangunt qui
ea que verbo predicant male vivendo
lacerant Gregorius Cum verbis predicant
moribus impugnant Isti reficiunt
retia sua qui vitam suam componunt
Gregorius Debet ut vitam predicandi te
neat nam necesse est altitudo vivendi
Quarta causa est quod piscantur in lo
co non debito unde dixit dominus Io.
ult. Mittite in dexteram navigii
rethe etc. Illi qui piscantur in sini
stra parte vite scilicet in divitiis deli
ciis honoribus non capiunt quia
hec nichil sunt Ie in epi exi
tiarum vacua erat Illi vero qui
piscantur in dextra vite etc. multum
capiunt quia sic dicitur i Cor. ii Quod
oculus non vidit nec auris audivit etc.
In presenti oculus non saciatur in vi
dendo nec cor in diligendo nec
auris in audiendo in futuro saciabitur
oculus in dei visione auris in an
gelica iubilacione et cor in
dulci dei delectacione Dicitur

autem vita beata dextra et vita presens
sinistra quia pars dextra in homine
est honorabilior forcior et cali
dior quam sinistra Est beata et
honorabilior quia sic dicit Augustinus
et est vera dignitas que nulli datur
indigno In presenti autem sepe digni
despiciuntur et indigni exaltantur
Est eciam forcior quia est vera eterni
tas ysa xxxiii Oculi tui videbunt
tabernaculum quod nequaquam transferri poterit
In presenti autem est labilitas i Io. ii
Mundus transit et concupiscencia e
ius Est eciam calidior quia
ibi est in mensa caritas unde sic vo
cantur carbones ardentes et lampa
des fulgentes Ezechielis i Similitudo ani
malium aspectus eorum quasi carbonum
ignis ardencium et quasi aspectus lam
padarum In presenti autem quo ad bo
nos est imperfecta caritas quo ad
malos est frigiditas quo ad pi
gros est tepiditas Apocalypsis iii Utinam
frigidus esses aut calidus
etc. Quinta causa est quare piscatores
non capiunt propter piscium et hoc
quadrupliciter Prima est quod sunt mi
nus astuti et cavent sibi a retibus
et ab hamo multi non ex quadam
astucia dyabolica vitant instare
rethe [predicatorum] timentes ne sua
alibi tangantur vicia nam superbus
non vult audire verba humilitatis
nec luxuriosus verba castitatis
nec avarus verba liberalitatis Dicitur
Job v Apprehendit sapientes in
astucia eorum quia non modo re
mittunt se capi tum in morte
capientur a deo a dyabolo capto deus
non eos capiet et dyabolo tradet
dyabolus ipsos carceri infernali inclu
det Petrus autem ipsos inclusos
sic alligabit et involvet quod

magis in oriente ait v. Estote co
sencientes adversario tuo i. Simoni
demoni qui adversatur proximo volenti
ne forte te tradat iudici i. christo
i. sic cum quando traditis 2 iudex tra
dat te ministro i. dyabolo et in car
cerem mittaris amen dico tibi non exi
es inde donec exsolvas penam no
vissimam potest magnus sed eciam minus
et hoc quia forte non potest in magis
exibit Secunda causa est quod sunt minus
magni et tunc recia franguntur
sic 2 magnis in seculo dei precepti co
temptum in dicitur de obstinatis
Ire v. hii simul magis confregerunt
iugum ruperunt vincula tales
non capiuntur se capi non permittunt in
retibus hoc modo de omnibus sapienti
bus non cepit nisi gamalielem
legis doctorem nec de omnibus no
bilibus nisi unum scilicet paulum qui dicitur
fuisse nobilis civis romanus
nec de omnibus divitibus nisi unum scilicet
zacheum. nec de omnibus principibus
nisi tres scilicet nichodemum cen
turionem regulum de piscibus
autem i. simplicibus ignobilibus
et pauperibus multos cepit i corinthios
i. videte vocacionem vestram fratres
quia non multi sapientes sed tamen
nec multi potentes Tercia causa
est quod sunt minus lubrici sicut
sed anguilla que postquam capte
fuerunt de manibus lubricantur
Sic eciam multi sunt lubrici qui lu
bricant de culpa in culpam
Ire in lubricantur vestigia
mea etc. Gregorius peccatum quod penitencia non
diluitur mox etc. lubricant de cul
pa in penam Job xxi. ducunt
in bonis dies suos et in puncto
pa et in puncto ad inferna descen
dunt ecce pena lubricant de
pena in penam Job xxiiii ad ca
lorem nimium transeunt ab aquis
nivium Quarta causa est quod
sunt minus pavi quia prophe
ssplura ... sunt qui parum cor
dantes timent agere quod legis ardua
sed secundum iudicium non sunt timere bona
agere ... alia ardua que pun
gunt sic audit Ecc. 9 super ait
patria quam audit non quod semper tua
gratia ... que ... adversa
non timent agere bona opera sua
scilicet miles agricola negociator
non debent ... timere ... dei ... vi
a... ... ... quod si
... labora sicut bonus miles i.
quod nec debet timere bona opera
operare ~~vento non seminat et nec~~
~~debent timere~~ ... sunt agricole dicitur
quia sic dicitur Ecc. xi. Qui observat
ventum non seminat et nec debent
timere talenta i. gracias sibi datas
adlucrandas ... opponere ...
sunt negociatores regis ...
... negociamini dum venio do vj f 19
vi Nisi habundaverit
iusticia vestra plusquam scribarum
et phariseorum non intrabitis in re
gnum celorum ait v. Solent magistri
scole habere tres ordines scolarum
quorum quidam sunt incipientes qui
indigent primis literis elementis istos
magister non docet ipse sed paruos erudi
tos alii sunt proficientes qui ad
huc indigent instruccionibus
levibus et planis istos similiter non
docet magister ipse sed paruos magis
doctos Tercii sunt perfecti qui iam
sunt apti sensibus profundis istos
magister verus docet magister verus

i. xpus vii q^t xxiij unus est m-
agister vester. Scola eius totus mundus
ubi habet tres ordines scolarium
quorum quidam fuerunt tempore legis na-
ture credunt omnes rudes et incipie-
ntes in elementa et creaturas
mundi instruebantur legentes ipsius
dei potenciam ex sui magnitudine
sapienciam ex ordine bonitatem ex uti-
litate. Ro. i. Invisibilia dei a
creatura mundi per ea que facta sunt in-
tellecta etc. Alii fuerunt magis
proficientes qui scilicet fuerunt tempore le-
gis scripte quos deus docuit
et per magis eruditos scilicet per moysen
et prophetas. Alii sunt et fuerunt perfecti sub
tempore gracie quos docuit per se ipsum sub
humana natura. Ideo oportet quod eorum in-
stria magis ... quam ceterorum
...

... adversarium autem iusticia nos invi-
tat nisi habundaverit etc. Iusticia
n. scribarum et phariseorum erat simula-
toria et intencionis tepide ...

cordis tui et clauso hostio scilicet exteriorum
sensuum ora patrem tuum. Elemosina debet
fieri cum recta intencione ...

...

et iam in celum ... et post

morte descendens super eas sic involuit quod spiritus vindictam resignent et sic cum catulis suis portat. Species autem sunt astutie corporibus quibus pauperes perimunt pauperes eorum bona rapiunt et filiis suis tribuunt. Secundo illic congregati sunt milvi aliud adalterum hoc est in adsuperbos amicos cum insidiant omnibus domesticis et maxime pullis pulvis domesticis superbus prepositi meliores se pauperum bona rapiunt et uthac moliuntur possit alia alius cupere melioe secundo adiungit quo dicat aliud ad alterum alii vincens scilicet quedam pecora que pecora multum hic nec delectacionem sed aliquam tenuant sicut in cendula tristicia secunda vita diminuit et iam pro zelus et mencendia minuit dies Tristicia ossa consumit propter prima corporibus triplis consumit ossa quedam ossa putrefacit propter putredo ossium invidia Secundo premittit status nostri sanctorum operum sequendum triumphus puelle resuscitacione de resuscitacione autem spiritualem quedam cooperantur quedam disponunt et quedam ostendunt. Cooperantur quando sanctorum orationes significatur prima quod dicitur quod pater et frater turbabantur mirus in dictis capitulo v. pro quo rogavi pro eius. Illuminans significat sanctorum qui adeo illuminati alios illuminant propter illuminans tu timo te si non solum pro peccatoribus orabant deo esset in miseria multo magis quando nunc sunt in gloria cum corporali

tas non sit diminuta sed augmentata. Secundo orant pro nobis sicut perrexi quod illa beata patria caritatem corporum non minuit sed augmentum Secundo ea in hac vita de sua adhuc salute erant solliciti tamen adhuc pro peccatoribus orabant nunc autem de sua salute sunt securi et ideo de nostra totaliter possunt esse solliciti propter aliud in peccatis scilicet Dabo autem operam et frequenter habere vos post obitum meum etc. Sunt causa nostra speculum etiam in quo clarissima non penalitas ideo non dicitur adeffectum pietatis scilicet Secundo si ad quem vivencium misti sunt peccatoribus quia pro eis orabant nunc tanto amplius tenta vivus meus agnoscunt miserias pro nobis orant. Secundo videndum est que sunt illa que disponunt ad spiritualem resuscitacionem que quidem sunt tria primum est verbancie sue originis recognoscere quod notatur per hoc quod dicitur quod ad illam resuscitacionem respiciunt primum remittere pro illo scilicet de quibus dicitur Job xvii putredini dixi pater meus etc. talis non consideratio humilitate inducat. Micheae vi humiliacio tua in medio tui ac si dicat non solum que in humilitatis sunt que sunt super te ubi habes materiam turpis propter quod dicitur tua abyssus etc. non solum sub his que sunt infra ubi habes tormenta inferni Ecclesiastici vii humilia valde spiritum tuum quoniam vindicta carnis impii ignis et vermis non solum sub his que sunt circa te ubi habes pericula mundi Jo. v. mundus totus in maligno positus est est etiam sub his que sunt infra te et in medio tui Sapiencie v. corpus quod corrumpitur aggravat animam. Secundo dispositio est

gaudium mundi concludit quod notatur
per hoc quod xpc trina vice lacrimatus est in lu
gubrem est gaudium mundi duos
vim Contrary festiuitate viz
et gaudium vim in luctum pius
n. vita est vigilia quod illud testan
dabit ut per de vigilia veniatur
ad festum eterne sollempnitatis de
exilio ad patriam celestis hereditatis
et de fastidio ad eternum ceterum
Sed mali faciunt festum de vigilia
ad patriam de exilio aduenam de
studio [illegible] in futuro erunt sicut in vi
gilia quia semper erunt tristes et
ieiunantes semper in exilio quia
a celesti patria erunt exules semper
in stadio quia de pena in penam
semper erunt currentes et in tormentis
laborantes pius probi laborant
in certamine et vi etc. Sed boni semper
erunt in leticia in patria et in
quiete eterna Contra in dispositione et
turbarum tumultum vitare consi
liis quod xpc turbam eiecit Secun
dum Jeronimum contra bello generata
tempore [illegible] dissimiles multitudo
[illegible] quociens ad homines [illegible]
ni minus homo redit interroga
tus quidam philosophus quare esset homi
num maxime [illegible] quod aliter homo
inuitas enim dixit quidam semper
quod et moyses [illegible] in imbrem
loquebatur cum illis sic monachus quod
est in claustro loquitur cum deo
quod exit ad [illegible] sepe loquitur
cum dyabolo Secundo notandum est que
fuit illa que audiunt resusci
tacionem esse veram que quidem sunt
tria primum est volens resurrectio
fantastice n. et maxime resusci
tati non surgunt velocius quod non
mouet pedes neque manus neque
caput Ipsi autem qui vi a puella
luce vim surrexit quamuis et la
zaro dixit se xpc Statim prodixit quod
mortuus fuerat per eum Sed caput
f. mala concupiscencia quod f. quod depo
in primum erit pedes f. pedes corporis
ad malum erunt Secundum quod qui
primum dimittitur quanto ad concupiscencie
quia non ita sepe prauat ipsi sic
seruiunt apcedibus de in dimittitur
eam opus ipsi superant dura
nobis

Jeiunia debent fieri cum cordis et
vultus exhilaracione ibi dicitur tu autem
cum ieiunas vnge caput tuum
et faciem tuam laua Quo corpus ipsa
erat mercenaria quia seruabant
legis mandata propter temporalia conse
quenda Terra n. seruantibus pro
mittebant scilicet diuinitatem
sibi qualibus ys. j. Si volueritis et
audieritis me bona terre comedetis
prolongacio vite temporalis leuitici
xvi Custodite leges meas
atque iudicia que faciens homo vi
uet in eis et pax erit bona
Ezechielis xxx Conuertent gladios
suos in vomeres et hastas suas
in ligones et falces Justi autem
xpiana magis gaudet ea seruan
tibus enim celestem ferre quod promittit
regnum celorum quod est in principio
agite appropinquabit enim vobis
regnum dei / promittit vita eterna
tempus pius Contemplacio ac tu
tu eterna pax. et promittitur pax
temporalis Johannis xiiij pacem
relinquo vobis pacem meam do
vobis Multi sunt hodie sen
be et phariseis xpianos qui
plus amant de temporali commodo quam
de celesti regno plus de vita

spal' quia celesti plus deparc(?) cepis
sua etuith To corp iusti erat
tepida remissa scribe eum con
fidebant in sua sca phaisei in
sua vita Tio no curibant amplius
ascende sedat' mita Justi aut p
amore dz h(?) undare ab ista quia
desua sca vel detu facta vita no
debet gsid' s semp ad maiora p
fice pht' in cone qd ret' sunt
obliuiscens adea no q sunt ford
extendens me Oz multi sunt
qui no p ficiunt s deficiunt hodie
n aliquid faciunt cras pars et
post cras minus et postea nichil
tales sunt lunatici Ecc' xxvii
Stultus ut luna mutat' luna n
no ple no sempl' in vacua est
no tota vacua Cu n tres sunt
ptes satisfactionis s orões ie
iunia elemo Sunt quidam qui
orões multas faciunt ie iunia
custodiunt elemo tribuunt ipsi
sunt luna ple' postea dimittunt
orones et sunt luna semiple'
postea dimittunt orones ieiu
nia et sic sunt luna semivacua Ca
verum tota dimittunt et sic sunt
luna tota vacua pb'x Ecclesia
tem opera est iniqui remissa
manus feram dimicabit parat
manus remissa operat' egestate
i modo quia fient' d' eccia ab
suffragiis Egestate i indicio
quia no poterunt hre mediam
stillam olei compassionis sicut
pz i virginibus fatuis Egesta
tem i inferno quia no poterunt
hre mediam guttam aq refri
geratis ut pz i divite epulone
Bzsti viri quia fuerunt for
tes contra m'dm carnem et dyab'
pacienter i mundo dimicabit graui

in iudicio dimicabit intorq' in celo
dimicabit p mors Quarto corp iusti
erat minus seucu ut v audistis
quia dictum est antiquis oculum
p oculo dentem p dente Dicunt
n deus habebat duos offiales
valde seueros s. veritatem q culpas
denunciabat et iusticiam q culpas se
vere puniebat Justi aut cum
h pietatem iuxta istis duobus offi
cialibus deus dedit duos con
siliarios s. miam veritati et pacem
iusticie Si ergo veritas h culpas iugi
iuxta pbi gsulit ut videat si alias
fuit ignorancia vel infirmitas
sua vel temptatio dyaboli pysta
est eum culpe allouiari eius recidit
Cu no iusti culpas dz punire pax
sibi gsulit ut nichil intendat ad
scandalum ut honorem verum licet dz
pacificet pximo et tranquillet in
corde suo Ja xx ip Ego cogito
cogitationes pacis et no afflictio
nis et sic visitat' q di' in ps
vita et virtus ob ie Sic pt ouidt
q sit pfcta iusti Cu aut audistis
quia dictum est an . ie Justicia n
scribarum phariseorum erat dimi
nuta qntu ad utrumque ptem iusticie
q est declinare amalo et facere bonum
qntu n ad pma ptem diminuta
erat quia no cohibebat eam ab
odio lingwa a simplici mendacio
s a pimerio ne manu a vindicta
ut pz Exo xxi In lege talogis
Justi aut eccia est pfcta quia co
hibz eam ab illa sic pz hic a corru
pta ut v Qui viderit mulierem ad
concupiscendum eam ie a cogitatione
s mala in cordibus iuris Cohibz
eam lingwa no tm a verbo i iuroso
sic pz nec tm a simplici mendacio
s ut v Sit sermo vr est est no no

s cōā ūbo ocioso ayt xij vbū
ociosū q̄ locuti fuerīt hoīes
reddent racoẑ de eo ī die iudicij
Cohibet eciā manū a vindicta
ut scꝫ homo nō vindicet ī iuriā
ꝑpriā ayt v. Si quis te ꝑcusserit
ī vnā max̄ p̄be ei ⁊ alterā
realem vn ꝑqm̄ Et qui vult
tecū contendē ī iudicio p̄be
violentā cōtrusioẑ vn ꝑqm̄
et qui angariauit mille passus
vē Cū eciā diminuta q̄tū
ad ſpēm ꝑtē instruc que est fa
ciē bonū quia notet te nob aut
inimicos diligē n̄ ꝑcis ora
re n̄ eis bn̄facē ſuꝑius aut
eciā cōmā ista ꝑcepit ayt v.
diligite inimicos vros bn̄fa
cite qui oderūt vos ⁊ orate ꝓ ꝑſe
⁊ calūpniantibus vos Co n̄
manifestat q̄ ſunt ꝑs ꝓfē instic
eū aut vade ꝑ̄us reconciliari
fr̄i tuo Cui aut ꝓ̄ra recō
ciliacō ſit faciēda audi Cꝰs
d. Si cogitatu offendis cogi
tacione reconcilia Si v̄bis
offendisti v̄bis reconcilia Si
oꝑibus offendisti oꝑibus re
concilia Cogitatu ḡo ſīc cor
dis offendit qui aliq̄ odit ꝑ
tunc reconciliat eū qn̄ odiū
deponit et ip̄m diligit aliās
n̄ deus munꝰ nō recipit ꝑ
quꝫ odiū nō remittit Vnde
sic dicit Cꝰs Nemo inter duos
inimicos p̄t esse fidelis amicꝰ
amborꝫ ꝙ̄ dn̄ hostis suus ini
mici nō aut unq̄ d̄ nō ſunt
ꝭ inimicos eius diligim' et
amicos eius odim' Si offen
dit v̄bo dꝫ homo dꝫ recon
ciliari fama restituendo Cū
n̄ ... ſit fama quam

tp̄alis ſb̄ā vel corpus Si tene
satisfacē raptores respondeo si ꝑſē
cuter emendam offendo multo
fortius infamator fama respondeo
Si offendit factis dꝫ reconciliari
factis aliū n̄ ꝙ Cꝰs rapi que
factis leppsi factus placauis
ſīc cā ouis dn̄i ſīc cā oblās fiat
de rebus quibꝰ alios spoliaui cꝰd
n̄ ꝑdest si vnus orat ꝑte ⁊
alius adūſū te deū interpellat
Si offers munꝰ tuū
ante altare et ibi recorda
tus fueris ⁊ Cū ī om̄ ope mo
tiā attendꝰ debem' honorē
dei edificacoẑ ꝓximi et
vnitatem deus eu est tante
bonitatꝭ q̄ plus respicit ad maiorē
vtilitatem et ꝓximi edificacōem
quā ad ſuū honorē Offerē n̄
munꝰ ad altare ꝑtīꝫ ad honorē
dei Sꝫ qui illud offert cū odio
ꝓximi nō habꝫ unitatē ꝙ scꝫ
diligat ꝓximū vt ḡo deus ut
homo ſuā iīnuttat honorē
ut ſit ꝓximo reconciliatꝰ nito
na offerat oblacoẑ Cꝰs vide
mam dei Cū respicit plus hoīm
vtilitates quā ſuū honorē
plus n̄ diligat concordiā fidelium
quā munā sua cūmꝰ amatū
dicit G' Si offers munꝰ tuū ad
nouit aut q̄ est quadruplex munꝰ
scꝫ munꝰ a corde munꝰ ab ore munꝰ
manuū munꝰ ab obsequio munꝰ
mus a corde est munꝰ amoris
q̄ ī tm̄ est d̄o acceptū ut
sine illo nullū aliud munꝰ sibi
placeat nihil n̄ valet deo
offerē v̄ba tua ꝑ ... ...
aurē nec corpꝰ tuū ꝑ mor
tificacoẑ nec res tuas ...

chār laudacioꝫ nisi sibi offeramus cor
da nostra per amorem ut patet luc xviij
publicano qui videbatur offerre deo verba
sua gratias referendo dicens deus gratias
ago tibi Corpus suum mactando dicens
Ieiuno bis in sabbato Res suas mi
nistris dei largiendo dicens decimas
omnium que possideo Sed nichil sibi profe
cerunt quia non offerebat deo cor
suum per dei et proximi diligendo non
enim deum diligere paruit qui omnes proxi
mos contempnebat dicens non
sum sicut ceteri homines etc Altare
super quod debemus offerre deo munus co
rdis est altitudo humilitatis de quo
dicitur Exo. xx Non ascendes per
gradus ad altare meum ne re
veletur turpitudo tua In humilitate
enim non sunt gradus figurandi ut
pater maior filio vel filius maior
patre vel spiritus minor utroque re
datur Vnde quia angeli istos gradus
facere voluerunt eorum turpitudo sua re
velata fuit quia per blasphe
miam una pars [illegible] emisit
Item munus amoris debemus offer
re super altare [illegible] ut sic diligamus
patrem qui per suam potentiam nos creavit
filium qui per suam mortem nos redemit
et spiritum sanctum qui per suam gratiam nos
in filios adoptavit Sicut autem ni
chil est quod [illegible] quod si offendimus
reconciliare debemus alias munus
dilectionis deo offerre non possumus
quia sicut dicitur i Io iiij Si quis
dixerit quoniam diligo deum et fratrem
suum oderit mendax est Dicitur autem
[illegible] frater quia omnes ab uno pa
tre creati uno precio redempti uno fon
te regenerati et ad eandem hereditatem
vocati Item est munus oracionis
quod est deo valde [illegible] ad [illegible] per
dignitatem [illegible] munus incensi est
levius [illegible] Nunc de
oracione est sicut incenso quod est levius

quod habet secundum similitudinem quemsic
ad levem facit quod usque ad celum ea
deducat Eccl. xxxv. Oracio humiliantis
nubes penetrabit Tunc ergo est ca
lida quod secundum fervorem caritatis
Eccl. l. quasi ignis effulgens et
thus ardens in igne Thus quod ardet
in igne quod oracio fundit a fervore
cordis Tunc eciam est odorifera
quod secundum puritatem Apoc. v. ha
bentes singuli cytharas et phialas aure
as plenas odoramentorum que sunt
oraciones sanctorum altare autem super quod oraci
onis offerimus est ipse Christus Per ipsum enim omnes
oraciones offerimus dicentes per dominum nostrum
Ihesum Christum filium etc Sicut enim a sole propter ni
miam distanciam non possumus lu
minem nisi mediante speculo vel
aliquo simili sicut ut apparet propter suam ni
miam excellenciam aliquam gratiam pos
sumus percipere nisi intercedente media
tore Dicitur autem Christus altare thuris au
reum rationem de quo dicitur Exo xxx al
tare de terra facietis michi Deinde
in Exodo xxx altare quod cum [illegible] erat tu
ram thus de iiij[o] Apoc viij Data
sunt illi incensa multa ut daret
de oracionibus sanctorum super altare aureum
Christo quod sunt tres scilicet caro
mortalitati subiecta et quantum ad
hoc fuit altare terreum. anima mun
dissima et quantum ad hoc fuit altare
eneum et deitas preciosissima et quantum
ad hoc fuit altare aureum sed noster
est Christus quod si fratrem offendimus per veram
confessionem reconciliare debemus
Dicitur autem Christus deus non sicut homo et nisi
in deus autem ut sublimitatem sua
equalitatem nisi inferioritatem
Christus vocat se deum nostrum ut ostendat
quod sit maior nobis Io. xiij Vos vocatis me magister et
domine et bene dicitis sum etenim vocat
se fratrem nostrum ut ostendat quod sit

equalis nobis racione dicitur Hebr.
c ii Non confunditur eos fratres vo
care dicens Nunciabo fratribus
meis nomen tuum vocat se nostrum no
strum ut ostenderet quod fuit minor no
bis racione humilitatis unde Luc xxii
Ego autem in medio vestrum sum sicut
qui ministrat Tercium nunc est a
manu quod consistit in elemosinarum largi
cione unde dicitur de muliere forti prov.
ult. Manum suam aperuit inopi et pal
mas suas extendit ad pauperem sequitur intel
ligitur forte apertam et extensam si
cut vacua habere vel dare intelligitur quod hec
manus debet ad pauperes habere manum aper
tam et extensam et plenam apertam
ut det cito contra illud Eccli iiii Cor i
nopis ne affligis et ne protrahas an
gustianti extensam ut det communiter
Sunt enim qui videntur habere manum ad
se extensam et ad proximos reflexam
non ad se tamen sed circa debet ad ali
os habere extensam Luc vi Omni pete
nti te tribue. plenam vero ut det
habundanter Thob iiii Si multum
tibi fuerit habundanter tribue hilarem
quia cor nostrum semper quando damus elemosinas
ymolamus cum eas facimus Cum cor
dis hylaritate ii Cor ix hylarem
datorem diligit deus Cum cor
dis compassione Job Compa
ciebatur anima mea pauperi Cum cor
dis recta intencione quia Mt vi Nesciat
sinistra tua quid faciat dextera altare
cordis dicitur Exod xxvii Facies al
tare de lignis sethim Ligna autem sethim
lignum scilicet quod est leve in
cremabile et imputribile quia
cor nostrum debet aliquo pondere
spirituali de aliquo genere tribulacionis
consumi ne fetore peccatorum corrupci
bilis nam sunt angeli quibus tunc
offendimus quando corporis impediciombus
non obedimus tunc autem eos reco
ciliamus quando corporis impediciones

recipimus tunc ipsi magis elemosinas de
ferunt audeo dicunt autem fratres
nostri quia eundem habent prorsus
ad eandem sumus facti ymaginem
et ad eandem venimus hereditatem
Quartum est nunc ab obsequio
quod scilicet totum corpus nostrum et totam
vitam nostram in dei obsequio ma
neamus iuxta illud Luc i Serviamus
deo in sanctitate et iusticia coram
ipso omnibus diebus nostris debemus
circa hoc niti deo cum mundicia cordis
cum nostri boni operis cum rectitudine
intencionis et cum longanimitate
finalis consummacionis altare est
fides quia nisi bona opera in a
ltare fidei offerantur nulla reputantur
Hebr c xi Sine fide impossibile
est placere deo Similiter ut est spiritus
in quem tunc offendimus quando
sensualitatem sibi subicimus deus
quasi in domo anime nostre posuit racionem
et sensualitatem tamquam fratrem et so
rorem virum et uxorem dominam et
ancillam racio scilicet sensualitatem
instruat tamquam frater sororem suam
eam corrigat tamquam vir uxorem
suam eam sibi subiciat tamquam domina
ancillam suam

Omnis qui irascitur fratri suo re
us erit iudicio Sicut bernardus dicit
de consideracione ira et cetere anime
passiones cadunt in sapientem
aliud sentiunt stoyci aliud pitagori
ci aliud xani stoyci enim dicunt
huiusmodi passiones cadere in sapiente
quamvis i. quamvis aliqua sustineat
adversa tamen in ipsis retinet firmi
tatem et constanciam unde refert Seneca
de Socrate quod porrectum venenum in ipse
sibi oblatum tamquam medicamentum
immortalitatis bibit et de acie
mobilitate dum disputans ponere

illam letus ebibens hausit
Peripatetici uero dicunt has passio
nes cadere in sapientem sed mode
ratas et rationi subiectas et ponunt
exemplum de Xenofonte rege
qui audita filii morte dolens
coronam de capite deposuit sed
audito quod fortiter pugnando occu
buit coronam resumpsit dicens
se magis gaudere de filii virtute
quam de morte In dysciplina at
[illegible] ut dicit Augustinus de civitate dei
Non requiritur utrum pius animus
irascatur aut tristetur sed unde tra
ut dicit idem ymmo hoc retrahit Aliud
est fratri irasci aliud culpe fra
tris Non enim fratri irascitur qui
peccato fratris irascitur Dicit ergo christus
qui irascitur fratri suo reus erit etc. In quibus
verbis potest esse gradus culpe ira
secundum tria cuiusque temporis per quem
quidam alii punire cum alii
communes aliquam gehenne Sed circa
est [illegible] et ut dicitur audit In
peccato ire consideratur tres gradus primus
est quo ira est in corde quod non
ostenditur Omnis qui irascitur fratri suo
reus erit quod manifestatur in exteriori
signo quod notatur cum dicitur Qui au
tem dixerit fratri suo racha est au
tem racha secundum Remigium ebrayca
est interiectio indignationem vel
eius dicitur iracundie sicut ha
[illegible] et [illegible] ha ha
Qui autem dixerit fratri suo fatue
dicto [illegible] sed [illegible] sicut dicit Augustinus
et Beda In primo est unum scilicet
ira sola in secundo duo scilicet ira et
vox In tertio tria scilicet ira et vox
et in voce vituperationis expressio
Sicut autem [illegible] duo in culpa est
ita in pena quod exprimitur nomine
iudicii consilii et gehenne [illegible]

tria pena infernalis intelligitur nomine iudi
cii intelligitur pena cuius quis debet
[illegible] in iudicio non tamen damnatur et
ad hoc est locus defensioni et tunc
est reus in periculo cum nomine consilii
intelligitur pena cum iam quis debetur
[illegible] in consilio non quis sit differentia
adhuc [illegible] pena differtur et locum habet
dilacio et timor reus erit in periculo
[illegible] Istud autem totum intelligitur
de ira deliberata quod odium incorporatur
est ergo primus gradus quod est in corde secundum
Damascenum ira est accensio sanguinis
circa cor Ista autem accensio quadrupliciter
fit In aliquibus enim ignis inchoatus
dicitur cito accenditur et cito extinguitur
isti sunt ceteris deteriores Isti sicut Gregorius
sunt similes paleis aridis in quibus
ignis cito extinguitur et cito accenditur
In aliis ignis non accendit cito accendit
et tarde extinguitur isti sunt ceteris
deteriores et sunt similes teste que dum
adhuc recens est factus est ad recen
[illegible] sed cum adusta difficilis ad
[illegible] In aliis tarde accenditur
et tarde refrigerat Isti sicut Augustinus similes
sunt lignis grossioribus in quibus
ignis tardius accendit et tardius ex
tinguitur In aliis vero ignis [illegible]
dicitur tarde accenditur et cito refrigeratur
Isti sunt ceteris meliores de quibus
dicit Philosophus [illegible] valde paucis
pena cuius [illegible] est in corde est [illegible]
[illegible] admiracione [illegible] et qualiter
illud preceptum diliges proximum tuum sicut
te ipsum servaret requireret et invenit
quia diligit eum non quia sua
quia bona sua sibi non [illegible] et
non quia suos quia [illegible] sunt
[illegible] fecit et non quia se quia
[illegible] suo saluti [illegible] fecit [illegible]
[illegible] gradus est quo est ira in [illegible]

[illegible] quod ira [illegible]

Secundum autem odii sunt locuciones sub
trahentes famam aliene et ideo quod
autem ypocrita invidus tractat occulte quia
in capite dicitur capitur ipse idem cap
tivum non tamen apparet captio ibi
sed quod erigitur. Quartum quod odium occul
latet in animo captivatum est quia adhuc
sed tamen eius captio non videtur
nisi quod signum odii manifestatur
per alium. Signum iræ est consilium quod
contra eos in consilio scelerato
invenitur dictabitur quia sic fecerat aliis
fiat ei qui eum contra proximum sunt
signum rancoris et odio contra ipsum signum
iræ sive audit deus angelus
et totus scorpio celestis. Signum ma
gnæ iræ dei erit quia tales
detractoribus non liberantur immo si
omnes sancti pro eis orarent eos non
liberarent quia viri tribulationis anime
per hoc et ne assimilatis procis
laudem eorum et non obstat eius
quia non pro amicitia te. Signum est
magne iræ dei et angelorum quia
hostes eius ipsi tradent et etiam
mittet filius hominis angelos
suos et colligent de regno suo
omnia scandala et mittent in cami
num ignis. Secundum signum magnæ iræ dei
et scorpio est terrenus quia modo
ad suffragium eius non impendit
sic sed in clamore expulsione est
gradus est qui in ira eorum ne
bene verbo vacando secundum stultum
9a sed in re quod Christus rapuit quod sicut fecerunt
Christi discipulos stultos vo
cat dicit Luce ultimo O stulti et
tardi corde et Apostolus dicit
ad Gal. iii O insensati gala
te et dominus Christus quod est de ypocritis in
libro v de summo bono quia
displicuit est loqui et quia
vel bonum bene vel malo male

seu malum bene. Primo bonum quippe bene
loquitur quia ea que vera sunt fratribus
annunciare videtur. Malum male loquitur
qui per flagicia suadere conatur. Bonum
male loquitur qui veritatem aliquam arrogando
predicare sentitur. Malum bene loquitur
qui ad narrando vicium detestatur
ut ab eo homines avertantur. Christus quoque
apostolus vocaverunt illos stultos non
ut confundent sed ut corrigerent. Pena
que debetur huic iræ est iehenna
ignis. Dicitur autem iehenna archos quod
est terra et genos quod est profundum
quia infernus est in profundo id est medio
terre et talis locus competit pecca
toribus propter elongacionem obscuritatem et
frigiditatem. Nullus enim locus distat
tam a celo quam medium terre. Ideo dignum
est ut qui hic elongaverunt se a deo
per peccatum sic elongentur a celo promis
sionis loco. Nullus locus est obscurior
quam medium terre. Ideo dignum est ut
qui diligunt opera obscura tenebras
teneant in locis obscuris penarum.
Nullus locus est frigidior quam me
dium terre. Ideo dignum est ut peccatores qui
fuerunt frigidi in dei amore semper
strideant dentibus pre nimio frigore.
Est autem attendendum quantus gradus iræ
iste est in iniurioso facto quod notatur
ad dicit audistis quia dictum est anti
quis non occides. Illud autem homi
cidium multis modis committitur. Homo
sed res corpus animam et famam occidit
ut quis homicidium committit adversus
pacem recipiendo. Eccli. xxxiiii panis
egencium vita pauperis est qui defrau
dat illum homo sanguinis est. Occidit
autem corpus non tamen gladio necando
et enim necati qui in sublime medio
dubio pascere fame morientem si
non pavisti occidisti. Occidit autem animam

ept aut malo gorum sbcendo
ro xviij neli abo tuo illu pde
p quo xt mortuus est. aut
viuere vite tacedo vt tot
accidimus qd ad mortem tepide
et tacentes ne videmus aut
prem nobile gmittendo Sapie
xvj. occidit ho p malicia sua
animam Quitu ad fama
detrahendo Eccl xxviij plaga fla
li plaga liuorem facit plaga
lingue comminuet ossa pena ire
fingus est mors id est mors de
qua dr ma xxvj. Omnes qui ac
ceperint gladio gladio peribunt iste
aut gladius facit i dampnatis
triplicem mortem vnde dicitur Eze
xxj duplicetur aut triplicetur
gladius interfectorum prima mors
erit quia igne i potinguibi
li cremabuntur et ista erit ma
la Secunda quia abtorum consorcio
separabuntur et ista erit peyor
tercia quia visione dei priuabuntur
et ista erit pessima mt xxiij
Exibunt angeli et separabunt ma
los istud respicit abtorum consor
cio separacionem ignis i potingui
bilis cadent ibi erit fletus et
stridor dencium istud respicit
dire visionis preuacionem dyonisius
visio n dei suos letificabit
et i amorem inflamabit qz
dapnati carentes eos i rumina
cionis dei visione carebunt io
semper dentibus stridebunt
nam turba — vij f iij
multa esset
eum iesum nec haberent quod ma
ducarent et c mr viij Sicut dt
Beda Non est credendum q
turbe sine viatico ad deum
i sollitudine venerint Sed pa

et scdi die oia gsupserunt vnde xt tercia
die omnibus iam gsuptis miraculum fecit
io aut tamdiu scm manebant sine
alimenta infirmos quos sanare afferebant
vt dr mt xv. vbi de miraculo isto
agitur accesserunt ad eum turbe multe
habentes secum cecos claudos et c Sine
documenta salutaria que ab eo audie
bant sine alia gorum sanitates que ipso
videbant Iste due cause ultime po
nitur in glo mt xv. Cum igitur turbe
iam triduo cum eo fuerant et ali
menta defecerant xt vt gruum cibum fe
cit Cuius grum gncedibile est
gspte x sitientis et gspte gmmeos
et gspte ministrancium Gspte x
tria gncedibilia sunt primo humilitas
in gsiendo Vnde dr Conuocatis discipu
lis et c Glo super mt dns discipulos
conuocat ut doceat maiores consi
lia sua minoribus gmunicare vel ut
gcollocucione intelligant sicut magis
pt aut cum hic gsilium tex esse reprehen
sio vna gspte petentis consilium qui
sz intelligunt nimis superbi Alia gspte
dantis qui n sz sermo prudi nec
amim iustu Tercia gspte rei de qua
petitur qui non sz decentem tytulum
debz gt i illo qui petit mens ce
lestis et mansueta ut sz suo sensui
nimis non credat qd est gt multos
qui credunt sibi sufficere et consilijs
non indige Bern. Cui illi desunt q
sibi nichil deesse putat dum q vbi
dixisti sufficit ibi defecisti vbi t
placuisti ibi peristi pv xxvj
vidisti hominem sapientem sibi
vid magis spe illo habebit insi
piens Similiter aut qui dat debz
esse discretus prudens et i conassa
iustus Amb in lio de officio Scaue

salutem in an illi vio quintum
qui sit iustus et prudens facit ii
ipsu ut nullus sit fraudis inet
fiat prudentia ut nulla sit erro
ris suspicio In ca de qua petitur
debz esse utilitas et necessitas q
no debz consilium peti de rebus sup
uacuis Sic in In superuacuis re
bus noli scrutari multiplicr nec
de rebus uanis pe no sedi ad
eu re nec de rebus prauis pre
tendis quia sic dr Job v.
Consilium prauorum dissipat de rebus
bus utilibus et necessariis dr in
ff i. accipe consilium amici et sapientis
a. t. Ergo in p. fuit pietas in
compaciendo cum dr Miseror sup
turbam Olim enim inter i com
passibilia et dura s. deus ange
lus celum et mors deus n homines
sibi reconciliare nolebat ange
lus hominem no diligebat nec
curabat differebat Celum nulli
suscipiebat mors omnes deuorabat
bat et ad inferna rapiebat
Sed ista recessit tota duricia et
aduenit mag una nam ipse
tanta fuit pietas q homines sibi
reconciliauit Ro. v. Cum ini
mici essemus reconciliati sumus
deo per mortem filii eius deipsa
sua pietate effudit in angelum
et cum se compassibilem fecit q
homines de manibus tanquam sociis co
parem delput i paradiso ueas
deportauit vn sup id et ulti
rinte expanescite re dt G
vos aut eius expauescitis q
vos gentes videtis se effudit
in celum q ipsum flexibilem fecit
eam q ad hominem suscipiendum
statim se flexit i curam sic c sup
stephanum se apparuit Sic effudit
in mortem q q prius fuit terribilis
et dira facta est dulcis et mansueta
ita q a sanctis non timetur s desideratur
phil. i. desiderium habens dissolui et
esse cum xpo. Tercio fuit liberalitas in
saluando q nota ad dr quando ha
uerunt et saluata sunt in iis
In petentibus est fames continua
Eorum n. memoria est famelica quia
semper nolunt recordari deliciarum di
cit patrum Nm. xi. In mente ue
uenit cucumeres et pepones por
ri cepe et alia Cucumeres et pe
pones sunt dulces et sudues
et significant peccata suauia sic gula
et luxuria porri cepe et alia sunt
acerba et significant peccata acerba sic
superbia iram et inuidia Intelli
eorum est famelica quia semper
vestigare curiosa Sic in deus
fecit hominem rectum et ipse se infi
nitis immiscuit questionibus
voluntas eorum est famelica
quia semper nolunt intelligere ut
pe ut quod diligunt uana et que
non uidet. In futuro aut iste po
tes saturabuntur ita q sit filius
saturabit intellectum plenissima
cognicione sp̄s sanctus volunta
tem sua suauissima dilectione
pater memoria securissima
eternitatis intentione Ergo illud quinim
predicabile est propter gaudium
in quibus tria fuerunt q xpus ad
nuntiam inducunt primum est pena
insustinenda Ewd dr triduo su
stinet me uel triduo perseue
rauerunt mecum ut dr ut xv. Quin
wit go adnos spualiter pasti
secud triduo commoretur primus

est dolor contricionis. Secundus est pudor
confessionis. Tercius est labor
satisfaccionis. Istud est triduum quod
in deserto prius iter ut deo suo in sac
rificium offerant de quo habetur Exo. v. in
vel secundum Glo. tribus diebus tres sustinere
net cum multa fidelium post suam
primam declinacionem ad deum se in ope
in locucione cogitacione contritus
de quo sicut in Sicut corporibus me
dicina prius in medicine cing i
adiungitur ut de quo i. fratres in resurrectione
vetera decore vero et de nouo. Ephe
in renouamini spiritu mentis vestre
Secundum xxxii ad maiorem indigent fuit
labor inueniendo cum dicitur quidam
ex eis de longe venerunt secundum Glo.
ad similitudinem dei quidam veniunt de ipse
quidam longe i. qui integritate mentis
corporis seruat de ipse ad deum festi
nat quod in virgo vel multis tamen aliis
flagiciis inquinatus deum quod ipse
venire agnoscitur. Qui aut post
multa flagicia conuertitur de longe
venire probatur. Ephe ii veniens
euangelizauit pacem vobis
qui longe fuistis et pacem his
qui prope. Secundum quidam de ipse
venit virgo beata quod mentis corporis
integritatem seruauit deuenit
ipse elizabeth quod in suo coniugio ho
neste vixit de longe magdalena quod
post flagicia ad deum conuertitur
se Quartum Mt xv ad maiorem in
digent fuit timor deficiendi in
redeundo. Cum dicitur si dimisero
eos ieiunos in domum suam deficient. Vbi
notandum quod sunt inter genera ho
minum qui difficulter ieiunium ferre
possunt consuetudine qualem
itinerantes pueri senes tales

qui de remoto ad penitenciam veniunt et ab
vbere dei indiget. Isti qui a iuuentute
de infantia. Isti aggressi sunt via
paradisi in ff. xxx. Sunt enim quidam qui de
in te repetit via. Glo. super xxxiii. xv. pe
tis qui sunt pane celesti ad pri
tendit. Isti sunt tamen pueri recen
tes in gracia renati. I Pet ii Sicut
modo geniti infantes sine dolo lac
Isti qui sunt in prius renati
per conuersionem mutatis animis in mentes
moribus et illud quod inuenit fuit pene
dabile contra ministrum i. hic
pulores fuit in eis quod tollera
bile et quod commendabile reprehen
sibile fuit illud quod dyxerunt vbi
tres primis senes iuuenes patri parum
in solitudine non est desiderat debue
runt dubitare ad panem per
v. milia hominum de v. panibus
saciauit ut supra hic in ipse aut
dus eis non inclinauit sed leuius
interrogauit d. Quot panes ha
betis. Gal. vi. vos qui spirituales
estis instruite huiusmodi in spiritu le
nitatis dyxit in sermone leuitatis quia
quantumcumque sermo in sermo apparuit
in correccione seueritas semper debet
esse in corde tamen qualitates quos
aut quod simpliciter dicitur sicut
erant qui dispone ubi tales cori
gendi sunt et ad sermone leni
tatis et ad spiritu lenitatis. Quartum fuit
in eis quod tollerabile sed quod nec
vere se panes respirabant sed
quod dicitur quod dicitur est in nolite so
liciti esse dicentes. Sed aliud est
contra solicitudinem in mente per
celestia temporalibus postponitur
que est prohibita aliud est contra
prudencia in laborando vite nec
admittitur quod est concessa et labor
est ostendens sollicitudo tollerabilis

aliud est finale ordinacionis diuine
qua deus ordinauit ut prouerbus
vbi d' cohibet mari terminum |
Cor ix deus ordinauit his
qui annunciant de euangelio viue
re sunt in eis quod commendabile
quia in distribuendo panes xo
venienti assistendo reuerenciam
exhibebant per ministerium cōpla
tus deus subit et in aio eos
nobis humiliter proponendo et ipso
eis assurgendo et genua flec
tendo et in ore eis obedien
do heb xiij obedite pre
obedienciam operis propter vnus pre
humilitas cordis quia debet repu
tare se eis in animi pre platos
exhibicione eis pre reuerenciam corporis
in sponte superhabundancia
Quia pre ceteris tuis supe
rat me Olim ira dei tam ex
in celo patet dum in celo ira e
dem desperendens de celo in quodam
angelo inclusit sc. i. in diluuii
lio patet Noe tuis in terra deus
dein fudit sic in virginis vtero
pa superpenis deus magna ma
tandem diffusa est in vniuerso
mundo patet quia dum placuit de Ostende
deus quia tam inuidebatur esse mi
sericors superhabundans indeo
mo est nimis superhabundans om
fidelium ro dicit cum coadi super
habundans decem autem primi
ma ta dicit primo potest pu
niendo me sed an notificata me
to offensis me perpetuo
me notatur clarus quod dicit concordia
superhabunda qua quamquam perpetue
transierunt sed precedentes milites
po vlts respondencia singula
ris Sicut non valebis preceptis

gnus est culpabile sicut patet est de
misericordia semper contra dicos neque no
gnus est infrigidare neque vani
no bonus producere Omnia igitur misericordia
et deo est patet in puro deo est alienum
in voluntarium eiusdem Cum non sit
alienum dicit ysa xxx alienum est opus
eius ab eo loquitur de ope puni
cionis de peccatis non habens mellificare
et hoc est suum officium patet habet
pungere qui sunt molestatum et hoc
est sibi alienum Sic et deus quod dat
mel sue mie facit officium proprium patet
Cum uero adiecibus stimulum inferre fa
sibi officium alienum Est ergo inuolu
tarium quia in virtus punit ysa. i.
heu heu consolabor super hostibus
meis et vindicabor de inimicis
meis vn dicit Glo. more pii patris
eos licet inimicos plangit et pu
nit Est ergo tardum quia sicut dicit
Greg. Illud quod homo sua natura facit
cito facit Istud autem quod contra naturam facit
tarde facit Sic et deus cito facit
opus mie quia est sue nature
tarde autem opus iusticie quod est contra
naturam suam Ro ij An diuicias bonitatis
et paciencie et longanimitatis con
temptnis Sic igitur opus iusticie est
deo alienum in voluntarium et tardi
quia Greg super [illegible] quasi coactus pu
nit et videt quia compellitur Vn
aut deus in virtus cum magno dolore
compellitur peccatores dampnare Non
sit dolet quia ipse ab eis offen
ditur sed quia violenter compellitur aliquos
perdere qui omnes cupit saluare Deum
quia dicitur Cum in parte deus habeat
perdere et saluare quos cum in virtute compel
lit et videt Cum qui non desperce
nas miam dei Nam sic qui desp

deranti manum denegat crudelis
est sic qui non desideranti manum
porrigit mitius et iustus est dein
bonus qui dicit dicens clemens est homo
qui non desiderat manum dei et vi
det tu qui manes in peccatis despe
rare scilicet manum dei est quantum ad
deum Ille scilicet desperat manum dei qui
timet ira eius qui autem non timet
non desiderat manum quia contempnit
eum quod facit deum propiciatum est ho
milis quanto enim est magnanimior
tanto est ad indulgenciam promptior
hoc videmus in animalibus et in homini
bus nam inter animalia ea que sunt
nobilia ad indulgendum sunt ma
gis prona et ergo vilis leo catulo
provocatus se non vindicat propter suam
magnanimitatem et catuli vilitatem
sed si canis mordet catulum statim
mutuis morsibus se laniant quia
vilia animalia sunt Sic videmus
quod homines magnanimes sunt ad
indulgendum faciles dicit Paulus
a magnanimis cupiditas ulciscendi
iii Regum xx reges Israel sunt clementes
econtrario autem mulieres que sunt viles
et fragiles sunt ad vindictam fa
ciles Ecclesiastici xxv Non est ira su
per iram mulieris Deus quod tanto sit
omnipotens et nos viles nimium malis
et iniuriis provocamus et si eas re
cognoscimus statim remittit et
propter hoc sua maiestatem et nostram
vilitatem psalmus excelsus dominus et
humilia respicit // Si dicat quia ipse est
excelsus propter suam maiestatem humiles
respicit oculo pietatis Sapiencie
xi Misereris omnium domine quia
omnia potes ac si dicat quia tu ha
bes potestatem ideo habes miseri-

cordiam Et isto sensu loquitur cum
deus qui omnipotenciam tuam parcendo
maxime Tercium est quod deum facit propiciatum
ad miserendum est experientia singularis
molestia scilicet morbi tribus modis
medicus scitur potest aliquis enim per sciam
theoricam et tunc est in sermone
multo minoris dicitur per practicam
et curacionem longam et tunc est
magis minoris dicitur per experientiam
quam in propria persona infirmitates plu
res est expertus et tunc est maioris
minoris et ideo bonum est ut ipse aliquando
infirmetur ut infirmis melius com
paciatur Sed si aliquis esset medicus
qui esset bonus theoricus et bonus
practicus et infirmitates sepe exper
tus et ipse ad hoc esset magis
minoris deus autem in incarnacione
nostras infirmitates corporales et
spirituales cognoscebat per eius sa
pienciam quantum ad scienciam theoricam
et ideo tamen quod fuit multo erat minoris
Ps Clamo miserere psalmorum in iii
verbis homo sic factus et post incar
nacionem autem scivit quantum ad practicam prac-
ticam et curacionem longam quia
xxxiii annis circa nostras infirmita
tes sanandas tam corporales quam
spirituales predicavit et sic curavit
et sic fuit magis minoris ac
qui pertransiit benefaciendo et sanando
omnes oppressos a diabolo et cetera et sic
medicus multum compateretur quia
circa aliquid infirmum dum se curasset
et nichil profecisset ita Christus per com
statuis suum in cruce et ac si dicat
doloribus doleo et compatior sed
quia mea curacio nichil est et
quod vox inimici scilicet suggestio dyaboli
plus est quam mea operacio et quia

ego pecorem tribulo .i. primo Gau
dens senit p[er] compaciencia quia compt[us]
est temptaciones fames dolores
et mortem et ideo factus est magis
inclitus Heb[re]. iiii Non habemus
pontificem qui non possit compati
infirmitatibus Item Heb[re]. v. di
cit christus qui passus est obe
diencia Secundo ponit[ur] causa moti
ua huius me que quidem fuit de
uocio turbe que in duobus apparet
primo in hoc quod de longe veniebat
illi de longe ad eum veniunt qui
de peccatis ad deum se convertunt Sunt
autem quidam qui peccant propter infirmita[te]
humanam sicut petrus qui timore
mortis christum negauit Isti veniunt
de longe alii propter ignoranciam sicut
paulus .i. Thym. Ignorans
feci in incredulitate Isti veniunt
magis de longe / maxime si est
effrenata ignorancia alii propter certam
maliciam sicut dauid qui adulterium
commisit Isti veniunt adhuc magis
de longe Secundo apparet eorum deuo
cio in hoc quod triduo secum ma
nebant Prima dies contricio vi
delicet detestacio mali et secunda amor
boni Sunt autem qui vix primo volunt
stare nisi propter hoc sicut mali boni
qui habent contricionem vi .s. finem vanam
sed tamen neque malum odiunt neque
bonum faciunt Thito .i. Confitentur
se nosse deum factis alii autem sunt
qui stant biduo tamen sicut depredes
coronosi qui licet habeant contricionem
vi et detestacionem mali tamen
habent amorem et operacionem boni de
quibus dicitur Luc. iii Omnis arbor
non faciens fructum bonum excidetur
Boni autem stant cum eo triduo quod
deum propter fidem cognoscunt in malo

fugiunt et bonum faciunt de isto
triduo dicitur Gen. xlii. Tres in
dies sunt post quos redde dibu
quod tibi alterum et Gequibus
librum Iosephi tres dies aperiunt
nobis magni dei mansionem eternam
et ideo fuerunt magna leticia Tercio
ponit[ur] efficacia vel materia
ma que fuit saturacio turbe
distinguit autem Glo[sa] super quod xv
scilicet ante legem sub lege sub gratia
et igitur In primo fuit sacietas
nulla in terra quia deum non co
gnoscebant neque in affectu quia
iustificari non poterant Et hoc
in tenebris obscuratum ha
bentes intellectum quo ad primum alienati
a uita dei quo ad secundum In secundo tempore fuit
saciatas semiplena quia intellectus
est refocilatus per legem quo ad
cognicionem Sed affectus remansit
vacuus quo ad iustificacionem Ro.
in per legem cognicio peccati quo ad
peccatum nunc autem sine lege iustificacio
quo ad quod In tercio est sanitas plena
quia saciatus est intellectus cognicione
affectus vero plenitudine Jo. i. Gra
tia et veritas per ihesum christum facta est In fu
turo erit sacietas plenissima quia
totus homo saciabitur ex aperta dei
dilectione tamen in minori quia intellectus
saciabitur ex aperta dei dilectione
sed potior quia saciabitur oculus
in videndo oculo ad oculum faciem
christi auris in audiendo vocem christi
olfactus in senciendo odorem
christi os in osculando ore ad os ad ore
christi manus et amplexando vestigia christi
capiens vii
panes gracias agens etc.

Cum homo vero consideratur scilicet quantum ad
corpus et quantum ad animam et quantum
ad genus suum ideo debemus replicare
cibum sibi preparant scilicet corporalem quo
corpus reficiatur et spiritualem quo
anima nutriatur et celestem quo to-
tus homo beatificatur. Convivium autem
corporale ter in hac vita Christus
refecit scilicet hic de vii panibus
et supra scilicet de v. Convivium autem spiritua-
le multotiens fecit ita quod
predicabat docens alimenta spi-
ritualia tribuebat. Magnum non
est magnum pascere animas in eternum
victuras. Convivium autem celeste
tamen semel faciet quod tamen nunquam
finem accipiet de quo dicitur Luc.
xxii: Edatis et bibatis super men-
sam. Istud ergo convivium corporale prefigu-
rat spirituale et celeste. In isto
autem convivio ponuntur tres perso-
ne scilicet Christus turbe et discipuli.
In Christo autem duo fuerunt scilicet magna
potentia que dicitur magnificentia super laudabilis
et magnitudo pietatis quod panes multi-
plicavit. Quia autem dominus dicitur
magnus in quatuor modis magnum ... non
quadrupliciter dici potest aut altitudine
sicut arbor procera dicitur magna aut
profunditate sicut puteus dicitur magnus
aut latitudine sicut platea la-
ta dicitur magna aut longitudine sicut
via longa dicitur magna. Et per hos
modos potentia dei magna vocatur.
Est enim tam alta quod in celum ascendit
et stellas supra mensuram remunerare fa-
cit per quod magnificata est usque
ad celos misericordia tua. Et tam pro-
funda quod usque in infernum descen-
dit et sanctos patres inde edu-
xit per quod magna dominus magnus
est super me et eruisti. Et est
translata quod in toto mundo se

extendit per quod plena est
terra. Est tam longa quod ab eterno
incepit et usque in eternum durabit
per quod dominus ab eterno usque in
secundo in Christo fuit magnitudo pietatis quia quinque
panes multiplicavit sic quod v mi-
lia hominum saciavit et de fragmentis
xii sporte suppleverunt. Quantum autem ad
turbas. Cum plures panes fuerunt
hic pauciores comedentes quam in
priori miraculo quod est quod pauciores
reliquie remanserunt et fragmenta
quare hic fuerunt aut quia sporte
sunt maiores quam cophini aut
ut recognoscente memorent et illud
primus miraculi et postea hic tan-
tum fecit cophinos reliquiarum quot
discipulos hic autem sportas
equales panibus multiplicavit
aut benedicendo frangendo
gratias agendo per instrumentum quod
cibum benedicere debemus ... non
benedictione cibum sanctificat. Thimo-
theum dicitur de cibo sanctificatur enim per
verbum dei et orationem. Magnum est si
immisceat fugatur sicut patet in isto
monachi in qua demonem invenit
in lactucam sine benedictione
comedit ut ait Gregorius in dyalogo.
Et salubrem usum prestat non
est enim magnum si ipsum
rei Deus consulto nulla re opus
est nulla enim re sint uti. Secundo
multiplicavit frangendo ad
innuendum quod in nostris quinque panes
pauperibus frangere debemus
ipsa lumen frangere convenienti pa-
Tertio multiplicavit gratias agen-
do ad innuendum quod in nostris re-
fectionibus Deo gratias agere
debemus. Tertio in verbis

recreandi propter ad gratiam a Dico
tertio quinto sunt turbe in quibus
duo sunt scilicet magna saturitas et
similitas quod notatur in hoc quod super
terram sedentes per quod significatur con-
temptus terrenorum que debet
illi habere qui a Christo volunt pa-
sci. Quedam autem stant infra
terram sicut avari qui habent terram
super caput suum demones vero avari-
cia in capite cum alii super ter-
ram sicut presbyteri qui terrenis
omnibus dicuntur propter illud Actuum
xix Dominus nos presbyteros esse vade-
re. Alii ut sunt infra terram
paupertatem ut super terram
[illegible] terram paupertem stant
in terra preterorum administra-
tores sunt prelati bene male
qui res suas in tres partes di-
videbant unam servitoribus
templi dabant aliam paupe-
ribus distribuebant tertiam
sibi et familie sue usibus re-
servabant. Dico in turbis fuit
magna saturitas ut dicitur manducaverunt
[illegible] et saturati sunt, habuerunt
ut tamen per saturari multo de-
linquerunt. Primo stomachum va-
cuum quod notatur per hoc quod dicit non
habent quod manducent. Stomachus
ut plenus fastidit vacuus ap-
petit. Sic etiam quando stomachus
anime est plenus peccatis pec-
catorum fastidit dulcedinem cele-
stem. Proverbiorum xxvii anima satura-
ta calcabit favum. Anima vero va-
cuata amore mundi implet amo-
re dei. Augustinus vas es impleri
es funde quod habes ut accipias
quod non habes. Funde amorem
seculi ut implearis amore
dei. Dico habuerunt sic maxime
amorem habundantiorem rebus corpo-

ralium quod non patet quod plus quam
eos pascat. Matthei
xv. Glossa illud: Dominus aufert infir-
mitatem et postea cibat quia
prius sunt removenda peccata et
postea verbo dei anima nutrienda.
Tunc autem sunt ille infirmitates
dicit ibidem accesserunt ad eum tur-
be multe habentes secum clau-
dos debiles et mutos et curavit
eos aliquibus infirmitatibus tamquam
animalibus habentibus stomachus anime
est purgandus que sunt clau-
dicatio per devia viarum cecitas
ad cognoscendum deum debilitas
ad faciendum bonum mutitas ad
laudandum deum dicit in Glossa super
illud Psalmi pullis corvorum [illegible]
dicit pulli corvorum scilicet albi pascuntur
rore celesti quia non nigrescere
incipiunt corvi parentes eos pa-
scunt. Sic etiam anima alba spiritualiter
pascitur a deo magis per angelos
[illegible] habent pallentes pasti
sunt in [illegible] verba que sapie-
bant quod alio modo nesciebant
scilicet triduo cum eo manserunt
ut possent dicere cum sponsa Cant. dul-
cia fructibus meis. Christus
quod non pascit illos qui sunt pal-
lentes in superbia vel amare di-
ligendo terrena sed qui sunt sa-
pidi diligendo celestia. Unde in
libro legitur de aquila quod non
pascit illos qui respiciunt versus
terram sed qui versus celum. Dico
tertio quinto fuerunt discipuli in
quibus duo fuerunt mediatio
pia compellando [illegible] disci-
puli ut fuerunt mediatores inter
Christum et turbam quia Christus non
dabat panes turbe sed discipulis
discipuli turbe dabant et
sic patet quod ibi fuit datus et non

recipiens s. xpus recipiens et dans
sicut discipuli recipiens tm et non
dans s. vba p q dr michi q iste
ordo in eccia militanti sz sicut est
in eccia spuale celu et corpus mi
sticu In celo aut est q sz corpus q
illuiat sz no illuiat sic sol corpus
xpm qui lumen sapie a nullo reci
pit et alys infundit aliud q illuiat
et illuiat sicut luna et signat pla
tos qui illuiant ab xpo et illuiant sub
ditos aliud q illuiat et no illuiat
sicut firmamentu q de se no illuiat
sz a sole et luna et stellis illuiat et
signat subditos et laycos quorum est
a plaris lumen recipe et alys no
infundere Est etia eccia corpus mi
sticu In corpe aut hvano sz diversa
est q d membra q influit sz no recipt
sic capud respect xpm q d q influit et
recipit sic vene respect platos q d
q recipit et influit sic caro respect
subditos Sz o in discipulis fuit pl
benitudo pvida q nota phe qfragm
menta collegerunt ut paupibus
darent volunt aut xc ut colligatur
fragmenta de eccia primo pt misticu q q
tum in glo super xv. allegoria
ms mistica que no capit gens vba
apli pcollunt implent vii sportas
i. pceptorum tunica septiformis sps
gra ad mellius illustra Sz o pt q
no fur n dat nobis q m eccia
q nobis supsunt vel q ieiunado
nob subtrahimus paupibus erogem
dicens de hoc ieiu o frumentis paupes
saciet aut si ieiunas no pt
magis pastus tuus saturitate vena
tibi ccedat Ideo aliud manduca
turus eras si no ieiunares da
paupibus ut ieiunium tuum sit sa
tietas aie no mars sibi lucrum
Et pt dormicio in gobier super
aun quia illis q sunt paupibus
medecines bona tpalia multipli
cant pvt pp q dy dividunt fra
gmentes sunt Sz in dyal' terone
sed q paupibus distribuunt
multiplicant illud pt in pl xviii
i vidua cui dns farina et oleum
multiplicavit p q dat michi q
paupes magis pascunt clarios q
eq vel spualia cis impetrando
vel tpalia tpalia multa multiplicando
a attendite a falsis ad vii
Ffalsis qui ve ad vo. Ivc ani
ic ait vii sodiy leges humanas
puniendi sunt falsarii literarum re
galium et bullarum monetarum et fal
sarii ponderum et mensurarum. falsa
rii litterarum sunt heretici qui litas
Summi regis i. sacra scripturam
falsificant qz eccia filius dei pv.
bullas i. pv. illud roborant pl
las bullas heretici falsificant dum
xpm no vere p passu sz fantastice
affirmant fuisse falsarii mone
tarum sunt ypocrite qui monete n. cele
stis regis sunt ieiunia orones et
elemosine q ipi falso faciunt quia ipsos
non intendunt honorem dei
sz fauorem populi. ponderum sunt ma
li plati de quibus dr ait ppm
alligant honora gma et importa
bilia et imponunt hu. ic falsarii me
sularum sunt mali subditi qui pro deo
male mensurant qui dant sibi
res tpales et dyabolo seipos
heretici sunt mali falsarii literarum
et bullarum dei ypocrite monete dei
mali pani sive sint plati sive
subditi ponderum eccia mensurarum
dei ab hys tribus falsariis dns
nos attende amonet dicens At
tendite a falsis ffalsis ic primo
sto falsi ffalse sunt heretici de q
tria tanguntur primo correspondentibus

Cum dicatur veniunt ad vos in vestimentis ovium. Ista autem ovina vestis ipsorum est scilicet simulata locucio et simulata conversacio et simulata operacio. Prima ergo est simulata locucio. Lupus quidem ut dicitur in libro de animalibus aliquando fingit vocem canis ut non lupus sed canis esse credatur. Canes dei sunt predicatores qui habent linguam medicinalem per quam lingua canum curantur. Heretici vero se fingunt aliquando habere verba predicatorum dicentes aliquando vera ut se trahant ad se. Ad Ro. xvi per dulces sermones et benedictiones seducunt corda innocencium. Jo. apocalipsis ix assimilantur scorpionibus quia in facie i. in principio dicunt verba blanda sed in cauda pungunt quia in fine dicunt verba venenata. Augustinus destructa omnia sunt blanda verba. Glosa heretici quidam pietatis veste tecti venenato animo rapaces sunt et lupi. Secunda vestis est simulata conversacio quia pretendunt magnam mansuetudinem. Dicitur in libro de animalibus quod lupus aliquando emittit voces humanas ut non lupus sed homo videatur. Sic eciam heretici pretendunt se habere conversacionem humanam i. humilem et mansuetam. Hoc autem [illegible] velut mansuetudine volunt occidere quia heretici simulant se habere mansuetudinem et discrecionem cum tamen non habeant desiderium mortificandi. Ideo assimilantur sepulcris dealbatis ut dicitur Mt. xxiii que foris videntur picti esse decore virtutum sed intus sunt pleni spurcicia viciorum. Tercia vestis est simulata operacio. Sunt enim ieiunia, oraciones et alie sub quibus maliciam suam tegunt. Dicitur quod lupus subtus folia vinea se abscondit ut aves venientes ad carpendum rapiat et occidat. Folia vinea sunt sancta virorum opera in civitate fidei sub quibus heretici se absconunt.

Dicit quod cautissime ut simplices decipiant. ii Thi. iii habentes quidem speciem pietatis virtutem autem eius abnegantes. Ideo assimilantur veneficis qui dum venena offerunt melle volvunt. Quarto ponitur eorum sevicia cum dicitur intrinsecus autem sunt lupi rapaces vel sed gloria spirituali corrumpendo vel si possunt corporali persequendo ut Bidasino cum consilio omnes episcopi katholici in exilium sunt missi ut vix tres invenirentur qui fidem defenderent. Act. xx. Scio quod intrabunt post discessum meum lupi rapaces in vos. Et non contra tales lupos non sunt canes latrantes. Refert Petrus ... cum dicit Philippus Macedo obsideret Athenas dixit eis date michi x viros quos pro vobis elegeris et confederatus recedam. Vidit Demostenes peritissimus orator lupi dixerunt pastoribus tota causa discordie inter nos et vos sunt canes sed date nobis canes et erimus amici. Et cum fecissent dormientibus pastoribus lupi oves libere deseviunt. Ex quo patet quod magnum periculum est quando canes i. predicatores gregem deserunt vel latrare negligunt versus lupos. Canes muti non valentes latrare. Sicut enim in homine mansuetudo est laudabilis et ira vituperabilis sic e contrario in cane. Ergo mansuetudo autem in canibus factus canis iam non est canis. Quinto ponitur eorum noticia. Cum dicitur a fructibus eorum cognoscetis eos. Non enim cognoscuntur per vestimenta simulata sed a fructibus eorum operibus qui sunt tres. Primus est doctrina pestifera quia dicunt dyabolum creatorem omnium visibilium et multa talia dyabolica et prava. Job xiii ostendam vos fabricatores esse dyabolici vel mendacii.

et cultores pusque dignatur Sed quis
est simulata vita multum n. intendit.
illus ygitur sunt reputati sunt Sic potentia
fama ypocrati ordinis est in Christiani
fines suas et sumpt dn. devorant
domos viduarum sub obtentu prolixe
orationis Tamen est proles impia quia
omnes credentes ab eis geniti sunt
usque plura cumulis stolerabus ple
ni Sapie iiij Ex omnibus omnes filii
qui nascuntur testes sunt nequitie ad
versus parentes suos Sexto falsi ypocrite sunt
yparite et ypi causam pericolose impugnant
Olim cum passa est tyrannorum bella
bella vicit hereticorum bellaturos ypocri
tarum vincere non potest et quia occultum et
quia domesticum et quia intestinum
io. premisit dominus dicens attendite
Septimo ubi res cta est apparet ubi at
menta attenditur i. considerate tantum
induunt se vestimentis ovium s. 'ictu
mis ordinis eccles intus autem sunt
lupi rapaces quia malo animo hec
faciunt vel potest dici quod fideles sunt ve
stimenta et pulchra gemma et tam
abyssus cum vestimentis fluunt gutta i.
lacrima compunctionis gutta n. est s
aromatica que lacrimas stillat fluunt
cassia i. pudor confusionis cassia n.
herba sola stperca et significat pudorem
confessionis fluunt mirra i. labor sa
tisfactionis Verbum multorum amaritu
do quia yporite fingunt se ala
lacrimas fundere confessionem satisfac
tionem assumere Hoc difficile cognoscitur
dicat n. Octavo super quo cum lupus tor
tus pelle ovina pravia cognoscitur
Spiritualiter quia dentibus mordet
pululatum quando visus et ululat omnis
uo visus lavat ovibus quia car
nibus delectatur omnis uo herbis pa
scitur Sexto yparite isti cognoscuntur
Primo pravitate quia bonos mordet
tardis detrahunt Gal' v. cum si invi
cem mordetis et comedetis videte
ne ab invicem consumamini Ille
qui mordet pravum absit circa uterum
vel unguis Sic aliquis detractor in parte
laudat et in parte vituperat Ille uo qui
comedit masticat et incorporat sic
et multi qui aliorum vicia in mente a
tum casus faciendo sibi incorporant
Ille autem qui consumit ut expelle
ut detrahere ut deane aliquid
dimittit quia plerique sunt qui eo
dampnant vita fama consciam Sexto
cognoscuntur pluribus Octavo Alii
vero viribus de confessionis
emittunt omnes et alii uo quam vite
blasphemiis ululat contra deum lupus
est alieno cognoscitur pabulo quia
boni pascuntur herbis virtutibus
i. celestibus amenitatibus Ge
xxiiij Requiescunt in herbis viri
tibus mali autem carnalibus volupta
tibus vero ubi sic in anime carnis
sunt sapiunt De falsis ypocrite sunt
mali Sexto vestimenta ovium quibus 3o
se induunt sunt opera decoriae bonorum
tum quia in mortali peccato hec faciunt
nullus sibi adpalientiam spectant Sic
in inter opera quae sunt hypocrite sunt
quo pictus inter veri Sapientis apud
sapientem non sunt honesta apud
ubique plurima simulate nam quemque
sicut per lignum putridum in nocte lucet
inter velucet quod tamen incredibiliter
putrida apparuerunt | carnem in illa
lux absconduntur tenebrarum et Sic
sic autem istius sunt sicut flores inter
fructum quae quamvis decoris flo
ribus vivis virentibus non possit
semel reficere Sic de quibusdam ta
libus operibus non possunt ad nomine
tamen paradisi dulcedine satiari
Sicut autem flores fructus dominant
sic alia opera super ad quae disparant
et sicut flores vincant luxuriosos
fugant caditum vince retrahunt
Sic talia opera in fide apparent ad
gratiam dyabolo displicent et deo et
angelis multum semper placent

7 vat

Attendite a falsis
prophetis etc. Tria inveniuntur prophe-
tica una despiciens sed illa in
principio creavit deus celum etc. et alia
despiciens sed ea ipsa in Ecce virgo
concipiet etc. alia despiciens occulte
sed ea Io. i. Ecce agnus dei etc.
Secundum hunc modum accipitur hic falsus
propheta scilicet diabolus mundus caro diabolus
est propheta falsus despiciens suadet
non timere peccare in peccato superbie luxurie
et avaricie adducens in exemplum isti
peccatores qui peccaverunt et tamen ad
multam exaltati sunt sicut paulus
qui peccavit peccato superbie et tamen
factus est apostolus. David qui peccavit
peccato luxurie et tamen factus est propheta
Ieronimus et matheus qui peccavit
peccato avaricie tamen factus est elec-
tus apostolus evangelista. Et in hiis ar-
guit diabolus in corde peccatoris quod
talia peccata levia sunt et quod de-
leri ea possunt. Sed iste propheta con-
tinet tria falsa. Unum est quia
predicti viri non sunt nobis dati
in exemplum ut peccemus sed si peccaverimus
de misericordia dei confidamus. Legitur in
hystoria tripartita quod cum theodosius
imperator quendam occisset quomodo ip-
se et ipsum exprobraret david
peccaverat adulterium dixit ei ambrosius
cum secutus es errantem sequere
penitentem. Refert augustinus in epistola
... quod cum quidam in puteum cecidis-
set et ... quo ille
cecidisset interrogavit ait non quere
quomodo vel qualiter huc ceci-
derim sed quere qualiter me liberare
possis. Sic nullus debet cogitare
qualiter david cecidit sed qualiter
resurrexit. Secundum supplementum est falsum
quia ista peccata levia sunt quod non sunt
gravissima et ponderosissima
... quod tria sunt fortissima
et robustissima scilicet celum terra
deus. Celum non sed fortissima

solliditate Iob xxxvii tu forsitan cum
illo forte fabricatus es celos
qui solidissimi quasi ere fusi sunt
... perpetuam stabilitatem etc.
i. Terra autem in eternum stat. Deus in-
vincibilem fortitudinem per quam totum
mundum sustentat. Hebr. i. Portans
omnia verbo virtutis sue. Et tamen peccatum
sic est ponderosum quod celum frangit. Luc.
x. videbam sathanam sicut fulgur de
celo cadere. Et apud terram numeri
xvi ubi subpedibus peccatorum disrup-
ta est terra. Et deum fatigare facit
... peccatores portare non. Ier. xx
in vos ... peccata quod vos
dicit dominus ... filius quod
deus talia peccata levia ... consi-
derando videamus ... peccatum superbie
in angelis punivit infernali ... con-
cremacione ysa. xiiii. In celum con-
scendam et sequitur verumptamen ad
infernum detraheris. Peccatum avaricie
punivit perpetua mendicacione sicut
patet luc. xvi. In divite qui guttam
aque mendicavit et tamen non potuit.
Peccatum luxurie punivit fetenti ardo-
re sicut patet Gen. xix. In sodomitis.
Secundus falsus propheta est despiciens
suadens homini ut se in carnalibus
conquiescat deliciis tali tempore
potest penitere et quia securitate ...
frui. Sed ista propheta continet tria
falsa. Unum quod quiescant in deliciis
cum non in deliciis est quies quia
pungunt acerbe amaritudine. Prov.
v. Novissima eius amara quasi
absinthium etc. Non in divitiis quia
pungunt nimia sollicitudine
ut patet Sapientie ... non in ho-
noribus quia pungunt multa
anxietate et timore. Iob xv.
Sonitus terroris semper in auribus
eius etc. Unde refert tullius de
tyrulanis quia ... dyony-
sium in tot deliciis et honoribus

constitutus diceret esse beatum ille cum
in terra amenissima positus eleuaret et mensa
cum omnibus delicijs ante eum apponi gla-
dium autem acutissimum cum seta tenui
supra caput eius appendi Cum ille non
non comederet sed timore magno
esset dixit ei dyonisius talis est vita mea
quam tu beatam putabas Secundum patet falsum
est quia scilicet alio tempore penitebit. Homo
ipse i. patet in parte ne sed non reddere
quod per iniuriam possidet unde patet per verbum An-
selmi qui dicit quod in fouea sine
in puteo se precipitare sed non ipse
ut exire et illud conuenit auctoris
ysa xxiiii sub nudo fouea et laqueus
super te qui habitator es terre dicatur
i. qui habitat terram per amorem est
in formidine ne timeas patet
est in fouea incidit quia ipsum non
sacrat est adhuc illaqueatus nisi
nunquam aliena restituat Quartum patet per
Crisostomum qui dicit Sicut nauis sine
gubernaculo illuc ubi tempestas
voluerit ducitur sic homo perdito auxilio
gratie dei non facit quod vult sed quod dyabolus
et illud conuenit [illegible]
[illegible] Oculi [illegible] [illegible]
tur loquitur [illegible] et eris sic dormiens
in medio maris et quasi sopitus guber-
nator amisso clauo Glosa [illegible]
[illegible] concupiscentie in quo sic
dormit cum diuersis voluptatibus
conquiescit ubi gubernaculum i. animi
duce gratie perdit Ideo quocumque ventus
temptationis ducit illuc vadit [illegible]
[illegible] qui dicit [illegible] peccatis
liberi fuimus sed [illegible] operibus [illegible]
nos obligauimus iam [illegible] virtute
non possumus liberari Sicut i. [illegible]
[illegible] fuit cum iam factum [illegible]
non patet quia [illegible] potestate fuit facere
sed iam ista potestate non est possibile
Sed [illegible] [illegible]
suis [illegible] possumus iam nullus
patet eius [illegible] nisi deus et ideo

conuenit superbis qui per regem dicuntur
quod Job xli. Ipse est rex super omnes
filios superbie Cuius contrarium ponit
Augustinus dicens quod homo potest semper usque
ad mortem reuertere sed non potest semper
Secundum illud conuenit omnibus
peccatoribus quia [illegible] post mortem [illegible]
[illegible] est [illegible] sic [illegible]
eum qui incidit in latrones i. de-
mones Luc x Tertium patet [illegible]
quod [illegible] sufficiat [illegible] sua sanctitate
est i. iumentum sicut vinum presen-
tatur per vinum mixtum preciosis
aut ipsius fratribus requiescunt
[illegible] in fratribus
suis Deus autem sicut tres calices
unus est plenus vino mero alius
plenus mixto tertius ~~fece~~ fece
per calicem [illegible] Illi ergo qui
[illegible] dederunt [illegible]
bibent in calice vini meri quia dat
eis [illegible] gloriam et nullam purga-
torii penam Illis qui sibi [illegible] dederunt
[illegible] dat bibere vinum
mixtum quia dat eis gloriam sed prius
patiuntur purgatorii penam peccato-
ribus autem dat bibere feces ysa li
[illegible] adhuc sapores calicis bibisti
[illegible] usque ad feces iste i. calix
habet superficiem [illegible]
[illegible] in inferno quidam [illegible]
plus quidam plurimum patiuntur [illegible]
falsus [illegible] est mundus qui est
[illegible] in [illegible] mundus [illegible] 37
habet nisi sed concupiscentiam carnis
concupiscentiam oculorum superbiam
vite Suadet homini ut vitam
istam diligat quod diu viuet sed est
falsus [illegible] quia [illegible]
[illegible] adepta illud signatum
est Naum iii ubi dicitur State state
[illegible] qui reuertatur [illegible]
[illegible] alloquitur [illegible] superbos
dicens state state i. vos qui
conuenistis iam potestis stare modo

state i. flatu ipsi cohercere et denudo
nolite gloriari ? dicat ? mo est
qui reuertat ? est d. Cuius sic allogt
ur non est qui aduersum possit resistere
de ij alloquitur auaros moventes
d. diripite argentum dr. aur q. d.
ad regionem ignotam primus devo
argento ? auro vel vobis portet ?
? non est finis diuiciarum ? vili
vasis desiderabilibus i. morbis q
est finis bonus non est deputata
ad diuicias defendas ? ad vasa
aurea vel argentea apportanda
? aut fiet de ipso ? subdit
dissipata est sed cuius aia ademo
nibus dilaniata est s. cuius cuo
? de ij alloq ? d. ? lico
secti d. cor tabescens dissolucio
geniculorum defectio ? ? ? ? ?
? est vos delicati qui habuistis
cor tam letum habebitis in arbitra
te penarum tabescens ? ? ?
et qui ? genua non inflexa
ta ? ? ? ? ?
tibi habebitis ea lassa dissolu
ta primitia ? ? infixo Et q
habuistis renes inflamatos igne
male concupiscencie habebitis eos
? igne eterne de ij ?
quod fiet de omnibus superbis ? ?
? qui delicati ? facies
? q. nigrores olle Omnes n. ha
bebunt facies facies nigras ? ?
? ignis ? nigriores
primicia ? attenuacione ?
? primicia ? ? finalis
obfuscatione Omnes isti ? ?
? sunt falsi ? ?
? ? ? ? falsa ?
? ? apcebant tibi ?
? ut te ? ? ?
Omnis arbor bona fructus
bonos facit
? homo latine grece
antropos dr. i. arbor versa
h. n. radices i. capillos superius
ad ? ? q debet plantari in
celo ? ramos ? brachia et manus
inferius ad ? ? q ? operari
in mundo In arbore aut tria con
sideramus s. radices qui habent
humorem stipitem ? ? ? ?
? ramos qui debent ? fructum
? Radices aut arboris
sunt sic ? ? ? humorem att?
sic sunt ? n. quidam qui ?
radices fixas in terra p amore ter
renorum et isti habent humorem
aquaticum ? xx iij veni ostendam
tibi dampnacionem meretricis ma
gne q sedet super aquas multas
Alij sunt qui in aere pambicoz
et amorem honoris isti habent
humorem ventosum Osee
xij Effraym pascit ventum Alij
igne ? ? isti ha
bent humorem igneum ?
? qui ignis ardens non ?
? ad ? Alij in celo p
amorem celestium isti habent
humorem dulcem et salutiferum
talis erat apostolus qui dicebat
phil' in ? conuersacio in celis est
Ideo arbor habet ? ? in
? ? n. debet esse ?
aliis ? dilige ? Cant. j.
recti diligent te Est aut ?
medium non ? ? Duo
? ? sunt nativitas ?
mors ? ? est vita
Illa aut ? nativitas et
mors sunt ? paupertatis
Job j. Nudus egressus sum de
utero matris ? Ille aut qui
? nativitatem pauperem et
mortem pauperem ? ?
vitam locupletem non ? ?
? medium ? ?
? ? ? ? est ?
? ? camelus est auarus
? ad ? ?

qui in prima origine in natiuitate et in
morte est depressus i. mendicans in
medio autem i. in vita est gibbosus
i. diuiciis onustus Natiuitas enim et
mortis sunt multe vilitatis et abie
ccionis quia homo vilis nascitur
et vilis moritur et hoc omnibus est quia
Sapie vij Vnus est omnibus introitus
ad vitam sic et exitus Illi ergo qui
habent natiuitatem abiectam et morte
abiectam et volunt habere vitam electam
non sunt veri quia quos dicitur Eccl. x
Quid superbis terra et cinis q. d. non
est res quia cum sis de vili forma
tus et in cinerem redigendus ad
huc tu vis esse superbus Natiuitas
et mors sunt cum fletu quia flent
qui nascuntur et flent propter alterum
deflentur qui moriuntur Illi ergo qui
habent nat. et mortem flebilem et
volunt habere vitam risibilem non
sunt veri de quibus dicitur Job xx
Tenent tympanum et cytharam et gau
dent ad sonitum organi ducunt in
bonis dies suos et in puncto etc. Tercio arbor
debet habere in ramis fructum vbi ta
men distinguunt autem duas hic dupli
cem arborem quedam est n. quedam
que facit fructus bonos quedam que
facit malos quedam est similis
arbor ergo bona est homo bonus
vel voluntas bona non potest arbor bona
fructus malos facere et econtra sed ma
nens talis sicut ponit Aug. [illegible]
de mine q non potest talis manens
[illegible] potest talis fieri [illegible]
et potest talis fieri arbor ergo mala
potest fieri bona et econtra Sic paulus
factus est paulus et iudas qui
erat apostolus factus est proditor Ecce
ic bonum iste malum fructum produxit
Est secundo prima arbor que facit fructus
bonos dicit autem Crisostomus super [illegible]
[illegible] sicut de radicibus nascuntur gemme
de gemmis flores et de floribus
poma Sic de cursibus bone anime
nascuntur bone cogitaciones que
sunt coram deo sicut gemme de bonis
cogitacionibus nascuntur bone vo
luntates que sunt coram deo odori
fere sicut flores de bonis volun
tatibus nascuntur bona opera que
sunt sicut bona poma dulcia coram
deo dicit idem Crisostomus de ista arbo
re ventus temptacionis excutit
aliud gemmas quod aufert bonas co
gitaciones aliud flores qui aufert
bonas voluntates aliud poma quod
aufert bona opera Habet autem ista ar
bor i. homo ramos in fine ad in
mundum quia opera bona non sunt fien
da in celo sed in mundo sicut dicit Aug. in
li. l. omel. Nemo in celo debet
pasci vel potari quia non mouetur
esuriencium nec vestiri nudos vbi
vestitus immortalis est nec suscipe
peregrinum vbi omnes in patria sua
sunt nec visitare infirmum vbi sani
tas est perpetua nec sepellire
mortuum vbi mors moritur Et
arbor non fructificat tantum in vno
ramo sed in pluribus Sic et homo
de omnibus sensibus suis debet deo
seruire sicut et Crisostomus in omel. [illegible]
[illegible] per oculus [illegible] deo [illegible]
obsequio si a rapina manum declinet
aspice linguam movetur prima [illegible]
quod dei laudibus occupatur audiens
placebit deo si se detraccionibus
non immisceat pedes deum laudabit
si ipsa sint ab omni malicia re
uocare festinat manus benedicit
si rapinis renunciant et ad manum
[illegible] Sicut autem rami quanto sunt
plus honerati tanto magis incli
nantur Sic isti viri quanto bonis
operibus plus replentur tanto plus
humiliantur Alia arbor est que
facit fructus malos [illegible]
arbor fructus malos facit et hoc

aut ut gustat a sua malicia et bo-
fructus faciat maior sunt necessaria scilicet
labor tempus locus et surculus
Primum necessarium labor. Nam sicut dicit
apostolus arbores silvestres per debitam
culturam efficiuntur ortenses que producunt
poma de amigdalo quod per culturam ama-
ra efficitur dulcis sic et homo debet
cor suum colere et purgare et tunc
bonos fructus faciet | Ecce iam dicit
cum agriculturam exerces et tunc eam
deus ipsum solito plus purgabit
Johannes xv. Eum qui fert fructum pur-
gabit ut fructum plus afferat. Secundo
necessarius est locus dicit enim apostolus
quedam plante in uno loco faciunt
fructum preciosum et transplantate fa-
ciunt fructum bonum Et ponit exemplum in
quibusdam plantis egypti que
ibi faciunt fructum malum et alibi
bonum sic eadem aliud prodest homini
mutatio loci nichil tamen prodest nisi
sequatur mutatio animi Crisostomus super dicit
Si enim prodessent loca sine moribus locus celi
non ade locus paradisi nec loth
locus montis sodome nec filiis israel
locus deserti. Interrogatus socrates
quomodam cur mutatio locorum
nichil sibi prodesset ad viciorum muta-
tionem respondit non est mirum si muta-
do loca non mutatus mecum quia te-
cum feres tempus Tertio necessarium est tempus
dicit enim apostolus quod plures plante
plantatae vere pauce in autumpno
pauciores in hyeme paucissime in
estate plantatio autem spiritualis
commencans fit in vere iuventutis
spiritualis in autumpno mature etatis
vel in hyeme senectutis vel in
estate id est in fervore male consuetu-
dinis ubi totus humor gratie dis-
pergitur Quarto necessarius est sur-
culus bonus in se ipso quia tota
cuius virtutem ad sua trahit qua-
litatem et sequatur verbum dei quod
animam sic immutat quod quod prius fe-
bat fructus portus [illegible] et

complexus post modum fert fructus
deo et angelis delectabiles Secundo est
arbor sterilis que bonos fructus
non facit de qua dicit omnis arbor que
non facit fructum etc. Quod autem quedam
arbores fructus bonos non faciunt
possunt esse hee cause. Una est quod
sunt nimis frondose qui debent
tunc sic ad fructum quam ad folia. Ipsi
sunt qui delectantur tantum in foliis verborum
qui loquuntur prolixa. In dubio ma-
ledixit luce. xi. ait. Jesus. Secunda causa
est quod sunt nimis petrose humor
enim radicis ascendens per arboris
altitudinem et latitudinem se
diffundit et in ramos transiens
paulatim evanescit. Magni enim
viri prelati alii sunt infructuosi
quia ea que debent dare pauperibus
expendunt circa vanitatibus
dantes diviciis se ornant aurum pecus
pecoribus pistis piscibus solus
sic homo o forte fortitudis [illegible]
includis pictem vestis aurum et pau-
perem nudas vestimento panem petit
pauper et non accipit et equus tuus
cum possidentibus mandit Tertia
causa est quod sunt nimis petrose
dicit autem apostolus Si amigdalus ve-
tus perforetur humor et medulla
depurabitur et fetor efficitur. Cum
enim quis est vestitus in peccato tria
foramina in corde suo facere debet
et tunc bonum fructum producet
Primum est dolor contricionis
secundum pudor confessionis tertium labor
satisfactionis Quarta causa
est quod non sunt domesticate sed
silvestres unde sicut dicit apostolus
arbores silvestres magis fructi-
ficant quia ortenses sed fructus
ortensium sunt meliores sic bo-
nis operibus plus debet attende-
re bonitate quam ad multiplici-
tatem sed per pravitatem quia me-
retur non secundum multitudi-
nem sed per pravitatem quia ipsa

opa que nunc sunt multa non sunt
deo accepta nisi sunt munda Cant
ij Qui pascitur inter lilia i. delectatur
in opa pura
Homo quidam erat dives
et habebat villicum etc.
luc xvj Sicut dicit mor'
Spiritualiter homo iste deus omnipotens
est villicus autem per quem homo
cui deus omnia temporalia dispensanda
commisit Iuxta illud ps. Omnia subie
cit sub pedibus eius etc. Sepe illa
dispensant vel iniuste congrega
do vel indebite retinendo vel illi
cite expendendo et tales apud
deum non immerito diffamantur Diffa
macio alia causatur apud hominibus
et tunc fiat voluntarie per superiora
alia apparentibus lenibus et tunc fa
cit bonorum suspicio alia ab infa
mis et tunc personis infamato fit
commendacio Infamia 3o peccatoris
causatur ab angelis qui sunt fide
digni qui sunt fide digni qui nobis
ministrant et omnia opa nostra deo re
nunciant et ideo deus in morte cuius
libet vel in iudicio racionem requiret
de isto quo villico in personam. Primo
est vocacio peccatoris cum dicit homo
quidam erat dives. Sicut dicit Glo
villicus proprie est custos ville Secundo
ponitur yconomo i. dispensatore
qui uniusque [illegible] dispensant
qui corpus suum voluptatibus re
dit qui animam suam in mundis co
gitacionibus implent et signatur
per reliquas porcorum quibus satu
rari cupiebat tales n. quotidi
anes sunt cibus porcorum 4. de
mortem 3o ponitur districta requi
sicio cum dicitur Redde racionem
villicacionis tue Requiret nobis
post mortem qualiter homo dispo
sauit illa tria sibi commissa scilicet res
corpus et animam Secundo contra illud

districtio examen ubi dubitatur diffini
cio sua tres enim superbis tribus
mouent questiones primam interlo
cutoria dicitur prima quo mouet
spiritus adversus temporales inter viros re
ligiosos et mundanos utrum scilicet sit
melius divicias contempnere quam
retinere dicunt viri religiosi quod me
lius sit contempnere et adducunt
pro parte sua duas leges civitatis ait
xpus vade vende omnia que habes et
da pauperibus et habebis thesaurum
in celo etc. alia apostolum i Thi
vj. Qui volunt divites fieri
incidunt in temptacionem et laqueos
dyaboli et desideria multa et inu
tilia que mergunt homines in interitum
Et e contra homines mundani dicunt quod me
lius est divicias retinere quia multe
elemosine inde fieri possunt et adducunt
pro parte sua duas leges unam civilem
quam ponit facite vobis amicos
de mamona etc. alia apostoli ii Cor
x Qui seminat in benediccionibus de
[illegible] vita eterna. Iudex autem in an
dens allegacionibus hinc inde
dat sentenciam interlocutoriam dicens
ait xpus dives difficile intrabit
in regnum celorum [illegible] etc. Et intelligitur de talibus di
vitibus qui totum cor in diviciis
posuerunt Ideo monet psalmista divicie
si affluant nolite cor etc. Secunda quo
mouet spiritus adversus inter viros
spirituales et carnales utrum scilicet sit melius
castitate servare vel matrimonio
adherere vel contrahere dicunt viri
spirituales quod melius est continencia
servare et adducunt pro parte sua
duas leges unam civilem primam sera
det in matrimonio virginitatem
virginitatem observat ait xpus omnis
qui reliquerit domum vel
fratres vel uxorem propter nomen meum etc. alia

apostolica j Cor vij Qui matrimonio
iungit virginem suam bene facit et qui
non iungit melius facit Contra
homines carnales dicunt quod melius
est in matrimonio vivere et addu
cunt pro parte sua duas leges scilicet
divinam quia deus mundum insti
tuit dicens Crescite et multiplicamini
Alia apostoli j Thi v. volo autem
iuniores nubere filios procreare
etc. Christus autem per hoc dat sententiam inter
locutoriam dicens Luc xx filii huius
seculi nubunt et traduntur ad nup
tias filii non qui digni habentur seculo
illo neque nubunt neque nubentur
uxores ac si diceret Illi qui vo
lunt hic facere commessationes in mundo
uxores ducant Illi vero qui iam
volunt placere deo uxores non acci
piant Contra quod dicunt infideles
contra doctorem ut in quod sequitur melius est
habere fidem magnam cum opere magno
et dicunt quidam quod melius est habere
fidem magnam et adducunt pro
parte sua duas leges una ewangelii
Mt xvij Si habueritis fidem ad
modum grani sinapis etc. Alia apostoli
Hebr xj Sine fide impossibile est
placere deo Contra alii dicunt quod me
lius est habere opera magna et addu
cunt pro se duas leges una apostoli
Jac ij Sicut autem corpus sine spiritu
est mortuum sic fides sine operibus
mortua est Abraham pater no
ster nonne ex operibus iustificatus est
etc. Alia confirmatoria pro labores
manuum tuarum etc. Christus autem dat
suam interlocutoriam dicens Mt vij
Non omnis qui dicit mihi domine domine
etc. Illi dicunt Luc vi Domine qui re
dunt corde et confitentur ore isti
non intrabunt nisi dicant ter domine
scilicet opere tunc sequitur sed qui facit vo

luntatem patris mei qui in celis est Tertio
procedit ad interlocutoriam sed principalem
cum dicit Esurivi et non dedistis
mihi manducare etc. Et post modum
fert suam diffinitivam dicens Disce
dite a me maledicti etc. Et sua
dabitur paribus convocatis Mt xxv
Congregabuntur ante eum omnes
gentes et separabit eos etc. debent
inscriptis ferre ut fiat in eis in
dicium scriptum etc. dicit vij pedem
sedet Lib. apostoli quod debet sede
re Mt xxv Sedebit super sedem
maiestatis sue debet iudex
sedere et Iudex ad iudicabit dominus
occulta hominum debet in loco eminenti
decenti et honesto quia in aere
et in valle Josaphat j Thes iiij
Rapiemur in nubibus obviam Christo
in aera Joel iij Congregabo
omnes gentes et deducam eos in
vallem Josaphat Quarto patet
impossibilitas quod evadi habeas
Ubi dicitur Jam cum ultra non poteris
villicare In inferno cum non poterunt
satisfacere de plenaria quibus cum
semper remanebunt videlicet non cum
eis adminiculum sed ad supplicium Je
rem. Cum ieiunaverint non exau
diam preces eorum quia gladio pe
ste et fame ego consumam eos
Quod non poterunt satisfacere de de
bita poenitencie quia ab eis non
exaudientur prov j Tunc invoca
bunt et ego non exaudiam etc. Cum
quia opera eius reputabuntur pro
cetero omnis fiet in penam Cum
quia si omnes sancti pro eis orarent
non exaudirentur Je vij Noli orare
pro populo hoc quia non exaudiam te
Quod non poterunt de satisfacere
debitis solvendis non habent quia non poterunt
aliquid invenire quia ipsi carent totaliter

remedii Eze xv. Erat inundatio
fusione plena Nec cibum vel
potum aliqui porrige quia eterna
pena fame et siti afflicti ipsa lux
erit Pani mei comedet vos et mandes
Nec hospicio aliquos recipe quia
eternaliter domus dei in perpetuum deputa
ti sunt Apoc xxii foris canes et ve
nefici Nec infirmos visitare quia
carebunt perpetuis doloribus cruciati
ti ipsa l. In doloribus dormie
tis Nec ad incarceratos ire quia
eterne perpetuis vinculis tenebrarum
longe mortis compediti Nec aliquos
sepelire quia ipsi in inferno eterna
sepulti sunt Luc xvi. Mortuus est
dives et sepultus . . . ut ii

¶ Quid faciam quia dominus meus
aufert a me villicationem et c.
post hanc vitam nullus poterit ali
quid operis bonum facere nullus audie
bit Quod desunt in eis responderet
Job xxi ¶ Quid faciam cum surrexerit
ad iudicandum deus et cum quesierit
quid respondebo ei Nullus manum dei po
terit effugere sed Greg in libro apos
tum ut c. In primo quod homo debet
sibi providere ut sic se portat per pas
tor sollicitatur sic videat per obedi
enciam sic fugiat ad divinam ita to
tum debet nisi se dicere Quid faciam in
in quibus vivere multum et pauci Po
sui distinctio Glo Et sic quid faciam et
cetera xxiii cum venerit in extremitate tempo
ris Eccc xi. Si in novissimis temporibus invenia
venimus In isto autem iudicio quod
huiusmodi nobis est faciendum et hoc nobis
debet accidere tempore eterni cum modo
iudicare Cogitacio nos debet inpri
mis accusare et contra testimonium fideliter
tamquam carnifex extorquere
et amplissima compassione peccati et
unde nisi sic ergo signare vocat la

crimarum diluvium in hoc deprimat asce
dit hoc ad dispositionem et voluntatem mentis
sue constituat se ante faciem suam
atque ita constituto tradit inde illico
assistit accusatrix cogitacio testis
consciencia carnifex timor tunc
quidem sanguis animae concussio plus
mas proveniat Quo pacto igitur
recognoscam Glo Et finde hoc ali
leo ut dupliciter homo indigens
sibi providebit aut laborando et ingi
dicit fode non valeo et aut men
dicando quod et prelatus et mendicare
erubesco ut c. post mortem enim
in die iudicii nullus potest laborare
cetera ut Ambrosius si mane tua
restant operare quia ut operatus
ut c. Item Salomon Prov vi qui non
vult laborare mittit ad formicam
dicens piger vi vado ad formicam
aspice et disce sapienciam que cum
non habeat ducem nec preceptorem
nec principem parat estate cibum
sibi et congregat in messe quod co
medat Et formica quasi magna
ferat nec quod immet vel circa
formica non solum fructus mictit
sed et semina tamquam que vel
deviciat vel ut candem causam
vel ut medium ea comedat
si forte eam fuerit balneatam
et sic ad solem exponit ne
forte putrescant In magis et er
go comparat sapiencia formice quia
quasi nostra in estate et messe congre
gatam condita provideat vel fructu de
vitiat diminucionem existimat
Sic homo ergo debet homo et estate et
in messe bona congregare Glo Illud
est vita nostra quod comparatur estati
quia tunc vel ardores tempta
cionum quibus est colligendi fru
ctus vite per nos dies in
dicis in quibus nulli relinquitur.

facultas laborandi pro vita Sz tunc
coget querere de horreo proxime
amoris quod recondidit proferre
Sed debet ipsa bona opera perforare
gladio ancipiti ubi dei quod hic in
vivus est et sermo dei et efficax
et penetrabilior omni gladio
ancipiti et ideo illa perforacio i
pedit cominacionem peccati Hebr. xij
Neque aliqua radix amaritudinis sur-
sum germinans impediat et Ps
In corde meo abscondi eloquia tua
Sed debet ab ipsis operibus omnem
vanitatem removere ut sic
opus in corde prudentie pascat
Cant ij Cum pascit inter lylia
et sic erat homo dei familiaritate
perfruatur Io. xv Dixi vos amicos pro
sed amici quia ob memoriam eius
Quarto quia aliqui sunt bona quo-
rum maiorum conspicienda sunt ad
exemplar veri fidelis a Christi
qui fuit stans in carite ypa hij
comprendit sic virgultis tota co
se nudi de terra sicienti Sicut
et in vita Ps dicit tamquam te
sit vitus mea et cassi(?) tamquam cor
te Ps ossa mea sicut cre(mium) ar(uerunt)
Nichil ut homo post hanc vi-
tam potest merendare Sed n
vivi sed ista miles valet de-
beat esse mendes ... omnes
qui sunt contra sunt valde mi-
sericordes et est ... sic sonis
me ... fuit ad hospi-
tium ... et
lazari in vitam gutta aque
voluerunt porrigere / ... comendan-
tium fuit ad hospitalitatem ... viri
non in vita sollam eloi vo-
luerunt impendere commendanti
fuit ad hospitium Christi qui dixerunt
dilecte ... nobis ... no
solum aliquam ... porrigo
sed ut hospitium ... appare

sed tempus eas ... d. Amen
dico vobis nescio vos Tercio pruni
districta per mysso cui ... de quo
fuerant ut prodest in ... sibi debi-
tibus graciam faciendo sic ...
... pauperibus ... bona
n. elemosinarius prodest sibi in
vita in morte et post mortem
In vita quia ... appellat sum-
ma ... dei ... in
Sed in ... glaties ... Et
... Vndiconis ...
... semel ... corpus ...
... fiat ...
studiam ... sit ...
... dei ... xxvij
ela viri quia sicculus ... ipso
... hominis quasi pupilla
oculi ... Sed prodest sibi
in morte quia ela ... deo
associat ... Non sunt ...
bona ... non ... Sola
... comes est defunctorum ...
... Vn ... de ela xxx
x ... potentes et
supplanteam adversus inimicos
... viam demat ... xx
... domum ... dilatat Tercio
prodest sibi post mortem quia
ela ... ab inferno liberat
... in ... patri-
tias ire ad tenebras ... pur-
gatoria ... xiij ...
dempno ... vivi ... sue
vitam ... donat ... dicit
... potissima est ola ...
... nobis domos fabricant ...
... interpretacionem impendit
Quarto ... prudentie illius
commendans ... laudant
... quia prodest
... laudat
defraudet ... sol
... ago ... angus ...

si ille laudatus est qui sibi providet
de re illicita multo fortius a deo
laudabitur ille qui providet de re
iusta. Videndum est autem qualiter fi-
lii huius seculi i. homines mundi
dicuntur prudentiores quam
filii lucis i. quam filii dei. Ad quod
sciendum quod Augustinus in libro de quantitate anime
distinguit triplicem sapientiam. Sa-
pientiam nocivam superfluam et necessariam
et hec apprehendit sensibilia in corpo-
rali vita [illegible] spiritualis [illegible] di-
scendo [illegible] de discendo
de corpore. Et in tercio [illegible]
[illegible] unum nocivum [illegible]
aliud superfluum [illegible] sensus [illegible]
[illegible] in membris corpo-
ribus [illegible] suo [illegible]
remanencia [illegible]
[illegible] est sapientia [illegible]
[illegible] est de impedimentis salutis
et ista [illegible] incremento corporis
[illegible] ista autem est sapientia
carnalis [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
de ista sapientia dicit Ro. v. Sapientia
carnis mors est [illegible]
autem ad istam sapientiam [illegible] est quod
filii huius seculi sunt prudentio-
res filiis lucis et filii lucis [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] in [illegible] est ista
sapientia [illegible]
[illegible] ad [illegible]
[illegible]
[illegible] est sapientia superflu-
a que est de impertinentibus ad sa-
lutem [illegible] incremento corporis
quod est superfluum. Ista autem est sa-
pientia medicinalis et secularis sive
[illegible] sive [illegible] logica sive
decretalium [illegible] dicitur [illegible]
[illegible] quia sive illa [illegible] sa-
lus de ista loquitur apostolus [illegible]

[illegible] dicens Ro. i. Dicentes se
esse sapientes stulti facti sunt
[illegible] in morte stultus factus
sum quia totam suam sapientiam perdi-
dit [illegible] exemplo [illegible]
dicens quod nihil amplius sciebat
nisi penam quam sentiebat. Contra
autem ad istam sapientiam filii huius
seculi sunt prudentiores quam
filii lucis quia viri spirituales
[illegible]
[illegible] non [illegible]
sapere [illegible] Tertia est sapientia
[illegible] que est de [illegible]
ad salutem et ista [illegible] incre-
mento corporis [illegible]
sapientia divina [illegible] in vera dei
cognitione de qua dicit [illegible]
[illegible] qui gloriatur [illegible]
me. Contra autem ad istam sapientiam
filii lucis sunt sapientiores et
prudentiores quam filii huius seculi
[illegible] in rebus divinis filii seculi
videntur esse stulti filii autem lucis
sunt valde sapientes et prudentes
[illegible] homo non per-
[illegible] ea que sunt dei stultitia
[illegible] est illi [illegible]
[illegible]
[illegible]

Facite vobis amicos de
mammona iniquitatis. Secundum
dictum [illegible] quilibet debet
habere unum amicum et unum ini-
micum [illegible] sibi
[illegible] eius
[illegible] ut amicus [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] ad bonum [illegible]
et malum ut temptationibus
[illegible] quia [illegible] inimicus
est [illegible] et [illegible] habere
inimicos. Videamus [illegible] qua-
liter possimus habere amicos istos
[illegible]

In istis verbis tria ostendit scilicet quod amicicia sit facienda qualis et propter quid. Primum notatur cum dicitur facite vobis amicos(?). Amicicia est autem aliquando bonorum cum bonis aliquando bonorum cum malis vel econtrario aliquando malorum cum malis. Amicicia autem que est bonorum cum bonis est amicicia vera quia non potest esse amicicia vera nisi inter bonos. Tullius de(?) senectute(?): nisi in bonis amiciciam non esse dicimus. Valet quod quidam aurum argento permalleacionem(?) quidam cineri(?) quidam atribus pervaneri(?) scilicet arcto pulice confusiore quia si aliquid horum se imponit perfecte unio fieri non potest. Sic ergo aliqui volunt per amiciciam iungi quod ut caveant ne inter eos sit aliquis ventus superbie vel pulvis avaricie vel liquor luxurie. Quia inter superbos avaros luxuriosos vera amicicia esse non potest. Non enim potest alteri esse amicus qui sibi est inimicus. Ecclesiastici xiiii: Qui sibi nequam cui bonus erit. De veris autem amicis dicit Tullius quod verum amicum intuetur tamquam exemplar aliquod intuetur. Unde quocirca et absentes absunt et egentes ~~difficilius~~ egentes habundant et imbecilli valent et quod difficilius est mortui vivunt. Veri amici si sunt absentes corpore non sunt presentes mente. Et si unus in se est egenus in alio est habundans et plenus. Et si unus ad resistendum diabolo est debilis in amico est fortis et si unus est mortuus in amico in hiis que spectant ad ordinacionem domus et alia remanet vivus. Secundo amicicia est bonorum cum malis et econtrario et ista bonis aliquando

est periculosa quia in malis aliquando invenitur fructuosa. Boni enim ex malorum familiaritate aliquando corrumpuntur in vita, inficiuntur in gracia, obfuscantur in fama, deprimuntur in modo. Ponitur gen. Exo 9 super quod quia si vinum misceatur aceto vinum non corrumpit acetum sed acetum vinum. Acetum sunt mali qui deum in suis operibus exacerbant. Psalmus: Exacerbaverunt deum excelsum. Vinum sunt boni qui deum letificant per bona opera et proximum per bonam famam. Iudicum ix: Numquid deserere possum vinum meum quod letificat deum et homines. Unde ergo boni miscentur cum bonis malis quia mali aliquando meliorantur boni enim sepe in vita corrumpuntur. j Cor xv: Corrumpunt bonos mores colloquia mala. Secundo ponitur gen. Exo 9 ubi supra quia si admisceatur farina cum luto non commutat lutum sed lutum farinam. Boni autem sunt farina qui mola timoris et amoris se conterunt et ad candorem celi sunt deducunt et de similam panem faciunt. Lutum sunt mali in conspectu dei fetidi pedibus demonum conculcati et in cloacam infernalem precipitandi. Cum autem boni miscentur cum malis quia mali quidem dealbentur tamen boni sepe in gracia coinquinantur. j Cor v: Modicum fermenti totam massam corrumpit. Tercio ponitur ex(emplum). Quia si aurum argento misceatur argentum ad auri claritatem crevit aurum non pallescit. Aurum sunt viri fulgidi et sancti in fama preciosi in vita. Argentum sunt mali qui tactu suo alios denigrant. Cum ergo boni miscentur cum malis quia mali videntur luto tamen boni in fama videntur pallescere. Sepe

aut coniungit quod boni cum malis mi
scentur tamen nec boni malos convertunt
nec mali bonos corrumpunt. Cyp
rianus exemplum ponit. vinum est cum fe
ce tamen nec fex aufert a vino suam
dulcedinem. Sic rose morantur cum
spinis tamen nec spine auferre possunt
rosis suum odorem quo redoleant
nec rose spinis quo pungant. Sic
aurum quod occultatur in luto tamen nec lu
tum auferre potest auro suum fulgorem
nec aurum luto suum fetorem. Sic se
pe boni morantur cum malis tamen
nec mali possunt auferre bonis suam
sanctitatem nec boni malis suam
iniquitatem. Tercia amicicia est
malorum cum malis et ista est ni
mis periculosa. Mali enim sunt igne
concupiscentie inflammati et ideo ampli
us inflammantur. Proverbiorum vi. Numquid potest
quis abscondere ignem in sinu
suo ut non comburantur vestimen
ta eius. Sunt luto avaricie infecti
et ideo amplius inficiuntur. De quo luto
dicitur Abacuk ii. Ve qui congre
gat non sua usquequo aggravat
contra se lutum densum. Sunt pice
superbie inquinati et ideo amplius
in luto inquinantur. Ecclesiastici xiii. Qui
tetigerit picem inquinabitur ab ea.
Assimilatur autem superbia pici quia tena
cius est adherencie ut ceteris viciis
superatis adhuc ipsa remanet.
Secundo videndum qualiter ista amicicia
sit facienda cum dicit de mammona
iniquitatis id est de divitiis pauperibus
erogatis. Secundum autem Bedam mammona
lingua Syrorum divicie nuncupantur
que dicuntur iniquitatis secundum Augustinum
tribus de causis. Primo quia sepe
faciunt hominem iniquum et sunt
materia multarum iniquitatum

unde dicit Jeronimus omnis dives aut est
iniquus aut heres iniqui. Secundo dicuntur
iniquitatis ex eo quod hominem decipi
unt quia non attendunt quod
promittunt. Promittunt enim securitatem
et dant timorem, sacietatem et
dant esuriem, stabilitatem et dant
subitaneam decessionem. Tercio dicuntur ini
quitatis quia sepe per rapinam
et alios modos illicitos acquiruntur.
Tercio potest etiam dici quod dicuntur iniquitatis
id est inequalitatis quia inequaliter distribuuntur
nam unus habet ad superhabundan
ciam alius ad sufficienciam alius
ad necessitatem potius alius habet tolerare
penuriam. Tercio videndum ostenditur propter quid
sit ista amicicia cum pauperibus
facienda. Cum dicit ut cum defeceritis
recipiant vos in eterna tabernacula.
Glossa non quoslibet pauperes sed qui possunt
in eterna tabernacula recipere vos.
dicitur Ecclesiastici xii. Da bono et ne rece
peris peccatorem. Benefac humili et ne
dederis impio etc. Quod triplex est intellectus.
Primo quia non debet quis dare
impio si credit quod per donum impius
relinquit. Secundo quia non debet dare
impio intuitu impietatis ut
faciunt illi qui dant histrionibus
intuitu histrionatus. Histrioni
bus dare est demonibus immo
lare ut dicit Glossa super eundem lo
cum. Tercio autem dicit intelligitur
peccatori non quia peccator est sed quia
homo est et non quia peccatorem
sed quia in isto naturam quam culpam
non diligit sed naturam. Tercio intelligitur de
tempore quia in dando iustus est
impio preferendus vel apponendus
pius id est subveniendum est primus
dei quam primus. Quia autem sit eterna
tabernacula nobis hoc declarat

edificamus. Sunt enim quidam qui edificant sibi thabernaculum sive domum in inferno, quidam in purgatorio, quidam in celo. Valde mali edificant sibi domum in inferno triplicem scilicet de lapidibus superbie quod cum ipsis lapidibus a demonibus lapidabuntur. Eccli. xxii In lapide luteo lapidatus est piger. Nullus enim ad bene operandum est pigrior quam superbus. De luto luxurie quod a demonibus tamquam lutum vile conculcabuntur. Ysa. x Ponet illud in conculcationem ut lutum platearum. De spinis avaricie quod cum ipsis spinis pungentur. Mediocriter autem boni edificant sibi domum in purgatorio de materia triplici scilicet de ligno feno et stipula ut dicitur I Cor. iii. Lignum habet plus de humore quam fenum quod tardius comburitur. Fenum plus habet quam stipula quod tardius comburitur. Per ista tria intelligitur triplex amor scilicet carnalitatis uxoris filiorum vel cupiditatis ut divitiarum vel ambicionis ut honorum. Unde quanto magis vel plus habet de humore carnalitatis vel cupiditatis vel ambicionis tanto diutius vel citissime comburetur. Valde autem boni edificant sibi domum in celo de triplici materia scilicet de auro argento et lapidibus preciosis ut I Cor. iii. De amore dei proximi et bonis operibus. Per aurum enim quod est incorruptibile intelligitur amor dei qui non corrumpitur nec finitur. Fides enim hic finitur et ei succedit aperta visio. Spes hic finitur et ei succedit presens possessio. Caritas autem non finitur sed hic incipit et ibi completur. Quia non est aliquid melius quod sibi succedere possit. Per argentum intelligitur amor proximi. Sicut enim argentum post aurum est preciosius sic post preceptum de amore dei preceptum de amore proximi est maius sicut dicitur Matt. xxii. Per lapides preciosos intelliguntur bona opera scilicet elemosina oratio ieiunium. Ut enim sunt lapides preciosi pauperes nos recipient in suas domos celestes si nos eos recipimus in nostras domos terrestres. Aug. Omnia bona sua deus dedit duobus hominibus divitibus terrena pauperibus celestia. Sed deus volens utrosque salvari constituit ut hic divites in sua hereditate eos colligerent et utrique pariter collocentur.

Ut appropinquavit dominus Iherusalem videns civitatem flevit super eam dicens. Luc. xix. Sicut dicitur Eccli. xix Ex visu cognoscitur vir et ab occursu faciei cognoscitur sensatus. Amictus corporis et risus dentium et ingressus hominis enunciant de illo. Sed istis tribus modis Christus in isto evangelio pugnantis fuisse videtur. Primo ex occursu faciei quia fuit maiestatis quia sicut dicit Jeronimus quidam splendor mirabilis de eius facie procedebat ita quod ut nullus in eius faciem intueri poterat nec sibi contradicere audebat. Secundo ex amictu quia fuit equitatis et iusticie quia iusticia se induit quando vendentes et ementes de templo eiecit. Job xxix Iusticia indutus sum et vestivit me sicut vestimento etc. Tercio ex risu dentium quia fuit compassionis. Quarto ex ingressu quia fuit devotionis. Unde homo qui libenter graditur ad ecclesiam

est vanitatis quod libenter ad cenam
signum est devotionis xpi autem quando
vbique christus veniebat mox ad tem
plum ibat Insuper autem civitatis prea
dixit tercium inter primo quod xpus flevit
post honorem sibi exhibitum scilicet
in in mediate lucas quod cum appropinqua
ret ad descensum montis oliveti
turbe sibi occurrerunt cum ramis
et laudibus cum perciperent cum
appropinquaret civitatem flevit super illam
gloria re ostendere volens quod inter de
lectacionem in fletu generatur proverbia
xiiii risus dolore miscebitur Est autem
leticia inordinata ut vinum quod quando
ebriat nisi temperetur et hoc vel
meditacione mortis vel recordacione
alicuius adversitatis vel timore adver
sus futuri Ecclesiastici xi In die bonorum
ne memor sis malorum Tercia ratio
sunt quando valde nocua est leticia
tristitia et ita nimia in leticia aliquis
subito cadit quia cor tunc nimis
dilatatur et calor ad exteriora transit
et ad interiora deficit exemplum mors intervenit
Unde refert valerius quod audita nuncia
mortis filii absentis fuisset nunciata
quidam illa ex ore merens sedet
subito filius advenit quem illa videns
in amplexus illius ruit et mox
leticia grauata corruit Tristicia
autem non occidit subito sed paulatim
quia tristitia primo retrahitur calor naturalis
ad interiora et postea exhalat ad
exteriora et tunc exagitatio caloris
pluries intrinsecus in membris et operatur
consumptionem in illis et ideo processu temporis
proverbiorum xvii spiritus
tristis exsiccat ossa Ista non magis
occidit quia in ea non solum calor
fuit membra exteriora sed etiam interiora
vel calor in parva tristitia et in morbo

in hoc non cessatur exemplum dicitur
mirologi quod leticia vel tristitia cadunt
occidunt quod sicut patet in quibusdam contra
stultorum potest illos sicut sicut in corpore
unius oculi tristitia mortem operatur
similiter tamen dicit quia cicius moritur
aliquis in prosperitate quam in adversitate
te augustinus in libro l. omnes qui multi
res adversas timent prosperitatem
esse timent periculosior tamen est res
prosperitas quam adversa cuius sensus
non corrumpitur prospera ut veniant
quo fugiunt adversa cum sanctus
david saul inimicum persequebatur alie
nam concupivit uxorem aut ubi
sanctus est securus timor occidit
et in adulterium et in homicidium
cecidit Ista quod est exemplo non accidit
dit sed vinificat et illud qui fit
ireficiatur quia multum inde agit
et illud quod conficitur quia sepe
adversa gemitum reddit Sic in bello
amicitiamus iusto ut non pereat
et ille non peccavit vincens vincit
quia ammonicioni ei cum angelus hec
libera Quarto tangitur quod flevit xpus
super imminens periculum ad dicens
Si cognovisses et mala tibi immi
nencia et tu scilicet fleres et tu autem
videlicet ut sit flevisse primo gemitum
tali utere Sapiencie vii prima vocem
plorans similem emisi plorans Unde contra
quorundam vagiit infantis Et significat
fletum quo flet ab bonis quia in
hoc misera parit fletum dum sequitur tamen
nascitur incipit a ploratu lacrime
testes sunt miserie non dum loquitur
consequitur Ista autem miseria incipit
a nativitate extimatur in vita et
extenditur usque ad mortem in vita

Quarta fluuio comparatur fluuius
enim in principio et in fine habet amari
tudinem quia amarus oritur et in
mare progreditur In medio autem
habet labilitatem Sic natiuitas nostra
est amara quia in nuda vita
amarior quia labilis et aduen
ta mors amarissima quia peri
culosa Secundo fleuit ex nimia compas
sione sicut patet hic et signat fletum
quo flere debemus super calamita
tibus miserorum Job xxx flebam
super eo qui afflictus erat etc. Ista
autem compassio maior fuit in christo
quam in aliquo alio Et ratio est
quia compassio aliqua causatur ab
amore naturali secundum quod homo naturaliter hominem
diligit et ideo homo naturaliter compatitur
homini afflicto ymmo non videtur esse
homo sed bestia crudelis qui homini
afflicto non condolet quia tristis
amor primus est prius ideo primum mo
uet Aliud causatur ab amore car
nali secundum quem homo diligit aliquem
quandam amicicia carnali et ex
tali amore compatitur amico do
lenti non tamen quantum homo est sed
eciam quia amicus et iste amor
magis mouet quam primus Aliud causatur
ab amore spirituali secundum quod diligit
homo alium in deo et propter deum et iste
maior quam primus vel secundus quia
non tantum facit duo corda esse
unum sed eciam in multitudine
credencium est cor unum et anima
una etc. sed eciam ut ambo sint
unius corporis mistici et ideo si
dolet unum membrum compatitur ali
ud et iste amor magis mouet
quam primus vel secundus et quia

iste amor in christo fuit maior quam
in aliquo alio ideo in eo compassio
fuit maior Sed multi sunt qui
hanc compassionem non habent dicentes Sunt
ne iste viscera bone Tercio fleuit
christus ex magno amore super lazarum mor
tuum et signat fletum quo flere de
bemus super illos qui mortui sunt
in peccatis Iere. ix quis dabit capi
ti meo aquam et oculis meis fon
tem lacrimarum et plorabo die ac nocte interfec
tos filie populi mei dicit super hoc Augustinus
male gemunt gemo corde quia
comparacio hijs qui male gemunt
amissi numum gemimus amissi
deum raro gemimus Eccli. xxii Super mor
tuum mortuum plora defecit enim
lux eius et super fatuum plora de
fecit enim sensus eius luctus mor
tui septem dies fatui autem et im
pii cunctis dies vite illorum Ex hijs
verbis habetur quod tres sunt plorandi
mortuus fatuus et impius sed
mortuus enim plorandus
est sed paruo tempore fatuus autem plora
dus est toto tempore vite sed impius
autem plorandus est in tota vita
sua et eciam post mortem suam
Quarto fleuit motus pietate
super ciuitatem unde dicitur in deletum
inde lacrimauit ut cum ait ciuita
tem vidisset ciuitatem flebat est et dixit
unus de vobis me tradet
... dei traditus proditore domini
proditus proditore ... ...
datur ... quod debemus flere prelatos
... quia casus
eorum est peruallde periculosus Sic
in hominibus ... angelus
ut dicitur ... in ... in
... ... quod

angelus dni de ce[lo] dat malus
vocat' dyab' Jo vi[º] Nonne vos
xii elegi et unus ex vobis dyab'
est. Ideo inuenit istum descensum
condam dei sic duos lacus de de
notos ysa xxxii. Erat sic ipsi
ple [illegible] iii. in ipso et in
peior ipsius ceteros. Ultio flenti
continuo dolore et hec in [illegible]
in hoc [illegible] v. et signat fle
tum comparationis quo deflet dire
illi qui sunt in [illegible] pena sic la
nibo [illegible] singulas noctes [illegible]
dicit se culpabilem [illegible]
flet mortem anime vel [illegible]
corporalis dolor [illegible] ne [illegible]
de lacrimis [illegible] fletu [illegible]
[illegible] libro [illegible]
[illegible] hoc [illegible] illa [illegible]
[illegible] ne [illegible] fletu [illegible]
[illegible] no legit [illegible]
[illegible] aut [illegible]
legimus Ecce [illegible]
[illegible] flentem [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
dico ut [illegible] [illegible]
[illegible] ut dissolucioz [illegible]
ostendit in [illegible] [illegible]
tum assumpsit magnum [illegible]
et de templo expulit [illegible]
et vendentes [illegible] Jo ii
[illegible] expulit de templo oues et
boues et nummularios et colum
bas vendentes [illegible] platus
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pol
[illegible] [illegible] [illegible] tyrannos
[illegible] sic po[c] boues ven
[illegible] usurarios [illegible]
[illegible] aut [illegible] plan [illegible]
[illegible] in ut adamante [illegible]

licem de di facie tua [illegible] Ego
quippe dedi te in colum[pnam] ferream
et murum eneum super omnem terram. Ex
quibus verbis [illegible] [illegible] plati [illegible]
esse [illegible] adamantes [illegible]
[illegible] adamas [illegible] est
in honore et [illegible] [illegible] pena
[illegible] no [illegible] [illegible] est in con
[illegible] [illegible] no frangit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
Et [illegible] platus est sic adamas
[illegible] [illegible] honor ipsum non
extollit [illegible] est sic [illegible] qui
nulla aduersitas ipsum frangit [illegible]
est sic [illegible] qui colla tyrannorum po
tenter [illegible] [illegible] est sic [illegible]
qui [illegible] [illegible] dei lau
dem [illegible]

Emeuit dies iste et cir
cumdabunt te inimici tui
vallo etc [illegible] in libro
de [illegible] [illegible] [illegible] in me
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
nabuchodo[nosor] et [illegible] romanis
destructa esse [illegible] [illegible]
aut [illegible] [illegible] destructione
[illegible] possunt intelligi [illegible]
moraliter [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Romani principes [illegible]
sianus et Tytus [illegible] obse
derunt et [illegible] [illegible] fecerunt
[illegible] et super [illegible] fecerunt
[illegible] [illegible] [illegible] vallis
[illegible] est [illegible] [illegible]
ciuitatem [illegible] [illegible] iudi
[illegible] qui [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] in ciuitate
et [illegible] reedificare [illegible]
[illegible] romani illuc miserunt
[illegible] adrianum qui ciuitatem
funditus [illegible] ita quod lapis super

lapidem non remansit in quo loco in
quadrum civitatem eius edificaverunt et
suo nomine helyam appellaverunt et
longo tempore sic vocata fuit. Cum autem
illa civitas nostra sit ubi prius erat
scilicet prima sepulcrum christi erat quod modo
autem est in medio civitatis. Istam autem
victoriam ut dicit augustinus super psalmos romani
ados habuerunt licet ipsi diis suis ascri-
berent. Et dicit augustinus ibidem. Cum in hoc
romani facti sunt ministri nati non
regnum placati sunt sed secuti sunt de
terra unde sunt expulsi et virga dei
quibus sunt prius flagellati et
subdit augustinus. Cum pater qui filium ube-
rat virgam proiicit in igne et filio ser-
vat hereditatem. Sic romani magni
preciati et multi de iudeis credi-
derunt et in fine mundi credent
omnes. Noluit autem deus ut iudei
penitus consumarentur sed dispergerentur
propter tres causas propter quas eciam
eciam non perierunt eos sic heretici
vos primo quia in fine mundi de
quibus modo illud psalmi convertentur
ad vesperam et famem paciuntur. Secundo
ut sint nobis memoriale dominice
passionis quocienscumque enim iudeos videmus
totiens passionis domini recordamur
propter ne occidas eos neque obliviscantur.
Tertio quia ipsi sunt libarii nostri augustinus
super psalmos ne forte pagani nobis
dicant vos christiani has scripturas vos
composuistis propterea iudices audeatis
inimicos ut confundamus alios inimi-
cos eorum per quorum tenentes vel
non credat christianus libarii nostri fi-
sunt quo sunt post dominum sic ro-
dicere solet. Ea autem huius cursus
ponitur. Unde dicitur eo quod non cognoverunt
tempus visitationis tue. Et vere quidem
in celo cognoverunt tempus suum et turtur

et hyrundo et ciconia custodierunt
tempus adventus sui populus autem meus
non cognovit iudicium domini. Glo-
riose sua noctua rapua ut preparant
quod ad calida festinantes loca
rigore hyemis declarare (?) ciconie
avis primo ad pullantes reddere re-
giones de milvo autem vero
moraliter loquamur dicitur quod primo
anno multa rapinis adita
preda pullos et passeres sic quem-
in tercio timidior et magis tristis et
omnes sibi quando in secundo preci-
ditur quod nichil vivum audet
invadere sed ad cadavera bestiarum
vadit. In quo fit ut quod nullus
contingere audet et sic fame moritur.
Sic multi sunt qui primo anno
conversionis opera fortia faciunt
in secundo efficiuntur tepidi vagi
non pura facere volunt. In tercio
contemptores volatiles et
mundas recipiunt in quarto ad
immundicias peccatorum redeunt
in quibus tantam famem inve-
niunt quod in tali fame miseri
moriuntur. Secundo post illa verba quod
posui moraliter primi quod in
morte tenduntur eo angustatum
undique fuerit et lapis super
lapidem non relinquitur. Tenduntur
autem ad emolumentum veniunt quod
dyabolus ad horam mortem venit
ad bonos venit ad malos sed
differenter venit ad horam sed nil invenit
suum in me venit enim princeps
mundi huius et in me non habet quicquam
sed in omni anima hominis morte
hominem videt suum aliquid inve-
nire et ipso posse se credidit

Sz sine illo pcõ aut corrupcõe
exyt qm sine pcõ in hu᷒ venit
ad bonos eciã venit et sicut inve
nit in eos aliq̃ ostendit sibi re
parac̃ eos vult q̃p de pccĩs
relictis solent G' venit in q̃ pri
cipib᷒ nrĩs bernh᷒ de q̃ dic̃ nec
pepcit petrus clauig̃ celorum
nec paulus adcelu raptus q̃z
sine culpa in mundo esse non
potuit qm in mundo cũ culpa
venit nec iohes in q̃ sim certq̃
tus venit eciã ad reprobos et sicut
multa invenit et eos accusa
re pt G' aliq̃ sp᷒us aliqua
expediente opa resignant mala
q̃ fecerint replicant ut se
cum adtormentu trahant
Spalit aut aliqs admonachos
venit ut de articulis fidei eos
temptac̃ possit Non ut time
aliqs hunc monenti i mortem
suggestioz demonum de heresi
vel heresiz qua possit solũ nec
cub' fide adq̃ ut dilecte q̃z
cum morte no possit parture
adq̃ delicie qua corpus mori
strũ vincit debet consid'
adq̃ hamonib᷒ qua scriptũ in
pulud deb᷒ vedic eas clut
tut suggestiones de fide que
est fundamentu ut illo destru
cto totu edificiu destruat̃
Jo in ordine pdicatoz z lau
dabiles respondendo ut ch aliq̃s
fr in q̃õmis laborat seo alio
sup̃io fres ibiq̃ sunt sine
in laus sine i mensa surgunt
admonente dicendo dym

bolo fidei omes continent
Sco pcõi · co augustat̃ apicus
demones h· omnia pcã ad
memoriam reuocant ut ad
desperacioz trahant G' gal
dm̃ spus aliq̃ videlʒ augustin᷒
qui ei no solu opib᷒ sui cũ
locucionib᷒ cogitacionib᷒ mg̃ies
replicant ut q̃ pius se p multa
dilatant in p̃cle d'p̃o mo de
omnibus augustet̃ in tribulac̃
pom̃ ut illa ut pt aut negare
nec illa effuge nec ea cindere
et sic in augusto z i arto sul
timi erit porta G' Dmie lo
quetra simul opa eius dicent
tu nos cepisti opa tua sum᷒
nec te desp̃amus sʒ semp tend ad
nrm̃ pyem io ho est tuta
hoiez in somnis laborantem
inducere ad recordacioz suoz
pccõz sʒ potius adsperez dne
mie ad memoria passionis
dm̃ce et ad recordacioz suoz
meritoz sʒ que in vita fecit
et p q̃b᷒ dedei ... pt
Tcio in morte ad carn p̃stut
qua corp᷒ manerã Cta in
dcta facta sunt cutra cea
turas Voluit deus hominem fa
cere de aqua ne esset nimis de
licatus nec de aere ne esset
nimis superbus nec de igne ne
esset nimis iracundus sʒ de terra
q est elm̃ frigidum et in
fimu ut p̃bet dr̃ mill' q
homo debʒ esse frigidus ab
igne iracundie Ccũs ab ho
re lasciuie et infimus a tumore
superbie Oms aut homini fecit
corpus terestre aliq̃ sʒ fecit

[illegible]

celestem videbo vini lig in ttalis
invenimt corpe in in celo hva
nerunt recte dicit yo dus i
videas tra es et in tra infernali
sepelieris luc xvi mortuus e
dives et sepultus est in inferno
dicit vermibus ignis es et
in igne gehenne comburens
Job xxxi ignis est usque ad co
summacionem devorans dicit de/
ncps aqua es et aqua infernali
li demergeris Exo xv submersi
sunt quasi plumbum in aquis vehe
mentibus dicit eciam sepultus ve
tus est et vo ventus allidis Job
xxx elevasti me quasi super ven
tum po et bonus aut qui ha
buerint animam celestem dicit ce
lum es in celo regnabis math
xv possidete paratum vobis regnum
etc. Amento lapis super lapidem
non relinquitur quod spiritualiter sit
intelligendum ostendit dicens
Rusa morus ad super cogitacione
adhuc super addit quod aliquis
qui lapidem super lapidem ponit
Oziud adulacio sua quia dicit aliis
a illa cogitacione sua pro distruc
cio dissipatur sup quod scriptum est
In illa die peribunt o. co. eorum
Nec mirum quia ut dissipatur
in morte quia plus fuerat dis
sipata in vita Sic aut Orig
dicit Verumptamen alter est templum
dei in ingrediens ipsum si fidei
teneat copia dependeat destruit
templum propter peccata et pro
pter destructio Si autem in pecco
permaneat sic paulatim minuitur
donec lapis in eo super lapidem
in ea dictum dei vix remaneat
qui non penitus destruatur
[illegible]

Omnis mea domus oracionis
vocabitur Consuetudo
erat quod quando venit iherusalem statim ad
templum ibat quod faciebat duplici
de causa ut dicit Crisostomus Primo ut
in hoc nobis formam daret Unde dicit
sicut erat boni filii ut veniens
iherusalem ad domum iret patris Tu
autem imitator christi sicut ad aliam
ingressus fueris ante primo ad ec
clesiam ad eandem ire Secundo ut sacer
dotum sanaret Et ideo quod sacerdocium
est sicut stomachus in corpore quia
sicut stomacho languente omnia me
bra languent sic quod languet
sacerdocium languent omnia membra
subditorum Ideo sicut bonus pastor
nis cure volens ad templum venit
vendentes et ementes eicit Sacer
dotes in atrio templi boves et
oves tenebant ne poterant ho
stie si aliquis accusaret Campso
res eciam ibi tenebant ut non
habentibus unde emerent pecuniam
mutuarent Ipsa autem cura
sacerdotum fuit magna causa destruc
cionis iudeorum Unde dicit Beda per
multa mala ingressus in templum
vendentes et ementes eicit Et
in hoc innuens quod quia ruina
maxime sacerdotum fuit culpa
dum in ementes vendentes
pertur ostendit unde iudeorum perdici
onis perpessit Expellens autem
super dictum ubi dixit domus mea
domus oracionis etc. domus autem
dei ad quadruplex officium est sicut
scriptum est carta nostra Primo

n. est fons de adheriendum ut dicit
dominus ma. i. in comparacione electa
apoc. xxi. ecce tabernaculum dei cum
hominibus et habitabit cum eis. Item psal.
In elegi locum istum ut sit nomen meum
ibi in sempiternum et permaneat oculi
mei et cor meum ibi cunctis diebus
Septimus usus habet quod deus in
ecclesia ponit oculos suos quibus
videt oraciones genuflexiones et
lacrimas suorum quibus eciam videt
vanitates ornamentorum dominarum super
per magnum exemplum ad Thy. ii. Cum monere
vult coaudiri amotam a se pompam
in culpat se debere ut dei magnam per vocat
hominibus namque superbus nec impetrat
nec recta de se facit credi ut quanto
magis hominibus splendidiorem videri
tanto magis despicit videt eciam
illos et illas qui vana verba et de
tractoria in ecclesia loquuntur legitur de
sancto Gyro episcopo Jan. quod semel in
ecclesia consistens in risum est ma-
ximum provocatus asserens se vidisse de-
monem loquentes in ecclesia con-
scribentem et cum cartha deficeret
ille cum dentibus elongare eam vel-
let subito cartha fracta caput
eius validum ictum muro impegit
ita ut sonitus collisionis et vlug
capitis sequeretur Item ille eciam
videt eciam illos qui eciam polluunt
per aliqua illicita vel scelera quod
ibi fiant legitur quod pompeius equos
in portico templi stabulari fecit
et ab ipso ad diem illa fortunatus
semper fuit numquam postea pugnans quin
semper ab hostibus vinceretur Octavo ibi est
in signum quia domus dei vocatur
domus aut adeo appellari consue-
vit et sicut fideles et boni sunt domus
dei sic mali aut demones vocari domus
luciferi unde unus domus mea
more lucernarum domus

asmodei instabiles et ipnilosi domus
belzebub qui est deus muscarum
Decimo ibi deus habet cor suum
dicitur iii. reg. v. ubi est thesaurus tuus
ibi et cor tuum thesaurus dei est
corpus christi quod in ecclesia conficitur
et eciam sanctuaria quod ibi manent
suspiria et oraciones suorum que ibi
funduntur thesaurus ecclesie dei est
et mirum infinitum et excellentissimum
et preciosissimum multa suorum virorum
de quibus thesauris ecclesia indulgen-
cias facere consueverunt Undecimo ecclesia
facta est ad adorandum unde
subditur domus oracionis est. i. psal.
in. Unicuique orantium in loco isto
exaudi eum de tabernaculo tuo Om-
nibus aut de causis contingit ut de-
vota peccatoris oraciones ne alii
non exaudiantur Primo quia petimus
indigna et nociva sicut apollo et
tirena legitur in fabulis poetarum
quod quidam rex petiit ab appolline
ut quidquid tangeret aurum fieret et conces-
sum est ei cum ergo cibum vel potum
manibus vel labiis tangeret mox
vertebatur in aurum iste fame mor-
tuus est Sic eciam quondam
domina fecit avarus famellicus
et quod ... admirabilis. Christo in
omni volunt divicias facere et
subditur que inquinat hominem
in veritate Secundo quia petimus indigne
i. comites in aliquo crimine ipsa
i. cum multiplicaveritis oraciones
non exaudiam manus enim vestre
sanguine plene sunt Trene. i. Op-
posuisti nubem tibi ne transeat
oracio Zacharia v. vidit massam
plumbeam in os amphore stare
et dixit hec est iniquitas Ex-
odus hic quod peccatum tamquam sanguis
oracionem maculat et ideo non audi-
toram oculis dei apparet tamquam
nubes ea abstinebat et ideo

nescit per viam incedere tamquam plu
bium eam perturbat et ideo non potest in
celum ascendere Tercio quia petitus pro in-
dignis Jere. v. Si steterit moyses et
samuel coram me non est anima mea
ad populum istum Legitur in vitas patrum quod cum
quidam frater temptaretur spiritu
fornicacionis pro eo oraret et temptacio non
recederet vidit deo sibi revelante
spiritum fornicacionis diversis formis
mulierum coram illo sic ludentem
et ipsi applaudentem vidit etiam
angelum eum increpantem quare
se non iuvaret et dixit ei senior
impossibile est quod salveris nisi te
iuvares orationibus insistendo et
corpus ieiuniis macerando et temp-
tationibus resistendo quod cum ille
fecisset liberatus est Si etiam de
aliquibus constaret quod perditi essent
non plus pro eis quam pro demonibus
esset orandum quia nec in loco dicitur te
dei Si etiam certum esset de aliqui-
bus quod predestinati essent in purga-
torio ad dyaº tamen pro eis oraret
fratrem pro ipso dyaº Sed quia de multis
certum est omnibus patribus dictatum
hominibus et hoc tempore constitutis
Tercia cena facta est ad dominum laudan-
dum unde cum pueri christum laudarent
ut dicitur parasceve et pharisei eos
reprehenderent dixit christus dico vobis
quia si hii tacuerint lapides cla-
mabunt Iste autem laudes p ucoꝝ
facte sunt in cena et in templo
ut dicitur math. xxi. Iste autem laudes
in vii horis canonicis sunt
fiende In matutino deus lau-
datur quia illa hora christus fuit
vincta et iudeis captus et illusus
et ad mortem creditur esse ventu-
rus et in illa hora natus fuit

illud math. xxv. Media nocte clamor
factus est etc. In hora prime deus
laudatur quia tunc celum terra et omnia
fuerant creata Luc. xxi Omnis
populus manicabat id est mane festi-
nabat ad eum in templo audire
mulieribus et post resurrectionem in hac hora
apparuit In hora tercia laudatur
quia tunc christus ad columpnam fla-
gellatus fuit suam super humeros
accepit et spiritum sanctum misit In
sexta laudatur quia tunc christus fuit
in cruce crucifixus sol fuit obscu-
ratus Christus etiam volens in celum
ascendere fuit cum discipulis co-
mmatus In nona laudatur quia
tunc christus spiritum in cruce emisit
vulnus in latere accepit et in
celos id est in paradisum ascendit In
vesperis laudatur quia tunc sa-
cramentum corporis et sanguinis insti-
tuit discipulorum pedes lavit
et in habitu peregrini resurgens
apparuit In completorio laudatur
quia tunc christus sanguineas gut-
tas sudavit de cruce depositus
in monumento clausus fuit et
post resurrectionem clausis ianuis
ad discipulos introivit Quarta
cena facta est ad docendum
unde sub dicitur et erat docens
in templo Ille autem qui docet
ut salubriter doceat debet
habere vitam perfectam doctrinam
claram et sonoram vocem sue
causam et in hiis omnibus fi-
nalem perseverantiam Ista in figura
signata sunt Exo. xxviii
ubi dicitur quod in parte inferiori pedum
tunice sacerdotalis erant
malagranata et tintinabu-
la aurea et malagranata que
sunt in cortice amaritudinem

et mentis dulcedinem Secundo signa perfectam vita
doctorum qui dant bone apparatum de
vocacionis in mente de quibus dicit Bernardus
multi vident terram mariam qui non
vident vocacionem mariam per tyntinabula
significatur doctrina quod debet esse clara quia sicut
dicitur Josue vi Si in ictum vocem
dat tuba quis preparabit se ad bella
Ysidorus autem quia tyntinabula erant circa
pomata aurea successa parum tunc fuer-
unt confracta quia cum debet in predicato
re ut non dimittat eum tacere Job xx
sonus est primo dum mande meo
signus estimabis clausulis in operibus
meis et deseri sic non persistens
Ysidorus autem quia erant tyntinabula in
fine tunice significatur finalis perseverancia
sine qua nulla bona sunt ut dicit
Bernardus in epistola ad adrianum Tolle perse
verancia non obsequium habet meritum nec
beneficium gratis laudem fortitudo
no homines
ascenderunt
in templum ut orarent
unus phariseus et alter publicanus
luce xviii Secundo dicitur in glosa Sex
pharisei dicuntur divisi quia ceteris
vdeis in quibusdam observanciis di
visi erant nam in fronte et manibus
membranas portabant in quibus
decalogus scriptus erat ad innuendum
quod dei precepta ante oculos cordis semper
debeamus per vigilem meditacionem
et in manibus per impleacionem In fimbri
is eciam palliorum spinas alligabant
ut mordentes pungerent et per manda
torum dei memores redderent Et
hoc modo erat iste phariseus de
quo in primo ewangelio agitur qui cum
publicano in templum ascendit et
quamvis ex conversacione publicani debu
isset humiliari magis tamen in tumuit
vnde per hoc velut eciam hic publicanus
dicit in alio loco ex vicino publicano

maior timoris erat Superbia in-
malis et bonis proximi se
fuerit accumpnia sua Si si iis
se in fortuna magis inflatur Si feli
cem liuore torquetur Ecclesiastici humilitas
vbique lucet Si si iis se miseris
compatitur Si felicem in magis humili
at Habuit autem iste phariseus
bonum prius sed malum processum sed pre
sentem contra hunc quia bonum prius
quia ascendit ut oraret post tam
cum ad ecclesiam ire debet ut ibi deo orat
non ut ipse ostendet ut vane
fecerit multis Est autem oracio ut
dicit Johannes Damascenus petitio decencium a deo
debemus a petere quia deus dare et nobis
expediat accipe Ea autem sunt illa
de quibus capitulo xxvi Orant
eandem peticionem dicentibus
in viabus orant ut nos a peccatis
stabiis venia a periculis malis
tutelam et futuris periculis cautela
orem dicit psalmista Ecclesiastici xxviii fili in infirmitate
non despicias tempus sed ora deum
et ipse curabit te Dicit Christus xxvi
vigilate et orate ne intretis in
temptacionem Dicit Lucas xxi vigi
late omni tempore orantes ut digni habeamini
fugere ab istis que ventura sunt Secundo
eciam deum nobis dare celestia ad finem
et terrena adiuuare conservacionem
Sed ista duo dum petenda sunt
sine condicione quia magna
petenda sunt cum magno desi
derio et fervore quia eterna pete
nda sunt cum perseverancia et continua etc.
bona autem talia non sunt simpliciter
bona ideo petenda sunt cum
condicione Sunt bona parva quia pe
tenda sunt cum parvo desiderio
et affeccione Sunt transitoria
ideo petenda sunt cum parva instan
cia et replicacione etc. Sed iste phariseus
hunc malum processum ascendit
non ut oraret et inter orantes semper

collaudant Circa quod mala ceteris
imponebat scilicet rapinam et adulte
rium et iniusticiam Sed contra ista tria
mala dicebat se habere decimarum
solucionem quia non tantum aliena non
rapuit sed eciam sua dabat contra adul
terium dicebat se habere carnis ma
ceracionem dicens Jeiuno bis in sabbato
contra iniusticiam habebat publicanum
in comparacionem quem dicebat adeo fuisse
iniustus quod omnium peccatorum conseruacio sit
eciam ipsius publicani abhorreo
Et tamen in veritate ipse erat raptor
quia gloriam que est dei sibi vsur
pabat ysa xlii gloriam meam
alteri non dabo Ipse erat adulter quia
deum qui est sponsus anime relinquebat
cum mundo amiciciam fecerat Jac iiii
adulteri nescitis quia amicicia hu
ius mundi inimica est deo Ipse erat in
iustus quia eum reddere proximo quod de
bebat in eo quod condemnabat et in eo
quod decimas dabat pro premio tamen meus
suum non reddebat quia ipsum temere
iudicabat Licet autem sic se iustifica
ret dupliciter peccauit in eo fuit scilicet vsurpa
cionis et tumens superbia Dissimu
labat non se iniusticiam habere contra adul
lacionem que est declinare a ma
lo dicens Non sum sicut ceteri homines
etc et contra auaritiam que est facere bo
num dicens Jeiuno bis in sabbato
Fuit eciam in eo tumens superbia per
quam publicanum despiciebat quia
velut eciam hic publicanus etc Tercio
minus autem iste phariseus ista superbe
protulit tamen vix ?? quia in hoc
mundo sunt multi raptores iniusti
adulteri pauci non sunt qui ieiu
nant et qui decimas dant aut
soluant Raptores quidem multi ysa
iii Rapina pauperum in domo vestra
Jerusalem quoniam ne dicas Leuit xix Dixit
pauperem non comedetis meus generis
sui quia sunt tria quia accipi
tur comederem Non sunt qui tantum

rapiunt sibi et non dominis suis sicut
accipitres gulosi qui antequam
dominus adcos veniat partem predam quam
ceperunt comedunt propter quod dominus
dimittit Ecclesiastes sunt quidam
qui rapiunt sibi et filiis suis sicut
vsurarii et auari prouerbiorum Semite
omnis auari animas possidencium
rapiunt Alii sunt qui rapiunt dominis
suis sicut mali officiales et ballini
abacuk ii ve ei qui multipli
cat non sua Alii sunt qui rapiunt
sibi et aliis sicut raptores socii prouerbiorum
xxiiii Ne emuleris viros ma
los nec desideres esse cum eis quia
rapinas meditatur mens eorum et
fraudes labia eorum loquuntur Sunt
eciam in hoc mundo multi iniusti
de quibus Sapiencie xi Cum deus creauit
omnia in numero pondere et mensura Sunt
qui iniuste numerant qui mala aliorum
credunt esse multa sua non pau
ca vel nulla de quorum numero erat
iste phariseus qui mala aliorum
narrabat et sua tacebat Alii
sunt qui iniuste ponderant qui
mala aliorum faciunt grauia et sua
leuia contra quos dominus autem vides fe
stucam in oculo fratris tui et trabem
in oculo tuo non vides Alii sunt
qui iniuste mensurant quia magnam
mensuram preceptorum et penitenciarum aliis
imponunt et ipsi digito suo tangere
nolunt vt dicitur Matthei xxiii Tercio
in mundo multi adulteri et dicitur adulter
qui ad alienum thorum accedit Genesis
xlix Effusus es sicut aqua non
crescas quia ascendisti cubile
eciam incestus legitur in libro de
naturis animalium quod camelus cum
matri coniungitur et cum magister came
lorum cepit mox cooperuisset et ca
melus super ea saltasset cum vela
men cecidit et cognouit matrem in

uxor simpex et in talibus infecit
mulier aut adultera peccat in deum eius
preceptum transgrediendo peccat in virum
fidem non servando peccat in matrimonium
heredes de adulterio generando de hijs dicitur
Eccli xxiii Omnis mulier relinquens
virum suum peccabit primo enim in lege
altissimi incredibilis fuit secundo virum suum
deliquit tertio de alio viro filios sibi statuit
tuit Pauci etiam sunt qui bis in sab
bato i. in septimana immo nec semel ie
iunant quolibet ieiunare deberent
primo quia ieiunium demonem expellit
sicut fames lupum de nemore eicit
ait xc hoc genus demoniorum non
eicitur nisi in ieiunio et oratione Ambrosius
vide quanta sit virtus ieiunii ut de
spiritu suo ieiunans homo superiorem
occidat Secundo viam accendit extinguit
et ad paradisum reducit Augustinus Eva quam
diu abstinuit virgo fuit et in paradiso
permansit Cum autem preceptum absti
nentie violavit libidinis incendia
sensit et de paradiso eiecta fuit Tertio
deum ad misericordiam cogit sicut patet in niniuitis
quos deus cominatus fuerat
penam sed ipsi mutaverunt vitam et
statim deus mutavit sententiam pau
ci etiam sunt qui decimas solvunt
contra preceptum Mal in fine
omnem decimationem in horreum
meum etc. Sed vivantes aut illud precep
tum quadruplicem remunerationem primo
remuneratione temporali que est habunda
cia rerum Secundo remuneratione corporali
que est sanitas corporis de hijs duo
bus Aug' Si decimas dederis
non solum habundantia fructuum re
cipies sed etiam sanitatem corporis con
sequeris Tertio remuneratione spirituali
li que est remissio peccatorum Quarto
remuneratione celesti que est ad
opus celestium premiorum de hijs duo
bus Aug' Omni vult sibi premium
comparare et peccatorum veniam

procurari decimas reddat Qui autem de
cimas non solvunt tria mala incurrunt
Unum est penuria rerum Aug' maio
res nostri ideo copiis omnibus habundabant
quia decimas dabant modo autem quod
discessit devotio dei accessit indigentia
nam tollit fiscus quod non accipit Christus
Idem hec est domini iustissima consuetu
do ut si tu illi decimas non dederis
ad decimam revoceris Secundum est eternum
supplicium Aug' Redde decimas alio
quin demones recipient decimam angelorum
qui de celo ceciderunt in infernum Tertium est
quod hoc est mortale peccatum quia tales videntur
Christum confingere sicut Mal in iii affligit
homo deum quia vos configitis me et
dicitis in quo configimus te in decimis
et primicijs Item non reddendo
decimas Tertio Pharisei
iste habuit mala que a cetera quia deprehendit
reprobatus fuit .i. sicut stultus me
dicus qui videtur ipse sanasse vulnus
lasciviae dicens ieiuno bis in sabbato
decimas do etc. Sed non tamen
sanavit vulnus superbie fecit etiam
sicut stultus nauta qui in navi cur
dis sui obstruit foramen luxurie et
avaritie sed non superbie fecit etiam sicut
stultus piscator qui cum hostia castro
claudit et unum apertum dimittit Sed in
morali sensu Phariseus ante oculos
suis in sedentibus hostibus pellaco
apperuit quia frustra porones et ie
iunia clausit ingressum .i. munita sit
cetera cum locus hostibus de quo hostibus
patet additus munitus non est
Publicanus alonge stans nole
bat oculos ad celum levare sed
percutiebat pectus suum etc. Conscien
tia bonis est quoddam speculum mentis
in qua quilibet suam pulcritudinem et
feditatem speculari potest Sepe autem
contingit quod ipsum speculum conscientie
decipiat tumore superbie et tunc est
speculum mendax quia non indicat

hom vitatem desc hor pz i isto pha
riseo cuj gsta sibi menachat tanq
si esset mudus cum esset fedus q°
bn signat predamaty m ff v. vo
inspirat decoris sibi cum esset leps
Consta aut publicani fuit speclu
vm quia in eo videbat se fedum et io
suas feditates mundare cupiebat d.
deus speciaus esto in pravi vita aut
dicitur est nobis in speculo f. phariseus
ut videamus qm sit macula supbie de
testanda publicanus ut videamus
qnta sit pulcritudo humilitatis que me de
sideranda Tenet aut publicanus
iste typum peccatoris penitencie et istorum
peccatoris quod in hoc q d q publi
canus erat et q a longe stabat et
q ad celum oculos no levabat pecm
n tria mala in homie facit quia
ipm infamat ad elongat et excecat
Infamat aut eo facit eu publicany
i. publicatum tales n. publica
peccatores et quo ad deum et quo ad eorum
et quo ad homies sunt infames Je m
frons mulieris meretricis facta est tibi
noluisti erubescere Sunt autem alij qui
p verecundia humana peccare dimittunt
s quod late pnt peccare no sunt ut
dis Si i venit tpe malefaciendi ma
lefaciat Alij sunt qui q stulte latent
ad hunc tn peccatum vitarent In quorum deus
ignoscitur ipsa dicat Si pare
homines ignoscituros ad hunc tn pec
care dedignaret Illi g° qui peccant occul
te sunt mali Illi qui publice sunt
pessimi Illi qui no peccarent etiam
si hoies laterent sunt boni Et illi q
no peccarent etiam si hoies laterent
et deus ignosceret sunt optimi de hijs
duobus dicitur dicitur in lo de officio
Tulio Gigatum gigas descendisse et
ibi eneum equum invenisse apol ke
induicat qui in lateribus suis foramina
huit p ubi aspexit hoiem mortuum
ibi respexit et anulum de manu eius
sustulit qui eo ad ad campsores regi
os redijsset et anulum porrigisset in dex
tera ipse omes vidit et a nullo vi
debatur dem p anuli opportunitatem
regie stupro potitus morte regi i
tulit et istis b nore potuit misce
cu lybie regum optimum post sub
dicit dicitur hunc anulum sapien
ut beneficio eius possit late eo de
linquit no mi pecm q s no poss
late no n. latebra sapienti spes
impunitatis Sz i nat est S° pecm
hoiem ad elongat ps longe a pec
catoribus salus et q pecca longe
est ad eo sepe errat ab ipso vi
nima eu elongacio f Basilium facit
errare cu tria s° a qntem et pot
gem in sole et in sullis quia sol
eo sit celi maior q tra pr tn
in mea elongacionem videtur esse paruo
colore S° a qualitate et pout
gem de vestibus manum q eo sut al
ba tn pr nimia distancia vide
esse nigra T° a figuras et pout
gem de turribus civitatis q eo sunt
quadre tn pr nimia elongacioem
videntur esse rotunde Ergo cum pecm
sit elongatus ad no cognoscat
deum quantus sit i. q potens et iustus
quia si cognosceret ipm timeret Je
x Quis no timebit te o rex gen
cium Timet eum potestatem ange
lice potestates Job xxvj Columpne
celi contremiscunt et c Timet et
demones Jac ij demones cre
dunt et contremiscunt et c Solus
pecor no timet eu tn dicatur luc xij
Timete eu q pt q occidit h
potestatem mittere et c S° no cognos
cit qualis sit i. q sapiens et
quia clarus quia si cognosceret
coram eo ipso vidente peccare eru
besceret Eccl xxiij Oculi dni mil
to pulcriores sup solem circumspi
cientes omes vias hoim et
pfundum abyssi et hoim corda

intuentes hoc magnum est nobis si
dissimulare non voluis in dicta veritatis
prolationis cum ad oculos agitis indi
cis cuncta cernentis. Tertio non cognoscit
qualis figure sit id est quanta incroris et
prius quia si eius imaginem cognoscere nequeo
apparet est id est eius una quadra
id est maior angulos habens. Primus est
quia peccatores longanimiter supportat
Secundo quia reuertentem statim recipit
Tertius quia omnium peccatorum post hoc non re
cordatur. Quartus quia actus custo
dit. Tertio peccatum huius grauiter ut ad
celum oculos leuare non possit et
hoc triplici ratione. Primo quia habet
oculos infectos humore carnalis
concupiscentie. Secundo id est madefactio et ni
mia pinguedo impedivit ne cande
la incendatur per nimie dilectionis impe
dimentum ne gratia dei ab anima recipiatur
corporum in qualibus hoc non percipit ea que
sunt spiritus dei. Secundo quia licet ocu
los apertos pulvere avaricie per oculos
los suos sua delectatione ... Nota sunt
quo incompendiam sapientes quod sit
in corpore magis inseparabile in huius
tempore ... quod quaerunt. Qui
sciant non per epulonibus aliqui
corpus quid sciant non per superbis ve
stibus aliqui quid cor quod satiari non
per varijs cogitationibus aliqui
quod oculi ... verius dicitur quia
omnes suppellectiles vestimentorum edifi
ciorum vasorum auctorum ...
tamen sunt ut oculi pascantur. Tertio quia
oculos habet inflatos tumore superbie
humilitas ... Oculus
prominens est debilis visus profundus
est boni visus et fortis et subtilia
longinquam videt. Sic etiam humiles
melius vident diuina quam superbi.
Proverbiorum xi. ubi humilitas ibi sapi
entia. Et etiam plinius quod ho
mo in profundo puteo stella vide
bit in die quod datur intelligi quod ho

in humilitate positus ad diuina perspicienda
est magis ydoneus. Augustinus. Confi
teor tibi pater celi et terre quia abscondisti
Secundo iste publicanus tenet typum
penitencium huius id est conuiatorum viduis
quia percuciebat pectus suum sub quo
est cor. Ecce id est cor hominis sicut rota
plaustri. Ecclesiastici xxxiij. Precordia fatui
sicut rota carri et sicut axis versatilis
cogitatus illius rota carri super que
in inda tristis et vult id est ad finem non
peruenit homines por... Tenuat pri
mo peccat quod penitens peccator pectus
suum deco quod in illa cogitauit est
id est cor. Sic dicitur Beatus Chrysostomus molen
dinum quia omnia molet quod incepit
peccat de eo quod bona que incepit
ad finem operis non perduxit. Peccat
de eo quod aliqua de genere bonorum
fecit tamen ad mundum credo. Secundo
huius confessionis oris quia peccatorem
se vocauit. Ysaie xliij. Prius dic
dic tu iniquitates tuas ut iustificeris.
Ecclesiastici iiij. Pro anima tua non confundaris
dicere verum. Beatus Chrysostomus Non pudet
polluti et pudet ablui. Ecclesiastici dicit
hoc quod peius est facere malum an
dicere verum. Si ergo ante conspectum dei non
erubuisti facere malum quare ante conspec
tum hominis erubescis dicere verum et
ad vacantiam diuinam confiteri non timui
sti et ad majorem cum plurium dubi
tas. Tertio huius satisfactionis operis mul
to id est melius quam phariseus deo sa
tisfecit suum precium quia ille abstine
bat actibus iste operatus Gregorius In cassum
quippe caro atteritur si animus vo
luptatibus animus non refrenatur ipse
Qui actibus abstinent et mala agunt
demones imitantur quibus esca semper
abest. Tertio Secundo precium quia ille da
bat sua deo iste dyabolo. Iste non totum
se dabat deo Gregorius Qui escam aut
vestem pauperibus elargitur sed cum

aie aut corporis im(m)unditate pollui(tur)
quam minus est offert inspice quam minus
est culpe. Sua quippe dat deo
et se dya(bolo). Sine poriones quia
ille se laudabat iste humilis ora
bat dicens deus propicius esto michi etc.
Tercio iste publicanus gerit typum
inferiorum io dicitur descendit hic iusti
ficatus etc. ambo quidem ad fontem
misericordie pervenerunt phariseus et publi
canus sed ille potens reddit iste ad
sacietatem hausit. Et huius quarta
est causa una est quia ille venit cum
vase tumido elacionis iste ad va
se concavo humilitatis psalmista Qui emittis fon
tes ut dicit Aug(ustinus) alta siccantur yma
replentur. Secundo quia ille venit cum
vase pleno dicens Ieiuno bis in sab
bato etc. iste cum vase vacuo quia
nichil boni se habere estimabat Eliz(e)
us iiii. impleuit vasa vacua ut habetur
iiii. Regum. Tercium est quia ille stetit ad
fontem cum ore erecto iste cum ore
inclinato psalmista Inclina cor meum
ad percipiendum providencia. Quartum est quia
ille stetit ad fontem cum ore clauso
iste cum ore aperto psalmista Os meum aperui
et attraxi spiritum

Omnis qui se exaltat humilia
bitur etc. Secundo Si consideremus
eorum in lucifero superbiente
et in Christo se humiliante In Eva ella
ta In virgine tam humiliata In
divite superbo incarnato In lazaro ulcera
to In phariseo extollente In pu
blicano penitente videbimus ma
nifeste quam verum sit quod hic dominus dicit
Omnis qui se exaltat etc. Sicut au(tem)
dicit G(regorius) in moral(ibus) et habetur in Glo(sa)
iiii(or) sunt species timoris cum vel
aliquis bonum quod habet ascribit sibi estimat

aut si datum sibi credit primitus datum
putat /. aut cum iactat se habere quod
non habet Omnibus aut ille species tu
moris hic describitur. Prima enim species
humiliat hominem usque ad brutalem
vilitatem sicut patet de eo in Na(bu)
chodono(sor) qui ait Hec est babilon civi
tas magna quam edificavi in robo
re fortitudinis mee etc. Et statim
subditur eicient te ab hominibus
cum bestiis et feris erit habitacio
tua fenum sicut bos comedes. Secunda
species humiliat usque ad infernalem
similitudinem sicut patet in lucifero qui
propriis viribus voluit sibi usurpare
dei equalitatem dicens ysa(ie) xiiii In
celum conscendam etc. Et subditur Veru(m)
tamen ad infernum detraheris in profundum
laci. Tercia species humiliat usque ad
extremam paupertatem quia magis
in iudicio apparebit ubi multi qui
videbantur multum pleni reperientur
vacui de quibus dicitur Apoc(alipsis) iii
Tu dicis quod dives sum et locuple
tatus et nullius egeo et nescis
quia tu miser es et miserabilis et
pauper et cecus et nudus Quarta
humiliat usque ad infima sub
peditacionem Iustum est enim qui
se super alios consingulavit effe
bat infra illos humiliati sub
ciant quod patet in phariseo qui
super publicanum se extulit et
ideo reprobatus et publicanus in
superioritatis fuit debemus ergo
aliorum forum semper maiora estima
re quam nostra G(regorius). Certum est quod
humilis radio se illuminat qui
aliorum bona super se humilis
pensat quia dum ea que

ipse facit facta ab alys conspicit
cu timor superbie q motus de sin
gularitate erumpe incit primit sed
sic inventum est elacionis conside
racio deterioris sic et cautela remo
rum levis Viso de speciebus superbie
videamus de opposita humilitate de qua duo
videnda sunt primo q sunt illa
que nos ad humilitatem inducunt et q
bona ex humilitate proveniunt ad humi
litatem aut nos inducunt consideraci
onis et comparacio dei vnde augustinus
describit humilitatem humilitas e
contuitu proprie condicionis et sui con
ditoris voluntaria mentis inclinaci
o Ex consideracione aut proprie condici
onis ad humilitatem se inducebat
qui dicebat Gen xviii loquar
ad dominum meum cum sim pulvis et
cinis vnde ad Eugenium Bernardus semper
copula ut cogitans te summum pon
tificem attendas pariter vilissi
mum non fuisse sed esse vnde Xer
ses potentissimus rex cum infinitam
multitudinem sui exercitus ex alto
conspiceret flevisse dicitur eo quod infra
c annos tota illa multitudo in ci
nerem esset convertenda dicens re
gem me vocant exercitus tam po
tentis ego fateor me esse re
gem pulveris Jeronimus in epistolis pluribus
summa est omnium sapientum vitam
meditacionem esse mortis Consideracio
aut humilitatem reducimus quolibet
in humilitate tui in medio tui me
dio aut prepponunt vtrumque et
nunc duo extrema sunt in hoie

nativitas et mors eccedum aut est
vita media humilia quod debem
considerando mutam nativitatem vitam
et mortem vnde vnde vn venis et cui
beste vbi es et ingemisce quo vadis
contremisce Intrigarunt quendam
philosophum quendam d. cum sim quid fui q
ero et inde forma sendo vas
stercorum et esca vermium. legitur
quod aristoteles cum morti appropinquaret
discipuli eum rogarunt ut aliquod
verbum sentenciosum protestacionis eis
relinqueret Cui ingemiscens ait
humiliatus in hunc mundum intravi
anxius vixi conturbatus egredior
infans ignarus vbi audit solam
matrem insensibilem cum dixit
humilitas in hunc mundum intravi nam
intrant cum pavore cum fletu nudus
et pauper deinde ostendit suam vitam
esse penalem cum dixit anxius
vixi est enim quedam laboris an
xietas laudabilis per laborando
ingemitum meo et quedam cul
pabilis Jer x. ut inique agerent la
boraverunt quedam indifferens Job
v. homo nascitur ad laborem an
xietates aut quas iste propha
bat in scribendo docendo non
fuerunt sibi meritorie quia eas
non sustinebat propter deum sed propter favorem
humanum deinde ostendit quod hunc
mortem terribilem cum dicit con
turbatus egredior peccatores con
turbati moriuntur Vnde propter tria
q dimittit sunt propter demones
quos conspiciunt sunt propter penas quas
expectant et dixit nescius et
ignarus quia sic dicitur Eccl ix

in inferno non est ratio nec sapientia nec
sciencia. Secundo inducimur ad humilitatem
comparacione Christi qui sicut dicitur humiliavit
se usque ad mortem semetipsum etc.
Ubi dicit Augustinus contra hec humilitas Christi
superbe medicamentum quid intumescis
homo o pellis morticina quid tenderis
o sanies fetida quid inflaris princeps
tuus humilis et tu superbus caput humile
et tu superbus et membrum superbum Sexto
quod ille qui erat magnus se humiliavit
quia decet homines precipue
magnos humiliari. Ecclesiastici iii Quanto
magnus es humilia te in omnibus
placabis ut coram deo debent se humiliari
in omnibus ut illis quibus preest se putet
meliores per humilitatem in
veritate sibi dicere arbitrates coram
subditis vero quod aliquando se humiliare debent in quibus
aliis in aliquibus aliis in nullo sed
ut quidam pusillanimes qui dant benignitatem
huius frangunt lenite
cum propter deum se humiliare in omnibus
Gregorius Nazanzenus alios cautime lenitate
alios caute humilitate Alii sunt per superbiam
qui comportati benignitate superbiores
fiunt coram quibus in nullo debent
se humiliare sed corripere superbiam frangere
Gal. v. Omnibus nec ad eam cessimus
subiectionem etc. Alii sunt qui semita et
lenitate solvuntur coram quibus debet
se humiliare in aliquibus faciendo
sed temperamentum de quo dicit Gregorius fatigant
subditi ut nimia lenitate solvantur
Sed intendendum est quod boni nos conversi
litate pereant sepe ut humilitas
domino multum placet dicitur multum complicet
homini multum prodest deo quia
placet tunc quod deum honorat Ecclesiastici iii Magna
potestas dei solius et humilibus honoratur
Et ideo quia nos ea sit multum commendat
Augustinus v. De civitate Amen quid inconsulto
et Augustinus non dixit discite a me mundum
fabricare aut mortuos suscitare

sed quia mitis sum et humilis corde etc.
Unde quia humilitas deum ad nos inclinat
quod patet in publicano quia
non audebat appropinquare statim sibi
deus appropinquavit et quia non audebat
oculos respicere mox ipsum
deus oculo misericordie respexit et quia
de se peccata congerebat mox sibi
pepercit. Omnia peccatorem se cognoscebat
mox ipsum peccatorem deus iustificavit
ut dicit Glossa ibidem. Dicit
humilis non audet appropinquare ut
deus appropinquet non aspicit ut
aspiciatur percutit pectus peccata
de se congerit ut deus parcat confitetur
ut deus coronat. Secundo dicitur multum displicet
tunc quia eam capud contra capud
superbie domina superbia est quia tunc contra
superbiam humilitate sibi obviat Beda in Glossa
quoniam capud nescio cum anthonius
plenum laqueis vidisset interrogavit quis
eos evadere posset audivit humilitas
Unde quia dyabolus stetit et dixit macario
magnus Si tu vigilas ego
nunquam non sumus Si vigilas ego semper
non cupio si pauperem facias ego
nichil possideo unum est quod me vincit scilicet humilitas
tua. Tertio quia multum prodest
valet ut primo ad infusionem gracie quia sicut
aque ductus dei Bernardus primo sicut fluenta gracie
tanto tempore desinunt quod non deum inveniat
aque ductus vocatur aque ductus
humilitas. Secundo ad virtutes conservandas
sicut balsamum dicit quod sic ut balsamum
vertitur sine facit corruptione custodit sic
humilitas augmentat deliciarum virtutes conservat
Gregorius Qui sine humilitate virtutes congregat
est quasi pulverem in ventum portat. Tertio ad
divinorum revelacionem sicut pupilla dicit
ut Gregorius Cum pupilla nigra videt et albuginem
tollerans non videt quia quidem homo
mentis per humilitatem vocavit deum
pro se ad aliorum deus presto est et lucem
sapiencie sed non habet ubi eam recipere
Hic dicebat per allas supplicare
Thesaurus Tholomeus per sui sapientes
sapiencior est quam humilior est carte

Quarto valet ad placacionem sicut reconciliatio dei Bernardus Apud dominum fides nostra habere non possumus quia
multis offendimus omnes sicut ut fallit eum quemquam sed quia novit abscondita cordis nec respicit labiis quia
ipse est cum ideo recurre ad humilitatem remedia tamen ut te confugere ipsius aliis nunquam habet decem supplere

Dominica xii post trinitatis sermo

Exiens ihesus de finibus tyri venit
per sydonem ad mare galilee
inter medios fines decapoleos
et adducunt ei surdum et mutum etc.
Marci vii. Iste due civitates scilicet Tyrus
et Sydon sunt inter medios fines de
capoleos. Est autem decapolis ut dicit
glossa regio x urbium trans iordanem ad ori
entem. Adduxerunt ergo ad eum que
dam hominem surdum et mutum. Cui diabolus
impr[inci]pia abstulerat magis necessaria ad
salutem scilicet auditum ne verba salutis pos
set audire et loquelam ne de hiis que
salutis sunt posset consilium petere.
Per istum ergo surdum et mutum adeo com
muniter intelligere possumus peccatorem a domino
curatum et iustificatum. Circa cuius curationem
videnda sunt quedam antecedencia quedam
concomitancia et quedam subsequencia.
Antecedencia sunt tria scilicet adduccio
deprecacio et separacio. Primo enim ipsum ad
christum adduxerunt. Peccator enim cum sit infirmus
non potest per se ad deum accedere et
ideo oportet quod aliorum meritis adducatur. Et hoc
maxime spectat ad prelatos quibus non
sufficit ad deum venire nisi alios addu
cant maxime cum ipsi sunt pastores
venatores et piscatores dei. Omnia enim
sunt pastores dicitur eis in iudicio Ieremie
xiii. Ubi est grex qui datus est tibi.
Omnia sunt venatores dicitur eis
Gen. xxvii. Affer mihi de venacione
tua. Omnia sunt piscatores dei dicitur
eis Jo. xxi. Afferte de piscibus quos
prendidistis nunc. Secundo rogabant ut
curaret ipsum per quod datur intelligi quod quorundam
[...]abus sanctorum salus aliorum impetratur
Job ultimo servus meus Job orabit pro
vobis et faciem eius suscipiam ut non
vobis imputetur stulticia. Ipsos enim
sepe impetrant de facili ne peccatori
det ut habetur luc. xiii. peccator enim non
potest gratias sibi optinere salutem cum
sit infirmus et in magnus et dei inimicus.
Omnia enim est infirmus non potest ad deum
reconciliandum accedere. Quia est in[...]
non audet coram deo apparere. Quia est
dei inimicus non potest adeo aliquid opti

nere. Ideo debet recurrere ad sanctorum virorum
suffragia qui sunt fortes ad accedendum
Ysa. xl. Qui sperant in domino mutabunt for
titudinem conculcare ad comparendum quia
ambulant coram deo in mundicia. Hec enim sunt dei
amici et ideo digni ad impetrandum Jo.
xv. Iam non dicam vos servos sed amicos
etc. Tercio ipsum christus a turba separavit per quod
datur intelligi ut illi qui salvari desiderant
malas societates dimittant Ieremie li. Egre
dimini de medio babilonis populus meus ut
salvet unusquisque animam suam ab ira fu
roris domini et ne forte molestetur cor vestrum et
timeatis auditum qui audietur de ira ex
quibus verbis habetur quod ille qui a malis
societatibus se separat minor mala vitat.
Primo depravacionem eternam ideo dicit
ut salvet unusquisque animam suam. Bone socie
tates ad bonum sepe inducunt. Male vero ad
malum Proverbiorum xiii. Qui cum sapientibus graditur
sapiens erit amicus stultorum efficietur similis
illis. Secundo vitat indignacionem divina
unde subditur ab ira furoris domini. II Paralipomenon xix.
Impio prebes auxilium et hiis qui oderunt
dominum amicicia iungeris. Tercio vitat ignavia
vel pigriciam. Ideo subditur ne forte mole
stetur cor vestrum. Mali enim sepe ad multa bona
adfortia se inducunt. Proverbiorum xxviii. sicut fro[...] ante
[...] vitat auditorem malarum illarum scilicet dogma
dicitur Actuum xxv. Dissidentes a me male etc.
Ideo subditur et timeatis auditum qui au
dietur in terra per abundacione mala non
ti. Concomitancia fuerunt in [...] primum est
quia digitum in auriculas eius posuit. Digitum
in dei intelligitur per apostolis in manu tenetur
et ista manus habet v. effectus quasi v. di
gitos et quinque prout primus habet tres effectus
quasi tres naturas. Primus effectus est colla
cio virtutis impotentie et iste est pollex
qui ideo sic dicitur quod inter ceteros pollet virtute
et habet duas naturas quia facit aliquem
potentem ad faciendum bonum et ad resi
stendum malo Philippenses iiii. Omnia possum in
eo qui me confortat. Secundus digitus
effectus est infusio cognicionis et scientie
et iste est index quo omnia iudicamus etc.
Et habet tres effectus quia docet nos cognoscere
deum tamquam creatorem redemptorem et
glorificatorem Deuteronomii xxxii. Utinam saperent
quo adscitem et intelligerent quo ad scientiam

ar nouissima prouideret quo adiutorio tertius
est benignitas gustacionis et iste est me
dius ex qua benignitate habemus ad supe
res reuerencia ad equales concordiam
ad inferiores disciplinam / Tercius est infusio
p'ne salutaris et iste est medicus qui
ideo ponitur quia medici ad tangendum
vulnera eo vtuntur p'na autem est medicina
anime cuius tactus sunt partes scilicet contricio confes
sio et satisfactio / Quartus est obediencia
humilis iste est amicabilis et ista obediencia
consistit in faciendo precepta et adimplendo con
silia et vitando prohibita / Secundum tacto
initatis est quia in saliua eius lingwa
tetigit / Saliua est accipite fluxia Ba
poris discretiua et lingwe humectatiua / per
saliua ergo Christi glosatur diuina sapiencia intel
ligitur que a Christo capite processit Eccl. xxiiii
Ego ex ore altissimi prodiui cuius sapores
discernit quia mundana amara et spiritualia
dulcia dicit quod ad loquendum deo districtus
fiat / Glosa ibidem Exspuens lingwam
tetigit cum ora dei muta ad verba sapiencie
ostenda conatu sue pietatis informat per quod
datur intelligi ut sepe ad celum respiciamus
libenter cum homo conuenit respicere amicum
vel suum thesaurum suum pallacium suum ergo
ergo respiciendum ad celum quia ibi habemus
amicum nostrum prouerbiorum xvii Omni tempore diligit
qui amicus est et dicit omni tempore quia
et in vita aptus custodiendo et post mor
tem ad gloriam deducendo psalmus Consilio tuo
me deduxisti et cum gloria suscepisti me / Secundo ibi habemus
thesaurum nostrum Matthei vi vbi est thesau
rus tuus etc. et iste est ille thesaurus de quo
habetur i Cor. iiii Consimiliter ex auro
dilectionis dei et argento dilectionis pro
ximi et lapidibus preciosis bonorum operum
/ Tercio ibi habemus auxilium nostrum ii parali
xx Cum ignoramus quid agere debeamus
hoc solum habemus residui ut oculos nostros
dirigamus ad celum / Glosa super illud firmabo
super te meos / Non auferam oculos meos
a te quia tu semper oculos tuos leuas
ad me / Quarto ibi habemus pallacium nostrum
ii Cor. v. Edificacionem habemus ex deo do
mum non manu factam eternam in celis psalmus
Concupiscit et deficit anima mea / Quar
tum commitans est quia ingemuit quod

quod facere volunt / Primo ut ostendat humane na
turalitatem / Vnde dicit Beda quod sicut homo inge
muit sicut deus creauit / Secundo ut ostendat
pietatis grauitatem quia tam grave est quod
dei gemitu est curatum / Tercio ut ostendat
gemendi nobis / Beda non opus sibi
erat cum gemitu aliquid petere sed ut nobis
exemplum daret gemendi cum nichil prius ne
peccatorum criminibus peccatorum supprime pecca
proprium innocentiam / Quarto ut ostendat sua in
tima pietate propria peccatoribus compatiens
et morte perimit ysaias scilicet Heu consolabor
super hostibus meis / Subsequencia sunt
tra primum est auditus apertio / Signum autem
quod homo bene audit est quod pauperum so
num qui fit clamore id est deum pacienti
aliter cum ipsum deus in suis oracionibus
non audiret Augustinus / Citius exaudietur
vna oracio obediencis quam x milia con
temptoris / Secundum pauperis sonus qui fit
ab inferiori id est pauperum vociferantem unde
dicitur prouerbiorum xxi Qui obturat aurem suam
ad clamorem pauperis ipse non exaudietur
/ Tercio pauperis sonus qui fit ab equo id est pro
veniam postulantem Eccl. xxviii Re
linque proximo nocenti tibi et tunc deprecanti tibi
peccata soluentur / Secundum est vinculum lingwe
solucio quod tunc soluitur quando lingwa vtitur
ad orationem proximi instructionem ad peccati confes
sionem et dei laudem aliter cum homo
mutus esset sicut vacca mala dicunt
muta quod non habet verba formata sic homo
est mutus qui non habet verba debi
ta Augustinus in libro de confessione Ve tacentibus
de te quia loquaces muti facti sunt
est mirabilis publicacio quia quibus cum prohi
beret quod publicarent eis tanto magis eo
ne publicarent precipiebat primo ut vanam
gloriam fugiendam esse doceret / Secundo ut
presumpcionem nostram confunderet vnde dicit Augustinus
Qui prescius hominum vnde volebat cum pro
nunc predicare debet quibus iubet ut predicarent
quia illi qui prohibebantur tacere non poterant
/ Tercio ut doceret et recipientes beneficium de
nunciarent vnde dicit Theophilus quod prohibuit
nunc quia beneficia dantes non debent
laudes appetere accipientes non debent be
nefactores suos sed cum nolunt laudare predicare

Adducunt ei surdum Dominica xii
et mutum etc. / Sicut dicit Theo
philus omnia quod in Christi corpore fuerunt

sca dnia fuerut siue vestimeta eius
siue digiti eius siue sputu eius et io
aliqui crabat ptactu vestimetoz aliqui
pdigitu aliqui psputu sicut pz hic Pmu
ergo surdu et mutu ptior intelligitur
videamus et qualiter est surdus et p9a
qualiter est mutus Est eni surdus
qui non audit deu inspiratem nec
sapientem per admonentem nec
cominantem Sunt aut tria pcca que
faciunt hominem surdu s. supbia auaricia
luxuria videmus eni q tribus de causis
ho aliq surditatem incurrit / aut qu i
aure cflatura nascitur / aut qu tra re
plet / aut qu putredine corrumpitur
In aure go anime supbus ponit infla
turam Auarus tram luxuriosus i mu
diciam Supbia eni est queda inflatura
i auribus anime qualita que ipedit ne
inspiracio dnia illis aliqu vbu salutis
ad cor transire possit Timor metus est
obstacl'm vitatis Augs i li° gf. Supbus
inflata facies clauserat oculos meos
mee Ista inflatura detumescet i mor
te Sicut accede solet in vespa vento
inflata q acu puncta detumescit In
infernus opellis mortitina q tendis
ob aures fetida quid inflaris Ista cca
inflatura frangetur in die iudicij Sapie
iiij disrupet illos inflatos sin voce
malcabitur aut demones i inferno Job
xix pata sunt derisoribus iudi et mal
lei ptucietes stultoz corporibus Auarus
aut ponit tram i cupiditatem treno
rum quibus dr Ie xxij Tra tra tra
audi vbum dni i. de auribus aie tue
tra cupiditatis tue remoueas ut vba
dei recipe valeas et dixit tra tra
quia auarus hz tram i ore quia libe
ius loquitur de auro quia dedeco Jo. iij
Qui de tra est de tra loquitur / hz tra i ocu
lis quia libencius videt aurum quia ce
lum hz tram i auribus quia libencius
audit nominari aurum quia sim cum in
Ecc. j. Non saciantur oculi visu nec auris
auditu impletur / luxuriosus ponit imudicia
ideo nichil spuale ad cor eius pt desce
dere. pa Coz ij Anial' ho non perpit
ea q sunt spus dei nec vbi dei sibi
pnt placere Ecc xxj Audiet luxuriosus
et displicebit ei et c Tales qui sic sur
di sunt similes sunt aspidi q dum
senti se incantari tres habet astucias

ab vna est q de cauda non egreditur
regimus illa cauda pt fetida libencius
tn ibi vult morari quam foras egredi
et incantari Sz est quia pfoius eg
dit mox aurem suam intra fugit ne
incantatorem audire possit Tra est
quia si incantator alta voce pmodat
stim aure cu cauda obturat Incato
res dei sunt pdicatores qui incantant
serpentes infernales ut de cordibus
pctoz exeant Primam astucia habet
luxuriosus qui potius vult stare i gsra
fetida quam inde exire Nulla eni lat
na pt est fetida sicut luxuriosi gsra
legitur i vitaspm q dn quidam angelus
in spc humana cu quoda hemita pgeret
obuiauit cadaui putenti speciose sta
tim q angelus sibi nares obturauit
dein inuenerunt cadauer putidis
mum quod angelus stabat ac si esset
odor odorifer Cuius de hijs hemita
miraret dixit ei angelus Ille iuuenis
speciosus totus erat imundicia luxuri fe
tidus Iste aut fuit quida peginus ino
cens occisus cuius aia redolet coram do
Scdam astucia habz auarus qui ob
turat aure suam tra i. i cupiditati
bus trenoz ita q nulla inspiracio
pt transire ad cor suum ps Infirmus su
in limo pfudi Tales n. qui se infigunt
nullam i bono ppo subsistenciam hre
pnt ps Eripe me de luto et c ps q
ho ptrena transire sz cor suum non debz
figere ad cor cca talia no pt transire
memoria dnice passio Job xvj Tra ne
operies sanguinem meu et c et vocat
amaz tram quia p amorem trenoz
tra efficitur Terciam astucia habet sup
bus qui claudit aurem aie sue cu
cauda i. cu longe vite vana fiducia
Job xv Cunctis diebus vite sue impius
supbus et nus annoz incertus tiranidis
eius cu tali cauda longa clauserat
aurem suam qui dicebat luc xij
Anima mea habes multa bona posita
in anos plurimos sz ista cauda multu
fuit abbreuiata cu dictu est ei stulte
ac nocte monens repetet aiam tuam
Consequenter videndum est de isto sur
do qualiter est sanatus p in missione
digiti i auriculam p digitum intelligitur

spiritus sanctus Primo illud Luc. xi. Si in digi
to dei eicio demonia. Iste digitus in corde
peccatoris se ponit statim frangit inflaturam
superbie abicit tiriam avaricie et
mundat fetorem luxurie quod per exempla pos
sumus videre paulus habebat inflaturam
superbie quia / Gal. xv et x annos cruciabat
Sed mox ut christus istum digitum in aure
cordis sui posuit eius ad tiriam presumit
inflaturam fregit et de lupo agnum fe
cit Matheus plenus erat tiria avaricie
quia lucris terrenis inhiabat Sed mox
iste digitus omnem terrenam cupidinem
purgavit ita quod omnia terrena dimisit et
christum in paupertate secutus fuit Magda
lena plena fuit fetore luxurie sed mox
iste digitus eam purgavit et mundam
fecit Secundo peccator est mutus sive quia
deum non laudat sive quia deum non
orat sive quia proximum non edificat sive
quia peccata sua confiteri dissimulat Iste
mutus sanus factus est per immissionem
salive in linguam eius per salivam sed
Secundo sapientia intelligitur que a christo capite
descendit Est autem saliva medium gustus
que si corrupta fuerit decipitur gustus in
iudicando saporem ubi patet in febri
citantibus quibus propter amarum humorem quo
palatum infectum est cibus dulcis ama
rus videtur Saliva ergo aliquid est ama
ra et tamen facit cibum amarum aliquid
insipida et tamen facit insipidum aliquid
est dulcis et bene disposita et tamen iudi
cat de saporibus prout sunt Per istam
triplicem salivam intelligere possumus tri
plicem sapientiam scilicet dyabolicam mundanam et divinam
Sapientia dyabolica est qua homines sunt sa
pientes in malo Jer. iiii Sapientes sunt
ut faciant mala bene autem facere nescierunt
Ista autem reputatur saliva amara Talibus
enim opera pietatis videntur mala spiritualia
videntur amara vicia videntur lucida Ysa.
v. Ve qui dicitis bonum malum et malum
bonum ponentes lucem tenebras et tene
bras lucem ponentes amarum dulce et
dulce amarum Talis saliva loquelam
non aperit sed magis claudit sive a confessi
one peccati sive a laude dei sive proximi
instructione sive ab ore sed eis omnia
sacra et amara a talibus reputantur
Secunda est sapientia mundana qua quis est

sapiens in divitiis acquirendis sive quia
quis est magister phisicus vel physicus vel le
gista Ista significant salivam insipidam
Iste enim scientie et si non sunt amare tamen sunt
insipide quia non habent saporem amoris
dei sed insipiditatem amoris mundi Quod enim
aliquis sit sapiens maior vel magnus
phisicus vel medicus vel legista propter hoc non
est maior in amore dei sed in amore mundi
Talis saliva spiritualem loquelam non aperit
quia ibi non docetur qualiter homo
debeat deum laudare vel orare vel
proximum edificare vel peccata sua in confes
sione dicere legas in omnibus libris ar
tium inspicias et perscruteris ubi ista non invenies
Tercia est sapientia divina que significatur per sali
vam dulcem et sapidam Est enim sapientia
a sapore dicta Eccl. vi Sapientia doctrine
secundum nomen eius est Ista iudicat de saporibus
prout sunt scilicet carnalia sunt amara et spiritualia
dulcia Ista muto loquelam aperit docet
enim deum laudare Eccl. xliii Benedicentes
dominum laudate eum quantum potestis maior
est enim omni laude Luc. xviii Docet enim
sic orare Secundo docet peccata sua con
fiteri Jac. v. Confitemini alterutrum tertio
docet proximos errantes corrigere desolatis
consolationem impendere infirmos sustinere pa
cientiam in omnibus exhibere i Thess. v. Ro
gamus vos fratres corripite inquietos con
solamini pusillanimes suscipite infirmos
pacientes estote ad omnes Sermo tercius

Bene omnia fecit surdos fecit audi
re et mutos loqui / Ante adventum
filii dei in carnatione homo deum facto
rem omnium esse rerum non credebat
precepta dei non audiebat nec sua peccata
recognoscebat Sed veniens christus de hiis
tribus hominem informavit quia mo
dernum factorem omnium rerum esse credidit
Ideo dicitur bene omnia fecit Modo precepta
dei audivit ideo subditur surdos fecit au
dire et sua peccata recognovit ideo subditur
et mutos loqui In hiis tribus primus
homo de tribus beneficiis deo regratiatur
primum est ideo quod deus sic omnia propter hominem
creavit quod notatur cum dicitur omnia fecit
Sunt autem tria opera dei scilicet opus creationis
redemptionis et glorificationis Ista tria
opera bene fecit Nam opus creationis
fecit potenter opus redemptionis sapienter

opus glorificacionis misericorditer Opus quod
creacionis fecit potenter quia sola volunta-
te solo verbo cuncta creavit ps. Omnia quecumque vo-
luit fecit Item ipse dixit et facta sunt
etc. Augustinus xii° li° de civitate dei dicit deus
omnipotens est faciendo quod vult et non facien-
do quod non vult preterea quedam deus non
potest quia omnipotens est Quilibet eciam sua opera
apparet quod creaturas tam magnas creat
Ambrosius ut deus qui natura invisibilis
est eciam a visibilibus posset sciri opus
fecit quod opificem visibilitate sui manifesta-
ret ut per certum incertum posset sciri et ille
deus omnium esse crederetur qui hoc fecit quod
ab homine fieri est impossibile accedit quod
quelibet vis creatura consonat talis celum
talem terram et dicam quia deus est
Opus scilicet redempcionis fecit sapienter
Job xxvi prudencia eius percussit super-
bum i. dyabolum / dyabolus enim erat tamquam
piscis in mari qui homines mundi cetos de-
vorabat erat tamquam avis que de altitudine
superbiam se exaltat / erat tamquam leo
sui omnia iniusta sua corrodebat Sed Christus
istum piscem avem leonem sapienter ce-
pit Item piscem cepit hamo sicut dicitur
Job xl. An extrahere poteris leviathan
hamo ? Ipse. Assumpto bono dyabolus in Christo
carnem aspexit que patebat sed hamo
divinitatis eius captus est que latebat et
subdit Est enim in Christo hamus divinitas esca
caro linea genealogia que est ex eius
creata et ab abraham usque ad Christum
extenditur tenens vero hanc lineam deus
pater est Secundo istam avem cepit laqueo
sicut dicitur per eum Job xl Numquid illu-
des ei quasi avi et ligabis cum armillis
tuis glosa v. super Illusus est dyabolus in
morte Christi quasi avis Item Christus suam car-
nis mortale abscondit divinitatem posuit
laqueum quo eum velut avem imprudentem
prendenti nectuit decipula Tercio istum
murem cepit in muscipula sicut dicitur
Augustinus venit redemptor et victus est de-
ceptor et quid fecit redemptor deceptori
nostro tetendit muscipulam scilicet crucem
suam posuit ibi escam scilicet sanguinem
suum Ille vero rapuit sanguinem non

debitoris propter quod recessit a debitoribus
Tercio opus scilicet glorificacionis fecit mi-
sericorditer unde dicitur i. Cor. ii Oculus
non vidit nec auris audivit etc. Sancti
enim viri passi sunt a malis odia cor-
dium obprobria linguarum et facti sunt spec-
tacula inspiciencium oculorum iuxta illud
i. Cor. iiii Spectaculum facti sumus mundo
etc. luc. vi Beati eritis cum vos o. etc.
cum oderint et exprobraverint cum vituperi-
et eiecerint nomen vestrum tamquam malum cum
spectaculum quia ergo passi sunt odia cordium
recipient tanta gaudia quantum cor non
sufficit cogitare Quia passi sunt obprobria
linguarum recipient tantum quantum auris
non sufficit audire Quia facti sunt spec-
taculum oculis inspiciencium recipient tanta
quantum oculus non sufficit videre Secundo bene-
ficium consistit in prophetarum dei adimplecione
quod notatur cum dicitur Surdos fecit audire et
mutos loqui Nunc surdus audit qui pre-
ceptis dei obedit / peccator autem vero surdus
est quia inter voces magnas audire
non potest Prima est vox mire pietatis scilicet
vox sanguinis Christi qui tantum clamat pro peccatoribus pete-
ndo pro nobis veniam Hebr. xii Accessistis ad
sanguinis aspersionem melius loquentem quam
abel. Quia iste veniam ille vindictam petiit
Secundo petendo a nobis sui memoriam Job xvi
Terra ne operias sanguinem meum neque inveniat
in te locum latendi clamor meus i. non
operies sanguinem meum pietatem caritatem
nec in te lateant publicum Tercio eius quod
nondum quod omnibus provenit eius efficaciam per
Que utilitas in sanguine meo dum descendo
dicat Psalmus et in medio Secunda est vox tocius
universitatis vox omnium creaturarum que quasi
clamat Sunt enim magne pulcre et
utiles. Carum magnitudo clamat dei potenciam
ut timeamus Apoc. xiiii Timete deum et
adorate eum qui fecit celum terram etc.
Earum pulcritudo clamat dei sapienciam
ipsum laudemus Eccl. xliii Altitudinis
firmamenti pulcritudo eius etc. et ita be-
nedicentes laudate eum Utilitas earum
clamat dei bonitatem ut ipsum amemus
Augustinus xii li. de confessione Quia celum
terra et omnia que in eis sunt undique mi-
hi dicunt ut amem te nec cessant hoc omnibus
dicere ut sint inexcusabiles Tercia est
vox mire pronunciacionis scilicet tube indicat

qui tr clamat primo ut omnes mortui
resurgant | Cor xv Canet enim tuba
et morte i cor. re Secundo ut coram iudice
compareat Jero Sive comedam sive
bibam sive aliquid aliud faciam semper
videtur sonare in auribus meis Surgite
mortui venite ad iudicium Illa erit ter
bilis vox Tercio ut de omnibus operibus
suis racionem reddant ii Cor v. Omnes
nos manifestari oportet ante tribunal xpi ut
referat unusquisque propria corporis prout gessit
sive bonum sive malum Sexta est vox mee
magnitudinis et horribilitatis s. vox toni
trui sive iudicis qua dicetur discedite
a me maledicti pro maioribus re
Job xxvi Cum parvam stillam sermonis
eius audierimus quis poterit tonitruum
magnitudinis eius intueri Illa autem vox ta
continebit illud Apoc iiii de trono
procedunt fulgura et voces et tonitrua ex
accionum tonitrua sive terribilis et ful
gura vehemencie ignis Apoc xviii Ecce
iui et non dedistis mihi manducare Ecce
vox condempnacionis Discedite a me male
dicti tonitruum sive terribilis In ignem
eternum Ecce sulphur ignis iehennalis
Tercium beneficium consistit in humili confessione
quod notatur cum dicitur et mutos loqui
unde subditur solutum est vinculum lingue
eius Est autem quadruplex vinculum quod
hominem a confessione impedit Primum est
pudor peccati Contra illud vinculum Jeronimus pu
dor nudus ubi tres erant qui peccati reve
labunt Primus erat deus Naum iii Revela
bo pudenda tua in facie tua re Secundus et
dyabolus Ambrosius super ps Justus in principio ac
cusator est sui ut delictum allevuet dum
illud confitetur ut tam non habeat quod adversarius
obiciet non eum accusatorem expec
tat sed preveniet morem sibi subripit ut
dentes sibi peccatorum suorum confessione con
fringat Tercius est ipse solus qui sepius
manifestabit deum apercium adtollimus
appelum Tre i Vigilavit iugum iniqui
tatum mearum in manu domini convolute sunt
et imposite collo meo Secundum vinculum est spes
vana annis penitendi et vere vana
quia homo sepe subito moritur Eccl v. Ne
tardes converti ad dominum ne differas de die
in diem subito enim veniet ira illius Ba
qua peccatum ex usu contempnitur Aug in lo
Oml Omne peccatum consuetudine vile
scit et sic homini videtur quod nullum sic
dolorem prodit quod putridum est quod ho
dolet pro non sano non sencitur Tercium quia
hominem comitatur in oblivionem sepe
inducit Ber. pessimum est ut qui noluit
penitere cum potuit cum voluit sero
non possit Jeronimus Hac animadversione
percutitur peccator ut moriens obliviscatur
sui qui dum viveret oblitus est dei Quartum
vinculum est timor quantitatis pene sed cogi
tare debet homo quia pena aut
maior aut equalis aut minor Si
maior valet ad dimissionem culpe et
ad augmentum glorie Si equalis valet
tamen ad dimissionem culpe Si minor
deus supplet in purgatorio de rigore
sue iusticie / tutius est tamen dare pena
minores quam maiores et hoc de causa
ut dicit Cris. super Mat. primo ne illi
recidivet et scandalizati a deo recedant
Secundo quia melius est reddere
racionem de misericordia mea quam de iusticia
mea Tercio quia ubi paterfamilias est
liberalis non debet esse dispensator
avarus Quartum vinculum est desperacio
venie Gen iiii Maior est iniquitas mea
re Sed Aug in lo Omnia crimina peni
tendo in vita diluuntur ut sint per
petratores quod sperandum in dei bonitate
ut sunt presumentes qui diffiderunt
peccati dimittere ut sit illi qui desperantes

Dominica xiii post festum trinitatis Sermo primus

Beati oculi qui vident que vos
videtis re luc x dicit Ambrosius in li
de confessione beatitudinem quidam posuerunt
in corporis voluptate ut epicuri quidam
in animi virtute sicut Stoyci quidam
in actione quadam honestate sicut
peripatetici quidam in dei cogitacione et
visione sicut xpiani et istam opinionem
dominus approbat cum dicit Beati oculi etc Apl
quidam fuerunt beati qui viderunt xpm
oculis cordis in eum credendo et oculis
corporis eius faciem desideraverunt intue
ri Pharisei fuerunt miseri qui ipsum non
viderunt oculis cordis per fidem vero
viderunt tamen oculis corporis Sed moti ad
modicum magis quam Sapie ii Dominus est iuob
cera ad videndum patriarche et prophete
fuerunt beati qui viderunt xpm in carne
dominum sed a longe respiciendo in enigmate
modo autem sunt beatiores qui ipsum
viderunt mentaliter oculis cordis

psidem. Illi vero qui sunt impia sunt beati
simi quia videt enim facie ad faciem
Circa istam visionem notandum quod est vi
sio vie et visio patrie Apostolus Videmus . I. Cor.
xiii Videmus nunc per speculum et in enig
mate visio autem vie consistit in vera fide et
dei cognicione Augustinus in libro Soliloquiorum petere
bat ubi vero cum alloquitur dicens ora
quam breviter potes et ipse Augustinus deus semper idem
nouerim te nouerim me Homo non est semper
idem sed modo vult unum modo aliud hoc
autem non est in deo licet eum dicatur
penitere Genesis vi° penitet me fecisse
hominem potest tamen dicere mutis instabilita
tem et sic non est in deo. vel comparationis
operis delacionem et sic est in deo et
est sensus penitet me fecisse hominem i.
faciam quod penitentes facere consueverunt quia
dolet quod fecit hominem homo eciam non est
idem sed modo est letus modo iratus deus
autem semper est letus tranquillus communis quamvis
dicatur iratus hoc tamen non ire ideo prout
dicit Augustinus non usurpant sibi turbulen
tus affectus sed indicantis effectus homo eciam
non est semper idem sed modo pius modo
severus deus autem semper est pius pietas
tamen dicit aliquam passionis affectum et sic non
est in deo aliquam miseracionis effectum
et sic est in deo Anselmus Cum nobis com
pateris nos sentimus miseracionis effectum
tu vero non sentis affectum Est ergo deus
semper idem i. semper stabilis semper tran
quillus semper letus semper pius pete
ergo a deo qui est semper idem ut cognoscat
deum et se i. dei potenciam sapienciam et mam
Cognicio potencie generat timorem Ecclesiastici
xviii Timete deum qui postquam occiderit potes
tatem mittere in gehennam Cognicio sa
piencie generat sive inducit cordis custodiam
et observanciam quia sic dicitur Ecclesiastici xxiii
Oculi domini multo plus luciores super
solem circumspicientes omnes vias hominum
profundum abissi et ipsum corda Cognicio
(mie) generat spem et amorem quia ut deus
bonus est et ideo ipsum diligis et in eo
speramus Cognicio sue miserie generat humi
litatem Michee vi humiliacio tua in
medio tui Ex hiis ergo patet quod predicta
ordo continet quod sunt necessaria ad salutem
timor enim facit vitare malum Proverbiorum xvi
per timorem domini declinat omnis homo a malo
Custodia cordis facit cor purum

Proverbiorum iiii Omni custodia custodi cor tuum quia
ab ipso vita procedit amor sollicitat ad bonum
Beatus Augustinus est amor dei ociosus operatur
enim magna si est si autem non humilitas autem
est custos omnium predictorum Idem Qui sine
humilitate virtutes congregat quasi pulverem in
ventum portat Secundo est visio patrie de
duo sunt videnda primo quod aquiritur 2°
in quo consistit Acquiritur autem patria sicut
dicit Augustinus in libro de ordine Videbit
inquit deum qui bene vivit bene studet bene
orat Primo ergo videbit deum ille qui
bene vivit distinguit autem idem Augustinus
de Civitate dei tria genera vite s. activam
contemplativam et ex utrisque compositam Ille
qui habet vitam activam bene ille contem
plativam melius ille qui compositam optime
Isti tales edificaverunt aurum argentum
et lapides preciosos ut dicitur i Cor. iii Ar
gentum est lucidum aurum lucidius lapis
preciosus lucidissimus Qui enim habent vi
tam activam edificant argentum iste vi
debit clare qui habent vitam contempla
tivam edificant aurum iste videbit clarius
Qui habent vitam compositam ex utrisque edificant
lapides preciosos iste videbit clarissime
Sed 2° ut casto et mundo iste vivat quamquam
deum videre desiderat Math. v. Beati mundo corde
quoniam ipsi deum Augustinus Errat quisquis veritatem
cognoscere putat si adhuc nequiter vivat
Idem in libro Soliloquiorum Deum nemo amat
nisi deceptus quem nemo querit nisi
admonitus quem nemo invenit nisi pur
gatus Secundo videbit deum qui bene studet
Ille bene studet qui ea que legit memorie
retinet et opere complet Jac. i. Estote
factores verbi et non auditores tantum quia si quis
auditor est verbi et non factor hic comparabi
tur viro consideranti vultum nativitatis sue in spe
culo homo respiciens in speculum post modicum
abiit et statim oblivioni tradidit respiciens vero faciem
alterius melius recordatur quod ea que faciem
illius directe prospexit suam autem faciem
non directe in speculo videt Scriptura
sacra est speculum et est facies speculum est
ei qui ea tantum scienciam speculativam querit
talis in ea non directe respicit et ideo
cito deum obliviscitur facies est quod non
solum scienciam speculativam sed maxime pie
tatem ibi querit quia tunc in ea di
recte prospicit quod non tantum scienciam sed eciam

operacionem in ea inquirit et ideo dicit Crisostomus et hoc timet presidem et conscientia habebit ipsorum agonie. Aut eciam plus esset studendum in libro conscientie ubi enim homo perfecte videt et cognoscit. Sed ille non studet sed non videt. Gregorius in moralibus. Quanto quisque se minus videt tanto sibi minus displicet et quanto maioris gracie lumen percipit tanto amplius reprehensibilem se esse cognoscit. Augustinus in libro Confessionum tractans illud psalmi. Hec arguam te et statuam contra faciem tuam quia tu non vides faciem tuam ut videas tibi displicens et mihi placeas sed quia te non vides tibi placuisti et michi displicuisti et ne tu indicabis te ad arcebus quod tu post dorsum posuisti ego ante faciem tuam ponam videbis feditatem tuam non ut corrigas sed ut erubescas. Fiat ergo quod timetur deus faciet tolle tolle te de dorso tuo et pone te ante te. Dic quoniam iniquitatem meam ego cognosco quod ergo erat post te fiat ante te et non sit quo fugiat a te. Ideo videbit deum qui bene orat id est cum attencione et devocione et estimacione. I Corinthiorum xiiii. Orabo autem spiritu orabo et mente, spiritu ecce devocio et mente ecce attencio. Johannis iiii. Veri adoratores adorabunt et cetera. Hic respicitur ad estimacionem in spiritu hic ad spiritualem devocionem et veritate hoc ad attencionem. Proverbiorum ii. Si quesieris eam quasi pecuniam et quasi thesauros effoderis eam et cetera. Pecunia querit insatiabiliter. Unde philosophus interrogatus quid esset quod homines fatigat non desinunt. Respondit lucrum thesaurum. Sic desiderare utrumque attente sit deus scilicet querens in oracione et amarissima fatigacione cum fervore et attencione. Augustinus in libro de disciplina christiana. Sepius loquitur avaris loquor pecuniam diligentibus tamen me diligite. Ecce ea melior sum non recipiabit. Nolo a vobis ampliorem amorem sed quantum diligitis pecuniam tantum me amate. Secundo videndum est in quo consistit visio predicta. Illud audi Augustinus super Genesim ad litteram dicit quod beati habebunt triplicem visionem scilicet spiritualem corporalem et intellectualem vel intellectivam. Spiritualis est qua videbunt angelos et animas beatorum ex qua visione resultabit gaudium magnum. Si enim sanctorum videre demonem est magna pena et quedam iehenna tamen quod videre angelos erit magna gloria. Secunda est visio corporalis qua

videbunt beati Christi humanitatem ex qua visione resultabit gaudium magnum. Canticorum iii. Egredimini filie Syon et videte regem Salomonem in dyademate id est in carne qua coronavit eum mater sua et dicitur carne dyademate sive quia fuit nobis victorie causa sive quia nulli unquam vel sive suggestionem unquam fuit aperta sive quia fuit tamen una linea id est carne virginea figurata. Certe enim figure quibus lineis formantur figura autem circularis tamen una linea clauditur quia caro ceterorum formata est ex semine utriusque parentis caro autem Christi tamen ex purissimis sanguinibus virginis. Tercia est visio intellectualis qua deum videbunt ex qua resultabit gaudium magnum. Dicitur ad visionem dei fulgentis sicut speculum viterina nobis visio insistitur quia nosmetipsos in speculo et quod prius est videmus sic perfecte dominum clare et ipsum deum in ipso et nosmetipsos et omnia vero creata sua cognoscemus. Sermo secundus

Diliges dominum deum tuum ex toto corde tuo et cetera. Hic omnis sciencia dividitur in tres scilicet physicam sive naturalem, ethicam sive moralem, logicam sive racionalem. Omnes hec sciencie predicte ad ipsam veram dilectionem dependent. Unde Augustinus in libro de Agone Christiano tractans illud verbum. Diliges dominum deum tuum dicit hec physica est quoniam omnes omnium naturarum cause in deo creatore sunt. Hec ethica quoniam vita bona et honesta non aliunde formatur quam cum ea que diligenda sunt diliguntur deus scilicet et proximus. Hec logica quoniam lumen anime racionalis aliud non est nisi ipse deus. Quia ergo dilectio dei et proximi est tocius legis impletio et omnis perfeccio ideo ad vitam eternam est introductio et ideo cum legisperitus dominum interrogasset quid faciendo vitam eternam possideret ad legem ipsum remisit. Ille sponte respondit diliges dominum deum tuum et cetera. Primo igitur prima dileccio qua diligimus deum secunda qua proximum. Circa autem dileccionem dei tria sunt videnda scilicet causa modus et fructus. Causa autem diligendi deum ipse est deus quia in ipso inveniuntur omnis causa et ratio diligendi. Tria sunt enim que nos ducunt ad aliquem diligendum scilicet bonitas pulcritudo et amor. Unde Augustinus in libro decimo de Trinitate dicit. Quia ipsa diliguntur non quia bona sunt prodeat illis ex hiis

non amare bonum ipsum vnde bona sunt
... Deus omnia nisi bonum expulgare
... secundo ambrosio de confessione
... tamen nusquam invenit quam tam inpressa humanis
affectibus quam ut diligas diligentem secunda
... vis amari ama Est ergo deus dili
gendus primo quia habet summam bonitatem
bonitates enim que sunt in creaturis accidentales
tales sunt ideo sepe eas perdunt secundum
et cum particulares quia nulla creatura
habet omnes bonitates sunt proprie sed
nullam habet perfectam bonitatem et ideo affectus
non debet ... in creaturarum bonitati
bus per accidentalibus seu particularibus
... proprietatis / In deo autem est bonitas
essencialis et ideo dicitur luce xviii Nemo bonus
nisi solus deus Est bonitas vbi semper
ipsum reperiemus tamen amicus bonus propter quod illa
est bonitas pura Augustinus in libro de civitate
... erit ibi felicitas vbi nullus erit i
... nullus latebit bonum Secundo deus
habet summam pulcritudinem Sapientie vii candor
enim est lucis eterne Ista autem pulcritudo
attenditur quantum ad tria primo quantum ad sa
pientie splendorem qui tantus est quod nostra
sapientia sue sapientie comparata ignorancia est
sicut ponit exemplum in sole ... tanta
est claritas solis celestis quod omne lumen
... sibi comparata videtur esse obscurum Secundo
attenditur quantum ad puritatem eius ... intro
... tanta est quod nostra puritas sue puritati
comparata immundicia est sicut ponit exemplum
... in mine in qua tanta est puritas
quod omne aliud purum sibi comparatum videtur
esse sordidum ysa lxiiii quasi pannus
menstruate omnes iusticie vestre / Tercio atten
ditur quantum ad ... quod tanta est quod nostra puritas
eius puritati comparata malicia est luce xi
Si vos cum sitis mali nostis bona data
dare filiis vestris etc. Tercio habuit ad
nos summum amorem qui quidem omnes ali
os amores excedit primo amorem qui
est inter virum et uxorem Si quis habet
vxorem qui multas haberet maculas et
non posset deleri nisi fieret collirium ex
sanguine viri nullus vir aliquorum hoc
pateretur Christus autem hoc modo ecclesiam dilexit
ephe v. Viri diligite vxores vestras sicut
christus ecclesiam et tradidit seipsum pro ea
ut exhiberet sibi gloriosam ecclesiam non
habentem maculam neque rugam / Augustinus

ut christus sponsam suam lauaret sepe vel
...re presit si sic fieret inter viros et
vxores nemo inveniretur qui duceret vxorem
Secundo excedit amorem qui est inter patrem
et filium nullus enim pater vel mater ob
amorem filii sui vellet semper in manibus
vulnera deferre ut hiis visis posset eius
memoriam habere quod tamen fecit christus ysa xlix
Numquid oblivisci potest mulier infantem suum
ut non misereatur filio uteri sui et si illa
oblita fuerit ego tamen non obliviscar tui
Ecce in manibus meis descripsi te Tercio
excellit amorem qui est inter amicum et
amicum Jo. xv Maiorem hanc dilectionem
nemo habet etc. Ro. v. Vix pro iusto quis
moritur nam pro bono forsitan quis audet
mori Commendat autem deus suam caritatem
in nobis quoniam cum adhuc peccatores essemus
christus pro nobis mortuus est / Sicut hic dicit
apostolus inter peccatorem et iustum et bonum peccator
est qui est sceleratus / Iustus est homo
in virtutibus constitutus / bonus est homo
quidam simplicitate preditus / Nullus autem
mori vellet pro suo inimico pro amico autem
iusto virtutibus constituto vix aliquis
mori vellet pro aliquo autem simplici et
nocente aliquis quadam compassione com
motus forsitan se morti exponeret / Nos
autem nec eramus iusti id est virtutibus consti
tuti sed multis viciis pleni nec eramus boni
id est innocentes sed multum nocentes et
eramus impii et dei inimici / et tamen pro talibus
christus mortuus est Quarto excellit a
morem qui est inter corpus et animam qui
tantus est ut etiam in viris fortibus anima
nolit naturaliter a suo corpore separari vnde super
illud Jo. ultimo Et ducet quo tu non
vis Glosa affectum indicat infirmitatis humane
quo nemo vult mori qui adeo est naturalis
ut eum apostolo nec senectus quidem expu
lerit vnde deus dixit anime talis ...
sed quantumcumque sit molestia mortis vincat
eam vis amoris Christus autem in tantum nos dilexit
quod animam suam pro nobis a suo corpore separavit
Jo. x Animam meam pono etc. Secundo videndum
est quis sit modus diligendi deum quod
quidem duplex est Est enim diligendus super omnia
et sicut se ... modo ... amari ... dili
gere debemus id est plus quam nostra plus quam
nos ... de hiis tribus luce
xiiii Qui non renunciaverit omnibus que

Possidet non potest esse meus discipulus quo ad primum. Si quis venit ad me et non odit patrem suum et matrem etc. quo ad secundum adhuc autem et animam suam quo ad tertium. Isto triplici modo Christus nos dilexit plus quam regnum suum quia ipsum reliquit et ad miseriam nostram venit plus quam suos id est angelos quia eos dimisit et nobiscum periculum corrupcionis plusquam se ipsum quia in mortem se tradidit. Jeremie xii: Reliqui domum id est regnum meum dimisi hereditatem meam id est angelos qui sunt hereditas dei dedi dilectam animam meam in manus inimicorum eius. Secundo diligendus est deus propter se. Augustinus in libro de doctrina christiana omnia preter deum in quantum preter non est diligendus et omnis homo in quantum homo est diligendus propter deum deus vero propter se ipsum. Multi sunt qui deum diligunt propter beneficia que ab ipso recipiunt que dilectio mercennaria dici potest. Augustinus Minus te domine amat qui tecum aliquid amat quod non propter te amat. De tali dilectione dicit Seneca quod mel musce sequuntur formice frumentum cadavera lupi. Sic predam sequitur turba ista non hominem. Si enim deus aliquibus dedit mel id est temporale in quo suavitatem requiescunt mox ipsum sequuntur sicut musce sed si mel deficiat mox avolant et recedunt. Si aliquibus dedit frumentum id est temporale commodum mox ipsum sequuntur ut formice sed si frumentum deficit vermes colligunt quia se ad temporalia convertunt. Et si aliquibus dedit cadavera id est homines mox ipsum sequuntur ut lupi et assiliunt homines tamquam cadaveribus cum quibus deus fecerat tamquam quia videtur esse honores tunc sunt. Sic cadunt videtur esse homo et non est sic autem ista cadavera deficiunt mox usus alio vluluat quia deum et ipsos blasphemant. Tercio diligendus est deus sine modo. Bernardus Causa diligendi deum deus est modus sine modo diligere. Inmoderatis virtutibus est immoderatus viciosa. Nam nimia credulitas est levitatem nimia spes presumptionem nimia nimia fatuitatem nimia iusticia crudelitatem nimia prudencia curiositatem nimia fortitudo feruitatem nimia abstinencia debilitatem sed nimia caritas est beatitudinem et solacium. Non tamen ille beatus dicitur qui nimis diligit dominum sed qui cum nimis diligit mandata dei. Psalmus Beatus vir qui timet etc. Quarto videndum est quis sit fructus diligendi deum qui scilicet est totius trinitatis inhabitacio. Johannis xiiii Si quis diligit me sermonem meum etc. pater quod dicitur mansionem facit in memoria inhabitans patrem per sui ingenii recordacionem filius intelligenciam illuminans spiritum per veram cognicionem spiritus sanctus voluntatem inflammans ipsam ad amorem. Secundo agitur de dilectione proximi. Circa dilectionem proximi se tenet quod tribus modis intelligi potest ut dicatur sicut te ipsum id est ad modum scilicet ad gratiam in presenti et gloriam in futuro vel in quo tempore id est de deo. Augustinus in libro confessionum Beatus qui amat te et amicos in te et inimicos propter te. Solum enim nullius corpus amittit cui omnis cari sunt in illo qui non amittitur. Intelligi potest ut homo faciat alteri quod sibi vellet fieri ut duo precepta legis naturalis ibi intelligantur unum affirmativum quod ponitur Matthei xii aliud negativum quod ponitur Thobie iiii. Ypodidasculus Duo sunt agencia dilectionem proximi servanda ut beneficii impensione foveatur et nulla malicia ledatur. Sermo iii

Homo quidam descendebat ab Ihersalem in iericho etc. Peccator non est abiciendus sed curandus prout exponens ewangelium Augustinus pietate cura debebat. Sicut legitur in policratico sicut cum lupi non sunt statim occidendi sed curandi ungues acuti non sunt evellendi sed pondendi. Corde in cithara nimio extense non sunt frangende sed mittende. Lupi sunt huiusmodi qui sunt contra mundi et potentati ungues acuiores sunt superbi qui multos scindunt et lacerant corde extense sunt avari qui propria de secreta se extendunt tales non sunt statim desperandi sed benigne curandi huius exemplum habemus in isto Samaritano qui hominem vulneratum spoliatum non abiecit sed curavit per quem quilibet peccator intelligi potest. Circa quod tria notantur primo dispositiva ad peccatum incomoda que sunt post peccatum et remedia contra peccatum. Circa primum notandum quod illud peccatum disponit quod scilicet quis tranquillitatem mentis deserit et ad mutabilitatem vero temporalium se convertit quod notatur per hoc quod iste ab Ihersalem que interpretatur visio pacis recessit et in iericho que interpretatur luna devenit propter luna

mundana lune assimilatur quadruplici de
causa primo cum luna habet eclipsatam
sic prosperitas mundana hominem eclipsatur in
vita in morte et post mortem nam in
vita sepe subtrahitur Job xxi Cum dies
bona vero possidentur et in morte
non suffragatur Eccl xv Noli attendere
ad possessiones iniquas illis enim perdunt
in tempore vindicte et obductionis Et dicitur
mors obductio quia tunc palpebre
et labia obducuntur .i. quia se ducunt quod
clauduntur eclipsantur et post mortem
quia mortuus non comitatur ps Cum
interierit non sumet omnia neque descendet
Secundo luna habet lucem maculatam
sic mundana prosperitas et nisi multis
amaritudinibus est respersa Boetius in libro
de consolatione Cum multis amaritudinibus
humana felicitatis dulcedo est respersa ysa
i vinum tuum mixtum est aqua et ali
quorum est malicia dum inficiens pulcritudinis
polluit mentem Eccl xiii Omnis qui tetigerit
picem inquinabitur ab ea et
amor terrenus quia inquinat et quanto
minus adheret Et autem Crisostomus Ecce qui
es in mundo ad te venit qui fecit mundum
ut eripiat te de mundo quod si aliqua de
lectatione adhuc te retinet mundus
prius mundus Tercio luna secundum lucem
variatam quia modo est plena modo
vacua sic de mundana prosperitate accidit
ps Calix in manu domini vini pleni meri
plenus mixto Ecce luna semiplena primum
ex eius non est diminuta ecce luna
vacua Vidi impium super exaltatum et ele
vatum super cedros libani ecce luna plena
Transivi et ecce non erat sed interim ex
altatus et elevatus sicut prius ecce
luna semiplena quesivi et non est inventus
locus eius ecce luna vacua Quarto luna
secundum lucem mutuatam que non a se lucet
sed a sole sic et homo quicquid habet non
a se sed a deo habet i Cor iiii Quid habes
quod non accepisti Et cetera autem mutuum
mutui est obligari ad obsequia mutu
anti Contra hoc faciunt multi sed ex
non dicunt in corde suo mutuum dum
deo nunc qui dat temporalia et spiritualia
et secunda causa mutui est uti rebus
mutuatis ad illum usum quem ad quem
mutuata est deus mutuavit nobis
temporalia ut eis utamur ad sustentacionem
Contra hoc faciunt voluptuosi Sapientie ii

Vino precioso et unguentis nos impleamus
et tercia causa mutui est mutuata reddere
et non deteriorata deus dedit homini animam
bonam sed contra faciunt omnes mali qui animam
occidunt Sapientie xvi Animam occidit homo
per maliciam suam Secundo videndum est que sunt
incommoda que faciunt huic peccatum que quidem
sunt tria spoliatur vulneratur semivivus relin
quitur primo adyacio spoliatur et autem Crisostomus
super Matheum quia diabolus dicitur fur quia furatur
homini animam Sapientie anime vestre eloquencie ve
stimentum virtutis elemosinam et cetera Secundo
secundo furatur animam superius dictum est quod latro
tamen odiat sicut lucem illud lucem quod est sapiencia
divina quam fures infernales multum odiunt
Jo xiii Omnis qui male agit odit lucem et
ideo libenter ea corrumpunt quod autem ex
timore non possunt veniunt Job xxiiii
Si subito apparuerit aurora arbitrantur umbram
mortis Istud autem tunc demones
furantur quod auferunt sapienciam divinam et
committunt sapienciam terrenam Baruch iii filii
agar que exquisierunt sapienciam que de terra
mea viam sapiencie nescierunt Secundo furatur
argentum eloquencie i. predicacionis et doctrine
multum timent latrones quod aliquis predicat
loquitur Josue vi Cum ad clamorem filiorum Israel
muri Jericho ceciderunt quia sepe ad vocem
predicacionis omnia arma diaboli corruunt Istud
argentum diabolus furatur in verba sacrorum elo
quiorum vertit in historiam Tercio furatur vestes vir
tutum diabolus enim est sicut fur violentus et
malus qui omnia preciosa vestimenta tollit
et vilia dimittit preciosa vestimenta anime
tunc tollit cum eam asperam induit Genesis xiiii
da michi animas cetera sed spolia tolle tibi vi
lia sed preciosa ista dimittit quod tunc esset aptior
ista ad sustentanda Jo xv Si ex paucis prospere
ad ascendit sed temporalia que diabolus aliquid tollit
ut induat hominem ad impacientiam aliqua
dimittit ut eum prodire faciat per impacienciam
Quarto furatur elemosinam gracie gratia dei dicitur
elemosina quia facit animam candidam
ps Lavabis me et super nivem dealbabor facit ea et subtilem
et consummatam Eze xvi Induite subti
libus diabolus autem furatur istam elemosinam quia
facit animam nigram Tre iiii Denigrate
sunt super carbones ubi facies eorum et facit
eam in gravem et grossam Ap xxxiii talentos
auri cetera aut glaciemus Secundo peccator
vulneratur sed non quod vulnera peccatorum sunt aliqua

veterana et ista sanantur et spiritus sancti inspi
racione sine prime levis imposicione Eccl.
xi Vicerunt linguarum prudet medicus
Alia sunt inveterata ista sanantur adusti
one i. adustia carnis maceracione per
vite rigores mortis vel aliquid sunt putrida
ista sanantur incisione i. macula tribulacionis
pro multiplicate sunt infirmi. co. ut Idio
scit sunt d viribus ut sanant volucre
cia per vigorem te dans dans tuus ut sunt
igne passionis adusti ut sanant volucre
inveterata Pro Igne me examinasti restat
in v phialis moysis ut sanant volucri pro
dt Ecce patri seminum relinquitur Cum
cum sunt duo signa vite s. sensus et mo
tus Quidam sunt totaliter vivi s. qui
credunt per fidem et moventur per
bona opera Ro. i. Iustus ex fide vivit et cetera
bona opera ex fide vivunt et cetera fides vera
Alii sunt totaliter mortui qui nec fidem
habent nec opera de quibus dicitur in epistola Jude
arbores autumpnales infructuose bis mor
tue Alii sunt semivivi qui habent fidem
sed non opera Ad titum i. Confitentur se nosse
deum et Aug. in quibus aliis Semivivus
dicitur qui rempte qua per deum cognoscere
vivus est ex parte vero qua peccatis sunt mor
tuus est Ecce videndum est que sunt re
media que peccatum desperacionem cum peccato sunt
tria necessaria primo vinum mordens timoris Sed
non sed quod aliquid erit considerandum pene et
tunc est christi per carnem per quod purgantur sordes
peccatorum per Confige timore tuo carnem Eccl.
i. Timor domini expellit peccatum aliquid erit
consideracionem iudiciorum dei et tunc est quasi
vehemens fluctus maris navem impellens
donec pondus peccati abiciat Iob xxxi. Semper
quasi tumentes super me fluctus timui deum et
pondus fere non potui Aliud consistit
consideracione gloriae et tunc est quasi q
dam clematicum quod animam confortat ut
deum contemplare dum fiducia fortitudinis
Secundo necessarium est oleum spei dulcorans spes
instar olei animam sublevat ut de salute
optinenda confidat Ps. xxxi. Qui sperant
in domino sublevabuntur Ro. viii. Spe enim
salvi facti sumus In adversitatibus dolorem
mitigat Ps. In quo nichil peiorem desperi
re Sequitur ergo consistit vero in Cayn
iste ignis contractus fuit quia oleo spei
caruit Gen. iiii. Maior est iniqui
tas mea et cetera Ecce necessaria est alligatura

prime salutaris ista alligatura s. est
debito nec facta sanitatem inducat
s nimis laxa fluxum non restringit Si
nimis stricta lepronem faciat sic etiam
est de prime imposicione quia si est s
culparum proporcionata valet ad inspu
culpe et pene talem primarum assumen
dam mox apostolus Ro. Sicut exhibuistis
membra vestra et cetera ita nunc exhibete et cetera
Qundo dicitur Eccl. xxvi. Aqua non est calen
salutem sed sale salsa nec devolu
panis Si i. est nimis dura parcius non
cet quia peccati ipsam parat et despe
radet sed nimis vel apparere sunt ut vi
tua Ecclesiastes Esto austerus et clemens
cum autem esto benignus audiant
homines prima medicina sed medicina valu
facientem Sed demulcet dicitur aut proxi
alligant homines ex quo ruptura. Sed
Cum ingrederetur ihesus xviiii. s. prima
quoddam castellum occurrerunt ei
x leprosi et cetera Luc. xvii. Sicut dicit
Aug. in li. de civitate Magnus venit
medicus quia per totum mundum magnus
iacebat egrotus Egritudo in lepra
corporis est magna sed maior est lepra
mentis que est peccatum utraque autem
Christus in istis x leprosis curavit docens pro
corporaliter spiritualiter sanavit Significat
autem peccatum per lepram et ideo dicta est nam
lepra morbus fetibundus contagiosus
et fetidus Primum est morbus fetidus
designat peccatum luxurie Secundum Contibun
dus peccatum avaricie Tercium contagiosus
peccatum superbie Primum ergo est fetidus
designat peccatum luxurie que totum
deo et hominibus fetet Io. i. Conputru
erunt in te Pr. Iumenta quod in stercore
sua putrescunt quod carnales homines
in fetore luxurie vitam finiunt tunc
autem homo luxuriosus est fetidus quod est
quadriduanus enim fetet Prima dies est
mala delectacio et cogitacio tunc
adhuc non fetet Secunda est malus con
sensus tunc adhuc non fetet Tercia
est malum opus tunc quamvis sit vere
mortuus tamen primo forte non fetet Quarta
est mala consuetudo et tunc homo est
mortuus et est fetidus Tunc enim
est quadriduanus et maxime qui

penite non vult Ista autem maior scilicet dicitur damnati de quibus dicitur amos i Super tribus sceleribus damasci et super quarto non convertam eum ut dicit Glosa primum peccatum est mala cogitare secundum consentire tercium opere implere quartum non penitere et subdit Glosa eum in tribus prioribus peccat si penitet convertit eum deus ad ultimum clementia sua si vero non penitet avertit ab eo ultimum clementie quia autem carnalis fetor in vita perceptus fetebit in inferno perpetuum ysa iii erit pro suavi odore fetor carnalis voluptas videtur suavis odor fera sed talis odor suavis vertetur in fetorem infernalis fetidus fetor autem ipse in inferno causatur a quatuor primo a fetenti consorcio demones enim qui sunt dampnatores suorum sunt valde fetidi Joel ii ascendet fetor eius et ascendet putredo eius quia superbe egit Secundo a fetenti supplicio quia pena fetenti scilicet sulphurea punientur ps ignis sulphur spiritus procella etc. Sulphur quoniam deus super sodomitas sulfur et ignem pluit ut habetur Gen xix Tercio a fetenti corpore quia corpora dampnatorum erunt fetida ysa xxxiiii de cadaveribus eorum ascendet fetor Quarto a fetenti loco terra enim infernalis tota est fetida quia omnium fetorum et immundiciarum est sentina Et in iudicio deus virum defetibus lavabit et in cloacam omnes fetores iactabit prout patet in clementis virtute actis Et primo de clementis inferioribus Terra est frigida et obscura In iudicio autem ab electo [illegible] separabit deus quicquid est frigiditatis et obscuritatis et totam frigiditatem et obscuritatem in cloacam proiciet infernalem et remanebit terra splendida sicut aurum Job xxviii Glebe illius aurum Apoc xxi et civitas aurum mundum Elementum aque modo est turbidum gelidum et tempestuosum Et tunc deus ipsa omnia ab aqua maris dividet et totam turbulenciam et tempestuositatem et congelacionem in infernum proiciet et remanebit mare solidum tamquam cristallus Apoc iiii in conspectu eius mare vitreum simile cristallo In aere eciam sunt nubes ventus fulgura et tonitrua tunc autem deus ab aere ipsa separabit et omnes

nubes ventos fulgura et tonitrua in infernum iactabit et remanebit aer lucidus et serenus ysa lxv Ecce ego creo celos novos tunc enim celum aereum novum creabit non quantum ad substanciam sed ad speciem formam Iste eciam habet fumositatem ardorum et lucem tunc autem deus fumositatem ardorum mittet ad regionem reproborum totam autem lucem mittet ad regionem beatorum ps vox domini intercidentis flammam ignis Cum enim deus flammam ignis mundi a sua fumositate et ardore a luce dividet Non autem solum deus in cloacam infernalem proiciet feces elementorum sed eciam aliarum rerum Quinque fex gaudii est dolor fex sapientie est stultitia fex sanitatis egritudo fex vite mors Cum ergo deus a gaudio separabit dolorem a sapientia stultitiam et oblivionem sanitatem ab egritudine a vita mortem et dolorem omnem et oblivionem stultitiam et infirmitatem et lacrimam proiciet in cloacam infernalem Bona autem remanebit gaudium sine dolore sapientia sine oblivione sanitas sine egritudine et vita sine morte [illegible] patet quod elementa et [illegible] considerari aut prout sunt mixta et sic sunt in mundo ubi multis imperfectionibus sunt respersa aut prout sunt pura et sic erunt post iudicium quia tunc deus ea purgabit aut prout sunt feculenta et sic erunt in inferno quia omnes feces elementorum illuc proicientur Et et tercium considerari possunt aut prout sunt mixte et sic sunt contrarie vita in qua est gaudium cum dolore sapientia cum oblivione sanitas cum infirmitate vita cum morte aut prout sunt pure et sic sunt in beata vita ubi est gaudium sine dolore et sic sapientia sine oblivione sanitas sine infirmitate vita sine morte aut prout sunt feculente et sic sunt in inferno ubi est omnis dolor oblivio infirmitas et mors ps Calix in manu domini vini meri et mixto Ecce puritas que in celo est plenus mixto et mixtio que est in mundo Verumtamen fex eius non est exinanita vero feculencia que est in inferno Sexto locus est morbus durabundus et sitim adhuc sitit prout avaricie avarus enim sunt inextinguibilia ps xxx Tria sunt insaturabilia et quartum quod numquam dicit sufficit scilicet infernus vulve et terra que numquam satiatur aqua Ignis vero numquam dicit sufficit Sicut ergo insaciabile est infernus qui cottidie animas et infirmitatis devorat sanitatem tamen non propter hoc non venit quod dicat sufficit Septimo in iudicio n-

convivio celebrato omnes reprobi recludentur
in inferno et infernus repletur et manu dei
claudetur et tunc dicet infernus nolo plus
Secundum insatiabile est animus voluptatis et
concupiscentia que est adeo famelica quod saturari
non potest tamen veniet in quo dicet sufficit
quando enim senserit aliquam circa calorem natura-
lis in eo deficit tunc concupiscentia carnalis
dicit sufficit quia velit nolit cogitur eo
tunc carnali calore in eo deficiente Tertium
insatiabile est terra sitiens que semper aquam
absorbere desiderat tempus tamen veniet quando
dicet sufficit quod enim est magna inundacio
aquarum scilicet pluviarum vel quod aque superhun-
dantes per diversa loca descenderint tunc terra
dicet sufficit quia plus absorbere non potest
Quartum vero certe est insatiabile et nunquam
dicit sufficit quia quanto plus ligna appo-
nuntur tanto plus accenditur et ideo per
ignem avaricia designatur Ecclesiastici xxviii
[illegible] ignis ardens non extinguetur
donec aliquid glutiat Avarus ergo est
insatiabilior quam illa tria supradicta in-
satiabilia Primo enim est insatiabilior
quam infernus quia infernus cum perceperit plures fuerit
tanto magis cupidus Proverbiorum xxvii infernus et
perdicio nunquam replentur in pretio simile et ocu-
li hominum insatiabiles Ecclesiastici v avarus non
implebitur pecunia Secundo avarus est insatia-
bilior quam carnalis concupiscentia quia deficien-
te concupiscentia dicit sufficit avaricia vero in senio
non senescit sed amplius iuvenescit Ideo
Cum omnia vicia senescant in homine
sola avaricia iuvenescit Tullius in libro de
senectute avaricia a senibus quid sibi ve-
lit non intelligo quod enim absurdius esse potest
quam cum minus restat tanto plus viatici
querere Tertio avarus est insatiabilior terra
sitiente quia terra parum dicit sufficit
quod est magna inundacio aquarum et quod
ipse aque superhabundantes per diversa loca
descendunt avarus autem si sibi magna inun-
dacio aquarum non tamen dicit sufficit si
sue diviciae crescunt usque ultra mare et possessiones
[illegible] adhuc non dicit sufficit Ideo
[illegible] applicatur Cani qui porta
[illegible] devorat et [illegible] ad alia devo-
randa suspensus anhelat assimilatur

ydropico qui quanto plus bibit tanto plus
sitit Ideo in omnibus qui bibunt de hac
aqua sitiet iterum Tercio lepra est mor-
bus contagiosus et quod adhuc est
morbus peccatum quia dicitur est contagiosum
eo quod unum trahit ad aliud Et hoc
potest esse quadruplici de causa Prima causa
est propter ponderositatem peccatorum quia peccatum
[illegible] non diluitur cito sed potius in causa
est Omnia iusto iudicio deus cor peccatoris
obnubilat ut peccatoris peccato iuste
cadat Secunda causa est propter cecitatem et
ponitur exemplum Iudicum de Sampsone Cui cum
capilli in quibus virtus sua erat ampu-
tati fuissent mox Philistei ipsum ligave-
runt et ei oculos eruerunt et ipsum mo-
lere fecerunt Sic quando peccator perdit robur
suarum virtutum mox demones funibus de-
sideriorum ipsum ligant et intel-
lectum excecant deinde in viam ipsum
currere faciunt Tercia causa est propter demo-
nem perdentem dicit enim Iob quod peccato-
res sunt equi diaboli quos exagitat
per diversa flumina dum eos ducit de peccato
in peccatum Quarta causa est propter peccatorum connexionem
quod enim peccata sunt que sibi videntur connexa
nam avaricia trahit ad rapinam ad furtum
ad multa mendacia Gula trahit ad ebri-
etatem luxuriam Iob ventris cibo et potu
aut diu despicit ad libidinem Super-
bia trahit ad multas iniurias infe-
rendas ad multas ambiciones appetendas
° Occurrerunt ei x viri leprosi qui stete-
runt a longe etc Sicut dicit Glossa su-
per Si curari desideramus oportet ut
nostre infirmitatis ostendere comparacionem Comparacio
cum dicit totam vitam peccatoris scilicet cogi-
taciones locuciones et opera debet ergo
ostendere medico spirituali cogitaciones
si fuerint immunde locuciones si fuerint
vane opera mala si fecit et opera bona
que obmisit Ideo isti leprosi suas lepras
spirituales infirmitates non absconderunt sed
medico spirituali id est Christo apparuerunt Sed
peccavit Tercia autem causa quare tria
considerantur scilicet infirmitatis genus et causa
modus curacionis effectus Genus autem
infirmitatis est lepra que est morbus maculo-
sus abhominabilis voluntati saluti intoto
peccatum significat est ergo primo morbus deceptibilis

Sicut enim homo si lepram habuerit sine
humano auxilio vix aut numquam curatur
Sic peccator curari non potest nisi divino
auxilio adiuvetur cum potest prius presse vadens
in peccatum sed postea non rediens apoc
xx lo. Bs vi Cum templum dei fuit
in vii annis edificatum legitur autem Jo. ii
quod xlvi annis fuit reparatum propter dicitur
theologi quod homo citius potest de fa
cili fieri templum dei quam si semel
cadit difficile vero numquam potest resurgere
ubi casus peccatoris potest comparari vaso
in quod si pertes potest iterum potest sed postea
non potest Comparatur eciam casus peccatoris
elephanti qui postquam ceciderit per se
non resurgit nisi alii elephantes
supervenerint qui ipsum adiuvent Compa
eciam fractioni vasis vitrei vel ficti
lis quod ultimo reintegrari non potest sed magis
per ad hominibus qui sunt in aquis
illorum ubi sunt multi laquei et
agnus Ecc vii Inveni amariorem mor
te mulierem que laqueus venatorum est
sagena cordis Unde quod plures
ad ipsum quandam meretricem in illa la
queum aut Tu quam annis duxi intis
ad ... ancilla fuit hec vestro capi
tis Enim corpus pertinet ad ... qui
more elephantis non reflectuntur et
in quo ceciderint non resurgunt nisi ab
aliis viris sanctis fuerint adiuvati
... xl in Ecclesiastici quarum sola rui
na si quis ceciderit ubi ut ad arborem
non resurget Unde corpus pertinet ad
avaros qui amant terrena affirmant
tam fingitur Talis est ... fi et
terra diligit terra est sed dei dilige
... est non ... si pertin
et ideo si tales frangunt numquam ultra
se resurgunt reintegrant sed ...
... ... in ... cum ... tum
in ... vero ... peccati deperdi
... lacrimarum ... ipsa
... poteret lagena
... ... et non ...
... deficientis ... testa ...
... ...
... ... Sicut lepra

est morbus abhominabilis Sic peccatores
sunt abhominabiles apud deum Ps Corrup
ti sunt et abhominabiles facti sunt in iniquita
tibus Ozee ix facti sunt abhominabiles sic
ut ea que dilexerunt Avari cum diligunt lutum
ideo sunt luto viliores Sap xv luto
vilior vita illius luxuriosi diligunt im
mundicia et ideo sunt spurciores stercoribus
Johel i computruerunt iumenta in stercore Sup
bi diligunt ventosa et ideo sunt vento
mutabiliores sicut cum vesica ... puncta
detumescit sic eorum superbia et inflacio
evanescit Sapie ... desinet ... corpus
flatus sic ... voce sui ... vel oris
Qualiter aut peccatores deo sunt abhomina
biles dicit Cesarius super id quod ... dispendite
ame ... quasi non ... peccatum ... peccatorum ...
dicit ... sic carnales ... carna
les ... videndo delectantur Si
qua deformia vel ... videant ...
... aspectus ... sic et deus qui in
... ... carnales animis
... aspice non suffert tamquam
dicat eis ... spiritu ... nec tunc ...
vos suspicio qua ... status ... mundicio
meo et ideo discedite a me Lepro
sus est morbus ... sic ... corpus
totum corpus corrumpit ... illud ipsa ...
hominem ... pedes ligat et ... capiti ...
ligat cum ... pedes suos vinculis ...
ambulat ... Cum pedes in ...
... non ... volunt ... sic ... ipse
se dicit non ... volunt ...
... in vinculis ... ambulat ...
suos ambulando ... et ... se ...
dicit ad ambulandum ... ne ambulet
... capiti ...
... ...
... ... alexander
... ... ille ... ne
superbia ... est ... tua et ancilla
mea ... ego ... sapere
... carnalis concupiscentia gula ira
sunt ... et ancille mee ... te ...
... ... dicunt ego ... sub
pedibus ... ...

meorum servus sed cum servi alexandri vellent
in eum irruere alexander ait videte ne
eum contingatis quia vere servus dei est et
vitatorem dei. Secundo ponitur oracionis modus
qui est [illegible] / primo enim potest oratur per humi-
litatem sui recognicionem quod notatur ad statum
Qui steterunt a longe sed cum legem non
audebat leprosi stare in sanis et ideo
de longe steterunt. Sic peccator deo appropinquare
non audet sicut dicitur Luce xviii publicanus
a longe stans etc. Et tales humilitas deo
appropinquare facit iuxta illud ps. Respexit
in oracionem humilium etc. Et cor contritum et
humiliatum etc. Iac. iiii appropinquate deo per hu-
militatem et appropinquabit vobis / Peccator enim
si appropinquat deo per humilem sui recognicionem
et deus appropinquabit sibi per benignam
exaudicionem. Nisi enim deus homini prius
appropinquasset homo nullatenus deo appropinquare
potuisset Aug. in li. de verbis domini. Tu tan-
longinquo quod terram [illegible] [illegible] quia
deus [illegible] in moribus amor [illegible]
[illegible] [illegible] non loco sed loco [illegible]
[illegible]. Cum quo deus habet [illegible] duo bo-
na scilicet iusticiam et mortalitatem et nos duo ma-
la scilicet iniquitatem et mortalitatem. Si utrumque malum
nostrum suscepisset par nobis fuisset et libera-
tor habet nobis [illegible] opus habet [illegible]
non quod nos sed [illegible] nobis [illegible] est sanctus ille
peccator [illegible] sed sanctus est mortalis [illegible] sus-
cipiendo enim penam [illegible] suscipiendo [illegible]
pariter culpam deleret et penam. Secundo enim
peccator [illegible] [illegible] desiderium et
clamorosam oracionem quod notatur ad dictum
levaverunt vocem etc. Ille autem domini cla-
mat qui sua desideria ad dominum levat
ut sicut plus desiderant tanto [illegible]
[illegible] desiderium colorata Aug. [illegible] pos-
sumus homines [illegible] [illegible] illius [illegible]
[illegible] et essemus tales amatores vite
permanentis quales sumus vite fugientis
Cum tali desiderio clamabat psalmista dicens
Clamavi in toto corde meo etc. Clamat
enim clamore cum corde qui scilicet in suis ora-
cionibus habet intellectum et affectum id est intentum
et devocionem. I. Cor. xiiii Orabo spiritu
orabo et mente. Alii cum medio corde quia
habent attencionem sed nullam devocionem
Mat. xv Dimidium est cor eorum. Alii
cum nullo corde quia nullam devocionem
nec attencionem habent ut Ys. xxix. Populus hic
labiis me honorat cor autem etc. Tercio
peccator oratur [illegible] confessionem quod
notatur in hoc quod dixit. Ite ostendite vos
sacerdotibus. Iste ostendite vos sac. Sed tu vix
mundati sunt quia deus [illegible] contri-
cionis peccatorem mundat intus prius quam
ascendere absolvat extus. Hoc patet
in lazaro quem deus suscitavit sed discipulis
ad [illegible] solvit. / Hoc etiam patet in lepro-
sum quem deus tangendo mundavit et postea
precepit ut postea sacerdoti se ostenderet
et sacrificium offerret ut habetur Mat. viii.
Cum leprosus adhuc tangitur et peccator
[illegible] cum sacerdoti se ostendit quando
peccata sua confitendo manifestat tunc sa-
crificium offert quando satisfaccionem complet
sicut dixi confitebor etc. Dixi id est firmiter
statui Aug. Magna pietas est dei
ut ad solam promissionem peccata dimittat
non dum pronunciat ore tamen deus au-
dit in corde. Tercio ponitur oracionis effectus
qui fuit in corpore sanitas [illegible] san-
ctio quod notatur de illo qui redigit reddit
Cui dixit deus fides tua te salvum
fecit ubi notatur quod prius quam leprosi sa-
narentur clamaverunt. Autem post sanacio-
nem clamant [illegible] dicitur tempus est
cum magna voce etc. Ad incendium quod ad dominum
clamare debemus tam pacientes tam
sanitate [illegible] Quando enim [illegible]
aliquis homo clamat scilicet [illegible] ignis a
violencia furis ab impetu aquarum
et [illegible] hostium. In nobis quidem ad hoc
est ignis concupiscencie Iob xxxi. Ignis est
usque ad consumacionem devorans. Sed felix
qui dicere potest Eccl. li. In medio ignis
non sum estuatus. Contra hunc ignem
debemus ad dominum clamare Iohel i.
Ad te clamabo quia ignis comedit
speciosa deserti. Debemus eciam petere
aquam lacrimarum que hunc ignem ex-
tinguit Eccl. iii. Ignem ardentem
extinguit aqua. Item in nobis eciam
sunt fures id est oculi lascivi iuxta illud
Tren. iii. Oculus meus depredatus
est animam meam. Ideo debemus ad

dominum clamare et petere oculorum custodiam
Ys. xxi. Ad me clamat ex Seyr custos
quid de nocte. Seyr interpretatur hyrcus qui
est hyrcus propter libidinem tortuose aspi
cit et ideo per Seyr intelligitur ille qui est
custos in nocte cui oculi lascivi sunt et hic
debet ad dominum clamare qui est custos in
nocte adversitatis et temptacionum sicut cla
mabat propheta dicens averte oculos meos ne videant
vanitatem. In nobis autem sunt aque multarum
tribulacionum. Ps. Salvum me fac deus
quoniam intraverunt aque etc. Ideo debemus
clamare et dei gubernacionem petere. Sicut
discipuli clamaverunt Mt. viii dicentes domine
salva nos perimus et facta est tranquillitas
magna. In nobis eciam est continuum bellum. Job
vii. Milicia est vita hominis super terram.
Ideo debemus ad dominum clamare et auxilium
petere sicut clamabat moyses cui dominus
dixit Exo. xiiii. Quid clamas ad me
[illegible] dominus pharaonem cum suo exercitu
in mari submersit quia ad clamorem nostrum de
hostes dyaboli et viciorum exercitus sui [illegible] submer
git. Sermo tercius de eodem

Ihesu preceptor miserere mei. Sicut dicit
Bernardus [illegible] me sentire quod [illegible] qui sal
vare me [illegible] novit et venit ut eum
salvare quia est virtus dei novit
salvare quia est sapiencia dei vult sal
vare quia pro nobis se fecit sacrificium dei
[illegible] tria tanguntur I Cor. i predicamus
christum crucifixum etc. quia sacrificium dei
[illegible] de duobus aliis predicamus christum
[illegible] virtutem dei et sapienciam. Isti ergo lepro
[illegible] sapienciam [illegible]
salvandi et miserandi [illegible] invocant et
dicunt Ihesu preceptor miserere mei. Quidam
[illegible] vocant eum salvatorem [illegible] preceptorem
[illegible] salvatorem [illegible] quidam
vocant eum dicentes Ihesu qui salvator
interpretatur et ipse nos tribus salvat
[illegible] sicut dicit [illegible]
libro [illegible] christus autem tri
bus modis nos salvasse dicitur. [illegible]
enim primo potestatem inflammantem
[illegible] Ro. v. Commendat deus suam ca
ritatem in nobis quoniam adhuc cum pec
catores essemus christus pro nobis mortuus

est. Exhibita autem tanta circa nos
dilectionis cura et nos movere debet
[illegible] ad diligendum dominum qui pro nobis
tanta fecit [illegible]
solum [illegible] Et ideo [illegible]
[illegible] sunt [illegible]
[illegible] nullus [illegible] salvare [illegible]
sic fuit [illegible] quia nullus
alius nos in [illegible] inflammasset sicut quod co
[illegible] quod dei filius creator [illegible] esse vo
luit et pro nobis mori dignatus fuit. Secundo
salvavit [illegible] iustificantem.
Sicut dicitur Ro. iii. Deus [illegible] proposuit propici
atorem per fidem in sanguine ipsius [illegible]
passionis ipsius. Sicut enim [illegible] ad
serpentem eneum in palo erectum salvabatur
a morsibus serpentum sic illi qui intuen
tur fidei [illegible] in cruce [illegible]
sanantur a vulneribus peccatorum. Tercio sa
navit [illegible] satisfactionem et penam sufficien
tem pena enim quam nobis pro peccatis debebat
ipse in corpore suo sustinuit et sic nos absol
vit et suo livore sanavit. I Petri ii. [illegible]
[illegible] pena peccatis nostris ipse pertulit in corpore
suo super lignum ut peccatis mortui iusticie vi
vamus cuius livore sanati sumus. Quarto christus
nos sanavit a dyabolo. Dyabolus enim homines
non detinebat nisi vinculis peccatorum
ideo eo ipso quod [illegible] salvati a dyabolo li
berati sumus. Augustinus [illegible] vinculum
nobis [illegible] nisi [illegible] vi
[illegible] suo sanguine [illegible]
pa omnium [illegible] sunt deleta
[illegible] dyabolus [illegible] nos temptat [illegible]
[illegible] quibus [illegible]
ante quam [illegible] passio [illegible]
[illegible] potestatem eius [illegible]
[illegible] habebat enim duas manus
unam ad [illegible] adversitatis [illegible]
bat [illegible] et in cruce [illegible] et [illegible]
[illegible] Jo. xii. [illegible]
fuero a terra omnia traham ad me [illegible]
[illegible] quia [illegible] homines [illegible]
pellebat [illegible] et in cruce [illegible]
[illegible] nisi volentem [illegible]
in manum eius [illegible] cornua
manibus [illegible] quia una [illegible] et
aliam [illegible] et [illegible] nos salvavit

xpe a amore spali et hec i gradu pre
et amore eterna que est in diuine vi
sionis fruicione Ideo h B' vna die in
tegra et duabus noctibus iacuit i sepul
cro ad innuendum q lux vite sue mortem
destruxit duplicem nostram mortem In dap
nacis aut non destruitur mors eterna s
semper viuificabitur ut homo illa moriatur ps
sic oues in inferno &c. Dicitur aut pati in
inferno sicut oues quia sicut oues herba
comedunt et illam reminiscunt ut illam co
medant sic timoris illud dampnatos vi
dere illud reminiscitur ut illa accidant iter
et ideo dicitur mors depascet eos / Vel dicitur
pati in inferno sicut oues quia postquam se pauce
rint in uno loco ducuntur a pastore ad aliud
locum sic erit in inferno ubi cum sint / duo
loca s. locus frigoris et locus caloris postquam
ergo oues infernales pati in loco frigoris
pastor earum s. dyabolus ducet eos ad locum
caloris et sic alternatim erit in perpetuum
Job xxiiii ad nimium calorem transibunt
&c. / Vel dicitur poni in inferno sicut oues quia
sicut homines aliqui distinguntur per greges
quia oues stant per se capre per se boues
per se sic dampnati per greges ... plu
distinguentur Nam simplici facient unum
gregem luxuriosi aliud auari aliud Zacharie
xii plangent terra familie et familie seorsum
Vel dicitur pati in inferno sicut oues quia
sicut oues tondentur et sic attonse ad
pastura mittuntur sic peccatores hic dimittere
lanam i. diuicias et sic attonsi ad pascua
infernalia transmittentur Job Cum interierit non
sumet omnia neque descendet &c. / Vel dicitur pati
in inferno quia sicut oues in calore stant
compresse et una super aliam in frigore autem
stant separate sic dampnati cum erunt
in igne stabunt compressi tamen super aliud in aliquibus
acceptus aliud magis incendet Cum uero erunt
in frigore stabunt separati ut quilibet persentire
valeat cap viii ibi erit fletus et stridor
dencium Quinto isti leprosi vocant ihesum preceptorem
torem Ipse n. verus est preceptor qui
x precepta nobis dedit que si aliquis trans
gredimur ipsum ut nos misereatur rogare de
bemus / Vel isti leprosi dicuntur fuisse x quod
cum x leprosi sunt ut pote qui x precepta
sunt transgressi sic x mandati fuit eorum
porum adeo ... sunt ... ipse

de celigiis preceptorum est illud psalterium
decacordum de quo dicitur psalmo in psalterio
decacordo psal. &c. dicitur vii tractatum
Augustinus in psalmo de x cordis distinguuntur
tres ... illud psalterium por
tant in eo non cantant qui s. propter dei
timore faciunt portare cum psalterium sed non
cantare in eo ... quod ... delec
non ... quia timor penarum ... alii por
tant et cantant qui s. mandata dei
seruant ex amore faciunt licet cum sit la
bor in portando est tamen delectacio in
cantando psalmo ps. Cantabiles michi
erant iusti &c. Alii non portant nec can
tant sed proiciunt qui s. mandata dei nec
ex amore nec ex timore faciunt Et clius
est aut ut illud dicit Augustinus psalterium
portare et cantare quam portare et
non cantare minus est melius portare
et non cantare quam proicere quia melius
est propter deum ex amore quam ex timore
facere quam nullo facere sicut etiam addi ...
dicit illorum s. qui non portant sed cantant
qui propter dei alios predicant sed tamen non
portant quia ea non faciunt de talibus
dicitur Math xxiii Alligant honera grauia et
importabilia &c. Tercio isti leprosi vocant ...
misericordiam cum dicunt miserere nostri ...
... tria xii mela
... s. sua affectio ... naturalis ...
... filialis et ... misericordia ...
Amor ... est quod radicatur in
corde quod manifestatur in opere ...
quod ostenditur in ... passione et
... est ... in ... ...
... passione habuit ...
... Ipse cum ... cor fuit con
fixus ad innuendum quod amor noster in
eius corde est radicatus ... n. clo
ri ... vinculis tuis duxisti qua tu
dne suauis ac mitis et multe mie
Ipse fuit in manibus perforatus ad in in
nuendum quod in beneficiis est liberalis et largus
sic cum vas perforatum non retinet sic
xpus nichil sibi retinuit sed omnia nobis
dedit s. carnem in refectionem sanguinem
in ablucionem animam in redempcionem et deita
tem in remuneracionem Ipse in pedibus fuit
fixus ad innuendum quod pedibus nostrorum
peccatorum ipse portauit ...

gwons mos ipse valet ideo in ipso pater
ipse enim in cruce fuit totus extensus
ad inuendum quod amor quo nos diligit
usque in perpetuum se extendit ait vltimo ecce
ego vobiscum sum omnibus diebus usque
ad consummacionem seculi. Ergo inclinat ipsum ad
misericordiam mira deuocio filialis ieremie xxx
iii filius honorabilis effraym si
puer delicatus quia ex quo locutus sum
recordabor eius ideo conturbata
sunt viscera mea super eum miserans miserebor
eius ac si dicat deus in hijs verba
mea commoueantur ac si quod ero mihi datur
vel magnus honor vel ac si quod ero
eueniat mihi magna vtilitas et ideo
dicit effraym quod interpretatur filiacio vel
ac si esset paruulus et etate in maturus
vel ac si esset delicate nutritus et ideo
dicit si puer delicatus et vere sic viri
sunt filij honorabiles dei quia in ipsis est
imago quam inscripsit honorat ecclesiastici x
fili in mansuetudine serua animam tuam
et da illi honorem secundum meritum eius
sunt autem viles deo non racione dei
sed racione ipsorum. Ergo sicut benefacientes
deo prestamus sed nobis deus autem non
pro lucro sed de nostra salute letatur. Sic
irritamus deum non nocemus sed nobis deus
autem tristatur non de sua iniuria sed de nostra
dampnacione. Sunt eciam parui dei in cogitacione
dilectione qua deum sunt spiritu vita
cor xiii. Cum essemus paruuli et loque
paruulus etc. Sunt eciam deo delicate
nutriti scilicet pane angelorum i. super paup
pem angelorum manducauit homo. Ecce deus illi
ut admirandum mira miseria qualibus
sunt tamen quidam qui nullam habent miseria
non indiget mira scilicet beati in quibus non
est miseria nec quantum ad culpam nec quantum
ad animam. Apocalypsis xxi. Absterget deus omnem
lacrimam ab oculis etc. Augustinus in libro de ciuitate dei
erit in singulis inseparabilis voluntas
ab omni malo liberata et impleta omni
bono fruens in defectiue eternorum iocunditate
gaudiorum oblita culparum oblita penarum
tamen ideo sue liberacionis oblita ut
liberatori suo non sit ingrata. Alij sunt qui
habent omnem miseriam nec vllam perue-

-nire miseriam scilicet dampnati corum enim corpus
erit subiectum omni pene et miserie. Ysaia
i. A planta pedis usque ad verticem etc. Cor eorum
anima erit plena omni angustia quantum ad
culpam preteritam. Sapiencie v. dicent intra se
penitenciam agentes et pre angustia spiritus geme-
tes etc. Erit plena omni dolore quantum ad
penam presentem. Ysaia xiii. Torciones et do-
lores tenebunt. Erit plena omni timo-
re quantum ad penam futuram et magnitudine
formidinis. Sapiencie xvii. Timore perpetuo
si illis qui non videbantur suauiter optima
tamen deteriora esse que videbantur. Erit
plena omni desperacione quia venia denega-
tur. Ieremie xv. desperata est plaga eius.
Alij sunt qui nec omnes nec vllas sed aliquas
quas habent miserias et eas multiplicari di-
gent infra illi scilicet qui sunt in via qui mul-
tas habent miserias quantum ad corpus. Iob. Homo
natus de muliere etc. ideo eum recte repletur
multis miserijs ideo eum fletu quod flere ex-
ditur et rouitur. Ideo eum metu habet ex
multas miserias in anima quia sed Iob. non
racione voluntas vertitur multiplici pertur-
bacione. Dominica xv. Sermo primus.

Nemo potest duobus dominis seruire etc.
Mathei vi. Sicut dicit Augustinus deus
hominem fecit ut summum bonum intelligeret
intelligendo amaret amando possideret et
possidendo frueretur. Ideo Christus in hoc ewangelio inducit
nos ab amore terrenorum retrahere et ad amo-
rem celestium inducere et hoc quatuor modis
primo dissuadendo diuiciarum seruitutem
cum dicit nemo potest duobus dominis seruire. Secundo
inhibendo nimiam solicitudinem cum
dicit ideo dico vobis ne soliciti sitis. Tercio
ostendit ipsa perfectudinem cum dicit nonne
anima plus est quam corpus. Quarto inducendo
suam intencionem cum dicit querite primum regnum
dei. Circa primum notandum quod nemo potest seruire
duobus dominis contra se pugnantibus. Isti duo
domini sunt deus et dyabolus vel deus et mundus
vel deus et caro. Hiis duobus nemo potest
seruire quia deus superbis resistit Mathei xi
discite a me quia mitis etc. dyabolus superbia
Iob xli. Ipse est rex super omnes filios superbie.
Item Crudelissima omnium regnorum est superbia
quod quosque habet conuertit subiugo

lege militet moventur. Secundo duobus nemo
duobus servire potest quia deus diligit pa-
cem non bellum. Jo. xiiij. In mundo pres-
suram habebitis in me autem pacem. Tercio
duobus dominis nemo potest servire quia deus
precipit puritatem demon autem voluptatem.
Iste sunt due leges de quibus dicitur Ro.
vij. Video aliam legem in membris meis
repugnantem legi mentis mee. Lex carnis
est carnalis concupiscentia lex mentis est man-
datum dei custodire. Gal. v. Caro concu-
piscit adversus spiritum spiritus autem adversus carnem. Sequitur
aut enim unum odio habebit scilicet dyabolum et
alterum diliget scilicet deum aut unum sustinebit scilicet
deum dyabolum contempnet. Augustinus nunquam diliget nemo
enim dyabolum diligit sed sua cupiditate implicatus
subditur ei. Enim diligit eo modo quo
ancille aliene captus est propter concupiscentiam
patitur duram servitutem licet non diligat
eo tamen ancillam diligit alterum contempnet
scilicet deum non quod odio habebit. Augustinus
nullus creatura deum odisse potest. Hoc tamen
Augustinus posteriorum modo retractavit propter illud Su-
perbia illorum qui te oderunt. Vel sic Nemo du-
obus nullus dominum odit affectu licet effectu.
Nec eadem dyabolus magister scilicet est omnium gubernator
tor sed magister est corporum punitor. Sicut latro
non odit iudicem magister est homo sed magis-
trum est iudex et tortor plusquam deum. Consequenter a
generali descendit ad speciale dicens
Non potestis deo servire et mamone.
Glossa Mamona nomen est demonis qui
preest divitiis non quod in eius di-
cione sint sed quod per eas utitur ad decipiendos
divitiarum laqueis irretiando. Non dicit non
potestis habere sed non potestis servire lici-
te enim haberi possunt si bene dispensantur.
Quidam enim eas diligunt quasi deum
sicut avari qui sunt servi sui de quibus
dicit glossa Servire divitiis deum negare
est. Alii eas diligunt sed deum sicut [illegible]
qui adhuc tenerius sunt dediti. Isti sunt
qui edificant lignum fenum et stipulam
qui scilicet terre vel veste vel nummis vel [illegible]
[illegible] delectantur. Alii non retinent propter deum
ut scilicet pauperibus inde subveniant sicut
fuerunt patriarche. Talis fuit sanctus Jo-
hannes patriarcha Alexandrinus qui in oratione
Christo dicebat. Sic bene ihesu ego dis-

gendo [illegible] sollicitudo qua videmus quod
vincat. Circa secundum notandum quod Christus
interdixit superfluam curam intendimus [illegible]
eam primo sollicitat hominem ut gratia
[illegible]. Sic deus vult hominem promisisse. Gen.
iij. Presidere vultus tui vesceris pane
tuo. Hec vero sollicitat ut gratia superflua
quam sollicitudo dissuadetur. Phil. iiij. Nichil
solliciti sitis. Secundo Sollicitudo dispen-
onis est filia hec vero sollicitat ut superflua
sollicitat ut gratia nociva presumas scilicet
rapinas. Prov. i. Sermone omnis avari-
cias possidentium rapiunt principium ergo
temptationis in avaricia est sollicitudo
circa necessaria progressus circa superflua
consummata malicia sed nociva. Unde
illud amputare temptationis omnis
que est nimia sollicitudo circa necessaria principi-
um. Ne solliciti sitis [illegible]
progressus aufertur progressus quo ablat-
o non est sollicitudo circa necessaria. Qui
circa superflua et nociva non erit.
Circa tercium notandum quod est
Ro. xij. Cum post invocationem alia
qua fiat necessitas alia qua fiat cu-
piditas de hac dicit Glossa Presidere vul-
tus pane sed labor querendus est sol-
licitudo tollenda que mentem perturbat. Dici-
tur ne aut post fessa tempora dispergat aut
elaborata non congregat. Circa quinta pa-
rte que promittitur terra prohibetur. Circa ter-
tium notandum quod dominus prohibet hanc superfluam sollici-
tudinem per multiplicem similitudinem et
primo quod creature rationalis de qua
ponit duo exempla unum eo dicit Nonne ani-
ma plus est quam esca et corpus plusquam vesti-
mentum. Glossa Qui dedit maiora scilicet animam
et corpus dabit minora scilicet escam et vestem
et ponit hic dominus tria bona que dedit
homini scilicet animam corpus et res. Anima
dedit debet subici suo superiori scilicet deo
sibi obediendo et corpus suo superiori
scilicet anime sibi obtemperando et res suis su-
perioribus scilicet deo ut pauperibus distribuantur
caritative ut discrete diligantur corpori ut
sibi necessaria ministretur. Sed contra ordinem
avari peccant quia divitie corpori non
subiciuntur deo quia pauperibus non dis-
tribuunt nec anime quia eas nimis diligunt

nec corpi quia illud forme afficiunt
Aliud corpus quod ponit tota creaturam
racionalem est cum dicit quis autem est
vestrum cogitans potest adicere ad staturam suam
cubitum unum Glossa Illi ergo
regendi corporis curam relinquite qui
illud ad hanc staturam fecit pervenire
Tangitur autem hic in glossa ma quod unum
corpus non erit sicut corpi et quantum
ad eandem statura redicendum corpora
silitudo quantum ad terra potest considerari
vel quantum ad eandem glorie confor
mitatem sic est impossibile quia nullus
gloria glorie christi potest equari quia gloria
corporis christi erit instar solis gloria ceterorum
erit instar stellarum 1 Corinthios Alia
claritas lune id est beate virginis alia clari
tas stellarum id est ceterorum sanctorum vel potest
considerari quantum ad eundem staturam qua
litatem et sic non erit ibi silitudo
Augustinus in libro de civitate dei Si dixerimus ad
diminuta corporis modum minorum maiorum
corpora redigenda peribit per multorum
membris per plurimum cum ipse dixit capillum
nostrum esse perituram vel potest intelligi
quantum ad eandem etatem et sic erit
ista silitudo unde silitudo Augustinus Restat
ergo ut quisque recipiat suam mensuram
quam habuit in iuventute Si decrepitus est
mortuus vel fuerat futurus si est de
functus Ideo non est dictum apostolo in ea
in mensuram stature sed in mensuram eta
tis plenitudinis christi quia resurgent cor
pora mortuorum in iuvenili etate ad quam
christum pervenisse cognovimus secundum Augustinus Ergo quod
videt quod creature sensibiles cum dicat
Augustinus Quidam dixerunt homines non
debere laborare sed divine providencie se
committere sed sic idem ait Si adest tempus
utilitatis debemus victum laborando acq
uirere alias si vellemus sicut volatilia
nos divine providencie committere hoc esset
deum temptare Et ideo iuncte necessitas de
bemus nos divine providencie committere
et tunc ille nos pascit sicut aves
et ponit exemplum de paulo et petro paulus
quando mortem fugit tunc christus petrum

a vinculis liberavit paulus cum per humanum
auxilium evadere poterat Ideo si voluisset
explorare divinum hoc fuisset temptare
deum petrus autem carebat auxilio huma
no et ideo se committebat domino Tercio hoc
ostenditur exemplo creature vegeta
bilis cum dicit Considerate lilia agri
et infra Si autem fenum agri et cetera Tercio
est secundum quod purpura potest floribus tex
tum potest floribus comparari lilium ergo induitur
veste candida rosa veste purpurea viola
veste iacinctina fenum agri veste viridi
Sic apostolus veste lavari puto ut ibi dicitur
lune sic vesti Sic et nos sanctos viros
quidam induntur candore puritatis quidam
rubore caritatis quidam iacincto celestis
contemplacionis quidam virore sanctitatis cum quadam
splendore honeste conversacionis ultimo
concludit sua intencionem cum dicit Querite
ergo primum regnum dei et iusticiam eius et hec
omnia adicientur vobis Regnum autem regni
celorum sunt illa per que regnum acquiritur
sicut dicit Augustinus venale habeo dicit deus
dicitur regnum celorum quo emitur paupertate
regnum dolore gaudium labore requies
ignominia gloria morte vita Moneta ergo
qua emitur regnum est paupertas Matthei v.
Beati pauperes spiritu quoniam ipsorum et cetera Moneta qua
emitur gaudium est dolor Matthei eodem
Beati qui persecucionem paciuntur propter iusticiam
quoniam ipsorum est regnum et cetera Moneta qua emitur
requies est labor prime Matthei xi Venite
ad me omnes qui laboratis et cetera Moneta qua emitur gloria
est ignominia et humilitas secunda
ad corinthios et efficiamini sic Mollis
Moneta qua emitur vita est mors Ieremie
assumpta Matthei xi Regnum celorum vim patitur
violencia quilibet sibi facit quod propter regnum
celorum vitam suam contempnit Ergo autem dicit
hec omnia adicientur vobis non est intelligendum
sicut dicit Augustinus quod adiciantur eis apostolus
de se dicit in fame et siti et nuditate Ipsa aliis
datur aliis subtrahuntur Ideo quod apposuit
sibi adiuvare actorum cum subtrahit sua
approbacionem Sermo secundus

Nemo pt duobus dnis suire Mt vi°. Augustinus tria sunt gña hoim s. valde boni sic viri pfti valde mali sicut sunt peccores et impii. Mediocriter mali et mediocrit boni sicut sunt negligentes et tepidi qui volunt dilige deum et mudum. Ista tria gña hoim deus describit in pma cano. Primo describit mediocriter bonos et mediocriter malos. Vñ dicit nemo pt duob9 dnis suire. Isti duo dni sunt mud9 et deus qui simul diligi non pnt. Sic pro pmulta exa ostendunt. Aug9 in sup Jo. hec ondit exo vasis d. Si haber in te amor mudi non est quo intret amor dei vas es si plenus es funde q habes ut recipias q non habes funde amorem scli ut impleas amore dei. de hc eud sic dt in eod lo. li. [illegible] Est amor utilis et amor noxius amor amore impedit amor noxius re cedat et amor utilis succedat pleni sut amore hui9 scli fundant recipiant vas ut intret mel / vn aceto effudisti. Item eciā sup Jo. hec ondit exo manus d. non pt quis amare q etiam est ingt sub hoc amare q tpale est amore hanc sic putate quasi manu hon anime si aliquid tenet qui cum aat seculu dum amare non pt occupatam manum hz dt illi deus q do te ne non vult dimitte q tenebat non pt accipe q offt. Si tñ aliqua rerm ante impedimus possidere cogatur possideat non possideat. teneat non teneat. dus pt rei sue non seruus amaic sue. Cyprianus in tr° de xij abusionibus scli ondit hec exo oculorum ducens quidem amorem dei pt in imo terre habitare non pt quia admodum oculi tela ppri tiam nequaquam ospicit. Ctos9 sup ca hoc ot prñam celestiū aeternorum d. Celestia et spiritalia leuia sunt et alta sursum tendencia terrena ponderosa sunt et deorsum trahencia. Si spiritalia tenueris sursum te ducunt. Si terrena deorsum te ponent. Hoc et eciā dt quedam glo sup hunc locum Ros. vij terrena / vel deus si in mundo hanc ducitur ad eterna gloriam

homo trahitur. Nam deus trahit ad superiora sibi seruientem Ros. vij terra / ad inferiora sibi seruientem. Rabanus luciam et hoc exo vasis d. dilectio non recipit secum nam quanto dilectionis exprendis in infirmis hoc tibi a toto deficit. Sic cum de vase aliquo pleno liquore magna emanat fora minum necess est plenitudini deesse. Sic et aia magis emanat a priis dilectione adeo cata dtm mi adeo est necess pt aut homo sua do dimicabat hic si non eis sinere q tunc dimicarent simul esset et mani durant eciā magis ille. Luces in tua cera capite cum manu cum aliquid occupat manus quo s. quis semper uolt accipe et non dare. Eccl. iiij dicitur non sit porrecta manus tua ad accipiendum et ad dandum collecta. Aliqui oculos quo dicit ius uult intuere Jo iij. Cum detra detra loquitur aliqui oculos. Prox alud oculos suos statuerunt declinare. Talis pur cura effatur vix tuatur. Sp aut dei amatiua non occupat capitis quia eis dicitur ut os quia detricis non loquitur ut oculos quia detalib9 non delectantur ut manus quia liberaliter pauperibus largiuntur. Bona autem cum q bo tpalia non sunt ppria si accomodata non sunt securā si transitoria non sunt speciosa si vilia. Ela aut fiat ut sint ppa petrus Ra. de paupib9 deus dat tibi quia quo q paupi dedis alit habebis / facit ut pt securā dum sunde scla / facit ut sint preciosa q pluribus quasi danarii dus / laudis in cantorem. Si vendit pluribus et agit aurum laudes coram illud qui ergo pcuniam et agit ursupas. Ho dus describit valde bonos et hoc pole volatilia et ista volatilia sci viri intelliguntur go eo q corde in celis morantur. Phil. in Nrā quasi

in celis est periculum enim est sicut vola
tilibus habitare in terra unde illud Ysa.
xxiiij formido et fovea et laqueus super
te habitatores terre avis enim que
stat in terra aut est in formidine
ne capiatur aut cadit in foveam deci
pule quam sibi parat aut laqueum incidit
in formidine sicut avari Job xv
sonitus terroris semper in auribus eius
et In foveam cadunt [illegible] Pro
verbiorum fovea profunda est meretrix la
tis mittunt sepulti quos sepeliendo [illegible]
[illegible] in terra absconderunt [illegible] In
[illegible] habet [illegible] et splendet
[illegible] Et est avis qui fugiens a facie
formidinis cadet in foveam et qui
se explicuerit de fovea tenebitur laqueo
quia sepe fit quod quod quis desinit [illegible]
ro ardentius terrena cupit sed ad [illegible]
spiritualia et qui sublimigavit [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] in [illegible]
intelliguntur etiam sed viri [illegible]
[illegible] est quod candida [illegible]
[illegible] et quod odorifera sit sed viri
in corpore sunt candidi spiritualiter in
corde auri [illegible] in [illegible] et
in vita odoriferi [illegible] quia
[illegible] est odorifera deo et
proximo Cant. v. Dilectus meus can
didus [illegible] [illegible] rubicundus [illegible]
[illegible] electus ex milibus [illegible] vite
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mille
[illegible] [illegible] qui [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Trenorum in Rubicundior
[illegible] ebore antiquo zaphyro pulcrio
res Sunt enim candidi [illegible] [illegible]
[illegible] rubicundi [illegible] in [illegible] et
[illegible] Tercio describit duos val
de malos ad dicit [illegible] autem [illegible]
[illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] intelliguntur qui [illegible] fuerint
[illegible] in fide et in bono opere [illegible]
[illegible] mittentur [illegible] infra
[illegible] [illegible] [illegible] in fine [illegible]

Alio autem corpora dampnatorum possunt comburi
et non consumi credit Aug. in li. de civitate
dei multum quod primo exemplo vini
deus Nullus genus [illegible] in aquarum
caldarum [illegible] reperitur quarum fervorem
nemo impune contrectat Illi autem non
solum sunt sine ulla lesione sed etiam
quod non prius vivis Secundo quod montium quod
quidam altissimi montes sicut Sicilie qui
tanta temporis vetustate usque nunc [illegible]
flammis et integri perseverant satis ydo
nei testes sunt Idec non omne quod ardet
consumitur Tercio exemplo pavonis mor
tui non putrescentis et narrat ibi
quod semel [illegible] hec avis sibi cocta fuisset
oblata de pectore eius usque ad anni
spacium [illegible] et nulla lesionem incurrit
nisi quod aliquantulum corpulencie siccior
et contraccione fuit Sexto exemplo salaman
dre Sic scripserunt quidam de naturis
animalium curiosius indagaverunt Salaman
dra in ignibus vivit De [illegible] etiam pel
libus corrigie [illegible] que quasi vetusta
te consumpte si mittantur in igne conve
tentibus sunt nove Tertio dividit [illegible]
omnes scilicet valde bonos et valde malos
et mediocriter bonos et mediocriter
malos [illegible] valet [illegible] ergo
[illegible] regnum dei [illegible]
dat intelligi [illegible] principaliter spiritualia
postmodo temporalia sunt querenda [illegible]
[illegible] [illegible] avari [illegible] quos dicit
Aug. in li. [illegible] usque adeo avaricie
[illegible] occupant ut omnia bona velle
habere [illegible] villam [illegible] bona
[illegible] bona [illegible] caligam [illegible]
[illegible] malam et [illegible] [illegible]
malam [illegible] plus nocet tibi mala
caliga quam mala vita Cum autem cali
ga mala constricta tibi nocuerit sedens
discalcians te abicis aut corrigis [illegible]
[illegible] [illegible] vita [illegible]
[illegible] Si plane video unde
fallens caliga nocens dolorem facit

vita nocens voluptatem illud nocet
illud libet oz q ad quus libet postea
plerumque dolet q adquus salubriter
dolet postea infinita voluptate et ha
danti gaudio letificat si illud omni
seminat in lacrimis i gaudio metet p
hoc autem q deus sub et hoc omnia
adiciem vobis dat intelligere q hec
bona temporalia debemus amare sicut accide
ncia deus est q adeptum et Qui ergo
dei diligit temporalia sicut accidencia q
si adsunt non corrumpunt corripit corp
dinus per superbiam Si desunt non cor
rumpit per impaciencia talis erat qui di
cebat phil' in Sao humiliari scio
et habundari vbique et in omnibus instructus
sum et saciari et esurire et habundare
et penuriam pati amari diligunt di
micias et eterna tamquam specialia quia
si assunt corrumpunt per superbiam unde dicit
aug' cum viderit diuiciarum est superbia
q si desunt frangunt per impacienciam Eccl.
v. diuicie conservate in malum dni sui pe
nunt eum in afflictione pessima etc.
Scit enim pater vester etc.
Quia hiis omnibus indigetis etc.
Magna nobis de deo nostro debet esse
fiducia quia in ipso est magna beni
volencia ideo dicitur pater vester quia
in ipso est omnium futurorum presciencia ideo
dicitur scit eum et quia in nobis magna
sit indigencia ideo hoc dicit q hiis omnibus
indigetis Contra primum nota q magna dei
benivolencia in hoc ostenditur q pr in
vocatur devotus xxxiii nonne ipse est
pater tuus qui possedit te fecit te et ipse n
nos fecit quod ad corpus creavit qu
tum ad animam possidere nos debet qu
tum ad rectam secundum adominio corporis ipsum co
pellit huiusmodi adinio amice superbi
adinio rerum avari Item sunt tria
que secundum dicta salomonis hominem de
domo expellunt scilicet fumus mala uxor
stillicidium qui tria eciam spiritualiter intel
lecta deum ab homine expellunt scilicet
fumus superbie qui dalterum ascendit
et ad eum ascendit mala uxor carnalis con
cupiscencia stillicidium avaricie que hominem
sollicitudinibus inquietat Contra secundum
scilicet dei presciencia quod aliqui duo magis
mirari consueverunt unum quia omnia presci
dei falli non potest si scit aliquem dampnan
dum damnari et ideo nichil prodest
sibi agere bonum et nichil facere malum
Secundum est quare deus creat vel non
permittit quos scit esse dampnandos a
primum autem tribus modis respondere possumus
modus est intellectus insufficienciam pro
gt n. plus q melius habet se ad nu
festa nature sic oculus noctue ad so
lem cum cognicio nostra debilis est q
nullus phus potuit unquam naturam unius
musce perfecte cognoscere unde legitur q unus
phus multis annis in solitudine stetit
ut naturam apis posset agnoscere eam perfecte
cognoscere non potuit Si igitur intellectus non
non sufficit cognoscere manifesta nature qu
ergo intelligere poterit occulta sue divine provide
ncie tribus dicunt doctores Claudii rex q
ut aquida phus quod esset deus et philos
ad respondendum terminum postulavit cum n
tum dictum terminum dedit quo completo ad
maiorem terminum requisivit Cui rex in vide
ne deludis et ille non facio dicit sed deus est
tam immensus q quanto deco plus cogito
tanto in eo plus deficio et quod dicam
non invenio Secundus modus respondendi
questionem questionibus revellendo et ipsum
dum tradidit dominus adnio aut deus Cui a
phariseis ipsum interrogantibus Interrogo
ergo vos unum sermonem et Talibus g
sis per questionem que est reddenda ut deus n
possunt videre admirabilia et manifesta de
derunt investigare profunda de hiis minimum
et manifestis aliqui dona per causam qu
aug' in lib. de civitate dei inducit primo q
q ea tria sunt lucidissima oleum argenti
ignis et nichil habeat visibile ingredimus
q o dei q non habet q est cum quod
oleum lucidum maculas nigras effundit
argentum candidum lineas nigras tingit
ignis fulgidus ligna et calces et omnia

que lambit citrina nigrum facit. Octavo querit
quid est quod palee tante sunt caliditatis
quod poma cruda et immatura maturat
et tante frigiditatis quod nives in medio
estatis conservant ne fluant cum tamen calide
et frigide sint omnino contraria et duo contra-
ria circa idem non possunt inesse. Nono querit
de quadam ficu egipciaca mox fundum pe-
tit si ponatur in aqua ibique madefacta
et aqua repleta ad superficiem reddit et
ibi consistit. Decimo querit de calce in quo
ignis latens continetur et cum valde aqua
ignem extinguit et oleum nutrit cum si
quis aquam in calcem fundat mox ignis
latens fervere incipit et oleum adhibeatur
mox illum ignem extinguit. Undecimo querit
de adamante qui nullo ferro frangitur
nullo igne consumitur et tamen hircino sanguine
perhibetur. Item etiam in ethiopia est quedam
calamita que ferrum non trahit sed repellit
et quedam alia que in uno angulo ferrum trahit
et in alio repellit. Duodecimo querit de duo-
bus fontibus quorum unus est in egipto
et in quo faces extinguuntur accense et
reaccenduntur extincte. Alius est apud
garamantes qui in nocte est tantum cali-
dus ut non tangatur et in die est tam frigi-
dus ut non bibatur. Insuper etiam multa
stupenda apparere dicit eum esse lapillum
indicum ad modum sagitte figuratus
et in medio misterio aeris generatur. Hic
aurum et argentum in marsubio vel in scri-
nio liquefacit et marsubium et scrinium non
ledit et multa alia stupenda facit. Si
ergo homines curiosi istorum et illorum nesci-
unt rationem reddere desinant celestia
indagare. Tercius modus est responde-
ndi rationibus et causis veritatem ascendendo
et astruendo. Item quinto ps. dicta prescientia nulla
necessitatem infert ostendit Boecius ratione
et exemplo. Racio huius est quia deus
prescit quedam futura eventura ut solem ori-
ri et quedam ex libera voluntate sicut
hominem currere vel aliquid operari. Tamen
sol necessario oritur quia deus sic prescivit

et ordinavit et homo voluntarie operatur quia
deus sic instituit et prescivit. Illa ergo que
sunt a causa naturali operante ventura prescit
de necessitate que vero a causa libere operan-
te ventura sunt libere quia deus sic
venire instituit. Exemplum autem tale ponit.
Sit alicubi aliquod trivium in quo sit homo
paratus positus ad ambulandum. Alius
autem homo sit super altam speculam prescius
futurorum qui monet eum ne per viam incedat
sed aut per dexteram aut saltem per mediam
vadat et ille contempnens sinistram teneat
et latrones incidat non fuit culpa
speculatoris quia hec prescivit et ipsum
pia admonuit sed illius qui contempsit.
Est ergo dicendum quod via dextera est prima que
ducit ad celum via sinistra est peccatum quod
ducit ad tormenta via media est im-
perfectorum que ducit ad purgatorium. Deus
ergo scit quod via quelibet est ... et
monet ne per viam sinistram incedat sed per
dexteram aut saltem per mediam vadat. Si
quis ergo viam peccati eligit ad tormenta de-
scendit non ergo deo videnti sed amonenti
sed sibi contempnenti imputare debet. Postea
querit utrum medicinas recipit cum deus
sciat quod moriturus sit et quare agricola
serit et vineam colit ex quo deus scit
quos fructus debeat producere. Si vola-
tus medicinam contempnit mortem incurrit.
Si agricola terram vel vineam non colit
sterilem habebit quia deus sic futurum esse
instituit et prescivit. Sextodecimo querit cur
deus creat vel nasci permittit quos
dampnandos esse cognoscit. Sed apostolus Ro.
ix An non habet potestatem ex eadem
massa facere aliud quidem vas in honorem
aut contumeliam ut unum videlicet supra alterum
et eciam propter hoc ne dampnatus de suppli- (debito de)
cio iuste conqueratur et ne liberatus super-
be de merito glorietur. Augustinus autem in en-
chiridion. Adversarum questionem videt d. Cum deus
cum sit summe bonus non sineret aliquid
mali esse in operibus suis nisi adeo esset
omnipotens quod de malis posset bona elicere.
Utitur ergo bona maxime de malis
hominibus deus elicit primo quia libere

ex hoc boni meliores apparent sicut et albu
mo nigro magis resplendet Augustinus ubi supra
Illud quod malum dicitur bene ordinatum et loco
suo positum eminencius commendat bona ut
magis placeant et laudabiliora sunt dum
comparantur malis Secundo quia ex hoc dei iusticia
commendatur Licet enim utriusque vie divina sum
ma curitas Si omnes homines salvaret
non appareret eius iusticia et si omnes ex iu
sticia dampnaret non appareret eius misericordia
velut si iudex omnibus malefactoribus
parceret non diceretur iustus Si omnes dampna
ret non diceretur pius Tercio quia per malos
boni exercentur et maior eis corona preparatur
Si enim mali non fuissent nec christus fuisset
occisus et sic homo non fuisset redemptus
nec stephanus fuisset lapidatus nec aliquis
sanctus martirio coronatus Bernardus Sicut lima ferro
et fornax auro et flagellum grano hoc facit
tribulacio viro iusto Quarto quia de ma
lis sepe sunt multi boni generati sicut
de esau malo natus est sanctus Iob de e
than malo ezechias bonus de amon
malo iosias sanctus de hereticis petrus
martir egregius de spinis enim nascitur
rosa Si spina periret peribit nulla
rosa nasceretur Studeat ergo inter spinas ut
inde clarus excipiat rosas Octavo ponit
(?) indigencia Licet dicatur quod hiis omnibus
indigetis ex quo datur intelligi quod non
debemus temporalia querere ad superfluitatem sed ad
sublevandam indigenciam aut in nobis aut
in aliis contra hoc gulosi faciunt qui non re
spiciunt ad necessitatem sed ad voluptatem cum tamen
dicat seneca palatum tuum fauces excitet
non saporet Legitur quod dario fugienti a furie
alexandri et magno siti oppresso aqua turbi
da et cadaveribus inquinata est oblata
ad bibendum quam bibens dixit se nunquam
bibisse iocundius Item hic contra faciunt avari
qui aliorum indigencias nolunt supplere
sed sibi omnia retinent cum tamen aquila et
leo predam suam non soli comedunt sed avi
bus et bestiis a longe sequentibus predam
relinquunt Item alexander exercitu suo plura
passo et ipso cum exercitu fere siti de
ficeret ciphus aque sibi oblatus est
ipsam aquam effundi iussit nolens eam
bibere postquam suis militibus hic non
potuit ministrare contra hoc faciunt superbi qui
se reputant non indigere cum omnibus
indigent Nona superbia qua omnia corrodit
et folia bonorum verborum flores bonarum vo
luntatum et fructus bonorum operum Ecclesiastici
sexto capitulo Non te extollas in cogitacione
anime tue velut thaurus ne forte
elidatur virtus tua per stulticiam et folia tua
comedat et fructus tuos perdat et relin
quaris velut lignum aridum in heremo de
serti Dominica xvi sermo primus

Dominica xvi Sermo primus

Ibat Ihesus in civitatem que voca
tur Naym et ecce defunctus efferebatur

Iste filius vidue defunctus erat et ad
monumentum portabatur et iam extra portam
delatus erat et mater vidua eum fle
bat Isto ergo defuncto peccatori signatur
de isto quinque per ordinem sunt videnda
Primo quare peccator per mortuum intelligitur
Secundo in quo concludatur Tercio qui sunt por
titores et a quibus portatur Quarto que sit ista
porta extra quam defertur Quinto que sit ista
vidua aqua defletur Circa primum nota
quod peccator per mortuum intelligitur ex eo quod
ad instar mortui est frigidus ponderosus
et fetidus Frigiditas autem in eo causatur
a tribus Primo a frigida suggestione dyaboli
de qua dicitur Ecclesiastici xliii Frigidus ventus
aquilonis flavit et congelavit cristallus
ab aqua Iste ventus aquilonaris est
temptacio illius qui dixit Ysaie xiiii sedebo
in lateribus aquilonis ex temptacione
frigida anima que erat cristallus in qua dum ad
dei ymaginem est creata tota efficitur
gelida Secundo causatur a frigida natura
peccati peccatum enim de se frigidum est cum sit
venenum serpentis infernalis quia sua fri
giditate extinguit calorem cordis de
frigidare potest dicitur Ieremie vi Sicut frigi
dam facit cisterna aquam suam etc Tercio cau
satur ab extinctione ignis divini amor
enim dei ignis est Luce xii Ignem ve
ni mittere in terram et istum ignem
dictus ventus aquilonis extinguit

et ideo animam frigidam relinquit. Ecce quomodo
Cum non habet illum ignem de quo
dicit dominus Ignem veni mittere in terram. Hye-
me est cera si fuit in media estate
Sicut autem frigus poros terre constringit
nec ad germinare permittit sic tale frigus
si in anima generatur sive a frigida sug-
gestione dyaboli sive a frigida ira per-
sive ab obstructione ignis divini Sic
omnes affectiones bonas constringit quod nullum
bonum spirituale nulla bona opera animam
producere sinit. Ideo dicitur Ecclesiastici xliij Gelu
sicut salem effundet super terram id est effundi
permittam. Tale enim gelu habet naturam
salis quia animam in qua est reddit infructi-
feram sicut salsugo facit terram infructiferam.
Sal etc. Octavo peccatum est ponderosum
parum enim dicam ponderosum tamen quia unum
ad aliud trahit. Unde peccatum quod primum
non etc. Ysa xxxiiij pilosus clamabit
alter ad alterum. Glossa peccata malicia pre-
cedente vocat tamen quia deum fugiat
tremit. Ysa xliij dicitur Servire me fecisti
in peccatis tuis prebuisti michi laborem
in iniquitatibus tuis tamen quia subito
ad infernum deiungit. Job xxi. In puncto
ad inferna descendunt. Si omnes motores
essent plumbei in super aliquem ipsum ca-
derent tamen ipsum ad infernum trahent. Unde
sic peccatum est ponderosum quod in momento illum
traxit nobilissimum spiritum. Luce x. Vide-
bam sathanam sicut fulgur de celo cadentem. Nono
peccatum est fetidus est enim cor eius sicut
latrina in qua porci infernales delectabiliter
volutantur. Unde demones non possunt
se mittere in columbas que habent simplicitatem
nec in agnos sive oves qui habent inno-
centiam nec in turtures que diligunt castitatem
sed in porcos qui amant immundiciam. Demo-
nes non habitant in cordibus simplicium
nec innocenciam nec puritatem amancium sed
in cordibus superborum raptorum et immundo-
rum. Job xl. Sub umbra dormit id est
in cordibus superborum qui potius videntur

nitidus sed intus est varius et coloris
humidis id est in cordibus luxuriosorum qui per
natare volunt in aquis sordidis id est
in delicijs. Decimo videndum est quod sit mo-
numentum in quo peccator imponi dicitur. Ad
quod dicitur quod sicut dicit Augustinus de civitate dei Duplex
est mors una est mors corporis que
fit quando ipsum deserit anima et ista mors
est mors nature. Alia est mors anime
que fit quando ipsam gratia deserit et ista est
mors culpe. Tercia est mors utriusque
scilicet corporis et anime que fit quando nec anima vi-
vificat corpus nec deus vivificat animam
et ista est mors gehenne. Iuxta hanc autem
triplicem mortem est triplex monumentum primum
materiale in quo sepelitur mortuum corpus
ps. Sepulcra eorum domus eorum in eternum.
Et monumentum secundum Augustinum est movens
mentem quia prior admonetur homo
ut mortalem se cognoscat. Ecclesiastici xxx
viij. Memor esto iudicij mei sic etc. Secundum
est cor [illegible] proprium scilicet corpus in quo anima
iacet sepulta quod quandoque a fforis videtur
speciosum intus tamen plenum est spurcicijs
peccatorum. Mathei xxiij Ve vobis scribe et
pharisei qui similes estis sepulcris dealba-
tis que a fforis apparent hominibus speciosa
intus vero plena sunt ossibus mortuorum
et omni spurcicia. Tercium est monumentum
infernale in quo sepelitur corpus et anima
que ambo sunt mortua eterna morte. Luce
xvi. Mortuus est autem dives et sepultus est etc.
Tercio videndum est qui sunt portitores
sicut triplex est mors et monumentum sic etiam
sunt portitores triplices distinguntur. Pri-
mi portitores corporis mortui ad sepulcrum
mortale sunt quatuor elementa ex quibus
corpus est compositum que tamen diu ad invicem
pugnant donec in corpore dissolucionem
inducunt. Sicut tamen dicitur multum possunt de
terra [illegible] doctorum elementis elemen-
tum enim aque cum hominibus [illegible]
nibus elementum aeris in [illegible]
flatus elementum elementum ignis in
calore naturali elementum terre in carne

nervis et ossibus est patet quod multo plus
ibi posuit de elemento terre quam de
ceteris Si enim ibi plus posuisset de igne
homo fuisset nimis iracundus vel avarus
si multum de aere fuisset nimis libidino
sus sed multum posuit ibi de terra que est
elementum infimum ut homo se semper
in humilitate conservet Portitores autem
mortue ad monumentum carnale sunt
mali qui spem suam perseverare fa
ciunt primum est fiducia longioris vite
que tamen pro pace hominem decepit ut dicitur
Ysa xxxviii dic ad ... vivet aut
Secundus est consideratio misericordie alie
ne Eccl. xvi peccatori cum homo devita
bit correctionem et secundum voluntatem suam
inveniet compassionem Tertius est fiducia
divina qua aliquis decipit de magna
misericordia dei Eccl. v. Ne dicas miseratio
dei magna est multitudinis peccatorum meorum
miserebitur Quartus est adulacio blanda
Ysa. iii popule meus qui te beatum dicunt
Item portitores corporis eius ad sepul
crum infernale secundum dubium sepulcrum sunt
mali principalia elementa Quando enim
illud portant alii per appetitum terre
norum sicut avari Alii ab aqua per appe
titum deliciarum sicut luxuriosi Alii ab
aere per appetitum ambiciose sicut superbi
Alii ab igne per iracundiam sicut iracun
di Quarto videndum est que sit por
ta per quam mortuus egreditur que quidem
est secundum glosam aliquis de v. corporis sensibus
Nam qui videt mulierem ad concupiscendum
mortuus egreditur per portam visus Alii
aures detractionibus et linguis lingwosis
accomodat egreditur mortuus per portam
auditus et oris et ideo ad istas portas
sunt custodie adhibende Item ad portam
visus ponenda est pactio multa quod cum
cor et oculus ad invicem pactum fuerint
quod sicut cor non dignatur oculum ad aliqua illicita
et quod oculus non remittit cordi aliqua
vana Job xxxi. Pepigi fedus cum oculis
meis Item ad portam auditus ponenda est se
pes spinea i. increpatio divina Eccl.
xxviii Sepi aures tuas spinis linguam nequam noli

audire linguam nequam Proverbiorum xxv. Ventus
aquilo dissipat pluvias et facies tristis
linguam detrahentem Ieronimus ad rusticum
monachum Sicut sagitta si mittitur contra dura
mariam non numquam in mittentem revertitur et vul
nerat ita detractor cum tristem faciem
viderit audientis illico conticescit pallet vul
tus herent labia saliva siccatur Contra tales pro
nas causa ... apponebat Dyogenes cui
responsum quod male de amico dixisset palam
aut dubium est an amicus hoc dixit certum
est michi quod tu male dicis a ... nam certus
dicenti ille de te male hoc dixit ait ...
de me hoc dixit sed de illo qui hoc se dixisse
recognoscit Ad portam oris ponendum
est frenum ut compescere linguam regulam
ne hostium nisi quod expedit aperiatur et quod
expedit clausum teneatur ponenda est sta
tera ut verba ponderata proferantur Ista sta
tera traditur Eccl. xxviii ori tuo facito
hostia et verbis tuis facito stateram
et frenos ori tuo rectos Quinto videndum
est que sit ista vidua qua mortuus
defletur secundum Glosam ista vidua est ecclesia que
sponsi sui presencia viduata filios suos de
flet Sic plorabat Paulus Gal. iiii fi
lioli mei quos iterum parturio donec Christus formetur
in vobis Nota autem quod tres planctus contra
mortuos fiunt secundum tres ... unus fit de adole
scente mortuus est in domo Alius cum fit de
domo extra cum defertur ad tumulum et sepelitur
Tercius mortuus est in domo cui peccatum ad
est in anima Secundus defertur extra domum quando
procedit in actum Tercius sepelitur quando mole
tur i. consuetudine peccator premitur Flendus
est ergo qui est in peccato male voluntatis
flendus est qui procedit ad actum mali
operis flendus est qui perseverat in peccato
consuetudinis Iste tres dicte peccatorum et
isti tres planctus figurati sunt per tres
mortuos quos Christus suscitavit in quibus
omnibus fuit planctus Suscitavit enim
puellam in domo ut legitur Marci v. in domo
ubi fuit planctus unde dicitur Marci v.
videns tumultum multum etc. Suscitavit
adolescentem extra domum ut habetur Luc.

et signat peccatum quod perducitur in actum et hoc per
sanctum flentes quia mater flebat. Suscita
uit lazarum iam sepultum et fetidum et sit
peccatum consuetudinis et ibi fuit magnus fle
tus. Nam flevit martha flevit magdalena
fleverunt iudei flevit christus quia iste talis
maiori fletu indiget quam primi et secundi
demones autem circa peccatores non fuerunt
tres planctus sed plausus fuerunt cum plau
sum magnum quod peccatum in domo i. de acto
suo mentem quod procedit de actu maxime in
peccatum consuetudinem sepellitur. Trenorum ii. aperue
runt super me os suum omnes inimici
mei hoc pertinet ad plausum peccato cordis
sibilaverunt et fremuerunt dentibus
hoc pertinet ad plausum peccato operis. Dixerunt
devoravimus eum iste est dies quem expec
tabamus invenimus vidimus hoc pertinet ad
plausum pro peccato consuetudinis. Sermo ii.

Adolescens tibi dico surge. Sicut
triplex defunctum figuratur triplicia
peccatorum conditio sic per illa suscitatio in
telligitur salutifera penitentis quorum ab
bus suscitacionis et conversionis quedam
sunt inductiva quedam affectiva et
quedam consecutiva. Inductiva autem fue
runt duo compassio vidue et copia turbe primum
secundo quorum induxit ad istum resuscitandum
fuit compassio vidue. Unde dicitur cum eam vi
disset dominus motus misericordia est et cetera. Ista com
passio vidue signat compassionem peccatricis
anime qua super eam gerit ecclesia mater
spiritualem quibus sibi consolacionem infundit
in corpus. Benedictus deus et pater domini nostri
ihesu christi et cetera. Vocatur hic autem dominus triplici
nomine scilicet domini patris domini nam secundum tripli
cem temporis varietatem affectus est hanc
triplicem denominacionem. In statu legis nature
vocatus est deus unde dicitur In principio
creavit deus celum et terram et ratio est quia
tunc erat tempus instruendi homines in
unius veri dei cognicionem deus enim ut
dicit damascenus dicitur a theos quod est videns
sive cognoscens quia primum nos co
gnoscere facit. In statu legis scripte
vocatus est dominus unde sepe dicebatur ego
dominus et ratio est quia tunc tempus erat
tenendi homines in timore domini cum
est nomen timoris. In statu legis evangelice
sepe vocatur pater unde in oracione dominica non
dicitur domine noster nec deus noster sed pater noster
et ratio est quia est modo tempus conse
vendi filios in amore pater enim est nomen
amoris. Non enim accepistis spiritum servitutis iterum in timore
sed accepistis spiritum adopcionis filiorum dei et cetera.
Secundum inductivum fuit copia turbe na
tum 'ibi erat multitudo copiosa et cum
vidua plus turba multa et cetera. Ergo
quoniam inductus fuit coram illis miraculum
facere ut illi certi et visum miraculi testes
essent. Secundo notandum quod suscitatio filie
archisinagogi facta est secreta multitu
dine suscitacio lazari coram multitudine et dica
tur longo tempore ante et longa penitencia fe
cit puellarum ergo suscitata in domo intel
ligitur peccatum occultus qui quod deo offe
dit primum ergo domina peccati manifestus
qui deum offendit et proximum quem scanda
lizavit per lazarum quatriduanum fetidum
peccati consuetudinarius qui deum offendit
proximum scandalizavit deum ab se nimium
elongavit peccatum ergo occultus est facere
penitenciam occultam manifestus manifesta ut
placa deum et reedificet proximum peccati con
suetudinarius est facere penitenciam manife
stam et diuturnam ut placet deum et reedifi
cet proximum et paulatim possit appropinquare
ad deum. Secundo in ista resuscitacione
fuerunt quedam affectiva que quidem fue
runt duo scilicet tactus loculi et iussio
precepti. Primo dicitur accessit et tetigit
loculum quod tunc tangit quod cor dure
peccatoris in quo tamquam in loco male re
quiescit emollit. Est enim locus iste
spinosus et ideo in ipso requiescit avari
Iob xxx. Esse sub sentibus delicias
computabant. Est eciam lutosus et
in eo requiescit voluptuosus in peccato in

Sus lota in volutabro luti. Est insuper
ventosus et tunc in eo requiescunt super
bi Jere. xxii. Omnes pastores tuos
pascet ventus. Ecce quia tercius re
quiescere in loco spinoso lutoso et ventoso
Et tunc dominus localiter tangit dum peccatorem
ad sui cognicionem reducit et tunc iste lo
culus qui prius erat spinosus punctio
nes viciorum efficitur floridus per incarna
cionem virtutum Cant. i. lectulus noster flo
ridus qui prius erat fetidus per iniquitatem
efficitur odoriferus per puritatem intimam
Cant. vii. vinee florentes odorem dede
runt. Odor vinearum homines recreat et
serpentes fugat sic odor castitatis de lau
de et homines et fugat serpentes infernales
Et qui prius erat spinosus pinguetudinem
efficitur quietus prudens tranquillitatem Eccl.
xliii. In sermone eius siluit ventus cogi
tacione sua et sapiencia sua placavit abyssum
Signum efficiens huius resuscitacionis fuit iussio
precepti. Tibi dico surge. Ista autem
iussio est divina inspiracio de qua dicitur Ephe.
v. Surge qui dormis et exsurge a mortuis.
Et divina quidem inspiracio excitat dormientem
ideo dicitur Surge qui dormis vivificat mori
entem ideo dicitur et illuminabit te Christus sub
dicitur exsurge a mortuis et illuminat ignoran
tem ideo subditur et illuminabit te Christus. Christus
enim est via veritas quia hominem ne erret
ducit est vita per quam homo tamquam ad vindi
cacionem. Anima ergo est via excitat dor
mientem ut surgat et pure videat quia
est veritas et docet ignorantem ne in peccatum
incedat. Anima est vita vivificat mo
rientem ut ad vitam eternam perveniat. Tercio
in ipsa suscitacione fuerunt quedam oste
sura et quedam per que ostenditur quod fuit
suscitatus et illa sunt duo scilicet sessio et
locucio. Sessio non dicitur Resedit qui erat
mortuus non dicit qui iacuit sed quod resedit
Insistendo enim toto corpore laborat in
iacendo quiescat in sedendo partim la
borat partim requiescat. Isti sciunt qui
circa curas temporalium laborant. Illi iacent
qui alicuius operibus nimis se pertraxerunt
neutri horum sunt vere suscitati et illi
sedent qui dediti sunt et labori acti-

onis et quieti contemplacionis. Isti autem
vere resuscitati sunt quia illi qui habent
utramque vitam scilicet activam et contempla
tivam dant se deo per devocionem oracionis
proximo per laboriosa opera et sic sunt assi
milati Magdalene Marthe et Lazari. Ber. opus est
ut Maria pie et sublimiter sentiat de deo
Martha misericorditer et benigne de proximo
Lazarus de miseria et humilitate de se ipso. Secundo
patet autem suscitatus quia ille qui
consueverat loqui verba mundi incipit lo
qui verba dei. Sicut enim tunc ostendebat
esse omnem clerum omnis superne ad ho
minem quod quis loquitur audit qui
civilitatem perficiat. Unde dicitur fuit per
agit xxvii vere tu galileus es nam et lo
Qui ergo loquitur verba mundi ostendit quod
sit professus civilitatem mundi. Jo. iii. Qui
de terra est de terra loquitur verba pro vide
quod non sit professus civilitatem paradisi. Unde
dicitur qui semper loquebatur verba dei cum
bat dicendo dicens Jo. viii. Quare ver
ba mea non cognoscitis. Tercio in ipsa resu
scitacione sunt quedam consecutiva id est que
que ipsum miraculum sunt secuta quod quidem
sunt duo primum est dei laudacio unde
dicitur accepit autem omnis timor et magnificabant
deum sicut dicit Aug. Nemo dignus est
domus dei bonus sunt domus dei de ipsis
Psalmus. Qualiter autem deus laudatur ostendit [illegible]
in li. l. omel. id est sermonum dei dicens Si fueris
in quibus non me laudas si fueris iratus et
de iniustus inflatus non me laudas. Si vero
condigna senserit me laudas resilieret me
lius est tacere et siluisse quam deum laudare
perperam committere. Ergo fratres laudare deum
voce cantet vita cantet fratres. Secundum est
fides et rogaverunt. Ubi dicitur propheta magnus est
in nobis et [illegible] et vivit vidit propheta magnus
et visitatorem unde fuit autem vere propheta ma
gnus quia dixit verba magne scientie et
sapiencie Jo. viii. numquam sic locutus est homo
habuit miracula magne potencie. Eccl.
x. Qui prosilit laudificando exsaltando omnes
conspectos et ad ymaginem habuit opera magne

sanitatis et vite Gen. xxi dixit discedite a
me quia michi et luce ultro omni fuit
vir perfecta potens in opere quo ad miracula
et sermone quo ad verba coram deo et omni
populo quo ad ... fuit visitator ut Luc.
i visitavit nos oriens ex alto Infirma
quidam dixit ei Rg xvi fratres
tuos visitabis si recte agunt et quod
ordinati sunt dicte visitatoris cuius
officium est inquirere de vita Ideo dicit Si
recte agunt Inquirere de fama Ideo dicit
et quibus ordinati sunt dicte et ista
facere debet cum caritate fraterna Ideo primo
mittere fratres tuos ut ad nos visitandos
venientes et inquirentes de vita inveniunt in
nobis mala opera inquirentes de fama inveni-
unt etiam de moribus sanati Job xvi
frater fui draconum socius struthionum
Ideo quod iste visitator opera mala dissol-
vit Jo xvi nunc iudicium est mundi nunc
princeps huius mundi eicietur foras istam
sint tamquam fratres utrique dicens nunc
... tu filii meis Dominica tercia

Et hec vidua erat et mulier
ista de morte filii multum dole-
bat et ideo lamentabiliter eum deflebat
dolor enim eius quinque ex causis augebatur
primo eo quod erat mulier vidua secunda mater
primo quod augebatur dolor eo quod erat
mulier naturaliter enim mulieres magis com-
patiuntur quam viri eo quod habent animam
sub molliori carne ... que mollius
dicta est Ideo dicit philosophus in libro de anima-
libus In omni genere animalium femine sunt
molliores quam viri ...
... inveniatur aliqua mulier
femina ... fama
... quidam naturaliter est frigi-
da et humida et ideo de facili est passibilis
et compassibilis vir autem naturaliter est calidus
et siccus et ideo non ita de facili patitur nec
compatitur Ideo in filii morte et adversitate
naturaliter plus dolet mater quam pater eo
quod est magis mollis et compassibilis In filii
autem honore et sublimatione plus naturaliter gau-
det pater quam mater eo quod est magis magnanimus

Ipsa apte amanter Prov. x filius sapiens
letificat patrem filius vero stultus mestitia
est matris sue De filio scilicet sapiente et
bono pater habet leticiam mater vero gloriam de
filio vero stulto et malo mater habet tristitiam
pater ... Prov. xvii Ira patris filius stul-
tus et dolor matris que genuit eum Secundo
augebatur eius dolor eo quod erat mater
naturaliter enim mater plus diligit filium quam
pater et ideo plus de morte turbatur et tri-
statur de amissione eius ... quia
maxime diligimus plus dolemus ... Quare
autem mater plus diligit filium quam
pater multe sunt cause Una est quia mulier
naturaliter habet plures defectus quam vir quia
quos defectus relevatur per aliqua filii ...
vir multe sunt ...
... quos ... diligunt et mulier sentiens
se in suis defectibus relevari a viro
plus diligit vehementer eos amat Secunda
causa est quia illud ... quod plus laboramus
plus diligimus mater autem plus laborat
circa filios quam pater tam concipiendo quam
in pariendo quam etiam in educando Tercia
causa est quia illorum rerum plus diligimus
quam certitudinaliter esse scimus mater autem
certe scit quia filius de se generatur vir
autem credit tamen etiam non est quod sit
de suo semine generatus Ecc. xvi de ...
Quarta causa est quia illorum rerum plus
diligimus ad que maius ius habere nos
scimus sed autem ... maior pars de filio
matris est in corpore filii quam de filio patris
Quinta causa est quia sicut dicit Aug.
amicicia generatur ex consuetudine coha-
bitandi colloquendi et conversandi mater
autem cum filiis magis consuevit ... col-
loqui et conversari quam pater autem mater dili-
git plus filium quam pater tamen naturaliter filius
plus amat patrem quam matrem Una ratio est
quia pater est principium ... efficacius et for-
tius in generatione filii Alia est quia filius
debet patri in omnibus bonis succedere Tercia
est quia plus ... ventrem quo ad
libertatem et servitutem ita quod natus de
ancilla matre et libero patre erit servus
natus ex servo patre et libera matre erit liber

In honoribus aut dignitatibus prius
sequitur patrem ut si rex contraheret cum aliqua
plebeia filius qui nascitur libertatem ha
bebit regalem filius ergo plus diligit
patrem quam matrem tum quia aliquo modo
tum omnia bona percessorum tum quia ab
ipso habet honorem dignitatem pat[ris]
tum similiter valde plus diligunt filios
quam a filiis diligantur et ratio est quia
parentes de natura sua propria dederunt filiis
corpus proprium filii autem parentibus in generatio
ne non dederunt ideo parentes diligunt
filios ut opera sua ut carnem suam ut
membra sua videmus quod humor arbo
ris fluit ad radices in ramos nec e converso sic
etiam amor [illegible] qui est [illegible] fluit
in filios tamquam [illegible] sed non e converso. Secundo
causabatur eius dolor ex eo quod erat
vidua vidue enim sepe decipiuntur quia
sunt sine viri consolatione. Unde dicitur Mt.
xxiii devorant domos viduarum sub
optentu [illegible] sepe molestantur
quia sunt sine viri consolatione et defen
sore ipsa i. defendere viduam. Tertio sunt
in penuria quia sunt sine viro consolatore
et ideo sine patrem est constitutus consti
tuere et magnum meritum est eas consolari
Job xxix Cor vidue consolatus sum. Jac.
i. Religio munda et immaculata apud
deum et patrem hec est visitare pupillos et
viduas in tribulatione eorum. Quarto
vidue filios amittunt multum dolere consue
verunt quia remanserunt eis loco viri
consolantis defendentis consolantis tum
alii [illegible] viduis [illegible] filiis curare ut
magis deo libere servire possit. Unde Jer.
in epistola ad paulam de [illegible] melania
[illegible] adhuc marito corpore [illegible] non
humato duos perdidit filios que ad pedes
christi advoluta ait expeditius servitura
tibi sum domine quia tanto honere me
liberasti. Debent autem precaveri vidue tria vi
cia fugere s. ociositatem loquacitatem
et curiositatem quibus dicitur i. Thi v. Simul
et ociose discunt circuire domos non so
lum ociose sed etiam verbose et curiose et c.

primo ergo non debet esse ociose et occupari aliquid
boni faciendo etc. Eze xvi hec fuit
iniquitas sodome sororis tue superbia
saturitas panis et habundancia ocium i.
Thi v. Vidua que in deliciis est vivens
mortua est licet enim sit vivens in corpore
tamen non est vivens in mente dicit Augu
stinus Cum corpus hominis est tamquam instru
mentum quo se exercet non enim corpus ex
ercitamus [illegible] debilitetur
meritum Si non corpore marcessit melius
est autem ipsum laborando consumere quam
in ocio consumi. Secundo non debent esse
verbose quamvis enim verbositas reprehensibilis
sit in viris frequenter tamen in feminis et
maxime in viduis. Unde [illegible] mu
lieres sunt in mente molles et fragiles
et quia in mente ideo cito decipiuntur
ex eo quod ea que audiunt ratione non discu
tiunt. Quia non sunt molles ideo ad
bonum et ad malum cito flectuntur quia
sunt fragiles ideo de facili superantur.
Unde dyabolus non est aggressus virum fortem
quam mulier facilius decipitur ex eo quod
est sexus fragilior. Tertio non debet
esse curiose quia non debet de domo
in domum currere sed saltem in domo manere
aut in ecclesia orare. i. Thi v. Que vere
vidua est et desolata speret in domino in
stet obsecrationibus et orationibus nocte
ac die legitur de turture [illegible] cum
compare spoliata in hyeme stat in nido
in estate non transit ad loca frigida. Sic
vidua de hyeme i. in vita presenti in qua est
frigus peccati et carencia ignis divini
et sufflacio mali venti i. temptacionis
dyaboli debet stare vel in nido conscientie proprie
non discurrendo nec vagando memo
rans que per [illegible] ut
in nido sue conscientie [illegible] mundando ut
possit dicere Cant. i. lectulus noster
floridus vel [illegible] esse [illegible]

sperando ex° ante videre dei hec Luc.
vij. Si non sentit in carne calorem lucrat
ad loca frigida .i. assumat remedia refri
gerativa .i. maceracionem carnis Christi per
vre renes meos et cor meum fundam
lacrimas concupiscentiam contemptum et
timorem dei potis autem ipsa tersimus per
ignem et aquam et in salubris vadit sic
quoniam ad arborem ubi dum refrigerium
tem. Ecc. xviij. Nonne ardorem refri
gerabit ros. Ita et. Quanto causa
batur eius dolor eo quod erat unica
mater non cum aliis sibi remanserat quam
ipsam aleret vel nutriret. Hoc quippe spectat
ad filios qui debent parentes nutrire et fove
re. Ad hoc inducimur verbo sive scripto Exo.
xv. Honora patrem et matrem et matre
sustine non tantum de honore reverentie sed
etiam beneficentie. Sed quia apud mon
tanam pro qua probata ideo inducimur exemplo
domini qui de matre curam habuit et in vita
sibi obediendo Luc. ij. Erat subditus
illis et in morte ipsam Johanni committendo
et post mortem sibi apparendo. Quia multos
plus inducunt promissa quam gola vel va
ideo dominus promissione nos inducat ad prece
ptum supradicto promissionem addidit dicens ut
sis longevus super terram. Non tantum morieris
sed etiam vivetis. Sed quia sunt aliqui dum quos
plus movent comminata supplicia quam verba
vel gola sive promissa ideo dominus comminatur
sicut dicens Exo. Qui maledixerit patri
suo vel matri morte moriatur et intelligitur
non tantum de morte temporali sed etiam de morte
eterna sed dato quod deficiat omnia verba gola
promissiones comminationes ad hoc indu
cimur instinctu nature. Unde super hoc valeat
ponitur talia quo. Cum enim quedam mulier nobilis
ob quedam flagicia fuisset carceri mancipa
ta ut ibi fame deficeret filia pia inpeta
licentia intrandi ipsam cottidie visitabat
sed tamen ea diligenter perscrutabantur ne quid
sibi comestibile deferret. Illa non contine
bat ubere singulis diebus de lacte proprio ma
trem alebat. Cum non videretur mirarentur quod tanto
tempore supervixit repertum est quod faciebat tunc

pietate motus matrem filie condonavit
Ubi fere pomma refert de quodam
ipse sene et gaudens noluit assilari
curie presentata. Sed in quo ponit dicens
quod quedam ciconie senescunt filii parentes suos
in nido ponunt et nutriunt deficientes unde per
tinus suis eos colloquant fovent et nutriunt
Soli vultures parentes suos mori permittunt.
Sed quomodo ponit quod dannus rex quia
fines scitarum invasisset miserunt ei scilicet
quod depopulatione agrorum et morte omnium
in tollerent. Sed si sepulchra parentum contingerent
tunc sentirent postea quales fuerunt quia
pro eorum defensione mori scirent magis quam
sum pati

Dominica xvij. Sermo 19

Cum intraret Jesus in domum cuiusdam
principis phariseorum sabbato man
ducare panem etc. Luc. xiiij. Sed dominus
sepe sabbato docebat et curabat
Sive ut plures qui ad sabbatum venie
bant lucrifaceret sive ut per sabbato cele
bris quietis omnes infirmitates curandas
esse ostenderet. Sive ut in medio agmine
contemplationis spiritualem salutem aliorum nos
subtrahendos esse doceret. Ideo admoni
ducendum ad istum principem sabbato intravit
non spiritualem cibum sed spiritualem aliorum lucrum. Ubi etiam
ydropicum sanavit in corpore et in mente sanat
Causa autem curationem propter phariseorum
sunt magis malicia propter ydropicum
qua unquam propter magna mala etc. Ma
licia autem phariseorum tribus fuit Primo
in hoc quod eum observabant ut si sabbato cura
ret propter possent ei detrahere quod sabbatum
solvit. Unde magna malicia erat quia eum
pascebant et ibi insidias posuerunt enim
eo comedebant et ipsum mordere volebant.
Et tales sunt multi qui alios pascunt
cibis corporalibus et devorant eorum ani
mas. Ps. xxxiij. Nolite esse in comessa
tionibus eorum qui carnes ad vescendum
conferunt. Glo. Carnes ad vescendum
conferre est in collocutione vicissim
vicia proximorum dicere. Gal. v. Si
invicem mordetis et comeditis vide
te ne ab invicem consumamini. Ille mor
det qui fratrem accipit et fratrem plangit

Ille comedit qui accipit quod sibi sufficit
et reliquum dimittit. Ille consumit qui nil
relinquit. Pharisei quando aliquando Christum mordebant
ipsum in aliquo laudando et in aliquo
reprehendendo. Luce v capitulo. Quare
cum publicanis et peccatoribus manducat
et bibit magister vester. In hoc quod magistrum vocant
eum laudant sed in hoc reprehendunt
quod cum peccatoribus manducabat. Alii
ipsum manducabant eius opera pervertendo
eo quod in sabbato ea faciebat. Johannis ix
Non est hic homo a deo qui sabbatum
non custodit. Aliquando ipsum consumebant totam
vitam suam contempnendo. Matthei xi Ecce
homo vorator et potator vini publicanorum
et peccatorum amicus. Sunt enim
quidam qui alios in parte laudant et in parte
vituperant isti mordent. Alii qui omnia
bona opera in aliis pervertunt isti comedunt
et alii sunt qui opera iudicant et intentionem
contempnunt isti consumunt. Sed eorum
malicia in hoc erat quod tacebant cum
Christus dominus eos interrogaret an liceret sabbato
curare. Ipsi tacuerunt quia sicut Beda
dicit quicquid dixissent contra eos fuisset. Nam
si licet curare quare non observabat si non
licet quare proprium curat. Quod quando tacebat
proximo astucia procedebat. Sed nota quod aliquando
bonum est tacere aliquando bonum loqui. Bonum
quando est tacere alii ut sapiam. Ecclesiastici
xx Est tacens qui non invenitur sa-
piens et est tacens sciens tempus apti temporis
alii ratione ignorancie. Ibidem est
tacens non habens sensum loquele. Aliqui
ratione pacis. Psalmus Posui ori meo cus-
todiam cum consisteret peccator adversum me. Aliquando non bonum
est tacere. Proverbiorum xxvi Responde stulto iuxta
stulticiam suam ne efficiaris sibi similis. Non
est enim bonum stulto vide stulte respondere
sed discrete respondere. Unde philosophus aliis
maledicentibus non respondebat. Uni
quidam maledicenti ait tua lingua
tua sed ego aurium mearum dominus sum.
Antistenes cum quidam diceret hunc
de te male loquitur ait Sapientis est
hec pati insipientis dicere. Xenophon
cuidam maledicenti ait Tu didicisti
maledicere ego teste sciencia didici male-
dicta contempnere. Tercio malicia eorum
in hoc erat quod plus animalibus quam
racionabilibus compaciebantur quod notatur cum dicit
Cuius vestrum asinus aut bos in puteum
cadit etc. Sic etiam sunt multi prelati
qui de iumentis habent curam magnam
de animabus parvam vel nullam. Job passus
est dampna rerum mortem filiorum corporis
cruciatum tamen non scidit vestimenta sua
nisi in morte filiorum. Nam in dampnis
rerum ostendit pacienciam dicens dominus dedit
dominus abstulit. Et in cruciatu corporis non
ostendit tamen pacienciam sed etiam habitatorem
unde dicitur testa saniem radebat sedens
in sterquilinio. In morte autem filiorum
ostendit magnam tristiciam. Sed prelati ma-
gis curant de decimarum subtractione
quam de animarum inrogacione quam de
subditorum perdicione. Ezech. xxxiv Ci. plures de
animabus non obviabit minuantur omnes decime
~~omnes de suo honore~~ Sed si pecus perdere
videt nemo minuat contra eos omnes de
suo honore prelati sunt de honore autem
dei nullus. Item cadit asinus et est qui
sublevet perit anima et non est qui reco-
gitet. Quarto propter ydropici fuit mag-
nifica ydropicus cum sit Beda tres
scilicet miserias que etiam tanguntur in glosa scilicet
inflacionem ventris ardorem sitis et
exalacionem fetoris. Primo ergo per inflacionem
ventris superbia intelligitur superbia. Sapiencie
iv disrumpet illos inflatos sine voce
scilicet peccacionis vel defensionis. Id est dis-
rumpet et a dextris prelibus superet. Nam
superbi regum eos malleus domini sicut
qui dicit capitulo xv dispendere animo male
Jeremie xxiii Nonne verba mea quasi ignis et quasi mal-
leus conterens petras. Abusion mal-
leus vocatus ... Job xxx ... que
est usque ad consummationem devorans etc. Alii
non malleus mordax consistere. Ypo-
crinis corporis non moritur ab potiori

malleus percussionis dyaboli. Ps. xix: Para-
ta sunt percussoribus iudicia et mallei per-
cucientes stultorum corporibus. Unde Gregorius: est
durus qui non frangitur in correptione; istorum
malleorum dicitur: ve insipientibus [illegible] ad
quam confringendam leves sunt grandes
mallei. Quia insensibilibus torpor ad quem
comparandum obtusi sunt tam acuti acu-
lei. o letalis sopor ad quem comparatus
tamen est tam terribile tonitruum. Sexto
ydropicus habet ardorem sitis per quem
intelligitur avaricia. Avarus enim tam ar-
denter sitit quod quanto plus bibit tanto
plus sitit bibere. Jo. iiij: Omnis qui
bibit ex aqua hac sitiet iterum. poeta:
Sic quibus intumuit [illegible] suffusus
unda. Quo plus sunt pote plus
sitiuntur aque. tam ardenter sitit quod aquam
turbidam vel furtivam i. pecuniam iniuste
acquisitam dulcis sibi sapit. Jer. ii: Quid
tibi Egypte in via Egypti ut bibas aquam
turbidam. Prov. ix: Aque furtive dulcio-
res sunt. tam ardenter sitit quod etiam san-
guinem pauperum bibit. Eccl. xxxiiij:
panis egentium [illegible] qui fraudat illum homo sangui-
nis est. Septimo ydropicus sentitur exala-
cionem fetoris per quod intelligitur luxuria
que fetet etiam coram deo. Joelis
ascendet fetor eius et putredo eius quia super-
be egit. Gen. xviij: Clamor Sodome
et Gomorreorum multiplicatus est et
peccatum eorum aggravatum est coram me.
Clamor ille non est nisi peccati fetor. Est
autem fetor tollerabilis quo tamen [illegible] re-
fecunda est [illegible] vel si [illegible] rebus
fetidis et est fetor communis et diuturnus
tunc est intollerabilis fetor. Sic illorum
[illegible] cum multis peccatis ideo clamor eorum
multiplicatus est. Erat communis [illegible] pub-
licus peccatum eorum aggravatum est erat
[illegible] diuturnus ideo dicit [illegible]
fetor [illegible] descendit fetet
[illegible] descendam videbo etc. Cas-
siodorus dicit [illegible] de domo mea [illegible]
fetorem quem sentiebam. Iste fetor

hodie est in mundo qui quidem comparatur
cum multis peccatis. Osee iiij: Maledictum
et mendacium et homicidium et furtum
et adulterium inundaverunt. Comparatur
etiam cadaveribus per longum putredinis. Ysa.
xxxiiij: De cadaveribus eorum ascendet
fetor. Est etiam diuturnus quia usque
ad mortem in immundiciis perseverant.
Joel i: Computruerunt iumenta in
putredine et carnales homines in fe-
tore luxurie vitam finire. Octavo ydro-
pici [illegible] sunt magna [illegible] quod non [illegible]
ad [illegible] Ypocras non apprehensio sanant [illegible]
ac [illegible] ubi [illegible] ydropicus
nunc primus quia non apprehendit peccatum
n. est in faucibus dyaboli. Sed [illegible]
[illegible] apprehendit quod faucibus
eius [illegible] Job xxix: Conterebam
molas [illegible] et de dentibus illius auferebam
predam [illegible] fit per contritionem ma-
xilla n. dyaboli est perforata [illegible] que
peccator [illegible] mox inde egreditur. Greg.
super illud Job xl: armilla perforabis ma-
xillam eius [illegible] ore illius semel
raptus maxillam [illegible] si perforata
non esset. Nono ydropicus est quia non
apprehensio sanant et hoc fit per confessionem
sed quia sanant [illegible] peccatorum
[illegible] Jer. xxx:
[illegible] sanabo te vul-
neribus tuis. Decimo ydropicus est quod
[illegible] et hoc fit per satisfactionem.
Mat. xviij: [illegible] dominus servi illius di-
misit eum et debitum dimisit ei. Non
sufficit autem quod cuius peccata dimittantur sine
contritionem confessionem et satisfactionem
ea deleat sicut dicit Greg. in pasto-
rali [illegible] quia [illegible]
[illegible] scripta falsa
scripsit non sufficit quod ulterius non
scribat nisi etiam quod male scripsit de-
leat. peccata nostra omnia sunt scripta. Jer.
xvij: Peccatum Iude scriptum est stilo ferreo
in ungue adamantino. Non sufficit ergo ut
cuius peccata dimittantur nisi quod male
fecit per contritionem et lacrimas deleat.

ps. lauabo per singulas noctes etc. Ber.
Non quia si quis aliqui blasphemias
dixit non sufficit quod ulterius non dicat
nisi de hiis que maledixit peniteat
petra cor de blasphemat Ro. ii. nomen
dei per vos blasphematur inter gentes non
sufficit ergo in talibus blasphemiis
desistere nisi de hiis que fecit se in
confessione culpabilem recognoscat
pv. xviii Justus prior accusator est
sui Tercium est quia debitor non
absolvitur a debitis que contraxit
pro eo quod alia non multiplicat nisi ea
que contraxit persolvat quia peccatorum
debitores sumus de hiis autem debitis
absolvi non sumus pro eo quod alia non
superaddimus nisi de illis satisfa-
ciamus Ro. iiii Beatus cui non
imputatur peccatum delictum Quinto sequitur
Ecce quidam homo ydropicus erat
ante illum etc. Dicit Beda ydro-
pisis morbus ab aquoso humore
vocabulum trahit grece enim ydor
aqua vocatur Spiritualiter ydropicus est quan-
to magis habundat humore inordinato
tanto amplius sitit Per ydropisim
vero intelligere possumus triplicem sive affec-
tum divitiarum deliciarum et honorum
Et primo videamus qualiter hec tria sequuntur
peccatum Sicut ii. dicitur pv. xxx Tria sunt
insaturabilia scilicet infernus et os vulve
vel secundum aliam litteram et amor mulieris
terra sitiens Per infernum intelligitur superbia
Tum quia per superbiam angelorum primo
fuit factus tum quia superbus angelus
primo fuit ibi positus Tum quia per nihil(?)
primo fuit superbie ibi infernus est
locus superborum Sicut terra infernus non
satiatur animabus sic nec superbus hono-
ribus per amorem mulieris intelligitur car-
nalis concupiscentia que non saciatur Job
lucido ... Et sui ... penitudi-
nem numquam saciatur et ... tracte
dicitur ... recipit ... subest
quia ... deducat primum pacem
... avaricia quia sicut in
non saciatur aqua sic nec avarus

pecunia Eccl. v. Avarus non implebitur
pecunia In morte autem ostenditur quod
sitis eorum sit vana nociva et pro
mortifero potu inveniendi Est ii. va-
na quia omnia hominis inde in morte
eis amittet Hic patet in morte allegoria
qui cum fuisset magnus inde dives cupidus
et largissimus et omnia ossa in vase ...
fuissent recondita illud de ipse de-
dignus probus inde invenerunt unus qui
volens audire sua divitia fuisse vana
ait heri iste non sufficiebat totum
mundus hodie quinque pedum sepulchro
est contentus Alius volens audire
vanum esse aurum et argentum cum quo ...
dixit heri iste thezaurum faciebat de
auro hodie autem facit thezaurum de se
Alius volens audire vanum esse corpus
deliciosis nutrire dixit heri iste nutri-
bat corpus suum diversis deliciis hodie
comeditur a vermibus infernus Secundo
ista sitis est nociva Nam illi qui in
magnis honoribus fuerunt usque
ad infima deveniunt hic patet in ipso angelo
de quo dicitur ysa. xiiii declinans venisti
de celo in celum ... etc. Tercio
usque ad infima descenderunt etc. qui aliqui
fuerunt in magnis divitiis deveniunt
usque ad ultimam pauperiem Sicut patet luc.
xvi In illo divite qui volebat digito
refrigerari ... Illi
qui paverunt magnis deliciis corpus
deducuntur usque ad maximam esuriem sicut
patet luc. xvi In divite epulone qui
habere non potuit guttam aque Tercio
ista sitis in inferno potu mortifero extin-
guetur Nam superbi virum ... bibent ibi
sanguinem humanum qui scilicet de suis et aliorum
corporibus fluet apoc. xvi dicitur Sanguinem
sanctorum effuderunt et sanguinem eis dedisti
bibere ut digni sunt Legitur in Cronicis
quod ... regina non cepisset et
tyrum regem persarum caput eius ampu-
tari fecit et utrem plenum sanguine
immersit dicens sanguinem bibe Sicut

suplicis Cyrus unus dicitur qui ut sanguinem
sitim biberet qui sanguinem per aurum siti
verat. Avari cum biberet sanguinem lique
factum unde refert quidam philosophus quod nero
imperator visus est in auro liquefacto apud
inferos balneari cum videret cuncti
advocatorum dixit eis venite venite
genus hominum in meum balneatum quia
vobis partem optimam reservavi. Luxuriosi
ibi bibent fel draconum amarum. Tunc
vinum album bibendo tremendum appellant
tamquam vinum album deuteronomii xxxii fel
draconum vinum eorum etc. Contra quem vinum
miscebitur effusione perpetua lacrimarum
ita quod toti ebrii erunt. ysa xvi inebri
abo te lacrima vocat autem deus lacrimas
potus suas quia eius iram provocant
ab infernis aut dei aqua spiritus sancti pro
peccatorum sitim extinguunt. Aug. Omni
bibit desiderium paradisi cuius gutta etc.
In paulo cum extinxit omnem superbiam
quia qui prius dicebatur saulus a saule
superbo postea dictus est paulus quasi
pusillus qui prius erat lupus postea factus
est agnus. Qui prius servos in carcerem
mittebat et trahebat postea pro christo mor
ti et carceri se exponebat. In apostolis et
zacheo extinxit omnem ~~luxuriam~~ avari
tiam. In magdalena extinxit omnem luxu
riam. Hec eadem patet in quadam vanissima
muliere de qua legitur in vitaspatrum quod cum
nimia ambitione procederet quidam sanctus
episcopus eam videns ad terram corruit et
amarissime flevit pro eo quod illa plus esset
sollicita placere mundo quam ipse deo. Cum
pro illa orasset visum est sibi quod quedam
columba nigerrima ad eum venit quam
ille accipiens in aqua dimisit et mox
in columbam candidissimam conversa est.
Exponit postea dicens illa lacrimis resoluta
peccatores eius perdidit que prius erat
peccando tota nigerrima postmodum in
lacrimis baptizata tota facta est
candida. Vide ergo qualiter ydropisim

mitigatur prius dicitur avarorum. De luxuria et
honore videndum est qualiter spiritualis
ydropisis sitis avarorum. Sciendum quod secundo
quod duplex est vitium avaricie rapiendo. Prodigus
prodigus est in dispendendo qui sua omnia
dissipat et consumit. Iste habet ma
nus dissipatas et perforatas ut retinere
sic non possit in epulis et luxuriis expendit.
Iac v. Epulati estis et luxuriis
enutristis corda vestra prius dicit epu
lati et postea luxuriati quia sicut
dicit Ieronimus venter mero estuans cito
despumat in libidinem et ubi subditur
enutristis corda vestra. Alii autem cum
nutriunt corda qui se habent in inmundas
cogitationes quidam ora qui habent lasci
vas locutiones quidam corpora qui exercent
libidinosas operationes. Non debemus
ergo nutrire corda nec ora in luxuriis nutrire
sed potius effugere. 1 Cor vi. Fugite for
nicationem. Luxuria melius vincitur fuga
quam resistentia. Unde in pollicito Iulius
Cesar agebat in bello cor̄ i parte vo
lup̄ ... Desiderat generatim
triumphator voluptatem nullo modo
tam feliciter superari quam fuga eo quod
ipsi qui genus dominantur veneris ... rigoi
bus in nodant multa. Predicta Avari
tus est in retinendo qui se omnia retinere
... Iste habet manus con
tractas. Eccl xi. Est qui locupletatur
parce agendo et hec ... manducabo
de bonis meis solus ... aliqui sunt
in tantum avari quod nec etiam manducare
audeant. ... in libro de virtutibus ...
Novi ego divitem qui nolebat ob
custodiam aperire horreum ...
duo numerare panis vini deinde ...
putabatur qui ... ...
posset ... ... si quid unum
esset appositum ... quod ... ...
... Cupidus in acquirendo qui
se nimis ardenter cupit iste habet
manus ... qui ab ... velit

et omnes despoliare eum dicit Eccl. iiij Non sit porrecta manus tua ad accipiendum et ad dandum collecta. Tales pari fame canina per famem patiuntur ut canes. Canis enim cum videt aliquem os rodentem quantum cum latrat nisi sibi aliquid proiciat et postquam illud habuit dimittit latrando donec alium comedentem invenit quo conspecto ad alia suspensus anhelat. Sic sunt multi tyranni qui contra subditos querelas inventant et nisi omnia sibi exposuerint totaliter eos despoliant aut violenter aut fraudulenter quibus spoliatis mox ad alios spoliandos se convertunt. Eccl. xiij Dives et nunc contremiscet pauper autem lesus tacebit ecce geminatio deum (?) subditur Si habes convivet tecum et evacuabit te ecce evacuatio et subditur confundet te in cibis tuis donec exinaniverit te bis vel ter. Secunda nota despoliatio patet 2o quod avarus sive cupidus pecunia non satiatur quod in mundo est ostenditur. Exemplum est tale si quis valde sitiret et tota aqua infunderetur ydropico et in ypsomacho (?) sitis eius non extingueretur sed augmentaretur. Cupiditas avari est quedam sitis cuius aqua sunt ipse divicie sed ista sitis sedari non potest quia cupiditas est in anima et divicie ponuntur in archa Jo. iiij Omnis qui bibit ex hac aqua sitiet iterum. Secundum exemplum est tale Sicut ab magnus ignis quanto plus ligna apponuntur tanto plus inflammatur et quanto magis diminuitur tanto magis extinguitur. Cupiditas avari est quedam ignis cuius ligna sunt ipse divicie quia quanto amplius divicie multiplicantur tanto magis cupiditas augetur et quanto plus diminuitur tanto plus extinguitur. Eccl. xviij Secundum ligna silvarum sic ignis exardescit. Gregorius in moral. Avaricia desiderantis rebus non extinguitur sed augetur nam more ignis cum ligna que consumit acceperit excrescit. Tercium exemplum est tale Si quis vellet implere sitularum sapientia stultus esset quia sapientia cum situla nullam habet convenienciam. Cum sapientia sit res spiritualis et situla materialis eodem modo stultus est qui vult implere animam pecunia cum nullam admodum habeat convenienciam quia anima est res spiritualis et pecunia materialis. Sed impleri potest sapientia et archa pecunia et sic bene conveniunt. ii Cor. vi Quis autem consensus templo dei cum ydolo dicit cum ydolo templum dei enim est anima ydolum avari est nummus Coll. iij Avaricia que est ydolorum servitus. Ergo deus et anima que est templum dei et nummus qui est ydolum avari convenire non possunt. Quartum exemplum est tale Si quis vellet implere horreum amplissimum cum uno grano milii stultus esset. Amplissimum horreum est anime appetitus cui totus mundus est angustus et velut granum milii reputatur. Si enim totum mundum possideret adhuc aliud mundum appeteret quo habito adhuc aliud affectaret et sic quasi in infinitum se appetitus extenderet. Solus ergo deus qui est maior omni anima ipsius appetitum implere potest. Aug. in li. Conf. Fecisti nos domine ad te et inquietum est cor meum donec requiescat in te. Et Bonus (?) copia que deus meus non est egestas n z (?) ps Qui replet in bonis desiderium.

Sermo tercius

Omnis vocatus ad nuptias etc. Humilitatis spe nos ad humilitatem reducit. Unde hic ostendit quod nullus potest venire ad nuptias eterne felicitatis nisi descenderit in loco novissimo humilitatis. Nam lucifer posuit se in loco primo ideo dedit locum Christo qui posuit se in loco novissimo. Eva posuit se in loco alto ideo dedit locum virgini que posuit se in loco infimo. Dives sedit in loco superiori ideo dedit locum lazaro sedenti in sterquilinio. Ideo dicit dominus Cum vocatus fueris ad nuptias etc. Ubi duo videnda sunt primo quod sunt iste nuptie 2o que sit via veniendi ad istas nuptias. Circa primum

notandum quod sunt quedam nuptie spiritua
les et quedam celestes. Spirituales sunt
quas facit deus cum anima in tha
lamo consciencie. Et in hiis dicitur Apoc. xix.
Venerunt nuptie agni etc. Ubi tria no
tantur videlicet anime cum christo coniunctio, ubi dicitur
cum dicitur nuptie agni etc. Preambula dis
posicio cum dicitur preparauit se et festiua
epulacio cum dicitur venerunt. Coniunctio autem
anime cum christo sit per fidem et dileccionem
ex qua coniunctione proueniunt ad ex bonum
scilicet fidei, prolis et sacramenti. Bonum fidei est
medicina ne adulterium suscipiat. Unde
enim mens consciencie est angustus ideo cum
duobus non potest requiescere et pallium mu
amoris est breue et ideo utrumque non
potest cooperire. Ysa. xxviii. Coangusta
tum est stratum ita ut alter decidat et
breue pallium etc. Sed de multis dicitur
Jere. iii. Ipsa me deserente cognouisti te id est co
scienciam tuam et recepisti me adulterum. Secundo
ibi dicitur esse bonum prolis in sponsa christi
per bona opera sua concipiuntur. j. Thym. ii.
Saluabitur autem per filiorum generacionem
id est bonorum operum per productionem. August.
ad probam. Hec est uberior fecunditas
que satiatis non ventre gestare
sed mente gaudere, non pectore sed corde
audere, non visceribus tractum sed celum
orationibus parere. Tercio illi oportet esse
bonum sacramenti ut inter sponsam et sponsum
diuisio numquam fiat. Sicut enim in matrimonio
carnali est triplex unio, una secundum animorum, alia
secundum permixtionem corporum, tercia prudenti
diuinam sacramentacionem ambiorum, sic et in
isto matrimonio spirituali christus nobis
copulatus est per caritatem. Jere. xxxi.
In caritate perpetua dilexi te. Hebre. ii.
Nusquam angelos apprehendit sed semen
Abrahe etc. Et per inseparabilitatem

ut ubi sum ego vobiscum sum omni
bus diebus etc. Secundo dicitur esse preambula
disposicio ideo dicitur preparauit se. Ista autem
preparacio in tribus consistit quia sponsus
sibi uult tres sponsam pulcram. Pro cuius
tipo exponit Rebeccam etc. Secundo sponsam pari
ficam, quia sicut dicitur Prou. xxi. Melius
est sedere in angulo domatis quam cum
muliere litigiosa in domo communi. Isti
litigiosi sunt superbi. Prou. xiii. Inter super
bos semper iurgia sunt. Tercio vult ea tres sponsam
amori suo totaliter intentam sicut ut
ipse sibi intendit. Cant. Dilectus
meus michi et ego illi. Sponsa quod vel non
est pulcra per consciencie puritatem vel non est pa
cifica per humilitatem vel non est copula
ta sibi per caritatem ad eius nuptias non
potest admitti. Ideo fatue virgines non potuerunt
admisse quia non habuerunt oleum id est
misericordiam et caritatem consciencie ut habetur Math.
xxv. Illi qui nolunt sedere in loco no
uissimo sed primo superbe expelluntur cum ve
lare vestes. Illi qui non habent vestem
nupcialem id est dei et proximi caritatem sicut
de nuptiis expelluntur sicut patet Math. xxii.
Tercio in isto matrimonio spirituali est fe
stiua epulacio unde dicitur venerunt nuptie
agni et ista epulacio post hoc peractum
isto cum aliis tribus pascuntur illi qui ha
bent tria predicta qui sunt puritate
nitidi, corde tranquilli et amore celesti
spirati audi. Sicut est quod filii Israel non potue
runt recipere manna nisi prius exirent
de egypto et nisi prius transirent mare egyp
ti. Sic Gregorius vult adipisci manna diuine
gracie oportet quod sit puritate nitidus et hoc
est exire de egypto id est de tenebris peccati
precedentibus nam in peccato tenebro
sum vel nigrum sed puram et candidam
vult spiritus. Job. Pullis coruorum dat
mgiis quod quidem pulli coruorum habent
plumas albas accrescunt pennis tamquam

degentes vel iniquius et rore celi perfusi
quod autem corpus plume ingresse expec-
tinue acumine mutantur cadaueribus
Eodem modo demones animam que sic indi-
cium compte per aspersionem rore gratie quod non sic
ingreditur per viciorum peperit adcanc-
ribus cadaueribus indicatur Sic
oportet quod possit notare tranquillus et hoc
est tunc mare quando serenum est et notat
consiglit illos qui diversis vexacionibus
et tribulacionibus Ysaie lvii Impij quasi
mare feruens quod quiescere non potest in cor-
dibus quo talium demones peccatum habere
non potest quod subiectum est in ps xxv Ubi
dicitur Ecce dominus super pennas grandes
et fortis subvertens montes et conterens petras
prout est spiritus commocio non in commocione
dominus post commocionem ignis non in igne
dominus post ignem sibilus aure tenuis
ubi dominus Non est quod dominus in spiritu sub-
vertente sed in sibilo similitudine eorum
qui sunt in furore cor inquieto sicut super-
bia ipsa est spiritus grandis et fortis
subvertens montes Et avaricia ipsa
est commocio quia variis solicitudini-
bus inquietat Ita invidia et
ira est ignis dominus quod non est igitur
de superbo neque avaro neque invido sed
in eo ubi est sibilus aure tenuis
Sibilus sic demulcet animam sic refri-
gerare Sic aura tenuis sic alleviare
per sibilum intelligitur humilitas quia sibi-
lus equos mitigat et camelos impingit
Sic humilitas mitigat et clamos tranquillat
et demones vincit Per auram perficitur
mansuetudo que ignem iracundie
extinguit Per auram tenuem significatur pau-
pertas que animam alleviat ab honeri-
bus solicitudinum dominus quod habitat ubi
est sibilus aure tenuis id est ubi invenit
humilitatem mansuetudinem et paupertatem
Tercio oportet quod possit celestis amoris avi-
dus et hoc est albitudo farina egipti

quia dum cum homo delectatur circa terrena et
mundana non potest amare celestia farina
enim misericordie farina est alba sed ista
farina egipti est tenebrosa quia de-
lectacio mundi videtur esse pulcra sed in
mentem facit obscuram Secundo demoni
[illegible] aquila pullos
suos adultos respiciens conspicit tamquam
degeneres abicit quos non ad celum aspi-
cere viderit tamquam spurios interit quia dia-
bolus quod sic interit illos quos videt
desiderare celestia Tercio delicata est di-
vina consolacio que non datur admittentibus
alienam Sed tres sunt nupcie celestes de
quibus dicitur Apoc. xix Beati qui ad cenam
nupciarum agni vocati sunt Ille autem
nupcie sunt refeccio visionis divine
ubi erit plena sacietas et dicatur nuptie
In nupcijs enim conveniunt omnia habundare
Est dulcis audicio et dicitur agni qui
habet cornua delectabiles Erit etiam se-
curitas et dicitur cena quia nullum aliud
convivium illi succedet Sacietas autem
potest fastidium famis sive auditus habet
penam dubitacio ne videlicet deficiant
habet timorem Sed deus posuit famem
sine auditate et sacietate ne sacietas
faciat fastidium posuit sacietatem et famem
ne fames habeat penam posuit sacietatem
in utroque ne dubitacio habeat timorem
Eccli xxiiii Qui edunt me Et ecce puri-
tas adhuc esurient ecce auditas
Qui audit me non confundetur Ecce
securitas Secundo includendum est quod potest via
veniendi ad istas nupcias et includendum
quod per humilitatem quod notatur cum dicitur
vade recumbe in novissimo loco humili-
tas enim meretur gloriam quod est venire ad
nupcias celestes Et quanto aliquis est hu-
milior tanto in gratia et in gloria erit maior
et hoc probat Augustinus audi potest frater ipse
pusilla quanto magis est inferior tanto
levadior fit quanto magis ingreditur

in conspectu sui tanto magis lucescit in
conspectu dei hic per gratiam et in futuro per
gloriam. Secundum exemplum est in candela que
quanto plus inclinatur tanto maiori luce
resplendet. Sic homo quanto magis incli
natur per humilitatem tanto maiori luce gratie
et glorie repletur. Tertium est in aqua que
quanto magis descendit deorsum tanto
magis ascendit sic homo quanto plus de
scendit se humiliando tanto plus ascendit
ad deum. Augustinus descendite ut ascendatis
ad deum unde cecidistis. Cecidistis enim contra eum
ascendendo. Quartum est in corde animalium
enim bestia cor magnum et amplum sunt
timida sicut patet in cervo et asino. bestia
cor mediocre sunt audacia sicut patet in cane
bestia parvum sunt audacissima sicut patet
in leone. videmus enim quod ignis domum ma
gnam non calefacit. mediocrem magis
parvam non magis. Sic etiam accidit dispe
rare in magno et mediocri et par
vo sic homo cor quanto est minus in se
tanto est fortius virtute sic homo
quanto fuit humilior tanto in gratia et gloria
erit sublimior. Dominica xviii 19

Audientes pharisei quod Ihesus silen
cium imposuisset saduceis convenerunt
in unum etc. Matthei xxii. Sicut dicitur in hi
storiis tres secte erant inter iudeos
ab aliis differentes scilicet pharisei saducei
et essei. Pharisei ab aliis erant divisi
quantum ad habitum quia in fronte et in bra
chiis cartulas portabant in quibus
decalogus erat scriptus portabantque
philacteria que dicebantur a philaxe quod
est servare et torat quod sonat legem. ha
bebant eciam in fimbriis palliorum spi
nas alligatas quibus puncti dei mandatorum
memores fierent
quia se ab aliis differebant ideo pharisei di
cebantur id est divisi. Sed pharisei divisio erat
Alii autem dicebantur saducei quia ab
aliis differebant quantum ad doctrinam quia
resurrectionem negabant. Animas cum

corpore mori credebant V libros moysi
solum recipiebant. Alii erant essei qui
ab aliis differebant in vita et modo vivendi
quia se monasticam vitam ducebant
omnia in commune habebant. De duabus autem
primis sectis in isto ewangelio mencio habetur.
Nota secundo quod in isto ewangelio tres questiones
ponuntur. Prima est quam fecerunt Sa
ducei. Secunda est quam fecerunt pharisei.
Tercia est quam fecit christus. Questio quam
fecerunt saducei non tota ponitur hic
sed tangitur cum dicitur Cum silencium
imposuisset Saduceis quia cum saducei christo
volebant probare per illam parabolam septem resur
rectionem non esse quia si resurrectio
fieret tunc illa mulier septem viros haberet. Sed
christus per suam responsionem silencium eis impo
suit contraria declarans. Primo quod talis
vita nulla erit ibi. Secundo autem in
resurrectione neque nubent neque nubentur
et hoc est quod dicit Luce xx. Neque enim ultra
mori poterunt quia cum ista vita
multi moriuntur ideo multi nascuntur.
Sed cum nullus morietur non oportet vitare
quod aliquis nascatur. Et est exemplum
de ramis arboris Ecclesiastici xiiii. Omnis ca
ro sicut fenum veterascet et sicut folium fruc
tificans in arbore viridi alia generantur
alia deiciuntur sic generatio carnis et sanguinis
alia finitur et alia nascitur. Et est exemplum
sicut muris vel dicit in quadam glosa insule
ceti in muro quod fit quando lapis latet
ipsi ad potius reducuntur et sic eadem
in muro omnia adequantur quia omnia suo
fine clauduntur sic eciam est de mundo
nam latent homines antequam nascuntur
postquam nascuntur homines postea mori
untur et sic omnia adequantur quia omnia suo
fine clauduntur. Secundo dicitur ut quod homines
angelis erunt similes et coequales vel
subditi erunt sicut angeli dei in celo
Luce xx. Equales enim angelis sunt et
homines enim angelorum pro dicti
minores quamdiu adhuc sunt in car
ne mortali sicut dicit Augustinus

Sicut aurum est melius quam argentum
incorruptum et argentum incorruptum
melius quam plumbum incorruptum
sic etiam qualiscumque spiritus melior est quam
incorruptum corpus. Quamdiu autem sumus
in carne corruptibili angeli nobis co
operantur et nobis ministrant. Post resurrec
tionem autem homines angelis erunt
equales in officio laudandi quia in lau
dando deum angelis coniungentur. pro preue
nit quanti etc. Job xxxviii. Ubi eras
cum me laudarent astra matutina id est
angeli et iubilarent omnes filii dei id est sancti.
Erunt autem homines angelis maiores
meritum habebunt deum tamquam fratrem suum
angeli vero tamquam suum dominum. Rectitudinem bea
titudinem habebunt in visione humanitatis
et in contemplacione divinitatis angeli vero
tantum in contemplacione divinitatis. Ad ista
signanda ymo legimus de angelis quos
Salomon in propiciatorio fecit esse. Primo quia
erant de lignis olivarum. Secundo quod alas ha
bebant per corpus ansas [illegible] duo signa
bant quod in merito homines sunt eis maio
res et incorruptibiles. Tercio quod erant
de lignis olivarum et corpori pari sunt eis in
[illegible]. Quarto quod alas habebant pedes
obliquos et elevatos ad modum iubila
cium ad invicem consunt socii hominum. Quinto
quod ipsis vultibus se mutuo respiciebant
[illegible] quod stupet et miratur nam huma
nam cum divina in unitate persone esse uni
tam. Ecce declaratur quod anime post mor
tem corporis vivunt dicens non est deus
mortuorum sed viuencium. Illud etiam gau
debis [illegible] credidere. [illegible] aut Augustinus in
libro de civitate dei. Theobrotus lecto pla
tonis libro v de anime immortalitate disputan
tem se precipitem dedit muro ut con
pararet vitam [illegible] quam crede
bat esse meliorem. Sic autem hic [illegible]
Eo probando [illegible] certitudinem [illegible] compro
[illegible] [illegible] cum [illegible] [illegible]

mala gesserunt. Secundo quo quia fecerunt pha
risei Christo. Nam multi querentes sed vince
re temptando consuit dicens magister quod est man
datum magnum in lege. Mathei xxii. Convenerunt
pharisei in unum ut multitudine vincerent
quem racione vincere non poterant au
tem [illegible] se professi sunt qui multitudine se ar
mant. Dicebant enim apud se unus
loquatur pro omnibus et omnes loquantur pro uno
ut si vicerit omnes videantur vicisse si
autem victus fuerit solus videatur confusus.
Ieronimus. Magister vocatur cuius non vult esse
discipulus. De magno mandato interro
gatus qui ut minimum observat. Ille debet
interrogare de maiori mandato qui iam
minorem compleuit. Ad ista quoque dicit
Diliges dominum deum tuum. Sed Crisostomus
non dixit time vel cognosce sed dilige.
Timere enim est servorum diligere filiorum.
Qui timet penam habet [illegible]
[illegible] Non habet cognoscere inquit
[illegible] est [illegible] diligere autem reli
giosi cordis est. Ideo [illegible] hac autem perfec
to dilectione [illegible] modo dilige
re deum [illegible]. Cum dicat ex toto corde
tuo etc. In anima enim est memoria
intellectus et voluntas. Secundum Bernardum diligi de
ex toto corde id est intellectu sine errore sed
quia fides sine operibus mortua est
sed diligi ex tota anima id est voluntate sine
interacione ut preceptis dei voluntatem op
ponat et ei [illegible] non [illegible] dicat. In
his duobus sed preservare [illegible] subditur
et tota mente tua id est memoria sine obli
vione. Secundum Crisostomum diligere deum ex toto cor
de est ut cor tuum non sit inclinatum
ad aliam rei dileccionem magis quam
ad dei [illegible] ad contingens [illegible] aliam
partem sit cor tuum magis [illegible]
[illegible] est minus ad deum. Diligere ex tota anima
est animam habere fixam in fide et veritate
dei qui [illegible] dubitare incipit
vel mutaciones aut dubitaciones

ad valē credidit ille non in tota aīa
diligit dm̄. diligē deū ex tota mēte
est ut omēs sensus vacēt in obsequio dei
vel subdit. Cuius intellectus deo insistit cuius
sapiencia deo vacat cuius sciencia circa deum et
cuius cogitacio ea que dei sunt tractat
cuius memoria que bona sunt recordatur tota
mente diligit deum. deinde ponit modum
diligendi proximi ad aut cum proximum tuum etc.
homo quadrupliciter debet diligere se primo va
ut s. diligat se propter virtutem quia bonus
est vel ut bonus sit et eodem modo debet diligere
proximum Aug. de doc. cri. Qui amat hoīes
aut quia iusti sunt aut ut iusti sint
amare debet sic eum et seipsum amare
debet aut quia iustus est aut ut
iustus sit. Secundo ordinate ut s. non dili
gat se super deum aut contra deum sed diligat
deum super omnia et postea aīam suam postea
corpus suum ultimo res exteriores. Et proximum
debet diligere diligendo in ipso bona spiritualia
deinde bona corporis deinde bona exteriora Cant.
ii. ordinavit in me caritatem. Tercio effi
caciter homo cum efficacia se diligit quando
que bona sunt perficit et nociva devitat
sic etiam debemus diligere proximum j. Jo. iii
Non diligamus verbo sed opere et veritate
[illegible] operarentur multo cum ipse desunt
se homo amare. Quarto debemus proximum
diligere s. ipse adiutoriis spiritualis Luc.
xviii. Omnis ipso diligit qui amatus est
Luc. quo est quia fecit Christus phariseis
[illegible] cum volens videre de Christo cuius filius
est pharisei eum credebant Christum esse puram
creaturam sicut dicit eum David suum con[tra]
rium esse maiorem non eius responderunt quod
filius David eum crederent sed quod filius dei eum
non crediderunt. Ostendit autem in ipso du
as hic naturas s. temporalem sed quia est filius
David hoc est humanam sed quia est filius dei
[illegible] cum eternum filius David in ipso de
[illegible] stirpe sed tamen erit unus et

erat dominus David inquantum ab eterno pre
sum genitus. Quarto autem Christus fuit mitis
et mansuetus de David dicitur Memento
domine David et omnis mansuetudinis eius in psalmo.
Tu domine suavis et mitis etc. Nos
sumus ergo mites si Christus sit fuit mitis et man
suetus quia pueros habuit tam man
suetos [illegible] multum hodie filios mansuetos
Mt. xi. discite a me quia mitis etc.
Sed multi sunt degeneres qui non
sunt mansueti sed instar hericii vel
de [illegible] [illegible] ericius si
tangitur statim totus se abscondit
et spinis pungit ita hodie [illegible] sunt
multi qui reprehenduntur per verba male
dicciones pungunt et vicia sua abscon
dunt quia cum decem sunt v. modi
excusandi sicut [illegible] aut enim ille qui peccat qui
reprehenditur dicit non feci. aut si feci non
male feci. si male non multum male. aut
si multum male non mala intencione
aut si mala intencione aliena per
suasione

Sermo secundus

Diliges dominum deum tuum ex toto corde
tuo etc. Sicut dicit Aug. in libro de
disciplina christiana ut nemo excusacionem
habeat in die iudicii voluit deus sic
scripturam est consummare et abreviare
[illegible] super terram [illegible] [illegible] consummatum
et abreviatum apud nos observari esse
voluit [illegible] breve ne non vacant legere [illegible]
[illegible] ne [illegible] dicat non [illegible] intelligere
thesaurus est magnus diversarum scripturarum
sic thesaurus absconditus in agro si pig
cas [illegible] thesaurus non sit piger
[illegible] [illegible] sub lingua et
[illegible] sermo ambula [illegible] ubi
abreviatum et ista magnitudo est preceptum
de dilectione dei et proximi. Circa primum
[illegible] sunt que multum movent ad diligendum
[illegible] omnia sunt in deo pulcra bona [illegible]
[illegible] utile delectabile. Primum ergo quod movet
ad diligendum est pulcritudo divina

pulcra bonum desiderat In xpo autem est
summa pulcritudo et ideo est summe dilige
dus Sapie vij Candor enim est lucis
eterne et speculum sine ymago bonitatis
illius tria dicit s. quod sit candor lucis
speculum puritatis et ymago diuine bonitatis
In xpo quidem sunt tres substancie s. caro anima
et deitas Caro eius fuit candida et lu
cida quia de purissimis sanguinibus virginis
generata Anima eius fuit ad dei ymaginem
creata et omni bonitate repleta deitas
fuit speculum sine macula quia de xpo
omnia relucent preciosa pulcra et pura verba
sua et vita despecta pulcritudine dei dicit
Aug. in li° de libero arbitrio Tanta
pulcritudo diuine iusticie tantaque iocundi
tas lucis eterne ut eciam si non liceret
in ea amplius viuere quam vnius diei
mora propter hoc solum innumerabiles anni huius
vite pleni delicijs et affluencia temporalium
bonorum recte merito contempnerentur Sextum
quod mouet ad diligendum deum est bonum sicut
patet in superiori auctoritate dyonisii Ipse deus autem
est summa bonitas et ideo est summe di
ligendus Aug. de trinitate non ita nos dili
gamus nisi quia bona prodeunt illis in
hec ideo non amare bonum ipsum vnde bona
sunt de eius bonitate Dicit damascenus
bonus et semper bonus et super omnia bonus
deus totus est bonitas superhabundans
diuinitas siue bonitas non sufficiunt solum
esse quod bonum s. sui ipsius natura a nullo
participatur Ista auctoritas est cum
diligencia exponenda homo sanctus bonus
sed non est deus bonus A. est bonum per
bonus quia multos sed defectus ange
lus deus bonus sed non sit bonus quia
sed super se bonitatem diuinam homo et
angeli licet sint boni non tamen sunt ipsa
bonitas quia non habent ipsam bonitatem
essencialem sed accidentalem quia fuit
corruptibile et ideo remanebit homo et ange
lus remanebit angelus sicut patet in
malis angelis bonitas autem sic est

deo essencialis quod eam perdere non potest quod
sicut ignis non potest perdere suum calorem
sic nec deus suam bonitatem Summa quod
deus sit est bonus et bonum est sui co
mmunicatiuum ideo suam bonitatem creaturis
participat quibusdam dans esse aliis vi
uere aliis sentire aliis intelligere Septimum quod mo
uet ad diligendum est honestum Est enim
honestum quod sua vi nos attrahit et sua
nos delectacione allicit Deus autem est
summa honestas et ideo est summe diligendus
Sapie vij Innumerabilis honestas per ma
nus illius Est enim in deo summa delectacio que
nos allicit per delectaciones in contemplacione
sua et cetera Est in eo vis que nos attrahit
non voluntatem cogendo sed alliciendo
Jo vi Nemo potest venire ad me nisi pater
meus traxerit eum et cetera Et hic ponit tria genera
tractionis Aug. Omnis trahitur ad uni
sionem Dum videt per aia trahitur de
sideri diuine visionis Ipse id dicitur ani
ma ad deum sompnium precor trahitur
ad confusionem meis Sic aia trahi debet
ad missionem glorie celestis quod mens
sed dulcedinem visionis diuine Sed potius
diuinam contricionem prima est in doctrine pe
nitenciam Sicut conditor potior pellipar
trahit emptorem ad emendum per pel
lium ostencionem non cogendo sed alli
ciendo Sic et deus trahit animam ad
ostendendo celum stellarum tamquam pellem
variam depictam Ps. Extendens ce
lum sicut pellem Octauum quod mouet ad deum di
ligendum est similitudo Eccl. xiiij Omne ani
mal diligit simile sibi et cetera Sed sic et nos ex
similitudine conpellit quod cum sanctus est nobis
similis racione assumpte carnis pro nobis
in conplitudine hominum factus et cetera Sic nos
deus ei esse similes racione imitacionis
Ephe v. Estote imitatores dei sicut
filij karissimi Ipse vero et nos sumus similes
racione ymaginis sed tamen dicit quia di
ctio super id Collo. j. Qui est ymago
dei inuisibilis alia ymago regis est

i intimo et alibi in filio nos sumus unum
in quibus ymago dei est. xpc est fi
lius qui h' est q pr nulla ymago dei
coli debet nisi illa q hec est q ille
nc illa p illo s3 ad illo Tercium q mori
ad diligendum est utile homo n sepe
amicum diligit pp' utilitatem qua spe
se credit xpus go tamqz verus amicus
est diligendus quia ab ipso utilitate
recipimus i vita i morte et post morte
nam i vita dilectores suos ditat s.
spualibus diviciis pv viii Inviis iu
sticie ambulo i medio semitarum iudicii
ut ditem diligentes me et thesauros
eorum impleam In morte custodit ab
insidiis hostis ps Custodit dns omnes
diligentes se et post mortem suscipit
in gloriam prius ... Secundum dantes una
... q decet eum dare p'bet illam s3
celestem gloriam diligentibus se Sep
timum q movet ad diligendum eum est de
lectabilitas nature cum homo rem diligit
in qua aliquid delectabile et delectabilitatem
requiescit In deo aut est summa de
lectacio io est summe diligendus in presen
ti vita secundum delectaciones quas habet
i deo sunt in ipso admixtio et interceptio
hoc figuratum est iii Re xvii ubi dicitur
q dns pascebat helyam mittens ei
carnes mane et vespere et bibebat de
torrente ante illam refectio dns s
subtraxit ita q vix modicam aq repararet
hoc potest sumi go spirituales consolaciones
secundum figuram q non fiebat q refectio no
fiebat in meridie s3 mane et vespere
In meridie quando est perfectio lucis et
caloris et post refectionem beatorum q
sunt repleta luce cognitionis et reple
ne amoris calore In mane et vespere
lux et calor s3 cum imperfectione et post
refectionem secundum vitam qui habent imperfec
tam cognitionem et imperfectum amorem
i Cor xiii Cum venerit quod perfectum est eva
cuabitur q ex parte est Secundo consolaciones
secundum hanc admixtionem quia sepe admiscentur
vel corporali corrupcioni vel dyab' temptacioni
vel amici persecucione hoc figuratum per hoc
q bibebat de torrente Ysa i vinum tuum
mixtum est aqua Secundo consolaciones
secundum hanc interrupcionem quia sepe ab eis
subtrahuntur vel ut fervencius desiderentur vel
ut cautius conserventur q p'figuratur per q dns
helye subtraxit et ... Dicto de dilectione
dei dicendum est de dilectione proximi circa
q notandum q Aug' in lo ... mult' inveniuntur
genera dilectionis de qua dictum est dili
ges proximum tuum sicut teipsum in ... dilectio
nes distinguuntur prima est carnalis q est
inter virum et uxorem et ista licet sit licita
de se tn non est meritoria quia etiam i
brutis animalibus invenitur passeres inquid
cungia habent ... sicut cum ... ...
los vivunt quibus aut non sit meritoria
potest tamen fi' meritoria quod s. vir diligit uxore
et tunc reducitur ad istum preceptum diliges
proximum s. t. q. v. ad gaudium imperpetuum et gloriam
in futuro Ephe v. diligite viri uxores
vestras sicut xpc dilexit ecclesiam Secunda est dilec
tio naturalis qua pr diligit filium et ista licet
sit licita tn de se non est meritoria ut
videtur Aug' q magno laudatus est in
homine q video in tygride serpentes lupi
amant filios suos non est laudandum
qui filios amant s3 detestandum qui no
amant Si filios amas serpentibus co
pararis si eos no amas serpentibus
vilis est aut h' dilectio fi' meritoria quod
s. pr diligit filium ut filium s3 dm diligit
in filio et tunc reducitur ad illud preceptum
diliges proximum s. t. ut Ephe vi. patres
nolite ad iracundiam provocare filios
vestros s3 educate illos in disciplina et
timore dni Tercia est dilectio socialis
sive consuetudinis q contrahitur ex frequen
tia convivendi conversandi colloquendi ...
... q licet sit licita tn no est

iniuria qua certa est inter animalia vnde subdit Augustinus [illegible] equi [illegible] inuicem se desiderantes vide medicum [illegible] vnde [illegible] alii vix regitur asces sore et tamen dum impetu suo provocant dos ad amorem provocat Cuius ratio est quia in loco suo sunt requiescunt quibus autem ista dilectio non sit iniuria patet quia sicut iniuria quod si non diligit animalia sed diligit in amore creature talis dilectio reducitur ad preceptum de dilectione proximi de tali amore dicitur Eccli vi Amicus fidelis medicamentum vite et immortalitatis qui metuunt deum inveniunt illum Certa est dilectio rationis qua quis diligit alia propter fidem virtutem et bonitatem [illegible] esse inter animalia que ratione carent quia non diligunt alia animalia propter bonitatem virtutem et ista dilectio est iniuria de qua dictum est preceptum diligens proximum sicut te Tullius nichil est virtute amabilius vel quod magis alliciat ad diligendum eo quod propter virtutem et probitatem etiam eos quos nunquam vidimus diligamus Tanta est vis probitatis ut etiam in hijs quos nunquam vidimus vel quod magis est in hoste [illegible] diligamus

Sermo tercius

In hijs duobus mandatis vniversa lex pendet et prophete Omnia enim precepta que in decalogo sunt accepta in hijs duobus preceptis dependent scilicet in dilectione dei et proximi Ideo cum decem precepta in duabus tabulis moysi fuerint conscripta in prima tabula fuerunt scripta tria pertinentia ad dilectionem dei In secunda fuerunt scripta vii illa que pertinent ad dilectionem proximi Primum preceptum est Non habebis deos alienos et primum pertinet ad patrem qui tamquam fontale principium divinitatis est principaliter adorandus Gentiles enim olim faciebant deos alienos id est quedam simulacra in quibus demones habitabant et responsa dabant Et tamen sapientes inter eos deridebant et contemptabant vnde dicit Ambrosius in libro de virginibus Cum intrasset templum Iovis amictum aureum quo operiebatur simulacrum eius tyrannus Dionisius iussit et imponi laneum dicens quia in hyeme frigidum est estate onerosum est [illegible] sit sed ut et hyemis se possit ne frigus portare Item cum Esculapio vidisset barbam auream quam Apollo pater eius ut deus habere [illegible] imponi iussit incongruum esse appellans ut filius barbam haberet quam Apollo pater eius adhuc non haberet Item simulacris tenentibus pateras aureas ademit allegans Sic accipere debere [illegible] Et subdit Ambrosius Ita deos ludibrio habuit ut nec [illegible] vestem suam defendere [illegible] nec barbam [illegible] Apollo pubescere adhuc apud nos omnes qui dum deum [illegible] potuerunt pateras quas tenebant Refert Augustinus in libro de vera religione quod doctores fuerunt occasio quia nolunt ydola adorare dicebant enim quod potius adorarent [illegible] quia etiam opus nature quam ydola que erant opus hominum Multi autem hodie sunt qui sibi faciunt deos alienos Ita sicut dicit Augustinus hoc ab hominibus colitur quod pre ceteris diligitur Superbus ydolum sibi facit [illegible] habet superbiam luxuriosus luxuriam avarus avariciam Et commutaverunt gloriam incorruptibilis dei in similitudinem volucrum quadrupedum et serpentum per volucrem superbia intelligitur que in altum volat per quadrupedem luxuria que proprius [illegible] appellatur [illegible] comparantur per serpentem avaricia que terre inherent Primus autem [illegible] habent [illegible] deum [illegible] scilicet beelzebub qui dicitur deus muscarum musca [illegible] volatilis est sicut superbia [illegible] volat [illegible] est [illegible] sicut [illegible] est [illegible] sicut avaricia [illegible] Ideo dominus [illegible] vocatur Secundum preceptum est Non sumas nomen dei tui in vanum

et illud pertinet ad filium qui est verum pris
Iurando autem nomen dei assumit qui mat
filium vel qui mat inquam talis in vanum
facit deo sibi proximo deo quidem quia ad
mandatum nichil aliud potest quam eius testimonium
invocare qui filium mat supponit quod deus
mendacium diligat Sic enim dicitur in
proverbiis perdes omnes qui loquuntur mendacium
facit etiam in iniuriam sibi quia iudicio se
puniendum se obligat nichil enim aliud
est dicere per deum ita est nisi deus me
puniat si non est ita facit etiam in
iniuriam proximo quia per falsum iuramentum
proximum decipit defraudat Refert Augustinus
in quodam sermone quod dum quidam negaret
pecuniam suo creditori mandavit cre
ditor ab ipso coegit In ipsa autem nocte
audiendo ruptus audivit iudicem sibi
dicentem quare provocasti hominem ad
iurandum quem sciebas falsum iuraturum
fuit quia negavit in pecuniam meam
iudex melius erat ut pecuniam tuam
perderes quam ut animam eius falso iuramento
ne punires expergefactus ergo tamen sic ut verbera
in dorso vigilans plagarum vestigia
appareret Tertium est mandatum ut diem
sabbati sanctifices et illud refertur ad spiritum sanctum
in quo requies vera habetur et illud precep
to fieri quod tu cupidus in die sabbati
sollempnio opus simile fiat quia qui o
ecclesie ab ipso pecuniam committit vel opera inde di
mittit quia ab eius operibus non est
vacandum / Nota autem quod triplex est sabbatum
primum est tempus scilicet dies septima quia deus
voluit observari in memoria quod omnia
in vi diebus creavit Exodi xx Sex die
bus fecit deus celum terram mare et omnia
que in eis sunt etc. Secundum est sabbatum pectoris
scilicet quies mentis que non habetur nisi in
deo Sicut enim res non requiescunt nisi
in loco proprio sic nec anima requiescit
nisi in deo qui est locus anime Ps. Esto
michi in deum protectorem et locum refu
gii. Jo xvi hec locutus sum vobis ut
pacem in me habeatis in mundo pressuram

habebitis Tertium est sabbatum eternitatis
Psalmus lxv Erit sabbatum ex sabbato et
extreme mentis homo veniet ad
requiem eternitatis Isaie lviii Vo
caveris sabbatum delicatum vel dicitur
ab eo delicatum quia bonum quia superadditum
primum ergo sabbatum scilicet quoddam tempus est
superadditum per scripture verecundie etc. / Tertium
est delicatum et est tempus eternitatis Iob
xxii Tunc super omnipotentem delicijs
affluens Predicta tria precepta prime tabu
le que pertinent ad dilectionem dei po
nenda sunt precepta secunde tabule que
pertinent ad dilectionem proximi Et dicunt
dilectionem proximi pertinet beneficia his qui vel
magis iuncti sunt scilicet parentibus magistri et cetera
Et ideo preceptum est honora patrem tuum
et intelligitur iste honor non tantum in
verbo vel in signo sed etiam in obsequio
debemus autem ipsos honorare quia
ab ipsis recepimus esse debemus eis ma
gnam reverentiam dare Eccli vii honora
patrem tuum et gemitus matris tue ne
obliviscaris memento quoniam nisi per illos
non fuisses quia ab ipsis recepimus
nutrimentum debemus eis magnam dilige
ntiam ut sicut nutriverunt nos in iuven
tute sic nos nutriamus eos in senec
tute Eccli iii Suscipe senectutem patris
tui Tertio quia ab eis habuimus disciplinam
et documenta debemus eis magnam
obedientiam Ephe vi filii obedite
parentibus vestris in domino hoc enim iustum
est Quintum est non occides et ad
dilectionem proximi pertinet et dictum est
non tantum beneficio sed etiam ab offensis
caveri Offensa autem potest fieri facto
vel verbo vel iniuria prima prohibetur cum
dicitur Non occides Secunda per homicidium
aliquis fit corde prava Jo iii Omnis qui odit
fratrem suum homicida est aliquis ore in malo consilio
vel verbo detractionis Ps. filii hominum
dentes eorum arma et sagitte Aliquis opere et
est ex quando cum occidit corpus tum
causa occasio non est timenda maxime

quod ipsa iustitia supplicet. Mt. x. Nolite timere eos qui occidunt corpus etc. Alii qui occidunt animam tamen quod scilicet eam ad peccatum trahunt. Unde dicitur de dyabolo Jo. viij Ille homicida erat ab initio ex eo scilicet quod primos parentes ad peccatum traxit. Alii occidunt utrumque et hoc potest fieri in duobus casibus. Unus quando quis procurat abortum quia tunc puer in corpore et in anima moritur. Alius quando quis inficit semetipsum. Sextum est non mechaberis ubi prohibetur offensa in persona coniuncta scilicet ut adulterium sive peccatum in viro et muliere ideo quia uterque committit furtum. Unde sic dicitur Cor. vij Mulier sui corporis potestatem non habet sed vir eius. Qui ergo corpus suum adulterio tribuit furtum committit sicut similiter sicut committit qui aliud datum sibi dare ideo quia uterque facit contra dei sacramentum. Unde sicut dicitur Ephe. v. ubi agitur de matrimonio sacramento hoc sacramentum est. Ego autem dico in Christo et in ecclesia propter unionem divine nature ad humanam que inseparabilis est. Qui ergo carnem suam dividit sacramento incarnationis dei iniuriam facit. Propter hoc autem quod dicitur non mechaberis non prohibetur carnalis copula que in matrimonio. Septimo non furtum facies ubi prohibetur offensa per furtum intelligitur omne malum ablatum sive occulte accipiendo sive violenter rapiendo sive mercedem debitam non solvendo. Est autem furtum grave peccatum primo respectu dei quia dona talium nimium detestatur. Eccli. xxxiiij Qui offert sacrificium ex substantia pauperum est quasi qui victimat filium in conspectu patris sui. Secundo respectu proximi quia hoc est quasi homicidium committere. Ideo panis egentium vita pauperis est qui defraudat illum homo sanguinis est. Tertio respectu sui de cetero non peccat homo cito penitere sicut de homicidio cessante vel fornicatione cessante concupiscentia desinit autem ipse homo

alii peniteat tamen vix satisfaciat. Octavum est non loquaris adversus proximum tuum falsum testimonium ubi prohibetur offensa in verbo. Testis autem falsus tres offendit sicut dicit Ysidorus de summo bono. Testis falsus tribus personis est obnoxius. Primo deo quem periurando contempnit. Secundo iudici quem mentiendo fallit. Postremo innocenti quem falso testimonio ledit. Nonum est non concupisces rem proximi tui. In isto autem precepto consequenter prohibetur offensa cupiditatis et voluptatis. Primo quia est radix et causa omnis mali. Thimo. vj Radix omnium malorum est cupiditas. Eiusdem vj Qui volunt divites fieri incidunt in temptationem et laqueos dyaboli et desideria multa et nociva. Secundo quia turbat quietem mentis. Ideo divitie spinis comparantur. Divitias invenisti requiem perdidisti. Cum vigilias de hiis cogitas dum dormis latrones somnias sollicitus. Tertio divitias facit esse inutiles possessori nichil enim confert hic nisi quod eas custodit et retinet. Eccl. xiiij Viro cupido et tenaci sine ratione est substantia. Eccl. v. Quid prodest possessori nisi quod cernit divitias oculis suis. Decimum est non concupisces uxorem proximi tui. Concupiscentia autem carnalis tres habet gradus. Unus prius est in corde male consentiens. Mt. v. Qui viderit mulierem ad concupiscendum eam mechatus est eam. Secundus est in ore verba carnalia proferendo. Ephe. iiij Omnis sermo malus ex ore vestro non procedat. Unde olim poete fingentes amatoria de cantibus appellabantur. Tertius est in opere malarum concupiscentiarum perficientem. Ro. vj Non regnet peccatum in vestro corpore mortali ut obediatis concupiscentiis. Est enim sensus non concupisces uxorem proximi tui id est non concupisces eam in corde. Nec eam per verba amatoria sollicitabis nec concupiscentiam implebis in opere

Ascendens ihesus in naviculam transfretavit et venit in civitatem suam et ecce offerebant ei paraliticum. Math. ix. Cum omnia elementa creavit munda sed ex usu hominum facta sunt immunda sed xps ea mundavit. Terra quidem facta est immunda per effusionem sanguinis innocentis sed xpus hanc mundavit quando xxxiii annis super eam ivit. Aer factus est immundus per fumum incensorum ymolatorum ydolis sed hunc mundavit quando non sub tecto sed sub divino pati voluit et quando pacem celo ascendit. Ignis factus est immundus per ydolorum hostiis concremandis sed hunc mundavit quando spiritum sanctum in specie ignis emisit. Aqua facta est immunda per effundentes hostias ablutas sed xps hanc mundavit quando in iordane baptizatus fuit et quando per mare ambulavit pede sicco. Unde dicitur: ascendens ihesus in naviculam etc. Per hanc autem naviculam religio vel prelatus intelligitur. Hec autem navicula duobus fecit unum quia in amorem celestem deducit eos per que tenent devotionem suam ad quam infirmum ad salutem deducat per prelatum a paralitico curato. Circa primum in ea sunt videnda. Primo in parte ipsam religionem intelligitur. Secundo qui sunt venti quibus navis impellitur. Tertio quid sit faciendum in tempestas temptationis oritur etc. quod primo patet. Circa primum notandum quod in religione primo intelligitur tria scilicet paupertas obedientia et continentia. In navi quidem non requiritur cibus vel potus delicatus sed navis est ut locus amplus sed artus quia in religione non debent esse delicata sed nava nobilia sed arta. Ideo referunt: ad notam paupertatem secundo non paupertate. Unde in navi arta esse debemus. Unde Ysidorus: aliquando alimenta adquisite etc. Actus viii. Arta est via que ducit ad vitam. Secundo in navi omnes sunt gubernatori obedientes etiam si aliquis ibi magnus sit tamen non dedignatur ad cuius pedes sedere. Sic etiam in religione debent omnes esse obedientes prelato et si est ibi aliquis magnus genere vel scientia non debet et dedignari prelato subici. Hebr. xiii. Obedite prepositis vestris subiacete eis. Eccli. x. iii. Quamvis magnus es humilia te in omnibus sed illud primum adiunctum obedientie. Tertio navis si est vacua vacillat. Si nimis honerosa submergitur sed moderata stabilis. Sic etiam si quis carnem suam in nullo maceraret efficitur infirma. Si debito modo est ac utilis et rationi subiecta. Hugo de s. victore: Qui carnem suam supra modum affligit civem suum occidit. Si plus quam oportet alimentis reficit hostem nutrit. Ergo macerata est ut frenatur et domata ut non succumbat. Illud patitur adversa cum quibus tunc frenatur quod caro maceratur. Circa secundum notandum quod plures naviem in ore venti impellunt. Nam quosdam religiosos concupiscentia cogitat carnalis vana gloria et iste est ventus qui flat ab oriente id est austro qui cotidie ascendit ad occasum. Quosdam cogitat avaricia et iste est ventus qui flat a meridie scilicet auster tenens prospitis. Quosdam cogitat accidia et iste est ventus qui venit a septemtrione scilicet aquilo frigidus id est accidie torporis. Quosdam cogitat vana gloria scilicet ob aut quia sunt orti de magno genere quam habere nomen magne scientie et iste est ventus de quibus in ore venis. Dicitur Dan. vii. Videbam in visione noctis et ecce iiii or venti pugnabant in mari magno. Tertio notandum quod in tali tempestate in ore facere debemus hoc scilicet huius cupiditatis et pravos. Hebr. xii. deponentes omne pondus et circumstans nos peccatum etc. Sicut dicitur Ione i.

ejiceret vasa que erant in medio mari ut allevarent ab eis. Secundo velud ella conis deponi et in hyeme habitans maris quia venti procelle concitant et infima non inquietant. Unde dicit Crisostomus quemadmodum qui in alto sunt sepe arctis frangunt qui autem in hyme sunt secure consistunt. Tercio ancharam spei in deum figere Actuum vi confugimus ad proponendam nobis spem quam sicut ancharam habemus tutam et firmam. Quarto addunt et status nostre sic dicitur Matthei viii ubi cum naviculla fluctibus operiretur dixerunt discipuli christo domine salva nos perimus. Circa quartum secundum quod per mare signatur mundus triplici racione primo propter inquietudinem Ysaie lvii Impii quasi mare fervens quod quiescere non potest. Contingit autem sepe quod in religione ubi deberet esse aque Siloe que vadunt cum silencio ut dicitur Ysaie viii ibi inveniuntur mare quia ubi debet esse silencium ibi inveniuntur tumultus litigacionum ubi debet esse tranquilitas ibi est crudelitas clerici vivunt more hominum secularium ferarum fere in adinvicem pugnant aut propter cibum aut propter domicilium aut quod ad libidinem concitantur. Sic multi religiosi litigant aut propter cibum quare scilicet non pascuntur aut propter domicilium quare scilicet in magnis monasteriis non collocantur aut propter libidinem ... quia scilicet ad magnas abbacias non promoventur. Secundo dicitur mare propter insaciabilitatem naturae sicut dicitur Ecclesiastes i Omnia flumina intrant mare et mare non redundat. Tria sunt flumina insaciabilia que hoc mare intrant de quibus dicitur i Johannis ii Omne quod est in mundo aut concupiscencia carnis est aut concupiscencia oculorum aut superbia vite. Sed ista flumina mundum non sa

ciant quia nec concupiscencia carnis saciatur delicijs nec concupiscencia oculorum divicijs nec superbia vite honoribus varijs. Tercio mundus dicitur mare propter amaritudinem licet enim ipse amaritudines multas vita divicie delicie et honores hominibus mundanis videntur dulcia sed ultime sunt amare. Sicut enim pisces non senciunt amaritudinem maris quia ibi sunt nutriti sic nec homines mundani senciunt horum amaritudinem quia sunt talibus assueti. Sed contra mundus sanctis viris multas amaritudines quod tamen in eis dulcorantur secundum multitudinem dolorum meorum et cetera. Tribus namque modis aque maris possunt fieri dulces aut radijs solaribus in nubibus elevate aut per venas terre vel rivulos depurate aut per poros subtiles in circuitu vas ingresse quia si plumbum si fiat vas cereum et in mari ponatur aqua per poros ingrediuntur et dulces redduntur. Sic in sanctis viris tribulaciones dulcorantur primo contemplacione celestis glorie quod viri celestem gloriam contemplantur in nubes quodammodo elevantur. Gregorius Consideracio premij minuit penam flagelli. Secundo consideracione mortis christi quod enim quis habet in memoria quod cito erit subita contempnit omnia mundana tam prospera quam adversa. Gregorius facile contempnit omnia qui semper se cogitat moriturum. Tercio commemoracione passionis domini christus enim tamquam vas cereum est per ... est cor meum et cetera pori sunt eius vulnera quibus multas tribulaciones dulcorantur. Gregorius Si passio christi ad memoriam reducatur nichil est quod non equo animo toleretur et cetera. Secundo ponitur bonum quod assequuntur ex mari prime quia adolescentem primum

nos induat. Unde dicit: Venit in civitatem
suam realem. Civitas ista fuit Ca-
pharnaum, sicut dicitur Matthei ix in principio.
Secundum Leonem Christus habuit tres civitates:
prima est in qua fuit natus scilicet Bethleem;
secunda in qua fuit nutritus scilicet Nazareth;
tertia in qua fuit conversatus scilicet Caphar-
naum. Spiritualis autem civitas ista nostra
est civitas celestis que nostra erit nunc
civitatis perpetue habitationis eternam
filiationis. Deus enim faciet nos ibi
suos cives perpetuos habitatores et
filios sive heredes. De hiis tribus fa-
ciet nobis instrumentum Apocalipsis iii: Scri-
bam super eum nomen dei mei, scilicet Glossa
hoc nomen quod est Christus, et nomen civitatis
nove Jerusalem, scilicet Glossa hoc nomen quod est
civis, et nomen meum novum quod est filius.
Dicitur autem Apocalipsis xiiii: habentes nomen eius
et nomen patris eius scriptum in frontibus suis,
scilicet hec tria nomina habebunt scilicet civis
et filius. Ideo enim quod est impossibile
quod deus alicui sic dicat: Egredere de
civitate mea quia peregrinus es. Videret
ecce domine in fronte mea scripsisti quod
civis sum. Sed tibi vero dicet: Si civis es
mane de civitate nostra tamquam civis etiam
ad curiam tu et ad secreta nostra non
venies. Videret ecce domine quia scrip-
sisti et filius vero sum. Glossa ponit aliud
bonum quod Jeronimus prius asserit quod
ab omni infirmitate liberamur quod notatur
in curatione paralitici. Est autem paralisis
morbus qui membra reddit mollia
dissoluta et dissipata. Et ideo paralitici
sunt voluptuosi et deliciis assueti,
de quibus dicitur Proverbiorum xviii: Qui mollis
et dissolutus est in opere suo frater est opera
sua dissipantis. Differentia autem est inter
ista tria que ponit Salomon scilicet molle, dis-
solutum et dissipatum. Nam molle est
quod cedit omni duro; dissolutum est quod

nullo est vinculo colligatum; dissipatum
quod penitus est confractum. Sicut patet
in vase fictili confracto. Tales erant isti
molles quia omni duro prospero ce-
dunt. Ecclesiastici xiii. Facta autem tribulacione
et persecutione propter verbum continuo scanda-
lizantur. Isti etiam non sunt aliquo vin-
culo amoris vel timoris ligati, ideo
sunt immundi. Numeri xix: Vas quod non
habuerit operculum nec ligaturam immundum
erit. Tales etiam sunt confracti quia
nullum bonum possunt retinere. Ecclesiastici
xxi: Cor fatui quasi vas confractum omnem
sapientiam non tenebit. Sanatur autem iste
paraliticus quia ille qui erat mollis ad
credendum efficitur durus ad resistendum.
Psalmus: Factum est cor meum tamquam cera li-
quescens. Ecce quia mollis ad credendum. Aruit tamquam
testa virtus mea. Ecce quia durus po-
stea ad resistendum. Quia ille qui non
erat colligatus postmodum fortiter
cum deo ligatus est vinculo amoris. Colossenses
iii: Super omnia hec caritatem habete que est
vinculum perfectionis et etiam vinculo
timoris quia sic dicitur Ecclesiastici xxvii: Si in
timore domini non tenueris te instanter
cito subvertetur domus tua. Quia ille qui
erat tamquam vas fractum postmodum ef-
ficitur vas solidum et preciosum. Ecclesiastici l: tamquam
vas solidum ornatum omni lapide. Sermo iiii.

Offerebant autem ei paraliticum iacentem in
lecto. Videns Christus fidem illorum
etc. Miracula que fecit Christus aliquibus fue-
runt occasio infirmitatis spiritualis sicut
hiis qui dicebant Johannis ix: Non est hic
homo a deo qui sabbatum non custodit.
Et scribis qui dixerunt: Hic blasphe-
mat. Aliquibus fuerunt causa sanitatis
et hec tamen vel sanitatis corporalis tantum sicut ce-
co nato impotenti, Johannis ix. Ille autem dixit
quia propheta est. Glossa: adhuc nutat
in corde quia non dei filium confitetur. Ali-
quibus sanitatis spiritualis tantum. Ut illis qui

adhuc miracula patrabantur sicut ipsis
tumbis de quibus dicitur ibi timuerunt
etc. Aliquibus sanitas corporalis et spi-
ritualis sicut ipsi paralitico quem dominus
sanavit in corpore et mente. Contra illud
miraculum ponitur quartum dicte personarum
scilicet persone offerentium in quibus fuit
magna fidei constancia / unde dicitur offerebant
ei paraliticum videns Ihesus fidem illorum
etc. Ex quo patet quod merito fidei illorum christus
hunc sanavit. Glossa quod in veritate valet
apud deum fides propria aput quem sic valet
aliena ut intus et extra homines sanare
poterunt cum sanctorum deus sepe suprema
gratiam precibus dona [illegible] in se habeat que
ponit dyonisius unde [illegible] a deo [illegible]
utiles sunt sanctorum orationes si sine medio
si aliquis sancta dona desiderans ipsi
operationem [illegible] scilicet [illegible] sicut
ipse custos [illegible] venies ad aliquem
sanctorum [illegible] fieri [illegible] et eo
ad interiorem consequitur etiam quod peccati
[illegible] primum quo est desiderandi
rei [illegible] / unde dicitur Si aliquis sancta dona
desiderans [illegible] dona [illegible] desidera-
ti [illegible] desiderandi [illegible] Super
[illegible] qui se [illegible] Contra
est [illegible] culpe et ideo dicit
[illegible] a mundo [illegible] si
cum [illegible] precandi [illegible]
viri [illegible] obtinere non possent Ieremie xv
Si steterint moyses et samuel coram
me non est anima mea ad populum istum ponit
obstaculum ne orationes eius possint
ascendere Treni iii opposuisti tibi nubem
ne transeat oratio. Fiat clangutio ne
deus possit audire ysaie lix Non est
aggravata auris eius ut audiat sed iniqui-
tates vestre diviserunt inter vos et deum vestrum
ponit velamen ne possit eas videre
unde sequitur quod peccata vestra absconderunt
faciem eius ne audiret. Contra est
[illegible] peccatis [illegible] dicit
[illegible] peccatis [illegible] iii [illegible]

cum ad clamorem paralitici [illegible] ac-
dantes [illegible] non sunt divise quia
desuper [illegible] considerare videbatur / [illegible]
[illegible] [illegible] dicens ubi est
[illegible] statim sunt divise. Contra
est postulacio rei digne adeo [illegible]
consequitur etiam quod peccati divi [illegible]
dona fiunt cum qui peciunt terrena
repulsi sunt [illegible] in petendo [illegible]
accipiunt eo quod male petunt. Alii
peciunt [illegible] sunt [illegible]
xi Quis dabit nobis ad [illegible]
carnes ponitur ibi primum corporis Alii
peciunt sublima [illegible] sunt
sicut filii zebedei [illegible] xx Contra
ponitur persona [illegible] in qua fuit magna
miseria quia erat paraliticus [illegible] ad
quem paralisis [illegible] constringere quem
[illegible] quem [illegible]
[illegible] moderante [illegible] cum [illegible]
[illegible] spiritualia adimplementa [illegible]
[illegible] sensus [illegible] Anima [illegible]
[illegible] paralisim [illegible] magna [illegible]
[illegible] perpetrata quod nullam [illegible]
[illegible] caritatem [illegible] [illegible]
iniquitas [illegible] multorum
Anima [illegible] paralisim [illegible]
[illegible] ubi [illegible] Ezechielis
[illegible] iniquitas sodome saturitas panis
et habundancia vini [illegible] dicitur Osee v [illegible]
[illegible] vini in quo est [illegible] sic
febris in anguilla. Anima [illegible] paralisim
[illegible] [illegible] separacione Duplica
[illegible] animam adeo [illegible] eius
[illegible] Ezechielis xx [illegible]
apostatare
[illegible] a deo [illegible] qui fit
illud [illegible] eius Contra ponitur
[illegible] fuit [illegible] te
[illegible] intra se hic blasphe-
mat Tribus autem modis blasphemia
in deum committitur scilicet quando denegatur quod est
conveniens. Secundo qui sibi attribuitur quod sibi
non convenit. Tertio quando id quod dei est
aliquis sibi attribuit [illegible] dum eo

[illegible] [illegible] [illegible] de [illegible]

xiij non credebant verbo ipsius blasphema-
re dicebant quia iniuriam patri que est
solius dei sibi attribuebat. Contra quorum
speciem faciunt superbi qui sibi attribuunt gloriam
que est proprie dei ysa. xlviij gloriam
meam alteri non dabo. Secundo faciunt
contra hanc speciem qui attribuunt sibi vindictam
que est proprie dei Ro. xij michi vindictam
et ego retribuam dicit dominus. Contra tertiam
speciem faciunt quidam temerarij qui volunt
de aliorum cordibus iudicare quod hoc est
proprium dei j Cor. iiij nolite ante tempus iudica-
re. Contra primum [illegible] in qua aperit [illegible]
[illegible] quia in hoc quod dixit remittuntur
tibi peccata tua. Nam sicut dicit infra potesta-
tem habet filius hominis in terra dimitten-
di peccata et hoc dixit in terra non super terram nec
infra terram remissio [illegible] non super locum
super terram id est celo quia ibi nulla sunt
peccata nec super locum infra terram id est inferno
quia ibi sunt [illegible] sed aut locum in terra
id est in mundo quia ibi sunt peccata remissibilia.
Secundo aperit eius sapientiam in hoc quod [illegible]
[illegible] eos confutat dicens quid est facilius
dicere remittuntur tibi peccata etc. Ista autem
[illegible] potest fieri [illegible] operis [illegible] ambo
sunt sibi eque facilia vel [illegible] operis et
remittere peccata est difficilius quia [illegible]
magis est [illegible] facere [illegible] quam celum
terram creare quia deus ibi [illegible]
ad voluntatem [illegible] In creatione autem
nichil resistens [illegible] vel potest fieri [illegible]
[illegible] cogitationis [illegible] facilius est [illegible]
mittere quam hominem sanare [illegible]
cum non videntur illud autem videntes ad [illegible]
[illegible] Chrysostomus dicit [illegible] terre [illegible]
est tanto [illegible] quanto [illegible] corporis
[illegible] quia illud occultum est [illegible]
est vel [illegible] [illegible]
ac si diceret [illegible] est dicere dimit-
tuntur tibi peccata vel dicere surge et ambula.
Si videtur quod melius est dicere surge et
ambula sequitur [illegible] corporis creda-
tis quod melius est dicere remittuntur tibi peccata.

sequitur [illegible] Ut autem sciatis
ut autem sciatis etc. [illegible]
ut [illegible] immediate ad illud [illegible]
tolle lectum tuum etc. [illegible]
sciatis quod filius hominis etc. [illegible] autem
[illegible] tunc aut [illegible]
[illegible] quesierat ab
eis quod est facilius dicere etc. Secundo ut
fiat [illegible] in [illegible] modo ut autem
sciatis quod filius hominis etc. dico [illegible]
[illegible] ut surgat [illegible] [illegible]
[illegible] etc. [illegible] ut [illegible]
[illegible] dicentes ad vos ut autem
vos [illegible] sciatis quod fi. ho. h. p. etc.
Tertio aperit eius potentiam in hoc quod
dixit surge tolle grabatum tuum etc. [illegible]
[illegible] iste parebat [illegible] non enim sta-
re poterat totis viribus resolutus erat
et modo non valet [illegible] tante fuit
potentie [illegible] robur adstruens
ideo dicit surge fortitudinem adque [illegible]
portandum verbo dicit tolle grabatum et
facultatem ad ambulandum [illegible] ideo
dicit Et vade in domum tuam etc.
Moraliter [illegible] peccatoris est [illegible] peccatum
[illegible] mala delectatione [illegible] tunc
[illegible] surgit [illegible] peccatum [illegible]
[illegible] etc. [illegible] por-
tat [illegible] peccatum [illegible] sibi erat [illegible]
[illegible] hominis [illegible]
[illegible] [illegible] Tunc in
domum suam vadit [illegible] in [illegible] in [illegible]
[illegible] vel [illegible] vel
[illegible] sua [illegible] corporis [illegible]
[illegible] Quinto ponitur [illegible] in [illegible]
[illegible] dicitur videntes
autem turbe timuerunt [illegible]
miracula faciebat [illegible] illorum [illegible]
quos faciebat [illegible] quia eos [illegible]
[illegible] Secundo [illegible] aliorum [illegible]
quia [illegible] miracula [illegible]
[illegible] dei gloriam [illegible] dicitur
[illegible] [illegible] neque [illegible]
[illegible] paralitico
in corpore [illegible] timuerunt [illegible]
timuerunt [illegible] glorificaverunt. [illegible]

Dixit christus paralitico confide fili remittuntur
tibi peccata tua. Sicut dicit Beda et
habetur in Glosa quinque modis infirmitates
contingunt vel ut meritis mira patientia au-
geantur ut Job vel ad custodiam virtutum
ne superbia temptetur ut paulo vel corri-
gendo peccata sicut marie lepra. Specialiter huic
paralitico vel ad gloriam dei ut ceco nato et
lazaro vel ad initium pene ut herodi quod
hic videtur quod in infirmo sequitur. Unde
dicitur contere eos hec secundo infirmi-
tas isto paralitico accidit ut sua purgaret
peccata unde dominus prius peccatum esse tamen sicut
infirmitatis primo tamen sanavit cum dicit Confide
fili etc. et postea [illegible] secundo conspexit tria ta-
lium scilicet statum morbi benignitatem medici
confidenciam remedii. Primo notatur cum dicitur
dixit christus paralitico. Est enim paralisis quedam
infirmitas quam tria mala comitantur
tremor immobilitas et insensibilitas.
Significat autem paraliticus peccatores vel quosli-
bet desperatos in quibus est tremor
timent enim aliquod opus pie assumere. Sicut
ille trepidaverunt ubi etc. Legitur Gen. iiij de
domino posuit signum in Cayn scilicet
in capite scolas quod illud fuit signum timor
capitis per quod ostendebatur quod deus ipsum
abiecerat unde secundo quod ille sit adeo plectat
qui hoc operando in ius est timens loqui
dicitur aurum quod tunc hoc cor timens
commedit herbas medicinales unde
cor confortatur medicinale efficitur et os
sicut carbo(?) unde ardet(?) quod. Iste herbe
medicinales sunt meditacio christi pas-
sionis que sibi fecerunt amare. Cant.
i. fasciculus mirre dilectus meus michi. Ste
herbis medicinalibus Gen. xlii contra
omnem inspiracionem nebule. Caro enim christi
fuit nebula quia numquam ullo peccato pau-
de figurata ab hac emanavit medi-
cina sanguinis et hoc in separacione sue
inmortalis. In oracione pietas passionis christi
confortatur cor ad agrediendum ardua.
Mach. vi. elephantes ostenderunt sanguine
uve et mori ad acuendum eos in prelio
oracionem fiat ad sanandum vulnera

Sed(?) innumerabiles passio et domini Christi
est armatis inquinatis ubi nec ut illo
unquam infirmi invenitur in efficacia vel
i. robur in corde quod ad patiendum ad
ipsa. Bernardus. Si passio christi ad memoriam
reducitur nichil est quod non equo animo feras.
malum est immobilitas quia caret mo-
tu. Si enim paraliticus ambulare vo-
luerit aut per ceteris subsisteret aut reto-
cederet aut unum passum ad dexteram et
alium ad sinistram faceret tales sunt
hodie multi paralitici de quibus dicit
August. de Cantico novo. Quatuor sunt
genera hominum quos deus audit qui non
sunt remanentes retro abeuntes et ab-
errantes. Remansit qui alicui
declinavit retro abiit qui fidem
deserit aversa errant. Et subdit
Aug. Remanentes ergo sunt contradi-
retro abeuntes contra reveniendi er-
rantes contra via ducendi. Primi ergo sunt
remanentes et hii sunt negligentes quantum via
enim dei non retrograndi est sed ambu-
landi. Isti similes sunt aquis stantibus aque
stantes putrescunt aque stantes sunt
negligentes qui gratiam ac tempo-
re marcescunt. Josue xxiii usque marc-
escas ignavia. ii Cor. vi Hortamur
vos ne vacuam gratiam dei recipiatis.
Ille vacuam gratiam dei recipit qui
in ea non proficit. Secundi sunt qui retro
aspiciendo redeunt isti sunt similes uxori
Loth que quia retrospexit in sta-
tuam salis in via conversa fuit ut
dicitur Gen. xix. In quantum conversa est
in statuam dimisit primum unde quod
illis omnia mira prudencie quod
sciunt vel signum fidei sive vel mo-
tu operacionis bone. Ingressu conversa
est in statuam salis dicitur in quo(?) non
ipsi retrospiciant. Ingressu remansit
in via dicitur ut illi quod ipsi aliis de-
monstrare possent sed ad propriam venire
non potest. Tertii sunt qui errant
modo scilicet declinando ad dexteram
spei presumpcionis modo ad sinistram

timoris pusillanimitatem modo ad dexteram prosperitatis presumpcionem modo ad sinistram desperacionem Reg. I. vi. quod vacce que portabant archam domini ibant mugientes non declinantes ad dexteram neque ad sinistram donec venirent bethsames id est ad domum dei. Illi ergo qui vicarii dei deferre debent depositum gracie et non debent amore alicuius prosperitatis vel timore alicuius adversitatis archam domini declinare donec veniant bethsames id est domum dei que bene interpretatur domus solis. Tercium malum est insensibilitas quia caret sensu talis cum inter mala non senciunt primo dyabolicas temptaciones et hanc insensibilitatem facit consensus quia sicut dicit Ieronimus non senciunt qui non consenciunt sed qui dissenciunt talibus. Dicitur proverbiorum xxiii verberaverunt me et non dolui traxerunt me et non sensi. Illi autem temptacioni consenciunt et non dissenciunt qui attendunt ad illud quod delectat et non ad illud quod cruciat. Dicit Beda: Cum serpens qui evam seduxit faciem habebat virgineam sed caudam serpentinam quia dyabolus in principio blanditur et post mortis venenum infert. Ideo plus est scorpioni qui blanditur in facie. Secundo non senciunt divinas sanaciones et hanc insensibilitatem facit amor mundi qui non permittit sentire suavitatem amoris dei. Debes ergo cor tuum claudere terrenis et aperire si vis divinas inspiraciones suscipere et earum suavitatem sentire. Hinc est quod cum terra sit supremus, centrum infernus quia deus celestia ad amandum celestia, terrena ad amandum terrena. Dicit Aristoteles in libro de animalibus quod aves includunt oculos cum palpebra superiori quia viri spirituales oculos claudunt terrenis et aperiunt ad celestia. Tercio non senciunt suos defectus et imperfecciones et hanc insensibilitatem facit superbia. Unde

tas cum sentit erectionem possit si non humiliter serviebam aqua sentit condens ipsos defectus perficit eos. Augustinus: Si non infirmaret presumpcio fieret. Tales superbi sunt plus reptilibus qui amiserunt visum propter velatum. Homines cum cristallinum qui cognoscit ad videndum corporum aliorum. Eccl. superbi qui in alterum volunt defectus suos non considerant. Quarto non senciunt proximorum miserias et afflicciones et istam insensibilitatem facit avaricia quia avarus nullam habent compassionem. Qua avaricia dicitur damaro Eccl. xiv. Iuxta suam peccavit in cura sua perdidit quod alteram id est omnem corporum peccat maiora id est omnem spiritualem. Iam peccavit maiora et maiorum sanctorum. Augustinus: Dulcis domine in qua plebibus est avaricia diuturnitas ut dum timet ut perdat ut prius petit ut minus acquirat ut prius obtineat ut amicos fideles servet. Hoc ponit benignitas medici addit Confide fili et dic deo non confide quod deus nobis propria immittit et ad istam confidenciam inducunt nos potentissima providencia quia tam gratis tradiderunt terram misericordie renovati fuerunt. Sicut dicit Gregorius omelia xxv. In meliorem nam conditionem nostros debemus aspicere qui nobis velut in signo ad eorum presencie proposuit eos quos primam nunc post lapsum venit facta secundo et nunc peccatores considero latronem aspicio zacheum intueor mariam magdalenam et nichil in eis aliud video nisi ante oculos nostros posita spei et penitencie. Si forsitan nunc in fide lapsus es aspiciat petrum qui amare flevit et timide negavit. Gregorius xxv. Si enim in malicia crudelitatis exarsisti aspiciat latronem qui in ipso mortis articulo adveniret premia perveniendo pervenit. Si avaricie raptu estuans aliena diripuit aspiciat zacheum qui si quid alicui

abstulit quadruplum reddidit ab libidinis
igne succensus carnis mundiciam perdidit
appropriat magdalena que ipse amorem car-
nis igne divini amoris excoxit. Secundo
ponit efficaciam remedii cum dicit Re-
mittuntur tibi peccata tua. Sed quia hoc est
proprium dei ideo scribe cum blasphemare di-
cebant christo quod peccata se remittere asserebat
quia ipsum deum non credebant. Solius
enim dei est remittere peccata ysa. xliij. Ego
sum ego ipse qui deleo peccata iniquitates tu-
as. Unde dicitur Jo. xx. quorum remiseritis
peccata etc. deus enim per se dimittit peccata instrumentaliter
sed dicit Crisostomus enim tria sunt scilicet dei offensa
deformis macula et obligacio ad penam
eternam. Tren. ij. Cui obligat [illegible]
ecce deformis macula et obligacio ad
penam eternam. Consolabor te virgo filia syon
ecce dei offensa peccati destructio in tra-
ducta ecce ipse [illegible]. Ista tria solus
remittit deus quod patet Luc. xv. in filio
prodigo. de quo tria dicuntur scilicet quod ipse osculatus
est eum per quod patet remissio offense
quod induit eum stola prima per quod patet
mundicia anime. Et quod ipse vitulus saginatus
occidit per quod patet remissio pene eter-
ne. Sacerdos autem quantum ad ista tria dicitur
remittere peccata. Primum est quia peccatorem
absolutum adeo esse demonstrat aliter
eum pro absoluto non reciperet. Secundum est
quia ad penam purgatoriam eundem
obligat in pena penali cum ligat.
Tertium est quia virtute clavium de pena
pena partem relaxat. Figura huius Jo. xj. et Jo.
in Luc. [illegible] ergo de [illegible] per nos
et. Ista tria notantur Jo. xj. in resuscitacione
lazari ubi deus discipulis
tria precepit scilicet ut lapidem tollerent
ut ipsum solverent et liberum abire permitterent.
Sic nunc sacerdos lapidem tollit
qui quantum pena purgatorii relevat
pena sive quantum tunc ipsum solvit quando
aliquam penam sibi dimittit. tunc liberum
abire permittit quando ipsum pro absoluto li-
bere recipiendum esse diffinit. Dominica xxj.

Simile est regnum celorum regi qui
fecit nuptias filio suo etc. Math.
xxij. Cum simus sensibilibus assueti
ideo deus sepe nos per sensibilia ad intellectua-
lia et spiritualia manuducit. Ad doctrina
sic patet in sole magis quos per sensibile
stellam manuduxit ad intelligibilem
visionem et per intellectualem visionem ad visionem
in mediatam. Sic eciam
hic per nupcias carnales nos manu-
ducit ad intelligendum spirituales et per
spirituales ad intelligendum celestes. Et
ista quoque parabola sunt plura videnda.
Primo quod fecit nupcias celorum. Secundo
quibus sit iste homo rex. Tercio quis sit
iste nupcie. Quarto qui sunt isti invita-
ti. Quinto quid sit ista vestis nupcialis.
Sexto quid sit ligacio pedum et manuum et
quid sunt tenebre exteriores. Circa primum
notandum quod regnum celorum per nupcias celorum
propter eorum sine cuiuslibet [illegible] intel-
lectu. Non enim sic intelligi de ecclesia
triumphante [illegible] per prandium vocatur
et post prandium adhuc aliud resta[t]
convivium [illegible] quia adhuc unus erat
ad [illegible] nullus erat et eo convivium
de quo habetur Luc. xiiij. Homo qui-
dam fecit cenam magnam et vocavit multos. Sic pro-
nullus erat in [illegible]. Sed aut est
[illegible] quia [illegible] est per corpus cele-
ste quod illuminat [illegible] et illuminatur
sicut sol. Ista sunt prelati maiores qui
non debent indigere alterius illuminacione
sed ipsi vero [illegible] debent alios illuminare de
quibus dicitur [illegible] quibus [illegible]. Aliud
est quod illuminatur et illuminat sicut luna et stelle.
Isti sunt prelati minores qui debent
a superioribus lumen recipere et inferioribus
infundere. Tercium est quod illuminatur et non
illuminat sicut firmamentum. Isti sunt [illegible]
subditi qui debet a prelatis illuminari sed
non illuminare alios nec tenentur. [illegible] xxij.
Cum ducti fuerint [illegible] sicut ple-
bis [illegible] hoc [illegible] ad subdi-
tos [illegible] illuminatos [illegible] ad [illegible]

[illegible] xxj [illegible]

cadunt multos quasi stelle in perpetuas te-
nebras sic refertur ad latus [illegible]
Tercio si notandum quod iste homo rex est deus
pater qui deus est rex quia regnat in
celo per gloriam in mundo per graciam et in inferno
per iusticiam dicitur autem homo propter conformitatem
que est inter deum et hominem quia gra-
tuite accidit quod homo aliquis accipit patrem
dei Ego dixi dii estis et filii excelsi omnes
sicut patet hic Secundo tercia est similitudo
inter caput et membra quod aliquod caput
accipit personam membrorum Actuum ix Saule
Saule quid me persequeris Aliquod membrum
eius caput persequeris Unde tamen capitis et mem-
brorum pari modo tercia est similitudo
inter dyabolum qui est caput malorum et
eius membra quia aliquando dyabolus accipit personam
membrorum Augustinus Omnem inimicum hostem sicut
aliquod membrum quod sui capitis Augustinus vi
unus ex vobis dyabolus est Tercio tandem notandum
quod pater dicitur rex Deus pater tunc filio suo
nupcias fecit quod regnum celorum habere
fecit et nupciales thalamos est virginis
uterus Psalmus Ipse tamquam sponsus procedens de thalamo suo Cuius
thalami parietes sunt depicti ideo iste
thalamus fuit depictus colore nigro humi-
litatis et albo virginitatis purpureus et rubeo quod
fuit caritatis et cetera quasi nigre humilitatis
et albe puritatis et rubee caritatis Cantici i
Nigra sum sed color nigre humilitatis sed
formosa color albe puritatis sicut
pelles Salomonis [illegible] rubicunde color
caritatis Tercio et notandum quod isti mini-
stri sunt omnes fideles Boni fideles quidam
sunt boni qui habent fidem et opera quidam
mali qui habent fidem sine operibus Unde
dicitur Congregaverunt omnes quos invenerunt
bonos et malos Augustinus Talis sunt
nuptie quas predicat ecclesia est media
inter celum ubi sunt tantum boni et infernum
ubi sunt tantum mali Gregorius Talis [illegible]
bonos et malos [illegible] perducere sicut
ad pulchritudinem domus [illegible]

non paravit lima alterius parietis
bonis non sunt qui malos tollerare
non receperunt In unum quod sunt omnes
fideles sed horum quidam sunt mali qui
scilicet habuerunt fidem tamen sine operibus
tamen Sunt autem v cause quare
non venerunt quidam propter corporis voluptatem
propter hoc unde dicitur Ideo nolebant
venire et cum nullum aliud impedi-
mentum habebant nisi quia venire
noluerunt tales cum mortui [illegible]
[illegible] salute carere Proverbiorum [illegible]
habuerunt tamen desperabilem Alii
non venerunt propter [illegible]
[illegible] alii autem [illegible] Multi
[illegible] quod [illegible]
[illegible] salubre [illegible]
alii [illegible]
[illegible] multos alios
[illegible] Exodi xiiii [illegible]
[illegible] Alii non ve-
nerunt propter corporis [illegible]
[illegible] alii [illegible] villam [illegible]
[illegible] dominus [illegible]
[illegible] non venit sed [illegible]
[illegible] Iob [illegible] sunt re-
belles [illegible] non venerunt propter
corporis [illegible] est quod [illegible]
aliquam [illegible]
[illegible] Multi
vi Non [illegible]
[illegible] propter corporis [illegible]
[illegible] est quod [illegible] non [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] qui
illos quos [illegible]
[illegible] Amos [illegible] Ideo ha-
buerunt [illegible]
[illegible] sunt Tercio [illegible]
notandum quod [illegible]
[illegible] quia
[illegible] Iob xxxvii
Nonne [illegible] sunt
cum [illegible] austro [illegible]

opa mea deo non placent Ideo dicitur
Corinth. xiii Si in cibos pauperum distribuero
omnes facultates meas caritatem autem
non habuero etc. Secundo impedit quia matrimonia sunt
propter amicitiam reformandam et confirman-
dam vel augendam In matrimonio ergo
filii dei quod fecit cum natura humana amicicia
inter nos et deum est tunc facta Ephes. ii
dicitur Ipse est pax nostra etc. Est tercio
consumata Jere. xxxi In caritate perpe-
tua dilexi te etc. Est inguictura Ephes. ii
omnia filius dei est inguictura quia
filius dei qui erat deus in fine est
factus in carne Bernardus hoc loco inquit
non fuit magnus deus et laudabilis nimis
sed paruus utique qui natus est nobis In
hoc enim quod natura humana est exaltata quod
coram ab angelis et multa reuerentia est hono-
rata Vnde angelus non permisit se a Johanne
adorari ut habetur Apoc. xxii Sed tamen
matrimonii (?) sepe impedit Eccli. vi. nota
quod in celo sunt omnes soluti hoc est solu-
tam vitam quia deum uident sine ima-
gine Cor. xiii Videmus nunc per speculum
in enigmate etc. hoc est soluta cogitatione quia
cogitationes quidam nobis sunt sine recorda-
tione Sap. v. Cogitaciones illorum aperte
clarissime hoc est soluta affectum quia totus
eorum ad edificationem dei ardens
dicitur ignis Hebr. xii Deus noster ignis
est etc. Sed dicuntur carbones accensi ut
habetur Eccl. l. dicuntur lapides igniti Ezech.
xxviii In medio lapidum ignitorum ambu-
lasti dicuntur ardentes semper unde Ysa. xxx
vj. Cherubim habebat duo alas (?) ad circum-
velandum semper In inferno autem omnes li-
gati sunt hoc est ligata potenciam
operatiuam quia nulla opera bona pos-
sunt facere Ideo dicitur ligatis manibus
proiciendum cum potentia operatiua hoc est li-
gatum potenciam affirmatiuam quia deum non pos-
sunt diligere Ideo dicitur ligatis pedibus
Ita quod angusti pedes ante dicuntur affectus
amoris hoc est ligatam potentiam reparatiuam
quia numquam ad primum reparari possunt
Ideo dicitur mittite eum in exteriores
vita est in tenebris interioribus quia

adhuc est in spe venie In inferno autem
erit interioribus exterioribus quia erit
extra ambitum diuine spei In mundo autem
quidam sunt penitus ligati per peccatum mortale
precio (?) quamuis qui ligati sunt vinculo
culpe et debito pene etiam mortis perpetue
dicitur Judic. xv. ligauerunt Sampsonem
funibus nouis Alii sunt penitus soluti
sicut viri perfecti qui sunt per dicitur Jere.
iii Edificauerunt aurum argentum et lapides
preciosos tales enim nullo hoc est vinculo
culpe nulli sunt obnoxii pene Alii
partim soluti et partim ligati per peniten-
tes qui soluti sunt quoad vinculo cul-
pe ut habetur in Scie in plenum soluitur pecca-
tum Vnde ligati sunt funibus pene
satisfactionis In cuius signum dicitur Je.
xxxviii Extraxerunt Jeremiam funi-
bus etc. duo sunt ad declarandum
de ista ligatione et solucione dicitur Gen.
xvi Numquid ligabis Pleiadas (?) Eccli.
vii notandum quod tenebre infernales dicuntur
noctes quia sunt post ordinem
diei Est enim ordo dierum et noctium
unus quo dies precedebant et noctes
sequebantur et iste ordo post peccatum pri-
mi hominis ordo cepit ad incendium quod
deinde quod ibi homo in noctem cul-
pe ruebant iste ordo usque ad passionem
Christi Tunc autem fuit mutatus
quia noctes precedunt dies sequuntur
ad incendium quod homo per passionem
de nocte culpe redit ad diem gratie
et iste ordo durabit usque ad diem
iudicii Tunc autem mutabitur et ces-
sabit ordo quia tunc omnes dies erunt
post deus enim separabit omnes noctes a
diebus et omnes noctes proiciet in infer-
num et omnes dies mittet ad celum Noctes
ergo inde dicuntur tenebre inferiores quia
sunt separate a diebus Tunc autem
erunt exteriores quia erunt separate a
diebus Sermo secundus
Simile est regnum celorum homini re-
gi qui fecit etc. In presenti vita ce-
lebrantur nupcie duples quae sunt
inter virum et vxorem Infirmo etc.

lebrabunt nupcie celestes que fiet in die iudicii celestem / Prime autem nupcie scilicet carnales ipsi fuerunt adeo sed dixit Gen. ii. Crescite et multiplicamini etc. Et ab adam dicit Gen. ii. hoc nunc os de ossibus meis etc. hec vocabitur virago etc. Quod obiter vlterius habetur p. etc. m. etc. Vir perdere sic ad vxorem suam etc. In anime mea In quibus vlterius ostendit adam qualiter vir se debeat habere ad vxorem suam etc. equaliter ambo pertinet / vir autem debet vxori sincerum dileccionem / Vnde dixit hec nunc os de ossibus meis etc. debet enim eam diligere sicut os suum et carnem suam. i. sicut se ipsum Ephe. v. Qui suam vxorem diligit semetipsum diligit sed se diligere debet quia est bonus vel ut sit bonus Tunc ergo vxorem suam sicut se ipsum diligens quod eam diligit quia est bona vel ut sit bona Ex quo patet quod homo plus debet diligere bonitatem in vxore quam pulcritudinem quia sicut dicitur Prov. ult. Fallax est gratia etc. Est enim fallax quod decipit in tuentem Aug. Mulier est mors simplicitatis Late letor vite suauis mors blanda percussio pruinas dulcium rosa fetens libens malum Item pulcritudo est mors flos marcidus carnalis felicitas humana cupiditas Item Boecius Si linceis oculis homines viderentur ut corpus visus obstancia penetraret nonne introspectis visceribus eciam pulcerimum corpus turpissimum videretur non solum autem ista pulcritudo est fallax immo sed eciam est vana quia sepe sibi est causa multiplicis vanitatis Prov. xi. Circulus aureus in naribus suis mulier pulcra et fatua Quia mulier est fatua et turpis non est periculum quia eam nemo sollicitat quod est pulcra et fatua Item non est periculum quia sapiens se custodit sed quod est pulcra et fatua tunc est periculum quia tamen per luto et inidiacio se subiugat Vxor autem debet viro obediencia et subieccionem ut notatur ad dixit Prima de viro sumpta est Ex quo non de viro sumpta est debet esse sibi subiecta in hiis scilicet que sunt contra deum dicit Aug. super psalmum Cum vir et vxor in voluntate dissenciunt tunc in domo est turbacio multa quod non vir subicitur et vxor dominatur tunc est pax peruersa quod vir dominatur et vxor subicitur tunc est pax vera sed tamen addi oportet quod scilicet vir et vxor bene inuicem viuunt tunc est pax deo et hominibus grata Ista eciam Aug. dicit in domo anime Caro est vxor racio est vir quod ergo caro concupiscit aduersus spiritum etc. tunc in domo anime est pugna quod autem caro dominatur racioni tunc est pax ceteris peruersa Quod autem racio dominatur carni tunc est pax vera quod non caro aduersus spiritum nec spiritus aduersus carnem pugnat tunc est pax et mundi quod erit in patria Ambo autem vir vel mulier vel vxor vera pertinet sibi debent simul indiuisibilem habitacionem ut notatur cum dicitur Relinquet homo p. etc. m. etc. Vnde autem per carnem relinquent ut in simul habitent et ista habitacio non debet separari nisi post mortem vel Item Tunc autem quando spiritualem moritur qui religionem ingreditur Item spiritualiter fornicatur qui in heresim qui in heresim labitur ad carnem etc. conatur Item ambo sibi in violabilem fidem quia sicut dicitur i. Cor. vii. Mulier non habet potestatem sui corporis sed vir etc. / ista tamen fidem melius seruat vxor quam vir quia sicut dicit Aug. in Enchiridion Quod in mulieribus castitas quatuor sunt scilicet timor dei dilectio ostendit viri verecundia confusio mundi Terror legum publicarum que puniunt viram fornicariam / vir autem sed non vnum retrahet quod est timor dei et sicut dicit Aug. / Vnde racio sunt mulieri

maior custodia quia in ea est maior
infirmitas Tercio de hiis in coniugali pur[?]
intencionem ut si nuptum propter prolem pro-
creandam que nobis ad deum. Et enim
deo in carne unas si gaudeat ipsa cum car-
nalis gaudio aliquod nullam sed culpa quod
si sit causa plus peccande B'. Item
coniuges in admixtione sine culpa pro
quod pro propicienda prole misceantur. Aliquid sed
culpam venialem quod si sit causa eo
cupie complendi que tamen est racioni
subiecta quia eam non complet nisi cum
uxore propria Glo super i Cor vii Con-
iugalis concubitus generande gratia non habet
culpam concupiscencie vero satiande si tamen cum
coniuge habet culpam propter thori fidem. Ali-
quid culpam mortalem quod si concupiscencia sit
est immoderata que ad coniugem eam compleret
Aug' est pulcram superatus in coniugio
quod alias nichil nisi adulterius uxoris est. Ali-
quod habet culpam mortalissimam Aug' in
libro de bono coniugali Sed ille usus qui
labitur ultra pacta nupcialia id est ultra
generande necessitatem venialis sit in uxore in
meretrice damnabilis. Ille qui est contra
naturam execrabiliter fit in meretrice sed execra-
bilius in uxore. Beati sunt nupcie ce-
lestes in quibus multa fercula apponuntur
de quibus sic dicit Aug' de civitate dei Quid
est aliud quod deus per prophetam dixit Ero illis
deus nisi ego unde sacientur ero quod ab
honestius habentur desideratur scilicet vita salus
victus copia gloria honor pax et omnia
bona. Ecce in fercula ponit que deus in
nupciis suis dabit suis et electis scilicet vitam
sanitatem victus copiam gloriam honorem
pacem omnia bona. Primum est vita
que per ista calibus contribuitur primo quia
qui manducabunt et bibent vitam de
ista manducacione Jo vi Ego sum
panis qui de celo descendi si quis man-
ducaverit ex hoc pane Apoc vii Agnus qui in
medio troni est deducet eos ad
vite fontes aquarum Secundo quia vivet

ad vitam Deut' xxx Illi adhereas ipse
est vita tua Prov viii Qui me in-
venerit inveniet vitam. Tercio quia
mortalitas absorbetur a vita i Cor
v. Nolumus expoliari sed supervestiri ut
absorbeatur quod mortale est a vita. Secunda
sanitas quia carebunt a morbus primo quia
habebunt salutem perfectissimam non enim corpus
nimis distemperatur ut sit exces calidus
et nimis qualitatibus contrariis que
non dissolvitur. Unde tunc aut adsumma
temperanciam omnia reducentur Job xxxviii
Globe illius scilicet tunc supne amplius gle-
be id est corpus sub luto sed tunc gemitur in
aurum prima cum fulgida specie. Prosa
Secundo quia habebunt aerem sanissimum ysa
lx. Occupabit sal' id est aer saluberrimus
muros tuos sed de damnatis dicitur Deut
xxviii percuciet te deus aere corrupto.
Tercio quia habebunt aquam iocundissimam
ps Fluminis impetus letificat civitatem dei. ysa li
Leticia sempiterna super capita eorum leticiam
sempe sanitatem et gaudium Prov xvii Animus
gaudens etatem floridam facit. Ter-
cio est victus id est copia ciborum pre-
teritis magis dulcis qui calibantur de con-
templacione dei visione qui quidem cibus erit
copiosus quia saciabuntur ad appetitum de
deo sicut ipsa desiderium ceteram perceptus
esuriem tamdiutenere Ecc xxiiii Qui
edunt me adhuc esurient. Secundo
quia excludet omnem timorem non
enim timere potuit ne cibus iste defi-
ciat. Tercio cum in magna saciete
quod dampnati erunt in maxima
esurie ps Convertentur ad vesperam et famem patientur
ysa lxv. Ecce servi mei comedent
et vos esurietis Quarto est copia id est divicie
habundancia ps Gloria et divicie in domo
eius divicie includunt laborem
in acquirendo timorem in custodiendo
dolorem in perdendo ibi autem nullus erit
labor Apoc xiiii Amodo iam dicit
spiritus ut requiescant a laboribus Nullus
timor Prov i Qui me audierit
absque terrore erit requiescet et nullus
dolor ysa li Fugiet dolor et gemitus

Quintum est gloria i. pulcritudo glorificati quia
consolabitur quemadmodum videte prius omnis
gloria eius filie regis etc. Et consolabitur adhuc re
fulgent manifestate. Mt. xiii. Refulget
sol in clipeos aureos etc. i. iustos qui
fuerunt clipei i. triangulati per fidem
et intercessionem per paupertatem contra
[illegible] per conformitatem speciei [illegible] apud
conformitate. Phil. iii. Salvatorem expectamus
dominum n. etc. Sextum est honor.
Erunt enim sicut assessores dei iudicis iudi-
cantes alii. Mt. xix. Sedebitis super sedes et
ut assessores iudicantes xii tribus israel
erit iudicis totius qui diligunt ipsum
ubi [illegible] possidebit [illegible]. Septi-
mum est pax secura dicitur Ysa. xxxii. Se-
debit populus meus in pulcritudine pacis
in tabernaculis fiducie et in requie opu-
lenta. Prima ergo est pulcra quod fit ho-
stibus superatis. Secunda est secura quod fit
hostibus longe positis. Tertia est opu-
lenta quod fit hostibus spoliatis. Sancti ergo
habebunt pacem pulcram quia habebunt
omnes hostes subditos [illegible] in cauda
[illegible] ad [illegible] mortis [illegible]
[illegible] habebunt pacem securam quia
habebunt hostes [illegible] et [illegible]
[illegible] Ysa. xxv. Precipitabit dominus
mortem in sempiternum i. demones qui fue-
runt causa mortis. Vel habebunt pacem o-
pulentam quia habebunt hostes spolia-
tos. Tunc enim spoliabuntur egiptii et dita-
buntur ebrei. Octavum [illegible] est
omnia bona [illegible] in dei visione
Exo. xxxiii. Ego ostendam tibi omne
bonum. Jo. xiiii. Domine ostende nobis patrem
etc. Bona interiora quod erunt in divina
ordinatissima dispositione [illegible]
[illegible] in celestibus [illegible] etc.
[illegible] tabernacula i. domus etc. Jo. xiiii. In
domo patris mei mansiones etc. Bona interiora
quod erunt [illegible] illustratione [illegible] lumen
et replebit [illegible] August. Et bona
exteriora quod erunt in corpore i. [illegible]
[illegible] consolatorum [illegible] precatu [illegible]

Ostendit regina i. [illegible]
[illegible] in vc [illegible] i. ad glo-
riam corporis [illegible] i. [illegible]
[illegible] Sermo tertius

Amice quomodo huc intrasti non habens
vestem nuptialem. Mt. xxii. Qui vestem
nuptialem non habuit significat universitatem
malorum qui habent fidem sine operibus [illegible]
[illegible] Vel qui confitentur
se nosse deum factis autem negant. Et videtur
quod iste non debuit reprehendi quia non
[illegible]
[illegible] etc. [illegible] in tribulibus aut
[illegible] non invenitur nisi vix [illegible]
[illegible] quod deus omnibus quos invitat vestem
nuptialem offert alicui aut recipiunt
[illegible] alicui recipe
[illegible] in peccato [illegible]
alicui accipiunt [illegible] postea [illegible]
[illegible] Iste ergo aut re-
cipere noluit aut recepit sed postea [illegible]
[illegible] reprehensionis [illegible]
[illegible] Ista autem reprehensio [illegible]
fiet in iudicio quando christus malos [illegible]
[illegible]
[illegible] Greg. Si quis ad nup-
tias venire invenitur [illegible]
nuptialem [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Amice quomodo huc
intrasti. Invitati autem [illegible] tria [illegible]
per universitatem malorum [illegible]
[illegible]
[illegible]
ad dicitur quomodo huc intrasti etc. Tertio eius
severa punitio [illegible] ligatis
manibus et pedibus etc. Circa primum notandum
quod vestis est dilectio [illegible] cordialis
et realis [illegible] i. Jo. iii. Filioli non
diligamus verbo neque lingua sed [illegible]
sed opere et veritate [illegible]
cordialis. Illa enim dilectio est vera
que [illegible] in corde [illegible]
[illegible]
[illegible] sunt cordialis

quia ipsum ex corde non dilexit nec natu-
ra iure ipsa noluit. Tercio autem vel di-
lectione nos dilexit super omnia valitur
nos diligendo insinuando ysa. xlviij
Ego sum dominus deus tuus docens te uti-
lia preciosa [illegible] probis pauca Jo.
xv. [illegible] dixi vos amicos [illegible]
bonis quibus omnibus nos ditando
Jac. i. [illegible] opus et [illegible]
Amice quem tam me dilexisti valitura
non preciosa ut valitur quod ego
dilexi tibi docendo utilia condo-
nando misericordie tempore ditando
multiplici et in [illegible] nec corde
me dilexisti ut ope [illegible]
boni tenuis [illegible] Secundo autem ipsa
amicicia in [illegible] ipsi
vos quia vere amici [illegible] sibi [illegible]
[illegible] sorti [illegible]
pauperi qui aliquando dives amicus erat
[illegible] Ergo ille dives [illegible] pauper
est amicus non est qui fortune [illegible]
[illegible] non est. Sicut enim membra sibi
mutuo subveniunt in uno corpore sic
et amici ad [illegible] sibi [illegible]
mutuo desserviunt. [illegible]
[illegible] appetendo ob [illegible]
[illegible] depurando [illegible] malis
[illegible] Ecce pulmoni venam
et motum sibi tribuendo pulmo cordi
[illegible] sibi [illegible] caloris tribue-
do. Sic et amicus debet esse amico manus
defendendo ab iniuriis os docendo bo-
nis consiliis [illegible] beneficiis [illegible]
[illegible] bonis operibus et pulmo [illegible]
[illegible] adversa bonis [illegible] ista
condicio [illegible] est in amicicia [illegible]
[illegible] ad [illegible] bona que [illegible]
[illegible] ea pauperibus largi-
endo. ij. paralip. xxix. Tua sunt om-
nia [illegible] tua accepimus omnia [illegible]
[illegible] Ista autem condicio amicicie
non est in malis quia [illegible]
[illegible] non [illegible] si [illegible] amare [illegible]

Ca. xi. Nunc [illegible] de bonis
meis. Hugo. Amicicia dicitur ab assimilacione.
Amor enim assimilat amantem amato. Hu-
go de sancto victore. Sicut anima mea [illegible]
diligit in [illegible] sibi [illegible] transformat
[illegible] ipsum per assimilacionem [illegible]
[illegible] est amor [illegible]
ergo ista amicicia est dei vel ista
[illegible] est in amicicia dei [illegible] utrorum
[illegible] cum in [illegible] per amorem assimilantur
[illegible] assimilantur [illegible] Ego dixi dii [illegible]
[illegible] est unusquisque qualis est dilectio sua.
Si deum diligis deus es. Si terram diligis
terra es. Sicut autem amor facit homines
[illegible] sibi [illegible] vera fa-
cit homines esse brutales [illegible]
[illegible] de [illegible] Contingit ut quem
transformatum [illegible] videris hominem
estimare non possis. [illegible] fuit [illegible]
[illegible] molentem [illegible] lupo [illegible]
[illegible] ardet [illegible] lingua
[illegible] impediatur [illegible]
[illegible] fraudibus gaudet
[illegible] Ira [illegible]
[illegible] leonis [illegible] creditur
[illegible] non [illegible]
[illegible] Segnis [illegible]
corpus asinus [illegible] leonis [illegible]
[illegible] vel [illegible]
[illegible] libidinibus [illegible]
[illegible] voluptate [illegible] Ista fit [illegible]
[illegible] Et est [illegible]
[illegible] non possit [illegible]
in [illegible] Tercio amicicia dicitur [illegible]
[illegible] Unde [illegible]
amicicia est idem velle idem nolle [illegible]
[illegible] est in amicicia dei [illegible]
[illegible] vult [illegible] voluit [illegible]
[illegible] Ista autem condicio non est in malis
quia voluntatem dei non [illegible]
sibi [illegible] Et tandem [illegible] non
valebunt quia voluntas dei [illegible]
[illegible] aut in futuro [illegible]
de homine [illegible] ysa. lxvij [illegible]

dei stabit et omnis voluntas mea fiet
Certo amicicia dicit dicat equalitatem
que est superioris ad inferioris scilicet beni
volencia inferioris ad superiores scilicet reuerencia
nam equalis ad equalem scilicet amici
ciam secundum [illegible] xi [illegible] amicicia aut
pares recipit aut facit ubi autem inequa
litas est alterius eminendi alterius subiec
tio ibi non tam amicicia quam adulacio
Ista condicio olim non erat in amicicia dei
et hominis quorum deus erat summus et homo in
fimus Sed ne aliquid in amicicia deesset quod
prius erat deus in homine est factus in
ter homines equalis vocat se amicum dicens
Jo xv vos autem dixi amicos etc Secundo
ponitur scilicet temeraria presumpcio cum dicitur
quomodo huc intrasti non habens vestem etc
vestis nupcialis est caritas que tribus
de causis vestis nupcialis vocatur Primo
quia Christus in suis nupciis eam contexuit
nam in [illegible] nupcias fecit ubi carnem
humane coniunccionem sibi unio apposuit ut
reficeret angelos malo eos reparando et
homines in mundo eos redimendo patres
a limbo eos liberando Secundo in suis nupciis
vestem caritatis exposuit non de pilis ca
[illegible] non de corticibus arborum non de [illegible]
ribus [illegible] sed de vermiculis suorum vestem
Bernardus Clauus penetrans clauus reserans
factus est mihi ut videam voluntatem domini
de vulnerum perforacione clamat clauus clamat vulnus
quod archanum cordis perforamen cordis Tercio
dicitur vestis nupcialis quia sine hac nullus
ad nupcias celestes venire potest hoc pro
batur est [illegible] in [illegible] dicitur Osee non habebat
intrare aulam Asueri regis indutus sacco
Secundus non est timor simulis cum quo
nullus regum celorum intrabit abiciendus enim
est iste saccus vestis nupcialis tenenda
[illegible] [illegible] [illegible] vbi [illegible] lana
et linum et purpura est etc Christus fuit agnus
ysa xvi Emitte agnum domine dominatorem

[illegible] etc Sed lana sunt eius bissina sunt
eius verba racione carnis ysa xl
Omnis caro fenum humus herbe fuit hum
ilitudo sive innocencie Est ergo ista vestis
de lana et lino quia caritatem inimicum
inflamare debet Secundo bissina et eius ino
cens vita Tercio dicitur vestis nupcialis
quia in magnis nupciis et in die iudicii sole
de sponso hac veste indute Apocalipsis
xix venerunt nupcie agni uxor agni
preparauit se datum est ei ut cooperiat se
bissino etc dulcem autem aue inde erunt
et turpitudinem suam omnes videbunt vii
dicitur Apocalipsis xvi Beatus qui custodit ve
stimenta sua ne nudus ambulet et vide
ant homines suam verecundiam Tercio ponitur
iustus sentencia punicio cum dicitur ligatis
pedibus et manibus quia prius dicitur intellige
quod [illegible] ab illa poterunt exire in hoc
quod sunt missi in tenebras exteriores dicitur
intelligi quod [illegible] ad dei [illegible] poterunt per
venire dicatur cum tenebre infernales
exteriores quia extra ambitum diuine miseri
cordie [illegible] illa [illegible] erunt Secundo duo
Primo quod nullum poterunt ibi acquirere meritum
[illegible] [illegible] [illegible] per manus tua facere
instanter operare quia nec opus nec racio nec
sciencia nec sapiencia erunt apud inferos ergo
scorum [illegible] confide et amore et cum
racione sine distrectione [illegible] dicitur
Ro xii Racionabile obsequium vestrum Ibi autem
non erit merito procedens ex opere quod dicitur
nec opera nec procedet ex amore ideo dicitur
nec sapiencia i. sapiencia ipsa nec procedet ex
distreccione ideo dicitur nec ratio non cum vero
racione vel distreccione Secundo non poterunt
ab illa pena exire quia nulla poterunt
remitti per eum ysa l Vlnus et liuor et
plaga tumens non est circumligata medi
camine nec fota oleo vulnus superiore circum
ligatur ligatura gracie Secundo ex parte vero non
possunt esse contriti in deo dicitur liuor
amaricie curatur medicamento elemosine
[illegible] dare elemosinam et care omnia

medela sunt vobis plagam tumens superbie
fomenta unguenta passionis domini tecum quod
superbia sanari non potest sine humilitate domini
dei filii sicut in infirmo dicit non est dolor
ideo ibi non legitur unus hic nec ibi
dicitur oleum ideo ibi non inducitur liquor unguenti
ut ibi se ostenderet nimia passionis domini
ideo ibi non fomentatur apostema superbie dominica

Erat quidam regulus xxi
cuius filius infirmabatur

Capharnaum Jo iiij Ubi dicit Theo
philus iste regulus miserat nun
cios in Capharnaum quia Christus aquam in vinum
convertit quia tamen credidit Sed tamen Christi di
vinitatem perfecte non cognovit eadem fuit
dimensionem circa illud miraculum
renovat. Venit iterum Jhesus Jhesus
in Canagalilee ubi fecit aquam
vinum et erat quidam regulus etc. Circa
curationem autem istius reguli fili
tria notantur Nam in patre fuit magna
nobilitas et credulitas In filio magna
infirmitas In Christo magna pietas No
bilitas in hoc quod dicitur regulus quod secundum Crisostomum
erat de genere regali vel habebat ali
quem principatum Ille autem vere rex dicitur
est qui regit populum sapienter rem publicam
utiliter et se ipsum innocenter debet enim
regere populum sapienter ut [illegible] sapientia
indicabat populum suum et rempublicam [illegible]
erit Ecclesiastici dicit Rex insipiens
perdet populum suum et civitates inhabitabuntur per
sensum prudentium Proverbiorum xxviij dux indigens
sapientia multos opprimet per ca
lumpniam Et ideo dicit Valerius quod Pla
to tunc seculum beatum dixit cum sapientes
regerent vel reges sapientes esse ce
pissent Et Seneca dicit [illegible]
in [illegible] sapientes reg
erent Secundo debet regere rem publi
cam utiliter [illegible] utiliter regit
quod non [illegible] sed [illegible] utilitatem atte
dat unde Romani olim [illegible]
[illegible] acquirendi [illegible] assequenda

et rei publice conservanda et tunc semper
vincebant Sed postquam se ad avaricia
converterunt semper victi fuerunt unde dicit
Augustinus in epistola quod qui prudenter atten
dunt plus dolent paupertatem quam
opulentiam perisse romanorum in paupertate
cum morum integritas servabatur opulentia
vero est hostium peior omni hoste corru
pit Legitur in Hyspania [illegible] Romanorum
quod cum legati missi a senatoribus ro
manorum venissent invenerunt Fabri
cium principem romanorum in scampno
sedentem et ligneo catino [illegible]
libatione multa auri pondera op
tulissent Ille vero [illegible] sed quasi vili
tatem respiciens ait abite et aurum
asportate quia Romani malunt divitias
aurum habentibus quam aurum et mementote
Fabricium nec auro nec hostibus vinci
posse Tercio debet regere se ipsum innocenter
ut si innocens sit ab illis in quibus alios
reprehendit unde dicitur Ro. ij In quo
enim iudicas te ipsum condempnas Legitur
quod cum ingratus [illegible] quendam
furem adpenam [illegible] fuerint et cre
tes [illegible] magni fures minores
puniuntur Debent autem princi
pes a viciis esse immunes a
quibus et ipse princeps maxime Al
exander immunis legitur fuisse licet
cum fuit victor et [illegible] abun
dancia [illegible] cupiditate vincebatur Ab
scindenda est ergo a principe ira quia
Seneca dicit [illegible] xxviij Ira non leges [illegible]
nec imperantis [illegible] cum irata
aliquam suam in ira preferre debet
unde refert Valerius quod cum architas
Tarentinus [illegible] suum [illegible] fuisset
ait O felix esses [illegible] supplicium su
meret si iratus non essem Legitur in
hystoria romanorum quod cum Theodosius
imperator ad iussa Senece [illegible]
esset quod sapiens eum moneret ut

dominica

ad se vasa seruaret puer qua aliqua
sermonem proferret proprium hoc alphabetum mente
morose diceret ut sit refrigeratus quod
procedendum esset maturius dicens proverbium
Secundo abscondenda est in modestia proverbiorum
xxxi noli regibus o Lamuel noli dare
vinum regibus quia nullum secretum ubi
regnat ebrietas Refert valerius quod cum
philippus rex temulentus esset iniustam
sententiam contra quandam viduam tulit quam eandem
[illegible] dixit se appellare a philippo
ebrio ad philippum sobrium qui ad vinum
digestis sententiam revocavit Tercio abscon-
denda est cupiditas proverbiorum xxviii leo
rugiens et ursus esuriens princeps impius
super populum pauperum Refert valerius quod ti-
berius cesar vices provinciarum raro mu-
tabat eo quod [illegible] qui ibant ad rapi-
nam [illegible] pauci eorum depreda-
bantur [illegible] multas compressi
[illegible] ab ore agitasset ait male
[illegible] quia ipse plene erant et musce
et venientes amplius me affligerent
Ita in quantum iudices maxime cum sunt
pauperes vel avari semper ad rapiendum pro-
movent [illegible] consules in
hyspania mitti deberent et duobus eo-
rum illud dixerit scipio dixit neutrum mihi placet
quia alter nichil habet alteri satis et satis
est cum malum malignantibus [illegible] in
[illegible] Secundo in [illegible] sunt fides
credulitas dicit beda quod eius fides
[illegible] se [illegible] alia virtus
[illegible] et incrementum [illegible] habuit
[illegible] ut descenderet
[illegible] suum et sanaret [illegible] et
credidit dubitavit Credidit quod filium
sanare posset Sed non credidit quod eum sana-
re posset nisi presens esset corpore Deinde
fides eius accepit incrementum quando
credidit sermoni domini dicentis vade
filius tuus vivit ulterius perfecte credidit
quando servi [illegible] filii nunciaverunt quod

tunc credidit ipse et domus eius tota
Sunt autem duo notabilia primum est in
[illegible] quia ad filium reguli ire voluit
et [illegible] qui tamen ad servum centuri-
onis veniret se dixit et non ro-
gatus ut habetur Matthei viii In quo mirum
superbia reprehendit qui in homine non
naturam que ad imaginem dei facta est
sed divitias honorat Seneca quemadmodum
stultus est qui equum empturus
non ipsum aspicit sed stratum et frenum
sic stultissimus est qui hominem a veste
existimat vel regno In regulo eciam
notabile est quod licet eius fides fuerit
diminuta tamen salutem filio impetravit ex
quo magna virtus fidei insinuatur que
etiam imperfecta apud deum tantum meretur Vnde
etiam alexander [illegible]
[illegible] obtinuit Nam sicut
ait Josephus cum admonuisset Caspios
venisse et [illegible] x tribuum exeundi
licenciam petissent ille cognita eorum
inclusionis [illegible] dixit quod amplius eos inclu-
deret et cum cepisset eos includere et videret
quod opus humanum ad hoc non sufficeret
rogavit deum ut illud compleret et
subito prerupta montium ad se invicem
accesserunt et locus inmeabilis factus
est Et subdit Josephus si sic fecit
deus pro fidelibus si tantum pro infidelibus fecit
Secundo in filio notatur magna infirmitas
dicitur autem quod infirmabatur Capharnaum
et quod erat filius reguli [illegible]
notantur tria que sunt causa spiritualis
infirmitatis Capharnaum enim interpretatur
ager pinguedinis vel villa consolacionis
erat etiam civitas magni honoris
iuxta illud luce x Et tu Capharnaum
usque ad celum exaltata es Ex quibus
habetur quod prope causa spiritualis infirmitatis
est nimia habundancia [illegible]
[illegible] et consolacio mundana
[illegible] dicitur luce vi Ve vobis divitibus
qui habetis consolacionem Et exalta-

terna quia qui sunt in placionibus
maiores sepe sunt in transgressionibus
priores. Item v. filios adoptivi matris et
loquitur eis tamquam magis fy simul con
fregerunt iugum ruperunt vincula. Item
quia erat filius reguli dicitur inrelligi quod
nobilitas generis sepe est causa infirmitatis
spiritualis. Filii enim nobilium sepe efferuntur
in superbiam. Ezec. xvi. Ubi gloria eorum a partu
et ab utero et a conceptu, id est gloriantur de eo quod
de magnis generibus sunt geniti et nati. Quo
circa rapina vel de leccia dicitur Ezech.
xix. Corruit eis delectabilis et leo
factus est. Didicit predam capere homines quod
comedere. Sepe etiam nigriores se in luto luxurie
et nichil de sua nobilitate dignantur porci
cum morantur in luto sed alia macula in
loco modo filii quoque nobilium hiis tribus
viciis sepe laborant scilicet superbia rapina
et lascivia. Sed illi qui sunt dei filios
adoptivi ista detestantur legitur in hystoria
scolastica quod cum filia pharaonis moysen in
filium adoptasset rex coronam in qua
erat ymago ydoli capiti pueri imposuit
et puer eam in terram proiecit et commi
nuta fuit et cum sacerdotes ydolorum diceret eum
occidendum fore eo quod per ipsum cultus
ydolorum evacuandus esset ad suasionem
cuiusdam sapientis allata sunt prunae quas
puer accipiens in os posuit et os combus
sit et sic innocens comprobatus fuit. Fi
lii igitur dei adoptivi debent detestari
superbiam per quam signatur pharao quod coronam proiecit
et confregit ipsa et in pedibus in
culcabit contra superbie debet eciam
detestari avariciam quam signatur per hoc quod ydo
lum continuit quod sicut dicitur Coll. iii avari
cia que est ydolorum servitus debet in ti
more dei vere et refrenare lasciviam
quod significatur per hoc quod os in prunas posuit
et os combussit quod vere tenes meos etc.
Confige timore tuo carnes meas
vocitur magna pietas cum dicitur vade
filius tuus vivit. Non dicit curatus
est sed ostendendo nobis quod sicut nunc morbus
iste erat ad mortem. Nec debemus intelli
gere de vita nature sed et de vita gratie quia
sanatus est corpore et mente parum cum sic
sed dicitur filius vita nature cum sit brevis et caduca
in spiritu Jacobi iiii. Que est enim vita
vapor est ad modicum parens. Ubi dicit glosa in plura
scilicet vapor est et vapor parens ad modicum
parens, id est vapor cum ad calore solis
dissipatur. Sic vita humana a modico ca
lore febrili extinguitur. Sapientie ii. Transit
vita nostra tamquam vestigium nubis et sicut
nebula dissipabitur que fugata est a radiis
solis. Est eciam vapor non tantum sed apparens
sic humana vita non est vita sed apparens
vita Job xx. Velut sompnium avolans
non invenietur transiens sicut visio nocturna.
Est eciam vapor apparens non ad longum
sed ad modicum. Augustinus in libro de civitate dei. Tota
vita humana ab infancia usque ad decre
pitam senectutem brevis est et subdit
si adhuc viveret et hodie moreretur quid
illi vite longitudo profuisset. Notandum
si vita ista brevis est quia dependet
a scintilla a fumo et flatu. Scintilla
est in corde que quadruplici extinguitur
vento unde et tunc moritur. Fumus est in cere
bro unde si via incipit vita finitur.
Flatus in ore qui si aliquid impeditur
homo suffocatur. De hiis tribus dicitur
Sapientie ii. Fumus non flatus est in na
ribus nostris et sermo scintille ad commo
vendum cor nostrum.

Ora septima reliquit eum febris.

Sicut corpus febricitant carnaliter
sic anima spiritualiter quod est enim peccatum est febri
citare nam sicut febricitans modo
patitur frigorem modo calorem et peccator
modo timet modo patitur adversa vel
assumitur prospera modo nimis aut
bona tiena. Sicut ut dicit Augustinus
in libro super psalmos. Quis ergo unquam in exercitu paci
dice vos faciunt scilicet cupiditas timor.
In nobis ergo sunt duo tangunt

s infirmus generis q(uod) erat febris et ca(n)
cionis t(em)p(or)is Eccl(esiasti)ci hora vij Ca(pitulum) p(ri)m(um)
notandu(m) q(uod) sic(ut) sunt diu(er)se sp(eci)es febriu(m)
sic sunt diu(er)se sp(eci)es pecc(at)or(um) p(ri)ma est
febris cottidia(na) q(ue) signat pecc(atu)m gule p(ro)
cottidiana(m) p(er)petracione(m) ysa(ie) lvj venite
sumamus vinu(m) et impleam(ur) ebrietate
erit sic(ut) hodie sic et cras multo ampli(us)
Ideo co(m)parat(ur) sanguisuge p(ro)u(erbiorum) xxx
Sanguisuge due sunt filie dicentes
affer affer quia gulosus post vnu(m) fer(cu)
lum dicit affer aliud (con)tra febris cot
tidiana difficili curatur i(n) auaricia sic et
gula cito t(ra)nsit in (con)suetudine(m) Ideo v(er)sus
mero ...ans cito desp(er)mat in libi(dine) et
vel febris cottidiana (con)tra sunt venia
lia q(ue) (secundum) aug(ustinum) in l. l. Omnes assiliant
guttis aque q(ue) fluvior(um) cauitatis ...
... et atenuat quia sepe abo...
...ribus arma(n)s silere sicut stabi...
...ia decorem ac diminuit et dicit
aug(ustinus) alibi Multe gutte implent flumi
na et magnum faciunt naufragium Mul
ta grana arene sicut homo pondisi...
...dit stabulos corpus reddit corrupto
sic venialia qui contempnunt(ur) sepe sua
multitudine sua ponderositate et sua difformitate
corpora mortale desperant S(ecun)da febris est
effemera q(ue) d(icitu)r ab effemera piste ma...
...no qui eodem die quo nasc(itur) moritur et
sig(nificat) subitu(m) ire motu(m) qui debet finiri
an(te) solis occasu(m) Ephe. iiij Sol non
occidat sup(er) ira(m) v(est)ra(m) Ira non durat
subito et ire motus q(ui) valde est ...
sicut d(icit) Ieron(imus) Omni nulla ... p(er)tur(ba)
cione mouet(ur) in p(ro)p(ri)a dic(it) aut deus
aut lapis est Et vo dicit G(regorius) naza(n)
zen(us) duo sunt in celo q(ue) no(n) p(ossun)t com(m)o
veri s(cilicet) deus et angelus et duo in t(er)ra
s(cilicet) x(rist)ianus p(er)plus licet cum deus aliqu(ando)
dicat(ur) irasci h(oc) no(n) d(icitu)r p(ro)p(ter) ... turbu
lentia(m) affecti(onis) (secundum) p(ro)p(ter) cum vindictam no

fuerit vel aliq(ua) anim(i) (com)mocione (secundum) au
me(n)tis tranq(ui)ll(ita)te omnia iudicas an
gelus erat angelus erat licet de p(er)di
cione pecc(at)or(um) dicat(ur) fle(re) ysa(ie) xxxiij
Angeli pacis (ama)re flebunt com(m)oracio in eos
cadit no(n) p(otes)t (secundum) dicunt(ur) flere i(d est) admo
d(u)m flendo se h(abe)re x(rist)ianus p(er)plus
q(uam)vis aliquid turbac(i)o(n)i paciat(ur) non
t(ame)n eius r(ati)o ex hoc obnubilat(ur) q(ui)a
eam tenet subditu(m) racionis Ideo d(icit)
G(regorius) naza(nzenus) x(rist)ianus p(er)plus in t(er)ra cele
stis est in corrupto i(m)passibilis q(uod) in
omnibus inuenit(ur) p(ro)p(ri)a alibi lib(ro) (secundo) ...
T(er)cia febris erratica q(ue) no(n) accedit
c(er)tis horis (con)signat pecc(atu)m inuidie q(uia)
q(ua)n(do) q(ui)s laudat(ur) accidit q(ua)n(do) vitup(er)at(ur)
recedit non eni(m) h(abe)t hora(m) d(e)t(er)minata(m)
S(ed) q(ua)n(do) renouant(ur) laudaciones reno
uant(ur) accessiones h(oc) p(atet) i Reg. xviij
q(ua)n(do) q(ua)n(do) ceperunt puelle cantare Saul
p(er)cussit mille et dauid x milia i(d est) tunc
febris inuidie accessit quociescu(n)q(ue)
Saul audiebat de eius p(ro)bitate so
cie(ta)tis laborabat ista accessione Ista
aut(em) febris non nascit(ur) nisi de sublimio(re)
altius quia sola miseria caret inuidia
vn(de) d(icit) quida(m) nemo tibi (con)tra deo p(otes)t
p(er) heli sacerdotem de quo d(icitu)r i Reg. iij oc(uli)
non poterat vide(re) lucerna(m) antequa(m)
extinguer(e)t(ur) lucerna accensa lucet ex
tincta fetet lucerna succensa sunt viri
religiosi v(ir)tuosi extincta peccores
fetidi Inuidus no(n) p(otes)t p(ro)spi(ci)e(re) v(e)ros
religiosos (secundum) libencius videt mis(er)os
et abiectos Ista febris multu(m) affligit
(secundum) hiero(nimus) se vnde dicit quida(m) inuidus
comburit(ur) intus et ext(er)i(us) Ideo (secundum) au(c)tores
in modi inuidorum ... oculos
et aures h(abe)rent ut de auctor(um) felicib(us)
torqueant(ur) iiij febris est ...ana qua
laborant illi qui de malis que fe
cerunt satisfacere nolu(n)t et amo(re) ...

habet quidam contritionem et confessionem
et non satisfactionem. Dicitur quod quidam demo-
niacus ad quendam virum sanctum est adductus
qui precepit demoni ut diceret quomodo stud[…]
diceret. Et ille: nos sumus tres qui insistimus
in hoc homine. Ego vocor claudens cor,
frater meus claudens os, tercius vocatur clau-
dens marsupium. Et officium meum cor pec-
catoris indurare ne possit conterere.
Frater secundus meus laborat ut confessionem
eius impediat et si fuerit confitetur alius
frater meus laborat ne satisfaciat et
plenarie … fecit omnes illudimus. Ideo
non frater meus claudens marsupium pluribus
nobis omnibus agit. Tercia febris
7 est continua. Ista febre laborant avari
et maxime usurarii. Circa predictos …
… sicut in pena usurarii non quiescit
die et nocte et hora et qualibet momento
quolibet … esse petere
quia videns ille cum tu vendidit xxx
iste autem vendit xxx et alterum …
… quia corpora se vendunt com-
pararunt inimicum et quia similis fuit
Iude ideo similis erit ei in pena. Iu-
das cum in aere qui est medius inter
celum et terram inter ad inveniendum quod
neque in celo debeat stare cum angelis
neque in mundo cum hominibus sed in aere
cum demonibus. Sic et usurarius non
stabit in celo quia deum et alterum …
… offendit nec in mundo quia
homines offendit sed in inferno cum hominibus
… pauperibus adveniant …
in … que est ydolorum servitus.
Ista febris continua scilicet avaricia continue
accendit quia tollit tria que sunt …
vite scilicet cibum sompnum et quietem. Ava-
rus enim non audet comedere. Ecclesiastici xiiii
Non satiabitur pane indigens et
in tristicia erit super mensam suam. Non
potest dormire. Ecclesiastes ii cuncti dies
eius doloribus et erumpnis pleni
sunt nec per noctem mente requiescit.
Proverbiorum iiii non enim dormiunt nisi
male fecerint rapitur ab eis sompnus
nisi supplantaverint. Non potest quietem
habere sed die ac nocte in labore et fati-
gatione. … pre sollicitudine …
non potuerunt. … vivunt
sed singulos … xiii …
… dies eius
6 Sexta febris est quartana que est
superbia … in quatuor species superbie de quibus
dicit Gregorius. Quatuor sunt species tumoris …
aliquis aliquod bonum quod habet a se habere esti-
mat vel … sibi datum …
vel cum iactat se habere quod non habet
vel cum despectis ceteris appetit singu-
lariter videri quod habet vel per …
… quatuor complexiones quia …
… elementis corpus … vel per …
consuetudinem longam …
plura dies per … malum
consensus … malo operis …
mala consuetudo. Ista … continue
difficile curatur. Superbia enim est …
Superbia … non …
est quod … in celo sed … erat
quod descendit in terrestrem paradisum et …
sic crevit quod replevit totum mundum. Alia
species quartane scilicet luxuria difficile curatur
quia in … et in carne … in
… id est in memo-
ria per … ymaginacionem. In intelligencia
per … in voluntate per …
affectionem radicatur et in carne …
per … toto … Job xxxi
Ignis est usque ad consumptionem … omnia
… Ecclesiastici
xvi … meus per
totum corpus … Joel i. …
Tercia species quartane scilicet
mala consuetudo difficile curatur …
… est Jo. xi. In lazaro quadri-
duano … quidam …
… quadriduanum ad … difficul-
tatem … valent scilicet ad …
ad clamorem cum … et

et cum lacrimarum effusione. Septima
febris est etica que est febris ra-
dicata in membris in quibus naturalis
humiditas consumitur. Cui comparatur tristicia et ma-
xime illa de qua dicitur ij Cor. vij
seculi tristicia mortem operatur. Talis
enim tristicia eciam consumit ossa. unde
amice veteres prouerbiorum xvij Spiritus tristis
exsiccat ossa. Sunt tamen quedam ossa
que non tam sunt consumenda sed eciam mune-
randa. Amos ij incenderunt ossa regis
ydumee usque ad cinerem. ydumea interpretatur
sanguinea et significat eos qui sanguine-
um sectantur. ossa sunt interiora per que
nobis robur assumitur. Sunt ergo quedam
qui ytra ossa habent interiora qui scilicet dispositis
suis non contemnuntur. alii in diuersis partibus
franguntur qui scilicet superficiales contemnuntur. alii
ca incineraverunt qui scilicet perpetualiter con-
teruntur et hanc conuersionem facit spiritualis
tristicia de qua dicitur ij Cor. vij quia
secundum deum tristicia est penitentiam salutarem
operatur. Secundo ponitur tempus cum dicitur hora
vij per horam septimam significantur ..
fides timor in quatuor partibus mundi
predicanda vel intelligitur timor qui est
vij in donis spiritus sancti vel intelligitur mortis
memoria quia in hora septima sol
declinat a medio circuitu aduersum
vel sicut origenes quia una dies est
dies ... ista ergo quatuor scilicet fides
timor memoria mortis expellunt castra
interiorem spiritualem morbum operatur. Nam
fides et timor morbum peccati expellunt.
De fide dicitur Act. xv. fide purificans cor-
da eorum. De timore Eccl. i Timor
domini expellit peccatum et memoria mor-
tis preseruat ab infirmitate. Eccl. vij In omni-
bus ~~hominibus~~ operibus tuis memorare
novissima tua et ... conseruat ...
per quietem cum mortis homo a ...
... ...
... conseruat ... angelus dixit ...
... Si vis saluus fieri fuge homines
sede et quiesce. ...

et credidit ipse et domus eius tota.
Ipsam domum intelligimus habitaculum
eius quam modo prospere ambulat in
prosperis. Fundamentum dicitur in Cor. fundamentum
huius domus est christus. Ihesus aliud enim
nemo fundamentum aliud potest ponere
preter id quod positum est quod est christus Ihesus
i. fides christi. In fundamento quidem huius
domus dei apostoli posuerunt xij arti-
culos ... xij ... huius
fundamenti xij et ipsis nomina xij
apostolorum. Apostoli namque post missionem spiritus sancti
scilicet predicandi dispergendi in simul conuenerunt
et simbolum fidei xij articulorum com-
posuerunt. Primum articulum petrus posuit
Credo in deum patrem omnipotentem creatorem celi et terre sed
x partem vocabis deum qui fecit celum et
terram. ... quo pater quia deus saluare
nos vult quia est pater. potest quia est
omnipotens et scit quia sapiens. Sciunt creare
celum et terram deus autem omnipotens dicitur. Tamen quia
omnia potest facere que vult tamen quia eum nichil
impedire potest. potestas est ordinata quia hij sunt
... natura et iusticia. Si quis enim
habet potestatem sine sapiencia multa facit insi-
piens. sine natura multa facit crudeliter
sine iusticia multa facit iniuste. deus
autem nichil potest facere insipienter vel crude-
liter nichil iniuste. quamuis ergo omnia possit
de potestate absoluta. de ordinata tamen non
potest quia derogaret et preiudicaret sue
sapiencie. Sicut verbi gratia penitenti veniam
denegare. hoc enim sue sapiencie ...
preiudicaret quia contra veritatem sue
promissionis faceret in ... xij negare
semper non potest. Glossa cui veritas est quia
facit que dicta sua non implet. Hinc est
sicut dicit augustinus Tandem tibi videtur
... accipe ... posse omnia quia
preiudicaret sue iusticie sicut ab aliquo sancto
viro graciam suam volens auferre. deus non
voluntatem malam preueniat gratiam
suam omnibus offerat multum sue iusticie
preiudicaret si eam ab aliquo iniuste auferret

unde dicit Anselmus cum deus velit quod homo
habeat rectitudinem voluntatis Si ea
arbitrio aufferret iam vellet eum nolle
quod vellet eum velle Nec posset omnia
que predicaret sue imponere Sic salu-
andos dampnare Unde dicit angelus qui
subvertit Sodomam dixit ad Loth Gen. xix
festina et salva animam tuam quia non
potero facere quicquam donec ingrediaris
illuc Non enim deus iuste dampnaret
salvandum qui eciam cum dolore dampnat
reprobandum Ideo deus invitus dampna-
ret salvandum qui eciam magno dolore
compellitur peccatores dampnare Sed
undecimum ponit Andreas Credo in Ihesum Christum
filium eius unicum dominum nostrum Credere de-
bemus quod Christus licet sit filius dei est pro-
prie equalis et coeternus Jo. x Ego et
pater unum sumus Si contrarium videtur quod
dicitur Joh. xiiii pater maior me
est Solvit hoc dicit Augustinus ad Felicianum
Maior et minor tribus modis
dicitur scilicet etate sicut senior etate se
minor puero forma sicut longior bre-
viori in loco Et subdit unde
nunc vero aliquid horum accidit filio
nam in etate minor est quia dicitur pre-
cessisse potentiam nec forma
quia nec aliud perfectius est prodicere quam
deum nec potest omnia nomina con-
ficta Id est sic utrumque dicat
in evangelio Ego et pater unum sumus secundum
formam dei et pater maior me est secundum for-
mam servi Tercium ponit Jacobus Zebe-
dei Qui conceptus est de spiritu sancto
natus ex Maria virgine Propter quod dicitur
conceptus est de spiritu sancto creditur
quod sine peccato non tantum fuit natus sed
eciam conceptus quod non est invenire
in aliis in utero sanctificatis Beata enim
virgo fuit in peccato concepta sed sine pecca-
to nata In peccatis concepit me mater
mea fuit sine peccato conceptus et na-
tus Illud vel estimari Job iii
ubi loquitur de culpa originali

quod obtenebrentur stelle caligine eius expe-
ctet lucem et non videat Nec ortum sur-
gentis aurore Per stellas sancti viri sive pa-
tres per auroram virgo beata intelligitur Sed isti
viri culpe originali fuerunt obte-
nebrati quia in ea concepti et nati
lucem autem id est Christum non videre ut ingene-
re ne dominum dimorarum autem id est virgi-
nem beatam videre impeccatam absque conceptu
sed non conceptus a dormiente Propter quod dicitur
natus ex Maria virgine dicitur natus
Ille qui erat apud patrem invisibi-
lis nobis factus est visibilis Unde cum Christus
sit contemplari ne autem sit incomprehen-
sibilis et est comprehensibilis nisi ab ipso
cordis autem potest dicere corporaliter esse
audibile cum esset in carne factus
ipse est visibile Eodem modo illud quod
erat in ipso quod erat incomprehensi-
bile est Vos nemo novit filium nisi
pater deus ipse illud nudum est
vere id est humana carne factus hominibus
se manifestavit Baruch iii
post hoc in terris visus et cum hominibus con-
versatus est in carne id est in carne huma-
na non tamen potuit audiri sed eciam
videri tangi Jo. i Quod audivimus
vidimus oculis nostris et manus nostre
contrectaverunt de verbo vite Quartum
ponit Johannes evangelista Passus sub
Poncio Pilato crucifixus mortuus et sepultus
mortuus tamen propria morte gloriose su-
perveniens sicut resurgit Sic enim Ysidorus
assimilatur leoni et pellicano
Fenix enim est avis singularis tanta
ut vel quingentos annos vivens
in igne arsit postea sponte se reparat
tercia die de cinere suo nova fenix
resurgit Sic eciam Christus admortuus se pro-
prie tradidit tercia die renovatus
resurrexit Leuncellus eciam mortuus
nascitur sed die tercia per clamorem
matris ille revivescit Sic eciam
die tercia per clamorem Exsurge gloria
mea statim corpus surrexit Quintum

eam pullos polliavit occidit Sed pro
rostro se vulneravit et illi sanguine asper
si resurgunt Sic etiam Christus nos ab
sente spirituali mortificatos suo sanguine
resuscitavit Quintum ponit Thomas d.
Descendit ad inferna Volunt quod ad in
ferna descendit primo ut triumphum tene
ret quoniam ipse triumphat de hoste
quod non solum in campo eum vincit sed etiam
ipsum spoliat et in sua domo ligat
Christus enim in cruce vicit sed in inferno eum
spoliavit et ligavit Coll. 2 Expolians
principatus et potestates etc. Secundo ut remedium
ut suis sanctis patribus subveniret et eos in
duceret Zacharie 9 Tu quoque in sanguine
testamenti tui etc. Tertio ut [illegible] ut
nos erudiret scilicet quod in se iam morte dece
dentes possemus descendere in infernum viventes
Sed si descenderimus viventes non descen
demus morientes [illegible] etiam erudiuntur
illis qui sunt in purgatorio Sextum ponit
Bartholomeus d. Tertia die surrexit a
mortuis Ad tertiam diem resurgere voluit
post mortis probationem Si enim statim
resurrexisset non fuisset creditum quod vere mor
tuus fuisset Sed quia in ore duorum vel
trium stat omne verbum per in tribus diebus
resurgens omne factum comprobavit Ultra tres non
voluit differre propter apostolorum consolationem
qui remanserunt in errore timore et dolo
re et ipse resurgens eos erudivit con
fortavit et letificavit Tertia autem die
resurrexit propter [illegible] ut pluries [illegible]
[illegible] sic [illegible] fuerunt [illegible]
mortem [illegible] Greg. una die inte
gra et duabus noctibus iacuit in se
pulcro Septimum ponit Philippus d.
Ascendit ad celos sedet ad dexteram dei patris o.
Ascendit ad celos primo ut nobis
ianuam aperiret Hebr. 10 [illegible]
[illegible] [illegible] Secundo ut
nobis viam ostenderet Tertio ut nos
duceret [illegible] in ascendens iter pan

dens ante eos que adhuc ostensiones
[illegible] porta [illegible] pecca
[illegible] ad ianuam aperiret Tertio ut apud
patrem nobis interpellet Hebr. 10 Introi
vit in ipsum celum ut appareat vultui dei
pro nobis Octavum ponit Matthias d.
Inde venturus est iudicare vivos et
mortuos Sed aut Greg. quatuor erunt mali
aut boni Malorum quidam non iudica
buntur et dampnabuntur Sic infideles
quorum facta non discutientur de quibus
dicitur Jo. 3 Qui non credit iam iu
dicatus est Alii iudicabuntur et con
dempnabuntur sicut mali christiani quorum fa
examinabuntur Matthei 25 Esurivi et
non dedistis mihi manducare Bonorum
autem quidam iudicabunt et salvabuntur
sicut pauperes etc. Matthei 19 Sedebitis
super sedes iudicantes 12 etc. Alii iudi
cabuntur et salvabuntur sicut boni christiani
qui [illegible] lapsi sunt [illegible]
de omnibus [illegible] 12 [illegible]
fuerint adducet deus ad iudicium
etc. de omnibus cogitationibus [illegible]
sunt occulta Sophonie primo [illegible]
illo scrutabor in lucernis de omnibus
verbis Matthei 12 De omni verbo quod locuti
fuerint homines [illegible] reddent in die
iudicii Nonum ponit Jacobus Alphei
d. Credo in spiritum sanctum Sicut enim in patrem
et filium [illegible] credere oportet ad spiritum
sanctum [illegible]
procedit eternaliter [illegible] in [illegible]
spiritualiter Sic oportet ut si eius amore
eternaliter recipere volumus [illegible] alium
amorem [illegible] terrenum
[illegible]
in medio [illegible] amatori suo [illegible]
tui volo Contempne ergo terrenum
contempsi propter [illegible] Quod amplius
contempne [illegible]
[illegible] amore
[illegible] est [illegible] De
cimum ponit Symon [illegible]

eandem karitatem est autem sancta ecclesia in
tres partes divisa una est in mundo que adhuc
est in timore et expectacione alia est
in celo que est sine timore et expectacione
tercia est in purgatorio que medio modo se
habet quia est in expectacione eo quod adhuc
gloriam plenam non habeat est tamen sine
timore quia sunt liberi a culpa in bono
confirmati Illud representant tres partes que
in corpore Christi fuerunt videri possunt [illegible]
d. [illegible] re p. Credere enim debes
quod in ecclesia sit communicacio bonorum per ipsos et
pro ipsis [illegible] o. c. et quod illi ecclesie
detur remissio peccatorum per [illegible] et
alia sacramenta dicit autem [illegible] in libro de
apologia quod peccatum aut donatur aut de
letur aut tegitur donatur per graciam deletur per
penitenciam tegitur per caritatem [illegible]
vii pro [illegible] illis [illegible] dimittit
utrique de [illegible]
[illegible] in purgatorio pro [illegible] demissa
deleta apud [illegible] ponit
[illegible] d. [illegible] c. xvi. et dicit
Credere enim debemus quod omnes resurgent
sed mali ad mortem eternam boni ad vitam
eternam Ideo propheta dicit [illegible] venient
statim ad dexteram malorum [illegible] debe
mus vitam eternam [illegible] dicitur [illegible]
vitam eternam possidebimus hoc quod dicit vitam
respicit illos qui sunt in inferno qui sunt
in morte et hoc quod dicit eternam respicit
illos qui sunt in mundo qui habent vitam
transitoriam hoc quod dicit possidebimus respi
cit illos qui sunt in purgatorio qui adhuc
non sunt in possessione vita autem habet vitam
sine morte quantum ad illos qui sunt in celo
eternitatem sine fine quantum ad illos qui sunt
in mundo possessionem sine expectacione
quantum ad illos qui sunt in purgatorio [dicitur xxi f 17]
Simile est regnum celorum
homini regi qui voluit
racionem ponere cum servis suis Mt xviii
Dominus interrogavit Petrus dicens quo
ciens peccabit in me frater meus et

dimittam ei usque septies Dicit dominus non
non dico tibi usque septies sed usque septua
gies septies [illegible]
[illegible] i. quociens peccabit [illegible] di
mitte [illegible] septuagies septies
[illegible] quia aliquis alius quia
ab adam usque ad christum fuerunt lxxvii
generaciones [illegible]
[illegible] culpas [illegible] di
mitte [illegible] vel [illegible]
[illegible] quia constat [illegible]
i. [illegible] et [illegible] transgressionis i. xi quia
[illegible] xi. fuerunt lxxvii est ergo sensus
dimitte septuagies i. universas trans
gressiones et iniurias tibi factas ut
illud quod dominus dixit petro melius menti
bus nostris infigeret [illegible] quod dixerat verbo co
firmavit exemplo ponens parabolam dicens
Simile est regnum celorum homini regi qui vo
luit disponere [illegible]
[illegible] aut regem [illegible] qui [illegible]
[illegible] Primo quod sit [illegible]
[illegible] consideranda quod notatur cum dicitur
qui voluit racionem ponere cum servis
suis et [illegible] Cum autem non haberet unde redderet
quia [illegible]
[illegible] resurgere non valet iussit eum
dominus venundari et uxorem eius et filios
et omnia que habebat et reddi [illegible] aut
[illegible] quod dominus iussit venundari intel
ligitur [illegible]
[illegible] corpus et animam [illegible]
[illegible] uxorem [illegible] filios [illegible]
[illegible] male gerunt [illegible]
tales venundantur i. dominio demonum
mancipantur homo cum [illegible]
[illegible] omnes qui faciunt pecca
tum servus est peccati Alii enim sunt qui uxo
res suas nimis voluptuose diligunt
et libidinibus tamquam [illegible]
ipsi cum uxoribus venduntur i. cum eis dominio
demonum subiciuntur Alii sunt qui fi
lios suos inordinate diligunt [illegible]
[illegible] ut eos ditare possint
ipsi cum filiis venduntur i. [illegible] demoni

cum eis tradentur. Alii sunt qui bona tempora-
lia aut avare retinent aut vane
expendunt. Isti vendentur cum omnibus
quae habent quia pariter demonibus tradentur
pro eo quod bona temporalia pauperibus non
communicaverunt sed aut avare retinuerunt
aut vane expenderunt. Secundo audivimus
propter liberalis hominibus in debiti di-
missione cum dicitur misertus autem dominus
servi dimisit eum et debitum dimisit ei.
Ecce liberalitas dei nam servus pete-
bat dilacionem et accepit totius debiti
dimissionem. Similiter Luce xxiij ubi dicitur quod
cum recitaret latro facinora sua et gra-
tiam habebat si vel in fine sibi parcere-
tur dominus autem dixit sibi amen dico tibi
hodie mecum eris in paradiso. Unde obtu-
lit quia unica dilexit nec mirum si
dominus modo est ita liberalis et misericors quia
cum tempore suo unum est in parte quod est tempo-
ris solius modo cum una audit causas
et iusticia facit formas ut Jeremie xxxi parca-
bitur quia solus eius iudex omnes causas
iusticia remittit ad tronum gratie. Unde
dicit Hebr. iiij adeamus cum fiducia
ad tronum gratie eius. Secundum tempus erit in iu-
dicio quod erit pure iusticie ubi ipse
audiet causas de rigore et remittet ad
solam iusticiam. Ysa. x super solium David
et super regnum eius sedebit ut confirmet illud et cor-
roboret in iudicio et iusticia amodo et usque
in sempiternum. Tertium tempus est in purga-
torio quod dicitur post mortem audietur con-
trarie tibi dicetur dum quod audiri per
pietas dei. Tunc audietur denique
quod post fuerint in toties debiti
dimissi repeticione cum dicitur iratus dominus
tradidit eum tortoribus id est demonibus
quousque redderet universum debitum. Sic
si non dimiseritis ex corde quod vobis
delinquunt et hic quod peccatum dimissum
erat a vobis exigetur. Sed quo videtur
quod peccata dimissa redeunt. Item peccatum
adhuc super hoc diversa quidam quod non red-
deunt quantum ad maculam vel reatum
sed quantum ad ingratitudinem quia qui
post acceptam remissionem ad peccatum redit

magis delinquit quia ingratus beneficio
accepto et ex ingratitudine peccatum recidivan-
tis agravat. Alii dicunt peccata redire
quantum ad penam subalternam. Sicut enim in
celo est unus denarius id est una beatitudo
substancialis licet stella differat a stella
in claritate sic et in inferno est una pena
substancialis unicus modo dampni scilicet carencie
visionis dei et talia peccata secundum cuius
sed tamen diversi debentur
ex quibus peccato mortali sed prout intensio-
nem vel mortalitatem peccatorum servatur pena
maiorem vel minorem peccatorum eius
ingratitudinem et secundum corrosionem. Quantum
ergo peccata redire quia recidivanti est
pena in qua debetur in penis minor
tamen quam prius. Alii dicunt sic peccatum quod
peccata redeunt in quatuor casibus
scilicet propter fraternum odium propter apostasiam
a fide propter contemptum confessionis et
propter dolorem de penitencia habita unde
frater qui apostata fit contemptus sui
penituisse piget proxima culpa redit.
Secundo ponitur diversitas peccatorum et gravitas
primo ponitur ille servus qui debebat
x milia talenta secundo ille qui debebat
c denarios tertio ille qui domino amicus
amicus pro illo servo qui debebat ei
x milia talenta intelliguntur illi qui offen-
dunt in deum per illo qui centum intelliguntur
illi qui offendunt in proximum. Unde di-
citur tanta est differentia peccatorum quae sunt
contra deum et hominem quanta est differentia
x milium talentorum et c denariorum
magis et multo plus. Ipse enim corpus
nobis fecit animam inspiravit filium
misit celum aperuit et nos filios suos
fecit. Numquam ergo si vitam quamque horum
moreremur pro illo retribueremus ei aliquid
dignum nec quamquam dignum non possum de
aliquo diligere minimum. O quamquam
es attendis quod tibi fecit homo et
non attendis quod tu fecisti deo quia
non dimittis homini parum ut tibi
deus dimittet dimittere multa. Similiter
aut qui diu amicaverunt signum

angelos secundum Glo. qui peccatores deo accu
sabunt et non solum boni angeli sed
etiam mali ipsos accusabunt primo et
peccata contra eos. Isti maiores accusato
res stabunt in iudicio contra peccatorem
Primi erunt angeli Job xx reuelabunt
celi i. angeli iniquitatem eius quorun
dam enim iniquitatem reuelabunt eorum
s. qui fuerunt valde mali qui s. vitam
iniquitatibus finiunt. Aliorum occulta
bunt illorum s. qui fuerunt valde boni
quorum peccata sua penitendo deleuerunt
Aliorum ex parte occultabunt illorum qui
fuerunt mediocriter boni qui secum
aliqua venialia portauerunt horum n.
peccata angeli deo reuelabunt ut de
ipsis purgentur et demonibus occulta
bunt ne ab ipsis accusentur. Secundi accu
satores erunt demones de quorum ac
cusacione contra dampnatos dictum est in
iudicio aduersarius equissime iudex iu
dica istum meum esse ob culpam qui no
luit tuus esse ob graciam tuus est per creacionem
meus per miseriam tuus per passionem meus
per suasionem tibi inobediens mihi obediens
a te accepit immortalitatis stolam a me
accepit hanc pannosam qua indutus
est tunicam tuam vestem dimisit cum
mea huc venit Equissime iudex
iudica istum meum esse In quibus verbis
ponuntur quinque allegaciones quibus
dyabolus vult ostendere peccatorem secundum esse
dampnandum Prima est talis tu obtu
listi sibi tuam graciam ego meam culpam
tuam graciam contempsit meam culpam re
cepit ergo debet esse meus Secunda est
talis Tu creasti eum per naturam ideo
debet esse tuus sed fecit se meum per
suam magnam miseriam ideo debet
esse meus Tercia est talis tu sustin
uisti pro eo durum passionem ideo
debet esse tuus ego non obtuli sed
mea suggestione recepit ideo
debet esse meus Quarta est talis

due sunt s. obediencia et inobediencia
quicumque autem est obediens est tuus
qui non est inobediens est meus
Quinta est talis tuum est facere homini
vestem fulgidam vterum meum est
facere sibi vestem sordidam vicior
quicumque habet vestem vterum est
tuus qui vero habet vestem viciorum
est meus Sed iste vestem tuam ab
iecit et meam portauit secundum ergo de
bet esse meus Tercii accusatores
erunt ipsa peccata Sapientie iiii Tradu
cent eos ex aduerso iniquitates
eorum quod ostenditur Jac v. Agite
nunc diuites plorate vlulantes in
miseriis vestris que aduenient vobis diui
cie vestre putrefacte sunt et vestimen
ta vestra a tineis comesta sunt aurum
et argentum vestrum eruginauit et erugo
eorum in testimonium vobis erit et ecce
merces operariorum que fraudata
a vobis clamat et clamor eorum in aures
domini sabaoth introiuit Ubi dicit
Jac quod contra malos diuites tria cla
mabunt in iudicio s. erugo tinea et
merces defraudata Sunt enim qui di
uicias suas auare retinent et recon
dunt contra hos clamabit erugo Alii
qui eas vane expendunt et multa
inutilia emunt vestimenta contra hos cla
mabit tinea Alii sunt qui bona pauperum
rapiunt et possidebant et mercedibus laborum
suorum eos defraudant et contra hos cla
mabit merces iuste detenta Quarti
accusatores erunt omnia elementa illud
ostendit Crisostomus super ... v. dicens Contra
peccatores in iudicio terra dicit ego terram
sibi mistrum ad solacium Aer dicit Ego
omne genus auium sibi dedi ad obsequium
aqua dicit ego diuersa genera piscium sibi
dedi ad esum terra dicit ego panem et
vinum sibi dedi ad nutricionem propter
quod omnia elementa reuocantur ...
peccatoribus ad supplicia sicut
dicit Crisostomus et ... Ignis dicit amen

comburatur aqua in me demergatur aer
in me ventiletur terra in me deglutiatur
Sapie v. armabit omnem creaturam
ad ulcionem contra insensatos

Oblatus est ei unus qui debebat
ei x milia talenta Mt. 18. Et
gari [illegible] debita magna
[illegible] q si cognouisses
quam multa et quam multis debes
quod nichil est quod facias pro debitis xpo
totam vitam tuam quia ipse tota po
suit sua Secundo [illegible] pro te fu
tura vitam tuam ut facias fructus di
gnos penitencie [illegible] omnes dies in
amaritudine anime tue [illegible] de
bitorem [illegible] qui venderet se cum
[illegible] [illegible] [illegible] vi
det [illegible] nomine ad [illegible] emenda
re totum et quantum potes dare oportebit
[illegible] dicit Non sunt
condigne passiones huius [illegible] de
bitori debes quod [illegible] totum hoc
quod te fecit [illegible] et omnia misit
Ista ergo tam maxima debita sunt
x milia talenta de quibus xc in iudicio
a nobis racionem requiret qualiter scilicet totam
vitam nostram reddimus ei qui nobis dede
rit ei qui tot [illegible] pro nobis
dimisit et ei qui tantam [illegible] nobis
dimisit [illegible] racionem red
dendam quadruplicem [illegible] primo [illegible]
[illegible] ad suum iudicium citabit et hec
triplici citacione scilicet monitoria perep
toria et peremptoria Citacionem moni
toriam mittet per prophetam Joelis in
Consurgant et ascendant omnes gen
tes in vallem Josaphat quia ibi
sedebo ut iudicem omnes gentes in
circuitu Citacionem pereptoriam mittet
per alium prophetam qui dicit Ecce dies
dies in [illegible] [illegible] dies
iudicii [illegible] Citacionem peremptoriam
mittet per angelum Apoc x angelum
quem vidi stantem super mare
levauit manum suam ad celum et iurauit

per viventem in secula seculorum quod tempus am
plius non erit Sed in diebus vij
angeli cum ceperit tuba canere con
sumabitur misterium dei De hac triplici
citacione dicitur [illegible] iii dns ipse
in iussu ecce citacio pereptoria
et voce archangeli ecce citacio
monitoria et tuba descendet de
celo [illegible] ecce citacio perempto
ria Secundo ipsos citatos [illegible]
et [illegible] de [illegible] pro [illegible] debemus
nobis [illegible] [illegible] cum bona nob
misit scilicet corpus animam res temporales
et de quibus dicitur Gen [illegible]
creauit hominem hoc refertur ad cor
pus et ad ymaginem suam fecit illum
hoc refertur ad ipsum creatorem corp
[illegible] [illegible] dicere [illegible] dedit illi
hoc refertur ad ipsum creatorem corp
que sunt super terram hoc refertur ad
omnia temporalia quibus ipse est [illegible]
[illegible] dedit ergo deus hec [illegible]
ut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] vas suum
[illegible] in [illegible] et honore [illegible]
animam ut faciat se magnum hono
rem Si enim honoramus ymaginem
dei pictam multo fortius debemus
honorare ymaginem eius et animam
[illegible] [illegible] [illegible] x fili in mansue
tudine [illegible] animam tuam [illegible] illi
honorem [illegible] [illegible] [illegible] dedit eciam
deus hec temporalia ut pauperibus ea
dispenset [illegible] deus dispensa
tores nos [illegible] suarum esse
voluit [illegible] [illegible] cui volue
rit eas et a quo voluerit tollit
eas [illegible] est [illegible] [illegible]
est [illegible] [illegible] dedit eciam [illegible]
[illegible] ut illud [illegible] [illegible] in
[illegible] [illegible] [illegible] nichil [illegible]
[illegible] Sed hon nichil [illegible]
reputat Si enim dyabolus [illegible]

vna vice homini posset habere cum illa
et gehennam euadere et gloriam obtinere
Deliciis igitur nobis commissis nos rationem
reddere oportebit. Sed de tempore malam
rationem reddent luxuriosi qui illud in
deliciis miserunt quare v. Epulari
cepit et de luxuriis consistens contra
vita de domina malam rationem reddent
simpliciter qui animas cohortauerunt dominum
virum omnibus nimis suis [illegible]
spoliauerunt. Ecclesiastici vi: Non te extollas
in cogitatione anime tue velut tau
rus ne forte elidatur virtus tua per
stultitiam et folia tua comedat et
fructus tuos perdat etc. De rebus
malam rationem reddent auari qui pau
peribus nichil dare volunt vnde di
cetur eis in iudicio Matthei xxv: Esuri
ui et non etc. De tempore malam rationem red
dent ociosi qui tempus suum negligenter
expenderunt quia omne tempus nobis
impensum requiretur a nobis qualiter
fuerit expensum. [illegible] Sicut capillus non peribit
de capite sic nec momentum de tempore. Sed
rationem requiret a nobis de bonis omissis
et illud patet Matthei xxv ubi dominus seruum
qui omisit lucrum talento accepto
condempnat et in tenebras mitti iussit.
Per talentum intelligitur donum sapientie
quod quidam abscondunt in terra. Vnde
dicitur ibidem: abiens fodit in terra et
abscondit pecuniam etc. Et quidam po
nunt in sudario vnde dicitur Luce xix:
Ecce mna tua quam habui re
positam in sudario. Alii ponunt ad
mensam pro bono suo vnde subditur
et quare non dedisti pecuniam meam
ad mensam etc. Pecunia in abscon
dita in terra rubiginem contrahit
reposita in sudario non crescit pecunia
ad mensam fructum facit. Illi in terra
abscondunt qui donum intelligere

in cupiditatibus terrenorum ponunt
et ideo sepe rubiginem contrahunt
peccatorum. Illi ponunt in sudario qui
dant se corpori et ocio tales nullum
fructum faciunt bonorum operum. Illi
ponunt ad mensam qui donum intel
ligentie ponunt ad sacram scripturam
tales sibi acquirunt magnum cumulum
meritorum de qua mensa dicitur in psalmo:
Parasti in conspectu meo mensam. Ra
tionem requiret a nobis de malis com
missis. [illegible] non requiret
de minimis nec de alienis nec de venialibus
[illegible] aut etiam minute erit [illegible]
quia rationem requiret de minimis sicut
de verbis ociosis Matthei xii: De omni
verbo ocioso quod locuti fuerint homines red
dent rationem in die iudicii. Rationem
requiret de malis alienis et maxime
prelatis. Ezechiel: Sanguinem eius de
manu tua requiram. Rationem requiret
de malis cogitationibus et occultis.
Sapientie: In cogitationes impii
[illegible]. Job xxxi: Nonne ipse
considerat vias meas. Glossa: Sic
deus vniuscuiusque vias considerat ut
per gressus dinumerat ut nec mini
missime cogitationes nec verba te
nuissima que apud nos vilescunt iu
dicis indiscussa relinquantur. Ra
tionem requiret de malis a
nobis commissis sicut patet in illo seruo
cui dominus x milia talenta dimi
serat qui noluit seruo dimittere
C denarios. Per x milia talenta
in pena de transgressione x precep
torum et per C denarios intelliguntur
quedam minores offense que in proximos
committuntur. Vnde dicitur sub exemplo:
Si quis unum commiserit adulterium habet
eum sacrilegium maiora crimina x
milia talentorum rogantibus dimittuntur
Sed ita ut ipse dimittat minora

precantibus Tercio post examinatos
convincet et hic per audientiam instinc
ta et post cuius Ro. ii In die qua
iudicabit deus occulta hominum secundum
Item quedam opera que tantum sunt hominis
sicut est opus peccati pro ut non lo
quitur hic m. 2e quedam que sunt tantum
opus dei sicut est opus creacionis
Job ix Extendit celos solus que sunt
opus dei et hominis sicut est opus
iustificacionis | Cor. iii dei sumus
enim adiutores Jo xv. Sine me nil
potestis facere opus enim creacionis
deus non iudicabit nec contempnabit
sed reformabit in melius sicut celum
terram 2e etiam Sic opus dei et hominis
non condempnabit sed remunerabit opus
autem solius hominis scilicet peccatum contempna
bit et iudicabit pro In operibus ma
nuum suarum etc. et peccator Quarto quia
post convictos sentenciam diffinitivam
ferret decens est xxv. discedite
a me maledicti etc. Quinto cum anglus ex
surrexit sentencia sublevari secundum prouocatur appel
lacionem Sexto per supplicacionem Sed cum
sentencia fertur a principe tunc non licet
appellare sed licet supplicare Tercio
per querelam facti ut dicatur quod sentencia la
ta sit per falsos testes iudice circumvento
Quarto per integre restitucionem est autem
integri restitutio reductio in eundem statum
in quo erant ante lesionem Illa contra sentencia
non potest relevari Primo per appella
cionem appellacio enim ibi locum
non habebit quia crimen cuiuslibet
erit notorium et hic tunc Primo per con
fessionem propriam Unde Crisostomus cum cuiuslibet con
fitebitur suum scelus Augustinus Quisquis
iudicium times futurum iudicem tuum
collige Primo enim causae tue testimonium
consciencie tue Secundo erit notorium per
facti evidenciam Idem aderit dies
illa in qua facta nostra quasi in quadam
tabula picta demonstrabuntur Tercio erit
notorium per presenciam violenciam ideo
cum qui ponentur a sinistris presumentur
esse quod sunt dampnandi sicut debuisset
in eo qui ponentur a dextris presumentur
quod sunt salvandi Secundo illa sentencia non
potest relevari per supplicacionem Si enim
omnes potentes celestis curie sicut
beata virgo apostoli et martires et omnes
sapientes sicut confessores et docto
res ad supplicandum convenirent deus non
exaudiret Job ii Non parcit omnibus
viris potentibus et ad predicandum
commissis Primo si omnes sancti pro reis suppli
carent et quasi iciunando se affligerent
et sacrificia deo offerrent deus eos
omnes non audiret Jer. xiv Noli ora
re pro populo isto in bonum etc. Cum ieiunaverint
non exaudiam preces eorum et si obtule
rint holocaustomata et victimas
non suscipiam ea quia gladio et fame
et peste consumam eos Tercio non potest
relevari per querelam facti ut dicamus quod
illa sentencia sit lata per falsi instincta vel
per falsos testes iudice circumvento
quia ille iudex non potest decipi nec
circumveniri cum sit veritas et sapiencia dei
Job xxiii Salvatorem autem tuum
nil fallet Crisostomus xii Ipse novit
decipientem et eum qui decipitur
Contra pars enim super peccatorem nichil valebunt
loquacitates advocatorum nec sophi
smata philosophorum nec facundia oratorum
nec argucie versutorum de hiis dicit
Jeronimus Tunc illi clerici et multi
feliciores loquebantur quam compositio
res philosophi et quam rustica oratorum
quam ebetes argucie persuaderent scilicet
circumeuntes Quarto non potest illa
sentencia relevari per in integrum restitu
cionem ut scilicet eam ad pristinum sta
tum restituant Heb. vi impossibile
est enim eos qui semel illuminati sunt
etc. et prolapsi sunt sed per penitenciam

inprimam rursus renovat aspiciens
ps Reges eos i virga ferrea et tanquam
vas figuli confringes eos. Omnes enim vasa lutea sunt terrea que
a manibus terrena facti sunt. Ita
dicit tamen vas figuli confringes eos. Et
non confringentur ab aliquo angelo sed
a validissimo pugile deo. Unde dicit
confringes eos non frangentur cum virga
lignea id est cum flexibili misericordia sed cum
virga ferrea id est cum inflexibili iusticia
Unde sequitur reges eos in virga et
iusticia tam valide frangentur quod numquam
reintegrabuntur. Ieremie xix. Sic conteram
populum istum sicut conteritur vas figuli quod
non potest ultra restaurari. [...]

Serve nequam omne debitum
dimisi tibi etc. Mathei xviii. Augustinus
odium in corde est sicut gladius scorpi
onem ignem dyamo. Sed dicit
Simone quod aliorum mortem desiderat similis
est qui gladio se transfigit ut
inimicum alterius cedat. De hoc dicit
in sermone Frenate iram quod vobis
insinuat ad vindictam. Ira est sicut
pro dare neminis flamma [...]
Si ergo tu vis vindicare de inimi
co tuo adversus iram tuam quiete
quia ipsa est inimica tua que occidit
animam tuam. Ideo sic dicit super
psalmos perva malicia esse quod ignis
si incenderis ad id quod apponis ita
prius ardet ut aliquid possit incen
dere. Ita ergo malicia prodit ante
quam vastat animam tuam malicia tua
ut alter non noceat sed potest quod ante tibi
non noceat sed non potest. Omnia ergo ille
qui odium retinet se ipsum occidit
et incendit. Ideo nequam appellatur. Unde
dicitur Mathei xviii Serve nequam
cum bonus esset [...] qui
fuerat x milia talenta debebat non esset
vocatus nequam [...] quod sibi remitte
noluit deus nequam eum vocavit dicens
Serve nequam etc. Vocatur autem nequa

quod duas species nequicie quas [...]
prima nequicia fuit magis indoles
quod notatur cum dicitur tenens suffocabat
eum. Non enim rogavit eum ne amo
nuit. Ex statim ad gulam cucurrit ta
les sunt multi furiosi qui feruntur
impetu ire sue. Proverbiorum xviii Ira non
habet misericordiam neque erumpens furor et im
petum concitati spiritus ferre quis poterit
Proverbiorum xv. Os fatuorum ebullit stulti
ciam. Et ibi dicit stultitia ebullit quod
cor fatui et iracundi est sicut olla bu
liens que sepe maior mala facit
quia aqua frigidam et ebulit et refo
vit ibi astantes aduret. Secundo
quia ignem extinguit. Tercia quia
pigra odium tot emittit. Tercio quia
olla sepe confringitur olla ergo ebuliens
est cor iracundi et animus quia sepe
verba ignea et contumeliosa producit
quibus alios inflamat id est ad iracun
diam provocat et ad scandalum. Ignem
caritatis et boni quem eos in illis qui cum
eo conversabantur extinguit nullus
enim audet reprehendere propterquam videt
ipsum sic ad contumelias provocatum et
esse paratum. Secundo ipse etiam sed aliquis pigra
diem devocionis vel ire tota
effunditur. Item etiam furorem ire eius
cor frangitur ut vix ad tranquilitatem
reintegretur. Quarta ergo istam ollam sic
bulientem tria sunt remedia. Unum
est ut ignem ab olla removeamus
id est causam peccati nos abstrahamus Proverbiorum
xx. Honor est homini qui separat se
a contencionibus. Sed omnes stulti miscentur
contumeliis. Secundum est ut ligna au
feramus id est verba accusativa subtrahamus.
Proverbiorum xxvi. Cum defecerint ligna ex
tinguetur ignis et subtracto detractore
iurgia conquiescunt. Tercium est ut aquam
frigidam apponamus sed verba refrige
rativa respondeamus. Proverbiorum xv. Re
sponsio mollis frangit iram sermo

diruus suscitat sudorem Sic cum ab ore
duo prodeunt quorum unum ignem malis
accendit Sic flatus ad extinguit
s. spiritus sic ab ipso ore prodeunt duo
quorum unum ignem iracundie accendit
s. verba dura ad extinguit s. responso bla
da Ecc. xxviii Si sufflaveris quasi
ignis exardebit et si expueris super
illam extinguetur et utrumque ex ore
proficiscitur Secunda negacio illius fuit propter
ingratitudinis unde dixit ei dominus Serve
nequam o d di. etc. ro. nec nove go cum
z te imperii tempori tui Quidam non di
mittunt offensas nisi semiplene quia
aliquas dimittunt aliquas non Alii
non dimittunt nisi habeant magnam
emendam Alii nisi diu rogentur Deus
autem totaliter dimittit sine exceptione
Ideo dixit omne debitum i. omnem pe
nam quam sibi homo alligaverat propter
peccatum cordis oris et operis Ergo debet
quilibet reconciliari cordis per dilectionem
ore per oracionem opere sibi succurrendo
Ista tria notantur Luc. vi. diligite ini
micos vestros et orate pro calumpniantibus
vos Secundo dimittit liberaliter cum pura sa
tisfactione Ideo dicit dimisi tibi
non vendidi Quidam non offensas suas
vendunt dum preciam et magnas emen
das requirunt qui autem non dimittunt
magis sibi nocent quam illis quibus
non dimittunt Crisostomus Si odeis inimi
cum amplius tibi nocuisti quam illi
per corpus illi forsitan nichil nocebis
odiens cum eum sine dubio ledes Si
tu perpetuo inimico tibi amplius pe
percisti et si benefecis tibi amplius profi
cisti quam illi Tercio dimittit faciliter
sine exorsione ca dixit quam rogasti me
Quidam dimittere nolunt nisi aut rogati
aut coacti aut minis exterriti Deus
autem faciliter dimittit Unde remisit David
adulterium et homicidium cum tribus

sillabis cum dixit peccavi. Petro peccatum
negacionis cum paucis lacrimis remisit
publicano peccata sua cum quinque verbis cum
dixit Deus propicius esto michi peccatori
Quarta ergo Deus sic remittit totaliter
sic liberaliter sic faciliter Ideo valde ingratus
est illi qui proximo non remittit Ingra
titudo n. gue vicium est siccat enim v.
mala unum est quia peccata prius re
missa renovat Augustinus de li° di° dicat
tibi deus dimitte dimittetur tibi
Sed ego prius dimisi dimitte vel postea
nam si non remiseris renovabo te
quia quod tibi dimiseram replicabo tibi
Secundum est quia omne meritum dissipat
Bernardus Ingratitudo inimica est anime exi
nanicio meritorum virtutum dissipacio beneficiorum
perdicio Tercium est quia fontem divine
gracie exsiccat Bernardus ingratitudo est ventus
urens exsiccans sibi fontem pietatis rore
misericordie fluenta gracie Quartum est quia
viam gracie obstruit ne sed ad animam
venire possit Item ingratitudo vias
obstruit gracie ubi illa fuit gra
accessum non invenit Ideo deo accipiendus
indignus est quia fuit de acceptis
ingratus Quintum est quia penam
nunc frangit Augustinus super ... pro Gen
ulacione ne sustineas aliud punire
si ipse te lesit sicut te nolles pu
niri alio vigilante quod lesisti noli
nunc penam subducere quod turpi
et ille pene in te non parcis tu do
cens blasphemas deum Crisostomus
sunt namque habent duas predictas ne
quicias Ideo habent duas penas scilicet
penam dampni et penam sensus et
utraque est pena eterna pena dampni
notatur cum dicitur Et iratus dominus tradidit
eum tortoribus deum placatum sed
iratum utrumque est magna pena quia
videre deum iratum est pena maior
quam quod vi diceret tortoribus et penis

cadite super nos et abscondite nos a facie
sedentis super tronum et ab ira agni (Apoc. 6)
Super quo dicit: Si ulli gehennam horrent
ego autem dico illius glorie multo ma-
iorem penam gehenna estimo. Verum eciam
mille ponat aliquis gehennas nec-
dum dicet quale erit a gloria illa
cadere a populo Christi et audire: Nescio vos.
Et cum melius est sustinere pro iunctis ful-
mina quam faciem illam mansuetam
videre a nobis aversam et numquam illud ocu-
lum nos serenum videre. Nos pena sensus
notatur ad diabolus traditur cum tortori-
bus i. demonibus in carcere infernali.
Habet enim deus curiam, pallacium, sta-
bulum et hospitale. In carcere sunt
omnes mali, in palacio omnes boni, in
stabulo boni et mali, in hospitale
mediocre boni et mediocre mali. Carcer
est infernus. Unde autem hoc habet carcerem
penalem quod manibus et pedibus ligantur.
Unde penaliorem quod quo continuis
tenebris involvuntur. Unde eciam pena-
lissimam quod continuis fletibus dentibus
stridentibus angustiantur. Ubi est carcer
infernalis super quo dicit Matthaei xxii: Ligatis ma-
nibus et pedibus mittite eum in tenebras exte-
riores, ibi erit fletus et stridor dentium etc. Palacium est
paradisus. Quale autem palacium homo hic
sibi edificat tale ibi inveniet. Edi-
ficatur enim de auro dilectionis dei,
de argento dilectionis proximi, de lapi-
dibus preciosis bonorum operum. Super quo dicit
i Cor. iii: Si quis autem superedificat
fundamentum aurum argentum lapides
preciosos etc. Stabulum est iste mundus
in quo hoc parvus sunt postremi (?) preciosus (?)
quia teste philosopho spatium est universi (?)
superiore etc. [illegible] preterea mixta di-
citur [illegible] eque pares esse adeo fac-
tus est quod unus [illegible] adhuc [illegible]
[illegible] deus nascens in hoc mundo
poni voluit in stabulo. Si autem tot pul-
cra et delectabilia inveniuntur in ista-

bulo qualia tunc sunt illa que sunt in
pallacio et cum pulcra illorum que sunt se-
cunda etc. Autem illi qui diligunt fetorem
stabuli et non curant venire ad odorem
pallacii. Hospitale dei est purgato-
rium in quo sanantur infirmi quorum quidam
multum habuerunt de humore i. de
mundano amore. Isti tardius evadent (?)
sicut ligna. Alii minus. Isti acius
purgabuntur ut fenum. Alii minime. Isti
citissime purgabuntur ut stipula. i Cor.
iii: Si quis superedificat ligna fenum
stipulam etc. opus manifestabitur. Utrum
autem pena scilicet pena dampni et pena
sensus erit eterna. Hic notatur eterna
Cum adversis reddet [illegible] debitis
benignus quos adversis penam pro insito
et est sensus. Semper solvet nunquam persolvet
[illegible] licet pena. Sed non videtur
quod divine iusticie competat homines
pro culpa transitoria pena punire eterna.
Ad hoc dicendum quod hoc divine iusticie
competit homines pro culpa transitoria
punire triplici racione. Primo propter in-
finite offense. Est enim quilibet animi
consciencia quod in iuriosus tanto maiori
dignus est pena quanto maior est
ille cui iniuria irrogatur. Secun-
dum pena taxatur secundum dignitatem eius
in quem fit. Cum igitur maiestas dei est
infinita, ille qui eum offendit est
dignus pena infinita. Non potest autem
esse infinita quantum ad intensionem
quia creatura non est capax alicuius
qualitatis infinite et ideo debuit esse
infinita quantum ad duracionem. Secundo propter eterni-
tatem (?) in peccato quod sunt scilicet actus de-
lectacio voluntas prava et reatus
sive obligacio ad penam eternam. Duo
primo scilicet actus et delectacio aliqui
transeunt in momento. Alia autem tria
remanent post mortem quorum duo
scilicet macula voluntas prava sunt pa-

bulum ignis infernalis non extingui possunt deleri nisi per graciam post mortem autem homo non est susceptibilis gratie. Sicut ergo ignis materialis esset eternus si pabula i. ligna essent eterna Sic ignis infernalis erit eternus quia eius pabulum scilicet mala voluntas sua sunt eterna et ideo remanet tamen ipse reatus. Item iuste eterne mali puniti voluntas in peccandi in eis non habuit finem ideo eorum pena non debet habere finem. Unde in moralibus Gregorii sine fine puniri non debet culpa cum ob[illegible] tionis fidelium quod iste dicunt si iudicium non contra hominem si facta pausaret sine fine delinqui. ideo cum fine delinquunt quia cum fine vixerunt. voluissent quippe sine fine vivere ut sine fine potuissent in iniquitatibus permanere. Ad districti ergo iudicis iusticiam pertinet ut numquam careant suppliciis quorum mens in hac vita noluit carere peccato. Nullus dicit iniquo tiranno(?) ulcionis qui quamdiu vixit habere noluit tamen eternus. Cum(?) tu imitacionem fieri videre quod unum tandem furtum in diversis foris diversimode punitur namque alicubi pro eodem furto fur carceratur alicubi mutilatur alicubi suspenditur. Deus autem duplex forum habet unum in presenti quod est forum occultum et nunc ubi culpe puniuntur pena transitoria aliud in futuro quod est forum publicum iusticie ubi culpe puniuntur eterna pena. Unde dicit Crisostomus quanto distat deus ab homine tanto distat iudicium dei. optime audiam homines ne recipiat mala homines iudices malum(?) sed ne ipse nunc videas(?) periculum(?) omelia xxv(?) p 19

a beuntes pharisei

consilium inierunt ut caperent ihesum in sermone Matthei xxii. Eo tempore quo cesar Augustus universum orbem describeret censum capitis ab omnibus solvi iussit ut habetur Luce ii in Iudea. Quorum tributaria est facta magna tamen sup[illegible]

hac quo in populo erant quibus dicentibus quod propter securitatem et quietem communibus militabant. debebant solvi tributa phariseis contrario asserentibus quod populus dei qui decimas et primicias et alia ex lege precepta deo solvebat non tenebatur. Cum tamen tributa persolveret intrum(?) aut persuasio phariseorum invaluit quod tributum romanis est denegatum propter quod imperator Tytum et Vespasianum in Iudeam misit qui eam everterunt. Eius autem phariseorum malicia sepe fuit a Christo confusa non tamen refrenata est quia affectata malicia aliqua racione veritatis confunditur sed non emendatur. Et hoc ostendit Crisostomus exemplo aque dicens Quemadmodum si quis claudit volens aque cursum in alto aliunde sibi semitam rumpit. Sic eorum malicia ex una parte confusa aliud sibi additum adinvenit. Et sicut ignis quanto amplius lingna conceperit maior excrescit sic animus malus quanto magis veritatem audierit eo amplius in malicia excitatur. Volentes ergo pharisei ihesum capere in sermone non venerunt personaliter sed miserunt discipulos suos duplici de causa ut dicit Crisostomus. Mittunt in discipulos suos quasi dolosos magistros ut aut temptati faciliter deciperent aut de suspicione non erubescerent. Et subdit Crisostomus discipuli autem magistris suis erant minores malicia aut pares [illegible] pulli serpentum scorpionum breviores sunt veneno aut equales catuli luporum qui venatores tenere non possunt cum tamen [illegible] gaudio et morsibus ludunt miserunt etiam cum suis discipulis herodianos herodianos dicebant herodiani milites quidam herodis ascalonite qui adhuc superstes erat vel milites herodis tetrarche qui tunc in ihrlm

ad diem festum venerat vel secundum Ieronimum
pharisei illos iudeos deridendo herodianos
vocabant qui tributa roma
nis soluebant ideo herodianos mi
serunt ut per eos illum caperent quem timo
re turbe capere non audebant dicitur ab
eminencioribus phariseis etc. In isto autem secundo
tria ponuntur scilicet pharisaeorum et herodianorum
opere (?) et tercium opere pharisaeorum
discipulorum primo fuit malicia in
consultando quod notatur cum dicitur abeun
tes pharisei consilium inierunt etc. isti
autem consultores fuerunt phariseorum et herodianorum
pharisei autem erant primo inuidi quod
Christum docebat eum quod pecunia tra
ctum herodiani autem erant auari qui
exactiones multas in populo faciebant
utrique autem erant Christo inimici In iudeos
in intendebant denigracionem fame eius
ipse specialem fecit inimicos communes
priorum Causa autem Christum (?) quod consilium fecerunt
et inierunt phariseorum inuidi et eius fama
denigrarent Si enim dixisset quod tribu
tum cesari esset soluendum ipsum apud
populum infamassent Inierunt consilium
herodiani auari ut si dixisset quod deberet
tributum dari tunc maiorem exactionem
fuissent maiores exactiones facere
In ierunt ergo tam isti quam illi qui
erant inimici ut si dixisset quod non
liceret dare cum caperent et dicerent et sic
dicit Crisostomus multi per istos sermones
nouam causam fuerunt cum hoc eo
plus et quales amplexari scilicet phariseorum in
uidi qui Christum volebant infamare hero
diani auari qui volebant populum spolia
re et utrique inimici qui Christum volebant
occidere Sed dicitur Iob v. qui deus consi
lium prauorum dissipat Crisostomus supplan
tarum omnis colonus cum terra paci
dit illius auxilio opus indiget Colo
ni auxilium dyaboli non querit Colonus
dyaboli auxilium dei non querit non inuenit
vidisti ne quem alium cruentem ad
furtum deum orare ut propter respecto

aut qui videt ad fornicandum neque
sibi signum crucis imponunt inponere
ut non comprehendat quod ... sed
...tamen quo actus capit quia nescit
nostri dei patronum dare omnibus Secundo
fuit in eis fraudulencia in laudando
cum dicunt magister scimus quia verax
es etc. Crisostomus magistrum eum vocant ut
quasi honoratus secreta sui cordis sim
pliciter apperiret hoc est eum proponere
per potentiam simulata laudacio quibus ad
adulando se eum laudauerunt tamen verum
dixerunt quia eum quibus esse magister falsum
tamen iudeos primo mendacium infirmando
Io. j. Contra autem veritatem dei
mendacium Secundo veritatem tacendo Augustinus
vtrique reus est apud deum ille qui ve
ritatem occultat ille qui mendacium
dicit Ille quia prodesse non vult iste
quia nocere desiderat Tercio veritatem
peruertendo sicut faciunt mali iudices qui
pecunia vel timore veritatem iusticie
peruertunt Prouerbiorum xvij accipere personam
impij non est bonum in iudicio ut de
clinet a veritate iudicij Quarto veritatem
non defendendo que defendenda est
vsque ad mortem Ecclesiastici iiij vsque ad mor
tem certa pro iusticia / Christus autem fuit magister
veritatis primo quia predicauit veritatem in
ore suo habuit ideo dicitur magister scimus
quia verax es non enim aliquod men
dacium dicere poterat quia deus erat
Hebreorum vj impossibile est mentiri deum Secundo
veritatem non tacuit ideo dicitur viam
dei in veritate doces Io. viij Ego autem
si veritatem dico vobis non creditis
mihi Tercio veritatem iusticie nec timore
nec munere in iudicio peruertunt et ideo
dicunt non est tibi cura de aliquo
Iob xxxiiij nunquam accipit personas principum
tum adulacionem pro ... non pre
pter pro redempcione domus plurima
Quarto veritatem defendit Ideo dicunt
non enim accipis personam hominis de

scendit eum portam usque ad interna in-
terrogantem quia verbis iniuriosis fuit
lacessitus usque ad eius conspuitionem
quia vepribus deridentes usque ad flagel-
lo pressus quia ad colaphum flagel-
latus usque ad mortem quia morte
turpissima condempnatus Tales sunt
in eis usura in interrogando quid di-
cimus licet censum dare cesari an non
temptantes eum quia aut volebat
probis aut percusare aut omnino tace-
bit Si volebat probis quod non debe-
solvi tunc incurreret cesaris indignationem
Si volebat percusare quod sic debet censum sol-
vi tunc veniret in iram populi et suorum
Si omnino tacebit tunc ipsum deprehen-
derunt quia veritatem timuit dicere propter
humanum timorem In Christo eum tria non-
primo quia eorum figura completa sicut
unde dicitur Christo aut cogitata eorum nequicia
etc. Ideo eos ypocritas appellaverunt quod
sub simulato sermone abscondere se
volebant Sunt eum qui abscondunt
se sub simulato amore fingentes
se amare celestia cum diligunt terrena
Ideo posuerunt in celum os etc. Alii sub si-
mulato timore fingentes se timere deum
cum parvus timeant unde cum diceret
apostolus Nolite timere eos qui occidunt cor-
pus etc. Alii sub simulato sermone habentes
mel in ore sed venenum in corde ideo
mollient sermones eius super oleum
et ipsi sunt iacula Alii sub simulata conver-
satione fingentes se habere conversatio-
nem cum tamen habeant mentem lupinam
apostolus vij veniunt ad vos in vestimentis
ovium intus autem etc. Una autem sapiencia
omnia recognoscit unde dicit psalmista Si
ascendero in celum etc. Si finxero me
amare celestia tu illic es id est cor
meum vides Si descendero ad infernum
etc. Si finxero me timere tua iudicia
ades id est intencionem meam vides

Si sumpsero pennas diluculo sicut penne
eorum sunt virtutes sic penne ypocritarum
sunt simulati sermones qui eam vi-
dentur habere aliquam apparentem virtutem
ideo dicit diluculo Si finxero me habere
celestes sermones et aliquam pietatem
manus tua me deducet id est falsita-
tem meam ostendet Sed si habitavero
in extremis maris etc. Mare est mundus
in cuius medio consistunt homines mun-
dani Sed autem viri habitant in extremis
maris qui de mundo consistunt ad contemptum
non ad superfluitatem Si ergo finxero me
habere conversationem celestem dextera tua
me tenebit et falsitatem meam aut
iudicio inspiciet Sexto ex laudibus
eorum respicit Unus videt dicens
Quid me temptatis ypocrite Non re-
spicit ad eorum blanda verba sed ad eorum
figura corda Ideo pharisei blandie-
bantur ut possent sed ipsum confundebant
ut salvaret quia valor nato ho-
minis fuit sed ad quod Christus deus laudes
respicit dat intelligere quod nullus debet
velle laudari respiciendo ad vitam
suam preteritam presentem vel futuram Nam
si respiciat ad vitam preteritam inveniet
multa se commisisse de quibus coram
deo debet erubescere Ro vi. Quem
ergo fructum habuistis tunc in illis etc. Si
respiciat ad presentem inveniet se esse
in loco exilii de quo multum debet
dolere propter illud heu michi quia inco-
latus meus prolongatus etc. Si respiciat ad
futurum inveniet se ipso multa dei
iudicia de quibus debet timere propter dimi-
dium non est tam timor ergo quid in
hac vita debet laudari qui habet
eum tanti laboris doloris et timoris
ubi autem secure laudari possunt quod
non despicio hic non possunt erubescere
cum sunt in plena felicitate nec in ipsum
non debeant dolere cum sunt in omnimoda
iocunditate Nec de futuro hic

vn debet timere quod sunt in eterna salu-
tate Tho xt decorum mirorum sine
aliquo preiudicio reddit d. Reddite ergo
que sunt cesaris cesari etc Glosa n.
saluat iura propria tempora dei et tamen
multa erant quorum odia adducebant
Si enim attendisset quod cesar erat alie-
nigena et iudei domestici non dixisset
ut aliquid cesari soluerent Rursus si
attendisset quod per talem solucionem pau-
peres grauabantur non dixisset ut soluerent
Item si attendisset quod per solucionem ta-
lium tributorum populus poterat retrahi
a solucionibus decimarum et oblacionum dei
non dixisset ut soluerent Item si atten-
disset ad personam cesaris et tirannorum non
dixisset quod deo decimas soluerent quia
gentiles et tiranni in dominum israel non cre-
debant Sed noluit xt aliorum preiudicium
facere nec propter amorem peccatum nec in
fauorem pauperum nec eciam sub pretextu
cultus dei nec propter timorem alicuius ti-
ranni dans nobis exemplum ut et nos
eadem faciamus ¶ vii
a Recesserunt pharisei consilium inierunt
ut caperent ihesum in sermone etc
Scribe et pharisei sepe conati sunt
capere ihesum in aliquo suo opere sed non
potuerunt quia omnia opera sua erant
iustissima Item conati sunt eum capere
in aliquo verbo sue doctrine sed non
potuerunt quia doctrina sua erat iustissi-
ma consilium inierunt ut caperent eum in
aliquo sermone ignorancie propter quod in
eo reprehendere possent sed non potuerunt
quia ipse est dei virtus et dei sapiencia
Sponsus nec morsi serpentes magorum
deuorauerunt ut dicitur Exo. vii Omnia
sapiencia dei vincit sapienciam mundi huius
Prophecia eius etc inter ceteras primo
ut linguam custodiamus pro eo quod
voluerunt ihesum capere in sermone Si in
sermone voluerunt capere illum qui
est dei sapiencia timendum est ne nos
in lingua aliquem offendamus quia

sic dicitur Jac. iii Si quis in verbo non
offendit hic perfectus est vir qui ergo
nescit discrete loqui saltem studeat
sapienter tacere Job xiii Utinam taceretis
ut putaremini esse sapientes Sene.
Dum tacuerit homo stultus pro sapiente est
Cauendum est ergo nobis a multiloquio
quadruplici de causa Primo quia est occa-
sio culpe Prov. x In multiloquio
non deerit peccatum Socrates philosophus
interrogatus Cur inter multos taceret
respondit quia locutum me sepe penituit etc
Secunda quia est signum stulticie Eccl. x
Stultus verba multiplicat Salomon
philosophus cum aliis loquentibus taceret inter-
rogatus utrum taceret propter inopiam verborum
aut quia stultus esset respondit nullus
stultus tacere potest Tercia causa est disci-
pline Eccl. xx est tacens qui inve-
nitur sapiens et odibilis quia procax
est ad loquendum Zenocrates cuidam
verboso ait Si in tuis auribus te audi-
res taceres Quarta causa est quia
est contra ordinacionem nature Natura enim ymmo
auctor nature ordinauit ut homo unum
os et duas aures haberet ad audiendum
et innuendum quod debet multa audire et
pauca loqui Jac. i Sit omnis homo
velox ad audiendum tardus autem ad
loquendum Zenocrates cuidam multiloquo
precepit aut quare os vnum et aures duas
accepimus quia debemus pauca loqui
et multa audire Secundo docemur ut adu-
latores vitemus et hoc secundum exemplum ihesus
adulatores tamen dure reprehendit et
eos non laudatores sed temptatores
vocauit dicens quid me temptatis ypo-
crite Sicut enim dicit Aug. super
ps. Duo sunt genera persecutorum vitu-
perancium et adulancium et plus persequitur
lingua adulatoris quam manus
interemptoris Debemus ergo adula-
tores vitare quadruplici racione
Primo quia sunt sicut aucupes

auras capiemus prov. xxvi ho qui fictis
blandisque sermonibus loquitur amico
suo rethe expandit gressibus eius
Sed ut ad auditi tales ut facilius prodant
prov. i. frustra iacitur rethe ante oculos pen-
natorum plures Nepos plures auditores adu-
lanti aut desinit adulari nescit prophetis
credere intelligam Sed quoniam sunt sicut
Sirene dulces / auras in portu dormire
faciunt ysa xiii Sirene in delubris
voluptatis Sirene sunt pisces marini
habentes speciem mulieris qui ita dulciter can-
tant quod nautas obdormire faciunt et
sic naufragium paciuntur Sed prudentes nau-
te aures claudunt ne audiant Sirene
iste adulatores sunt qui in peccatis dor-
mire faciunt ysa iii popule meus qui te
beatum dicunt Sed debet ipsi claudere aures
Sapientis i. reprehensionibus dicitur Ecci xx
viii Sepi aures tuas spinis et noli
audire linguam nequam Nos adprimi
sermonibus mortiferis syrenarum audita
sirena debemus aures claudere Item sunt
sicut scorpiones capite scorpio cum
facie blanditur sed cauda pungit apes
mel portant in ore sed pungunt a poste-
riori parte sic tales in facie laudant
et in absencia vituperant Ideo tales
scorpiones et serpentes sunt expellendi
Sed Jeronimus in epistola ad monachum epistola xlii
vnguis meis ... consciencius [illegible] ca-
pit quod si non peccat tacere solitarius
scriptus est tacere non posse quod non pec-
cato repressit Seneca cum spiritu venenum
blandus adulacionis aurem sic se frui
tres faciunt cum sermonibus blandis
quia non possunt vincere minis Sic
pars [illegible] in thamas Et si quis non
potest viribus subiugare membris eius
inimicum [illegible] ipsum apprehendet Sed
non debet quis sustinere ut quis eum
frangat vel oleo adulacionis impinguet
ps. Corripiet me iustus aut peccatoris

non teneat Sicut dicitur prov. xxvii meli-
ora sunt vulnera diligentis quam
fraudulenta oscula odientis Tercio
instrumentum ut dei ymaginem et superscripcionem
in nobis custodiamus pro eo quod dicitur
Cuius est ymago et superscripcio dicit
~~Gr. deus in iudicio~~ Sed terra posset
in homine esse sicut moneta ymago
et superscripcio dicat Gr. deus in iudicio
michaeli Cuius est moneta ymago
et superscripcio hec si dicat cesaris
i. demonis proicietur in fornacem
inferni Si dicat dei ponetur in thesauro
celesti Moneta vero qua emitur regnum
celeste sunt elemosine oraciones et ieiunia
et bona opera Moneta filii qua emitur
supplicium infernale sunt opera tenebrarum
Habet duplicem monetam dicitur Gal.
Qui seminat in carne de carne et
metet corrupcionem et qui seminat in
spiritu de spiritu et metet vitam eternam
Ista duplex moneta cum [illegible] ibi
Apoc. xviii Opera enim illorum sequuntur
eos Imago cum hec est vera [illegible]
adeo impressa scilicet quia facta est
ad ymaginem trinitatis per tres scilicet memoriam
intelligenciam et voluntatem ut scilicet
memoria sit camera patris in qua
habitet potencia recordacionis intelligencia
sit camera filii in qua habitet lux
fidei cognicionis voluntas sit camera
spiritus sancti in qua habitet amorem
Ideo ista ymago in homine est honoranda
Ecci x fili in mansuetudine serva ani-
mam et da illi honorem secundum meritum
suum Sed est ymago inferior sed superinducta
per species peccatorum sumptas
bestie [illegible]. Cum veniet desta ho-
mine desinunt cum iudicium [illegible]
non possit videri in bestia simplicius
cum fuerit leonina lupinus
fuerit porcina bulissus fuerit
ursina diabolus fuerit speciem rapter

faciem lupina detractor faciem caninam. Tercia est ymago peior que difformata sicut de quibusdam mulieribus que per varios colores facies suas difformare dicit ergo sibi deus cum est ymago tua feci Vel vicit dominus tibus ad eam nectis quia mea non est ego non feci tibi pellem brunam tu habes albam feci tibi faciem albam tu habes rubeam feci grossiorem tu habes subtilem feci tibi capillos nigros tu habes flavos feci tibi supercilia depressa tu habes elevata ideo dicet illud quod dicitur est virginibus fatuis matthei xxv. amen amen dico vobis nescio vos Iacobus Qua fiducia attollis vultus ad patrem cuius conditor non cognoscit inscripcio autem illa est de qua luce dicitur v. mane techel phares i. numerauit appendit diuisit debet enim quilibet circa sua numerare ut sciat quot sunt ponderare ut sciat quanta sunt et cetera dicitur i. professio ac et nomen ne amplius sint in malis autem dyabolus hanc scripturam simplici indicabit appendendo non adimplendo decem diuidendo non numerando non appendens non diuidens Quarto eodem modo ut vobis et deo quasi sua sunt reddamus per eo quod dicit Reddite ergo que sunt cesaris cesari et cetera debemus benignitatem modo suos honores eos despiciendo suas delicias eas abhorrendo suas diuicias eas contempnendo de illis tribus dicitur hebreorum xi fide moyses negauit se esse filium filie pharaonis quo ad stepm honorum magis eligens affligi cum populo dei et cetera quo ad deceptu deliciarum maiores diuicias estimans thesauro egiptiorum improperium christi quo ad deceptum diuiciarum deo autem debemus reddere sicut de decimas primicias oblaciones

solucio decimarum primo est antiquitus indicta quia nullus videtur ut nova inuencione illius qui specialia nobis inuenerat primum est auctoritate malachie iii inferte omnem decimam in horreum meum ut sit cibus in domo mea et cetera quod ibi sit cibus commendat domini ut insti patres et pauperes quibus tenentur ibi prouide primo est ad eorum institucionem ut qui ordinauit videat deus in veteri lege sit et noua decime persoluantur et quod solucio decimarum primo est antiquitas ista primo adhuc auctoritate primo ab eorum institucione ideo dicat dominus decime extollere nequiuntur quia eas domine volunt res alienas inuadit Secundo debet dari deo primicie de decimis et propriis fructibus et cetera iste tamen primicie solui debent secundum consuetudinem patrie et indigenciam ministrorum ecclesie dicit ad Iacobus quod illi qui plurimum quadragesima et illi qui minus sexagesima primo dabant et cetera inter quadragesimam et sexagesimam licebat offerre pro voluntate offerentis Tercio debet dari deo oblaciones et cetera oblaciones sunt voluntarie cum in quibusdam casibus necessario sunt soluende primum est necessitatem quando scilicet ministri alicuius ecclesie non habent aliud unde sustentarentur Secundum est approbata consuetudinem sicut quando pro tempore consueuit in suis solempnitatibus oblaciones facere si illas vellet subtrahere possit cogi ad laudabiles consuetudines obseruandas

Reddite ergo que sunt cesaris cesari et que sunt dei deo Apostolus Romanorum xiii Reddite omnibus debita cui tributum tributum cui vectigal cui timorem cui honorem et ista sunt que hic dicit xpristus reddite que sunt cesaris cesari Nam cesari debemus tributum et vectigal deo amore christi propter quod tercio debemus reddere tributum maxime quando videmus ipsum rem publicam strenue gubernare et cetera

capitis tacti adinstar membrorum in
ducit plutarcus prout instruccio perlegi
troyana princeps capitis obtinet locum
ubi tamen subditus esto cordis locum se
natus tenet aquo bonorum et malorum
viarum consilio oriuntur et agere officia
sibi vendicant Ypsides preminentes offi
ciales uero milites tamen manibus comparantur
Cui uero ipsi assistunt princip. lateribus assimilantur
pedibus autem solo adherentibus agricole
comparantur Quare ergo princeps locum ca
pitis tenet id est toto corpori .i. universo populo
sibi subiecto vitalem regem dum ut cum
bo voluntate regat pro quo princeps hic debet
se ipso gratum et amabilem reddere Cum
enim rectorem te posuerunt noli extol
li esto in illis quasi unus ex illis In
dicitur In pollicrato quod Iulius cesar nunquam
dixit militibus ite sed venite dice
bat n. quod pars est cum duce labor Videtur
militibus minor et dux qui eo la
borat ut militibus carus sit militibus
nescit amare in eadem domo non
est opus regi alia presidia querere ut munit
ioribus se sepire inexpugnabile enim
est munimentum amor civium Quod rempu
blicam debet zelare in tantum enim eam zelare
debet quod quam plures cum impune viderent
Seneca In laudem augusti cesaris quod
cesar ubi terrarum se dederant se subi
cipiunt et sedum more quod filius suos
se complecti possent nunquam sibi licebat subsistere
vel quamquam suum facere eum domus illius
vigilia defendit omnium ocium illius la
bor omnium delicias illius industria omnium
vacacionem illius occupacio Item quia
rem publicam debet zelare quod pro ea sal
vanda morti se debet exponere unde
refert valerius quod cum codrus rex athe
niensium ab hostibus urgeretur accepit ab
appoline responsum quod exercitus suus victo
riam obtineret si ab hostibus suis

se occidi permitteret quod postquam cum eciam
hostibus innotuisset preceperunt neque
codrum tangerent tunc ille mutato ha
bitu ad hostes processit et quendam
militem falce percussit qui percussus
mox in eum irruit et occidit cognita
ergo morte codri continuo hostes
athenienses victores tunc fugerunt Item
rempublicam debet zelare quod ut filius
pro debet patrem si videt eum contra rem
publicam aliquid agere unde Tullius in
libro de officiis inquit Si pater patriam
vult prodere utrum filius debet supplicare et
rogare quod filius pro patria et rogare ne
desistat Si non vult prodere audire
deinde minas eis addere quod ipsum populo pu
blicabit Si ut minas recipere vult
debet salutem patris saluti patrie ante
ponere Item eos leges quas condit debet
servare unde refert valerius quod cum za
leucus princeps legem statuisset quod quicumque
eorum alius violaret ambos ocu
los perderet et filius eius in adulterio
deprehensus fuisset pro legem servare
volebat et nichilominus filio condolebat
Sed invenit remedium per quod et legem
servavit et filio unum oculum reliquit
Nam sibi unum et filio alium oculum eru
ere fecit Octavo contra hostes debet victoriosus
existere dicitur enim in pollicrato quod romani se
tenent victores esse victores sed fides
sacramenti et constantiam Servabant enim fidem
omnibus illibatam Unde quidam ab
anibale captus romam venire fuisset
permissus et iurasset se rediturum si
per eum hoc non posset Si autem vellet
reddere nollet senatus eum compellen
di fecit et ad cartaginem hanibalis de
servari utebantur causa romani et agere
debes multa maturitate et prudentia Unde
Romulus C. seniores de populo elegit
quos eciam senatores appellavit
consilio quorum respublica regebatur

Nemo n. ut dicitur in libro ethicorum
iuvenes eligit duces eo quod non con-
stat esse prudentes habebant tamen
romani communiter consilium senum et quia
plus docti erant ideo sic dicitur Eccl. xxx-
xiiij Vir in multis expertus cogita-
bit multa et qui multa didicit enar-
rabit intellectum qui non est expertus
pauca recognoscit sed in aliquibus
tamen gentibus ut eciam in eis ysra-
helem ut postea dicitur filii eorum
circa cum hostibus eorum contra con-
suetudinem consilium senum Cicero in secundo
de honesto et utili ponendo exempla-
plura quod utile contra sit quam honestum est
narrat valerius et ambrosius in libro de officiis
quod cum macedones et athenienses
magna cladem dixissent venit
quidam legatus ad eos dicens quod si
clavulo classem adurent totam
incendere possent sed publice nullatenus
assistere voluit contra consilium victoriam et
si esset utilis tamen non esset honesta atque
ita consulebat ambobus magis autem nunquam
posse honeste quam plus tempore Aliud
exemplum narrat augustinus in libro de civitate dei
quod cum in tribus regulus captivus a car-
thaginensibus iuvene detineretur qui
est dictus regulus roma pro permuta-
cione facienda iuravit quod rediret si
commutacio fieri non posset qui ad ro-
mam venisset super dictam commutacionem fieri
dissuasit eo quod ipse senex esset et parum
vivere posset illi autem iuvenes multa
adolescentes plura tamen bonus possent nunc
et eum rogarent ut salvus remaneret nullatenus
acquievit rediens quod crudeli
morte interiit utile quidem sibi remanere
nunc fuisset sed quia publice iuraverat non
fuisset honestum Contra eum legitur in
hystoria romanorum Scribit ambrosius in libro
de officiis quod cum medicus pirri regis
fabricium ducem romanorum venisset
asserens quod pirro medicinam toxica-
tam daret ipse rege mortuo ipso

victoria potiretur iussit eum fabricius
ligari et ad dominum suum remitti et sub
ambobus remansit scelerum ut qui contra
in pugna susceperat nollet fraude
vincere tunc pirrus dixisse fertur iste
est fabricius qui difficilius a recta linea
quam sol a cursu suo averti posset et se-
cundum eo ad librum proposuit ipse quod de-
beamus nulle principi terreno vitare
quod debeamus nulle principi deo supe-
rest autem fuerunt olim tres opiniones
Quidam n. dixerunt quod sufficiat deo
dare obsequium verbale quod consistit in re-
rum prolacione precum et manuum ele-
vacione Alii dixerunt quod non sufficit
deo dare obsequium verbale nisi dederimus
sibi obsequium reale quod consistit in elemo-
sinarum largicione Alii dixerunt quod
non sufficit obsequium verbale et reale nisi
sibi obsequium demus spirituale ut scilicet nos
vel aliquid nostri ad cultum dei perpetue
dedicemus unde quidam bonus homo veniens
ad micheam prophetam et interrogans super tri-
bus opinionibus interrogavit ut
habetur Michee vi. et primo interrogat
si sufficiat deo facere multas genu-
flexiones dicens Quid dignum offeram
curvando genua deo excelso et
propheta nichil respondit deinde interrogat
si sufficiat multas elemosinas dare
numquid offeram ei holocausta pinguia
et vitulos anniculos et propheta nichil
respondit deinde interrogat si sufficiat
aliquid appropriatum cultui dei filium
suum primogenitum in religione po-
nere dicens numquid dabo primogenitum
meum pro scelere meo fructum ventris
mei pro peccato anime mee propheta autem
tria retrograde respondit Indicabo
tibi o homo quid sit bonum et quid
deus requirat a te utique facere iudicium
et diligere misericordiam et sollicitum ambu-
lare cum deo tuo Item in primo videtur
ut quod facere iudicium ac si diceret

Ysaia me rogasti Si tibi sufficiat ad sa
lutem filium tuum in religione pone
re fecisti tamen quod tu non iudicium facies de
tempore ut sicut caro tua delectata est
in peccatis sic crucietur et affligetur in peni
tenciis non enim esset equum quod tu
peccata facies et filius tuus penam por
taret. Et ideo oportet ut carne tua iudi
ces si non vis a domino iudicari j Cor
xj Si nosmetipsos iudicaremus non
utique a domino [illegible] ad aliam quam
diligis magis ac si diceret me rogasti
si tibi multas elemosinas facere sufficiat
[illegible] tibi non enim tu per eas eam sanabis
et anime tue maculam impendas [illegible]
[illegible] quam anime tue placeas deo
[illegible] Sufficit autem tue uxor mea
non enim [illegible] quemadmodum alii peccatis
et sibi impunis. Omnia sic dicitur in proverbiis Qui
diligit iniquitatem odit animam suam Tercium
videt ad aliam quam dicit et sollicite am
bulare cum deo tuo de si dicit me ro
gasti me si tibi sufficiat multas contem
placiones facere et ego dico tibi
quod non nisi per bona opera studeas solli
citus Ille autem cum deo sollicite am
bulat qui sua iniuncta debite perficit
[illegible] vel qui opera sua [illegible] facit
vel qui de gratuitis nichil obmittit
In [illegible] in sollicite animi tempore [illegible]
bilem [illegible] operam in confu
sibilem recte [illegible] vitans
Sunt qui [illegible] in senectute
sepius curant [illegible] emendare
et hoc dicit sollicite animi tempore etc.
Alii sunt qui [illegible] negligenter
operantur ideo sibi dicit operam inconfu
sibilem Alii sunt qui recta que fa
ciunt [illegible] sed non recte quia cum
[illegible] multas [illegible] de
recte tractare [illegible] xxiiij

Convertere ihesu d 19

Ad [illegible] ecce princeps unus
accessit et adoravit eum dicens

Filia mea modo defuncta est etc.
[illegible] ipso dominus deus habet corpus
suum in quadruplici statu scilicet vel
quod est infirmum vel mortuum vel
resuscitatum vel sanum quia anima
mediante corpore mea multa agere
que sine corpore agere non valet Sicut
[illegible] pugnare martirium sustinere
vel eciam infirmum quod se [illegible] infirmitas
paciencie portat [illegible] ij Cor xij
libenter glo[illegible] etc. vel mor
tuum quia anima desiderat sibi uniri
et in ipso remanere [illegible]
anime [illegible] quando [illegible]
venies non videbis [illegible]
[illegible] vel eciam resusci
tandum quia tunc homo [illegible]
et anima in contemplacione divina et
in corpore in visione [illegible] Jo x
ingredietur et egredietur et pascua inveniet
Ista patent in istis duabus mulieribus
scilicet in emorroissa et in filia archisina
gogi Nam prima habuit corpus infirmum
sed postea sanatum valuit ergo sibi
corpus infirmum quia illa infirmi
tas corporis fuit sibi occasio ad sa
nitatem mentis valuit corpus
sanatum quia illa sanitas in corpore
fuit occasio ad [illegible] sanita
tem in mente Secunda scilicet filia archi
sinagogi habuit corpus mortuum
sed postea resuscitatum valuit ergo [illegible]
corpus mortuum quia illa mors
corporalis fuit [illegible] vite spiritualis va
luit et resuscitatum quia illa resusci
tacio fuit [illegible]
autem duas scias [illegible]
infirma et alia mortua prior [illegible]
[illegible] tres dicuntur [illegible]
[illegible] infirmitate erat [illegible] et
miraculose fuit sanata [illegible] sana
tori non fuit ingrata. Infirmitas
quippe cuius erat [illegible] annis
fluxus in sanguinis [illegible]
[illegible] omnia bona sua [illegible]
[illegible] erogaverat nec [illegible]

perfecit quam magnus dolor habebat
petrus cum sanguine flevit quia de petro
in petram cadit Secundum in [illegible] sanguinem
tangit tunc sanguis sanguinem
tangit quod quis de petro in petram flevit
petrus cum flevit de mala cogitatione
in malam delectationem de mala delectatione
in consensum de consensu in opus pravum de opere
in consuetudinem de consuetudine
in necessitatem de necessitate in desperationem et tunc
timendus [illegible] desperatus nullo cibo
nocivo vitat in nullo periculo [illegible]
impius cum in profundum peccatorum venerit
contempnit [illegible] Sicut infirmus dum
medicorum passionem habet sperat se
posse curari Vocat se amicus si de
medicorum passionem esse insanabilem
iam non petit sibi Sic et [illegible] dolor me
[illegible] peccati [illegible] sanare [illegible]
se a malo Si autem quaerit [illegible]
[illegible] desperare nichil iam dubitat [illegible]
et [illegible] miser quia sicut in bono
[illegible] fuit ad gloriam sic et in malo [illegible]
fuit ad penam [illegible] aut falla
[illegible] qui iam [illegible] hic [illegible]
[illegible] dimicare [illegible] nam homines
[illegible] [illegible] [illegible] subita
[illegible] vel mortem Job xxx [illegible]
[illegible] me et [illegible] [illegible] pauces [illegible]
vel saltem in morte Job xx Si ascen-
derit usque ad celum superbia eius et caput
eius nubes tetigerit quasi sterquilinium
in fine perdetur [illegible] [illegible] sanc-
titatem [illegible] [illegible] sicut [illegible]
epulone qui ad tantam paupertatem de-
venit quod modicam aquam hic non potuit
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
effectu [illegible] [illegible] v. [illegible] [illegible]
labia mentis [illegible] aut eius
[illegible] quasi absinthium [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] quod [illegible] [illegible]
mei non [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] meum [illegible] [illegible] voluntate [illegible]
[illegible] me [illegible] [illegible] opera

[illegible] fecerant manus mee vidi in omnibus
vanitatem [illegible] eam [illegible] sed
Cum [illegible] multis [illegible] [illegible] tandem
[illegible] [illegible] et usque ad sanguinem
verberari se fecit sic dicitur [illegible] [illegible]
tunc [illegible] [illegible] fecit [illegible] [illegible]
fuit miraculose sanata [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et sic [illegible]
[illegible] videns eam [illegible] visus fuit
[illegible] [illegible] [illegible] quo deus [illegible] [illegible]
[illegible] ut dicitur luc. [illegible] quo [illegible]
mulierem [illegible] et sanavit videns
cum [illegible] sol [illegible] [illegible] penetrat et
aurum et lapides preciosos in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] oculi mei
[illegible] super solem lucidiores profunda cordis
[illegible] penetrant [illegible] [illegible] Oculi
domini multo plus lucidiores super solem
[illegible] omnes vias hominum et
profundum abyssi et hominum corda intuen-
tes in absconditas partes penetrando
[illegible] [illegible] aurum [illegible] et lapidem precio-
sum Sapientia in [illegible] dei [illegible] est
in sanctos [illegible] eius et [illegible] [illegible] [illegible] illum
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fuit
sanata [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible]
fide filia fides tua te salvam fecit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] erat [illegible] apotecam [illegible]
[illegible] [illegible] verba quod [illegible] [illegible]
sic erant medicinalia et sanativa
Sapientia xvi Neque herba neque malagma
sanavit eos sed tuus sermo domine
qui sanat omnia [illegible] [illegible] lignum
vite [illegible] dicitur Apocalypsis [illegible] [illegible] folia
sunt ad sanitatem gentium [illegible]
sanata fuit [illegible] [illegible] luc. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible]

Si enim alkymia arte sua sic multo
fortius quod christus per fidem devocionis
tangitur trahit fideles valentes. Item
si in magnete lapide virtus esse
dicitur ut anulos et ferreos sibi co
pulet quanto magis omnem creaturam
ad se trahere poterit quod volebat. Tercio
quia mulier salvatori non fuit ingrata
Dicit enim Eusebius in hystoria ecclesiastica
quod mulier emoroyssa postquam a fluxu
sanguinis fuit sanata fecit in cesaria
philippi unde fuerat oriunda statuam
in curia sua ad ymaginem christi ad fim
brias vestimenti sicut viderat christum habere
et iuxta ymaginem sui propriam statuit
aliam ymaginem christi genibus flexis et
manibus cancellatis. Dicitur ibidem quod
statua christi quedam herba videbat quod cum
prius nullius esset virtutis postquam ad fimbrias
christi attingerat omnes infirmitates curabat
Dicit autem idem in hystoria tripartita quod
Iulianus apostata ymaginem christi remo
vit et suam ibi collocavit que tamen per ig
ictu fulminis comminuta fuit. Quarto puella
erat mortua sicut peccator digne per tria
dicitur. Primo quod mortua plorabatur
unde dicitur luce viij flebant omnes et plo
rabant illam. Certo peccator ab omnibus
plangi debet primo a [illegible] plangitur a deo
Micheas vij ve michi quia factus sum sicut
vir qui colligit racemos in autumno vin
demie. Deus enim christus quia dyabolus colligit
magnos et ipse vix post eum parvos
ysa. i. Heu consolabor super hostibus
meis et vindicabor de inimicis meis.
Secundo a [illegible] mortuos
plangit quia penitere nolunt.
Tercio ploratur ab angelis sicut enim ange
li gaudent de peccatorum conversione sic do
lent de eorum prevaricacione ysa. xxxiij
In ecce videntes clamabunt foris
angeli pacis amare flebunt. Quarto

plorandus est a se ipso. Ieremie vj luctum
unigeniti fac tibi planctum amarum
Micheas. i. faciam planctum velut dra
conum et luctum quasi struccionum. draco
plangit quando elephas cadens super eum con
terit. struccio ululat quando ova sua
perdit. Sic peccator flere debet quia dyabolus
caput suum i. christum in eo contrivit et
quia omnia merita sua perdidit. Quinto
flendus est a quolibet christiano. Ecclesiastici xxij
luctus mortui septem dies fatui
autem et impii omnibus diebus vite eorum
[illegible] Secundo
ista puella fuit resuscitata et hoc
manum eam tangendo et elevando
manus autem dei v digitos habet. primus
est potencia ipse est pollex secundus sapiencia dei
ipse est index. Tercius est gracia dei ipse
est medius quia gracia mediante peccator
iustificatur. Quartus est caritas ipse est me
dicus. Caritas dei maxime apparet in
christi passione que est medicina omnium
peccatorum. Quintus est ira dei ipse est auri
cularis quia primam peccatorum pungit
peccator enim est surdus et ideo indiget
potencia dei que ipsum faciat fortem ad
surgendum [illegible] psalmista In deo
possum in eo qui me confortat. Est
cecus et ideo indiget sapiencia dei que illu
minet [illegible] eos per
viam rectam [illegible]. Est debi
lis ideo indiget gracia dei que ipsum re
roboret et salvet. Ephesios [illegible] Gra
cia estis salvati. Est vulneratus ideo
indiget caritate et medicina dei que fuit
in passione christi. Ecclesiastici xxxviij altissimus
creavit de terra medicinam [illegible]
Est [illegible] ideo indiget ira dei que
[illegible] peccatorum pungit [illegible]
[illegible] pungit [illegible]
ista puella post resuscitacionem mortua
fuit unde dicitur [illegible] v. [illegible] iussit
illi dare manducare postquam
enim peccator est resuscitatus indiget

pane verbi dei quia ipsum fortificat
p(ro)ut p(salmista) panis cor hominis (con)f(irmat) (et)c. Indiget a
bo gr(ati)e dei qui ipsum fortificando de
lectat Ut(ur) deum Spiritus meus super mel
dul(cis). Indiget vino amoris dei qui
ipsum confortando et delectando letificet p(ro)ut
vinum letificat cor hominis Isto vino
fuit aspersum s(ed) infusio ipsum insuo fo
te bibemus dulcedinem inenarrabile illa
inexhaustibilis beata vita in ipso fonte
bibitur unde hec humane vite ad
aspersum in temptacionibus homo solo
pane formo iuste prudenterque innat
(et)c.

Confide filia fides tua te salvam
fecit Sed(ecundum) b(eatum) Ambr(osium) in libro
de purissimo sanctorum inter ista fuit
martha aut cum post longum fluxum
fluxum sanavit d(e) maria demones
expulit de maria corpus quod redivivi
spe calor confirmavit in lazaro Isti go
mulieri post tria verba dixit verum quod
fuit magne familiaritatis ad dixit filia
Secundum magne securitatis ad dixit Confi
de tertium magne leticie et iocunditatis
ad aut fides tua te salvam fecit Ista tria
verba siue dicat post multa ac fideli primum
est verbum magne familiaritatis ea filia
notandum est n(ota) quod anima fidelis filia dei
triplici modo primo per generationem deus n(am)
ipsam generavit generatione naturali quando
ad similitudinem et ymaginem suam eam
fecit. Sed istam generationem fluxu sanguinis
deperdit et toto tempore quadraginta
in mundo fecit. Si enim necesse est vi
cietatem in parentes et vinum purissimi post
in vas vicatum corrumpitur Sic anima vitia
creata et corpus de mundo infusa vitiatur
Ideo dicit apostolus in epistola Eramus natura filii ire
Ideo deus ipsam animam generavit gene
ratione sacramentali que fit in baptismo
Io. 3. Nisi quis renatus fuerit denuo non
potest videre regnum dei (et)c. In regenera
tione spiritus sanctus est loco patris aqua
loco matris verbum dei loco semin(is) seu
Sed ab ista generatione multi degenerant
ad baptismale innocentiam fedant
Ideo deus ipsam generat generatione spiritua
li que fit per primam penitentiam deus non abi
cit a sua filiatione illos qui servant
baptismalem innocentiam sic nec illos
qui reddent ad primam Sed tamen ipsos
quam illos generat tandem generatione
in sed generatione celesti de qua dicitur
Eccl. xv. Et generatione quia renu
tentur hec Bedam non novum debet
videri si natus dicatur qui post hac vi
ta migravit post enim consuetudinem nasci
dicitur cum per dei utero matris pro
deus in hanc vitam ingreditur nascitur
natus appellari qui solutus vinculis
carnis ad lucem sublimatur eternam
Secundo anima dicitur filia dei propter imitacionem
non debemus ipsum in multa in potentia quia
ineffabilis est per omnibus loquitur p(ro)ut
dicit nec sapientia quia incomprehensibilis
est per eam nobis facta est scientia
tua dicitur (et)c. sed in anima quia in hac
mutabilis est luce vi Estote mise
ricordes quia (et)c. Infusio anime ego
sum mirabilis dicit in ipso per Intra
bo in potentias domini In sapientia per esti
mabam ut cognoscerem hoc labor
est ante me dicit intrem in sanctuarium dei
non autem quod ipsum imitetur in anima nec
quantum ad bonos nec quantum ad malos non
quantum ad bonos quia in eis nulla erit
miseria nec quantum ad malos quia
gaudebunt de dei iustitia Tertio dicitur
filia dei propter hereditatis successionem
Ro. viii Si filii et heredes heredes quidem
dei coheredes autem Christi suo honore celesti
qui heredes habet anima quia homines hu
militatis obedientie et adiunctis ad ipso
iure eterna cum hec Christus propter plus
in humiliavit semetipsum quo ad pri
mus obediens usque ad mortem quo ad s(ecundum)

mortem aut crucis quo adtendo cum
isto onere tuos carnis esse debemus
ut scilicet simus similes christo domino nisi quasi
sumus testificando secundum paulum non mirum in
vero et aliorum dimissis mandatis dei obe
dientes christo. Si vis advenire
[illegible] sua [illegible] dimissis [illegible]
patientes christo vere qui presentem
paciuntur pro deo [illegible] etc. Nimis
illud fuit magne securitatis cuicumque
Confide valde [illegible] de vita salute securi
esse possimus ex quo ad confitendo se
cum simus et fecit autem de vita sa
lute nos securos propria primo per
[illegible] quia nobis indutum primo cum
indutum esse omnipotentem [illegible]
[illegible] indutum [illegible] eo quod [illegible]
[illegible] c. s. [illegible] [illegible] [illegible]
futuris Ego indutum esse victorem mun
dum. Ergo implebitur gloria domini uni
versa terra scilicet vincendo quantum gloria
domini implebitur quod unus salvandorum
erit completus. Tertio indutum esse vite
christo amen dico vobis quod vos
qui reliquistis omnia. Racio autem quare
isto tamen modo indutum hec Aliqui per
homo aut tribus de causis quod
indumento non fruitur aut propter impotentiam
quod scilicet non potest attendere quod induit
aut propter fraudulentiam quod scilicet incidit
decipere illum cui induit deus autem ex tra
indumentum suum non venit nec propter impo
tentiam quia omnipotens est ideo indutum esse
omnipotentem nec propter mortem [illegible]
quia ipse est vita ideo indutum esse vi
ventem nec propter aliquam fraudulentiam
quia ipse est verus ideo indutum esse
veritatem [illegible] neminem decipere
[illegible] fecit nos securos per [illegible]
[illegible] [illegible] id est [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] qui ha
bent sapientem dictatorem testes

videos [illegible] nostrum dictator
horum instructorum fuit spiritus sanctus in per
sona [illegible] sancto [illegible] locuti sunt sancti
dei homines fuit tunc filius [illegible] ipsa
[illegible] dictavit. Testes fuerunt [illegible]
[illegible] [illegible] id est [illegible] [illegible] testes
in [illegible] etc. notarius fideles fuit
marcus qui omnia audivit a petro
fuit lucas qui omnia audivit a pau
lo in paradiso [illegible] fuit matheus
qui omnia audivit a christo fuit iohannes
qui omnia hausit de pectore domini
Tertio fecit nos securos quod pignus
dedit dedit [illegible] nobis tria pignora
primo [illegible] filiorum suorum que apud nos
sepulta sunt velut cum deus in ipsa
terra in [illegible] [illegible] ne filie
nobis resurgunt hebr. xi hii omnes
testimonio fidei comprobati non acceperunt
[illegible] ~~Ego dedit nobis corpus~~
~~suum~~ [illegible] [illegible] aliquid [illegible]
ne sine nobis. Ego dedit nobis corpus
suum [illegible] christo [illegible] Ego vobiscum sum
omnibus diebus usque ad consummationem seculi
quia post modum nobiscum non erit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] gloria [illegible]
Tertio dedit nobis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sancto qui
est pignus hereditatis nostre etc. Tertio
illud fuit magne iocunditatis ad sua
salute [illegible] [illegible] et fides tua te sal
vam fecit [illegible] [illegible] salva facta fuit
quia omnes virtutes [illegible] [illegible]
salutis secundum assumpsit scilicet verecundiam
fidem timorem dilectionem et humilitatem
verecundia eius apparet in eo quod non
ante faciem sed retro accessit fides
in eo quod dicebat Si tetigero tantum fim
briam etc. Timor in eo quod retro stabat
de eius timore dicitur quod v. mulier autem
[illegible] timens venit fides in eo quod tetigit
fides [illegible] cum dilectione domini tangit
[illegible] non [illegible] in eo quod non repu
tavit se dignam tangere pedes nec

nec caret plenitudinem vestimenti
sed in fimbria. Iste v. virtutes sunt
valde necessarie cuilibet petenti ad sa-
lutem. Vna verecundia sed cor peccatoris
ad penitenciam disponere quia cum peccator
miseriam statum suum consideraverat incipit de
scelere erubescere et de peccato suo dolere
Sic cum mala verecundia impedit
confessionem sic bona inducit dolorem Eccli.
iiij Est confusio adducens peccatum et est
confusio adducens gloriam et graciam Ista
confusio facit hominem quandoque a culpa
sua prius dimisit. Sobasan quando
baptismum accepit confessio liberat a culpa
prima. Michee iiij. Venies usque Babilo-
nem ibi liberaberis ibi redimet te dominus
de manu inimicorum tuorum Babilon
cum inceptam confessionem confusionem a culpa
sua posse quam dixi Similiter et alia
res est hec tamen autem quam incredibilis est
verecundia in corde sed ea fuit tamen magis
in adolescente similiter in hoc processio
Sic in senibus quantum ad iuvenibus
habitis sic adolescentibus verecundia
gaudet Sed multi sunt sic presumptuosi
quod nec de peccato volunt penitere nec peccata
dimittere nec defensione carent quibus dicitur
Jer. iij Frons mulieris meretricis facta
est tibi noluisti erubescere. Secundo adveniet
fides que cor sic disponit et purgat
Act. xv. Fide purificans corda eorum
fides non compellit crimen inordinatum
amorem honorum bonorum deliciarum
et divitiarum Hebr. xj Fide Moyses grandis
factus negavit se esse filium filie
Pharaonis Et sic fides contempnit
honorum magis eligens affligi cum
populo dei Et sic contempnit delicias ma-
iores divicias existimans thesauris Egyp-
tiorum improperium Christi Et sic contempnit divicias
Tercio advenit timor qui cor sic di-
sponit et purificat sed premuniet ne

ultimus aliquis immundus ingrediatur
qua est tamquam speculator nisi alio
quis insidias consideratur Eccli
xxv. Timor dei super omnia se super-
posuit est tamquam ianitor qui quem
preciosum thesaurum clausum tenet Prov. xv per
timorem domini declinat omnis homo
a malo Immo si invenerit statim ex-
pellitur Eccli j Timor domini expellit
peccatum Vna quia sine timore est non
potest iustificari Est autem magnus pe-
riculum quod iste ianitor dormit
Prov. ij Eccli xxvij Si non in timore
domini tenueris te instanter cito sub-
vertetur domus tua Iste timor ea
omnes custodit ne diabolus intret
Augustinus Sciatis dominus de Stipro volebat
castigare civitatem sibi rebellantem quam dimi-
serat inveniens ut diruetur ac dixit ha-
bitantibus quod timet a nobis hoste secundum
ponens turrim videns esse turris
Quarto accedit dilectio que cor di-
sponit purificat et munitam habet
confidere sine habet ut ea que facimus
deo grata non essent ut dicitur j Cor. x
ut ea que facimus et ideo adding sicut
dominum laudare et deo dicit Si linguis
hominum loquar et angelorum id est si laudauero
deum sicut laudant angeli et caritatem
autem non habeam factus sum
velut es sonans aut cimbalum tinniens
ea que facimus quod adhuc sic elemo-
sinas inquit subdit et distribuero in
cibos pauperum omnes facultates meas
caritatem autem non habeam nichil michi
prodest Hoc ea que facimus quo ad nos
sicut corpus mortificare vel morti
exponere Vnde subdit si tradidero
corpus meum ita ut ardeam caritatem au-
tem accedit quintus quod habet omnia
supradicta custodire et sic dicit Bernardus
Sine ceteras virtutes sine humilitate
congregat qui pulverem secat Est

cum humilitas sit omnis fundamentum virtutis
Sic cum omnis custodit ignem sic humili
tas gratiam spiritualem Et x omnis superbie
tua tenuis Et sic fundamentum quanto magis
profundatur tanto magis ~~radices profundius~~
... eo tenuius edificium stabit et sic
arbor quanto magis radices profundius figit
tanto firmior consurgit Sic humilitas
quanto fuerit profundior tanto eius in gratia dei
est solidior Augustinus Cogitasti magnam
fabricam construere celsitudinis defunda
mento cogita humilitatis arborem attende
sicut radicem in humili unice tendit ad
celum sine radice aurus pete ruinam non
incrementum

filia mea modo defuncta est Sed ve
ni in pone super eam manum tuam et
vivet Omnis suscitationem mortui quos Christus
suscitavit ondit Augustinus in libro de sermone
domini in monte dicens peccati tres sunt
differentie scilicet in corde in facto in consuetudine
Et subdit prima quasi in domo sicut puella
per cum corde consentit libidini altera
iam prolata quasi extra domum sicut filius vidue
quando in factum procedit consensio Tertia quando con
suetudine mala tamquam mala terra
premitur atque quasi in sepulcro iam fetens
sicut Lazarus Anima ergo illa puella sit
prima dicam peccati prout est in actu ideo
dicitur quibusdam vigere dum filia madre Sed
videtur esse contrarietas inter Matheum Marcum
et Lucam Matheus dixit quod pater dixit quod
filia mortua erat Sed Marcus dicit quod
dixit pater filia mea in extremis est hic in
dicitur quod adhuc vivebat scilicet dicendum quod quando
pater recessit a filia iam moriebatur
quando non venit ad Christum supplicabat quod
esset mortua et sic utrumque potuit dicere
quod dimiserat eam in extremis et tamen crede
bat quod iam mortua esset Augustinus
in libro de consensu evangelistarum dicit quod pater
puelle volebat ut deus ad eam veniret
quam dimiserat in extremis ut si non
dum esset mortua eam sanaret

Si non iam esset mortua quod
credebat eam resuscitaret
Matheus ergo posuit verba magis
Marcus verba oris expressit
Augustinus hic re puerorum qui
dicitur nihil in cuiusque verbis debemus
inspicere nisi voluntatem cui debent
verba deservire nec mentiri quemquam
quam si aliis verbis dicat quam
ille voluit et vanum non dixit quod
istam filiam defunctam significat
anima peccato mortua de qua duo
ponuntur scilicet status prevaricationis
quod notatur cum dicitur filia mea modo
defuncta est assimilatur autem peccator
mortuo triplici de causa primo propter
fetorem sicut enim mortuus fetet
corporaliter sic peccator spiritualiter Unde
aut imploratione iumenta cadavera fe
tent quod est in alto tamen fetor
magis distenditur et post supplicia
sue coram deo et hominibus fetet
Joel ij ascendet fetor eius et
ascendet putredo eius quia super
be egit Unde est calor quia
fetor cadaveris magis sentitur in
calore quam in frigore et peccator
carnalem concupiscentiam que coram
deo fetet ipsa propter in decedendi
bus eorum ascendet fetor Tertium
est ventus qui fetorem alonge in
suis partibus defert significat de
tractorem qui habet semper feto
rem in ore per Sepulcrum patens
est guttur eorum fetorem adinstar
venti defert quod defectus aliorum
refert Quartum est temporis diuturnitas
quia quanto cadaver magis fuerit
diuturnum tanto magis est fe
tidum significat peccatum consuetudinis
Joel i Computruerunt iumenta
in stercore suo Secundo peccator assimilatur mor
tuo propter oblivionem per oblivionem
datus sum tamquam mortuus a corde anima in
peccato dei oblitus fuit in modo

ideo deus eius oblivisc[e]t[ur] i[n] inf[er]no
Osee iiij Quia oblita es legis
dei tui obliviscar filiorum tuorum
et[iam] ego in infernus d[icitu]r t[er]ra oblivionis est
n[am] quedam t[er]ra ubi est cognicio apta
s[cilicet] t[er]ra viventium gl[or]ia ubi est cognicio
obscura s[cilicet] t[er]ra peregrinantium p[ri]m[a] ad
Cor[inthios] xiij videmus nunc per speculum
i[n] enigmate tunc aut[em] facie ad faciem
est et[iam] t[er]ra ubi est oblivio p[er]pe
tua s[cilicet] t[er]ra morientium n[on] a[utem] et corp[us]
oblivisc[e]t[ur] deus contra adversum nunc
Job xiiij obliviscat[ur] eius m[isericordi]a et
qui obliviscunt[ur] dei contra adversum
venie Jeremie s[cilicet] desperata est pla
ga eius et unusquisque oblivisc[e]t[ur]
sui ip[s]ius p[ro]p[ter] i[n]tensitatem pene
un[de] ap[osto]lus cum d[e] exemplo suo appare
t[ur] Cum tota scientia sua oblivius
erat et non amplius sciret nisi
penam sua[m] Tercio p[ro]p[ter] assiduam
mortem p[ro]p[ter] v[er]mium corrosionem
s[ed] n[on] t[er]ra gen[us] v[er]mium p[ri]mus i[n] mor
sus conscie[nti]e qui et[iam] in inferno no
morit[ur] ysa ultimo v[er]mis eor[um] non
morietur Ambo h[ec] pena gravior
q[uam] exterior v[er]mis consc[ienti]e nomine h[oc]
magis fugiendum est q[uam] mors q[uam]
dispendium quia scilicet alij v[er]mes
sunt ypa vicia p[re]cita de quibus d[icitu]r
ysa xxxiiij Ibi cubabit lamina
et inveniet sibi requiem hic contra
adversum lamia scilicet dicit Glo[sa]
h[oc] pedes equinos et femina hu[ma]
nos h[abe]t et in petram ... et sepe
ad vomitum reddit et maxime qui
catulos suos i[d est] temptaciones suas
diripe delicijs nutrit Tercio m[od]o
d[icitu]r Jherime ... ... fo
vearum h[abe]ns h[oc] contra adversum ama
ricia ... ... est
et post amara ... a inp[ro]p[ri]etates
symonias ... ...
sup[er] vi... ascendit ... t[er]ra

generat et post modum descendentes sup[er]
eas se involvit que sp[ir]itus undique
infigunt[ur] ... eas ... sunt p[ro]ut
... amarorum sunt astucie eorum
quibus pauperes pungunt[ur] ...
et[iam] bona ipsorum rapiunt ... sunt
tribuunt Sequitur illic congregati
sunt milui al[ter] ad alterum hoc contra
ad superbos milvus n[on] insidiat[ur] avi
bus domesticis et maxime pullis
pullos ... superbus ... meliores
se ... bona rapit ... ut
melius possit aliquid alius ...
malicie ... ad ... ... alt[er]
ad alterum alij ... sunt ... que
nullam ... ...
... ...
... ... Ecc[lesiastici] xxx
Zelus et iracundia minuit dies
tristicia ossa ... ... xvij ...
tristis ... ossa Invidia
ossa putrefacit ... xiiij putre
do ossium invidia ... ...
... qui ... ...
puelle resuscitacione Ad resusci
tacionem aut[em] spiritualem quedam
cooperant[ur] quedam ... ...
... Cooperant[ur] quid ...
orones ... ... pat[er]
qui vocaba[tur] yairus ut d[icitu]r ... v
... rogavit yairus ...
illuminans ... ... qui ...
illuminati alios illuminant ... Illuminans
n[on] ... ...
... orabant ... essent i[n]
miseria multo n[on] magis ... non
sunt ... eorum ... non
sit diminuta ... augmentata ...
... ... quia illa
... ... eorum non minuit
... augmentatur ... et[iam] in hac
vita de sua salute erat solli
citi ... adhuc ... ora
bant nunc aut[em] de sua salute ...

secundo ratio demonstrat totaliter possunt esse
solacium primo ad in pet i. Dabo autem
opera et sequuntur illa vos post obitum
Sunt eadem sed magis specialiter commentat
in quo clare videtur nichil nisi penalitas
ratio monetur ad affectum pietatis B' Gisto
eo adhuc viventem magis sunt peccatori
bus quia peccatis ordinantur nunc autem
tanto amplius quanto rectius magis
cognoscunt miserias preteritas earum
Secundo videndum est que sunt illa que
disponunt ad spiritualem resuscitacionem
que quidem sunt tria primum est velle
sive virginis recognoscere quod notatur
per hoc quod Christus ad illam resuscitacionem
assumpsit patrem et matrem illius scilicet
de quibus Job xvii putredini dixi
pater meus es etc. alias in expositione sen
tenciam inducit Michee vi humilia
tua in medio tui ac si diceret non
solum habes circa humilitatis cogitaciones que
sunt supra te ubi habes iudicia
dei pro iudicia tua abyssus etc. non
solum cogitaciones que sunt infra te ubi habes
tormenta inferni Ecclesiastici vii humilia
valde spiritum tuum quoniam vindicta carnis
impii ignis et vermis non solum cogitaciones
que sunt contra te ubi habes pericula mundi
i Io v mundus totus in maligno
positus est sed etiam cogitaciones que sunt intra
te in medio tui Sapientie ix corpus
quod corrumpitur aggravat. Secundum disponens est
gaudium mundi concludere quod notatur per hoc
quod Christus ubi tybicines eiecisset in car
men lugubre cantatores carnis
lugubre est gaudium mundi Jacobi iiii
in luctum convertatur vestra
et gaudium vestrum in luctum primus in
vita est vigilia secundum studium
ut patet de vigilia veniet ad festum eterne
felicitatis de qualibet adprimam culpe
quibus de vigilia diem eterne fine
tibus sed mali faciunt festum de vigilia

prima de qualibet eorum de studio et ideo
in futuro erunt semper in vigilia quia semper
erunt tristes et cruciati sed in quolibet
quod arclesti prima erant gaudentes semper
in studio quia de pena in penam
erunt euntes et tormenta laboran
tes primo ad predictam laborabit in eternum et
vivet adhuc in finem sed boni semper
erunt in leticia prima et in quiete
eterna Tercium disponens est liberam
multitudinem vitare quod significatur per hoc quod ut
turbam eiecit Sancti patri et eorum
et aliis secum postulat concurrit dissilis
multitudo contra quoniam ad quamlibet
spiritualem magis hoc malum per ingenio esse
plures quam est hoc magnissime fuerit
alibi hoc maximus dixit quando semper
quod Moyses in monte inuberem loquebatur
cum deo quod corbent loquebatur cum populo sed
vincit quod est in claustro loquitur cum deo
quod geret extra habet sepe loquitur cum dyabolo
Tercio videndum est que sunt ea que ostendunt
resuscitacionem esse veram que quidem sunt
tria primum est velox resurrectio si ita
stetit cum et materie resuscitati non
surgunt velociter sed hoc monet pedes
modo manus nunc caput isti autem
qui vivant resuscitantur continue surgunt
vnde dicitur de ista puella surrexit vere ...
... continuo cum Lazaro Jo xi statim
prodiit qui mortuus fuerat primum
sed caput per mala suggestionem ... isti
habet manus per mala opera sed pe
des per mala consuetudinem quia scilicet
de peccato in peccatum tunc ...s per pedes
corporis ad malum trahitur Unde ergo ...
qui peccatum dimittitur statim ad consue
tudinem cum non ita sepe peccant
isti suscitantur ~~manibus tandem di~~
~~mittitur~~ specialiter de pedibus dimittitur quod
opus isti suscitantur manibus tandem
dimittitur eadem cupiscenciam quia suscitatur
a capite sed qui vacue suscitantur
statim dimittunt peccatum quam ad consue
tudinem etiam tantum opus etiam tantum ad
cupiscenciam et suggestionem Secundum signum

est fortis ambulacio fantastice r-
suscitati non potest ire nisi per aliquos
passus dicit n. petrus amfusus quod
non potest ire nisi tantum quantum protendit
umbra corporis sui vacat autem susci-
tati vadunt libere sic proprius vel ut
ostenderetur quod ista puella fuerat vere
ac suscitata dicitur ibi p. Confestim
surrexit puella et ambulavit et
delazao dicit dominus solvite eum et
sinite abire Sunt quidam qui tantum
per aliquos passus vadunt sicut n.
unum passum dum faciunt aliqua opera de
genere bonorum faciunt aliud dum habent ali-
qua contricionem cordis faciunt tercium dum
peccata dimittunt ad opus minimum s[ed]
illi qui vere suscitantur faciunt passus
secundum dietas una dieta est contricio cordis
alia confessio oris tercia satisfactio operis
Exo in cherubin una tantum dierum ut aro
lerem duo dico uno Tercium signum
est manducacio quia sic dicitur luce et
marcus Jussit christus dare puelle cibum
manducandum Sic dicitur ambrosius fantastice
suscitati manducare non possunt magi
cum et nigromantici quosdam leva-
tos sub ascellis mortuorum ponunt et
faciunt eos ambulare Cibus quo
manducatur post manducatur deinde ad
stomachum digeritur ibi digestus ad membra
ducitur et sic incorporatur Ille ergo vere est
suscitatus qui mandata dei masti-
cat predicacionem circa in stomacho me-
morie recondit per caritatem et si-
bi incorporat per operacionem

+ cum sublevasset
oculos ihesus et vidisset quia
multitudo maxima venit ad eum
etc. Jo vi. Sicut ambrosius super Jo libros
pulcrius et breve formatus alius
laudatur ille qui nescit libros alius
ille qui novit Non similiter laudatur
[illegible] pulcritudine alius sensus
profunditatem Sic etiam alius laudatur

scriptura non tota laus picture
est in decore colorum laus autem
scripture maxime est in sensu
interiori Gregorius in moralia [illegible] aliud
protendunt exterius aliud continent intus
non exterius protendunt ambulaque pre
populi edificet intus continent misteria
in quo [illegible] littera et ipsa mira-
cula ut eciam dicit laquras suas
Nam x est dei verbum [illegible] scriptura fons
verbi nobis est verbum [illegible] go
loquendo in hoc evangelio quadruplex ha-
bent personam primo gerit personam
prius misericors in hoc quod oculos
sublevavit etc. [illegible] respiciens respi-
ciens eum post respectum prime mi-
sericordie respectu peccabat [illegible] dicens
Respicite in me et in mei [illegible]
[illegible] miseretur pater filiorum Et subdit
explicitam causam quia ipse miseretur ma-
xime apte propter quod de vili et
fragili materia facti sumus Ideo quam
ipse cognovit figmentum nostrum Secundo
sunt apte similes quia sic in cinerem
reddigendi sumus ut subdit Recor-
datus est quia pulvis Tercio sunt apte
medii quia sic instabilem vitam
habemus ut subdit Homo sicut fenum
dies eius tamquam flos agri modo
viescit in iuventute modo arescit in
senectute modo florescit in sanitate
modo arescit in infirmitate modo putrescat
in morte Secundo gerit personam amici
familiaris colloquentis in hoc quod
familiariter cum philippo loquutus fuit
de his emendis panibus etc. Jo xv.
Jam non dicam vos servos sed a me
[illegible] o quod audivi a patre meo nota feci
vobis Amicus autem sapiens quod aut dice-
bat temptans eum Primo nichil quod ullo
secreta amico committe debet nisi
prius eum temptet .i. probet Ecc-
ci Non omnem hominem inducas

in domum tuam id est in cor tuum ymmo [illegible] n- insidie sunt dolosi Ecclesiastici vi Si possides amicum in temptacione pos side illum et non facile credas ei [illegible] ante probum eum non debes facile sibi credere Sed postquam ipsum temptavit id est probavit et fidelem invenit debes securius se sibi committere unde legitur de alexandro quod cum philippus medicus et probatus amicus medicinam sibi dare volebat supervenerunt lit tere ab emulis misse continentes philippum medicum veneno illum infecisse quas cum alexander legisset medicinam prius hausit et postea litteras legendas phi lippo dedit obiurgacionem cum fiducia amici quam de eo habebat malum de illo suspicari non poterat. Unde dicitur temptans eum [illegible] videtur esse contrarium ei quod dicitur Jacobi i. deus enim neminem temptat Sed dicendum quod aliter temptat dyabolus aliter homo aliter deus dyabolus non temptat ut decipiat propter ulterio rem intencionem ut dyabolus tamen hoc temp tat homo ut probet et cognoscat Ecclesiastici xiij dicitur Ex multa loquela temptabit te deus temptat ut temptatum et ipse ipso et ab aliis cognosci faciat iuxta illud Genesis xxij Temptavit deus abraham etc. Et sequitur Nunc co gnovi id est cognosci feci quod times deum Sed videtur quod de turba pascenda xpc non debuit querere philippum sed iudam qui loculos portabat Sed est dicendum quod philippus unde erat de illa patria id est de galilea et ideo notus erat illius [illegible] de pascendis magis erat sollicitus Cum enim dicatur Luce ix vespere fac to accessit ad eum dyabolus dicens de sertus est locus et hora iam preteriit dimitte turbas ut euntes in ca

stella emant sibi escas Creden dum est quod philippus inter eos erat qui xiiij magis sollicitabat iudeos ut philippum [illegible] Johannis vi [illegible] [illegible] etc. Tamen xpus [illegible] propria [illegible] miracula potest operari in hoc quod panes se multiplicaverunt quod quinque milia hominum inde saciantur exceptis mulieribus et parvulis ut dicitur Matthei xiiij hoc cum sue potencie infinite re ~~[illegible]~~ [illegible] quod deus ut dicit Augustinus super Johannem noticiam sui ostendere volens [illegible] sed quia non potest ab omnibus videri corporalibus oculis vo luit se manifestare ostensis miracu lis ideo in prima creacione miracula multa fecit [illegible] unum fuit quod terram segetes producere fecit Sed quia illa miracula ex assiduitate vilescunt ideo post adveniens multa alia mira cula fecit preter usitatum cursum ordinis nature non quia sunt maiora sed quia sunt magis insolita Et subdit Augustinus Maius miraculum est gubernacio tocius mundi quam saturacio v milia hominum de v panibus et tamen hoc ne mo miratur istud mirantur homines non quia maius est sed quia rarum est Idem enim qui multiplicat de paucis granis segetes [illegible] in manibus suis multiplicati sunt v panes potestas enim erat in manibus xpi panes illi [illegible] sed [illegible] non [illegible] terre mandata sed ab eo qui terram fecit multiplicata Cum enim xpo facile fuisset panes de novo creare sed iam factos multiplicare voluit tamen ut confun deret hereticos quos sciebat esse dicturos omnia visibilia a dyabolo fuisse creata cum tamen dicatur Johannis iij In hoc apparuit filius dei ut dissolvat opera dyaboli Si illi panes a dyabolo facti fuissent xpc eos non multiplicasset sed potius destruxisset et alios

Ad de novo creasset ipsius aut quinque panes
intelligi quinque consideraciones que
mentem reficiunt quorum v panum quidam
conficiuntur confectura tota amara quidam
confectura tota dulci quidam confectura partim
dulci partim amara Primus est panis
compassionis iste conficitur confectura amara
i. commiseracione proximorum de quo dicitur Ezechiel
iiii comedebant panem cum luctu et
tremore memorans illud sermonem
quem dixit dominus per Amos propheta dies
festi vestri convertentur in planctum et luctum
Secundus est panis afflictionis qui conficitur
confectura amariori i. consideracione
passionis Christi de quo dicitur Deutero
nomio xvi Septem diebus comedes
absque fermento afflictionis panem
Ille panem afflictionis comedit
qui considerata Christi passione corde et
corpore se affligit eidem condolendo
et corpore se mortificando Sed iste debet
comedi sine fermento malicie et nequicie
Cum fermento nequicie comedunt heretici
qui dicunt Christum non vere fuisse passum
Cum fermento malicie comedunt mali
Christiani qui fidem habent et opera non habent
debet ergo comedi sine fermento i. cum
fide vera et operacione bona et quia quidam
comedatur vii diebus quia cum vii effu
sionibus sanguinis Christi de quibus certum est
due fuerunt in duabus manibus
alie due in duobus pedibus quinta
in toto corpore quando fuit flagellatus in
in capite quando fuit spinis coronatus vii
in latere quando fuit lanceatus Tercius est
panis tremoris qui conficitur confectura
amarissima i. consideracione infer
nalium penarum de qua dicitur Ezechiel xii panem
tuum in conturbacione comede
multum enim debent tremere et conturbari qui
considerant penas inferni Job xxi
Cum recordatus fuero pertimesco et
concutit carnem meam tremor pro
Timor et tremor venerunt et panis eius
in utero eius vertetur in fel aspidum intrin
secus Quartus est panis devocionis
et iste conficitur confectura tota dulci
i. consideracione celestium gaudiorum
de quo dicitur in psalmo Fuerunt michi lacri
me mee et cetera nichil enim scio unius in
hac vita delectabilius quam lacrime de
vocionis pasta Ysaias xvi Inebria
bo te lacrima mea Sicut enim ebrius
dolorem non sentit dampna et impedit
verba contempnit Sic sancti viri talibus
lacrimis inebriati pro nichilo ducunt dolo
res corporum dampna rerum et iniurias
verborum Quintus est panis contricionis
qui conficitur confectura amara dulci
i. consideracione peccatorum illa enim con
tricio et habet amaritudinem propter
offensam dulcedinem propter spem et
veniam ps Cibabit nos pane lacri
marum amaritudo et potum da nobis
in mensura certe consolacio Ille enim
qui non habet spem venie debet
flere sine mensura Sed ille qui sperat
veniam debet flendo habere modum
proverbiorum xiiii Cor quod novit amaritudinem
anime sue certe amaritudo pro culpa
in gaudio eius non miscebitur potius
certe gaudium pro venia Quanto vero per
gerit propria magister Sapiencie ostendit
Cum autem collegit et semper sed et volunt
autem Christus per Sed Colligite fragmenta colligi
non propter ostentacionem sed ut cordibus
discipulorum qui erant quodam modo per
cunctam macula avaricie infigeretur et ut
macula non fantasticam sed veram crederetur
et ut cor discipulorum et pauperum dictis
multis descriptis fragmentis sustenta
rentur Notandum autem quod sunt quedam reli
quie peccatorum sicut mala cogitacio et
delectacio quod aliquid in manet post
peccatum iste sunt colligende Ysaias xiii

p(ro)pt(er) non babilonis cinerem et lapides
Nomine babilonis sunt lascivia vbi-
gma sunt opera reliquie sunt cogi-
taciones male ista omnia sunt disp(er)-
genda Secundo sunt quedam reliquie co-
gitacionum bonarum iste sunt conserva(n)da
de quibus dicitur in ps(almo) Cogitacio
hominis confitebitur tibi i(d est) laudabit te
et reliquie cogitacionis diem festum
agent Reliquie cogitacionum sunt bo(na)
verba que ex habundancia cordis os
loquitur Sunt etiam bona opera quia id
quod cor concipit manus operatur Secundo tan-
dem laudant et magnum festum sibi fa-
ciunt s(cilicet) bona cogitacio locucio et opera-
cio Origenes puto quod per singulos fideles qui
committuntur ad deum in fide [illegible] festi-
vitas oritur deo Tercio sunt quedam
reliquie aliorum [illegible] que sunt pau-
peribus erogande luce xj [illegible] super-
dare elemosinam etc. Sed dicitur de avaro
Job 20 Non remansit de cibo eius
et idcirco nichil permanebit de bonis eius
post Saturati sunt filijs i(d est) ad filios et
ad reliquias non dederunt egenis
sed dixerunt [illegible] Sed [illegible] saturaverunt
eos filijs i(d est) multis diviciis sed in
morte nichil dimiserunt egenis sed
reliquias suas hic relinquunt et se-
cum portare non possunt vel dimise-
runt parvulis suis i(d est) filijs in potentibus
et cognatis suis
in sublevasset oculos christus etc.
Scriptura sacra habet duplicem intel-
lectum s(cilicet) litteralem et misticum Primo as-
similatur favo mellis [illegible] et
igni lapidi De duobus primis dici-
tur [illegible] quod possumus de
divinis operibus que leguntur aliquando in-
star significacionis exculpere quasi
de obstrusis favorum colligi mella pro-
ducamus vel ex discipulos intuentes
spiritales intelligencie [illegible] ut ad late-
ria [illegible] invenimus

Tercio dicit Gregorius in moral(ibus) Cum
verbum sacri eloquij nisi lapidi
silici dixerim in quo ignis latet quod
in manu quidem frigidus videtur
sed percussus ferro ignem emittit Sic
verba sacri eloquij que commendacione
littere frigida videntur Si quis inte-
rioneam intellectu pulsaverit de eius
sensibus ignem producit ut iam eius
verbis anima ardeat quod prius per litteram
frigidus tenebatur Quarto [illegible] de
primo [illegible] vel quo dulcorem [illegible]
quo materiam et ignem quo accenda-
mur [illegible] multa
gratia homini informetur primo contempla-
tivi ut s(cilicet) oculos cordis ad deum eri-
gant quod notatur in hoc quod christus ocu-
los sublevavit debent enim suble-
vare ad deum oculos mentis per medita-
cionem et oculos affectus per devocionem
Ecclesiastes 2 Sapientis oculi in capite eius
Ille enim qui sunt celestis sapientes
debent hic in christo capite oculos mentis
et affectus Refert Augustinus quod Democritus
proprios oculos sibi eruit [illegible] hac
tamen ab alijs pluribus causa assignatur
primo quia visus eius a meditacionibus
interioribus impediebat Secundo quia mu-
lieres sine concupiscencia videre non poterat Tercio
quia malos florere nimis impacienter
videbat et sic causa predicta eum impedie-
bant s(cilicet) visu rerum sensibilium visio
rerum delectabilium et visu rerum sublimium
Secundo impeditur quis ne oculos suble-
vet ad deum primo quod nimis occupatur
circa sensibilia i(d est) circa terrenas divicias
quia tunc oculus fertur pulvere avari-
cie per oculos suos [illegible] Secundo quod occupatur
circa delectabilia i(d est) circa delicias carna-
les quia tunc oculus gravatur igne
concupiscencie per superfluitatem [illegible]
Tercio quod occupatur circa sublimia
i(d est) circa ambiciones mundanas quia
tunc oculus obscuratur fumo superbie

Apoc ix ascendit fumus putei abyssi
et obscuratus est sol et aer et de fumo
putei exierunt locuste Iste fumus infer
nalis est superbia que primo ascendit
in celum ubi obscuravit solem id est ange
lum deinde descendit in aere id est in para
disum terrestrem ubi obscuravit primos
parentes aer enim sic dicitur quod medius est inter
celestem partem aduentum terrenam pertinet
Sicut paradisus terrestris medius est inter
celestem et terrestrem regionem de fumo
superbie descendit de paradiso terrestri et
venit in mundum ubi generavit locustas
id est longas hastas id est superbos qui non
solum de prope sed etiam de longe feriunt
Secundo informatur activi ut operibus misericordie
insistant in hoc scilicet quod dicitur tuba paren
dus nobis sonum ut operibus misericordie insistamus
et licet hoc sit laboriosum tamen est multum
fructuosum distinguit enim Gregorius in moralibus
super illud Job vii habui menses vacuos
et noctes laboriosas Gemina enim est
quedam vacua et non laboriosa quedam
laboriosa sed non vacua pati enim adversa
pro deo est quidem laboriosum est sed vacua
non est quia nulla retributione est dignum
Sapientie v lassati sumus in via perditionis
et iniquitatibus ambulavimus vias diffi
ciles Resolui autem delectationibus est quidem
vacuum et non laboriosum de quibus dicitur
nobis profuit superbia Si autem quod divi
ciarum iactantia contulit nobis transierunt
omnia tamquam umbra pati vero adversa
pro christo vel perficere opera caritatis est quidem la
boriosum Sapientie iii bonorum laborum
gloriosus fructus Tercio informantur prelati
ut in corrigendo debitam formam tene
ant in hoc scilicet quod christus dedit turbis panes
ordeaceos et pisces et pisces divisit In
panibus ordeaceis asperitas in piscibus
dulcedo in divisione discretio denotatur
per hoc datur intelligi quod prelati debent quandoque
arguere cum severitate quandoque cum amo
re cum lenitate omnes autem cum discretione

Ecclesiastici in verba sapientium sunt sicut sti
muli et quasi clavi in altum defixi
stimulus pungit superficialiter clavus
defixus in altum id est profundum penetrat
fortiter utrumque autem adhibendus est
sapienter Ideo per stimulos verba sapientum
prelati in quibus debet adhibere
superficiales correctiones sicut in ma
nifestis quibus profundas abiurationes
aciones sicut superbis cum omnibus cum
discretione quia omne sacrificio
salutari discretio offertur Quarto in
formantur subditi ut sensualitatem
restringant quod notatur in hoc quod discum
buerunt super fenum per fenum enim caro
intelligitur Ysa xl Omnis caro fenum
est et sensualitas ceca Ideo ducit
animam per viam periculosam ignote ob
scuritatis Ecclesiastici xviii Si prestes anime
tue concupiscentias eius faciet te in
gaudium inimicis tuis Est autem
inimica Gal v Caro concupi
scit adversus spiritum est indomita et
lasciva nisi a deo castigetur Ieremie xxxi
Castigasti me et eruditus sum
sicut iuvenculus indomitus Quia
ergo est ceca debet ipsam ratio per
viam certam ducere quia est inimica
debet ipsam potenter ferire quia
est indomita debet ipsam in servitute
redigere I Cor ix Ego igitur sic curro
non quasi in incertum Et cetera quia sensua
litatem suam per viam certam ducebat
sic pugno non quasi aerem verberans
et cetera quia eam potenter feriebat sed
castigo corpus meum et cetera quia eam
in servitute tenebat Quinto informantur
predicatores ut verba que populis predicant
non ascribant sed deo se habere recog
noscant hic notatur per hoc quod dicitur quod
Iohannis vi Christus dedit panes discipulis
discipuli dederunt turbis Petrus qui
est vicarius christi semini spoliatus

ut habet*r* luc x de illo qui incidit in
latrones predicatores aut*em* debent
animam vulneratam sanare mediante
oracione quia oracio sanat dicit*ur* Jac v.
Infirmat*ur* quis ex vobis inducat pres
biteros ecclesie ut orent super eum et
oracio fidei salvabit infirmum etc. Debet
eciam famelicam nutrire pane doctrine
Mat. xiiii non in solo pane vivit homo
Debent animam spoliatam induere virtu
tum vestimentis de quibus Ro. xiii abiciamus
opera tenebrarum etc. Et tamen quia predicatores
vulneratos sanet vel famelicos nutriant
vel spoliatos induant non asciptus
secundum exposicionem super verbum quibus predicator dicere
debet ysa iii non sum medicus quia ad
proximum ut in domo mea est panis quo
ad secundum neque vestimentum quo ad tercium Sexto
informantur auditores ut cum aliqua au
diunt que capere non possunt non ea ne
gligant sed in receptaculo memorie re
condant. Hec figuratur per hoc quod dicit
Colligite que superfuerunt etc. Sepe in difficul
tas tribus de causis accidit in scrip
tura prout dicit Jeronimus Ignoscite obsecro
quia tribus modis nascitur aut rerum diffi
cultate aut nostra imperitia aut di
centis tarditate. Cum ergo quis aliquid
non potest capere hoc fit sive quia ipse est
minus difficile sive quia illa que dicit
nescit bene exponere sive hic qui au
dit est durus ad intelligendum non
tamen ipsum negligat sed in memoria re
condat et sic postea predicatori consulat
sicut faciebant discipuli qui quando
a Christo audiebant parabolas ab ipso exposi
cionem requirebant ut dicitur ei petrus Mat
v. Edissere nobis parabolam hanc. Septimo infor
mantur benefactores ut beneficia sua ma
iori impendant vel qui sunt in maiori
indigencia et necessitate quia notatur per hoc quod
turbam saciavit que usque adhuc tam re
manebat ut ubi aliunde habere non po
terant Unde super Ambrosius in libro de offi

beneficium debet dari pauperi indigenti po
cius quam diviti tribus de causis primo
quia manus mittit luc xiiii Cum facis
convivium noli vocare divites ne et
ipsi te reinvitent et fiat tibi retribucio
etc. Secundo quia manus debitum pauperes enim
reputant se obligatos illis qui eis
beneficium dederunt divites aut reputant se pa
res illis a quibus beneficia recipiunt
Tercio quia manus fecundum pauperes enim
laudant illos qui eis benefecerunt
divites aut non laudant nec gracias
agunt ymmo verecundantur confiteri se
beneficium recepisse. Octavo infor
mantur beneficiorum receptores ut suis
benefactoribus gracias agant quod notatur
per hoc quod dicitur illi homines cum vidissent quod fecerat signum
etc. Qui est contra illos qui beneficia
non recognoscunt nec gracias agunt
sed statim obliviscuntur. Beneficium aut
potest esse simile aut inane aut datum
a paupere. Beneficium simile obliviscitur
homo de facili Symonides philosophus interro
gatus quod inter homines facile consene
scit inquit beneficium Seneca memoria
beneficiorum labilis et iniuriarum tenax
Beneficium vero inane obliviscitur homo
de facili quia prout dicit Seneca Omnis sunt
qui sunt nulli beneficium aut impen
sum a paupere obliviscitur homo facili
me unde dicitur Eccl. ix de illo paupere
qui civitatem obsessam per suam
sapientiam liberavit quod nullus deinceps
recordatus est hominis illius pauperis
t aut impleti sunt etc.

Ripitur de refeccione qua
omnes sunt repleti intelligitur celestis re
feccio ibi erit plena sacietas atque
repleccio. Tria aut sunt loca secundum
medicos in summis celestis in medio ubi
est sacietas aliqua. In inferno est
fames perpetua. In celo est sacietas
plena. In medio quod est orbis in hiis
temporalibus et cum nemo ipsorum saciat

cibum autem materialem et corporalem deus diu
simode homini preparavit secundum diversos status
primo in primo eius statu scilicet ante peccatum
deus dedit homini in cibum fructus ar-
borum iste cibus competebat innocen-
tie dedit autem tunc sibi triplicem
fructum unum quo nutriretur aliud quo
in vita conservaretur tertium quo probaretur
de isto triplici fructu dicitur Gen. ii. precepit-
que deus dicens homo omne lignum pul-
chrum visu et ad vescendum suave quo adhuc
lignum etiam vite in medio paradisi quod
adhuc lignumque scientie boni et mali quod
[illegible] Secundo homini in cibum holera her-
barum et hoc post peccatum quia cum primus
homo preceptum dei contempsit et
cibum vetitum comedit ideo de paradiso
in hunc mundum tamquam in exilium deus
eum misit ut ibi de peccato suo penitentiam
ageret tunc dedit sibi in cibum olera
qui est cibus penitencium unde dicit
dominus post peccatum Gen. iii. maledicta
terra in opere tuo spinas et tribulos germinabit tibi et comede-
des herbam terre et isto cibo est
homo usus ante diluvium Tertio deus
dedit homini in cibum esum carnium
et piscium et hoc post diluvium tunc enim
natura humana pro debilitate terre olera
herbarum non habuit post diluvium
vigorem ut terra tamen habuit iste
ut terra tamen fertilitatem ideo deus
humane infirmitati condescendens esum
carnium et piscium ei concessit unde di-
xit post diluvium Noe et filiis suis
Gen. ix. Terror vester et tremor sit super
cuncta animalia terre et super omnes vo-
lucres et pisces maris quasi olera
virentia tradidi vobis omnia scilicet
ad manducandum In magnis tamen ani-
malibus sed in leonibus homo suum
dominium perdidit ut cognoscat peccatum
diminutam esse suam dignitatem In
minimis etiam sed in muscis et pulicibus

dominium perdidit ut cognoscat suam
miseriam et vilitatem In mediis autem
sicut in pecoribus et iumentis retinuit
aliquam quandam nobilitatem Ista autem con-
cessio de esu carnium et piscium post
diluvium usque durat In nullo autem
istorum statuum homo saturitatem invenit
non in fructibus arborum ante peccatum
nec post peccatum in oleribus herbarum
nec post diluvium in esu carnium vel
piscium sed si homo hodie bene comedit
et bibit cras melius vult comedere et
bibere Ysa. xl. ventre [illegible]
vicium et amplexum obruere rem-
sent hodie et cras multo amplius
Quarto dabit deus homini cibum dissimilem
ad istos non quidem fructum arborum materialem
sed fructum vite virgultis [illegible] Cant. dedit
dilectis suis scilicet etc. Non olera sive
herbas terre sed vivicam pastum vite
Jo. x. ingredietur et egredietur et pascua
inveniet Non carnes animalium vel piscium
sed delicias angelorum sed panem ange-
lorum etc. Secundo mundus habet cibum specia-
lem id est appetitum divitiarum deliciarum et
honorum iste cibus non saciat quo-
niam posset quis saciari de umbra
de vento et fetore umbra quidem non
potest saciare neque ventus potest saciare
sed inflare fetor non potest saciare sed in-
fetore sunt cum divitias umbra eo
quod cito transeunt Sapientie v. Transierunt
omnia tamquam umbra et cor avari
non infrigidat Eccli. xliii. Gelu sicut
sale effundet super terram id est effundi
permittet et ideo sicut salem quare ille
gelu fieret cor avari esse sterile ab
omni bono opere ventus signat honorem
Job xxx. Elevasti me et quasi super ven-
tum Talis ventus cor superbi inflat
Col. ii. Inflatus sensu carnis sue
talis flatus destruit malleus domi-
ne sive qua dicitur ut xxx dixit
dicit autem maledicta [illegible] cibum

Sapie iiii descripsit illos in fletus
sed vocem non emittet vocibus ali-
cuius conquestionis vel appellacionis
Fetor super omnes inmundicias mun-
di ysa xxxiii de cadaveribus ascendet fetor Joel
Computruerunt [illegible] etc. iste scilicet fetor
non reficiet sed totam terram inficiet
corrumpet etc. xxxiiii [illegible] i. [illegible]
[illegible] terram fetore [illegible]
[illegible] Sextus locus est infernus ubi
erit fames penuria causata [illegible] pro
nimia fame corporis caro erit con-
sumpta Tre iiii Adhesit cutis
corporis ossibus aruit facta est quasi li-
gnum talia quod pellis corporis erit [illegible]
ysa Tre v pellis nostra quasi
clibanus exusta est a facie tempe-
statis famis Quarta quod fames in-
testinis corporis erit inclusa [illegible] et
plena penuria qua est de costis
corporis numquam exire poterit Job xviii
Attenuetur fame robur eius et ine-
dia invadet costas eius [illegible] quod linguas
suas manducabunt Apoc xvi Com-
manducaverunt linguas suas [illegible] quod
sua talorum brachia devorabunt
ysa ix vir carnem brachii
sui vorabit manasses effraym et
effraym manasse [illegible] quod pre nimia
fame deum celi blasphemabunt
ysa viii Cum esurierit irascetur et
maledicet regi suo deo suo Tercius
locus est celum ubi est societas
plena ibi enim totus homo in v sensibus
saciabitur Primo visus saciabitur in vi-
sione christi visus autem delectatur in
colore viridi qui est medius color
constitutus ex albo et nigro Color
albus est divinitas lucida Color e
niger est caro [illegible] forte iste
[illegible] color scilicet clara divinitas et
nigra humanitas in christo est [illegible]
[illegible] totus videbis et [illegible] est [illegible]
[illegible] ut [illegible] se videm [illegible] hec [illegible]

Si in viridi ligno hoc faciunt in
arido quid fiet Ideo [illegible]
dicit [illegible] Hester xv valde
mirabilis es domine et facies tua ple-
na est gratiarum Ideo dicitur i petri i In quem
desiderant angeli prospicere Olfactus
delectabitur in redolencia christi in quo
enim est balsamum divine nature
Cinamomum devote anime et mir-
ra carnis mortificate [illegible] illud
Ecc xxiiii Sicut cinamomum et
balsamum etc. Ex hiis quasi tribus
speciebus aromaticis [illegible] odore
senciet quod clamabunt dicentes
Cant i Trahe me post te Gu-
stus delectabitur in gustando dulce-
dinem christi [illegible] etc. et fluet
de Joel iii In die illa stillabunt mon-
tes ubi [illegible] [illegible] [illegible] dis
[illegible] [illegible] dulcissima [illegible]
dulcedinem [illegible] [illegible] suavissi
[illegible] valles [illegible]
[illegible] habent suas dulcedines
[illegible] dulcissima [illegible]
dulcissima [illegible] suavissima
Tactus delectabitur tangendo christum
multum delectatur homo tangendo
amicum plus in amplexando amicum
multo plus in osculando amicum [illegible]
[illegible] tangent et tenebunt
fortiter Cant iii Tenui eum nec
dimittam Tunc amplexabitur [illegible]
ter christum in [illegible] illam scilicet sa-
piam que est christus et [illegible]
te [illegible] ab illa cum ca-
[illegible] amplexatus Tunc oscula-
bimur dulciter Cant viii Quis
michi det te fratrem meum sugen-
tem ubera matris mee ut inveniam
te foris et deosculer te Nemo
despiciat [illegible]
[illegible]
[illegible] assumpsit [illegible]

homo deo osculatus fuit quando scilicet Christus
naturam divinam et humanam in unitate
personae sibi univit. Istud tale osculum
petebat quaedam sancta anima Cant. I
Osculetur me osculo oris sui. Et sic
nemo eum iam despicit nec demon quia
multum dilexit nec angelus sicut
necessaria fuit sicut demones sed demones val
de eum timent. Sextus sonabit
in audiendo vocem quae tam dulcis
est ut quilibet sponsus clamet dicens
Cant. II Sonet vox tua etc. Haec autem
dulcis est quia sonus talis fit aut pulsu sicut
in cythara et psalterio aut flatu sicut
in organo aut cantu sicut in voce. Iste
triplex sonus in caelesti patria sonabit.
Sonus enim qui fit cum pulsu sicut
in cythara et psalterio perstrepet dulcissime
et alloquitur. Ipse enim est cythara et psal
terium secundum illud Ps. Exsurge gloria
mea exsurge psalterium quod sonat Augustinus
ari cythara abinsion. Alia vero vox
quae est pretiosissima, continet apsaltio
divinae naturae quae iam superior est
et cythara naturae humanae quae est inferior.
Sonus qui fit cum flatu sicut in organo
sonabit sanctorum laudem quae fuit organum
spiritus sancti quando per spiritus sanctus
per organum est locutus in persona
Spiritus sancti inspirati locuti sunt sancti
dei homines. Spiritus sanctus per spiraculum (?) per afflati
et laudem sanctorum actum proveniunt
Ipso secundum ysa. li. Gaudium et laetitia
invenietur in ea gratiarum actio et
sonus qui fit cum cantu sicut in voce
perstrepet angelica iubilatio de qua dicitur
Iob XXXVIII Ubi eras cum me lau
darent astra matutina et iubilarent
omnes filii dei. Iste ergo triplex sonus
caelo audietur unus qui erit avare
et dulcissima alius qui erit iu

bilatione angelica. Deus qui
erit actionum gratiarum actione et laude quia
istud enim erit officium omnium sanctorum et
angelorum continue ut scilicet laudent
deum Aug. in li. de civitate dei. Ibi vacabimus
et videbimus, videbimus et amabimus
amabimus et laudabimus. Ecce quod
erit in fine sine fine. Nam quis
alius videtur finis nisi pervenire ad
regnum cuius nullus est finis. Ipse
ergo finis nostrorum operum sanctorum regna
bit deus ut sicut est finis nostrorum
laborum per dignetur esse finis deside
riorum nostrorum. Ipso secundum quod idem doctor in eodem
libro testatur. Ipse nostrorum erit finis nostrorum
desideriorum qui sine fine videbitur
sine fastidio amabitur sine fatigatione
laudabitur. Hoc munus hic affectus hic actus
profecto erit omnibus per quem vita erit
nobis ad illam beatam finem perducat nos
ille qui est principium et finis qui sine
fine vivit et regnat per infinita
saecula saeculorum. Amen. Et sic est finis.

Explicit Jacobus de Voragi
ne scriptus in Cracovia per Iha
nnem Mathie Labysthin (?) Aunic
Bacc. Anno domini M° CCCC XXIIII

Dominica prima in adventu secundum Mattheum

In illo tempore Cum appropinquasset ihesus Dominica in adventu secundum matheum
iherosolimis et venisset bethphage ad montem oliveti tunc misit
duos discipulos dicens eis Ite in castellum quod contra vos est et statim
invenietis asinam alligatam et pullum cum ea Solvite et adducite mihi
et si quis vobis aliquid dixerit dicite quia dominus hiis opus habet et
confestim dimittet eos Hoc autem totum factum est ut adimpleretur
quod dictum est per prophetam dicentem Dicite filie syon Ecce rex tuus venit
tibi mansuetus sedens super asinam et pullum filium subiugalis Eun-
tes autem discipuli fecerunt sicut precepit eis ihesus Et adduxerunt asi-
nam et pullum et imposuerunt super eum vestimenta sua et eum desuper se-
dere fecerunt Plurima autem turba straverunt vestimenta sua in via Ali-
i autem cedebant ramos de arboribus et sternebant in via Turbe autem
que precedebant et que sequebantur clamabant dicentes osanna
filio david Benedictus qui venit in nomine domini Omelia beati Ambrosii episcopi

Omelia beati Ambrosii episcopi

Pulchre relictis iudeis habitaturus in cordibus gentilium Templum dominus
ascendit hoc enim templum est quod fidei series non lapidum
structura fundavit deseruntur ergo qui oderant eliguntur qui amaturi erant
Et ideo ad montem venit oliveti ut novellas olivas in sublimi virtute
plantaret quarum mater est illa que sursum est iherusalem In hoc monte est
ille celestis agricola ut plantati omnes in domo dei possint videre dicere ego
sicut oliva fructifera in domo dei

Et fortasse ipse christus mons est quis enim alius tales fructus ferret olearum
non inclinatarum ubertate baccarum sed spiritus plenitudine gentium fe-
cundarum Ipse est per quem ascendimus Ipse est ianua ipse est via qui
aperitur et qui pulsatur ab ingredientibus et ab ingredientibus adoratur
Ergo in castello erat et ligatus erat pullus cum asina nec poterat
solvi nisi iussu domini Solvit eum manus apostolica talis actus talis vi-
ta talis gratia esto talis ut et tu possis ligatos solvere

Nunc consideremus qui fuerunt illi qui errore detecto paradyso eiecti
in castello sunt relegati et videte quemadmodum quos mors expulerat
vita revocavit et ideo in asina et pullo legimus ut quia in duobus
hominibus utriusque fuerit sexus populus in duobus animalibus utriusque revo-
caretur Et in pullo sedetur asine et tibi in quo nemo sedit quia nullus

[illegible]

Antiquam xpus nacionem (?) perfidos vocavit ad ecclesiam ... sicut Maria soror Marthe ha
bet quem nemo adhuc hominum sedit. Alligatus autem perfidie mortalis
tenebatur in quo adveniens dominus errori famulabatur. Sed donatum sibi vendi
care non poterat quem deum fecerat non natura sed culpa. Et eo cum deus
unus agnoscitur. Nam multi dii et multi domini sed naturaliter unus deus

In illo tempore dixit Ihesus discipulis suis: Erunt signa in sole
et luna et stellis et in terris pressura gencium pre confusione
sonitus maris et fluctuum, arescentibus hominibus pre timore et
expectacione que supervenient universo orbi. Nam virtutes celorum
movebuntur. Et tunc videbunt filium hominis venientem in nube cum
potestate magna et maiestate. His autem fieri incipientibus respici
te et levate capita vestra quoniam appropinquat redempcio vestra. Et
dixit illis similitudinem: Videte ficulneam et omnes arbores cum
producunt iam ex se fructum, scitis quoniam prope est estas. Ita et vos
cum videritis hec fieri scitote quoniam prope est regnum dei. Amen
dico vobis quia non preteribit generacio hec donec omnia fiant.
Celum et terra transibunt, verba autem mea non transibunt.
Dominus ac redemptor noster paratos nos invenire desiderans
senescentem mundum que mala sequantur denunciat ut nos ab
eius amore compescat. Appropinquante eius termino que percussiones
preveniant innotescit ut si deum metuere in tranquillitate nolumus vicinum
eius iudicium vel percussionibus attriti timeamus. Hinc et ... lectioni

[illegible]

[illegible marginal and interlinear glosses]

sa(n)c(t)a(m) p(er) paulo sup(er)ius d(omin)us p(re)misit dicens Surget gens c(ontra) gentem et quibusdam interpositis hec q(ue) modo audistis adiunxit Et erunt signa in sole et luna et stellis

Horum p(ro)fecto omnibus alia iam facta cernimus alia e proximo ventura formidamus. Nam gentem contra gentem insurgere earumque pressuram terris insistere plus iam in n(ost)ris tribulacionibus quam in codicibus legimus. Quod terre motus urbes innumeras subruat ex aliis mundi partibus scitis quam frequenter audivimus. Pestilencias sine cessacione patimur. Signa vero in sole et luna et stellis adhuc aperte minime videmus. Sed quia et hec non longe sint ex ipsa iam aeris immutacione colligimus. Quamvis prius quam ytalia gentili gladio ferienda traderetur igneas acies in celo vidimus ipsum qui postea humani generis fusus est sanguinem coruscantes. Confusio aut(em) maris et fluctuum necdum nova exorta est. Sed cum multa iam prenunciata completa sunt dubium non est quin sequantur eciam pauca que restant quia sequentium rerum certitudo est preteritarum exhibicio.

Hec nos fratres karissimi ideo dicimus ut ad cautele studium mentes vestre evigilent ne securitate torpeant ne ignorancia languescant. Sed semper eas et timor sollicitet et in bono opere sollicitudo confirmet pensantes hoc quod redemptoris nostri voce subiungitur: Arescentibus hominibus pre timore et expectacione que supervenient universo orbi, nam virtutes celorum movebuntur. Quid namque dominus virtutes celorum nisi angelos archangelos thronos dominaciones principatus et potestates appellat. Que in adventu districti iudicis nostris tunc oculis visibiliter apparebunt ut districte tunc a nobis exigant hoc quod nos modo invisibilis conditor equanimiter portat.

In illo tempore cum audisset Iohannes in vinculis opera Christi mittens duos de discipulis suis ait illi Tu es qui venturus es an alium expectamus. Et respondens Ihesus ait illis Euntes renunciate Iohanni que vidistis et audistis. Ceci vident claudi ambulant leprosi mundantur surdi audiunt mortui resurgunt pauperes evangelizantur. Et beatus est qui non fuerit scandalizatus in me. Illis autem abeuntibus cepit

Iob 36 [illegible]

[illegible marginal glosses]

[illegible]

Ihesus dicere ad turbas de Johanne Quid existis in desertum
videre arundinem vento agitatam Sed quid existis videre
hominem mollibus vestitum Ecce qui mollibus vesti-
untur in domibus regum sunt Sed quid existis videre
prophetam Etiam dico vobis et plus quam prophetam hic est enim
de quo scriptum est Ecce mitto angelum meum ante faciem
tuam qui preparabit viam tuam ante te

Verendum nobis est fratres karissimi Johannes propheta et plus quam
propheta qui venientem ad Jordanis baptisma dominum ostendit
dicens Ecce agnus dei ecce qui tollit peccata mundi Cum in car-
cere positus mittens discipulos requirit tu es qui venturus es
an alium expectamus tamquam si ignoraret quem ostenderat et
an ipse sit nesciat quem ipse prophetando baptizando ostendendo cla-
maverat Sed hec citius questio solvitur si gestorum res tempus et ordo
pensetur Ad Jordanis enim fluenta positus quia ipse redemptor
mundi esset asseruit missus vero in carcere an ipse veniat requirit non
quia ipsum esse mundi redemptorem dubitat sed querit ut sciat si
is qui per se in mundum venerat per se etiam ad inferni claustra descen-
dat Quem enim precurrens mundo nunciaverat hunc moriendo ad
inferos precurrebat

Ut ergo dicit qui venturus es an alium expectamus ac si aperte di-
cat Sicut pro hominibus nasci dignatus es an etiam pro hominibus
mori ad inferos descendere digneris insinua insinua ut qui
nativitatis tue precursor extiti mortis etiam precursor fiam et
venturum inferno te nunciem quem iam venisse mundo nunciavi Qui
requisitus dominus enumeratis potestatis sue miraculis de mortis sue
humilitate protinus respondit dicens Ceci vident claudi ambulant
leprosi mundantur surdi audiunt mortui resurgunt pauperes

[illegible]

[illegible] ... qui recipit vos ... ix ... [illegible]

evangelizant. Et beatus est qui non fuerit scandalizatus in me. V. Ipse tot signis tantis que virtutibus non scandalizari quisque poterat sed admirari. Sed infidelium mens gravi eo scandalum pertulit cum eum post tot miracula morientem vidit. Unde Paulus dicit nos autem predicamus Christum crucifixum Iudeis quidem scandalum gentibus autem stultitiam. Valde quippe hominibus visum est ut vitam vite actor moreretur et inde contra eum homo scandalum sumpsit unde ei amplius debitor fieri debuit. Nam tanto Deus ab hominibus dignius honorandus est quanto pro hominibus indigna suscepit. Quid est ergo dicere beatus qui non fuerit scandalizatus in me nisi aperta voce abiectionem mortis sue humilitatem que signare ac si patenter dicat mira quidem facio sed abiecta perpeti non dedignor.

In illo tempore missus est angelus [illegible]

Gabriel a deo in civitatem Galilee cui nomen Nazareth [illegible]

Quesitum est quare Christus ... [illegible] ... misterio ... [illegible]

Pulchre dictum quamquam homo post peccatum ... Dei. Sed ... factus atque baptista ... salvatoris possum intelligere ... sponsis fuisse ... ut ea potissimum ... est ... pareret cum esset desponsata ... aut antequam desponsaretur impleta est ... ne diceretur quod concepit de adulterio.

Et bene utrumque posuit scriptura ut desponsata esset virgo ... ut ... viri ... videretur desponsata ne temeritate virginitatis adureretur infamia cui ... alvus corrupte ... videretur insigne ... mulier aut quod aliquos de suo ortu que ... pudore dubitare ... tenerum esse virginis ... famam pudoris nec putavit ortus sui fidem ... in ... asserenda. Sciret itaque sancte Marie sancte pudore ... ita inviolabilis opinione virginitatis ... in ... tempore que foris sunt

et dicant supra virginibus opione ... velamen ... excusacionis relinqui quod infamata mater quoque domini videretur ... aut Iudeis quod ... posset ... si ... adulterio ... sed adimple ... videretur cepisse ... plus ... lege dampnetur. Cui ... testis pudoris ... adhiberetur qui posset ... [illegible]

In illo tempore Exsurgens Maria abiit in montana cum festinacione in civitatem Iuda et intravit in domum

[L]ectio quam audivimus sancti evangelii et redemptionis — o[melia] ven[erabilis] bede p[res]b[iteri]

nostre nobis semper veneranda primordia predicat et salu-
taria semper imitanda humilitatis remedia commendat Nam quia
peste superbie attactum genus humanum perierat ut medicamen-
tum humilitatis quo repararetur prima mox incipientis salutis nostre
pretenderent exordia et quia per temeritatem seducte mulieris mors in mundum
introierat congruum fuit ut ad indicium vite redeuntis mulieres
devote se humilitatis invicem ac pietatis prevenirent obsequiis

[D]ocet ergo nos beata dei genitrix ad sublimitatem patrie celestis
iter adire humilitatis non minus religionis quam castitatis gressibus lo-
venabilis semper gloria virginei intemerate corporis qualis se
vita superne civis ad quam suspiramus insinuat Ubi neque nubent
neque nubentur sed erunt sicut angeli dei in celis ac virtutem mentis
primam qua ad hanc pertingere debeamus indicat Nam sicut presente
sancti evangelii lectione cognovimus postquam angelica visione et allo-
cutione meruit sublimari postquam se celesti conspicendi partu
sidat neque se de donis celestibus quasi de se hic essent extulit
sed ut magis magisque donis esset apta divinis in custodiam humilitatis
gressum mentis fixit sicut ita evangelizanti sibi archangelo respon-
dens Ecce ancilla domini etc.

[A]udivimus ergo hodierna lectione eandem quam angelo
exhibuerat humilitatem hominibus quoque eam exhibere
que maioris est virtutis hoc est minoribus Cum enim recessit
virginem deo consecratam nullo deo dedicata gradu habere potiore
Cum dubitat matrem regis eterni nunc nunc nullus esse poste-
riorem at tamen ipsa memor scripture precipientis quanto magnus es
humilia te in omnibus mox ut angelus qui ei loquebatur ad
celestia redijt surgit ac montana conscendit gestans quoque
in utero deum domus dei habitacula petit ac requirit alloquia
Et apte post visum angeli in montana subijt quia gustata superna
intellectu superiorum civium humilitatis se gressibus adventu alta
transtulit — de libro 3 luce

[A]nno quintodecimo imperij tyberij cesaris procurante
Poncio pylato Judeam Tetrarcha autem galilee herode etc.
[R]edemptoris plan[e] sa[ncti] quo ipse verbum — c 6 ...

predicationis accepit memorate romane rei publice principe
presides regibus designat Quia enim illum predicare veniebat qui
ex iudea quosdam et multos ex gentibus redempturus erat per
regem gentium et principes iudeorum predicationis eius tempora designantur
Quia autem gentilitas colligenda erat iudea ob culpam perfidie
dispergenda ipsa quoque descriptio terreni principatus ostendit

quam et in romana re publica unus prefuisse describitur et in Judee regno per quartam partem plurimi principabantur. Voce etenim redemptoris nostri dicitur: Omne regnum in se ipsum divisum desolabitur. Liquet ergo quod ad finem regni Judea pervenerat que tot regibus divisa subiacebat.

Pulchre quoque non solum sub quibus regibus sed etiam sub quibus sacerdotibus actum sit demonstratur, ut quia illum Johannes Baptista predicabat qui simul rex et sacerdos existeret, Lucas evangelista predicationis eius tempus per regnum et sacerdotium designavit. Et venit in omnem regionem Jordanis predicans baptismum penitencie in remissionem peccatorum. Cunctis legentibus liquet quia Johannes baptismum penitencie non solum predicavit verum etiam quibusdam dedit, sed tamen baptismum suum in remissionem peccatorum dare non potuit. Remissio enim peccatorum in solo nobis baptismo Christi tribuitur.

Notandum itaque quod dicitur predicans baptismum penitencie in remissionem peccatorum, quia baptismum quod peccata solveret quia dare non poterat predicabat, ut sicut incarnatum verbum Patris precurrebat verbo predicationis, ita baptismo penitencie quo peccata solvuntur precurreret suo baptismo quo peccata solvi non possunt, ut quia sermo eius precurrebat presentiam redemptoris, ipsum quoque eius baptisma precedendo fieret umbra veritatis. Sequitur: Sicut scriptum est in libro sermonum Ysaie prophete: Vox clamantis in deserto, parate viam domini, rectas facite semitas eius. Ipse enim Johannes Baptista requisitus quis esset respondit: Ego vox clamantis in deserto. Qui ideo a propheta vox vocatus est quia verbum precurrebat.

[illegible]

In illo tempore miserunt Judei ab Jerosolimis sacerdotes et levitas ad Johannem ut interrogarent eum: Tu quis es? Et confessus est et non negavit. Et confessus est quia non sum ego Christus. Et interrogaverunt eum: Quid ergo? Helyas es tu? Et dixit: Non sum. Propheta es tu? Et respondit: Non. Dixerunt ergo ei: Quis es, ut responsum demus hiis qui miserunt nos? Quid dicis de te ipso? Ait: Ego vox clamantis in deserto: dirigite viam domini, sicut dixit Ysaias propheta. Et qui missi fuerant

[illegible]

[illegible]

Erant ex phariseis. Et interrogaverunt eum et dixerunt

[illegible]

ei quid ergo baptizas si tu non es xpistus neque he

lias neque propheta. Respondit eis Iohannes dicens Ego bapti

[illegible]

zo in aqua medius autem vestrum stetit quem vos nescitis.

[illegible]

Ipse est qui post me venturus est qui ante me factus

[illegible]

est. Cuius ego non sum dignus ut solvam eius corri

[illegible]

giam calciamenti. Hec in bethania facta sunt trans ior

[illegible]

danem ubi erat Iohannes baptizans.

Ex huius nobis lectionis verbis fratres karissimi Iohannis humili
tas commendatur qui cum tante virtutis esset ut xpistus
credi potuisset elegit solide subsistere in se ne humana opinio
ne raperetur inaniter super se. Nam confessus est et non negavit et con
fessus est quia ego non sum xpistus. Sed qui dixit non sum
negavit plane quod non erat sed non negavit quod erat ut vera
loquens eius membrum fieret cuius sibi nomen fallaciter non
usurparet. Cum ergo non vult appetere nomen xpisti factus est membrum
quia dum infirmitatem suam studuit humiliter agnoscere illius celsitu
dinem meruit veraciter obtinere.

Sed cum redemptoris nostri sententia ad memoriam
reducitur ex huius nobis lectionis verbis questio valde implexa
generatur. Alio quippe in loco inquisitus a discipulis dominus de adventu
helie dixit Helias iam venit et non cognoverunt eum sed fe
cerunt in eum quecumque voluerunt. Et si vultis scire Iohannes ipse est
helias. Requisitus autem Iohannes dicit non sum helias. Quid est
quod fratres karissimi quia quod veritas affirmat hoc propheta veritatis negat
valde namque inter se diversa sunt ipse est et non sum. Quomodo ergo propheta veritatis
est si eiusdem veritatis sermonibus concors non est.

Sed si subtiliter veritas ipsa requiratur hoc quod inter se contrarium sonat
quomodo non sit invenitur. Ad zachariam namque de Iohannis
promissione angelus dicit Ipse precedet ante illum in spiritu et virtute helie.

[illegible]

[illegible] sacerdotis non repperi [illegible] ... [illegible]
[illegible] ... [illegible]
[illegible] ... [illegible]
[illegible] ... [illegible]
[illegible] ... [illegible]
[illegible] ... carnalis [illegible]

Ad id quod venturus in spiritu et virtute Helie dicit quia sicut Helyas
secundum adventum preveniet ita Johannes primum prevenit. Sicut ille precursor
venturus est iudicis ita iste precursor factus est redemptoris. Johannes
ergo in spiritu Helyas erat, in persona Helyas non erat. Ad quod dominus fatetur
de spiritu hoc Johannes denegat de persona. Quia discipulis erat ut discipulis
de spiritualitate de Johanne [illegible] dicere et Johannes [illegible] turbis carnalibus non
de suo spiritu sed de corpore videbatur. [illegible]

In illo tempore Cum esset desponsata mater Ihesu Maria Jo
seph antequam convenirent inventa est in utero habens de spiritu sancto.
Nec fuit necesse ut desponsata esset Maria Joseph [illegible]
nisi propterea quod hoc sacramentum diabolo celaret. Ille malignus [illegible]
dis commenta adversus desponsatam virginem nulla penitus invenisset
vel ideo desponsata fuit Joseph ut nato infanti ~~sive in egyptum~~
~~iens vel inde demo veniens~~ vel ipsi matri curam videtur gerere
Joseph sive in egyptum iens vel inde rediens. Ideo desponsata fuit
Joseph non tamen [illegible] mater [illegible] eius immaculata in-
corrupta mater intacta mater eius [illegible] mater dei virginum
dominum [illegible] omnium plasmatoris creatoris auctorem illum qui in celis
sine matre in terra sine patre. Illum qui in celis est sed dimitten[s] in
[illegible] est pro nobis [illegible] corporis susceptionem in [illegible] est mater.
magne admirationis gratia [illegible] inenarrabilis sanctitatis omni effabile
magnum est sacramentum. Ipsa eadem virgo ipsa est mater. Deum ipsa est
genitrix ipsa eius ancilla plasmatio eius [illegible] genuit. Quis umquam
ista audivit quis vidit talia? Quis hoc cogitare potuit ut mater
virgo esset intacta gravida. Quae virgo permansit et genuit. Sicut enim [illegible]
[illegible] rubus combusti videbatur ignis ea non tangebat propter tres
pueri in camino inclusi habebant et tamen eos non ledebat incendium
nec odor fumi erat in eis vel quemadmodum Danieli inter lacum leonum
incluso clausis non apertis allatum est ei prandium ab Abacuk. Ita [illegible]
sed virgo genuit Christum et intacta permansit.
Mater effecta est et virginitatem non amisit. Genuit infantem [illegible]
tum est. Virgo permansit. Virgo ergo genuit. Virgo permansit. Mater filii
facta est. Claustrum sigillo non perdidit. Quare quia non homo iste tantum
qui nascebatur sed ingenitus erat deus qui in carne venerat. Verbis
carnaliter genitus est secundum ipsam divinitatis incorrupte venit. Integre
ergo iste [illegible] deus in humano adventu vel genitus est tempore [illegible]
deus [illegible] humanitatem suscepit non [illegible] virginitatis venit
in corpore nec se ipse divisit ut dimidius apud patrem et dimidius
esset in virgine sed totus apud patrem totus in virgine totus in sinu
patris totus in humano corpore non relinquens superiora venit ad inferiora
que in celis sunt [illegible] que in terris sunt salvans [illegible]
[illegible] hic est [illegible] ingenitus deus.

[illegible]

[illegible] Johannes [illegible] ... [illegible]

In illo tempore exiit edictum a cesare augusto ut describeretur

universus orbis. Hec descripcio prima facta est a preside s[yrie] c[yrino]
Quia largiente domino missarum sollempnia ter hodie celebraturi
sumus loqui diu de evangelica leccione non possumus sed nos aliquid vel
breviter de ipsa redempcionis nostri nativitate dicere compellit. Quid est quod nascituro domino mundus describitur nisi hoc quod aperte monstratur quia ille veniebat in carne qui electos suos ascriberet in eternitate. Quo contra de reprobis
per prophetam dicitur: deleantur de libro viventium et cum iustis non scribantur.
Qui bene etiam in bethleem nascitur. Bethleem quippe domus panis
interpretatur. Ipse namque est qui ait: ego sum panis vivus qui de celo descendi. Locus ergo in quo dominus nascitur domus panis antea vocatus
est quia futurum procul dubio erat ut ille ibi per materiam carnis appareret qui
electorum mentes interna saturitate reficeret. Qui non in parentum domo
sed in via nascitur ut profecto ostenderet quia per humanitatem quam assumpserat quasi in
alieno nascebatur. Alieno quippe non secundum potestatem dico sed secundum
naturam. Nam de potestate eius scriptum est: in propria venit. In natura etenim sua ante
tempora natus est qui in nostra venit ex tempore. natura sed tempore.

In illo tempore pastores loquebantur ad invicem transeamus

usque bethleem et videamus hoc verbum quod factum est quod dominus
ostendit nobis. Nato in bethleem domino salvatore sicut sacra evangelii testatur historia · non hominis
historia pastoribus qui in regione eadem erant
vigilantes et custodientes vigilias noctis super gregem suum angelus
domini magna cum luce apparuit ortumque novi solis mundo nuntiaret. Non
solum celesti voce sermonis verum etiam claritate divine lucis attestabatur.
Nusquam enim in tota veteris instrumenti serie reperimus angelos qui
tam sedulo apparuerunt prophetis cum luce apparuisse. Sed hoc privilegium recte
hodierno tempori servatum est quo exortum est in tenebris lumen rectis
corde misericors et miserator dominus. Ubi non parva videlicet unius
angeli auctoritas post quam unus sermo nove nativitatis edidit
subito multitudo celestium agminum consona est deo laudes proclamat
sed humiliter praedicavit. Congruit aperte demonstrans quia per hanc natam
homines ad pacem unius fidei spei dileccionis atque ad gloriam divine
laudacionis sunt convocandi. Significant autem mystice pastores gregum
quosque doctores quosque rectores fidelium animarum. Nox autem qua super greges vigi-
labant vigilias super gregem suum pericula temptacionum indicat a qui-
bus se suosque auditores qui perfecte vigilare cupiunt nunquam desinunt. Et
bene nato domino pastores super gregem vigilant quia natus
est qui dicit ego sum pastor bonus. Sed et tempus imminebat quo idem
pastor sanctus homines suis pastoribus suas oves quas revocaret
dispersas ad pascua vite celestis revocaret.

[illegible]

In principio erat verbum et verbum erat

[illegible]

apud deum et deus erat verbum. Hoc erat in principio

[illegible]

apud deum. Omnia per ipsum facta sunt et sine ipso factum

[illegible]

est nichil. Quod factum est in ipso vita erat. Et vita erat

[illegible]

lux hominum et lux in tenebris lucet et tenebre eam non

[illegible]

comprehenderunt. Fuit homo missus a deo cui nomen erat

[illegible]

Johannes. Hic venit in testimonium ut testimonium perhiberet de

[illegible]

lumine ut omnes crederent per illum. Non erat ille lux sed ut

[illegible]

testimonium perhiberet de lumine. Erat lux vera que illuminat omnem

[illegible]

hominem venientem in hunc mundum. In mundo erat et mundus

[illegible]

per ipsum factus est et mundus eum non cognovit. In propria venit

[illegible]

et sui eum non receperunt. Quotquot autem receperunt eum dedit

[illegible]

eis potestatem filios dei fieri his qui credunt in nomine

[illegible]

eius. Qui non ex sanguinibus neque ex voluntate carnis neque

[illegible]

ex voluntate viri sed ex deo nati sunt. Et verbum caro

[illegible]

factum est et habitavit in nobis et vidimus gloriam eius

[illegible]

Gloriam quasi unigeniti a patre plenum gratia et veritate
[tempor]alem mediatoris dei et hominum ihesu christi nativitatem
que hodierna die facta est secundum verba evangelistarum mathei videlicet
et luce manifesta descripta esse cognovimus. [illegible] divinitatis
eius certe in qua pater manet et equalis beatus iohannis [illegible] dicta [illegible]
tari qui singulari privilegio meruit [illegible] ut [illegible] alius divinitatis [illegible]
[illegible] et simul patefaceret [illegible] alii [illegible] certe [illegible] nato descri-
bunt iohannes in principio eundem fuisse testatur dicens In principio erat verbum.
Alii inter homines eum subito apparuisse commemorant ille ipsum apud eum
patrem fuisse declarat dicens Et verbum erat apud deum. Alii eum verum hominem
ille verum confirmat ex deo deum dicens et deus erat verbum. Alii eum hominem apud
homines temporaliter conversatum ille deum apud deum in principio manentem ostendit
dicens Hoc erat in principio apud deum. Alii magnalia que in homine gessit perhi-
bent ille quod omnem creaturam visibilem et invisibilem per ipsum deus pater
fecerit docet dicens Omnia per ipsum facta sunt et sine ipso factum est nichil.

In illo tempore erat Joseph et maria mater
ihesu mirantes super hiis que dicebantur de illo. Et benedixit
illis Symeon et dixit ad mariam matrem eius. Ecce positus
est hic in ruinam et in resurrectionem multorum in israel et in signum
cui contradicetur. Et tuam ipsius animam pertransibit gladius ut
revelentur ex multis cordibus cogitationes. Et erat anna
prophetissa filia phanuel de tribu aser. Hec processerat in diebus
multis. Vixerat cum viro suo annis septem a virginitate sua.
Et hec vidua usque ad annos octoginta quatuor que non discen-
debat de templo ieiuniis et obsecrationibus serviens nocte

Et hec ipsa hora superveniens confitebatur domino et loquebatur de illo omnibus qui expectabant redemptionem Israel.

Et ut perfecerunt omnia secundum legem domini reversi sunt in galileam in civitatem suam nazareth. Puer autem crescebat et confortabatur plenus sapientia et gratia dei erat in illo.

Originem Jhesu et eius [illegible] in ortu domini nostri Jhesu dicta scriptura sunt de eo et nunc [illegible] potius singula que [illegible] digna esse [illegible] Una obiectio [illegible] mater Sic eum appellatus est Joseph quia [illegible] fuit [illegible] et mater super omnibus que dicebantur de eo que [illegible] in templo [illegible] pastores erant in regione illa vigilantes et observantes custodias noctis super gregem suum venit angelus [illegible] ipsa hora nativitatis Jhesu et ait ad eos annuncio vobis gaudium magnum Ite et invenietis infantem involutum pannis et positum in presepio

Et [illegible] angelus verba finierat tota multitudo celestis exercitus laudare cepit et benedicere deum. Cum autem pastores [illegible] [illegible] et angelus recessisset ab eis dixerunt ad se invicem Eamus in bethleem iudee et videamus hoc verbum quod dominus ostendit nobis Venerunt et invenerunt puerum Tam illi quam pastores que facta fuerunt mirabantur. Et de Symeone [illegible] [illegible] rumore [illegible] vel magna [illegible] Venit in puerum in brachiis suis et ait Nunc dimittis domine servum tuum in pace secundum verbum tuum

[illegible] et erat pater et mater illius mirantes [illegible] Symeonis [illegible] non [illegible] [illegible] que scripta sunt [illegible] qui [illegible] patri illius et matri [illegible] quoque [illegible] infantia dicens Ecce positus est hic in ruinam et in resurrectionem multorum in Israel et in signum cui contradicetur Hic [illegible] in [illegible] Johannem scripta [illegible] In iudicium ego in mundum istum veni ut qui non vident videant et qui vident ceci fiant [illegible] ut nos videremus de nationibus videntes et qui [illegible] videbant [illegible] ceci facti sunt [illegible] [illegible]

In illo tempore postquam consummati sunt dies octo ut circumcideretur puer vocatum est nomen eius Jhesus

[illegible]

[illegible]

auctam venerandam quia princeps festi [illegible]

memoriam parans [illegible] circumcisionem complectendum sed non parva religionis mysterii virtute [illegible] religionis ut [illegible] nobis [illegible] obedi[illegible] [illegible] sub lege [illegible] [illegible] lege [illegible] qui [illegible] ut eos qui sub lege [illegible] legis onera portare nequiverunt sua compassione [illegible] ac [illegible] sub lege erant [illegible] filiorum [illegible] est [illegible] reducat

[illegible] lege doctam divine qui absque omni peccatorum labe pollutionis apparuit in carne [illegible] non [illegible] in carne [illegible] remedium quo caro [illegible] non respuit sicut etiam [illegible] baptismi [illegible] apostolorum [illegible] voluit ipse non [illegible] [illegible] debet [illegible] [illegible] salutifere [illegible] in lege [illegible] originalis [illegible] agebat [illegible] baptismi [illegible] regni celestis [illegible] nec [illegible] poterant

[illegible] salubriter clamat nisi quis renatus fuerit ex aqua et spiritu [illegible] non potest introire in regnum dei [illegible] clamabat [illegible] [illegible] circumcisa non fuerit peribit anima illa de populo suo quia pactum meum irritum fecit [illegible] pactum [illegible] in paradiso [illegible] adam [illegible] transgressus est in quo omnes peccaverunt [illegible] [illegible] non [illegible] remedio salutari subveniret utraque [illegible] circumcisionis [illegible] in lege et baptismus in [illegible] tollen[illegible] [illegible] est [illegible]

In illo tempore defuncto herode ecce angelus domini apparuit in somnis joseph in egipto. [illegible]

[illegible] occisis pro domino pueris herodes post non longe obiit et joseph monente angelo dominum cum matre sua ad terram israel reducit [illegible] omnes persecutiones que [illegible] erant [illegible] [illegible] morte vindicandas esse [illegible] persecutionibus [illegible] [illegible] qui laniaverant [illegible] [illegible] persecutionibus [illegible] apostolorum [illegible] facte [illegible] [illegible] [illegible] predicatoribus ubi sunt pene omnes [illegible] [illegible] in gentibus predicati sunt longe lateque [illegible] [illegible] [illegible] egiptum [illegible] [illegible] tenebrosa [illegible]

[illegible] joseph in egiptum [illegible] fidem [illegible] predicato[illegible] [illegible] in egipto [illegible] herodes [illegible] in gentibus [illegible] plenitudo [illegible] israel salvus fiat [illegible] herodes

[illegible]

[illegible]

terminum interfectionis malitiae quae iam contra ecclesiam Judaea saevit insinuat occasio parvulorum mortem ... quos fugato a se Christo modo perimere desiderat. Cum autem defuncto Herode redit ad terram Israel Jesus, finem persecutionis denuntiat quod circa ecclesiam per ... Judaei ... media ... flamma fidei vitae accipient.

Et bene ad Judaea deserit dominus fugiens et hac in nocte dicitur ad eos reversurus non solum fugit sed ut ... sit ... quia nimirum quos obscuris tenebris olim persecutores ... ipsos ... lucem fidei tandem ... Cum damnato Herode Joseph timore Archelai filii eius in Judaea ubi metropolim habebat ... formidans monente angelo in Nazareth Galileae secedit ... patris eius terra ... quod per ea ... est ... gentibus illis credituros ... nequaquam valet ... acceptum ... concedit ...

Cum natus esset Jhesus in Bethleem Jude in diebus Herodis regis ecce magi ab oriente.

Sicut in lectione evangelica fratres audistis celi rege nato rex terre turbatus est quia nimirum altitudo terrena confunditur cum celsitudo celestis aperitur. Sed querendum nobis est quidnam sit quod redemptore nato pastoribus in Judea angelus apparuit atque ad adorandum eum ab oriente magos non angelus sed stella perduxit. Quia videlicet Judeis tamquam ratione utentibus rationale animal id est angelus predicare debuit gentiles vero quia uti ratione nesciebant ad cognoscendum dominum non per vocem sed per signa perducuntur. Unde et Paulus dicit prophetie fidelibus non infidelibus, signa autem infidelibus non fidelibus data sunt.

Et notandum quod redemptorem nostrum cum iam perfecte esset etatis eisdem gentibus apostoli predicant eumque parvulum et necdum per humanum corporis officium loquentem stella gentibus denuntiat quia nimirum rationis ordo poscebat ut et loquentem iam dominum loquentes nobis predicatores innotescerent et necdum loquentem elementa muta predicarent. Sed in omnibus signis que vel nascente domino vel moriente monstrata sunt considerandum nobis est quanta fuit in quorundam Judeorum corde duritia que hunc nec prophetie donis nec miraculis agnovit. Omnia quippe elementa auctorem suum venisse testata sunt. Ut enim de eis quiddam usu humano loquar deum hunc celi esse cognoverunt quia protinus stellam miserunt. Mare cognovit quia sub plantis eius se calcabile prebuit. Terra cognovit quia eo moriente contremuit. Sol cognovit quia lucis sue radios abscondit. Saxa et parietes cognoverunt quia tempore mortis eius scissa sunt. Infernus agnovit quia hos quos tenebat mortuos reddidit etc.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

tunc qui deum esse omnia insensibilia elementa senserunt solum infidelium iudeorum corda deum esse minime cognoscunt et duriora saxis scindi ad penitentiam nolunt. Eumque confiteri abnegant quem elementa insensibilia aut signis aut scissionibus deum clamant

In illo tempore Cum factus esset [illegible]

ihesus annorum xii ascendentibus parentibus eius

iherosolimam secundum consuetudinem diei festi consu

matisque diebus cum redirent remansit puer

ihesus in ierusalem et non cognouerunt parentes eius existi

mantes autem illum esse in comitatu venerunt iter diei

et requirebant eum inter cognatos et notos Et non

inuenientes regressi sunt in ierusalem requirentes eum Et

factum est post triduum inuenerunt illum in templo se

dentem in medio doctorum audientem illos et interro

gantem Stupebant autem omnes qui eum audiebant

super prudentia et responsis eius Et videntes admirati sunt

Et dixit mater eius ad illum fili quid fecisti nobis

sic Ecce pater tuus et ego dolentes querebamus te Et

[illegible]

[illegible]

in precedenti mortali tempore ... B. ... ad ... cedabat

dixit ad illos Quid est quod me querebatis nesciebatis quia in hijs que patris mei sunt oportet me esse Et ipsi non intellexerunt verbum quod locutus est ad illos Et descendit cum eis et venit nazareth et erat subditus illis Et mater eius conservabat omnia verba hec in corde suo Et ihesus proficiebat sapientia etate et gratia apud deum et apud homines

Beda

Quod dominus puer duodecim annorum cum parentibus in pascha Ierosolimam venit humane nimirum humilitatis est indicium hominum namque conveniendo de sacrificiorum spiritualium vota gratie creatori suo offerre ... sibi conciliare precibus fecit ergo dominus inter homines homo natus quod divinitus per angelos inspiraverat deus hominibus ut facerent ipse legem quam dedit ut nobis qui puri homines sumus faciendo ostenderet ... quemque deus iubet ostendere sequamur iter humane conversationis eius si gratiam glorie delectamur intueri si optamus habitare in domo eius cum angelis omnibus diebus vite nostre

9 Quod autem duodecim annorum in templo sedet in medio doctorum audiens eos et interrogans illos humane est humilitatis indicium immo etiam ... divine ostendit humilitatis exemplum dei quippe virtus dei sapientia eterna dicit ... loquitur ego sapientia habito in consilio et eruditis intersum cogitationibus meum est consilium et equitas mea est prudentia mea est fortitudo per me reges regnant et legum conditores iusta decernunt beatus homo qui audit me et qui vigilat ad fores meas cotidie et observat ad postes hostij mei ... audiendos ... veniret dignata est ut nimirum ... homines sumus ... ostenderet ... prestigiis ... vitam ...

~~Erat autem qui sermonis erant doctrine perducentur offerend~~

puerulus adhuc seniores audit et interrogat ut videlicet cor-
poralis dispensatione compescat audaciam qui in populo docenti
se cum imperfecti imperfecti ad docendum properare magis quam addiscere
divina volunt sublimari sequamur ergo eius vestigia si nos magistro de-
lectat divine inspirationis memores semper illius precepti audi fili
mi disciplinam patris tui et ne dimittas legem matris tue ut
addatur gratia capiti tuo et torques collo tuo pater quippe
discipline patre ac pollicitanda matre legis gratia capiti
pro torques collo additur quia quanto spiritus divinis intentus
sed auscultans preceptis quo eam dederit in veritate matris
ecclesie dilectionis observat studium tanto nunc dignus ad ho-
norem predicandi et ministerio sublimius ascendit ad celsitudinem
in corpore regendi

In illo tempore nuptie facte sunt in Chana galilee et
erat mater ihesu ibi. Vocatus est autem ihesus et disci-
puli eius ad nuptias et deficiente vino dicit mater
ihesu ad eum vinum non habent. Et dicit ei ihesus quid mi-
hi et tibi est mulier nondum venit hora mea. Dixit
mater ihesu ministris quodcumque dixerit vobis facite. Erant
autem ibi lapidee ydrie sex posite secundum purificationem iudeorum
capientes singule metretas binas vel trinas. Dicit
eis ihesus implete ydrias aqua et impleverunt ydrias
aqua usque ad summum. Dixit eis ihesus haurite nunc et ferte

[illegible]

archetriclino et tulerunt. Ut autem gustavit architriclinus

aquam vinum factam et nesciebat unde esset ministri autem

sciebant qui hauserant aquam vocat sponsum archi

triclinus et dicit ei Omnis homo primum bonum vinum ponit

et cum inebriati fuerint tunc illud quod deterius est

Tu autem servasti vinum bonum usque adhuc. Hoc fecit

initium signorum Ihesus in Chana Galilee et manifestavit

gloriam suam et crediderunt in eum discipuli eius.

[illegible]

[illegible] quam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] filios [illegible] [illegible] vel filios
[illegible] [illegible] quod sic nos [illegible] ita nobis [illegible]

In illo tempore venit ihesus a galilea

in iordanem ad iohem ut baptizaretur ab eo. Iohannes

autem prohibebat eum dicens Ego a te debeo baptizari

et tu venis ad me. Respondens autem ihesus dixit ei Sine

modo sic enim decet nos implere omnem iusticiam. Tunc di

misit eum. Baptizatus autem ihesus confestim ascendit

de aqua et ecce aperti sunt ei celi et vidit spiritum dei de

scendentem sicut columbam venientem super se et ec

ce vox de celis dicens hic est filius meus dilectus in quo

michi complacui

Ecce fratres carissimi quam modo fratres audivimus magnum nobis
et in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod
est dominus deus non solum [illegible] [illegible] baptizari [illegible] [illegible] [illegible]
absque baptizandus venire dignatus est [illegible] [illegible] autem quia
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad baptismum sui salvatoris [illegible]
[illegible] recusavit dicens Ego a te debeo baptizari [illegible] sibi officium [illegible]
[illegible] Erat filius dei baptizari ab homine et tu venis
[illegible] abluendi aliquas sui peccatum qui peccatum non fecit nullum non [illegible]
nec inventus est in ore dolus eius sed [illegible] dispensatione
abluendi omnes in [illegible] peccati qui in multis offendimus
omnes [illegible] [illegible] quia peccatum non habemus nos ipsos [illegible]
[illegible] [illegible] nobis [illegible] est venire baptizari in aquis

ipsarum conditor aquarum ut nobis qui in iniquitatibus concepti et delicti sumus generationem sedem novam per quam renati essemus celebrat aperiendo insinuaret, intingi dignatus est lavacro aquis Jordanis qui nullus erat a sordibus, ac sic ut ad diluendas nostrorum sordes scelerum omnia fluenta sanctificaret aquarum.

[illegible] ad spiritualem dei dispensationis collectione [illegible]
Agnoscimus eam spiritualem ablucionem sollicita intentione videamus quam Johannes prohibebat dicens ego a te debeo baptizari et tu venis ad me. Compescuit illud adesse vocis se ut baptizaret aqua cui nulla inerat quod baptizaret culpa, primo qui ipsi gratiam spiritus auctorem credentibus mundi tollere culpam, unde recte intelligitur quod hic dicit Johannes ego a te debeo baptizari hic esse quod apud evangelistam alium illo ad se veniente dixisse narratur: Ecce agnus dei ecce qui tollit peccata mundi; ab illo enim debemus omnes baptizari qui ad hoc venit in mundum ut peccata tolleret mundi. [illegible] in [illegible] Johannes

In illo tempore nuptiae factae sunt in Chana Galileae

Quod dominus ac salvator noster ad nuptias [illegible]
vocatus non solum venire sed et miraculum ibidem quo convivas letificaret facere dignatus est, exceptis sacramentorum celestium figuris etiam iuxta literam fidem credentium confirmat. Porro Taciani et Marcionis ceterorumque qui nuptiis detrahunt perfidia quam sit damnabilis insinuat. Si enim thoro immaculato nuptiis debita castitate celebratis culpa inesset, nequaquam dominus ad has venire nequaquam eas signorum suorum initiis consecrare voluisset.
Nunc autem quia bona est castitas coniugalis, melior continentia vidualis, optima perfectio virginalis, ad approbandam omnium electionem graduum, discernendum tamen meritum singulorum, de intemerato Mariae virginis utero nasci dignatus est, a prophetico Annae viduae ore mox natus benedici, nuptiarum celebratoribus iam iuvenis invitatur et has praesentia suae virtutis honorat. Sed altior est celestis figure [illegible] [illegible] factus in terra dei filius venit ad nuptias ut ipsum se esse doceret de quo psalmista solis [illegible] praecinit: Et ipse tamquam sponsus procedens de thalamo suo.

Porro ergo Jhesus accepta carne filius sponsi vel nuptiarum singuli quique fideles omnes sunt. Tempus nuptiarum est tempus illud quo per incarnationis mysterium sanctam sibi ecclesiam sociavit. Non ergo casu sed certo gratie mysterio venit ad nuptias in terra carnali more celebratas qui ad copulandam sibi spirituali amore ecclesiam de celo descendit ad terram. Cuius quidem thalamus incorrupte virginis

---

uterus fuit. Si puellam aliquis [illegible] eam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Sed utrorumque [illegible] puella vidua [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] puella [illegible] [illegible] [illegible] eam [illegible]

In bigamia [illegible] [illegible] [illegible] pulcra vel [illegible] [illegible] quod [illegible] Jacob [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pulchra [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Sed an melius [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] difficile [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pauperem [illegible] [illegible] quia habebit [illegible] [illegible] [illegible] pauperem [illegible] quia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Sed an melius [illegible] ducere pulcram vel deformem. Si ducit pulcram difficile [illegible] [illegible] [illegible] difficile [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] utrorumque [illegible] pulcram et deformem pulcram quia facilius se [illegible] a fornicatione et ab adulterio deformem quia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Sed an melius puellam vel viduam. Si ducit viduam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

In illo tempore Cum descendisset ihus de monte secute

sunt eum turbe multe et ecce leprosus veniens ado

rabat eum dicens dne si vis potes me mundare Et

extendens ihus manum tetigit eum dicens volo mundare

et confestim mundata est lepra eius et ait ihus vide

nemini dixeris sed vade ostende te sacerdotibus et offer munus quod

precepit moyses in testimonium illis. Cum autem introisset cha

pharnaum accessit ad eum centurio rogans eum et di

cens dne puer meus iacet in domo paraliticus et male

torquetur et ait illi ihus ego veniam et curabo eum et

respondens centurio ait dne non sum dignus ut intres

sub tectum meum sed dic tantum verbo et sanabitur puer meus

nam et ego homo sum sub potestate habens sub me milites

et dico huic vade et vadit et alio veni et venit et

[illegible]

[illegible]

Hic meo fit hic tractat audiens aut ihesus miratus est

sequentibus se dixit Amen dico vobis non inveni

tantam fidem in israel dico aut vobis quod multi ab oriente

et occidente venient et recumbent cum abraham et ysaac

et Jacob in regno celorum filii aut regni eicientur in te-

nebras exteriores ibi erit fletus et stridor dentium Et

dixit ihesus centurioni vade et sicut credidisti fiat tibi

Et sanatus est puer in illa hora

Cum autem in monte duo discipuli venerunt

ad eum sic alacres sic domestici sicut proximi parentem

ei vel fres ideo dicitur aut ad illos vos estis sal terre vos

estis lux mundi. Ideo non descendente eo de monte turbe sunt

secute eum quod in montem ascendere non potuerunt ut pueri ipsi

et negligentes ... isti israel ... in montem ascen-

dere non valuerunt ad ... non potuerunt ...

... et ... sicut filius moyses ...

in montem ascenderunt ... duo discipuli soli

ascendente ... discipuli ...

... impotencia ... ad ... eum

secute sunt eum turbe multe aliqui ... aliqui ...

... aliqui ... et ... aliqui ...

... qui ... qui lepram ...

... leprosus veniens adorabat eum dicens domine

Si vis potes me mundare ... rogans o homo et

... in monte ...

... in monte docuit

illa ... turba sanavit ...

... completis ... eo de monte ad-

... descendente sicut ... de celestibus

[illegible]

[illegible]

omnibus ad salvandos carnales descendente venit ad eum
Thomas leprosus adorans eum antequam petere adorare cepit
antequam rogaret cultum ostendit adoravit eum [illegible] ipse
[illegible] ipse invocans adorabat eum Sic et alii
[illegible] magi [illegible] prudentes adoravit eum terra demum ei
munera obtulerunt [illegible] ipse ardens adorabat et
sic supplicem postulans deo obtulit dicens Tu deus qui
digne adoraris qui mundo [illegible] te ego [illegible] adoro
[illegible] deo [illegible] loquens
[illegible] facta sunt

In illo tempore ascendente Ihesu in naviculam secuti
sunt eum discipuli eius Et ecce motus magnus
factus est in mari ita ut navicula operiretur fluctibus
Ipse vero dormiebat Et accesserunt suscitaverunt eum
dicentes Domine salva nos perimus Et dicit eis Quid
timidi estis modice fidei Tunc surgens imperavit ventis
et mari et facta est tranquillitas magna Porro homines
mirati sunt dicentes Qualis est hic quia venti et
mare obediunt ei

Ingrediente domino in naviculam secuti sunt eum disci
puli eius non imbecilles sed firmi et stabiles fide
[illegible] duplici corde [illegible]
[illegible] secuti sunt eum non [illegible] eius [illegible]
[illegible] magna [illegible] eius [illegible]

[illegible]

[illegible]

et ecce tempestas magna facta est in mari ita ut navicula operiretur fluctibus. Cum enim multa magna et miranda ostendisset in terra voluit et ad mare ire ut alia adhuc excellenciora opera demonstraret quod tam in terra quam in mari se dominum existere se esse ostenderet. Ingressus ergo naviculam fecit turbari mare commovit ventos concitavit fluctus. Cum hoc ideo ut discipulos mitteret in timorem et sic eius auxilium postularent et suam quoque potenciam rogantibus manifestaret. Illa tempestas non ex se se [illegible] est sed potestati paruit imperantis eius qui educit ventos de thesauris suis qui tunc mari arenam constituit dixit ei usque huc venies et non supergredieris sed in temetipso confringes fluctus tuos. Hinc ergo iussione excitata est tempestas in mari ut occasiones [illegible] memorabilis facta est tempestas magna non pusilla ut magnum opus non pusillum ostenderetur. Quanto quoque fluctus naviculam vincebant tanto magis timor discipulos conturbabat ut plus magis desperarent ad liberandum se in [illegible] salvatoris.

Ipse vero dormiebat. Ecce mirabilis compendia. Ille qui nunquam obdormivit dormit. Ille qui celum terram et gubernat dormit. Ille qui nunquam dormit neque dormitat [illegible] dormire dicitur. Dormiebat quidem corpore sed vigilabat deitate. Dormiebat corpore sed conturbabat mare erigebat quoque fluctus et apostolos terrebat [illegible] dormiebat corpore [illegible] lassus vel fatigatus [illegible] demonstrans quia vere humanum portabat corpus quod corruptibile induerat. Ipse corpore dormiebat deitate non [illegible] placabat. Dormiebat itaque corpore ut apostolos [illegible] tentaret [illegible]

In illo tempore dixit Ihesus discipulis suis parabolam hanc. Simile factum est regnum celorum homini qui seminavit bonum semen in agro suo. Cum autem dormirent homines venit inimicus eius et

[illegible]

superseminavit zizania in medio tritici et abiit. Cum
autem crevisset herba et fructum fecisset tunc apparue-
runt et zizania. Accedentes autem servi patrisfamilias
dixerunt ei: Domine nonne bonum semen seminasti in
agro tuo? Unde ergo habet zizania? Et ait illis: Inimi-
cus homo hoc fecit. Servi autem dixerunt ei: Vis imus
et colligimus ea? Et ait: Non, ne forte colligentes
zizania eradicetis simul cum eis triticum. Sinite utraque
crescere usque ad messem, et in tempore messis dicam mes-
soribus: Colligite primum zizania et alligate ea
fasciculos ad comburendum; triticum autem
congregate in horreum meum.

[illegible]

Iter turbam ihesus domum venit et accedunt ad eum discipuli interrogant ... ut plus intellectum audire ut ponit ... [illegible] ... tunc vidit in domum et accesserunt ad eum discipuli eius dicentes Edissere nobis parabolam zizaniorum agri. Qui respondens ait Qui seminat bonum semen est filius hominis [illegible] ager autem est mundus [illegible] bonum vero semen filii regni zizania filii sunt nequam. Inimicus autem qui seminavit ea est diabolus. Messis consummatio mundi messores autem angeli

[illegible] parabola [illegible] ad zizania [illegible] filios regni [illegible] ... [illegible] ...

[illegible] ...

In illo tempore dixit ihesus discipulis suis parabolam hanc

Simile est regnum celorum homini patrifamilias qui exiit primo mane conducere operarios in vineam suam. Conventione autem facta cum operariis ex denario diurno

[illegible]

Misit eos in vineam suam / Et egressus circa horam

tertiam vidit alios stantes in foro ociosos et illis dixit

Ite vos in vineam meam et quod iustum fuerit dabo vobis

Illi autem abierunt / Iterum autem exiit circa horam sextam

et nonam horam et fecit similiter / Circa undecimam vero exiit

et invenit alios stantes et dicit illis Quid hic statis

tota die ociosi / Dicunt ei / Quia nemo nos conduxit

Dicit illis / Ite vos in vineam meam / Cum sero autem

factum esset dicit dominus vinee procuratori suo / Voca operarios

et redde illis mercedem incipiens a novissimis usque

ad primos / Cum ergo venissent qui circa undecimam horam

venerant acceperunt singulos denarios / Venientes

autem et primi arbitrati sunt quod plus essent

accepturi / Acceperunt autem et ipsi singulos denarios

[illegible]

et accipientes murmurabant adversus patremfamilias

[illegible]

dicentes: Hy novissimi una hora fecerunt et pares

[illegible]

illos nobis fecisti qui portavimus pondus diei

et estus. At ille respondens uni eorum dixit: Amice non

[illegible]

facio tibi iniuriam: nonne ex denario convenisti mecum?

[illegible]

Tolle quod tuum est et vade. Volo autem et huic

[illegible]

novissimo dare sicut et tibi. Aut non licet mihi quod volo

[illegible]

facere? An oculus tuus nequam est quia ego bonus

[illegible]

sum? Sic erunt novissimi primi et primi novissimi. Multi

[illegible]

enim sunt vocati, pauci vero electi.

In explanacione sua multa ad loquendum [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ... parabole ...

usque ad nonc hora ut tertia a noe usque ad abraham sexta quoque ab abraham usque ad moysen nona a moyse usque ad adventum domini vndecima vero ab adventu domini usque ad finem mundi in qua predicatores sancti apostoli missi sunt qui mercedem plenam unde penitentes acceperunt. Erudiendo ergo domini plebem suam qui ad excolendam vineam suam nullo tempore destitit operarios mittere quia prius per patres et postmodum per legis doctores et prophetas et ad ultimum vero per apostolos domini plebis sue mores excoluit. Quasi operarios in vinee cultura laboravit quia in quolibet modulo vel mensura qui quis cum fide recta bone actionis extitit huius vinee operarius fuit. Operarius ergo mane hora tertia sexta et nona antiquus ille et ebraicus populus designatur qui in electis suis ab ipso mundi exordio domino recta fide dum studuit colere quasi non destitit in vinee cultura ad laborare. Ad undecimam vero gentiles vocantur quibus dicitur Quid hic statis tota die ociosi. Qui enim transacto tam longo mundi tempore pro vita sua laborare neglexerant [illegible]

In illo tempore cum plurima turba conveniret et de civitatibus properaret ad Ihesum dixit per similitudinem.

Exiit qui seminat seminare semen suum. Et dum seminat aliud cecidit secus viam et conculcatum est et volucres celi comederunt illud. Et aliud cecidit supra petram et natum aruit quia non habebat humorem. Et aliud cecidit inter spinas et simul exorte spine suffocaverunt illud. Et aliud cecidit in terram bonam et ortum fecit fructum centuplum. Hec dicens ...

[illegible] ... aliud cecidit ... [illegible]

[illegible]

Clamabat. Qui habet aures audiendi audiat. Interrogabant

autem eum discipuli eius que esset hec parabola. Quibus ipse

dixit. Vobis datum est nosse misterium regni dei, ceteris autem in

parabolis ut videntes non videant et audientes non intelligant.

Est autem parabola. Semen est verbum dei. Qui autem secus viam

hii sunt qui audiunt, deinde venit dyabolus et tollit verbum de

corde eorum ne credentes salvi fiant. Nam qui supra petram

qui cum audierint cum gaudio suscipiunt verbum et hii radices

non habent quia ad tempus credunt et in tempore temptacionis re-

cedunt. Quod autem in spinis cecidit hii sunt qui audierunt

et a sollicitudinibus et diviciis et voluptatibus vite euntes

suffocantur et non referunt fructum. Quod autem in terram bonam hii

sunt qui in corde bono et optimo audientes verbum re-

tinent et fructum afferunt in paciencia.

Lectio sancti evangelii quam modo fratres karissimi audistis exposicione

non indiget sed ammonicione. Quam enim per semetipsam veritas

exposuit hanc discutere humana fragilitas non presumit. Sed est

quod solliciter in hac ipsa exposicione dominica pensare debeatis.

Quia si nos vobis semen verbum agrum mundum volucres demones

[illegible]

[illegible]

Spinas divicias significare debemus ad credendum nobis
forsitan mens vestra dubitaret unde et idem dominus per semet-
ipsum dignatus est exponere quod dicebat ut sciatis rerum significationes
querere in hiis que per semetipsum noluit explanare
Respondendo vero quod dominus dixit figurate se loqui voluit quasi
certos nos redderet ad vobis verba singularia verborum illius
figuras apperire. Quis enim umquam crederet si spinas divicias
interpretari voluissem maxime cum ille pungant iste delec-
tent. Et tamen spine sunt quia cogitacionum suarum punccionibus
mentem lacerant. Et cum usque ad peccatum pertrahunt quasi inflicto
vulnere cruentant. Quas bene hoc in loco alio ewangelista testante
dominus non simpliciter divicias sed fallaces divicias appellat.
Fallaces enim sunt que nobiscum diu permanere non possunt fallaces
sunt que mentis nostre inopiam non expellunt. Sole autem divicie
vere sunt que nos virtutibus divites faciunt.
Si ergo fratres karissimi divites esse cupitis veras divicias ama-
te. Si culmen veri honoris queritis ad celeste regnum con-
tendite. Si gloriam dignitatum diligitis in illa superna angelorum
curia ascribi festinate. Verba dei que aure percipitis mente
retinete. Cibus enim mentis est sermo dei et quasi acceptus
cibus stomacho languente reicitur quando auditus sermo in ven-
tre memorie non tenetur. Sed quisquis alimenta non re-
tinet huius profecto vita desperatur. Extreme ergo mortis periculum
formidate si cibum quem sed exhortacionis accipitis si
verba vite id est alimenta iusticie in memoria non tenetis. Ecce
transit omne quod agitis et ad extremum iudicium sine ulla
intermissione cotidie volentes nolentesque pro-
peratis

dominica in l. secundum lucam xviii

In illo tempore assumpsit Jhesus xii discipulos suos
et ait illis Ecce ascendimus Jerosolimam et
consummabuntur omnia que scripta sunt per prophetas
de filio hominis. Tradetur enim gentibus et illudetur

[illegible]

flagellabunt et conspuent et postquam flagellaverint occi-
dent eum et die tertia resurget. Et ipsi nichil horum intel-
lexerunt et erat verbum istud absconditum ab eis et non intel-
ligebant que dicebantur. Factum est autem cum appropinquaret Ie-
richo cecus quidam sedebat secus viam mendicans.
Et cum audiret turbam pretereuntem interrogabat quid hoc
esset. Dixerunt autem ei quod Ihesus Nazarenus transiret. Et cla-
mavit dicens Ihesu fili David miserere mei. Et qui preibant
increpabant eum ut taceret. Ipse vero multo magis cla-
mabat fili David miserere mei. Stans autem Ihesus iussit
illum adduci ad se. Et cum appropinquasset interrogavit illum
dicens quid vis faciam. At ille dixit domine ut videam.
Et Ihesus dixit illi respice fides tua te salvum fecit. Et
confestim vidit et sequebatur illum magnificans Deum.
Et omnis plebs ut vidit dedit laudem Deo.

[illegible marginal and upper glosses]

Redemptor noster previdens ex passione sua [marginal note: ... 14]

sua discipulorum animos perturbandos eis longe ante tempus passionis penam et gloriam resurrectionis sue predicit ut cum morientem sicut predictum est cernerent etiam resurrecturum non dubitarent Sed quia carnales adhuc discipuli nullo modo capere valebant verba misterii venitur ad miraculum ante eorum oculos cecus lumen recepit ut qui celestis misterii verba non caperent eos ad fidem celestia facta solidaret Sed miracula domini et salvatoris nostri sic accipienda sunt fratres mei ut et in veritate credantur facta et tamen per significationem nobis aliquid innuant Opera quippe eius et per potentiam aliud ostendunt et per misterium aliud loquuntur

Ecce quis iuxta historiam cecus iste fuerit ignoramus sed tamen quid per misterium significet novimus Cecus quippe est genus humanum quod in parente primo a paradisi gaudiis expulsum claritatem superne lucis ignorans dampnacionis sue tenebras patitur sed tamen per redemptoris sui presenciam illuminatur ut interne lucis gaudia iam per desiderium videat atque in viam vite boni operis gressus ponat Notandum est quod cum Ihesus iericho appropinquare dicitur cecus illuminatur Iericho quippe interpretatur luna. luna autem in sacro eloquio pro defectu carnis ponitur quia dum menstruis momentis decrescit defectum nostre mortalitatis designat

Dum igitur conditor noster appropinquat iericho cecus ad lumen redit quia dum divinitas defectum nostre carnis suscepit humanum genus lumen quod amiserat recepit Unde et per hoc quod deus humana patitur inde homo ad divina sublevatur Qui videlicet cecus recte iuxta viam sedere describitur ipsa enim veritas dicit Ego sum via Qui ergo eterne lucis claritatem nescit cecus est Sed si iam in redemptorem credit iuxta viam sedet Si autem iam credit sed ut eternam lucem recipiat rogare dissimulat atque a precibus cessat cecus quidem iuxta viam sedet sed minime mendicat Si vero credit et oravit iuxta viam sedet cecus et mendicat

[illegible interlinear glosses]

In illo tempore Ductus est Ihesus in desertum a spiritu ut temptaretur a diabolo Et cum ieiunasset xl^(a) diebus et xl^(a) noctibus postea esuriit Et accedens temptator dixit ei Si filius dei es dic

[illegible interlinear and marginal glosses]

[illegible]

ut lapides isti panes fiant. Qui respondens dixit: Scriptum est

[illegible]

Non in solo pane vivit homo, sed in omni verbo quod procedit de

[illegible]

ore dei. Tunc assumpsit eum dyabolus in sanctam civitatem

[illegible]

et statuit eum super pinnaculum templi. Et dixit ei: Si filius

[illegible]

dei es, mitte te deorsum. Scriptum est enim quia angelis

[illegible]

suis mandavit de te, et in manibus tollent te, ne forte

[illegible]

offendas ad lapidem pedem tuum. Ait illi Ihesus rursum:

[illegible]

Scriptum est: non temptabis dominum deum tuum. Iterum assumpsit

[illegible]

eum dyabolus in montem excelsum valde, et ostendit ei omnia

[illegible]

regna mundi, et gloriam eorum, et dixit illi: Hec omnia tibi dabo

[illegible]

si cadens adoraveris me. Tunc dixit ei Ihesus: vade Sa-

[illegible]

thana. Scriptum est: dominum deum tuum adorabis et illi soli

[illegible]

servies. Tunc reliquit eum dyabolus, et ecce angeli accesserunt

[illegible]

[illegible]

Et ministrabant ei

Dubitari a quibusdam solet a quo spiritu sit Ihesus ductus in desertum propter hoc quod subditur Assumpsit eum diabolus in sanctam civitatem Et rursum assumpsit eum in montem excelsum valde Sed vere et absque ulla questione convenienter accipitur ut a spiritu sancto in desertum ductus credatur ut illuc eum suus spiritus duceret ubi hunc ad temptandum spiritus malignus inveniret Sed ecce cum dicitur deus homo vel in excelsum montem vel in sanctam civitatem a diabolo assumptus mens refugit humane aures hoc audire expavescunt Qui tamen non esse incredibilia ista cognoscimus si in illo et alia facta pensamus

Certe iniquorum omnium diabolus caput est et huius capitis membra sunt omnes iniqui An non diaboli membrum fuit Pylatus An non diaboli membra iudei persequentes et milites crucifigentes Christum fuerunt Quid ergo mirum si se permisit ab illo in montem duci qui se pertulit etiam a membris illius crucifigi Non est ergo indignum redemptori nostro quod temptari voluit qui venerat occidi Iustum quippe erat ut sic temptationes nostras suis temptationibus vinceret sicut mortem nostram venerat sua morte superare

Sciendum autem nobis est quia tribus modis temptatio agitur suggestione delectatione consensu Et nos cum temptamur plerumque in delectationem aut etiam in consensum labimur quia de carnis peccato propagati in nobis ipsis etiam gerimus unde certamina toleramus Deus vero qui in utero virginis incarnatus in mundum sine peccato venerat nichil contradictionis in semetipso tolerabat Temptari ergo per suggestionem potuit sed eius mentem peccati delectatio non momordit Atque ideo omnis diabolica illa temptatio foris non intus fuit [illegible]

[illegible]

In illo tempore egressus Ihesus in partes Tyri et Sydonis

[illegible]

Et ecce mulier Cananea a finibus illis egressa

[illegible]

clamavit dicens Miserere mei domine fili David filia

[illegible]

mea male a demonio vexatur Qui non respondit ei verbum

[illegible]

[illegible]

Et accedentes discipuli eius rogabant eum dicentes

Dimitte eam quia clamat post nos. Ipse autem respondens

ait non sum missus nisi ad oves que perierunt domus

Israel. At illa venit et adoravit eum dicens: Domine adiuva

me. Qui respondens ait: Non est bonum sumere panem fi-

liorum et mittere canibus. At illa dixit: Etiam domine. Nam et

catelli edunt de micis que cadunt de mensa dominorum suorum.

Tunc respondens Ihesus ait illi: O mulier magna est fides

tua; fiat tibi sicut vis. Et sanata est filia eius ex illa hora.

Ecce mulier Chananea [illegible]

caput peccati, arma diaboli, expulsio paradisi, mater delicti, cor-

ruptio legis antique, veniebat ad dominum Ihesum. [illegible] negarent, [illegible]

fugiunt, Chananea sequitur; domestica delinquunt, alienigene [illegible]

Et ecce [illegible] cherubim eius aspectum timent in celo, angeli [illegible]

in excelsis, mulier non veretur [illegible] sed loquitur cum eo [illegible]

sed timor superatur fiducia [illegible]

[illegible] est, ut et ego audeam ei loqui [illegible] ad

[illegible] non vocaret magos, non [illegible]

[illegible] non [illegible]

[illegible] venit ad dominum Ihesum [illegible] salvatorem

Ecce mulier non rogat [illegible]

potius non repellatur, apostolorum [illegible] quesivit mediatorum [illegible]

precibus illius accepit [illegible] advocati locum suppleuit.

[illegible]

[illegible]

... sic adsumus fontem pietatis precit dicens/ Miserere mei/ Non est in manibus meis bonum non est michi degustacione sedula adiuvans ... Miserere mei miserere mei ... parentis ... malorum cottidie creaturas meos video ... in domo sedere non possum quia misericors est ... sanguineo ... ora spumantia ... et illarum ad clamore loquentem ... non videt ei ullum ... rogat ... deflet ... Augustinum ... curavit passionem ... amator ... medicus ... admirabile ... medici sapiam non videt ei ullum quia fidem illius amplius ... conturbat

In illo tempore Erat ihesus eiciens

demonium et illud erat mutum Et cum eiecisset demo

nium locutus est mutus et admirate sunt turbe Quidam autem

ex eis dixerunt In beelzebub principe demoniorum eicit de

monia Et alii temptantes signum de celo querebant ab eo

Ipse autem ut vidit cogitaciones eorum dixit eis Omne regnum

in se ipsum divisum desolabitur et domus supra domum cadet

Si autem et sathanas in se ipsum divisus est quomodo stabit regnum

[illegible]

[illegible]

ipsius. Quia dicitis in beelzebub eicere me demonia/ Si
autem ego in beelzebub eicio demonia filii vestri in quo
eiciunt ideo ipsi iudices vestri erunt/ Porro si in digito dei
eicio demonia profecto pervenit in vos regnum dei. Cum
fortis armatus custodit atrium suum in pace sunt omnia que
possidet. Si autem fortior illo superveniens vicerit eum universa
arma eius auferet in quibus confidebat et spolia eius
distribuet. Qui non est mecum adversum me est. Et qui
non colligit mecum dispergit. Cum immundus spiritus exierit
ab homine ambulat per loca inaquosa querens requiem
Et non inveniens dicit revertar in domum meam unde exivi. Et
cum venerit invenit scopis mundatam et ornatam tunc vadit et
assumit septem alios spiritus secum nequiores se et ingressi
habitant ibi. Et fiunt novissima hominis illius peiora prioribus

[illegible]

[illegible: six lines of commentary in a cursive hand in the upper margin]

[illegible: interlinear and marginal glosses]

Factum est autem cum hec diceret extollens vocem quedam mulier de turba dixit illi: Beatus venter qui te portavit et ubera que suxisti. At ille dixit: Quinimmo beati qui audiunt verbum dei et custodiunt illud.

Demoniacus iste apud matheum non solum mutus sed et cecus fuisse narratur, curatusque dicitur a domino ita ut loqueretur et videret. Tria ergo signa simul in uno homine perpetrata sunt: cecus videt, mutus loquitur, possessus a demone liberatur. Quod et tunc quidem carnaliter factum est, sed cotidie completur in conversione credencium, ut expulso primum demone fidei lumen aspiciunt, deinde ad laudem dei taciturna prius ora laxentur.

Quidam autem ex eis dixerunt: In beelzebub principe demoniorum eicit demonia. Non hec alii verba sed pharisei calumpniantes dicebant et scribe sicut alii evangeliste testantur. Turbis quippe que minus erudite videbantur domini semper mirantibus facta, illi vel negare que nequiverant studuerunt vel sinistra interpretacione pervertere laborabant, quasi non divinitatis sed inmundi spiritus opera fuissent, id est beelzebub, qui deus erat accaron. Beelzebub autem vir muscarum sive habens muscas interpretatur, ob sordes immolaticii cruoris ex cuius spurcissimo ritu vel nomine principem demoniorum cognominabant.

Et alii temptantes signum de celo querebant ab eo, vel in morem helye ignem de sublimi venire cupiebant, vel in similitudinem samuelis tempore estivo mugire tonitrua, coruscare fulgora, ymbres ruere, quasi non possent illa calumpniari et dicere ex occultis et variis aeris passionibus accidisse. Actu qui calumpniaris ea que oculis vides, manu tenes, utilitate sentis, quid facies de hiis que de celo venerint? Utique respondebis et magos in egypto multa signa fecisse de celo. Ipse autem sciens cogitaciones eorum dixit eis: Omne regnum in se ipsum divisum desolabitur, et domus supra domum cadet. Non ad dicta sed ad cogitata respondit, ut vel sic compellerentur credere potencie eius qui cordis videbat occulta.

In illo tempore abiit ihesus trans mare galilee quod est tyberiadis et sequebatur eum multitudo

[illegible: interlinear glosses]

[illegible: nine lines of commentary in a cursive hand in the lower margin]

[illegible]

magna quia videbant signa que faciebat super hiis qui in-
firmabantur. Subiit ergo in montem ihesus et ibi sedebat cum
discipulis suis. Erat autem proximum pascha dies festus
iudeorum. Cum sublevasset ergo oculos ihesus et vidisset quia mul-
titudo maxima venit ad eum dicit ad philippum unde eme-
mus panes ut manducent hii. Hoc autem dicebat temptans
eum ipse enim sciebat quid esset facturus. Respondit ei philippus duce-
ntorum denariorum panes non sufficiunt eis ut unusquisque modi-
cum quid accipiat. Dicit ei unus ex discipulis eius andreas
frater symonis petri. Est puer unus hic qui habet quinque
panes ordeaceos et duos pisces sed hec quid sunt inter tan-
tos. Dixit ergo ihesus facite homines discumbere. Erat autem
fenum multum in loco. Discubuerunt ergo viri numero quasi quinque
milia. Accepit ergo ihesus panes et cum gratias egisset
distribuit discumbentibus. Similiter et ex piscibus quantum vo-
lebant. Ut autem impleti sunt dixit discipulis suis

[illegible]

[illegible]

colligite que superaverunt fragmenta ne pereant. Collegerunt ergo
et impleverunt xii cophinos fragmentorum ex quinque panibus
ordeaceis que superfuerunt hiis qui manducaverant. Illi ergo
homines cum vidissent quod fecerat signum dicebant quia hic
est vere propheta qui venturus est in mundum.

Miracula que fecit dominus noster Ihesus Christus sunt quidem divina opera et
ad intelligendum deum de visibilibus admonent humanam mentem.
Neque enim ille talis est qui videri oculis possit et miracula
eius quibus totum mundum regit universamque creaturam administrat
assiduitate viluerunt ita ut pene nemo dignetur attendere opera
dei mira et stupenda in quolibet seminis grano. Secundum ipsam suam misericordiam servavit sibi
quedam que faceret opportuno tempore preter usitatum cursum ordinemque nature
ut non maiora sed insolita videndo stuperent quibus cottidiana
viluerant. Maius quippe miraculum est gubernatio totius
mundi quam saturatio quinque milium hominum de quinque panibus et tamen
hoc nemo miratur. Illud mirantur homines non quia maius est sed quia
rarum est. Quis enim et nunc pascit universum mundum nisi ille qui de
paucis granis segetes creat. Fecit ergo quomodo deus. Unde enim multiplicat
de paucis granis segetes inde in manibus suis multiplicavit quinque
panes. Potestas enim erat in manibus Christi. Panes autem illi quinque quasi
semina erant non quidem terre mandata sed ab eo qui terram fecit multi-
plicata. Hoc ergo admotum est sensibus quo erigeretur mens et
exhibitum oculis ubi exerceretur intellectus ut invisibilem deum per vi-
sibilia opera miraremur et erecti ad fidem etiam ipsum invisibiliter
videre cuperemus quem de rebus visibilibus invisibilem nosceremus. Nec tamen
sufficit hec intueri in miraculis Christi. Interrogemus ipsa miracula quid nobis
loquantur de Christo. Habent enim si intelligantur linguam suam. Nam quia ipse
Christus verbum dei est etiam factum verbi verbum nobis est.

In illo tempore dicebat Ihesus turbis Iudeorum et princi-
pibus sacerdotum. Quis ex vobis arguet me de peccato? Si
veritatem dico quare vos non creditis mihi? Qui est ex deo

[illegible]

verba dei audit propterea vos non auditis quia ex deo non estis

Responderunt ergo iudei et dixerunt nonne bene dicimus nos quia sa-

maritanus es et demonium habes Respondit Jhesus ego demonium

non habeo sed honorifico patrem meum et vos inhonorastis me Ego

autem non quero gloriam meam est qui querat et iudicet Amen amen

dico vobis si quis sermonem meum servaverit mortem non videbit in eternum

Dixerunt ergo iudei nunc cognovimus quia demonium habes Abra-

ham mortuus est et prophete et tu dicis si quis sermonem meum servaverit

mortem non gustabit in eternum Numquid tu maior es patre nostro

abraham qui mortuus est et prophete mortui sunt quem teipsum

facis Respondit Jhesus si ego glorifico meipsum gloria mea nichil

est est pater meus qui glorificat me quem vos dicitis quia

deus vester est et non cognovistis eum ego autem novi eum et si

dixero quia non scio eum ero similis vobis mendax Sed scio eum

et sermonem eius servo Abraham pater vester exultavit ut videret

diem meum et vidit et gavisus est Dixerunt ergo iudei ad

eum quinquaginta annos nondum habes et abraham vidisti

[illegible]

Dixit eis ihesus amen amen dico vobis antequam abraham fieret ego sum. Tulerunt ergo lapides iudei ut iacerent in eum ihesus autem abscondit se et exivit de templo.

Vigilate fratres karissimi magno certamine dei relaxare peccata venialia? dicebat quis ex vobis arguet me de peccato non dedignatur ostendere se peccatorem non esse qui ex virtute divinitatis poterat peccatores iustificare. Sed terribile est valde quod subditur. Qui est ex deo verba dei audit. Propterea vos non auditis quia ex deo non estis. Si ergo ipse verba dei audit qui ex deo est et audire verba dei non potest quisquis ex illo non est interroget se unusquisque si verba dei in aure cordis percipit et intelligit unde sit. Celestem patriam desiderare veritas iubet carnis desideria conterere mundi gloriam declinare aliena non appetere propria largiri precipit. Pensate ergo unusquisque vestrum si hec vox dei in cordis vestri aure convaluit et quia iam ex deo sit agnoscit. Nam sunt nonnulli qui precepta dei nec aure corporis percipere dignantur. Et sunt nonnulli qui hec quidem corporis aure percipiunt sed nullo ea mentis desiderio complectuntur. Et sunt nonnulli qui libenter verba dei suscipiunt ita ut etiam in fletibus compungantur sed post lacrimarum tempus ad iniquitatem redeunt. Hii profecto verba dei non audiunt quia hec opere exercere contempnunt. Vitam ergo fratres vestram ante mentis oculos revocate et alta consideratione pertimescite hoc quod ore veritatis sonat propterea vos non auditis quia ex deo non estis. Sed hoc quod de reprobis veritas loquitur ipsi hoc de semetipsis reprobi suis operibus ostendunt. Nam sequitur. Responderunt ergo iudei et dixerunt ei Nonne bene dicimus nos quia samaritanus es tu et demonium habes. Accepta autem contumelia quid eis respondeat audiamus. Ego demonium non habeo sed honorifico patrem meum et vos inhonorastis me.

In illo tempore Cum appropinquasset ihesus ierosolimis et venisset bethphage ad montem oliveti tunc misit duos discipulos suos dicens eis Ite in castellum quod contra vos est et statim invenietis asinam alligatam et pullum cum ea solvite et adducite michi et si

[illegible]

quod aliquid vobis dixerit dicite quia dominus opus hiis habet

et confestim dimittet vos Hoc autem factum est ut adim

pleretur quod dictum est per prophetam dicentem Dicite filie Syon

Ecce rex tuus venit tibi mansuetus sedens super asinam et

pullum filium subiugalis Euntes autem discipuli fecerunt

sicut precepit illis Jhesus et adduxerunt asinam et pullum et imposuerunt

super eos vestimenta sua et eum desuper sedere fecerunt

Plurima autem turba straverunt vestimenta sua in via alii autem

cedebant ramos de arboribus et sternebant in via Turbe autem

que precedebant et que sequebantur clamabant dicentes Osanna filio David

benedictus qui venit in nomine domini osanna in excelsis

Mediator dei et hominum homo Christus Jhesus qui pro nostra

salute passurus de celo descenderat adveniente

hora passionis appropinquare voluit loco passionis ut eciam per

hoc claresceret quia non invitus sed sponte pateretur in asino venie(n)s

et a turbis rex appellari ac laudari voluit ut eciam per hoc

crederemus quod ipse verus ille esset rex quem sic ille venturum

prophetia olim promissa significabat ante quinque dies pasche venire voluit

sic quod ex hiis ut dictum est ut eciam per hoc ostenderet se esse agnum

immaculatum qui peccata tolleret mundi

Agnus quippe paschalis in immolacione prefiguratus quo populus Israel est ab

egipti servitute liberatus ante quinque dies pasche id est decima luna domi

inferri et ipsa die pasche id est quartadecima luna ad vesperum iussus

est immolari significans eum qui nos suo sanguine redempturus

ante quinque dies pasche id est hodierno die magno prevenire

precedencium gaudio ac laudacione deductus venit in templum

dei et erat cottidie docens in eo Octava decima facta die illi

veteris pasche sacramenta hactenus observata consummavit ac novi

[illegible]

Deinceps obseruata disciplina sacramenta tradidit egressus in montem oliueti tentus est a iudeis et mane crucifixus ipsa nobis die ad memoriam dominationis redeunt qua antiquus ille hebreorum populus per immolationem agni unde ex captiuitate seruitutis abscessit

Ipse dominus noster agnus paschalis in quem diebus quam pati uenit per locum passionis elegit ut se insinuaret esse illum de quo propheta dixit ysaias Sicut ouis ad occisionem ducetur et sicut agnus coram tondente se obmutescet et non aperiet os suum Et capitulo supra ipse autem uulneratus est propter iniquitates nostras et liuore eius sanati sumus [illegible] cuncta [illegible] et [illegible] gessit [illegible] [illegible] multa [illegible] uite [illegible] morti [illegible] quam per eum [illegible] testificari studebant [illegible] nos [illegible] ueritate [illegible] fideliter [illegible] laudantes

In illo tempore maria magdalene et maria iacobi

et salome emerunt aromata ut uenientes ungerent

eum Et ualde mane una sabbatorum ueniunt ad monumentum orto

iam sole Et dicebant ad inuicem quis reuoluet nobis lapidem

ab ostio monumenti Et respicientes uiderunt reuolutum lapidem

Erat quippe magnus ualde Et introeuntes in monumentum uiderunt

iuuenem sedentem in dextris coopertum stola candida et

obstupuerunt Qui dicit illis nolite expauescere Iesum queritis

nazarenum crucifixum surrexit non est hic Ecce locus ubi po-

suerunt eum Sed ite dicite discipulis eius et petro quia precedit

uos in galileam ibi eum uidebitis sicut dixit uobis

[illegible]

Nolite expavescere
paveant [illi] qui non amant

Audistis fratres karissimi quod sancte mulieres que dominum fuerant secute cum aromatibus ad monumentum venerunt et ei quem viventem dilexerant etiam mortuo humanitatis studio obsequuntur. Sed res gesta aliquid in sancta ecclesia signat gerendum. Sic quippe necesse est ut audiamus que facta sunt quatenus cogitemus etiam que nobis sint ex eorum imitatione facienda. Et nos ergo in eum qui est mortuus credentes si odore virtutum referti cum opinione bonorum operum dominum querimus ad monumentum profecto illius cum aromatibus venimus. Ille autem mulieres angelos vident que cum aromatibus veniunt quia videlicet ille mentes supernos cives aspiciunt que cum virtutum odoribus ad dominum per sancta desideria proficiscuntur.

Notandum vero nobis est quid est quod in dextris sedere angelus cernitur. Quid namque per sinistram nisi vita presens, quid vero per dexteram nisi perpetua vita signatur. Unde scriptum est: Leva eius sub capite meo et dextera illius amplexabitur me. Quia ergo redemptor noster iam presentis vite corruptionem transierat, recte angelus qui nunciare perennem eius vitam venerat in dextera sedebat. Qui stola candida coopertus apparuit quia festivitatis nostre gaudia nunciavit. Candor etenim vestis splendorem nostre denunciat sollempnitatis. Nostre dicamus an sue? Sed ut verius fateamur et sue dicamus et nostre. Illa quippe redemptoris nostri resurrectio et nostra festivitas fuit quia nos ad immortalitatem reduxit, et angelorum festivitas fuit quia nos revocando ad celestia eorum numerum implevit. In sua ergo ac nostra festivitate angelus in albis vestibus apparuit quia dum nos per resurrectionem dominicam ad superna reducimur celestis patrie dampna reparantur.

Sed quid est quod venientes feminas affatur dicens: Nolite expavescere. Ac si aperte dicat: paveant illi qui adventum non amant supernorum civium, pertimescant qui carnalibus desideriis pressi ad eorum se societatem pertingere posse desperant. Vos autem cur pertimescitis que vestros cives videtis. Unde et Matheus angelum apparuisse describens ait: Erat autem aspectus eius sicut fulgur et vestimenta eius sicut nix. In fulgure etenim terror timoris est, in nive autem blandimentum candoris. Quia vero omnipotens deus et terribilis est peccatoribus et blandus iustis, recte testis resurrectionis angelus et in fulgure vultus et in candore habitus demonstratur ut de ipsa sua specie et terreret reprobos et mulceret pios.

In illo tempore: Cum esset sero die illa una sabbatorum et fores essent clause ubi erant discipuli congregati propter metum iudeorum venit Iesus et stetit in medio.

[illegible]

[illegible]

Et dixit eis pax vobis. et cum hoc dixisset ostendit eis
manus et latus. Gavisi sunt ergo discipuli viso domino.
Dixit ergo eis iterum pax vobis sicut misit me pater et ego
mitto vos. Hoc cum dixisset insufflavit et dixit eis accipite
spiritum sanctum quorum remiseritis peccata remittuntur eis et quorum
retinueritis peccata retenta sunt. Thomas autem unus de duo-
decim qui dicitur didimus non erat cum eis quando venit ihesus. Di-
xerunt ergo ei alii discipuli vidimus dominum. Ille autem dixit eis
nisi videro in manibus eius fixuram clavorum et mittam digi-
tum meum in locum clavorum et mittam manum meam in latus
eius non credam. Et post dies octo iterum erant disci-
puli eius intus et thomas cum eis. Venit ihesus ianuis
clausis et stetit in medio et dixit eis pax vobis. Deinde
dicit thome infer digitum tuum huc et vide manus meas
et affer manum tuam et mitte in latus meum et noli esse
incredulus sed fidelis. Respondit thomas et dixit ei dominus
meus et deus meus. Dixit ei ihesus quia vidisti
me credidisti. Beati qui non viderunt et crediderunt. Multa quidem

[illegible]

[illegible]

Alia signa fecit ihesus in conspectu discipulorum suorum que non sunt scripta in hoc libro. Hec autem scripta sunt ut credatis quia ihesus est filius dei et ut credentes vitam habeatis in nomine eius.

Prima lectionis huius evangelice questio animum pulsat quomodo post resurrectionem corpus dominicum verum fuit quod clausis ianuis ad discipulos ingredi potuit. Sed sciendum nobis est quod divina operatio si ratione comprehenditur non est admirabilis nec fides habet meritum cui humana ratio prebet experimentum. Sed hec ipsa redemptoris nostri opera que ex semetipsis comprehendi nequaquam possunt ex alia eius operatione pensanda sunt ut rebus mirabilibus fidem prebeant facta mirabiliora. Illud enim corpus domini intravit ad discipulos ianuis clausis quod videlicet ad humanos oculos per nativitatem suam clauso exiit utero virginis. Quid ergo mirum si clausis ianuis post resurrectionem suam in eternum iam victurus intravit qui moriturus veniens non aperto utero virginis exiit. Sed quia ad illud corpus quod videri poterat fides intuentium dubitabat ostendit eis protinus manus et latus palpandam carnem prebuit quam clausis ianuis introduxit. Qua in re duo mira et iuxta humanam rationem sibi valde contraria ostendit dum post resurrectionem corpus suum et incorruptibile et palpabile demonstravit. Nam et corrumpi necesse est quod palpatur et palpari non potest quod non corrumpitur. Sed miro modo atque inestimabili redemptor noster et incorruptibile post resurrectionem et palpabile corpus suum prebuit ut monstrando incorruptibile invitaret ad premium et prebendo palpabilem firmaret ad fidem. Et incorruptibilem se ergo et palpabilem demonstravit ut profecto esse post resurrectionem ostenderet corpus suum et eiusdem nature et alterius glorie.

Dicit eis pax vobis sicut misit me pater et ego mitto vos. Pater filium misit quia hunc pro redemptione generis humani incarnari constituit. Quem videlicet in mundo venire ad passionem voluit sed tamen amavit filium quem ad passionem misit. Electos vero apostolos dominus non ad mundi gaudia sed sicut ipse missus est ad passiones in mundum mittit. Quia ergo et filius amatur a patre et tamen ad passionem mittitur ita et discipuli amantur a domino qui tamen ad passiones mittuntur in mundo. Recte itaque dicitur Sicut misit me pater et ego mitto vos.

[illegible]

[illegible marginal and upper glosses]

vos ... ea vos audite aliquo ... scandala ... mitto
qua me ... qui diligit que venia ad tollerandas pacienter

In illo tempore dixit Jhesus discipulis suis Ego sum pa-
stor bonus. Bonus pastor animam suam dat pro
ovibus suis. Mercenarius autem et qui non est pastor
cuius non sunt oves proprie videt lupum venientem et di-
mittit oves et fugit et lupus rapit et dispergit oves. Mer-
cenarius autem fugit quia mercenarius est et non pertinet
ad eum de ovibus. Ego sum pastor bonus et cognosco
meas et cognoscunt me mee. Sicut novit me pater et
ego agnosco patrem et animam meam pono pro ovibus
meis. Et alias oves habeo que non sunt ex hoc ovili et
illas oportet me adducere et vocem meam audient et fiet unum
ovile et unus pastor.

[illegible interlinear, marginal and lower glosses]

[illegible]

Notandum dicit ... ego sum pastor bonus ... [illegible]

dei dono sed essentialiter bonus dicit Ego sum pastor bonus
atque eiusdem bonitatis formam quam nos imitemur adiungit dicens
Bonus pastor animam suam ponit pro ovibus suis Fecit quod monuit
ostendit quod iussit Bonus pastor animam suam pro ovibus suis posuit
ut in sacramento nostro corpus suum et sanguinem verteret et oves quas re-
dimerat carnis sue alimento satiaret Ostensa nobis est de
contemptu mortis via quam sequamur apposita forma cui imprimamur
Primum nobis est exteriora nostra misericorditer ovibus eius impendere
postremum vero si necesse sit etiam mortem nostram pro eisdem ovibus
ministrare Ab hoc autem minimo pervenitur ad postremum maius Sed cum
incomparabiliter longe sit melior anima qua vivimus terrena substantia quam
exterius possidemus qui non dat pro ovibus substantiam suam quando pro his
daturus est animam suam Et sunt nonnulli qui dum plus terrenam substantiam
quam oves diligunt merito nomen pastoris amittunt de quibus
subditur Mercenarius autem et qui non est pastor cuius non sunt oves
proprie videt lupum venientem et dimittit oves et fugit Non pastor
sed mercenarius vocatur qui non pro amore intimo oves dominicas sed
ob temporales mercedes pascit
Mercenarius quippe est qui locum quidem pastoris tenet sed lucra
animarum non querit terrenis commodis inhiat honore prela-
tionis gaudet temporalibus lucris pascitur impensa sibi ab hominibus
reverentia letatur Iste etenim sunt mercedes mercenarii ut pro eo quod
in regimine laborat hic quod querit inveniat et ab hereditate
gregis in posterum alienus existat Utrum vero pastor sit an mer-
cenarius cognosci veraciter non potest si occasio necessitatis deest Tranquillitatis
enim tempore plerumque ad gregis custodiam sicut verus pastor sic
etiam mercenarius stat Sed lupus veniens indicat quo quisque
animo super gregis custodiam stabat Lupus etenim super oves venit
cum quibus iniustus et raptor fideles quosque et humiles opprimit
Sed is qui pastor esse videbatur et non erat relinquit oves et
fugit quia dum sibi ab eo periculum metuit resistere eius iniustitie
non presumit

In illo tempore dixit Ihesus discipulis suis modicum
et iam non videbitis me et iterum modicum et videbitis

[illegible]

[illegible]

Ewn. Jo xvj

[illegible]

me / quia vado ad patrem / dixerunt ergo discipuli eius
ad invicem quid est hoc quod dicit nobis modicum et non
videbitis me et iterum modicum et videbitis me et quia vado
ad patrem / dicebant ergo quid est hoc quod dicit modicum nescimus quid
loquitur / Cognovit ergo ihesus quia volebant eum interro
gare et dixit eis de hoc queritis inter vos quia dixi modicum
et non videbitis me et iterum modicum et videbitis me / Amen
amen dico vobis quia plorabitis et flebitis vos mundus
autem gaudebit vos autem contristabimini / sed tristicia vestra vertetur
in gaudium / Mulier cum parit tristiciam habet quia venit hora
eius / Cum autem peperit puerum iam non meminit pressure
propter gaudium quia natus est homo in mundum et vos igitur
nunc quidem tristiciam habetis iterum autem videbo vos et gau
debit cor vestrum et gaudium vestrum nemo a vobis tollet

[illegible]

[illegible] ... gaudium ... Ysa 32 ... gaudium ... Job 21 ... tympanum et cytharam ... gaudent ad sonum organi ... Eccl 27

Et domini verba ubi ait modicum et iam non videbitis me iterum modicum et videbitis me et quia vado ad patrem ita erant obscura discipulis antequam id quod dicit esset impletum ut quererent inter se quid esset quod diceret immo se nescire faterentur. Hoc est enim quod eos movebat quia dixit modicum et iam non videbitis me et iterum modicum et videbitis me. Nam in precedentibus quia non dixerat modicum sed dixerat ad patrem vado et iam non videbitis me tamquam aperte visus est eis locutus nec inter se de hoc aliquid quesierunt. Nunc ergo quod illis tunc obscurum fuit et mox manifestatum est. Post paululum enim passus est et non viderunt eum rursus post paululum resurrexit et viderunt eum. Sequitur. Quod autem sequitur quia plorabitis et flebitis vos mundus autem gaudebit vos autem contristabimini sed tristicia vestra vertetur in gaudium sic accipiendum est quia contristati sunt discipuli de morte domini et confestim de resurrectione letati. Mundus autem quo nomine significati sunt inimici a quibus occisus est Christus tunc utique letati sunt occiso Christo quo fuerunt discipuli contristati. Mundi quippe nomine potest malicia huius mundi intelligi id est homines mundi huius amatores. Unde Iacobus in epistola sua dicit Quicumque voluerit esse amicus huius seculi inimicus dei constituetur. Omnibus inimicis dei fuit etc ut non cum unigenito patre. Et inde subiungit dicit: Mulier cum parit tristiciam habet quia venit hora eius. Cum autem peperit filium puerum iam non meminit pressure propter gaudium quia natus est homo in mundum. Nec ista similitudo videtur ad intelligendum esse difficilis quia comparatio eius in promptu est eo ipso exponente cui dicta sunt. Partu[illegible] pressure tristicie partus autem gaudio comparatur quod tunc maius esse consuevit quando non puella sed puer natus fuerit. Et iterum gaudium vestrum nemo tollet a vobis quia gaudium eorum est ipse Christus significatum est quod ait apostolus Christus resurgens ex mortuis iam non moritur mors illi ultra non dominabitur. [illegible] Jo XIII

In illo tempore dixit Ihesus discipulis suis Vado ad eum qui me misit et nemo interrogat me

[illegible] ... Job 21 ... [illegible]

[illegible]

quo vadis sed quia hec locutus sum vobis tristicia
impleuit cor vestrum sed ego veritatem dico vobis expedit

vobis ut ego vadam si enim non abiero paraclitus non ve
niet ad vos si autem abiero mittam eum ad vos et

cum venerit ille arguet mundum de peccato et de iusticia et

de iudicio de peccato quidem quia non crediderunt in me de
iusticia vero quia ad patrem vado et iam non videbitis me
de iudicio autem quia princeps mundi huius iudicatus est

Adhuc multa habeo vobis dicere sed non potestis portare modo

Cum autem venerit ille spiritus veritatis docebit vos omnem
veritatem non enim loquetur a semetipso sed quecumque audiet
loquetur et que ventura sunt annunciabit vobis ille me
clarificabit quia de meo accipiet et annunciabit vobis

Vado inquid dominus ad eum qui me misit

et nemo ex vobis interrogat me quo vadis ac si aperte
dicat tendam ascendendo ad eum qui me incarnari constituit
et tanta quam manifesta erit eiusdem ascensionis claritas
ut nemini vestrum opus sit interrogare quo vadam videntibus

[illegible]

[illegible] non apparet

[illegible]

[illegible] pandere

[illegible]

[illegible]

Sic ergo patet quomodo [illegible] in summa pars [illegible] summa pars. Sed ad quod in [illegible] [illegible] adiuncta cum fine [illegible] una [illegible] alia [illegible] Christus qui [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible]

[illegible] per [illegible] aliquid [illegible] ad [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Anno quoto anno Christus ascendit R[espondeo] [illegible] secundum Augustinum quod anno sexto millesimo a mundi creatione quia ad [illegible] millesimo anno. Ratio quare [illegible] quod sexto millesimo anno / quia sexta die Adam de paradiso est expulsus [illegible] [illegible] sexta die mortuus et sexta aetate [illegible]. Sed quo mense R[espondeo] quod in mayo. Ratio quia rex volens aliquid in sua primaria seu regno [illegible] vel [illegible] ut [illegible] fiat de mayo quia [illegible] tempore [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Sed quo die R[espondeo] [illegible] feria v. Ratio quia [illegible] dic [illegible] [illegible] [illegible] aqua [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Sed qua hora R[espondeo] hora nona [illegible]. Ratio quia [illegible] Adam [illegible] hora [illegible] [illegible] hora [illegible] [illegible] hora [illegible] [illegible] [illegible] Christus in [illegible] [illegible]

Sed de quo loco R[espondeo] Christus venit ad locum [illegible] ubi [illegible] feria v. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Sed in die [illegible] R[espondeo] quod [illegible] [illegible] quatuor [illegible] [illegible] qui [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quatuor [illegible] [illegible]

[illegible]

autem quia ad celos pergam. Vnde ante eius ascensionem sua dixit: Vado ad eum qui me misit, et nemo ex vobis interrogat me: quo vadis? Diximus namque eum de sua passione predixisse, dicens: quo ego vado vos non potestis venire. Interrogauit eum Petrus et ait: Domine, quo vadis? Respondit ei: Quo ego vado non potes me sequi, sequeris autem postea. Nam a morte passionis mortis que eius ministerio nondum intellexit, nec dum poterant imitari magestatem vero ascensionis statim ut viderunt conuersi sunt totisque animis vobis ut sequi mererentur optabant.

Sed quia hec locutus sum vobis tristicia impleuit cor vestrum. Videbat ipse dominus quia hec sua verba in discipulorum cordibus agerent, quia videlicet tristicia magis de absencia sua quo eos deserere quam de aspectu quo prius potuerant leticiam generent [illegible] sumpserunt. Sed ego veritatem dico vobis: expedit vobis ut ego vadam. Expedit ut forma serui vestris subtrahatur aspectibus, quatenus amor diuinitatis artius vestris infigatur mentibus. Expedit ut notam vobis formam celo inferam, quatenus maiore per hoc desiderio illuc suspiretis, [illegible] suspensis ad superna cordibus vestris ad accipienda iam spiritus sancti dona capaces fiatis.

Si enim non abiero Paraclitus non veniet ad vos. Si autem abiero, mittam eum ad vos. Non quia non potuit ipse in terra positus dare spiritum sanctum discipulis, sed loquitur ut apte legitur quia post resurrectionem apparens eis insufflauit et dixit eis: Accipite spiritum sanctum; sed quia in terra positi corporalem presentiam eius [illegible] non valebant illi corde [illegible] ad suscipienda [illegible] celestis. Ascendente autem ipso ad celos [illegible] omne desiderium suum illo transferebant [illegible] alibi [illegible] ubi est thesaurus tuus ibi et cor tuum erit. Ideoque capaces spiritus iam facti erant; non ultra de morte eius contristati, sed de ascensione eius [illegible] beato Luca attestante qui ait: Et ipsi [illegible] adorantes regressi sunt in Ierusalem cum gaudio magno, et erant semper in templo laudantes et benedicentes deum.

[illegible] Johannis xvj

[illegible]

[illegible]

In illo tempore dixit Jhesus discipulis suis Amen amen
[illegible]
dico vobis si quid petieritis patrem in nomine meo
[illegible]
dabit vobis. Usque modo non petistis quicquam in nomine meo
[illegible]
petite et accipietis ut gaudium vestrum plenum sit. Hec in proverbiis
[illegible]
locutus sum vobis. Venit hora cum iam in proverbiis non loquar
[illegible]
vobis sed palam de patre meo annunciabo vobis. In illo
[illegible]
die in nomine meo petetis et non dico vobis quia ego ro-
[illegible]
gabo patrem de vobis. Ipse enim pater amat vos quia vos
[illegible]
me amastis et credidistis quia a deo exivi. Exivi a patre
[illegible]
et veni in mundum iterum relinquo mundum et vado ad patrem. Dicunt
[illegible]
ei discipuli eius Ecce nunc palam loqueris et proverbium nullum
[illegible]
dicis. Nunc scimus quia scis omnia et non opus est tibi ut
[illegible]
quis te interroget. In hoc credimus quia a deo existi.

Christus monens nos auditores suos in capite lectionis hodierne discipulis salvator promittit. Quicquid inquiens petieritis patrem in nomine meo dabit vobis cum non solum [illegible]

[illegible]

Gl. fra.

sicut multa que precum in nomine Christi videntur petere non accipiant
unde etiam ipse apostolus paulus ter dominum rogavit ut a se angelum
sathane a quo tribulabatur abscedere nec impetrare potuit. Sed huius
modi questionis antiquam iam prius explanacione reserata est
qui variis intelleximus illos solum in nomine salvatoris petere qui
ea que ad perpetuam salutem pertinent petunt. Ideo quod apostolus non in nomine
salvatoris petisse ut temptacione careret qua ob custodiam
humilitatis acceperat quia si hac caruisset salvus esse non posset
ipso affirmante qui ait Et ne magnitudo revelacionum me ex-
tollat datus est michi stimulus carnis mee angelus sathane qui
me colaphizat. Quocienscumque ergo petentes non exaudimur
ideo fit quia vel contra auxilium nostre salutis petimus ac proptera
a misericordia patris beneficium gratia nobis quod in Christo petimus negatur
quod eidem apostolo paulo contigisse probatur cum ter petenti responsum est
Sufficit tibi gratia mea nam virtus in infirmitate perficitur vel uti-
lia quidem atque verum salutem respiciant petimus sed ipsi male
vivendo auditum a nobis nostri iudicis avertimus incidentes in illud
Salomonis qui avertit aurem suam ne audiat legem oracio eius
erit execrabilis vel dum pro aliis petimus quibusdam ut resipiscant
oramus et si salubriter petimus atque ex more nostro dignissimus
auditu ipsorum tamen perversitas ne impetremus obsistat
¶ Sunt etiam aliqua ut salutaria per se ipsis temporibus solemus et de-
votis quamvis oracionibus nec tamen statim que petimus obtine-
amus sed in futurum peticionis nostre differtur effectus sicut cum gemi-
tibus rogamus cotidie precem dicentes adveniat regnum tuum
nec tamen regnum non in exorto(?) statim sumus acceptum quod pia
dispensacione conditoris tam cupitur acciperi ut videlicet diu prolata
nostre devocionis dilacione crescant crescendo cotidiano magis
magisque provecta tandem perfectum capiunt gaudium. Sed magno
maxime notandum est quia cum pro perfidis oramus et si eorum salutem
impetrare nequimus numquam tamen fructu privamur nostre oracionis quia
et si illi non sunt digni salvari nos tamen amoris precum illis impen-
dimus mercede donabimur. Sed in illa quoque peticione resolvitur
in nobis illa domini promissio qua ait Si quid petieritis patrem
in nomine meo dabit vobis intelligendum est quia non ait simpliciter

Sermo xv de fine predicacione [illegible]
[illegible]

[illegible]

In illo tempore dixit Jhesus discipulis suis: Cum venerit paraclitus quem ego mittam vobis a patre spiritum veritatis qui a patre procedit ille testimonium perhibebit de me et vos testimonium perhibebitis quia ab initio mecum estis. Hec locutus sum vobis ut non scandalizemini. Absque synagogis facient vos sed venit hora ut omnis qui interficit vos arbitretur obsequium se prestare deo. Et hec facient vobis quia non noverunt patrem neque me. Sed hec locutus sum vobis ut cum venerit hora eorum reminiscamini quia ego dixi vobis.

Notandum in primis quod dominus spiritum veritatis et a se mittendum esse testatur et eundem mox a patre procedere subiungit non quia alterum spiritus alius a patre procedit quam qui a filio mittitur aut alius ipse a patre procedit quam qui a filio mittitur sed quia filius eum et a se mitti et a patre dicit procedere ut aliam personam aliam esse suam personam designet ac si in eadem distinctione personarum unitatem esse operationis ac voluntatem suam cum voluntate patris et operatione demonstret. Cum enim eiusdem spiritus gratia datur hominibus mittitur spiritus a patre mittitur et a filio procedit a patre procedit et a filio quia eius missio ipsa processio est qua ex patre procedit et filio venit etiam sponte quia sic coequalis est patri et filio ita eandem habet voluntatem.

[illegible]

a patre et filio procedens spiritus [illegible] ubi vult spirat et sic apostolus cum enumerasset
donis celestibus ait Hec omnia operatur unus atque idem spiritus
dividens singulis prout vult.

Veniens autem spiritus testimonium domino perhibuit quia discipulorum
cordibus aspirans omnia que de illo erant scienda mor-
talibus clara illis luce revelavit quia videlicet equalis et consubstancialis
patri erat ante secula quia temporalibus [illegible] nobis est in fine seculorum de virgine
natus sine peccato vixit docuit et que voluit transivit de mundo quia
etiam mortem resurgendo destruxit carnem in qua passus est et
resurrexit carnem ad celos ascendendo levavit atque in patris dextera
gloria coronavit quia eius prophetarum scripta illi testimonium perhibent quia confessio
nominis eius usque ad fines terre propaganda erat [illegible] quecumque fidei
illius misteria spiritu sancto testante sunt reserata discipulis. Nos illius
testimonia [illegible] sermonibus qui per verba eorum audiunt. Idem quippe ipse sapiencium
corporis spiritus est nunc [illegible]. Et ille ergo inquit testimonium perhibebit
de me quia que spiritu intus docente perceperant sublato timore
firmiore fiducia loquendo ceteris ministrabant. Hec namque spiritus condicio cor-
dium [illegible] et adducenda quod nossent culmine [illegible] erexit in
[illegible] spiritus dei fortitudinis [illegible] est [illegible]
spiritus sancte quia prius [illegible] vel etiam cogitare debeamus aggressi
est fortitudinis quia etiam prius [illegible] nominis operum accingimus
ut adversitate aliqua abeamus [illegible] repellamus. Et vos
testimonium perhibetis quia ab inicio mecum estis. Cum data spiritus sancti
gratia hec discipulorum fiducia [illegible] quia ab inicio erat ad [illegible]
[illegible] ipse vidissent audiissent absque ulla ambiguitate predicare valebant

In illo tempore dixit ihesus discipulis suis Si quis diligit me sermonem meum servabit et
pater meus diliget eum et ad eum veniemus et mansionem apud
eum faciemus. Qui non diligit me sermones meos non servat.
Et sermonem quem audistis non est meus sed eius qui misit

[illegible interlinear gloss]

me pr[illegible] Haec locutus sum vobis apud vos manens. Paraclitus

[illegible interlinear gloss]

autem Spiritus Sanctus quem mittet Pater in nomine meo, ille vos do-

[illegible interlinear gloss]

cebit omnia et suggeret vobis omnia quaecumque dixero vobis. Pacem

[illegible interlinear gloss]

relinquo vobis, pacem meam do vobis. Non quomodo mundus dat ego

[illegible interlinear gloss]

do vobis. Non turbetur cor vestrum neque formidet. Audistis quia

[illegible interlinear gloss]

ego dixi vobis: Vado et venio ad vos. Si diligeretis me, gaude-

[illegible interlinear gloss]

retis utique quia vado ad Patrem, quia Pater maior me est. Et

[illegible interlinear gloss]

nunc dixi vobis priusquam fiat, ut cum factum fuerit credatis.

[illegible interlinear gloss]

Iam non multa loquar vobiscum, venit enim princeps mundi huius,

[illegible interlinear gloss]

et in me non habet quicquam. Sed ut cognoscat mundus quia diligo Patrem, et

[illegible interlinear gloss]

sicut mandatum dedit michi Pater sic facio.

Libet fratres karissimi evangelice verba lectionis sub brevitate transcurrere, et post diutius immorari in contemplatione tante sollempnitatis. Hodie namque Spiritus Sanctus repentino sonitu super discipulos venit, mentesque carnalium in sui amorem permutavit, et foris apparentibus linguis igneis intus facta sunt corda flammantia, quia dum Deum in ignis visione suscipiunt, per amorem suaviter arserunt. Ipse namque Spiritus Sanctus amor est. Unde et Iohannes dicit: Deus caritas est. Qui ergo mente integra Deum desiderat, profecto iam habet quem amat. Neque enim posset Deum quisquam diligere, si eum quem diligit non haberet.

Sed ecce si unusquisque vestrum requiratur an diligat Deum, tota fiducia et secura mente respondet: Diligo. In ipso autem lectionis exordio audistis quid Veritas dicit: Si quis diligit me, sermonem

[illegible]

[illegible]

nem seruabit probatio ergo dilectionis exhibicio est operis. Unde in epistola sua idem Johannes dicit: Qui dicit diligo deum et mandata eius non custodit mendax est. Vere enim diligimus si mandata eius seruamus. Vere diligimus si a nostris voluptatibus coartamus. Itaque qui adhuc per illicita desideria [defluit] profecto deum non amat, quia contra voluntatem suam ei contradicit. Et si mens diligit eum et ad eum veniemus et mansionem apud eum faciemus. Pensate fratres karissimi quanta sit illa sollempnitas habere in cordis hospitio adventum dei. Certe si domum vestram quisquam diues et prepotens amicus intraret, omni festinancia tota domus mundaretur, ne quid fortasse esset quod oculos amici intrantis offenderet. Tergat ergo sordes praui operis qui deo preparat domum mentis.

Sed videte quid veritas dicat: veniemus et mansionem apud eum faciemus. In quorundam etenim corda venit sed mansionem non facit, quia per compunctionem quidem dei respectum percipiunt sed temptationis tempore hoc ipsum ~~[redeunt] ac si hec minime planxissent~~ quod compuncti fuerant obliuiscuntur, sicque ad perpetranda [iniquitatem] redeunt ac si hec minime planxissent. Qui ergo deum vere diligit, qui eius mandata custodit, in eius corde dominus et venit et mansionem facit, quia sic eum amor penetrat diuinitatis ut ab eo tempore temptationis non recedat. Ille ergo vere amat cuius videlicet mentem delectatio praua ex consensu non superat. Nam tanto quisque a superno amore disiungitur quanto hic inferius delectatur. Unde et adhuc subditur: Qui non diligit me sermones meos non seruat. Ad vosmetipsos fratres karissimi introrsus redite. Si deum vere amatis exquirite. Nec tamen sibi aliquis credat quicquid sibi animus sine operis attestatione responderit. De dilectione conditoris lingua mens vita requiratur. Nunquam est amor dei ociosus. Operatur enim magna si est. Si autem operari renuit amor non est.

In illo tempore erat homo ex phariseis Nicodemus nomine princeps Judeorum

In illo tempore dicebat Jhesus turbis iudeorum et phariseorum

[illegible]

Homo quidam erat diues et induebatur purpura et bysso

[illegible]

Et epulabatur cottidie splendide et erat quidam mendicus

[illegible]

[illegible commentary]

nomine lazarus qui iacebat ad ianuam eius ulceribus

plenus cupiens saturari de micis que cadebant de mensa

divitis et nemo illi dabat sed et canes veniebant et

lingebant ulcera eius. factum est autem ut moreretur mendicus

et portaretur ab angelis in sinum abrahe. mortuus est autem

dives et sepultus est in inferno. elevans autem oculos

suos cum esset in tormentis vidit abraham a longe et lazarum

in sinu eius et ipse clamans dixit pater abraham miserere mei

et mitte lazarum ut intingat extremum digiti sui in aquam

ut refrigeret linguam meam quia crucior in hac flamma. et

dixit illi abraham fili recordare quia recepisti bona

in vita tua et lazarus similiter mala. nunc autem hic conso

latur tu vero cruciaris. et in hiis omnibus inter nos et vos

chaos magnum firmatum est ut hii qui volunt hinc transire

[illegible commentary]

[illegible]

Ad nos non potest neque inde huc transmeare. Et ait: Rogo ergo te pater ut mittas eum in domum patris mei. habeo enim quinque fratres ut testetur illis ne et ipsi veniant in hunc locum tormentorum.

Et ait illi abraham: habent moysen et prophetas audiant illos.

At ille dixit: Non pater abraham, sed si quis ex mortuis ierit ad eos penitentiam agent. Ait autem illi: Si moysen et prophetas non audiunt neque si quis ex mortuis resurrexerit credent.

Nam fratres habent quinque. Dives iste qui induebatur purpura et bisso et epulabatur cottidie splendide nisi iudaicum populum significat qui cultum vite exterius habuit qui accepte legis deliciis ad nitorem usus est non ad utilitatem. Quem vero lazarus vulneribus plenus nisi gentilem populum figuraliter exprimit? Qui dum conversus ad deum confiteri peccata sua non erubuit, huic vulnus in cute fuit. In confessione quippe vulneris virus educitur et foras erumpit.

Quid est ergo peccatorum confessio nisi quedam vulnerum ruptio? quia peccati virus salubriter aperitur in confessione quod pestifere latebat in mente. Vulnera etenim cutis in superficiem trahunt humorem putredinis. Et confitendo peccata quid aliud agimus nisi malum quod in nobis latebat aperimus? Sed lazarus vulneratus cupiebat saturari de micis que cadebant de mensa divitis et nemo illi dabat quia gentilem quemque adhuc ad cognitionem legis admittere superbus ille populus despiciebat. Qui dum doctrinam legis non ad caritatem sed ad elationem habuit quasi de acceptis opibus tumuit et verba que ei defluebant de scientia quasi mice cadebant de mensa.

At contra iacentis pauperis vulnera lingebant canes. Nonnumquam solent in sacro eloquio per canes predicatores intelligi. Canum et[enim]

[illegible]

[illegible]

et n(on) lingwa [illegible] lingue [illegible] quia detractores [illegible] in con-
fessione peccati nos instruunt quia [illegible] per lingwa tangunt
et quia nos loquendo a peccatis [illegible] ad salu-
tem reducunt. Ideo non [illegible] nomine predicatorum lingwa signatur
de quo psalmista dicit lingua [illegible]

In illo tempore dixit Jesus discipulis suis similitudinem hanc. Homo quidam

fecit cenam magnam et vocavit multos et misit servum

suum hora cene dicere invitatis ut venirent quia iam parata sunt

omnia. Et ceperunt simul omnes excusare. Primus dixit illi:

villam emi et necesse habeo exire et videre illam; rogo te

habe me excusatum. Et alius dixit: iuga boum emi quinque et

eo probare illa; rogo te habe me excusatum. Et alius dixit:

uxorem duxi et ideo non possum venire. Et reversus servus nunciavit

hec domino suo. Tunc iratus paterfamilias dixit servo suo:

Exi cito in plateas et vicos civitatis et pauperes et debiles et cecos

et claudos introduc. Et ait servus: Domine factum est ut imperasti

et adhuc locus est et ait dominus servo exi in vias et sepes

et compelle intrare ut impleatur domus mea dico autem vobis quod

nemo virorum illorum qui vocati sunt gustabit cenam meam

quia nemo gustare cenam est fides (?) nisi ille dignus

Ysidorus dicit hoc est quod nemus cognoscet eum qui fecit cenam magnam quia sanctorum nobis intrare dulcedinis preparat qui vocantur multos sed pauci veniunt quia non nunquam ipsi qui ei subiecti sunt etiam eius quoniam male vivendo contradicunt. Misit autem servum suum hora cene dicere invitatis ut venirent quod hora cene nisi finis est mundi in quo nimirum nos sumus sicut iam dudum Paulus testatur dicens nos sumus in quos fines seculorum devenerunt. Si hora cene iam est cum vocamur tanto minus nos excusare debemus a convivio dei quanto propinquasse iam cenam cernimus. Si enim considerare non pensamus quia nichil est quod restat eo debemus plenius dei non perdendum sed cena vocatur quia post prandium cena post cenam non convivium nullum restat et quia etiam dei convivium nobis compleri ... ut hoc non prandium sed cena vocaretur et quis plenius servus qui adperfectas ad invitandum mittitur nisi predicatorum ordo signatur. De quo videlicet ordine quamvis indigni nos adhuc ... quamvis peccatorum ... pondere ... et nos cum in hiis diebus sumus et ad edificationem vestram nos ad loquendum hic est quod ego servus cum sum prefatas ad vos ... ne ... nos ne venio ad cenam dei nemo ... me ... in hoc loco ... ad ... ne ... magne sue ... quas ... (?)

In illo tempore erant appropinquantes

ad eum publicani et peccatores ut audirent illum

et murmurabant pharisei et scribe dicentes quia hic peccatores
recipit et manducat cum illis et ait ad illos parabolam istam
dicens quis ex vobis homo qui habet centum oves et si perdiderit
unam ex illis nonne dimittit nonaginta novem in deserto et va
dit ad illam que perierat donec inveniat illam et cum invenerit illam
imponit in humeros suos gaudens et veniens domum convocat
amicos et vicinos dicens illis Congratulamini mihi quia inveni
ovem que perierat dico vobis quod ita gaudium erit in celo super
uno peccatore penitentiam agente quam super nonaginta novem iustis
qui non indigent penitentia Aut que mulier habens dragmas decem
si perdiderit dragmam unam nonne accendit lucernam et everrit
et querit diligenter donec inveniat Et cum invenerit convocat ami
cas et vicinas dicens congratulamini michi quia inveni
dragmam quam perdideram ita dico vobis gaudium erit coram angelis

Dici super uno peccatore penitenciam agente

Audistis in collacione ewangelica fratres mei quia peccatores et publicani accesserunt ad redemptorem nostrum et non solum ad colloquendum sed etiam ad convescendum recepti sunt. Quod videntes pharisei dedignati sunt. Ex qua re colligite quia vera iustitia compassionem habet, falsa iustitia dedignacionem. Quamvis et iusti recte soleant peccatoribus indignari, sed aliud est quod agitur typo superbie, aliud quod zelo discipline. Dedignantur etenim sed non dedignantes, desperant sed non desperantes, persecucionem commovent sed amantes, quia etsi foris increpaciones per disciplinam exaggerant, intus tamen dulcedinem per caritatem servant.

Preponunt sibi in animo ipsos plerumque quos corrigunt, meliores estimant eos quos iudicant. Quod videlicet agentes et per disciplinam subditos et per humilitatem custodiunt semetipsos. At contra hii qui de falsa iustitia superbire solent, ceteros quosque despiciunt, nulla infirmantibus misericordia condescendunt, et quo se peccatores esse non credunt, eo deterius peccatores fiunt. De quorum profecto numero pharisei extiterant, qui diiudicantes dominum quod peccatores susciperet, arenti corde ipsum fontem misericordie reprehendebant.

Sed quia egri erant ita ut egros se esse nescirent, quatenus quod erant agnoscerent, celestis eos medicus blandis fomentis curat, benignum paradigma obicit et in eorum corde vulneris tumorem premit. Ait enim: Quis ex vobis homo qui habet centum oves et si perdiderit unam ex illis, nonne dimittit nonaginta novem in deserto et vadit [illegible] … ad eam que perierat?

In illo tempore dixit Iesus discipulis suis: Estote misericordes sicut et pater vester misericors est. Nolite iudicare et non iudicabimini. Nolite condempnare et non condempnabimini. Dimittite et dimittemini. Date et dabitur vobis. Mensuram bonam et confertam

[illegible]

[illegible]

magnitudinem et superaffluentem dabunt in sinum vestrum / eadem

quippe mensura qua mensi eritis remetietur vobis / Dicebat

autem illis similitudinem Numquid potest cecus cecum ducere nonne

ambo in foveam cadunt Non est discipulus super magistrum perfectus

autem omnis erit si sit sicut magister eius / Quid autem vides festucam

in oculo fratris tui trabem autem que in oculo tuo est non

consideras / aut quomodo potes dicere fratri tuo frater sine eiciam festucam

de oculo tuo ipse in oculo tuo trabem non videns ypocrita

eice primum trabem de oculo tuo et tunc perspicies ut educas

festucam de oculo fratris tui

Eminens est deus super ingentes et malos vel multiplicat sua mensura qua eadem iniusta salvat temporalia bona largiendo vel celestia dona singularia gratia qua electos suos solum glorificat respiciendo [illegible] sive hoc sive illud sive utrumque intelligas [illegible] dei bonitate [illegible] si filii dei esse volumus nolite iudicare et non iudicabimini nolite condempnare et non condempnabimini hoc loco nichil aliud precipi [illegible] nisi ut ea facta que dubium est quo animo fiant in meliorem partem interpretemur

[illegible]

[illegible]

¶ Nos aut scriptum est a fructibus eorum cognoscetis eos de manifestis dictum est q non possunt bono animo fieri sicut sunt stupra blasphemie vel furta vel ebrietates et si qua sunt talia de quibus nobis iudicare non permittitur dicente aut aliquid quia possunt bono animo et simplici corde sine vicio generis ciborum fieri cibi indifferentium ... apostolus iudicat eos qui carnibus vescebantur et bibebant vinum ~~manducat~~ alteris qui se abstinebant alimentis preparabant Qui enim dicit manducat non manducantem non spernat et qui non manducat manducantem non iudicet

¶ Hoc contra pertinet illud quod alio loco dicitur Nolite ante tempus iudicare Sunt autem quedam facta media que ignoramus quo animo fiant quia et bono et malo fieri possunt de quibus temerarium est iudicare maxime ut condempnemus Horum autem veniet tempus ut iudicentur cum dominus illuminabit abscondita tenebrarum et manifestabit cogitaciones cordis Duo autem sunt in quibus temerarium iudicium cavere debemus Cum incertum est quo animo quid factum sit vel cum incertum est qualis futurus sit qui nunc bonus vel malus apparet

In illo tempore Cum turbe irruerent in Ihesum ut audirent verbum dei ipse stabat secus stagnum Genesareth et vidit duas naves stantes secus stagnum piscatores autem descenderant et lavabant retia Ascendens autem in unam navim que erat Symonis rogavit eum a terra reducere pusillum et sedens docebat de navicula turbas Ut cessavit autem loqui dixit ad Symonem Duc in altum

[illegible]

et laxate retia vestra in capturam et respondens Symon dixit

illi preceptor per totam noctem laborantes nichil cepimus

in verbo autem tuo laxabo rethe et cum hoc fecissent concluse-

runt piscium multitudinem copiosam rumpebatur autem rethe

eorum et annuerunt sociis venerunt et impleverunt ambas

naviculas ita ut pene mergerentur Quod cum videret Symon petrus

procidit ad genua dicens Exi a me quia homo peccator sum domine

stupor enim circumdederat eum et omnes qui cum illo erant in

captura piscium quam ceperant Similiter autem Jacobum et Johannem fi-

lios zebedei qui erant socii simonis et ait ad Symonem

Jhesus noli timere ex hoc iam eris homines capiens et subductis

a ... ...

ad terram navibus relictis omnibus secuti sunt eum

stagnum genesareth ubi dicitur esse quod mare galilee vel
mare tyberiadis sed mare galilee ab adiacente provincia
dictum est mare tyberiadis a proxima civitate que olim cenereth
vocata sed ab herode tetrarcha instaurata in honorem tybe-
rii cesaris tyberias est appellata porro genesar a lacu

ymus na qua expansus aquis de se ipso comparat aīa ~~dr neq n in stagnum~~ p[ro]hibet quo vocabulo qui gruens sibi auram dicat neque n. ympium more sunt aque ß fugientibus auris spirantibus agit tamquam dulcis et ad spaciis abilis ß ebrietate lingue consuetudine omnis aquarum congregatio sive dulcis fit sive salsa mare nuncupa-
ria stagnum sive mare pro stabili designat dies scius mare stat potest vite laborantis mortalitate devincens in ea quasi passus est eterne stabilitate perenne quietis adiit turbacionis gnctus adeo genaud in fide contricionem ipius est de quibus ymnis et fluctibus adeo omnis ... multi et vidit duas naves stantes secus stagnum due naves secus stagnum parte ... ad signat quas by duas videsse p[ro]hibet quia utraque per se videt dies qui sunt eius corpus ... a fluctibus seculi ... ad futu-re vite tranquillitate qui ad soliditatem littoris videndo hac est ... visitando

x Piscatores autem descenderant et lavabant retia piscatores
autem doctores qui nos rethi fidei comprehensos et de profundo ad lumen elevatos quasi pisces littori sic terre viventium advehunt Cuius cum retia piscatorum sunt complexe predicandum dicciones que eos quos rapiunt in fine non amittunt In retia quasi retinacula sunt vocata Sed hec retia modo laxant in cap-tura modo lota plicant quia non omni tempore abile est doctrine ß nunc quando ... est lingua doctoris tunc simul cum genda

Ibis mdcox ||

In illo tempore dixit Ihesus discipulis suis Amen dico vobis nisi habundaverit iusticia vestra plus quam scribarum et phariseorum non intrabitis in regnum celorum Audistis quia dictum est antiquis Non occides Qui autem occiderit reus erit iudicio Qui autem dixerit fratri suo raccha reus erit concilio Qui autem dixerit fatue

Ego autem dico vobis quia || omnis qui irascitur fratri suo reus erit iudicio

reus erit gehenne ignis Si ergo offers munus tuum ad altare

et ibi recordatus fueris quia frater tuus habet aliquid adversum te relinque

que ibi munus tuum ante altare et vade prius reconciliari fratri tuo

o vc lib

et tunc veniens offeres munus tuum

a Audistis fratres karissimi dominum in ewangelio discipulos ad monentem

et de illis omnes nos ... imperfectum ... quam

scribarum et phariseorum non intrabitis in regnum celorum Iusticia namque scri

barum et phariseorum est ut non occidant ... non illorum qui intrari

sunt in regnum celorum ut non irascantur sine causa ... qui docet

ut non irascatur ... legem non occidendi ... implet precepta ut

foris dum non occidimus et de corde dum non irascimur ... innocentiam custodiamus

a Audistis inquid quia dictum est antiquis non occides qui autem occi

derit reus erit iudicio Ego autem dico vobis quia omnis qui ira

scitur fratri suo reus erit iudicio Sed quid inter est inter reum iudicio et reum

concilio et reum gehenne ignis Nam cum reatus ... gradus ...

gradatim penam ... Gradus ergo sunt tres peccatis ... in primo

una est ... ira scilicet sola In secundo duo ira scilicet et vox que iram signat et

in voce ipsa vituperacionis expressio ... reatum iudicii concilii

gehenne ignis ... ad ... fratri ... ipsa ...

In iudicio adhuc defensionis ... in concilio ... aut ...

iudices conferunt quo supplicio dampnari oporteat ... cum ... da

... in gehenna ... dubia est sicut

in iudicio ... dampnati pene collacio sic in concilio ... dampnacio

certa pena dampnati Sed ... liceat ... fratri irasci ...

... quem ... adiungit Si ergo offeres munus

tuum ad altare et ibi recordatus fueris quia frater tuus habet aliquid adversum

te relinque ibi munus tuum ante altare et vade prius reconciliari fratri tuo

In illo tempore cum turba multa esset cum Ihesu nec haberent ... in ... v.

o vc lib

quod manducarent

In hac leccione consi

deranda est ... redemptore nostro ... dominus ...

... error qui ... in Christo operacionem

dogmatizac̄ psupsit ꝓcul a p̄amis finibus expellendus eius n
non videat Hec q sup tum bam mis̄t dus ne uel i cdia uel vie
longioris labore deficiat assump ꝯpassione sicudine fragilitatis
q uo desep tem panibus ꝯspiritalis panc̄s myor multa hom
saturauit dixit q̄ p̄us esse virtus cognoscere aut manuelo Hec desi
gnat q virum purs stil aliud mediamcis tuere nostrum n nos grā
redemptoris iud aliunde tu sui reficiat
¶ at ue typice uel Hec refectio z illa qua panis ac duorꝫ
piscium desistat q ibi lex vetus infirmitati spirituali grā plē esse
signata est Hic aut noui veritas ac grā testamenti fidelibus
ministranda mostrata est Bana utrumqꝫ refectio i monte celebra
ta ut aliorum cūctorum mirandum declarat qua vt utrqꝫ scriptura te
stamenti tre michi alitudinem mihus celestium preceptorum ma
nat ꝯpm̄orum utriꝫ altitudinem Et qui est mons domus dei i
vertice moncium ꝯsumavere poterit Cui cum edificata sup dominum fo
rum tem sive domum i. eccliam i alta bonorum extollit opum laude
tam manifestam gentibus ꝯsilibz ipse Saluatr abmissionis delectionibus
abstractam pane celesti reficat atqꝫ ad appetitum supne sinitatis
dato pignore cibi spiritualis accendit
+ uerba ue traduc dum ipse saluatorꝫ ınfirmorꝫ suorꝫ sustinz
uo clā quaqꝫ fidem suꝫ tantis laudi duo ꝑsmis suorꝫ ꝑ pacis
tum ba tedio dum sustinet quz multitudo fidelium pectā que ipse
tuent ꝑmam declinauit addum se dope ꝯ locuto atqꝫ ipse
sitatione querit eius dimitte iciunos i domum suā dus
uo wlt ne deficiat in via qua videlicet quesi petens in prin
lo dimittantur Ne ꝯ lassent in istius peregrinacionis huic pa
tiendi sunt pāt admonuere dñica viii post trinitatem

Attendite dixit ihesus discipulis suis attendite
a falsis ꝓphetis o origenes
quod paulo superius
phariseam clarum vel dus uocauit Hec nunc apertius ꝓfes
ꝓphas ostendit precipuos multi in principium ab homabilem abie
runt q primo ꝯ Iudea multi apparuerunt & modo ꝓcedia sua

[illegible]

Homo quidam erat dives qui habebat villicum et hic diffamatus est apud illum quasi dissipasset bona ipsius. Et vocavit illum et ait illi: Quid hoc audio de te? Redde rationem villicationis tue; iam enim non poteris villicare. Ait autem villicus intra se: Quid faciam quia dominus meus aufert a me villicationem? Fodere non valeo, mendicare erubesco. Scio quid faciam ut cum amotus fuero a villicatione recipiant me in domos suas. Convocatis itaque singulis debitoribus domini sui dicebat primo: Quantum debes domino meo? At ille dixit: Centum cados olei. Dixitque ei: Accipe cautionem tuam et sede cito et scribe l. Deinde alio dixit: Tu vero quantum debes? Qui ait: Centum choros tritici. Ait illi: Accipe litteras tuas et scribe lxxx. Et laudavit dominus villicum iniquitatis quia prudenter fecisset, quia filii huius seculi prudentiores filiis lucis in generatione sua sunt. Et ego vobis dico: facite vobis amicos de mammona iniquitatis, ut cum defeceritis recipiant vos in eterna tabernacula.

[illegible]

Do x. luc xix

In illo tempore Cum appropinquaret Ihesus Ierusalem videns civitatem

flevit super illam dicens quia si cognovisses et tu et

quidem in hac die que ad pacem tibi nunc autem abscondita sunt

ab oculis tuis Quia venient dies in te et circumdabunt te

inimici tui vallo et circumdabunt te et coangustabunt te undique

et ad terram prosternent te et filios tuos qui in te sunt

et non relinquent in te lapidem super lapidem eo quod non

cognovisti tempus visitationis tue. Et ingressus in templum

cepit eicere vendentes et ementes in illo dicens illis Scriptum est

Quia domus mea domus orationis vocabitur Vos autem fecistis

illam speluncam latronum Et erat cotidie docens

in templo. Principes autem sacerdotum et scribe et principes plebis

querebant illum perdere et non inveniebant quid facerent illi.

[illegible]

Dnica x. post trinitatis

omnis enim populus suspensus erat audiens illum.

Quod flente domino illa Jerosolimorum subversio describitur que a vespasiano et tyto romanis principibus facta est nullus qui hystoriam eversionis eiusdem legit ignorat. Romani enim principes denunciantur cum dicitur Quia venient dies in te et circumdabunt te inimici tui vallo et circumdabunt te et coangustabunt te undique et ad terram prosternent te et filios tuos qui in te sunt.

Hoc quoque quod additur Non relinquent in te lapidem super lapidem ecclesia ipsa iam eiusdem civitatis transmigratio testatur quia dum nunc in eo loco constructa est ubi quondam porta dominus fuit crucifixus prior illa civitas ut dicitur funditus est eversa. Cui quoque culpa eversionis sua pena sit illata subiungitur eo quod non cognoveris tempus visitacionis tue. Creator quippe omnium hanc per incarnacionis sue misterium visitare dignatus est sed ipsa timoris et amoris illius recordata non est. Unde eam per prophetam increpans eciam dicens Milvus in celo cognovit tempus suum turtur et hyrundo et ciconia custodierunt tempus adventus sui populus autem meus non cognovit iudicium meum.

Sed quid est quod plus quod sit quid dicitur videns civitatem flevit super illam dicens quia si cognovisses et tu flevit et enim pius redemptor ruinam perfide civitatis quam ipsa sibi contingere non agnoscebat esse venturam. Cui flens dominus recte dicitur quia si cognovisses et tu subaudiatur fleres que nunc quia nescis quod imminet exultas. Unde et subditur et quidem in hac die tua que ad pacem tibi habebat. Cur non pacem bona adparatam habebat manifestatur cum subditur Nunc autem abscondita sunt ab oculis tuis Si enim ab oculis cordis mala que imminebant abscondita non essent leta in prosperitate presenti non fuissent.

In illo tempore dixit Jhesus ad quosdam qui in se confidebant tamquam iusti et aspernabant ceteros parabolam istam.

[illegible]

[illegible]

Duo homines ascenderunt in templum ut orarent unus phariseus et alter publicanus. Phariseus stans hec apud se orabat Deus gratias ago tibi quia non sum sicut ceteri hominum raptores iniusti adulteri velut etiam hic publicanus. Ieiuno bis in sabbato decimas do omnium que possideo. Et publicanus a longe stans nolebat nec oculos ad celum levare sed percutiebat pectus suum dicens Deus propicius esto michi peccatori. Amen dico vobis descendit hic iustificatus in domum suam ab illo. Quia omnis qui se exaltat humiliabitur et qui se humiliat exaltabitur.

Omelia Bede

Superbi cum nequaquam omnino sit medicum quidam corpus que precepta sunt faciunt non solum mox de sua iusticia presumunt sed et infirmos quosque despiciunt atque ideo quasi vasa vacui cum accedunt non ... publicani orantis ad illa ...

[illegible]

[illegible] [illegible] Iacob [illegible]

[illegible]

cetera membra pertinet de quibus supra dictum. Deus autem non faciet vindictam electorum suorum clamantium ad se. Phariseus autem iusti[ciam] vocat de quibus tribus in conclusione sua subditur verumtamen filius hominis veniens putas inveniet fidem in terra

Phariseus autem stans hec apud se orabat Deus gratias ago tibi quia non sum sicut ceteri hominum raptores iniusti adulteri velut etiam hic publicanus. Quatuor sunt species quibus omnis tumor arrogantie demonstratur cum bonum aut a semetipsis habere se estimat aut sibi datum desuper credunt sed pro suis se hoc accepisse meritis putant aut certe cum iactant se habere quod non habent aut despectis ceteris singulariter videri appetunt habere quod habent. Ordo phariseus ipse iactancie peste laborasse describitur qui merito de templo abs iustificacione descendit qui a bonorum operum merita sibi quasi singulariter tribuens oranti publicano se pretulit

Phariseus ad ostendendam abstinenciam ad imperandam misericordiam [illegible] deo gratias oculos habuerat sed studuit [illegible] [illegible] non habebat. Et quid [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] percussura cunctas campi [illegible] si vnum foramen apertum relinquitur [illegible] ab hostibus intratur. Et publicanus a longe stans nolebat nec oculos ad celum levare sed percutiebat pectus suum dicens. Deus propicius esto mihi peccatori. Dico vobis descendit hic iustificatus in domum suam ab illo. [illegible] veniens fiducia [illegible] [illegible] [illegible] publicanus qui [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad templum venit iustificatus a templo rediit

[illegible]

Non iustus [illegible]

[illegible]

[illegible] ceremonialia [illegible] moralia [illegible]

[illegible]

[illegible]

Dominica xij post Trinitatem

In illo tempore exiens Ihesus de finibus Tyri venit per Sydonem ad mare Galilee inter medios fines Decapoleos. [illegible]

Et adducunt ei surdum et mutum et deprecabantur eum ut imponat illi manum. Et apprehendens eum de turba seorsum misit digitos suos in auriculas eius et expuens tetigit linguam eius. [illegible]

Et suspiciens in celum ingemuit et ait Effeta quod est adaperire. [illegible]

Et statim aperte sunt aures eius et solutum est vinculum lingue eius et loquebatur recte. Et precepit illis ne cui dicerent. Quanto autem eis precipiebat tanto magis plus predicabant et eo amplius admirabantur dicentes Bene omnia fecit et surdos fecit audire et mutos loqui. [illegible]

Omelia Venerabilis Bede

Surdus ille et mutus quem mirabiliter curatum adnotat [illegible] genus humanum designat quod ab errore diabolice deceptionis divina meruit gratia liberari. Obsurduit namque homo ab audiendo vite verbo postquam mortifera serpentis verba contra deum tumidus audivit mutus a laude conditoris effectus est ex quo cum seductore colloqui se presumpsit. [illegible]

Effeta

[illegible]

[illegible]

[illegible]

clausit aures ab audienda iam angelos laude creatoris quia ad audiendam eiusdem creatoris vituperacionem hominibus hospes manentem aperuit. Merito clausit os a predicanda cum angelis laude creatoris qui voluit ad meliorandum eiusdem opus creatoris sibi vetiti prevaricacione super eas implent. Et hoc nimis genus humani defaus quod mirandum vere si in minuant vias sive multo dilatum cepit in pagine rumorem ita ut veniente in carne domino exceptis paucis de iudea fidelibus totus pene mundus ab agnicione confessione vitalis surdus careret et mutus. Sed ubi abundavit delictum superabundavit gratia. Venit namque dominus ad mare galilee ubi nove curacionis que sanaret vocem sue pietatis gratiam admiscuit ibidem instabilium gencium corda in quibus nemo erat esse qui ad suam gratiam perveniret.

Et inter medios fines decapoleos ad mare galilee ubi egrotos sanaret venisse perhibetur quia relicto despectam populo qui decalogi mandata acceperat exterius vero adveniens ut sic Iohannes ait filios dei qui erant dispersi congregaret in unum. Et adducunt ei in quendam surdum et mutum et deprecabantur eum ut imponat illi manum quia ipse surdus salvatorem agnosceret mutus rogare nequiebat adiuvare eum amici operis salute domino supplicant. Sic nimirum per spiritualis vitae que oracione gerat ut si quos humana industria ad audiendum confessionem et vitalis quod non per domine pietatis offeratur aspectibus atque ad sanandum eum super eum manus flagitent auxilium.

[illegible]

[illegible]

In illo tempore dixit Ihesus discipulis dominica xiii post trinitatem

suis. Beati oculi qui vident que vos videtis. Dico enim

vobis quod multi prophete et reges voluerunt videre que vos videtis

et non viderunt, et audire que vos auditis et non audierunt. Et

ecce quidam legisperitus surrexit temptans illum dicens

Magister quid faciendo vitam eternam possidebo. At ille dixit ad

eum in lege quid scriptum est. quomodo legis. Ille respondens dixit

Diliges dominum deum tuum ex toto corde tuo, et ex tota anima tua

et ex omnibus viribus tuis et ex omni mente tua. et proximum

tuum sicut te ipsum. dixitque illi: recte respondisti. hoc fac et

vives. Ille autem volens iustificare se ipsum dixit ad Ihesum

Et quis est meus proximus. Suspiciens autem Ihesus dixit Homo

quidam descendebat ab Ierusalem in Iericho et incidit in latro-

nes. Qui etiam despoliaverunt eum et plagis impositis

[illegible]

[illegible]

Abierunt semivivo relicto. Accidit autem ut sacerdos quidam de-
scenderet eadem via et viso illo preterivit. Similiter et levita cum
esset secus locum et videret eum pertransiit. Samaritanus autem quidam
iter faciens venit secus eum et videns eum misericordia motus est et
appropians alligavit vulnera eius infundens oleum et vinum
et imponens eum in iumentum suum duxit in stabulum et curam eius
egit et altera die protulit duos denarios et dedit stabula-
rio et ait: Curam illius habe et quodcumque supererogaveris
ego cum rediero reddam tibi. Quis horum tibi videtur
proximus fuisse illi qui incidit in latrones. At ille dixit:
Qui fecit misericordiam in illum. Et ait illi Ihesus: Vade et tu fac similiter.

Omelia venerabilis Bede presbiteri

Non oculi scribarum et phariseorum qui tantum corpus domini viderunt sed illi beati oculi qui eius cognoscere possunt sacramenta de quibus dicitur et revelasti ea parvulis. Beati oculi parvulorum quibus et se et patrem filius revelare dignatur. Dico enim vobis quia multi reges et prophete voluerunt videre que vos videtis et non viderunt et audire que auditis et non audierunt. Abraham exultavit ut videret diem meum et vidit et gavisus est. Ysaias quoque et Micheas et multi alii prophete viderunt gloriam domini qui et ideo videntes appellati sunt.

[illegible]

[illegible]

Et hii omnes alonge assistentes et salutantes [illegible] et in cunctis videntes

Apostoli autem in prima [illegible] dominum confitentes quod ei et quod voluisset [illegible] discretos [illegible] per angelos aut varias visiones [illegible] opus habebant doceri. Et ecce quidam legisperitus surrexit temptans eum et dicens: Magister quid faciendo vitam eternam possidebo. Legis peritus [illegible] vitam eternam dominum temptans surrexit ubi ait: Gaudete autem quod nomina vestra scripta sunt in celis. Sed ipsa sua temptatione declarat quod vana fuit illa domini confessio qua prius loquitur: quia abscondisti hec a sapientibus et revelasti etc.

Et ille dixit ad eum: In lege quid scriptum est? quomodo legis? Ille respondens dixit: Diliges dominum deum tuum ex toto corde tuo. [illegible] legisperito [illegible] nobis salvator [illegible] vite [illegible] ostendit cui [illegible] [illegible] legis scripta [illegible] [illegible] post [illegible] parabolam [illegible] illum fuisse [illegible] [illegible] vade et tu fac similiter [illegible] studio [illegible] esse [illegible] [illegible] opus [illegible] [illegible] adventum

Dominica xiiii post trinitatem

In illo tempore dum iret Jesus in Jerusalem transibat per media Samariam et Galileam. Et cum ingrederetur in quoddam castellum

[illegible]

occurrerunt ei x viri leprosi qui steterunt alonge et levaverunt

[illegible]

vocem dicentes: Jhesu preceptor miserere nostri. Quos ut vidit

[illegible]

dixit: Ite ostendite vos sacerdotibus. Et factum est dum irent

[illegible]

mundati sunt. Unus autem ex illis dum vidit quia mundatus

[illegible]

est regressus est cum magna voce magnificans deum et cecidit in faciem ante pedes eius gratias agens et hic erat

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Samaritanus. Iudeus autem Ihesus dixit Nonne decem mundati sunt et nouem ubi sunt Non est inuentus qui rediret et daret gloriam deo nisi hic alienigena. Et ait illi Surge vade quia fides tua te saluum fecit. O Be

Leprosi non absurde intelligi possunt qui scienciam vere fidei non habentes varias doctrinas profitentur erroris Non enim [non] vel abscondunt impericiam suam sed pro summa pericia proferunt in lucem et iactancia ostendunt. Nulla porro falsa doctrina est que non aliqua vera intermisceat. Vera ergo falsis inordinate permixta in vna disputacione vel narracione hominis tamquam in vnius corporis colore apparencia significant lepram tamquam veris falsisque colorum locis humana corpora variantem atque maculantem.

Hi autem vitandi sunt ecclesie ut si fieri potest longius remoti magno clamore Christum interpellent. Vnde apte subiungitur qui steterunt a longe et leuauerunt vocem dicentes Ihesu preceptor miserere nostri. Et bene preceptorem vocant cum eum in eius verbo se curasse significant. Quem saluandi quilibet preceptorem vocatur. Quos dominus cum eorum preceptor videret mox ad formam salutis reuocat. Unde sequitur Quos ut vidit dixit Ite ostendite vos sacerdotibus. Et factum est dum irent mundati sunt.

Nullum dominus eorum quibus beneficia corporalia prestitit inuenitur misisse ad sacerdotes nisi leprosos quia videlicet sacerdocium iudeorum figura erat sacerdocii regalis futuri quod est in ecclesia quo consecrantur omnes pertinentes ad corpus Christi summi veri principis sacerdotum. Et quisquis vel heretica prauitate vel superstitione gentili vel iudaica perfidia vel etiam scismate fraterno quasi vario colore per graciam Christi caruerit necesse est ad ecclesiam veniat coloremque fidei verum quem acceperit ostendat. Cetera vero tamquam valitudines interiorum membrorum atque sensuum per seipsum in consciencia et intellectu dominus sanat et corrigit. Dominica xv post [illegible]

In illo tempore dixit Ihesus discipulis suis Nemo potest duobus [illegible]

[illegible]

duobus dominis aut enim unum odio habebit et alterum diliget

aut unum sustinebit et alterum contempnet / Non potestis deo servire

et mamone / Ideo dico vobis ne solliciti sitis anime vestre quid

manducetis neque corpori vestro quid induamini Nonne anima plus

est quam esca / et corpus plus quam vestimentum / Respicite volatilia

celi quoniam non serunt neque metunt neque congregant in horrea / et

pater vester celestis pascit illa / Nonne vos magis pluris estis illis

Quis autem vestrum cogitans potest adicere ad staturam suam cubitum unum Et de

vestimento quid solliciti estis Considerate lilia agri quomodo crescunt

non laborant neque nent Dico autem vobis quoniam nec Salomon in omni

gloria sua coopertus est sicut unum ex istis Si autem fenum

agri quod hodie est et cras in clibanum mittitur deus sic vestit

quanto magis vos minime fidei Nolite ergo solliciti esse dicentes

quid manducabimus aut quid bibemus aut quo operiemur Hec enim

omnia gentes inquirunt Scit enim pater vester quia his omnibus

[illegible]

indigetis. Querite ergo primum regnum dei et iustitiam eius et hec omnia adicientur vobis.

Omelia Io. [illegible]

Mamona Syriace sermone divitie nuncupantur. Non potestis deo servire et mamone. Audiat hoc avarus, audiat qui censetur vocabulo christiano non posse simul divitiis [illegible] servire, et tamen non dixit qui habet divitias sed qui servit divitiis. Qui enim divitiarum servus est divitias custodit ut servus, qui autem servitutis excussit iugum distribuit eas ut dominus. Ne solliciti sitis anime vestre quid manducetis neque corpori vestro quid induamini. Nonnulli codices addunt: neque quid bibatis. Ergo quod universis animalibus tribuit iumentis ac bestiis iumentisque commune est, huius cura penitus liberamur.

Et preceptum nobis ne solliciti simus quid comedamus, quia in sudore vultus preparamus nobis panem. Labor nobis exercendus est, sollicitudo tollenda. Hoc quod dicitur ne solliciti sitis anime vestre quid comedatis neque corpori vestro quid induamini, de carnalibus cibis accipiamus; ceterum de spiritualibus cibis semper nos debemus esse solliciti. Nonne anima plus est quam esca et corpus plus quam vestimentum? Qui ergo maiora prestitit utique et minora prestabit.

Respicite volatilia celi que non serunt neque metunt neque congregant in horrea, et pater vester celestis pascit ea. Nonne vos pluris estis illis? Amplius sapere ne plus sapiamus quam oportet sapere. Istud testimonium [illegible] capitulo observandum est. Sunt enim quidam qui dum volunt terminos patrum excedere et ad alta volare in yma merguntur. Volatilia celi dicunt esse angelos et ceteras dei ministras fortitudines que absque cura sua dei aluntur providentia. Sed si hoc ita est ut et iste volunt, quomodo sequitur dominus ad homines: Nonne vos magis pluris estis illis? Simpliciter ergo accipiendum est.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

In illo tempore ibat ihesus in civitatem que vocatur Naym et ibant cum illo discipuli eius et turba copiosa. Cum autem appropinquaret porte civitatis ecce defunctus efferebatur filius unicus matris sue et hec vidua erat et turba civitatis multa cum illa. Quam cum vidisset ihesus misericordia motus super ea dixit illi Noli flere. Et accessit et tetigit loculum. Hii autem qui portabant steterunt. Et ait adolescens tibi dico surge. Et resedit qui erat mortuus et cepit loqui et dedit illum matri sue. Accepit autem omnes timor et magnificabant deum dicentes Quia propheta magnus surrexit in nobis et quia deus visitavit plebem suam.

Defunctus hic qui extra portam civitatis multis cernentibus elatus sed[et] hominem letali criminis funere soporatum eundem ... non cordis ad ...

[illegible]

[illegible]

cum beli urgentem et ad multorum notitiam pervenientem opus
ne auderem quod presumere autem hostia palam et hoc filii
unicus matris sue fuisse perhibetur licet que generaliter collecta
professionis una sit professa et in inmaculata virgo mater ecclesia sin-
guli quique tamen fideliter universalis se esse filios vassime
fatentur. Electus quibus quoniam ad fidem imbuit filius esse
quam alios imbuit mater. Aiunt tamen materno erga parvulos ange-
formatur. Ut in nos portam nondum autem quam deservit esse
batur puero aliquo defensorem esse corporeis. Omni enim semper
porta contrahitur iuventus. Omni viderit mulierem adver-
sus fabulis vanis obstrictus ne animus vel demonio
admirem libere apud hanc die sue portam. Ostia mortis
Ceteros quoque qui non fuerant sed et morte sibi ipse reseraret audi-
O Domine Ihesu cuius tuas mee autem portas inspice effi-
ciaris ut ingressus in eas confitear nomini tuo. Inde ma-
ter in ea ecclesia in fidem relinquens ea cubans et in insentinu-
tor elati audaris erat sed accepta salute illius nu-
rus et portas eius laudavio. Et hec vidua erat et
turba autem multa cum ea. Vidua esse carnem est dea
in spiritu Deo quod fuit sui sed morte redempta memini
agnoscit Dominum. Deus autem multa donum ibi multa vidua
comitabatur ut viso tanto miraculo multi testes multi
fient Dei laudatores

[illegible]

In illo tempore cum intraret ihesus in domum cuiusdam
principis phariseorum sabbato manducare panem
et ipsi obseruabant eum et ecce homo quidam ydropi
cus erat ante illum et respondens ihesus dixit ad legis
peritos et phariseos dicens si licet sabbato curare at illi
tacuerunt ipse vero apprehensum sanauit eum ac dimi
sit et respondens ad illos dixit cuius vestrum asinus
aut bos in puteum cadet et non continuo extrahet illum
die sabbati et non poterant ad hec respondere illi Dicebat
autem ad inuitatos parabolam intendens quomodo primos
accubitus eligerent dicens ad illos cum inuitatus fueris
ad nuptias non discumbas in primo loco ne forte
honoratior te sit inuitatus ab illo et veniens

[illegible]

Qui te et illum vocavit dicat tibi da huic lo-
cum et tunc incipias cum rubore novissimum locum te-
nere. Sed cum vocatus fueris vade recumbe in novissimo
loco ut cum venerit qui te invitavit dicat tibi
Amice ascende superius tunc erit tibi gloria coram simul
discumbentibus. quia omnis qui se exaltat humiliabi-
tur et qui se humiliat exaltabitur.

Ydropis morbus ab aquoso humore vocabulum
trahit. grece enim ydor aqua vocatur. est autem humor sub-
cutaneus de vicio vesice natus cum inflatione turgente et
[illegible] quod est ydropici quanto magis habundat
humore inundato tanto amplius sitire. et bene recte com-
paratur ei qui fluxus carnalium voluptatum exuberans aggravat.
Comparatur eciam diviti avaro qui quanto est copiosior divitiis
quibus non bene utitur tanto ardencius talia concupiscit.
Et videns ihesus dixit ad legisperitos et phariseos si licet
sabbato curare. at illi tacuerunt. dominus dicitur respondisse. Ideo
ad hoc respicit quod premissum est et ipsi observabant eum. Dominus
cum novit cogitaciones hominum sed mirum interrogati ta-
cent quia contra se dictum quicquid dixerint videt. Nam si licet
sabbato curare quare salvatorem an curet observant si non
licet quare ipsi sabbato pecora curant. Ipse vero apprehensum
sanavit eum ac dimisit.

[illegible]

[illegible]

Profunda dispensatione dominus ante legisperitos et phariseos ydropicum curat tamquam qui avaritiam despiciunt ut videlicet per huius egritudinem corporis illorum exprimeret egritudo cordis. Denique post multa disputationis eorum hortamenta subiunctum est. Videbant autem hec omnia pharisei qui erant avari et videbant eum ydropicum qui quo amplius bibit amplius sitit et omnis avarus sitim multiplicat qui cum ea que appetit adeptus fuerit ad appetenda alia amplius anhelat.

In illo tempore pharisei audientes quod ihesus silentium imposuisset saduceis convenerunt in unum. Et interrogavit eum unus ex eis legisdoctor temptans eum: Magister quod est mandatum magnum in lege? Ait illi ihesus: Diliges dominum deum tuum ex toto corde tuo et ex tota anima tua et ex tota mente tua. Hoc est maximum et primum mandatum. Secundum autem simile est huic: Diliges proximum tuum sicut te ipsum. In his duobus mandatis universa lex pendet et prophete. Congregatis autem

[illegible]

[illegible]

Phariseis interrogavit eos dicens. Quid vobis videtur de christo cuius filius est. Dicunt ei david. Ait illis Quomodo ergo david in spiritu vocat eum dominum dicens dixit dominus domino meo sede a dextris meis donec ponam inimicos tuos scabellum pedum tuorum. Si ergo david vocat eum dominum quomodo filius eius est. Et nemo poterat ei respondere verbum neque ausus fuit quisquam ex illa die eum amplius interrogare. Omelia beati Iohannis Crisostomi

Convenerunt ut multitudine vincerent quem ratione superare non poterant. A veritate nudos se esse confessi sunt qui multitudine se armaverunt. Dicebant enim apud se. Unus loquatur pro omnibus et omnes loquimur per unum ut si quidem vicerit omnes videamur victores si autem victus fuerit vel solus videatur confusus. O pharisei qui contra christum homines congregatis. Sicut enim quando venientes ad unum vincendi causa proeliantur. Tamen pone quia uno victo homines non intelligant omnes vos esse victos. Numquid conscientia non sentiant se esse confusos. Levius enim est ei consolatio qui in se ipso confusus est quod ab aliis ignoratur. Et ait

Magister quod est mandatum magnum in lege. Magistrum vocat cuius non vult esse discipulus. O impiissime interrogator et malignissime insidiator de magno mandato

[illegible]

[illegible]

intraget qui nec minimum observat Ille enim debet iudicare de maiore nisi qui iam minorem complevit Dicit autem sic ei Vidit ut indignationis eius fictam confusionem statim in primo visu protulit dicens diliges dominum deum tuum ex toto corde tuo .i. non sic tu qui devocionem in ore audes ostendere malicias in corde

In agendo autem et minimum mandatum dicimus quantum ad dignitatem mandatorum non quantum ad utilitatem aliorum utilitas enim mandatorum una est et omnia mandata que unum videntur esse mandatum ita sibi coherent ut alterum sine alio esse non possit ut puta si interroget te aliquis in edificatione domorum que pars est melior dicas fundamentum Sed quemadmodum edificatio non potest esse nisi sit fundamentum ita nec fundamentum potest esse nisi edificatio sit subsecuta Nec dicitur fundamentum nisi sit edificatio cuius fundamentum dicitur Ergo fundamentum in edificatione est melius pars et caput dignius est quam membra sed nec membra sine capite nec caput sine membris esse potest

[illegible]

[illegible]

In illo tempore ascendens ihesus in naviculam transfre-
tavit et venit in civitatem suam. Et ecce offe-
rebant ei paraliticum iacentem in lecto. Et videns ihesus
fidem illorum dixit paralitico: Confide fili, re-
mittuntur tibi peccata tua. Et ecce quidam de scribis
dixerunt intra se: Hic blasphemat. Et cum vidisset ihesus
cogitaciones eorum dixit: Ut quid cogitatis mala in
cordibus vestris? Quid est facilius dicere: dimittuntur
tibi peccata, an dicere: Surge, ambula? Ut sciatis autem quia
filius hominis habet potestatem in terra dimittendi peccata,
tunc ait paralitico: Surge, tolle lectum tuum et vade
in domum tuam. Et surrexit et abiit in domum suam.
Videntes autem turbe timuerunt et glorificaverunt deum qui
dedit potestatem talem hominibus.

[illegible]

[illegible]

Ihc ecclie navem seculi fluctibus mitigatam ascendit
ut credentes ipse ad celestem patriam tranquilla
navigacione perduceret et municipes ciuitatis sue faciat quos
quemadmodum sue fecit esse consortes. Non ergo corpus indiget
navi sed navis indiget corpore quia sine celesti gubernatore
navis ecclie procellosum pelagus pertransiens tanta discrimina
ad celestem portum non valet pervenire. Descendens inquid
navicularum sufficientibus recepit dominum tenet suum creatorem
orbis terre deus postea quam se propter nos ... augustiam
... cepit ... ... cepit ... ... esse
... ... cepit ... ... ipse parens ut ...
... amor ... ... affectu ... ...
... quos fugaverat ... metus dispersat et fecit ...
... ...

Et videns Ihc fidem illorum dixit paralitico Confide fi-
li remittuntur tibi peccata tua. Omni ... ...
debilem totisque membrorum compagibus dissolutum filium vo-
cat quem sacerdotes nec dedignantur ... aut ...
filium quia dimittuntur ei peccata sua. audit veniam ...
paralitici ... ... quia plus corpus quam
... deflebat ut ... penas resolutionis corporis
... graviore sibi ... ... quia ...
... ... offensam fidem respicit ... respicit
... ut fide aliene ne suffragio paralitici ...
... quam corpus

Respiciens inquid Ihc fidem illorum ... in hoc
loco fratres ... non querit insipientium voluntates
non ... ignoranciam non ... stulta desideria
... sed ad aliorum fidem subveniens. Et vera fratres ...
... languencium aut ... aut respicit voluntates

[illegible]

[illegible]

cui semper contra desideret aut requirat infirmus [illegible] est [illegible]
sic [illegible] amara pocula [illegible] rapponit [illegible]
ut [illegible] sani sentiat quia sentire non potuit egrotantes
Et si sanus in urinas apparet maledictus [illegible] ut sanans
tes manibus sponte vitam conferat salute [illegible]
medicus bonitate dum morbis sanavit [illegible]
inimicus laborantes ad salutem [illegible] attraxit et nolen
tes

[illegible]

[illegible] ... blasphemia ... [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

In illo tempore dicebat Ihesus turbis parabolam hanc. **Dominica xx secundum Matheum.** Simile factum est regnum celorum homini regi qui fecit nuptias filio suo et misit servos suos vocare invitatos ad nuptias et nolebant venire. Iterum misit alios servos dicens: Dicite invitatis: Ecce prandium meum paravi, tauri mei et altilia occisa et omnia parata; venite ad nuptias. Illi autem neglexerunt et abierunt, alius in villam suam, alius vero ad negociacionem suam; reliqui vero tenuerunt servos eius et contumelia affectos occiderunt. Rex autem cum audisset iratus est, et missis exercitibus suis perdidit homicidas illos et civitatem illorum succendit. Tunc ait servis suis: Nuptie quidem parate sunt, sed qui invitati erant non fuerunt digni. Ite ergo ad exitus viarum et quoscumque inveneritis vocate ad nuptias. Et egressi servi eius in vias congregaverunt omnes quos invenerunt, bonos et malos, et implete sunt nuptie discumbencium. Intravit autem rex ut videret discumbentes et vidit ibi hominem non vestitum veste nupciali, et ait illi: Amice quomodo huc intrasti non habens vestem nupcialem? At ille obmutuit. Tunc dixit rex ministris: Ligatis pedibus et manibus mittite eum in tenebras exteriores; ibi erit fletus et stridor dencium. Multi autem sunt vocati, pauci vero electi. **Omelia beati Gregorii pape.**

Considerandum nobis primum est an hec apud Matheum lectio sit que apud Lucam sub appellacione cene describitur. Et quedam sunt nulla que sibi dissona esse videntur. Quia hic prandium, illic cena memoratur; hic qui ad nuptias non dignis vestibus intrat repulsus est, ille nullus qui intrasset dicitur repulsus esse perhibetur. Unde recte colligitur quia per hoc nupciarum prandium presens ecclesia, per illam vero cenam eternum et ultimum convivium designatur, quia in hanc nonnulli convivii intrant et ad illud quisquis semel intrauerit ulterius non exibit. **Contra**

At si quis forte contendat hanc eandem esse lectionem, ego melius puto ut salva fide alicui intellectus cedatur quam contencionibus deserviatur. Concedi forsitan potest quia perfecto eo qui ad veste nupciali non venerat pluralis intrare multiplicem dicat. Hic vero prandium, illic cena perhibetur, autem prandium dicitur reparacione vel hoc melius intelligere ob pessime quia cum ad horam

[illegible]

[illegible]

nomen apud antiquos consuetudine pudendi sed ipsum quoque pudendum conversabatur. Sepe enim eum me dixisse memini quod plerumque in sacro eloquio regnum celorum presens ecclesia nominatur. Congregatio quippe iustorum regnum celorum dicitur. ita enim per prophetam dominus dicit celum michi sedes est. Salomon autem anima iusti sedes est sapientie. Paulus etiam dicit Christum dei virtutem et dei sapientiam. liquide colligere debemus quia si deus sapientia anima autem iusti sedes est sapientie dum celum dicitur sedes dei regnum celorum est anima iustorum. Hinc per psalmistam de sanctis predicatoribus dicitur Celi enarrant gloriam dei. Regnum ergo celorum est anima iustorum quia dum corda terrena nichil ambiunt pro superis ad superna suspirant iam in eis deus quasi in celestibus regnat. Dicitur ergo Simile est regnum celorum homini regi qui fecit nuptias filio suo. Iam intelligit caritas vestra quis est iste rex regis filii pater. Ille videlicet cui psalmista ait Deus iudicium tuum regi da et iustitiam tuam filio regis.

Et erat quidam regulus cuius filius infirmabatur Capharnaum. Hic cum audisset quia Ihesus adveniret a Iudea in Galileam abiit ad eum et rogabat eum ut descenderet et sanaret filium eius incipiebat enim mori. Dixit ergo Ihesus ad eum nisi signa et prodigia videritis non creditis. Dixit ad eum regulus domine descende priusquam moriatur filius meus. Dixit ei Ihesus vade filius tuus vivit. Credidit homo sermoni quem dixit ei Ihesus et ibat. Iam autem eo descendente servi occurrerunt et nunciaverunt dicentes quia filius eius viveret. Interrogabat ergo horam ab eis in qua melius habuerat. Et dixerunt ei quia heri hora septima reliquit eum febris. Cognovit ergo pater quia illa hora erat in qua dixit ei Ihesus filius tuus vivit. Et credidit ipse et domus eius tota.

Et reliqua. [illegible] Lectio [illegible] expositione in deo esse requi[illegible]

rendum cur is qui ad salutem petendam venerat audivit nisi signa et prodigia videritis non creditis. Qui enim querebat salutem filio procul dubio credebat. Neque enim ab eo quereret salutem quem non crederet salvatorem. Quare ergo dicitur nisi signa et prodigia videritis non creditis qui ante credidit quam signum videret. Sed mementote quid petiit et aperte cognoscetis quia in fide dubitavit. Poposcit namque ut descenderet et sanaret filium eius. Corporalem ergo presentiam domini querebat qui per spiritum nusquam deerat.

[illegible]

Minus itaque in illum credidit quem non putavit posse salutem dare nisi presens esset corpore. Si enim perfecte credidisset procul dubio sciret quia non esset [locus ubi non esset] deus. Ex magna ergo parte diffisus est qui honorem non dedit maiestati sed presenciam corporalem. Salutem itaque filio peciit et tamen in fide dubitavit, quia eum ad quem venerat et potentem ad curandum credidit et tamen morienti filio esse absentem putavit. Sed dominus qui rogatur ut vadat quia non desit ubi invitatur indicat, solo iussu salutem reddidit qui voluntate omnia creavit.

Qua in re hoc est sollerter intuendum quod sicut alio teste didicimus centurio venit ad eum dicens Domine puer meus iacet in domo paraliticus et male torquetur. Cui a Ihesu protinus dicitur Ego veniam et curabo eum. Quid est quod regulus rogat ut ad eius filium veniat et tamen ire corporaliter recusat, ad servum vero centurionis non invitatur et tamen se ire corporaliter pollicetur? Reguli filio per se presenciam non dignatur adesse, centurionis servo non dedignatur occurrere. Quid est hoc nisi quod superbia nostra retunditur qui in hominibus non naturam qua ad imaginem dei facti sunt sed divicias et honores veneramur.

In illo tempore dixit Ihesus discipulis suis Simile est regnum celorum homini regi qui voluit racionem ponere cum servis suis. Et cum cepisset racionem ponere oblatus est ei unus qui debebat decem milia talenta. Cum autem non haberet unde redderet iussit eum dominus venundari et uxorem eius et filios et omnia que habebat et reddi. Procidens autem servus ille rogabat eum dicens Paciencia habe in me et omnia reddam tibi. Misertus autem dominus servi illius dimisit eum et debitum dimisit ei. Egressus autem servus ille invenit unum de conservis suis qui debebat ei centum denarios et tenens suffocabat eum dicens Redde quod debes. Et procidens conservus eius rogabat eum dicens Paciencia habe in me et omnia reddam tibi. Ille autem noluit sed abiit et misit eum in carcerem donec redderet debitum. Videntes autem conservi eius que fiebant contristati sunt valde et venerunt et narraverunt domino suo omnia que facta fuerant. Tunc vocavit illum dominus suus et ait illi Serve nequam omne debitum dimisi tibi

quia rogasti me. Nonne ergo oportuit et te misereri conservi tui sicut et ego tui misertus sum. Et iratus dominus eius tradidit eum tortoribus quoadusque redderet universum debitum. Sic et pater meus celestis faciet vobis si non remiseritis unusquisque fratri suo de cordibus vestris.

Assimilare est syrus sermone palestinis.

Ad omnem simonem suum parabolas iungit ut quod preceptum simplex teneri abauditoribus non potest per similitudinem quod teneatur. Precepit namque dominus petro sub comparatione regis et domini et servi qui debitor x milium talentorum adeo rogans veniam impetraverat ut ipse quoque dimittat conservis suis minora peccantibus. Si enim ille rex et dominus servo suo debitori x milia talentorum tam facile dimisit quanto magis servi conservis suis debent minora dimittere.

Quod ut manifestius fiat dicamus sub exemplo. Si quis nostrum commiserit adulterium sacrilegium maiora crimina x milia talentorum rogantibus dimittuntur si et ipse dimittat minora peccantibus. Si autem obstinati...

[illegible] ... Sic et pater meus celestis faciet vobis si non remiseritis unusquisque fratri suo de cordibus vestris ... Si parva fratribus non dimittimus magna nobis a deo non dimittentur ... ut qui peccatis simulationem ficte pacis caveat dicens si non remiseritis unusquisque fratri suo de cordibus vestris ...

In illo tempore abeuntes pharisei consilium inierunt ut caperent Jhesum in sermone et mittunt ei discipulos suos cum

[illegible]

[illegible]

Herodianis dicentes Magister scimus quia verax es et viam dei in

[illegible]

veritate doces et non est tibi cura de aliquo non enim respicis

[illegible]

personam hominum dic ergo nobis quid tibi videtur licet censum

[illegible]

dare cesari an non Cognita autem Ihesus nequicia eorum ait

[illegible]

Quid me temptatis ypocrite Ostendite michi numisma census

[illegible]

At illi obtulerunt ei denarium Et ait illis Ihesus Cuius est

[illegible]

ymago hec et superscripcio dicunt ei cesaris Tunc ait illis

[illegible]

Reddite ergo que sunt cesaris cesari et que sunt dei deo

[illegible]

[illegible]

Nam cursao male [illegible] tanto minor nascitur confessio quanto sunt
[illegible] deterior. Sed discipuli illi [illegible] etate minores aut ma
[illegible] aut pauci. Nam [illegible] venenosi [illegible] at
equales sunt. Et [illegible] tenere [illegible] venatori
[illegible] sanguine gaudent morsibus [illegible] sanguinis
[illegible] vera [illegible] dei in [illegible] ita verace
[illegible] simplicem
[illegible] discipulos [illegible] peccat
simulata [illegible] laudant eum [illegible] delectatur benigne
confessionibus inclinent

In illo tempore loquente ihesu ad turbas ecce princeps unus ac
cessit et adorabat eum dicens domine filia mea modo de
functa est sed veni impone manum tuam super eam et vivet.
Et surgens ihesus sequebatur eum et discipuli eius. Et ecce mulier
que fluxum sanguinis patiebatur xii annis accessit retro et te
tigit fimbriam vestimenti eius. Dicebat enim intra se Si tetigero
tantum vestimentum eius salva ero. At ihesus conversus et videns
eam dixit confide filia fides tua te salvam fecit et sal
va facta est mulier ex illa hora. Et cum venisset ihesus in domum
principis et vidisset tibicines et turbam tumultuantem dicebat
[recedite] Non est enim mortua puella sed dormit et deridebant eum. Et cum
eiecta esset turba intravit et tenuit manum eius et surrexit
puella et exiit fama hec in universam terram.

[illegible]

[illegible]

clamor factus est in quo principis suscitatur

Populus filiam suam volens de templo circumcisionis excludi, sed subintravit illa sanguinis fluens et octavo sanatur loco, ut principis filia exclusa primo veniat ad novam gratiam, illud quod in psalmo dicitur: Ethiopia preveniat manus eius deo. Et cum intraverit plenitudo gentium tunc omnis Israel salvus erit. Et ecce mulier que sanguinis fluxum patiebatur xii annis accessit retro et tetigit fimbriam vestimenti eius. In capitulo sequenti Lucas scribit quod filia principis xii annos habebat etatis. Nota ergo quod eo tempore hec mulier, id est gentium plebs, cepit egrotare quo genus Iudeorum nasci [?], cum comparatione vitiorum vivere [?] non ostendit.

Et mulier sanguine fluens non in domo, non in urbe accedit ad dominum quia iuxta legem urbibus excludebatur, sed in via ambulante domino ut dum pergit ad aliam alia curaretur. Unde dicit apostolus: vobis quidem primum oportebat predicari verbum dei, sed quia vos indignos iudicastis salute, transgredimur ad gentes. Si tetigero tantum fimbriam vestimenti eius salva ero. Iuxta legem que mulierem menstruatam aut fluentem sanguine tetigerit immunda est. Ista ideo tangit dominum ut sanguinis vicio etiam ipsa curetur. Confide filia fides tua te salvam fecit. ~~Ideo enim quod credidisti iam salva~~ Non dixit fides tua te salvam factura est, sed salvam fecit. In eo enim quod credidisti iam salva facta es.

Et cum venisset in domum principis et vidisset tibicines et turbam tumultuantem, usque hodie iacet puella in domo principis mortua, et qui videntur magistri tibicines sunt carmen lugubre canentes. Turba quoque Iudeorum non est turba credentium sed turba tumultuantium. Non est puella mortua sed dormit, quia deo vivunt omnia. Et cum eiecta esset turba, intravit et tenuit manum eius. Non enim erant digni ut viderent misterium resurgentis qui resuscitantem indignis contumeliis deridebant. Et tenuit manum eius et surrexit puella. Nisi primum munde fierent manus Iudeorum que sanguine plene erant, synagoga eorum mortua non resurgit.

In illo tempore cum sublevasset oculos Iesus et vidisset quia multitudo maxima venit ad eum, dicit ad Philippum: unde emerimus panes ut manducent hii? Hoc autem dicebat temptans [illegible] ... Iacob [illegible] ...

eum. Jhesus enim sciebat quid esset facturus. Respondit ei philippus

Ducentorum denariorum panes non sufficiunt eis ut unusquisque

modicum quid accipiat. Dicit ei unus ex discipulis eius Andre-

as frater Symonis petri. Est puer unus hic qui habet

quinque panes ordeaceos et duos pisces. Sed hec quid sunt

inter tantos. Dixit ergo ihesus Facite homines discumbere.

Erat autem fenum multum in loco. Discubuerunt ergo viri numero quasi

quinque milia. Accepit ergo ihesus panes et cum gratias egisset

distribuit discumbentibus. Similiter et ex piscibus quantum volebat.

Ut autem impleti sunt dixit discipulis suis Colligite que

superaverunt fragmenta ne pereant. Collegerunt ergo et

impleverunt duodecim cophinos fragmentorum ex quinque panibus

ordeaceis que superfuerunt hiis qui manducaverant. Illi ergo

homines cum vidissent quod fecerat signum dicebant Quia hic

est vere propheta qui venturus est in mundum.

[illegible]

habentem cornua septem et oculos septem qui sunt vii dona spiritus dei missi in omnem terram. Hoc autem philippum temptat dominus quando utique dispensatione faciat non ipse quod non noverat discat sed ut philippus tarditatem fidei sue quam magister sciente ipse nesciebat temptatus agnoscat et miraculo facto cum surgeret neque non dubitare debuerat presentem rerum conditorem qui educit panem de terra et vinum letificat cor hominis. Ducentorum denariorum panes sufficere turbarum milibus non possunt ut unusquisque sufficienter acciperet etiam saturatus abiret. Quinque autem panes quibus multitudinem populi saturavit quinque sunt libri moysi quibus spiritali intellectu patefactis et abundatione eiusdem spiritus multiplicatis auditorum fidelium cottidie corda reficit. Qui bene ordeacei fuisse referuntur propter austiora legis precepta edicta et tegumenta littere grossiora que interiora spiritalis sensus quasi medullam celabant.

Duo autem pisces quos addit psalmistarum non incongrue et prophetarum scripta significant quorum unum canendo et alterum colloquendo suis auditoribus futura Christi et ecclesie sacramenta narrabant. Et bene per aquatilia animalia figurantur illius temporis in quo populus fidelium sine aqua baptismi vivere nullatenus posset. Puer qui quinque panes et duos pisces habuit nec tamen eos esurientibus turbis distribuit sed domino distribuendos obtulit populus est iudeorum litterali sensu puerilis qui scripturarum dicta clausa secum tenuit. At tamen dominus in manus apparatus accepit et quid in illis haberet utilitatis ac dulcedinis ostendit et quia multiplicia gratia spiritus que parva et despecta videbantur exuberarent patefecit atque per apostolos suos apostolorumque successores auctis rationibus ministranda porrexit.

In illo tempore ingressus ihesus perambulabat iericho. Et ecce vir nomine zacheus et hic erat princeps publicanorum et ipse dives. Et querebat videre ihesum quis esset et non poterat pre turba quia statura pusillus erat. Et precurrens ascendit arborem sycomorum ut videret illum quia inde erat transiturus. Et cum venisset ad locum suspiciens ihesus vidit illum et dixit ad eum: Zachee festinans descende quia hodie in domo tua opportet me manere. Et festinans descendit et excepit

illum gaudens. Et cum viderent omnes murmurabant dicentes quod
ad hominem peccatorem divertisset. Stans autem zacheus dixit
ad dominum: Ecce dimidium bonorum meorum domine do pauperibus et
si quid aliquem defraudavi reddo quadruplum. Ait ihesus ad eum quia
hodie salus domui huic facta est eo quod et ipse sit filius
abrahe. Venit enim filius hominis querere et salvum facere quod perierat.

Que impossibilia sunt apud homines possibilia sunt ve beda sup. lu.
apud deum. Ecce enim camelus deposita gibbi sarcina per foramen
acus transit, hoc est dives et publicanus relicto onere divitiarum
contempto que censu fraudium angustam portam artamque viam que
ad vitam ducit ascendit. Qui statura devotione fidei ad videndum
salvatorem quod natura minus habebat ascensu supplet arboris atque
in ipsis quibus ipse rogare non audebat benedictionem dominice susceptionis
quam desiderabat accepit.

Iste autem zacheus qui interpretatur iustificatus credentem ex gen
tibus populum significat qui quanto curis secularibus occupatior
tanto flagitiis deprimentibus erat factus humilior sed ablutus est
sed sanctificatus sed iustificatus in nomine domini nostri ihesu christi et in spiritu dei
nostri qui intrantem iericho salvatorem videre querebat sed pre turba
non poterat quia gratiam fidei quam mundo salvator attulit participare
cupiebat sed inolita viciorum consuetudo ne ad votum perveniret ob
stabat. Eadem namque turba nomine consuetudinis que supra cecum cla
mantem ne lumen peteret increpabat etiam suspicientem publicanum
ne illum videret tendebat. Sed sicut cecus turbarum voces magis ac ma
gis clamando devicit, ita pusillus turbe noxios obstacula
altiora petendo transcendit terrena relinquit arborem crucis ascendit.

Sycomorus namque que est arbor foliis moro similis sed altitudine
prestans unde et latinis celsa nominatur ficus fatua dicitur.
Et eadem dominica crux credentes alit ut ficus ab incredulis autem
irridetur ut fatua. Nos autem predicamus christum crucifixum iudeis
quidem scandalum gentibus autem stultitiam ipsis autem vocatis iudeis
atque gentibus christum dei virtutem et dei sapientiam. Hanc videlicet
arborem pusillus statura zacheus quo salvatorem posset ascendit

cum ait xxiiii ... cum legitur dominica [illegible] ultima ante adventum domini quia tractat
de signis que in fine seculi sunt ventura congruenter adiuncta dies in templo [illegible]
que ventura prophetis veniet super te omnis sanguis iustus et infra xxiiii abiit iesus [illegible]
iesus egrediebatur de templo et accesserunt ei discipuli ostendere structuras templi et ambulabant [illegible]
ait xxiiii sedente iesu in monte oliveti [illegible] et predixit in monte oliveti [illegible]
dominus quibus similibus ipse constitutus [illegible] confidens in deo clamat
mihi autem absit gloriari nisi in cruce domini nostri ihesu christi

In illo tempore Cum ergo videritis abhominacionem desolacionis que dicta est a daniele propheta stantem in loco sancto qui legit intelligat Tunc qui in iudea sunt fugiet ad montes et qui in tecto non descendent tollere aliquid a domo sua et qui in agro non revertentur tollere tunicam suam Ve autem pregnantibus et nutrientibus in illis diebus Orate autem ut non fiat fuga vestra in hyeme vel sabbato Erit enim tunc tribulacio magna qualis non fuit ab inicio mundi usque modo neque fiet Et nisi abreviati fuissent dies illi non fuisset salva omnis caro Sed propter electos breviabuntur dies illi Tunc si aliquis vobis dixerit ecce hic est christus aut illic nolite credere Surgent enim pseudo christi et pseudo prophete et dabunt signa magna et prodigia ita ut in errorem inducantur si fieri potest et electi Ecce predixi vobis Si ergo dixerint vobis Ecce in deserto est nolite exire Ecce in penetrabilibus nolite credere Sicut enim fulgur exit ab oriente et apparet usque ad occidentem ita erit adventus filii hominis Ubicumque

[illegible] iniquitatem qui [illegible] tribu
[illegible] de babilonia veniet [illegible] egypti [illegible]
et tunc veniet in iudeam [illegible]
[illegible] ubi [illegible] est dominus [illegible]
[illegible] abhominacio erit desolacionis quia [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] dei [illegible] dicta est a daniele propheta [illegible] et [illegible]
[illegible] in templo dei qui legit [illegible] intelligat [illegible] et [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] ad [illegible]

templo dixit dominus
dico vobis non relinquetur
lapis super lapidem [illegible]
non [illegible] dico vobis
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] quia [illegible]
[illegible] dixit [illegible]
[illegible] angeli [illegible]
[illegible] filius [illegible]
[illegible] dixit [illegible]
[illegible] videritis [illegible]
[illegible]

3a dominica [illegible]
[illegible] abhominacionem desolacionis [illegible]
[illegible] qui in iudea [illegible]
[illegible]

i. vel [illegible]
vel [illegible] abhominabilem
dominus [illegible] prophete et [illegible]
qui legit [illegible]
[illegible] in [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

fuerit corpus illic congregabuntur et aquile. Statim autem post
tribulacionem dierum illorum sol obscurabitur et luna dabit lumen
suum et stelle cadent de celo et virtutes celorum movebuntur. Et
tunc apparebit signum filii hominis in celo et tunc plangent se omnes
tribus terre et videbunt filium hominis venientem in nubibus celi
cum virtute multa et maiestate. Et mittet angelos suos cum tuba
et voce magna et congregabunt electos eius a quatuor ventis
celi a summis celorum usque ad terminos eorum. Ab arbore autem
fici discite parabolam. Cum iam ramus eius fuerit tener et folia
nata scitis quia prope est estas. Ita et vos cum videritis hec omnia
scitote quia prope est in ianuis. Amen dico vobis quia non
preteribit generacio hec donec omnia fiant. Celum et terra transi-
bunt verba autem mea non transibunt.

[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] xxxij [illegible] hoc factum est in medio [illegible] anni predicacionis christi [illegible]
[illegible] tradidisset [illegible] dimittendi [illegible] discipulis suis dicens [illegible]
[illegible] ligatum erit [illegible] petrus [illegible] quociens dimittet [illegible] peccanti
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] parabolam [illegible] [illegible] [illegible] est
[illegible] dimittere [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

De xxxiij Albinus [illegible]

Hoc factum est tercia feria post dominicam [illegible] palmarum ad [illegible] in templo [illegible] predicasset
[illegible] parabolas addidisset scilicet de [illegible] qui locaverunt vineam [illegible] agricolis suis
et [illegible] de lapide reprobato qui factus est in caput anguli [illegible]
[illegible] qui fecit nupcias filio suo [illegible] [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] caput [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] tributa [illegible] augustus
[illegible] filium [illegible] Judeis [illegible] tributa [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] qua [illegible]
qui [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] tributa [illegible] [illegible] [illegible] solvebant
[illegible] tributum est romanis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] tytus vespasianus [illegible] [illegible] qui [illegible] post passionem
xpi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Albinus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

De xxxiiij

Hoc factum est in medio [illegible] anni predicacionis christi qua ut [illegible] xi. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
qui te portavit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] voluntatem patris mei
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]

De xxv

[illegible] hoc factum est [illegible] anno predicacionis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Johannes andreas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] andreas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Petrus [illegible]	[illegible]
Andreas [illegible]	[illegible]
Johannes [illegible]	
Jacobus [illegible]	
Thomas [illegible]	
Jacobus [illegible]	
Philippus [illegible]	
Bartholomeus [illegible]	
Matheus [illegible]	
Symon [illegible]	

[illegible] [illegible] [illegible] 286

Nonne x mundati sunt Ro^m xiiij

Hoc factum est post resurrectionem lazari quo Judei hec audientes indignati in confusione multorum [illegible]
querunt eum morti tradere et crucifigere. Jhesus autem sciens quod mortem [illegible] ad illos [illegible] per medium samarie
[et] Galileam [illegible] Samaria que [illegible] erat ad [illegible] Galileam [illegible] Inter [illegible] In hac
[illegible] Galilea [illegible] Samaria [illegible] qui fuit noster [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Ro^m xv

Nemo est [illegible] hoc [illegible] predicacionis [illegible] ut audissent de illo [illegible]
[illegible] dixit [illegible] vita [illegible]
dixit [illegible]
[illegible]
[illegible]
hoc [illegible] dixit Nemo est [illegible]

Ro^m xvj

Illo tempore quo Jesus appropinquavit civitati Naym [illegible] monte Thabor [illegible]
multa turba [illegible] adolescentem mortuum
[illegible] dixit ad illam Noli flere [illegible]
[illegible] qui portabant [illegible] adolescens tibi dico surge

Ro^m xvij

Cum [illegible] Jhesus hoc factum est [illegible] predicacionis [illegible] que est [illegible]
parabolas [illegible] lazaro [illegible]
[illegible] quibus [illegible]
[illegible]

Ro^m xviij

Hoc factum est [illegible] post [illegible] Judei [illegible]
[illegible] in medio [illegible] ei [illegible]
[illegible] post hoc [illegible]
[illegible]
mulier [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
et [illegible]
qui [illegible]
[illegible]

Ro^m xix

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] petentibus

[illegible]

[illegible] ... populo ... [illegible]

[illegible]

Ao d lxx

Coram mag[ist]ro paulo de [illegible] et m. petro de [illegible] scole in hospitali in conventu mag[ist]ri [illegible] ... [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

~~[illegible]~~

[illegible]

[illegible]

Anno d lxx [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Anno d[omi]ni 1482 accomodaui libros

[illegible]

Item [illegible]

[illegible]

Anno d[omi]ni 1440 [illegible] xx marcij [illegible]

[illegible]

[illegible]

Anno 1444.

[illegible] de villa

1438 [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

1439 [illegible]

[illegible]

[illegible]

Anno 1438 [illegible]

[illegible]

Anno 1439

[illegible]

[illegible]

In die [illegible]

Ecclesia sancta [illegible]

[illegible]

Anno d[omi]ni 1423 [illegible] commendam [illegible]

[illegible] dispen[satio]nem [illegible]

[illegible]

[illegible] dispen[satio]nem [illegible]

Anno d[omi]ni 1428 [illegible]

Ecclesia [illegible]

[illegible]

[illegible]

3

[illegible] 18

[illegible] 8

[illegible]

septuagesima [illegible]

[illegible] adria[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Anno d[omi]ni m cccc xxxvj

Md quod [illegible]

[illegible]

[illegible] concordia [illegible]

[illegible] mathie et paulus de

[illegible]

[illegible]

[illegible] Thoma [illegible]

consulatu [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Prima est a p(er)ctam ante b in sua ppona
vel a aud ve in finito ut amo. as. r. no

est quita que uti(tur) g(ra)t(i)u(m) et d(ic)t(u)m sui re in ...
diuisas plas ut spe(cie). Vnde est decli(natio) ...

est quingatio gr(?)ques nbor. declina(tio) vnd
dicitur quingatio agnugando ... pe(r) quingat

polligis variatio vnde dicitur decli(natio) ... declinatio
qua per eam declinand...

...mit id est ... amo ... passiui ut
amo amor. Vnde ... que ...

ubis ... et ... ppone ideo in vera sit ...
ut ...

... fuge ... ...
gistra incute ... fuge ...
Alea fuge bonis beneficiis ...
... cingere ...

... [illegible]
... [illegible]

2ª que mittit ... i ... z ... it
ille illi ... que ...
nona p° vel 2° ppone vel dicti ...
...
Et z nulli ... z ali ... dant in ...
...
... cuil ... sapiencia ...
diligere ... alios ...
...

Indicatis in patis ... in finitis
...
...
...

... forma in ...
in o vel in ...

... in doctus ...
... z cum ... doctrina bona ...

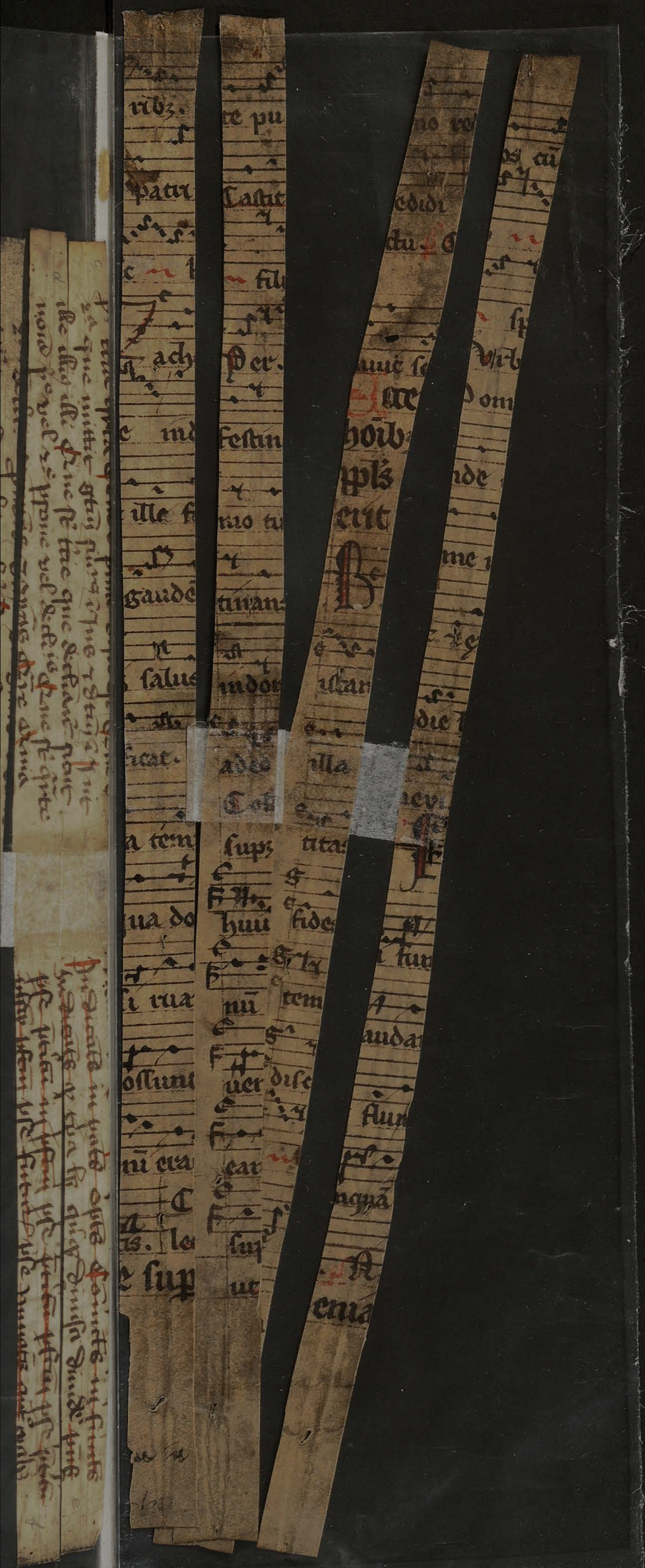

te D
ergo
u uu
etm
ced
non
impl
oib
n su
o i
est.
s fic
tu u
arg
una
na
r p
a u
s u
ate
t. ne
s sig
pc s
. no
tatis
s. s
pote
op
hos
io
ou o

ulio
s mi
ne
sem
opu
rem
t p
e sa
opec
s i
dña
mer
ceps
q no

ectio
aura
uu sp
ga d
ban
: au
q ne
hilo
ruta
to m
q an
us u
li. ge
s eet
nati
no. la
sola
q se
p
in
sola
pe

B
temp
sa. a
radic
in q
sa p
tas q
nis.
tem.
racul
scla
us.
nius
filius
ra. s
Plo
pitu
x in
tulis
egru
nalis
eet. T
s ob
it in
semi
ur au
ts.
lsum
naua
salut

[illegible] ut sedo cetera omnia [illegible]

[illegible] possit tamen hec sociari
[illegible]
Sunt [illegible] sed multas adde figuras
Sic [illegible] [illegible] [illegible]
Iuste tamen tellus est aque terre [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] stella
[illegible]
[illegible]
Ut [illegible] sit [illegible]
Hec retinet [illegible] plana [illegible] figuras
[illegible] sit [illegible] secunde
[illegible] [illegible] [illegible] Prandeo cum meo [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Ractis annuncialis
[illegible]
[illegible]
[illegible] [illegible] genuit [illegible]
[illegible]
[illegible] [illegible] communi [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
P[illegible] [illegible] [illegible] actibus
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]

18

[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] De [illegible]
D[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] [illegible] genuit [illegible]
[illegible] [illegible] genuit [illegible]
[illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] tu olim [illegible]

Hec clemens plenum lenem [illegible]
[illegible] plenum [illegible]
[illegible] duces [illegible] — duplex [illegible]
crimine — [illegible] est [illegible] cetera [illegible]
[illegible] multa [illegible] oleo [illegible] leo
[illegible] fiat absque [illegible]
[illegible]
[illegible] plurima [illegible]
[illegible]
[illegible] nil [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] tantum [illegible]
[illegible] lato lati [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] certa [illegible]
[illegible]
[illegible] dat [illegible]
[illegible]
[illegible] dat [illegible] — Dat [illegible]
[illegible] — [illegible] dat [illegible]
[illegible] tenta [illegible]
[illegible] dat [illegible] communia

S[illegible]
[illegible]
[illegible] latus [illegible]
[illegible] medio [illegible]
[illegible] rex [illegible]
[illegible]
[illegible] fine
[illegible] fructus [illegible]
[illegible]
[illegible] vilis
[illegible]

Ortus [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Ordior [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
O[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Anno d[omi]ni 1383 [illegible]

[illegible]

It[em] anno domini 1382

[illegible]

It[em] [illegible]

Anno 1383 [illegible]

Anno d[omi]ni 1388 in hyeme [illegible]

Dedi [illegible] pellem [illegible]

It[em] [illegible]

Item [illegible] p[ro] xiiij s[olidis]

Item [illegible] p[ro] viij s[olidis]

Item [illegible]

Item [illegible]

Item [illegible] xx s[olidis]

Anno d[omi]ni 1388 [illegible]

[illegible]

It[em] [illegible]

It[em] [illegible]

It[em] [illegible]

[illegible]

It[em] pellem [illegible] p[ro] [illegible] marc[is]

It[em] [illegible] p[ro] 8 marc[is]

It[em] [illegible] p[ro] xij marc[is]

[illegible]

[illegible] xij marc[is] [illegible]

It[em] [illegible] xxx [illegible]

[illegible]

Anno d[omi]ni 1389 [illegible]

It[em] anno d[omi]ni 1390 [illegible]

Anno d[omi]ni 1392 [illegible]

[illegible]